

မူလပဏ္ဏာသိက္ခာ
အတ္ထပဏ္ဏာနာဘူတာ
အဘိဓာန်နိယမဗ္ဗပါလဏ္ဏဓရန ကတာ

မူလပဏ္ဏာသိက္ခာ

(ဗုဒ္ဓဇော ဆာဇော)

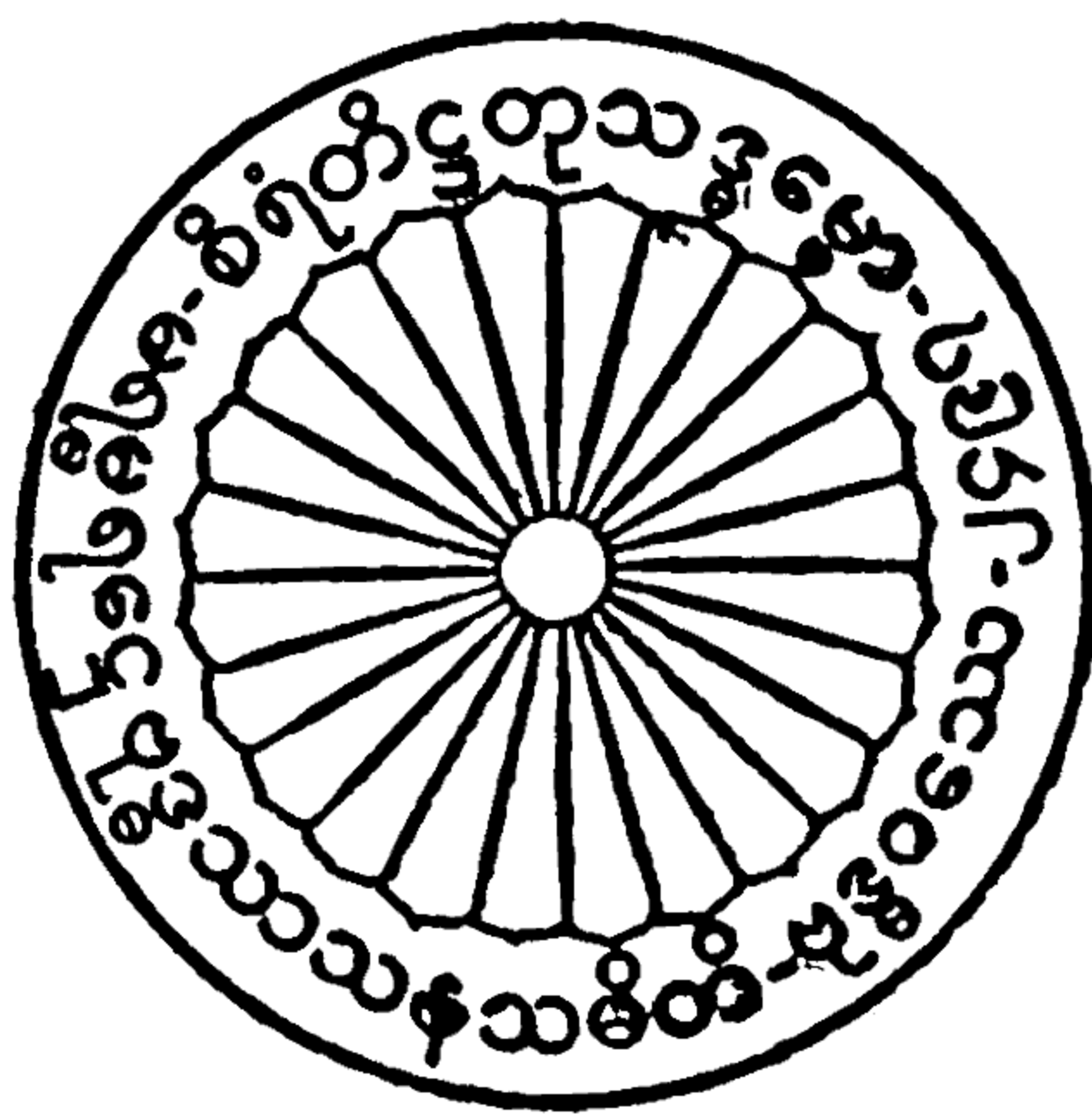
မရုပ္ပရမပ္ပ ဗုဒ္ဓသာယနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရဏဇော ဗုဒ္ဓါမိတာ

၃၇၂၅

မူလပဏ္ဏာသန္တကဏ္ဍာယ်
အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ
အဒိန္နာစရိယဓမ္မပါလတ္တေရေန ကတာ

မူလပဏ္ဏာသင်္ဂြဟ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓကယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါမိတာ

ဓုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၀၅

မရမ္မဝဿေ ၁၃၂၃

၁၉၆၁

နိဒါန်းကဏ္ဍ

သိရှိမတာ အမှန်ကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-
လောကပတ္တဋ္ဌမဟာကရဏာသိနေဟသိနိဒ္ဒဟဒယေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပုပ္ပါဟတ-
သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဒိဉ္ဇာဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂုရုနာ
သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ
ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဝသေန ဝိဘတ္တေသု
တီသု သဒ္ဓမ္မေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ
ပမာဏံ၊ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဣတရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကဏ္ဍာယံ—

“သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဋ္ဌေ ဝိနယမ္ပိ စ။
တမော ဘဝိဿတိ လောကော၊ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ ယထာ။

သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
ပဋိပတ္တိယံ ဌိတော ဓိရော၊ ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ”တိ။

တေနော စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမာ ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ
သံရက္ခိံသု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-
ကာရာနမနုဗလပ္ပဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတူဟာမိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-
ပတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ ပဌမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ
ကတာ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ သတ္တဟိ
အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ၊ တဒါ စ
ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ဦးစွံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္စတ္ထိံသတိမေ
ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဠိလိ-
ပုတ္တေ တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ သကလလောကပတ္တဋ္ဌယသဿ ဓမ္မာ-
သောကဿ ဘူပတိနော နိရတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တော် ပန စတုန္တံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လင်္ကာဒိပေ ဝဋ္ဋဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောက-
လေဏေ စတုတ္ထိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မ-
ရက္ခိတတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ၊ ယာ လောကေ “ပေါတ္ထကာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ
ပါကဋ္ဌာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန စတုဿတာမိကဒွိသဟဿာနမုပရိ ပန္နရသမသင်္ချံ သမ္ပတ္တေ
ဣမသ္မိမ္မိ မရမ္မရဋ္ဌေ မင်းတုန်းနာမဿ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး
ဣတိပါကဋ္ဌေ ရတနာပုဉ္ဇနဂရေ ပဉ္စမိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ စတုဿတာမိက-
ဒွိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒက္ခိဏာရာမဝါသီတိပိဋကဓရဘဒန္တဇာဂရတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ
တဿေဝ ရညော အနဝဿေသာနဂ္ဂဟမာဒါယ၊ ယာ လောကေ “သေလက္ခ-
ရာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ ဂုစ္စတိ။

ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဟောတိ ဖိတဉ္စ
ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္မရာယ စေဝ မုဒ္ဓဏပရမ္မရာယ
စ အနေကက္ခတ္တံ ပရိဝတ္တိယာဘတံ န သက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တံ “ပဌမဒုတိယ-
တတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ” န္တိ၊ အညဒတ္ထ၊
ပနာရုနိကပေါတ္ထကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဉ္စာတ-
ခလိတာမိကပရိဘဠ္လပါဌေဟိ မလိနမေဝေတံ၊ တထာ ဟိ နာနာဒေသိယ-
ပေါတ္ထကေသု အညမညံ သံသန္ဓိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဌာ ဒိဿန္တိ။

တတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမာ မဟာထေရာ
သသတ္တန္တရပိဋကတ္တယကောဝိဒါ ဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္ဒာယေဝ တေ ခလိတာမိက-
ပရိဘဠ္လပါဌေ ဒိသ္မာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ ကထေသုံ စ—

“အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနဿ တဿ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ
သုပရိသုဒ္ဓံ နိမ္မလမေဝဿ၊ ဣမေသု ပန ပါဝစနပေါတ္ထကေသု အညမညံ
ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိဿံသယံ ခေါ အယမေဝ
မူလပါဌော၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္နော၊ တဒညော ပန ပမာဒလေခပါဌာ-
ယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာရုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ကိသ္မိန္တိ ကိသ္မိန္တိ
ဌာနေ။

ကာမဉ္စေတေဒါနိ န တာဝ ဗဟုတရော၊ ယာဝ ယထာဘူတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ
ပဋိသေဓေယျံ၊ တေရဟိ ပန အသောမိယမာနာ တေ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဘဝေယျံ၊ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ
တေ သောဓေတုံ အသမတ္တာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ န သမ္မာ ဇာနေယျံ၊
ဝေမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တေယျံ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ—

‘ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊
ကတမေ ဒွေ၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ စ ပဒပျုဉ္ဇနံ အတ္ထော စ ဒုန္နိတော၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ
ပဒပျုဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ
သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။

ယံနုန မယံ တေ သောဓေတွာ နိမ္မလံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဋ္ဌာပေယျာမ၊
တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန
န သုကရံ သမ္မာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကရာဇူနမနုဂ္ဂဟေနာ”တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္ထဋ္ဌာ သာဓုဇနပရမ္ပရာယ၊ သုတာ စ ဦးနုနာမ-
ဓေယျဂ္ဂမဟာမစ္စပ္ပမုခေဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရေဟိ၊ သုတွာန တေ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ
သမ္ပန္တယိံသု စ “န ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ
ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇူဟိ သမနုဂ္ဂဟိတဿ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကာရဏံ
ပဿမာနာယေဝ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အပ္ပေါသုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနုန မယံ
သာသနောပကာရူပါယေ သမ္မာဒေတွာ ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစန-
ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနိယေ ပမာဒလေခပါဌေ သံသောဓေတု-
ကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဇ္ဈာသယံ ပရိပူရေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏှေယျာ-
မာ”တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ န သက္ကာ အာဏာယ ကာတုံ ဝိနာ
မဟာဇနန္တသဉ္စာတောပဒေသေန၊ မဟာဇနပ္ပတိနိမိဘူတာ ဟိ ဧတရဟိ
မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္တာဂါရသမိတိယံ မဟာဇနပ္ပတိ-
နိမိဘူတာနံ မတိသဇီဝါနံ ဆန္ဒေနေဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ
သန္တာဂါရသမိတိယံ ဧကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ
နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာပတိ
ဟောတိ သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရိ ဆာဦးသွင်္ဂယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပ-
သဘာပတိ ပန သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရိယေဝ ဦးသိမ်းမောင်ဂယော
ပဓာနဉ္စုရိန္ဒယမန္တိရမ္ပိ မဟာက္ခဒဿာဓိပတိ၊ သမ္ပကမ္ပဝိဓာယကော ပန

ဟိတဓရော သတိုးမဟာသရေစည်သူပါမိကော ဦးချန်ထွန်းဝှယော ပဓာနဉ္စ-
ဝိနိစ္ဆယမန္တရမိ မဟာက္ခဒသော၊ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ပန ရဋ္ဌိဿရာနံ ပတိနိမိ-
ဘူတော ဦးဝင်း နာမဓေယျော သာသနဌာနိကမဟာမတ္တော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ “ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-
ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ”တိ မရမ္မရဋ္ဌေ-
ဘိပါကဋ္ဌဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနနာယကဘူတေ ပရော-
ပဏ္ဏာသမဟာထေရေ ဒီဃဒဿိနော နိမန္တိယ ဝေမာရောစေသုံ “အယံ ဘန္တေ
အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟတ္ထာယေဝ ရဋ္ဌိဿရာနံ
ဓမ္မပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတွာ
သာသနံ ပဂ္ဂဏိတုံ ယုဇ္ဇေယျ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယျ၊
ဝိဿတ္တာဝဘန္တေ ကရောန္တ၊ မယံ တတ္ထ ကာယဉာဏပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ
ဗျာဝဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ”တိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ “ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿာမာ”တိ ကတသန္နိဌာနာ
ဧဝံ ပတိဝေဒေသုံ “ကတ္တဗ္ဗာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ န ကတ္တဗ္ဗာ၊
တသ္မာ မယံ ဒါနိ ဝိဋ္ဌကပေါတ္ထကာနိ ပဉ္စမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-
နေတွာ တာနိယေဝ သရီရံ ကတွာ ပါဠိသံသောနေပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊
ယာယ အာရုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္မရာပရိဝတ္တနဝသေန သဉ္စာတာ ပမာဒ-
လေခပါဌာ စ နိရာကရိယိဿန္တိ၊ ဝိသောဓိတဉ္စ သုပရိသုဒ္ဓိံ ပါဝစနမူလံ
လဘိတွာ တံ မုဒ္ဒါပေတွာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု
ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာမိယိဿတိ၊ သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ
ရဋ္ဌာ မရမ္မရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေန
ပဂ္ဂဏိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဉ္စ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
နာမ ဘဝိဿတိ၊ တဉ္စ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ
အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ
ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတဗ္ဗာနိ တုမှာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-
ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမှာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ”တိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ
ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ သမာဒါယ ဩဝါဒဉ္စ သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ ထေရာနံ စေဝ
အတ္တနောစ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပရိနိဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတွာ “အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုဿတာမိကာနံ ဒွိန္ဒ ဝဿသဟဿာနမုပဋ္ဌိ

အဋ္ဌနဂုတိမေ ဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဋ္ဌာယ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ ဒွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဉ္စန္ဒ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပခုဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိယံယေဝ ပရိနိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ”တိ သင်္ဂီတိကာလံ ဝဝတ္ထပေသုံ။

တတော ပဋ္ဌာယ စ တေ ပုနပျုနံ သန္ဓိပတိတွာ သမ္ပန္တယိတွာ သင်္ဂီတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရန္တရံ ဗျာဝဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ “မဟန္တံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝေတံ ပူဇာယ ပူဇနီယ”န္တိ မန္တာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမန္တရာနိ၊ တတ္ထ သင်္ဂီတိံ ကုရမာနဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သုခသန္ဓိသဇ္ဇတ္ထံ သန္ဓိပါတဋ္ဌာနဘူတံ မဟန္တံ သင်္ဂီတိမန္တိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇဓာနိယံ **သိရီမင်္ဂလတ္ထလေကမ္ဘာအေး** (လောကသာမ) နာမကဿ စေတိယဿ အာသန္ဓေ သေလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဇ္ဈဋ္ဌကာယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တဗ္ဗေတံ ဧကသံဝစ္ဆရေနေဝ ပရိနိဋ္ဌာပိတံ ဣဒ္ဓိယာ မညေ နိဗ္ဗိတံ၊ တဉ္စ ဗဟိ ဌတွာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတွာ ဩလောကယတံ ပန ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနတော ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ ရမဏီယံ အတိတ္ထိကရမေဝ ဟုတွာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အမုတေယျာနံ သင်္ဂီတိကာရဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပ္ပဟောနကာ စတ္တာရော ဣဋ္ဌကမယာ မဟာပါသာဒါ စေဝ ဣဋ္ဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသီမာပါသာဒါဒယော စ မုဒ္ဒဏယန္တသာလာ စ တထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ “သင်္ဂီတိကိစ္စံ နာမ ထေရာဓေယျံ၊ ထေရာနံ ဩဝါဒေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ န ဝိနာ တေန၊ တဿ ဘိက္ခုသံဃဿ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ ဩဝါဒဒါယကသံဃသဘာယဝိ”တိ မရမ္မရဋ္ဌဓဇူပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါမိဓာရိနော စ ရဋ္ဌောဝါဒါစရိယသမ္ပတေ စ ရဋ္ဌဝိနယဓရသမ္ပတေ စ အညေ စာဘိပါကဋ္ဌဂရုဘာဝနီယာဒိဂုဏဂဏသမင်္ဂိနောတိ ပရောသတံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိနိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ-ဩဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘံ” နာမေကံ ပဓာနမဟာသံဃသဘံ ပတိဋ္ဌာပေသုံ၊ တေ စ နာယကမဟာထေရာ သမ္ပုဒ္ဓဝစနရတနာကရပါရဂေ ဝိဝိသတ္ထန္တရဂဟနာသင်္ဂီစာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဉ္စဝိသတိမေတ္ထေ သမုစ္စိနိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိဓရန္တရသဘာ”တိ စ သမ္ပန္နိတွာ တဿာ သဘာယ ဘာရံ နိယျာတေသုံ သဗ္ဗာနိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သင်္ဂီတိဓရန္တရသဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္မရဋ္ဌေ **ညောင်ရမ်းဆရာတော်**တိ အဘိပါကဋ္ဌံ “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော”ပါမိနာ စေဝ “အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရူ”ပါမိနာ စာတိ

ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါမိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသီတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ “ဘဒန္တရေဝတံ” နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသတ္ထေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ-ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခု။ ဥစ္စိနိတွာ အဋ္ဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဠိ-ဝိသောဓကဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္ပဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတွာ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္တံ ပဋိပါပေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ-မကံသု ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဧဝံ သင်္ဂီတိမာရောပိတဿ ပန တေပိဋကဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ-ဘူတာ ယာ စ အဋ္ဌကထာယော သံဝိဇ္ဇန္တိ ယာ စ တာသံ အတ္ထပ္ပကာသနဝသေန ပဝတ္တာ ဋီကာယော သံဝိဇ္ဇန္တိ မနောရမာယ တန္တိနယာနုစ္ဆရိကာယ ဘာသာယ **အာစရိယာနန္တ အာစရိယဓမ္မပါလာဒိဟိ** ထေရဝရေဟိ ကတာ။

တာသမ္ပိ အဋ္ဌကထာဋီကာနံ သဒေသီယမူလေဟိ စေဝ ဝိဒေသီယမူလေဟိ စ သံသန္တိတွာ တေပိဋကဿ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနဝသေန မဟာထေရာ ပါဝစနဒဿိနော သံဝဏ္ဏနာကောဝိဒါ ပါဌသောဓနမကံသု။

ဣစ္စေဝမဋ္ဌကထာဋီကာယော ပမာဒခလိတာမိကပရိဘဋ္ဌပါဌာနံ နိရာကရ-ဏဝသေန ဝိသောဓိတာ စေဝ ပဋိဝိသောဓိတာ စ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏ-ယန္တာလယေ သမပ္ပိတာ သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဒါပဏာယ။

မုဒ္ဒါပဏကာလေ စ ပိဋကတ္ထယမုဒ္ဒါပဏေ ဝိယ မဟာထေရဝရာ မူလ-သောဓေယျပတ္တပါဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောဓိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောဓိတမူလ-ပေါတ္ထကေန စေဝ အညေဟိ သဒေသဒေသန္တရိကအဋ္ဌကထာဋီကာပေါတ္ထ-ကေဟိ စ ဝိဝိဓျာကရဏာဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပျုနံ သံသန္တေတွာ သုဝိသဒ-ပရိဗုတ္တ ကဏ္ဍဝါရဝါကျန္တေဒသင်္ကေတတဉ္စ သမ္ပာပေတွာ မဟတာ ပရိဿ-မေန ဩသာနသောဓနမကံသု။

ဧဝမေတာသမ္ပိ စ သုဝိသောဓိတာနံ အဋ္ဌကထာဋီကာနံ သင်္ဂီတိဘာရ-နိတ္တာရကာ မဟာထေရာ နိဒါလမရမ္မရဋ္ဌေ **မစိုးရိမ်ဆရာတော်**တိ အဘိပါကဋ္ဌံ “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော” ပါမိနာ စေဝ “အဘိဇေမဟာရဋ္ဌဂုရု” ပါမိနာ စာတိ ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါမိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ ဆသတ္တတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ ဆပ္ပညာသဝဿံ “ဘဒန္တသုရိယာဘိဝံသံ” နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာရကပရိယာပန္နေဟိ ထေရာနုထေရေဟိ

သင်္ဂမ္မ ပဌနတ္ထာယ သမာရတိံသု ယထာ တံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိဓမ္မသင်္ဂါယနာ-
ကာလေ။

ဝေမေတာသံ အဋ္ဌကထာဋီကာနံ သံသောဓန-မုဒ္ဒါပဏ-သမ္ပဌနေသု ကရိယ-
မာနေသု ရဋ္ဌိဿရဂဏေ အဂ္ဂမဟာမစ္စော ဦးနု နာမဓေယျော မဟာသယော
စေဝ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယံ သမ္ပတိ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ရဋ္ဌိဿရာနံ ပတိနိဓိ-
ဘူတော ဦးအစော နာမဓေယျော သာသနဌာနိကမဟာမတ္တော စာတိ ဣမေပိ
တံကိစ္စသမ္ပာဒနာယ ပါဠိသင်္ဂီတိကာလေ ဝိယ မဟုဿာဟေန ဗျာဝဋ္ဋာ
ဟောန္တိ။

ဣစ္စေဝမေတာပိ အဋ္ဌကထာဋီကာယော ထေရဝါဒိနေကာယိကဝိဇယမုခါနံ
သတ္တာဂမရတနာလယသာရဂါဟိနံ ဝေယျာကရဏကေသရိနံ အစ္စန္တနိမ္မလ-
ဉာဏဝါရိနာ ပရိဓောဝိတာ သင်္ဂမ္မ စ ပဋိတာ၊ တာ ဝိဇယဝရေကဂေါစရာ
ဝိမုတ္တိရသဿာဒဒါယိနိယော ပိဋကတ္ထယဿတ္ထံ ပရိဗျတ္တံ ပကာသေန္တိယော
စိရံ ဝိလသန္တိယော လောကတ္ထသိဒ္ဓိံ သာယေန္တိတိ။

တေနတံ ဝုစ္စတိ—

- ၁။ မူလကံ ပရိယတ္တိဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္တိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသဏ္ဌိတိ။
- ၂။ တသ္မာ တံ ရက္ခိတံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။
- ၃။ ပဌမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ အဇာတသတ္တုရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ကတွာန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၄။ ဒုတိယံ တု တထာ ကတွာ၊ ကာလာသောကဿ ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၅။ တတိယံပိစ ကတွာန၊ ဓမ္မာသောကဿ ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယံ။
- ၆။ ဓတုတ္ထိံ ပန လင်္ကာယံ၊ ဝဇ္ဇဂါမဏိရာဇိနော။
ကာလမ္ပိ ပေါတ္ထကာရဋ္ဌံ၊ ကတွာန ပါလယံ တထာ။
- ၇။ ဣမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ မင်းတုန်းနာမ နရာဓိပံ။
ရဋ္ဌံ သမနုသာသန္တိ၊ ရတနုတ္ထယမာမကံ။

- ၈။ သန္ဓိဿာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဉ္စမိ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရေန္တာ သာသနဋ္ဌိတိံ။
- ၉။ ပတ္တယန္တာ လိခါပေတွာ၊ သီလာပဋ္ဌေသု ပေဋကံ။
 ဝါယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၁၀။ ဣတ္ထံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
 သာသနံ ပရိပါလေသုံ၊ ဇီဝိတံ ဝိယ အတ္တနော။
- ၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိဿန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
 ပရမ္ပရာယ လေခါယ၊ သဉ္ဇာတာ မုဒ္ဒဏေန စ။
- ၁၂။ ဒိသွာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္တာဝ တိပေဋကံ။
 ဝုစ္စမာနနယေနောံ၊ စိန္တေသုံ မန္တယိံသု စ။
- ၁၃။ “ကတွာန သာဓုကံ ဂန္ထ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
 ယံနန ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရေယျာမ မယံ” ဣတိ။
- ၁၄။ တေမတ္ထံ သုဏိတွာန၊ **ဦးနု** နာမ မဟာသယော။
 မရမ္ပဝိသယေ **အဂ္ဂ- မဟာမစ္စ**ရုရန္တရော။
- ၁၅။ “သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္မာဒေန္တာ ဝိသေသတော။
 သင်္ဂီတိယဉ္စ ထေရာနံ၊ သမ္ပုရေန္တာ မနောရထံ။
- ၁၆။ ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
 သံရက္ခေယျာမ သမ္ပုဒ္ဓ- သာသနံ” ဣတိ စိန္တိယ။
- ၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သင်္ဂမေဟိ စ မန္တိယ။
 သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတွာန၊ **ဗုဒ္ဓသာသန**သင်္ဂမံ။
- ၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္တံ ဣဓ နိဝါသိနံ။
 အညေသု သိဟဋ္ဌာဒိသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။
- ၁၉။ ကာရေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ သောဓေတွာ သတ္ထုသာသနံ။
 သဒ္ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ကရံ ဒဠ္ဗပရက္ကမံ။
- ၂၀။ **သီရိမင်္ဂလ**ဝိချာတေ၊ ထလသ္မိံ ပဝရေ သုဘေ။
 စေတိယဿာဝိဒူရမ္ပိ၊ **ကမ္ဘာအေး** ဣတိသညိနော။
- ၂၁။ ဂုဟာဝေသေန ကာရေတွာ၊ မဟာသင်္ဂီတိမန္တိရံ။
 အာဝါသာဒိဉ္စ ဘိက္ခုနံ၊ ကာရေသိ မုဒ္ဒဏာလယံ။

- ၂၂။ ဂန္ထသံသောဓနံ ဓမ္မ- သင်္ဂီတိယာ တု ပဏ္ဍိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တာ ပုနပ္ပုနံ။
- ၂၃။ မုဒ္ဒါပေန္တေ စ ပဿိတွာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဉ္စဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိဗ္ဗလတ္တံ သုပဂိတံ။
- ၂၄။ ကတွာ သုဝိသဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓ-ဘာသိတံ ပိဋကတ္တယံ။
ယထာ မုဒ္ဒါပိတံ အာသိ၊ သာသနတ္ထံ မဟေသိနော။
- ၂၅။ တထာ အဋ္ဌကထာယော စ၊ ဋီကာယော စ မဟာရဟာ၊
သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဒါပိတာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာတိ။

၂၅၀၅-ဗုဒ္ဓဝံသေ

မူလပဏ္ဏာသင်္ဂီကာ

ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			ပိုဒ်
ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ	၁
နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ	၁၉
၁-မူလပရိယာယဝဂ္ဂ			
၁-မူလပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၄
အဗ္ဘန္တရနိဒါနဝဏ္ဏနာ	၂၄
သုတ္တနိက္ခေပဝဏ္ဏနာ	၅၄
ပထဝီဝါရဝဏ္ဏနာ	၆၇
အာပေါဝါရဝဏ္ဏနာ	၇၇
ဘူတဝါရဝဏ္ဏနာ	၈၀
အာကာသာနဉ္စာယတနဝါရဝဏ္ဏနာ	၈၅
ဒိဋ္ဌသုတဝါရဝဏ္ဏနာ	၈၆
ဧကတ္တဝါရဝဏ္ဏနာ	၈၇
သေက္ခဝါရဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ	၉၁
ဒိဏာသဝဝါရတတိယာဒိနယဝဏ္ဏနာ	၉၅
တထာဂတဝါရသတ္တမနယဝဏ္ဏနာ	၉၈
တထာဂတဝါရအဋ္ဌမနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၂
နေတ္ထိနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၈
သောဠသဟာရဝဏ္ဏနာ			
၁-ဒေသနာဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၁
၂-ဝိစယဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၂
၃-ယုတ္တိဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၃
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၄

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-လက္ခဏဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၅
၆-စတုဗျူဟဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၆
၇-အာဝတ္တဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
၈-ဝိဘတ္တိဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၀
၉-ပရိဝတ္တဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
၁၀-ဝေဝစနဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၂
၁၁-ပညတ္တိဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၂
၁၂-ဩတရဏဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၃
၁၃-သောဓနဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၅
၁၆-သမာရောပနဟာရဝဏ္ဏနာ	၁၃၆

ပဉ္စဝိနယဝဏ္ဏနာ

၁-နန္ဒိယာဝဋ္ဌနယဝဏ္ဏနာ	၁၃၇
၂-တိပုက္ခလနယဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
၃-သီဟဝိက္ခိဋ္ဌိတနယဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
၄-၅-ဒိသာလောစန-အင်္ဂသနယဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ	၁၃၉
သာသနပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	၁၄၀
၂-သဗ္ဗာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄၀
ဒဿနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၅၂
သံဝရာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၆၄
ပဋိသေဝနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၆၇
အဓိဝါသနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၇၀
ပရိဝဇ္ဇနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၇၁
ဝိနောဒနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၇၁
ဘာဝနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ	၁၇၃
၃-ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၈၀

မာတိကာ			စိဉ္စ
၄-ဘယဘေရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၅
ကာယကမ္မန္တဝါရကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၀
ဝစီကမ္မန္တဝါရာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၂
ဘယဘေရဝသေနာသနာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၁၇
အသမ္မောဟဝိဟာရဝဏ္ဏနာ	၂၂၀
ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဒိဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၄
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၅
အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၅
အရညဝါသကာရဏဝဏ္ဏနာ	၂၂၈
ဒေသနာနုမောဒနာဝဏ္ဏနာ	၂၂၉
ပသန္နကာရဝဏ္ဏနာ	၂၃၂
သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၃
ဥပါသကဝိမိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၉
၅-အနဂ်ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၄၁
သမ္ဗုတိပရမတ္ထဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၁
၆-အာကခေယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၅၅
၇-ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၆၈
၈-သလ္လေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၈၃
၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၆
အကုသလကမ္မပထဝဏ္ဏနာ	၂၉၉
ကုသလကမ္မပထဝဏ္ဏနာ	၃၀၅
အာဟာရဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၀၈
သစ္စဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၁၅
ဇရာမရဏဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၁၅
ဇာတိဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၁၇
ဘဝဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၁၈
ဥပါဒါနဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၁၈

မာတိကာ			ပိဋက
တဏှာဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၀
ဝေဒနာဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၂
ဖဿဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၃
သဋ္ဌာယတနဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၃
နာမရူပဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၄
ဝိညာဏဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၄
သင်္ခါရဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
အဝိဇ္ဇာဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
အာသဝဝါရဝဏ္ဏနာ	၃၂၇
၁၀-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၂၇
ဥဒ္ဓေသဝါရကထာဝဏ္ဏနာ	၃၂၉
ကာယာနုပဿနာ			
အာနာပါနပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၄၈
ဣရိယာပထပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၅၁
စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၅၄
ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၆၄
ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၆၄
နဝသိဝထိကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၆၆
ဝေဒနာနုပဿနာဝဏ္ဏနာ	၃၆၇
ဝိတ္တာနုပဿနာဝဏ္ဏနာ	၃၇၁
ဓမ္မာနုပဿနာ			
နီဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၇၂
ခန္ဓပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၇၇
အာယတနပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၇၇
ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၈၀
စတုသစ္စပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ	၃၉၂

မူလပဏ္ဏာသင်္ဃိကာယ ပဌမဘာဂ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

မဇ္ဈိမနိကာယ

မုလပဏ္ဏာသင်္ဂြိုဟ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝိသုဒ္ဓိသုတ္တံ

၁။ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ ရတနတ္ထယဝန္တနာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ ပဘဝ-
နိဿယဝိသုဒ္ဓိပဋိဝေဒနတ္ထံ၊ တံ ပန ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာသု ဝိညူနံ ဗဟုမာနုပ္ပါဒနတ္ထံ၊
တံ သမ္မဒေဝ တေသံ ဥဂ္ဂဟဓာရဏာဒိက္ခမလဒ္ဓဗ္ဗာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ
သဗ္ဗဟိတသုခနိပ္ပာဒနတ္ထံ။ အထ ဝါ မင်္ဂလဘာဝတော၊ သဗ္ဗကိရိယာသု
ပုဗ္ဗကိစ္စဘာဝတော၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သမာစရိတဘာဝတော၊ အာယတိံ ပရေသံ
ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနတော စ သံဝဏ္ဏနာယံ ရတနတ္ထယပဏာမကိရိယာ။
အထ ဝါ ရတနတ္ထယပဏာမကရဏံ ပူဇနီယပူဇာပုညဝိသေသနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊
တံ အတ္တနော ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိနိမိတ္တကဿ ကမ္မဿ ဗလာနုပ္ပါဒနတ္ထံ၊
အန္တရာ စ တဿ အသင်္ကောစနတ္ထံ၊ တဒုဘယံ အနန္တရာယေန အဋ္ဌ-
ကထာယ ပရိသမာပနတ္ထံ၊ ဣဒမေဝ စ ပယောဇနံ အာစရိယေန ဣဓာ-
မိပ္ပေတံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ဣတိ မေ ပသန္တမတိနော။ပ။ တဿာန-
ဘာဝေနာ”တိ။ ဝတ္ထုတ္တယပူဇာဟိ နိရတိသယပုညက္ခေတ္တသံဗုဒ္ဓိယာ^၁ အပရိ-
မေယျပဘာဝေါ ပုညာတိသယောတိ ဗဟုဝိဇ္ဇေရာယေဝိ လောကသန္တိဝါသေ
အန္တရာယနိဗ္ဗန္ဓနသကလသံကိလေသဝိဒ္ဓံသနာယ ပဟောတိ၊ ဘယဒိဥပဒ္ဒဝဉ္စ
နိဝါရေတိ။ ယထာဟ—

“ပူဇာရဟေ ပူဇယတော၊ ဗုဒ္ဓေ ယဒိ ဝ သာဝကေ”တိအာဒိ၊

မဇ္ဈိမနိကာယ မူလပဏ္ဏာသင်္ဂီကာ

တထာ—

“ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္တာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္တာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္တာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ”တိ အာဒိ၊

“ဗုဒ္ဓေါတိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
ဝရမေဝ ဟိ သာ ပီတိ၊ ကသိဏေနပိ ဇေမ္ပဒိပဿ။

ဓမ္မောတိ ကိတ္တယန္တဿ ။ပ။ ကသိဏေနပိ ဇေမ္ပဒိပဿ။

သံဃောတိ ကိတ္တယန္တဿ ။ပ။ ကသိဏေနပိ ဇေမ္ပဒိပဿာ”တိ၊

တထာ—

“ယသ္မိ” မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိ” သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ န ဒေါသ ။ပ။ န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ”တိ အာဒိ၊

“အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ။ပ။

ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊

လောမဟံသော န ဟေဿတိ”တိ ၄ စ။

တတ္ထ ယဿ ဝတ္ထုတ္တယဿ ဝန္တနံ ကတ္ထုကာမော၊ တဿ ဂုဏာတိသယ-
ယောဂသန္တဿနတ္ထံ “**ကရုဏာသီတလဟဒယ**” န္တိအာဒိနာ ဂါထာတ္ထယမာဟ။
ဂုဏာတိသယယောဂေန ဟိ ဝန္တနာရဟဘာဝေါ၊ ဝန္တနာရဟေ စ ကတာ
ဝန္တနာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပယောဇနံ သာဓေတိတိ။ တတ္ထ ယဿာ ဒေသနာယ
သံဝဏ္ဏနံ ကတ္ထုကာမော၊ သာ န ဝိနယဒေသနာ ဝိယ ကရုဏာပ္ပဓာနာ၊
နာပိ အဘိဓမ္မဒေသနာ ဝိယ ပညာပ္ပဓာနာ၊ အထ ခေါ ကရုဏာပညာပ္ပဓာနာတိ
တဒုဘယပ္ပဓာနမေဝ တာဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထောမနံ ကာတုံ တမ္ပူလကတ္တာ
သေသရတနာနံ “**ကရုဏာသီတလဟဒယ**” န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကိရတိတိ
ကရုဏာ၊ ပရဒုက္ခံ ဝိက္ခိပတိ အပနေတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ကိဏာတိတိ
ကရုဏာ၊ ပရဒုက္ခေ သတိ ကာရုဏိကံ ဟိ သတိ ဝိဗာဓတိတိ အတ္ထော။ ပရဒုက္ခေ
သတိ သာရူနံ ကမ္မနံ ဟဒယခေဒံ ကရောတိတိ ဝါ ကရုဏာ။ အထ ဝါ ကမိတိ
သုခံ၊ တံ ရုန္တတိတိ ကရုဏာ။ သော ဟိ ပရဒုက္ခာပနယနကာမတာ-
လက္ခဏာ အတ္တသုခနိရပေက္ခတာယ ကာရုဏိကာနံ သုခံ ရုန္တတိ ဝိဗန္တတိတိ

၁-၃ ၁-၂၅၊ ၂၅-ပိဋေသု။

၃-အံ ၂-၂၅၊ အံ ၃-၅၃-ပိဋေသု။

၂-ဒိ-၉ ၁-၅၊ ဣတိဝုတ္တက-၉ ၂၇-ပိဋေသု။

၄-သံ ၁-၂၂-ပိဋေသု။

အတ္ထော။ ကရုဏာယ သီတလံ ကရုဏာသီတလံ၊ ကရုဏာသီတလံ ဟဒယံ အဿာတိ ကရုဏာသီတလဟဒယော၊ တံ ကရုဏာသီတလဟဒယံ။

တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ပရေသံ ဟိတောပသံဟာရသုခါဒိအပရိဟာနိစ္ဆနသဘာဝ-
တာယ၊ ဗျာပါဒါရတီနံ ဥဇုပိပစ္စနိကတာယ စ ပရသတ္တသန္တာနဂတသန္တာ-
ပဝိစ္ဆေဒနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ မေတ္တာမုဒိတာနမ္ပိ စိတ္တသီတလဘာဝကာရဏတာ
ဥပလဗ္ဗတိ၊ တထာပိ ပရဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ ပရူပတာပါသဟန-
ရသာ အဝိဟိံသာဘူတာ ကရုဏာဝ ဝိသေသေန ဘဂဝတော စိတ္တဿ စိတ္တ-
ပဿဒ္ဓိ ဝိယ သီတိဘာဝနိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ “ကရုဏာသီတလဟဒယ”န္တိ။ ကရုဏာ-
မုခေန ဝါ မေတ္တာမုဒိတာနမ္ပိ ဟဒယသီတလဘာဝကာရဏတာ ဝုတ္တာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အသာဓာရဏဉာဏဝိသေသနိဗန္ဓနဘူတာ သာတိသယံ
နိရဝသေသဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိယ သဝိသယဗျာပိတာယ မဟာကရုဏာဘာဝံ
ဥပဂတာ ကရုဏာဝ ဘဂဝတော အတိသယေန ဟဒယသီတလဘာဝဟေတူတိ
အာဟ “ကရုဏာသီတလဟဒယ”န္တိ။ အထ ဝါ သတိပိ မေတ္တာမုဒိတာနံ
သာတိသယေ ဟဒယသီတိဘာဝနိဗန္ဓနတ္ထေ သကလဗုဒ္ဓဂုဏဝိသေသကာရ-
ဏတာယ တာသမ္ပိ ကာရဏန္တိ ကရုဏာဝ ဘဂဝတော “ဟဒယသီတလ-
ဘာဝကာရဏ”န္တိ ဝုတ္တာ။ ကရုဏာနိဒါနာ ဟိ သဗ္ဗေပိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ။ ကရုဏာနု-
ဘာဝနိဗျာပိယမာနသံသာရဒုက္ခသန္တာပဿ ဟိ ဘဂဝတော ပရဒုက္ခာပန-
ယနကာမတာယ အနေကာနိပိ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပါနံ အကိလန္တရူပဿေဝ
နိရဝသေသဗုဒ္ဓကရဓမ္မသမ္ဘရဏနိရတဿ သမဓိဂတဓမ္မာဓိပတေယျဿ စ
သန္တိဟိတေသုပိ သတ္တသင်္ခါရသမုပနီတဟဒယူပတာပနိမိတ္တေသု၊ န ဤသကမ္ပိ
စိတ္တသီတိဘာဝဿ အညထတ္တမဟောသီတိ။ ဧတသ္မိံ စ အတ္ထဝိကပ္ပေ တီသုပိ
အဝတ္ထာသု ဘဂဝတော ကရုဏာ သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဇာနာတိတိ ပညာ၊ ယထာသဘာဝံ ပကာရေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ အတ္ထော။
ပညာဝ ဂြေယျာဝရဏပ္ပဟာနတော ပကာရေဟိ ဓမ္မသဘာဝဇောတနဋ္ဌေန
ပဇ္ဇောတောတိ ပညာပဇ္ဇောတော။ သဝါသနပ္ပဟာနတော ဝိသေသေန ဟတံ
သမုဋ္ဌါတိတံ ဝိဟတံ၊ ပညာပဇ္ဇောတေန ဝိဟတံ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတံ။ မုယုန္တိ
တေန၊ သယံ ဝါ မုယုတိ၊ မောဟနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မောဟော၊ အဝိဇ္ဇာ၊
သွေဝ ဝိသယသဘာဝပဋိစ္ဆာဒနတော အန္တကာရသရိက္ခတာယ တမော
ဝိယာတိ တမော၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတော မောဟတမော ဧတဿာတိ
ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမော၊ တံ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ။

၁-သာတိသယေန (က) ၂-သတ္တသင်္ခါရ....(က) ၃-မောဟတမော (အံ-ဋီ ၁-၆-ပိဋ္ဌေ)

သိဗ္ဗေသမ္ပိ ဟိ ဒိဏာသဝါနံ သတိပိ ပညာပဇ္ဇောတေန အဝိဇ္ဇန္တကာရဿ
ဝိဟတဘာဝေ သဒ္ဓါဝိမုတ္တေဟိ^၁ ဝိယ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံ သာဝကေဟိ ပစ္စေက-
သမ္ပုဒ္ဓေဟိ စ သဝါသနပ္ပဟာနေန သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓါနံ ကိလေသပ္ပဟာနဿ
ဝိသေသော ဝိဇ္ဇတိတိ သာတိသယေန အဝိဇ္ဇာပဟာနေန ဘဂဝန္တံ ထော-
မေန္တော အာဟ “ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ”န္တိ။

အထ ဝါ အန္တရေန ပရောပဒေသံ အတ္တနော သန္တာနေ အစွန္တံ အဝိဇ္ဇန္တ-
ကာရဝိဂမဿ နိဗ္ဗတ္တိတတ္တာ၊ တထာ^၂ သဗ္ဗညုတဿ ဗလေသု စ ဝသီဘာဝဿ
သမိဂတတ္တာ၊ ပရသန္တာတိယဉ္စ ဓမ္မဒေသနာတိသယာနုဘာဝေန သမ္ပဒေဝ
တဿ ပဝတ္တိတတ္တာ ဘဂဝါဝိ ဝိသေသတော မောဟတမဝိဂမေန ထောမေ-
တဗ္ဗောတိ အာဟ “ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ”န္တိ။ ဣမသ္မိံ^၃ စ
အတ္တဝိကပ္ပေ “ပညာပဇ္ဇောတော”တိ ပဒေန ဘဂဝတော ပဋိဝေဓပညာ
ဝိယ ဒေသနာပညာပိ သာမညနိဒ္ဒေသေန၊ ဧကသေသနယေန ဝါ သင်္ဂဟိတာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အထ ဝါ ဘဂဝတော ဉာဏဿ ဥေယျပရိယန္တိကတ္တာ သကလဥေယျ-
ဓမ္မသဘာဝါဝဗောနေသမတ္တေန အနာဝရဏဉာဏသင်္ခါတေန ပညာပဇ္ဇော-
တေန သဗ္ဗဥေယျဓမ္မသဘာဝစ္ဆာဒကဿ မောဟန္တကာရဿ ဝိဓိတတ္တာ
အနညသာဓာရဏော ဘဂဝတော မောဟတမဝိနာသောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ
“ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ”န္တိ။ ဧတ္ထ စ မောဟတမဝိဓမေနန္တေ
အမိဂတတ္တာ အနာဝရဏဉာဏံ ကာရဏူပစာရေန သသန္တာနေ မောဟ-
တမဝိဓမေနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဘိနိဟာရသမ္ပတ္တိယာ သဝါသနပ္ပဟာနမေဝ ဟိ
ကိလေသာနံ ဥေယျာဝရဏပ္ပဟာနန္တိ၊ ပရသန္တာနေ ပန မောဟတမဝိဓမေနဿ
ကာရဏဘာဝတော အနာဝရဏဉာဏံ “မောဟတမဝိဓမေန”န္တိ ဝုစ္စတိတိ။

ကိံ^၄ ပန ကာရဏံ အဝိဇ္ဇာသမုဋ္ဌါတောယေဝေကော ပဟာနသမ္ပတ္တိဝသေန
ဘဂဝတော ထောမနာနိမိတ္တံ ဂယတိ၊ န ပန သာတိသယံ နိရဝသေသ-
ကိလေသပ္ပဟာနန္တိ? တပ္ပဟာနဝစနေနေဝ တဒေကဋ္ဌတဿ သကလသံကိ-
လေသဂဏသမုဋ္ဌါတဿ ဇောတိတဘာဝတော။ န ဟိ သော တာဒိသော
ကိလေသော အတ္ထိ၊ ယော နိရဝသေသအဝိဇ္ဇာပ္ပဟာနေန န ပဟိယတိတိ။

အထ ဝါ ဝိဇ္ဇာ ဝိယ သကလကုသလဓမ္မသမ္ပတ္တိယာ နိရဝသေသာ-
ကုသလဓမ္မနိဗ္ဗတ္တိယာ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ စ အဝိဇ္ဇာ ပဓာနကာရဏန္တိ

တဗြိဿာတဝစနေန သကလသံကိလေသဂဏသမုဋ္ဌါတော ဝုတ္တောယေဝ
ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ”န္တိ။

နရာ စ အမရာ စ နရာမရာ၊ သဟ နရာမရေဟီတိ သနရာမရော၊ သနရာ-
မရော စ သော လောကော စာတိ သနရာမရလောကော၊ တဿ ဂရုတိ
သနရာမရလောကဂရ၊ တံ သနရာမရလောကဂရံ။ တေန ဒေဝမနုဿာနံ
ဝိယ တဒဝသိဋ္ဌသတ္တာနမ္ပိ ယထာရဟံ ဂုဏဝိသေသာဝဟတာယ ဘဂဝတော
ဥပကာရိတံ ဒဿေတိ။ န စေတ္ထ ပဓာနာပ္ပဓာနဘာဝေါ စောဒေတဗ္ဗော။
အညော ဟိ သဒ္ဓက္ကမော၊ အညော အတ္တက္ကမော။ ဒေသေသု ဟိ သမာသ-
ပဒေသု ပဓာနမ္ပိ အပ္ပဓာနံ ဝိယ နိဒ္ဒိသီယတိ ယထာ “သရာဇိကာယ
ပရိသာယာ”တိ။ ကာမံ စေတ္ထ သတ္တသင်္ခါရေကာသဝသေန တိဝိဓော
လောကော၊ ဂရုဘာဝဿ ပန အဓိပ္ပေတတ္တာ ဂရုကရဏသမတ္ထဿေဝ
ယုဇ္ဇနတော သတ္တလောကဿ ဝသေန အတ္တော ဂဟေတဗ္ဗော။ သော ဟိ
လောကီယန္တိ ဧတ္ထ ပုညပါပါနိ တဗြိပါကော စာတိ “လောကော”တိ ဝုစ္စတိ။
အမရဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ဥပပတ္တိဒေဝါ အဓိပ္ပေတာ။

အက ဝါ သမူဟတ္တော လောကသဒ္ဓေါ သမုဒါယဝသေန လောကီယတိ
ပညာပီယတီတိ။ သဟ နရေဟီတိ သနရာ၊ သနရာ စ တေ အမရာ စာတိ
သနရာမရာ၊ တေသံ လောကောတိ သနရာမရလောကောတိ ပုရိမနယေနဝ
ယောဇေတဗ္ဗံ။ အမရသဒ္ဓေန စေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါဝိ သင်္ဂယန္တိ။ တေ ဟိ
မရဏာဘာဝတော ပရမတ္ထတော အမရာ။ နရာမရာနံယေဝ စ ဂဟဏံ
ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဓေသဝသေန ယထာ “သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ”န္တိ။ တထာ ဟိ
သဗ္ဗာနတ္ထပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရာယ နိရတိ-
သယာယပယောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒေဝမနုဿာယပဇာယအစ္စန္တုပကာရိတာ-
ယ အပရိမိတနိရူပမပ္ပဘာဝဂုဏဝိသေသသမင်္ဂိတာယ စ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော
ဘဂဝါ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ ဥတ္တမ-
ဂါရဝဋ္ဌာနံ။ တေန ဝုတ္တံ “သနရာမရလောကဂရ”န္တိ။

သောဘနံ ဂတံ ဂမနံ ဧတဿာတိ သုဂတော။ ဘဂဝတော ဟိ
ဝေနယုဇနုပသင်္ဂမနံ ဧကန္တေန တေသံ ဟိတသုခနိပ္ပုဒနတော သောဘနံ၊

တထာ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ ဒုတဝိလမ္ဗိတခလိတာ-
 နုကမုနနိပ္ပိဋနုက္ကုဋ်ကကုဋ်လကုလတာဒိဒေါသရဟိတမဝဟသိတရာဇဟံသဝ-
 သဘဝါရဏမိဂရာဇဂမနံ ကာယဂမနံ ဉ္ဈဏဂမနံ စဝိပုလနိမ္မလကရဏာသတိ-
 ဝီရိယာဒိဂုဏဝိသေသသဟိတမဘိနိဟာရတော ယာဝ မဟာဗောဓိံ အနဝဇ္ဇ-
 တာယ သောဘနမေဝါတိ။ အထ ဝါ သယမ္ဘုဉ္ဈဏေန သကလမပိ လောကံ
 ပရိညာဘိသမယဝသေန ပရိဇာနန္တော ဉ္ဈဏေန သမ္မာ ဂတော အဝဂတောတိ
 သုဂတော၊ တထာ လောကသမုဒယံ ပဟာနဘိသမယဝသေန ပဇဟန္တော
 အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒေန္တော သမ္မာ ဂတော အတိတောတိ သုဂတော၊
 လောကနိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သမ္ဘိကီရိယာဘိသမယဝသေန သမ္မာ ဂတော
 အဓိဂတောတိ သုဂတော၊ လောကနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ဘာဝနာဘိသမယ-
 ဝသေန သမ္မာ ဂတော ပဋိပန္နောတိ သုဂတော။ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ယေ
 ကိလေသာ ပဟိနာ၊ တေ ကိလေသေ န ပုနေတိ န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ
 သုဂတော”တိအာဒိနာ၊ နယေန အယမတ္ထော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ အထ ဝါ
 သုန္ဒရံ ဌာနံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါဂတော အဓိဂတောတိ သုဂတော၊
 ယသ္မာ ဝါ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထသံဟိတံ ဝေနေယျာနံ ယထာရဟံ ကာလယုတ္တ-
 မေဝ စ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တသ္မာ သမ္မာ ဂဒတိ ဝဒတိတိ သုဂတော ဒ-ကာရဿ
 တ-ကာရံ ကတွာ။ ဣတိ သောဘနဂမနတာဒီဟိ သုဂတော၊ တံ သုဂတံ။

ပုညပါပကဓမ္မဟိ ၂ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဂန္ထဗ္ဗတော ဂတိယော၊ ဥပပတ္တိ-
 ဘဝဝိသေသာ။ တာ ပန နိရယာဒိဝသေန ပဉ္စဝိဓော။ တာဟိ သကလဿပိ
 ဘဝဂါမိကဓမ္မဿ အရိယမဂ္ဂါမိဂမေန အဝိပါကာရဟဘာဝကရဏေန နိဝတ္တိ-
 တတ္တာ ဘဂဝါ ပဉ္စဟိပိ ဂတိဟိ သုဠု မုတ္တော ဝိသံယုတ္တောတိ အာဟ
 “ဂတိဝိမုတ္တံ”န္တိ။ ဧတေန ဘဂဝတော ကတ္ထစိပိ ဂတိယာ အပရိယာပန္နတံ
 ဒဿေတိ၊ ယတော ဘဂဝါ “ဒေဝါတိဒေဝေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ တေနောဟ—

“ယေန ဒေဝူပပတျဿ၊ ဂန္ထဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
 ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယျံ၊ မနုဿတ္တံ စ အဗ္ဗဇေ။
 တေ မယံ အာသဝါ ခိဏာ၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ ဝိနဋ္ဌိကတာ”တိ၊

တံတံဂတိသံဝတ္တနကာနံ ဟိ ကမ္မကိလေသာနံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဗောဓိမူလေယေဝ
 သုပ္ပဟိနတ္တာ နတ္ထိ ဘဂဝတော ဂတိပရိယာပန္နတာတိ အစ္စန္ဒမေဝ ဘဂဝါ
 သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသသတ္တနိကာယေဟိ ပရိမုတ္တော၊
 တံ ဂတိဝိမုတ္တံ။ ဝန္တေတိ နမာမိ၊ ထောမေမိတိ ဝါ အတ္ထော။

အထ ဝါ ဂတိဝိမုတ္တန္တိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုပ္ပတ္တိယာ ဘဂဝန္တံ
 ထောမေတိ။ ဧတ္ထ ဟိ ခ္ဗိဟိ အာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိတော ပရဟိတပဋိပတ္တိတော စ။ တေသု အတ္တ-
 ဟိတသမ္ပတ္တိ အနာဝရဏဉာဏာဓိဂမတော သဝါသနာနံ သဗ္ဗေသံ ကိလေသာနံ
 အစ္စန္တပ္ပဟာနတော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိတော စ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပရ-
 ဟိတပဋိပတ္တိ လာဘသက္ကာရာဒိနိရပေက္ခစိတ္တဿ သဗ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဓမ္မ-
 ဒေသနတော ဝိရုဒ္ဓေသုပိ နိစ္စံ ဟိတဇ္ဈာသယတော^၁ ဉာဏပရိပါကကာလာ-
 ဂမနတော စ။ သာ ပနေတ္ထ အာသယတော ပယောဂတော စ ဒုဝိဓာ
 ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ တိဝိဓာ စ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ပကာသိတာ ဟောတိ။ ကထံ?
 “ကရုဏာသီတလဟဒယ”န္တိ ဧတေန အာသယတော ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊
 သမ္မာဂဒနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဓေန ပယောဂတော ပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ “ပညာ-
 ပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ ဂတိဝိမုတ္တ”န္တိ ဧတေဟိ စတုသစ္စပဋိဝေဓတ္ထေန စ
 သုဂတသဒ္ဓေန တိဝိဓာပိ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ၊ အဝသိဋ္ဌဋ္ဌေန တေန “ပညာ-
 ပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ”န္တိ ဧတေန စာပိ သဗ္ဗာပိ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ-
 ပရဟိတပဋိပတ္တိ ပကာသိတာ ဟောတိတိ။

အထ ဝါ တိဟိ အာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ
 ဟေတုတော ဖလတော ဥပကာရတော စ။ တတ္ထ ဟေတု မဟာကရုဏာ၊
 သာ ပဌမပဒေန ဒဿိတာ။ ဖလံ စတုဗ္ဗိဓံ ဉာဏသမ္ပဒါ ပဟာနသမ္ပဒါ
 အာနုဘာဝသမ္ပဒါ ရူပကာယသမ္ပဒါ စာတိ။ တာသု ဉာဏပဟာနသမ္ပဒါ
 ဒုတိယပဒေန၊ သစ္စပဋိဝေဓတ္ထေန စ သုဂတသဒ္ဓေန ပကာသိတာ ဟောန္တိ၊
 အာနုဘာဝသမ္ပဒါ ပန တတိယပဒေန၊ ရူပကာယသမ္ပဒါ ယထာဝုတ္တကာယ-
 ဂမနသောဘနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဓေန လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပါရိပူရိယာ ဝိနာ
 တဒဘာဝတော။ ဥပကာရော အနန္တရံ အဗာဟိရံ ကရိတွာ တိဝိဓယာန-
 မုခေန ဝိမုတ္တိဓမ္မဒေသနာ။ သော သမ္မာဂဒနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဓေန ပကာသိ-
 တော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ “ကရုဏာသီတလဟဒယ”န္တိ ဧတေန သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ မူလံ
 ဒဿေတိ။ မဟာကရုဏာသဇ္ဇောဒိတမာနသော ဟိ ဘဂဝါ သံသာရ-
 ပင်္ကတော သတ္တာနံ သမုဒ္ဓရဏတ္ထံ ကတာဘိနိဟာရော အနုပုဗ္ဗေန ပါရမိယော
 ပူရေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂတောတိ ကရုဏာ သမ္မာသမ္ဗော-
 ဓိယာ မူလံ။ “ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ”န္တိ ဧတေန သမ္မာသမ္ဗောဓိံ

ဒဿေတိ။ အနာဝရဏဉာဏပဒဋ္ဌာနံ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ အနာဝရဏဉာဏံ “သမ္မာသမ္ဗောဓိ”တိ ဂုဏ္ဍတိတိ။ သမ္မာဂမနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဓေန သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ လိနုဒ္ဓစ္စပတိဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခလ္လိကတ္တကိလမဏာနယောဂ သဿတုစ္ဆေဒါဘိနိဝေသာဒိ အန္တဒ္ဓယရဟိတာယ ကရုဏာပညာပရိဂ္ဂဟိတာယ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ ပကာသနတော သုဂတသဒ္ဓဿ။ ဣတရေဟိ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ပဓာနာပုဓာနဘေဒံ ပယောဇနံ ဒဿေတိ။ သံသာရမဟောဃတော သတ္တသန္တာရဏံ ဟေတ္ထ ပဓာနံ ပယောဇနံ၊ တဒညမပုဓာနံ။ တေသု ပဓာနေန ပရဟိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ၊ ဣတရေန အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိံ၊ တဒုဘယေန အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒိသု စတုသု ပုဂ္ဂလေသု ဘဂဝတော စတုတ္ထပုဂ္ဂလဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေန စ အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝံ ဥတ္တမဝန္တနိယဘာဝံ အတ္တနော စ ဝန္တနကိရိယာယ ခေတ္တင်္ဂတဘာဝံ ဒဿေတိ။

တ္ထေ စ ကရုဏာဂဟဏေန လောကိယေသု မဟဂ္ဂတဘာဝပုတ္တာသာဓာရဏဂုဏဒီပနတော ဘဂဝတော သဗ္ဗလောကိယဂုဏသမ္ပတ္တိ ဒဿိတာ ဟေတိ၊ ပညာဂဟဏေန သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနမဂ္ဂဉာဏဒီပနတော သဗ္ဗလောကုတ္တရဂုဏသမ္ပတ္တိ။ တဒုဘယဂ္ဂဟဏသိဒ္ဓေါ ဟိ အတ္ထော “သနရာမရလောကဂရ”န္တိအာဒိနာ ဝိပဇ္ဇိယတိတိ။ ကရုဏာဂဟဏေန စ ဥပဂမနံ နိရုပတ္တိလေသံ ဒဿေတိ၊ ပညာဂဟဏေန အပဂမနံ။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန လောကသမညာနုရူပံ ဘဂဝတော ပဝတ္တိံ ဒဿေတိ လောကဝေါဟာရဝိသယတ္တာ ကရုဏာယ၊ ပညာဂဟဏေန သမညာယ အနတိဓာဝနံ။ သဘာဝါနဝဗောဓေန ဟိ ဓမ္မာနံ သမညံ အတိဓာဝိတွာ သတ္တာဒီပရာမသနံ ဟေတိတိ။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဝိဟာရံ ဒဿေတိ၊ ပညာဂဟဏေန တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏံ စတုသစ္စဉာဏံ စတုပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏံ။ ကရုဏာဂဟဏေန မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏသဂဟိတတ္တာ သေသာသာဓာရဏဉာဏာနိ၊ ဆ အဘိညာ၊ အဋ္ဌသု ပရိသာသု အကမ္မနဉာဏာနိ၊ ဒသ ဗလာနိ၊ စုဒ္ဓသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ သောဠသ ဉာဏစရိယာ၊ အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ စတုစက္ကာလီသ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိတိ ဧဝမာဒိနံ အနေကေသံ ပညာပဘေဒါနံ ဝသေန ဉာဏစာရံ ဒဿေတိ။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန စရဏသမ္ပတ္တိံ၊ ပညာဂဟဏေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိံ။ ကရုဏာဂဟဏေန အတ္တာဓိပတိတာ၊ ပညာဂဟဏေန ဓမ္မာဓိပတိတာ။ ကရုဏာဂဟဏေန လောကနာထဘာဝေါ၊

ပညာဂဟဏေန အတ္တနာထဘာဝေါ။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန ပုဗ္ဗကာရိ-
ဘာဝေါ။ ပညာဂဟဏေန ကတညတော။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန အပ-
ရန္တပတာ။ ပညာဂဟဏေန အနတ္တန္တပတာ။ ကရုဏာဂဟဏေန ဝါ ဗုဒ္ဓ-
ကရဓမ္မသိဒ္ဓိ။ ပညာဂဟဏေန ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန
ပရေသံ တာရဏံ။ ပညာဂဟဏေန သယံ တရဏံ။ တထာ ကရုဏာဂဟ-
ဏေန သဗ္ဗသတ္တေသု အနုဂ္ဂဟစိတ္တတာ။ ပညာဂဟဏေန သဗ္ဗဓမ္မေသု
ဝိရတ္တစိတ္တတာ ဒဿိတာ ဟောတိ။

သဗ္ဗေသန္တ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ကရုဏာ အာဒိ တန္တိဒါနဘာဝတော၊ ပညာ ပရိ-
ယောသာနံ တတော ဥတ္တရိ ကရုဏီယာဘာဝတော။ ဣတိ အာဒိပရိယော-
သာနဒဿနေန သဗ္ဗေဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ တထာ ကရုဏာဂဟဏေန
သီလက္ခန္ဓပုဗ္ဗင်္ဂမော သမာဓိက္ခန္ဓော ဒဿိတော ဟောတိ။ ကရုဏာနိဒါနံ
ဟိ သီလံ တတော ပါဏာတိပါတာဒိဝိရတိပ္ပဝတ္တိတော၊ သာ စ ဈာနတ္ထယ-
သမ္ပယောဂိနိတိ။ ပညာဝစနေန ပညာက္ခန္ဓော။ သီလဉ္စ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏာနံ
အာဒိ၊ သမာဓိ မဇ္ဈေ၊ ပညာ ပရိယောသာနန္တိ ဧဝမ္ပိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာန-
ကလျာဏဒဿနေန သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ နယတော
ဒဿိတတ္တာ။ ဧသော ဧဝ ဟိ နိရဝသေသတော ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဒဿနုပါယော၊
ယဒိဒံ နယဂ္ဂါဟဏံ၊ အညထာ ကော နာမ သမတ္ထော ဘဂဝတော ဂုဏေ
အနုပဒံ နိရဝသေသတော ဒဿေတုံ။ တေနောဝါဟ—

“ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ဒီယေထ ကပ္ပေါ စိရဒီသမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော န ဒီယေထ တထာဂတဿာ”တိ။

တေနော စ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေနပိ ဗုဒ္ဓဂုဏပရိစ္ဆေဒနံ ပတိ
အနုယုတ္တေန “နော ဟေတံ ဘန္တေ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ “အပိစ မေ ဘန္တေ
ဓမ္မန္တယော ဝိဒိတော”တိ၊ ဝုတ္တံ။

၂။ ဧဝံ သင်္ခေပေန သကလသဗ္ဗညုဂုဏေဟိ ဘဂဝန္တံ အဘိတ္တဝိတွာ ဣဒါနိ
သဒ္ဓမ္မံ ထောမေတုံ “ဗုဒ္ဓေါပိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓေါတိ ကတ္ထု-
နိဒ္ဒေသော။ ဗုဒ္ဓဘာဝန္တိ ကမ္မနိဒ္ဒေသော။ ဘာဝေတွာ သန္တိကတွာတိ စ

၁-ဒိ-၄ ၁-၂၅၇၊ ဒိ-၄ ၃-၆၁၊ မ-၄ ၃-၂၀၉၊ ဥဒါန-၄ ၃၀၅၊ အပဒါန-၄ ၂-၉၁၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-၄ ၁၆၃၊
စရိယာပိဋက-၄ ၉၊ ၃၂၄-ပိဋေသု။ ၂-ဒိ ၂-၇၀-ပိဋေ။

ပုဗ္ဗကာလကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ ယန္တိ အနိယမတော ကမ္မနိဒ္ဒေသော။ ဥပ-
 ဂတောဘိ အပရကာလကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ ဝန္တေတိ ကိရိယာနိဒ္ဒေသော။
 တန္တိ နိယမနံ။ ဓမ္မန္တိ ဝန္တနကိရိယာယ ကမ္မနိဒ္ဒေသော။ ဂတမလံ အနုတ္တရန္တိ
 စ တဗ္ဗိသေသနံ။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓဿ တာဝ “ဗုဒ္ဓိတာ သစ္စာနီတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗောဓေတာ
 ပဇာယာတိ ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနာ နိဒ္ဒေသနယေန^၁ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 အထ ဝါ သဝါသနာယ အညာဏနိဒ္ဓါယ အစ္စန္တဝိရမတော၊ ဗုဒ္ဓိယာ ဝါ
 ဝိကသိတဘာဝတော ဗုဒ္ဓဝါတိ ဗုဒ္ဓေါ ဇာဂရဏဝိကသနတ္ထဝသေန။ အထ ဝါ
 ကဿဖိပိ ဥေယျဓမ္မဿ အနဝဗုဒ္ဓဿ အဘာဝေန ဥေယျဝိသေသဿ ကမ္မ-
 ဘာဝေန အဂ္ဂဟဏတော ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ အဘာဝေန အဝဂမနတ္ထဝသေနော
 ကတ္တုနိဒ္ဒေသော လတ္တတိတိ ဗုဒ္ဓဝါတိ ဗုဒ္ဓေါ ယထာ “ဒိက္ခိတော န ဒဒါ-
 တိ”တိ။ အတ္ထတော ပန ပါရမိတာပရိဘာဝိတော သယမ္ဘုဉ္ဇရဏေန သဟ
 ဝါသနာယ ဝိဟတဝိဒ္ဓတ္တနိရဝသေသကိလေသော မဟာကရုဏာသဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏာဒိအပရိမေယျဂုဏဂဏာဓာရော ခန္ဓသန္တာနော ဗုဒ္ဓေါ။ ယထာဟ—

“ဗုဒ္ဓေါတိ ယော သော ဘဂဝါ သယမ္ဘု အနာစရိယကော
 ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိ၊
 တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ဗလေသု စ ဝသီဘာဝ”န္တိ^၂။

အဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ဘာဝနေ။ တေန “ဧဝံ ဂုဏဝိသေသယုတ္တော သောပိ
 နာမ ဘဂဝါ”တိ ဝက္ခမာနဂုဏေ ဓမ္မေ သမ္ဘာဝနံ ဒီပေတိ။ ဗုဒ္ဓဘာဝန္တိ
 သမ္မာသမ္ဗောဓိ။ ဘာဝေတွာတိ ဥပ္ပါဒေတွာ ဝဇေတွာ စ။ သန္တိကတွာတိ
 ပစ္စက္ခံ ကတွာ။ ဥပဂတောတိ ပတ္တော၊ အဓိဂတောတိ အတ္ထော။
 တေဿ “ဗုဒ္ဓဘာဝ”န္တိ ဧတေန သမ္ဗန္ဓော။ ဂတမလန္တိ ဝိဂတမလံ၊ နိဒ္ဒေါသန္တိ
 အတ္ထော။ ဝန္တေတိ ပဏမာမိ၊ ထောမေမိ ဝါ။ အနုတ္တရန္တိ ဥတ္တရရဟိတံ၊
 လောကုတ္တရန္တိ အတ္ထော။ ဓမ္မန္တိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယတော စ
 သံသာရတော စ အပတမာနေ ကတွာ ဓာရေတိတိ ဓမ္မော။ အယံ ဟေတ္ထ
 သင်္ခေပတ္တော—ဧဝံ ဝိဝိရေဏဂဏသမန္တာဂတော ဗုဒ္ဓေါပိ ဘဂဝါ ယံ
 အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ ဓမ္မံ ဘာဝေတွာ၊ ဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ ပန သန္တိကတွာ
 အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဓိဂတော၊ တမေတံ ဗုဒ္ဓါနဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓဘာဝဟေတုဘူတံ
 သဗ္ဗဒေါသမလရဟိတံ အတ္တနော ဥတ္တရိတရာဘာဝေန အနုတ္တရံ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မံ
 နမာမိတိ။ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မဿပိ တပ္ပကာသနတ္တာ ဣဓ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အထ ဝါ “အဘိဓမ္မနယသမုဒ္ဓံ အဓိဂစ္ဆိ၊ တိဏိ ပိဋကနိ သမ္ပ-
သီ”တိ စ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ ပရိယတ္တိဓမ္မဿပိ သစ္စိက္ခိယာသမ္ပသန-
ပရိယာယော လဗ္ဘတီတိ သောပိ ဣဓ ဝုတ္တော ဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ “ယံ ဓမ္မံ
ဘာဝေတွာ သစ္စိကတွာ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မဘူတာဟိ ပါရမိတာဟိ
သဟ ပုဗ္ဗဘာဂေ အဓိသီလသိက္ခာဒယောပိ ဣဓ ဓမ္မသဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တာပိ ဟိ မလပဋိပက္ခတာယ ဂတမလာ အနညသာဓာရဏတာယ
အနုတ္တရာ စာတိ။ တထာ ဟိ သတ္တာနံ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခနိဿရဏတ္တာယ
ကတမဟာဘိနိဟာရော မဟာကရုဏာမိဝါသပေသလဇ္ဈာသယော ပညာ-
ဝိသေသပရိဓောတနိဗ္ဗလာနံ ဒါနဒမသံယမာဒိနံ ဥတ္တမဓမ္မာနံ သတသဟဿာ-
မိကာနိ ကပ္ပိနံ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ သက္ကစ္စံ နိရန္တရံ နိရဝသေသာနံ
ဘာဝနာပစ္စက္ခကရဏေဟိ ကမ္မာဒိသု အဓိဂတဝသိဘာဝေါ အစ္စရိယာ-
စိန္တေယျမဟာနုဘာဝေါ အဓိသီလာမိစိတ္တာနံ ပရမုက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တော ဘဂဝါ
ပစ္စယာကာရေ စတုဝိသတိကောဂ္ဂိသတသဟဿမုခေန မဟာဝဇီရဉာဏံ
ပေသေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။

ဧတ္ထ စ “ဘာဝေတွာ”တိ ဧတေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ “သစ္စိ-
ကတွာ”တိ ဧတေန ဝိမုတ္တိသမ္ပဒါယ။ တထာ ပဌမေန ဈာနသမ္ပဒါယ၊ ဒုတိယေန
ဝိမောက္ခသမ္ပဒါယ။ ပဌမေန ဝါ သမာဓိသမ္ပဒါယ၊ ဒုတိယေန သမာပတ္တိသမ္ပ-
ဒါယ။ အထ ဝါ ပဌမေန ခယေဉာဏဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အနုပ္ပါဒေဉာဏ-
ဘာဝေန၊ ပုရိမေန ဝါ ဝိဇ္ဇူပမတာယ၊ ဒုတိယေန ဝဇီရူပမတာယ။ ပုရိမေန ဝါ
ဝိရာဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဒုတိယေန နိရောဓသမ္ပတ္တိယာ။ တထာ ပဌမေန နိယျာန-
ဘာဝေန၊ ဒုတိယေန နိဿရဏဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဟေတုဘာဝေန၊ ဒုတိယေန
အသင်္ခတဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဒဿနဘာဝေန၊ ဒုတိယေန ဝိဝေကဘာဝေန။
ပဌမေန ဝါ အဓိပတိဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အမတဘာဝေန ဓမ္မံ ထောမေတိ။
အထ ဝါ “ယံ ဓမ္မံ ဘာဝေတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဥပဂတော”တိ ဧတေန သွာက္ခာတ-
တာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ “သစ္စိကတွာ”တိ ဧတေန သန္တိဋ္ဌိကတာယ။ တထာ
ပုရိမေန အကာလိကတာယ၊ ပစ္စိမေန ဧဟိပဿိကတာယ။ ပုရိမေန ဝါ
ဩပနေယျိကတာယ၊ ပစ္စိမေန ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗတာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ။
“ဂတမလ”န္တိ ဣမိနာ သံကိလေသာဘာဝဒီပနေန ဓမ္မဿ ပရိသုဒ္ဓတံ
ဒဿေတိ၊ “အနုတ္တရ”န္တိ ဧတေန အညဿ ဝိသိဋ္ဌဿ အဘာဝဒီပ-
နေန ဝိပုလပရိပုဏ္ဏတံ။ ပဌမေန ဝါ ပဟာနသမ္ပဒံ ဓမ္မဿ ဒဿေတိ၊
ဒုတိယေန သဘာဝသမ္ပဒံ။ ဘာဝေတဗ္ဗတာယ ဝါ ဓမ္မဿ ဂတမလဘာဝေါ

ယောဇေတဗ္ဗော။ ဘာဝနာဂုဏေန^၁ ဟိ သော ဒေါသာနံ သမုလ္လိတကော
 ဟောတိတိ။ သတ္ထိကာတဗ္ဗဘာဝေန အနုတ္တရဘာဝေါ ယောဇေတဗ္ဗော။
 သတ္ထိကိရိယာနိဗ္ဗတ္တိတော ဟိ တဒုတ္တရိ ကရဏီယာဘာဝတော အနုညသာ-
 ဓာရဏတာယ အနုတ္တရောတိ။ တထာ “ဘာဝေတွာ”တိ ဧတေန သဟ
 ပုဗ္ဗဘာဂသီလာဒီဟိ သေက္ခာ သီလသမာဓိပညာက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။
 “သတ္ထိကတွာ”တိ ဧတေန သဟ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ အသေက္ခာ သီလ-
 သမာဓိပညာက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တိတိ။

၃။ ဧဝံ သင်္ခေပေနဝ သဗ္ဗဓမ္မဂုဏေဟိ သဒ္ဓမ္မံ အဘိတ္တဝိတွာ ဣဒါနိ
 အရိယသံဃံ ထောမေတုံ “**သုဂတဿာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုဂတဿာတိ
 သမ္ဗုဒ္ဓနိဒ္ဒေသော၊ တဿ “ပုတ္တာန”န္တိ ဧတေန သမ္ဗုဒ္ဓော။ **ဩရသာနန္တိ**
 ပုတ္တဝိသေသနံ။ **မာရသေနမထနာနန္တိ** ဩရသပုတ္တဘာဝေ ကာရဏနိဒ္ဒေသော။
 တေန ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ ဘဂဝတော ဩရသပုတ္တဘာဝေ ကာရဏံ အနု-
 ဇာနာတိတိ ဒဿေတိ။ **အဋ္ဌန္တန္တိ** ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော။ တေန သတိပိ-
 တေသံ သတ္တဝိသေသဘာဝေန အနေကသဟဿသင်္ခါဘာဝေ ဣမံ ဂဏန-
 ပရိစ္ဆေဒံ နာတိဝတ္တန္တိတိ ဒဿေတိ မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌဘာဝါနာတိဝတ္တနတော။
သမူဟန္တိ သမုဒါယနိဒ္ဒေသော။ **အရိယသံဃန္တိ** ဂုဏဝိသိဋ္ဌသံဃာဋ္ဌဘာဝ-
 နိဒ္ဒေသော။ တေန အသတိပိ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ကာယသာမဂ္ဂိယံ အရိယသံဃ-
 ဘာဝံ ဒဿေတိ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဟတဘာဝတော။

တတ္ထ ဥရသိ ဘဝါ ဇာတာ သံဝဒ္ဓါ စ ဩရသာ။ ယထာ ဟိ သတ္တာနံ
 ဩရသပုတ္တာ အတ္တဇာတတာယ ပိတု သန္တကဿ ဒါယဇ္ဇဿ ဝိသေသေန
 ဘာဂိနော ဟောန္တိ။ ဧဝမေဝ တေပိ အရိယပုဂ္ဂလာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မဿ-
 ဝနန္တေ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတာယ ဘဂဝတော သန္တကဿ ဝိမုတ္တိ-
 သုခဿ အရိယဓမ္မရတနဿ စ ဧကန္တဘာဂိနောတိ ဩရသာ ဝိယ **ဩရသာ**။
 အထ ဝါ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာနုဘာဝေန အရိယဘူမိံ ဩက္ကမမာနာ
 ဩက္ကန္တာ စ အရိယသာဝကာ ဘဂဝတော ဥရေန^၂ ဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိ-
 တာယ နိပ္ပရိယာယေန “ဩရသပုတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိ။ သာဝကေဟိ
 ပဝတ္တိယမာနာပိ ဟိ ဓမ္မဒေသနာ “ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ”ဣစ္စေဝ ဂုစ္စတိ
 တံမူလိကံတ္တာ လက္ခဏာဒိဝိသေသာဘာဝတော စ။

ယဒိပိ အရိယသာဝကာနံ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမသမယေ ဘဂဝတော ဝိယ တဒန္တရာယကရဏတ္ထံ ဒေဝပုတ္တမာရော၊ မာရဝါဟိနီ ဝါန ကေန္တေန အပသာ-
 ဒေတိ၊ တေဟိ ပန အပသာဒေတဗ္ဗတာယ ကာရဏေ ဝိမထိတေ တေပိ ဝိမထိ-
 တာ ဧဝ နာမ ဟောန္တိတိ အာဟ “မာရသေနမထနာန”န္တိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ
 “မာရမာရသေနမထနာန”န္တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “မာရသေနမထနာန”န္တိ ကေဒေသသ-
 ရူပေကသေသော ကတောတိ ဒဠဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရမာရာနံ ဝိယ
 ဒေဝပုတ္တမာရဿပိ ဂုဏမာရဏေ သဟာယဘာဂူပဂမနတော^၁ ကိလေသ-
 ဗလကာယော “သေနာ”တိ ဂုစ္စတိ။ ယထာဟ “ကာမာ တေ ပဌမာ
 သေနာ”တိအာဒိ ၂။ သာ စ တေဟိ ဒိယဗုဒ္ဓိသဟဿဘောဒါ အနန္တဘောဒါ ဝါ
 ကိလေသဝါဟိနီ သတိဓမ္မဝိစယဝိရိယသမထာဒိဂုဏပဟရဏေဟိ ဩဓိသော
 ဝိမထိတာ ဝိဟတာ ဝိဒ္ဓတ္တာ စာတိ မာရသေနမထနာ၊ အရိယသာဝကာ။
 ဧတေန တေသံ ဘဂဝတော အနုဇာတပုတ္တတံ ဒဿေတိ။

အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ၊ အနယေ န ဣရိယနတော၊ အယေ စ
 ဣရိယနတော အရိယာ နိရုတ္တိနယေန။ အထ ဝါ သဒေဝကေန လောကေန
 “သရဏ”န္တိ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော ဥပဂတာနံ စ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော
 အရိယာ၊ အရိယာနံ သံဃောတိ အရိယသံဃော၊ အရိယော စ သော သံဃော
 စာတိ ဝါ အရိယသံဃော၊ တံ အရိယသံဃံ။ ဘဂဝတော အပရဘာဂေ ဗုဒ္ဓဓမ္မ-
 ရတနာနမ္ပိ သမဓိဂမော သံဃရတနာဓိနောတိ အရိယသံဃဿ ဗဟူပကာရတံ
 ဒဿေတုံ ဣဓေဝ “သီရဿ ဝန္တေ”တိ ဂုတ္တန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။

ဧတ္ထ စ “သုဂတဿ ဩရသာနံ ပုတ္တာန”န္တိ ဧတေန အရိယသံဃဿ ပဘာဝ-
 သမ္ပဒံ ဒဿေတိ။ “မာရသေနမထနာန”န္တိ ဧတေန ပဟာနသမ္ပဒံ သကလ-
 သံကိလေသပ္ပဟာနဒီပနတော။ “အဋ္ဌန္တမ္ပိ သမူဟ”န္တိ ဧတေန ဉာဏသမ္ပဒံ
 မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌဘာဝဒီပနတော။ “အရိယသံဃ”န္တိ ဧတေန ပဘာဝသမ္ပဒံ ဒဿေတိ
 သဗ္ဗသံဃာနံ အဂ္ဂဘာဝဒီပနတော။ အထ ဝါ “သုဂတဿ ဩရသာနံ ပုတ္တာ-
 န”န္တိ အရိယသံဃဿ ဝိသုဒ္ဓိနိဿယဘာဝဒီပနံ၊ “မာရသေနမထနာန”န္တိ
 သမ္မာဥဇုဉာယသာမီစိပ္ပုဋိပန္နဘာဝဒီပနံ၊ “အဋ္ဌန္တမ္ပိ သမူဟ”န္တိ အာဟုနေယျာဒိ-
 ဘာဝဒီပနံ၊ “အရိယသံဃ”န္တိ အနုတ္တရပုညက္ခေတ္တဘာဝဒီပနံ။ တထာ
 “သုဂတဿ ဩရသာနံ ပုတ္တာန”န္တိ ဧတေန အရိယသံဃဿ လောကုတ္တရ-
 သရဏဂမနသတ္တာဝံ ဒီပေတိ။ လောကုတ္တရသရဏဂမနေ ဟိ တေ
 ဘဂဝတော ဩရသပုတ္တာ ဇာတာ။ “မာရသေနမထနာန”န္တိ ဧတေန

၁-သဟာယိဘာဂူပဂမနတော (က) ၂-၃ ၁-၃၄၂၊ ၃ ၇-၇၃၊ ၁၃၅၊ ၂၅၉-ပိဋေသု။

အဘိနိဟာရသမ္ပဒါသိဒ္ဓံ ပုဗ္ဗဘာဂေ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ကတာဘိနိ-
ဟာရာ ဟိ သမ္မာပဋိပန္နာ မာရံ မာရပရိသံ ဝါ အဘိဝိဇေနန္တိ။ “အဋ္ဌန္တမ္ပိ
သမူဟ”န္တိ ဧတေန ပဋိဝိဒ္ဓတ္ထဝိပက္ခေ သေက္ခာသေက္ခမဓမ္မေ ဒဿေတိ ပုဂ္ဂလာ-
မိဋ္ဌာနေန မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ ပကာသိတတ္တာ။ “အရိယသံဃ”န္တိ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျ-
ဘာဝံ ဒဿေတိ။ သရဏဂမနဉ္စ သာဝကာနံ သဗ္ဗဂုဏာနံ အာဒိ၊ သပုဗ္ဗဘာဂ-
ပဋိပဒါ သေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော မဇ္ဈေ၊ အသေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော
ပရိယောသာနန္တိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏာ သင်္ခေပတော သဗ္ဗေ
အရိယသံဃဂုဏာ ပကာသိတာ ဟောန္တိ။

၄။ ဧဝံ ဂါထာတ္ထယေန သင်္ခေပတော သကလဂုဏသံကိတ္တနမုခေန
ရတနတ္ထယဿ ပဏာမံ ကတ္တာ ဣဒါနိ တံနိပစ္စကာရံ ယထာဓိပ္ပေတေ ပယော-
ဇနေ ပရိဏာမေန္တော “ဣတိ မေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ရတိဇနနဋ္ဌေန ရတနံ၊
ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃာ။ တေသံ ဟိ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ ယထာဘူတ-
ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေန္တဿ အမတာဓိဂမဟေတုဘူတံ အနပ္ပကံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယထာဟ—

“ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ
အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ
ဟောတိ၊ န ဒေါသ။ပ။ န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ပ။
ဥဇုဂတစိတ္တော ခေါ မဟာနာမ အရိယသာဝကော လဘတိ
အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မုပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇံ၊
ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ”တိ အာဒိ”။

စိတ္တိကတာဒိဘာဝေါ ဝါ ရတနဋ္ဌော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“စိတ္တိကတံ မဟန္တု၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတိ”တိ ၂။

စိတ္တိကတဘာဝါဒယော စ အနညသဘာဝရဏာ ဗုဒ္ဓါဒိသု ဧဝ လဟ္တန္တိတိ။

ဝန္တနာဝ ဝန္တနာမယံ ယထာ “ဒါနမယံ သီလမယ”န္တိ ၃။ ဝန္တနာ
စေတ္တ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ ဂုဏနိန္ဒတာ၊ ထောမနာ ဝါ။

၁-အံ ၂-၂၅၂၊ အံ ၃-၅၃၁-ပိဋေသု။

၂-ဒိ-၄ ၂-၃၅၊ သံ-၄ ၃-၁၉၀၊ ခုဒ္ဒကပါဌ-၄ ၁၄၃၊ သုတ္တနိပါတ-၄ ၁-၂၇၂၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-၄ ၂၃၁-ပိဋေသု။

၃-ဒိ ၃-၁၀၂၊ ခံ ၁-၂၃၀-ပိဋေသု။

ပုဇ္ဇဘဝဗလနိဗ္ဗတ္တနတော ပုညံ၊ အတ္တနော သန္တာနံ ပုနာတိတိ ဝါ။ သုဝိဟတန္တ-
ရာယောတိ သုဠု ဝိဟတန္တရာယော။ ဧတေန အတ္တနော ပဿာဒသမ္ပတ္တိယာ
ရတနတ္တယဿ စ ခေတ္တဘာဝသမ္ပတ္တိယာ တံ ပုညံ အတ္တပ္ပကာသနဿ
ဥပသာတကဥပဒ္ဒဝါနံ ဝိဟနနေ သမတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ဟုတ္တာတိ ပုဗ္ဗကာလ-
ကိရိယာ။ တဿ “အတ္တံ ပကာသယိဿာမီ”တိ ဧတေန သမ္ပန္နော။ တဿာတိ
ယံ ရတနတ္တယဝန္တနာမယံ ပုညံ၊ တဿ။ အာနုဘာဝေနာတိ ဗလေန။

၅။ ဧဝံ ရတနတ္တယဿ နိပစ္စကာရေ ပယောဇနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ယဿာ
ဓမ္မဒေသနာယ အတ္တံ သံဝဏ္ဏေတုကာမော၊ တဿာ တာဝ ဂုဏာဘိတ္တဝန-
ဝသေန ဥပညာပနတ္ထံ “မဇ္ဈိမပမာဏသုတ္တံကိတဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ မဇ္ဈိမပမာဏသုတ္တံကိတဿာတိ နာတိဒိဃနာတိခုဒ္ဒကပမာဏေဟိ
သုတ္တန္တေဟိ လက္ခိတဿ။ ယထာ ဟိ ဒိဃာဂမေ ဒိဃပမာဏာနိ သုတ္တာနိ၊
ယထာ စ သံယုတ္တဂုံတ္တရာဂမေသု ဒွိသု ခုဒ္ဒကပမာဏာနိ၊ န ဧဝံ ဣဓ။ ဣဓ ပန
ပမာဏတော မဇ္ဈိမာနိ သုတ္တာနိ။ တေန ဝုတ္တံ “မဇ္ဈိမပမာဏသုတ္တံကိတဿာတိ
နာတိဒိဃနာတိခုဒ္ဒကပမာဏေဟိ သုတ္တန္တေဟိ လက္ခိတဿာတိ အတ္ထော”တိ။
ဧတေန “မဇ္ဈိမော”တိ အယံ ဣမဿ အတ္တာနုဂတသမညာတိ ဒဿေတိ။
နန စ သုတ္တာနိ ဧဝ အာဂမော၊ ကဿ ပန သုတ္တေဟိ အင်္ဂနန္တိ? သစ္စမေတံ
ပရမတ္ထတော၊ သုတ္တာနိ ပန ဥပါဒါယ ပညတ္တော အာဂမော။ ယထေဝ ဟိ
အတ္ထဗျဉ္ဇနသမုဒါယေ “သုတ္တ”န္တိ ဝေါဟာရော၊ ဧဝံ သုတ္တသမုဒါယေ အယံ
“အာဂမော”တိ ဝေါဟာရော။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ အာဂမိဿန္တိ
တ္ထေ၊ ဧတေန၊ တေသ္မာ ဝါ အတ္တတ္ထပရတ္တာဒယောတိ အာဂမော၊ အာဒိ-
ကလျာဏာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဥတ္တမဋ္ဌေန တံတံအဘိပတ္တိတသမိဒ္ဓိဟေတုတာယ
ပဏ္ဍိတေဟိ ဝရိတဗ္ဗတော ဝရော၊ အာဂမော စ သော ဝရော စာတိ
အာဂမဝရော။ အာဂမသမ္ပတေဟိ ဝါ ဝရောတိ အာဂမဝရော၊ မဇ္ဈိမော စ
သော အာဂမဝရော စာတိ မဇ္ဈိမာဂမဝရော၊ တဿ။

ဗုဒ္ဓါနံ အနုဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သစ္စပဋိဝေဓံ အနုဂမ္မ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စာ
အဂ္ဂသာဝကာဒယော အရိယာ။ တေဟိ အတ္တသံဝဏ္ဏနာဂုဏသံဝဏ္ဏနာနံ
ဝသေန သံဝဏ္ဏိတဿ။ အထ ဝါဗုဒ္ဓါစ အနုဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနေဝ ဟိ ဝိနယသုတ္တာဘိဓမ္မာနံ ပကိဏ္ဏကဒေသနာဒိဝသေန
ယော ပဌမံ အတ္ထော ဝိဘတ္တော၊ သော ဧဝ ပစ္ဆာ တဿ တဿ သံဝဏ္ဏနာ-
ဝသေန သင်္ဂီတိကာရေဟိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတောတိ။ ပရဝါဒမထနဿာတိ
အညတိတ္ထိယာနံ ဝါဒနိဗ္ဗဟနဿ၊ တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတဘဉ္ဇနဿာတိ အတ္ထော။

အယံ ဟိ အာဂမော မူလပရိယာယသုတ္တသဗ္ဗာသဝသုတ္တာဒိသု ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ
ဒိဋ္ဌိဂတဒေါသဝိဘာဝနတော သစ္စကသုတ္တံ ဥပါလိသုတ္တာဒိသု သစ္စကာဒိနံ
မိစ္ဆာဝါဒနိမ္မထနဒီပနတော ဝိသေသတော “ပရဝါဒမထနော”တိ ထောမိ-
တောတိ။ သံဝဏ္ဏနာသု စာယံ အာစရိယဿ ပကတိ၊ ယာ တံတံသံဝဏ္ဏနာသု
အာဒိတော တဿ တဿ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ ဝိသေသဂုဏကိတ္တနေန
ထောမနာ။ တထာ ဟိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိသာရတ္ထပကာသိနိမနောရထပူရ-
ဏီသု အဋ္ဌသာလိနိအာဒိသု စ ယထာက္ကမံ “သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ၊ ဉ္ဇဏပုဘေဒ-
ဇနဿ၊ ဓမ္မကထိကပုဂံဝါနံ ဝိစိတ္တပဋိဘာနဇနဿ၊ တဿ ဂမ္ဘီရဉ္ဇဏေဟိ
ဩဂါဠဿ အဘိဏ္ဍေသော နာနာနယဝိစိတ္တဿ အဘိဓမ္မဿာ”တိအာဒိနာ
ထောမနာ ကတာ။

၆။ အတ္ထော ကထိယတိ ဧတာယာတိ အတ္ထကထာ၊ သာ ဧဝ အဋ္ဌကထာ
တ္ထ-ကာရဿ ဌ-ကာရံ ကတွာ ယထာ “ဒုက္ခဿ ပိဋနဋ္ဌော”တိ။ အာဒိတောတိ
အာဒိမှိ ပဌမသင်္ဂီတိယံ။ ဆဋ္ဌဘိညတာယ ပရမေန စိတ္တိယရိယဘာဝေန
သမန္နာဂတတ္တာ ဈာနာဒိသု ပဉ္စဝိဝေသိတာသဟ္တာဝတော စ ဝံသိနော၊
ထေရာ မဟာကဿပါဒယော။ တေသံ ခုတေဟိ ပဉ္စဟိ။ ယာတိ ယာ
အဋ္ဌကထာ။ သင်္ဂီတာတိ အတ္ထံ ပကာသေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေ “အယံ ဧတဿ
အတ္ထော၊ အယံ ဧတဿ အတ္ထော”တိ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာ။ အနုသင်္ဂီတာ စ
ယသတ္ထေရာဒိဟိ ပစ္စာပိ ဒုတိယတတိယသင်္ဂီတိသု။ ဣမိနာ အတ္ထနော သံဝဏ္ဏ-
နာယ အာဂမနသုဒ္ဓိံ ဒသေတိ။

၇။ သီဟဿ လာနတော ဂဟဏတော သီဟဋ္ဌော၊ သီဟကုမာရော။
တံဝံသဇာတတာယ တမ္ပပဏ္ဍိဒီပေ ခတ္တိယာနံ၊ တေသံ နိဝါသတာယ တမ္ပ-
ပဏ္ဍိဒီပဿ စ သီဟဋ္ဌဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာဘတာတိ ဇမ္ဗုဒီပတော
အာနိတာ။ အထာတိ ပစ္စာ။ အပရဘာဂေ ဟိ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ အသင်္ဂရတ္ထံ
သီဟဋ္ဌဘာသာယ အဋ္ဌကထာ ဌပိတာတိ။ တေန မူလဋ္ဌကထာ သဗ္ဗသာဝာ-
ရဏာ န ဟောတိတိ ဣဒံ အတ္ထပ္ပကာသနံ ဧကန္တေန ကရဏီယန္တိ ဒသေတိ။
တေနောပါဟ “ဒီပဝါသိနဗျတ္တယာ”တိ။ တတ္ထ ဒီပဝါသိနန္တိ ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနံ၊
သီဟဋ္ဌဒီပဝါသိနံ ဝါ အတ္ထာယ သီဟဋ္ဌဘာသာယ ဌပိတာတိ ယောဇနာ။

၈။ အပနေတွာနာတိ ကဗ္ဗကသဒိသံ သီဟဠဘာသံ အပနေတွာ။
 တတောတိ အဋ္ဌကသာတော။ အဟန္တိ အတ္တာနံ နိဒ္ဒိသတိ၊ မနောရမံ ဘာသန္တိ
 မာဂဓဘာသံ။ သာ ဟိ သဘာဝနိရုတ္တိဘူတာ ပဏ္ဍိတာနံ မနံ ရမယတိတိ။
 တေနဝါဟ “တန္တိနယာနုစ္ဆရိက”န္တိ၊ ပါဠိဂတိယာ အနုလောမိကံ ပါဠိ-
 ဘာသာယာနုရိဓာယိနိန္တိ” အတ္ထော။ ဝိဂတဒေါသန္တိ အသဘာဝနိရုတ္တိ-
 ဘာသန္တရရဟိတံ။

၉။ သမယံ အဝိလောမေန္တောတိ သိဒ္ဓန္တံ အဝိရောဓေန္တော။ ဧတေန အတ္ထ-
 ဒေါသာဘာဝမာဟ။ အဝိရုဒ္ဓတ္တာ ဧဝ ဟိ ထေရဝါဒါပိ ဣဓ ပကာသီယိဿန္တိ။
 ထေရဝံသဒီပါနန္တိ ထိရေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ သမန္တာဂတတ္တာ ထေရာ၊
 မဟာကဿပါဒယော။ တေဟိ အာဂတာ အာစရိယပရမ္ပရာ ထေရဝံသော၊
 တပ္ပရိယာပန္နာ ဟုတွာ အာဂမာဓိဂမသမ္ပန္နတ္တာ ပညာပဇ္ဇောတေန တဿ
 သမုဇ္ဇလနတော ထေရဝံသဒီပါ၊ မဟာဝိဟာရဝါသိနော၊ တေသံ။ ဝိဝိဓေဟိ
 အာကာရေဟိ နိစ္ဆိယတိတိ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနေသု ဒီလမဒ္ဓနာကာရေန
 ပဝတ္တာ ဝိမတိစ္ဆေဒနိ ကထာ။ သုဠု နိပုဏော သဏှော ဝိနိစ္ဆယော ဧတေ-
 သန္တိ သုနိပုဏဝိနိစ္ဆယာ။ အထ ဝါ ဝိနိစ္ဆိနောတိတိ ဝိနိစ္ဆယော၊ ယထာ-
 ဝုတ္တတ္ထဝိသယံ ဉာဏံ။ သုဠု နိပုဏော ဆေကော ဝိနိစ္ဆယော ဧတေသန္တိ
 ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧတေန မဟာကဿပါဒိထေရပရမ္ပရာဘတော၊ တတော ဧဝ
 စ အဝိပရိတော သဏှော သုခုမော မဟာဝိဟာရဝါသိနံ ဝိနိစ္ဆယောတိ တဿ
 ပမာဏဘူတတံ ဒဿေတိ။

၁၀။ သုဇနဿ စာတိ စ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန “န ကေဝလံ
 ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနမေဝ အတ္တာယ၊ အထ ခေါ သာဓုဇနတောသနတ္ထုဉ္ဇာ”တိ
 ဒဿေတိ။ တေန စ “တမ္ဗပဏ္ဍိဒီပဝါသိနမ္ပိ အတ္တာယာ”တိ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ
 ဟောတိ ဥဂ္ဂဟဏာဒိသုကရတာယ တေသမ္ပိ ဗဟုကာရတ္တာ။ စိရဋ္ဌိတတ္ထန္တိ
 စိရဋ္ဌိတိအတ္ထံ၊ စိရကာလဋ္ဌိတိယာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဟိ အတ္ထပ္ပကာသနံ အဝိပရိတ-
 ပဒဗျုဉ်နသုနိက္ခေပဿ အတ္ထသုနယဿ စ ဥပါယဘာဝတော သဒ္ဓမ္မဿ
 စိရဋ္ဌိတိယာ သံဝတ္တတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ
 သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ
 ဒွေ? သုနိက္ခိတ္တဉ္စ ပဒဗျုဉ်နံ အတ္ထော စ သုနိတော”ထိ ၂။

၁-ပါဠိန္ဒာယာနုရိဓာယိနိန္တိ (သံ-ဋီ ၁-၁၇၊ အံ-ဋီ ၁-၁၉-ပိဋေသု) ၂-အံ ၁-၆၀-ပိဋေ၊
 မ-ဋီ ၁-၂-န-ဗု-သ

၁၁။ ယံ အတ္တဝဏ္ဏနံ ကတ္တုကာမော၊ တဿာ မဟတ္ထံ ပရိဟရိတုံ “**သီလ-
ကထာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝါဟ “န တံ ဣမ ဝိစာရယိဿာမိ”တိ။ အထ
ဝါ ယံ အဋ္ဌကထံ ကတ္တုကာမော၊ တဒေကဒေသဘာဝေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ
ဂဟေတဗ္ဗောတိ ကထိကာနံ ဥပဒေသံ ကရေန္တော တတ္ထ ဝိစာရိတဓမ္မေ
ဥဒ္ဓေသဝသေန ဒဿေတိ “**သီလကထာ**”တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **သီလကထာ**တိ
စာရိတ္တဝါရိတ္တာဒိဝသေန သီလဿ ဝိတ္တာရကထာ။ **ရုတဓမ္မာ**တိ ပိဏ္ဏပါတိ-
ကင်္ဂါဒယော တေရသ ကိလေသဓုနနကဓမ္မာ။ **ကမ္မဋ္ဌာနာနိ သပ္ပာနိ**တိ ပါဠိယံ
အာဂတနိ အဋ္ဌတိံသ၊ အဋ္ဌကထာယံ ဒွေတိ နိရဝသေသာနိ ယောဂကမ္မဿ
ဘာဝနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ။ **စရိယာဝိဓာနသဟိတော**တိ ရာဂစရိတာဒိနံ
သဘာဝါဒိဝိဓာနေန သဟိတော။ **ဈာနာနိ** စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ **သမာ-
ပတ္တိယော** စတဿော အရူပသမာပတ္တိယော။ အဋ္ဌပိ ဝါ ပဋိလဒ္ဓမတ္တာနိ
ဈာနာနိ၊ သမာပဇ္ဇနဝသိဘာဝပုတ္တိယာ **သမာပတ္တိယော**။ **ဈာနာနိ** ဝါ ရူပါ-
ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ **သမာပတ္တိယော** ဖလသမာပတ္တိနိရောဓသမာပတ္တိယော။

၁၂။ လောကီယလောကုတ္တရဘေဒါ ဆ အဘိညာယော **သပ္ပာ အဘိ-
ညာယော**။ ဉာဏဝိဘင်္ဂါဒိသု^၁ အာဂတနယေန ကေဝိဓာဒိနာ ပညာယ
သံကလေတွာ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ နိစ္ဆယော **ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော**။

၁၃။ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟေတာဒိနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယာဒိဘာဝေါ
ပစ္စယာကာရော၊ တဿ ဒေသနာ ပစ္စယာကာရဒေသနာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-
ကထာတိ အတ္ထော။ သာ ပန နိကာယန္တရလဒ္ဓိသင်္ကရရဟိတတာယ သုဋ္ဌ၊
ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂဿ သုဒုက္ကရတာယ နိပုဏာ သဏ္ဌသုဓမာ၊ ကေတ္တု-
နယာဒိသဟိတာ စ တတ္ထ ဝိစာရိတာတိ အာဟ “**သုပရိသုဒ္ဓနိပုဏနယာ**”တိ။
ပဋိသတ္တိဒါဒိသု အာဂတနယံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ ဝိစာရိတတ္တာ **အဝိပုတ္တတန္တိ-
မဂ္ဂါ**။

၁၄။ **ဣတိ ပန သပ္ပန္နိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ** ပရိသမာပနေ၊ **ပန-သဒ္ဓေါ** ဝစနာ-
လင်္ကာရေ၊ ဧတံ သပ္ပန္နိ အတ္ထော။ **ဣဓာ**တိ ဣမိဿာ အဋ္ဌကထာယ။ န တံ
ဝိစာရယိဿာမိ ပုနရုတ္တိဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၅။ ဣဒါနိ တဿေဝ အဝိစာရဏဿ ကေန္တကာရဏံ နိဒ္ဒါရေန္တော
“**မဇ္ဈေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “**မဇ္ဈေ ဌတွာ**”တိ ဧတေန

မဇ္ဈိမဘာဝဒီပနေန ဝိသေသတော စတုနံ အာဂမာနံ သာဓာရဏဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ န သုမင်္ဂလဝိလာသိနိအာဒယော ဝိယ အသာဓာရဏဋ္ဌကထာတိ ဒဿေတိ။ “ဝိသေသတော”တိ စ ဣဒံ ဝိနယာဘိဓမ္မာနမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ယထာရဟံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဟောတိ ဧဝံတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

၁၆။ ဣဒ္ဓေဝံတိ ဣတိ ဧဝံ။ တမ္ပိတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမ္ပိ။ တောယာတိ ပပဉ္စသုဒ္ဓါနိယာ။ ဧတ္ထ စ “သီဟဋ္ဌဒီပံ အဘဘတာ”တိအာဒိနာ အဋ္ဌကထာကရဏဿ နိမိတ္တံ ဒဿေတိ။ “ဒီပဝါသီနမတ္ထာယ၊ သုဇနဿ စ တုဋ္ဌတ္ထံ၊ စိရဋ္ဌိတတ္ထဉ္စ ဓမ္မဿာ”တိ ဧတေန ပယောဇနံ၊ “မဇ္ဈိမာဂမဝရဿ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ”တိ ဧတေန ပိဏှတ္ထံ၊ “အပနေတွာန တတောဟံ သီဟဋ္ဌဘာသ”န္တိအာဒိနာ၊ “သီလကထာ”တိအာဒိနာ စ ကရဏပ္ပကာရံ။ သီလကထာဒီနံ အဝိစာရဏမ္ပိ ဟိ ဣဓ ကရဏပ္ပကာရော ဧဝံတိ။

ဂန္ထာရဟ္မကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၁။ ဝိဘာဂဝန္တာနံ သဘာဝဝိဘာဝနံ ဝိဘာဂဒဿနမုခေနေဝ ဟောတိတိ ပဌမံ တာဝ ပဏ္ဏာသဝဂ္ဂသုတ္တာဒိဝသေန မဇ္ဈိမာဂမဿ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ “တတ္ထ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိ နာမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တတ္ထာတိ ယံ ဝုတ္တံ “မဇ္ဈိမာဂမဝရဿ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ”တိ၊ တသ္မိံ ဝစနေ။ ယာ မဇ္ဈိမာဂမပရိယာယေန မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိ ဝုတ္တာ၊ သာ ပဏ္ဏာသဒိတော ဧဒိသာတိ ဒဿေတိ “မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိ နာမာ”တိအာဒိနာ။ တတ္ထာတိ ဝါ “တောယ အဋ္ဌကထာယ ဝိဇာနာထ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိယာ အတ္ထ”န္တိ ဧတ္ထ ယဿာ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိယာ အတ္ထံ ဝိဇာနာထာတိ ဝုတ္တံ၊ သာ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိ နာမ ပဏ္ဏာသဒိတော ဧဒိသာတိ ဒဿေတိ။ ပဉ္စ ဒသကာ ပဏ္ဏာသ၊ မူလေ အာဒိမိ ပဏ္ဏာသ၊ မူလဘူတာ ဝါ ပဏ္ဏာသ၊ မူလပဏ္ဏာသ။ မဇ္ဈေ ဘဝါ မဇ္ဈိမာ၊ မဇ္ဈိမာ စ သာ ပဏ္ဏာသ၊ စာတိ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ။ ဥပရိ ဥဒ္ဓိ ပဏ္ဏာသ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသ။ ပဏ္ဏာသတ္တယသင်္ဂဟာတိ ပဏ္ဏာသတ္တယပရိဂဏနာ။

အယံ သင်္ဂဟော နာမ ဇာတိသဉ္ဇာတိကိရိယာဂဏနဝသေန စတုဗ္ဗိမော။ တတ္ထ “ယာ စာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဝါစာ၊ ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ယော စ

သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ^၁ အယံ ဇာတိသင်္ဂဟော။
 “ယော စာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဝါယာမော၊ ယာ စ သမ္မာသတိ၊ ယော စ
 သမ္မာသမာဓိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ^၂ အယံ သဉ္ဇာတိ-
 သင်္ဂဟော။ “ယာ စာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယော စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဣမေ
 ဓမ္မာ ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ^၃ အယံ ကိရိယာသင်္ဂဟော။ “ဟဉ္စိ စက္ခာ-
 ယတနံ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ စက္ခာယတနံ
 ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတ”န္တိ^၂ အယံ ဂဏနသင်္ဂဟော။ အယမေဝ စဇ္ဇဓာမိပ္ပေတော။
 တေန ဝတ္တံ “ပဏ္ဏာသတ္တယသင်္ဂဟာတိ ပဏ္ဏာသတ္တယပရိဂဏနာ”တိ။

ဝဂ္ဂတောတိ သမူဟတော၊ သော ပနေတ္ထ ဒသကဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ယေဘုယျေန ဟိ သာသနေ ဒသကေ ဝဂ္ဂဝေါဟာရော။ တေနေဝါဟ
 “**ကေကာယ ပဏ္ဏာသာယ ပဉ္စ ပဉ္စ ဝဂ္ဂေ ကတွာ**”တိ။ ပန္နရသဝဂ္ဂသမာ-
 ယောဂါတိ ပန္နရသဝဂ္ဂသယောဂါတိ အတ္ထော။ ကေစိ ပန သမာယောဂသဒ္ဓိ
 သမုဒါယတ္တံ ဝဒန္တိ။ ပဒတောတိ ဧတ္ထ အဋ္ဌက္ခရော ဂါထာပါဒေါ “ပဒ”န္တိ
 အဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ “အက္ခရတော ဆ အက္ခရသတသဟဿာနိ စတုရ-
 သီတုတ္တရသတဓိကာနိ စတုစတ္တာလီသ သဟဿာနိ စ အက္ခရာနိ”တိ ပါဠေန
 ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ ပန နဝက္ခရော ယာဝ ခွါဒသက္ခရော စ ဂါထာပါဒေါ
 သံဝိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တာဒိသာနမ္ပိ ဂါထာနံ ဝသေန အမုတေယျဂါထာသတံ
 ဘာဏဝါရော ဟောတီတိ ကတွာ “**အက္ခရတော သတ္တ အက္ခရသတသဟဿာနိ
 စတ္တာလီသန္ဓ သဟဿာနိ တေပညာသန္ဓ အက္ခရာနိ**”တိ ဝတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ ပဒ-
 ဘာဏဝါရဂဏနာဟိ အက္ခရဂဏနာ သံသန္ဓတိ၊ နေတရထာ။ ဘာဏဝါရောတိ
 စ ဒုတ္တိသက္ခရာနံ ဂါထာနံ ဝသေန အမုတေယျဂါထာသတံ၊ အယဉ္စ အက္ခရ-
 ဂဏနာ ဘာဏဝါရဂဏနာ စ ပဒဂဏနာနုသာရေန လဒ္ဓါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဉ္ဈပေတုံ သုတ္တဂဏနာနန္တရံ ဘာဏဝါရေ အဂဏေတွာ
 ပဒါနိ ဂဏိတာနိ။ တတြိဒံ ဝုစ္ဆတိ—

“ဘာဏဝါရ ယထာပိ ဟိ၊ မဇ္ဈိမဿ ပကာသိတာ။
 ဥပခုဘာဏဝါရော စ၊ တေဝိသတိပဒါမိကော။

သတ္တ သတသဟဿာနိ၊ အက္ခရာနံ ဝိဘာဝယေ။
 စတ္တာလီသ သဟဿာနိ၊ တေပညာသန္ဓ အက္ခရ”န္တိ။

အနုသန္နိတောတိ ဒေသနာနုသန္နိတော။ ဧကသ္မိံ ဧဝံ ဟိ သုတ္တေ ပုရိမ-
ပစ္ဆိမာနံ ဒေသနာဘာဂါနံ သမ္ပန္နော အနုသန္တာနတော အနုသန္နိ။ ဧတ္ထ စ
အတ္တဇ္ဈာသယာနုသန္နိ ပရဇ္ဈာသယာနုသန္နိတိ ဒုဝိဓော အဇ္ဈာသယာနုသန္နိ။
သော ပန ကတ္ထမိ ဒေသနာယ ဝိပုကတာယ ဓမ္မံ သုဏန္တာနံ ပုစ္ဆာဝသေန၊
ကတ္ထမိ ဒေသေနန္တဿ သတ္ထု သာဝကဿ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာနဉ္စ အဇ္ဈာသယ-
ဝသေန၊ ကတ္ထမိ ဒေသေတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ ဝသေန ဟောတိတိ သမာသတော
တိပုကာရော။ တေန ဝုတ္တံ “ပုစ္ဆာနုသန္နိအဇ္ဈာသယာနုသန္နိယထာနုသန္နိ-
ဝသေန သင်္ခေပတော တိဝိဓော အနုသန္နိ”တိ။ သင်္ခေပနေဝ စ စတုပ္ပိဓော
အနုသန္နိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ “ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု
ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ ‘ကိ’ န ခေါ ဘန္တေ ဩရိမံ တိရံ၊ ကိ’ ပါရိမံ တိရံ၊
ကော မဇ္ဈေ သံသီဒေါ၊ ကော ထလေ ဥဿာဒေါ၊ ကော မနုဿဂ္ဂါဟော၊
ကော အမနုဿဂ္ဂါဟော၊ ကော အာဝတ္တဂ္ဂါဟော၊ ကော အန္တောပူတိ-
ဘာဝေါ’တိ” ဧဝံ ပုစ္ဆန္တာနံ ဝိဿဇ္ဇေန္တေန ဘဂဝတာ ပဝတ္တိတဒေသနာဝသေန
ပုစ္ဆာနုသန္နိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “အထ ခေါ အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ
စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ ‘ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ၊
သညာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ အနတ္တကတာနိ ကမ္မာနိ ကမတ္တာနံ
ဖုသိဿန္တိ’တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ ဘိက္ခုနော စေတသာ စေတော-
ပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ ‘ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ
ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော မောဃပုရိသော အဝိဒ္ဓါ အဝိဇ္ဇာဂတော တဏှာဓိ-
ပတေယျေန စေတသာ သတ္ထုသာသနံ အတိဝာဝိတဗ္ဗံ မညေယျ ‘ဣတိ
ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ။ပ။ ဖုသိဿန္တိ’တိ။ တံ ကိ’ မညထ ဘိက္ခဝေ၊
ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ” ဧဝံ ပရေသံ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ ဘဂဝတာ
ပဝတ္တိတဒေသနာဝသေန ပရဇ္ဈာသယာနုသန္နိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“တဿ မယံ ပြာဟ္မဏ တေဒဟောသိ ‘ယံနူနာဟံ ယာ တာ ရတ္ထိယော
အဘိညာတာ အဘိလက္ခိတာ စာတုဒ္ဓသိ ပဉ္စဒသိ အဋ္ဌမီ စ ပက္ခဿ၊ တထာ-
ရူပါသု ရတ္ထိသု ယာနိ တာနိ အာရာမစေတိယာနိ ဝနစေတိယာနိ ရုက္ခ-
စေတိယာနိ ဘိသနကာနိ သလောမဟံသာနိ၊ တထာရူပေသု သေနာသနေသု
ဝိဟရေယျံ အပ္ပေဝ နာမာဟံ ဘယဘေရဝံ ပဿေယျ’န္တိ”^၃ ဧဝံ ဘဂဝတာ၊
“တတြာဝုသော လောဘော စ ပါပကော ဒေါသော စ ပါပကော၊
လောဘဿ စ ပဟာနာယ ဒေါသဿ စ ပဟာနာယ အတ္ထိ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊

စက္ခုကရဏီ ဣဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ”တိ” ဧဝံ ဓမ္မသေနာပတိနာ စ အတ္တနော အဇ္ဈာသယေနော ပဝတ္တိတဒေသနာဝသေန အတ္တဇ္ဈာသယာနုသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယေန ပန ဓမ္မေန အာဒိမ္ပိ ဒေသနာ ဥဠိတာ၊ တဿ အနုရူပဓမ္မဝသေန ဝါ ပဋိပက္ခဓမ္မဝသေန ဝါ ယေသု သုတ္တေသု ဥပရိ ဒေသနာ အာဂစ္ဆတိ၊ တေသံ ဝသေန ယထာနုသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ အာကဇ္ဇေယျသုတ္တေ ၂ ဟေဋ္ဌာ သီလေန ဒေသနာ ဥဠိတာ၊ ဥပရိ အဘိညာ အာဂတာ။ ဝတ္ထသုတ္တေ ၃ ဟေဋ္ဌာ ကိလေသေန ဒေသနာ ဥဠိတာ၊ ဥပရိ ဗြဟ္မဝိဟာရာ အာဂတာ။ ကောသမ္ပကသုတ္တေ ၄ ဟေဋ္ဌာ ဘဏ္ဍာနေန ဒေသနာ ဥဠိတာ၊ ဥပရိ သာရဏီယဓမ္မာ အာဂတာ။ ကကစ္စပဓမ္မ ၅ ဟေဋ္ဌာ အက္ခန္တိယာ ဝသေန ဒေသနာ ဥဠိတာ၊ ဥပရိ ကကစ္စပမာ အာဂတာတိ။

ဝိတ္ထာရတော ပနေတ္ထာတိ ဧဝံ သင်္ခေပတော တိရိစ္ဆော စတုဗ္ဗိဓော စ အနုသန္တိ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ မဇ္ဈိမနိကာယေ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ ယထာရဟံ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဝိညာယမာနာ နဝသတာမိကာနိ တီဏိ အနုသန္တိသဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ စေတံ ပဏ္ဏာသာဒိဝိဘာဂဝစနံ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိယာ သရူပဒဿနတ္ထံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပက္ခေပဒေါသပရိဟရဏတ္ထု ဟောတိ။ ဧဝံ ဟိ ပဏ္ဏာသာဒိသု ဝဝတ္တိတေသု တဗ္ဗိနိမုတ္တံ ကိဉ္စိ သုတ္တံ ယာဝ ကေံ ပဒမ္ပိ အာနေတွာ ဣမံ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိယာတိ ကဿစိ ဝတ္ထု ဩကာသော န သိယာတိ။

ဧဝံ ပဏ္ဏာသဝဂ္ဂသုတ္တဘာဏဝါရာနုသန္တိဗျဉ္ဇနတော မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိ” ဝဝတ္ထပေတွာ ဣဒါနိ နံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သံဝဏ္ဏေတုကာမော အတ္တနော သံဝဏ္ဏနာယ တဿာ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိယံ နိက္ခိတ္တာနုက္ကမေနော ပဝတ္တဘာဝံ ဒဿေတုံ “တတ္ထ ပဏ္ဏာသာသု မူလပဏ္ဏာသာ အာဒိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယထာပစ္စယံ တတ္ထ တတ္ထ ဒေသိတတ္တာ ပညတ္တတ္တာ စ ဝိပ္ပကိဏ္ဍာနံ ဓမ္မဝိနယာနံ သင်္ဂဟေတွာ ဂါယနံ ကထနံ သင်္ဂီတိ၊ မဟာဝိသယတ္တာ ပူဇနိယတ္တာ စ မဟတိ သင်္ဂီတိတိ မဟာသင်္ဂီတိ၊ ပဌမာ မဟာသင်္ဂီတိ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ၊ တဿာ ပဝတ္တိတကာလော ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလော၊ တသ္မိံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ။ နိဒဒါတိ ဒေသနံ ဒေသကာလာဒိဝသေန အဝိဒိတံ ဝိဒိတံ ကတွာ နိဒဿေတိတိ နိဒါနံ၊ ယော လောကိယေဟိ

“ဥပေါသ္မိတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သွာယမေတ္ထ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိအာဒိကော ဂန္တော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ပန “သနိဒါနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ”တိအာဒိသုဝိယ အဇ္ဈာသယာဒိဒေသနုပ္ပတ္တိဟေတု။ တေနောဂါဟ “ဧဝံ မေ သုတန္တိ-အာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္တေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ဝုတ္တံ နိဒါန-မာဒိ”တိ။ ကာမဉ္စေတ္ထ ယဿံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိယံ နိက္ခိတ္တာနုက္ကမေန သံဝဏ္ဏနံ ကတ္ထုကာမော၊ သာ ဝိတ္တာရတော ဝတ္တဗ္ဗာ။ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယံ၊ ပန အတ္တနာ ဝိတ္တာရိတတ္တာ တတ္ထေဝ ဂဟေတဗ္ဗာတိ ဣမိဿာ သံဝဏ္ဏနာယ မဟန္တတံ ပရိဟရန္တော “သာ ပနေသာ”တိအာဒိမာဟ။

နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မူလပရိယာယဝဂ္ဂ

၁-မူလပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

အပ္ပန္နရနိဒါနဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ ဗာဟိရနိဒါနေ ဝတ္တဗ္ဗံ အတိဒိသိတွာ ဣဒါနိ အပ္ပန္နရနိဒါနံ အာဒိ-
တော ပဋ္ဌာယ သံဝဏ္ဏေတုံ “ယံ ပနေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မာ
သံဝဏ္ဏနံ ကရောန္တေန သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ပဒဝိဘာဂံ ပဒတ္ထန္တိ ဒဿေတွာ
တတော ပရံ ပိဏ္ဏတ္တာဒိဒဿနဝသေန သံဝဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ပဒါနိ
တာဝ ဒဿေန္တော “ဧဝန္တိ နိပါတပဒ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဒဝိဘာဂေါတိ
ပဒါနံ ဝိသေသော၊ န ပဒဝိဂ္ဂဟော။ အထ ဝါ ပဒါနိ စပဒဝိဘာဂေါ စ ပဒ-
ဝိဘာဂေါ၊ ပဒဝိဂ္ဂဟော စ ပဒဝိဘာဂေါ စ ပဒဝိဘာဂေါတိ ဝါ ဧကသေသ-
ဝသေန ပဒပဒဝိဂ္ဂဟာ ပဒဝိဘာဂသဒ္ဓေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဒ-
ဝိဂ္ဂဟော “သုဘဂ္ဂံ တံ ဝနန္တာတိ သုဘဂဝနံ၊ သာလာနံ ရာဇာ၊ သာလော စ
သော ရာဇာ စ ဣတိပိ သာလရာဇာ”တိအာဒိဝသေန သမာသပဒေသုဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အတ္ထတောတိ ပဒတ္ထတော။ တံ ပန ပဒတ္တံ အတ္ထုဒ္ဓါရက္ကမေန ပဌမံ ဧဝံ-
သဒ္ဓဿ ဒဿေန္တော “ဧဝံ-သဒ္ဓေါ တာဝါ”တိအာဒိမာဟ။ အဝဇာရဏာဒိတိ
ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣဒမတ္ထပုစ္ဆာပရိမာဏာဒိအတ္တာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
တထာ ဟိ “ဧဝံဂတာနိ ပုထုသိပ္ပယတနာနိ၊ ဧဝံဝိဓော ဧဝမာကာရော”တိ
စ အာဒိသုဣဒံ-သဒ္ဓဿ အတ္ထေ ဧဝံ-သဒ္ဓေါ။ ဂတ-သဒ္ဓေါ ဟိ ပကာရပရိယာ-
ယော၊ တထာဝိဓာကာရ-သဒ္ဓေါ စ။ တထာ ဟိ ဝိယုတ္တဂတ-သဒ္ဓေ လောကီယာ
ပကာရတ္ထေ ဝဒန္တိ။ “ဧဝံ သု တေ သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ ကပ္ပိတကေသမဿူ
အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာဘရဏာ ဩဒါတဝတ္ထဝသနာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ
သမပ္ပိတာ သမင်္ဂိဘူတာ ပရိစာရေန္တိ၊ သေယျထာပိ တံ တေရဟိ သာစရိယ-
ကောတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမာ”တိအာဒိသု၊ ပုစ္ဆာယံ။ “ဧဝံ-
လဟုပရိဝတ္တံ၊ ဧဝမာယုပရိယန္တော”တိ၊ စ အာဒိသု ပရိမာဏေ။

နန စ “ဧဝံ သု တေ သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ၊ ဧဝမာယုပရိယန္တော”တိ
ဧတ္ထ ဧဝံ-သဒ္ဓေန ပုစ္ဆနာကာရပရိမာဏာကာရာနံ ဝုတ္တတ္တာ အာကာရတ္ထော

ဝေ ဇေဝံ-သဒ္ဓေါတိ? န, ဝိသေသသမ္ဘာဝတော။ အာကာရမတ္တဝါစကော ဟိ ဇေဝံ-သဒ္ဓေါ အာကာရက္ခောတိ အဓိပ္ပေတော ယထာ “ဇေဝံဗျာဓေါ”တိအာဒိသု။ န ပန အာကာရဝိသေသဝါစကော။ ဧဝံ ကတွာ “ဇေဝံ ဇာတေန မစ္စေန”တိအာဒိနိ၊ ဥပမာဒိဥဒါဟရဏာနိ ဥပပန္နာနိ ဟောန္တိ။ တထာ ဟိ “ယထာပိ။ ပ။ ဗဟု”န္တိ၊ ဧတ္ထ ပုပ္ဖရာသိဌာနိယတော မနုဿူပပတ္တိ- သပ္ပုရိသုပနိဿယသဒ္ဓမ္မဿဝနယောနိသောမနသိကာရဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိ- ဒါနာဒိပုညကိရိယဟေတုသမုဒါယတော သောဘာသုဂန္ဓတာဒိဂုဏယော- ဂတော မာလာဂုဏသဒိသိယော ပဟူတာ ပုညကိရိယာ မရိတဗ္ဗသဘာဝတာ- ယ မစ္စေန သတ္တေန ကတ္တဗ္ဗာတိ ဇောတိတတ္တာ ပုပ္ဖရာသိမာလာဂုဏာဝ ဥပမာ၊ တေသံ ဥပမာကာရော ယထာ-သဒ္ဓေန အနိယမတော ဝုတ္တောတိ “ဇေဝံ-သဒ္ဓေါ ဥပမာကာရနိဂမနက္ခော”တိ ဝတ္ထု ယုတ္တံ၊ သော ပန ဥပမာ- ကာရော နိယမိယမာနော အတ္ထတော ဥပမာဝ ဟောတိတိ အာဟ “ဥပမာယံ အာဂတော”တိ။ တထာ “ဇေဝံ ဣမိနာ အာကာရေန အဘိက္ကမိ- တဗ္ဗ”န္တိအာဒိနာ ဥပဒိသိယမာနာယ သမဏသာရူပိယ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိယာ ယော တတ္ထ ဥပဒိသနာကာရော၊ သော အတ္ထတော ဥပဒေသော ဇေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဇေဝံ တေ။ ပ။ ဥပဒေသေ”တိ။ တထာ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတာ”တိ ဧတ္ထ စ ဘဂဝတာ ယထာဝုတ္တမတ္တံ အဝိပရိတတော ဇာနန္တေဟိ ကတံ တတ္ထ သံဝိဇ္ဇမာနဂုဏာနံ ပကာရေဟိ ဟံသနံ ဥဒဂ္ဂတာကရဏံ သမ္ပဟံ- သနံ၊ ယော တတ္ထ သမ္ပဟံသနာကာရောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧဝမေတံ ပနာယန္တိ ဧတ္ထ ဂရဟဏာကာရောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ သော စ ဂရဟဏာကာရော “ဝသလီ”တိအာဒိခုံသနသဒ္ဓသန္နိဓာနတော ဣမ ဇေဝံ- သဒ္ဓေန ပကာသိတောတိ ဝိညာယတိ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဇေဝံ ဥပမာကာရာဒယောပိ ဥပမာဒိဝသေန ဝုတ္တာနံ ပုပ္ဖရာသိအာဒိသဒ္ဓါနံ သန္နိဓာနတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဇေဝံ ဘန္တေတိ ပန ဓမ္မဿ သာဓုကံ သဝနမနသိကာရေ သန္နိယောဇိတေဟိ ဘိက္ခုဟိ အတ္တနော တတ္ထ ဌိတဘာဝဿ ပဋိဇာနနဝသေန ဝုတ္တတ္တာ ဧတ္ထ ဇေဝံ-သဒ္ဓေါ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌနက္ခော ဝုတ္တော၊ တေန ဇေဝံ ဘန္တေ သာဓု ဘန္တေ၊ သုဋ္ဌ၊ ဘန္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝဒေဟိတိ “ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ ဇေဝံ သမဏံ အာနန္တံ ဝဒေဟိ”တိ ယော ဇေဝံ ဝဒနာကာရော ဣဒါနိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ သော ဇေဝံသဒ္ဓေန နိဒဿိယတိတိ “နိဒဿနေ”တိ ဝုတ္တောတိ။ ဇေဝံ နောတိ ဧတ္တာပိ တေသံ ယထာဝုတ္တဓမ္မာနံ အဟိတဒုက္ခာဝဟဘာဝေ သန္နိဌာနဇနနတ္ထံ

အနုမတိဂဟဏဝသေန “သံဝတ္တန္တိ ဝါ နော ဝါ၊ ကထံ ဝေါ ဧတ္ထ ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆာယ ကတာယ “ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တဒါကာရသန္နိဋ္ဌာနံ ဧဝံ-သဒ္ဓေန ပိဘာဝိတန္တိ ဝိညာယတိ။ သော ပန တေသံ ဓမ္မာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တနာကာရော နိယမိယမာနော အဝဓာရဏတ္ထော ဟောတိတိ အာဟ “ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိတိ အာဒိသု အဝဓာရဏေ”တိ။

နာနာနယနိပုဏန္တိ ကေတ္တနာနတ္တအဗျာပါရဧဝံဓမ္မတာသင်္ခါတာ၊ နန္ဒိယာ-ဝတ္တတိပုက္ခလသီဟဝိက္ခိဋ္ဌိတအင်္ဂသဒိသာလောစနသင်္ခါတာ ဝါ အာဓာရာဒိ-ဘောဒဝသေန နာနာဝိဓာ နယာ နာနာနယာ၊ နယာ ဝါ ပါဠိဂတိယော၊ တာ စ ပညတ္တိအနုပညတ္တိအာဒိဝသေန သံကိလေသဘာဝိယာဒိလောကိယာ-ဒိတဒုဘယဝေါမိဿကာဒိဝသေန ကုသလာဒိဝသေန ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂ-ဟာဒိဝသေန သမယဝိမုတ္တာဒိဝသေန ဌပနာဒိဝသေန ကုသလမူလာဒိဝသေန တိကပ္ပဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ နာနပ္ပကာရာတိ နာနာနယာ၊ တေဟိ နိပုဏံ သဏှံ သုခုမန္တိ နာနာနယနိပုဏံ။ အာသယောဝ အဇ္ဈာသယော၊ တေ စ သဿတာဒိဘောဒေန၊ တတ္ထ စ အပ္ပရဇကွတာဒိဘောဒေန အနေကေ၊ အတ္တဇ္ဈာသယာဒယော ဧဝ ဝါ သမုဋ္ဌာနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတု တေဿာတိ အနေကဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနံ။ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နန္တိ အတ္ထဗျဉ္ဇနပရိပုဏှံ ဥပနေ-တဗ္ဗာဘာဝဘော၊ သင်္ကာသနပကာသနဝိဝရဏဝိဘဇနဥတ္တာနိကရဏပညတ္တိ-ဝသေန ဆဟိ အတ္ထပဒေဟိ၊ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနာကာရနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသဝသေန ဆဟိ ဗျဉ္ဇနပဒေဟိ စ သမန္နာဂတန္တိ ဝါ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝိဝိပေါဒ္ဓိဟာရိယန္တိ ဧတ္ထ ပါဠိဟာရိယပဒဿ ဝစနတ္ထံ ၊ “ပဋိပက္ခဟရဏ-တော၊ ရာဂါဒိကိလေသာပနယနတော စ ပါဠိဟာရိယ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ဘဂဝတော ပန ပဋိပက္ခာ ရာဂါဒယော န သန္တိ၊ ယေ ဟရိတဗ္ဗာ။ ပုထုဇ္ဇနာနမ္ပိ ဝိဂတူ-ပတ္တိလေသေ အဋ္ဌဂုဏသမန္နာဂတေ စိတ္တေ ဟတပဋိပက္ခေ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ပဝတ္တဝေါဟာရေန စ န သက္ကာ ဣဓ “ပါဠိဟာရိယ”န္တိ ဝတ္ထု။ သစေ ပန မဟာကာရဏိကဿ ဘဂဝတော ဝေနေယျဂတာ စ ကိလေသာ ပဋိပက္ခာ၊ တေသံ ဟရဏတော “ပါဠိဟာရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သတိ ယုတ္တမေတံ။ အထ ဝါ ဘဂဝတော စ သာသနဿ စ ပဋိပက္ခာ တိတ္ထိယာ၊ တေသံ ဟရဏတော ပါဠိဟာရိယံ။ တေ ဟိ ဒိဋ္ဌိဟရဏဝသေန ဒိဋ္ဌိပကာသနေ အသမတ္တဘာဝေန စ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနီဟိ ဟရိတာ အပနိတာ

၁-ဘောနာဒိဝသေန (အံ-ဋီ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ)

၂-ဥဒါန-၄ ၉၊ ဣတိဝုတ္တက-၄ ၁၉၊ သံ-ဋီ ၁-၂၃၊ မူလ-ဋီ ၁-၇-ပိဋ္ဌေသု။

ဟောန္တိတိ။ “ပဋိ”တိ ဝါ အယံ သဒ္ဓေါ “ပစ္ဆာ”တိ ဧတဿ အတ္ထံ ဗောဓေတိ “တသ္မိ” ပဋိပဝိဋ္ဌမိ၊ အညော အာဂဉ္ဇိ မြာဟ္မဏော”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ၊ တသ္မာ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ စ ကတကိစ္စေန ပစ္ဆာ ဟရိတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ ပဋိဟာရိယံ၊ အတ္တနော ဝါ ဥပက္ကိလေသေသု စတုတ္ထဇ္ဈာနမဂ္ဂေဟိ ဟရိတေသု ပစ္ဆာ ဟရဏံ ပဋိဟာရိယံ၊ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနိယော စ ဝိဂတူပက္ကိလေသေန ကတကိစ္စေန စ သတ္တဟိတတ္ထံ ပုန ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ဟရိတေသု စ အတ္တနော ဥပက္ကိလေသေသု ပရသတ္တာနံ ဥပက္ကိလေသဟရဏာနိ ဟောန္တိတိ ပဋိဟာရိယာနိ ဘဝန္တိ၊ ပဋိဟာရိယမေဝ ပါဠိဟာရိယံ၊ ပဋိဟာရိယေ ဝါ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနိယမုဒါယေ ဘဝံ ဧကမေကံ ပါဠိဟာရိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိဟာရိယံ ဝါ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ မဂ္ဂေါ စ ပဋိပက္ခဟရဏတော၊ တတ္ထ ဇာတံ၊ တသ္မိ ဝါ နိမိတ္တဘူတေ၊ တတော ဝါ အာဂတန္တိ ပါဠိဟာရိယံ။ တဿ ပန ဣဒ္ဓိအာဒိဘေဒေန ဝိသယဘေဒေန စ ဗဟုဝိဓဿ ဘဂဝတော ဒေသနာယံ လဗ္ဘမာနတ္တာ အာဟ “ဝိဝိဓပါဠိဟာရိယ”န္တိ။

န အညထာတိ ဘဂဝတော သမ္မုခါ သုတာကာရတော န အညထာတိ အတ္ထော၊ န ပန ဘဂဝတော ဒေသိတာကာရတော။ အစိန္တေယျာနုဘာဝါ ဟိ ဘဂဝတော ဒေသနာ။ ဝေဉ္စ ကတွာ “သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကော သမတ္ထော ဝိညာတု”န္တိ ဣဒံ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဘဝတိ၊ ဓာရဏဗလဒဿနဉ္စ န ဝိရုဇ္ဈတိ သုတာကာရာဝိရုဇ္ဈနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ န ဟေတ္ထ အတ္တန္တရတာပရိဟာရော ဦန္တမ္ပိ အတ္တာနံ ဧကဝိသယတ္တာ၊ ဣတရဏာ ထေရော ဘဂဝတော ဒေသနာယ သဗ္ဗထာ ပဋိဂ္ဂဟဏေ သမတ္ထော အသမတ္ထော စာတိ အာပဇ္ဇေယျာတိ။

“ယော ပရော န ဟောတိ၊ သော အတ္တာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာယ နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတာယ သသန္တတိယာ ဝတ္တနတော တိဝိဓောပိ မေ-သဒ္ဓေါ ကိဉ္စာပိ ဧကသ္မိယေဝ အတ္ထေ ဒိဿတိ၊ ကရဏသမ္ပဒါနသာမိနိဒ္ဓေသဝသေန ပန ဝိဇ္ဇမာနံ ဘေဒံ သန္ဓာယာဟ “မေ-သဒ္ဓေါ တိသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ”တိ။

ကိဉ္စာပိ ဥပသဂ္ဂေါ ကိရိယံ ဝိသေသေတိ၊ ဇောတကဘာဝတော ပန သတိပတသ္မိ သုတသဒ္ဓေါ ဧဝံ တံ တမတ္ထံ ဝဒတိတိ အနုပသဂ္ဂဿ သုတသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရေ သဥပသဂ္ဂဿ ဂဟဏံ န ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဒဿေန္တော “သဥပသဂ္ဂေါ စ အနုပသဂ္ဂေါ စာ”တိအာဒိမာဟ။ အဿာတိ သုတသဒ္ဓဿ။ ကမ္မဘာဝသာဓနာနိ ဣဓ သုတသဒ္ဓေ သမ္ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တံ “ဥပဓာရိတန္တိ ဝါ ဥပဓာရဏန္တိ

ဝါ အတ္ထော”တိ။ မယာတိ အတ္ထေ သတိတိ ယဒါ မေ-သဒ္ဓဿ ကတ္တု-
ဝသေန ကရဏနိဒ္ဒေသော၊ တဒါတိ အတ္ထော။ မမာတိ အတ္ထေ သတိတိ ယဒါ
သမ္ပန္နဝသေန သာမိနိဒ္ဒေသော၊ တဒါ။

သုတ-သဒ္ဓသန္တိဓာနေ ပယုတ္တေန ဧဝံ-သဒ္ဓေန သဝနကိရိယာဇောတကေန
ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ “ဝေန္တိ သောတဝိညာဏာဒိဝိညာဏကိစ္စနိဒဿန”န္တိ။
အာဒိ-သဒ္ဓေန သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနာဒိနံ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနံ^၁ တဒဘိနိဟဋ္ဌာနဉ္စ
မနောဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝါကျာနံ ဧဝ-ကာရတ္ထ-
သဟိတတ္တာ “သုတ”န္တိ ဧတဿ သုတမေဝါတိ အယမတ္ထော လဗ္ဘတိတိ အာဟ
“အဿဝနဘာဝပဋိက္ခေပတော”တိ။ ဧတေန အဝဓာရဏေန နိရာသင်္ကတံ^၂
ဒဿေတိ။ ယထာ စ သုတံ သုတမေဝါတိ နိယမေတဗ္ဗံ၊ တံ သမ္မာ သုတံ
ဟောတိတိ အာဟ “အနုနာနဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿန”န္တိ။ အထ ဝါ
သဒ္ဓန္တရတ္တာပေါဟနဝသေန သဒ္ဓေါ အတ္ထံ ဝဒတိတိ သုတန္တိ အသုတံ န
ဟောတိတိ အယမေတဿ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ “အဿဝနဘာဝပဋိက္ခေ-
ပတော”တိ။ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌာဒိဝိနိဝတ္တနံ ကရေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “န ဣဒံ
မယာ ဒိဋ္ဌံ၊ န သယမ္ပုဋ္ဌာဏေန သစ္စိကတံ၊ အထ ခေါ သုတံ၊ တဉ္စ ခေါ
သမ္ပဒေဝါ”တိ။ တေနောဟ “အနုနာနဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿန”န္တိ။
အဝဓာရဏတ္ထေ ဝါ ဧဝံ-သဒ္ဓေ အယမတ္ထယောဇနာ ကရိယတိတိ တဒ-
ပေက္ခဿ သုတ-သဒ္ဓဿ အယမတ္ထော ဝုတ္တော “အဿဝနဘာဝပဋိက္ခေပ-
တော”တိ။ တေနောဟ “အနုနာနဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿန”န္တိ။ သဝန-
သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ကမ္မတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော “သုယျတိ”တိ။

ဧဝံ သဝနဟေတုသုဏန္တပုဂ္ဂလသဝနဝိသေသဝသေန ပဒတ္တယဿ ဧကေန
ပကာရေန အတ္ထယောဇနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပကာရန္တရေဟိပိ တံ
ဒဿေတုံ “တထာ ဧ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တဿာတိ ယာ သာ ဘဂဝတော
သမ္ပုခါ ဓမ္မဿဝနာကာရေန ပဝတ္တာ မနောဒ္ဓါရိကဝိညာဏဝီရိယံ၊ တဿာ။
သာ ဟိ နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိတုံ သမတ္တာ။ တထာ စ ဝုတ္တံ
“သောတဒ္ဓါရုနုသာရေနာ”တိ။ နာနပ္ပကာရေနာတိ ဝက္ခမာနာနံ အနေက-
ဝိဟိတာနံ ဗျဉ္စနတ္ထဂ္ဂဟဏာနံ နာနာကာရေန။ ဧတေန ဣမိဿာ ယောဇ-
နာယ အာကာရတ္ထော ဧဝံ-သဒ္ဓေါ ဂဟိတောတိ ဒိပေတိ။ ပဝတ္တိဘာဝပ္ပ-
ကာသနန္တိ ပဝတ္တိယာ အတ္ထိဘာဝပ္ပကာသနံ။ သုတန္တိ ဓမ္မပ္ပကာသနန္တိ ယသ္မိံ

၁-သောတဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနံ (သီ-ဋီ (နဝ) ၁-၁၅၀၊ အံ-ဋီ ၁-၂၇-ပိဋေသု)

၂-နိရာသင်္ကတံ (ဒီ-ဋီ ၁-၃၈-ပိဋေ) နိယာမတံ (အံ-ဋီ ၁-၂၇-ပိဋေ)

အာရမ္မဏေ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဝိညာဏဝီထိ နာနပ္ပကာရေန ပဝတ္တာ၊ တဿ ဓမ္မတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န သုတသဒ္ဓဿ ဓမ္မတ္တတ္တာ။ ဝုတ္တဿေဝတ္တဿ ပါကဋီကရဏံ “အယဉ္ဇေတ္တာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဝိညာဏဝီထိယာဘိ ကရဏတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ဗယာဘိ ကတ္တုအတ္ထေ။

ဧဝန္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗပ္ပကာသနန္တိ နိဒဿနတ္ထံ ဧဝံ-သဒ္ဓံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ နိဒဿေတဗ္ဗဿ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္တာဘာဝါဘာဝတော။ တေန ဧဝံ-သဒ္ဓေန သက-လမ္ပိ သုတ္တံ ပစ္စာမဋ္ဌန္တိ ဒဿေတိ။ သုတ-သဒ္ဓဿ ကိရိယာသဒ္ဓတ္တာ သဝန-ကိရိယာယ စ သာဓာရဏဝိညာဏပဗန္ဓပဋိဗဒ္ဓတ္တာ တတ္ထ စ ပုဂ္ဂလဝေါဟာ-ရောတိ ဝုတ္တံ “သုတန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စပ္ပကာသန”န္တိ။ န ဟိ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရ-ရဟိတေ ဓမ္မပဗန္ဓေ သဝနကိရိယာ လဗ္ဘတိတိ။

ယဿ စိတ္တသန္တာနဿာဘိအာဒိပိ အာကာရတ္ထမေဝ ဧဝံ-သဒ္ဓံ ဂဟေတွာ ပုရိမယောဇနာယ အညထာ အတ္ထယောဇနံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာကာရပညတ္တိတိ ဥပါဒါပညတ္တိ ဧဝ မ္ဗောနံ ပဝတ္တိအာကာရူပါဒါနဝသေန တထာ ဝုတ္တာ။ သုတန္တိ ဝိသယနိဒ္ဓေသောဘိ သောတဗ္ဗဘူတော ဓမ္မော သဝနကိရိယာကတ္တုပုဂ္ဂလဿ သဝနကိရိယာဝသေန ပဝတ္တိဋ္ဌာနန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ စိတ္တသန္တာနဝိနိမုတ္တဿ ပရမတ္ထတော ကဿမိ ကတ္တု အဘာဝေပိ သဒ္ဓဝေါဟာရေန ဗုဒ္ဓိပရိကပ္ပိတဘေဒဝစနိစ္ဆာယ စိတ္တသန္တာနတော အညံ ဝိယ တံသမင်္ဂိ ကတွာ ဝုတ္တံ “စိတ္တသန္တာနေန တံသမင်္ဂိနော”တိ။ သဝန-ကိရိယာဝိသယောပိ သောတဗ္ဗဓမ္မော သဝနကိရိယာဝသေန ပဝတ္တိစိတ္တသန္တာ-နဿ ဣမ ပရမတ္ထတော ကတ္တုဘာဝတော၊ သဝနဝသေန စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ ဧဝ ဝါ သဝနကိရိယာဘာဝတော တံကိရိယာကတ္တု စ ဝိသယော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “တံသမင်္ဂိနော ကတ္တုဝိသယေ”တိ။ သုတကာရဿ စ ထေရဿ သမ္မာ-နိစ္စိတဘာဝတော အာဟ “ဂဟဏသန္တိဋ္ဌာန”န္တိ။ ဧတေန ဝါ အဝဓာရ-ဏတ္ထံ ဧဝံ-သဒ္ဓံ ဂဟေတွာ အယမတ္ထယောဇနာ ကတာဘိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗေ သုတာနံ နာနာဝိဟိတာနံ သုတ္တသင်္ခါတာနံ အတ္ထဗျဉ္ဇနာနံ ဥပဓာရိတ-ရူပဿ အာကာရဿ နိဒဿနဿ၊ အဝဓာရဏဿ ဝါ ပကာသနသဘာဝေါ ဧဝံ-သဒ္ဓေါတိ တဒါကာရာဒိဥပဓာရဏဿ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာ ဥပါဒါနဘူတ-ဓမ္မပဗန္ဓဗျာပါရတာယ ဝုတ္တံ “ဧဝန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဓေသော”တိ။ သဝနကိရိယာ ပန ပုဂ္ဂလဝါဒိနောပိ ဝိညာဏနိရပေက္ခာ နတ္ထိတိ ဝိသေသတော ဝိညာဏ-ဗျာပါရောတိ အာဟ “သုတန္တိ ဝိညာဏကိစ္စနိဒ္ဓေသော”တိ။ “မေ”တိ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိယာ ဧကန္တေနေဝ သတ္တဝိသယတ္တာ ဝိညာဏကိစ္စဿ စ တတ္ထေဝ

သမောဒဟိတဗ္ဗတော “မေတိ ဥဘယကိစ္စယုတ္တပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော”တိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိသဘာဝါ ယထာက္ကမံ ဧဝံ-သဒ္ဓ သုတ-သဒ္ဓါနံ အတ္ထာတိ တေ တထာရူပပညတ္တိဥပါဒါနဘူတဓမ္မပဗ္ဗဗျာပါရဘာဝေန ဒဿေန္တော အာဟ “ဝေန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဒေသော၊ သုတန္တိ ဝိညာဏ- ကိစ္စနိဒ္ဒေသော”တိ။ ဧတ္ထ စ ကရဏကိရိယာကတ္တုကမ္မဝိသေသပ္ပကာသန- ဝသေန ပုဂ္ဂလဗျာပါရဝိသယပုဂ္ဂလဗျာပါရနိဒဿနဝသေန ဂဟဏာကာရ- ဂါဟကဘဗ္ဗိသယဝိသေသနိဒ္ဒေသဝသေန ကတ္တုကရဏဗျာပါရကတ္တုနိဒ္ဒေသ- ဝသေန စ ဒုတိယာဒယော စတဿော အတ္ထယောဇနာ ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သဗ္ဗဿဝိ သဒ္ဓါမိဂမနိယဿ အတ္ထဿ ပညတ္တိမုခေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗပညတ္တိနန္တ ဝိဇ္ဇမာနာဒိဝသေန ဆသု ပညတ္တိဘေဒေသု အန္တောဂတ္တော တေသု “ဝေ”န္တိ အာဒိနံ ပညတ္တိနံ သရူပံ နိဒ္ဓါရေန္တော အာဟ “ဝေန္တိ စ မေတိ စာ”တိ အာဒိ။ တတ္ထ “ဝေ”န္တိ စ “မေ”တိ စ ဝုစ္စမာနဿတ္ထဿ အာကာရာဒိနော ဓမ္မာနံ အသလ္လက္ခဏဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝေါတိ အာဟ “သန္တိ- ကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ”တိ။ တတ္ထ သန္တိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေနာတိ ဘူတတ္ထဥတ္တမတ္ထဝသေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော မာယာမရိဝိအာဒယော ဝိယ အဘူတတ္တော၊ အနုဿဝါဒီဟိ ဂဟေတဗ္ဗော ဝိယ အနုတ္တမတ္တော စ န ဟောတိ၊ သော ရူပသဒ္ဓါဒိသဘာဝေါ၊ ရူပနာနဘဝနာဒိသဘာဝေါ ဝါ အတ္တော သန္တိကဋ္ဌော ပရမတ္တော စာတိ ဝုစ္စတိ၊ န တထာ “ဝေ မေ”တိ ပဒါနံ အတ္တောတိ။ တေမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ “ကိဉ္ဇေတ္ထ တ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သုတန္တိ ပန သဒ္ဓါယတနံ သန္တာယာဟ “ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ”တိ။ တေနေဝ ဟိ “ယံ ဟိ တံ ဧတ္ထ သောတေန ဥပလဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ “သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပလဒ္ဓ”န္တိ ပန ဝုတ္တေ အတ္ထဗျူနာဒိသဗ္ဗံ လဗ္ဘတိ။

တံ တံ ဥပါဒါယ ဝတ္တဗ္ဗတောတိ သောတပထမာဂတေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ တေသံ ဥပဓာရိတာကာရာဒိနော ပစ္စာမသနဝသေန “ဝေ”န္တိ၊ သသန္တတိ- ပရိယာပန္နေ ခန္တေ ဥပါဒါယ “မေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာတိ အတ္တော။ ဒိဋ္ဌာဒိ- သဘာဝရဟိတေ သဒ္ဓါယတနေ ပဝတ္တမာနောပိ သုတဝေါဟာရော “ဒုတိယံ တကိယ”န္တိ အာဒိကော ဝိယ ပဌမာဒိနိ ဒိဋ္ဌမုတဝိညာတေ အပေက္ခိတွာဝ ပဝတ္တောတိ အာဟ “ဒိဋ္ဌာဒိနိ ဥပနိဓာယ ဝတ္တဗ္ဗတော”တိ။ အသုတံ န ဟောတိတိ ဟိ သုတန္တိ ပကာသိတောယမတ္တောတိ။ အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓါ သုတ္တဿ ပကာရဝိသေသာ “ဝေ”န္တိ ထေရေန ပစ္စာမဋ္ဌာတိ အာဟ “အသပ္ပောဟံ ဒီပေတိ”တိ။ နာနပ္ပကာရပဋိဝေသေမတ္တော ဟောတိတိ

ဧတေန ဝက္ခမာနဿ သုတ္တဿ နာနပ္ပကာရတံ ဒုပ္ပင်္ဂိဇ္ဈတဉ္စ ဒဿေတိ။ သုတဿ အသမ္ဗောသံ ဒီပေတီတိ သုတကာရဿ ယထာဝတော ဒဿိယမာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ အသမ္ဗောဟေနာတိ သမ္ဗောဘာဘာဝေန၊ ပညာယ ဧဝ ဝါ သဝန-
ကာလသမ္ဘူတဿ တဒုတ္တရကာလပညာသိဒ္ဓိ။ ဧဝံ အသမ္ဗောသေနာတိ
ဧတ္တာပိ ဝုတ္တဗ္ဗံ။ ဗျဉ္ဇနာနံ ပင်္ဂိဇ္ဈတဗ္ဗော အာကာရော နာတိဂမ္ဘီရော၊ ယထာ-
သုတဓာရဏမေဝ တတ္ထ ကရဏီယန္တိ သတိယံ ဗျာပါရော အဓိကော၊ ပညာ
တတ္ထ ဂုဏီဘူတာတိ ဝုတ္တံ “ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယာ”တိ အာဒိ “ပညာယ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ”တိ
ကတွာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ စေတ္ထ ပဓာနတာ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ”တိ အာဒိသု^၁ ဝိယ။
ပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ ဝါ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု အာဝဇ္ဇနာဒိနံ ဝိယ အပ္ပဓာနတ္ထေ
ပညာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဧတိဿာတိ အယဗ္ဗိ အတ္ထော ယုဇ္ဇေတိ။ ဧဝံ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယာတိ
ဧတ္တာပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန^၂ ယထာသမ္ဘဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထဗျဉ္ဇန-
သမ္ပန္နဿာတိ အတ္ထဗျဉ္ဇနပရိပုဏ္ဏဿ၊ သင်္ကာသနပကာသနဝိဝရဏဝိဘဇန-
ဥတ္တာနီကရဏပညတ္တိဝသေန ဆဟိ အတ္ထပဒေဟိ၊ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနာကာရ-
နိရုတ္တိနိဒ္ဒေသဝသေန ဆဟိ ဗျဉ္ဇနပဒေဟိ စ သမန္နာဂတဿာတိ ဝါ အတ္ထော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယောနိသောမနသိကာရံ ဒီပေတိ ဧဝံ-သဒ္ဓေန ဝုစ္စမာနာနံ အာကာရနိဒ-
ဿနာဝဓာရဏတ္တာနံ အဝိပရိတသဒ္ဓမ္မဝိသယတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ အဝိက္ခေပံ
ဒီပေတီတိ “မူလပရိယာယံ ကတ္ထ ဘာသိတ”န္တိ အာဒိပုစ္ဆာဝသေန ပကရဏ-
ပ္ပတ္တဿ ဝက္ခမာနဿ သုတ္တဿ သဝနံ သမာဓာနမန္တရေန န သမ္ဘဝတီတိ
ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဝိက္ခိတ္တဝိတ္တဿာတိ အာဒိ တဿေဝတ္ထဿ သမတ္တနဝသေန
ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာတိ အတ္ထဗျဉ္ဇနဒေသကပယောဇနာဒိသမ္ပတ္တိယာ။ အဝိ-
ပရိတသဒ္ဓမ္မဝိသယေဟိ ဝိယ အာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏတ္ထေဟိ ယောနိ-
သောမနသိကာရဿ၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနေန ဝိယ စ အဝိက္ခေပဿ ယထာ ယောနိ-
သောမနသိကာရေန ဖလဘူတေန အတ္တသမ္မာပဏိဓိပုဗ္ဗေကတပုညတာနံ သိဒ္ဓိ
ဝုတ္တာ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ဧဝံ အဝိက္ခေပေန ဖလဘူတေန ကာရဏ-
ဘူတာနံ သဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိသုပနိဿယာနံ သိဒ္ဓိ ဒဿေတဗ္ဗာ သိယာ
အဿုတဝတော သပ္ပုရိသုပနိဿယရဟိတဿ စ တဒဘာဝတော။ န ‘ဟိ
ဝိက္ခိတ္တဝိတ္တောတိ အာဒိနာ သမတ္တနဝသေန ပန အဝိက္ခေပေန ကာရဏဘူတေန
သပ္ပုရိသုပနိဿယေန စ ဖလဘူတဿ သဒ္ဓမ္မဿဝနဿ သိဒ္ဓိ ဒဿိတာ။ အယံ
ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော ယုတ္တော သိယာ— သဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိသုပနိဿယာ

န ကေန္တေန အဝိက္ခေပဿ ကာရဏံ ဗာဟိရ်တ္တာ၊ အဝိက္ခေပေါ ပန သပ္ပုရိ-
 သူပနိဿယော ဝိယ သဒ္ဓမ္မဿဝနဿ ကေန္တကာရဏန္တိ။ ဧဝံပိ အဝိက္ခေပေန
 သပ္ပုရိသူပနိဿယသိဒ္ဓိဇောတနာ န သမတ္တိတာဝ၊ နော န သမတ္တိတာ
 ဝိက္ခိတ္တမိတ္တာနံ သပ္ပုရိသပယိရူပါသနာဘာဝဿ အတ္ထသိဒ္ဓတ္တာ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမံ
 ဖလေန ကာရဏဿ သိဒ္ဓိဒဿနံ နဒီပူရေန ဝိယ ဥပရိ ဝုဠိသဟ္တာဝဿ၊
 ဒုတိယံ ကာရဏေန ဖလဿ သိဒ္ဓိဒဿနံ ဒဠဗ္ဗံ ကေန္တဝဿိနာ ဝိယ
 မေသဝုဠာနေန ဝုဠိပ္ပဝတ္တိယာ။

ဘဂဝတော ဝစနဿ အတ္ထဗျဉ္ဇနပဘေဒပရိစ္ဆေဒဝသေန သကလသာသန-
 သမ္ပတ္တိဩဂါဟနာကာရော နိရဝသေသပရဟိတပါရိပူရိကာရဏန္တိ ဝုတ္တံ “**ဧဝံ
 ဘဒ္ဒကော အာကာရော**”တိ။ ယသ္မာ န ဟောတီတိ သမ္ပန္နော။ **ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယ-**
သမ္ပတ္တိန္တိ အတ္တသမ္မာပဏိဓိပုဗ္ဗေကတပုညတာသင်္ခါတံ ဂုဏဒွယံ။ အပရာပရ-
 ဝုတ္တိယာ စေတ္ထ စက္ကဘာဝေါ၊ စရန္တိ ဧတေဟိ သတ္တာ သမ္ပတ္တိဘဝေသုတိ ဝါ။
 ယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “စက္ကာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ
 ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ”တိအာဒိ။ ပုရိမပစ္ဆိမဘာဝေါ စေတ္ထ
 ဒေသနာက္ကမဝသေန ဒဠဗ္ဗော။ **ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိယာ**တိ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယဿ
 အတ္တိတာယ။ သမ္မာပဏိဟိတတ္ထော ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညော သုဒ္ဓါသယော
 ဟောတိ တဒသုဒ္ဓိဟေတုနံ ကိလေသာနံ ဒူရိဘာဝတောတိ အာဟ “**အာသယ-**
သုဒ္ဓိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ”တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သမ္မာပဏိဟိတံ စိတ္တံ၊ သေယျသော
 နံ တတော ကရေ”တိ၊ “ကတပုညောသိ တံ အာနန္ဒ၊ ပဓာနမနုယုဉ္ဇ၊ ခိပ္ပံ
 ဟောဟိသိ အနာသဝေါ”တိ၊ စ။ တေနေဝါဟ “**အာသယသုဒ္ဓိယာ အဓိဂမ-**
ဗျတ္တိသိဒ္ဓိ”တိ။ **ပယောဂသုဒ္ဓိယာ**တိ ယောနိသောမနသိကာရပုဗ္ဗင်္ဂမဿ ဓမ္မဿ-
 ဝနပယောဂဿ ဝိသဒဘာဝေန။ တထာ စာဟ “**အာဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ**”တိ။ သမ္ပဿ
 ဝါ ကာယဝစိပယောဂဿ နိဒ္ဒေါသဘာဝေန။ ပရိသုဒ္ဓကာယဝစိပယောဂေါ
 ဟိ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရာဘာဝတော အဝိက္ခိတ္တမိတ္တော ပရိယတ္တိယံ ဝိသာရဒေါ
 ဟောတီတိ။

နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓဒီပကေနာတိအာဒိနာ အတ္ထဗျဉ္ဇနေသု ထေရဿ ဧဝံ-
 သဒ္ဓ သုတ-သဒ္ဓါနံ အသမ္မောဟာသမ္မောသဒီပနတော စတုပဋိသမ္ဘိဒါဝသေန
 အတ္ထယောဇနံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **သောတဗ္ဗဘေဒပဋိဝေဓဒီပကေနာတိ** ဧတေန
 အယံ သုတ-သဒ္ဓေါ ဧဝံ-သဒ္ဓသန္နိဓာနတော၊ ဝက္ခမာနာပေက္ခာယ ဝါ

သာမညေနဝ သောတဗ္ဗဓမ္မဝိသေသံ အာမသတိတိ ဒဿေတိ။ မနောဒိဋ္ဌိ-
 ကရဏာ^၁ ပရိယတ္တိဓမ္မာနံ အနုပေက္ခနသုပ္ပုဋိဝေဓာ ဝိသေသတော မနသိ-
 ကာရပုဋိဗဒ္ဓါတိ တေ ပုတ္တနယေန ယောနိသောမနသိကာရဒီပကေန ဧဝံ-
 သဒ္ဓေန ယောဇေတွာ၊ သဝနဓာရဏဝစီပရိစယာ ပရိယတ္တိဓမ္မာနံ ဝိသေသေန
 သောတာဝဓာနပုဋိဗဒ္ဓါတိ တေ အဝိက္ခေပဒီပကေန သုတ-သဒ္ဓေန ယောဇေတွာ
 ဒဿေန္တော သာသနသမ္ပတ္တိယာ ဓမ္မဿဝနေ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။ တတ္ထ ဓမ္မာတိ
 ပရိယတ္တိဓမ္မာ။ မနသာနုပေက္ခိတာတိ “ဣဓ သီလံ ကထိတံ၊ ဣဓ သမာဓိ၊ ဣဓ
 ပညာ၊ ဣတ္ထကာ ဣတ္ထ အနုသန္နိယော”တိ အာဒိနာ နယေန မနသာ အနု အနု
 ပေက္ခိတာ။ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပုဋိဗဒ္ဓါတိ နိဇ္ဈာနက္ခန္တိဘူတာယ၊ ဉာတပရိညာ-
 သင်္ခါတာယ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ တတ္ထ တတ္ထ ပုတ္တရူပါရူပဓမ္မေ “ဣတိ ရူပံ၊ ဣတံ
 ရူပ”န္တိ အာဒိနာ သုဠ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ ပဋိဝိဒ္ဓါ။

သကလေန ဝစနေနာတိ ပုဗ္ဗေ တိဟိ ပဒေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇိတတ္တာ
 ပုတ္တံ။ အတ္တနော အဒဟန္တောတိ “မမေဒ”န္တိ အတ္တနံ အဋ္ဌပေန္တော။
 အသပ္ပုရိသဘူမိန္တိ အကတညုတံ “ဣဓေကစ္စော ပါပဘိက္ခု တထာဂတပုဝေဒိတံ
 ဓမ္မဝိနယံ ပရိယာပုဏိတွာ အတ္တနော ဒဟတိ”တိ၊ ဧဝံ ပုတ္တံ အနရိယဝေါ-
 ဟာရာဝတ္ထံ၊ သာ ဧဝံ အနရိယဝေါဟာရာဝတ္ထာ အသဒ္ဓမ္မော။ နနု စ အာနန္ဒ-
 ဣရဿ “မမေဒံ ဝစန”န္တိ အဓိမာနဿ၊ မဟာကဿပတ္ထေရာဒီနန္တ
 တဒါသင်္ကာယ အဘာဝတော အသပ္ပုရိသဘူမိသမတိက္ကမာဒိဝစနံ နိရတ္ထကန္တိ?
 နယိဒမေဝံ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ ဝဒန္တေန အယမ္ပိ အတ္ထော ဝိဘာဝိတောတိ
 ဒဿနတော။ ကေစိ ပန “ဒေဝတာနံ ပရိဝိတက္ကာပေက္ခံ တထာဝစနန္တိ ဒေသိ
 စောဒနာ အနဝကာသာဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ တသ္မိံ ကိရ ခဏေ ကေစ္စာနံ
 ဒေဝတာနံ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကာ ဥဒပါဒိ “ဘဂဝါ စ ပရိနိဗ္ဗုတော၊
 အယဉ္စ အာယသ္မာ ဒေသနာကုသလော၊ ဣဒါနိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ သကျကုလပ္ပ-
 သုတော တထာဂတဿ ဘာတာ စူဠပိတုပုတ္တော၊ ကိံ န ခေါ သယံ
 သန္တိကတံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဥဒါဟု ဘဂဝတောယေဝ ဝစနံ ယထာသုတ”န္တိ။
 ဧဝံ တဒါသင်္ကိတပ္ပကာရတော အသပ္ပုရိသဘူမိသမောက္ကမာဒိတော အတိက္က-
 မာဒိ ဝိဘာဝိတန္တိ။ အပ္ပေတိတိ နိဒဿေတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေသု
 ယထာရဟံ သတ္ထေ နေတိတိ နေတ္ထိ၊ ဓမ္မောယေဝ နေတ္ထိ ဓမ္မနေတ္ထိ။

ဒဋ္ဌတရနိဝိဋ္ဌာ ဝိစိကိန္တော ကင်္ခါ။ နာတိသံသပ္ပနာ မတိဘေဒမတ္တာ ဝိမတိ။
 အဿဒ္ဓိယံ ဝိနာသေတိ ဘဂဝတာ ဒေသိတက္ကာ၊ သမ္မုခါဝဿ ပဋိဂ္ဂဟိတက္ကာ၊

၁-မနောဒိဋ္ဌိကရဏာနံ (အံ-ဒွိ ၁-၃၂-ပိဋ္ဌေ) ၂-ဝိ ၁-၁၁၅-ပိဋ္ဌေ။
 ၁-ဒွိ ၁-၃-န-၃-သ

ခလိတဒုရုတ္တာဒိဂဟဏဒေါသာဘာဝတော စ။ ဧတ္ထ စ ပဌဘေဒယော တိဿော
အတ္ထယောဇနာ အာကာရာဒိအတ္ထေသု အဂ္ဂဟိတဝိသေသမေဝ ဧဝံ-သဒ္ဓိ
ဂဟေတွာ ဒဿိတာ၊ တတော ပရာ စတဿော^၁ အာကာရတ္ထမေဝ ဧဝံ-သဒ္ဓိ
ဂဟေတွာ ဝိဘာဝိတာ၊ ပစ္ဆိမာ ပန တိဿော ယထာက္ကမံ အာကာရတ္ထံ
နိဒဿနတ္ထံ အဝဓာရဏတ္ထဉ္စ ဧဝံ-သဒ္ဓိ ဂဟေတွာ ယောဇိတာတိ ဒဌဗ္ဗံ။

ဧက-သဒ္ဓေါ အညသေဌာသဟာယသင်္ချာဒီသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟေသ
“သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ
ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ”တိအာဒီသု၊^၂ အညတ္ထေ ဒိဿတိ၊ “စေတသော ဧကော-
ဒိဘာဝ”န္တိအာဒီသု၊^၃ သေဌတ္ထေ၊ “ဧကော ဝုပကဌော”တိအာဒီသု၊^၄ အသဟာ-
ယေ၊ “ဧကောဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ ဗြဟ္မစရိယဝါသာ-
ယာ”တိအာဒီသု၊^၅ သင်္ချာယံ။ ဣဓာပိ သင်္ချာယန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဧကန္တိ
ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော”တိ။ ကာလဉ္စ သမယဉ္စာတိ ယုတ္တကာလဉ္စ
ပစ္စယသာမဂ္ဂိဉ္စ။ ခဏောတိ ဩကာသော။ တထာဂတုပ္ပါဒါဒိကော ဟိ
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ဩကာသော တပ္ပစ္စယပဋိလာဘဟေတုတ္တာ။ ခဏော ဧဝ စ
သမယော။ ယော “ခဏော”တိ စ “သမယော”တိ စ ဝုစ္စတိ၊ သော ဧကော-
ဝါတိ ဟိ အတ္ထော။ မဟာသမယောတိ မဟာသမူဟော။ သမယောပိ
ခေါတိ သိက္ခာပဒပူရဏဿ ဟေတုပိ။ သမယပ္ပဝါဒကေတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပဝါဒကေ။
တတ္ထ ဟိ နိသိန္ဓာ တိတ္ထိယာ အတ္တနော အတ္တနော သမယံ ပဝဒန္တိတိ။
အတ္တာဘိသမယာတိ ဟိတပဋိလာဘာ။ အဘိသမေတဗ္ဗောတိ အဘိသမယော၊
အဘိသမယော အတ္ထော အဘိသမယဌောတိ ပိဋနာဒီနိ အဘိသမေတဗ္ဗ-
ဘာဝေန ဧကိဘာဝံ ဥပနေတွာ ဝုတ္တာနိ။ အဘိသမယဿ ဝါ ပဋိဝေဓဿ
ဝိသယဘူတော^၆ အတ္ထော အဘိသမယဌောတိ တာနေဝ တထာ ဧကတ္တေန
ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပိဋနံ ဒုက္ခသစ္စဿ တံသမင်္ဂီနော ဟိံသနံ အဝိပ္ပုရိကတာ-
ကရဏံ။ သန္တာပေါ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန သန္တာပနံ ပရိဒဟနံ။

တတ္ထ သဟကာရိကာရဏံ သန္တိဇ္ဈိ^၇ သမေတိ သမဝေတိတိ သမယော၊
သမဝါယော။ သမေတိ သမာဂစ္ဆတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ဧတ္ထ တဒါဓာရပုဂ္ဂလေဟိတိ
သမယော၊ ခဏော။ သမေတိ ဧတ္ထ၊ ဧတေန ဝါ သံဂစ္ဆတိ သတ္ထော၊ သဘာဝ-
ဓမ္မောဝါ သဟဇာတာဒီဟိ၊ ဥပ္ပါဒါဒီဟိ ဝါတိ သမယော၊ ကာလော။ ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိ-
မတ္တတာယ အတ္ထတော အဘူတောပိ ဟိ ကာလော ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိယာ အဓိကရဏံ

၁-တိဿော (က) ၂-မ ၃-၂၂-ပိဌေ။ ၃-ဒီ ၁-၇၀၊ ၆-၁-၅-ပိဌေသု။ ၄-ဒီ ၁-၁၆၆-ပိဌေ။
၅-အံ ၃-၆၁ ပိဌေ။ ၆-ဘူတဘာဝေါ (က) ၇-သန္တိဇ္ဈိ (ဒီ-ဒီ ၁-၄၅-ပိဌေ။)

ကရဏံ ဝိယ စ ကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေန ရူပေန ဝေါဟရိယတိတိ။ သမံ၊ သဟ ဝါ အဝယဝါနံ အယနံ ပဝတ္တိ အဝဠာနန္တိ သမယော၊ သမူဟော ယထာ “သမုဒါယော”တိ။ အဝယဝသဟာဝဠာနမေဝ ဟိ သမူဟောတိ။ အဝသေသ-
 ပစ္စယာနံ သမာဂမေ ဧတိ ဖလံ ဧတသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိ စာတိ သမယော၊
 ဟေတု ယထာ “သမုဒယော”တိ။ သမေတိ သံယောဇနဘာဝတော သမ္ပန္နော
 ဧတိ အတ္တနော ဝိသယေ ပဝတ္တတိ၊ ဒဠ္လဂ္ဂဟဏဘာဝတော ဝါ သံယုတ္တာ
 အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ သတ္တာ ယထာဘိနိဝေသံ ဧတေနာတိ သမယော၊ ဒိဋ္ဌိ။
 ဒိဋ္ဌိသညောဇနေန ဟိ သတ္တာ အတိဝိယ ဗဇ္ဈန္တိတိ။ သမိတိ သင်္ဂတိ သမော-
 ဓာနန္တိ သမယော၊ ပဋိလာဘော။ သမယနံ^၁၊ သမ္မာ ဝါ အယနံ^၂ အပဂမောတိ
 သမယော၊ ပဟာနံ။ အဘိမုခံ ဉာဏေန သမ္မာ ဧတဗ္ဗော အဘိသမေ-
 တဗ္ဗောတိ အဘိသမယော၊ ဓမ္မာနံ အဝိပရိတော သဘာဝေါ။ အဘိမုခ-
 ဘာဝေန သမ္မာ ဧတိ ဂစ္ဆတိ ဗုဇ္ဈတိတိ အဘိသမယော၊ ဓမ္မာနံ အဝိပရိတ-
 သဘာဝါဂဗောဓော။ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ သမယ-သဒ္ဓဿ ပဝတ္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သမယသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရေ အဘိသမယသဒ္ဓဿ ဥဒါဟရဏံ
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဿာတိ သမယသဒ္ဓဿ။ ကာလော အတ္ထော
 သမဝါယာဒီနံ အတ္တာနံ ဣမ အသမ္ဘဝတော၊ ဒေသဒေသကပရိသာနံ ဝိယ
 သုတ္တဿ နိဒါနဘာဝေန ကာလဿ အပဒိသိတဗ္ဗတော စ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ အနိယမိတဝသေနေဝ ကာလော နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ န ဥတုသံဝစ္ဆ-
 ရာဒိဝသေန နိယမေတွာတိ အာဟ “တတ္ထ ကိဉ္ဇာဒီ”တိအာဒိ။ ဥတုသံဝစ္ဆရာဒိ-
 ဝသေန နိယမံ အကတွာ သမယသဒ္ဓဿ ဝစနေန အယမ္ပိ ဂုဏော လဒ္ဓေါ
 ဟောတိတိ ဒဿေန္တော “ယေ ဝါ ဣမေ”တိအာဒိမာဟ။ သာမညဇောတနာ
 ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိတိ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသမယော ဒေဝသိကံ
 ဖျာနဖလသမာပတ္တိဟိ ဝိတိနာမနကာလော၊ ဝိသေသတော သတ္တသတ္တာဟာနိ။
 သုပ္ပကာသာတိ ဒသသဟသယိလောကဓာတုသံကမ္ပနဩဘာသပါတုဘာဝါဒီဟိ
 ပါကဋ္ဌာ။ ယထာဝုတ္တဘေဒေသု ဧဝ သမယေသု ဧကဒေသံ ပကာရန္တရေဟိ
 သင်္ဂဟေတွာ ဒဿေတုံ “ယော စာယ”န္တိအာဒိမာဟ။ တထာ ဟိ ဉာဏကိစ္စ-
 သမယော အတ္တဟိတပဋိပတ္တိသမယော စ အဘိသဗ္ဗောဓိသမယော၊ အရိယ-
 တုဏှိဘာဝသမယော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသမယော၊ ကရုဏာကိစ္စပရဟိတ-
 ပဋိပတ္တိဓမ္မိကထာသမယော ဒေသနာသမယော ဧဝ။

၁-သမဿ ယာနံ (ဒိ-ဇွိ ၁-၄၅၊ အံ-ဇွိ ၁-၃၄-ပိဋ္ဌေသု) သမဿ နိရောဿ ယာနံ (သံ-ဇွိ ၁-၃၁-ပိဋ္ဌေ)
 ၂-သမ္မာ ဝါ ယာနံ (ဒိ-ဇွိ ၁-၄၅၊ သံ-ဇွိ ၁-၃၁၊ အံ-ဇွိ ၁-၃၄၊ သာရတ္ထ-ဇွိ ၁-၁၉၈-ပိဋ္ဌေသု)

ကရုဏာဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတောတိ သမ္ပန္နော။ တတ္ထာတိ အဘိဓမ္မ-
 တဒညသုတ္တပဒဝိနယေသု။ တထာတိ ဘုမ္မကရဏေဟိ။ အဓိကရုဏတ္ထော
 အာဓာရတ္ထော။ ဘာဝေါနာမကိရိယာ၊ တာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ ဘာဝေန-
 ဘာဝလက္ခဏံ။ တတ္ထ ယထာ ကာလော သဘာဝဓမ္မပရိစ္ဆိန္နော သယံ ပရ-
 မတ္တတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ အာဓာရဘာဝေန ပညာတော တံဏပ္ပဝတ္တာနံ
 တတော ပုဗ္ဗေ ပရတော စ အဘာဝတော “ပုဗ္ဗဏှေ ဇာတော၊ သာယနေ
 ဂစ္ဆတိ”တိ စ အာဒိသု၊ သမူဟော စ အဝယဝဝိနိမုတ္တော အဝိဇ္ဇမာနောပိ
 ကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေါ အဝယဝါနံ အာဓာရဘာဝေန ပညာပီယတိ “ရုက္ခေ
 သာခါ၊ ယဝရာသိယံ သမ္ပူတော”တိအာဒိသု၊ ဧဝံ ဣဓာပီတိ ဒဿေန္တော
 အာဟ “အဓိကရုဏဉ္စိ။ ပ။ ဓမ္မာန”န္တိ။ ယသ္မိံ ကာလေ၊ ဓမ္မပုဉ္ဇေ ဝါ ကာမာ-
 ဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဧဝ ကာလေ ဓမ္မပုဉ္ဇေ စ ဖဿာ-
 ဒယောပိဟောန္တိတိ အယံ ဟိ တတ္ထ အတ္ထော။ ယထာ စ “ဂါဝီသု ဒုယုမာနာသု
 ဂတော၊ ဒုဒ္ဓါသု အာဂတော”တိ ဒေါဟနကိရိယာယ ဂမနကိရိယာ လက္ခိ-
 ယတိ၊ ဧဝံ ဣဓာပိ “ယသ္မိံ သမယေ၊ တသ္မိံ သမယေ”တိ စ ဝုတ္တေ “သတိ”တိ
 အယမတ္ထော ဝိညာယမာနော ဧဝ ဟောတိ ပဒတ္တဿ သတ္တာဝိရဟာဘာဝ-
 တောတိ သမယဿ သတ္တာကိရိယာယ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကိရိယာ ဖဿာဒီနံ ဘဝန-
 ကိရိယာ စ လက္ခိယတိ။ ယသ္မိံ သမယေတိ ယသ္မိံ နဝမေ ခဏေ၊ ယသ္မိံ ယောနိ-
 သောမနသိကာရာဒိဟေတုမှိ၊ ပစ္စယသမဝါယေ ဝါ သတိ ကာမာဝစရံ ကုသလံ
 စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ၊ ဟေတုမှိ၊ ပစ္စယသမဝါယေ ဝါ ဖဿာ-
 ဒယောပိ ဟောန္တိတိ ဥဘယတ္ထ သမယသဒ္ဓေ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသော ကတော လက္ခဏ-
 ဘူတဘာဝယုတ္တောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ခဏ။ ပ။ လက္ခိယတိ”တိ။

ဟေတုအတ္ထော ကရုဏတ္ထော စ သမ္ဘူတိ “အန္တေန ဝသတိ၊ အဇ္ဈေနေန
 ဝသတိ၊ ဖရသုနာ ဆိန္ဒတိ၊ ကုဒါလေန ခဏတိ”တိအာဒိသု ဝိယ။ ဝိတိက္ကမံ ဟိ
 သုတွာ ဘိက္ခုသံဃံ သန္နိပါတာပေတွာ ဩတိဏ္ဏဝတ္ထုကံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိပုစ္ဆိတွာ
 ဝိဂရဟိတွာ စ တံ တံ ဝတ္ထု ဩတိဏ္ဏကာလံ အနတိက္ကမိတွာ တေနေဝ
 ကာလေန သိက္ခာပဒါနိ ပညပေန္တော ဘဂဝါ ဝိဟရတိ သိက္ခာပဒပညတ္တိ-
 ဟေတုဉ္စ အပေက္ခမာနော တတိယပါရာဇိကာဒိသု ဝိယ။

အစ္စန္တမေဝ အာရမ္မတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒေသနာနိဋ္ဌာနံ ပရဟိတ-
 ပဋိပတ္တိသင်္ခါတေန ကရုဏာဝိဟာရေန။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထန္တိ အစ္စန္တ-
 သံယောဂတ္ထဇောတနတ္ထံ။ ဥပယောဂဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော ယထာ “မာသံ
 အဇ္ဈေတိ”တိ။

ပေါရာဏာတိ အဋ္ဌကထာစရိယာ။ အဘိလာပမတ္တဘေဒေါတိ ဝစန-
မတ္တေန ဝိသေသော။ တေန သုတ္တဝိနယေသု ဝိဘတ္တိဗျတ္တယော ကတောတိ
ဒဿေတိ။

သေဋ္ဌန္တိ သေဋ္ဌဝါစကံ ဝစနံ “သေဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တံ သေဋ္ဌဂုဏသဟစရဏတော။
တထာ ဥတ္တမန္တိ ဧတ္ထာပိ။ ဂါရဝယုတ္တောတိ ဂရုဘာဝယုတ္တော ဂရုဂုဏ-
ယောဂတော၊ ဂရုကရဏာရဟတဘယ ဝါ ဂါရဝယုတ္တော။ ဝုတ္တောယေဝ, န
ပန ဣမ ဝတ္တဗ္ဗော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ ဣမိဿာ အဋ္ဌကထာယ ဧကဒေသဘာဝ-
တောတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

အပရော နယော^၁— ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘတဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂေ
ဝနီတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ၊ ဘတ္တဝါတိ ဘဂဝါ၊ ဘာဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ၊
ဘာဂေ ဝမီတိ ဘဂဝါ။

ဘာဂဝါ ဘတဝါ ဘာဂေ၊ ဘာဂေ စ ဝနီ ဘတ္တဝါ။
ဘာဂေ ဝမီ တထာ ဘာဂေ၊ ဝမီတိ ဘဂဝါ ဇိနော။

တတ္ထ ကထံ ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ? ယေ တေ သီလာဒယော ဓမ္မက္ခန္ဓာ
ဂုဏဘာဂါ ဂုဏကောဋ္ဌာသ၊ တေ အနညသဘာရဏာ နိရတိသယာ
တထာဂတဿ အတ္ထိ ဥပလဗ္ဗန္တိ။ တထာ ဟိဿ သီလံ သမာဓိ ပညာ
ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပံ၊ သဒ္ဓါ ဝီရိယံ၊ သတိ သမ္ပဇဉ်၊
သီလဝိသုဒ္ဓိ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ သမထော ဝိပဿနာ၊ တိဏိ ကုသလမူလာနိ၊ တိဏိ
သုစရိတာနိ၊ တယော သမ္ဘာဝိတက္ကာ၊ တိဿော အနဝဇ္ဇသညာ၊ တိဿော
ဓာတုယော၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ စတ္တာရော
ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ၊ စတ္တာရိ အရိယဖလာနိ၊ စတဿော ပဋိ-
သန္တိဒါ၊ စတုယောနိပဋိစ္ဆေဒကဉာဏံ၊ စတ္တာရော အရိယဝံသာ၊ စတ္တာရိ ဝေသာ-
ရဇ္ဇဉာဏာနိ၊ ပဉ္စ ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ပဉ္စဂီကော သမ္မာသမာဓိ၊ ပဉ္စဉာဏိကော
သမ္မာသမာဓိ၊ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ ပဉ္စ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယော၊
ပဉ္စ ဝိမုတ္တာယတနဉာဏာနိ၊ ပဉ္စ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ သညာ၊ ဆ အနုဿ-
တိဋ္ဌာနာနိ၊ ဆ ဂါရဝါ၊ ဆ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယော၊ ဆ သတတဝိဟာရာ၊
ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ ဆ နိဗ္ဗေဘာဂီယာ သညာ၊ ဆ အဘိညာ၊ ဆ အသာဓာ-
ရဏဉာဏာနိ၊ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ၊ သတ္တ အရိယဓမ္မာ၊ သတ္တ
အရိယဓနာနိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မာ၊ သတ္တ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ။

၁-သံ-ဇွိ ၁-၃၃၊ သာရတ္ထ-ဇွိ ၁-၃၁၄၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဇွိ ၁-၂၅၇၊ ဣတိဝုတ္တက-ဇွိ ၅-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗျံ။

သတ္တ သညာ၊ သတ္တဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂလဒေသနာ၊ သတ္တဒိဏာသဝဗလဒေသနာ၊
 အဋ္ဌပညာပဋိလာဘဟေတုဒေသနာ၊ အဋ္ဌ သမ္ပတ္တာနိ၊ အဋ္ဌလောကဓမ္မာ-
 တိက္ကမာ၊ အဋ္ဌ အာရမ္ဘဝတ္ထုနိ၊ အဋ္ဌအက္ခဏဒေသနာ၊ အဋ္ဌ မဟာပုရိသ-
 ဝိတက္ကာ၊ အဋ္ဌအဘိဘာယတနဒေသနာ၊ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ၊ နဝ ယောနိသော-
 မနသိကာရမူလကာ ဓမ္မာ၊ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ နဝသတ္တာဝါသဒေ-
 သနာ၊ နဝ အာသာတပဋိဝိနယာ၊ နဝ သညာ၊ နဝ နာနတ္တာ၊ နဝ
 အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ၊ ဒသ နာထကရဏာ ဓမ္မာ၊ ဒသ ကသိဏာယတနာနိ၊ ဒသ
 ကုသလကမ္မပထာ၊ ဒသ သမ္ပတ္တာနိ၊ ဒသ အရိယဝါသာ၊ ဒသ အသေက္ခဓမ္မာ၊
 ဒသ တထာဂတဗလာနိ၊ ကောဒသ မေတ္တာနိသံသာ၊ ဒွါဒသ ဓမ္မစက္ကာကာရာ၊
 ဘေရသ ရုတဂုဏာ၊ စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ပဉ္စဒသ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ၊
 သောဠသဝိဓာ အာနာပါနဿတိ၊ သောဠသ အပရန္တပနိယာ ဓမ္မာ၊ အဋ္ဌာ-
 ရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဧကေနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ၊ စတုစက္ကာလီသ ဉာဏ-
 ဝတ္ထုနိ၊ ပညာသ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာနိ၊ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသလဓမ္မာ၊ သတ္တ-
 သတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါသမာပတ္တိသဉ္စာရိ-
 မဟာဝဇီရဉာဏံ၊ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနပဝိစယပစ္စဝေက္ခဏဒေသနာဉာဏာနိ၊
 တထာ အနန္တာသု လောကဓာတုသု အနန္တာနံ သတ္တာနံ အာသယာဒိဝိဘာ-
 ဝနဉာဏာနိ စာတိ ဝေမာဒယော အနန္တာပရိမာဏဘေဒါ အနညသာဓာ-
 ရဏာ နိရတိသယာ ဂုဏဘာဂါ ဂုဏကောဋ္ဌာသာ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊
 တသ္မာ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါ ဂုဏဘာဂါ အဿ အတ္ထိတိ “ဘာဂဝါ”တိ
 ဝတ္ထဗ္ဗေ အာ-ကာရဿ ရဿတ္တံ ကတွာ “ဘဂဝါ”တိ ဂုတ္တော။ ဧဝံ တာဝ
 ဘာဂဝါတိ ဘဂဝါ။

ယသ္မာ သီလာဒယော သဗ္ဗေ၊ ဂုဏဘာဂါ အသေသတော။
 ဝိဇ္ဇန္တိ သုဂတေ တသ္မာ၊ ဘဂဝါတိ ပရုစ္စတိတိ။

ကထံ ဘဂဝါတိ ဘဂဝါ? ယေ တေ သဗ္ဗလောကဟိတာယ ဥဿုက္က-
 မာပန္နေဟိ မနုဿတ္တာဒိကေ အဋ္ဌ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ သမ္မာသမ္မောဓိယာ
 ကတမဟာဘိနိဟာရေဟိ မဟာဗောဓိသတ္တေဟိ ပရိပူရိတဗ္ဗာ ဒါနပါရမီ
 သီလ၊ နေက္ခမ္မ၊ ပညာ၊ ဝီရိယ၊ ခန္တိ၊ သစ္စ၊ အဓိဋ္ဌာန၊ မေတ္တာ၊ ဥပေက္ခာပါရမီတိ ဒသ
 ပါရမိယော ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတိံသ ပါရ-
 မိယော၊ ဒါနာဒိနိ စက္ကာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ၊ သစ္စာဒိနိ စက္ကာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ၊
 အင်္ဂပရိစ္စာဂေါ နယန၊ နေ၊ ရဇ္ဇ၊ ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂေါတိ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂါ၊
 ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဉာတတ္ထစရိယာ၊ လောကတ္ထစရိယာ၊

ဗုဒ္ဓစရိယာတိ ဧဝမာဒယော၊ သင်္ခေပတော ဝါ သဗ္ဗေ ပုညဉာဏသမ္ဘာရာ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာ၊ တေ မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ကပ္ပါနံ သတသဟဿာဓိ-
ကာနိ စက္ကာရိ အသင်္ခေယျာနိ ယထာ ဟာနဘာဂိယာ သံကိလေသဘာဂိယာ
ဌိတိဘာဂိယာ ဝါ န ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ ဥတ္တရုတ္တရိ ဝိသေသဘာဂိယာဝ
ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သက္ကဋ္ဌံ နိရန္တရံ အနဝသေသတော ဘတော သမ္ဘတော အဿ
အတ္ထိတိ “ဘတဝါ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “ဘဂဝါ”တိ ဝုတ္တော နိရုတ္တိနယေန တ-
ကာရဿ ဂ-ကာရံ ကတွာ။ အထ ဝါ ဘဂဝါတိ တေယေဝ ယထာဝုတ္တေ
ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေ ဝုတ္တနယေနော ဘရိ သမ္ဘရိ၊ ပရိပူရေသီတိ အတ္တော။ ဧဝံ
ဘတဝါတိ ဘဂဝါ။

သမ္ဘာသမ္ဘောဓိယာ သဗ္ဗေ၊ ဒါနပါရမိအာဒိကေ။

သမ္ဘာရေ ဘတဝါ နာထော၊ တေနာပိ ဘဂဝါ မတောတိ။

ကထံ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ? ယေ တေ စတုရိသတိကောဋိသတသဟဿ-
သင်္ခါ ဒေဝသိကံ ဝဋ္ဋနကသမာပတ္တိဘာဂါ၊ တေ အနဝသေသတော လောက-
ဟိတတ္ထံ အတ္တနော စ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ နိစ္စကပ္ပံ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ ဗဟုလ-
မကာသီတိ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ အဘိညေယျဓမ္မေသု ကုသလာ-
ဒီသု ခန္ဓာဒီသု စ ယေ တေ ပရိညေယျာဒိဝသေန သင်္ခေပတော ဝါ စတုဗ္ဗိဓာ
အဘိသမယဘာဂါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန “စက္ခု ပရိညေယျံ သောတံ။ပ။
ဇရာမရဏံ ပရိညေယျ”န္တိအာဒိနာ ဝ အနေကေ ပရိညေယျဘာဂါ၊ “စက္ခုဿ
သမုဒယော ပဟာတဗ္ဗော။ပ။ ဇရာမရဏဿ သမုဒယော ပဟာတဗ္ဗော”တိ-
အာဒိနာ ပဟာတဗ္ဗဘာဂါ၊ “စက္ခုဿ နိရောဓော။ပ။ ဇရာမရဏဿ
နိရောဓော သမ္ဘိကာတဗ္ဗော”တိအာဒိနာ သမ္ဘိကာတဗ္ဗဘာဂါ၊ “စက္ခုဿ
နိရောဓဂေါမိနိ ပဋိပဒါ”တိအာဒိနာ၊ “စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိနာ
စ အနေကဘေဒါ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဂါ စ ဓမ္မာ၊ တေ သဗ္ဗေ ဝနိ ဘဇိ ယထာ-
ရဟံ ဂေါစရဘာဝနာသေဝနာနံ ဝသေန သေဝိ။ ဧဝံ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ။
အထ ဝါ “ယေ ဣမေ သီလာဒယော ဓမ္မက္ခန္ဓာ သာဝကေဟိ သာဓာရဏာ
ဂုဏဘာဂါ ဂုဏကောဋ္ဌာသ၊ ကိန္တိ န ခေါ တေ ဝိနေယျသန္တာနေသု
ပတိဋ္ဌပေယျ”န္တိ မဟာကရုဏာယ ဝနိ အဘိပတ္တယိ၊ သာ စဿ အဘိ-
ပတ္တနာ ယထာဓိပ္ပေတဖလဝဟာ အဟောသိ။ ဧဝံ ဘာဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ။

ယသ္မာ ဥေယျသမာပတ္တိ-ဂုဏဘာဂေ အသေသတော။

ဘဇိ ပတ္တယိ သတ္တာနံ၊ ဟိတာယ ဘဂဝါ တတောတိ။

ကထံ ဘဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ? သမာသတော တာဝ ကတပုညေဟိ ပယောဂသမ္ပန္နေဟိ ယထာဝိဘဝံ ဘဇိယန္တိတိ ဘဂါ၊ လောကီယလောကုတ္တရာ သမ္ပတ္တိယော။ တတ္ထ လောကီယေ တာဝ တထာဂတော သမ္မောဓိတော ပုဗ္ဗေ ဗောဓိသတ္တဘူတော ပရမုက္ခံသဂတေ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ၊ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌာယ နိရဝသေသတော ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေ သမန္နာနေန္တော ဗုဒ္ဓဓမ္မေ ပရိပါစေသိ၊ ဗုဒ္ဓဘူတော ပန တေ နိရဝဇ္ဇသုခူပသံဟိတေ အနညသာဓာရဏေ လောကုတ္တရေဝိ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ၊ ဝိတ္တာရတော ပန ပဒေသရဇ္ဇဇုဿရိယစက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိဒေဝရဇ္ဇသမ္ပတ္တိအာဒိဝသေန ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တိဉာဏဒဿနမဂ္ဂဘာဝနာဖလသစ္စိကိရိယာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝသေန စ အနေကဝိဟိတေ အနညသာဓာရဏေ ဘဂေ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ။ ဧဝံဗိ ဘဂေ ဝနီတိ ဘဂဝါ။

ယာ တာ သမ္ပတ္တိယော လောကေ၊ ယာ စ လောကုတ္တရာ ပုထု။
သဗ္ဗာ တာ ဘဇိ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာပိ ဘဂဝါ မတောတိ။

ကထံ ဘတ္တဝါတိ ဘဂဝါ? ဘတ္တာ ဒဠဘတ္တိကာ အဿ မဟူ အတ္ထိတိ ဘတ္တဝါ။ တထာဂတော ဟိ မဟာကရုဏာသဗ္ဗညုတညာဏာဒိအပရိမိတနိရူပမပဘာဝဂုဏဝိသေသသမင်္ဂိဘာဝတော သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော၊ သဗ္ဗာနတ္ထပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရာယ နိရတိသယာယ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အစ္စန္တုပကာရိတာယ ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာအသိတိအနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာဒိအနညသာဓာရဏဝိသေသပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ ယထာဘူစ္စဂုဏာဓိဂတေန “ဇုတိပိ သောဘဂဝါ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန လောကတ္တယဗျာပိနာ သုဝိပုလေန သုဝိသုဒ္ဓေန စ ထုတိသောသေန သမန္နာဂတတ္တာ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာသု အပ္ပိစ္ဆတသန္တုဋ္ဌိအာဒိသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝတော ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇာဒိနိရတိသယဂုဏဝိသေသသမင်္ဂိဘာဝတော စ ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္ဓော၊ သောသပ္ပမာဏော သောသပ္ပသန္ဓော၊ လူခပ္ပမာဏော လူခပ္ပသန္ဓော၊ ဓမ္မပ္ပမာဏော ဓမ္မပ္ပသန္ဓောတိ ဧဝံ စတုပ္ပမာဏိကေ လောကသန္တိဝါသေ သဗ္ဗထာပိ ပသာဒါဝဟဘာဝေန သမန္တပါသာဒိကတ္တာ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ သဒေဝမနုဿာနံ အာဒရဗဟုမာနဂါရဝါယတနတာယ ပရမပေမသမ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ ယေ တဿ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌိတာ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ ဟောန္တိ၊ ကေနစိ အသံဟာရိယာတေသံ ပသာဒဘတ္တိ သမဏေန ဝါ မြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ မြဟ္မုနာ ဝါ။ တထာ ဟိ တေ အတ္တနော ဇီဝိတပရိစ္စာဂေဝိ တတ္ထ ပသာဒံ န ပရိစ္စဇန္တိ၊ တဿ ဝါ အာဏံ ဒဠဘတ္တိဘာဝတော။ တေနောဝါဟ—

“ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ ဝိရော၊
ကလျာဏမိတ္တော ဒဠဘတ္တိ စ ဟောတိ”တိ^၁၊

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဒေါ ပြိတဓမ္မော ဝေလံ
နာတိဝတ္တတိ၊ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ မယာ သာဝကာနံ
သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ တံ မမ သာဝကာ ဇိဝိတဟေတုပိ
နာတိက္ကမန္တိ”တိ^၂ စ။

ဝေဘတ္တဝါတိ အဂေါ နိရုတ္တိနယေန ကေဿ တ-ကာရဿ လောပံ ကတွာ
ဣတရဿ ဂ-ကာရံ ကတွာ။

ဂုဏာတိသယယုတ္တဿ၊ ယသ္မာ လောကဟိတေသိနော။
သမ္ဘတ္တာ ဗဟဝေါ သတ္ထု၊ ဘဂဝါ တေန ဝုစ္စတိတိ။

ကထံ အဂေ ဝေတိ အဂေါ? ယသ္မာ တထာဂတော ဗောဓိသတ္တဘူတောပိ
ပုရိမာသု ဇာတိသု ပါရမိယော ပူရေန္တော အဂသင်္ခါတံ သိရိံ ဣဿရိယံ
ယသဉ္စ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ အနပေက္ခော ဆဇ္ဇယိ၊ ပစ္စိမတ္တဘာဝေပိ
ဟတ္ထဂတံ စက္ကဝတ္တိသိရိံ ဒေဝလောကာမိပစ္စသဒိသံ တေဒိပိဿရိယံ စက္ကဝတ္တိ-
သမ္ပတ္တိသန္ဓိဿယံ သတ္တရတနသမုဇ္ဇလံ ယသဉ္စ တိဏာယပိ အမညမာနော
နိရပေက္ခော ပဟာယ အဘိနိက္ခမိတွာ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ
ဣမေ သိရိအာဒိကေ အဂေ ဝေတိ အဂေါ။ အထ ဝါ ဘာနိ နာမ နက္ခတ္တာနိ၊
တေဟိ သမံ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဘဂါ၊ သိနေရယုဂန္ဓရဥတ္တရကုရုဟိမဝန္တာဒိ-
ဘာဇနလောကဝိသေသသန္ဓိဿယာ သောဘာ ကပ္ပဋိယဘာဝတော၊ တေပိ
အဂေ ဝမိ တန္တိဝါသိသတ္တာဝါသသမတိက္ကမနတော၊ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပဟာ-
နေန ပဇဟိတိ။ ဧဝံ အဂေ ဝေတိ ဘဂေါ။

စက္ကဝတ္တိသိရိံ ယသ္မာ၊ ယသံ ဣဿရိယံ သုခံ။
ပဟာသိ လောကစိတ္တဉ္စ၊ သုဂတော ဘဂဝါ တတောတိ။

ကထံ အဂေ ဝေတိ အဂေါ? ဘာဂါ နာမ သဘာဂဓမ္မကောဋ္ဌာသာ၊
တေ ခန္ဓာယတနဓာတာဒိဝသေန၊ တတ္ထာပိ ရူပဝေဒနာဒိဝသေန၊ ပထဝိယာဒိ-
အတိတာဒိဝသေန စ အနေကဝိဓာ၊ တေ ဘဂဝါ သဗ္ဗံ ပပဉ္စံ သဗ္ဗံ ယောဂံ
သဗ္ဗံ ဂန္တိ သဗ္ဗံ သံယောဇနံ သမုတ္တိန္တိတွာ အမတံ ဓာတုံ သမဓိဂစ္ဆန္တော ဝမိ
ဥဂ္ဂိရိ၊ အနပေက္ခော ဆဇ္ဇယိ န ပစ္စာဂမိ။ တထာ ဟေသ “သဗ္ဗတ္ထမေဝ ပထဝိ”

အာပံ တေဇံ ဝါယံ၊ စက္ခု သောတံ ဃာနံ ဇိဝံ ကာယံ မနံ၊ ရူပေ သဒ္ဓေ ဂန္ဓေ
ရသေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ စက္ခုသမ္ပဿံ။ပ။
မနောသမ္ပဿံ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ၊ စက္ခု-
သမ္ပဿဇံ သညံ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇံ သညံ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇံ စေတနံ။ပ။ မနော-
သမ္ပဿဇံ စေတနံ၊ ရူပတဏှံ။ပ။ ဓမ္မတဏှံ၊ ရူပဝိတက္ကံ။ပ။ ဓမ္မဝိတက္ကံ၊
ရူပဝိစာရံ။ပ။ ဓမ္မဝိစာရံ”န္တိအာဒိနာ အနုပဒဓမ္မဝိဘာဂဝသေနပိ သဗ္ဗေဝ ဓမ္မ-
ကောဋ္ဌာသေ အနဝသေသတော ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ၊ အနုပေက္ခပရိစ္စာဂေန ဆဋ္ဌယိ။ ဝုတ္တံ
ဟေတံ “ယံ တံ အာနန္ဒ စတ္ထံ ဝန္တံ မုတ္တံ ပဟိနံ ပဋိနိဿဋ္ဌံ၊ တံ တထာဂတော ပုန
ပစ္စာဂမိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ ဧဝမ္ပိ ဘာဂေ ဝမိတိ ဘဂဝါ။ အထ
ဝါ ဘာဂေ ဝမိတိ သဗ္ဗေပိ ကုသလာကုသလေ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဟိနပဏီတေ
ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ အရိယမဂ္ဂဉာဏမုခေန ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ အနုပေက္ခော
ပရိစ္စဇိ ပဇဟိ၊ ပရေသဉ္စ တထတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ဓမ္မာပိ
ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပဂေဝ အဓမ္မာ၊ ကုလ္လုပမံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိ နိတ္ထရဏတ္တာယ၊ နော ဂဏဏတ္တာယာ”တိအာဒိ၊ ဧဝမ္ပိ
ဘာဂေ ဝမိတိ ဘဂဝါ။

ခန္ဓာယတနဓာတာဒိ-ဓမ္မဘာဂါ မဟေသိနာ။

ကဏှသုက္ကာ ယတော ဝန္တာ၊ တတောပိ ဘဂဝါ မတောတိ။

တေန ဝုတ္တံ—

“ဘာဂဝါ ဘတဝါ ဘာဂေ၊ ဘဂေ စ ဝနိ ဘတ္တဝါ။

ဘဂေ ဝမိ တထာ ဘာဂေ၊ ဝမိတိ ဘဂဝါ ဇိနော”တိ။

ဓမ္မသရီရံ ပစ္စက္ခံ ကရေတိတိ “ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ
ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ”တိ၊
ဝစနတော ဓမ္မဿ သတ္တုဘာဝပရိယာယော ဝိဇ္ဇတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဝဇီရ-
သဃံတသမာနကာယော ပရေဟိ အဘေဇ္ဇသရီရတ္တာ။ န ဟိ ဘဂဝတော
ရူပကာယေ ကေနစိ သက္ကာ အန္တရာယော ကာတုန္တိ။

ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ နိဋ္ဌိသတိ ဝက္ခမာနဿ သကလဿ သုတ္တဿ “ဝေ”န္တိ
နိဒဿနတော။ သာဝကသမ္ပတ္တိံ နိဋ္ဌိသတိ ပဋိသတ္တိဒါပုတ္တေန ပဉ္စသု ဌာနေသု
ဘဂဝတာ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတေန မယာ မဟာသာဝကေန သုတံ၊ တဉ္စ ခေါ

မယာဝ သုတံ၊ န အနုဿုတိကံ၊ န ပရမ္ပရာဘတန္တိ ဣမဿ အတ္တဿ ဒီပနတော။
ကာလသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဒိသတိ ဘဂဝါ-သဒ္ဓသန္တိဓာနေ ပယုတ္တဿ သမယ-သဒ္ဓဿ
ကာလဿ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒပဋိမဏ္ဍိတဘာဝဒီပနတော။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒပရမာ ဟိ ကာလ-
သမ္ပဒါ။ တေနေတံ ဂုစ္စတိ—

“ကပ္ပကသာယေ ကလိယုဂေ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ အဟော မဟတ္ထရိယံ။
ဟုတာဝဟမဇ္ဈေ ဇာတံ၊ သမုဒိတမကရန္တမရိန္ဒ”န္တိ ၁။

ဘဂဝါတိ ဒေသကသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဒိသတိ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တုတ္တမဂရုဂါရဝါဓိဝစန-
ဘာဝတော။

မင်္ဂလဒိဝသော သုခဏော သုနက္ခတ္တန္တိ အဇ္ဇေ မင်္ဂလဒိဝသော၊ တသ္မာ
သုနက္ခတ္တံ၊ တတ္ထာပိ အယံ သုခဏော။ မာ အတိက္ကဓိတိ မာ ရတ္တိဝိဘာ-
ယနံ အနုဒိက္ခန္တာနံ ရတ္တိ အတိက္ကဓိတိ ဧဝံ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥက္ကာသု
ဌိတာသု ဌိတာတိ ဥက္ကဋ္ဌာ ၂။ ဥက္ကာသု ဝိဇ္ဇောတလန္တိသု ဌိတာ ပတိဋ္ဌိတာတိ
မူလဝိဘူဇာဒီပက္ခေပေန ၃ သဒ္ဓသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိရုတ္တိနယေန ဝါ ဥက္ကာသု
ဌိတာသု ဌိတာ အာသိတိ ဥက္ကဋ္ဌာ။ အပရေ ပန ဘဏန္တိ “ဘူမိဘာဂ-
သမ္ပတ္တိယာ မနုဿသမ္ပတ္တိယာ ဥပကရဏသမ္ပတ္တိယာ စ သာ နဂရိ ဥက္ကဋ္ဌ-
ဂုဏယောဂတော ‘ဥက္ကဋ္ဌာ’တိ နာမံ လဘိ”တိ။

အဝိသေသေနာတိ န ဝိသေသေန၊ ဝိဟာရဘာဝသာမညေနာတိ အတ္ထော။
ဣရိယာပထ။ပ။ ဝိဟာရေသုတိ ဣရိယာပထဝိဟာရော ဒိဗ္ဗဝိဟာရော
ဗြဟ္မဝိဟာရော အရိယဝိဟာရောတိ ဧတေသု စတုသု ဝိဟာရေသု။ သမင်္ဂီ-
ပရိဒီပနန္တိ သမင်္ဂီဘာဝပရိဒီပနံ။ တေန္တိ “ဝိဟာရတိ”တိ ဧတံ ပဒံ။ တထာ ဟိ
တံ “ဣဓေကဇ္ဈော ဂိဟိဟိ သံသဋ္ဌော ဝိဟာရတိ သဟနန္တိ သဟသောကီ”တိ-
အာဒိသု ၄ ဣရိယာပထဝိဟာရေ အာဂတံ၊ “ယသ္မိ” သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာရတိ”တိအာဒိသု ၅
ဒိဗ္ဗဝိဟာရေ၊ “သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ
ဝိဟာရတိ”တိအာဒိသု ၆ ဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ “သော ခေါ အဟံ အဂ္ဂိဝေဿန
တဿာယေဝ ကထာယ ပရိယောသာနေ တသ္မိ” ဧဝ ပုရိမသ္မိ သမာဓိနိမိတ္တေ

၁-ဒီ-ဝိ ၁-၄၈၊ သံ-ဝိ ၁-၃၉၊ အံ-ဝိ ၁-၃၇-ပိဋေသုပိ။
၂-ဒီ-ဝိ ၁-၂၈၊ သီ-ဝိ (နဝ) ၂-၂၁၀၊ အံ-ဝိ ၂-၂၉၁-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-ပါဏိနိ-၃၊ ၂၊ ၅-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄-သံ ၂-၃၈၇-ပိဋေ။
၅-အဘိ ၁-၄၄၊ အဘိ ၂-၂၇၄-ပိဋေသု။
၆-ဒီ ၁-၂၃၄၊ ဒီ ၃-၁၈၇၊ မ ၁-၄၆၊ မ ၂-၂၆၃၊ မ ၃-၁၈၅-ပိဋေသု။

အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေမိ သန္တိသာဒေမိ ဧကောဒိံ ကရောမိ သမာဒဟာမိ၊
ယေန သုဒ္ဓံ နိစ္စကပ္ပံ ဝိဟရာမိ”တိအာဒိသု” အရိယဝိဟာရေ။

တတ္ထ ဣရိယနံ ဝတ္တနံ ဣရိယာ၊ ကာယပ္ပယောဂေါ။ တဿာ
ပဝတ္တနုပါယဘာဝတော ဌာနာဒိ ဣရိယာပထော။ ဌာနသမင်္ဂိ ဝါ
ဟိ ကာယေန ကိဉ္စိ ကရေယျ ဂမနာဒိသု အညတရသမင်္ဂိ ဝါ။ အထ ဝါ
ဣရိယတိ ပဝတ္တတိ ဧတေန အတ္တဘာဝေါ၊ ကာယကိစ္စံ ဝါတိ ဣရိယာ၊ တဿာ
ပဝတ္တိယာ ဥပါယဘာဝတော ပထောတိ ဣရိယာပထော၊ ဌာနာဒိ ဧဝ။
သော စ အတ္တတော ဂတိနိဝတ္တိအာဒိအာကာရေန ပဝတ္တော စတုသန္တတိ-
ရူပပဗန္ဓော ဧဝ။ ဝိဟရဏံ၊ ဝိဟရတိ ဧတေနာတိ ဝါ ဝိဟာရော၊ ဣရိယာ-
ပထော ဧဝ ဝိဟာရော ဣရိယာပထဝိဟာရော။ ဒိဝိ ဘဝေါတိ ဒိဗ္ဗော၊ တတ္ထ
ဗဟုလပ္ပဝတ္တိယာ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဒေဝလောကေ ဘဝေါတိ အတ္တော။ တတ္ထ
ယော ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေါ၊ တဒတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ ဝါ ဒိဗ္ဗော၊ အဘိညာဘိနိ-
ဟာရဝသေန မဟာဂတိကတ္တာ ဝါ ဒိဗ္ဗော၊ ဒိဗ္ဗော စ သော ဝိဟာရော
စာတိ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော၊ စတဿော ရူပါဝစရသမာပတ္တိယော။ အာရပ္ပ-
သမာပတ္တိယောပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဗြဟ္မနံ၊ ဗြဟ္မာနော ဝါ ဝိဟာရ
ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ စတဿော အပ္ပမညာယော။ အရိယာနံ၊ အရိယာ ဝါ ဝိဟာရ
အရိယဝိဟာရ၊ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ။ သော ဟိ ဘဂဝါ ဧကံ
ဣရိယာပထမာနေန္တိအာဒိ ယဒိပိ ဘဂဝါ ဧကေနပိ ဣရိယာပထေန စိရတရံ
ကာလံ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေတုံ သက္ကောတိ၊ တထာပိ “ဥပါဒိန္နကသရိရဿ
နာမ အယံ သဘာဝေါ”တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ ဘဂဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ
ဝသန္တော ဝေနေယျာနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော၊ နာနာသမာပတ္တိဟိ စ ကာလံ
ဝိတိနာမေန္တော ဝသတိတိ ဝေနေယျသတ္တာနံ အတ္တနော စ ဝိဝိဓံ ဟိတသုခံ
ဟရတိ ဥပနေတိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တသ္မာ ဝိဝိဓံ ဟရတိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္တော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

သုဘဂတ္တာတိ သိရိကာမာနဝသေန သောဘနတ္တာ။ တေနောဟ
“သုန္တရသိရိကတ္တာ သုန္တရကာမတ္တာ စာ”တိ။ ဆဏသမဇ္ဇဥဿဝေတိ
တ္ထ ဆဏံ နာမ ဖဂ္ဂနမာသာဒိသု ဥတ္တရဖဂ္ဂနာဒိအဘိလက္ခိတဒိဝသေသု
သပရိဇနာနံ မနုဿာနံ မင်္ဂလကရဏံ။ သမဇ္ဇံ နာမ နဋသမဇ္ဇာဒိ။ ဥဿဝေါ
နက္ခတ္တံ။ ယတ္ထ ဂါမနိဂမဝါသိနော တယော သတ္ထ ဝါ ဒိဝသေ နက္ခတ္တ-
သောသနံ ကတွာ ယထာဝိဘာဝံ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဘောဂေ ပရိဘုဉ္ဇန္တော

နက္ခတ္တကိဋ္ဌနံ ကိဋ္ဌန္တိ။ တေသံ တံ တထေဝ ဟောတီတိ တေသံ မနုဿာနံ တံ ပတ္တနံ တန္တိဝါသိဒေဝတာနုဘာဝေန ယေဘုယျေန တထေဝ ဟောတိ။ ပတ္တနာ သမိဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ ဗဟုဇနကန္တတာယာတိ ဣမိနာ “သုန္ဒရကာမတ္တာ”တိ ဧတဿေဝ ပဒဿ ပကာရန္တရေန အတ္ထံ ဝိဘာဝေတိ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော— ကမနိယဋ္ဌေန သုဠ ဘဇိယတီတိ သုဘဂံ၊ သုဘာ အဂါ ရုက္ခာ ဧတ္တာတိ ဝါ သုဘဂံ၊ သုန္ဒရကိတ္တိယောဂတော ဝါ “သုဘဂန္တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထံ ဝဏ္ဏန္တိ။ ကေမိ ပန “သုဘာဂဝနေ”တိ ပဋ္ဌန္တိ။ “သုန္ဒရဘူမိဘာဂေ ဝနေ”တိ စဿ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ သုဘဂဿ နာမ ယက္ခဿ ဝနံ တေန ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ “သုဘဂဝန”န္တိ အညေ။ ဝနနံ ဘတ္တိတိအတ္ထေ တံ ဝနနံ ကာရေတီတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ ဝနယတီတိ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနေဝါဟ “အတ္တနိ သိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတိ”တိ။ ယာစနတ္ထေ ဝနုတေ ဣတိ ဝနန္တိ ဥပစာရကပ္ပနာဝသေန ဝန-သဒ္ဓေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥဇုဝံသာတိ ဥဇုဘူတဝိဋ္ဌပါ။ မဟာသာလာတိ မဟာရုက္ခာ။ အညတရသ္မိံ သာလမူလေတိ အညတရဿ ရုက္ခဿ မူလေ။ ဝနပ္ပတိဇေဋ္ဌကရုက္ခောတိ ဝနပ္ပတိဘူတော ဇေဋ္ဌကရုက္ခော။ တမေဝ ဇေဋ္ဌကဘာဝန္တိ ဝနပ္ပတိဘာဝေနာဂတံ သေဋ္ဌဘာဝံ ပဓာနဘာဝံ။ တေန ဟိ သော “သာလရာဇာ”တိ ဝုတ္တော။ ဥပဂတာနံ ရဉ္စနဋ္ဌေန ရာဇာ၊ အညသ္မိံ တာဒိသေ ရုက္ခေ ရာဇေဝါဟာရံ ဒဿေတုံ “သုပတိဋ္ဌိတဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏ ဓမ္မိကာတိ အာလပနံ။ နိပ္ပရိယာယေန သာခါဒိမတော သင်္ခာတဿ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာခနေ အဝယဝဝိသေသေ ပဝတ္ထမာနော မူလ-သဒ္ဓေါ ယသ္မာ တံ-သဒိသေသု တန္တိဿယေ ပဒေသေ စ ရုဠိဝသေန ပရိယာယတော ပဝတ္ထတိ။ တသ္မာ “မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျာ”တိ ဧတ္ထ နိပ္ပရိယာယမူလံ အဓိပ္ပေတန္တိ ဧကေန မူလ-သဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ အာဟ “မူလမူလေ ဒိဿတိ”တိ ယဟာ “ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ရူပရူပ”န္တိ ၂ စ။ အသာဓာရဏဟေတုမှီတိ အသာဓာရဏကာရဏေ။ လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဧဝ အာဝေဏိကေ နေသံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာခနတော မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကေ ပစ္စယဓမ္မေ ဒိဿတီတိ အတ္ထော။

တတ္ထာတိ “ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဥက္ကဋ္ဌာယံ ဝိဟရတိ သုဘဂဝနေ သာလရာဇမူလေ”တိ ယံ ဝုတ္တံ ဝါကျံ၊ တတ္ထ။ သိယာတိ ကဿမိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော သိယာ၊ ဝက္ခမာနာကာရေန ကဒါစိ စောဒေယျ ဝါတိ အတ္ထော။ အထ တတ္ထ ဝိဟရတီတိ ယဒိ သုဘဂဝနေ သာလရာဇမူလေ ဝိဟရတိ။ န ဝတ္ထဒန္တိ

နာနာဌာနဘူတတ္တာ ဥက္ကဋ္ဌာသုဘဂဝနာနံ, ဧကံ သမယန္တိ စ ဝုတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒါနိ စောဒကော တမေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ “န ဟိ သက္ကာ”တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ ဣတရော သဗ္ဗမေတံ အဝိပရိတံ အတ္ထံ အဇာနန္တေန ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ စတန္တိ “ဥက္ကဋ္ဌာယံ ဝိဟရတိ သုဘဂဝနေ သာလရာဇမူလေ”တိ ဧတံ ဝစနံ။ ဧဝန္တိ “ယဒိ ဘာဝ ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ ယံ တံ ဘဝတာ စောဒိတံ။ တံ အတ္တတော ဧဝံ န ခေါ ပန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န ဥဘယတ္ထ အပုဗ္ဗအစရိမံ ဝိဟာရဒဿနတ္ထန္တိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ အတ္တနော ယထာဓိပ္ပေတံ အဝိပရိတံ အတ္ထံ, တဿ စ ပဋိကစ္ဆေဝ ဝုတ္တဘာဝံ, တေန စ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္ထံ ပကာသေန္တော “နန အဝေါဓုမှ။ပ။ သာလရာဇမူလေ”တိ အာဟ။ ဝေဗ္ဗိ “သုဘဂဝနေ သာလရာဇမူလေ ဝိဟရတိ”စ္ဆေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ, န “ဥက္ကဋ္ဌာယ”န္တိ စောဒနံ မနသိကတွာ ဝုတ္တံ “ဂေါစရဂါမနိဒဿနတ္ထ”န္တိအာဒိ။

အဝဿံ စေတ္ထ ဂေါစရဂါမကိတ္တနံ ကာတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ တံ ယထာ သုဘဂဝနာဒိကိတ္တနံ ပဗ္ဗဇိတာနုဂ္ဂဟကရဏာဒိအနေကပ္ပယောဇနံ၊ ဧဝံ ဂဟဋ္ဌာနုဂ္ဂဟကရဏာဒိဝိဝိပေယောဇနန္တိ ဒဿေန္တော “ဥက္ကဋ္ဌာ-ကိတ္တနေနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပစ္စယဂ္ဂဟဏေန ဥပသင်္ကမနပယိ-ရူပါသနာနံ ဩကာသဒါနေန ဓမ္မဒေသနာယ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပနေန ယထူပနိဿယံ ဥပရိဝိသေသာမိဂမာဝဟနေန စ ဂဟဋ္ဌာ-နုဂ္ဂဟကရဏံ, ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ ကမ္မဋ္ဌာနာနယောဂဿ စ အနုရူပဝသန-ဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟေနေတ္ထ ပဗ္ဗဇိတာနုဂ္ဂဟကရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကရုဏာယ ဥပဂမနံ, န လာဘာဒိနိမိတ္တံ၊ ပညာယ အပဂမနံ, န ဝိရောဓာဒိနိမိတ္တန္တိ ဥပဂမနာပ-ဂမနာနံ နိရုပတ္တိလေသတံ ဝိဘာဝေတိ။ ဓမ္မိကသုခံ နာမ အနဝဇ္ဇသုခံ။ ဒေဝါနံ ဥပကာရမဟုလတာ ဇနဝိဝိတ္တတာယ။ ပစုရဇနဝိဝိတ္တံ ဟိ ဌာနံ ဒေဝါ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ တဒတ္ထပရိနိပ္ပုဒါနန္တိ လောကတ္တနိပ္ပုဒါနံ၊ ဗုဒ္ဓကိစ္စသမ္ပာဒနန္တိ အတ္ထော။ ဝေမာဒိနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဥက္ကဋ္ဌာ-ကိတ္တနတော ရူပကာယဿ အနုဂ္ဂဏှနံ ဒဿေတိ, သုဘဂဝနာဒိကိတ္တနတော ဓမ္မကာယဿ။ တထာ ပုရိမေန ပရာမီနကိရိယာကရဏံ၊ ဒုတိယေန အတ္တာမီန-ကိရိယာကရဏံ။ ပုရိမေန ဝါ ကရုဏာကိစ္စံ၊ ဣတရေန ပညာကိစ္စံ။ ပုရိမေန စဿ ပရမာယ အနုကမ္ပာယ သမန္တာဂမံ၊ ပစ္ဆိမေန ပရမာယ ဥပေက္ခာယ

သမန္တာဂမံ ဒီပေတိ။ ဘဂဝါ ဟိ သဗ္ဗသတ္တေ ပရမာယ အနုကမ္မာယ အနု-
ကမ္မတိ၊ န စ တတ္ထ သိနေဟဒေါသာနုပတိတော ပရမုပေက္ခကဘာဝတော၊
ဥပေက္ခကော စ န စ ပရဟိတသုခကရဏေ အပ္ပေါသုက္ကော မဟာကာရု-
ဏိကဘာဝတော။

တဿ မဟာကာရုဏိကတာယ လောကနာထတာ၊ ဥပေက္ခကတာယ
အတ္တနာထတာ။ တထာ ဟေသ ဗောဓိသတ္တဘူတော မဟာကရုဏာယ
သဗ္ဗောဒိတမာနသော သကလလောကဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နော မဟာ-
ဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ တဒတ္တနိပ္ပါဒနတ္ထံ ပုညဉာဏသမ္ဘာရေ သမ္မာဒေန္တော
အပရိမိတံ ကာလံ အနုပ္ပကံ ဒုက္ခမနုဘောသိ၊ ဥပေက္ခကတာယ သမ္မာ
ပတိတေဟိ ဒုက္ခေဟိ န ဝိကမ္ဘိ။ တထာ မဟာကာရုဏိကတာယ
သံသာရာဘိမုခတာ၊ ဥပေက္ခကတာယ တတော နိဗ္ဗိန္ဒနာ။ တထာ ဥပေက္ခ-
ကတာယ နိဗ္ဗာနာဘိမုခတာ၊ မဟာကာရုဏိကတာယ တဒဓိဂမော။ တထာ
မဟာကာရုဏိကတာယ ပရေသံ အဘိံသာပနံ^၁၊ ဥပေက္ခကတာယ သယံ
ပရေဟိ အဘာယနံ။ မဟာကာရုဏိကတာယ ပရံ ရက္ခတော အတ္တနော
ရက္ခဏံ၊ ဥပေက္ခကတာယ အတ္တာနံ ရက္ခတော ပရေသံ ရက္ခဏံ။ တေနဿ
အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒီသု စတုတ္ထပုဂ္ဂလဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တထာ
မဟာကာရုဏိကတာယ သစ္စာဓိဋ္ဌာနဿ စာဂါဓိဋ္ဌာနဿ စ ပါရိပူရိ၊ ဥပေက္ခ-
ကတာယ ဥပသမာဓိဋ္ဌာနဿ ပညာဓိဋ္ဌာနဿ စ ပါရိပူရိ။ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓါ-
သယပယောဂဿ မဟာကာရုဏိကတာယ လောကဟိတတ္ထမေဝ ရဇ္ဇသမ္ပ-
ဒါဒိဘဝသမ္ပတ္တိယာ ဥပဂမနံ၊ ဥပေက္ခကတာယ တိဏာယပိ အမညမာနဿ
တတော အပဂမနံ။ ဣတိ သုဝိသုဒ္ဓဥပဂမာပဂမဿ မဟာကာရုဏိကတာယ
လောကဟိတတ္ထမေဝ ဒါနဝသေန သမ္ပတ္တိနံ ပရိစ္စဇနာ၊ ဥပေက္ခကတာယ
စဿ ဖလဿ အတ္တနော အပစ္စာသီသနာ။ ဧဝံ သမုဒါဂမနတော ပဋ္ဌာယ
အစ္စရိယဗျူတဂုဏသမန္တာဂတဿ မဟာကာရုဏိကတာယ ပရေသံ ဟိတ-
သုခတ္ထံ အတိဒုက္ကရကာရိတာ၊ ဥပေက္ခကတာယ ကာယမ္ဘိ အနလံကာရိတာ^၂။

တထာ မဟာကာရုဏိကတာယ စရိမတ္တဘာဝေ ဇိဏ္ဏာတုရမတဒဿနေန
သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ၊ ဥပေက္ခကတာယ ဥဋ္ဌာရေသု ဒေဝဘောဂသဒိသေသု
ဘောဂေသု နိရပေက္ခော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိ။ တထာ မဟာကာရုဏိကတာ-
ယ “ကိစ္ဆံ ဝတာယံ လောကော အာပန္နော”တိအာဒိနာ^၃ ကရုဏာမုခေနေဝ

၁-အဘိံသာပနံ (အံ-ဇွီ ၁-၄၁-ပိဋေ)

၂-အနဟံကာရိတာ (က)

၃-ဇီ ၂-၂၆၊ သံ ၁-၂၄၆၊ ၂၅၁-ပိဋေသု။

ဝိပဿနာရက္ခော၊ ဥပေက္ခကတဘယ ဗုဒ္ဓဘူတဿ သတ္တ သတ္တာဟာနိ
ဝိဝေကသုခေနော ဝိတိနာမနံ။ မဟာကာရုဏိကတဘယ ဓမ္မဂန္ထိရတံ ပစ္စ-
ဝေက္ခိတွာ ဓမ္မဒေသနာယ အပ္ပေါသုက္ကတံ အာပဇ္ဇိတွာပိ မဟာဗြဟ္မာနော
အဇ္ဈေသနာပဒေသေန ဩကာသကရဏံ၊ ဥပေက္ခကတဘယ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာဒိ-
ဝေနေယျာနံ အနနုရူပသမုဒါစာရေပိ အနညထာဘာဝေါ။ မဟာကာရုဏိက-
တဘယ ကတ္ထစိ ပဋိသဘာဘာဝေနဿ သဗ္ဗတ္ထ အဓိတ္တသညာယ အဘာဝေါ၊
ဥပေက္ခကတဘယ ကတ္ထစိပိ အနုရောဓာဘာဝေန သဗ္ဗတ္ထ သိနေဟသန္တဝါ-
ဘာဝေါ။ မဟာကာရုဏိကတဘယ ဂါမာဒိနံ အာသန္တဌာနေ ဝသန္တဿပိ
ဥပေက္ခကတဘယ အရညဌာနေ ဧဝံ ဝိဟရဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “ပုရိမေန စဿ
ပရမာယ အနုကမ္ဘာယ သမန္တာဂမံ၊ ပစ္ဆိမေန ပရမာယ ဥပေက္ခာယ သမန္တာ-
ဂမံ ဒီပေတိ”တိ။

တန္တိ “တတြာ”တိ ပဒံ။ ဒေသကာလပရိဒီပနန္တိ ယေ ဒေသကာလာ ဣဓ
ဝိဟရဏကိရိယာဝိသေသနဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ တေသံ ပရိဒီပနန္တိ ဒဿေန္တော
“ယံ သမယံ။ ပ။ ဒီပေတိ”တိ အာဟ။ တံ-သဒ္ဓေါ ဟိ ဝုတ္တဿ အတ္တဿ
ပဋိနိဒ္ဓေသော၊ တသ္မာ ဣဓ ကာလဿ၊ ဒေသဿ ဝါ ပဋိနိဒ္ဓေသော ဘဝိတုံ
အရဟတိ၊ န အညဿ။ အယံ တာဝ တတြ-သဒ္ဓဿ ပဋိနိဒ္ဓေသဘာဝေ အတ္တ-
ဝိဘာဝနာ။ ယသ္မာ ပန ဤဒိသေသု ဌာနေသု တတြ-သဒ္ဓေါ ဓမ္မဒေသနာ-
ဝိသိဋ္ဌံ ဒေသံ ကာလဉ္စ ဝိဘာဝေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘသိတဗ္ဗယုတ္တေ ဝါ
ဒေသကာလေ ဒီပေတိ”တိ။ တေန တတြာဘိ ယတ္ထ ဘဂဝါ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ
ဘိက္ခု၊ အာလပိ အဘာသိ၊ တာဒိသေ ဒေသေ၊ ကာလေ ဝါတိ အတ္ထော။ န
ဟိဘိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။ နန စ ယတ္ထ ဌိတော ဘဂဝါ “အကာ-
လော ခေါ တာဝါ”တိအာဒိနာ ဗာဟိယဿ ဓမ္မဒေသနံ ပဋိက္ခိပိ၊ တတ္ထေဝ
အန္တရဝိထိယံ ဌိတော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ? သစ္စမေတံ၊ အဒေသေတဗ္ဗ-
ကာလေ အဒေသနာယ ဣဒံ ဥဒါဟရဏံ။ တေနောဟ “အကာလော ခေါ
တာဝါ”တိ။ ယံ ပန တတ္ထ ဝုတ္တံ “အန္တရသရံ ပဝိဋ္ဌမှာ”တိ၊ တမ္ပိ တဿ
အကာလဘာဝဿေဝ ပရိယာယေန ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ တဒါ
အဒ္ဓါနပရိယာမေန ရူပကာယေ အကမ္မညတာ အဟောသိ၊ ဗလဝပီတိ-
ဝေဂေန နာမကာယေ၊ တဒုဘယဿ ဝူပသမံ အာဂမေန္တော ပပဉ္စပရိဟာ-
ရတ္ထံ ဘဂဝါ “အကာလော ခေါ”တိ ပရိယာယေန ပဋိက္ခိပိ။ အဒေသေ-
တဗ္ဗဒေသေ အဒေသနာယပန ဥဒါဟရဏံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ

အညတရသို့ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ၊ ဝိဟာရတော နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရပစ္စယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ”တိ၊ စ ဝေမာဒိကံ ဣမ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတံ။

“အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣမ ပုဗ္ဗေ ရသာဒေါ ဣမ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတွာ”တိအာဒိသု၊ ပဒပူရဏမတ္တေ ခေါ-သဒ္ဓေါ၊ “ဒုက္ခံ ခေါ အဂါရဝေါဝိဟာရတိ အပ္ပတိဿော”တိအာဒိသု၊ အဝဓာရဏေ၊ “ကိတ္တာဝတာ န ခေါ အာဝုဿော သတ္ထု ပပိပိတ္တဿ ဝိဟာရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနု-သိက္ခန္တိ”တိအာဒိသု၊ အာဒိကာလတ္တေ။ ဝါကျာရဗ္ဗေတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ပဒ-ပူရဏေန ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ ကတံ ဟောတိ၊ အာဒိကာလတ္တေန ဝါကျဿ ဥပညာသမတ္တံ၊ အဝဓာရဏတ္တေန ပန နိယမဒဿနံ၊ တသ္မာ အာမန္တေသိ ဝေါတိ အာမန္တနေ နိယမော ဒဿိတော ဟောတိတိ။

“ဘဂဝါတိ လောကဂရုဒီပန”န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန ပုဗ္ဗေပိ ဘဂဝါ-သဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝုတ္ထောတိ? ယဒိပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္ထော၊ တံ ပနဿ ယထာဝုတ္တေ ဌာနေ ဝိဟာရဏကိရိယာယ ကတ္ထုဝိသေသဒဿနတ္ထံ ကတံ၊ န အာမန္တနကိရိယာယ၊ ဣမ ပန အာမန္တနကိရိယာယ၊ တသ္မာ တဒတ္ထံ ပန “ဘဂဝါ”တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တန္တိ တဿတ္ထံ ဒဿေတုံ “ဘဂဝါတိ လောကဂရုဒီပန”န္တိ အာဟ။ ကထာသဝန-ယုတ္တပုဂ္ဂလဝစနန္တိ ဝက္ခမာနာယ မူလပရိယာယဒေသနာယ သဝနယောဂျ-ပုဂ္ဂလဝစနံ။ စတုသုပိ ပရိသာသု ဘိက္ခု။ ဧဝ ဒေသနာနံ ဒေသနာနံ ဝိသေသေန ဘာဇနဘူတာ၊ ဣတိ သာတိသယသာသနသမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂါဟကဘာဝဒဿနတ္ထံ ဣမ ဘိက္ခုဂဟဏန္တိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သဒ္ဓတ္ထံ ဒဿေတုံ “အဝိဓာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘိက္ခကောတိ ဘိက္ခုတိ ဘိက္ခုနဓမ္မတာယ ဘိက္ခုတိ အတ္ထော။ ဘိက္ခာ-စရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိပိ အဇ္ဈုပဂတံ ဘိက္ခာစရိယံ ဥဉ္ဇာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတတ္တာ အနုဋ္ဌိတတ္တာ ဘိက္ခု။ ယော ဟိ ကောစိ အပ္ပံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္တံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော ကသိ-ဂေါရက္ခာဒိဟိ ဇိဝိကာကပ္ပနံ ဟိတွာ လိင်္ဂသမ္ပုဋ္ဌိန္နနေနေဝ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတတ္တာ ဘိက္ခု၊ ပရပဋိဗဒ္ဓဇိဝိကတ္တာ ဝါ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ကာဇာတ္ထံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဘိက္ခု၊ ပိဏ္ဍိယာလောပ-ဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇာယ ဥဿာဟဇာတတ္တာ ဝါ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈု-ပဂတောတိ ဘိက္ခုတိ ဝေဓမ္မတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာဒိနာ နယေနာတိ “ဘိန္နပဋ္ဌဓရောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိန္နတိ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေတိ ဘိက္ခု၊

၁-သံ ၁-၄၂၀-ပိဋေ။ ၂-ဒိ ၁-၁၄၅-ပိဋေ။ ၃-မ ၃-၂၀၅၊ ၂၀၆၊ ၂၀၇-ပိဋေသု။
၄-အံ ၁-၃၂၀-ပိဋေ။ ၅-မ ၁-၁၇-ပိဋေ။
မ-ဋီ ၁-၄-န-ဗု-သ

ဘိန္ဒတ္တာ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘိက္ခု။”တိအာဒိနာ ဝိဘဇ္ဇေ^၁
အာဂဘနယေန။ ဉာပနေတိ အဝဗောဓနေ၊ ပဋိဝေဒနေတိ အတ္ထော။

ဘိက္ခုနသီလတာတိအာဒိသု ဘိက္ခုနသီလတာ ဘိက္ခုနေန အာဇီဝန-
သီလတာ၊ န ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိဟိ အာဇီဝနသီလတာ။ ဘိက္ခုနဓမ္မတာ “ဥဒ္ဓိဿ
အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တဘိက္ခုသဘာဝတာ၊ န သမ္ဘာဝနာကောဟည-
သဘာဝတာ။ ဘိက္ခုနေ သာဓုကာရီတာ “ဥတ္တိဋ္ဌေ နပ္ပမဇ္ဇေယျာ”တိ^၃ ဝစနံ
အနုဿရိတွာ တတ္ထ အပ္ပမဇ္ဇနာ။ အထ ဝါ သီလံ နာမ ပကတိသဘာဝေါ၊ ဣဓ
ပန တဒဓိဋ္ဌာနံ။ ဓမ္မောတိ ဝတံ။ အပရေ ပန “သီလံ နာမ ဝတသမာဒါနံ၊ ဓမ္မော
နာမ ပဝေဏီအာဂတံ စာရိတ္တံ၊ သာဓုကာရီတာတိ သက္ကစ္စကာရီတာ အာဒရ-
ကိရိယာ”တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ဟိနာဓိကဇနသေဝိတန္တိ ယေ ဘိက္ခုဘာဝေ ဌိတာပိ
ဇာတိမဒါဒိဝသေန ဥဒ္ဓတာ ဥန္တဋ္ဌာ၊ ယေ စ ဂိဟိဘာဝေ ပရေသု အတ္ထိကဘာဝမ္ပိ^၄
အနုပဂတတာယ ဘိက္ခာစရိယံ ပရမကာပညတံ^၅ မညန္တိ၊ တေသံ ဥဘယေသမ္ပိ
ယထာက္ကမံ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဝစနေန ဟိနဇနေဟိ ဒလိဒ္ဓေဟိ ပရမကာပညတံ^၅
ပတ္တေဟိ ပရဘုလေသု ဘိက္ခာစရိယာယ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တေဟိ သေဝိတံ ဝုတ္တိ^၆
ပကာသေန္တော ဥဒ္ဓတဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရေတိ၊ အဓိကဇနေဟိ ဥဋ္ဌာရဘောဂ-
ခတ္တိယကုလာဒိတော ပဗ္ဗဇိတေဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ အာဇီဝဝိသောဓနတ္ထံ သေဝိတံ
ဝုတ္တိ^၆ ပကာသေန္တော ဒိနဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရေတိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ
“ဘိက္ခဝေါ”တိ ဝစနံ အာမန္တနဘာဝတော အဘိမုဒိကရဏံ၊ ပကရဏတော
သာမတ္တိယတော စ သုဿုသာဇနနံ သက္ကစ္စသဝနမနသိကာရနိယောဇနဉ္စ
ဟေတိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒသေန္တော “ဘိက္ခဝေါတိ ဣမိနာ”တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ သာဓုကသဝနမနသိကာရေတိ သာဓုကသဝနေ သာဓုကမနသိကာရေ
စ။ ကထံ ပန ပဝတ္တိတာ သဝနာဒယော သာဓုကံ ပဝတ္တိတာ ဟောန္တိတိ?
“အဒ္ဓါ ဣမာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သကလသာသနသမ္ပတ္တိ ဟတ္ထဂတာ
ဘဝိဿတိ”တိ အာဒရဂါရဝယောဂေန၊ ကထာဒိသု အပရိဘဝနာဒိနာ စ။
ဝုတ္တံ ဟိ “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သုဏန္တော သဒ္ဓမ္မံ ဘဗ္ဗော
နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တံ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ? န ကထံ
ပရိဘောတိ၊ န ကထိကံ ပရိဘောတိ၊ န အတ္တာနံ ပရိဘောတိ၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော
ဓမ္မံ သုဏာတိ ကေဂ္ဂစိတ္တော၊ ယောနိသော စ မနသိ ကရေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ

၁-အဘိ ၂-၂၅၄-ပိဋေ။ ၂-၃ ၅-၁၆၂၊ ၃-၁၁၊ ၂၂၄-ပိဋေသု။
၃-၃၁-၃၈-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၄-ပရေသံ အဓိကာဘာဝမ္ပိ (အံ-ဇီ ၁-၄၄-ပိဋေ)
၅-ပရမကာရုညတံ (အံ-ဇီ ၁-၄၄-ပိဋေ)

ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော သုဏန္တော သဒ္ဓမ္မံ ဘဗ္ဗော နိယာမံ
ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တိန္တိ။ တေနေဝါဟ “သာဓုကသဝန-
မနသိကာရာယတ္တာ ဟိ သာသနသမ္ပတ္တိ”တိ။ သာသနသမ္ပတ္တိ နာမ သီလာဒိ-
နိပ္ပတ္တိ။

ပဌမံ ဥပ္ပန္နတ္တာ အဓိဂမဝသေန။ သတ္တုစရိယာနုစိဓာယကတ္တာ သီလာဒိ-
ဂုဏာနုဋ္ဌာနေန။ တိဏ္ဍိ ယာနာနံ ဝသေန အနုဓမ္မပဋိပတ္တိသဟ္တာဝတော
သကလသာသနပဋိဂ္ဂါဟကတ္တာ။ သန္တိကတ္တာတိ သမိပဘာဝတော။ သန္တိ-
ကာဝစရတ္တာတိ သဗ္ဗကာလံ သမ္ပယုတ္တဘာဝတော။ ယထာနုသိန္တန္တိ အနု-
သာသနိအနုရူပံ၊ အနုသာသနိ အနဝသေသတော ပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။
ကေဓ္မေ ဘိက္ခုယေဝ သန္တာယာတိ ယေ သုတ္တပရိယောသာနေ “တေ ဘိက္ခု
ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တု”န္တိ ဝုတ္တာ ပဉ္စသတာ မြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတာ၊ တေ
သန္တာယ။

ပုဗ္ဗေ သဗ္ဗပရိသသာဓာရဏတ္ထေဝိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာယ “ဇေဋ္ဌ-
သေဋ္ဌာ”တိအာဒိနာ ဘိက္ခုနံ ဝေ အာမန္တနေ ကာရဏံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
ဘိက္ခု အာမန္တေတွာဝ ဓမ္မဒေသနာယ ပယောဇနံ ဒဿေတုံ “ကိမတ္ထံ ပန
ဘဂဝါ”တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ တတ္ထ အညံ ဝိနောတိ အညုရိဟိတာ။
ဝိက္ခိတ္တိဝိက္ခာတိ အသမာဟိတစိတ္တာ။ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္တာတိ တဒါ ဟိယျော
တတော ပရဒိဝသေသု ဝါ သုတဓမ္မံ ပတိ ပတိ မနသာ အဝေက္ခန္တာ။ ဘိက္ခု
အာမန္တေတွာ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနံ သလ္လက္ခေတုံ
သက္ကောန္တိတိ ဣမမေဝတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “တေ အနာမန္တေ-
တွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဘိက္ခဝေါတိတိ စ သန္တိဝသေန ဣ-ကာရလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော “ဘိက္ခဝေါ
ဣတိ”တိ။ အယံ ဟိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုပရိသမာပနာဒိပဒတ္တဝိပရိယာယ-
ပကာရာဝဓာရဏနိဒဿနာဒိအနေကတ္ထုပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ “ရူပတိတိ
ခေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ ‘ရူပ’န္တိ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိသု၊ ဟေတုအတ္ထေ ဒိဿတိ၊
“တသ္မာတိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ၊
အတ္ထိ မေ တုမှေသု အနုကမ္မာ ‘ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျ၊
နော အာမိသဒါယာဒါ’တိ”အာဒိသု၊ ပရိသမာပနေ၊ “ဣတိ ဝါ၊ ဣတိ ဝေရူပါ

၁-အံ ၂-၁၅၄-ပိဋေ။ ၂-သံဝုတ္တိဘာဝတော (သံ-ဇီ ၂-၄-ပိဋေ)
၃-သံ ၂-၇၁-ပိဋေ။ ၄-မ ၁-၁၆-ပိဋေ။

နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော”တိအာဒိသု^၁ အာဒိအတ္ထေ၊ “မာ-
 ဂဏ္ဍိယောတိ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော နာမံ
 နာမကမ္ပံ နာမဓေယျံ နိရုတ္တိဗျဉ္ဇနမဘိလာပေါ”တိအာဒိသု^၂ ပဒတ္တဝိပရိယာယေ၊
 “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုဋ္ဌဘယော ဗာလော၊ အပ္ပုဋ္ဌဘယော ပဏ္ဍိတော၊
 သဥပဒ္ဒဝေါ ဗာလော၊ အနုပဒ္ဒဝေါ ပဏ္ဍိတော၊ သဥပသဂ္ဂေါ ဗာလော၊
 အနုပသဂ္ဂေါ ပဏ္ဍိတော”တိအာဒိသု^၃ ပကာရေ၊ “အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာ-
 မရဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ၊ ကိံ ပစ္စယာ
 ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိ-
 ယ”န္တိအာဒိသု^၄ အဝဓာရဏေ၊ “သဗ္ဗမတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယမေကော
 အန္တော၊ သဗ္ဗံ နတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယံ ဒုတိယော အန္တော”တိအာဒိသု^၅
 နိဒဿနေ။ ဣဓာပိ နိဒဿနေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘိက္ခဝေါတိ ဟိ အာမန္တိတာကာရော၊
 တမေသ ဣတိ-သဒ္ဓေါ နိဒဿေတိ “ဘိက္ခဝေါတိ အာမန္တေသိ”တိ။ ဣမိနာ
 နယေန “ဘဒ္ဒန္တ”တိအာဒိသုပိ ယထာရဟံ ဣတိ-သဒ္ဓဿ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ “ဘဂဝါ အာမန္တေသိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ဘဂဝတော
 ပစ္စယေသံသု”န္တိ ဣဓ “ဘဂဝတော”တိ သာမိဝစနံ အာမန္တနမေဝ သမ္ပန္နိအန္တရံ
 အပေက္ခတိတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန “ဘဂဝတော အာမန္တနံ ပဋိအယော-
 သု”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဘဂဝတော”တိ ပန ဣဒံ ပဋိဿဝသမ္ပန္နနေန သမ္ပဒါနဝစနံ
 ယထာ “ဒေဝဒတ္တဿ ပဋိသုဏောတိ”တိ။

ယံ နိဒါနံ ဘာသိတန္တိ သမ္ပန္နော။ ဧတ္တာဟ— ကိမတ္ထံ ပန ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟေ
 ကရိယမာနေ နိဒါနဝစနံ၊ နန ဘဂဝတာ ဘာသိတဝစနသေဝ သင်္ဂဟော
 ကာတဗ္ဗောတိ? ဝုစ္စတေ— ဒေသနာယ ဌိတိအသမ္ဘောသသဒ္ဓေယျဘာဝသမ္ဘာ-
 ဒနတ္ထံ။ ကာလဒေသဒေသကနိမိတ္တပရိသာပဒေသေဟိ ဥပနိဗန္ဓိတွာ ဌပိတာ
 ဟိ ဒေသနာ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ အသမ္ဘောသဓမ္မာ သဒ္ဓေယျာ စ၊ ဒေသ-
 ကာလကတ္တုသောတုနိမိတ္တေဟိ ဥပနိဗန္ဓေါ ဝိယ ဝေါဟာရဝိနိစ္ဆယော။
 တေနေဝ စ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန “မူလပရိယာယသုတ္တံ အာဝုသော
 အာနန္ဒ ကတ္တ ဘာသိတ”န္တိအာဒိနာ ဒေသာဒိပုစ္ဆာသု ကတာသု တာသံ
 ဝိဿဇ္ဇနံ ကရောန္တေန ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိအာဒိနာ
 ဣမဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ ဘာသိတံ။ အပိစ သတ္ထုသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါန-
 ဝစနံ။ တထာဂတဿ ဟိ ဘဂဝတော ပုဗ္ဗရစနာနုမာနာဂမတက္ကာဘာဝတော^၆

၁-ဒီ ၁-၆-ပိဋေ။ ၂-ဒ ၇-၁၄၄၊ ၁၄၈-ပိဋေသု။ ၃-မ ၃-၁၀၇-ပိဋေ။
 ၄-ဒီ ၂-၄၇-ပိဋေ။ ၅-သံ ၁-၂၅၈၊ သံ ၂-၁၁၀-ပိဋေသု။ ၆-ပုဗ္ဗစရဏာ... (အံ-ဒီ ၁-၄၆-ပိဋေ။)

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ။ န ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုဗ္ဗရစနာဒီဟိ^၁ အတ္ထော အတ္ထိ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပင်္ဂဟတဉာဏစာရတာယ ကေပ္ပမာဏတ္တာ စ ဥေယျဓမ္မေသု။ တထာ အာစရိယမုဋ္ဌိဓမ္မမစ္ဆရိယသာသနသာဝကာနုရောဓာဘာဝတော^၂ ဒိဏာသဝ-
 ဘာဝသိဒ္ဓိ။ န ဟိ သဗ္ဗသော ဒိဏာသဝဿ တေ သမ္ဘဝန္တိတိ သုဝိသုဒ္ဓဿ ပရာနဂ္ဂဟပ္ပဝတ္တိ။ ဧဝံ ဒေသကသံကိလေသဘူတာနံ ဒိဋ္ဌိသီလသမ္ပဒါဒ္ဓသကာနံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ အစ္စန္ဒာဘာဝသံသုစကေဟိ ဉာဏသမ္ပဒါပဟာနသမ္ပဒါဘိဗျဉ္ဇ-
 ကေဟိ စ သမ္ဗုဒ္ဓဝိသုဒ္ဓဘာဝေဟိ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒွယသိဒ္ဓိ၊ တတော ဧဝ စ အန္တ-
 ရာယိကနိယျာနိကဓမ္မေသု သမ္မောဟာဘာဝသိဒ္ဓိတော ပစ္စိမဝေသာရဇ္ဇဒွယ-
 သိဒ္ဓိတိ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇသမန္တာဂမော အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိ စ နိဒါနဝစနေန ပကာသိတာ ဟောတိ တတ္ထ တတ္ထ သမ္ပတ္တပရိသာယ အဇ္ဈာ-
 သယာနုရူပံ ဌာနပ္ပတ္တိကပဋိဘာနေန ဓမ္မဒေသနာဒီပနတော၊ ဣဓ ပန ပထဝီ-
 အာဒိသု ဝတ္ထုသု ပုထုဇ္ဇနာနံ ပဋိပတ္တိဝိဘာဂဝတ္ထာပကဒေသနာဒီပနတောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “သတ္ထုသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစန”န္တိ။

တထာ သာသနသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ ဉာဏကရုဏာပရိဂ္ဂဟိတ-
 သဗ္ဗကိရိယဿ ဟိ ဘဂဝတော နတ္ထိ နိရတ္ထိကာ ပဋိပတ္တိ၊ အတ္တဟိတတ္တာ ဝါ၊
 တသ္မာ ပရေသံ ဧဝ အတ္ထာယ ပဝတ္တသဗ္ဗကိရိယဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သကလမ္ပိ
 ကာယဝစီမနောကမ္ပံ ယထာပဝတ္တံ ဝုစ္စမာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ
 ယထာရဟံ သတ္တာနံ အနုသာသနဌေန သာသနံ၊ န ကဗျရစနာ၊ တယိဒံ သတ္ထု-
 စရိတံ ကာလဒေသဒေသကပရိသာပဒေသေဟိ သဒ္ဓိ^၁ တတ္ထ တတ္ထ နိဒါနဝစနေဟိ
 ယထာရဟံ ပကာသိယတိ၊ ဣဓ ပန “ပထဝီယာဒိသု ဝတ္ထုသု”တိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသ-
 မေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “သာသနသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစန”န္တိ။ အပိစ သတ္ထုနော
 ပမာဏဘာဝပ္ပကာသနေန သာသနဿ ပမာဏဘာဝဒဿနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ၊
 တဉ္စ ဒေသကပ္ပမာဏဘာဝဒဿနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန “ဘဂဝါ”တိ စ
 ဣမိနာ ပဒေန ဝိဘာဝိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဘဂဝါ”တိ ဣမိနာ တထာဂတဿ
 ရာဂဒေါသမောဟာဒိသဗ္ဗကိလေသမလဒုစ္စရိတာဒိဒေါသပ္ပဟာနဒီပနေန ဝစ-
 နေန အနညသာဓာရဏသုပရိသုဒ္ဓဉာဏကရုဏာဒိဂုဏဝိသေသယောဂပရိဒီပ-
 နေန တတော ဧဝ သဗ္ဗသတ္ထုတ္တမဘာဝဒီပနေန အယမတ္ထော သဗ္ဗထာ ပကာ-
 သိတော ဟောတိတိ ဣဒမေတ္ထ နိဒါနဝစနပ္ပယောဇနဿ မုခမတ္တဒဿနံ။

အပ္ပန္နရနိဒါနဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပုဗ္ဗရစနာဒီဟိ (အံ-ဋီ ၁-၄၆-ပိဋေ။)
 ၂-အာစရိယမုဋ္ဌိဓမ္မမစ္ဆရိယသာသနသာဝကနာနုရောဂါဘာဝတော (အံ-ဋီ ၁-၄၆-ပိဋေ။)

သုတ္တန်နိက္ခေပဝဏ္ဏနာ

နိက္ခိတ္တဿာတိ ဒေသိတဿ။ ဒေသနာပိ ဟိ ဒေသေတဗ္ဗဿ သီလာဒိ-
 အတ္တဿ ဝိနေယျသန္တာနေသု နိက္ခိပနတော “နိက္ခေပေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ သုတ္တ-
 နိက္ခေပံ ဝိစာရေတွာ ဝုစ္စမာနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတီတိ သာမညတော
 ဘဂဝတော ဒေသနာသမုဋ္ဌာနဿ ဝိဘာဂံ ဒေသေတွာ “တ္ထောယံ ဒေသနာ
 ဧဝံသမုဋ္ဌာနာ”တိ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနေ ဒသိတေ သုတ္တဿ သမ္ပဒေဝ
 နိဒါနပရိဇာနနေန ဝဏ္ဏနာယ သုဝိညေယျတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ “အဿုတဝါ
 ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော”တိအာဒိနာ, “ယောပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ
 ခိဏာသဝေါ”တိအာဒိနာ, “တထာဂတောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရဟံ
 သမ္ပာသမ္ပုဋ္ဌေါ”တိအာဒိနာ၊ စ ပဝတ္တဒေသနာ အနုသန္ဓိဒဿနသုခတာယ
 သုဝိညေယျာ ဟောတိ။ တတ္ထ ယထာ အနေကသတအနေကသဟဿ-
 ဘေဒါနိပိ သုတ္တန္တာနိ သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဓာနနယဝသေန သောဠသ-
 ဝိဓတံ နာတိဝတ္တန္တိ။ ဧဝံ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိသုတ္တနိက္ခေပဝသေန စတုဗ္ဗိ-
 ဘာဝန္တိ အာဟ “စတ္တာရော ဟိ သုတ္တနိက္ခေပေါ”တိ။

တ္ထေ စ ယထာ အတ္တဇ္ဈာသယဿ အဠုပ္ပတ္တိယာ စ ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဟိ
 သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂဘေဒေါ သမ္ဘဝတိ “အတ္တဇ္ဈာသယော စ ပရဇ္ဈာသယော စ,
 အတ္တဇ္ဈာသယော စ ပုစ္ဆာဝသိကော စ, အဠုပ္ပတ္တိကော စ ပရဇ္ဈာသယော
 စ, အဠုပ္ပတ္တိကော စ ပုစ္ဆာဝသိကော စာ”တိ အဇ္ဈာသယပုစ္ဆာနုသန္ဓိသမ္ဘာ-
 ဝတော၊ ဧဝံ ယဒိပိ အဠုပ္ပတ္တိယာ အတ္တဇ္ဈာသယေနပိ သံသဂ္ဂဘေဒေါ
 သမ္ဘဝတိ၊ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိဟိ ပန ပုရတော ဌိတေဟိ အဠုပ္ပတ္တိယာသံသဂ္ဂေါ
 နတ္ထိတိ နယိမ နိရဝသေသော ဝိတ္တာရနယော သမ္ဘဝတိတိ “စတ္တာရော သုတ္တ-
 နိက္ခေပေါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တဒန္တောဂဓတ္တာ ဝါ သမ္ဘဝန္တာနံ သေသနိက္ခေပေါနံ
 မူလနိက္ခေပဝသေန စတ္တာရောဝ ဒသိတာ။ တထာဒဿနံ စေတ္ထ အယံ
 သံသဂ္ဂဘေဒေါ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

တတြာယံ ဝစနတ္ထော—နိက္ခိဝိယတိတိ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တံ ဧဝံ နိက္ခေပေါ
 သုတ္တနိက္ခေပေါ။ အထ ဝါ နိက္ခိပနံ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တဿ နိက္ခေပေါ
 သုတ္တနိက္ခေပေါ၊ သုတ္တဒေသနာတိ အတ္ထော။ အတ္တနော အဇ္ဈာသယော
 အတ္တဇ္ဈာသယော၊ သော အဿ အတ္ထိ ကာရဏဘူတောတိ အတ္တဇ္ဈာသယော၊
 အတ္တနော အဇ္ဈာသယော တေဿာတိ ဝါ အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရဇ္ဈာ-
 သယေပိ ဧသေဝ နယော။ ပုစ္ဆာယ ဝသော ပုစ္ဆာဝသော၊ သော တေဿ

အတ္တိတိ ပုစ္ဆာဝသိကော။ သုတ္တဒေသနာဝတ္ထုဘူတဿ အတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိ
 အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိယေဝ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ဣ-ကာရဿ ဌ-ကာရံ ကတွာ။ သာ
 တေဿ အတ္တိတိ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော။ အထ ဝါ နိက္ခိယိတိ သုတ္တံ တေတေနာတိ
 သုတ္တနိက္ခေပေါ၊ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိ ဝေ။ တေသ္မိံ ပန အတ္တဝိကပေ အတ္တနော
 အဇ္ဈာသယော အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရေသံ အဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော။
 ပုစ္ဆိယတိတိ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော အတ္တော။ ပုစ္ဆနဝသေန ပဝတ္တံ မေပဋိဂ္ဂါဟ-
 ကာနံ ဝစနံ ပုစ္ဆာဝသိကံ၊ တဒေဝ နိက္ခေပ-သဒ္ဓါပေက္ခာယ ပုလ္လိဂံဝသေန
 “ပုစ္ဆာဝသိကော”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ဝေ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကောတိ ဝေ-
 မေတ္တ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပိစေတ္တ ပရေသံ ဣန္ဒြိယပရိပါကာဒိကာရဏနိရပေက္ခတ္တာ အတ္တဇ္ဈာ-
 သယဿ ဝိသုံ သုတ္တနိက္ခေပဘာဝေါ ယုတ္တော ကေဝလံ အတ္တနော
 အဇ္ဈာသယေနေဝ မေတန္တိဌပနတ္တံ ပဝတ္တိတဒေသနတ္တာ။ ပရဇ္ဈာသယ-
 ပုစ္ဆာဝသိကာနံ ပန ပရေသံ အဇ္ဈာသယပုစ္ဆာနံ ဒေသနာပဝတ္တိဟေတု-
 ဘူတာနံ ဥပ္ပတ္တိယံ ပဝတ္တိတာနံ ကထမဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ အနဝရောဓော၊ ပုစ္ဆာဝသိက-
 အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကာနံ ဝါ ပရဇ္ဈာသယာနုရောဓေန ပဝတ္တိတာနံ ကထံ ပရဇ္ဈာသယေ
 အနဝရောဓောတိ? န စောဒေတဗ္ဗမေတံ။ ပရေသံ ဟိ အဘိနိဟာရပရိပုစ္ဆာဒိ-
 ဝိနိမုတ္တဿေဝ သုတ္တဒေသနာကာရဏုပ္ပါဒဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ
 ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဝသိကာနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ။ တထာ ဟိ ဗြဟ္မဇာလ^၁ဓမ္မဒါယာဒ-
 သုတ္တာဒိနံ၊ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏအာမိသုပ္ပါဒါဒိဒေသနာနိမိတ္တံ “အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ”တိ ဝုစ္စတိ။
 ပရေသံ ပုစ္ဆံ ဝိနာ အဇ္ဈာသယံ ဝေ နိမိတ္တံ ကတွာ ဒေသိတော ပရဇ္ဈာသယော၊
 ပုစ္ဆာဝသေန ဒေသိတော ပုစ္ဆာဝသိကောတိ ပါကဋ္ဌောယမတ္ထောတိ။

အတ္တနော အဇ္ဈာသယေနေဝ ကထေသိ မေတန္တိဌပနတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 သမ္ပပ္ပဓာနသုတ္တန္တဟာရကောတိ အနုပုဗ္ဗေန နိက္ခိတ္တာနံ သံယုတ္တကေ သမ္ပပ္ပ-
 ဓာနပဋိသံယုတ္တာနံ သုတ္တာနံ အာဝဋ္ဌိ။ တထာ ဣန္ဒြိယပါဒဟာရကာဒယော။

ဝိပုတ္တိပရိပါဝနိယာ ဓမ္မာ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒယော။ အဇ္ဈာသယန္တိ အဓိမုတ္တိံ။
 ဓန္တိန္တိ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ။ မနန္တိစိတ္တံ။ အဘိနိဟာရန္တိ ပဏိဓာနံ။ ဗုဇ္ဈနဘာဝန္တိ
 ဗုဇ္ဈနသဘာဝံ၊ ပဋိဝိဇ္ဈနာကာရံ ဝါ။

ဥပ္ပန္နေ မာနေ နိက္ခိတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ တိဏိ လိင်္ဂါနိ။ နာမာဒိနိ
 ဝတ္တာရိ ပဒါနိ။ ပဌမာဒယော သတ္တ ဝိဘတ္တိယော။ ပုဋိတွာ န ကိဋ္ဌိ ကထေတိ

၁-ဒိ ၁-၁-ပိဋေ။ ၂-မ ၁-၁၅-ပိဋေ။ ၃-ပညတ္တိစိတ္တံ (အံ-ဒိ ၁-၄၉-ပိဋေ)

သဘာဝနိရုတ္တိယာ တထေဝ ပဝတ္တနတော။ ဂဏ္ဍိဘူတံ ပဒံ။ ယထာ ဟိ ရုက္ခဿ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ ဒုဗ္ဗိနိဗ္ဗေဓံ ဒုတ္တန္တိတဉ္စ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ယံ ပဒံ အတ္ထတော ဝိဝရိတုံ န သက္ကာ၊ တံ “ဂဏ္ဍိဓဇ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အနုပဟစ္စာတိ အနုဒ္ဓရိတွာ။

ယေန ယေန သဗ္ဗန္တံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ တဿ အနဝသေသတံ ဒီပေတိတိ ဣမိနာ ဣမဿ သဗ္ဗ-သဒ္ဓဿ သပ္ပဒေသတံ ဒေသေတိ။ သဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ ဟိ သဗ္ဗသဗ္ဗံ ပဒေသသဗ္ဗံ အာယတနသဗ္ဗံ သက္ကာယသဗ္ဗန္တိ စတူသု ဝိသယေသု ဒိဋ္ဌပ္ပယောဂေါ။ တထာ ဟောသ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏမုခေ အာပါထမာဂစ္ဆန္တိ”တိအာဒိသု^၁ သဗ္ဗသဗ္ဗသ္မိ^၂ အာဂတော။ “သဗ္ဗေသံ ဝေါ သာရိပုတ္တ သုဘာသိတံ ပရိယာယေနာ”တိအာဒိသု^၃ ပဒေသသဗ္ဗသ္မိ^၄။ “သဗ္ဗံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ။ ပ။ စက္ခုဉ္စေဝ ရူပါ စ။ ပ။ မနော စေဝ ဓမ္မာ စာ”တိ^၅ ဧတ္ထ အာယတနသဗ္ဗသ္မိ^၆။ “သဗ္ဗံ သဗ္ဗတော သဉ္ဇာနာတိ”တိအာဒိသု^၇ သက္ကာယသဗ္ဗသ္မိ^၈။ တတ္ထ သဗ္ဗသဗ္ဗသ္မိ^၉ အာဂတော နိပ္ပဒေသော၊ ဣတရေသု တီသုပိ အာဂတော သပ္ပဒေသော၊ ဣဓ ပန သက္ကာယသဗ္ဗသ္မိ^{၁၀} ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “သက္ကာယပရိယာပန္နာ ပန တေဘူမကဓမ္မာဝ အနဝသေသတော ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ^{၁၁}။

သစ္စေသုတိ အရိယသစ္စေသု။ ဧတေ စတုရော ဓမ္မာတိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနေ သစ္စာဒိကေ စတ္တာရော ဓမ္မေ သန္တာယ ဝဒတိ။ တတ္ထ သစ္စန္တိ ဝစီသစ္စံ။ ဒွိတိတိ၆ ဝိရိယံ၊ “မိတိ”တိ ဝါ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။ စာဂေါတိ အလောဘော။ ဒိဋ္ဌံ သော အတိဝတ္တတိတိ ယသ္မိ^၁ ဧတေ သစ္စာဒယော ဓမ္မာ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ သော ဒိဋ္ဌံ အတ္တနော အမိတ္တံ အတိက္ကမတိ၊ န တဿ ဟတ္ထတ္တံ ဂစ္ဆတိ၊ အထ ခေါ နံ အဘိဘဝတိ ဧဝါတိ အတ္ထော။ သဘာဝေ ဝတ္တတိ အသဘာဝဓမ္မဿ ကာရဏာသမ္ဘဝတော။ န ဟိ နိဿဘာဝါ ဓမ္မာ ကေနစိ နိဗ္ဗုတ္တိယန္တိ။ အတ္တနော လက္ခဏံ ဓာရေန္တိတိ ယဒိပိ လက္ခဏဝိနိမုတ္တာ ဓမ္မာ နာမ နတ္ထိ၊ တထာပိ ယထာ ဒိဋ္ဌိတဏှာပရိကပ္ပိတာ-ကာရမတ္တာ အတ္တသုဘသုခသဿတာဒယော၊ ပကတိယာဒယော၊ ဒဗ္ဗာဒယော၊ ဇီဝါဒယော၊ ကာယာဒယော လောကဝေါဟာရမတ္တသိဒ္ဓါ ဂဂဏကုသုမာ-ဒယောဝ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တတော န ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ န ဧဝမေတေ၊ ဧတေ ပန သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တဘူတာ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ တတော ဧဝ သတ္တာဒိဝိသေသဝိရဟတော ဓမ္မမတ္တာ သဘာဝဝန္တောတိ ဒဿနတ္ထံ “အတ္တနော လက္ခဏံ ဓာရေန္တိ”တိ

၁-၃ ၇-၂၇၇၊ ၃ ၈-၁၇၇၊ ၃ ၉-၃၇၇-ပိဋေသု။

၄-မ ၁-၄-ပိဋေ။

၂-မ ၁-၂၈၁-ပိဋေ။

၅-မ-၄ ၁-၁၉-ပိဋေ။

၃-သံ ၂-၂၄၈-ပိဋေ။

၆-မိတိတိ(ဗဟုသု)

ဝတ္ထံ။ ဘဝတိ ဟိ ဘေဒါဘာဝေပိ သုခါဝဗောဓနတ္ထံ ဥပစာရမတ္တသိဒ္ဓေန
ဘေဒေန နိဒ္ဒေသော ယထာ “သိလာပုတ္တကဿ သရီရ”န္တိ။ ဓာရိယန္တိ ဝါ
ယထာသဘာဝတော အဝဓာရိယန္တိ ဤယန္တိတိ ဓမ္မာ၊ ကက္ခဠဗုဒ္ဓသနာဒယော။

အသာဓာရဏဟေတုမှီတိ အသာဓာရဏကာရဏေ၊ သက္ကာယဓမ္မေသု
တဿတဿအာဝေဏိကပစ္စယေတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန တန္တိ? တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ-
ယော၊ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ ဝါ။ ယထေဝ ဟိ ပထဝီအာဒိသု မညနာဝတ္ထု။ သု
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ တဏှာဒယော မညနာ တေသံ ပဝတ္တိယာ မူလကာရဏံ၊
ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ။ တထာ ဟိ “အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော”တိအာဒိနာ
“အပရိညာတံ တဿာတိ ဝဒါမိ”တိ “နန္ဒိဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ ၂ စ အနုယတော၊
“ဓယာ ရာဂဿ။ ပ။ ဝိတမောဟတ္တာ”တိ ဗျတိရေကတော စ တေသံ မူလ-
ကာရဏဘာဝေါ ဝိဘာဝိတော။

ပရိယာယေတိ ဒေသေတဗ္ဗမတ္ထံ အဝဂမေတိ ဗောဓယတိတိ ပရိယာယော၊
ဒေသနာ။ ပရိယာယတိ အတ္တနော ဖလံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝတ္တတိ၊ တဿ ဝါ
ကာရဏဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ ပရိယာယော၊ ကာရဏံ။ ပရိယာယတိ အပရာပရံ
ပရိဝတ္တတိတိ ပရိယာယော၊ ဝါရော။ ဧဝံ ပရိယာယသဒ္ဓဿ ဒေသနာ-
ကာရဏဝါရေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာရုတဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ
နိဒ္ဓါရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗတ္ထံ နေယျတ္ထံ။ တေဘူမကာ ဓမ္မာဝ အနဝသေသတော
ဝေဒိတဗ္ဗာ မညနာဝတ္ထုဘူတာနံ သဗ္ဗေသံ ပထဝီအာဒိဓမ္မာနံ အဓိပ္ပေတတ္တာ။

ကာရဏဒေသနန္တိ ကာရဏဉာပနံ ဒေသနံ။ တံ အတ္တန္တိ တံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ
မူလကာရဏသင်္ခါတံ၊ ကာရဏဒေသနာသင်္ခါတံ ဝါ အတ္ထံ။ တေနေဝါဟ “တံ
ကာရဏံ တံ ဒေသန”န္တိ။ ကေတ္ထမေတန္တိ ဧတံ ပဒဒ္ဓယံ ကေတ္ထံ။ သာဓု-သဒ္ဓေါ
ဧဝ ဟိ က-ကာရေန ဝဓေတွာ “သာဓုက”န္တိ ဝုတ္တော။ တေနေဝ ဟိ သာဓု-
သဒ္ဓဿ အတ္ထံ ဝဒန္တေန အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန သာဓုကသဒ္ဓေါ ဥဒါဟဇ္ဇော။ ဓမ္မရူပီတိ
ပုညကာမော။ ပညာဏဝါတိ ပညဝါ။ အဒ္ဓါန္တောတိ အဒ္ဓသကော၊ အနုပ-
ဃာတကောတိ အတ္ထော။ ဣဓာပီတိ ဣမသ္မိံ မူလပရိယာယသုတ္တေပိ။ အယန္တိ
သာဓုကသဒ္ဓေါ။ ဧတ္ထေဝ ဒန္တိကဓမ္မတိ သက္ကစ္စကိရိယာယံ။ အာဏတ္တိယန္တိ
အာဏာပနော။ “သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထာ”တိ ဟိ ဝုတ္တေ သာဓု-
ကသဒ္ဓေန သဝနမနသိကာရာနံ သက္ကစ္စကိရိယာ ဝိယ တဒါဏာပနမ္ပိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ အာယာစနတ္တတာ ဝိယ စဿ အာဏာပနတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣဒါနေတ္ထ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော။ သောတိန္ဒြိယဝိက္ခေပ-
 ဝါရဏံ သဝနေ နိယောဇနဝသေန ကိရိယန္တရပဋိသေနဘာဝတော။
 သောတံ ဩဒဟထာတိ အတ္ထော။ မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏံ အညစ်န္တာပဋိသေ-
 ဓနတော။ ပုရိမန္တိ “သုဏာထာ”တိ ပဒံ။ ဧတ္ထာတိ သုဏာထ၊ မနသိကရေ-
 ထာ”တိ ပဒုဒ္ဒယေ၊ ဧတသ္မိံ ဝါ အဓိကာရေ။ ဗျဉ္ဇနဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝါရဏံ
 သောတဒ္ဓါရေ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟကတ္တာ။ န ဟိ ယာထာဝတော သုဏန္တဿ
 သဒ္ဓတော ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟော ဟောတိ။ အတ္ထဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝါရဏံ
 မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပပဋိဗာဟကတ္တာ။ န ဟိ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ ဥပဓာရေန္တဿ အတ္ထတော
 ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟော ဟောတိ။ ဓမ္မဿဝနေ နိယောဇေတိ သုဏာထာတိ
 ဝိဒဟနတော။ ဓာရဏူပပရိက္ခာသုတိ ဥပပရိက္ခဂ္ဂဟဏေန တုလနတိရဏာ-
 ဒိကေ ဒိဋ္ဌိယာ စ သုပဋိဝေဓံ သင်္ဂဏာတိ။

သဗျဉ္ဇနောတိ ဧတ္ထ ယထာဓိပ္ပေတမတ္ထံ ဗျဉ္ဇယတိတိ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဘာဝနိရုတ္တိ။
 သဟ ဗျဉ္ဇနေနာတိ သဗျဉ္ဇနော၊ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ အရဏီယတော
 ဥပဂန္ဓဗ္ဗတော အနုဋ္ဌာတဗ္ဗတော အတ္ထော၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဒိကော။
 သဟ အတ္ထေနာတိ သာဧတ္ထာ၊ အတ္ထသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ ဓမ္မဂန္တိရောတိ-
 အာဒိသု ဓမ္မော နာမ တန္တိ။ ဒေသနာ နာမ တဿာ မနဿ ဝဝတ္ထာ-
 ပိတာယ တန္တိယာ ဒေသနာ။ အတ္ထော နာမ တန္တိယာ အတ္ထော။
 ပဋိဝေဓော နာမ တန္တိယာ တန္တိအတ္ထဿ စ ယထာဘူတာဝဗောဓော။
 ယသ္မာ စေတေ ဓမ္မဒေသနာအတ္ထပဋိဝေဓော သဿာဒိဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဓေါ
 မန္တဗုဒ္ဓိဟိ ဒုက္ခောဂါဠာ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ တသ္မာ ဂန္တိရာ။ တေန
 ဝုတ္တံ “ယသ္မာ အယံ ဓမ္မော။ ပ။ သာရဏံ မနသိ ကရေထာ”တိ။
 ဧတ္ထ စ ပဋိဝေဓဿ ဒုက္ကရဘာဝတော ဓမ္မတ္တာနံ ဒေသနာဉာဏဿ
 ဒုက္ကရဘာဝတော ဒေသနာယ ဒုက္ခောဂါဟတာ၊ ပဋိဝေဓဿ ပန ဥပ္ပါဒေတုံ
 အသက္ကဏေယျတ္တာ တဗ္ဗိသယဉာဏုပ္ပတ္တိယာ စ ဒုက္ကရဘာဝတော ဒုက္ခော-
 ဂါဟတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒေသနံ နာမ ဥဒ္ဓိသနံ။ တဿ နိဒ္ဓိသနံ ဘာသနန္တိ ဣဓာဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ
 “ဝိတ္ထာရတောဝိ နံ ဘာသိဿာဝိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ပရိဗျတ္တံ ကထနံ ဝါ
 ဘာသနံ။ သာဠိကာယိဝ နိဗ္ဗေါသောတိ သာဠိကာယ အာလာပေါ ဝိယ
 မရရော ကဏ္ဍသုခေါ ပေမနိယော။ ပဋိဘာနန္တိ သဒ္ဓေါ။ ဥဒိရယိတိ
 ဥစ္စာရိယတိ၊ ဝုစ္စတိ ဝါ။

ဝေံ၊ ဝုတ္တေ ဥဿာဟဇာတာတိ ဝေံ “သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမိ”တိ ဝုတ္တေ န ကိရ သတ္တာ သင်္ခေပေနေဝ ဒေသေဿတိ၊ ဝိတ္တာရေနပိ ဘာသိဿတိတိ သဉ္ဇာတုဿာဟာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွာ။ ဣဇာတိ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနအဓိကရဏံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဒေဿာပဒေသေ နိပါတော”တိ။ လောကန္တိ ဩကာသလောကံ။ ဣဇ တထာဂတော လောကေတိ ဟိ ဇာတိခေတ္တံ၊ တတ္ထာပိ အယံ စက္ကဝါဋ္ဌော အဓိပ္ပေတော။ သမဏောတိ သောတာပန္နော။ ဒုတိယော သမဏောတိ သကဒါဂါမီ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမဏော? ဣဇ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ”တိ၊ “ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏော? ဣဇ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ”တိ၊ စ။ ဣဇေဝ တိဋ္ဌမာနဿာတိ ဣမိဿာ ဝေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ တိဋ္ဌမာနဿ။

၂။ အဿုတဝါတိ ဧတ္ထိ? သုတန္တိ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတံ၊ ဥပဓာရဏံ ဝါ၊ သုတံ အဿတ္တိတိ သုတဝါ။ ဝါ-သဒ္ဓဿ ဟိ အတ္ထော အတ္ထိတာမတ္တာဒိဝသေန အနေကဝိဓော။ တထာ ဟိ “အန္တဝါ အယံ လောကော ပရိဝဋ္ဋုမော”တိအာဒိသု၊ အတ္ထိတာမတ္တံ အတ္ထော။ “နေဝါ ဘောဂဝါ၊ လာဘီ အန္ဓဿာ”တိ စ အာဒိသု ဗဟုဘာဝေါ။ “ရောဂဝါ ဟောတိ ရောဂါဘိဘူတော”တိအာဒိသု ကာယာဗာဓော။ “ကုဋ္ဌိ ကုဋ္ဌစိဝရေနာ”တိအာဒိသု နိန္ဒာ၊ “ဣဿုကီ မစ္ဆရီ သဋ္ဌော မာယာဝိနော ကေဠုဘိနော”တိအာဒိသု အဘိဏ္ဍယောဂေါ။ “ဒဏ္ဍိ ဆတ္တိ အလမ္ဗရီ”တိအာဒိသု၊ သံသဂ္ဂေါ။ “ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေန သော”တိအာဒိသု၊ ဥပမာနံ၊ သဒိသဘာဝေါတိ အတ္ထော။ “တံ ဝါပိ ဓိရာ မုနိ ဝေဒယန္တိ”တိအာဒိသု၊ သမုစ္စယော။ “ကေ ဝါ ဣမေ ကဿ ဝါ”တိအာဒိသု၊ သံသယော။ “အယံ ဝါ ဣမေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သဗ္ဗဗာလော သဗ္ဗမူဋ္ဌော”တိအာဒိသု၊ ဝိဘာဝနော။ “န ဝါယံ ကုမာရော မတ္တမညာသီ”တိအာဒိသု၊ ပဒပူရဏံ။ “ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါဗြာဟ္မဏာ ဝါ”တိအာဒိသု၊ ဝိကပ္ပေါ။ “သကျုပ္ပတ္တဿ

၁-အံ ၁-၅၆၀-ပိဋ္ဌေ။	၂-အံ ၁-၅၆၁-ပိဋ္ဌေ။	၃-အံ-ဇီ ၁-၁၀၀-ပိဋ္ဌာဒိသု ပဿိတဗ္ဗံ၊
၄-ဒီ ၁-၂၁၊ ၃-၉-၁၅၀-ပိဋ္ဌေသု။		၅-ပိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၃၊ ဝိ-ဇူ ၁-၉၅-ပိဋ္ဌေသု။
၆-ခု ၁-၂၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ၊		၇-ခု ၁-၃၀၉-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။
၈-ဝိ ၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။		၉-ဒီ ၁-၅၅-ပိဋ္ဌေ။
၁၀-သံ ၁-၄၁၈-ပိဋ္ဌေ။		၁၁-မ ၁-၁၂၂-ပိဋ္ဌေ။

သိရိမတော၊ သီလဝတော သီလသမ္ပတ္တိယာ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္တဂ္ဂစ္ဆတိ”တိ၊ စ အာဒိသု ပသံသာ။ “ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္တာဂတော အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ”တိအာဒိသု၊ အတိသယော။ ဣဓာပိ အတိသယော၊ ပသံသာ ဝါ အတ္ထော၊ တသ္မာ ယဿ ပသံသိတံ၊ အတိသယေန ဝါ သုတံ အတ္ထိ၊ သော သုတဝါတိ သံကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထံ ပရိယတ္တိဓမ္မဿဝနံ၊ တံ သုတွာ တထတ္တာယ ပဋိပတ္တိ စ “သုတဝါ”တိ ဣမိနာ သဒ္ဓေန ပကာသိတာ။ အထ ဝါ သောတဗ္ဗယုတ္တံ သုတွာ ကတ္တဗ္ဗနိပ္ပတ္တိဝသေန သုဏီတိ သုတဝါ၊ တပုဋိက္ခေပေန န သုတဝါတိ အသုတဝါ။

အယံ ဟိ အ-ကာရော “အဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ အဘိက္ခုကော အာဝါသော”တိအာဒိသု၊ တံသဟယောဂနိဝတ္တိယံ ဣစ္ဆိတော။ “အပဇ္ဇယာ ဓမ္မာ”တိ၊ တံသမ္ပန္နိဘာဝနိဝတ္တိယံ။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဟိ ပစ္စယသမ္ပန္နိတိ အပ္ပစ္စယုပ္ပန္နတ္တာ အဘံသမ္ပန္နိတာ ဧတ္ထ ဇောတိတာ။ “အနိဒဿနာ ဓမ္မာ”တိ၊ တံသဘာဝနိဝတ္တိယံ။ နိဒဿနံ ဟိ ဒဠဗ္ဗတာ။ အထ ဝါ ပဿတိတိ နိဒဿနံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝနိဝတ္တိယံ ယထာ “အနာသဝါ ဓမ္မာ”တိ၊ “အပ္ပဋိဿာ ဓမ္မာ၊ အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာ”တိ၊ တံကိစ္စနိဝတ္တိယံ။ “အရူပိနော ဓမ္မာ၊ အစေတသိကာ ဓမ္မာ”တိ၊ တဗ္ဘာဝနိဝတ္တိယံ။ တဒညထာ ဟိ ဧတ္ထ ပကာသိတာ။ “အမနုဿော”တိ တဗ္ဘာဝမတ္တနိဝတ္တိယံ။ မနုဿမတ္ထံ နတ္ထိ၊ အညံ သမာနန္တိ။ သဒိသတာ ဟိ ဧတ္ထ သူစိတာ။ “အဿမဏော သမဏပဋိညော၊ အနရိယော”တိ၊ စ တံသမ္ဘာဝနိယဂုဏနိဝတ္တိယံ။ ဂရဟာ ဟိ ဣဓ ဉာယတိ။ “ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ၊ အနုဒရာ ကညာ”တိ၊ တဒနပ္ပဘာဝနိဝတ္တိယံ။ “အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ”တိ၊ တံသဒိသဘာဝနိဝတ္တိယံ။ အတိတာနံ ဟိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ ဥပ္ပါဒိဓမ္မာနဉ္စ ပစ္စယေကဒေသနိပ္ပတ္တိယာ အာရဒ္ဓုပ္ပါဒိဘာဝတော ကာလဝိမုတ္တဿ စ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဥပ္ပန္နာနုကူလတာ ပဂေဝ ပစ္စုပ္ပန္နာနန္တိ တဗ္ဗိဒူရတာဝ ဧတ္ထ ဝိညာယတိ။ “အသေက္ခာ ဓမ္မာ”တိ၊ တဒပရိယောသာနနိဝတ္တိယံ။ တန္တိဋ္ဌာနံ ဟိ ဧတ္ထ ပကာသိတန္တိ။ ဝေမနေကေသံ အတ္တာနံ ဇောတကော။ ဣဓ ပန “အရူပိနော ဓမ္မာ အစေတသိကာ ဓမ္မာ”တိအာဒိသု ဝိယ

၁-ဒီ ၃-၁၅၉-ပိဋေ။	၂-ဒီ ၂-၇၃၊ ဒီ-၃-၁၉၇၊ အံ ၂-၂၂၁၊ ဝိ ၃-၃၂၂-ပိဋေသု။
၃-ဒီ ၃-၁၉၈၊ ၂၃၂-ပိဋေသု။	၄-အဘိ ၁-၄-ပိဋေ။
၆-အဘိ ၁-၅-ပိဋေ။	၇-အဘိ ၁-၉-ပိဋေ။
၉-ဒု ၅-၃၂၇၊ ၃ ၆-၇၇-ပိဋေသု။	၁၀-အဘိ ၁-၃-ပိဋေ။
	၁၁-အဘိ ၁-၂-ပိဋေ။

တက္ကာဝနိဝတ္တိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အညတ္ထေတိ အတ္ထော။ ဧတေနဿ သုတာဒိဗ္ဗဏ-
ဝိရဟတံ ဒဿေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ ဥပေျော
အသုတဝါ ဣတိ”တိ။

ဣဒါနိ တဿ အတ္ထံ ဝိဝရန္တော ယသ္မာ ခန္ဓဓာတွာဒိကောသလ္လေနပိ မည-
နာပဋိသေနေသမတ္ထံ ဗာဟုသစ္စံ ဟောတိ။ ယထာဟ “ကိတ္တာဝတာ န ခေါ
ဘန္တေ ဗဟုသုတော ဟောတိ? ယတော ခေါ ဘိက္ခု ခန္ဓကုသလော ဟောတိ
ဓာတု၊ အာယတန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော ဟောတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘိက္ခု
ဗဟုသုတော ဟောတိ”တိ၊ တသ္မာ “ယဿ ဟိ ခန္ဓဓာတုအာယတနသစ္စပစ္စယာ-
ကာရသတိပဋ္ဌာနာဒိဿ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ ဥဂ္ဂဟော။
အတ္ထပရိပုစ္ဆနံ ပရိပုစ္ဆာ။ ကုသလေဟိ သဟ စောဒနာပရိဟရဏဝသေန
ဝိနိစ္ဆယကရဏံ ဝိနိစ္ဆယော။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ အဓိဂမော။

ဗဟူနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကိလေသသက္ကာယဒိဋ္ဌိနံ အဝိဟတတ္တာတာ ဇနေန္တိ၊
တာဟိ ဝါ ဇနိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ အဝိသာတမေဝ ဝါ ဇန-သဒ္ဓေါ ဝဒတိ။
ပုထု သတ္တာဗျာနံ ပုဗ္ဗုလ္လောကိကာတိ ဧတ္ထ ပုထု ဇနာ သတ္ထု၊ ပဋိညာ ဧတေ-
သန္တိ ပုထုဇ္ဇနာတိ ဝစနတ္ထော။ ပုထု သဗ္ဗဂတိဟိ အဝုဋ္ဌိတာတိ ဧတ္ထ ဇနေ-
တဗ္ဗာ၊ ဇာယန္တိ ဝါ ဧတ္ထ သတ္တာတိ ဇနာ၊ နာနာဂတိယော၊ တာ ပုထု
ဧတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဣတော ပရေ ဇာယန္တိ ဧတေဟိတိ ဇနာ၊ အဘိ-
သင်္ခါရာဒယော၊ တေ ဧတေသံ ပုထု ဝိဇ္ဇန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ အဘိသင်္ခရဏာဒိ-
အတ္ထော ဧဝ ဝါ ဇန-သဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဩဃာ ကာမောသာဒယော။ ရာဂဂ္ဂိ-
အာဒယော သန္တာပါ။ တေ ဧဝ၊ သဗ္ဗေပိ ဝါ ကိလေသာ ပရိဋ္ဌာဟာ။
ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ရတ္တာတိ ဧတ္ထ ဇာယတိတိ ဇနော၊ ရာဂေါ
ဂေဓောတိ ဧဝမာဒိကော၊ ပုထု ဇနော ဧတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ပုထုသု ဝါ
ဇနာ ဇာတာ ရတ္တာတိ ဧဝ ရာဂါဒိအတ္ထော ဧဝ ဝါ ဇနသဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ရတ္တာတိ ဝတ္ထံ ဝိယ ရင်္ဂဇာတေန စိတ္တဿ ဝိပရိဏာမကရေန ဆန္ဒရာဂေန
ရတ္တာ သာရတ္တာ။ ဂိဒ္ဓါတိ အဘိကင်္ခနသဘာဝေန အဘိဇ္ဈာနေန ဂိဒ္ဓါ ဂေဓံ
အာပန္နာ။ ဂမိတာတိ ဂန္တိတာ ဝိယ ဒုဗ္ဗောစနိယဘာဝေန တတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓါ။
ပုစ္ဆိတာတိ ကိလေသဝသေန ဝိသညီဘူတာ ဝိယ အနညကိစ္စာ မုစ္ဆံ မောဟ-
မာပန္နာ။ အဇ္ဈောသန္တာတိ အနညသာဓာရဏေ ဝိယ ကတွာ ဂိလိတွာ ပရိ-
နိဋ္ဌပေတွာ ဌိတာ။ လဂ္ဂါတိ ဝက်ဒဏ္ဍကေ ဝိယ အာသတ္တာ မဟာပလိပေ ဝါ
ယာဝ နာသိကဂ္ဂါ ပလိပန္နပုရိသော ဝိယ ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကုဏေယျဘာဝေန

နိမုဂ္ဂါ။ လဂိတာတိ မက္ကဋ္ဌာလေပေ အာလဂ္ဂဘာဝေန ပစ္စုဒ္ဓိတော ဝိယ
မက္ကဋ္ဌော ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန အာလဂ္ဂိတာ။ ပလိပုဒ္ဓါတိ ဗဒ္ဓါ၊ ဥပဒ္ဓါ-
တာ ဝါ။ အာပုဋ္ဌာတိ အာပုနိတာ။ နိပုတာတိ နိဝါရိတာ။ ဩပုတာတိ ပလိ-
ဂုဏ္ဏိတာ၊ ပရိယောနဒ္ဓါ ဝါ။ ဝိဟိတာတိ ဝိဒဟိတာ။ ပဋိစ္ဆန္တာတိ ပဋိစ္ဆာ-
ဒိတာ။ ပဋိကုဋ္ဌိတာတိ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတာ။ ပုထုနံ ဝါ ဂဏနပထမတိ-
တာနုန္တိအာဒိနာ ပုထု ဇနော ပုထုဇနောတိ ဒဿေတိ။

“အဿုတဝါ”တိ ဧတေန အဝိဇ္ဇန္တတာ ဝုတ္တာတိ အာဟ “အန္တုပုထုဇနော
ဝုတ္တော ဟောတိ”တိ။ အာရုက္ခတ္တာ^၁ ကိလေသေဟိ မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တတ္တာ။
အနယေတိ အဝဓိယံ၊ အနတ္ထေတိ အတ္တော။ အနယေ ဝါ အနုပါယေ။
နဇ္ဈရိယနတော အဝတ္တနတော။ အယေတိ ဝဓိယံ၊ အတ္ထေ၊ ဥပါယေ ဝါ။
အရုဏီယတောတိ ပယိရူပါသိတဗ္ဗတော။ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ
ပုရိမေသု အတ္ထဝိကပ္ပေသု၊ ပစ္စိမေ ပန သဒ္ဓသတ္ထဝသေနပိ။ ယဒိပိ အရိယ-သဒ္ဓေါ
“ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ ပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မန္တာ”တိအာဒိသု၊^၂ ဝိသုဒ္ဓါသယ-
ပယောဂေသု ပုထုဇနေသုပိ ဝတ္တတိ၊ ဣမ ပန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန သဗ္ဗ-
လောကုတ္တရာဘာဝေန စ အရိယဘာဝေါ အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ
“ပုဒ္ဓါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “ပစ္စေကပုဒ္ဓါ တထာဂတသာဝကာ စ သပ္ပုရိ-
သာ”တိ ဣဒံ အရိယာ သပ္ပုရိသာတိ ဣမ ဝုတ္တပဒါနံ အတ္ထံ အသင်္ကရတော
ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန နိပ္ပရိယာယတော အရိယသပ္ပုရိသဘာဝါ
အဘိန္နသဘာဝါ၊ တသ္မာ “သဗ္ဗေဝ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တ္တောဝတာ ဟိ ပုဒ္ဓသာဝကော ဝုတ္တော။ တဿ ဟိ ကေန္တေန
ကလျာဏမိတ္တော ဣတ္ထိတဗ္ဗော ပရတောသောသမန္တရေန ပဌမမဂ္ဂဿ
အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ ဝိသေသတော စဿ ဘဂဝါဝ ကလျာဏမိတ္တော အဓိပ္ပေ-
တော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “မမံ ဟိ အာနန္ဒ ကလျာဏမိတ္တံ အာဂမ္မ ဇာတိဓမ္မာ
သတ္တာ ဇာတိယာ ပရိမုစ္ဆန္တိ”တိအာဒိ၊^၃ သော ဧဝ စ အဝေစ္စပသာဒါဓိ-
ဂမေန ဒဋ္ဌဘတ္တိ နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယံ မယာ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ
ပညတ္တံ၊ တံ မမ သာဝကာ ဇီဝိတဟေတုပိ နာတိက္ကမန္တိ”တိ၊^၄ ကတည-
တာဒိဟိ ပစ္စေကပုဒ္ဓါ ပုဒ္ဓါတိ ဧတ္ထ ကတံ ဇာနာတိတိ ကတညူ။
ကတံ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရေတိတိ ကတဝေဒိ။ အနေကေသုပိ ဟိ ကပ္ပသတ-
သဟဿေသု ကတံ ဥပကာရံ ဇာနန္တိ ပစ္စေကပုဒ္ဓါ ပါကဋဉ္စ ကရေန္တိ

၁-သံ-ဋီ ၂-၂၀၂-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-သံ ၃-၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-မာ-၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၄-ခု ၁-၁၄၃၊ ဝိ ၄-၄၂၁-ပိဋ္ဌေသု။

သတိဇနနအာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာ၊ တထာ သံသာရဒုက္ခဒုက္ခိတဿ သက္ကစ္စံ
ကရောန္တိ ကိစ္စံ၊ ယံ အတ္တနာ ကာတုံ သက္ကာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပန ကပ္ပေါနံ
အသင်္ချေယျသဟဿေသုပိ ကတံ ဥပကာရံ မဂ္ဂဗလာနံ ဥပနိဿယဉ္စ ဇာနာတိ၊
ပါကဋ္ဌဉ္စ ကရေတိ၊ သီဟော ဝိယ စ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ သက္ကစ္စမေဝ ဓမ္မဒေသနံ
ကရောန္တော ဗုဒ္ဓကိစ္စံ ကရေတိ။ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌာ နာမ ဟောန္တိ၊
တဿာ အပ္ပုပ္ပဇနဘာဝေါ၊ တတ္ထ စ အာဒရာဘာဝေါ အရိယာနံ အဒဿန-
သီလတာ စ၊ န စ ဒဿနေ သာဓုကာရိတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဓက္ခန္ဓာ**
အဒဿာပီတိ ဧတ္ထ **ဓက္ခန္ဓာ** နာမ န မံသစက္ခန္ဓာ ဧဝံ၊ အထ ခေါ ဒိဗ္ဗစက္ခန္ဓာပီတိ
အာဟ **“ဒိဗ္ဗစက္ခန္ဓာ ဝါ”**တိ။ **အရိယဘာဝေါ**တိ ယေဟိ ယောဂတော
“အရိယာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တေ မဂ္ဂဗလဓမ္မော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တတြာတိ ဉာဏဒဿနဿေဝ ဒဿနဘာဝေ။ **ဓတ္ထ**တိ အဓိပ္ပေတတ္ထ-
ဉာဏနကာရဏံ။ **ဧဝံ ဝုတ္တေ**ပီတိ ဧဝံ အညာပဒေသေန အတ္ထပနာယိကံ ကတွာ
ဝုတ္တေပိ။ **ဓမ္မန္တိ** လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝါ။ **အရိယကရဓမ္မော** အနိစ္စာ-
နုပဿနာဒယော ဝိပဿိယမာနာ အနိစ္စာဒယော၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ။

အဝိနိတောတိ န ဝိနိတော၊ အဓိသီလသိက္ခာဒိဝသေန န သိက္ခိတော။
ယေသံ သံဝရဝိနယာဒိနံ အဘာဝေန အယံ အဝိနိတောတိ ဝုစ္ဆတိ၊ တေ တာဝ
ဒဿေတုံ **“ဒုဝိဇော ဝိနယော နာမာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သီလသံဝရေ**တိ
ပါတိမောက္ခသံဝရော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ အတ္ထတော ကာယိကဝါစသိကော
အဝိတိက္ကမော။ **သတိသံဝရေ**တိ ဣန္ဒြိယရက္ခာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တာ သတိ
ဧဝ။ ဉာဏသံဝရေတိ **“သောတာနံ သံဝရံ ပြုမီ”**တိ^၁ ဝတွာ **“ပညာယေတေ**
ဝိဓိယရေ”တိ^၂ ဝစနတော သောတသင်္ခါတာနံ တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတအဝိဇ္ဇာအဝ-
သိဋ္ဌကိလေသာနံ သံဝရော ပိဒဟနံ သမုစ္ဆေဒဉာဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဓန္တိသံဝရေ**တိ
အဓိဝါသနာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တာ ခန္ဓာ၊ အဒေါသော ဝါ။ ပညာတိ ဧကေ၊
တံ အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈတိ။ **ဝီရိယသံဝရေ** ကာမဝိတက္ကာဒိနံ ဝိနောဒနဝသေန
ပဝတ္တံ ဝီရိယမေဝ။ တေန တေန ဂုဏင်္ဂေန တဿ တဿ အဂုဏင်္ဂဿ
ပဟာနံ **တဒင်္ဂပဟာနံ**။ ဝိက္ခမ္ဘနေန ပဟာနံ **ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံ**။ သေသပဒတ္တ-
ယေပိ ဧသေဝ နယော။

ဣဒိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေနာတိအာဒိ သီလသံဝရာဒိနံ ဝိဝရဏံ။ တတ္ထ
သမုပေတောတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန **“သဟဂတော**

သမုပဂတော”တိအာဒိနာ ဝိဘဏ်^၁ အာဂတံ သံဝရဝိဘင်္ဂံ ဒဿေတိ။ သေနယော သေသေသုပိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အနန္တရသုတ္တေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

ကာယဒုစ္စရိတာဒိနန္တိ ဒုဿီလျသင်္ခါတာနံ ကာယဝစီဒုစ္စရိတာဒိနံ မုဋ္ဌဿစ္စသင်္ခါတဿ ပမာဒဿ အဘိဇ္ဈာဒိနံ ဝါ အက္ခန္တိအညာဏကောသဇ္ဇာနဉ္စ။ သံဝရဏတောတိ ပိဒဟနတော ထကနတော။ ဝိနယနတောတိ ကာယဝါစာစိတ္တာနံ ဝိရူပပ္ပဝတ္တိယာ ဝိနယနတော အပနယနတော၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ ဝါ ဝိနယနတော၊ ကာယာဒိနံ ဝါ ဇိမ္မပ္ပဝတ္တိံ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ ဥဇုကံ နယနတောတိ အတ္တော။ ပစ္စယသမဝါယေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ တထာ တထာ အနုပ္ပါဒနမေဝ သံဝရဏံ ဝိနယနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယံ ပဟာနန္တိ သမ္ပန္နော။ “နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိသု ဝိပဿနာဉ္စာယော”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန နာမရူပပရိစ္ဆေဒပစ္စယပရိဂ္ဂဟကင်္ခါဝိတရဏာနံ န ဝိပဿနာဉ္စာယောနံ သမ္ပသနာကာရေန အပ္ပဝတ္တနတော? သစ္စမေတံ၊ ဝိပဿနာဉ္စာယောပန အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဧဝံ ဝုတ္တံ။ “နာမရူပမတ္တမိဒံ၊ နတ္ထိ ဧတ္ထ အတ္တာ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တဉ္စာယော နာမရူပဝတ္တနာနံ။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတေ ကာယေ၊ သယံ ဝါ သတိ တသ္မိံ ကာယေ ဒိဋ္ဌိတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိ^၂ ဧဝံ ပဝတ္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ တဿေဝ ရူပါရူပဿ ကမ္မာဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယပရိဂ္ဂဟနဉ္စာယော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော။ “နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယောသတ္တာနံ သံကိလေသာယာ”တိ^၃ အာဒိနယပ္ပဝတ္တော အဟေတုကဒိဋ္ဌိ။ “ဉ္စဿရပုရိသပဇာပတိပကတိအဏုကာလာဒိဟိ လောကော ပဝတ္တတိ နိဝတ္တတိ စာ”တိ ပဝတ္တော ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိ။ တဿေဝါတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿေဝ။ ကင်္ခါဝိတရဏေနာတိ ယထာ ဧတရဟိ နာမရူပဿ ကမ္မာဒိပစ္စယတော ဥပ္ပတ္တိ၊ ဧဝံ အတိတာနာဂတေသုပိတိ တိသုပိ ကာလေသု ဝိစိကိစ္ဆာပနယနဉ္စာယော။ ကထံကထိဘာဝဿာတိ “အဟောသိ” န ခေါ အဟမာတိတမဒ္ဓါန”^၄ အာဒိနယပ္ပဝတ္တောယ သံသယပ္ပဝတ္တိယာ။ ကလာပသမ္ပသနေနာတိ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္န”^၅ အာဒိနာ^၁ ခန္ဓပဉ္စကံ ကောဒသသု ဩကာသေသု ပက္ခိပိတွာ သမ္ပသနဝသေန ပဝတ္တေန နယဝိပဿနာဉ္စာယော။ အဟံ မမာတိ ဂါဟဿာတိ အတ္တတ္တနိယဂဟဏဿ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဝတ္တနာနာတိ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉ္စာယောသုဒ္ဓိယာ။ အမဂ္ဂေ မဂ္ဂသညာယာတိ ဩဘာသာဒိကေ အမဂ္ဂေ “မဂ္ဂေါ”တိ ဥပ္ပန္နသညာယ။

၁-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋေ။ ၂-သံ ၂-၇၉၊ ၈၀၊ ၈၁၊ ၄၇၈-ပိဋေသု။ ၃-ဒီ ၁-၅၀-ပိဋေ။ ၄-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋေသု။ ၅-မ ၁-၂၉၇၊ မ ၂-၈၄၊ မ ၃-၆၇၊ ၆၉-ပိဋေသု။

ယသွာ သမ္ပဒေဝ သင်္ခါရာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော “ဝေမေဝ သင်္ခါရာ အနုရူပ-
ကာရဏတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န ပန ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ”တိ ဂဏှာတိ၊ တသွာ ဝုတ္တံ “ဥဒယ-
ဒဿနေန ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ”တိ။ ယသွာ ပန သင်္ခါရာနံ ဝယံ ပဿန္တော “ယဒိပိမေ
သင်္ခါရာ အဝိတ္တိန္တာ ဝတ္တန္တိ၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္တာ ပန အပ္ပဋိသန္ဓိကာ နိရုဇ္ဈန္တေဝါ”တိ ပဿတိ၊
တဿေဝံ ပဿတော ကုတော သဿတဂ္ဂါဟော၊ တသွာ ဝုတ္တံ “ဝယဒဿနေန
သဿတဒိဋ္ဌိယာ”တိ။ ဘယဒဿနေနာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏေန။ သဘယေတိ
သဗ္ဗဘယာနံ အာကရဘာဝတော သကလဒုက္ခဝူပသမသင်္ခါတဿ ပရမဿာ-
သဿ ပဋိပက္ခဘာဝတော စ သဘယေ ခန္ဓပဉ္စကေ။ အဘယသညာယာတိ
“အဘယံ ခေမ”န္တိ ဥပ္ပန္နသညာယ။ အဿာဒသညာ နာမ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေသု
အဿာဒဝသေန ပဝတ္တသညာ၊ ယာ “အာလယာဘိနိဝေသော”တိပိ ဝုစ္စတိ။
အဘိရတိသညာ တတ္ထေဝ အဘိရတိဝသေန ပဝတ္တသညာ၊ ယာ “နန္ဒိ”တိပိ
ဝုစ္စတိ။ အမုစ္စိတုကမျတာ အာဒါနံ။ အနုပေက္ခာ သင်္ခါရေဟိ အနိဗ္ဗိန္နနံ၊
သာလယတာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ပဋိလောမဘာဝေါ
သဿံတုစ္ဆေဒဂ္ဂါဟော၊ ပစ္စယာကာရပဋိစ္ဆာဒကမောဟော ဝါ၊ နိဗ္ဗာနေ
ပဋိလောမဘာဝေါ သင်္ခါရေသု ရတိ၊ နိဗ္ဗာနပဋိစ္ဆာဒကမောဟော ဝါ။ သင်္ခါရ-
နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ ယာဒိသဿ ကိလေသဿ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝိပဿနာ သင်္ခါရ-
နိမိတ္တံ န မုဉ္ဇတိ၊ သော ကိလေသော၊ ယော “သံယောဂါဘိနိဝေသော”တိပိ
ဝုစ္စတိ။ သင်္ခါရနိမိတ္တဂ္ဂဟဏဿ အတိက္ကမနမေဝ ဝါ ပဟာနံ။

ပဝတ္တိ ဝေ ပဝတ္တိဘာဝေါ၊ ပရိယုဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ နိဝရဏာဒိဓမ္မာနန္တိ
တ္ထေ အာဒိ-သဒ္ဓေန နိဝရဏပက္ခိယာ ကိလေသာ ဝိတက္ကဝိစာရာဒယော စ
ဂယန္တိ။

စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝိတတ္တာ အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန ယံ ပဟာနန္တိ
သမ္ပန္နော။ ကေန ပဟာနန္တိ? အရိယမဂ္ဂေဟေဝါတိ ဝိညာယမာနော-
ယမတ္ထော တေသံ ဘာဝိတတ္တာ အပ္ပဝတ္တိဝစနတော။ သမုဒယပက္ခိကဿာတိ
တ္ထေ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ စတုသစ္စဘိသမယာတိ ကတွာ တေဟိ ပဟာ-
တဗ္ဗေန တေန တေန သမုဒယေန သဟ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ သမုဒယသဘာဂတ္တာ၊
သစ္စဝိဘင်္ဂေ စ သဗ္ဗကိလေသာနံ သမုဒယဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ “သမုဒယပက္ခိ-
ကာ”တိ ဒိဋ္ဌိအာဒယော ဝုစ္စန္တိ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ ဝူပသန္တတာ။ သင်္ခါရနိဿရတော
သင်္ခါရသဘာဝါဘာဝေါ။ ပဟိနသဗ္ဗသင်္ခါရန္တိ ဝိရဟိတသဗ္ဗသင်္ခါရံ၊ ဝိသင်္ခါရန္တိ
အတ္ထော။ ပဟာနန္တံ တံ ဝိနယော စာတိ ပဟာနဝိနယော ပုရိမေန အတ္ထေန၊
ဒုတိယေန ပန ပဟိယတိတိ ပဟာနံ၊ တဿ ဝိနယောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဘိန္တုသံဝရတ္တာတိ နဋ္ဌသံဝရတ္တာ၊ သံဝရာဘာဝတောတိ အတ္ထော။ တေန အသမာဒိန္တသံဝရောပိ သင်္ဂဟိတော ဟောတိ။ သမာဒါနေန ဟိ သမ္မာဒေ-
တဗ္ဗော သံဝရော တဒဘာဝေ န ဟောတိတိ။ ဧဝံ ဟိ လောကေ ဝတ္တာရော
ဟောန္တိ “မဟာဝတ နော ဘောဂေါ၊ သော နဋ္ဌော တထာ အကတတ္တာ”တိ။
အရိယေတိ အရိယော။ ပစ္စတ္တဝစနံ ဟေတံ။ ဧသေသေတိ ဧသော သော
ဝေ၊ အတ္ထတော အနညောတိ အတ္ထော။ တဇ္ဇာတေတိ အတ္ထတော တံ-
သဘာဝေါ၊ သပ္ပုရိသော အရိယသဘာဝေါ၊ အရိယော စ သပ္ပုရိသသဘာ-
ဝေါတိ အတ္ထော။

တံ အတ္တန္တိ “သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တမတ္ထံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ
ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ဒေသနာ ကတာတိ? ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ “ယသ္မာ ပုထုဇ္ဇနော
အပရိညာတဝတ္ထုကော”တိအာဒိနာ သယမေဝ ဝက္ခတိ။ ဓမ္မော အမိဋ္ဌာနံ
ဧတိဿာတိ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ၊ သဘာဝဓမ္မေ နိဿာယ ပဝတ္တိတဒေသနာ။
ဓမ္မဝသေနေဝ ပဝတ္တာ ပဌမာ၊ ပုဂ္ဂလဝသေန ဥဋ္ဌဟိတွာ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ
ဂတာ တတိယာ၊ ဣတရာ ဓမ္မပုဂ္ဂလာနံ ဝေါမိဿကဝသေန။ ကသ္မာ ပန
ဘဂဝါ ဧဝံ ဝိဘာဂေန ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ? ဝေနယုတ္တုသယေန ဒေသနာ-
ဝိလာသေန စ။ ယေ ဟိ ဝေနယုာ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာယ ဓမ္မဒေသနာယ သုခေန
အတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။
ယဿာ စ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော ဟောတိ၊
သာယံ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ၊ ကသ္မာ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော ဓမ္မိဿရော ဓမ္မရာဇာ
ယထာ ယထာ ဣစ္ဆတိ၊ တထာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဧဝံ ဣမိနာ ဝေန-
ယုတ္တုသယေန ဒေသနာဝိလာသေန စ ဧဝံ ဝိဘာဂေန ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဆဓာတုရောတိ ပထဝီဓာတု အာပေါ တေဇော ဝါယော အာကာသ-
ဓာတု ဝိညာဏဓာတုတိ ဣမေသံ ဆန္တံ ဓာတုနံ ဝသေန ဆဓာတုရော။
“စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ”တိအာဒိနာ ၂
ဝုတ္တာနံ ဆန္တံ သောမနဿူပဝိစာရာနံ၊ ဆန္တံ ဒေါမနဿဥပေက္ခူပဝိစာ-
ရာနဉ္စ ဝသေန အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရော။ သစ္စာမိဋ္ဌာနာဒိဝသေန
စတုရမိဋ္ဌာနော။ ပညာစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ သမ္မရာယိကဿ စ အတ္ထဿ
အဒဿနတော အနော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿေဝ ဒဿနတော ကေစက္ခု၊ ဒိန္တမ္ပိ
ဒဿနတော ဒိစက္ခု ဝေဒိတဗ္ဗော။

သွာယံ နိဗ္ဗိသီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သွာယန္တိ စ သော အယံ၊ ယထာဝုတ္တဒေသနာ-
 ဝိဘာဂကုသလော ဘဂဝါတိ အတ္ထော။ အပရိညာတဝတ္ထု၊ ကောတိ တိဟိ
 ပရိညာဟိ အပရိညာတက္ခန္ဓော။ ခန္ဓာ ဟိ ပရိညာတဝတ္ထု။ အပရိညာမူလိ-
 ကောတိ ပရိဇာနနာဘာဝနိမိတ္တာ တသ္မိံ သတိ ဘာဝတော။ ပရိညာနံ ဟိ
 အဝိဇ္ဇာဒယော ကိလေသာပဋိပက္ခာ တမ္မုလိကာ စ သဗ္ဗမညနာတိ။ အရိယာနံ
 အဒဿာဝိတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန “အရိယဓမ္မဿ
 အကောဝိဒေါ”တိအာဒိကံ ပုထုဇ္ဇနဿ ဝိသေသနဘာဝေန ပဝတ္တံ ပါဠိသေသံ
 ဂဏှာတိ ပုထုဇ္ဇနနိဒ္ဒေသဘာဝတော။ တေနာဟ “ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနံ နိဗ္ဗိသီ”တိ။

ပထဝီဝါရဝတ္ထနာ

တဿာတိ ပုထုဇ္ဇနဿ။ ဝသတိ ဧတ္ထ အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ
 အာရမ္မဏမ္ပိ ဝတ္ထုတိ ဝုစ္စတိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတောတိ အာဟ “ပထဝီအာဒိသု
 ဝတ္ထု”တိ။ သက္ကာယဓမ္မာနမ္ပိ အာရမ္မဏာဒိနာ သတိပိ မညနာဟေတု-
 ဘာဝေ မညနာဟေတုကတ္တေနေဝ တေသံ နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗသက္ကာယ-
 ဓမ္မဇနိတံ မညန”န္တိ။ ဧတ္ထ စ ပထဝီဓာတု သေသဓာတုနံ သသမ္ဘာရာ-
 သမ္ဘာရဘာဝါ သတိပိ ပမာဏတော သမဘာဝေ သာမတ္ထိယတော အဓိ-
 ကာနဓိကဘာဝေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သမ္ဘရန္တိတိ သမ္ဘာရာ၊ ပရိဝါရာ။ တံတံ-
 ကလာပေဟိ လက္ခဏပထဝီယာ သေသဓမ္မာ ယထာရဟံ ပစ္စယဘာဝေန
 ပရိဝါရဘာဝေန စ ပဝတ္တန္တိ။ တေနာဟ “သာ ဟိ ဝဏ္ဏာဒီဟိ သမ္ဘာရေဟိ
 သန္တိံ ပထဝီတိ သသမ္ဘာရပထဝီ”တိ။ ပထဝီတောတိ ဧတ္ထ ပုထုလဋ္ဌေန ပုထုဝီ၊
 ပုထုဝီ ဧဝ ပထဝီ။ သာ ဟိ သတိပိ ပရိစ္ဆိန္နဝုတ္တိယံ သဗ္ဗေသံ သကလာပ-
 ဘာဝါနံ အာဓာရဘာဝေန ပဝတ္တမာနာ ပုထုလာ ပတ္တဋ္ဌာ ဝိတ္တိဏှာတိ
 ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ န ပန တံ အနုပဝိသိတွာ ပဝတ္တမာနာ အာပါဒယော။
 သသမ္ဘာရပထဝီယာ ပန ပုထုလဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အာရမ္မဏပထဝီယံ
 ဝဓုနဇရဏဋ္ဌေဟိ ပုထုလဋ္ဌော၊ ဣတရသ္မိံ ရုဋ္ဌိယာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာရမ္မဏပထဝီတိ
 ဈာနဿ အာရမ္မဏဘူတံ ပထဝီသင်္ခါတံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗိတ္တပထ-
 ဝီတိပိ ဝုစ္စတိ”တိ။ အာဂမနဝသေနာတိ ပထဝီကသိဏဘာဝနာဂမနဝသေန။
 တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အာပေါ စ ဒေဝါ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော တဒါဂမု”န္တိ။

သဗ္ဗာဝိတိ စတုမ္ပိဓာပထဝီပိ။ အနုဿဝါဒိမတ္တလဒ္ဓါ မညနာ ဝတ္ထု၊ ဟောတိ-
 ယေဝ။ တထာ ဟိ “ကက္ခဋံ ခရိဂတ”န္တိအာဒိနာ၊ လက္ခဏပထဝီပိ ဥဒ္ဓရိယတိ။

ယံ ပနေကေ ဝဒန္တိ “လက္ခဏေ ဒိဋ္ဌေ မညနာ နတ္ထိ၊ သဉ္ဇာနာတိတိ ဝုတ္တသညာ စ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဿ မူလဘူတာ ပိဏ္ဍဂ္ဂါဟိကာ၊ သာ လက္ခဏေ နက္ခမတိ၊ တသ္မာ လက္ခဏပထဝီ န ဂဟေတဗ္ဗာ”တိ၊ တဒယုတ္တံ လက္ခဏပဋိဝေဓဿ ဣဓ အနဓိပ္ပေတတ္တာ။ တေနာဟ “လောကဝေါဟာရံ ဂဟေတွာ”တိ။ န စ သဗ္ဗသညာ ပိဏ္ဍဂ္ဂါဟိကာ၊ နာပိ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဿေဝ မူလဘူတာ၊ တသ္မာ လက္ခဏပထဝီယာပိ ကာယဒွါရာနုသာရေန အညထာ စ ဥပဋ္ဌိတာယ မညနာ ပဝတ္တတေဝ။ တေနေဝ စ “အနုဿဝါဒိမတ္တလဒ္ဓါ”တိ ဝုတ္တံ။ ပထဝီတောတိ ပစ္စတ္တေ နိဿက္ကဝစနန္တိ ဒဿေန္တော “ပထဝီတိ သဉ္ဇာနာတိ”တိ အာဟ။ ယသ္မာ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ ပထဝီ “ပထဝီ”တိ သဉ္ဇာနန္တော တေန တေန နယေန ပထဝီကောဠာသေနေဝ သဉ္ဇာနာတိတိ ဝုတ္တတိ၊ န အာပါဒိကောဠာသေန၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပထဝီဘာဂေန သဉ္ဇာနာတိ”တိ။ လောကဝေါဟာရံ ဂဟေတွာတိ လောကသမညံ အဝိဇဟိတွာ။ ဧတေန လက္ခဏပထဝီယမ္ပိ ဝေါဟာရမုခေနေဝဿာ ပဝတ္တိတိ ဒဿေတိ။

ယဒိ လောကဝေါဟာရေန တတ္ထ ပဝတ္တိ၊ ကော ဧတ္ထ ဒေါသော၊ နန အရိယာပိ “အယံ ဟိ ဘန္တေ မဟာပထဝီ”တိအာဒိနာ လောကဝေါဟာရေန ပဝတ္တန္တိတိ? န ဧတ္ထ ဝေါဟာရမတ္ထေ အဝဠာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ အထ ခေါ ဝေါဟာရမုခေန မိစ္ဆာဘိနိဝေသောတိ ဒဿေန္တော “သညာဝိပလ္လာသေန သဉ္ဇာနာတိ”တိ အာဟ။ တဿတ္ထော— အယောနိသောမနသိကာရသမ္ဘူတာယ “သုဘ”န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ ဝိပရိတသညာယ သဉ္ဇာနာတိတိ။ ဧတေန ဒုဗ္ဗလာ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိမညနာ ဒဿိတာတိ ဒဠဗ္ဗံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ သညာ ဂဟိတာတိ? ပါကဠာဘာဝတော။ ယထာ နာမ အဂ္ဂိမ္ပိ မထိယမာနေ ယဒါ ဓူမော ဥပလဟ္တတိ၊ ကိဉ္စာပိ တဒါ ဝိဇ္ဇတေဝ ပါဝကော အဝိနာဘာဝတော၊ ပါကဠာဘာဝတော ပန ဓူမော ဇာတောတိ ဝုတ္တတိ၊ န အဂ္ဂိ ဇာတောတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဠဗ္ဗံ။ ယဒိပိ တတ္ထ မညနာကိစ္စံ အတ္ထိ၊ န ပန ဝိဘူတံ အပါကဠာဘာဝတော သညာကိစ္စမေဝ ဝိဘူတံ၊ တံ ပန မညနာနုကူလံ မညနာသဟိတံ စာတိ အာဟ “သညာဝိပလ္လာသေန သဉ္ဇာနာတိ”တိ။ ဧဝံ ပထဝီဘာဂံ အမုဉ္ဇန္တောယေဝ ဝါ သဉ္ဇာနာတိတိ သမ္ပန္တော။ ယော ဟိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါယ ပထဝီယာ ပထဝီဘာဂံ အမုဉ္ဇန္တောယေဝ အဝိဇဟန္တောယေဝ သိသပိဏ္ဏေ သုဝဏ္ဏသညီ ဝိယ အနတ္တာဒိသဘာဝံယေဝ တံ အတ္တာဒိဝသေန သဉ္ဇာနာတိ၊ တဿ ဝသေန ဝုတ္တံ “ပထဝီ”တိအာဒိ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ပုထုဇ္ဇနဂ္ဂါဟဿ ယုတ္တိမဂ္ဂနနိဝါရဏတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဥပ္ပတ္တကော ဝိယ။ ပ။

ဂဏှာတိ”တိ။ အရိယာနံ အဒဿာဝိတာဒိဘေဒန္တိ အရိယာနံ အဒဿာ-
ဝိတာဒိဝိသေသံ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာဝ ဧတ္ထ ယထာပုတ္တသဉ္စာနနေ ကာရဏံ
ပုတ္တန္တိ ယောဇနာ။

ဝေန္တိ “ပထဝီဘာဂေန သဉ္စာနာတိ”တိအာဒိနာ ပုတ္တပ္ပကာရေန။
သဉ္စာနိတွာတိ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာနိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “အပရဘာဂေ။ပ။
ဂဏှာတိ”တိ။ ပပဉ္စသင်္ခါတိ ပပဉ္စကောဋ္ဌာသ။ ပပဉ္စန္တိ သတ္တာ သံသာရေ
စိရာယန္တိ ဧတေဟိတိ ပပဉ္စာ၊ မညန္တိ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ ပရိကပ္ပေန္တိ
ဧတာဟိတိ မညနာတိ ဒွိဟိပိ ပရိယာယေဟိ တဏှာဒယောဝ ပုတ္တာတိ အာဟ
“တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စေဟိ ဣမ မညနာနာမေန ပုတ္တေဟိ”တိ။ အဇညဿ
ဇညတော၊ အသေယျာဒိကဿ သေယျာဒိတော ဂဟဏတော ဒိဋ္ဌိမညနာ ဝိယ
တဏှာမာနမညနာပိ အညထာ ဂါဟော ဧဝါတိ အာဟ “အညထာ
ဂဏှာတိ”တိ။ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနာဒိနာ ဘိန္နသဘာဝါနမ္ပိ ဝိတက္ကာဒိနံ
သာဓာရဏော ဥပနိဇ္ဈာယနသဘာဝေါ ဝိယ အနုဂိဇ္ဈနုဏ္ဏတိပရာမသန-
သဘာဝါနမ္ပိ တဏှာဒိနံ သာဓာရဏေန အာရမ္မဏပရိကပ္ပနာကာရေန ပဝတ္တိ
မညနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “တိဟိ မညနာဟိ မညတိ”တိအာဒိ။ အဿာတိ
ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိသု ဝိယ သုခုမနယေနပိ မညနာပဝတ္တိ
အတ္တိတိ ဝိဘာဝနသုခတာယ ထူလံယေဝတံ ဒဿေတုကာမော “ဩဋ္ဌာရိက-
နယေနာ”တိအာဟ။ ဩဋ္ဌာရိကေ ဟိ ဝိဘာဂေ ဒဿိတေ သုခုမဝိဘာဝနာ
သုကရာတိ ဒဿေတုံ အယမတ္ထယောဇနာ ပုစ္ဆတိတိ သမ္ပန္နော။ အဇ္ဈတ္တိကာတိ
ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္တာ နိယကဇ္ဈတ္တာ ပုတ္တာ ဝိဘင်္ဂေ ပဋိ-
သတ္တိဒါမဂ္ဂေ စ။

ဝိဘင်္ဂေတိ ဓာတုဝိဘင်္ဂေ။ မဟိရာတိ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါ သင်္ခါရသန္တာန-
ပရိယာပန္တာ။ ကက္ခုန္တိ ထဒ္ဓံ။ ခရိဂတန္တိ ဖရသံ။ ကက္ခုဋ္ဌဘာဝေါ ကက္ခုဋ္ဌတ္တံ။
ကက္ခုဋ္ဌဘာဝေါတိ ကက္ခုဋ္ဌသဘာဝေါ။ မဟိဒ္ဓါတိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓတော မဟိဒ္ဓါ-
ဘူတံ။ အနုပါဒိန္တန္တိ န ဥပါဒိန္တံ။ အယောတိ ကာဋ္ဌလောဟံ။ လောဟန္တိ
ဇာတိလောဟံ ဝိဇာတိလောဟံ ကိတ္တိမလောဟံ ပိသာစလောဟန္တိ စတုပ္ပိဓံ။
ဘတ္တ အယော သဇ္ဈ၊ သုဝဏ္ဏံ တိပု သိသံ တမ္ပလောဟံ ဝေကန္တကလော-
ဟန္တိ ဣမာနိ သတ္တ ဇာတိလောဟာနိ နာမ၊ နာဂနာသိကလောဟံ ဝိဇာ-
တိလောဟံ နာမ၊ ကံသလောဟံ ဝဋ္ဋလောဟံ အာရက္ခုန္တိ တိဏိ ကိတ္တိမ-
လောဟာနိ နာမ၊ မောရက္ခကံ ပုထုကံ မလိနကံ စပလကံ သလကံ အာဇ္ဇလံ

ဘတ္တကံ ဒုသိလောဟန္တိ အဋ္ဌ ဝိသဘလောဟာနိ နာမ။ တေသု ဝေကန္တ-
 ကလောဟံ နာမ သဗ္ဗလောဟန္တေဒနသမတ္တာ ကော လောဟဇာတိ။
 တထာ ဟိ တံ ဝိကန္တတိ ဆိန္ဒတိတိ ဝိကန္တကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိကန္တကမေဝ ဝေကန္တကံ။
 နာဂနာသိကာလောဟံ လောဟသဒိသံ လောဟဝိဇာတိ ဟလိဒ္ဓါဒိဝိဇာတိ
 ဝိယ။ တထာ ဟိ တံ လောဟာကာရံ လောဟမလံ ဝိယ ဃနသံဟတံ ဟုတွာ
 တိဋ္ဌတိ။ တာပေတွာ တာဠိတံ ပန ဘိန္တံ ဘိန္တံ ဟုတွာ ဝိသရတိ မုဒု မဋ္ဌံ ကမ္ပနိယံ ဝါ
 န ဟောတိ။ တိပုတဗ္ဗေ မိဿေတွာ ကတံ ကံသလောဟံ။ သီသတဗ္ဗေ မိဿေတွာ
 ကတံ ဝဇ္ဇလောဟံ။ ဇေသတဗ္ဗေ မိဿေတွာ ကတံ အာရက္ခဋ္ဌံ။ တေနေဝ တံ-
 ကရဏေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ကိတ္တိမလောဟန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ ပန ကေဝလံ ရသကဓာတု-
 ဝိနိဂ္ဂတံ^၁၊ တံ “ဝိတ္တလ”န္တိပိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဣဓ နာဓိပ္ပေတံ၊ ယထာဝုတ္တံ မိဿကမေဝ
 ကတွာ ယောဇိတံ ကိတ္တိမန္တိ ဝုတ္တံ။ မောရက္ခကာဒိနိ ဧဝံနာမာနေဝေတာနိ။
 တေသု ယသ္မာ ပဉ္စ ဇာတိလောဟာနိ ပါဠိယံ ဝိသု ဝုတ္တာနေဝ၊ တသ္မာ
 ဝေကန္တကလောဟေန သဒ္ဓိံ^၂ ဝုတ္တာဝေသသံ သဗ္ဗံ ဣဓ လောဟန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တိပူတိ သေတတိပု။ သီသန္တိ ကာဠတိပု။ သဇ္ဈန္တိ ရဇေတံ။ မုတ္တာတိ
 ဟတ္ထိကုမ္ဘဇာဒိကာ အဋ္ဌဝိဓာပိ မုတ္တာ။ တထာ ဟိ ဟတ္ထိကုမ္ဘံ ဝရာဟဒါဌာ
 ဘုဇ်သီသံ ဝလောဟကုဋ္ဌံ ဝေဠု မစ္ဆသီရော သင်္ခေါ သိပ္ပိတိ အဋ္ဌ မုတ္တာ-
 ယောနိယော။ တတ္ထ ဟတ္ထိကုမ္ဘဇာ ဝိတဝဏ္ဏာ ပဘာဟိနာ။ ဝရာဟဒါဌာ
 ဝရာဟဒါဌဝဏ္ဏာဝ။ ဘုဇ်သီသဇာ နိလာဒိဝဏ္ဏာ သုဝိသုဒ္ဓါ ဝဇ္ဇလာ စ။
 ဝလောဟကဇာ ဘာသုရာ ဒုဗ္ဗိဘာဂရူပါ ရတ္တိဘာဂေ အန္ဓကာရံ ဝိမေန္တိယော
 တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒေဝုပဘောဂါ ဧဝ စ ဟောန္တိ။ ဝေဠုဇာ ကရကုပလသမာနဝဏ္ဏာ^၃
 န ဘာသုရာ၊ တေ စ ဝေဠု အမနုဿဂေါစရေ ဧဝ ပဒေသေ ဇာယန္တိ။
 မစ္ဆသီရဇာ ပါဠိနပိဋ္ဌသမာနဝဏ္ဏာ ဝဇ္ဇလာ လသဝေါ စ ဟောန္တိ ပဘာ-
 ဝိဟိနာ၊ တေ စ မစ္ဆာ သမုဒ္ဓမဇ္ဈေ ဧဝ ဇာယန္တိ။ သင်္ခဇာ သင်္ခေါဒရစ္ဆဝိဝဏ္ဏာ
 ကောလပ္ပမာဏာပိ ဟောန္တိ ပဘာဝိဟိနာဝ။ သိပ္ပိဇာ ပဘာဝိသေသယုတ္တာ
 ဟောန္တိ နာနာသဏ္ဌာနာ။ ဧဝံ ဇာတိတော အဋ္ဌဝိဓာသုပိ မုတ္တာသု ယာ
 မစ္ဆသင်္ခသိပ္ပိဇာ၊ တာ သာမုဒ္ဓိကာ ဟောန္တိ၊ ဘုဇ်ဇာပိ ကာစိ သာမုဒ္ဓိကာ
 ဟောန္တိ၊ ဣတရာ အသာမုဒ္ဓိကာ။ ယသ္မာ ဗဟုလံ သာမုဒ္ဓိကာဝ မုတ္တာ
 လောကေ ဒိဿန္တိ၊ တတ္ထာပိ သိပ္ပိဇာဝ၊ ဣတရာ ကာဒါစိကာ။ တသ္မာ
 သဗ္ဗောဟဝိနောဒနိယံ^၄ “မုတ္တာတိ သာမုဒ္ဓိကာ မုတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။

၁-ရသတဗ္ဗေ(က) ဇေသတဗ္ဗေ (အနုဂီ ၂-၅၂-ပိဋ္ဌေ) ၂-ဇေသဓဓာတုဝိနိဂ္ဂတံ(အနုဂီ ၂-၅၂-ပိဋ္ဌေ၊)
 ၃-ဝေဠုပဗ္ဗဇာ ကာရဗလသမာနဝဏ္ဏာ(အနုဂီ ၂-၅၃-ပိဋ္ဌေ) ၄-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌေ။

မဏိတိ ဌပေတွာ ပါဠိအာဂတေ ဝေဠုရိယာဒိကေ သေသော ဇောတိ-
ရသာဒိဘေဒေါ သဗ္ဗောပိ မဏိ။ ဝေဠုရိယန္တိ ဝံသဝဏ္ဏမဏိ။ သင်္ခေါတိ
သာမုဒ္ဓိကသင်္ခေါ။ သီလာတိ ကာဠုသီလာ ပဏ္ဍုသီလာ သေတသီလာဒိ-
ဘေဒေါ အဋ္ဌပိ သီလာ။ ရဇတန္တိ ကဟာပဏာဒိကံ ဝုတ္တာဝသေသံ ရဇတ-
သမ္ပတံ။ ဇာတဂ္ဂပန္တိ သုဝဏ္ဏံ။ လောဟိတဏှောတိ ရတ္တမဏိ။ မသာရဂ္ဂန္တိ
ကဗရမဏိ။ တိဏာဒိသု ဗဟိသာရာ တာလနာဠိကေရာဒယောပိ တိဏံ နာမ၊
အန္တောသာရံ ခဒိရာဒိ အန္တမသော ဒါရုခဏ္ဍမ္ပိ ကဋ္ဌံ နာမ၊ မုဂ္ဂမတ္တတော
ယာဝ မုဠိပ္ပမာဏာ မရုဗ္ဗာ သက္ခရာ နာမ၊ မုဂ္ဂမတ္တတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌာ
ဝါလိကာ နာမ။ ကဋ္ဌလန္တိ ကပါလခဏ္ဍံ။ ဘူမိတိ သသမ္ဘာရပထဝီ။
ပါသာဏောတိ အန္တောမုဠိယံ အသဏ္ဌဟနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဟတ္ထိပ္ပမာဏံ
ပါသာဏံ၊ ဟတ္ထိပ္ပမာဏတော ပန ပဋ္ဌာယ ဥပရိ ပဗ္ဗတောတိ။ အယံ အယော-
အာဒိသု ဝိဘာဂနိဒ္ဒေသော။ နိမိတ္တပထဝီတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဘူတံ ပထဝီကသိ-
ဏံ။ တမ္ပိ ဟိ “ရူပါဝစရတိကစတုက္ကဇ္ဈာနံ ကုသလတော စ ဝိပါကတော စ
ကိရိယတော စ စတုတ္ထသး ဈာနဿ ဝိပါကော ဣမေ ဓမ္မာ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ”တိ
ဝစနတော “ဗဟိရာ ပထဝီ”တိ ဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယာ စ အဇ္ဈတ္တာ-
ရမ္ပဏတ္ထိကေ နိမိတ္တပထဝီ၊ တံ ဂဟေတွာ”တိ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ စေတ္ထ တံဂတိက-
မေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော ပန ပုဗ္ဗေ ဘူမိဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတန္တိ။

တိဟိ မညနာဟိတိ ဝုတ္တံ မညနာတ္တယံ သပရသန္တာနေသု သင်္ခေပတော
ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ “အဟံ ပထဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဟံ ပထဝီတိ-
အာဒိနာ အဇ္ဈတ္တဝိသယံ ဝိဠိမညနံ မာနမညနဉ္စ ဒဿေတိ အတ္တာဘိနိဝေသာ-
ဟံကာရဒီပနတော။ မမ ပထဝီတိ ဣမိနာ တဏှာမညနံ မာနမညနမ္ပိ ဝါပရိဂ္ဂ-
ဟဘူတာယပိ ပထဝီယာ သေယျာဒိတော မာနဇေပနတော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ
ဣမိနာ နယေန မညနာဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနလာဘီ
ဈာနစက္ခုနာ ဂဟိတဈာနာရမ္ပဏံ “အတ္တာ”တိ အဘိနိဝိသန္တော တဉ္စ သေယျာ-
ဒိတော ဒဟန္တော အတ္တတော “အဟံ ပထဝီ”တိ မညတိ နာမ၊ တမေဝ “အယံ
မယံ အတ္တာ”တိ ဂဟဏေ ပန “မမ ပထဝီ”တိ မညတိ နာမ။ တထာ တံ “ပရ-
ပုရိသော”တိ ဝါ “ဒေဝေါ”တိ ဝါ ဝါဒဝသေန “အယမေဝ ပရေသံ အတ္တာ”တိ
ဝါ အဘိနိဝိသန္တော “ပရော ပထဝီ၊ ပရဿ ပထဝီ”တိ မညတိ နာမ။ ဣမိနာ
နယေန သေသပထဝီသုပိ ယထာရဟံ စတုက္ကံ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ “ပထဝီ” မညတိ”တိ ဧတ္ထ စတုက္ကဝသေန မညနံ ဒဿေတွာ
ဣဒါနိ မညနာဝတ္ထု မညနာယော စ ဝိဘဇိတွာ အနေကဝိဟိတံ တဿ

မညနာကာရံ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အယန္တိ ယထာ-
 ဝုတ္တော ပုထုဇ္ဇနော။ ဆန္ဒရာဂန္တိ ဗဟလရာဂံ။ အဿာဒေတိတိ နိကာမေတိ၊
 “ဣမေ ကေသာ မုဒုသိနိဒ္ဓကုဉ္ဇိတနိလောဘာသာ”တိအာဒိနာ တတ္ထ ရသံ
 ဝိဒ္ဓတိ။ အဘိနန္ဒတိတိ သပ္ပိတိကာယ တဏှာယ အဘိမုခေါ နန္ဒတိ
 ပမောဒတိ။ အဘိဝေတိတိ ဥပ္ပန္နံ တဏှာဘိနန္ဒနာဝေဂံ ဟဒယေန သန္တာရေတုံ
 အသက္ကောန္တော “အဟော မေ ကေသာ”တိ ဝါစံ နိစ္ဆာရေတိ။ အဇ္ဈောသာယ
 တိဋ္ဌတိတိ ဗလဝတဏှာဘိနိဝေသေန ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ တိဋ္ဌတိ။
 အညတရံ ဝါ ပန ရဇ္ဇနိယဝတ္ထုန္တိ ကေသာဒိတော အညတရံ ဝါ ကရ-
 စရဏာဒိပ္ပဘောဒံ နိယကဇ္ဈတ္တပရိယာပန္တံ ရာဂပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ ဝတ္ထု။ ဣတိတိ
 ဣမိနာ သိနိဒ္ဓါဒိပ္ပကာရေနာတိ ပတ္ထယိတဗ္ဗာကာရံ ပရာမသတိ။ တတ္ထ နန္တိ
 သမန္တာနေတိတိ တေသု ဘာဝိသု ကေသာဒိသု သိဒ္ဓံ ဝိယ ကတွာ နန္တိ တဏှံ
 သမန္တာဟရတိ သမုပစာရေတိ။ ပဏိဒဟတိတိ ပတ္ထနံ ဌပေတိ။

သမ္ပတ္တိံ နိဿာယ “သေယျောဟမသ္မိ”တိ၊ ဝိပတ္တိံ နိဿာယ “ဟိနောဟ-
 မသ္မိ”တိ မာနံ ဇနေတိတိ ယောဇနာ။ ပထဝီကောဋ္ဌာသဘူတာနံ ကေသာဒိနံ
 သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဟိ မာနဇပွနာ ပထဝိယာ မညနာ ဟောတိတိ အာဟ “ဧဝံ
 အဇ္ဈတ္တိကံ ပထဝီ မာနမညနာယ မညတိ”တိ။ အဝယဝဗျတိရေကေန သမုဒါ-
 ယဿ အဘာဝတော သမုဒါယော ဇီဝါဘိနိဝေသော အဝယဝေပိ ဟောတိတိ
 ဒဿေန္တော “တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ အာဂတနယေန ပန ကေသံ ‘ဇီဝေါ’တိ
 အဘိနိဝိသတိ”တိ အာဟ။ “ကေသာ နာမေတေ ဣဿရဝိဟိတာ ပဇာပတိ-
 နိဿိတာ အဏုသဉ္ဇယော ပကတိပရိဏာမော”တိအာဒိနာ နယေနပေတ္ထ
 ဒိဋ္ဌိမညနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣမိဿာ ပဝတ္တိယာတိ နိကန္တိမာနဒိဋ္ဌိနံ ပရိယာဒါနသမုပ္ပါဋ္ဌပ္ပဝတ္တိယာ။
 “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ ယဒိပိ တိဿန္တမ္ပိ မညနာနံ သမ္ဘဝေါ ဒဿိတော၊
 တဏှာမာနမညနာနံ ပန ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတတ္တာ ဒိဋ္ဌိမညနာ ဧဝေတ္ထ ဝိသေသ-
 တော ဥဒ္ဓဋ္ဌာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “ဧဝံ အဇ္ဈတ္တိကံ ပထဝီ ဒိဋ္ဌိမညနာယ
 မညတိ”တိ။

ဗာဟိရမ္ပိ ပထဝီ တိဟိ မညနာဟိ မညတိတိ ယောဇနာ။ တံ ပန
 မညနာဝိမိ ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိ အာဟ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အယံ ဇီဝေါတိ အယံ ကာဠုလောဟံ “ဇီဝေါ အတ္တာ”တိ အဘိနိဓတိ
 ကေစ္စေ နိဂဏ္ဌာ ဝိယ။ ဧဝံ ဗာဟိရံ ပထဝီံ ဒိဋ္ဌိမညနာယ မညတိတိ ဣောပိ
 “ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု၊ ယာ စ ဗာဟိရာ ပထဝီ-
 ဓာတူ”တိအာဒိနာ နယေန အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗော။

ပထဝီကသိကံ အတ္တတော သမနုပဿတိတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
 ဝုတ္တမေဝ။ အယမ္ပိ စ နယော “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိ ဣေဝ
 အန္တောဂဓာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ကသိကာနမ္ပိ ရူပသမညာသဟ္တာဝတော။ ပထဝီံ
 မညတိတိ ဣေ ယာဒိသော မညနာဝတ္ထု၊ မညနာနံ ဝိတ္တာရနယော ဝုတ္တော၊
 တာဒိသော ဣတော ပရံ ဝုတ္တနယောဝါတိ အာဟ “ဣတော ပရံ သင်္ခေပေ-
 နေဝ ကထယိဿာမာ”တိ၊ အတာဒိသော ပန ဝိတ္တာရတောပိ ကထယိဿတိတိ
 အတ္တော။

တသ္မာတိ ယသ္မာ “ပထဝီယာ”တိ ဣဒံ ဘုမ္မဝစနံ၊ တသ္မာ၊ သော
 အတ္တပရတဒုပကရဏာနံ အာဓာရဘာဝေန တံ မညနာဝတ္ထု၊ ကပ္ပေတိတိ
 အတ္တော။ တေနာဟ “အဟံ ပထဝီယာ”တိအာဒိ။ နနု စ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါ-
 နိန္ဒြိယဗဒ္ဓပဘေဒဿ ဓမ္မပ္ပဗန္ဓဿ သသဟ္တာရပထဝီ စ အာဓာရနိဿယော၊
 ဣတရာ အာရမ္မဏနိဿယော တဒါရမ္မဏဿာတိ ဣေ နိဗ္ဗိရောဓောတိ?
 န၊ မညနာဝတ္ထု၊ နိဿယဘာဝေန ပရိကပ္ပနတော။ အယံ ဟိ “အဟ”န္တိ
 ဒိဋ္ဌိမညနာယ မာနမညနာယ စ ဝတ္ထုဘူတဿ အတ္တနော ပထဝီသန္ဓိဿယံ
 ကတွာ “အဟံ ပထဝီယာ”တိ မညတိ၊ တဏှာမညနာယ ဝတ္ထုဘူတဿ
 ဥပကရဏဿ ပထဝီံ သန္ဓိဿယံ ကတွာ “မယံ ကိဉ္ဇနံ ပလိဗောဓော ပထဝီ-
 ယာ”တိ မညတိ။ ပရောတိအာဒိသုပိ ဣမိနာ နယေန အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယွာယံ အတ္တနယောတိ သမ္ပန္နော။ ဝုတ္တော ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။ ဧတေနေန
 နယေနာတိ ယွာယံ “သော ခေါ ပန မေ အတ္တာ ဣမသ္မိံ ရူပေ”တိ
 သမုဒါယဿ အာဓာရဘာဝဒီပနော အတ္တနယော ဝုတ္တော၊ ဧတေနေန
 နယေန။ န ဟိ အဝယဝဗျတိရေကေန သမုဒါယော လဟ္တတိ၊ တသ္မာ
 သမုဒါယေ ဝုတ္တဝိမိ အဝယဝေပိ လဟ္တတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ သော
 ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမိဿာ ပထဝီယာတိ မညန္တောတိ။ တသ္မိံယေဝ
 ပနဿ အတ္တနိတိ ဣေ အဿာတိ ပုထုဇ္ဇနဿ။ တသ္မိံယေဝ အတ္တနိတိ
 အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရပထဝီသန္ဓိဿယေ အတ္တနိ။ “ပထဝီယာ မညတိ”တိ ပဒဿာယံ
 ဝဏ္ဏနာ။ ဧဝံ “ပထဝီယာ မညတိ”တိ ဣေ အတ္တဝသေန ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာမညနံ
 ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပရဝသေန ဒဿေတုံ “ယဒါ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ

အဿာတိ ပရဿ။ တဒါတိ ပရဝသေန မညနာယံ။ ဒိဋ္ဌိမညနာ ဧဝ ယုဇ္ဇတိ
 တတ္ထ နိစ္စာဘိနိဝေသာဒယော သမ္ဘဝန္တိတိ ကတွာ။ အဝဓာရဏေန မာန-
 တဏှာမညနာ နိဝတ္တေတိ။ န ဟိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ, “မယျ”န္တိ စ
 ပဝတ္တလက္ခဏာ မာနတဏှာ ပရသ္မိံ ပရဿ သန္တကဘာဝေန ဂဟိတေ စ
 ပဝတ္တန္တိတိ အဓိပ္ပာယ်။ **ဣတရာယောဝီတိ** မာနတဏှာမညနာယောဝီ။
ဣန္ဒြိန္တိ အဋ္ဌကယာစရိယာ။ ပရဿပိ ဟိ ပထဝီသန္တိဿယေန သမ္ပတ္တိ-
 ဣဿရိယာဒိကဿ ဝသေန အတ္တနိ သေယျာဒိဘာဝံ ဒဟတော ပဏိဒဟ-
 တော စ စိတ္တံ တထာဘာဝါယ မာနတဏှာမညနာ သမ္ဘဝန္တိတိ အာစရိယာနံ
 အဓိပ္ပာယ်။ “ပရော ပထဝီ ပရဿ ပထဝီ”တိ ဧတ္ထာပိ ဣမေ ဒွေ ပကာရာ
 သာဓိပ္ပာယ် နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ။

“ပထဝီတော သဉ္ဇာနာတိ”တိ, “အာဒိတော”တိ စ အာဒိသု အနိဿက္ကဝစ-
 နေပိ တော-သဉ္ဇေ ဝိဇ္ဇောတိ အာဟ “**ပထဝီတောတိ နိဿက္ကဝစန**”န္တိ။
 သဉ္ဇပကရဏဿာတိ ဟိရညသုဝဏ္ဏဂတဿ ဒါသပေါရိသာဒိနာ ဝိတ္တုပ-
 ကရဏေန သဉ္ဇပကရဏဿ၊ အတ္တနော ဝါ ပရဿ ဝါ တေသံ ဉ္ဇပကရဏဿ
 ဝါတိ အတ္ထော။ **ယထာရုတ္တပ္ပဘေဒတောတိ** လက္ခဏာဒိအဇ္ဈတ္တိကာဒိရုတ္တပ္ပ-
 ကာရိဘာဂတော။ **ဥပ္ပတ္တိံ ဝါ နိဂ္ဂမနံ ဝါ** “တံ အဏ္ဏံ အဟောသိ
 ဟေမမယံ, တသ္မိံ သယံ ဗြဟ္မာ ဥပ္ပန္နော”တိ ဗြဟ္မဏ္ဏဝါဒဝသေန ဝါ “ဒွိဟိ
 အဏူဟိ ဒွိအဏူက”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တအဏူကဝါဒဝသေန ဝါ ပထဝီတော ဥပ္ပတ္တိံ
 ဝါ “သဗ္ဗောယံ လောကော ဣဿရတော ဝိနိဂ္ဂတော”တိ ဣဿရဝါဒဝသေန
 ဣဿရကုတ္တတော၊ ပထဝီတော နိဂ္ဂမနံ ဝါ မညမာနောတိ ယောဇနာ။
ပထဝီတော ဝါ အညော အာပါဒိကော အတ္တာတိ အဓိပ္ပာယ်။ ဧတ္ထ စ
 ပုရိမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ ကာရကလက္ခဏံ နိဿက္ကဝစနံ၊ ဒုတိယသ္မိံ ဉ္ဇပပဒလက္ခ-
 ဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အတ္တနော ပရိဂ္ဂဟဘူတပထဝီတော သုခပ္ပတ္တိံ တတော ဧဝ စ ပရေဟိ
 သေယျာဒိဘာဝံ ကပ္ပေန္တဿ ဝသေနပေတ္တ တဏှာမာနမညနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
အပရေတိ သာရသမာသာစရိယာ။ **တတော အညံ အပ္ပမာဏံ အတ္တာနံ ဂဟေ-**
တွာတိ ပုဗ္ဗေဘာဝိတအာပါဒိအပ္ပမာဏကသိဏဝသေန ဝါ ကာပိလကာဏာဒ-
 ဒိဋ္ဌိဝသေန ဝါ အပ္ပမာဏံ ဗျာပိနံ အတ္တာနံ ဂဟေတွာ။ **ပထဝီတောတိ** ပစ္စာ
 အဘာဝိတအဝိတပထဝီကသိဏသင်္ခါတပထဝီတော။ **မဟိဒ္ဓါပိ မေ** အတ္တာတိ
 ဣတော ပထဝီတော မဟိပိ မေ အတ္တာတိ အဓိပ္ပာယ်။

၁-မနုသမ္ပုတိယံ ပဌမဇ္ဈာယေ နဝမဂါထံ နိဿာယ ဝုတ္တမိဒံ ဝစနံ။ သော မမဿန္တတာယ
 ပဇာ ဥပ္ပနာတိ။

၂-ဣဿရမုတ္တိရုတ္တတော(က)

ကေဝလန္တိ အနဝသေသံ မဟာပထဝီ တဏှာဝသေန မမာယတိ၊ အယဉ္ဇနယော စတုဒိပိဿရိယေ ဌိတဿ ဒီပစက္ကဝတ္တိနော စ လဗ္ဗေယျ၊ မဏ္ဍလိကရာဇမဟာမတ္တကုဋုမ္ဘိကာနမ္ဘိ ဝသေန လဗ္ဗတေဝ တေသမ္ဘိ ယထာပရိဂ္ဂဟံ အနဝသေသေတွာ မညနာယ သမ္ဘဝတော။ “ဧဝံ မမာ”တိ ဂါဟဿ “ဧသော-ဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဂါဟရိရတာယ ဝုတ္တံ “ကော တဏှာ-မညနာ ဝေ လန္တိ”တိ။ ဣမိနာ နယေနာတိ ဝုတ္တမတိဒေသံ ဝိဘာဝေတုံ “သာ စာယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သာ စာယန္တိ သာ စ အယံ တဏှာမညနာယောဇတဗ္ဗာတိ သမ္ဘန္ဓော။ ယထာ ပန ဒိဋ္ဌိမညနာမညိတေဝတ္ထုသ္မိ သိနေဟံ မာနဉ္စ ဥပ္ပါဒယတော တဏှာမာနမညနာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝံ တဏှာမညနာမညိဘေန ဝတ္ထုနာ အတ္တာနံ သေယျာဒိတော ဒဟတော တဉ္စ အတ္တနိယံ နိစ္စံ တထာ တံသာမိဘူတံ အတ္တာနဉ္စ ပရိကပ္ပေန္တဿ ဣတရမညနာပိ သမ္ဘဝန္တိတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ “မေ”တိ ဟိ ဣမိနာ အတ္တဂ္ဂဟဏမုခေနေဝ အတ္တနိယသမ္ဘန္ဓော ပကာသီယတိတိ။

အဘိနန္ဒတိတိ ဣမိနာ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ တေဒသေန္တော “အဿာဒေတိ ပရာမသတိ စာ”တိ အာဟ။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တ-စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန စေတဿ ဒွယဿ အသင်္ကရတော ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကေ-စိတ္တုပ္ပါဒေပိ ဝါ အဓိပတိဓမ္မာနံ ဝိယ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေန တဿ တဿ ဗလဝဘာဝေန ပဝတ္တိ။ “တေသ္မိ” အတ္ထေတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန အဘိနန္ဒနတ္ထေ။ “တေန္တိ” “ပထဝီ အဘိနန္ဒတိ”တိ ဧတံ ပဒံ။ ယေသံ ဝိနေယျာနံ ယေဟိ ပကာရဝိသေသေဟိ ဓမ္မာနံ ဝိဘာဝနေ ကတေ ဝိသေသာမိဂမောဟောတိ၊ တေသံ ဘေဟိ ပကာရဝိသေသေဟိ ဓမ္မဝိဘာဝနံ၊ ယေသံ ပန ယေန ဧကေနေဝ ပကာရေန ဓမ္မဝိဘာဝနေ ကတေ ဝိသေသာမိဂမောဟောတိ၊ တေသမ္ဘိ တံ ဝတွာ ဓမ္မိဿရတာယ တဒညနိရဝသေသပ္ပကာရ-ဝိဘာဝနဉ္စ ဒေသနာဝိလာသော။ တေနာဟ “ပုဗ္ဗေ မညနာဝသေန ကိလေ-သုပ္ပတ္တိ” ဒေသေတွာ ဣဒါနိ အဘိနန္ဒနာဝသေန ဒေသေန္တော”တိ။ ဓမ္မ-ဓာတုယာတိ သမ္မာသမ္မောမိယာ။ သာ ဟိ သဗ္ဗဥေယျဓမ္မံ ယထာသဘာ-ဝတော ဓာရေတိ ဥပဓာရေတိ၊ သကလဉ္စ ဝိနေယျသတ္တသင်္ခါတဓမ္မပ္ပဗန္ဓံ အပါသဒုက္ခသံသာရဒုက္ခပတနတော ဓာရေတိ၊ သယဉ္စ အဝိပရိတပဝတ္တိ-အာကာရာ ဓာတူတိ ဓမ္မဓာတူတိ ဣဓာမိပ္ပေတာ။ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနံ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏံ သမ္မာသမ္မောမိတိ။

ချပွင့်ဝိဒ္ဓတ္တာတိ သုဠ၊ ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝတော၊ သမ္မာ အဓိဂတတ္တာတိ အတ္ထော။
 အဘိကင်္ခသမ္ပဂ္ဂဟပရာမသနာနံ ဝသေန အာရမ္မဏေ ပရိကပ္ပနာပဝတ္တိ
 မညနာ။ တတ္ထ “မမံ, အဟ”န္တိ စ အဘိနိဝေသနံ ပရိကပ္ပနံ။ ယေန အဇ္ဈော-
 သာနံ ဟောတိ၊ အယံ အဘိနန္ဒနာတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ သုတ္တာဒိ-
 အဝိရဒ္ဓါယေဝ အတ္တနောမတိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ, န ဣတရာတိ သုတ္တေန တဿာ
 သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ “ဝုတ္တဇ္ဇေတံ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒေသနာဝိလာသဝိဘာဝနဿ
 ပန သဟေတုကဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကာဒိဒေသနာယ နိဗဒ္ဓတာ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗာ။

တဿာတိ တေန။ ဉာတသဒ္ဓသမ္ပန္နေန ဟေတံ ကတ္တရိ သာမိဝစနံ။ တဿာတိ
 အပရိညာတတ္တာ။ “အပရိညာတ”န္တိ ပဋိက္ခေပမုခေန ယံ ပရိဇာနနံ ဝုတ္တံ၊ တံ
 အတ္တတော တိဝိဓာ ပရိညာ ဟောတိတိ တံ သရူပတော ပဝတ္တိအာကာရ-
 တော စ ဝိဘာဝေန္တော “ယော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ယာယ ပညာယ ဝိပဿနာဘူမိံ ပရိဇာနာတိ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ သာ
 ပရိဇာနနပညာ ဉာတပရိညာ။ သာ ဟိ တေဘူမကဓမ္မဇာတံ “အယံ ဝိပဿနာ-
 ဘူမိ”တိ ဉာတံ ဝိဒိတံ ပါကင်္ဂံ ကရောန္တိယေဝ လက္ခဏရသာဒိတော အဇ္ဈတ္တိ-
 ကာဒိဝိဘာဝတော စ ပရိစ္ဆိန္ဇ ဇာနာတိ။ ဣဓ ပန ပထဝီဓာတုဝသေန ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ “ပထဝီဓာတုံ ပရိဇာနာတိ”တိအာဒိ။ တိရဏပရိညာတိ
 တိရဏဝသေန ပရိဇာနနကပညာ။ သာ ဟိ ပရိဝါရေဟိ အနိစ္စတာဒိ-
 အာကာရေဟိ အနိစ္စတာဒိသဘာဝဿ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကဿ တိရဏဝသေန
 သမ္ပသနဝသေန တံ ပရိစ္ဆိန္ဇ ဇာနာတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂေနာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။
 သော ဟိ အနဝသေသတော ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂေနာတိ ဝါ အဂ္ဂ-
 ဘူတေန မဂ္ဂေန၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေနာတိ အတ္ထော။ ဥဘယထာပိ ဟိ သမုစ္ဆေဒ-
 ပဟာနကာရိ ဝေ ပညာ နိပ္ပရိယာယေန ပဟာနပရိညာတိ ဒဿေတိ။

နာမရူပဝတ္ထာနန္တိ ဧတေန ပစ္စယပရိဂ္ဂဟောပိ သင်္ဂဟိတောတိ ဒံဋ္ဌဗ္ဗော
 နာမရူပဿ ဟေတုဝတ္ထာနဘာဝတော။ သောပိ ဟိ ဟေတုပစ္စယမုခေန
 နာမရူပဿ ဝတ္ထာနမေဝါတိ။ ကလာပသမ္ပသနာဒိဝသေန တိရဏပရိညာ
 အနိစ္စာဒိဝသေန သမ္ပသနဘာဝတော။ တဿာတိ ယသ္မာ တာ ပရိညာယော
 နတ္ထိ၊ တသ္မာ။ အထ ဝါ တသ္မာ အပရိညာတတ္တာတိ ယသ္မာ အပရိညာတာ
 ပထဝီ၊ တသ္မာ အပရိညာတတ္တာ ပထဝီယာ တံ ပထဝီံ မညတိ စ အဘိ-
 နန္ဒတိ စာတိ။

ပထဝီဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာပေါင်္ဂါရာဒိဝဏ္ဏနာ

အာပံ အာပတောတိ ဣတ္ထ အပ္ပေါတိ၊ အပ္ပါယတီတိ ဝါ အာပေါ၊ ယသ္မိံ သင်္ခာတေ သယံ အတ္ထိ၊ တံ အာဗန္ဓနဝသေန ဗျာပေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ပရိ-
 ဗြူဟေတီတိ ဝါ အတ္ထော။ အတ္တာနံ အဓိ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပတိ ပတိ အတ္တာနန္တိ
 ပစ္စတ္တံ။ ဥဘယေနပိ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နမေဝ ဝဒတိ။ အာပေါ
 အာပေါဂတန္တိအာဒိသု အာဗန္ဓနမေဝ အာပေါ၊ တဒေဝ အာပေါသဘာဝံ
 ဂတတ္တာ အာပေါဂတံ၊ သဘာဝေနေဝ အာပဘာဝံ ပတ္တန္တိ အတ္ထော။
 သိနေဟနဝသေန သိနေဟော၊ သောယေဝ သိနေဟနသဘာဝံ ဂတတ္တာ
 သိနေဟဂတံ။ ဗန္ဓနတ္တံ ဂူပဿာတိ အဝိနိဗ္ဗောဂရူပဿ ဗန္ဓနဘာဝေါ၊
 အဝိပ္ပကိရဏဝသေန သမ္ပိဏ္ဏနန္တိ အတ္ထော။ ဥဂ္ဂဏှန္တောတိ ယထာပရိစ္ဆိန္ဓေ
 အာပေါမဏ္ဍလေ ယထာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပလဗ္ဘတိ၊ တထာ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တော။
 ဝုတ္တောတိ “အာပသ္မိ”န္တိ ဣတ္ထ ဝုတ္တအာပေါ။ သော ဟိ သသမ္ဘာရအာပေါ၊
 န “အာပေါကသိဏ”န္တိ ဣတ္ထ ဝုတ္တအာပေါ။ သေသန္တိ အာရမ္မဏသမ္ပုတိ-
 အာပါနံ သရူပဝိဘာဝနံ။ “အာပံ အာပတော ပဇာနာတိ”တိအာဒိပါဠိယာ
 အတ္ထဝိဘာဝနဉ္စေဝ တတ္ထ တတ္ထ မညနာဝိဘာဝဒဿနဉ္စ ပထဝီယံ ဝုတ္တ-
 သဒိသမေဝါတိ။ တတ္ထ “ပထဝီကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ”တိအာဒိနာ
 ဝုတ္တံ၊ ဣဓ “အာပေါကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ”တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗံ။
 တတ္ထ စ “ပထဝီတိ သဉ္ဇာနာတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ ပန “အာပေါတိ သဉ္ဇာနာ-
 တိ”တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဝေမာဒိ ဝေ ဝိသေသော။ သေသံ တာဒိသမေဝ။
 တေန ဝုတ္တံ “ပထဝီယံ ဝုတ္တသဒိသမေဝါ”တိ။ ယော ပနေတ္ထ ဝိသေသော၊ တံ
 ဒဿေတုံ “ကေဝလ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ မူလရသောတိ မူလံ ပဋိစ္စ
 နိဗ္ဗတ္တရသော။ ခန္ဓရသဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဝိရာဒိနိ ပါကဋ္ဌာနေဝ။
 ယထာ ပန ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေ၊ န ဝေမိဓ နိယမော အတ္ထိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိရံ
 ဝိရမေဝ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဘုမ္မာနီတိ အာဝါဋ္ဌာဒိသု ဌိတ-
 ဥဒကာနိ။ အန္တလိက္ခာနီတိ ပထဝီ အပ္ပတ္တာနိ ဝဿောဒကာနိ၊ ပတ္တာနိ
 ပန ဘုမ္မာနေဝ။ ဧဝံ ဝုတ္တာ စာတိ စ-သဒ္ဓေန ဟိမောဒကကပ္ပဝိနာသကဥဒက-
 ပထဝီယာအန္တောဥဒကပထဝီသန္တာရကဥဒကာဒိ ပုဗ္ဗေ အဝုတ္တမ္ပိ သမုစိ-
 နောတိ။

တေဇံ တေဇတောတိ ဣတ္ထ တေဇနဋ္ဌေန တေဇော၊ တေဇနံ နာမ
 ဒဟနပစနာဒိသမတ္ထံ နိသာနံ၊ ယံ ဥဏှတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယေန စာတိ ယေန

၁-ဒိ ၃-၂၅၇၊ အံ ၃-၂၉၃-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ဒိ ၁-၃၆၀-ဝိဇ္ဇေ။

တေဇောဂတေန ကုပိတေန။ သန္တပ္ပတိတိ အယံ ကာယော သမန္တတော
 တပ္ပတိ ကောဟိကဇရာဒိဘာဝေန ဥသုမဇောတော ဟောတိ။ ယေန ဝ ဇီရိ-
 ယတိတိ ယေန အယံ ကာယော ဇီရိယတိ၊ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ ဗလပရိက္ခယံ
 ဝလိတာဒိဘာဝဉ္စ ပါပုဏာတိ။ ယေန ဝ ပရိသုပ္ပတိတိ ယေန ကုပိတေန အယံ
 ကာယော ပရိတော သုပ္ပတိ၊ သော စ ပုဂ္ဂလော သုပ္ပာမိတိ သတဓောတ-
 သပ္ပိဂေါသီတစန္ဒနာဒိလေပဉ္စေဝ တာလဝဏ္ဏဝါတဉ္စ ပစ္စာသိသတိ။ ယေန ဝ
 အသိတပီတခါယိတသာယိတံ သမ္ဗော ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိတိ ယေန အသိတံ
 ဝါ ဩဒနာဒိ၊ ပီတံ ဝါ ပါနကာဒိ၊ ခါယိတံ ဝါ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိ၊ သာယိတံ ဝါ
 အဗ္ဗပက္ကမဓုဖာဏိတာဒိ သမ္ဗဒေဝ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိ၊ ရသာဒိဘာဝေန ပိဝေကံ
 ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထ စ သရီရဿ ပကတိဥသုမံ အတိက္ကမိတွာ ဥဏ္ဍ-
 ဘာဝေါသန္တာပေါ၊ သရီရဒဟနဝသေနပဝတ္ထော မဟာဒါဟော ပရိဒါဟော၊
 သတဝါရံ တာပေတွာ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွာ ဥဒ္ဓဋ္ဌသပ္ပိ သတဓောတသပ္ပိ၊
 ရသရုမိရမံသမေဒအဋ္ဌိအဋ္ဌိမိဉ္စသုက္ကာ ရသာဒယော။ တတ္ထ ပုရိမာ တယော
 တေဇော စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ပစ္ဆိမော ကမ္မသမုဋ္ဌာနောဝ။

တေဇောဘာဝံ ဂတတ္တာ တေဇောဂတံ။ ဥသ္မာတိ ဥဏ္ဍာကာရော။ ဥသ္မာဝ
 ဥသ္မာဘာဝံ ဂတတ္တာ ဥသ္မာဂတံ။ ဥသုမန္တိ စဏ္ဍဥသုမံ။ တဒေဝ ဥသုမဂတံ၊
 သဘာဝေန ဥသုမဘာဝံ ပတ္တန္တိ အတ္ထော။ ကဋ္ဌဂ္ဂိတိ ကဋ္ဌုပါဒါနော အဂ္ဂိ။
 သကလိကဂ္ဂိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သင်္ကာရဂ္ဂိတိ ကစဝရံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္န-
 အဂ္ဂိ။ ဣန္ဒြိဂ္ဂိတိ အသနိအဂ္ဂိ။ သန္တာပေါတိ ဇာလာယ ဝါ ပီတစ္စိတင်္ဂါရာနံ ဝါ
 သန္တာပေါ။ သူရိယသန္တာပေါတိ အာတပေါ။ ကဋ္ဌသန္တိဝယသန္တာပေါတိ
 ကဋ္ဌရာသိံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နသန္တာပေါ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ
 ဝုတ္တာ စာတိ စ-သဒ္ဓေန ပေတဂ္ဂိကပ္ပဝိနာသကဂ္ဂိနိရယဂ္ဂိအာဒိကေ အဝုတ္တေပိ
 သမုတ္တိနောတိ။

ဝါယံ ဝါယတောတိ ဣတ္ထ ဝါယနဋ္ဌေန ဝါယော။ ကိမိဒံ ဝါယနံ နာမ?
 ဝိတ္တန္တနံ၊ သမုဒီရဏံ ဝါ၊ ဝါယနံ ဂမနန္တိ ဧကေ။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတာတိ
 ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာဒိပဝတ္တကာ ဥဒ္ဓံ အာရောဟနဝါတာ။ အဓောဂမာ ဝါတာတိ
 ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနိဟရဏကာ အဓော ဩရောဟနဝါတာ။ ကုန္တိသယာ ဝါ-
 တာတိ အန္တာနံ ဗဟိဝါတာ။ ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာတိ အန္တာနံ
 အန္တောဝါတာ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာတိ မေနီဇာလာနုသာရေန
 သကလသရီရေ အင်္ဂမင်္ဂါနိ အနုသဋ္ဌာ သမိဉ္စနပဿာရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ

ဝါတာ။ သတ္တကဝါတာတိ သန္တိဗန္ဓနာနိ ကတ္တရိယာ ဆိန္ဒန္တာ ဝိယ ပဝတ္တဝါတာ။ ခုရကဝါတာတိ ခုရေန ဝိယ ဟဒယမံသဆေဒနဖာလန-
ကဝါတာ။ ဥပ္ပလကဝါတာတိ ဟဒယမံသဿ သမုပ္ပါဋ္ဌနကဝါတာ။ အဿာ-
သောတိ အန္တောပဝိသနကနာသိကာဝါတော။ ပဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမန-
နာသိကာဝါတော။ ဧတ္ထ စ ပုရိမာ သဗ္ဗေ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ အဿာသပဿာသာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ။

ဝါယောဂတန္တိ ဝါယောဝ ဝါယောဂတံ၊ သဘာဝေနော ဝါယော-
ဘာဝံ ပတ္တန္တိ အတ္တော။ ထန္တိတတ္တံ ဂူပဿာတိ အဝိနိဗ္ဗောဂဂူပဿ
ထန္တိတဘာဝေါ။ ပုရတ္ထိမာ ဝါတာတိ ပုရတ္ထိမဒိသတော အာဂတာ ဝါတာ။
ပန္နိမာဒိသုပိ ဒေသော နယော။ သရဇာဒိသု သဟ ရဇေန သရဇာ၊ ရဇဝိရ-
ဟိတာ သုဒ္ဓါ အရဇာ။ သီတဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ သီတဝလာဟကန္တရေ ဝါ ဇာတာ
သီတာ၊ ဥဏှဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥဏှဝလာဟကန္တရေ ဝါ ဇာတာ ဥဏှာ။
ပရိတ္တာတိ မန္တာ တနကဝါတာ။ အဓိမတ္တာတိ ဗလဝဝါတာ။ ကာဠာတိ
ကာဠဝလာဟကန္တရေ သမုဋ္ဌိတာ။ ယေဟိ အဗ္ဘာဟတော ဆဝိဝဏ္ဏော
ကာဠကော ဟောတိ၊ တေသံ ဧဟံ အဓိဝစနန္တိပိ ဧကေ။ ဝေရန္တဝါတာတိ
ယောဇနတော ဥပရိ ဝါယနဝါတာ။ ပက္ခဝါတာတိ အန္တမသော မက္ခိကာယပိ
ပက္ခာယူဟနဝါတာ။ သုပဏ္ဏဝါတာတိ ဂရုဠဝါတာ။ ကာမံ စေတေပိ ပက္ခဝါ-
တာဝ၊ ဥဿဒဝသေန ပန ဝိသုံ ဂဟိတာ။ တာလဝဏ္ဏဝါတာတိ တာလ-
ပဏ္ဏေဟိ ကတေန၊ အညေဟိ ဝါ ကတေန ကေနစိ မဏ္ဍလသဏ္ဌာနေန
သမုဋ္ဌာပိတဝါတာ။ ဝိရူပနဝါတာတိ ဗိဇနပတ္တကေန သမုဋ္ဌာပိတဝါတာ။
ဣမာနံ စ တာလဝဏ္ဏဝိရူပနာနိ အနုပ္ပန္နမ္ဘိ ဝါတံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နမ္ဘိ ပရိဝတ္တေန္တိ။
ဣဓာပိ စ-သဒ္ဓေါ ဥဒကသန္တာရကဝါတကပ္ပဝိနာသကဝါတဇာလာပေလ္လနက-
ဝါတာဒိကေ အဝုတ္တေပိ သမုတ္တိနောတိ။ ဧတ္ထ စ “အာပံ မညတိ”တိအာဒိသု
ယသ္မာတိဟိ မညနာဟိ “အဟံ အာပေါတိ မညတိ၊ မမ အာပေါတိ မညတိ”တိ-
အာဒိနာ ပထဝီဝါရေ ဝုတ္တနယေန သက္ကာ မညနာဝိဘာဂေါ ဝိဘာဝေတုန္တိ
ဝုတ္တံ “သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဣမေသု
တိသု ဝါရေသု ယထာရဟံ မညနာဝိဘာဂေါ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။

တ္ထောဝတာတိ ဧတ္တကေန ဣမိနာ စတုဝါရပရိမာဏေန ဒေသနာ-
ဝိသေသေန။ စ-သဒ္ဓေါ ဗျာဘိရေကော။ တေန ဝက္ခမာနံယေဝ ဝိသေသံ
ဇောတေတိ။ ယွာယန္တိ ယော အယံ လက္ခဏော နာမ ဟာရော ဝုတ္တောတိ
သမ္ပန္နော။ သော ပန လက္ခဏဟာရော ယံလက္ခဏော တတ္ထ ဝုတ္တော၊ တံ

ဒဿေတုံ “ရုတ္တနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝုတ္တနိ ဧကဓမ္မေတိ ကုသလာဒိသု ခန္ဓာဒိသု ဝါ ယသ္မိံ ကသ္မိန္တိ ဧကဓမ္မေ သုတ္တေ သရူပတော နိဒ္ဒါရဏဝသေန ဝါ ကထိတေ။ ယေ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏာ တေနာတိ ယေ ကေဝိ ဓမ္မာ ကုသလာဒိဘာဝေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဒိဘာဝေန ဝါ တေန ဝုတ္တဓမ္မေန သမာန-
လက္ခဏာ။ ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ သဗ္ဗေတိ သဗ္ဗေပိ ကုသလာဒိသဘာဝါ၊ ခန္ဓာဒိ-
သဘာဝါ ဝါ ဓမ္မာ သုတ္တေ အဝုတ္တာပိ တာယ သမာနလက္ခဏတာယ ဝုတ္တာ
ဘဝန္တိ၊ အာနေတွာ သံဝဏ္ဏနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

တ္ထေ စ ဧကလက္ခဏာတိ သမာနလက္ခဏာ ဝုတ္တာ။ တေန သဟစရိတာ သမာနကိစ္စတာ သမာနဟေတုတာ သမာနဖလတာ သမာနာရမ္မဏတာတိ ဝေမာဒိဟိပိ အဝုတ္တာနံ ဝုတ္တာနံ ဝိယ နိဒ္ဒါရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိတိ ဣမိနာ ပကာရေန။ တေနာဟ “ဧဝံ နေတ္ထိယံ လက္ခဏော နာမ ဟာရော ဝုတ္တာ”တိ၊ နေတ္ထိပါဠိယံ^၁ ပန “ယေ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏာ ကေဝိ သော ဟာရော လက္ခဏော နာမာ”တိ ပါဠော အာဂတော။ တဿ ဝသေနာတိ တဿ လက္ခဏဟာရဿ ဝသေန။ ရူပလက္ခဏံ အနတိတတ္တာတိ ရူပနသဘာ-
ဝေန သမာနသဘာဝတ္တာ။ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ။ ဧတာတိ “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တဒိဋ္ဌိ။ ဧတ္ထ စ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမညနာဒဿနေနေဝ သကလရူပဝတ္ထုကာ တဏှာမာနမညနာပိ ဒဿိတာ ဝေါတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “တသ္မိံယေဝ ပနဿ ဒိဋ္ဌိမညနာယ မညိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ သိနေဟံ မာနံ စ ဥပ္ပါဒယတော တဏှာမာနမညနာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ အထ ဝါ ပထဝိံ အာပံ တေဇံ ဝါယံ မေတိ မညတိ အဘိနန္ဒတိတိ စ ဝဒန္တေန ဝုတ္တနယေနေဝ သကလရူပဝတ္ထုကာ တဏှာမညနာ တဒနုသာရေန မာနမညနာပိ ဝုတ္တာဝ ဟောတိတိ ဝေဓမ္မတ္ထ ဣတရမညနာပိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ။

အာပေါဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘူတဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၃။ “ပထဝိံ မညတိ၊ ပထဝိယာ မညတိ”တိအာဒိဟိ ပဒေဟိ “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ”တိအာဒိနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနံ နိဒ္ဒါရိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ဧဝံ ရူပမူလေန သင်္ခါရဝတ္ထုကံ မညနံ

ဝတ္ထု”တိ။ တေသု သင်္ခါရေသု သတ္တေသုပီတိ တဒုပါဒါနေသုပိ သတ္တေသု။
 ဓာတုသုတိ ပထဝီအာဒိသု စတုသု ဓာတုသု။ “ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ”န္တိအာဒိသု^၁
 ဘူတ-သဒ္ဓေါ ဥပ္ပါဒေ ဒိဿတိ။ သဥပသဂ္ဂေါ ပန “ပဘူတမရိယော ပကရေတိ
 ပုည”န္တိအာဒိသု ဝိပုလေ။ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခုနံ ပရိဘူတရူပေါ”တိအာဒိသု
 ဟိံသနေ။ “သမ္ဘူတော သာဏဝါသီ”တိအာဒိသု^၂ ပညတ္တိယံ။ “အဘိဘူတော
 မာရော ဝိဇိတော သင်္ခါမော”တိအာဒိသု ဝိမထနေ။ “ပရာဘူတရူပေါ ခေါ
 အယံ အစေလော ပါထိကပုတ္တော”တိအာဒိသု^၃ ပရာဇယေ။ “အနုဘူတံ သုခ-
 ဒုက္ခ”န္တိအာဒိသု ဝေဒိယနေ။ “ဝိဘူတံ ဝိဘာဝိတံ ပညာယာ”တိအာဒိသု
 ပါကင်္ခိကရဏေ ဒိဿတိ။ တေ သဗ္ဗေ ရုက္ခာဒိသုတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ “ကာလော ဃဿတိ ဘူတာနီတိ^၄၊ ဘူတာ လောကေ
 သမုဿယ”န္တိ^၅ စ အာဒိသု အဝိသေသေန သတ္တဝါစကောပိ ဘူတသဒ္ဓေါ။
 ဥပရိ ဒေဝါဒိပဒေဟိ သတ္တဝိသေသာနံ ဂဟိတတ္တာ ဣမ တဒဝသိဋ္ဌာ ဘူတ-
 သဒ္ဓေန ဂယန္တိတိ အာဟ “နော စ ခေါ အဝိသေသေနာ”တိ။ တေနေဝါဟ
 “ဓာတုမဟာရာဇိကာနံ ဟိ ဟေဋ္ဌာ သတ္တာ ဣမ ဘူတာတိ အဓိပ္ပေတာ”တိ။
 ယော ဟိ သတ္တနိကာယော ပရိပုဏ္ဏယောနိကော စတုဟိပိ ယောနိဟိ
 နိဗ္ဗတ္တနာရဟော၊ တတ္ထာယံ ဘူတသမညာ အဏ္ဏဇာဒိဝသေန ဘဝနတော။

ဘူတေတိ ဝုတ္တဒေသအာဒေသိတေ ဘူတေ။ ဘူတတော သဉ္ဇာနာတိတိ
 ဣမိနာ “ဘူတာ”တိ လောကဝေါဟာရံ ဂဟေတွာ ယထာ တတ္ထ တဏှာဒိ-
 မညနာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝံ ဝိပရိတသညာယ သဉ္ဇာနနံ ပကာသီယတိ။ သွာယ-
 မတ္တော ဟေဋ္ဌာ “ပထဝီတော သဉ္ဇာနာတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယာနုသာရေန
 သက္ကာ ဇာနိတုန္တိ အာဟ “ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။ ယထာ သုဒ္ဓါဝါသာ သဗ္ဗဒါ
 အဘာဝတော ဣမံ ဒေသနံ နာရဋ္ဌာ၊ ဧဝံ နေရယိကာပိ သဗ္ဗမညနာနဓိဋ္ဌာန-
 တော။ ဧတေနဝ ကေစ္စပေတာနမ္ပေတ္တ အသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အပရေ ပန
 “ဒိဋ္ဌိမညနာနဓိဋ္ဌာနတော တေသမ္ပေတ္တ သင်္ဂဟော ဣစ္ဆိတောယေဝါ”တိ
 ဝဒန္တိ။ “သမင်္ဂီဘူတံ ပရိစာရေန္တ”န္တိအာဒိနာ သုတ္တေ ဝုတ္တနယေန။ ရဇ္ဇတိတိ
 “သုဘာ သုခိတာ”တိ ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟေန တတ္ထ ရာဂံ ဇနေတိ။ ဧဝမေတ္ထ
 ရဇ္ဇန္တော စ န ကေဝလံ ဒဿနဝသေနော၊ သဝနာဒိဝသေနပိ ရဇ္ဇတေဝါတိ
 ဒဿေန္တော “ဒိသ္မာပိ။ပ။ ဥတ္တာပိ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဃာယနာဒိဝသေန
 ရဇ္ဇနံ တေဟိ အနုဘူတဂန္ဓမာလာဒိဝသေန စေဝ ဝိသဘာဂဝတ္ထုဘူတာနံ

၁-ဒီ ၂-၁၁၉၊ သံ ၃-၁၄၁-ပိဋေသု။ ၂-ဝိ ၄-၄၉၆-ပိဋေ။ ၃-ဒီ ၃-၁၅၊ ၁၇၊ ၂၁-ပိဋေသု။
 ၄-ဒု ၅-၆၈-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၅-ဒီ ၂-၁၂၉၊ သံ ၁-၁၆၀-ပိဋေသု။
 မ-ဋီ ၁-၆—န-ဗု-သ

တေသံ ပရိဘောဂဝသေန စ ယထာနုဘဝံ အနုဿရဏဝသေန စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဧဝံ ဘူတေ တဏှာမညနာယ မညတိတိ ဝုတ္တနယေန ဘူတေ ပဋိစ္စ
 ဆန္ဒရာဂံ ဇနေနော တေသံ ပဋိပတ္တိံ အဿာဒေနော အဘိနန္ဒန္တော
 အဘိဝဒန္တော အဇ္ဈောဿာယ တိဋ္ဌန္တော “ဤဒိဿီ အဝတ္ထံ မမ အနာဂတ-
 မဒ္ဒါနံ သိယာ”တိအာဒိနာ ဝါ ပန နယေန တတ္ထ နန္တိ သမန္ဓာနေန္တော
 ဘူတေ တဏှာမညနာယ မညတိတိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ** ခတ္တိယမဟာ-
 သာလာဒိဘာဝဿ။ **သဗ္ဗတ္တိံ ဝိပတ္တိန္တိ** ဇာတိဝသေန ဥက္ကဋ္ဌနိဟိနတံ။ **ဒဟတိတိ**
 ဌပေတိ။ **ယော ဝေရူပေါ မာနောတိ** ယော ဧသော “အယံ ပုဗ္ဗေ မယာ
 သဒိသော၊ ဣဒါနိ အယံ သေဋ္ဌော၊ အယံ ဟိနတရော”တိ ဥပ္ပန္နော မာနော။
အယံ ဝုစ္ဆတိ မာနာတိမာနောတိ အယံ ဘာရာတိဘာရော ဝိယ ပုရိမံ သဒိသ-
 မာနံ ဥပါဒါယ မာနာတိမာနော နာမာတိ အတ္ထော။

နိစ္ဆာတိအာဒိသု ဥပ္ပါဒါဘာဝတော **နိစ္ဆာ**၊ မရဏာဘာဝတော **ရဝါ**၊
 သဗ္ဗဒါ ဘာဝတော **သဿတာ**။ အနိစ္စပဋိပက္ခတော ဝါ **နိစ္ဆာ**၊ ထိရဘာဝတော
ရဝါ၊ သဿတိသမတာယ **သဿတာ**၊ ဇရာဒိဝသေန ဝိပရိဏာမဿ အဘာ-
 ဝတော **အဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ** မညတိ။ **သဗ္ဗေ သတ္တာတိ** ဩဋ္ဌဂေါဏဂဠိ-
 ဘာဒယော အနဝသေသာ သဉ္ဇနဋ္ဌေန သတ္တာ။ **သဗ္ဗေ ပါဏာတိ** “ဧကိန္ဒြိယော
 ပါဏော ဒွိန္ဒြိယော ပါဏော”တိအာဒိဝသေန ဝုတ္တာ အနဝသေသာ ပါဏ-
 နဋ္ဌေန ပါဏာ။ **သဗ္ဗေ ဘူတာတိ** အနဝသေသာ အဏ္ဏကောသာဒိသု ဘူတာ
 သဉ္ဇာတာတိ ဘူတာ။ **သဗ္ဗေ ဇီဝါတိ** သာလိယဝဂေါရုမာဒယော အနဝ-
 သေသာ ဇီဝနဋ္ဌေန ဇီဝါ။ တေသု ဟိ သော ဝိရူဟဘာဝေန ဇီဝသညိ။
အဝသာ အမလာ အဝိရိယာတိ တေသံ အတ္တနော ဝသော ဝါ ဗလံ ဝါ
 ဝိရိယံ ဝါ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ **နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာတိ** ဧတ္ထ **နိယတိတိ**
နိယတတာ၊ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတအဘေဇ္ဇမဏိ ဝိယ အဝိဇဟိတပကတိတာ။
သင်္ဂတိတိ ဆန္တံ အဘိဇာတိနံ တတ္ထ သင်္ဂမော။ **ဘာဝေါတိ** သဘာဝေါယေဝ
 ကဏ္ဍကာနံ တိဒိဏတာ၊ ကပိဋ္ဌဗလာဒိနံ ပရိမဏ္ဍလာဒိတာ၊ မိဂပက္ခိနံ
 ဝိစိတ္တဝဏ္ဏာဒိတာတိ ဝေမာဒိကော။ **ဧဝံ** နိယတိယာ စ သင်္ဂတိယာ စ ဘာဝေ
 စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ။ ယေန ဟိ ယထာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော
 တထေဝ ဘဝတိ။ ယေန န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော န ဘဝတိတိ ဒဿေတိ။ **ဆသ္မေ-**
ဝါဘိဇာတိသုတိ ကဏှာဘိဇာတိအာဒိသု ဆသု ဧဝံ အဘိဇာတိသု ဌတော
 သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အညာ သုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။
ဝါ-သဒ္ဓေန အန္တာဒိဘေဒေ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသေ သင်္ဂဏာတိ။

ဥပပတ္တိန္တိ ဣမိနာ တသ္မိံ တသ္မိံ သတ္တနိကာယေ ဘူတာနံ သဟဗျတံ အာကင်္ခတိတိံ ဒဿေတိ။ သုခုပ္ပတ္တိန္တိ ဣမိနာ ပန တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပန္နဿ သုခုပ္ပတ္တိံ။ ကေစ္စေ ဘူတေ နိစ္ဆာတိအာဒိနာ ဧကစ္စသဿတိကဒိဋ္ဌိံ ဒဿေတိ။ အဟမ္မိ ဘူတေသု အညတဇရာသ္မိတိ ဣမိနာ ပန စတုတ္ထံ ဧကစ္စသဿတိကဝါဒိံ ဒဿေတိ။

ယတော ကုတောစိတိ ဣဿရပုရိသာဒိဘေဒတော ယတော ကုတောစိ။ ကော တဏှာမညနာဝ လန္တတိတိ ဣဓာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဣတရမညနာနမ္ပိ သမ္ပဝေါ နိဗ္ဗါရေတဗ္ဗော။ ဝုတ္တပ္ပကာရေယေဝ ဘူတေ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အဘိနန္ဒတိတိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အာဟ “ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ “ယော ဘူတပညတ္တိယာ ဥပါဒါနဘူတေ ခန္ဓေ ပရိဇာနာတိ။ သော တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနာတိ”တိအာဒိနာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အပရေ ပနေတ္ထ ဘူတဂါမောပိ ဘူတ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတောတိ ရုက္ခာဒိဝသေနပိ မညနာဝိဘာဂံ ယောဇေတွာ ဒဿေန္တိ။ တထာ မဟာဘူတဝသေနပိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။

ဘူမိဝိသေသာဒိနာ ဘေဒေနာတိ ဘူမိဝိသေသဥပပတ္တိဝိသေသာဒိ-ဝိဘာဂေန။ ဣန္ဒြိယာတိ ပုညဝိသေသနိဗ္ဗတ္တေန အာနုဘာဝေန။ ကိဉ္ဇာပိ ဒော-သဒ္ဓေါ “ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတဝလာဟကေ ဒေဝေ”တိအာဒိသု အဇဇ္ဇာကာသေ အာဂတော၊ “ဒေဝေါ စ ထောကံ ထောကံ ဖုဿာယတိ”တိအာဒိသု မေဃေ၊ “အယံ ဟိ ဒေဝ ကုမာရေ”တိအာဒိသု၊ ခတ္တိယေ အာဂတော၊ “ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ ဒေဝေါ မညေ”တိ-အာဒိသု၊ ဝိယ ဣဓ ဥပပတ္တိဒေဝေသု အာဂတော၊ ဒေဝ-သဒ္ဓေန ပန ဝတ္တဗ္ဗသတ္တေ အနဝသေသတော ဥဒ္ဓရိတွာ တတော ဣဓာမိပ္ပေတေ ဒဿေတုံ “တေ တိ-ဝိဓာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသာ ဆ ကာမာဝစရာ ဣဓ ဒေဝါတိ အမိပ္ပေတာ ဣတရေသံ ပဒန္တရေဟိ နိဝတ္တိတတ္တာတိ အမိပ္ပါယော။ ဘူတာ ဒေဝါတိ ဂဟိ-တေသု သတ္တေသု တဏှာဒိမညနာနံ ပဝတ္တာကာရေနပိ တိဝိလေက္ခဏန္တိ အာဟ “ဘူတဝါရေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

“အညတရဿ ဥပါသကဿ ပဇာပတိ အဘိရူပါ ဟောတိ”တိအာဒိသု၊ ပဇာပတိ-သဒ္ဓေါ သရဏိယံ အာဂတော၊ “ပဇာပတိ ကာမဒါယီ သုဝဏ္ဏ-ဝဏ္ဏာ မေ ပဇာ ဟောတူ”တိအာဒိသု ဒိဋ္ဌိဂတိကပရိကပ္ပိတေ၊ “ပဇာပတိဿ

၁-သံ ၁-၆၅၊ သံ ၂-၁၂၇၊ သံ ၃ ၄၁၊ မ ၁-၃၉၁၊ အံ ၃-၂၇၄၊ ခု ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂-ဒိ ၂-၁၄၊ ၁၆-ပိဋ္ဌေသု။

၃-ဒိ ၁-၅၆၊ မ ၂-၁၇၂-ပိဋ္ဌေသု။

၄-ဝိ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေသု။

ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇံ ဥလ္လောကေယျာထာ”တိအာဒိသု” ဒေဝဇေဋ္ဌကေ၊ ဣမ ပန အဓိပတိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဥပရိ မြဟ္မုနော ဂယမာနတ္တာ တေသံ မတိမတ္ထံ။
ဒေဝါနန္တိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဒေဝါနံ။ **မဟာရာဇာဒိနန္တိ** အာဒိ-သဒ္ဓေန သက္ကသုယာမသန္တုသိတသုနိမ္မိတဝသဝတ္ထိနော ဂဟိတာ။ **တေသန္တိ** မဟာ-
 ရာဇာဒိနံ။ **သတ္တသင်္ခါတာယာ**တိ ကာမဘူမိယံ သတ္တသင်္ခါတာယ။ **ပဇာပတိန္တိ**
 ပဇာပတိဘာဝံ။ ပဇာပတိဘာဝေန ဟိ မာနံ ဇပေဋ္ဌော ပဇာပတိ မာန-
 မညနာယ မညတိတိ ဝုတ္တော။

ကော ဒိဋ္ဌိမညနာဝ ယုဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ၊ ပဇာပတိနော ပန သမိပတံ သလောကတံ ဝါ အာကင်္ခတော၊ တထာဘာဝါယ စိတ္တံ ပဏိဒဟတော၊ တထာလဒ္ဓဗ္ဗာယ သမ္ပတ္တိယာ အတ္တနော သေယျာဒိဘာဝံ ဒဟတော စ တဏှာမာနမညနာပိ သမ္ပဝန္တိတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ **ယေ စ ဓမ္မာ**တိ အာယု-
 ဝဏ္ဏာဒိကေဝဒတိ။ **ပဇာပတိန္တိ** ဣတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဣတရမညနာနမိ သမ္ပဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

မြူဟိတောတိ ပရိဝုဒ္ဓေါ။ **ဂုဏဝိသေသေ**ဟိတိ ဈာနာဒိဟိ ဝိသိဋ္ဌေဟိ ဂုဏေဟိ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မတာယ။ မြဟ္မ-သဒ္ဓဿ သတိပိ အဝိသေသတော ဝိသိဋ္ဌဝါစကတ္ထေ ယတ္ထ ယတ္ထ ပနဿ ဂုဏဝိသေသယုတ္တာဒိရူပါ ပဝတ္ထိ၊ တံ ဒဿေတုံ “**အဝိစာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သဟဿော**တိ သဟဿိယာ လောက-
 ဓာတုယာ အဓိပတိဘူတော။ **မဋ္ဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တော**တိ ပဏီတေန ပဋ္ဌမဇ္ဈာနေန နိဗ္ဗတ္တော၊ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ ဝါ ပဋ္ဌမံ အဘိနိဗ္ဗတ္တော။ **ဂဟိတာ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ပဓာနဂ္ဂဟဏေန အပ္ပဓာနာနမိ ကေနစိ သမ္ပန္နေန ဂဟိတဘာဝသိဒ္ဓိတော။
 ဣတ္ထ စ မြဟ္မာတိ မဟာမြဟ္မာ အဓိပေတော။ သော ဟိ ဝဏ္ဏဝန္တတာယ စေဝ ဒိဿာယုကတာယ စ မြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဟိ မဟန္တော မြဟ္မာတိ **မဟာမြဟ္မာ**၊ တဿ ပန ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌိတာတိ **မြဟ္မပုရောဟိတာ**၊ ပရိသာယံ ဘဝါ ပရိစာရကာတိ **မြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥက္ကဋ္ဌေကပုဂ္ဂလဘာဝတော ပဇာပတိသ္မိံ ဝိယ မြဟ္မနိ မညနာ ဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ “**ပဇာပတိဝေါရေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ**”တိ။ တထာ ဟိ ဗဟုပုဂ္ဂလဘာဝသာမညတော အာဘဿရဝါရာဒိနံ ဘူတဝါရသဒိသတာ ဝုတ္တော။

ယထာဝုတ္တပဘာယ အာဘာသနသီလာ ဝါ **အာဘဿရာ**။ **ကေတလဝါ-
 သိနော**တိ ဣဒံ ဈာနန္တရဘူမိနံ ဝိယ ဟေဋ္ဌပရိဘာဝါဘာဝတော ဝုတ္တံ၊

ဌာနာနိ ပန နေသံ ပရိစ္ဆိန္ဒာနေဝ။ အာဘဿရေဟိ ပရိတ္တာ အာဘာ
ဧတေသန္တိ ပရိတ္တာဘာ။ အပ္ပမာဏာ အာဘာ ဧတေသန္တိ အပ္ပမာဏာဘာ။

သုဘာတိ သောဘနာ ပဘာ။ ကဉ္စနပိဏ္ဍော ဝိယ သဿိရိကာ ကဉ္စနပိဏ္ဍာ-
သဿိရိကာ။ တတ္ထ သောဘနာယ ပဘာယ ကိဏ္ဍာ သုဘာကိဏ္ဍာတိ
ဝတ္တဗ္ဗေ ဘာ-သဒ္ဓဿ ရဿတ္ထံ၊ အန္တိမဏ-ကာရဿ ဟ-ကာရဉ္စ ကတွာ
“သုဘကိဏ္ဍာ”တိ ဝုတ္တာ။ သုဘာတိ စ ကေဂ္ဂနာ နိစ္စလာ ပဘာ ဝုစ္စတိ၊
ပရိတ္တာ သုဘာ ဧတေသန္တိ ပရိတ္တသုဘာ။ အပ္ပမာဏာ သုဘာ ဧတေသန္တိ
အပ္ပမာဏသုဘာ။

ဝိပုလဖလာတိ ဝိပုလသန္တသုခါယုဝဏ္ဏာဒိဖလာ။

သဘိပိ ဒေဝဗြဟ္မာဒီနံ ပုညဖလေန ဈာနဖလေန စ ပဋိပက္ခာဘိဘဝေ
ယေသံ ပန ပုထုဇ္ဇနအသညသတ္တေသု အဘိဘူဝေါဟာရော ပါကဋ္ဌော နိရုဋ္ဌော
စ၊ တေသံ ဝသေနာယံ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “အသည-
ဘဝဿေတံ အဝိဝစန”န္တိ။ ယထာ ပဇာပတိဝါရေ “ဣဓေကစ္စော ပဇာ-
ပတိသ္မိယေဝါ”တိအာဒိနာ မညနာပဝတ္တိ ဒဿိတာ၊ တထာ ဣဓာပိ တံ
ဒဿေတုံ သက္ကာတိ အာဟ “သေသံ ပဇာပတိဝါရေ ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။

ဘူတဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာကာသာနဉ္စာယတနဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၄။ ဧဝံ သတ္တဝေသေန ဘူမိက္ကမဒဿနေ သုဒ္ဓါဝါသာနံ အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ
နိဒ္ဓါရေန္တော “ဧဝံ ဘဝေါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနာဂါမိဒိဏာသဝါတိ
အနာဂါမိနော စ ဒိဏာသဝါ စ။ ကိဉ္စာပိ သုဒ္ဓါဝါသာ အတ္ထေဝ အနေက-
ကပ္ပသဟဿာယုကာ၊ ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒတော ပန သောဠသကပ္ပသဟဿာ-
ယုကာဝ, န တတော ပရန္တိ အာဟ “ကတိပယကပ္ပသဟဿာယုကာ”တိ။
ကာမရူပဘဝေသု ပဝတ္တမာနာပိ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိဓမ္မာ အရူပါ-
ဝစရဘာဝတော တံဘူမိကဝေါဟာရံ န လဘန္တိတိ “တတြူပပန္နာယေဝါ”တိ
အဝဇာရေတွာ ဝုတ္တံ။ အဘိဘူဝါရေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ ယထာရဟန္တိ
အဓိပ္ပာယ်ယော။ န ဟေတ္ထ ဝဏ္ဏဝန္တတာဒိ သမ္ဘဝတိတိ။ ပဇာပတိဝါရေ

ဝုတ္တနယေနာတိ ဧတ္ထ “အဟမသ္မိ အရူပေါ ပဟိနရူပပဋိသသညော”တိ-
အာဒိနာ မာနမညနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အာကာသာနဉ္စာယတနဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဋ္ဌသုတဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၅။ ရူပမုခေန မညနာဝတ္ထုဒဿနံ သင်္ခေါတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဝိတ္တာရ-
တောဒီ”တိ။ တမ္ပိ ဟိ “ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ၊ န အာပေါ၊ န တေဇော၊ န
ဝါယော၊ န အာကာသာနဉ္စာယတန”န္တိအာဒိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ သင်္ခေါပတော
ပဉ္စဝေါကာရဘဝဒဿနံ ဟောတိတိ။

ဒိဋ္ဌန္တိ ယံ စက္ခုဒွါရေန ကတဒဿနကိရိယာသမာပနံ၊ ယဉ္စ စက္ခု ဒွယံ
ပဿတိ ပဿိဿတိ သတိ သမ္ဘဝေ ပဿေယျ၊ ဤ သဗ္ဗကာလန္တိ ဝိသေသ-
ဝစနိစ္ဆာယ အဘာဝတော ဒိဋ္ဌန္တေဝ ဝုတ္တံ ယထာ “ဒုဒ္ဓ”န္တိ။ တေနာဟ
“ရူပါယတနဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ။ အယဉ္စ နယော သုတာဒိသုပိ ယောဇေ-
တဗ္ဗော။ သတ္တာတိ ရူပါဒိသု သတ္တာ ဝိသတ္တာတိ သတ္တာ။ သဉ္စနဋ္ဌေန သာမည-
သဒ္ဓေါပိ စေသ သတ္တ-သဒ္ဓေါ “ဣတ္ထိရူပေ”တိ ဝိသယဝိသေသိတတ္တာ ဣဓ
ပုရိသဝါစကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ရတ္တာတိ ဝတ္တံ ဝိယ ရင်္ဂဇာတေန စိတ္တဿ ဝိပရိ-
ဏာမကာရကေန ဆန္ဒရာဂေန ရတ္တာ သာရတ္တာ။ ဝိဒ္ဓါတိ အဘိကင်္ခန-
သဘာဝေန အဘိဂိဇ္ဈနေန ဝိဒ္ဓါဂေဓံ အာပန္နာ။ ဂမိတာတိ ဂန္တိတာ ဝိယ
လောဘေန ဒုမ္မောစနိယဘာဝေန အာရမ္မဏေ ပဋိဗဒ္ဓါ။ မုန္တိတာတိ ကိလေ-
သဝသေန ဝိသညီဘူတာ ဝိယ အနညကိစ္စာ မုန္တိ မောဟံ အာပန္နာ။ အဇ္ဈော-
သန္တာတိ ဝိသယေ အညသာဓာရဏေ ဝိယ ကတွာ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ
ဝိယ ဌိတာ။ ဣမိနာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဒိအာကာရေန။ မင်္ဂလံ အမင်္ဂလန္တိ
ဤဒိသံ ဒိဋ္ဌံ မင်္ဂလံ၊ ဤဒိသံ အမင်္ဂလန္တိ။ ဣပသ္မိ အတ္တာနံ သမနုပဿန-
နယေနာတိ ဣဒံ ဝေဒနာဒိအရူပဓမ္မေ၊ ရူပါယတနဝိနိမုတ္တသဗ္ဗဓမ္မေ ဝါ
အတ္တတော ဂဟေတွာ တတော အဇ္ဈတ္တိကံ၊ ဗာဟိရံ ဝါ ရူပါယတနံ တဿော-
ကာသဘာဝေန ပရိကပ္ပေတွာ “သော ခေါ ပန မေ အယံ အတ္တာ ဣမသ္မိ
ရူပါယတနေ”တိ မညန္တော ဒိဋ္ဌသ္မိ မညတိတိ ဣမံ နယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
“ပထဝိတော မညတိ”တိအာဒိသု ယထာ “သဥပကရဏဿ အတ္တနော ဝါ

ပရဿ ဝါ”တိအာဒိမညနာပဝတ္တိ ဒဿိတာ၊ ဧဝံ “ဒိဋ္ဌတော မညတိ”တိ-
အာဒိသု သက္ကာ တံ ဒဿေတုန္တိ အာဟ “သေသံ ပထဝီဝါရေ ဝုတ္တနယေနော
ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။

အာဟတ္တာတိ ဝိသယံ အန္ဓာယ၊ ပတွာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဥပ-
ဂန္တာ”တိ။ အညမညသံသိလေသေတိ စက္ခုရူပသောတသဒ္ဓါ ဝိယ ဒူရေ
အဟုတွာ အညမညံ အလ္လိယနေ။

မနသာ ဝိညာတံ ကေဝလန္တိ အတ္ထော။ ဣတရာနိပိ ဟိ မနသာ ဝိညာ-
ယန္တိတိ။ သေသေဟိ သတ္တဟိ အာယတနေဟိ ပညတ္တိယာ အသင်္ဂဟိတတ္တာ
တမ္ပိ သင်္ဂဟေတွာ ဒဿေတုံ “ဓမ္မာရမ္မဏသ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒွိသုပိ ဝိကပ္ပေသု
လောကုတ္တရာနမ္ပိ သင်္ဂဟော အာပန္နောတိ အာဟ “ဣဓ ပန သက္ကာယ-
ပရိယာပန္နမေဝ လဗ္ဘတိ”တိ။ ဝိတ္တာဓောတိ မညနာနံ ပဝတ္တနာကာရဝိတ္တာဓော။
ဓတ္တာတိ ဧတေသု သုတဝါရာဒိသု။

ဒိဋ္ဌသုတဝါရာဒိဝတ္တနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကေတ္တဝါရာဒိဝတ္တနာ

၆။ သမာပန္နကဝါရေနာတိ သမာပန္နကပ္ပဝတ္တိယာ၊ ရူပါဝစရာရူပါဝစရ-
ဈာနပ္ပဝတ္တိယာတိ အတ္ထော။ သာ ဟိ ကေသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ ကော-
ကာရေန ပဝတ္တတိတိ ကတွာ “ကေတ္တ”န္တိ ဝုတ္တတိ၊ ဧဝေ ကတွာ ဝိပါကဇ္ဈာနပ္ပ-
ဝတ္တိပိ ဣဓ သမာပန္နကဝါရဂ္ဂဟဏေနော ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အသမာပန္နက-
ဝါရေနာတိ ကာမာဝစရဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ။ ဥပစာရဇ္ဈာနေနပိ ဟိ စိတ္တံ န
သမ္မာ ကေတ္တံ ဂဘန္တိ ဝုတ္တတိတိ။

ယောဇနာတိ မညနာယောဇနာ။ ဘိန္ဒိတွာတိ ဝိဘဇိတွာ။ သာသန-
နယေနာတိ ပါဠိနယေန။ တတ္ထ “ကေတ္တံ မညတိ”တိအာဒိသု “ဝေဒနံ
အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိအာဒိနာ နယေန၊ “နာနတ္တံ မညတိ”တိအာဒိသု
ပန “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တဝိမိ အနုဂန္တာ
မညနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပထဝီဝါရာဒိသု ဝုတ္တေန ဓ အဋ္ဌကထာနယေနာတိ
“အဟံ ဝေဒနာတိ မညတိ၊ မမ ဝေဒနာတိ မညတိ”တိအာဒိနာ၊ “အဟံ
ရူပန္တိ မညတိ၊ မမ ရူပန္တိ မညတိ”တိအာဒိနာ စာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ

“ယထာနုရူပံ ဝိမံသီတွာ”တိ၊ ကေတ္တနာနတ္တဘာဝေသု ယော ယောဇနာ-
နယော သမ္ဘဝတိ၊ တဒနုရူပံ ဝိစာရေတွာတိ အတ္ထော။ ကေစိတိ အဘယ-
ဂိရိဝါသိနော။ အပရေတိ သာရသမာသာစရိယာ။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသံ ဝဒန္တိတိ
သမ္ပန္နော။ ပုထုဇ္ဇနဿ မညနာ နာမ သက္ကာယံ ဘိန္ဒိတွာဝ ယထာဥပဋ္ဌိတ-
ဝိသယဝသေနေဝ ပဝတ္တတိတိ န တတ္ထ အယမေကတ္တနယော အယံ နာနတ္တ-
နယောတိ ဝိဘာဂဝသေနေဝ၊ ကေတ္တသညိ အတ္တာ ဟောတိတိအာဒိသု စ
အတ္တနော ကေတ္တနာနတ္တသညိတာ ဝုတ္တာ၊ န ပန ကေတ္တံ နာနတ္တန္တိ ဧဝံ
ပဝတ္တဿ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဿ ကေတ္တနာနတ္တဘာဝေါတိ ဧဝမေတ္ထ တဒဘယဿ
ဣဓ အနဓိပေတဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယံ ယထာဝုတ္တပုထုဇ္ဇနော အနဝသေသတော ဂဏှန္တော ဂဟေတုံ
သက္ကာတိ၊ တံ တဿ အနဝသေသတော ဂဟေတဗ္ဗတံ ဥပါဒါယ “သဗ္ဗ”န္တိ
ဝုစ္စတိတိ ဒဿေန္တော “တမေဝါ”တိ အာဟ၊ သက္ကာယသဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။
သဗ္ဗသ္မိမ္မိ တေဘူမကဓမ္မေ အာဒိနဝဒဿနေ အသတိ နိဗ္ဗိဒါဘာဝတော
အဿာဒါနုပဿနာယ တဏှာ ဝစုတေဝါတိ အာဟ “သဗ္ဗံ အဿာဒေန္တော
သဗ္ဗံ တဏှာမညနာယ မညတိ”တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ “သံယောဇနိ-
ယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော တဏှာ ပဝစု-
တိ”တိ။ “သဗ္ဗမိဒံ မယာ နိဗ္ဗိတ”န္တိ တေန နိဗ္ဗိတမညနာယ အတ္တာနံ
သေယျာဒိတော ဒဟန္တော တေန မာနေန နိဗ္ဗိတံ မညတိယေဝ နာမ နိဗ္ဗိတ-
မညနာယ ဝိနာ တထာမာနုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတောတိ အာဟ “အတ္တနာ
နိဗ္ဗိတံ မညန္တော သဗ္ဗံ မာနမညနာယ မညတိ”တိ။ သဗ္ဗံ နတ္ထိတိအာဒိနာ
နယေနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန နိယတိဝါဒါဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။ မဟာ မေ
အတ္တာတိ ဣမိနာ သဗ္ဗတော အတ္တနော ဝိဘူတိပဝတ္တိဝါဒံ ဒဿေတိ။ “သဗ္ဗံ
သဗ္ဗတ္ထက”န္တိ ဒိဋ္ဌိဝသေန “အဟံ သဗ္ဗသ္မိ” မယံ ကိဉ္ဇနံ ပလိဗောဓော သဗ္ဗသ္မိ၊
ပရော သဗ္ဗသ္မိ ပရဿ ကိဉ္ဇနံ ပလိဗောဓော သဗ္ဗသ္မိ”န္တိအာဒိနာ နယေနပေတ္တ
မညနာ သမ္ဘဝတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ “သေသံ ပထဝီဝါရေ ဝုတ္တနယေန
ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။ အပိစ “သဗ္ဗောယံ လောကော ပုရိသမယော”တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကော
ပုရိသသင်္ခါတတော သဗ္ဗတော၊ အတ္တနော ဥပ္ပတ္တိံ ဝါ နိဂ္ဂမနံ ဝါ မညန္တော
ဒိဋ္ဌိမညနာယ သဗ္ဗတော မညတိ၊ တသ္မိယေဝ ပန ဒိဋ္ဌိမညနာယ မညိတေ
ဝတ္ထုသ္မိ သိနေဟံ မာနန္တ ဥပ္ပါဒယတော တဏှာမညနာ မာနမညနာ စ
ဝေဒိတဗ္ဗ။ တံယေဝ ပန သဗ္ဗံ မယံ အတ္တာ ကတ္တာ၊ သာမိတိ ဝါ မညန္တော

“သဗ္ဗံ မေ”တိ မညတိ၊ တထာယံ ဒိဋ္ဌိတဏှာဘိနန္ဒနာဟိ အဘိနန္ဒန္တော သဗ္ဗံ အဘိနန္ဒတိတိ ဧဝမေတ္ထ မညနာနံ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗျာ။

တန္တိ သက္ကာယံ။ ဥက္ကံသဂတသုခသဟိတံ ဟိ ခန္ဓပဉ္စကံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒိ နိဗ္ဗာနန္တိ မညတိ၊ တံ ပနတ္ထတော သက္ကာယောယေဝါတိ။ ကေဓာတိ ပဉ္စဝိဓဗ္ဗိ နိဗ္ဗာနဘာဝေန ဧကန္တံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ယတောတိ ယသ္မာ။ ပဉ္စဟိ ကာမ-
ရုဏေဟိတိ မနာပိယရူပါဒိဟိ ပဉ္စဟိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ဗန္ဓနေဟိ ဝါ။ သမပ္ပိတော သုဠ၊ အပ္ပိတော အလ္လီနော ဟုတွာ ဌိတော။ သမဂီဘူတောတိ သမန္တာဂတော။ ပရိစာရေတိတိ တေသု ကာမရုဏေသု ကာမကောဋ္ဌာသေသု ယထာသုခံ ဣန္ဒြိယာနိ စာရေတိ သဉ္စာရေတိ ဣတော စိတော စ ဥပနေတိ။ အထ ဝါ လဠတိ ရမတိ ကိဠတိ။ ဧတ္ထ ဒွိဓာ ကာမရုဏာ မာနသကာ စေဝ ဒိဗ္ဗာ စ။ မာနသကာ စ မန္တာတုကာမရုဏသဒိသာ၊ ဒိဗ္ဗာ ပရနိမ္မိတဝသ-
ဝတ္တိဒေဝရာဇဿ ကာမရုဏသဒိသာ။ ဧဝရူပေ ကာမေ ဥပဂတာနံ ဟိ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိံ ပညပေန္တိ။ တေနာဟ “**တ္ထောဝတာ ခေါ။ပ။ ဟောတိ**”တိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ ပစ္စက္ခဓမ္မော ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပဋိလဒ္ဓတ္တ-
ဘာဝဿေတံ အဓိဝစနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ နိဗ္ဗာနံ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဒုက္ခဝူပ-
သမနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ။ ပရမံ ဥတ္တမံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနန္တိ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပတ္တော ဟောတိတိ အတ္တော။ ပဉ္စဓာ အာဂတန္တိ ယထာဝုတ္တကာမရုဏ-
သုခဿ စေဝ စတုဗ္ဗိဓရူပါဝစရဇ္ဈာနသုခဿ စ ဝသေန ပါဠိယံ ပဉ္စပ္ပကာရေန အာဂတံ။ နိဗ္ဗာနံ အဿာဒေန္တောတိ ပရမံ သုခံ နိဿရဏန္တိ မညနာယ အဿာဒေန္တော။

“ဣမသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ ပတ္တေ န ဇာယတိ၊ န ဇီရတိ၊ န မိယတိ”တိ ဧဝမိ နိဗ္ဗာနသ္မိံ မညတိ။ “ဣတော ပရံ ပရမဿာသဘူတံ နတ္ထိ”တိ ဂဏှန္တော နိဗ္ဗာနတော မညတိ။ တယိဒံ နိဗ္ဗာနံ မယာ အဓိဂတံ၊ တသ္မာ “**နိဗ္ဗာနံ မေ**”တိ မညတိ။ တတောယေဝ တံ နိဗ္ဗာနံ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာယ အဘိနန္ဒတိ၊ အယံ တာဝေတ္ထ ဒိဋ္ဌိမညနာ။ တသ္မိံယေဝ ပန ဒိဋ္ဌိမညနာယ မညိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ သိနေဟံ မာနဉ္စ ဥပ္ပါဒယတော တဏှာမာနမညနာပိ နိဒ္ဒါရေတဗျာ။

ယာဒိသောတိ ယထာရူပေါ၊ ယေဟိ ဇေဂုစ္ဆာဒိသဘာဝေဟိ ပဿိ-
တဗ္ဗောတိ အတ္တော။ သောတိ အယံ။ တေနဿ အတ္တနော သုဏန္တာနဉ္စ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓတမာဟ။ အသုဘာဒိသဘာဝေန သဟ ဝိဇ္ဇမာနာနံ ရူပါဒိဓမ္မာနံ ကာယော သမူဟောတိ သက္ကာယော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ တထာတိ တဿ ဘာဝဘူတေန ပဋိကူလတာဒိပ္ပကာရေန။ သဗ္ဗမညနာတိ ပထဝီအာဒိကေ

သံရူပါဝဓာရဏာဒိဝိဘာဂဘိန္ဒေ ဝိသယေ ပဝတ္တိယာ အနေကဝိဟိတာ သဗ္ဗာ တဏှာမညနာ။

ဇေယျန္တောတိ ဇိဂုစ္ဆနိယော။ တေနဿ အသုဘာဇညဒုဂ္ဂန္ဓပဋိကူလဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဘိဒုရောတိ ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇနသဘာဝေါ။ တေနဿ အနိစ္စ- အဒ္ဓါဝဓယဝယပဘဂုံရသဘာဝံ ဒဿေတိ။ အယန္တိ သက္ကာယော။ ဒုက္ခောတိ န သုခေါ။ တေနဿ ကိစ္ဆကသိရာဗာဒဒုက္ခဝတ္တိတံ ဒဿေတိ။ အပရိဏာ- ယကောတိ ပရိဏာယကရဟိတော။ တေနဿ အတ္တသုညအသာရဝတ္တိတံ ဒဿေတိ။ တန္တိ သက္ကာယံ။ ပစ္စနိကတောတိ သဘာဝပဋိပက္ခတော၊ သုဘ- နိစ္စသုခအတ္တာဒိတောတိ အတ္ထော။ ဂဏှန္တိ ဂဏှန္တော၊ တတ္ထ သုဘာဒိ- ဂါဟဝသေန အဘိနိဝိသန္တောတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ တိဿောပိ မညနာ ဥပမာဟိ ဝိဘာဝေတုံ “သုဘတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ မဟာပရိဋ္ဌာဟေ ဝိပုလာနတ္ထာဝဟေ စ အဂ္ဂိမိ သလဘဿ ပတနံ သုဘသုခသညာယ၊ ဧဝံ တာဒိသေ သက္ကာယေ သလဘဿ တဏှာ- မညနာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ “သုဘတော။ပ။ တဏှာယ မညနာ”တိ ဣမိနာ။

ဂူထာဒိ ကိဋကော ဂူထရာသိံ လဒ္ဓါ အသမ္ပန္နေပိ တသ္မိံ သမ္ပန္နာကာရံ ပဝတ္တယမာနော အတ္တာနံ ဥက္ကံသေတိ၊ ဧဝမနေကာဒိနဝေ ကေန္တဘေဒိနိ သက္ကာယေ နိစ္စသညံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သမ္ပတ္တိမဒေန တတ္ထ ဗာလော မာနံ ဇေယျေတိတိ ဣမမတ္ထမာဟ “နိစ္စသညံ။ပ။ မာနေန မညနာ”တိ။

ယထာ ဗာလော မုဒ္ဓဓာတုကော သမ္ပူဠော ကောစိ အာဒါသေ အတ္တနော ပဋိမိဓုံ ဒိသ္မာ “အယံ မညေ အာဒါသသာမိကော၊ ယဒိ အဟမိမံ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌေယျံ၊ အနတ္တမ္ပိ မေ ကရေယျာ”တိ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယန္တော တတ္ထ အဝိဇ္ဇမာနမေဝ ကိဉ္စိ ဝိဇ္ဇမာနံ ကတွာ ဂဏှိ၊ တထူပမော အယံ ဗာလော သက္ကာယေ အတ္တတ္တနိယဂါဟံ ဂဏှန္တောတိ ဣမမတ္ထံ ဒိပေတိ “အတ္တာ။ပ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဟောတိ မညနာ”တိ ဣမိနာ။

သုခုမံ မာရဗန္ဓနံ ဝေပစိတ္တိဗန္ဓနတောပိ သုခုမတရတ္တာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အဟော သုခုမတရံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာရဗန္ဓန”န္တိ။

ဗဟုန္တိ အတိဝိယ၊ အနေကက္ခတ္တုံ ဝါ။ ဝိပ္ပန္နမာနောပိ သက္ကာယံ နာတိ- ဝတ္တတိ သံသာရံ နာတိဝတ္တနတော။ ယထာဟ “ယေ တေ ဘိက္ခဝေ သမဏာ သတော သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညာပေန္တိ၊ တေ သက္ကာယံယေဝ အနုပရိဓာဝန္တိ သေယျထာပိ သာ ဂဒ္ဓါလဗန္ဓနော”တိအာဒိ။ ယထာ ဟိ

သတ္တသုပ္ပိ ဥစ္ဆေဒဝိကပ္ပေသု သံသာရနာယိကာနံ တဏှာဒိဋ္ဌိနံ ပဟာနံ သမ္ဘဝတိ၊ ဧဝံ သဿတဝိကပ္ပေသုပီတိ ကထဋ္ဌိ ပန ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဘဝဝိပ္ပမောက္ခော။ တေန ဝုတ္တံ “သက္ကာယံ နာတိဝတ္တတိ”တိ။

သ'သောတိ သော ဧသော ပုထုဇ္ဇေနာ။ နိစ္စန္တိ သဗ္ဗကာလံ။

တန္တိ တသ္မာ သက္ကာယမလိနဿ ဇာတိယာဒိနမနတိဝတ္တနတော။ အဿာတတောတိ ဒုက္ခတော။

ပဿံ ဧဝိမန္တိ အသုဘာနိစ္စဒုက္ခာနတ္ထသဘာဝံ တံ သက္ကာယံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ယထာဘူတဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပဿန္တော။ ပဟာယာတိ သမုစ္ဆေဒဝသေန သဗ္ဗာ မညနာယော ပဇဟိတွာ။ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိတိ သကလသ္မာပိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော ပမုစ္စတိတိ။

ဧကတ္ထဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သေက္ခဝါရဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ

၇။ အဓိပ္ပေတဿ အတ္ထဿ အနိယမေတွာ ဝစနံ ဥဒ္ဓေသော၊ နိယမေတွာ ဝစနံ နိဒ္ဓေသောတိ အာဟ “ယောတိ ဥဒ္ဓေသဝစနံ၊ သောတိ နိဒ္ဓေသဝစနံ”န္တိ။ သမ္ဗိဏ္ဏနတ္ထောတိ သမုစ္စယတ္ထော။ သမ္ဗိဏ္ဏနဉ္စ သဘာဂတာဝသေန ဟောတိတိ အာဟ “အာရမ္မဏသဘာဝေနာ”တိ၊ အာရမ္မဏဿ သဘာဂတာယ သဒိသတာယာတိ အတ္ထော။ သေက္ခံ ဒသေတိ သာမညဇောတနာယ ဝိသေသေ အဝဋ္ဌာနတော၊ သေက္ခဝိသယတ္တာ စ တဿ ဝစနဿ။

ကေနဋ္ဌေနာတိ ယသ္မာ ဉာဏေန အရဏီယတော အတ္ထော သဘာဝေါ၊ တသ္မာ ကေနဋ္ဌေန ကေန သဘာဝေန ကေန လက္ခဏေန သေက္ခော နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပန သေက္ခဓမ္မာဓိဂမေန ပုဂ္ဂလေ သေက္ခဝေါဟာရပ္ပဝတ္တိ၊ တသ္မာ “သေက္ခဓမ္မပဋိလာဘတော သေက္ခော”တိ ဝုတ္တံ။ သေက္ခဓမ္မာ နာမ စတုသု မဂ္ဂေသု၊ ဟေဋ္ဌိမေသု စ တိသု ဖလေသု သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော။ တေနာဟ “သေက္ခာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ပ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါဘိက္ခု၊ သေက္ခော ဟောတိ”တိ။ ဧဝံ အဘိဓမ္မပရိယာယေန သေက္ခလက္ခဏံ

ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သုတ္တန္တိကပရိယာယေနပိ တံ ဒဿေတုံ “အဝိဓာ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သိက္ခတိတိ ဣမိနာ သိက္ခာတ္တယသမ္ပိ အပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခော
 သေက္ခောတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “သိက္ခတိ”တိအာဒိ။ သိက္ခာဟိ နိစ္စသမာ-
 ယောဂဒီပနတ္ထံ စေတ္ထ “သိက္ခတိ သိက္ခတိ”တိ အာမေဒိတဝစနံ။ အထ ဝါ
 သိက္ခနံ သိက္ခာ၊ သာ တေဿ သီလန္တိ သေက္ခော။ သော ဟိ အပရိယော-
 သိတသိက္ခတ္တာ တဒမိမုတ္တတ္တာ စ ဧကန္တေန သိက္ခနသီလော၊ န အသေက္ခော
 ဝိယ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခော တတ္ထ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓုဿုက္ခော၊ နာပိ ဝိဿဋ္ဌသိက္ခော
 ပစုရဇနော ဝိယ တတ္ထ အနမိမုတ္တော။ အထ ဝါ အရိယာယ ဇာတိယာတိသု
 သိက္ခာသု ဇာတော၊ တတ္ထ ဝါ ဘဝေါတိ သေက္ခော။ အထ ဝါ ဣက္ခတိ
 တောယာတိ ဣက္ခာ၊ မဂ္ဂဗလသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သဟ ဣက္ခာယာတိ သေက္ခော။

အနုလောမပဋိပဒါယ ပရိပူရကာရီတိ ယာ သာ သီလာဒိကာ ဝိပဿ-
 နန္တာ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ လောကုတ္တရာယ ပဋိပဒါယ အနုလောမနတော
 အနုလောမပဋိပဒါ၊ တဿာ သမ္မာဒနေန ပရိပူရကာရီတိ။ ဣဒါနိ တံ ပဋိပဒံ
 ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနေန ဒဿေတုံ “သီလသမ္ပန္နော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ‘သီလ-
 သမ္ပန္နော’တိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေန သမန္တာဂတော၊ ပရိပုဏ္ဏပါတိမောက္ခ-
 သီလော ဝါ။ ပါတိမောက္ခသီလံ ဟိ ဣဓ “သီလ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ ပဓာနဘာဝတော။
 ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု အဘိဇ္ဈာဒိနံ ပဝတ္တိနိဝါရဏသင်္ခါတေန မနစ္ဆဋ္ဌာနံ
 ဣန္ဒြိယာနံ ပိဓာနေန ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော။ ပရိယေသနာဒိဝသေန
 ဘောဇနေန ပမာဏဇာနနေန ဘောဇနေန မတ္တညူ။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဟုတွာ
 ရတ္တိန္ဒြိယံ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေယုတ္တတာယ ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုက္ခော။
 ကထံ ပန ဇာဂရိယာနုယောဂေါ ဟောတိတိ တံ ဒဿေတုံ “ပုဗ္ဗရတ္တာပ။
 ဝိဟရတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ “ကထဉ္စပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တံ ဇာဂရိယာနုယောဂ-
 မနုယုက္ခော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခု ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီ-
 ယေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စက်မေန။ပ။ သောဓေတိ၊
 ဧဝံ ခေါဘိက္ခု ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တံ ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုက္ခော ဟောတိ”တိ။
 ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေတိ “မညတိ၊ န မညတိ”တိ စ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတေ အတ္ထေ။
 နော ပုထုဇ္ဇနော အဓိပ္ပေတော “အပ္ပတ္တမာနသော၊ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ
 ပတ္တယမာနော”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ။

သမ္ပယုတ္တတ္တာ မနသိ ဘဝေါတိ ရာဂေါ မာနသော၊ မနော ဧဝ မာနသန္တိ
 ကတွာ စိတ္တံ မာနသံ၊ အနဝသေသတော မာနံ သီယတိ သမုတ္တိန္ဒြိယတိ

အဂ္ဂမဂ္ဂေါ မာနသံ၊ တန္တိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပန အရဟတ္တဿ မာနသတာ ဒဠဗ္ဗာ။
ဇနေသုတာတိ ဇနေ သကလသတ္တလောကေ ဝိသုတ၊ ပတ္ထဋ္ဌယသတိ
အတ္ထော။

နတ္ထိ ဣတော ဥတ္တရန္တိ အနုတ္တရံ။ တံ ပန သဗ္ဗသေဋ္ဌံ ဟောန္တိ ကေန္တတော
သဒိသရဟိတမေဝ ဟောတိ၊ တဿှာ ဝုတ္တံ “အနုတ္တရန္တိ သေဋ္ဌံ၊ အသဒိသန္တိ
အတ္ထော”တိ။ ပတ္ထယမာနဿာတိ တဏှာယန္တဿ။ ပဇပိတနီတိ မာန-
ဇပ္ပနာနိ။ ယသ္မိံ ဟိ ဝတ္ထုသ္မိံ တဏှာယနာ ပတ္ထယမာနမညနာ သမ္ဘဝတိ၊
တသ္မိံယေဝ “သေယျောဟမသ္မိံ”တိအာဒိနိ ပဇပိတနိ သမ္ဘဝန္တိတိ အဓိပ္ပာ-
ယော။ ပဝေမိတန္တိ ပရိဝါသိတံ။ ပကပ္ပိတေသုတိ တဏှာဒိဋ္ဌိကပ္ပေဟိ
ပရိကပ္ပိတေသု အာရမ္မဏေသု။ သောတန္တိ ကိလေသသောတံ။ တသ္မိံ ဟိ
ဆိန္နေ ဣတရသောတံ ဆိန္နမေဝါတိ။ ဝိဒ္ဓန္တိ ဝိနာသိတံ။ တဉ္စ ခေါ လောမ-
ဟံသမတ္တမ္ပိ အသေသေတွာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဝိနဠိကတ”န္တိ၊ ဝိဂတာ-
ဝသေသံ ကတန္တိ အတ္ထော။ အဓိမုတ္တိယာ ဣဓာမိပ္ပေတပတ္ထနာ ပါကဋ္ဌာ
ဟောတိတိ “တန္တိန္တော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ န ပန ကုသလစ္ဆန္တဿ အဓိမုတ္တိ-
ဘာဝတော။ အဓိမုစ္ဆန္တောတိ ဩကပ္ပေန္တော။

သဗ္ဗာကာရဝိပရိတာယာတိ “သုဘံ သုခံ နိစ္စ”န္တိအာဒိနံ သဗ္ဗေသံ
အတ္တနာ ဂဟေတဗ္ဗာကာရာနံ ဝသေန တဗ္ဗိပရိတတာယ၊ အနဝသေသတော
ဓမ္မသဘာဝဝိပရိတာကာရဂါဟိနိယာတိ အတ္ထော။ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေ-
နာတိ အသမ္ပဇာနနမိစ္ဆာဇာနနာနိ ဝိယ န ဓမ္မသဘာဝံ အပ္ပတွာ နာပိ
အတိက္ကမိတွာ၊ အထ ခေါ အဝိရဇ္ဈိတွာ ဓမ္မသဘာဝဿ အဘိမုခဘာ-
ဝပ္ပတ္တိယာ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန၊ ဉာတပရိညာမိဋ္ဌာနာယ တိရဏပရိညာယ
ပဟာနပရိညေကဒေသေန စာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပထဝီတိ။ ပ။ ဝုတ္တံ
ဟောတိ”တိ။ ပထဝီဘာဝန္တိ ပထဝီယံ အဘိညေယျဘာဝံ။ လက္ခဏပထဝီ ဟိ
ဣဓာမိပ္ပေတာ၊ ပရိညေယျဘာဝေါ ပနဿာ “အနိစ္စာတိဝီ”တိအာဒိနာ ဂဟိ-
တောတိ။ အဘိညတွာတိ ဉာတတိရဏပဟာနပရိညာဟိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဉာဏေဟိ စ
အဘိဇာနိတွာ။ မာမညီတိ အပ္ပဟိနာနံ မညနာနံ ဝသေန မာတိ မညတိတိ
မာ၊ ပဟိနာနံ ပန ဝသေန န မညတိတိ အမညီ၊ မာ စ သော အမညီ စ
မာမညီတိ ဧဝမေတ္ထ ပဒဝိဘာဂတော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယေန
ဘာဂေန အမညီ၊ တေန မညီတိ န ဝတ္ထဗ္ဗော။ ယေန ပန ဘာဂေန မညီ၊
တေန အမညီတိ န ဝတ္ထဗ္ဗောတိ ဧဝံ ပဋိက္ခေပပ္ပဓာနံ အတ္ထံ ဒဿေတုံ အဋ္ဌ-
ကထာယံ “မညီ စ န မညီ စ န ဝတ္ထဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိက္ခေပပ္ပဓာနတာ

စေတ္တ လတ္တမာနာနမ္ပိ မညနာနံ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနောဝါဟ “ဣတရာ ပန တနုဘာဝံ ဂတာ”တိ။ မာတိ စ နိပါတပဒမေတံ၊ အနေကတ္တာ စ နိပါတာတိ အဓိပ္ပါယ်န “တေသ္မိဉ္စိ အတ္ထေ ဣမံ ပဒံ နိပါတေတွာ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ နိပါတေတွာတိ စ ပကတိအာဒိဘာဝနိဒ္ဓါရဏေ အနုမာနနယံ မုဉ္ဇိတွာ ယထာဝုတ္ထေ အတ္ထေ ပစ္စက္ခတောဝ ဒဿေတွာတိ အတ္ထော။ ပုထုဇ္ဇနော ဝိယာတိ ဧတေနဿ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈတဏှာမာနဝသေန မညနာ န ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဒိပေတိ။

အထ ဝါ မာ မညီတိ ပရိကပ္ပကိရိယာပဋိက္ခေပဝစနမေတံ “မာ ရန္တယုံ၊ မာ ဇီရိ”တိအာဒိသု ဝိယ၊ န မညေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ပုထုဇ္ဇနော သဗ္ဗသော အပ္ပဟိနမညနတ္တာ “မညတိ”စ္စေဝ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ယထာ စ ခိဏာသဝေါ သဗ္ဗသော ပဟိနမညနတ္တာ န မညတိ ဧဝ၊ န ဧဝံ သေက္ခော။ တဿ ဟိ ဧကစ္စာ မညနာ ပဟိနာ၊ ဧကစ္စာ အပ္ပဟိနာ၊ တသ္မာ ဥဘယဘာဝတော ဥဘယထာပိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ နနု စ ဥဘယဘာဝတော ဥဘယထာပိ ဝတ္တဗ္ဗောတိ? န။ ယာ ဟိ အပ္ပဟိနာ၊ တာဝိဿ တနုဘာဝံ ဂတာတိ တာဟိပိ သော န မညေယျ ဝိဘူတတရာယ မညနာယ အဘာဝတော၊ ပဂေဝ ဣတရာဟိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “မာ မညီ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ “မာ မညီတိ ပရိကပ္ပကိရိယာပဋိက္ခေပဝစနမေတံ ‘မာ ရန္တယုံ၊ မာ ဇီရိ’တိ-အာဒိသု ဝိယ၊ န မညေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ အယဉ္ဇဿ အမညနာ ဝတ္ထုနော ပရိညေယျတ္တာ၊ န အသေက္ခဿ ဝိယ ပရိညာတတ္တာ။ ယံ ဟိ ဧကန္တတော ပရိဇာနိတဗ္ဗံ ပရိဇာနိတုံ သက္ကာ၊ န တတ္ထ တဗ္ဗိရရေ ဝိယ ပုထုဇ္ဇနဿ မညနာ သမ္ဘဝန္တိ။ တေနာဟ “ပရိညေယျံ တဿာတိ ဝဒါမိ”တိ။

ဩက္ကန္တနိယာမတ္တာတိ အနုပဝိဋ္ဌသမ္ပတ္တနိယာမတ္တာ၊ ဩတိဏ္ဏမဂ္ဂသောတတ္တာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗောဓိပရာယဏတ္တာတိ ဥပရိမဂ္ဂသဗ္ဗောဓိပဋိသရဏတ္တာ၊ တဒဓိဂမာယ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ဥဘယေနပိ တဿ အဝဿံဘာဝိနိ သေသပရိညာတိ ဒဿေတိ။ ပရိညေယျန္တိ ပရိဇာနိတဗ္ဗဘာဝေန ဌိတံ၊ ပရိညာတုံ ဝါ သက္ကာဏေယျံ။ တပုဋိပက္ခတော အပရိညေယျံ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ဝိယာတိ ဧတေန ဣဝေဓိပ္ပေတပုထုဇ္ဇနဿ ပရိညေယျဘာဝါသင်္ကာ ဧဝနတ္ထိ အနဓိကာရတောတိ ဒဿေတိ။ “မာဘိနန္ဒိ”တိတ္ထောပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေက္ခဝါရဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဏာသဝဝါရတတိယာဒိနယဝဏ္ဏနာ

၈။ သဘာဝေါ ဒိဋ္ဌသစ္စတာဒိသာမညေန။ အာရကာ ကိလေသေဟိ အရဟန္တိ ပဒဿ နိရုတ္တိနယေန အတ္ထံ ဝတ္တာ တံ ပါဠိယာ သမာနေန္တော “**ပုတ္တဇ္ဇေတ**”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပါပကာတိ လာမကဋ္ဌေန ဒုဂ္ဂတိသမ္ပာ-
ပနဋ္ဌေန စ ပါပကာ၊ သာဝဇ္ဇဋ္ဌေန အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန စ အကုသလဒ၊ သံကိလေသံ အရဟန္တိ၊ တတ္ထ ဝါ နိယုတ္တာတိ သံကိလေသိကာ၊ ပုနတ္ထဝဿ ကရဏသီလာ၊ ပုနတ္ထဝဇလံ အရဟန္တိတိ ဝါ ပေါနောဘဝိကာ၊ သဟ ဒရ-
ထေန ပရိဋ္ဌာဟေန ပဝတ္တန္တိတိ သဒရာ၊ ဒုက္ခော ကဋုကော၊ ဒုက္ခမော ဝါ ဝိပါကော ဧတေသန္တိ ဒုက္ခဝိပါကာ၊ အနာဂတေ ဇာတိယာ စေဝ ဇရာ-
မရဏာနဉ္စ ဝဗုနေန ဇာတိဇရာမရဏိယာတိ ဝေမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကာမဉ္စာယံ သုတ္တန္တဝဏ္ဏနာ၊ အဘိဓမ္မနယော ပန နိပ္ပရိယာ-
ယောတိ တေန ဒဿေန္တော “**စတ္တာရော အာသဝါ**”တိအာဒိမာဟ။ သမုန္တိန္ဒာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါတိ န ကေဝလံ သမုန္တိန္ဒာ ဝေ၊ အထ ခေါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါဝိတိ မဂ္ဂ-
ကိစ္စေန သဒိသံ ဖလကိစ္စမိ နိဒ္ဓါရေတိ။

သီလဝိသောဓနာဒိနာ ဂရုနံ ပဋိပတ္တိယာ အနုကရဏံ ဂရုသံဝါသော။ အရိယမဂ္ဂပဋိပတ္တိ ဧဝ အရိယမဂ္ဂသံဝါသော။ ဒသ အရိယာဝါသာ နာမ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနတာဒယော။ ယေ သန္ဓာယ ပုတ္တံ—

“ဒသယိမေ ဘိက္ခဝေ အရိယာဝါသာ ယေ အရိယာ အာဝသိံသု ဝါ အာဝသန္တိ ဝါ အာဝသိဿန္တိ ဝါ။ ကတမေ ဒသ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနော ဟောတိ ဆဠာသမန္တာဂတော၊ ကော-
ရက္ခော၊ စတုရာပဿေနော၊ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော၊ သမဝယသဋ္ဌေ-
သေနော၊ အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ၊ ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော၊ သုဝိမုတ္တ-
စိတ္တော၊ သုဝိမုတ္တပညော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသ အရိယာ-
ဝါသာ”တိ။

ဝုဿတိတိ ဝါ ဝုသိတံ၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယဖလဉ္စ၊ တံ ဧတဿ အတ္ထိတိ အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန အရဟာ “**ဝုသိတဝါ**”တိ ဝုတ္တော။ ကရဏိယန္တိ ပရိညာပဟာနဘာဝနာသန္တိကိရိယမာဟ။ တံ ပန ယသ္မာ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ စတူသု သစ္စေသု ကတ္တဗ္ဗတ္တာ သောဠသဝိဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “**စတူဟိ**

မဂ္ဂေဟိ ကရဏီယ”န္တိ။ သမ္ဗော ဝိမုတ္တဿာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဗလပညာဟိ သမုစ္ဆေဒ-
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနံ ဝသေန သုဠု ဝိမုတ္တဿ။ သန္တမိတ္တဿာတိ တတော ဧဝ သဗ္ဗ-
ကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟာနံ ဝုပသန္တမိတ္တဿ။ ဘိန္တကိလေသဿ ခိဏာသဝဿ
ဘိက္ခုနော။ ကတဿ ပရိညာဒိကိစ္စဿ ပဋိစယော ပုန ကရဏံ နတ္ထိ။ တတော
ဧဝ ကရဏီယံ န ဝိဇ္ဇတိ န ဥပလဗ္ဗတိ။

ဘာရာတိ ဩသိဒါပနဋ္ဌေန ဘာရာ ဝိယာတိ ဘာရာ။ ဝုတ္တံ ဟိ
“ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ”တိအာဒိံ။ အတ္တနော ယောနိသောမနသိကာရာ-
ယတ္တန္တိ အတ္တုပနိဗန္ဓံ။ သသန္တာနပရိယာပန္နတ္တာ အတ္တာနံ အဝိဇ္ဇဟနံ။ တယိဒံ
ယဒိပိ သဗ္ဗသ္မိံ အနဝဇ္ဇဓမ္မေ သမ္ဘဝတိ။ အကုပ္ပသဘာဝါပရိဟာနဓမ္မေသု ပန
အဂ္ဂဘူတေ အရဟတ္တေ သာတိသယံ။ နေတရေသုတိ ဒဿေန္တော အာဟ
“အတ္တနော ဗရမတ္ထဋ္ဌေန စာ”တိ။ ဥတ္တမဋ္ဌဘာဝေနာတိ အတ္တော။

သုတ္တန္တနယော နာမ ပရိယာယနယောတိ နိပ္ပရိယာယနယေန သံယော-
ဇနာနိ ဒဿေန္တော “အဝဇ္ဇဂဇ္ဇဿာမတ္ထရိယသံယောဇန”န္တိ အာဟ။ န
ပန “ရူပရာဂေါ”တိအာဒိနာ။ အဝေသု သံယောဇေန္တိတိ ကိလေသကမ္မ-
ဝိပါကဝဇ္ဇာနံ ပစ္စယော ဟုတွာ နိဿရိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန ဗန္ဓန္တိ။ သတိပိ
ဟိ အညေသံ တပ္ပစ္စယဘာဝေ န ဝိနာ သံယောဇနာနိ တေသံ တပ္ပစ္စယ-
ဘာဝေါ အတ္ထိ။ ဩရန္တာဂိယဥဒ္ဓန္တာဂိယသင်္ဂဟိတေဟိ စ တေဟိ တံတံဘဝ-
နိဗ္ဗတ္တကကမ္မနိယမော ဘဝနိယမော စ ဟောတိ။ န စ ဥပစ္စိန္တသံယောဇနဿ
ကတာနိပိ ကမ္မာနိ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ တေသံယေဝ သံယောဇနဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သမ္ဗော အညာယာတိ အာဇာနနဘူတာယ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ သမ္ဗော
ယထာဘူတံ ဒုက္ခာဒိသု ယော ယထာ ဇာနိတဗ္ဗော၊ တံ တထာ ဇာနိတွာ။
ဝိတ္တဝိမုတ္တိ သဗ္ဗဿ စိတ္တသံကိလေသဿ ဝိဿဂ္ဂေါ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနေ
အဓိမုစ္စနံ တတ္ထ နိန္ဒပေါဏပတ္တာရတာ။ တန္တိ ပထဝီအာဒိကံ။ ပရိညာတံ၊ န
ပုထုဇနဿ ဝိယ အပရိညာတံ၊ သေက္ခဿ ဝိယ ပရိညေယျံ ဝါ။ တဿွာတိ
ပရိညာတတ္တာ။

စတုတ္ထပဉ္စမဆဋ္ဌဝါရာ တတ္ထ တတ္ထ ကိလေသနိဗ္ဗာနကိတ္တနဝသေန
ပဝတ္တတ္တာ နိဗ္ဗာနဝါရာ နာမ။ တတ္ထ ပထဝီအာဒိနံ ပရိညာတတ္တာ အမညနာ၊
သာ ပန ပရိညာ ရာဂါဒိနံ ခယေန သိဒ္ဓါတိ ဣမဿ အတ္တဿ ဒီပနဝသေန ပါဠိ
ပဝတ္တာတိ ဒဿေန္တော “ပရိညာတံ တဿာတိ သဗ္ဗပဒေဟိ ယောဇေတွာ

ပုန ခယာ ရာဂဿ ဝိတရာဂတ္တာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သေ နယော ဣတရေ-
 သူ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဣတရေသုတိ ပဉ္စမဆဋ္ဌဝါရေသု။ ယဒိ ဧဝံ ကဿွာ
 ပါဠိ ဧဝံ န ဒိဿတိတိ အာဟ “ဒေသနာ ပန ကေတ္တ ဝုတ္တံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တမေဝ
 ဟောတိတိ သံခိတ္တာ”တိ။

န ခယာ ရာဂဿ ဝိတရာဂေါ သဗ္ဗသော အပ္ပဟိနရာဂတ္တာ။ ဝိက္ခမ္ဘိတ-
 ရာဂေါ ဟိ သောတိ။ ဗာဟိရုက္ခဟဏံ စေတ္ထ တထာဘာဝဿေဝ တေသု
 လတ္တနတော၊ န တေသု ဧဝံ တထာဘာဝဿ လတ္တနတော။ ဣဒါနိ
 ယာ သာ “ပရိညာတံ တဿာ”တိ သဗ္ဗပဒေဟိ ယောဇနာ ဝုတ္တာ၊ တံ
 ဝိနာပိ နိဗ္ဗာနဝါရအတ္ထယောဇနံ ဒဿေတုံ “ယထာ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
 မညနံ န မညတိတိ မညနာ နပ္ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ မညနာယ မညိတဗ္ဗတ္ထေဝိ
 တဿာ ဝတ္ထုအန္တောဂတ္တာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယဒိပိ ပရိညာတပဒံ အဂ္ဂဟေတွာ နိဗ္ဗာနဝါရဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ ဧဝမ္ပိ
 “ခယာ”တိအာဒိပဒေဟိ ပရိညာသိဒ္ဓိ ဧဝံ ပကာသိယတိတိ ကော တေသံဝိသေ-
 သောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “တ္ထေ စာ”တိအာဒိ။ မဂ္ဂဘာဝနာပါရိပူရိ-
 ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ မဂ္ဂကိစ္စန္တာ ဟိ ပရိညာယောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣတရေ။ပ။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိတရာဂါဒိကိတ္တနတောတိ။ ခွိဟိ ဝါ ကာရဏေဟိတိ ယထာဝုတ္တ-
 ကာရဏဒွယေန။ အဿာတိ ခိဏာသဝဿ။ အယံ ဝိသေသောတိ ဣဒါနိ
 ဝုစ္စမာနော ဝိသေသော။ ယဒိပိ ခိဏာသဝေါ ဧကန္တေန ဝိတရာဂေါ ဝိတ-
 ဒေါသော ဝိတမောဟော ဧဝံ စ ဟောတိ၊ ယာယ ပန ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ
 ဝိတရာဂတာဒယော သဝိသေသောတိ ဝတ္ထဗ္ဗတံ လဘန္တိ၊ တံ ဒဿေန္တော
 “တိသု ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ “ရတ္ထော အတ္ထံ န ဇာနာတိ”တိအာဒိနာ^၁ ရာဂေ
 အာဒိနဝံ ပဿတော “ရာဂေါ စ နာမ သုခါဘိသင်္ဂေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုခဉ္စ
 ဝိပရိဏာမတော ဒုက္ခံ၊ ပဂေဝ ဣတရ”န္တိ သဟေတုကေ ရာဂေ အာဒိနဝဒဿနံ
 ဒုက္ခာနုပဿနာယ နိမိတ္တံ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ စ ပဏိမိယာ ပဋိပက္ခဘာဝတော
 အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခံ ပရိပူရေတိတိ အာဟ “ရာဂေ။ပ။ ဝိတရာဂေါ
 ဟောတိ”တိ။ တထာ “ဒုဋ္ဌော အတ္ထံ န ဇာနာတိ”တိအာဒိနာ^၂ ဒေါသေ
 အာဒိနဝံ ပဿတော “ဒေါသော စ နာမ ဒုက္ခံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ဥဘယံ
 အနဝဋ္ဌိတံ ဣတ္ထရံ ပဘဉ္စ”တိ သဟေတုကေ ဒေါသေ အာဒိနဝဒဿနံ အနိစ္စာ-
 နုပဿနာယ နိမိတ္တံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ စ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနံ ပဋိပက္ခဘာဝတော
 အနိမိတ္တဝိမောက္ခံ ပရိပူရေတိတိ အာဟ “ဒေါသေ။ပ။ ဟောတိ”တိ။ တထာ

၁-၃ ၁၀-၁၂၊ ၃၂-ပိဋေသု။
 ၂-၃ ၁-၂၅၂-ပိဋေ။
 မ-၆ ၁-၇—န-၃-သ

“မူဠော အတ္ထံ န ဇာနာတိ”တိအာဒိနာ^၁ မောဟေ အာဒိနံ ပဿတော
 “မောဟော နာမ ယထာသဘာဝဂ္ဂဟဏဿ ပရိဗ္ဗမန္တော”တိ မောဟဿ
 ဝိက္ခမ္ဘနံ အနတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တံ၊ အနတ္တာနုပဿနာယ စ အတ္တာဘိနိ-
 ဝေဿဿ ပဋိပက္ခဘာဝတော သုညတံ ဝိမောက္ခံ ပရိပူရေတိတိ အာဟ
 “မောဟေ။ပ။ ဝိတမောဟော ဟောတိ”တိ။

ဧဝံ သန္တေတိ ယဒိ ဝိတရာဂတာဒယော ဝိမောက္ခဝိဘာဝေန ဝုတ္တာ၊
 ဧဝံ သန္တေ။ တဿာတိ ယသ္မာ ဝိမောက္ခမုခဝိမောက္ခာနံ ဝသေန နိယမေတွာ
 န ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ။ ယံ ကိဉ္စိ အရဟတော သမ္ဘဝန္တံ ဝိဘဇိတွာ ဝုစ္စတိတိ
 ဝါရတ္တယဒေသနာ ကတာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ “ယံ အရဟတော”တိအာဒိနာ။

ဧဝံ ဝိမုတ္တိဝိဘာဝေန ဒိဏာသဝဿ ဝိဘာဝံ ဝါရတ္တယဒေသနာနိဗန္ဓနံ
 ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အဝိဘာဝေနပိ တတ္ထ ပရိညာဝိသယဿ အနုသယ-
 ဝိသယဿ စ ဝိဘာဝံ တဿ နိဗန္ဓနံ ဒဿေန္တော “အဝိသေသေနာ”တိအာဒိ-
 မာဟ။ တတ္ထ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဝိသေသတော သင်္ခါရဒုက္ခံ သမ္မောဟာဓိဋ္ဌာနန္တိ
 ဝုတ္တံ “သင်္ခါရ။ပ။ မောဟော”တိ။ သေသံ ဝုတ္တနယတ္တာ သုဝိညေယျမေဝ။

ဒိဏာသဝဝါရတတိယာဒိနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တထာဂတဝါရသတ္တမနယဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ယေဟိ၂ ဂုဏဝိသေသေဟိ နိမိတ္တဘူတေဟိ ဘဂဝတိ “တထာ-
 ဂတော”တိ အယံ သမညာ ပဝတ္တာ၊ တံဒဿနတ္ထံ “အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ
 အဂဝါ တထာဂတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂုဏနေမိတ္တကာနေဝ ဟိ ဘဂဝတော
 သဗ္ဗာနိ နာမာနိ။ ယထာဟ—

“အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ၊ သဂုဏေန မဟေသိနော။
 ဂုဏေန နာမမုဒ္ဒေယျံ၊ အပိ နာမသဟဿတော”တိ ၃။

တထာ အာဂတောတိ ဧတ္ထ အာကာရနိယမနဝသေန ဩဗ္ဗသမ္ပုဋ္ဌိ-
 ပါဒနတ္ထော တထာ-သဒ္ဓေါ။ သာမညဇောတနာ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိတိ
 ပဋိပါဒဂမနတ္ထော အာဂတ-သဒ္ဓေါ၊ န ဉာဏဂမနတ္ထော “တထလက္ခဏံ

၁-၃ ၁-၂၅၂-ဂိဇ္ဇေ။ ၂-သီ-ဦ (နဝ) ၁-၂၄၆၊ အံ-ဦ ၁-၁၂၅-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၀၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ ၃၀၆၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၇၊ နေတ္ထိ-ဋ္ဌ ၁၁၉-ပိဋ္ဌေသု။

အာဂတော”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ၊ နာပိ ကာယဂမနာဒိအတ္ထော “အာဂတော
 ခေါ မဟာသမဏော၊ မာဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇ”န္တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။ တတ္ထ ယဒါ-
 ကာရနိယမနဝသေန ဩပဗ္ဗသမ္ပုပ္ပါဒနတ္ထော တထာ-သဒ္ဓေါ၊ တံ ကရုဏာပု-
 ဓာနတ္ထာ မဟာကရုဏာမုခေန ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ အာဂမနပဋိပဒံ ဥဒါဟရဏဝသေန
 သာမညတော ဒဿေန္တော ယံတံသဒ္ဓါနံ ဧကန္တသမ္ပန္နဘာဝတော “ယထာ
 သဗ္ဗလောက။ပ။ အာဂတော”တိ သာဓာရဏတော ဝတ္တာ ပုန တံ ပဋိပဒံ
 မဟာပဒါနသုတ္တာဒိသု^၃ သမ္ပဟုလနိဒ္ဒေသေန သုပါကဋ္ဌာနံ အာသန္နာနဉ္စ
 ဝိပဿီအာဒိနံ ဆန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဝသေန ဒဿေန္တော “ယထာ ဝိပဿီ
 အာဂေါ”တိအာဒိမာဟ၊တတ္ထ ယေန အဘိနိဟာရေနာတိ မနုဿတ္တလိင်္ဂသမ္ပတ္တိ-
 ဟေတုသတ္တာရဒဿနပဗ္ဗဇ္ဇာအဘိညာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိအဓိကာရဆန္ဒာနံ ဝသေန
 အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတေန ကာယပဏိဓာနမဟာပဏိဓာနေန။ သဗ္ဗေသံ ဟိ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ကာယပဏိဓာနံ ဣမိနာဝ နိဟာရေန သမိဇ္ဈတိတိ။

ဧဝံ မဟာဘိနိဟာရဝသေန “တထာဂတော”တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝတ္တာ ဣဒါနိ
 ပါရမီပူရဏဝသေန ဒဿေတုံ “အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ အာဂေါ။ပ။
 ယထာ ကဿပေါ အာဂေါ ဒါနပါရမိံ ပူရေတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ^၄
 ပန ဌာနေ သုတ္တန္တိကာနံ မဟာဗောဓိယာနပဋိပဒါယ ကောသလ္လဇနနတ္ထံ
 ပါရမီကထာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သာ ပန သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နာ စရိယာပိဋက-
 စက္ကနာယ^၅ ဝိတ္တာရတော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊တသ္မာ အတ္ထိကေဟိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ပန ပုဗ္ဗေ ဝိပဿီအာဒယော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အဘိနိဟာရ-
 သမ္ပတ္တိယံ ပတိဋ္ဌာယ သုဝိသုဒ္ဓါယ ပဋိပဒါယ အနဝသေသတော သမ္ပဒေဝ
 သဗ္ဗာ ပါရမီယော ပရိပူရေသုံ၊ ဧဝံ အမှာကမ္ပိ အာဂေါ ပရိပူရေသီတိ ဣမမတ္ထံ
 သန္တာယာဟ “သမတ္ထိံသပါရမီယော ပူရေတွာ”တိ။ သတိပိ အင်္ဂပရိစ္စာဂါဒိနံ
 ဒါနပါရမိတာဝေ ပရိစ္စာဂဝိသေသဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စေဝ သုဒုက္ကရဘာဝဒဿ-
 နတ္ထဉ္စ “ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ”တိ ဝိသုံ ဂဟဏံ၊ တတောယေဝ စ အင်္ဂပရိစ္စာ-
 ဂတော ဝိသုံ နယနပရိစ္စာဂဂ္ဂဟဏမ္ပိ ကတံ၊ ပရိဂ္ဂဟပရိစ္စာဂဘာဝသာမညေပိ
 နေရဇ္ဇပရိစ္စာဂတော ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂဂ္ဂဟဏဉ္စ ကတံ။

ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထပူရဏာဒိကာယ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ သမ္ဘိံ အဘိညာ-
 သမာပတ္တိနိပ္ပုဒနံ ပုဗ္ဗဇောဂေါ၊ ဒါနာဒိသုယေဝ သာတိသယပဋိပတ္တိနိပ္ပုဒနံ

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၅၉၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၄၇၊၅၀၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၅၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၈၀၊၈၃၊ ဥဒါနံ-ဋ္ဌ ၁၁၂၊၁၁၃၊ ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ
 ၁၁၁၊၁၁၂၊ ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ္ဌ ၁၈၊၁၉၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၁၅၃၊ ၁၅၅-ပိဋေသု။
 ၂-ဝိ ၃-၅၅-ပိဋေ။ ၃-ဒီ ၂-၂-ပိဋေ။ ၄-စရိယာပိဋက-ဋ္ဌ ၂၆၉-ပိဋေ။

ပုဗ္ဗစရိယာ၊ သာ စရိယာပိဋကသင်္ဂဟိတာ။ အဘိနိဟာရော ပုဗ္ဗဇောဂေါ၊ ဒါနာဒိပဋိပတ္တိ၊ ကာယဝိဝေကဝသေန ဧကစရိယာ ဝါ ပုဗ္ဗစရိယာတိ ကေဓိ။ ဒါနာဒိနဉ္စေဝ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနဉ္စ သံသာရနိဗ္ဗာနေသု အာဒိနဝါနိသံသာနဉ္စ ဝိဘာဝနဝသေန သတ္တာနံ ဗောဓိတ္တယေ ပတိဋ္ဌာပနပရိပါစနဝသေန စ ပဝတ္တာ ကထာ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဉ္စတိနံ အတ္ထစရိယာ ဉာတတ္ထစရိယာ၊ သာပိ ကရုဏာယ ဝသေနော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန လောကတ္ထစရိယာဒယော သင်္ဂဟာတိ။ ကမ္မဿကတဉာဏဝသေန၊ အနဝဇ္ဇကမ္မာယတနသိပ္ပာယတန-ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနပရိစယဝသေန၊ ခန္ဓာယတနာဒိပရိစယဝသေန၊ လက္ခဏတ္တယ-တိရုဏဝသေန စ ဉာဏစာရော ပုဋ္ဌိစရိယာ၊ သာ ပန အတ္ထတော ပညာ-ပါရမီယေဝ၊ ဉာဏသတ္တရဒဿနတ္ထံ ဝိသု ဂဟဏံ။ ကောဋီတိ ပရိယန္တော၊ ဥက္ကံသောတိ အတ္ထော။

စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတွာ ဗြူဟေတွာတိ သမ္ပန္နော။ တတ္ထ ဘာဝေတွာတိ ဥပ္ပါဒေတွာ။ ဗြူဟေတွာတိ ဝဇေတွာ။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဂ္ဂဟ-ဏေန အာဂမနပဋိပဒံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဒဿေတိ။ ဝိပဿနာသဟဂတာ ဧဝ ဝါ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ စ “ယေန အဘိနိဟာရေနာ”တိ-အာဒိနာ အာဂမနပဋိပဒါယ အာဒိ ဒဿေတိ၊ “ဒါနပါရမီ”တိအာဒိနာ မဇ္ဈိ၊ “စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနေ”တိအာဒိနာ ပရိယောသာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သမ္ပတိဇာတောတိ မုဟုတ္တဇာတော မနုဿံနံ ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္ထော၊ န မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တမတ္ထော။ နိက္ခန္တမတ္ထံ ဟိ မဟာသတ္တံ ပဌမံ ဗြဟ္မာ-နော သုဝဏ္ဏဇာလေန ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ တေသံ ဟတ္ထတော စက္ကာရော မဟာရာ-ဇာနော အဇိနပ္ပဝေဏိယာ၊ တေသံ ဟတ္ထတော မနုဿာ ဒုကူလစုမ္မဋ္ဌကေန ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ မနုဿံနံ ဟတ္ထတော မုစ္ဆိတွာ ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌိတောတိ။ ယထာဟ ဘဂဝါ မဟာပဒါနဒေသနာယံ။ သေတမ္ပိ ဆတ္တေတိ ဒိဗ္ဗသေ-တတ္ထတ္ထေ။ အနုဇာရိယမာနေတိ ဓာရိယမာနေ။ ဧတ္ထ စ ဆတ္တဂ္ဂဟဏေနော ခဂ္ဂါဒိနိ ပဉ္စ ကကုဘေဏ္ဍာနိပိ ဝုတ္တာနေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ခဂ္ဂတာလဝဏ္ဏမောရ-ဟတ္ထကဝါလဗီဇနိဥဏှိသပနာပိ ဟိ ဆတ္တေန သဟ တဒါ ဥပဋ္ဌိတာ အဟေသု၊ ဆတ္တာဒိနိယေဝ စ တဒါ ပညာယိံသု၊ န ဆတ္တာဒိဂ္ဂါဟကာ။ သမ္ဗာ စ ဒိသာတိ ဒသပိ ဒိသာ။ နယိဒံ သမ္ဗဒိသာဝိလောကနံ သတ္တပဒဝိတိဟာ-ရုတ္တရကာလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မဟာသတ္ထော ဟိ မနုဿံနံ ဟတ္ထတော မုစ္ဆိတွာ

ပုရတ္ထိမဒိသံ ဩလောကေသိ။ တတ္ထ ဒေဝမနုဿံ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယ-
မာနာ “မဟာပုရိသ ဣဓ တုမှဟိ သဒိသောပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ဥတ္တရိ-
တရော”တိ အာဟံသု။ ဧဝံ စတဿော ဒိသာ၊ စတဿော အနုဒိသာ၊
ဟေဋ္ဌာ၊ ဥပရိတိ သဗ္ဗာ ဒိသာ အနုဝိလောကေတွာ သဗ္ဗတ္ထ အတ္တနာ သဒိသံ
အဒိသ္ဗာ “အယံ ဥတ္တရာ ဒိသာ”တိ တတ္ထ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန အဂမာသိ။
အာသဘိန္တ ဥတ္တမံ။ အဂ္ဂေါတိ သဗ္ဗပဌမော။ ဇေဋ္ဌော သေဋ္ဌောတိ စ
တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနန္တဝေါတိ ဣမသ္မိံ
အတ္တဘာဝေ ပတ္တဗ္ဗံ အရဟတ္တံ ဗျာကာသိ။

အနေကေသံ ဝိသေသာမိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေနာတိ သံခိတ္တေန
ဝုတ္တမတ္ထံ “ယဉ္ဇိ”တိအာဒိနာ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတိ။ တတ္ထ ဧတ္ထာတိ—

“အနေကသာခဉ္စ သဟဿမဏ္ဍလံ၊
ဆတ္တံ မရူ ဓာရယုမန္တလိက္ခေ။
သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိကိပတန္တိ စာမရာ၊
န ဒိဿရေ စာမရဆတ္တဂါဟကာ”တိ—

ဣဒိဿာ ဂါထာယ။ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတစာရတာယ
အနာဝရဏဉာဏန္တိ အာဟ “သဗ္ဗညုတနာဝရဏဉာဏပဋိလာဘဿာ”တိ။
တထာ အယံ ဘဂဝိဝိ ဂတော ။ပ။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေနာတိ ဧတေန
အဘိဇာတိယံ ဓမ္မတာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိသေသာ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ သာဓာ-
ရဏာတိ ဒဿေတိ။ ပါရမိတာနိဿန္တာ ဟိ တေတိ။

ဝိက္ခမိတိ အဂမာသိ။ မရူတိ ဒေဝါ။ သမာတိ ဝိလောကနသမတာယ သမာ
သဒိသိယော။ မဟာပုရိသော ဟိ ယထာ ဧကံ ဒိသံ ဝိလောကေသိ။ ဧဝံ
သေသဒိသာပိ၊ န ကတ္ထမိ ဝိလောကနေ ဝိဗန္ဓော တဿ အဟောသီတိ။
သမာတိ ဝါ ဝိလောကေတုံ^၂ ယုတ္တာ၊ ဝိသမရဟိတာတိ အတ္ထော။ န ဟိ
တဒါ ဗောဓိသတ္တဿ ဝိရူပဗိဘူဝိသမရူပါနိ ဝိလောကေတုံ အယုတ္တာနိ
ဒိသာသု ဥပဌဟန္တိတိ။

ဧဝံ “တထာ ဂတော”တိ ကာယဂမနဋ္ဌေန ဂတ-သဒ္ဓေန တထာဂတ-သဒ္ဓိ
နိဒ္ဓိသိတွာ ဣဒါနိ ဉာဏဂမနဋ္ဌေန တံ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ နေက္ခမ္ပေနာတိ အလောဘပ္ပဓာနေန ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေန။ ကုသလာ

ဟိ ဓမ္မာ ဣဓ နေက္ခမ္ပံ, န ပဗ္ဗဇ္ဇာဒယော၊ “ပဌမဇ္ဈာန”န္တိ^၁ စ ဝဒန္တိ။ ပဟာယာတိ ပဇဟိတွာ။ ဂတော အဓိဂတော၊ ပဋိပန္နော ဥတ္တရိဝိသေသန္တိ အတ္ထော။ ပဟာယာတိ ဝါ ပဟာနဟေတု, ပဟာနလက္ခဏံ ဝါ။ ဟေတုလက္ခဏတ္ထော ဟိ အယံ ပဟာယ-သဒ္ဓေါ။ ကာမတ္ထန္တာဒိပ္ပဟာနဟေတုကံ “ဂတော”တိ ဟေတ္ထ ဝုတ္တံ ဂမနံ အဝဗောဓော, ပဋိပတ္တိ ဧဝ ဝါ ကာမတ္ထန္တာဒိပ္ပဟာနေန စ လက္ခိယတိတိ။ သေ နယော ပဒါလေတွာတိအာဒိသုပိ။ အဗျာပါဒေနာတိ မေတ္တာယ။ အာလောကသညာယာတိ ဝိဘူတံ ကတွာ မနသိကရဏေန^၂ ဥပဋ္ဌိတအာလောကသညာနနေန။ အဝိက္ခေပေနာတိ သမာဓိနာ။ ဓမ္မဝေတ္တာနေနာတိ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ယာထာဝနိစ္ဆယေန။ “သပ္ပစ္စယနာမရူပဝေတ္တာနေနာ”တိပိ ဝဒန္တိ။

ဧဝံ ကာမတ္ထန္တာဒိနိဝရဏပ္ပဟာနေန “အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယာ”တိအာဒိနာ^၃ ဝုတ္တာယ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ဘဂဝတော တထာဂတဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သဟ ဥပါယေန အဋ္ဌဟိ သမာပတ္တိဟိ အဋ္ဌာရသဟိ စ မဟာဝိပဿနာဟိ တံ ဒဿေတုံ “ဉာဏေနာ”တိ-အာဒိမာဟ။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟကင်္ခါရိတရဏာနံ ဟိ ဝိနိဗန္ဓဘူတဿ မောဟဿ ဒူရိကရဏေန ဉာတပရိညာယံ ဌိတဿ အနိစ္စသညာဒယော သိဇ္ဈန္တိ၊ တထာ ဈာနသမာပတ္တိသု အဘိရတိနိမိတ္တေန ပါမောဇ္ဇေန။ တတ္ထ “အနဘိရတိယာ ဝိနောဒိတာယ ဈာနာဒိနံ သမဓိဂမော”တိ သမာပတ္တိဝိပဿနာနံ အရတိဝိနောဒနအဝိဇ္ဇာပဒါလနာဒိနိ ဥပါယော၊ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိနိဋ္ဌေသော ပန နိဝရဏသဘာဝါယ အဝိဇ္ဇာယ ဟေဋ္ဌာ နိဝရဏေသုပိ သင်္ဂဟဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမာပတ္တိဝိဟာရပ္ပဝေသဝိဗန္ဓနေန နိဝရဏာနိ ကဝါဠသဒိသာနီတိ အာဟ “နိဝရဏကဝါဠံ ဥဒ္ဓါဋ္ဌေတွာ”တိ။ “ရတ္ထိ” အနုဝိတက္ကေတွာ အနုဝိစာရေတွာ ဒိဝါ ကမ္မန္တေ ပယောဇေတိ”တိ^၄ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဓူမာယနာတိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ “ဝိတက္ကဝိစာရဓူမ”န္တိ။ ကိဉ္ဇာပိ ပဌမဇ္ဈာနပစာရေယေဝ ဒုက္ခံ, စတုတ္ထဈာနပစာရေ စ သုခံ ပဟိယတိ၊ အတိသယပ္ပဟာနံ ပန သန္တာယာဟ “စတုတ္ထဈာနေန သုခဒုက္ခံ ပဟာယာ”တိ။

အနိစ္စဿ, အနိစ္စန္တိ စ အနုပဿနာ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ တေဘူမကဓမ္မာနံ အနိစ္စတံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာယ ဝိပဿနာယေတံ နာမံ။ နိစ္စသညန္တိ သင်္ခတဓမ္မေသု “နိစ္စာ သဿတာ”တိ ဧဝံပဝတ္တမိစ္ဆာသညံ။ သညာသိသေန

၁-ပဌမဇ္ဈာနေနာတိ (သီ-ဋီ(နဝ) ၁-၃၀၇၊ အံ-ဋီ ၁-၁၂၈-ပိဋေသု)

၂-မနသိကာရေန(သီ-ဋီ(နဝ) ၁-၃၀၇-ပိ ၄။ ၃-အဘိ ၂-၂၅၃-ပိဋေ။ ၄-မ ၁-၁၉၇-ပိဋေ။)

ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဧသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ-**
ယာတိ သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တယ အနုပဿနာယ။ နန္ဒိန္ဒိ သပ္ပိတိ-
ကတဏှံ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ သင်္ခါရေသု ဝိရဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တယ အနု-
ပဿနာယ။ နိရောဓာနုပဿနာယာတိ သင်္ခါရေန နိရောဓဿ အနုပဿနာယ။
 ယထာ ဝါ သင်္ခါရာ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ အာယတိံ ပုနဟ္မဝဝသေန န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ
 အနုပဿနာ **နိရောဓာနုပဿနာ။** တေနေဝါဟ “နိရောဓာနုပဿနာယ နိရော-
 ဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ” တိ။ မုစ္ဆိတုကမျတာ ဟိ အယံ ဗလပ္ပတ္တာတိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇ-
 နာကာရေန ပဝတ္တာ အနုပဿနာ **ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ။** ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ
 ဟိ အယံ။ **အာဒါနန္တိ** နိစ္စာဒိဝသေန ဂဟဏံ။ သန္တတိသမူဟက်စွာရမ္ပဏာနံ
 ဝသေန ဧကတ္တဂ္ဂဟဏံ **သနသညာ။ အာယူဟနံ** အဘိသင်္ခရဏံ။ အဝတ္ထာ-
 ဝိသေသာပတ္တိံ **ဝိပရိဏာမော။ ဓုဝသညန္တိ** ထိရဘာဝဂ္ဂဟဏံ။ နိမိတ္တန္တိ သမူ-
 ဟာဒိသနဝသေန သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ သင်္ခါရေန သဝိဂ္ဂဟဂ္ဂဟဏံ။ ပဏိမိန္တိ
 ရာဂါဒိပဏိမိံ။ သာ ပနတ္ထတော တဏှာဝသေန သင်္ခါရေသု နိဋ္ဌတာ။ **အဘိနိဝေ-**
သန္တိ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ။

အနိစ္စဒုက္ခာဒိဝသေန သဗ္ဗဓမ္မတိရဏံ **အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ။ သာရာ-**
ဒါနာဘိနိဝေသန္တိ အသာရေသု သာရဂ္ဂဟဏဝိပလ္လာသံ။ ဣဿရကုတ္တာဒိ-
 ဝသေန လောကော သမုပ္ပန္နောတိ အဘိနိဝေသော **သဓမ္မာဟာဘိနိ-**
ဝေသော။ ကေဝိ ပန “အဟောသိ” န ခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနန္တိ-
 အာဒိနာ ပဝတ္တသံသယာပတ္တိံ **သဓမ္မာဟာဘိနိဝေသော**” တိ ဝဒန္တိ။ သင်္ခါရေသု
 လေဏတာဏဘာဝဂ္ဂဟဏံ **အာလယာဘိနိဝေသော။** “အာလယရတာ
 အာလယသမ္ပုဒိတာ” တိ၊ ဝစနတော အာလယော တဏှာ၊ သာယေဝ စက္ခာ-
 ဒိသု ရူပါဒိသု စ အဘိနိဝိသနဝသေန ပဝတ္တိယာ **အာလယာဘိနိဝေသော** တိ
 ကေဝိ။ “ဧဝံဝိဓာ သင်္ခါရာ ပဋိနိဿဇ္ဇိယန္တိ” တိ ပဝတ္တံ ဉာဏံ **ပဋိသင်္ခါ-**
နုပဿနာ။ ဝဋ္ဋတော ဝိဂတတ္တာ ဝိဝဋ္ဌံ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တတ္ထ အာရမ္ပဏကရဏ-
 သင်္ခါတေန အနုပဿနေန ပဝတ္တိယာ **ဝိဝဋ္ဌာနုပဿနာ၊** ဂေါတြျ။ **သံယော-**
ဂါဘိနိဝေသန္တိ သံယုဇ္ဇနဝသေန သင်္ခါရေသု နိဝိသနံ။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေတိ ဒိဋ္ဌိယာ
 သဟဇာတေကဋ္ဌေ ပဟာနေကဋ္ဌေ စ။ **ဩဋ္ဌာရိကေတိ** ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသေ
 အပေက္ခိတွာ ဝုတ္တံ၊ အညထာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာပိ ဒုတိယမဂ္ဂဝဇ္ဈေဟိ
 ဩဋ္ဌာရိကာတိ။ **အဏုသဟဂတေတိ** အဏုဘူတေ။ ဣဒံ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဈေ

၁-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋကေသု။

၂-ဒိ ၂-၃၁၊ ၃၂၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၈၊ ဝိ ၃-၅၊ ၇၊ ၈-ပိဋကေသု။

အပေက္ခိတွာ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗကိလေသေတိ အဝသိဋ္ဌသဗ္ဗကိလေသေ။ န ဟိ ပဌမာဒိ-
မဂ္ဂေဟိ ပဟိနာ ကိလေသာ ပုန ပဟိယန္တိတိ။

ကဗ္ဗေဋ္ဌိကထိနဘာဝေါ။ ပဉ္စရဏံ ခြဝဘာဝေါ။ လောကီယဝါယုနာ ဘဒ္ဒိ-
ဿ ဝိယ ယေန ဝါယုနာ တံတံကလာပဿ ဥဒ္ဓါမာယနံ၊ ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ၊ တံ
ဝိတ္တန္တနံ။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ကလာပန္တရဘူတာနံ ကလာပန္တရဘူတေဟိ သမ္ပုဋ္ဌဘာဝေ
တံတံဘူတဝိဝိတ္တတာ ရူပပရိယန္တော အာကာသောတိ ယေသံ ယော ပရိစ္ဆေ-
ဒေါ၊ တေဟိ သော အသမ္ပုဋ္ဌော၊ အညထာ ဘူတာနံ ပရိစ္ဆေဒသဘာဝေါ န
သိယာ ဗျာပိဘာဝါပတ္တိတော၊ အဗျာပိတာဝ အသမ္ပုဋ္ဌတာတိ ယသ္မိံ ကလာပေ
ဘူတာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တေဟိ အသမ္ပုဋ္ဌဘာဝေါ အသမ္ပုဋ္ဌလက္ခဏံ။ တေနာဟ
ဘဂဝါ အာကာသဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ “အသမ္ပုဋ္ဌံ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ”တိ။

ဝိရောဓိပစ္စယသန္တိပါတေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ ရူပနံ။ စေတနာပဓာနတ္တာ သင်္ခါ-
ရက္ခန္ဓဓမ္မာနံ စေတနာဝသေနေတံ ဝုတ္တံ “သင်္ခါရာနံ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏ”န္တိ။
တထာ ဟိ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ သင်္ခါရက္ခန္ဓဝိဘဏေ၊ “စက္ခုသမ္ပဿဇာ
စေတနာ”တိအာဒိနာ စေတနာဝ ဝိဘတ္တာ။ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာ စ
စေတနာ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမော ပုညဘိသင်္ခါရော? ကုသလာ စေတနာ
ကာမာဝစရာ”တိအာဒိ၊ ဗရဏံ သဝိပ္ပာရိကတာ။ အသဒ္ဓိယေတိ အသဒ္ဓိယ-
ဟေတု။ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ။ သေ နယော ကောသဇ္ဇေတိအာဒိသု။ ဥပသမ-
လက္ခဏန္တိ ကာယစိတ္တပရိဋ္ဌာဟူပသမလက္ခဏံ။ လီနဒ္ဓစ္စရဟိတေ အဓိစိတ္တေ
ပဝတ္တမာနေ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု အဗျာဝဋ္ဌတာယ အဇ္ဈုပေက္ခနံ
ပဋိသင်္ခါနံ ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒတော။

မုသာဝါဒါဒီနံ ဝိသံဝါဒနာဒိကိစ္စတာယ လူခါနံ အပရိဂ္ဂါဟကနံ ပဋိပက္ခ-
ဘာဝတော ပရိဂ္ဂါဟကသဘာဝါ သမ္မာဝါစာ သိနိဒ္ဓဘာဝတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ
သမ္မာဝါစာပစ္စယသုဘာသိတာနံ သောတာရဉ္စ ပုဂ္ဂလံ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ တဿာ
ပရိဂ္ဂါဟလက္ခဏံ ဝုတ္တံ။ ကာယိကကိရိယာ ကိဉ္စိ ကတ္တဗ္ဗံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ သယဉ္စ
သမုဋ္ဌဟနံ သဋ္ဌနံ ဟောတီတိ သမ္မာကမ္မန္တသင်္ခါတာယ ဝိရတိယာ သမုဋ္ဌာန-
လက္ခဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝါ ဥက္ခိပနံ သမုဋ္ဌာပနံ ကာယိကကိရိယာယ
ဘာရုက္ခိပနံ ဝိယ။ ဇီဝမာနဿ သတ္တဿ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝါ ဇီဝိတိန္ဒြိယပ္ပ-
ဝတ္တိယာ၊ အာဇီဝဿေဝ ဝါ သုဒ္ဓိ ဝေါဒါနံ။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ စိတ္တဿ
သံကိလေသပက္ခေ ပတိတုံ အဒတွာ သမ္ပဒေဝ ပဂ္ဂဏှနံ ပဂ္ဂဟော။

၁-ထဒ္ဓဘာဝေါ (ဒိ-ဒီ ၁-၁၀၅၊ သိ-ဒီ (နဝ) ၁-၃၁၀-ပိဋေသု။)

၂-အဘိ ၁-၁၆၉-ပိဋေ။

၃-အဘိ ၂-၃၇-ပိဋေ။

၄-အဘိ ၂-၁၁၂-ပိဋေ။

“သင်္ခါရာ”တိ ဣမ စေတနာ အဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ “သင်္ခါရာနံ စေတနာ-
လက္ခဏ”န္တိ။ နမနံ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝေါ။ အာယတနံ ပဝတ္တနံ။ အာယ-
တနာနံ ဝသေန ဟိ အာယသင်္ခါတာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ပဝတ္တိ။ တဏှာယ
ဟေတုလက္ခဏန္တိ ဝနဿ ဇနကဟေတုဘာဝေါ၊ မဂ္ဂဿ ပန နိဗ္ဗာနသမ္ပာ-
ပကတ္တန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

တထလက္ခဏံ အဝိပရိတသဘာဝေါ။ ဧကရသော အညမညာနတိဝတ္တနံ
အနုနာနဓိကဘာဝေါ။ ယုဂနဒ္ဓါ သမထဝိပဿနာဝ။ သဒ္ဓါပညာ ပဂ္ဂဟာ-
ဝိက္ခေပါတိဝိ ဝဒန္တိ။

ဒီဏောတိ ကိလေသေ ခေပတိတိ ခယော၊ မဂ္ဂေါ။ အနုပ္ပါဒပရိယောသာန-
တာယ အနုပ္ပါဒေါ၊ ဖလံ။ ပဿန္တိ ကိလေသဝူပသမော။ ဆန္တဿာတိ ကတ္တု-
ကာမတာဆန္တဿ။ မူလလက္ခဏံ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ။ သမုဋ္ဌာနဘာဝေါ သမုဋ္ဌာ-
နလက္ခဏံ အာရမ္မဏပဋိပါဒကတာယ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုတာ။
သမောဓာနံ ဝိသယာဒိသန္တိပါတေန ဂဟေတဗ္ဗာကာရော၊ ယာ သင်္ဂတိတိ
ဝုစ္စတိ။ သမံ သဟ ဩဒဟန္တိ အနေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာတိ ဝါ သမောဓာနံ၊
ဖဿော။ သမောသရန္တိ သန္တိပတန္တိ ဧတ္တာတိ သမောသရဏံ။ ဝေဒနာယ ဝိနာ
အပ္ပဝတ္တမာနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဝေဒနာနာဝနနိမိတ္တံ သမောသဋ္ဌာ ဝိယ
ဟောန္တိတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဂေါပါနသိနံ ကုဋ် ဝိယ သမ္ပယုတ္တာနံ ပါမောက္ခဘာဝေါ
ပမုခလက္ခဏံ။ တတော၊ တေသံ ဝါ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဥတ္တရိ ပဓာနန္တိ တတုတ္တရိ၊
ပညတ္တရာ ဟိ ကုသလာ ဓမ္မာ။ ဝိမုတ္တိယာတိ ဖလဿ။ တံ ဟိ သီလဒိဂုဏ-
သာရဿ ပရမုတ္တံသဘာဝေန သာရံ။ အယဉ္စ လက္ခဏဝိဘာဝေါ ဆဓာတုပဉ္စ-
ဈာနင်္ဂါဒိဝသေန တံတံသုတ္တပဒါနုသာရေန ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ အာဂတ-
နယေန စ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တောပိ ကောစိ ဓမ္မော
ပရိယာယန္တရပကာသနတ္ထံ ပုန ဒဿိတော။ တတော ဧဝ စ “ဆန္တမူလကာ
ကုသလာ ဓမ္မာ မနသိကာရသမုဋ္ဌာနာ ဖဿသမောဓာနာ ဝေဒနာသမော-
သရဏာ”တိ၊ “ပညတ္တရာ ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ၊ “ဝိမုတ္တိသာရမိဒံ ဗြဟ္မ-
စရိယ”န္တိ၊ “နိဗ္ဗာနောဂဓံ ဟိ အာဝုသော ဗြဟ္မစရိယံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာန”န္တိ
စ သုတ္တပဒါနံ ဝသေန “ဆန္တဿ မူလလက္ခဏ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တထဓမ္မာ နာမ ဝတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ အဝိပရိတသဘာဝတ္တာ။ တထာနိ
တံသဘာဝတ္တာ။ အဝိတထာနိ အမုသာသဘာဝတ္တာ။ အနုညထာနိ အညာ-
ကာရရဟိတတ္တာ။ ဇာတိပစ္စယသန္တုတသမုဒါဂတဋ္ဌောတိ ဇာတိပစ္စယာ

သမ္ဘူတံ ဟုတွာ သဟိတဿံ အတ္တနော ပစ္စယာနုရူပဿ ဥဒ္ဓိ အာဂတဘာဝေါ၊
 အနုပဝတ္တနဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သမ္ဘူတဋ္ဌော စ သမုဒါဂတဋ္ဌော စ
သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ န ဇာတိတော ဇရာမရဏံ န ဟောတိ၊ န စ ဇာတိ^၁
 ဝိနာ အညတော ဟောတိတိ **ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတဋ္ဌော**။ ဣတ္ထဉ္စ ဇာတိတော
 သမုဒါဂစ္ဆတိတိ **ဇာတိပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌော**၊ ယာ ယာ ဇာတိ ယထာ ယထာ
 ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒနုရူပံ ပါတုဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ**
 ပစ္စယဋ္ဌောတိ ဧတ္ထာပိ န အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော န ဟောတိ၊ န စ အဝိဇ္ဇာ^၂
 ဝိနာ သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ယာ ယာ အဝိဇ္ဇာ ယေသံ ယေသံ သင်္ခါရာနံ ယထာ
 ယထာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အယံ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော ပစ္စယဘာ-
 ဝေါတိ အတ္ထော။

ဘဂဝါ တံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနာတိ ပဿတိတိ သမ္ပန္နော။ **တေနာတိ**
 ဘဂဝတာ။ တံ ဝိဘဇ္ဇမာနန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တန္တိ ရူပါယတနံ။ **ဣဒ္ဓာနိဒ္ဓာ-**
 ဒိတိ **အာဒိ-သဒ္ဓေန** မဇ္ဈတ္တံ သင်္ဂဏှာတိ၊ တထာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္န-
 ပရိတ္တအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါတဒုဘယာဒိဘေဒံ။ **လဗ္ဘမာနကပဒဝသေနာတိ** “ရူပါ-
 ယတနံ ဒိဋ္ဌံ၊ သဒ္ဓါယတနံ သုတံ၊ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဗောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ
 မုတံ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ မနဿာ ဝိညာတ”^၁န္တိ ဝစနတော ဒိဋ္ဌပဒဉ္စ ဝိညာတပဒဉ္စ
 ရူပါရမ္မဏေ လဗ္ဘတိ၊ ရူပါရမ္မဏံ ဣဒ္ဓံ အနိဋ္ဌံ မဇ္ဈတ္တံ ပရိတ္တံ အတိတံ အနာဂတံ
 ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌံ ဝိညာတံ ရူပံ ရူပါယတနံ ရူပဓာတု ဝဏ္ဏနိဘာ
 သနိဒဿနံ သပ္ပဋိသံ နီလံ ပီတကန္တိ ဝေမာဒိဟိ **အနေကေဟိ နာမေဟိ။**
တေရသဟိ ဝါရေဟိတိ ရူပကဏ္ဍော^၂ အာဂတေ တေရသ နိဒ္ဓေသဝါရေ သန္ဓာ-
 ယာဟ။ ကေကသ္မိ^၃ စ ဝါရေ စတုန္တံ စတုန္တံ ဝဝတ္ထာပနနယာနံ ဝသေန
 “**ဒွေပညာသာယ နယေဟိ**”တိ အာဟ။ **တထမေဝ** အဝိပရိတဒဿိတာယ
 အပ္ပဋိဝတ္တိယဒေသနတာယ စ။ “**ဇာနာမိ အဘိညာသိ**”^၃န္တိ ဝတ္တမာနာတိတ-
 ကာလေသု ဉာဏပ္ပဝတ္တိဒဿနေန အနာဂတေပိ ဉာဏပ္ပဝတ္တိ ဝုတ္တာယေဝါတိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဝိဒိတ-သဒ္ဓေါ** အနာမဋ္ဌကာလဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော “ဒိဋ္ဌံ သုတံ
 မုတ”^၃န္တိအာဒိသု^၃ ဝိယ။ **န ဥပဋ္ဌာသိတိ** အတ္တတ္တနိယဝသေန န ဥပဂစ္ဆိ။
 ယထာ ရူပါရမ္မဏာဒယော ဓမ္မာ ယံသဘာဝါ ယံပကာရာ စ၊ တထာ နေ
 ပဿတိ ဇာနာတိ ဂစ္ဆတိတိ **တထာဂတောတိ** ဧဝံ ပဒသမ္ပဝေါ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ ကေစိ ပန “နိရုတ္တိနယေန ပိသောဒရာဒိပက္ခေပေန^၃ ဝါ ဒဿိ-သဒ္ဓဿ
 လောပံ၊ အာဂတ-သဒ္ဓဿ စာဂမံ ကတွာ **တထာဂတော**”^၃တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။

၁-အဘိ ၁-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အဘိ ၁-၁၆၂-ဒိဋ္ဌေ။ ၃-ပါဏိနိ (၆၊ ၃၊ ၁၀၉)

နိဗ္ဗေါသတာယ အနုပဝဇ္ဇံ။ ပက္ခိပိတဗ္ဗာဘာဝေန အနုနံ။ အပနေတဗ္ဗာ-
ဘာဝေန အနုဓိကံ။ အတ္ထဗျဉ္ဇနာဒိသမ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ။ နော
အညထာတိ “တထေဝါ”တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဗျုတ်ရေကေန သမ္ဘာဒေတိ။ တေန
ယဒတ္ထံ ဘာသိတံ၊ ကေန္တေန တဒတ္ထနိပ္ပုဒနတော ယထာ ဘာသိတံ ဘဂဝ-
တာ၊ တထေဝါတိ အဝိပရိတဒေသနတံ ဒဿေတိ။ ဂဒအတ္ထောတိ တေန
တထံ ဂဒတိတိ တထာဂတောတိ ဒ-ကာရဿ တ-ကာရော ကတော
နိရုတ္တိနယေနာတိ ဒဿေတိ။

တထာ ဂတမဿာတိ တထာဂတော၊ ဂတန္တိ စ ကာယဝါစာပဝတ္တိတိ
အတ္ထော။ တထာတိ စ ဝုတ္တေ ယံဘံသဒ္ဓါနံ အဗျုတ်စာရိသမ္ပန္နိတာယ
ယထာတိ အယမတ္ထော ဥပဋ္ဌိတောယေဝ ဟောတိ။ ကာယဝစီကိရိယာနဉ္စ
အညမညာနုလောမေန ဝစနိစ္ဆာယံ ကာယဿ ဝါစာ၊ ဝါစာယ စ ကာယော
သမ္ပန္နိဘာဝေန ဥပတိဋ္ဌတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ “ဘဂဝတော
တိ”တိအာဒိ။ ဣမသ္မိံ ပန အတ္ထေ တထာဝါဒိတာယ တထာဂတောတိ အယမ္ပိ
အတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သော ပန ပုဗ္ဗေ ပကာရန္တရေန ဒဿိတောတိ
အာဟ “ဧဝံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော”တိ။

တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသျှတိ တေန ယဒေကေ “တိရိယံ
ဝိယ ဥပရိ အဓော စ သန္တိ လောကဓာတုယော”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပဋိသေဓေတိ။
ဒေသနာဝိလာသောယေဝ ဒေသနာဝိလာသမယော ယထာ “ပုညမယံ၊
ဒါနမယ”န္တိ အာဒိသု။

နိပါတာနံ ဝါစကသဒ္ဓသန္တိဓာနေ တဒတ္ထဇောတနဘာဝေန ပဝတ္တနတော
ဂတ-သဒ္ဓေါယေဝ အဝဂတတ္ထံ အတိတတ္ထဉ္စ ဝဒတိတိ အာဟ “ဂတောတိ
အဝဂတော အတိတော”တိ။

အထ ဝါ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သမ္ဘာသမ္မောမိ၊ ဧတ္ထန္တရေ
မဟာဗောဓိယာနပဋိပတ္တိယာ ဟာနဋ္ဌာနသံကိလေသနိဝတ္တိနံ အဘာဝတော
ယထာ ပဏိဓာနံ၊ တထာ ဂတော အဘိနိဟာရာနုရူပံ ပဋိပန္နောတိ တထာ-
ဂတော။ အထ ဝါ မဟိဒ္ဓိကတာယ ပဋိသန္တိဒါနံ ဥက္ကံသာမိဂမေန အနာဝရဏ-
ဉ္စူဏတာယ စ ကတ္ထဝိပိ ပဋိသဘာဘာဝတော ယထာ ရူပိ၊ တထာ ကာယ-
ဝစီစိတ္တာနံ ဂတာနိ ဂမနာနိ ပဝတ္တိယော တေဿာတိ တထာဂတော။ ယသ္မာ
စ လောကေ ဝိဓ-ယုတ္တ-ဂတ-ပွကာရ-သဒ္ဓါ သမာနတ္ထာ ဒိဿန္တိ။ တသ္မာ
ယထာဝိဓာ ဝိပဿိအာဒယော ဘဂဝန္တော၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထာဝိဓောတိ

တထာဂတော၊ ယဇာယုတ္တာ စ တေ ဘဂဝန္တော၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထာ-
ယုတ္တောတိ တထာဂတော။ အထ ဝါ ယသ္မာ သစ္စံ တစ္စံ တထန္တိ ဉာဏဿေတံ
အဓိဝစနံ၊ တသ္မာ တထေန ဉာဏေန အာဂဟေတိ တထာဂတော။ ဧဝမ္ပိ
တထာဂတ-သဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဟာယ ကာမာဒိမလေ ယထာ ဂတာ၊
သမာဓိဉာဏေဟိ ဝိပဿိအာဒယော။
မဟေသိနော သကျမုနိ ဇုတိန္ဒရော၊
တထာ ဂတော တေန မတော တထာဂတော။

တထဉ္စ ဓာတာယတနာဒိလက္ခဏံ၊
သဘာဝသာမညဝိဘာဂဘေဒတော။
သယမ္ပုဉာဏေန ဇိနော သမာဂတော၊
တထာဂတော ဝုစ္စတိ သကျပုဂံဝေါ။

တထာနိ သစ္စာနိ သမန္တစက္ခုနာ၊
တထာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ စ သဗ္ဗသော။
အနညနေယျေန ယတော ဝိဘာဝိတာ၊
ယာထာဝတော တေန ဇိနော တထာဂတော။

အနေကဘေဒါသုပိ လောကဓာတုသု၊
ဇိနဿ ရူပါယတနာဒိဂေါစရေ။
ဝိစိတြဘေဒံ တထမေဝ ဒဿနံ၊
တထာဂတော တေန သမန္တလောစနော။

ယတော စ ဓမ္မံ တထမေဝ ဘာသတိ၊
ကရေတိ ဝါစာယနုလောမမတ္တနော။
ဂုဏေဟိ လောကံ အဘိဘုယျိရိယတိ၊
တထာဂတော တေနပိ လောကနာယကော။

ယဇာဘိနိဟာရမတော ယထာရူပိ၊
ပဝတ္တဝါစာ တနုစိတ္တဘာဝတော။
ယထာဝိဓာ ယေန ပုရာ မဟေသိနော၊
တထာဝိဓော တေန ဇိနော တထာဂတောတိ။

အာရုဏတ္တာတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဗုဒ္ဓါနုဿတိသံဝဏ္ဏ-
 နာယ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာတိ
 ဣမိနာဿ ပရောပဒေသရဟိတဿ သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓန-
 သမတ္တဿ အာကင်္ခါပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိနော အနာဝရဏဉာဏသင်္ခါတဿ သဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏဿ အဓိဂမော ဒဿိတော။

နန စ^၂ သဗ္ဗညုတညာဏတော အညံအနာဝရဏဉာဏံ၊ အညထာ ဆ အ-
 သာဓာရဏဉာဏာနိ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိတိ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျာတိ? န ဝိရုဇ္ဈတိ ဝိသယပ္ပ-
 ဝတ္တိဘေဒဝသေန အညေဟိ အသာဓာရဏဉာဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဧကသေဝ
 ဉာဏဿ ဌိဓာ ဝုတ္တတ္တာ။ ဧကမေဝ ဟိ တံ ဉာဏံ အနဝသေသသင်္ခတာ-
 သင်္ခတသမ္ပုတိဓမ္မဝိသယတာယ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ စ အာဝရဏာဘာဝ-
 တော နိဿင်္ဂစာရမုပါဒါယ အနာဝရဏဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ ပဋိသန္တိ-
 ဧါယံ^၃ “သဗ္ဗံ သင်္ခတသင်္ခတမနဝသေသံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊
 တတ္ထာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉာဏ”န္တိအာဒိ၊ တသ္မာ နတ္ထိ နေသံ အတ္ထ-
 တော ဘေဒေါ၊ ဧကန္တေန စေတံ ဝေမိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အညထာ သဗ္ဗညုတနာဝရဏ-
 ဉာဏာနံ သာဝရဏတာ အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏတာ စ အာပဇ္ဇေယျ။ န ဟိ
 ဘဂဝတော ဉာဏဿ အဏုမတ္တမ္ပိ အာဝရဏံ အတ္ထိ၊ အနာဝရဏဉာဏဿ စ
 အသဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏဘာဝေ ယတ္ထ တံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ တတ္ထာဝရဏသဟ္တာဝတော
 အနာဝရဏဘာဝေါယေဝ န သိယာ။ အထ ဝါ ပန ဟောတု အညမေဝ
 အနာဝရဏဉာဏံ သဗ္ဗညုတညာဏတော၊ ဣဓ ပန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပုဂ္ဂဟတ-
 ဝုတ္တိဘာယ အနာဝရဏဉာဏန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ တဿ
 စာဓိဂမေန ဘဂဝါ သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဝိဒူ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါတိ စ ဝုစ္စတိ၊ န
 သင်္ကမေဝ သဗ္ဗဓမ္မာဝဗောဓတော။ တထာ စ ဝုတ္တံ ပဋိသန္တိဧါယံ?
 “ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဗောဓိယာ မူလေ သဟ သဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏဿ ပဋိလာဘာ သန္တိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ သဗ္ဗဓမ္မာဝ-
 ဗောဓနသမတ္တဉာဏသမဓိဂမေန ဟိ ဘဂဝတော သန္တာနေ အနဝသေသ-
 ဓမ္မေ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္တတာ အဟောသီတိ။

တ္ထောဟ—ကိံ ပနိဒံ ဉာဏံ ပဝတ္တမာနံ သင်္ကိယေဝ သဗ္ဗသ္မိံ ဝိသယေ
 ပဝတ္တတိ၊ ဥဒါဟု ကမေနာတိ။ ကိဉ္စေတ္ထ—ယဒိ တာဝ သင်္ကိယေဝ သဗ္ဗသ္မိံ
 ဝိသယေ ပဝတ္တတိ၊ အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဘေဒေန ဘိန္နာနံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၂-ပိဋက။	၂-ဣတိဝုတ္တက-၈ ၁၃၄-ပိဋကဒီပနီ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-၃၉-၁၂၅-ပိဋက။	၄-၃၉-၁၇၂-ပိဋက။

သင်္ခတဓမ္မာနံ အသင်္ခတသမ္ပုတိဓမ္မာနဉ္စ ဧကန္တံ ဥပဋ္ဌာနေ ဒုရတော စိတ္တပဋိ
 အဝေက္ခန္တဿ ဝိယ ပဋိဝိဘာဂေနာဝဗောဓော န သိယာ၊ တထာ စ သတိ
 “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ဝိပဿန္တာနံ အနတ္တာကာရေန ဝိယ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ
 အနိရူပိတရူပေန ဘဂဝတော ဉာဏဿ ဝိသယာ ဟောန္တိတိ အာပဇ္ဇတိ။ ယေဝိ
 “သဗ္ဗဥပေယျဓမ္မာနံ ဌိတလက္ခဏာဝိသယံ ဝိကပ္ပရဟိတံ သဗ္ဗကာလံ ဗုဒ္ဓါနံ ဉာဏံ
 ပဝတ္တတိ၊ တေန တေ သဗ္ဗဝိဒူတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဧဝေ ကတွာ ‘စရံ သမာဟိတော
 နာဂေါ၊ တိဋ္ဌန္တောပိ သမာဟိတော’တိ ဣဒမ္ပိ ဝစနံ သုဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ၊
 တေသမ္ပိ ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိ။ ဌိတလက္ခဏာရမ္မဏတာယ ဟိ အတိတာ-
 နာဂတသမ္ပုတိဓမ္မာနံ တဒဘာဝတော ဧကဒေသဝိသယမေဝ ဘဂဝတော
 ဉာဏံ သိယာ၊ တသ္မာ သင်္ကယေဝ ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ န ယုဇ္ဇတိ။

အထ ကမေန သဗ္ဗသ္မိံ ဝိသယေ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝမ္ပိ န ယုဇ္ဇတိ။
 န ဟိ ဇာတိဘူမိသဘာဝါဒိဝသေန ဒိသာဒေသကာလာဒိဝသေန စ အနေက-
 ဘေဒဘိန္ဒေ နေယျေ ကမေန ဂယုမာနေ တဿ အနဝသေသပဋိဝေဓော
 သမ္ဘဝဘိ အပရိယန္တဘာဝတော ဥပေယျဿ။ ယေ ပန “အတ္တဿ အဝိသံဝါဒ-
 နတော ဥပေယျဿ ဧကဒေသံ ပစ္စက္ခံ ကတွာ သေသေပိ ဧဝန္တိ အဓိမုစ္စိတွာ
 ဝဝတ္ထာပနေန သဗ္ဗညူ ဘဂဝါ၊ တဉ္စ ဉာဏံ အနနုမာနိကံ သံသယာဘာဝတော။
 သံသယာနုဗဒ္ဓံ ဟိ လောကေ အနုမာနဉာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တေသမ္ပိ တံ န ယုတ္တံ။
 သဗ္ဗဿ ဟိ အပ္ပစ္စက္ခဘာဝေ အတ္တဿ အဝိသံဝါဒနေန ဥပေယျဿ ဧကဒေသံ
 ပစ္စက္ခံ ကတွာ သေသေပိ ဧဝန္တိ အဓိမုစ္စိတွာ ဝဝတ္ထာပနဿ အသမ္ဘဝတော။
 ယံ ဟိ တံ သေသံ၊ တံ အပ္ပစ္စက္ခန္တိ။ အထ တမ္ပိ ပစ္စက္ခံ၊ တဿ သေသဘာဝေါ
 ဧဝ န သိယာတိ? သဗ္ဗမေတံ အကာရဏံ။ ကသ္မာ? အဝိသယဝိစာရဏ-
 ဘာဝတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ “ဗုဒ္ဓဝိသယော ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျော
 န စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယော စိန္တေယျ၊ ဥမ္မာဒဿ ဝိဇာတဿ ဘာဂီ အဿာ”တိ။
 ဣဒံ ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနံ—ယံ ကိဉ္စိဘဂဝတာ ဉာတုံ ဣန္တိတံ သကလမေကဒေသော
 ဝါ၊ တတ္ထ အပ္ပဋိဟတဝုတ္တိတာယ ပစ္စက္ခတော ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ နိစ္စသမာဓာနဉ္စ
 ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ဉာတုံ ဣန္တိတဿ စ သကလဿ အဝိသယဘာဝေ တဿ
 အာကင်္ခါပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာ န သိယာ၊ ဧကန္တေနေဝ စ သာ ဣန္တိတဗ္ဗာ “သဗ္ဗေ
 ဓမ္မာ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓါ အာကင်္ခါပဋိဗဒ္ဓါ မနသိကာရပဋိဗဒ္ဓါ
 စိတ္တုပ္ပါဒပဋိဗဒ္ဓါ”တိ၊ ဝစနတော။ အတိတာနာဂတဝိသယမ္ပိ ဘဂဝတော ဉာဏံ
 အနုမာနာဂမတက္ကဂဟဏာဝိရဟိတတ္တာ ပစ္စက္ခမေဝ။

နန စ တေသ္မိမ္ပိ ပက္ခေ ယဒါ သကလံ ဉှတုံ ဣစ္ဆိတံ၊ တဒါ သင်္ကိယေဝ သကလဝိသယတာယ အနိရူပိတရူပေန ဘဂဝတော ဉှဏံ ပဝတ္တေယျာတိ ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိယေဝါတိ? န၊ တဿ ဝိသောဓိတတ္တာ။ ဝိသောဓိတော ဟိ သော ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယျာတိ။ အညထာ ပစရဇနဉာဏသမာနဝုတ္တိတာယ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဉာဏဿ အစိန္တေယျတာ န သိယာ၊ တသ္မာ သကလဓမ္မာရမ္မဏမ္ပိ တံ ဧကဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိယ သုဝဝတ္ထာပိ-
တေယေဝ တေ ဓမ္မေ ကတွာ ပဝတ္တတိတိ ဣဒမေတ္ထ အစိန္တေယျံ၊ အနန္တဉှ ဉှဏံ ဥေယျံ ဝိယ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ယာဝတကံ ဥေယျံ၊ တာဝတကံ ဉှဏံ။ ယာဝတကံ ဉှဏံ၊ တာဝတကံ ဥေယျံ။ ဥေယျပရိယန္တိကံ ဉှဏံ၊ ဉာဏပရိယန္တိကံ ဥေယျ”န္တိ။ ဧဝမေကဇ္ဈံ၊ ဝိသု၊ သင်္ကိ၊ ကမေန ဝါ ဣစ္ဆာနရူပံ သမ္မာသာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

တန္တိ ယထာဝုတ္တံ ပထဝီအာဒိဘေဒံ။ **ပရိညာတန္တိ** ပရိတော သမန္တတော သဗ္ဗာကာရတော ဉှတံ၊ တံ ပရိဇာနိတဗ္ဗဘာဝံ ကိဉ္စိ အသေသေတွာ ဉှတန္တိ အတ္ထော။ အယမေဝ ဟိ အတ္ထော “ပရိညာတန္တ”န္တိ ဣမိနာပိ ပဒေန ပကာသိတောတိ ဒဿေန္တော “**ပရိညာတန္တ နာမာ**”တိအာဒိမာဟ။ **တေန တေန မဂ္ဂေန ကိလေသပ္ပဟာနေန ဝိသေသော** နတ္ထိတိ ဣဒံ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈ-
ကိလေသာနံ ဗုဒ္ဓါနံ သာဝကာနဉ္စ တေန တေန မဂ္ဂနေဝ ပဟာတဗ္ဗဘာဝ-
သာမညံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ န သာဝကေဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ကိလေသပ္ပဟာနဝိသေသာ-
ဘာဝတော။ တထာ ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧဝ သဝါသနကိလေသေ ဇဟန္တိ၊ န သာဝကာ။ **ဧကဒေသမေဝါ**တိအတ္တနော သန္တာနဂတမေဝ။ သသန္တတိပရိယာ-
ပန္နဓမ္မပရိညာမတ္တေနပိ ဟိ စဘုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ သမိဇ္ဈတိ။ တေနောဟိ
“ဣမသ္မိယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဠေဝရေ သသညိမ္ပိ သမနကေ လောကဉ္စ
ပညပေမိ လောကသမုဒယဉ္စ ပညပေမိ”တိအာဒိ။ **အဏုပ္ပမာဏမ္ပိ။ပ။ နတ္ထိ၊**
ယတော ဆတ္ထိသကောဋိသတသဟဿမုခေန ဗုဒ္ဓါနံ မဟာဝဇိရဉှဏံ ပဝတ္တ-
တိတိ ဝဒန္တိ။

တထာဂတဝါရသတ္တနေယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တထာဂတဝါရအဋ္ဌမနယဝဏ္ဏနာ

၁၃။ ပုရိမတဏှာတိ ပုရိမတရေသု ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နတ္တဘာဝ-
ဟေတုဘူတာ တဏှာ။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ စ အတိတဒ္ဓသင်္ဂဟာ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ
သဒ္ဓိံ ဥပါဒါနေန သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧတ္ထာတိ “ဘဝါ ဇာတိ”တိ
တေသ္မိံ ပဒေ။ တေန ဥပပတ္တိဘဝေနာတိ “ဘဝါ ဇာတိ”တိ ဇာတိသီသေန
ဝုတ္တဥပပတ္တိဘဝေန။ ဤတဿာတိ နိဗ္ဗတ္တဿ။ သော ပန ယသ္မာ သတ္တော
နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သတ္တဿာ”တိ။ ဝေဉ္စ ဇာနိတွာတိ ဣမိနာ
“ဤတဿ ဇရာမရဏ”န္တိ ဧတ္ထာပိ “ဣတိ ဝိဒိတွာ”တိ ဣဒံ ပဒံ အာနေတွာ
ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။

ယဒိပိ တေဘူမကာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပ”န္တိအာဒိနာ^၁ ကော-
ဒသသု ဩကာသေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗာ သမ္မသိတဗ္ဗာ စ၊ တေ ပန ယသ္မာ
ဘဂဝတာ “ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ၊ ကိံပစ္စယာ ဇရာ-
မရဏ”န္တိအာဒိနာ^၂ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန သမ္မသိတာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါပဝတ္တိ-
ပဝတ္တိဟေတုဘာဝတော ပုရိမသစ္စဒယမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ တဒဘိသမယံ
“မညနာဘာဝဟေတု ပစ္စယာကာရပဋိဝေဓော”တိ ဝိဘာဝေန္တော “ယံ ဗောဓိ-
ရက္ခမူလေ။ ပ။ ဒဿေန္တော”တိ အာဟ။ သံခိပ္ပန္တိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာဒယော
ဝိညာဏာဒယော စာတိ သင်္ခေပါ၊ အတိတေ ဟေတုအာဒယော “ဟေတု၊
ဖလ”န္တိ ဧဝံ သံခိပ္ပန္တိတိ ဝါ သင်္ခေပါ၊ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏာဒယော စ။
သင်္ခေပ-သဒ္ဓေါ ဘာဂါဓိဝစနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနာဟ “ကောဋ္ဌာသတိ
အတ္ထော”တိ။ တေ ပန အတိတေ ဟေတုသင်္ခေပေါ၊ တေရဟိ ဖလသင်္ခေပေါ၊
တေရဟိ ဟေတုသင်္ခေပေါ၊ အာယတိံ ဖလသင်္ခေပေါတိ စတ္တာရော သင်္ခေပါ
တေဿာတိ စတုသင်္ခေပေါ၊ တံ စတုသင်္ခေပံ။ ဟေတုဖလသန္တိ ဖလဟေတုသန္တိ
ပုန ဟေတုဖလသန္တိတိ ဧဝံ တယော သန္တိ တေဿာတိ တိသန္တိ၊ တံ တိသန္တိ။
အတိတပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဘေဒေါ တယော အဒ္ဓေါ တေဿာတိ တိယဒ္ဓေါ၊ တံ
တိယဒ္ဓံ။ သရူပတော အဝုတ္တာပိ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ခေပေ အာကိရိယန္တိ အဝိဇ္ဇာ-
သင်္ခါရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ ပကာသိယန္တိတိ အာကာရာ၊ အတိတဟေတုအာဒိနံ ဝါ
ပကာရာ အာကာရာ၊ တေ ဧကေကသင်္ခေပေ ပဉ္စပဉ္စ ကတွာ ဝိသတိ အာကာရာ
တေဿာတိ ဝိသတာကာရော၊ တံ ဝိသတာကာရံ။

သေ သဗ္ဗောတိ သေ စတုသင်္ခေပါဒိပဘောဒေါ အနဝသေသော ပစ္စယော။
 ပစ္စယလက္ခဏေနာတိ ပစ္စယဘာဝေန အတ္တနော ဖလဿ ပဋိသန္ဓိဝိညာ-
 ကဿ ပစ္စယဘာဝေန၊ အဝိနာဘာဝလက္ခဏေနာတိ အတ္ထော။ ယထာ ဟိ
 တဏှံ ဝိနာ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏဿ ပစ္စယာ န ဟောန္တိ၊ ဧဝံ တဏှာပိ
 အဝိဇ္ဇာဒိကေ ဝိနာတိ။ ဧတ္ထ ဒုက္ခဂ္ဂဟဏေန ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတန-
 ဖဿဝေဒနာနံ၊ ဘဝဂ္ဂဟဏေန စ တဏှာသင်္ခါရုပါဒါနာနံ ဂဟိတတာ
 ဝုတ္တနယာ ဧဝါတိ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။

ဣဒါနိ တေ ဝိသတိ အာကာရေ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂပါဠိယာ ဝိဘာဝေတုံ
 “ဧဝမေတေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထိ ပုရိမကမ္မဘဝသို့န္တိ ပုရိမေ ကမ္မဘဝေ၊
 အတိတဇာတိယံ ကမ္မဘဝေ ကယိရမာနေတိ အတ္ထော။ မောဟော အဝိဇ္ဇာတိ
 ယော တဒါ ဒုက္ခာဒိသု မောဟော၊ ယေန မူဠော ကမ္မံ ကရေတိ၊ သာ
 အဝိဇ္ဇာ။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ တံ တံ ကမ္မံ ကရေန္တော ဒါနူပကရဏာဒိ-
 သဇ္ဇနာဒိဝသေန ယာ ပုရိမစေတနာယော၊ တေ သင်္ခါရာ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ပန
 ဟတ္ထေ ဒေယျဓမ္မံ ပတိဋ္ဌာပယတော စေတနာ ဘဝေါ။ ဧကာဝဇ္ဇနဇဝနေသု ဝါ
 ပုရိမာ စေတနာ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ၊ သတ္တမာ ဘဝေါ။ ယာ ကာစိ ဝါ ပန
 စေတနာ ဘဝေါ၊ သမ္ပယုတ္တာ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ။ နိကန္တိ တဏှာတိ ယံ ကမ္မံ
 ကရေန္တဿ ဥပပတ္တိဘဝေ တဿ ဖလဿ နိကာမနာ ပတ္တနာ၊ သာ တဏှာ
 နာမ။ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနန္တိ ယံ ကမ္မဘဝဿ ပစ္စယဘူတံ “ဣဒံ ကမ္မံ ကတွာ
 အသုကသ္မိ” နာမ ဌာနေ ကာမေ သေဝိဿာမိ ဥစ္စိဋ္ဌိဿာမိ”တိအာဒိနာ
 နယေန ပဝတ္တံ ဥပဂမနံ ဂဟဏံ ပရာမသနံ၊ ဣဒံ ဥပါဒါနံ နာမ။ စေတနာ
 ဘဝေါတိ ဦးသု အတ္ထဝိကပ္ပေသု ဝုတ္တဿ အာယူဟနဿ အဝဿာနေ
 ဝုတ္တစေတနာ၊ တတိယေ ပန အာယူဟနသမ္ပယုတ္တစေတနာ ဘဝေါ။ ဣတိ
 ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပုရိမကမ္မဘဝသို့ ဣဝံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာတိ ဣမေ
 ယထာဝုတ္တာ မောဟာဒယော ပဉ္စ ဓမ္မာ အတိတကမ္မဘဝသိဒ္ဓါ တေရဟိ
 ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယဘူတာတိ အတ္ထော။

ဣဝံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏန္တိ ယံ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ
 ပဋိသန္ဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဝိညာဏံ။ ဩက္ကန္တိ နာမရူပန္တိ ယာ ဂစ္ဆေ
 ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဩက္ကန္တိ အာဂန္တော ပဝိသန္တိ ဝိယ၊ ဣဒံ နာမရူပံ။
 ပသာဒေါ အာယတနန္တိ ဣဒံ စက္ခာဒိပဉ္စာယတနဝသေန ဝုတ္တံ။ ဖုဋ္ဌော
 ဖဿောတိ ယော အာရမ္မဏံ ဖုဋ္ဌော ဖုသန္တော ဥပ္ပန္နော၊ အယံ ဖဿော။

၁-ပဋိသံ-၄ ၁-၂၂၃-ဝိဇ္ဇာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊

ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ ယံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန ဝါ သဠာယတနပစ္စယေန ဝါ ဖဿေန သဟပ္ပန္နံ ဝိပါကဝေဒယိတံ၊ သာ ဝေဒနာ။ ဣတိ ဣမေ။ပ။ ပစ္စယာတိ ဣမေ ဝိညာဏာဒယော ပဉ္စ ကောဠာသိကာ ဓမ္မာ ပုရိမဘဝေ ကတဿ ကမ္မဿ ကမ္မဝဋ္ဋဿ ပစ္စယာ၊ ပစ္စယဘာဝတော တံ ပဋိစ္စ ဣမေ တေရဟိ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ ဥပပတ္တိဘဝဘာဝေန ဝါ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

ဣမ ပရိပက္ခတ္တာ အာယတနာနံ မောဟောတိ ပရိပက္ခာယတနဿ ကမ္မကရဏကာလေ အသမ္မောဟံ ဒဿေတိ။ ဒဟရဿ ဟိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဘဝဂ်ဗဟုလာ ယေဘုယျေန ဘဝန္တရဇနကကမ္မာယူဟနသမတ္တာ န ဟောတိတိ။ ကမ္မကရဏကာလေတိ စ ဣမိနာ သဗ္ဗော ကမ္မဿ ပစ္စယဘူတော သမ္မောဟော ဂဟိတော၊ န သမ္ပယုတ္တောဝ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပဒယောဇနာယာတိ “တသ္မာ”တိအာဒိနံ ပဒါနံ သမ္ပန္နေန သဟ။ အတ္တနိဂမနန္တိ ဣမသ္မိံ အဠာမဝါရေ ဒေသနတ္တနိဂမနံ။ နန္တိတိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ သဗ္ဗတဏှာနန္တိ “နန္တိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ ဧဝံ နန္တနတ္ထသမညတော ကေဝဇနေန ဝုတ္တာနံ သဗ္ဗတဏှာနံ သန္တာနာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တဓမ္မပ္ပဝတ္တိအာကာရာဒိဘေဒေန အနေကဘေဒါနံ သဗ္ဗာသံ တဏှာနံ။ ခယဝေဝစနာနေဝါတိ သမုစ္ဆေဒ- ပဟာနဝေဝစနာနေဝ။ “အစ္စန္တက္ခယာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ စတုမဂ္ဂကိစ္စသဘာ- ရဏမေတန္တိ စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ ပဟာနကိစ္စဿ သာဓာရဏံ သမညတော ဂဟဏံ ဧတံ ခယာဒိဝစနန္တိ အတ္ထော။ တေသံ ပန မဂ္ဂါနံ ကမေန ပဝတ္တနံ ကိစ္စကမေနေဝ ဒဿေတုံ “ဝိရာဂါ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “တတော။ပ။ ယောဇေတဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ တထာ သတိဝိ ခယာဒိသဒ္ဓါနံ ပဟာနပရိယာယ- ဘာဝေ ပဟာတဗ္ဗာယ ပန ဝိသယဘေဒဘိန္နာယ တဏှာယ အနဝသေသတော ပဟိနဘာဝဒီပနတ္ထံ ခယာဒိပရိယာယန္တရဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ဒဿေန္တော “ယာ- ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ယထာဝုတ္တသဉ္စာနနာဒိဟေတုဘူတာယ တဏှာယ ပဟိ- နတ္တာ တပ္ပဟာနဒီပနံ ကတော ဝုစ္စမာနံ ခယာဒိဝစနံ န ကထဉ္စိ ဓမ္မတံ ဝိလောမေတိတိ ဝုတ္တံ “န ကိဉ္စိ ဝိရုဇ္ဈိတိ”တိ။

ဥတ္တရဝိရဟိတန္တိ အတ္တာနံ ဥတ္တရိတုံ သမတ္တတ္တာ ဥတ္တရေန အဓိကေန ဝိရဟိတံ။ အယဉ္ဇဿ ဥတ္တရဝိရဟတော အတ္တနော သေဠဘာဝေနာတိ အာဟ “သဗ္ဗသေဋ္ဌ”န္တိ။ ယထာ သမ္မာ-သံ-သဒ္ဓါ “အဝိပရိတံ၊ သာမ”န္တိ ဣမေသံ ပဒါနံ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ ပါသံသသောဘနတ္ထေဝိတိ အာဟ “သမ္မာ သာမဉ္စ မောဓိ” ပသတ္ထံ သုန္ဒရဉ္စ မောဓိ”န္တိ။ ဗုဒ္ဓိ ဧတ္ထ ပဋိဝိဇ္ဈိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ နေယျန္တိ ရုက္ခော မောဓိ၊ ဗုဒ္ဓိတိ ဧတေနာတိ ပန မဂ္ဂေါ မောဓိ၊

တထာ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ နိဗ္ဗာနံ ပန ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗတော ဗောဓိတိ အယမေတ္ထ သာနေဝိဘာဂေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဏ္ဏတ္တိယမ္ပိ အတ္ထေဝ ဗောဓိ-သဒ္ဓေါ “ဗောဓိ-ရာဇကုမာရော”တိအာဒိသု။ အပရေတိ သာရသမာသာစရိယာ။ ဧတ္ထ စ သဥပသဂ္ဂဿ ဗောဓိ-သဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရေ အနုပသဂ္ဂါနံ ဥဒါဟရဏေ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

လောကုတ္တရဘာဝတော ဝါ တတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂါနံ ဝိယ တတုတ္တရိမဂ္ဂါ-ဘာဝတော စ “သိယာ န ခေါ အနုတ္တရာ ဗောဓိ”တိ အာသင်္ဂံ သန္ဓာယ တံဝိဓမ္မိတုံ “သာဝကေန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဘိနိဟာရသမ္ပတ္တိယာ ဖလဝိသေသ-ဘူတေဟိ ဉာဏဝိသေသေဟိ ဧကစ္စေဟိ သကလေဟိ သဒ္ဓိံ သမိဇ္ဈမာနော မဂ္ဂေါ အရိယာနံ တံ တံ ဉာဏဝိသေသာဒိံ ဒေန္တော ဝိယ ဟောတိတိ တဿ အသဗ္ဗဂုဏဒါယကတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေန အနုညသာဓာရဏာဘိနိဟာရသမ္ပဒါ-သိဒ္ဓဿ နိရတိသသဂုဏာနုဗန္ဓဿ ဝသေန အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အနုတ္တရာ ဗောဓိ နာမ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ သာဝကပါရမိဉာဏံ အညေဟိ သာဝကေဟိ အသာဓာရဏံ မဟာသာဝကာနံယေဝ အာဝေဏိကံ ဉာဏံ။ ပစ္စေကံ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓဝန္တောတိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။ နန စ သဗ္ဗေပိ အရိယာ ပစ္စေကမေဝ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဓမ္မဿ ပစ္စတ္တံ ဝေဒနီယဘာဝတောတိ? သစ္စံ၊ နယိဒမိဒိသံ ပဋိဝေဓံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယထာ ပန သာဝကာ အညသန္ဓိဿယေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ပရတောသောသေန ဝိနာ တေသံ ဒဿနမဂ္ဂဿ အနုပုဇ္ဇနတော၊ ယထာ စ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓါ အညေသံ နိဿယဘာဝေန သစ္စာနိ အဘိသမ္ပုဇ္ဈန္တိ၊ န ဝေ-မေတေ၊ ဧတေ ပန အပရနေယျာ ဟုတွာ အပရိဏာယကဘာဝေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပစ္စေကံ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓဝန္တောတိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ”တိ။

ဣတိတိ ကရိယတိ ဥစ္စာရိယတိတိ ဣတိကာရော၊ ဣတိ-သဒ္ဓေါ။ ကာရ-ဏတ္ထော အနိယမရူပေနာတိ အဓိပ္ပါယော၊ တသ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ယသ္မာ စာ”တိ။ ပုဗ္ဗေ ပန ဣတိ-သဒ္ဓိံ ပကာရတ္ထံ ကတွာ “ဧဝံ ဇာနိတွာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဣဓေပိ တံ ပကာရတ္ထမေဝ ကတွာ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ကထံ? ဝိဒိတွာတိ ဟိ ပဒံ ဟေတုအတ္ထေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “ပညာယ စဿ ဒိသွာ”တိ၊ “သတံ ပိဝိတွာ ဗလံ ဟောတိ”တိ စ ဝေမာဒိသု ဝိယ၊ တသ္မာ ပကာရတ္ထေပိ ဣတိ-သဒ္ဓေ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒဿ ဝိဒိတတ္တာတိ အယံ အတ္ထော လဗ္ဘတေဝ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဝိဒိတွာတိ ဧတ္ထာပိ ဟေတုအတ္ထေ ဝိဒိတွာ-သဒ္ဓေ ယထာဝုတ္တာ အတ္ထယောဇနာ ယုဇ္ဇတေဝ။ ဧတ္ထ စ ပဌမဝိကပ္ပေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဝိဒိတတ္ထံ မညနာဘာဝဿ

ကာရဏံ ဝတ္ထုတဏှာမူလကဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဒဿိတတ္တာ ဧတ္ထ တဏှာပုဟာနံ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ အဓိဂမနကာရဏံ။ ဥဒ္ဓတန္တိ ဒဿိတံ၊ တသ္မာ “ပထဝီ န မညတိ”တိအာဒိ နိဂမနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝေဒနံ တဏှာပုဟာနဿ ကာရဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ အဘိသမ္ဗောဓိယာ အဘိသမ္ဗောဓိမညနာဘာဝဿာတိ အယမတ္ထော ဒဿိတောတိ အယမေတေသံ ဒိန္တံ အတ္ထဝိကပ္ပါနံ ဝိသေသော၊ တသ္မာ “နန္ဒိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ ဝုတ္တံ။

တံ ကုတော လဟ္ပတိတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ”တိ-အာဒိ။ သာသနယုတ္တိ အယံ သာသနေပိ ဧဝံ သမ္ဗန္ဓော ဒိဿတိတိ ကတွာ။ လောကေပိ ဟိ ယံ-တံ-သဒ္ဓါနံ အဗျာဘိစာရိသမ္ဗန္ဓတာ သိဒ္ဓါ။

ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝဒါဒိတိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝဿ ဂဟိတတ္တာ၊ အသဗ္ဗညနာ ဧဝံ ဒေသေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ စ “သဗ္ဗညုတညာဏံ ဒေသေန္တော”တိအာဒိမာဟ။

ဝိဝိတြနယဒေသနာဝိလာသယုတ္တန္တိ ပုထုဇ္ဇနဝါရာဒိဝိဘာဂဘိန္ဓေဟိ ဝိ-စိတ္တေဟိ တန္တိနယေဟိ၊ လက္ခဏကမ္မတဏှာမညနာဒိဝိဘာဂဘိန္ဓေဟိ ဝိစိတ္တေဟိ အတ္တနယေဟိ၊ အဘိနန္ဒနပစ္စယာကာရာဒိဝိသေသာပဒေသသိဒ္ဓေန ဒေသနာ-ဝိလာသေန စ ယုတ္တံ။ ယထာ တေ န ဇာနန္တိ၊ တထာ ဒေသေသီတိ ဣမိနာပိ ဘဂဝတော ဒေသနာဝိလာသံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ တံယေဝ ကိရ ပထဝီန္တိ ဧတ္ထ ပထဝီဂဟဏံ ဥပလက္ခဏမတ္တံ အာပါဒိဝသေနပိ၊ တထာ “ကိဒိသာ န ခေါ ဣဓ ပထဝီ အဓိပ္ပေတာ၊ ကသ္မာ စ ဘူတရူပါနိယေဝ ဂဟိတာနိ၊ န သေသရူပါနိ”တိအာဒိနာပိ တေသံ သံသယုပ္ပတ္တိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ကထံ နာမိဒန္တိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထော။ တေန ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဗ္ဗာယပိ တေသံ သံသယုပ္ပတ္တိယာ ပရိဂ္ဂဟိတတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အန္တန္တိ မရိယာဒံ၊ ဒေသနာယ အန္တံ ပရိစ္ဆေဒန္တိ အတ္ထော၊ ယော အနုသန္တိတိ ဝုစ္စတိ။ ကောဋိန္တိ ပရိယန္တိ၊ ဒေသနာယ ပရိယောသာနန္တိ အတ္ထော။ ဥဘယေန သုတ္တေ အဇ္ဈာ-သယာနုသန္တိ ယထာနုသန္တိတိ ဝဒတိ။

အန္တရာကထာတိ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒိနံ အန္တရာ အညာ ကော ကထာ။ ဝိပ္ပကတတိ အနိဋ္ဌိတာ သိခံ အပ္ပတ္တာ။ တနိဏာနုရူပေနာတိ တသ္မိံ ခဏေ ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိတာနံ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈာသယာနုရူပေန။ ဣဒန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနံ မူလပရိယာယဇာတကံ။

ဒိသာပါမောက္ခောတိ ပဏ္ဍိတဘာဝေန သဗ္ဗဒိသာသု ပမုခဘူတော။
 ဗြာဟ္မဏောတိ ဗြဟ္မံ အဏတိတိ ဗြာဟ္မဏော၊ မန္တေ သဇ္ဈာယတိတိ အတ္ထော။
 တိဏ္ဍိ ဝေဒါနန္တိ ဣရဝေဒယဇုဝေဒသာမဝေဒါနံ။ ပါရဂူတိ အတ္ထသော
 ဗျဉ္ဇနသော စ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတော။ သဟ နိဗ္ဗာနာ စ ကေဠုဘေန
 စာတိ သနိဗ္ဗာနကေဠုဘာ၊ တေသံ။ နိဗ္ဗာနတိ ရုက္ခာဒိနံ ဝေဝစနပ္ပ-
 ကာသကံ သတ္ထံ။ ကေဠုဘန္တိ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေါ၊ ကဝိနံ ဥပကာရာဝဟံ
 သတ္ထံ။ သဟ အက္ခရပုဘေဒေနာတိ သာက္ခရပုဘေဒါ၊ တေသံ၊ သိက္ခာ-
 နိရုတ္တိသဟိတာနန္တိ အတ္ထော။ ဣတိဟသပဉ္စမာနန္တိ အာထဗ္ဗဏဝေဒံ စတုတ္ထံ
 ကတွာ “ဣတိဟ အသ၊ ဣတိဟ အသ”တိ ဤဒိသဝစနပဋိသံယုတ္တော
 ပုရာဏကထာသင်္ခါတော ဣတိဟာသော ပဉ္စမော ဧတေသန္တိ ဣတိဟသ-
 ပဉ္စမာ၊ တေသံ။ ပဒံ တဒဝသေသဉ္စ ဗျာကရဏံ ကာယတိ အဇ္ဈေတိ ဝေဒေတိ
 စာတိ ပဒကော၊ ဝေယျာကရဏော။ လောကာယတံ ဝုစ္စတိ ဝိတဏ္ဏသတ္ထံ။
 မဟာပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ လက္ခဏဒီပနဂန္တော မဟာပုရိသလက္ခဏံ။ တေသု
 အနုနော ပရိပူရကာရိတိ အနဝယော။

မန္တေတိ ဝေဒေ။ ယဒိပိ ဝေဒေါ “မန္တော၊ ဗြဟ္မံ၊ ကပ္ပေါ”တိ တိဝိဇော၊
 မန္တော ဧဝ ပန မူလဝေဒေါ၊ တဒတ္ထဝိဝရဏံ ဗြဟ္မံ၊ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန
 ယညကိရိယာဝိဇာနံ ကပ္ပေါ။ တေန ဝုတ္တံ “မန္တေတိ ဝေဒေ”တိ။ ပဏ္ဍိတောတိ
 ပညဝန္တော။ တထာ ဟိ တေ ပုထုပညတာယ မဟံ သဟဿဒ္ဓိသဟဿာဒိ-
 ပရိမာဏံ ဂန္တံ ပါကဋံ ကတွာ ဂဏ္ဍန္တိ ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဇဝနပညတာယ လဟံ
 သိဃံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ တိက္ခပညတာယ သုန္ဒု၊ အဝိရဇ္ဈန္တော ဥပဓာရေန္တိ၊ သတိနေ-
 ပက္ကသမ္ပတ္တိယာ ဂဟိတဉ္စ နေသံ န ဝိနဿတိ န သမ္ဗုဿတိတိ။ သဗ္ဗမ္ပိ သိပ္ပန္တိ
 အဋ္ဌာရသဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာဒိဘေဒံ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန သိပ္ပန္တိ သင်္ချံ ဂတံ သဗ္ဗံ ဗာဟိ-
 ရကသတ္ထံ မောက္ခာဝဟသမ္ပတမ္ပိ န မောက္ခံ အာဝဟတိတိ အာဟ “ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
 သပ္ပရာယဟိတ”န္တိ။ သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဟုတွာတိ ယထာ မိတ္တာ၊ တထာ ပိဏ္ဍိတ-
 ဝသေန သန္တိပတိတာ ဟုတွာ။ “ဧဝံ ဂယမာနေ အာဒိနာ ဝိရဇ္ဈေယျ၊ ဧဝံ
 အန္တေနာ”တိ စိန္တေန္တော ဤတုံ ဣတ္ထိတဿ အတ္ထဿ ပုဗ္ဗေနာပရံ အဝိရုဒ္ဓံ နိစ္ဆယံ
 ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တော န အာဒိ၊ န အန္တံ အဒ္ဓသံသု။

လောမသာနီတိ လောမဝန္တာနိ၊ သနကေသမသုဝါနီတိ အတ္ထော။
 ကေသာပိ ဟိ လောမဂ္ဂဟဏေန ဂယန္တိ ယထာ “လောမနံ ဖုသိတွာ သုဒ္ဓိ
 ကာတဗ္ဗာ”တိ။ ကဏ္ဍံ ဝိယာတိ ကဏ္ဍံ၊ ပညာ၊ တာယ သုတွာ ကာတဗ္ဗကိစ္စ-
 သာနေတော ဝုတ္တံ “ဣဏ္ဏဝါတိ ပညဝါ”တိ။

ယသ္မာ သတ္တာနံ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိက္ခယော
ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ ကာလေန ကတံ ဝိယ ကတွာ ဝုတ္တံ “**နေသံ အာယု။ပ။**
ခါဒတိတိ ဝုစ္စတိ”တိ။

အဘိညာဃာတိ ကုသလာဒိဘေဒံ ခန္ဓာဒိဘေဒဉ္စ ဒေသေတဗ္ဗံ ဓမ္မံ၊ ဝေနေ-
ယျာနဉ္စ အာသယာနုသယစရိယာဝိမုတ္တိအာဒိဘေဒံ၊ တဿ စ နေသံ ဒေသေ-
တဗ္ဗပ္ပကာရံ ယာထာဝတော အဘိဇာနိတွာ။ **ဓမ္မံ ဒေသေမီတိ** ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာ-
ယိကနိဗ္ဗာနဟိတာဝဟံ သဒ္ဓမ္မံ ကထယာမိ။ **နော အဘိညာဃာတိ** ယထာ
ဗာဟိရကာ အသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓတ္တာ ဝုတ္တဝိမိံ အဇာနန္တာယံ ကိဉ္စိ တက္ကပရိယာ-
ဟတံ ဝိမံသာနုစရိတံ သယံပဋိဘာနံ ကထေန္တိ၊ ဧဝံ န ဒေသေမီတိ အတ္ထော။
သနိဒါနန္တိ သကာရဏံ၊ ဝေနေယျာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝါ ပုစ္ဆာယ ဝါ
အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ ဝါ သနိမိတ္တံ ဟေတုဥဒါဟရဏသဟိတဉ္စာတိ အတ္ထော။
သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ သနိဿရဏံ သပ္ပင်္ဂဟရဏံ၊ ပစ္စနိကပင်္ဂဟရဏေန သပ္ပါဒိ-
ဟာရိယမေဝ ကတွာ ဒေသေမီတိ အတ္ထော။ အပရေ ပန “ယထာရဟံ ဣဒ္ဓိ-
အာဒေသနာနုသာသနိပါဒိဟာရိယသဟိတ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ အနုသာသနိပါဒိဟာ-
ရိယရဟိတာ ပန ဒေသနာ နတ္ထိတိ။ ဟိတူပဒေသနာ **ဩဝါဒေါ**၊ သာ ဧဝ
အနုသာသနီ။ အနောတိဏ္ဏဝတ္ထုဝိသယော ဝါ **ဩဝါဒေါ**၊ ဩတိဏ္ဏဝတ္ထု-
ဝိသယာ **အနုသာသနီ**။ ပဌမူပဒေသော ဝါ **ဩဝါဒေါ**၊ ဣတရာ **အနုသာသနီ**။
အလံ စ ပနာတိ ယုတ္တမေဝ။ **နိဋ္ဌမဂမာသီတိ** အတ္ထသိဒ္ဓိံ ဂတာ။

အယံ တာဝေတ္ထ အဋ္ဌကထာယ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာ။

နေတ္ထိနယဝဏ္ဏနာ

ဣဒါနိံ ပကရဏနယေန ပါဠိယာ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမ။ သာ ပနာယံ
အတ္ထဝဏ္ဏနာ ယသ္မာ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနပယောဇနဘာဇနေသု ပိဏ္ဏတ္ထေသု
စ နိဒ္ဒါရိတေသု သုကရာ ဟောတိ သုဝိညေယျာ စ၊ တသ္မာ သုတ္တဒေသနာယ
သမုဋ္ဌာနာဒိနိ ပဌမံ နိဒ္ဒါရိယိဿာမ။ တတ္ထ **သမုဋ္ဌာနံ** တာဝ ပရိယတ္တိံ
နိဿာယ မာနုပ္ပါဒေါ၊ **ပယောဇနံ** မာနမဒ္ဒနံ။ ဝုတ္တံ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ
“သုတပရိယတ္တိ”။ပ။ အာရဘိ”တိ။ အပိစ ဝေနေယျာနံ ပထဝီအာဒိဘူတာဒိ-
ဘေဒဘိန္တေ သက္ကာယေ ပုထုဇ္ဇနဿ သေက္ခာဒိအရိယဿ စ သဒ္ဓိံ ဟေတုနာ

မညနာမညနဝသေန ပဝတ္တိဝိဘာဂါနဝဗောဓော သမုဋ္ဌာနံ၊ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါဝဗောဓော ပယောဇနံ၊ ဝေနယျာနံ ဟိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝိသယေ ယထာဝုတ္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ သဒ္ဓိံ ဟေတုနာ မညနာမညနဝသေန ပဝတ္တိဝိဘာဂါဝဗောဓော ပယောဇနံ။

အဝိစ သမုဋ္ဌာနံ နာမ ဒေသနာနိဒါနံ။ တံ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏန္တိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ သာဓာရဏမ္ပိ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဘေဒတော ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ သာဓာရဏံ အဇ္ဈတ္တိကသမုဋ္ဌာနံ နာမ လောကနာထဿ မဟာကရုဏာ။ တာယ ဟိ သမုဿာဟိတဿ ဘဂဝတော ဝေနယျာနံ ဓမ္မဒေသနာယ စိတ္တံ ဥဒပါဒိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သတ္တေသု စ ကာရညတံ ပဋိစ္စ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေသီ”တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ ဟေတာဝတ္ထာယပိ မဟာကရုဏာယ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ယာဝဒေဝ သံသာရမဟောသတော သဒ္ဓမ္မဒေသနာဟတ္ထဒါနေဟိ သတ္တသန္တာရဏတ္ထံ တဒုပ္ပတ္တိတော။ ယထာ စ မဟာကရုဏာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဒသဗလဉာဏာဒီနိ စ ဒေသနာယ အတ္တန္တရသမုဋ္ဌာနဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဟိ ဥေယျဓမ္မံ၊ တေသံ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရံ၊ သတ္တာနဉ္စ အာသယာနုသယာဒိံ ယာထာဝတော ဇာနန္တော ဘဂဝါ ဌာနာဌာနာဒီသု ကောသလ္လေန ဝေနယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဝိစိတ္တနယဒေသနံ ပဝတ္တေသီတိ။ ဗာဟိရံ ပန သာဓာရဏံ သမုဋ္ဌာနံ ဒသသဟဿဗြဟ္မပရိဝါရိတဿ သဟမ္ပတိမဟာဗြဟ္မာနော အဇ္ဈေသနံ။ တဒဇ္ဈေသနတ္ထရကာလံ ဟိ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာပစ္စဝေက္ခဏာဇနိတံ အပ္ပေါသုက္ကတံ ပဋိပ္ပဿန္တေတွာ ဓမ္မဿာမီ ဓမ္မဒေသနာယ ဥဿာဟဇာတော အဟောသိ။ အသာဓာရဏမ္ပိ အတ္တန္တရဗာဟိရဘေဒတော ဒုဝိဓမေဝ။ တတ္ထ အတ္တန္တရံ ယာယ မဟာကရုဏာယ ယေန စ ဒေသနာဉာဏေန ဣဒံ သုတ္တံ ပဝတ္တိတံ၊ တဒုဘယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဗာဟိရံ ပန ပဉ္စသတနံ ဗြာဟ္မဏဇာတိကာနံ ဘိက္ခုနံ ပရိယတ္တိနိဿာယ မာနုပ္ပါဒနံ၊ ဝုတ္တမေဝ တံ အဋ္ဌကထာယံ။

ပယောဇနမ္ပိ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏန္တိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ သာဓာရဏံ အနုက္ကမေန ယာဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ ဝိမုတ္တိရသတ္တာ ဘဂဝတော ဒေသနာယ။ တေနောဟ “ဧတဒတ္တာ ကထာ၊ ဧတဒတ္တာ မန္တနာ”တိအာဒိ။ ဧတေနော စ သံသာရစက္ကနိဝတ္တိ သဒ္ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တိ သဿတာဒိမိစ္ဆာဝါဒနိရကရဏံ သမ္မာဝါဒပုရေက္ခာရော အကုသလမူလသမူဟနနံ ကုသလမူလသံရောပနံ အပါယဒ္ဓါရပိဒဟနံ သဂ္ဂမောက္ခဒ္ဓါရဝိဝရဏံ ပရိယုဋ္ဌာနဝူပသမနံ

အနုသယသမုဋ္ဌါတနံ “မုတ္တော မောစေဿာမီ”တိ^၁ ပုရိမပဋိညာအဝိသံဝါဒနံ
 တပုဋ္ဌိပက္ခမာရမနောရထဝိသံဝါဒနံ တိတ္ထိယဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဗုဒ္ဓဓမ္မပတိဋ္ဌာပနန္တိ
 ဝေမာဒီနမ္ပိ ပယောဇနာနံ သင်္ဂဟော ဒဠဗ္ဗော။ အသာဓာရဏံ ပန တေသံ
 ဘိက္ခုနံ မာနမဒ္ဒနံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ အဋ္ဌကထာယံ^၂ “ဒေသနာကုသလော
 ဘဂဝါ မာနဘဉ္ဇနတ္ထံ ‘သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ’န္တိ ဒေသနံ အာရဘီ”တိ။
 ဥဘယဓမ္မေတံ ဗာဟိယမေဝ။ သစေ ပန ဝေနေယျသန္တာနဂတမ္ပိ ဒေသနာ-
 ဗလသိဒ္ဓိသင်္ခါတံ ပယောဇနံ အဓိပ္ပါယသမိဇ္ဈနဘာဝတော ယထာဓိပ္ပေတတ္ထ-
 သိဒ္ဓိယာ မဟာကာရဏိကဿ ဘဂဝတောပိ ပယောဇနမေဝါတိ ဂဏှေယျ၊
 ဣမိနာ ပရိယာယေနဿ အပ္ပန္နရတပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အပိစ ဝေနေယျာနံ ပထဝီအာဒိဘူတာဒိဝိဘာဂဘိန္ဒေ သက္ကာယေ ပုထုဇ္ဇ-
 နဿ သေက္ခာဒိအရိယဿ စ သဒ္ဓိံ ဟေတုနာ မညနာမညနဝသေန ပဝတ္တိ-
 ဝိဘာဂါနဝဗောဓော သမုဋ္ဌာနံ၊ ဣမဿ သုတ္တဿ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါဝ-
 ဗောဓော ပယောဇနန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ ဝေနေယျာနံ ဟိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ
 ဝိသယေ ယထာဝုတ္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ သဒ္ဓိံ ဟေတုနာ မညနာမညနာနံ ဝသေန
 ပဝတ္တိဝိဘာဂါဝဗောဓော ဣမံ ဒေသနံ ပယောဇေတိ “တန္နိပ္ပုဒနပရာယံ
 ဒေသနာ”တိ ကတွာ။ ယဉ္စိ ဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗံ ဖလံ၊ တံ အာကမ္ပိတဗ္ဗတ္တာ
 ဒေသကံ ဒေသနာယ ပယောဇေတိတိ ပယောဇနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တထာ
 ဝေနေယျာနံ သဗ္ဗသော ဧကဒေသတော စ မညနာနံ အပ္ပဟာနံ၊ တတ္ထ စ
 အာဒီနဝါဒဿနံ၊ နိရင်္ဂုဿာနံ မညနာနံ အနေကာကာရဝေါဟာရဿ
 သက္ကာယေ ပဝတ္တိဝိသေသဿ အဇာနနံ၊ တတ္ထ စ ပဟိနမညနာနံ ပဋိပတ္တိယာ
 အဇာနနံ၊ တဏှာမုခေန ပစ္စယာကာရဿ စ အနဝဗောဓောတိ ဝေမာဒီနိ
 စ ပယောဇနာနိ ဣဓ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဘူမိတ္တယပရိယာပန္နေသု အသင်္ခါတဓမ္မဝိပ္ပကတပရိညာဒိကိစ္စသင်္ခါတဓမ္မာနံ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စ ပဋိပတ္တိံ အဇာနန္တာ အသဒ္ဓမ္မဿဝနဓာရဏပရိစယမနသိ-
 ကာရပရာ သဒ္ဓမ္မဿဝနဓာရဏပရိစယပဋိဝေဓဝိမုခါ စ ဝေနေယျာ ဣမိဿာ
 ဒေသနာယ အာဇနံ။ ပိဏ္ဍတ္တာ ပန “အဿုတဝါ”တိအာဒီနာ အယောနိ-
 သောမနသိကာရဗဟုလီကာရော အကုသလမူလသမာယောဂေါ ဩလိယနာ-
 တိဓာဝနာပရိဂ္ဂဟော ဥပါယဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါနုဗြူဟနာ မိစ္ဆာဘိနိဝေသသမန္တာဂမော

၁-ဥဒါန-၌ ၁၁၇၊ ဣတိဝုတ္တက-၌ ၁၁၇-ပိဋေသု။
 ၂-မ-၌ ၁-၁၈-ပိဋေ။

အဝိဇ္ဇာတဏှာပရိသုဒ္ဓိ ဝဋ္ဋတ္တယာနုပရမော အာသဝေါသယောဂဂန္ထာဂတိ-
တဏှုပ္ပါဒုပါဒါနာဝိယောဂေါ စေတောဝိလစေတောဝိနိဗ္ဗာနအဘိနန္ဒနနိဝ-
ရဏသင်္ဂါနတိက္ကမော ဝိဝါဒမူလပရိစ္ဆာဂေါ အနုသယာနုပစ္ဆေဒေါ မိစ္ဆတ္တာ-
နတိဝတ္တနံ တဏှာမူလဓမ္မသန္တိဿယတာ အကုသလကမ္မပထာနုယောဂေါ
သဗ္ဗကိလေသပရိဋ္ဌာဟသာရဒ္ဓကာယစိတ္တတာတိ ဧဝမာဒယော ဒီပိတာ
ဟောန္တိ။ “ပထဝီ” ပထဝီတော သဉ္ဇာနာတိ”တိအာဒိနာ တဏှာဝိစရိတ-
နိဗ္ဗေသော မာနဇပ္ပနာ ဝိပရိယေသာဘိနိဝေသော သံကိလေသော သက္ကာယ-
ပရိဂ္ဂဟော ဗာလလက္ခဏာပဒေသော ဝက်တ္တယဝိဘာဝနာနုယောဂေါ ဗဟု-
ကာရပဋိပက္ခဒီပနာ တိဝိဓနိဿယသံသုစနာ အာသဝက္ခယကထနန္တိ ဧဝမာ-
ဒယော ဒီပိတာ ဟောန္တိ။

သောဠသဟာရဝဏ္ဏနာ

၁-ဒေသနာဟာရဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ ယေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓဓမ္မေ ဥပါဒါယ ပထဝီအာဒိဘူတာဒိဘောဒါ
ပညတ္တိ၊ တေ ပညတ္တိပဋိပါဒနဘာဝေန ဇာတိဇရာမရဏဝိသေသနဒုက္ခပရိယာ-
ယေန စ ဝုတ္တာ တဏှာဝဇ္ဇာ တေဘူမကဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ မညနာဘိနန္ဒနနန္တိ-
ပရိယာယေဟိ ဝုတ္တာ တဏှာ သမုဒယသစ္စံ။ အယံ တာဝ သုတ္တန္တနယော။
အဘိဓမ္မနယေ ပန ယထာဝုတ္တတဏှာယ သဒ္ဓိံ “အဿုတဝါ”တိအာဒိနာ
ဒီပိတာ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ မညနာပရိယာယေန ဂဟိတာ မာနဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝ-
ပဒေန ဂဟိတော ကမ္မဘဝေါ စာတိ သဗ္ဗေပိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာ သမု-
ဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္တံ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ အရိယဓမ္မဂ္ဂဟဏေန၊ ပရိညာ-
ဘိက္ခုသေက္ခာဘိညာဂဟဏေဟိ၊ ရာဂါဒိဓယဝစနေဟိ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-
ဂဟဏေန စ မဂ္ဂသစ္စံ။ ကေစိ ပန တဏှက္ခယာဒိဝစနေဟိ နိရောဓသစ္စံ ဥဒ္ဓရန္တိ၊
တံ အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈတိ တတ္ထ တဏှက္ခယာဒိနံ မဂ္ဂကိစ္စဘာဝဿ
ဥဒ္ဓုတ္တာ။

တတ္ထ သမုဒယေန အဿာဒေါ၊ ဒုက္ခေန အာဒိနဝေါ၊ မဂ္ဂနိရောဓေဟိ
နိဿရဏံ၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ မာနဘဉ္ဇနံ ဖလံ၊ တထာ “ယထာဝုတ္တဝိဘာ-
ဂါဝဗောဓော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ “ပယောဇနဉ္စ၊ တဿ နိပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ
ဒေသနာယ ဝိစိတ္တတာ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ ယာထာဝတော သဘာဝုပဓာရဏဉ္စ

ဥပါယော၊ ပထဝီအာဒိသု ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ ပဝတ္တိဒဿနာပဒေသေန ပထဝီ-
အာဒယော ကေန္တတော ပရိဇာနိတဗ္ဗာ၊ မညနာ စ ပဟာတဗ္ဗာတိ အယမေတ္ထ
ဘဂဝတော အာဏတ္တိတိ။ အယံ ဒေသနာ ဟာရေ။

၂-ဝိစယဟာရဝဏ္ဏနာ

မညနာနံ သက္ကာယဿ အဝိသေသဟေတုဘာဝတော၊ ကဿစိပိ တတ္ထ
အသေသိတဗ္ဗတော စ သဗ္ဗဂဟဏံ၊ သဘာဝဓာရဏတော နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝတော စ
ဓမ္မဂဟဏံ၊ ပတိဋ္ဌာဘာဝတော အာဝေဏိကဟေတုဘာဝတော စ မူလဂဟဏံ၊
ကာရဏဘာဝတော ဒေသနတ္ထသမ္ဘဝတော စ ပရိယာယဂဟဏံ၊ သမ္မုခ-
ဘာဝတော သမ္ပဒါနတ္ထသမ္ဘဝတော စ “ဝေါ”တိ ဝစနံ၊ တထာရူပဂုဏ-
သောဂတော အဘိဓုခိကရဏတော စ “ဘိက္ခဝေ”တိ အာလပနံ၊ ဒေသေတုံ
သမက္ခဘာဝတော တေသံ သတုပ္ပါဒနတ္ထန္တ “ဒေသေဿာမိ”တိ ပဋိဇာနနံ၊
ဒေသေတဗ္ဗတာယ ပဋိညာတဘာဝတော၊ ယထာပဋိညန္တ ဒေသနတော “တ”န္တိ
ပစ္စာမသနံ၊ သောတဗ္ဗဘာဝတော၊ သဝနတ္ထဿ စ ကေန္တေန နိပ္ပါဒနတော
“သုဏာသာ”တိ ဝုတ္တံ။ သက္ကာတဗ္ဗတော၊ သက္ကစ္စကိရိယာယ ဧဝ စ တဒတ္ထ-
သိဒ္ဓိတော “သာဓုက”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မဿ မနသိကရဏီယတော တဒဓိနတ္တာ စ
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ “မနသိ ကရောထာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာပရိညာတာယ ဒေသနာယ
ပရိဗျတ္တဘာဝတော ဝိတ္တာရတ္ထသမ္ဘဝတော စ “ဘာသိဿာမိ”တိ ဝုတ္တံ။
ဘဂဝတော သဒေဝကေန လောကေန သီရဿ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗဝစနတ္တာ၊ တဿ
စ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထသာနေတော “ဝေ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သတ္ထု ဥတ္တမဂါရဝဋ္ဌာနဘာဝ-
တော၊ တတ္ထ စ ဂါရဝဿ ဥဋ္ဌာရပုညဘာဝတော “ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခုနံ
တထာကိရိယာယ နိစ္ဆိတဘာဝတော ဝစနာလင်္ကာရတော စ “ခေါ”တိ ဝုတ္တံ။
သဝနဿ ပဋိဇာနိတဗ္ဗတော၊ တထာ တေဟိ ပဋိပန္နတ္တာ စ “ပစ္စသေသာသု”န္တိ
ဝုတ္တံ။ ပစ္စက္ခဘာဝတော၊ သကလဿပိ ကေဇ္ဈံ ကရဏတော “တေ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဝုစ္စမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ လောကပရိယာပန္နတ္တာ လောကာဓာရတ္တာ စ
လောကံ ဥပါဒါယ “ဇ္ဇဓာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိဝေဓဓာဟုသစ္စာဘာဝတော ပရိ-
ယတ္တိဓာဟုသစ္စာဘာဝတော စ “အဿုတဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုထုသု၊ ပုထု ဝါ
ဇနဘာဝတော “ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဝုတ္တံ။ အနရိယဓမ္မဝိရဟတော အရိယဓမ္မ-
သမန္နာဂမတော စ “အရိယာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ အရိယဘာဝကရာယ ပဋိပတ္တိယာ
အဘာဝတော၊ တတ္ထ စ ကောသလ္လဒမထာဘာဝတော “အရိယာနံ အဒဿာ-
မိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အသန္တဓမ္မဿဝနတော သန္တဓမ္မသမန္နာဂမတော သတ္တိ

ပါသံသိယတော စ “သပ္ပုရိသာန” နှိ ဝုတ္တံ။ သပ္ပုရိသဘာဝကရာယ ပဋိပတ္တိယာ အဘာဝတော၊ တတ္ထ စ ကောသလ္လဒမထာဘာဝတော “သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပထဝီဝတ္ထုကာနံ မညနာနံ၊ ဥပရိ ဝုစ္စမာနာနန္တ မညနာနံ မူလကတ္တာ ပပဉ္စသင်္ခါနံ “ပထဝီ” ပထဝီတော သဉ္ဇာနာတိ” တိ ဝုတ္တံ။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဿ အဟံကာရမမံကာရာနံ ကတ္ထဝိပိ အပ္ပဟိနတ္တာ “ပထဝီ” မညတိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပုဗ္ဗေ အဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သာမညတော စ ဂယမာနတ္တာ၊ ပုဂ္ဂလဿ ပထဝီအာဒိအာရမ္မဏသဘာဝတာယ လမ္ဘမာနတ္တာ စ “ယောဝီ” တိ ဝုတ္တံ။ “ယော” တိ အနိယမေန ဂဟိတဿ နိယမေတဗ္ဗတော ပဋိနိဒ္ဓိသိတဗ္ဗတော စ “သော” တိ ဝုတ္တံ။ သာတိသယံ သံသာရေ ဘယဿ ဣက္ခနတော ကိလေသဘေဒနသမ္ဘဝတော စ “ဘိက္ခု” တိ ဝုတ္တံ။ သိက္ခာဟိ သမန္တာဂမတော သေက္ခဓမ္မပဋိလာဘတော စ “သေက္ခော” တိ ဝုတ္တံ။ မနသာ လဒ္ဓဗ္ဗဿ အရဟတ္တဿ အနဓိဂတတ္တာ အဓိဂမနိယတော စ “အပ္ပတ္တမာနသော” တိ ဝုတ္တံ။ အပရေန အနုတ္တရဏီယကော၊ ပရံ အနုစ္ဆရိကဘာဝေန ဥတ္တရိတွာ ဌိတတ္တာ စ “အနုတ္တရ” နှိ ဝုတ္တံ။ ယောဂေန ဘာဝနာယ ကာမယောဂါဒိတော စ ခေမံ သိဝံ အနုပဒ္ဒဝန္တိ “ယောဂက္ခေမ” နှိ ဝုတ္တံ။ ဆန္ဒပ္ပဝတ္တိယာ ဥဿုက္ကာ- ပတ္တိယာ စ “ပတ္တယမာနော” တိ ဝုတ္တံ။ တဒတ္ထဿ သဗ္ဗသော သဗ္ဗဇုရိယာ- ပထဝီဟာရဿ သမထဝိပဿနာဝိဟာရဿ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဿ စ ဝသေန “ဝိဟရတိ” တိ ဝုတ္တံ။ သေက္ခဿ သဗ္ဗသော အဘိညေယျဘာဝဉ္စေဝ ပရိညေယျ- ဘာဝဉ္စ ဉာဏေန အဘိဘဝိတွာ ဇာနနတော “အဘိဇာနာတိ” တိ ဝုတ္တံ။ သေက္ခဿ သဗ္ဗသော အပ္ပဟိနမညနတာယ အဘာဝတော “မာ မညီ” တိ ဝုတ္တံ။ သေသံ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓိနာ နယေန ဣတော ပရံ သဗ္ဗပဒေသု ဝိနိစ္ဆယော ကာတဗ္ဗော။ သက္ကာ ဟိ အဋ္ဌကထံ တဿာ လိနတ္တဝဏ္ဏနန္တ အနုဂန္တာ အယမတ္ထော ဝိညူဟိ ဝိဘာဝေတုန္တိ အတိဝိတ္တာရ- ဘယေန န ဝိတ္တာရယိမှ။ ဣတိ အနုပဒဝိစယတော ဝိစယော ဟာရော။

၃-ယုတ္တိဟာရဝဏ္ဏနာ

သက္ကာယဿ သဗ္ဗမညနာနံ မူလဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ ပရိကပ္ပမတ္တကတ္တာ လောကဝိစိတ္တဿ။ ဗာဟုသစ္စဒယရဟိတဿ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ ပုထုကိလေသာဘိသင်္ခါရဇနနာဒိသဘာဝတ္တာ။ ယထာဝုတ္တပုထုဇ္ဇနဿ ဝါ ဝုတ္တပ္ပကာရဗာဟုသစ္စဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ တသ္မိံ သတိ သမ္ဘာဝတော။ တတ္ထ

အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ အရိယာနံ သပ္ပုရိသာနဉ္စ အဒဿာဝိတာဒိ ယုဇ္ဇတိ အရိယကရဓမ္မာနံ အရိယဘာဝဿ စ တေန အဒိဋ္ဌတ္တာ အပ္ပင်္ဂိပန္နတ္တာ စ။ တထာ တဿ ပထဝိယာ “အဟံ ပထဝီ၊ မမ ပထဝီ၊ ပရော ပထဝီ”တိ သဉ္ဇာနနံ ယုဇ္ဇတိ အဟံကာရမဓိကာရာနံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အပ္ပဟိနတ္တာ။ တထာ သဉ္ဇာနတော စဿ ပထဝီ ကမ္မာဒိကရဏာဒိဝသေန ဂဟေတွာ နာနပ္ပကာရတော မညနာပဝတ္တိ ယုဇ္ဇတိ သညာနိဒါနတ္တာ ပပဉ္စသင်္ခါနံ။ ယော မညတိ၊ တဿ အပရိညာတဝတ္ထုကတော ယုဇ္ဇတိ ပရိညာယ ဝိနာ မညနာ- ပဟာနာဘာဝတော။ “အာပံ အာပတော သဉ္ဇာနာတိ”တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အပရိယောသိတသိက္ခဿ အပ္ပတ္တမာနသတော ယုဇ္ဇတိ ကတကိစ္စတာ- ဘာဝတော။ သေက္ခဿ သတော ယောဂက္ခေမပတ္တနာ ယုဇ္ဇတိ တဒဓိမုတ္တ- ဘာဝတော။ တထာ တဿ ပထဝိယာ အဘိဇာနနာ ယုဇ္ဇတိ ပရိညာပဟာ- နေသု မတ္တသော ကာရိဘာဝတော။ တတော ဧဝ စဿ “မာ မညိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတော ယုဇ္ဇတိ ဝတ္ထုပရိညာယ ဝိယ မညနာပဟာနဿပိ ဝိပ္ပကတဘာဝ- တော။ သေက္ခဿ ပထဝိယာ ပရိညေယျတာ ယုဇ္ဇတိ ပရိညာတုံ သက္ကု- ဏေယျတ္တာ သဗ္ဗသော အပရိညာတတ္တာ စ။ “အာပံ အာပတော”တိ- အာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အရဟတ္တာဒိယုတ္တဿ ပထဝိယာဒိနံ အဘိဇာနနာ မညနာဘာဝေါ စ ယုဇ္ဇတိ သင်္ခါတဓမ္မတ္တာ၊ သဗ္ဗသော ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ၊ တတော ဧဝ စဿ ဝိတရာဂါဒိဘာဝေါ တတော သမ္ပဒေဝ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ပဋိဝိဒ္ဓတာတိ။ အယံ ယုတ္တိ ဟာဓေ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝဏ္ဏနာ

တိဿောပိ မညနာ သက္ကာယဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ မညနာနံ အယောနိသော- မနသိကာရော ပဒဋ္ဌာနံ၊ သုတဒ္ဓယဝိရဟော အန္ဓပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သော အရိယာနံ အဒဿာဝိတာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သာ အရိယဓမ္မဿ အကော- ဝိဒတာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သာ အရိယဓမ္မေ အဝိနိတတာယ ပဒဋ္ဌာနံ။ “သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိ”တိ ဧတ္ထောပိ ဧသေဝ နယော။ သညာဝိပလ္လာသော မညနာနံ ပဒဋ္ဌာနံ။ သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါတိ။ မညနာသု စ တဏှာမညနာ ဣတရ- မညနာနံ ပဒဋ္ဌာနံ “တဏှာဂတာနံ ပရိတသိတဝိပ္ပန္နိတ”န္တိ၊ “တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန”န္တိ၊ စ ဝစနတော၊ တဏှာဂတဿေဝ စ “သေယျောဟမသ္မိ”တိ- အာဒိနာ မာနဇပ္ပနာသမ္ဘာဝတော။ သဗ္ဗာပိ ဝါ မညနာ သဗ္ဗာသံ မညနာနံ

ပဒဋ္ဌာနံ။ “ဥပါဒါနပစ္စယာ တဏှာ”တိ ဟိ ဝစနတော ဒိဋ္ဌိပိ တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ “အဟမသ္မိ မြဟ္မာ မဟာမြဟ္မာ”တိ အာဒိဝစနတော မာနောပိ ဒိဋ္ဌိယာ ပဒဋ္ဌာနံ။ တထာ “အသ္မိတိ သတိ ဣတ္ထံသ္မိတိ ဟောတိ၊ ဧဝံသ္မိတိ ဟောတိ၊ အညထာသ္မိတိ ဟောတိ”တိ အာဒိဝစနတော မာနဿပိ တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနတာ လက္ခတေ။ သေက္ခာ ဓမ္မာ သပ္ပဒေသတော မညနာပဟာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ အသေက္ခာ နိပ္ပဒေသတော မညနာပဟာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ကမ္မဘဝေါ စ ဇာတိယာ ပဒဋ္ဌာနံ။ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ပစ္စယာကာရဿ ယထာဘူတာဝဗောဓော သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ပဒဋ္ဌာနန္တိ။ အယံ ပဒဋ္ဌာနော ဟာရေ။

၅-လက္ခဏဟာရဝတ္ထုနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧတ္ထ မူလဂ္ဂဟဏေန မူလပရိယာယဂ္ဂဟဏေန ဝါ ယထာ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော ဂယန္တိ၊ ဧဝံ ဒေါသမောဟာဒိနမ္ပိ သက္ကာယ-မူလဓမ္မာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော သက္ကာယဿ မူလဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ “အဿုတဝါ”တိ ဣမိနာ ယထာ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပရိယတ္တိပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မာနံ အဘာဝေါ ဂယတိ၊ ဧဝံ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မဿပိ အဘာဝေါ ဂယတိ သဒ္ဓမ္မဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ “အရိယာနံ အဒဿာရိ”တိ ဣမိနာ အရိယကရဓမ္မာနံ သဘာဝ-ဗောဓပဋိစ္ဆာဒကော သမ္ဗောဟော ဝုတ္တော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဝါ ဝုတ္တော။ သာ ဟိ အရိယာနံ အဒဿနကာမတာဒိလက္ခဏာ။ “အရိယဓမ္မဿ အကောရိဒေါ”တိ ဣမိနာ အရိယဓမ္မာဓိဂမဿ ဝိဗန္ဓဘူတံ အညာဏံ။ “အရိယဓမ္မေ အဝိနိ-တော”တိ ဣမိနာ အရိယဝိနယာဘာဝေါ။ သော ပနတ္ထတော အရိယဝိနယေ အပ္ပဋိပတ္တိ ဧဝ ဝါတိ တိဟိပိ ပဒေဟိ ယထာဝုတ္တဝိသယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ စ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ တဂ္ဂဟဏေန စ သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ သင်္ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ သံကိလေသလက္ခဏေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ “သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာရိ”တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။

“ပထဝီ” ပထဝီတော သဉ္ဇာနာတိ”တိ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိမညနာဒိနံ သညာယ ကာရဏဘာဝဒဿနံ။ တတ္ထ ယထာ သညာ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကဗဿာဝိဇ္ဇာ-အယောနိသောမနသိကာရာဒယောပိ တာသံ ကာရဏန္တိ အတ္ထတော တေသမ္ပေတ္ထ သင်္ဂဟော ဝုတ္တော ဟောတိ မညနာနံ ကာရဏဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ “မညတိ”တိ ဣမိနာ မညနာကိစ္စေန တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော

ဂဟိတာ တာသံ ကိလေသသဘာဝတ္တာ။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဝိစိကိစ္ဆာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ကိလေသလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ တထာ တဏှာယ ဟေတုသဘာဝတ္တာ တဂ္ဂဟဏေနေဝ အဝသိဋ္ဌာကုသလဟေတုနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟေတုလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ တထာ တဏှာဒိဋ္ဌိနံ အာသဝါဒိသဘာဝတ္တာ တဂ္ဂဟဏေနေဝ အဝသိဋ္ဌာသဝေါဗယောဂဂန္ထ- နိဝရဏာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော အာသဝါဒိလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ တထာ “ပထဝီ” မညတိ”တိအာဒိနာ ပထဝီအာဒိနံ ရူပသဘာဝတ္တာ တဗ္ဗိသယာနဉ္စ မညနာနံ ရူပဝိသယတ္တာ တဂ္ဂဟဏေနေဝ သကလရူပက္ခန္ဓ- ဝိသယာပိ မညနာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ ရူပဝိသယလက္ခဏေန တာသံ ဧကလက္ခဏတ္တာ။ ဧဝံ စက္ခာယတနာဒိဝိသယာပိ မညနာ နိဋ္ဌါရေတဗ္ဗာ။ “အပရိညာတ”န္တိ ပရိညာပဋိက္ခေပေန တပုဋ္ဌိဗဒ္ဓကိလေသာနံ ပဟာန- ပဋိက္ခေပေါပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော မဂ္ဂကိစ္စဘာဝေန ပရိညာပဟာနာနံ ဧကလက္ခ- ဏတ္တာ။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ ယထာရဟံ ဧကလက္ခဏာ နိဋ္ဌါရေ- တဗ္ဗာတိ။ အယံ လက္ခဏော ဟာရော။

၆-စတုဗျူဟဟာရဝဏ္ဏနာ

ပထဝီအာဒိသု ဝတ္ထုသု ဗျူဟန္တာယာယ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ဓမ္မဂန္ထိရတံ အသလ္လက္ခေတွာ အသဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိနာ ဝဉ္စိတာ ဟုတွာ သဒ္ဓမ္မဿဝနဓာရဏပရိ- စယမနသိကာရဝိမုခါ ပထဝီအာဒိသု ဝတ္ထုသု ပုထုဇ္ဇနသေက္ခာသေက္ခတထာ- ဂတာနံ ပဋိပတ္တိဝိသေသံ အဇာနန္တာ စ ဝေနေယျာ ဣမိဿာ ဒေသနာယ နိဒါနံ။ တေ “ကထံ န ခေါ ယထာဝုတ္တဒေါသဝိနိမုတ္တာ ယထာဝုတ္တဉ္စ ဝိသေသံ ဇာနန္တာ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဥဘယဟိတပရာယဏာ ဘဝေယျ”န္တိ အယမေတ္ထ ဘဂဝတော အဓိပ္ပာယ်ော။ ပဒနိဗ္ဗစနံ နိရုတ္တံ၊ တံ “ဝေ”န္တိအာဒိ- နိဒါနပဒါနံ၊ “သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိအာဒိပါဠိပဒါနဉ္စ အဋ္ဌကထာယံ၊ တဿာ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာယံ စေဝ ဝုတ္တနယေန သုဝိညေယျတ္တာ အတိဝိတ္တာရ- ဘယေန န ဝိတ္တာရယိမှ။

ပဒပဒတ္တဒေသနာနိက္ခေပသုတ္တသန္ဓိဝသေန ပဉ္စဝိဓာ သန္ဓိ။ တတ္ထ ပဒဿ ပဒန္တရေန သမ္ပန္နော ပဒသန္ဓိ၊ တထာ ပဒတ္တဿ ပဒတ္တန္တရေန သမ္ပန္နော ပဒတ္တသန္ဓိ၊ ယော “ကိရိယာကာရကသမ္ပန္နော”တိ ဝုစ္စတိ။ နာနာနုသန္ဓိကဿ သုတ္တဿ တံတံအနုသန္ဓိဟိ သမ္ပန္နော၊ ကောနုသန္ဓိကဿ ပန ပုဗ္ဗာပရသမ္ပန္နော စေသနာသန္ဓိ၊ ယာ အဋ္ဌကထာယံ “ပုစ္ဆာနုသန္ဓိ အဇ္ဈာသယာနုသန္ဓိ

ယထာနုသန္ဓိ”တိ တိဓာ ဝိဘတ္တာ။ အဇ္ဈာသယော စေတ္ထ အတ္တဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယောတိ ခြိဓာ ဝေဒိတဗျော။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ နိဒါနဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တမေဝ။ နိက္ခေပသန္ဓိ စတုန္တံ သုတ္တနိက္ခေပါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗျော။ သုတ္တသန္ဓိ ဣဓ ပဌမနိက္ခေပဝသေနဝ ဝေဒိတဗျော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ မူလပရိယာယသုတ္တမေဝ ပဌမံ နိက္ခိတ္တန္တိ? နာယမနုယောဂေါ ကတ္ထမိ နပ္ပဝတ္တတိ၊ အပိစ ယသ္မာ မညနာမူလကံ သက္ကာယံ၊ သဗ္ဗမညနာ စ တတ္ထ ဧဝ အနေကဘေဒဘိန္နာ ပဝတ္တတိ၊ န တဿာ သဝိသယာယ လေသ-
မတ္တမိ သာရံ အတ္ထိတိ ပထဝီအာဒိဝိဘာဂဘိန္နသု မညနာသု စ သာတိသယံ နိဗ္ဗေခဝိရာဂသဉ္ဇနနီ ဥပရိ သေက္ခာသေက္ခတထာဂတဂုဏဝိဘာဝနီ စ အယံ ဒေသနာ။ သုတ္တန္တဒေသနာ စ ဝိသေသတော ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနကထာ၊ တသ္မာ သနိဿယဿ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဿ အာဒိတော အသာရဘာဝဒီပနံ ဥပရိ စ သဗ္ဗေသံ အရိယာနံ ဂုဏဝိသေသဝိဘာဝနမိဒံ သုတ္တံ ပဌမံ နိက္ခိတ္တံ။ ကိဉ္စ သက္ကာယေ မညနာမညနာမုခေန ပဝတ္တိနိဝတ္တိသု အာဒိနဝါနိသံသဝိဘာ-
ဝနတော သဗ္ဗေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ပဋိပတ္တိဝိဘာဂတော စ ဣဒမေဝ သုတ္တံ ပဌမံ နိက္ခိတ္တံ။

ယံ ပန ဧကိဿာ ဒေသနာယ ဒေသနန္တရေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဓနံ၊ အယမိ ဒေသနာသန္ဓိ၊ သာ ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။ “အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ပ။ နိဗ္ဗာနံ အဘိနန္ဒတိ”တိ အယံ ဒေသနာ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ပ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနိတော မနသိကရဏီယေ ဓမ္မေ နပ္ပဇာနာတိ၊ အမနသိကရဏီယေ စ ဓမ္မေ နပ္ပဇာနာတိ၊ သော မနသိ-
ကရဏီယေ ဓမ္မေ အပ္ပဇာနန္တော အမနသိကရဏီယေ စ ဓမ္မေ အပ္ပဇာနန္တော ယေ ဓမ္မာ န မနသိကရဏီယာ၊ တေ ဓမ္မေ မနသိ ကရောတိ။ပ။ အနပ္ပန္နော ဝါ ကာမာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ကာမာသဝေါ ပဝေတိ။ အနပ္ပန္နော ဝါ ဘဝါသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဘဝါသဝေါ ပဝေတိ၊ အနပ္ပန္နော ဝါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ ပဝေတိ”တိ ဣမာယ ဒေသနာယ သံသန္ဓတိ။ တထာ “တဿေတံ ပါဠိကံ” သုဘနိမိတ္တံ မနသိ ကရိဿတိ၊ တဿ သုဘနိမိတ္တဿ မနသိကာရာ ရာဂေါ စိတ္တံ အနုဒ္ဓိသေသတိ၊ သော သရာဂေါ သဒေါသော သမောဟော သင်္ဂဏော သံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ကာလံ ကရိဿတိ”တိ ဣမာယ ဒေသနာယ သံသန္ဓတိ။ တထာ “စက္ခုဗြူ-
ဝသော ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊

ဇဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ယံ ဝေဒေတိ တံ သဉ္ဇာနာတိ၊ ယံ သဉ္ဇာနာတိ တံ
 ဝိတက္ကေတိ၊ ယံ ဝိတက္ကေတိ တံ ပပဉ္ဇေတိ၊ ယံ ပပဉ္ဇေတိ တတောနိဒါနံ ပုရိသံ
 ပပဉ္ဇသညာသင်္ခါ သမုဒါစရန္တိ”တိ^၁ ဣမာယ ဒေသနာယ သံသန္တတိ။ တထာ
 “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ပ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနိတော ရူပံ ‘ဧတံ
 မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နေသော မေ အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ။ ဝေဒနံ။ပ။ သညံ။ပ။
 သင်္ခါရေ။ပ။ ဝိညာဏံ ‘ဧတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နေသော မေ အတ္တာ’တိ သမနု-
 ပဿတိ။ ယမ္ပိ တံ ဒိဋ္ဌံ။ပ။ ယမ္ပိ တံ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ သော လောကော သော အတ္တာ
 သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော
 သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿာမီတိ၊ တမ္ပိ ‘ဧတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နေသော
 မေ အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ”တိ^၂ ဣမာယ ဒေသနာယ သံသန္တတိ။

“ယောပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ပ။ နိဗ္ဗာနံ မာဘိနန္တိ”တိ အယံ
 ဒေသနာ “ဣဓ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခုနော သုတံ ဟောတိ ‘သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နာလံ
 အဘိနိဝေသာယာ’တိ၊ ဧဝံ စေတံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခုနော သုတံ ဟောတိ
 ‘သဗ္ဗေ ဓမ္မာ နာလံ အဘိနိဝေသာယာ’တိ၊ သော သဗ္ဗံ ဓမ္မံ အဘိဇာနာတိ၊
 သဗ္ဗံ ဓမ္မံ အဘိညာယ သဗ္ဗံ ဓမ္မံ ပရိဇာနာတိ၊ သဗ္ဗံ ဓမ္မံ ပရိညာယ ယံ ကိဉ္စိ
 ဝေဒနံ ဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သော တာသု
 ဝေဒနာသု အနိစ္စာနုပဿိ ဝိဟရတိ၊ ဝိရာဂါနုပဿိ ဝိဟရတိ၊ နိရောဓာနုပဿိ
 ဝိဟရတိ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ ဝိဟရတိ”တိ^၃ ဣမာယ ဒေသနာယ သံသန္တတိ။
 “ယောပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ။ပ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝဒါမီ”တိ
 အယံ ဒေသနာ “သုတဝါ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော။ပ။ သပ္ပုရိသ-
 ဓမ္မေ သုဝိနိတော ရူပံ ‘နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ’တိ
 သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနံ။ပ။ သညံ။ပ။ သင်္ခါရေ။ပ။ ဝိညာဏံ ‘နေတံ မမ၊ နေသောဟ-
 မသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ။ ယမ္ပိ တံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ဝိညာတံ
 ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမ္ပိ ‘နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ။ ယမ္ပိ တံ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ သော လောကော
 သော အတ္တာ သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ ‘နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိ-
 ပရိဏာမဓမ္မော သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿာမီ’တိ၊ တမ္ပိ ‘နေတံ မမ၊
 နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ။ သော ဧဝံ
 သမနုပဿန္တော န ပရိတဿတိ”တိ^၄ ဧဝမာဒိဒေသနာဟိ သံသန္တတိတိ၊
 အယံ စတုဗျူဟော ဟာရော။

၇-အာဝတ္တဟာရဝတ္ထုနာ

“အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဣမိနာ ယောနိသောမနသိကာရပဋိက္ခေပ-
မုခေန အယောနိသောမနသိကာရပရိဂ္ဂဟော ဒီပိတော။ “အရိယာနံ
အဒဿာဝီ”တိအာဒိနာ သပ္ပုရိသုပနိဿယာဒိပဋိက္ခေပမုခေန အသပ္ပုရိသု-
ပနိဿယာဒိပရိဂ္ဂဟော ဒီပိတော။ တေသု ပုရိမနယေန အာသယဝိပတ္တိ
ကိတ္တိတာ၊ ဒုတိယေန ပယောဂဝိပတ္တိ။ ပုရိမေန စဿ ကိလေသဝဋ်၊ တဉ္စ
ယတော ဝိပါကဝနန္တိ သကလံ သံသာရစက္ကမာဝတ္တတိ။ “ပထဝီ မညတိ”တိ-
အာဒိနာ တတ္ထ တိဿော မညနာ ပုတ္တာ။ တာသု တဏှာမညနာ “ဧတံ
မမာ”တိ တဏှာဂ္ဂါဟော၊ မာနမညနာ “ဧသောဟမသ္မိ”တိ မာနဂ္ဂါဟော၊
ဒိဋ္ဌိမညနာ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟော။ တတ္ထ တဏှာဂ္ဂါဟေန
“တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ”တိအာဒိကာ၊ နဝ တဏှာမူလကာ ဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။
မာနဂ္ဂါဟေန “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိကာ နဝ မာနဝိဓာ အာဝတ္တန္တိ။
ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟေန “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိအာဒိကာ၊ ဝိသတိဝတ္ထုကာ
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အာဝတ္တတိ။ တီသု စ ဂါဟေသု ယာယ သညာယ တဏှာ-
ဂ္ဂါဟဿ ဝိက္ခမ္ဘနာ၊ သာ ဒုက္ခသညာ ဒုက္ခာနုပဿနာ။ ယာယ သညာယ
မာနဂ္ဂါဟဿ ဝိက္ခမ္ဘနာ၊ သာ အနိစ္စသညာ အနိစ္စာနုပဿနာ။ ယာယ
ပန သညာယ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဿ ဝိက္ခမ္ဘနာ၊ သာ အနတ္တသညာ အနတ္တာနုပဿနာ။
တတ္ထ ပဌမဂ္ဂါဟဝိသဘာဂတော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ အာဝတ္တတိ၊ ဒုတိယ-
ဂ္ဂါဟဝိသဘာဂတော အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခံ အာဝတ္တတိ၊ တတိယဂ္ဂါဟဝိသ-
ဘာဂတော သုညတဝိမောက္ခမုခံ အာဝတ္တတိ။

သေက္ခဂ္ဂဟဏေန အရိယာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သင်္ဂဟော၊ တတော စ
ပရတောဃောသယောနိသောမနသိကာရာ ဒီပိတာ ဟောန္တိ။ ပရတောဃော-
သေန စ သုတဝါအရိယသာဝကောတိ အာဝတ္တတိ၊ ယောနိသောမနသိကာရေန
နဝ ယောနိသောမနသိကာရမူလကာ ဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ၊ စတုဗ္ဗိဓဉ္စ သမ္ပတ္တိစက္ကံ။
“မာ မညိ”တိ မညနာနံ ဝိပ္ပကတပ္ပဟာနတာဂဟဏေန ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယော
ဒီပိတော ဟောတိ၊ တေန စ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တကာယသက္ခိဘာဝါ အာဝတ္တန္တိ။
“အရဟံ ဝိဇ္ဇာသဝေါ”တိအာဒိနာ အသေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ဒဿိတာ
ဟောန္တိ၊ သီလက္ခန္ဓာဒိပါရိပူရိယာ စ ဒေသ နာထကရဏာ ဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ “န
မညတိ”တိ မညနာပဋိက္ခေပေန ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု “နေတံ မမ၊ နေသော-
ဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမ္မာပဋိပတ္တိ ဒဿိတာ၊ တာယ စ သာတိသယာ

နိကန္တိပရိယာဒါနမာနသမုဿါဋ္ဌနဒိဋ္ဌိဥဿါဋ္ဌနာနိ ပကာသိတာနီတိ အပ္ပဏိ-
 ဟိတာနိမိတ္တသုညတဝိမောက္ခာ အာဝတ္တန္တိ။ “တထာဂတော”တိအာဒိနာ
 သဗ္ဗညုဂုဏာ ဝိဘာဝိတာတိ တဒဝိနာဘာဝတော ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇ-
 အသာဓာရဏဉာဏအာဝေဏိကဗုဒ္ဓဓမ္မာ အာဝတ္တန္တိ။ “နန္ဒိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ-
 အာဒိနာ သဒ္ဓိံ ဟေတုနာ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိကန္တိ ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတု-
 ဝိဘာဝနေန စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ အာဝတ္တန္တိ။ “တဏှာနံ ခယာ”တိအာဒိနာ
 တဏှပ္ပဟာနာပဒေသေန တဒေကဋ္ဌဘာဝတော ဒိယမုဿ ကိလေသ-
 သဟဿဿ ပဟာနံ အာဝတ္တတိ။ “သဗ္ဗသော တဏှာနံ ခယာ သမ္မာသမ္မောမိ-
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ “နန္ဒိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ, “ဣတိ ဝိဒိတွာ”တိ-
 အာဒိနာ ဝုတ္တဿ မညနာဘာဝဟေတုဘူတဿ ပစ္စယာကာရဝေဒနဿ
 သာဝကေဟိ အသာဓာရဏဉာဏစာရဘာဝေါ ဒဿိတော၊ တေန စတုဝိသတိ-
 ကောဋိသတသဟဿသမာပတ္တိသဉ္ဇာရိ ဘဂဝတော မဟာဝဇီရဉာဏံ အာဝတ္တ-
 တိတိ။ အယံ အာဝတ္တော ဟာရော။

ဂ-ဝိဘတ္တိဟာရဝတ္ထနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာ နာမ တေဘူမကာ ဓမ္မာ သက္ကာ-
 ယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တေသံ မညနာ ပဒဋ္ဌာနံ ပပဉ္စသင်္ခါနိမိတ္တတ္တာ လောက-
 ဝိစိတ္တဿ။ တယိမေ ကုသလာ အကုသလာ အဗျာကတာတိ တိဝိဓော။ တေသု
 ကုသလာနံ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ ပဒဋ္ဌာနံ၊ အကုသလာနံ အယောနိသော-
 မနသိကာရာဒိ, အဗျာကတာနံ ကမ္မဘဝအာဝဇ္ဇနဘူတရူပါဒိ ပဒဋ္ဌာနံ။ တတ္ထ
 ကုသလာ ကာမာဝစရာဒိဝသေန ဘူမိတော တိဝိဓော၊ တထာ အဗျာကတာစိတ္တု-
 ပ္ပါဒသဘာဝါ၊ အစိတ္တုပ္ပါဒသဘာဝါ ပန ကာမာဝစရာဝ။ တထာ အကုသလာ။
 ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသုတကိစ္စာဘာဝေန တိဝိဓော အဿုတဝါ၊ အန္တက-
 လျာဏဝိဘာဝေန ဒုဝိဓော ပုထုဇ္ဇနေ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကဘေဒေန
 တိဝိဓော အရိယာ၊ မံသစက္ခုဒိဗ္ဗစက္ခုပညာစက္ခုဟိ ဒဿနာဘာဝေန တိဝိဓော
 အဒဿာဝိ၊ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနဘေဒေန တိဝိဓော, နဝိဓော ဝါ အရိယဓမ္မော၊
 သဝနဓာရဏပရိစယမနသိကာရပဋိဝေဓဝသေန ပဉ္စဝိဓော အရိယဓမ္မဿ ကော-
 ဝိဒတာ၊ တဒဘာဝတော အကောဝိဒေါ၊ သံဝရပဟာနဘေဒေန ဒုဝိဓော, ဒသ-
 ဝိဓော ဝါ အရိယဓမ္မဝိနယော၊ တဒဘာဝတော အရိယဓမ္မ အဝိနိတော။ ဧတ္ထ
 ပဒဋ္ဌာနဝိဘာဝေါ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတောယေဝ။ “သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိ”တိ-
 အာဒိသုဝိ ဧသေဝ နယော။ “ပထဝီ”မညတိ”တိအာဒိသု မညနာဝတ္ထုဝိဘာဝေါ
 ပါဠိယံ အာဂတောဝ၊ တထာ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာဒိကော စ အန္တရဝိဘာဝေါ။

မညနာ ပန တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန သင်္ခေပတော တိရိစ္ဆာရတော ပန တဏှာမညနာ တာဝ ကာမတဏှာဒိဝသေန အဋ္ဌသတိရိစ္ဆာရတော။ တထာ “အသ္မိတိ သတိ ဣတ္ထံသ္မိတိ ဟောတိ”တိအာဒိနာ။ ဧဝံ မာနမညနာပိ။ “အသ္မိတိ သတိ ဣတ္ထံသ္မိတိ ဟောတိ”တိအာဒိနာ ပပဉ္စတ္ထယံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ နိဒ္ဓိဋ္ဌဉ္စာတိ။ ဧတေန ဒိဋ္ဌိ-မညနာယပိ အဋ္ဌသတိရိစ္ဆာရတော ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗျာ။ အပိ စ သေယျဿ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ မာနမညနာယ နဝရိစ္ဆာရတော တဒန္တရဘေဒေန အနေကရိစ္ဆာရတော စ ဝေဒိတဗျာ။ အယဉ္စ အတ္ထော ဟိနတ္ထိကတ္ထဝဏ္ဏနာယ ဝိဘာ-ဝေတဗျော။ ဒိဋ္ဌိမညနာယ ပန ဗြဟ္မဇာလေ အာဂတနယေန ဒွါသဋ္ဌိရိစ္ဆာရတော တဒန္တရဘေဒေန အနေကရိစ္ဆာရတော စ ဝေဒိတဗျာ။ “အပရိညာတ”န္တိ ဧတ္ထ ဣတပရိညာဒိဝသေန စေဝ ရူပမုခါဒိအဘိနိဝေသဘေဒါဒိဝသေန စ ပရိညာနံ အနေကရိစ္ဆာရတော ဝေဒိတဗျာ။ တထာ အဋ္ဌမကာဒိဝသေန သေက္ခဝိဘာဂေါ ပညာဝိမုတ္တာဒိဝသေန အသေက္ခဝိဘာဂေါ စ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မဝိဘာဂေါ။ ပဒဋ္ဌာနဝိဘာဂေါ စ ဘူမိဝိဘာဂေါ စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗျာတိ။ အယံ ဝိဘတ္တိ ဟာရော။

၉-ပရိဝတ္တဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧတ္ထ “သဗ္ဗဓမ္မာ”တိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဂဟိတာ၊ တေသံ မူလကာရဏန္တိ စ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော။ တထာ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ ပ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနိတောတိ။ ယာဝကီဝဉ္စ ပဉ္စသု ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓေသု သုဘတော သုခတော နိစ္စတော အတ္တတော သမနုပဿန-ဝသေန “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ တဏှာ-မာနဒိဋ္ဌိဂါဟာ န သမုတ္တိဇ္ဇန္တိ၊ တာဝ နေသံ ပဗန္ဓုပရမော သုပိနန္တေပိ န ကေနစိ လဒ္ဓပုဗ္ဗော။ ယဒါ ပန နေသံ အသုဘတော ဒုက္ခတော အနိစ္စတော အနတ္တတော သမနုပဿနဝသေန “ဧတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ပဝတ္တမာနာ အပ္ပဏိဟိတာနိမိတ္တသုညတာနုပ-ဿနာ ဥဿက္ကိတွာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ သံဝတ္တန္တိ၊ အထ နေသံ ပဗန္ဓု-ပရမော ဟောတိ အစ္စန္တအပ္ပညတ္တိကဘာဝူပဂမနတော။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗ-ဓမ္မာတိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဂဟိတာ၊ တေသံ မူလကာရဏန္တိ စ တဏှာ-မာနဒိဋ္ဌိယော”တိ။ တထာ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ ပ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနိတော တိဟိပိ မညနာဟိ ပထဝိ မညတိ ယာဝ နိဗ္ဗာနံ အဘိနန္တတိ၊ တိဟိပိ ပရိညာဟိ တဿ တံ ဝတ္ထု အပရိညာတန္တိ ကတွာ။ ယဿ ပန တံ ဝတ္ထု တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတံ၊ န သော ဣတရော ဝိယ တံ မညတိ။

တေနာဟ ဘဂဝါ “သုတဝါ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော။ပ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော ရူပံ ‘ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနံ။ပ။အသတိ န ပရိတဿတိ”တိ။ သေက္ခော ပထဝီ မာ မညိ၊ ယာဝ နိဗ္ဗာနံ မာဘိနန္တိ၊ အရဟာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စ ပထဝီ န မညတိ၊ ယာဝ နိဗ္ဗာနံ နာဘိနန္တတိ၊ မညနာမညိတေသု ဝတ္ထုသု မတ္တသော သဗ္ဗသော စ ပရိညာဘိသမယသံသိဒ္ဓိယာ ပဟာနာဘိသမယ- နိဗ္ဗတ္တိတော။ ယဿ ပန တေသု ဝတ္ထုသု သဗ္ဗသော မတ္တသော ဝါ ပရိညာ ဧဝ နတ္ထိ၊ ကုတော ပဟာနံ၊ သော ယထာပရိကပ္ပံ နိရင်္ဂသာဟိ မညနာဟိ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ မညတေဝ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ပ။သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ ‘ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ’တိ သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနံ သည”န္တိ- အာဒိ၊ အယံ ပရိဝတ္တော ဟာရော။

၁၀-ဝေဝေနဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မာ သကလဓမ္မာ အနဝသေသဓမ္မာ”တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “မူလ- ပရိယာယံ မူလကာရဏံ အသာဓာရဏဟေတု”န္တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “မူလပရိ- ယာယန္တိ ဝါ မူလဒေသနံ ကာရဏကထန”န္တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “ဝေါ တုမှာကံ တုမှ”န္တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “ဘိက္ခဝေ သမဏာ တပဿိနော”တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “ဒေသေဿာမိ ကထေဿာမိ ပညပေဿာမိ”တိ ပရိယာယ- ဝစနံ၊ “သုဏာထ သောတံ ဩဒဟထ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဘေရေ- ထာ”တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “သာရကံ သမ္မာ သက္ကစ္စ”န္တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “မနသိ ကရောထ စိတ္တေ ဌပေထ သမန္နာဟရထာ”တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “ဘာသိဿာမိ ဗျတ္တံ ကထေဿာမိ ဝိဘဇိဿာမိ”တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “ဧဝံ ဘန္တေ သာရ သုဌ၊ ဘန္တေ”တိ ပရိယာယဝစနံ၊ “ပစ္စယောသု သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ သု သမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟေသု”န္တိ ပရိယာယဝစနံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု ဝေဝစနံ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ။ အယံ ဝေဝေနော ဟာရော။

၁၁-ပညတ္တိဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဣတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာ နာမ သက္ကာယဓမ္မာ၊ တေ ခန္ဓဝသေန ပဉ္စော ပညတ္တာ၊ အာယတနဝသေန ဒွါဒသော၊ ဓာတုဝသေန

အဋ္ဌာရသဓာ ပညတ္တာ။ “မူလ”န္တိ ဝါ “မူလပရိယာယ”န္တိ ဝါ မညနာ ဝုတ္တာ၊ တာ
 တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန တိဓာ အန္တရဘေဒေန အနေကဓာ စ ပညတ္တာ။ အထ
 ဝါ “သဗ္ဗဓမ္မာ”တိ တေဘူမကဓမ္မာနံ သင်္ဂဟပညတ္တိ၊ “မူလပရိယာယ”န္တိ တေသံ
 ပဘဝပညတ္တိ၊ “ဝေါ”တိ သမ္ပဒါနပညတ္တိ၊ “ဒေသေဿာမိ ဘာသိဿာမိ”တိ
 ပဋိညာပညတ္တိ၊ “သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေယာ”တိ စ အာဏာပန-
 ပညတ္တိ၊ “အဿုတဝါ”တိ ပဋိဝေဓဝိမုခတာပညတ္တိ စေဝ ပရိယတ္တိဝိမုခတာ-
 ပညတ္တိ စ၊ “ပုထုဇ္ဇနော”တိ အနရိယပညတ္တိ၊ သာ အရိယဓမ္မပဋိက္ခေပပညတ္တိ
 စေဝ အရိယဓမ္မဝိရဟပညတ္တိ စ၊ “အရိယာန”န္တိ အသမပညတ္တိ စေဝ သမ-
 ပညတ္တိ စ။ တတ္ထ အသမပညတ္တိ တထာဂတပညတ္တိ၊ သမပညတ္တိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ-
 နန္ဓေဝ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာဒိနန္တ ဝသေန အဋ္ဌဝိဓာ ဝေဒိတဗျာ။ “အရိ-
 ယာနံ အဒဿာဝိ”တိအာဒိ ဒဿနဘာဝနာပဋိက္ခေပပညတ္တိ၊ “ပထဝီ” မည-
 တိ”တိအာဒိ ပဉ္စန္ဒ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဒွါဒသန္တံ အာယတနာနံ အဋ္ဌာရသန္တံ
 ဓာတုနံ သဗ္ဗသနုပဂါနံ ဣန္ဒြိယာနံ နိက္ခေပပညတ္တိ စေဝ ပဘဝပညတ္တိ စ၊
 တထာ ဝိပလ္လာသာနံ ကိစ္စပညတ္တိ ပရိယုဋ္ဌာနံ ဒဿနပညတ္တိ ကိလေသာနံ ဖလ-
 ပညတ္တိ အဘိသင်္ခါရာနံ ဝိရူဟနပညတ္တိ တဏှာယ အဿာဒနပညတ္တိ ဒိဋ္ဌိယာ
 ဝိပုန္နနပညတ္တိ၊ “သေက္ခာ”တိ သဒ္ဓါနုသာရိသဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တကာယသင်္ကီနံ
 ဒဿနပညတ္တိ စေဝ ဘာဝနာပညတ္တိ စ၊ “အပ္ပတ္တမာနသော”တိ သေက္ခဓမ္မာနံ
 ဌိတိပညတ္တိ၊ “အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္တယမာနော”တိ ပညာယ အဘိ-
 နိဗ္ဗိဒါပညတ္တိ၊ “အဘိဇာနာတိ”တိ အဘိညေယျဓမ္မာနံ အဘိညာပညတ္တိ၊
 ဒုက္ခဿ ပရိညာပညတ္တိ၊ သမုဒယဿ ပဟာနပညတ္တိ၊ နိရောဓဿ သမ္ဘိ-
 ကိရိယာပညတ္တိ၊ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာပညတ္တိ၊ “မာ မညီ”တိ မညနာနံ ပဋိက္ခေပ-
 ပညတ္တိ၊ သမုဒယဿ ပဟာနပညတ္တိ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ
 ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ အယံ ပညတ္တိ ဟာရော။

၁၂-ဩတရဏဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာ နာမ လောကီယာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ
 ဒွါဒသာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယောဒွေ သစ္စာနိ ဧကေနဝိသတိ ဣန္ဒြိယာနိ
 ဒွါဒသပဒိကော ပစ္စယာကာရေတိ အယံ သဗ္ဗဓမ္မဂ္ဂဟဏေန ခန္ဓာဒိမုခေန
 ဒေသနာယ ဩတရဏံ။ “မူလ”န္တိ ဝါ “မူလပရိယာယ”န္တိ ဝါ မညနာ ဝုတ္တာ၊
 တာ အတ္ထတော တဏှာ မာနော ဒိဋ္ဌိ စာတိ တေသံ သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟောတိ
 အယံ ခန္ဓမုခေန ဩတရဏံ။ တထာ “ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုဟိ သင်္ဂဟော”တိ
 အယံ အာယတနမုခေန ဓာတုမုခေန စ ဩတရဏံ။ “အဿုတဝါ”တိ ဣမိနာ

သုတဿ ဝိဗန္ဓဘူတာ အဝိဇ္ဇာဒယော ဂဟိတာ၊ “ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဣမိနာ
 ယေသံ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ ဇနနာဒိနာ ပုထုဇ္ဇနောတိ ဝုစ္စတိ၊ တေ
 ကိလေသာဘိသင်္ခါရာဒယော ဂဟိတာ၊ “အရိယာနံ အဒဿာဝိ”တိအာဒိနာ
 ယေသံ ကိလေသဓမ္မာနံ ဝသေန အရိယာနံ အဒဿာဝိအာဒိဘာဝေါ ဟောတိ၊
 တေ ဒိဋ္ဌိမာနာဝိဇ္ဇာဒယော ဂဟိတာတိ သဗ္ဗေဟိ တေဟိ သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂ-
 ဟောတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော ဩတရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “သဉ္ဇာနာတိ မညတိ
 အဘိဇာနာတိ န မညတိ”တိ ဧတ္ထာပိ သဉ္ဇာနနမညနာအဘိဇာနနာ-
 နုပဿနာနံ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ ဝုတ္တနယေနော ဩတရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 တထာ သေက္ခဂ္ဂဟဏေန သေက္ခာ၊ “အရဟ”န္တိအာဒိနာ အသေက္ခာ
 သီလက္ခန္ဓာဒယော ဂဟိတာတိ ဝေဗ္ဗိ ခန္ဓမုခေန ဩတရဏံ၊ အာယတန-
 ဓာတာဒိမုခေန စ ဩတရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ “န မညတိ”တိ တဏှာ-
 ဂါဟာဒိပဋိက္ခေပေန ဒုက္ခာနုပဿနာဒယော ဂဟိတာ၊ တေသံ ဝသေန
 အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခါဒိဟိ ဩတရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ပရိညာတ”န္တိ ဣမိနာ
 ပရိဇာနနကိစ္စေန ပဝတ္တမာနာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ဂယုန္တိတိ သတိပဋ္ဌာနာဒိ-
 မုခေဟိ ဩတရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နန္ဒိဂ္ဂဟဏေန ဘဝဂ္ဂဟဏေန တဏှာဂဟ-
 ဏေန စ သမုဒယသစ္စံ၊ ဒုက္ခဂ္ဂဟဏေန ဇာတိဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေန စ ဒုက္ခ-
 သစ္စံ၊ “တဏှာနံ ခယာ”တိအာဒိနာ နိရောဓသစ္စံ၊ အဘိသမ္ဘောဓိယာ ဂဟ-
 ဏေန မဂ္ဂသစ္စံ ဂဟိတန္တိ အရိယသစ္စေဟိ ဩတရဏန္တိ။ အယံ ဩတရဏော
 ဟာရော။

၁၃-သောဓနဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ။ပ။
 ပထဝိံ ပထဝိတော သဉ္ဇာနာတိ”တိ အာရမ္ဘော။ “ပထဝိံ ပထဝိတော သညတွာ
 ပထဝိံ မညတိ”တိ ပဒသုဒ္ဓိ၊ နော အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ။ တထာ “ပထဝိယာ မညတိ
 ပထဝိတော မညတိ ပထဝိံ မေတိ မညတိ ပထဝိံ အဘိနန္ဒတိ”တိ ပဒသုဒ္ဓိ၊
 နော အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ။ “တံ ကိဿ ဟေတု အပရိညာတံ တဿာတိ ဝဒါမိ”တိ
 ပဒသုဒ္ဓိ စေဝ အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ စ။ သေသဝါရေသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။ အယံ
 သောဓနော ဟာရော။

၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မဂ္ဂဟဏံ သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ။
 “ပထဝိံ အာပ”န္တိအာဒိ ပန တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ။ တထာ

“မူလပရိယာယ” နှို သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ပထဝီ” မညတိ။ ပ။ အဘိနန္ဒတိ” တိ။ “ပထဝီ” မညတိ” တိ စ သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ တဏှာဒိဂ္ဂါဟာနံ သာဓာရဏတ္တာ မညနာယ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ” တိ၊ ဧဝံ သုတ္တန္တရပဒါနိပိ အာနေတွာ ဝိသေသဝစနံ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗံ။ သေသဝါရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ “သေက္ခော” တိ သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ကာယသက္ခိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော သဒ္ဓါနုသာရိ ဓမ္မာနုသာရိ” တိ။ တထာ “သေက္ခော” တိ သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေက္ခာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ပ။ သေက္ခေန သမ္မာသမာဓိနာ သမန္နာဂတော ဟောတိ” တိ။ “အရဟ” နှို သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ပညာဝိမုတ္တော၊ တေဝိဇ္ဇော ဆဋ္ဌဘိညော” တိ။ စ။ “မိဏာသဝေါ” တိ သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တိတ္ထ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တိတ္ထာ” တိအာဒိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ “အဘိဇာနာတိ” တိ သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “မညတိ” တိ။ မညနာဘာဝေါ ဟိဿ ပဟာနပဋိဝေဓသိဒ္ဓေါ၊ ပဟာနပဋိဝေဓော စ ပရိညာသန္တိကိရိယာဘာဝနာပဋိဝေဓေဟိ န ဝိနာတိ သဗ္ဗေပိ အဘိညာဝိသေသာ မညနာပဋိက္ခေပေန အတ္ထတော ဂဟိတာဝ ဟောန္တိတိ။ တထာ “အရဟ” နှို သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ အဝိကပ္ပေတွာ ဝိသေသဝစနံ “ဝိတရာဂတ္တာ ဝိတဒေါသတ္တာ ဝိတမောဟတ္တာ” တိ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ သာမညဝိသေသနိဒ္ဒါရဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော။

၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ” နှို ဧတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာ နာမ ပရိယာပန္နဓမ္မာ၊ တေ ကုသလာကုသလာဗျာကတဘေဒေန တိဝိဓာ။ တေသု ကုသလာနံ ယောနိသောမနသိကာရော အလောဘာဒယော စ ဟေတု၊ အကုသလာနံ အယောနိသောမနသိကာရော လောဘာဒယော စ ဟေတု၊ အဗျာကတေသု ဝိပင်္ဂါကာနံ ယထာသကံ ကမ္မံ၊ ဣတရေသံ ဘဝင်္ဂမာဝဇ္ဇနသမန္နာဟာရေဒိ စ ဟေတု။ ဧတ္ထ စ သပ္ပုရိသုပနိဿယာဒိကော ပစ္စယော ဟေတုမိ ဧဝံ သမဝရဋ္ဌော၊ သော

တတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “မူလ”န္တိ ဝုတ္တာနံ မညနာနံ ဟေတုဘာဝေါ ပါဠိယံ ဝုတ္တော ဧဝံ။ မညနာသု ပန တဏှာမညနာယ အဿာဒါနုပဿနာ ဟေတု။ “သညောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိ-
နော တဏှာ ပဝေုတိ”တိ^၁ ဟိ ဝုတ္တံ။ မာနမညနာယ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တလောဘော ဟေတု ကေဝလံ သံသဂ္ဂဝသေန “အဟမသ္မိ”တိ ပဝတ္တနတော။ ဒိဋ္ဌိမညနာယ ဧကတ္တနယာဒိနံ အယာထာဝဂ္ဂါဟော ဟေတု၊ အဿုတဘာဝေါ ပုထုဇ္ဇန-
ဘာဝဿ ဟေတု၊ သော အရိယာနံ အဒဿနသီလတာယ၊ သာ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒတာယ၊ သာ အရိယဓမ္မေ အဝိနိတတာယ ဟေတု၊ သဗ္ဗာ စာယံ ဟေတုပရမ္ပရာ ပထဝီအာဒိသု “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ တိဿန္တံ မညနာနံ ဟေတု၊ သေက္ခာရဟာဒိဘာဝေါ ပန မတ္တသော သဗ္ဗသော စ မညနာဘာဝဿ ဟေတူတိ။ အယံ ပရိက္ခာရော ဟာရော။

၁၆-သမာဓောပနဟာရဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ အာဒိသု မူလပရိယာယဂ္ဂဟဏေန အဿုတဝါ-
ဂဟဏေန သဇ္ဇာနနမညနာပရိညာဂဟဏေဟိ စ သံကိလေသဓမ္မော ဒဿိတာ၊
တေ စ သင်္ခေပတော တိဝိဓော တဏှာသံကိလေသော ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော ဒုစ္စရိတ-
သံကိလေသောတိ။ တတ္ထ တဏှာသံကိလေသော တဏှာသံကိလေသဿ၊ ဒိဋ္ဌိသံ-
ကိလေသဿ၊ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဿ စ ပဒဋ္ဌာနံ၊ တထာ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော
ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဿ၊ တဏှာသံကိလေသဿ၊ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဿ စ ပဒဋ္ဌာနံ၊
ဒုစ္စရိတသံကိလေသောပိ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဿ၊ တဏှာသံကိလေသဿ၊ ဒိဋ္ဌိ-
သံကိလေသဿ စ ပဒဋ္ဌာနံ။ တေသု တဏှာသံကိလေသော အတ္ထတော
လောဘောဝ၊ ယော “လောဘော လုပ္ပနာ လုပ္ပိတတ္ထံ သာရာဂေါ သာရဇ္ဇနာ
သာရဇ္ဇိတတ္ထ”န္တိ အာဒိနာ^၂ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ ဝိဘတ္တော။ တထာ
ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော၊ ယော “ဒိဋ္ဌိဂတံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ ဒိဋ္ဌိကန္တာရော
ဒိဋ္ဌိဝိသူကံ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပုန္နိတ”န္တိ အာဒိနာ^၃ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ၊ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ
ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ”တိ အာဒိနာ^၄ ဒွါသဋ္ဌိယာ ပဘောဒေဟိ စ ဝိဘတ္တော။
ဒုစ္စရိတသံကိလေသော ပန အတ္ထတော ဒုဿီလုစေတနာ စေဝ စေတနာ-
သမ္ပယုတ္တဓမ္မော စ၊ ယာ “ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ ကာယဝိသမံ ဝစီဝိသမ”န္တိ^၅၊
“ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါန”န္တိ^၆ စ အာဒိနာ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ၊
အနေကေဟိ ပဘောဒေဟိ စ ဝိဘတ္တော။

၁-သံ ၁-၃၁၂၊ ၃၁၅-ပိဋ္ဌေသု။

၄-ဒိ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌေ။

၂-အဘိ ၁-၉၄-ပိဋ္ဌေ။

၅-အဘိ ၂-၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။

၃-အဘိ ၁-၂၂၂-ပိဋ္ဌေ။

၆-အဘိ ၂-၃၇၈-ပိဋ္ဌေ။

တေသု တဏှာသံကိလေသဿ သမထော ပဋိပက္ခော၊ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဿ ဝိပဿနာ၊ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဿ သီလံ ပဋိပက္ခော။ တေ ပန သီလာဒယော ဓမ္မာ ဣဓ ပရိညာဂဟဏေန သေက္ခဂဟဏေန “အရဟ”န္တိ- အာဒိနာ အရိယတဒိဂ္ဂဟဏေန စ ဂဟိတာ။ တတ္ထ သီလေန ဒုစ္စရိတ- သံကိလေသပ္ပဟာနံ သိဇ္ဈတိ၊ တထာ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ ဝိတိက္ကမပ္ပဟာနဉ္စ၊ သမထေန တဏှာသံကိလေသပ္ပဟာနံ သိဇ္ဈတိ၊ တထာ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနဉ္စ။ ဝိပဿနာယ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသပ္ပဟာနံ သိဇ္ဈတိ၊ တထာ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ အနုသယပ္ပဟာနဉ္စ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ သမထော၊ သမထေ ပတိဋ္ဌိတဿ ဝိပဿနာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန သမကာလမေဝ ဘဝန္တိ။ ပုဗ္ဗေယေဝ ဟိ သုပရိသုဒ္ဓကာယဝစီကမ္မဿ သုပရိသုဒ္ဓါဇီဝဿ စ သမထဝိပဿနာ အာရဒ္ဓါ ဂစ္ဆံ ဂဏှန္တိယော ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိယော ဝုဋ္ဌာန- ဂါမိနိဝိပဿနံ ပရိဗြူဟေန္တိ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ မဂ္ဂေန ဃဋ္ဌေန္တိ မဂ္ဂက္ခဏေ သမထဝိပဿနာ ပရိပူရေတိ။ အထ မဂ္ဂက္ခဏေ သမထဝိပဿနာဘာဝနာပါရိပူရိယာ အနဝသေသသံကိလေသဓမ္မံ သမုတ္တိန္တိ- ယော နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သမ္ဘိကရောန္တိတိ။ အယံ သမာဓရာပနော ဟာဓရာ။

သောဠသဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စဝိနယဝဏ္ဏနာ

၁-နန္ဒိယာဝနနယဝဏ္ဏနာ

“သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိအာဒိသု သဗ္ဗဓမ္မမူလဂ္ဂဟဏေန မညနာဂဟ- ဏေန စ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော ဂဟိတာ။ မညနာနမ္ပိ ဟိ မညနာ ကာရဏန္တိ ဒဿိတောယမတ္ထော။ “အဿုတဝါ”တိအာဒိနာ အဝိဇ္ဇာမာနဒိဋ္ဌိယော ဂဟိ- တာ၊ သဗ္ဗေပိ ဝါ သံကိလေသဓမ္မာ၊ တထာ သညာအပရိညာတဂ္ဂဟဏေန။ “ဒိဏာသဝေါ ပရိက္ခိဏဘဝသညောဇနော”တိ ဧတ္ထ ပန အာသဝါသညော- ဇနာနိ စ သရူပတော ဂဟိတာနိ၊ တထာ နန္ဒိဂ္ဂဟဏေန တဏှာဂဟဏေန စ တဏှာ၊ ဧဝမေတ္ထ သရူပတော ပရိယာယတော စ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ တပ္ပက္ခိ- ယဓမ္မာ စ ဂဟိတာ။ တတ္ထ တဏှာယ ဝိသေသတော ရူပဓမ္မာ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဝိဇ္ဇာယ အရူပဓမ္မာ၊ တေ ပန သဗ္ဗဓမ္မဂ္ဂဟဏေန ပထဝီအာဒိဂ္ဂဟဏေန စ ဒဿိတာ ဧဝ။ တာသံ သမထော ဝိပဿနာ စ ပဋိပက္ခော၊ တေသမေတ္ထ ဂဟေတဗ္ဗာကာရော ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတော ဧဝ။ သမထဿ စေတောဝိမုတ္တိ

ဖလံ၊ ဝိပဿနာယ ပညာဝိမုတ္တိ။ တထာ ဟိ တာ “ရာဂဝိရာဂါ”တိအာဒိနာ
ဝိသေသေတွာ ဝုစ္စန္တိ၊ ဣမာသမေတ္တ ဂဟဏံ သမ္ပဒညာဝိမုတ္တဝိတရာဂါဒိ-
ဝစနေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ တဏှာဝိဇ္ဇာ သမုဒယသစ္စံ၊ တပ္ပက္ခိယဓမ္မာ ပန
တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသံ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါ
ရူပါရူပဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ တေသံ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပဇာနနာ ပဋိပဒါ
မဂ္ဂသစ္စံ။ တဏှာဂဟဏေန စေတ္ထ မာယာသာဓဋ္ဌေယျမာနာတိမာနမဒပ္ပမာ-
ဒပါဝိစ္ဆတာပါပမိတ္တတာအဟိရိကာနောတ္တပ္ပါဒိဝသေန အကုသလပက္ခော
နေတဗ္ဗော၊ အဝိဇ္ဇာဂဟဏေန ဝိပရိတမနသိကာရကောရူပနာဟမက္ခပဋ္ဌာသ-
ဇ္ဇဿာမစ္ဆရိယသာရမ္ဘဒေါဝစဿတာဘဝဒိဋ္ဌိဝိဘဝဒိဋ္ဌိအာဒိဝသေန အကု-
သလပက္ခော နေတဗ္ဗော၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အမာယာအသာဓဋ္ဌေယျာဒိအဝိ-
ပရိတမနသိကာရာဒိဝသေန၊ တထာ သမထပက္ခိယာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ဝိပဿနာ-
ပက္ခိယာနံ အနိစ္စသညာဒိနန္တ ဝသေန ဝေါဒါနပက္ခော နေတဗ္ဗောတိ။ အယံ
နန္ဒိယာဝရဿ နယဿ ဘူမိ။

၂-တိပုက္ခလနယဝဏ္ဏနာ

တထာ ဝုတ္တနယေန သရူပတော ပရိယာယတော စ ဂဟိတေသု တဏှာ-
ဝိဇ္ဇာတပ္ပက္ခိယဓမ္မေသု တဏှာ လောဘော၊ အဝိဇ္ဇာ မောဟော၊ အဝိဇ္ဇာယ
သမ္ပယုတ္တော လောဟိတေ သတိ ပုဗ္ဗော ဝိယ တဏှာယ သတိ သိဇ္ဈမာနော
အာဃာတော ဒေါသော၊ ဣတိ တိဟိ အကုသလမူလေဟိ ဂဟိတေဟိ၊
တပ္ပဋိပက္ခတော မညနာပဋိက္ခေပပရိညာဂဟဏာဒိဟိ စ ကုသလမူလာနိ
သိဒ္ဓါနိယေဝ ဟောန္တိ။ ဣဓာပိ “လောဘော သဗ္ဗာနိ ဝါ သာသဝကုသလာ-
ကုသလမူလာနိ သမုဒယသစ္စံ၊ တေဟိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တေသံ အဓိဋ္ဌာနဂေါစရဘူတာ
စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စံ”န္တိအာဒိနာ သစ္စယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလံ
ပနေတ္ထ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တိဟိ ပန အကုသလမူလေဟိ တိဝိဓဒုစ္စရိတ-
သံကိလေသမလဝိသမအကုသလသညာဝိတက္ကာဒိဝသေန အကုသလပက္ခော
နေတဗ္ဗော။ တထာ တိဟိ ကုသလမူလေဟိ တိဝိဓသုစရိတသမကုသလ-
သညာဝိတက္ကာသဒ္ဓမ္မသမာဓိဝိမောက္ခမုခဝိမောက္ခာဒိဝသေန ကုသလပက္ခော
နေတဗ္ဗောတိ။ အယံ **တိပုက္ခလဿ နယဿ ဘူမိ။**

၃-သီဟဝိက္ခိန္ဒိတနယဝဏ္ဏနာ

တထာ ဝုတ္တနယေန သရူပတော ပရိယာယတော စ ဂဟိတေသု တဏှာ-
ဝိဇ္ဇာတပ္ပက္ခိယဓမ္မေသု ဝိသေသတော တဏှာဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန အသုဘေ

“သုဘ”န္တိ၊ ဒုက္ခေ “သုခ”န္တိ စ ဝိပလ္လာသ၊ အဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန အနိစ္စ “နိစ္စ”န္တိ၊ အနတ္တနိ “အတ္တာ”တိ စ ဝိပလ္လာသ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသံ ပဋိပက္ခတော မညနာပဋိက္ခေပပရိညာဂဟဏာဒိသိဒ္ဓေဟိ သတိဝီရိယသမာဓိပညိန္ဒြိယေဟိ စတ္တာရိ သတိပဋ္ဌာနာနိ သိဒ္ဓါနေဝ ဟောန္တိ။ တတ္ထ စတူဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ။ ကထံ? ဒုဝိဓော ဟိ တဏှာစရိတော မုဒိန္ဒြိယော တိက္ခိန္ဒြိယောတိ၊ တထာ ဒိဋ္ဌိစရိတော။ တေသံ ပဌမော အသုဘော “သုဘ”န္တိ ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟိ သတိဗလေန ယထာဘူတံ ကာယသဘာဝံ သလ္လက္ခန္ဓော တံ ဝိပလ္လာသံ သမုဿါဇေတွာ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ ဒုတိယော အသုခေ “သုခ”န္တိ ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟိ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာမ်ဝါသေတိ”တိအာဒိနာ’ ဝုတ္တေန ဝီရိယသံဝရဘူတေန ဝီရိယဗလေန တံ ဝိပလ္လာသံ ဝိဓမ္မေန္ဓော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။ တတိယော အနိစ္စ “နိစ္စ”န္တိ အယာထာဝဂ္ဂါဟိ သမာဓိဗလေန သမာဟိတစိတ္တော သင်္ခါရာနံ ခဏိကဘာဝသလ္လက္ခဏေန တံ ဝိပလ္လာသံ သမုဿါဇေတွာ အရိယဘူမိံ ဩက္ကမတိ။ စတုတ္ထော သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္ပဏဃနဝဋ္ဌိတတာယ ဖဿာဒိဓမ္မပုဉ္ဇမတ္တေ အနတ္တနိ “အတ္တာ”တိ ဖိစ္ဆာဘိနိဝေသီ စတုကောဋိကသုညတာမနသိကာရေန တံ ဖိစ္ဆာဘိနိဝေသံ ဝိဒ္ဓိသေန္ဓော သာမညဖလံ သစ္စိကရောတိ။ ဣဓာပိ သုဘသညာသုခသညာဟိ စတူဟိပိ ဝါ ဝိပလ္လာသေဟိ သမုဒယသစ္စံ၊ တေသံ အဓိဋ္ဌာနာရမ္ပဏဘူတာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိနာ သစ္စယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလံ ပနေတ္ထ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ၊ စတူဟိ စိတ္တဝိပလ္လာသေဟိ စတုရာသဝေါဃယောဂကာယဂန္ထအဂတိတဏှုပ္ပါဒသလ္လုပါဒါနဝိညာဏဋ္ဌိတိအပရိညာဒိဝသေန အကုသလပက္ခော နေတဗ္ဗော။ တထာ စတူဟိ သတိပဋ္ဌာနေဟိ စတုဗ္ဗိဓျာနဝိဟာရာဓိဋ္ဌာနသုခဘာဂိယဓမ္မအပ္ပမညာသမ္ပပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေန ဝေါဒါနပက္ခော နေတဗ္ဗောတိ။ အယံ သီဟဝိက္ခိန္ဒိတဿ နယဿ ဘူမိ။

၄-၅-ဒိသာလောစန-အင်္ဂုသနယဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍံ အတ္တနယာနံ သိဒ္ဓိယာ ဝေါဟာရေန နယဒ္ဓယံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။ တထာဟိ အတ္တနယာနံ ဒိသာဘူတဓမ္မာနံ သမာလောစနံ ဒိသာလောစနံ၊ တေသံ သမာနယနံ အင်္ဂုသောတိ ပဉ္စပိ နယာ နိယုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဉ္စပိဓနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာသနပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

ဣဒဉ္စ သုတ္တံ သောဠသဝိဓေ သုတ္တန္တပဋ္ဌာနေ သံကိလေသနိဗ္ဗေဓာ-
သေက္ခဘာဂိယံ၊ သဗ္ဗဘာဂိယမေဝ ဝါ “သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိ ဧတ္ထ
သဗ္ဗဓမ္မဂ္ဂဟဏေန လောကီယကုသလာနမ္ပိ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ အဋ္ဌဝိသတိ-
ဝိဓေ ပန သုတ္တန္တပဋ္ဌာနေ လောကီယလောကုတ္တရသဗ္ဗဓမ္မာမိဋ္ဌာနံ ဉာဏဥပယျံ
ဒဿနဘာဝနံ သကဝစနံ ဝိဿဇ္ဇနီယံ ကုသလာကုသလံ အနုညာတံ ပဋိက္ခိတ္တံ
စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နေတ္တိနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပကာသနာ သမတ္တာ။

၂-သဗ္ဗာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာတိ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂဟိတတာယ
အပုဗ္ဗဿ အဘိနဝဿ ပဒဿ ဝဏ္ဏနာ အတ္ထဝိဘဇနာ။ “ဟိတွာ ပုနပ္ပုနာ-
ဂတမတ္ထ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ နိဝါသဋ္ဌာနဘူတာ ဘူတပုဗ္ဗနိဝါသဋ္ဌာနဘူတာ၊ နိဝါ-
သဋ္ဌာနေ ဝါ ဘူတာ နိဗ္ဗတ္တာ နိဝါသဋ္ဌာနဘူတာ၊ တတ္ထ မာပိတာတိ အတ္ထော။
ယထာ ကာကန္တိ မာကန္တိ ကောသမ္ပိတိ ယထာ ကာကန္တဿ ဣသိနော နိဝါ-
သဋ္ဌာနေ မာပိတာ နဂရိ ကာကန္တိ၊ မာကန္တဿ နိဝါသဋ္ဌာနေ မာပိတာ
မာကန္တိ၊ ကုသမ္ပဿ နိဝါသဋ္ဌာနေ မာပိတာ ကောသမ္ပိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ သာဝတ္ထိတိ
ဒဿေတိ။ ဥပနေတွာ သမိပေ ကတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော ဥပဘောဂေါ၊ သ-
ဝိညာဏကဝတ္ထု။ ပရိတော သဗ္ဗဒါ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော ပရိဘောဂေါ၊ နိဝါသန-
ပါရူပနာဒိ အဝိညာဏကဝတ္ထု။ သဗ္ဗမေတ္တ အတ္တိတိ နိရုတ္တိနယေန သာဝတ္ထိ-သဒ္ဓ-
သိဒ္ဓိမာဟ။ သတ္တသမာယောဂေတိ သတ္တဿ နဂရိယာ သမာဂမေ၊ သတ္ထေ
တံ နဂရံ ဥပဂတေတိ အတ္ထော။ ပုန္တိတေ သတ္တိကဇနေဟိ။

သမောဟိတန္တိ သန္တိစိတံ။ ရမ္မန္တိ အန္တော ဗဟိ စ ဘူမိဘာဂသမ္ပတ္တိယာ
စေဝ အာရာမုယျာနသမ္ပတ္တိယာ စ ရမဏီယံ။ ဒဿနေယျန္တိ ဝိသိခါသန္တိဝေသ-
သမ္ပတ္တိယာ စေဝ ပါသာဒကုဋ္ဌာဂါရာဒိသမ္ပတ္တိယာ စ ဒဿနီယံ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တံ။
ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထုသမ္ပတ္တိယာ စေဝ နိဝါသသုခတာယ စ နိဗ္ဗေဝါသံ
ဝသန္တာနံ ဣတရေသဉ္စ သတ္တာနံ မနံ ရမေတိတိ မနောရမံ။ ဒသ်ဟိ သဒ္ဓေဟိတိ
ဟတ္ထိသဒ္ဓေါ၊ အဿ၊ ရထ၊ ဘေရိ၊ သင်္ခ၊ မုဒိင်္ဂ၊ ဝိဏာ၊ ဂိတ၊ သမ္ပတာဠသဒ္ဓေါ၊

အသ္မာထပိဝထ ခါဒထာတိသဒ္ဓေါတိ ဣမေဟိ ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ။ အဝိဝိတ္တန္တိ န ဝိဝိတ္တံ၊ သဗ္ဗကာလံ ယောသိတန္တိ အတ္ထော။

ဝုဒ္ဓိံ ဝေပုလ္လတံ ပတ္တန္တိ တဒ္ဓိဝါသီ သတ္တဝုဒ္ဓိယာ ဝုဒ္ဓိံ၊ တာယ ပရိဝုဒ္ဓိတာယေဝ ဝိပုလဘာဝံ ပတ္တံ၊ ဗဟုဇနံ အာကိဏ္ဏမနဿန္တိ အတ္ထော။ ဝိတ္တုပကရဏသမိဒ္ဓိယာ ဣဒ္ဓံ။ သဗ္ဗကာလံ သုဘိက္ခဘာဝေန ဖီတံ။ အန္တမသော ဝိဃာသာဒေ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေသံ ကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာဝကာနမ္ပိ ဣစ္ဆိတတ္ထ- နိပ္ပတ္တိယာ မနုညံ ဇာတံ၊ ပဂေဝ ဣဿရိယေ ဌိတာနန္တိ ဒဿနတ္ထံ ပုန “မနောရမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဠကမန္တာဝါတိ အာဠာနာဠာဒီသု ဒသသု ဝေဿ- ဝဏမဟာရာဇဿ နဂရီသု အဠကမန္တာ နာမ ဧကာ နဂရီ၊ ယာ လောကေ အဠကာ ဧဝ ဝုစ္စတိ၊ သာ ယထာ ပုညကမ္ပိနံ အာဝါသဘူတာ အာရာမရာမ- ဏေယျကာဒိနာ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ၊ ဧဝံ သာဝတ္ထိပီတိ ဝုတ္တံ “အဠကမန္တာဝါ”တိ။ ဒေဝါနန္တိ ဝေဿဝဏပက္ခိယာနံ စာတုမဟာရာဇိကဒေဝါနံ။

ဇိနာတိတိ ဣမိနာ သောတ-သဒ္ဓေါ ဝိယ ကတ္တုသာဓနော ဇေတ-သဒ္ဓေါတိ ဒဿေတိ။ ရညာတိ ပသေနဒိကောသလရာဇေန။ ရာဇဂတံ ဇယံ အာရေ- ပေတွာ ကုမာရော ဇိတဝါတိ ဇေတောတိ ဝုတ္တော။ မင်္ဂလကဗျတာယာတိ- အာဒိနာ “ဇေယျော”တိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ “ဇေတော”တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိတာယာတိ သဗ္ဗေဟိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထုဟိ ဖိတ- ဘာဝေန ဝိဘဝသမ္ပန္နတာယာတိ အတ္ထော။ သမိဒ္ဓါပိ မစ္ဆရိနော ကိဉ္စ န ဒေန္တိတိ အာဟ “ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာယာ”တိ၊ ရာဂဒေါသဒိမလာနဇ္ဈေဝ မစ္ဆရိယဿ စ အဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ သမိဒ္ဓါ အမစ္ဆရိနောပိ စ ကရုဏာ- သဒ္ဓါဒိဂုဏဝိရဟိတာ အတ္တနော သန္တကံ ပရေသံ န ဒေယျန္တိ အာဟ “ကရုဏာဒိဂုဏသမဂ္ဂိတာယ စာ”တိ။ ဧနာတိ အနာထာနံ ပိဏ္ဍဒါနေန။ သဒ္ဓတ္တတော ပန ဒါတဗ္ဗဘာဝေန သဗ္ဗကာလံ ဥပဋ္ဌပိတော အနာထာနံ ပိဏ္ဍော ဧတဿ အတ္ထိတိ အနာထပိဏ္ဍိကော။ ပဉ္စဝိဓသေနာသနင်္ဂသမ္ပတ္တိ- ယာတိ “နာတိဒူရံ နစ္စာသန္တံ ဂမနာဂမနသမ္ပန္န”န္တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ “ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဍံ ရတ္ထိံ အပ္ပသဒ္ဓံ အပ္ပနိဋ္ဌေါသ”န္တိ ဧကံ၊ “အပ္ပသုသမကသဝါတာတပသရိသပ- သမ္ပဿ”န္တိ ဧကံ၊ “တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တဿ အပ္ပကသိရေန ဥပ္ပဇန္တိ စိဝရူပ။ ပရိက္ခာရာ”တိ ဧကံ၊ “တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ထေရာ ဘိက္ခု။ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ”တိ ဧကံ၊ ဧဝမေတေဟိ ပဉ္စဝိဓသေနာသနင်္ဂဟိ သမ္ပန္နတာယ။ ယဒိ ဇေတဝနံ ကထံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမောတိ အာဟ “သော ဟိ”တိအာဒိ။

ကိတကာလတော ပဌာယ အနာထပိဏ္ဍိကဿေဝ တံ ဝနံ၊ အထ ကသ္မာ ဥဘိန္တံ ပရိကိတ္တနန္တိ အာဟ “**ဇေတဝနေ**”တိအာဒိ။ “ယဒိပိ သော ဘူမိ- ဘာဂေါ ကောဋိသန္တရေန မဟာသေဋ္ဌိနာ ကိတော၊ ရုက္ခာ ပန ဇေတေန န ပိက္ခိတာတိ ဇေတဝနန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘိ”တိ ဝဒန္တိ။

ကသ္မာ ဣဒံ သုတ္တမဘာသီတိ ကထေတုကမျတာယ သုတ္တနိက္ခေပံ ပုစ္ဆတိ။ သာမညတော ဟိ ဘဂဝတော ဒေသနာကာရဏံ ပါကဋ္ဌမေဝါတိ။ ကော ပနာယံ သုတ္တနိက္ခေပေါတိ? အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရေဟိ အနဇ္ဈိဋ္ဌော ဝေဟိ ဘဂဝါအတ္တနော အဇ္ဈာသယေန ဣမံ သုတ္တံ ဒေသေတိတိ အာစရိယာ။ ယသ္မာ ပနေသ ဘိက္ခုနံ ဥပက္ခိလိဋ္ဌစိတ္တတံ ဝိဒိတွာ “ဣမေ ဘိက္ခု၊ ဣမာယ ဒေသနာယ ဥပက္ခိလေသဝိသောဓနံ ကတွာ အာသဝက္ခယာယ ပဋိပဇ္ဇိ- သန္တိ”တိ အယံ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ၊ တသ္မာ ပရဇ္ဈာသယောတိ အပရေ။ ဥဘယမ္ပိ ပန ယုတ္တံ။ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိနံ ဟိ သံသဂ္ဂဘေဒဿ သမ္ဘဝေါ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတောဝါတိ။ **တေသံ ဘိက္ခုနန္တိ** တဒါ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကဘိက္ခုနံ။ **ဥပက္ခိလေသဝိသောဓနန္တိ** သမထဝိပဿနပက္ခိလေသတော စိတ္တဿ ဝိသော- ဓနံ။ ပဌမံ ဟိ ဘဂဝါ အနုပုဗ္ဗိကထာဒိနာ ပဋိပတ္တိယာ သံကိလေသံ နိဟရိတွာ ပစ္ဆာ သာမုက္ခံသိကံ ဒေသနံ ဒေသေတိ ခေတ္တေ ခါဏုကဏုကဂုမ္ဘာဒိကေ အဝဟရိတွာ ကသနံ ဝိယ၊ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ အဝတွာ ဣမာယ အနုပုဗ္ဗိယာ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

သံဝရဘူတန္တိ သီလသံဝရာဒိသံဝရဘူတံ သံဝရဏသဘာဝံ ကာရဏံ၊ တံ ပန အတ္တတော ဒဿနာဒိ ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သံဝရိတာတိ** ပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန သမ္မာ, သဗ္ဗထာ ဝါ ဝါရိတာ။ ဧဝံဘူတာ စ ယသ္မာ ပဝတ္တိ- ခ္ခါရပိဓာနေန ပိဟိတာ နာမ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**ဝိဒဟိတာ ဟုတွာ**”တိ။ ဧဝံ အစ္စန္တိကဿ သံဝရဿ ကာရဏဘူတံ အနစ္စန္တိကံ သံဝရံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ အစ္စန္တိကမေဝ သံဝရံ ဒေသေန္တော ယသ္မိံ ဒဿနာဒိမှိ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ အာသဝါန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သော တေသံ အနုပ္ပါဒေါ နိရောဓော ခယော ပဟာနန္တိ စ ဝုစ္စမာနော အတ္တတော အပ္ပဝတ္တိမတ္တန္တိ တဿ စ ဒဿနာဒိ ကာရဏန္တိ အာဟ “**ယေန ကာရဏေန အနုပ္ပါဒနိရောဓေခံ၌ ခယံ ဂစ္ဆန္တိ ပဟိယန္တိ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ တံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော**”တိ။

စက္ခုတောပိ ။ ပ ။ မနတောပိတိ စက္ခုဝိညာဏာဒိဝိထိသု တဒန- ဂတမနောဝိညာဏဝိထိသု စ ကိဉ္ဇာပိ ကုသလာဒိနမ္ပိ ပဝတ္တိ အတ္ထိ၊

၁-အံ-၇၂ ၁-ဂ၅၊ မူလ၇၂ ၁-၅၂-ဒိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကာမာသဝါဒယော ဝေပန ဝဏတော ယူသံ ဝိယ ပဋ္ဌရဏကအသုစိဘာဝေန သန္တန္တိ၊ တဿ ဟိ ဝေ “အာသဝါ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ပဋ္ဌရဏ-
 အသုစိမှိ နိရုဋ္ဌော အာသဝ-သဒ္ဓေါတိ။ ဓမ္မတော ယာဝ ဂေါတြဘူန္တိ
 တတော ပရံ မဂ္ဂဖလေသု အပ္ပဝတ္တနတော ဝုတ္တံ။ ဧတေ ဟိ အာရမ္မဏဝသေန
 ဓမ္မေ ဂစ္ဆန္တာ တတော ပရံ န ဂစ္ဆန္တိ။ နန တတော ပရံ ဘဝင်္ဂါဒိနိပိ ဂစ္ဆန္တိတိ
 စေ? န, တေသမ္ပိ ပုဗ္ဗေ အာလမ္ဗိတေသု လောကီယဓမ္မေသု သာသဝဘာဝေန
 အန္တောဂတ္တော တတော ပရတာဘာဝတော။ ဧတ္ထ စ ဂေါတြဘုဝစနေန
 ဂေါတြဘုဝေါဒါနဖလသမာပတ္တိပုရေစာရိကပရိကမ္မာနံ ဝုတ္တာနီတိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာနံ။ ပဌမမဂ္ဂပုရေစာရိကမေဝ ဝါ ဂေါတြဘု အဝဓိနိဒဿနဘာဝေန
 ဂဟိတံ၊ တတော ပရံ ပန မဂ္ဂဖလသမာနတာယ အညေသု မဂ္ဂေသု မဂ္ဂ-
 ဝီထိယံ သမာပတ္တိဝီထိယံ နိရောဓာနန္တရဉ္စ ပဝတ္တမာနေသု ဖလေသု နိဗ္ဗာနေ
 စ အာသဝါနံ ပဝတ္တိ နိဝါရိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သန္တန္တိတိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အာရမ္မဏ-
 ကရဏဝသေန ပဝတ္တန္တိတိ အတ္တော။ အဝဓိအတ္တော အာ-ကာရော၊ အဝဓိ စ
 မရိယာဒါဘိဝိမိဘေဒတော ဒုဝိဓော။ တတ္ထ မရိယာဒံ ကိရိယံ? ဗဟိ ကတွာ
 ပဝတ္တတိ ယထာ “အာပါဠုလိပုတ္တာ ဝုဋ္ဌော ဒေဝေါ”တိ။ အဘိဝိမိ ပန
 ကိရိယံ? ဗျာပေတွာ ပဝတ္တတိ ယထာ “အာဘဝဂ္ဂါ ဘဂဝတော ယသော
 ပဝတ္တတိ”တိ။ အဘိဝိမိအတ္တော စာယံ အာ-ကာရော ဣဓ ဂဟိတောတိ ဝုတ္တံ
 “အန္တောကရဏတ္တော”တိ။

မဒိရာဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သိန္ဓဝကာဒမ္ပရိကာပေါတိကာဒိနံ
 သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌော စိရပရိဝုတ္တတာ ပုရာဏဘာဝေါ။
 အဝိဇ္ဇာ နာဟောသီတိအာဒိတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ
 ကောဋီ န ပညာယတိ ဘဝတဏှာယာ”တိ၊ ဣဒံ သုတ္တံ သင်္ဂဟိတံ။ အဝိဇ္ဇာ-
 သဝဘဝါသဝါနံ စိရပရိဝုတ္တတာယ ဒဿိတာယ တဗ္ဗာဝဘာဝိနော ကာမာ-
 သဝဿ စိရပရိဝုတ္တတာ ဒဿိတာဝ ဟောတိ။ အညေသု စ ယထာဝုတ္တေ
 ဓမ္မေ ဩကာသဉ္စ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တမာနေသု မာနာဒိသု
 ဝိဇ္ဇမာနေသု အတ္တတ္တနိယာဒိဂ္ဂါဟဝသေန အဘိဗျာပနံ မဒကရဏဝသေန
 အာသဝသဒိသတာ စ ဧတေသံယေဝ, န အညေသန္တိ ဧတေသ္မေဝ
 အာသဝ-သဒ္ဓေါ နိရုဋ္ဌောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ န စေတ္ထ ဒိဋ္ဌာသဝေါ နာဂတောတိ
 ဂဟေတဗ္ဗံ ဘဝတဏှာယ ဝိယ ဘဝဒိဋ္ဌိယာပိ ဘဝါသဝဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိ-
 တတ္တာ။ အာယတံ အနာဒိကာလိကတ္တာ။ ဗသန္တိတိ ဖလန္တိ။ န ဟိ တံ ကိဉ္စ

၁-ဓမ္မာ (က) ၂-ဂစ္ဆန္တိ (က) ၃-ကိရိယာ (က) ၄-အံ ၃-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ၊

သံသာရဒုက္ခံ အတ္ထိ၊ ယံ အာသဝေဟိ ဝိနာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ပုရိမာနိ ဓေတ္တာတိ
 ဧတ္ထ ဧတေသု စတုသု အတ္ထဝိကပ္ပေသု ပုရိမာနိ တိဏိ။ ယတ္ထာတိ ယေသု
 သုတ္တာဘိဓမ္မပဒေသေသု။ တတ္ထ ယုဇ္ဇန္တိ ကိလေသေသုယေဝ ယထာဝုတ္တဿ
 အတ္တတ္တယဿ သမ္ဘဝတော။ ပန္နိမံ “အာယတံ ဝါ သံသာရဒုက္ခံ သဝန္တိ”တိ
 ဝုတ္တနိဗ္ဗစနံ။ ကမ္မေဝိ ယုဇ္ဇတိ ဒုက္ခပ္ပသဝနဿ ကိလေသကမ္မသာဓာရဏတ္တာ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ဝုစ္စန္တိ ပစ္စက္ခဘူတာ ခန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဘဝါဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ။ ဝိဝါဒမူလ-
 ဘူတာတိ ဝိဝါဒဿ မူလကာရဏဘူတာ ကောရူပနာဟမက္ခပဋ္ဌာသဇ္ဇဿာ-
 မစ္ဆရိယမာယာသာဌေယျထမ္ဘသာရမ္ဘမာနာတိမာနာ။

ယေန ဒေဝုပပတျဿာတိ ယေန ကမ္မကိလေသပ္ပကာရေန အာသဝေန
 ဒေဝေသု ဥပပတ္တိ နိဗ္ဗတ္တိ အဿ မယုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဂစ္ဆေဗ္ဗာ ဝါ ဝိဟင်္ဂမော
 အာကာသစာရိ အဿန္တိ ဝိဘတ္တိ* ပရိဏာမေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ
 ယက္ခဂန္ဓဗ္ဗတာယ ဝိနိမုတ္တာ သဗ္ဗာ ဒေဝဂတိ ဒေဝဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ။
 အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာတိ အကုသလကမ္မတော အဝသေသာ
 အကုသလာ ဓမ္မာ အာသဝါတိ အာဂတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

ပဋိဇာတာယာတိ ပဋိသေနောယ။ ပရူပဝါ။ ပ။ ဥပဒ္ဒဝါတိ ဣဒံ ယဒိ
 ဘဂဝါ သိက္ခာပဒံ န ပညပေယျ၊ တတော အသဒ္ဓမ္မပ္ပဋိသေဝနအဒိန္နာဒါန-
 ပါဏာတိပါတာဒိဟေတု ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ပရူပဝါဒါဒယော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ
 နာနပ္ပကာရာ အနတ္တာ၊ ယေ စ တန္တိမိတ္တာ ဧဝ နိရယာဒီသု နိဗ္ဗတ္တဿ
 ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနကမ္မကာရဏာဒိဝသေန မဟာဒုက္ခာနုဘဝါဒိပ္ပကာရာ အနတ္တာ၊ တေ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေ ပနေတေတိ ဧတေ ကာမရာဂါဒိကိလေသတေဘူမက-
 ကမ္မပရူပဝါဒါဒိဥပဒ္ဒဝပ္ပကာရာ အာသဝါ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဝိနယာဒိပါဠိ-
 ပဒေသေ။ ယထာတိ ယေန ဒုဝိဓာဒိပ္ပကာရေန အညေသု စ သုတ္တန္တေသု
 အာဂတာတိ သမ္ဗန္ဓော။

နိရယံ ဂမေန္တိတိ နိရယ ဂါမိနိယာ။ ဆတ္တနိပါတေ အာဟုနေယျသုတ္တေ။
 တတ္ထ ဟိ အာသဝါ ဆော အာဂတာ အာသဝ-သဒ္ဓါဘိဓေယျဿ အတ္တဿ
 ပဘေဒေါပစာရေန အာသဝ-ပဒေ ပဘေဒေါတိ ဝုတ္တော၊ ကောဋ္ဌာသတ္တော
 ဝါ ပဒ-သဒ္ဓေါတိ အာသဝပဒေတိ အာသဝပ္ပကာရေ သဒ္ဓကောဋ္ဌာသေ
 အတ္တကောဋ္ဌာသေ ဝါတိ အတ္တော။

တထာ ဟိတိ တသ္မာ သံဝရဏံ ပိဒဟနံ ပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနံ၊ တေနော ကာရဏေနာတိ အတ္ထော။ သီလသံဝရေ အဓိပ္ပေတေ ပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါန-
ဝသေန ထကနဘာဝသာမညတော ဒွါရံ သံဝရိတွာတိ ဂေဟဒွါရသံဝရဏမ္ပိ
ဥဒါဟဋံ။ သီလသံဝရေတိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ မူလပရိယာယဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တမ္ပိ
ဣမဿ သုတ္တဿ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဝတ္တုကာမော ပုန ဝဒတိ။ ယုတ္တံ
တာဝ သီလသတိဉ္ဇာနာနံ သံဝရေတ္ထော ပါဠိယံ တထာ အာဂတတ္တာ၊ ခန္တိ-
ဝီရိယာနံ ပန ကထန္တိ အာဟ “တေသဉ္စာ”တိအာဒိ။ တဿတ္ထော—ယဒိပိ
“ခမော ဟောတိ ။ပ။ သီတဿ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ”တိအာဒိ-
နိဒ္ဒေသေ ခန္တိဝီရိယာနံ သံဝရပရိယာယော နာဂတော၊ ဥဒ္ဒေသေ ပန
သဗ္ဗာသဝသံဝရပရိယာယန္တိ သံဝရပရိယာယေန ဂဟိတတ္တာ အတ္ထေဝ တေသံ
သံဝရဘာဝေါတိ။

ပုဗ္ဗေ သီလသတိဉ္ဇာနာနံ ပါဠိန္တရေန သံဝရဘာဝေါ ဒဿိတောတိ ဣဒါနိ
တံ ဣမိနာပိ သုတ္တေန ဂဟိတဘာဝံ ဒဿေတုံ “အဝိဇာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ခန္တိ-
ဝီရိယသံဝရာ ဝုတ္တာယေဝ “ခမော ဟောတိ သီတဿာ”တိအာဒိနာ၊ ပါဠိယာ
ဒဿနဝသေန။ “တဉ္စ အနာသနံ၊ တဉ္စ အဂေါစရ”န္တိ အယံ ပနေတ္ထ သီလ-
သံဝရေတိ တဉ္စ “ယထာရူပေ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ အယုတ္တံ အနိယတဝတ္ထုကံ
ရဟော ပဋိစ္စန္ဓာသနံ၊ တဉ္စ ယထာဝုတ္တံ အယုတ္တံ ဝေသိယာဒိဂေါစရံ၊ “ပဋိသင်္ခါ
ယောနိသော ပရိဝဇ္ဇေတိ”တိ အာဂတံ ယံ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ အယံ ပန ဧတ္ထ တေသို့
သုတ္တေ အာဂတော သီလသံဝရေတိ အတ္ထော။ အနာသနပရိဝဇ္ဇနေန ဟိ
အနာစာရပရိဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ၊ အနာစာရာဂေါစရပရိဝဇ္ဇနံ စာရိတ္တသီလတာယသီလ-
သံဝရော။ တထာ ဟိ ဘဂဝတာ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ”တိ၊
သီလသံဝရဝိဘဇနေ အာစာရဂေါစရသမ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တေန “အတ္ထိ အနာ-
စာရော၊ အတ္ထိ အဂေါစရော”တိအာဒိနာ၊ အနာစာရာဂေါစရာ ဝိဘဇိတွာ
ဒဿိတာ။ ဣဒဉ္စ ဧကဒေသေန သမုဒါယနိဒဿနံ ဒဠဗ္ဗံ သမုဒ္ဒပဗ္ဗတနိဒဿနံ
ဝိယ။

သဗ္ဗတ္ထ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏသံဝရေတိ ဧတ္ထ “ယောနိသောမနသိကာရော၊
ပဋိသင်္ခါ ဉာဏသံဝရော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ဟိ ဒဿနပဟာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသေ ပဋိသင်္ခါ-
ဂဟဏံ အတ္ထိ၊ “ယောနိသော မနသိ ကရောတိ”တိ ပန ဝုတ္တံ။ ယောနိသောမနသိ-
ကရဏမ္ပိ အတ္ထတော ပဋိသင်္ခါဉာဏသံဝရမေဝါတိ ဧဝံ ပန အတ္ထေ ဂယုမာနေ
ယုတ္တမေတံ သိယာ။ ကေဓိ ပန “ယတ္ထ ယတ္ထ ‘ဣဓ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော’တိ

၁-မ ၁-၁၃-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၅၃-ပိဋေ။ ၃-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋေ။
မ-၇၆ ၁-၁၀ — န-၇-ဆ

အာဂတံ၊ တံ သဗ္ဗံ သန္ဓာယ ‘သဗ္ဗတ္ထ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏသံဝရော’တိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ မတေန “ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ”တိ- အာဒိကဿ ဉာဏသံဝရေန စ အသင်္ဂဟော သိယာ၊ “ဒဿနံ ပဋိသေဝနာ ဘာဝနာ စ ဉာဏသံဝရော”တိ စ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနောဝေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ “သဗ္ဗတ္ထ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏသံဝရော”တိ ဣမိနာ သတ္တသုဝိ ဌာနေသု ယံ ဉာဏံ၊ သော ဉာဏသံဝရောတိ ပရိဝဇ္ဇနာဒိဝသေန ဝုတ္တာ သီလာဒယော သီလသံဝရာဒယောတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ ဧဝံ သတိ သံဝရာနံ သင်္ကရော ဝိယ ဟောတီတိ တေ အသင်္ဂရတော ဒဿေတုံ “အဂ္ဂဟိ- တဂ္ဂဟဏေနာ”တိ ဝုတ္တံ ပရိဝဇ္ဇနဝိသေသသံဝရာမိဝါသနဝိနောဒနာနံ သီလ- သံဝရာဒိဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ၊ တထာ အဂ္ဂဟိတာနံ ဂဟဏေနာတိ အတ္ထော။ တေ ပန အဂ္ဂဟိတေ သရူပတော ဒဿေန္တော “ဒဿနံ ပဋိသေဝနာ ဘာဝနာ”တိ အာဟ။

ဧတေန သီလသံဝရာဒိနာ ကရဏဘူတေန၊ ကာရဏဘူတေန ဝါ။ ဓမ္မာတိ ကုသလာကုသလဓမ္မာ။ သီလသံဝရာဒိနာ ဟိ သဟဇာတကောဋိယာ၊ ဥပနိဿယကောဋိယာ ဝါ ပစ္စယဘူတေန အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပတ္တိံ ဝန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တထာ အနိရုဒ္ဓါ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရောဓံ ဝန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိတိ အတ္ထော။ ပါဠိယံ ပန “အနုပ္ပန္နာ စေဝ အာသဝါ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အာသဝါ ပဟိယန္တိ”တိ အကုသလဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒပဟာနာနိ ဧဝံ ဝုတ္တာနိ၊ န ကုသလဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါဒယောတိ? နယိဒမေဝံ ဒဠဗ္ဗံ၊ “ယောနိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ မနသိကရောတော”တိအာဒိနာ ကုသလ- ဓမ္မာနမ္ပိ ဥပ္ပတ္တိ ပကာသိတာဝ အာသဝသံဝရဏဿ ပဓာနဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ။ တထာ ဟိ ပရိယောသာနေပိ “ယေ အာသဝါ ဒဿနာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ တေ ဒဿနာ ပဟိနာ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ အာသဝပ္ပဟာန- မေဝ ပဓာနံ ကတွာ နိဂမိတံ။

၁၅။ ဇာနတော ပဿတောတိ ဧတ္ထ ဒဿနမ္ပိ ပညာစက္ခုနာဝ ဒဿနံ အဒိပ္ပေတံ၊ န မံသစက္ခုနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဝါတိ အာဟ “ဒွေပိ ပဒါနိ ကေတ္တာ- နိ”တိ။ ဧဝံ သန္တေပီတိ ပဒုဒ္ဓယဿ ကေတ္တတ္ထေပိ။ ဉာဏလက္ခဏန္တိ ဉာဏဿ သဘာဝံ၊ ဝိသယဿ ယထာသဘာဝါဝဓောနေန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဇာနနလက္ခဏံ ဉာဏ”န္တိ။ ဉာဏပ္ပဘာဝန္တိ ဉာဏာနုဘာဝံ၊ ဉာဏကိစ္စံ

ဝိသယောဘာသနန္တိ အတ္ထော။ တေနောဟ “ဉာဏေန ဝိဝေဋ္ဌ ဓမ္မေ”တိ။
 “ဇာနတော ပဿတော”တိ စ ဇာနနဒဿနမုခေန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ဒေသနာ
 ပဝတ္တာတိ အာဟ “ဉာဏလက္ခဏံ ဉာဏပ္ပဘာဝံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလံ နိဒ္ဒိသ-
 တိ”တိ။ ဇာနတော ပဿတောတိ “ယောနိသော စ မနသိကာရံ အယောနိ-
 သော စ မနသိကာရံ”န္တိ ဝက္ခမာနတ္တာ ယောနိသောမနသိကာရဝိသယဇာနနံ၊
 အယောနိသောမနသိကာရဝိသယဒဿနံ။ တဉ္စ ခေါ ပန နေသံ အာသဝါနံ
 ခယူပါယသဘာဝဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဥပ္ပါဒနာနုပ္ပါဒနဝသေန န အာရမ္မဏ-
 မတ္တေနာတိ အယမတ္တော ယုတ္တောတိ အာဟ “ယောနိသောမနသိကာရံ။ပ။
 အယမေတ္ထ သာဓော”တိ။

“ဇာနတော”တိ ဝတ္တာ ဇာနနဉ္စ အနုဿဝါကာရပဋိဝိတက္ကမတ္တဝသေန
 န ဣဓာဓိပ္ပေတံ၊ အထ ခေါ ရူပါဒိ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏေန ယောနိသော-
 မနသိကာရယောနိသောမနသိကာရေ ပစ္စက္ခေ ကတွာ တေသံ ဥပ္ပါ-
 ဒဝသေန ဒဿနန္တိ ဣမမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “ပဿတော”တိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝံ
 ဝါဠေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အညတ္တာပိ ဟိ “ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော၊
 ဇာနံ ဇာနာတိ ပဿံ ပဿတိ၊ ဧဝံ ဇာနန္တာ ဧဝံ ပဿန္တာ၊ အဇာနတံ
 အပဿတ”န္တိ စ အာဒိသု ဉာဏကိစ္စဿ သာမညဝိသေသဒီပနဝသေနတံ
 ပဒဒ္ဓယံ အာဂတန္တိ။ ဧကစိတိ အဘယဂိရိဝါသိသာရသမာသာစရိယာ။ တေ
 ဟိ “သမာဓိနာ ဇာနတော ဝိပဿနာယ ပဿတော ဇာနံ ဇာနာတိ ပဿံ
 ပဿတိ၊ ဧဝံ ဇာနနာ သမထော ပဿနာ ဝိပဿနာ”တိ စ အာဒိနာ
 ပပဉ္စေန္တိ။ ဧတတိ ပပဉ္စာ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေတိ “ဇာနတော”တိအာဒိနယပ္ပ-
 ဝတ္တေ ဣမသ္မိံ သုတ္တပဒအတ္ထေ နိဒ္ဒါရိယမာနေ။ န ယုဇ္ဇန္တိ ဇာနနဒဿနာနံ
 ယောနိသောမနသိကာရယောနိသောမနသိကာရဝိသယဘာဝဿ ပါဠိယံ
 ဝုတ္တတ္တာ။

အာသဝပ္ပဟာနံ အာသဝါနံ အစ္စန္တပ္ပဟာနံ။ သော ပန နေသံ အနုပ္ပါဒေါ
 သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဒိဏတာ အဘာဝေါ ဧဝါတိ အာဟ “အာသဝါနံ အစ္စန္တဓယ-
 မသမုပ္ပါဒ်ဒိဏာကာရံ နတ္ထိဘာဝ”န္တိ။ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနောတိ ကိလေသ-
 ဝက်ဿ ကာယဝက်ာဒိနဉ္စ ပဟာနေန ဥဇုဘူတေ သဝိပဿနေ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေ
 အနုဿရန္တဿ။ တဒေဝ ဟိဿ သိက္ခနံ။ ဓယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော
 အညာ အနန္တရာတိ ခယသင်္ခါတေ အဂ္ဂမဂ္ဂေ တပ္ပရိယာပနုမေဝ ဉာဏံ ပဌမံ

၁-၃ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေ။ ၂-မ ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-မ ၁-၃၃၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-အစ္စန္တဓယသမုပ္ပါဒ် (၄) အံ-၄ ၂-၈၃-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒနန္တရံ ပန အညံ အရဟတ္တန္တိ။ ယဒိပိ ဂါထာယံ “ခယသ္မိ” ဣန္ဒေဝ
 ဝုတ္တံ၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပန အာသဝေဟိ ဒိဏောတိတိ မဂ္ဂေါ ခယောတိ
 ဝုစ္စတိတိ အာဟ “မဂ္ဂေါ အာသဝက္ခယောတိ ဝုတ္တော” တိ။ သမဏောတိ
 သမိတပါပေါ အဓိပ္ပေတော။ သော ပန ဒိဏာသဝေါ ဟောတိတိ “အာသ-
 ဝါနံ ခယာ” တိ ဣမဿ ဖလပရိယာယတာ ဝုတ္တာ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန
 အာသဝက္ခယော မဂ္ဂေါ၊ တေန ပတ္တဗ္ဗတော ဖလံ။ ဧတေနော နိဗ္ဗာနဿပိ
 အာသဝက္ခယဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗျော။

“ဇာနတော ပဿတော” တိ ဇာနတော ဧဝ ပဿတော ဧဝါတိ ဧဝမေတ္ထ
 နိယမော ဣတ္ထိတော၊ န အညထာ ဝိသေသာဘာဝတော အနိဋ္ဌသာနေတော
 စာတိ တဿ နိယမဿ ဖလံ ဒဿေတုံ “နော အဇာနတော နော
 အပဿတော” တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ယော ပန န ဇာနာတိ န ပဿတိ၊ တဿ
 နေဝ ဝဒါဒိတိ အတ္တော” တိ။ ဣဒိနာ ဒုရိက္ခဘာယောနိသောမနသိကာရော
 ဣဓာမိပ္ပေတော၊ ယောနိသောမနသိကာရော စ အာသဝက္ခယဿ ဧကန္တိက-
 ကာရဏန္တိ ဒဿေတိ။ ဧတေနာတိ “နော အဇာနတော နော အပဿ-
 တော” တိ ဝစနေန။ တေ ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဧက ပန တေတိ? “ဗာလေ စ
 ပဏ္ဍိတေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ” ၊ အဟေတူ
 အပစ္စယာ သတ္တာဝိသုဇ္ဈန္တိ” တိ၊ ဧဝမာဒိဝါဒါ။ တေသု ဟိ ဧကမိ “အဘိဇာတိ-
 သင်္ကန္တိမတ္တေန ဘာသင်္ကန္တိမတ္တေန စ သံသာရသုဒ္ဓိ” ပဋိဇာနန္တိ၊ အညေ
 ဣဿရပဇာပတိကာလာဒိဝသေန၊ တယိဒံ သဗ္ဗံ “သံသာရာဒိဟိ” တိ ဧတ္ထေဝ
 သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပုရိမေန ဝါ ပဒဒ္ဒယေနာတိ “ဇာနတော၊ ပဿတော” တိ ဣဒိနာ
 ပဒဒ္ဒယေန။ ဥပါယော ဝုတ္တော “အာသဝက္ခယဿာ” တိ အဓိကာ-
 ရတော ဝိညာယတိ။ ဣဒိနာတိ “နော အဇာနတော၊ နော အပဿတော” တိ
 ဣဒိနာ ပဒဒ္ဒယေန။ အနုပါယော ဧဝ ဟိ အာသဝါနံ ခယဿ ယဒိဒံ
 သောနိသော စ အသောနိသော စ မနသိကာရဿ အဇာနနံ အဒဿနဉ္စ၊
 တေန တထတ္တာယ အပ္ပုပ္ပတ္တိတော မိစ္ဆာပပ္ပုပ္ပတ္တိတော စ။ နန “ပဿ-
 တော” တိ ဣဒိနာ အသောနိသောမနသိကာရော ယထာ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
 ဒဿနေ အဓိပ္ပေတေ ပုရိမေနော အနုပါယပဋိသေဓော ဝုတ္တော ဟောတိတိ?
 န ဟောတိ၊ အသောနိသောမနသိကာရနုပ္ပါဒနဿပိ ဥပါယဘာဝတော
 သတိဗလေန သံဝုတစက္ခန္တိယာဒိတာ ဝိယ သမ္ပဇညဗလေနော နိစ္စာဒိဝသေန

အဘူတဇာနနာဘာဝေါ ဟောတိတိ။ တေနာဟ “သင်္ခေပေန။ပ။ ဟောတိ”တိ။
တတ္ထ သင်္ခေပေနာတိ သမာသေန၊ အန္တယတော ဗျတိရေကတော စ ဝိတ္တာရံ
အကတွာတိ အတ္ထော။ ဉာဏံ။ပ။ ဒဿိတံ ဟောတိ “ဇာနတော”တိ-
အာဒိနာ ဉာဏဿေဝ ဂဟိတတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ “သွာယံ သံဝရော”တိအာဒိ
ကထံ နိယတိတိ? ဉာဏဿ ပဓာနဘာဝဒဿနတ္ထံ ဧဝမယံ ဒေသနာ
ကတာတိ နာယံ ဒေါသော၊ တထာ အညတ္တာပိ “အရိယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ
သဗ္ဗာသမာဓိ” ဒေသေဿာမိ သဥပနိသံ သပရိက္ခာရ”န္တိ ဝိတ္တာရေ။

ဒဗ္ဗဇာတိကောတိ ဒဗ္ဗရူပေါ။ သော ဟိ ခြဗျောတိ ဝုစ္စတိ “ခြဗျံ ဝိနဿတိ
နာခြဗျ”န္တိအာဒိသု။ ဒဗ္ဗဇာတိကော ဝါ သာရသဘာဝေါ၊ သာရပ္ပသီလာ-
စာရောတိ အတ္ထော။ ယထာဟ “န ခေါ ဒဗ္ဗ ဒဗ္ဗာ ဧဝံ နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တိ”တိ။
ဝတ္တသီသေ ဌတွာတိ ဝတ္တံ ဥတ္တမင်္ဂံ၊ ရရံ ဝါ ကတွာ။ ယော ဟိ ပရိသုဒ္ဓါ-
ဇိဝေါ ကာတုံ အဇာနန္တာနံ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ အတ္တနော ဝါ ဝါတာတပါဒိ-
ပဋိဗာဟနတ္ထံ ဆတ္တာဒိနိ ကရောတိ၊ သော ဝတ္တသီသေ ဌတွာ ကရောတိ
နာမ။ ပဒဋ္ဌာနံ န ဟောတိတိ န ဝတ္တဗ္ဗာ နာထကရဏဓမ္မဘာဝေန ဥပ-
နိဿယဘာဝတော။ ဝုတ္တံ ဟိ “ယာနိ တာနိ သဗြဟ္မစာရိနံ ဥစ္စာဝစာနိ
ကိစ္စကရဏီယာနိ၊ တတ္ထ ဒက္ခော ဟောတိ”တိအာဒိ။

ဥပါယမနသိကာရောတိ ကုသလဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ ကာရဏဘူတော မနသိ-
ကာရော။ ပထမနသိကာရောတိ တဿာ ဧဝ မဂ္ဂဘူတော မနသိကာရော။
အနိစ္စာဒိသု အနိစ္စန္တိအာဒိနာတိ အနိစ္စဒုက္ခအသုဘအနတ္တသဘာဝေသု
ဓမ္မေသု “အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အသုဘံ အနတ္တာ”တိအာဒိနာ ဧဝ နယေန၊ အဝိပရိတ-
သဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ သစ္စာနုလောမိကေန ဝါတိ သစ္စာဘိသမယဿ
အနုလောမဝသေန။ ဖိတ္တဿ အာဝဇ္ဇနာတိအာဒိနာ အာဝဇ္ဇနာယ ပစ္စယ-
ဘူတာ တတော ပုရိမပ္ပန္နာ မနောဒွါရိကာ ကုသလဇေနပ္ပဝတ္တိ ဖလဝေါ-
ဟာရေန တထာ ဝုတ္တာ။ တဿာ ဟိ ဝသေန သာ ကုသလပ္ပတ္တိယာ ဥပ-
နိဿယော ဟောတိ။ အာဝဇ္ဇနာ ဟိ ဘဝင်္ဂမိတ္တံ အာဝဇ္ဇယတိတိ အာဝဇ္ဇနာ။
အနု အနု အာဝဇ္ဇေတိတိ အနုာဝဇ္ဇနာ။ ဘဝင်္ဂါရမ္ပဏတော အညံ အာဘု-
ဇတိတိ အာဘောဂေါ။ သမန္နာဟရတိတိ သမန္နာဟာရော။ တဒေဝါရမ္ပဏံ
အတ္တာနံ အနုဗန္ဓိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မနသိ ကရောတိ ဌပေတိတိ မနသိကာရော။
အယံ ဝုစ္စတိတိ အယံ ဥပါယပထမနသိကာရလက္ခဏော ယောနိသောမနသိ-
ကာရော နာမ ဝုစ္စတိ၊ ယဿ ဝသေန ပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာဒိနိ သစ္စာနိ အာဝဇ္ဇိတုံ

သက္ကောတိ။ အယောနိသောမနသိကာရေ သစ္စပဋိကူလေနာတိ သစ္စာဘိ-
သမယဿ အနနုလောမဝသေန။ သေသံ ယောနိသောမနသိကာရေ ဝုတ္တ-
ဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယုတ္တိန္တိ ဥပပတ္တိသာနေယုတ္တိံ၊ ဟေတုန္တိ အက္ကော။ တေနောဂါဟ “ယဿ” တိ-
အာဒိ။ ဧတ္တာတိ “အယောနိသော ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပဟိယန္တိ” တိ တေသ္မံ
ပါဌေ။ တတ္တာတိ ဝါကျောပညာသနံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အယမုဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသော
ပရိဝတ္တောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ယောနိသော” တိအာဒိ။ တတ္ထ မနသိ-
ကာရပဒံ ဒွိန္တံ သာဓာရဏန္တိ အဓိပ္ပါယေန “ယောနိသော အယောနိ-
သောတိ ဣမေဟိ တာဝ ဒွိဟိ ပဒေဟိ” တိ ဝုတ္တံ။ ယောနိသောတိ ဟိ
ယောနိသောမနသိကာရော၊ အယောနိသောတိ စ အယောနိသောမနသိ-
ကာရော တတ္ထ အနဝတ္တနတော ဝက္ခမာနတ္တာ စ။ သတိဝိ အနတ္ထုပ္ပတ္တိသာမညေ
ဘဝါဒီသု ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုလိသာမညံ ဒဿေတွာ တံ ပရိဝတ္တိတွာ ဝိသေသ-
ဒဿနတ္ထံ နာဝါဒိဥပမာတ္တယဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတ္ထယန္တိ အာဟဋ္ဌသင်္ဂီယန္တိ
ဝေဒန္တိ။

အနုပ္ပန္နာတိ အနိပ္ပတ္တာ။ အာရမ္မဏဝိသေသဝသေန တဿ အနုပ္ပတ္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န ရူပါရမ္မဏာဒိအာရမ္မဏသာမညေန၊ နာပိ အာသဝဝသေန။
တေနာဟ “အနုဘူတပုဗ္ဗေ အာရမ္မဏံ။ပ။ အညထာ ဟိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ
အနုပ္ပန္နာ နာမ အာသဝါ န သန္တိ” တိ။ ဧတ္ထန္တိ သဝိညာဏကာဝိညာဏ-
ကပ္ပဘေဒံ အာသဝုပ္ပတ္တိကာရဏံ။ အာရမ္မဏံ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတရူပါဒိနိ။
ဣဒါနိ အာသဝဝသေနပိ အနုပ္ပန္နပရိယာယော လတ္တတိတိ ဒဿေတုံ
“အနုဘူတပုဗ္ဗေ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပကတိသုဒ္ဓိယာတိ ပုဗ္ဗစရိယတော ကိလေသ-
ဒူရိဘာဝသိဒ္ဓါယ သုဒ္ဓိပကတိတာယ။ ပါဠိယာ ဥဒ္ဓိသနံ ဥဒ္ဓေသော၊ အတ္ထ-
ကထနံ ပရိပုစ္ဆာ၊ အဇ္ဈယနံ ပရိယတ္တိ၊ စိဝရသိဗ္ဗာဒိ နဝကမ္ပံ၊ သမထဝိပဿနာ-
နုယောဂေါ ယောနိသောမနသိကာရော။ တာဒိသေနာတိ ယာဒိသေန
“မနုညဝတ္ထု” တိမနသိကာရာဒိနာ ကာမာသဝါဒယော သမ္ဘဝေယျံ၊ တာဒိ-
သေန။ အာသဝါနံ ဝမိ နာမ ပရိယုဋ္ဌာနတိဗ္ဗတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ စ
အဘိဏ္ဍုပ္ပတ္တိယာ ဗဟုလိကာရတောတိ တေ လဒ္ဓါသေဝနာ ဗဟုလဘာဝံ
ပတ္တာ မဒ္ဒန္တာ ဖရန္တာ ဆာဒေန္တာ အန္ဓကာရံ ကရေန္တာ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနာ ကေသန္တာနနယေန “ဥပ္ပန္နာ ပဝေဒန္တိ” တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ
“ပုနပ္ပါနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပန္နာ ပဝေဒန္တိ တိ ဝုစ္ဆန္တိ” တိ။ ဣတော အညထာတိ

ဣတော အပရာပရုပ္ပန္နာနံ ကေတ္တုဂ္ဂဟဏတော အညဿ ဝမိ နာမ နတ္ထိ
ခဏိကဘာဝတော။

သော ဝ ဇာနာတိတိ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟာဘာဝမာဟ။ ကာရကဿေဝါတိ
ယုတ္တယောဂဿေဝ။ ယဿ ပနာတိအာဒိနာ အနုဒ္ဓေသိကံ ကတွာ ဝုတ္တမတ္ထံ
ပုရာတနဿ ပုရိသာတိသယဿ ပဋိပတ္တိဒဿနေန ပါကဋတရံ ကာတုံ
“မဏ္ဍလာရာမဝါသီမဟာတိဿဘူတတ္ထေရဿ ဝိယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ
ဟိ သဗြဟ္မစာရိနံ အာယတိံ တထာပဋိပတ္တိကာရဏံ ဟောတိ။ ယတော
ဒေသံ ဝတ္ထု ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ ယေဝါတိ မဏ္ဍလာရာမေယေဝ။ အာစရိယံ
အာပုစ္ဆိတွာတိ အတ္တနော ဥဒ္ဓေသာစရိယံ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဂန္တံ
အာပုစ္ဆိတွာ။ အာစရိယံ ဝန္တိတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ မဟာရက္ခိတတ္ထေရံ
ဝန္တိတွာ။ ဥဒ္ဓေသမဂ္ဂန္တိ ယထာအာရဒ္ဓံ ဥဒ္ဓေသပဗန္ဓံ။ တဒါ ကိရ မုခပါဌေနေဝ
ဗဟူ ကေဇ္ဈံ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ မနောသဇ္ဈာယဝသေန ဓမ္မံ သဇ္ဈာယန္တိ။ တတ္ထာယံ
ထေရော ပညဝန္တတာယ ဥဒ္ဓေသံ ဂဏှန္တာနံ ဘိက္ခုနံ ဓောရယော၊ သော
“ဣဒါနာဟံ အနာဂါမိ၊ ကိံ မယံ ဥဒ္ဓေသေနာ”တိ သင်္ကေတံ အနာပဋိတွာ
ဒုတိယဒိဝသေ ဥဒ္ဓေသကာလေ အာစရိယံ ဥပသင်္ကမိ။ “ဥပ္ပန္နာ ပဟိယန္တိ”တိ
တ္ထေ ဥပ္ပန္နသဒိသာ “ဥပ္ပန္နာ”တိ ဝုတ္တာ၊ န ပစ္စုပ္ပန္နာ။ န ဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေသု
အာသဝေသု မဂ္ဂေန ပဟာနံ သမ္ဘဝတိတိ အာဟ “ယေ ပန။ ပ။ နတ္ထိ”တိ။
ဝတ္တမာနုပ္ပန္နာ ခဏတ္တယသမင်္ဂိနော။ တေသံ ပဋိပတ္တိယာ ပဟာနံ နတ္ထိ
ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ ပစ္စယဿာတေန အနုပ္ပါဒနမေဝ တာယ ပဟာနန္တိ။

၁၆။ ယဒိ ဧဝံ ဒုတိယပဒံ ကိမတ္ထိယန္တိ? ပဒုဒ္ဓယဂ္ဂဟဏံ အာသဝါနံ
ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဘာဝသမ္ဘဝဒဿနတ္ထဉ္ဇေဝ ပဟာယကဝိဘာဂေန ပဟာတဗ္ဗ-
ဝိဘာဂဒဿနတ္ထဉ္ဇေ။ တေနာဟ “ဣဒမေဝ ပဒံ ဂဟေတွာ”တိ။ အညဇ္ဇိတိ
ဉာဏတော အညဇ္ဇိ သတိသံဝရာဒိ။ ဒဿနာတိ ဣဒံ ဟေတုမိ နိဿက္ကဝစနန္တိ
ဒဿနေနာတိ ဟေတုမိ ကရဏဝစနေန တဒတ္ထံ ဝိဝရတိ။ သေ နယောတိ
တမေဝတ္ထံ အတိဒိသတိ။ ဒဿနေနာတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန။ သော ဟိ ပဌမံ
နိဗ္ဗာနဒဿနတော “ဒဿန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယဒိပိ တံ ဂေါတြဘုပဌမတရံ ပဿတိ။
ဒိသ္ဗာ ပန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ ကိလေသပ္ပဟာနဿ အကရဏတော န တံ
ဒဿနန္တိ ဝုစ္စတိ။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ ဟိ တံ ဉာဏံ မဂ္ဂဿ၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တ-
သာမညေန စေတံ ဝုတ္တံ၊ န နိဗ္ဗာနပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ တသ္မာ ဓမ္မစက္ခု ပုနပ္ပုနံ
နိဗ္ဗတ္တနေန ဘာဝနံ အပ္ပတ္တံ ဒဿနံ နာမ၊ ဓမ္မစက္ခုပရိညာဒိကိစ္စကရဏ-
ဝသေန စတုသစ္စဓမ္မဒဿနံ တဒဘိသမယောတိ နုတ္ထေတ္ထ ဂေါတြဘုဿ

ဒဿနဘာဝပ္ပတ္တိ။ အယဉ္ဇ ဝိစာရော ပရတော အဋ္ဌကထာယမေဝ^၁ အာဂ-
မိဿတိ။ သပ္ပတ္တဘိ “သံဝရာ ပဟာတဗ္ဗာ”တိအာဒိသု။ သံဝရာတိ သံဝရေန၊
“သံဝရာ”တိ စေတ္ထ သတိသံဝရာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဋိသေဝတိ ဧတေနာတိ
ပဋိသေဝနံ၊ ပစ္စယေသု ဣဒမတ္ထိကဘာဉာဏံ။ အဓိဝါသေတိ ခမတိ တောယာတိ
အဓိဝါသနာ၊ သိတာဒိနံ ခမနာကာရေန ပဝတ္တော အဒေါသော၊ တပ္ပဓာနာ
ဝါ စတ္တာရော ကုသလက္ခန္ဓာ။ ပရိဝဇ္ဇေတိ ဧတေနာတိ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ဝါဠမိဂါဒိနံ
ပရိဟရဏဝသေန ပဝတ္တာ စေတနာ၊ တထာပဝတ္တာ ဝါ စတ္တာရော
ကုသလက္ခန္ဓာ။ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ ဝိနောဒေတိ ဝိတုဒတိ ဧတေနာတိ
ဝိနောဒနံ၊ ကုသလဝီရိယံ။ ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌေ စတုသစ္စဓမ္မေ ဘာဝနာဝသေန
ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဘာဝနာ၊ သေသမဂ္ဂတ္ထယံ။ န ဟိ တံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ကိဉ္စိ ပဿတိ၊
ဧဝံ ဒဿနာဒိနံ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒဿနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၁၇။ ကုသလာကုသလဓမ္မေဟိ အာလမ္ဗိယမာနာပိ အာရမ္မဏဓမ္မာ အာ-
ဝဇ္ဇနမုခေနေဝ တဗ္ဗာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဒဿေန္တော “မနသိကရဏီယေ”တိ ပဒဿ
“အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗေ”တိ အညမာဟ။ ဟိတသုခါဝဟဘာဝေန မနသိကရဏံ
အရဟန္တိတိ မနသိကရဏီယာ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော အမနသိကရဏီယာတိ အာဟ
“အမနသိကရဏီယေတိ တဗ္ဗိပရိတေ”တိ။ သေသပဒေသုတိ “မနသိကရဏီ-
ယေ ဓမ္မေ အပ္ပဇာနန္တော”တိအာဒိသု။ ယသ္မာ ကုသလဓမ္မေသုပိ သုဘသုခ-
နိစ္စာဒိဝသေန မနသိကာရော အဿာဒနာဒိဟေတုတာယ သာဝဇ္ဇော
အဟိတဒုက္ခာဝဟော၊ အကုသလဓမ္မေသုပိ အနိစ္စာဒိဝသေန မနသိကာရော
နိဗ္ဗိဒါဒိဟေတုတာယ အနဝဇ္ဇော ဟိတသုခါဝဟော၊ တသ္မာ “ဓမ္မတော
နိယမော နတ္ထိ”တိ ဝတ္တာ “အာကာရတော ပန အတ္ထိ”တိ အာဟ။

ဝါ-သဒ္ဓေါ ယေဘုယျေန “မမံ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေ၊ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ
ဒေဝညတရော ဝါ”တိအာဒိသု၊ ဝိကပ္ပတ္ထော ဒိဋ္ဌော၊ န သမုစ္စယတ္ထောတိ တတ္ထ
သမုစ္စယတ္ထေ ပယောဂံ ဒဿေတုံ “ယထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝေ ကတွာ
သမုစ္စယတ္ထဒီပကံ ပနေတံ သုတ္တပဒံ သမုဒါဟဋံ။

ကာမာသဝေါတိ ပဉ္စကာမဂုဏသင်္ခါတေ ကာမေ အာသဝေါ ကာမာ-
သဝေါ။ တေနာဟ “ပဉ္စကာမဂုဏီကော ရာဂေါ”တိ။ ဘဝါသဝံ ပန ဌပေတွာ

သဗ္ဗော လောဘော ကာမာသဝေါတိ ယုတ္တံ သိယာ။ ရူပါရူပဘဝေတိ
 ကမ္မုပ္ပတ္တိဘေဒတော ဒုဝိဓေပိ ရူပါရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂေါ။ ဈာနနိကန္တိတိ
 ဈာနဿာဒေါ။ “သုန္ဒရမိဒံ ဌာနံ နိစ္စံ ဓုဝ”န္တိအာဒိနာ အဿာဒေန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇ-
 မာနော သဿတုန္တေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါဘဝေ အာသဝေါတိ ဘဝါ-
 သဝေါ။ ဧဝန္တိ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနံ သဿတုန္တေဒဒိဋ္ဌိသင်္ဂဟတော ဘဝါသဝေနေဝ
 ဒိဋ္ဌာသဝေါ ဂဟိတော တံသဟဂတရာဂတာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ အပရေ
 ပန “ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေန စ သင်္ဂဟိတော”တိ ဝဒန္တိ။ ဧတ္ထ စ “ဘဝါ-
 သဝေါ စတူသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တလောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ^၁
 ဝစနတော ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တရာဂဿ ဘဝါသဝဘာဝေါ ဝိစာရေတဗ္ဗော၊ အထ
 “ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ အာရမ္မဏကရ-
 ဏတ္ထော သဟဂတတ္ထော၊ ဧဝံ သတိ ဘဝါသဝေ ဒိဋ္ဌာသဝဿ သမောဓေန-
 ဂမနံ ကတံ န သိယာ။ န ဟိ တမ္ပယောဂတဗ္ဗာဝါဒိကေ အသတိ တံသင်္ဂဟော
 ယုတ္တော၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တပါဋ္ဌိ^၂ အနုသာရေန ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တလောဘောပိ
 ကာမာသဝေါတိ ယုတ္တံ သိယာ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဒုက္ခာနံ ဟိ ကာရဏ-
 ဘူတာ ကာမာသဝါဒယောပိ ခြိဓာ ဝုတ္တာ။

အဘိဓမ္မေ^၃ စ ကာမာသဝနိဒ္ဒေသေ “ကာမေသုတိ ကာမရာဂဒိဋ္ဌိရာဂါဒိနံ
 အာရမ္မဏဘူတေသု တေဘူမကေသု ဝတ္ထုကာမေသု”တိ အတ္ထော သမ္ဘဝတိ။
 တတ္ထ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာံ သာ တဏှာ သဗ္ဗာပိ န ကာမတ္ထန္တာဒိနာမံ န လဘတိတိ။
 ယဒိ ပန လောဘော ကာမာသဝဘဝါသဝဝိနိမုတ္တောပိ သိယာ၊ သော ယဒါ
 ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တေသု စိတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ တေန သမ္ပယုတ္တော အဝိဇ္ဇာ-
 သဝေါ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တောတိ ဒေါမနဿဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တဿ ဝိယ
 တဿပိ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တတာ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ “စတူသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တ-
 လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တော မောဟော သိယာ အာသဝသမ္ပ-
 ဖုတ္တော၊ သိယာ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တော”တိ။ “ကာမာသဝေါ အဋ္ဌသု လောဘ-
 သဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ^၄၊ “ကာမာသဝံ ပဋိစ္စ ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာ-
 သဝေါ”တိ^၅ စ ဝစနတော ဒိဋ္ဌိသဟဂတရာဂေါ ကာမာသဝေါ န ဟောတိတိ
 န သက္ကာ ဝတ္တု။ ကိဉ္စ အဘိဇ္ဈာကာမရာဂါနံ ဝိသေသော အာသဝဒွယကော-
 သဝဘာဝေါသိယာ၊ န အဘိဇ္ဈာယ စ နောအာသဝဘာဝေါတိ နောအာသဝ-
 လောဘဿ သမ္ဘာဝေါ ဝိစာရေတဗ္ဗော။ န ဟိ အတ္ထိ အဘိဓမ္မေ “အာသဝေါ

၁-အဘိ ၁-၂၇၈-ပိဋေ။	၂-သံ ၂-၄၅၇-ပိဋေ။	၃-အဘိ ၁-၂၂၂-ပိဋေ။
၄-အဘိ ၁-၂၇၈-ပိဋေ။		၅-အဘိ ၁၀-၁၉၉-ပိဋေ ပဋ္ဌာနော။

စ နောအာသဝေါ စ ဓမ္မာ အာသဝဿ ဓမ္မဿ အာသဝဿ စ နောအာသဝဿ စ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယော”တိ^၁ သတ္တမော နဝမော စ ပဉ္စော။ ဂဏနာယ ဟေတုယာ သတ္တာ”တိ^၂ ဝုတ္တံ၊ နော “နဝါ”တိ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေ ပန လောဘော နောအာသဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ သတ္တမနဝမာပိ ပဉ္စာ ဝိဿဇ္ဇနံ လဘောယျ၊ ဂဏနာယ စ “ဟေတုယာ နဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊-န ပန ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေ စ လောဘော နောအာသဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝုတ္တမေဝ။ ယသ္မာ ပန သုတ္တန္တဒေသနာ နာမ ပရိယာယကထာ၊ န အဘိဓမ္မဒေသနာ ဝိယ နိပ္ပရိယာယကထာ၊ တသ္မာ ဗလဝကာမရာဂဿေဝ ကာမာသဝံ ဒဿေတုံ “ကာမာသဝေါတိ ပဉ္စကာမရုဏီကော ရုဂေါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တထာ ဘဝါဘိနန္တနန္တိ။

သာမညေန ဘဝါသဝေါ ဒိဋ္ဌာသဝံ အန္တောဂဓံ ကတွာ ဣဓ တယော ဧဝ အာသဝါ ဝုတ္တာတိ တဿ တဒန္တောဂဓတံ ဒဿေတုံ “ဧဝံ ဒိဋ္ဌာသဝေါ”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ ဘဝါသဝဿ အနိမိတ္တဝိမောက္ခပဋိပက္ခတံ။ စတုသု သစ္စေသု အညာဏန္တိ ဣဒံ သုတ္တန္တနယံ နိဿာယ ဝုတ္တံ။ သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာ ဟေသတိ၊ တဒန္တောဂဓတ္တာ ဝါ ပုဗ္ဗန္တာဒိနံ။ ယထာ အတ္ထတော ကာမာသဝါဒယောဝဝတ္ထာပိတာ၊ တထာ နေသံ ဥပ္ပါဒဝရိယော ဒဿေန္တော “ကာမရုဏေ”တိအာဒိမာဟ။ အဿာဒတော မနသိကရောတောတိ “သုဘသုခါ”တိအာဒိနာ အဿာဒနဝသေန မနသိ ကရောန္တဿ။ စတုဝိပလ္လာသပဒဋ္ဌာနဘာဝေနာတိ သုဘသညာဒိနံ ဝတ္ထုဘာဝေန။ ဝုတ္တနယပစ္စနိကတောတိ “ကာမာ နာမေတေ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိအာဒိနာ ကာမရုဏေသု အာဒိနဝဒဿနပုဗ္ဗကနေက္ခမ္ပပဋိပတ္တိယာ ဆန္ဒရာဂံ ဝိက္ခမ္ဘယတော သမုစ္ဆိန္တန္တဿ စ အနုပ္ပန္နော စ ကာမာသဝေါ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ပဟိယတိ။ တထာ မဟဂ္ဂတဓမ္မေသု စေဝ သကလတေဘူမကဓမ္မေသု စ အာဒိ-နဝဒဿနပုဗ္ဗကအနိစ္စာဒိမနသိကာရဝသေန နိဿရဏပဋိပတ္တိယာ အနုပ္ပန္နာ စ ဘဝါသဝအဝိဇ္ဇာသဝါ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ပဟိယန္တိတိ ဧဝံ တဏှာပက္ခေ ဝုတ္တဿ နယဿ ပဋိပက္ခတော သုတ္တပက္ခေ ဝိတ္တာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တယော ဧဝါတိ အဘိဓမ္မေ ဝိယ “စတ္တာရော”တိ အဝတွာ ကသ္မာ တယော ဧဝ အာသဝါ ဣဓ ဣမိဿံ ဒဿနာပဟာတဗ္ဗကထာယံ ဝုတ္တာ? တတ္ထ ကာမာသဝဿ တဏှာပဏိမိဘာဝတော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခပဋိပက္ခတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘဝေသု နိစ္စဂ္ဂါဟာနုသာရတော ယေဘုယျတော ဘဝရာဂသမ္ပတ္တိတော ဘဝါသဝဿ အနိမိတ္တဝိမောက္ခပဋိပက္ခတာ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ

ပန ဘဝါသဝဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ အနတ္တသညာယ ဉာဏာနုဘာဝသိဒ္ဓိ-
တော အဝိဇ္ဇာသဝဿ သုညတဝိမောက္ခပဋိပက္ခတာ။ ဧတ္ထာတိ ဧတိဿံ
အာသဝကထာယံ။ ဝဏ္ဏိတန္တိ ကထိတံ။ အဘေဒတောတိ သာမညတော။

၁၁။ ကာမာသဝါဒီနန္တိ မနုဿလောကဒေဝလောကဂမနိယာနံ ကာမာ-
သဝါဒီနံ။ နိရယာဒိဂမနိယာ ပန ကာမာသဝါဒယော “ဒဿနာ ပဟာတဗ္ဗေ
အာသဝေ”တိ ဧတ္ထေဝ သမာရဋ္ဌာ။ အထဝါယဒဂ္ဂေန သောပုဂ္ဂလောဒဿနာ-
ပဟာတဗ္ဗာနံ အာသဝါနံ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တဒဂ္ဂေန ကာမာသဝါဒီနဗ္ဗိ အဓိဋ္ဌာနံ။
န ဟိ သမညာဘေဒေန ဝတ္ထုဘေဒေါ အတ္ထိတိ ဒဿေတုံ “ဧတ္တာဝတာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တေနောဟ “သာမညတော ဝုတ္တာန”န္တိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ
ဒဿနာပဟာတဗ္ဗေသု အာသဝေသု ဒဿေတဗ္ဗေသု “အဟောသိ” န ခေါ
အဟ”န္တိအာဒိနာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဒဿိတာတိ အာဟ “ဝိစိကိစ္ဆာသီသေန
ဧတ္တာ”တိအာဒိ။ ဧဝန္တိ ယထာ သောဠသဝတ္ထုကာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
အယောနိသောမနသိကာရေတိ။

ဝိဇ္ဇမာနတံ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စာတိ သဿတာသက် နိဿာယ “အဟောသိ”
န ခေါ အဟမတိတမဒ္ဓါန”န္တိ အတိတေ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနတံ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပတ္တိ-
အာသက် နိဿာယ “ယတော ပဘုတိ အဟံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ န န ခေါ
အဟောသိ”န္တိ အတိတေ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ ကင်္ခတိ။ ကသ္မာ?
ဝိစိကိစ္ဆာယ အာကာရဒွယာဝလမ္ပနတော။ တဿာ ပန အတိတဝတ္ထုတာယ
ဂဟိတတ္တာ သဿတာဓိစ္စသမုပ္ပတ္တိအာကာရနိဿယတာ ဒဿိတာ။ ဧဝံ
အာသပ္ပနပရိသပ္ပနာပဝတ္တိကံ ကတ္ထင်္ဂိ အပ္ပင်္ဂိဝတ္တိဟေတုဘူတံ ဝိစိကိစ္ဆံ ကသ္မာ
ဥပ္ပါဒေတိတိ န စောဒေတဗ္ဗမေတန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “ကိံ ကာရဏန္တိ
န ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ။ သွေဝ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ ဧဝ။ ယဒိ ဧဝံ တဿ အယောနိသော-
မနသိကာရေနော ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အာပန္နန္တိ အာဟ “နန ဝ ပုထုဇ္ဇနောပိ ယော-
နိသော မနသိ ကရေတိ”တိ။ တတ္တာတိ ယောနိသောမနသိကရဏေ။

ဇာတိလိင်္ဂံပပတ္တိယောတိ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒိဇာတိံ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာဒိလိင်္ဂံ
ဒေဝမနုဿာဒိဥပပတ္တိဉ္စ။ နိဿာယာတိ ဥပါဒါယ။

တသ္မိံ ကာလေ သတ္တာနံ မဇ္ဈိမပ္ပမာဏံ၊ တေန ယုတ္တော ပမာဏိကော၊
တဒဘာဝတော၊ တဘော အတိတဘာဝတော ဝါ အပ္ပမာဏိကော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ကေစိတိ သာရသမာသာစရိယာ။ တေ ဟိ “ကထံ န ခေါတိ

ဣဿရေန ဝါ မြဟ္မနာ ဝါ ပုဗ္ဗကတေန ဝါ အဟေတုတော ဝါ နိဗ္ဗတ္တောတိ စိန္တေတိ”တိ အာဟု။ တေန ဝုတ္တံ “ဟေတုတော ကင်္ခတိတိ ဝဒန္တိ”တိ။ အဟေတုတော နိဗ္ဗတ္တိကင်္ခါပိ ဟိ ဟေတုပရာမသနမေဝတိ။

ပရမ္ပရန္တိ ပုဗ္ဗာပရပ္ပဝတ္တိံ။ အဒ္ဓါနန္တိ ကာလာဓိဝစနံ၊ တဉ္စ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝိဇ္ဇမာနတံ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စာတိ သဿတာသင်္ဂံ နိဿာယ “ဘဝိဿာမိ န ခေါ အာမနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ အနာဂတေ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနတံ၊ ဥစ္ဆေဒါသင်္ဂံ နိဿာယ “ယသ္မိံ စ အတ္တဘာဝေ အဟံ”၊ တတော ပရံ န န ခေါ ဘဝိဿာမိ”တိ အနာဂတေ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ ကင်္ခတိတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပစ္စုပ္ပန္နမဒ္ဓါနန္တိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဿ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ “ပဋိသန္ဓိံ အာဒိံ ကတ္တာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒံ ကထံ ဣဒံ ကထ”န္တိ ပဝတ္တနတော ကထံကထာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သာ အဿ အတ္တိတိ ကထံကထိတိ အာဟ “ဝိစိကိစ္ဆော ဟောတိ”တိ။ ကာ စတ္ထ ဝိန္နာ၊ ဥဗ္ဗတ္တကော ဝိယ ဟိ ဗာလပုထုဇ္ဇနောတိ ပဋိကစ္စေဝ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တံ မဟာမာတာယ ပုတ္တံ။ မုဏ္ဍေသုန္တိ မုဏ္ဍေန အနိစ္ဆန္တိ ဇာဂရဏကာလေ န သက္ကာတိ သုတ္တံ မုဏ္ဍေသု ကုလဓမ္မတာယ ယထာ တံ ဧကစ္စေ ကုလထာပသာ၊ ရာဇောယေနာတိ စ ဝဒန္တိ။

သီတိဘူတန္တိ ဣဒံ မရုကဘာဝပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဝစနံ။ “သေတိ-ဘူတ”န္တိပိ ပါဌော၊ ဥဒကေ စိရဋ္ဌာနေန သေတဘာဝံ ပတ္တန္တိ အတ္ထော။

အတ္တနော ခတ္တိယဘာဝံ ကင်္ခတိ ကဏ္ဍော ဝိယ သူတပုတ္တသညိ။ ဇာတိယာ ဝိဘာဝိယမာနာယ “အဟ”န္တိ တဿ အတ္တနော ပရာမသနံ သန္ဓာယာဟ “ဧဝံ ဟိ သိယာ ကင်္ခါ”တိ။ မနုဿာပိ စ ရာဇာနော ဝိယာတိ မနုဿာပိ ဧကေ ဧကစ္စေ ရာဇာနော ဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဝုတ္တနယမေဝ “သဏ္ဌာနာကာရံ နိဿာယာ”တိအာဒိနာ။ ဧတ္တာတိ “ကထံ န ခေါသ္မိံ”တိ ပဒေ။ အန္တန္တရေ ဇိဝေဝါတိ ပရပရိကပ္ပိတံ အန္တရတ္တာနံ ဝဒတိ။ သောဠသံသာဒီနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သရိပရိမာဏပရိမဏ္ဍလ-အင်္ဂုဋ္ဌယဝပရမာဏပရိမာဏတာဒိကေ သင်္ဂဏာတိ။

“သတ္တပညတ္တိ ဇီဝိသယာ”တိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ မတိမတ္တံ၊ ပရမတ္ထတော ပန သာ အတ္တဘာဝိသယာဝါတိ အာဟ “အတ္တဘာဝဿ အာဂတိဂတိဌာန”န္တိ၊ ယတာယံ အာဂတော၊ ယတ္ထ စ ဂမိဿတိ၊ တံ ဌာနန္တိ အတ္ထော။

၁၉။ ယထာ အယံ ဝိစိကိန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အယံ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါ ဝိစိကိန္နာ ယထာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ အယောနိသော မနသိကရောတော။ တေန ဝိစိကိန္နာယ အတ္တာဘိနိဝေသသန္ဓိဿယတမာဟ။ ယထာ ဟိ ဝိစိကိန္နာ အတ္တာဘိနိဝေသ နိဿာယ ပဝတ္တတိ၊ ယတော သာ သဿတာမိစ္စသမုပ္ပတ္တိသဿတုန္တေဒါ- ကာရာဝလမ္ဘိနိ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံ အတ္တာဘိနိဝေသောပိ တံ နိဿာယ ပဝတ္တတိ “အဟောသိ” န ခေါ အဟ”န္တိ အာဒိနာ အန္တောဂဓာဟံကာရဿ ကထံ- ကထိဘာဝဿ အတ္တဂ္ဂါဟသန္ဓိဿယဘာဝတော။ တေနောဟ “သဝိစိ- ကိန္နဿ အယောနိသောမနသိကာရဿ ထာမဂတတ္တာ”တိ။ ဝိကပ္ပတ္ထောတိ အနိယမတ္ထော။ “အညတရာ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ သုဋ္ဌ၊ ဒဋ္ဌဘာဝေနာဟိ အဘိနိဝေသဿ အတိဝိယ ထာမဂတဘာဝေန။ တတ္ထ တတ္တာတိ တသ္မိံ ဘဝေ။ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝါတိ အဝဓာရဏေန အနာဂတေ အတ္ထိဘာဝံ နိဝတ္တေတိ၊ န အတိတေ တတ္ထပိ သတိ အတ္ထိတာယ ဥန္တေဒဂ္ဂါဟဿ သဗ္ဗာဝတော။ အတိတေ ဧဝ နတ္ထိ၊ န အနာဂတေပိတိ အဓိပ္ပါယော။

သညာက္ခန္ဓသီသေနာတိ သညာက္ခန္ဓပမုခေန၊ သညာက္ခန္ဓံ ပမုခံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ခန္တေတိ ပဉ္စပိ ခန္တေ။ အတ္တာတိ ဂဟေတွာတိ “သညာနနသဘာဝေါ မေ အတ္တာ”တိ အဘိနိဝိဿံ။ ပကာသေတဗ္ဗံ ဝတ္ထု၊ ဝိယ၊ အတ္တာနမ္ဘိ ပကာ- သေန္တော ပဒိပေါ ဝိယ၊ သညာနိတဗ္ဗံ နိလာဒိအာရမ္မဏံ ဝိယ အတ္တာနမ္ဘိ သညာနာတိတိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကောပိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အတ္တနာဝ အတ္တာနံ သညာနာမိ”တိ။ သွာယမတ္ထော သညံ တဒညတရဓမ္မေ စ “အတ္တာ အနတ္တာ”တိ စ ဂဟဏာဝသေန ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “သညာက္ခန္ဓသီသေနာ”တိ- အာဒိ။ ဧတ္ထ စ ခန္တဝိနိမုတ္တော အတ္တာတိ ဂဏှတော သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ခန္တံ ပန “အတ္တာ”တိ ဂဏှတော ဥန္တေဒဒိဋ္ဌိတိ အာဟ “သဗ္ဗာပိ သဿတုန္တေဒဒိဋ္ဌိ- ယောဝါ”တိ။

အဘိနိဝေသကာရာဘိ ဝိပရိယေသာကာရာ။ ဝဒတိတိ ဣမိနာ ကာရက- ဝေဒကသတ္တာနံ ဟိတသုခါဝဗောဓနသမတ္ထတံ အတ္တနော ဒိပေတိ။ တေနာဟ “ဝစိကမ္မဿ ကာရကော”တိ။ ဝေဒတိတိ ဝေဒိယော၊ ဝေဒိယောဝ ဝေဒေယျော။ ဤဒိသာနံ ဟိ ပဒါနံ ဗဟုလာ ကတ္တုသာဓနတံ သဒ္ဓသတ္ထဝိဒူ မညန္တိ။ ဥပ္ပါဒဝတော ဧကန္တေနောဝ ဝယော ဣတ္ထိတဗ္ဗော၊ သတိ စ ဥဒယဗ္ဗယတ္ထေ

နေဝ နိစ္စတာတိ “နိစ္စော”တိ ဝဒန္တဿ အဓိပ္ပါယ် ဝိဝရန္တော အာဟ “ဥပ္ပါဒ-
ဝယရဟိတော”တိ။ သာရဘူတောတိ နိစ္စတာယ ဧဝ သာရဘာဝေါ။ သဗ္ဗ-
ကာလိကောတိ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ ဝိဇ္ဇမာနော။ ပကတိဘာဝန္တိ သဘာဝဘူတံ
ပကတိံ။ “ဝဒေါ”တိအာဒိနာ ဝါ ဝုတ္တံ ပကတိသင်္ခါတံ သဘာဝံ။ သဿတိ-
သမန္တိ သဿတိယာ သမံ သဿတိသမံ၊ ထာဝရံ နိစ္စကာလန္တိ အတ္ထော။
တထေဝ ဌဿတိတိ ယေနာကာရေန ပုဗ္ဗေ အဋ္ဌာသိ၊ ဧတရဟိ တိဋ္ဌတိ၊ တထေဝ
တေနာကာရေန အနာဂတေပိ ဌဿတိတိ အတ္ထော။

ပစ္စက္ခနိဒဿနံ ဣဒံ-သဒ္ဓဿ အာသန္တပစ္စက္ခဘာဝံ ကတွာ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒိဋ္ဌိ-
ဂတန္တိ ဂတ-သဒ္ဓဿ ပဒဝဇနမတ္တတံ အာဟ။ ဒိဋ္ဌိသု ဂတန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု ပရိယာ-
ပန္နန္တိ အတ္ထော။ တေနောဟ “ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိအန္တောဂတ္ထော”တိ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဂမန-
မတ္တန္တိ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟဏမတ္တံ။ ယထာ ပန ပဗ္ဗတဇလဝိဒုဂ္ဂါနိ ဒုန္နိဂ္ဂမနာနိ၊
ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟောပီတိ အာဟ “ဒုန္နိဂ္ဂမနဋ္ဌေန ဂဟန”န္တိ။ ကံ နာမ ဥဒကံ၊ တံ
ဂဟေတွာ တံ အတိက္ကမိတဗ္ဗတော ကန္တာရော၊ နိရုဒကဝနံ၊ တံ ပဝနန္တိပိ
ဝုစ္စတိ။ အညော ပန အရညပဒေသော ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန ကန္တာရော ဝိယာတိ၊
ဧဝံ ဒိဋ္ဌိပီတိ အာဟ “ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေနာ”တိအာဒိ။ ဝိနိဝိဇ္ဈနံ ဝိတုဒနံ။ ဝိလော-
မနံ ဝိပရိဏာမဘာဝေါ။ အနဝဋ္ဌိတသဘာဝတာယ ဝိစလိတံ ဝိပ္ပန္နိတန္တိ
အာဟ “ကဒါစီ”တိအာဒိ။ အန္တုဗန္ဓနာဒိ ဝိယ နိဿရိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန
အသေဒါဘာဝကရဏံ ဗန္ဓနဋ္ဌော၊ ကိလေသကမ္မဝိပါကဝဇ္ဇာနံ ပစ္စယဘာဝေန
ဒုရဂတမ္ပိ အာကမ္ပိဘွာ သံယောဇနံ သံယောဇနဋ္ဌော၊ ဒိဋ္ဌိပိ တထာရူပါတိ
ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌိသံယောဇန”န္တိ။ ဗန္ဓနတ္ထံ ဒဿေန္တော ကိစ္စသိဒ္ဓိယာတိ အဓိပ္ပါယော။
တေနောဟ “ဒိဋ္ဌိသံယောဇနေန။ ပ။ မုစ္စတိ”တိ။ တတ္ထ ဧတေဟိတိ ဣမိနာ
ဇာတိအာဒိဒုက္ခဿ ပစ္စယဘာဝမာဟ။ ဇာတိအာဒိကေ ဒုက္ခဓမ္မေ သရူပတော
ဒဿေတွာပိ “န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခဿာ”တိ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ
နာမ သဗ္ဗာနတ္ထကရံ မဟာသာဝဇ္ဇံ သဗ္ဗဿပိ ဒုက္ခဿ မူလဘူတန္တိ အယ-
မတ္ထော ဝိဘာဝိတောတိ ဒဿေတုံ “ကိ” ဝါ ဗဟုနာ၊ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတောပိ
န မုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၀။ နန စေတ္ထ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနဒဿနေန သီလဗ္ဗတပရာမာသောပိ
ဒဿေတဗ္ဗော၊ ဧဝံ ဟိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ အာသဝါ အနဝသေသတော
ဒဿိတာ ဟောန္တိတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ယသ္မာ”တိအာဒိ။ ‘သီလဗ္ဗတ-
ပရာမာသော ကာမာသဝါဒိဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတော ဟောတိ ကာမာ-
သဝါဒိဟေတုကတ္တာ တဿ။ အပ္ပဟိနကာမရာဂါဒိကော ဟိ ကာမသုခတ္ထံ ဝါ

ဘဝသုဒ္ဓတ္ထံ ဝါ ဧဝံ ဘဝဝိသုဒ္ဓိ ဟောတိတိ သီလဗ္ဗတာနိ ပရာမသန္တိ၊ “ဣဒိနာဟံ သီလေန ဝါဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝဉ္ဇတရော ဝါ”တိ၊ “တတ္ထနိစ္စော ရဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော သဿတိသမံ တထေဝဌဿာမီ”တိ၊ “သီလေန သုဒ္ဓိ ဝတေန သုဒ္ဓိ သီလဗ္ဗတေန သုဒ္ဓိ”တိ၊ စ သုတ္တေ ဝုတ္တံ သီလဗ္ဗတံ ပရာမသန္တိ။ တတ္ထ အဝသုဘဝဝိသုဒ္ဓိ-
 အတ္ထန္တိ ဘဝသုခတ္ထု ဘဝဝိသုဒ္ဓိအတ္ထု။ တဿ ဂဟိတတ္တာတိ သီလဗ္ဗတပရာ-
 မာသဿ ဒိဋ္ဌိဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ ယထာ “ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယာ”တိ-
 အာဒိသု။ တေသန္တိ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာနံ။ ဒဿေတုံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ
 ဒေသနာယ။ တဗ္ဗိပရိတဿာတိ ယောနိသောမနသိကရောတော ကလျာဏ-
 ပုထုဇ္ဇနသံ။

တဿာတိ “သုတဝါ”တိအာဒိပါဌဿ။ တာဝါတိ “သုတဝါ”တိ ဣတော
 ပဋ္ဌာယ ယာဝ “သော ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ပဒံ၊ တာဝ ဣဒံ ပဒံ အဝဓိံ ကတွာတိ
 အတ္ထော။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနာတိ အရိယသပ္ပုရိသအရိယဓမ္မသပ္ပုရိသဓမ္မ-
 မနသိကရဏီယအမနသိကရဏီယပဒါနံ ယထာက္ကမံ မူလပရိယာယေ ဣဓ
 ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ သမ္ပန္နော။ ဝုတ္တပစ္စနိက-
 တောတိ “သုတဝါ အရိယသာဝကော၊ အရိယာနံ ဒဿာဝီ၊ သပ္ပုရိသာနံ
 ဒဿာဝီ”တိ ဧတေသံ ပဒါနံ သဗ္ဗာကာရေန ဝုတ္တဝိပရိတတော အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကောဝိဒဝိနိတပဒါနံ ပန န သဗ္ဗပ္ပကာရေန ဝုတ္တဝိပရိတတော။
 အရဟာ ဟိ နိပ္ပရိယာယေန အရိယဓမ္မေ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနိတော
 စ နာမ။ တေနာဟ “ပစ္စနိကတော စ သဗ္ဗာကာရေန။ ပ။ အရိယသာဝ-
 ကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ သိခါပုတ္တဝိပဿနာ။ ကေဓိ
 ပန “ဘင်္ဂဉာဏတော ပဋ္ဌာယ သိခါပုတ္တဝိပဿနာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တဒယုတ္တံ။ တဒနု-
 ဂ္ဂပေန အတ္ထေနာတိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ အနုရူပေန အရိယဌေန၊ န ပဋိဝေဓ-
 ဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇေနော ဟိ အယံ။ ယထာ စဿ
 “ယောပိ ကလျာဏပုထုဇ္ဇေနော”တိ အာရဘိတွာ “သောပိ ဝုစ္စတိ သိက္ခတိတိ
 သေက္ခော”တိ ပရိယာယေန သေက္ခသုတ္တေ၊ သေက္ခဘာဝေါ ဝုတ္တော၊
 ဧဝံ ဣဓ အရိယသာဝကဘာဝေါ ဝုတ္တော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာလက္ခ-
 ဏေဟိ ယေ အရိယသပ္ပုရိသဓမ္မဝိနယသင်္ခါတာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ တိဿော
 သိက္ခာ ဧဝ ဝါ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေသံ ဝသေန ဣမဿ အရိယသာဝကာဒိဘာဝေါ

၁-မ ၁-၁၄၆၊ မ ၂-၅၀-ပိဋေသု။	၂-မ ၁-၁၀-ပိဋေ။	၃-အဘိ ၁-၂၄၁-ပိဋေ။
၄-အဘိ ၁-၇၂-ပိဋေ။		၅-သံ ၃-၁၂-ပိဋေ။

ဝုတ္တော။ တေနာဟ “တဒနုရူပေန အတ္ထေနာ”တိ။ အရိယဿ သာဝကောတိ ဝါ အရိယသာဝကတ္ထေန ဧဝ ဝုတ္တော ယထာ “အဂမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ သိခါပ္ပတ္တိဝိပဿနာဂ္ဂဟဏဇ္ဈေတ္တ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အနိဝတ္တိပဋိပဒါယံ ဌိတဿ ဂဟဏတ္တန္တိ ယထာဝုတ္တော အတ္တသံဝဏ္ဏနာ သုဠုတရံ ယုဇ္ဇတေဝ။

၂၁။ ယထာ ဓာတုမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိဋ္ဌော ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော အာယတနာဒိမုခေန အဘိနိဝိဋ္ဌော အာယတနာဒိကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ဧဝံ သစ္စမုခေန အဘိနိဝိဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ “စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကော”တိ။ စတုရောဃနိတ္ထရဏတ္ထိကေဟိ ကာတဗ္ဗတော ကမ္မံ၊ ဘာဝနာ။ ကမ္မမေဝ ဝိသေသာဓိဂမဿ ဌာနံ ကာရဏန္တိ၊ ကမ္မေဝါယထာဝုတ္တေနဌေန ဌာနံ အဝဋ္ဌာနံ ဘာဝနာရက္ခော ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တဒေဝ စတုသစ္စမုခေန ပဝတ္တံ ဧတဿ အတ္ထိတိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကော။ ဥဘယံ နပ္ပဝတ္တတိ ဧတ္ထောတိ အပ္ပဝတ္တိ။ ဥဂ္ဂဟိတစတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနောတိ စ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ပါဠိတော အတ္တတော စ ဥဂ္ဂဟေတွာ မနသိကာရယောဂံ ကတွာ ဌိတော။ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ သမာရူဠောတိ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနေ ပတိဋ္ဌာယ တဒေဝ နာမရူပံ အနိစ္စာဒိတော သမ္မသန္နော။ သမန္နာဟရတိတိ ဝိပဿနာဝဇ္ဇနံ သန္နာယာဟ၊ တသ္မာယထာ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ သမန္နာဟရတိ အာဝဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ကထံ ပနေတ္ထ “မနသိ ကရောဘိ”တိ ဣမိနာ “ဝိပဿတိ”တိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဟောတိတိ အာဟ “တ္ထေ။ပ။ ဝုတ္တာ”တိ။ ဧတ္ထောတိ စ ဣမသ္မိံ သုတ္တေတိ အတ္ထော။ ဝိပဿတိတိ စ ယထာ ဥပရိ ဝိသေသာဓိဂမော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဉာဏစက္ခုနာ ဝိပဿတိ၊ ဩလောကေတိတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂေါပိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပုရိမဉ္စိ သစ္စဒ္ဓယံ ဂမ္ဘီရတ္တာ ဒုဒ္ဓသံ၊ ဣဘရံ ဒုဒ္ဓသတ္တာ ဂမ္ဘီရံ။

အဘိနိဝေသောဘိ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဝိပဿနာပဋိပတ္တိ။ တဒါရဗ္ဗဏေတိ တံ ရူပက္ခန္ဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တေ။ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဝဝတ္ထပေတွာတိ အဝိပရိတံ အတ္တနော အာရမ္မဏံ သဘာဝစ္ဆေဒနာဒိကိစ္စဇ္ဈေဝ အညာဏာဒိလက္ခဏဉ္စ အသင်္ကရတော ဟဒယေ ဌပေတွာ။ ဣမိနာ ပုဗ္ဗေနာမရူပပရိစ္ဆေဒေ ကတေပိ ဓမ္မာနံ သလက္ခဏဝဝတ္တာပနံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန သုဝဝတ္တာပိတံ နာမ ဟောတိတိ ဒဿေတိ ယထာ “ဒွိက္ခတ္တံ ဗဒ္ဓံ သုဗဒ္ဓ”န္တိ။ ဧဝံ ဟိ ဉာဘပရိညာယ ကိစ္စံ သိဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ ပစ္စယတော ပစ္စယုပ္ပန္နတော စ ဝဝတ္တာပိတတ္တာ ပါကဋ္ဌဘာဝေန သိဒ္ဓေနပိ သိဒ္ဓဘာဝေါ ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အဟုတွာ ဟောန္တိ”တိ။ အနိစ္စလက္ခဏံ အာရောပေတိတိ

အသတော ဟိ ဥပ္ပါဒေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န သတော၊ ဥပ္ပါဒဝန္တတာ စ နေသံ
 ဧကန္တေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိဘာဝတော၊ သတိ ဥပ္ပါဒေ အဝဿံ-
 ဘာဝိ နိရောဓောတိ နတ္ထေဝ နိစ္စတာဝကာသောတိ။ သူပဋ္ဌိတာနိစ္စတာယ စ
 ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မေဟိ အဘိဏ္ဍပဋိပဋ္ဌနတော ဒုက္ခမနဋ္ဌေန ဒုက္ခံ။ တေနာဟ
 “ဥဒယဗ္ဗယပဋိပဋ္ဌိတက္ခာ ဒုက္ခာတိ ဒုက္ခလက္ခဏံ အာရောပေတိ”တိ။
 ကတ္ထဝိပိသင်္ခါရဂတေ “မာဇီရိ မာ ဗျာဓိယိ”တိ အလဗ္ဘနတော နတ္ထိ ဝသဝတ္တ-
 နန္တိ အာဟ “အဝသဝတ္တနတော အနတ္တာတိ အနတ္တလက္ခဏံ အာရောပေ-
 တိ”တိ။ ပဋိပါဒိယာတိ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိပရမ္ပရာယ။

တသ္မိံ ခဏောတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ။ ဧကပဋိဝေဓေနေဝါတိ ဧက-
 ဉာဏေနောပဋိပဋ္ဌိနေန။ ပဋိဝေဓော ပဋိသဘာတာဘာဝေန ဝိသယေ နိဿင်္ဂ-
 စာရသင်္ခါတံ နိဗ္ဗိဇ္ဈနံ။ အဘိသမယော အဝိရဇ္ဈိတွာ ဝိသယဿ အဓိဂမသင်္ခါတော
 အဝမောဓော။ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဧတ္ထကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဘိယျော”တိ
 ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဇာနနမေဝ ဝုတ္တနယေန ပဋိဝေဓောတိ ပရိညာပဋိဝေဓော။
 အယံ ယထာ ဉာဏေ ပဝတ္တေ ပစ္ဆာ ဒုက္ခဿ သရူပါဒိပရိစ္ဆေဒေ
 သမ္မောဟော န ဟောတိ၊ တထာ ပဝတ္တိံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တော၊ န ပန
 မဂ္ဂဉာဏဿ “ဣဒံ ဒုက္ခံ”န္တိ အာဒိနာပိ ဝုတ္တနတော။ တေနာဟ “န ဟိဿ
 တသ္မိံ သမယေ”တိအာဒိ။ ပဟိနဿ ပုန အပ္ပဟာတဗ္ဗတာယ ပကဋ္ဌိ
 ဟာနံ စဇနံ သမုတ္တိန္တနံ ပဟာနံ၊ ပဟာနမေဝ ဝုတ္တနယေန ပဋိဝေဓောတိ
 ပဟာနပဋိဝေဓော။ အယမ္ပိ ယေန ကိလေသေန အပ္ပဟိယမာနေန
 မဂ္ဂဘာဝနာယ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အသတိ စ မဂ္ဂဘာဝနာယ ယော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
 တဿ ကိလေသဿ ပဒဃာတံ ကရောန္တဿ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒေ-
 န္တဿ ဉာဏဿ တထာပဝတ္တိယာ ပဋိသဘာတာဘာဝေန နိဿင်္ဂစာရံ
 ဥပါဒါယ ဧဝံ ဝုတ္တော။ သစ္စိကိရိယာ ပစ္စက္ခကရဏံ၊ အနုဿဝါကာရ-
 ပရိဝိတက္ကာဒိကေ မုဉ္ဇိတွာ သရူပတော အာရမ္မဏကရဏံ ဣဒံ တန္တိ
 ယထာသဘာဝတော ဂဟဏံ၊ သာ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ပဋိဝေဓောတိ
 သစ္စိကိရိယာပဋိဝေဓော။ အယံ ပန ယဿ အာဝရဏဿ အသမုတ္တိန္တနတော
 ဉာဏံ နိရောဓံ အာလမ္ဘိတုံ န သက္ခောတိ၊ တဿ သမုတ္တိန္တနတော တံ
 သရူပတော ဝိဘာဝိတမေဝ ပဝတ္တတိတိ ဧဝံ ဝုတ္တော။

ဘာဝနာ ဥပ္ပါဒနာ ဝဗ္ဗနာ စ၊ တတ္ထ ပဌမမဂ္ဂေ ဥပ္ပါဒနဋ္ဌေန၊ ဒုတိယာဒိသု
 ဝဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ ဥဘယတ္ထာပိ ဝါဥဘယထာပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဌမမဂ္ဂေါပိ ဟိ ယထာရဟံ
 ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယံ ပဝတ္တံ ပရိဇာနနာဒိ ဝဗ္ဗေန္တော ပဝတ္တောတိ တတ္ထာပိ ဝဗ္ဗနဋ္ဌေန

ဘာဝနာ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ဒုတိယာဒိသုပိ အပ္ပဟိနကိလေသပ္ပဟာနတော ပုဂ္ဂလန္တရသာဓနဘော ဥပ္ပါဒနဋ္ဌေန ဘာဝနာ၊ သာ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ပဋိဝေဓောတိ ဘာဝနာပဋိဝေဓော။ အယမ္ပိ ဟိ ယထာ ဉာဏေ ပဝတ္တေ ပစ္ဆာ မဂ္ဂဓမ္မာနံ သရူပပရိစ္ဆေဒေ သမ္မောဟောန ဟောတိ၊ တထာ ပဝတ္တိမေဝ ဂဟေတွာ ဝုတ္တော၊ တိဋ္ဌတု တာဝ ယထာဓိဂတမဂ္ဂဓမ္မံ ယထာပဝတ္တေသု ဖလဓမ္မေသုပိ အယံ ယထာဓိဂတသစ္စဓမ္မေသု ဝိယ ဝိဂတသမ္မောဟောဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော ဝိဒိတဓမ္မော ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော”တိ။ ယတော စသံ ဓမ္မတာသဉ္ဇောဒိတာ ယထာဓိဂတသစ္စဓမ္မာဝလမ္ဘိနိယော မဂ္ဂဝိထိတော ပရတော မဂ္ဂဖလပဟိနာဝသိဋ္ဌကိလေသနိဗ္ဗာနာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ ပဝတ္တန္တိ။ ဒုက္ခသစ္စဓမ္မာ ဟိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒယော။ အယဉ္စ အတ္တဝဏ္ဏနာ “ပရိညာဘိသမယေန”တိအာဒိသုပိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာ။ **ကောဘိသမယေန အဘိသမေတိတိ** ဝုတ္တမေဝတ္တံ ဝိဘူတတရံ ကတွာ ဒဿေတုံ “**နော ဝ ခေါ အညမညေန ဉာဏေန**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝိတဏ္ဏဝါဒီ ပနာဟ “အရိယမဂ္ဂဉာဏံ စတုသု သစ္စေသု နာနာဘိသမယဝသေန ကိစ္စကရဏံ၊ န ကောဘိသမယဝသေန။ တံ ဟိ ကာလေန ဒုက္ခံ ပဇာနာတိ၊ ကာလေန သမုဒယံ ပဇဟတိ၊ ကာလေန နိရောဓံ သစ္စိကရေတိ၊ ကာလေန မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ အညထာ ကေဿ ဉာဏဿ ကေသ္မိံ ခဏေ စတုကိစ္စကရဏံ န ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိဒံ ကတ္ထမိ ဒိဋ္ဌမ္ပိ သုတ္တံ အတ္ထိ”တိ။ သောဝတ္တဗ္ဗော— ယဒိ အရိယမဂ္ဂဉာဏံ နာနာဘိသမယဝသေန သစ္စာနိ အဘိသမေတိ၊ န ကောဘိသမယဝသေန၊ ဧဝံ သန္တေ ပစ္စေကမ္ပိ သစ္စေသု နာနက္ခဏေနေဝ ပဝတ္တေယျ၊ န ကေက္ခဏေန၊ တထာ သတိ ဒုက္ခာဒိနံ ဧကဒေသေကဒေသမေဝ ပရိဇာနာတိ ပဇဟတိတိ အာပဇ္ဇတိတိ နာနာဘိသမယေ ပဌမမဂ္ဂါဒိဟိ ပဟာတဗ္ဗာနံ သညောဇနတ္တယာဒိနံ ဧကဒေသေကဒေသပ္ပဟာနံ သိယာတိ ဧကဒေသသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာဒိတာ၊ တတော ဧဝံ ဧကဒေသသောတာပန္နာဒိတာ စ အာပဇ္ဇတိ အနန္တရဖလတ္တာ လောကုတ္တရကုသလာနံ၊ န စ တံ ယုတ္တံ။ န ဟိ ကာလဘေဒေန ဝိနာ သော ဧဝံ သောတာပန္နော စ အသောတာပန္နော စာတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။

အပိစာယံ နာနာဘိသမယဝါဒီ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “မဂ္ဂဉာဏံ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ကိံ အာရမ္မဏတော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ဥဒါဟု ကိစ္စတော”တိ? ဇာနမာနော “ကိစ္စတော”တိဝဒေယျ၊ “ကိစ္စတောပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ ကိံ နာနာဘိသမယေန”တိဝတွာ

ပဋိပုပ္ဖိယာ နိဒဿနေန သညာပေတဗ္ဗော။ အထ “အာရမ္မဏတော” တိ ဝဒေယျ။
 ဧဝံ သန္တေ တဿ ဉာဏဿ ဝိပဿနာဉာဏဿ ဝိယ ဒုက္ခသမုဒယာနံ
 အစ္စန္တပရိညာသမုစ္ဆေဒါ န ယုတ္တာ အနိဿဋ္ဌတ္တာ။ တထာ မဂ္ဂဒဿနံ။ န ဟိ
 မဂ္ဂေါ သယမေဝ အတ္တာနံ အာရမ္မ ပဝတ္တတိတိ ယုတ္တံ၊ မဂ္ဂန္တရပရိကပ္ပနာယ
 ပန အနဝဋ္ဌာနံ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တိဏိ သစ္စာနိ ကိစ္စတော၊ နိရောဓံ ကိစ္စတော
 စ အာရမ္မဏတော စ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဧဝံ အသမ္မောဟတော ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ
 မဂ္ဂဉာဏဿ နတ္ထေဝ နာနာဘိသမယော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ယော ဘိက္ခဝေ
 ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတိ” တိ အာဒိ။ န စေတံ ကာလန္တရ-
 ဒဿနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ယော န ခေါ အာဝုသော ဒုက္ခံ ပဿတိ၊
 ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ။ ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ သော ပဿတိ” တိ ဧကစ္စဒဿန-
 သမင်္ဂိနော အညသစ္စဒဿနသမင်္ဂိဘာဝဝိစာရဏာယံ တဒတ္ထသာနေတ္ထံ
 အာယသ္မတာ ဂဝမ္ပတိတ္ထေရေန အာဘတတ္တာ၊ ပစ္စေကဉ္စ သစ္စတ္တယဒဿနဿ
 ယောဇိတတ္တာ၊ အညထာ ပုရိမဒိဋ္ဌဿ ပန အဒဿနတော သမုဒယာဒိဒဿန-
 မယောဇနိယံ သိယာ။ န ဟိ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ လောကီယမဂ္ဂေါ ဝိယ
 ကတကာရီဘာဝေန ပဝတ္တတိ သမုစ္ဆေဒကတ္တာ၊ တထာ ယောဇနေန စ
 သဗ္ဗဒဿနံ ဒဿနန္တရပရမန္တိ ဒဿနာနုပရမော သိယာတိ ဧဝံ အာဂမတော
 ယုတ္တိတော စ နာနာဘိသမယော န ယုဇ္ဇတိတိ သညာပေတဗ္ဗော။ ဧဝံ စေ
 သညတ္တိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ ဂစ္ဆတိ၊ အဘိဓမ္မေ၂
 ဩဓိသောကထာယ သညာပေတဗ္ဗောတိ။

နိရောဓံ အာရမ္မဏတောတိ နိရောဓမေဝ အာရမ္မဏတောတိ နိယမော
 ဂဟေတဗ္ဗော၊ န အာရမ္မဏတောဝါတိ။ တေန နိရောဓေ ကိစ္စတောပိ ပဋိဝေဓော
 သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တသ္မိံ သမယေတိ သစ္စာနံ အဘိသမယေ။ ဝိသတိဝတ္ထု၊ ကာ-
 တိအာဒိ “တိဏိ သညောဇနာနိ” တိ ဝုတ္တာနံ သရူပဒဿနံ။ စတူသု အာသဝေ သူတိ
 ဣဒံ အဘိဓမ္မနယေန ဝုတ္တံ၊ န သုတ္တန္တနယေန။ န ဟိ သုတ္တေ ကတ္တမိ စတ္တာရော
 အာသဝါ အာဂတာ အတ္တိ။ ယဒိ ဝိစိကိစ္ဆာ န အာသဝေါ၊ အထ ကသ္မာ
 “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ
 အာသဝါ ဒဿနာပဟာတဗ္ဗာ” တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဒဿနာပဟာတဗ္ဗာ” တိ-
 အာဒိ။ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နတ္တာတိ ဧတေန သမ္ဗာသင်္ဂပ္ပဿ ဝိယ ပညာက္ခန္ဓေ
 ကိစ္စသဘာဂတာယ ဣဓ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာသဝသင်္ဂဟော ကတောတိ
 ဒဿေတိ။

သဗ္ဗော အတ္တဂ္ဂါဟော သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိနိမုတ္တော နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ “ဆန္တံ
ဒိဋ္ဌိနံ။ ပ။ ဝိဘတ္တာ”တိ။ သာ ဟိ ဒိဋ္ဌိ ဧကသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ သန္တာနေ စ ဌိတံ
ဧကဋ္ဌံ၊ တတ္ထ ပဌမံ သဟဇာတေကဋ္ဌံ၊ ဣတရံ ပဟာနေကဋ္ဌံ၊ တဒုဘယမ္ပိ
နိဒ္ဒါရေတွာ ဒဿေတုံ “ဒိဋ္ဌာသဝေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗထာဝီတိ သဗ္ဗပ္ပ-
ကာရေန၊ သဟဇာတေကဋ္ဌပဟာနေကဋ္ဌပ္ပကာရေဟိတိ အတ္တော။ အဝသေ-
သာတိ ဒိဋ္ဌာသဝတော အဝသိဋ္ဌာ။ တယောဝိ အာသဝါတိ ကာမာသဝဘဝါ-
သဝအဝိဇ္ဇာသဝါ။ တထာ ဟိ ပုဗ္ဗေ “စတုသု အာသဝေသု”တိ ဝုတ္တံ။ တဿာတိ
ယသ္မာ ဗဟု ဧဝေတ္ထ အာသဝါ ပဟာတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော
ကဘော “ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဒဿနာ ပဟာတဗ္ဗာ”တိ။ ပေါရာ-
ဏာနန္တိ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ၊ “ပုရာတနာနံ မဇ္ဈိမဘာဏကာန”န္တိ စ ဝဒန္တိ။

ဒဿနာ ပဟာတဗ္ဗာတိအာဒိသု ယံ ဝတ္ထုပ္ပံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

ဒဿနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဝရာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၂၂။ သံဝရာဒီဟိတိ သံဝရပဋိသေဝနအဓိဝါသနပရိဝဇ္ဇနဝိနောဒနေဟိ။
သဗ္ဗေသမ္ပိဘိ စတုန္တမ္ပိ အရိယမဂ္ဂါနံ။ အယန္တိ သံဝရာပဟာတဗ္ဗာဒိကထာ
ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ ဟေဋ္ဌာ “ဥပက္ခိလေသဝိသောဓနံ
အာဒိ ကတွာ အာသဝက္ခယပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထ”န္တိ သုတ္တန္တဒေသနာယ ပယော-
ဇနံ ဝုတ္တံ။ န ဟိ သက္ကာ အာဒိတော ဧဝ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတုံ၊ အထ ခေါ
သမာဒိန္နသီလော ဣန္ဒြိယေသု ဝုတ္တဒ္ဓါရော “သင်္ခါယေကံ ပဋိသေဝတိ၊
သင်္ခါယေကံ အဓိဝါသေတိ၊ သင်္ခါယေကံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သင်္ခါယေကံ ဝိနော-
ဒေတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ စတုရာပဿေနပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇမာနော သမ္မသနဝိဓိံ
ဩတရိတွာ အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂါယာ အာသဝေ
ခေပေတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သေယျထာဝိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေါ
အနုပုဗ္ဗနိန္ဓော အနုပုဗ္ဗပေါဏော အနုပုဗ္ဗပဗ္ဗာရော၊ န အာယတကေနေဝ
ပပါတော၊ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ
အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ၊ န အာယတကေနေဝ အညာပဋိဝေဓော”တိ ၂။

ဣဓာတိ အယံ ဣဓ-သဒ္ဓေါ သဗ္ဗာကာရတော ဣန္ဒြိယသံဝရသံဝုတဿ ပုဂ္ဂလဿ သန္တိဿယဘူတသာသနပရိဒီပနော၊ အညဿာသနဿ တထာဘာဝ-
 ပဋိသေဓနော စာတိ ဝုတ္တံ “ဣမသ္မိံ သာသဓန”တိ။ အာဒိနဝ-
 ပဋိသင်္ခါတိ အာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာ။ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိံ ခံသိတံ။ အနု-
 ဗျဉ္ဇနသောတိ ဟတ္ထပါဒဟသိတကထိတဝိလောကိတာဒိပ္ပကာရဘာဝသော။
 တံ ဟိ အယောနိသော မနသိကရောတော ကိလေသာနံ အနု အနု ဗျဉ္ဇန-
 တော “အနုဗျဉ္ဇန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တာဒိကဿ ဝါ
 ကိလေသဝတ္ထုဘူတဿ ဝါ နိမိတ္တဿ ဂါဟော။ အာဒိတ္တပရိယာယနယေနာတိ
 အာဒိတ္တပရိယာယေ၊ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ အာဒိနဝပဋိသင်္ခါတိ
 ယောဇနာ။ ယထာ ဣတ္ထိယာ ဣန္ဒြိယန္တိ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ န ဝေမိဒံ၊ ဣဒံ ပန စက္ခု၊ မေဓ
 ဣန္ဒြိယန္တိ စက္ခု၊ နှိယန္တိ။ တိတ္ထကာကော ဝိယာတိ တိတ္ထေ ကာကော တိတ္ထ-
 ကာကော၊ နဒိယာ သမတိက္ကမနတိတ္ထေ နိယတဋ္ဌိတိကော။ အာဝါဒကန္တိ-
 ဝေတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧဝံ တပုဂ္ဂိုလေဝုတ္တိတာယ စက္ခု၊ နှိယေ နိယတဋ္ဌာနော သံဝရော စက္ခု၊ နှိယ-
 သံဝရော။ မုဋ္ဌဿန္တံ သတိပဋ္ဌိပက္ခာ အကုသလဓမ္မာ။ ယဒိပိ အညတ္ထ အသင်္ခေယျမ္ပိ
 ဘဝင်္ဂစိတ္တံ နိရန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဿာဒဃဋ္ဌနာဝဇ္ဇနုပ္ပါဒါနံ ပန အန္တရေ ဒွေ ဧဝ
 ဘဝင်္ဂစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အယံ စိတ္တနိယာမောတိ အာဟာ ဘဝဓေ “ဒိက္ခန္တိ၊
 ဥပ္ပဇ္ဇိက္ခာ နိရုဇ္ဈေ”တိ။

ဇဝနက္ခန္ဓေ ပန သဓေ ဒုဿီလျံ ဝါတိအာဒိ၊ ပုန အဝစနတ္ထံ ဣဓေဝံ သဗ္ဗံ
 ဝုတ္တန္တိ ဆဿ ခွါရေသု ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ န ဟိ ပဉ္စဒွါရေ ကာယဝစိ-
 ဒုစ္စရိတသင်္ခါတော ဒုဿီလျသံဝရော အတ္ထိတိ သော မနောဒွါရဝသေန၊ ဣတ-
 ရော ဆန္တမ္ပိ ဒွါရာနံ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော။ မုဋ္ဌဿန္တောဒိနံ ဟိ သတိပဋ္ဌိ-
 ပက္ခာဒိလက္ခဏာနံ အကုသလဓမ္မာနံ သိယာ ပဉ္စဒွါရေ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တွေဝ ကာယိ-
 ကဝါစသိကဝိတိက္ကမဘူတဿ ဒုဿီလျဿ တတ္ထ ဥပ္ပတ္တိ ပဉ္စဒွါရိကဇဝနာနံ
 အဝိညတ္တိဇနကတ္တာတိ။

ယထာ ကိန္တိ ယေန ပကာရေန ဇဝနေ ဥပ္ပဇ္ဈမာနော အသံဝရော
 “စက္ခုဒွါရေ အသံဝရော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ နိဒဿနံ ကိန္တိ အတ္ထော။
 ယထာတိအာဒိနာ နဂရဒွါရေ အသံဝရေ သတိ တံသမ္ပန္နာနံ ဃရာဒိနံ

၁-အံ-ဇီ ၃-၁၂၄-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သံ ၂-၂၅၁၊ ဝိ ၃-၄၄-ဝိဇ္ဇေသု။
 ၃-ဝိသုဒ္ဓိ-ဇီ ၁-၄၉၊ မူလဇီ ၁-၁၇၅-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

အသံဝုတတာ ဝိယ ဇေနော အသံဝရေ သတိ တံသမ္ပန္နာနံ ခွါရာဒီနံ အသံ-
 ဝုတတာတိ အညာသံဝရေ အညာသံဝုတတာသာမညမေဝ နိဒဿေတိ၊ န
 ပုဗ္ဗာပရသာမညံ၊ အန္တောဗဟိသာမညံ ဝါ။ သမ္ပန္နော စ ဇေနေန ခွါရာဒီနံ
 ကေသန္တတိပရိယာပန္နတာယ ဧဝံ ဒဠဗ္ဗော။ ပစ္စယဘာဝေန ပုရိမနိပ္ပန္တံ ဇေန-
 ကာလေ အသန္တမ္ပိ ဘဝင်္ဂါဒိ ဖလနိပ္ပတ္တိယာ စက္ခာဒိ ဝိယ သန္တံယေဝ နာမ။
 န ဟိ ဓရမာနံယေဝ “သန္တ”န္တံ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ သတိ ခွါရာဘဝင်္ဂါဒိကေ ပစ္စာ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဇေနံ ဗာဟိရံ ဝိယ ကတွာ နဂရဒွါရသမာနံ ဝုတ္တံ၊ ဣတရဉ္စ
 အန္တောနဂရသရာဒိသမာနံ။ ဇေနဿ ဟိ ပရမတ္ထတော အသတိပိ ဗာဟိရ-
 ဘာဝေ ဣတရဿ စ အပ္ပန္နရဘာဝေ “ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ
 ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပတ္တိလေသေဟိ ဥပတ္တိလိဋ္ဌ”န္တံ အာဒိဝစနတော
 အာဂန္တုကဘူတဿ ကဒါစိ ကဒါစိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ ဇေနဿ ဗာဟိရဘာဝေါ၊
 တဗ္ဗိရရသဘာဝဿ ဣတရဿ အပ္ပန္နရဘာဝေါ စ ပရိယာယတော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ ဇေနော ဝါ အသံဝရေ ဥပ္ပန္နော တတော ပရံ ခွါရာဘဝင်္ဂါဒီနံ အသံဝရ-
 ဟေတုဘာဝါပတ္တိတော နဂရဒွါရသဒိသေန ဇေနေန ပဝိသိတွာ ဒုဿီလျာဒိ-
 စောရာနံ ခွါရာဘဝင်္ဂါဒိသု မုသနံ ကုသလဘဏ္ဍဝိနာသနံ ဒဠဗ္ဗံ။ ဥပ္ပန္နော ဟိ
 အသံဝရေ ခွါရာဒီနံ တဿ ဟေတုဘာဝေါ ပညာယတိ၊ သော စ ဥပ္ပဇ္ဇမာ-
 နောယေဝ ခွါရာဒီနံ သံဝရူပနိဿယဘာဝံ ပဋိဗာဟေန္တောယေဝ ပဝတ္တတိတိ
 အယံ ဟေတ္ထ အသံဝရာဒီနံ ပဝတ္တိနယော။ ပဉ္စဒွါရေ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ
 အာပါထဂတေ ယထာပစ္စယံ အကုသလဇေနော ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတိဇ္ဈေ
 မနောဒွါရိကဇေနံ တံယေဝ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတရတိ၊ ပုန
 တသ္မိံယေဝ ဒွါရေ “ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိအာဒိနာ ဝိသယံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဇေနံ
 ဘဝင်္ဂံ ဩတရတိ၊ ပုန ဝါရေ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန ဇေနံ ဇေတိ၊ ပုနပိ ယဒိ တာဒိသံ
 အာရမ္မဏံ အာပါထမာဂစ္ဆတိ၊ တံသဒိသမေဝ ပဉ္စဒွါရေ ရူပါဒိသု ဇေနံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ သန္တာယ ဝုတ္တံ “ဝေမေဝ ဇေနော ဒုဿီလျာဒိသု ဥပ္ပန္နောသု တသ္မိံ
 အသံဝရေ သတိ ခွါရမ္ပိ အဝုတ္တ”န္တံ အာဒိ။ အယံ တာဝ အသံဝရပက္ခေ
 အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

သံဝရပက္ခေပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သံဝရေန သမန္တာ-
 ဂတော ပုဂ္ဂလော သံဝုတောတိ ဝုတ္တောတိ အာဟ “ဥပေတောတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ”တိ။ ကေန္တံ ကတွာတိ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော”တိ ပဒဉ္စ
 အတ္ထတော အဘိန္တံ သမာနံ ကတွာ။ အယမေဝ ဝေတ္ထ အတ္ထော

သုန္ဒရတရော ဥပရိပါဠိယာ သံသန္တနတော။ တေနာဟ “တထာဟိ”တိ-
 အာဒိ။ ယန္တိ အာဒေသောတိ ဣမိနာ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန သဗ္ဗိ ဝစနဝိပလ္လာ-
 သော ကတောတိ ဒဿေတိ၊ နိပါတပဒံ ဝါ ဧတံ ပစ္စတ္တပုထုဝစနတ္ထံ။
 ဝိဿာတကရာတိ စိတ္တဝိဿာတကရဏာ စိတ္တဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကာ စ။ ယထာ-
 ဝုတ္တကိလေသဟေတုကာ ဒါဟာနုဗန္ဓာ ဝိပါကာ ဧဝံ ဝိပါကပရိဋ္ဌာဟာ။
 ယထာ ပနေတ္ထ အာသဝါ အညေ စ ဝိဿာတကရာ ကိလေသဝိပါက-
 ပရိဋ္ဌာဟာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ “စက္ခုဒွါရေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဝိ-
 ညေယျမေဝ။ ဧတ္ထ စ သံဝရဏူပါယော၊ သံဝရိတဗ္ဗံ၊ သံဝရော၊ ယတော သော
 သံဝရော၊ ယတ္ထ သံဝရော၊ ယဉ္စ သံဝရဖလန္တိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ကထံ? ပဋိသင်္ခါယောနိသောတိ ဟိ သံဝရဏူပါယော။ စက္ခုန္ဓြိယံ သံဝရိတဗ္ဗံ။
 သံဝရဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ သတိ သံဝရော။ အသံဝုတဿာတိ သံဝရဏာ-
 ဝမိ။ အသံဝရတော ဟိ သံဝရဏံ။ သံဝရိတဗ္ဗဂ္ဂဟဏေန သိဒ္ဓေါ ဣဓ
 သံဝရဝိသယော။ စက္ခုန္ဓြိယံ ဟိ သံဝရဉာဏံ ရူပါရမ္မဏေ သံဝရိယတိတိ
 အဝုတ္တသိဒ္ဓေါယမတ္ထော။ အာသဝတန္တိမိတ္တကိလေသာဒိပရိဋ္ဌာဟာဘာဝေါ
 ဗလံ။ ဧဝံ သောတဒွါရာဒိသုဝိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗတ္ထေဝါတိ မနောဒွါရေ
 ပဉ္စဒွါရေ စာတိ သဗ္ဗသ္မိံ ဒွါရေ။

သံဝရာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိသေဝနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၂၃။ ပဋိသင်္ခါယောနိသော ဝိဝရန္တိအာဒိသု “သီတဿ ပဋိဿာတာယာ”-
 တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ပစ္စဝေက္ခဏမေဝ ယောနိသော ပဋိသင်္ခါ။ ဤဒိသန္တိ ဧဝရူပံ
 ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ။ ဘဝပတ္တနာယ အဿာဒယတောတိ ဘဝပတ္တနာမုခေန ဘာဝိတံ
 အာရမ္မဏံ အဿာဒေန္တဿ။ ဝိဝရန္တိ နိဝါသနာဒိယံ ကိဉ္စိစိဝရံ။ ပဋိသေဝတိတိ
 နိဝါသနာဒိဝသေန ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ယာဝဒေဝါတိ ပယောဇနပရိမာဏနိယမနံ။
 သီတပဋိဿာတာဒိယေဝ ဟိ ယောဂိနော စိဝရပဋိသေဝနေ ပယောဇနံ။
 သီတဿာတိ ဓာတုက္ခောဘတော ဝါ ဥတုပရိဏာမတော ဝါ ဥပ္ပန္နသီတဿ။
 ပဋိဿာတာယာတိ ပဋိဗာဟနတ္ထံ တပ္ပစ္စယဿ ဝိကာရဿ ဝိနောဒနတ္ထံ။
 ဥက္ခယာတိ အဂ္ဂိသန္တာပတော ဥပ္ပန္နဿ ဥက္ခယ။ ခုံသဒယော ပါကဋ္ဌာ-
 ယေဝ။ ပုန ယာဝဒေဝါတိ နိယတပယောဇနပရိမာဏနိယမနံ။ နိယတံ
 ဟိ ပယောဇနံ စိဝရပဋိသေဝနဿ ဟိရိကောဝိနပဋိစ္ဆာဒနံ၊ ဣတရံ ကဒါစိ

ကဒါစိ။ ဟိရိကောပိနန္တိ သမ္မာဓဋ္ဌာနံ။ ယသ္မိံ ဟိ အင်္ဂေ ဝိဝဋ္ဌေ ဟိရိ
ကုပ္ပတိ ဝိနဿတိ၊ တံ ဟိရိယာ ကောပနတော ဟိရိကောပိနံ၊ တဿ
ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ စိဝရံ ပဋိသေဝတိ။

ဝိဇ္ဇာပါတန္တိ ယံ ကိဉ္စိ အာဟာရံ။ သော ဟိ ပိဏ္ဍောလျေန ဘိက္ခုနာယ
ပတ္တေ ပတနတော တတ္ထ တတ္ထ လဒ္ဓဘိက္ခာပိဏ္ဍာနံ ပါတော သန္တိပါတောတိ
“ဝိဇ္ဇာပါတော”တိ ဂုစ္စတိ။ နေဝ ဒဝါယာတိ န ကိဋ္ဌနာယ။ န မဒါယာတိ
န ဗလမဒမာနမဒပုရိသမဒတ္ထံ။ န မဏ္ဍနာယာတိ န အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ပိဏန-
ဘာဝတ္ထံ။ န ဝိဘူသနာယာတိ န တေသံယေဝ သောဘနတ္ထံ၊ ဆဝိသမ္ပတ္တိ-
အတ္တန္တိ အတ္တော။ ဣမာနိ စ ပဒါနိ ယထာက္ကမံ မောဟဒေါသသဏ္ဌာန-
ဝဏ္ဏရာဂူပနိဿယပဟာနတ္ထာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပုရိမံ ဝါ ဒွယံ အတ္တနော
အတ္တနော သံကိလေသုပ္ပတ္တိနိသေနေတ္ထံ၊ ဣတရံ ပရဿပိ။ စတ္တာရိပိ ကာမ-
သုခလ္လိကာနုယောဂဿ ပဟာနတ္ထံ ဂုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကာယဿာတိ
ရူပကာယဿ။ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ ပဗန္ဓုဌိတတ္ထဉ္စေဝ ပဝတ္တိယာ
အဝိစ္ဆေဒနတ္ထဉ္စ ဖိရကာလဌိတတ္ထံ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ပဝတ္တာပနတ္ထံ။ ဝိဟိံသုပရတိ-
ယာတိ ဇိဃန္တောဒုက္ခဿ ဥပရမဏတ္ထံ။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ သာသန-
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယာနံ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ။ ဣတိတိ ဧဝံ ဣမိနာ ဥပါယေန။ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ
ပဋိဟန္တိ၊ ပုရာဏံ အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနံ ပဋိဟနိဿာမိ။ နဝဉ္စ
ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ နဝံ ဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာ-
မိတိ။ တဿာ ဟိ အနုပ္ပန္နာယ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထမေဝ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဧတ္ထ စ
အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ နာမ ယထာပဝတ္တာ ဇိဃန္တောနိမိတ္တာ
ဝေဒနာ။ သာ ဟိ အဘုဉ္ဇန္တဿ ဘိယျော ဘိယျော ပဝေဒနဝေဒန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာပိ ဒုဒါနိမိတ္တာဝ အင်္ဂဒါဟသူလာဒိဝေဒနာ
အပ္ပဝတ္တာ။ သာ ဟိ ဘုတ္တပစ္စယာ အနုပ္ပန္နာဝ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ ဝိဟိံသ-
ာနိမိတ္တာ စေတာသံ ဝိဟိံသာယ ဝိသေသော။

ယာတြာ စ မေ အဝိဿတိတိ ယာပနာ စ မေ စတုန္တံ ဣရိယာ-
ပထာနံ ဘဝိဿတိ။ ယာပနာယာတိ ဣမိနာ ဇီဝိတိန္ဒြိယယာပနာ ဂုတ္တာ၊
ဣစ စတုန္တံ ဣရိယာပထာနံ အဝိစ္ဆေဒသင်္ခါတာ ယာပနာတိ အယမေတာသံ
ဝိသေသော။ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ အယုတ္တပရိယေသန-
ပဋိဂ္ဂဟာဏပရိဘောဂပရိဝဇ္ဇနေန အနဝဇ္ဇတာ၊ ပရိမိတပရိဘောဂေန ဖာသု-
ဝိဟာရော။ အသပ္ပါယာပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ အရတိတန္တိဝိဇ္ဇိတာဝိည-
ဂရဟာဒိဒေါသာဘာဝေန ဝါ အနဝဇ္ဇတာ၊ သပ္ပါယပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ

ကာယဗလသမ္ဘဝေန ဖာသုဝိဟာရော။ ယာဝဒတ္ထဥဒရာဝဒေဟကဘောဇနပရိ-
ဝဇ္ဇနေန သေယျသုခပဿသုခမိဒ္ဓသုခါဒိနံ အဘာဝတော အနဝဇ္ဇတာ၊
စတုပဉ္စာလောပမတ္တဥိနဘောဇနေန စတုဇ္ဈရိယာပထယောဂျတာပါဒနတော
ဖာသုဝိဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတွာ ဥဒကံ ပိဝေ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော”တိ။

တ္ထောဝတာ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟော၊ မဇ္ဈိမာ စ ပဋိပဒါ ဒိပိတာ ဟောတိ။

သေနာသနန္တိ သယနန္တ အာသနန္တ။ ယတ္ထ ဟိ ဝိဟာရာဒိကေ သေတိ နိပဇ္ဇတိ၊
အာသတိ နိဿိဒတိ၊ တံ သေနာသနံ။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနပဋိသလ္လာ-
နာရာမတ္တန္တိ ဥတုယေဝ ပရိသဟနဋ္ဌေန ပရိဿယော၊ သရိရာဗာဓစိတ္တဝိက္ခေပ-
ကရော၊ အထ ဝါ ယထာဝုတ္တော ဥတု စ သီဟဗျုပ္ပါဒိပါကဋ္ဌပရိဿယော စ
ရာဂဒေါသာဒိပဋိစ္ဆန္တပရိဿယော စ ဥတုပရိဿယော၊ တဿ ဝိနောဒနတ္ထံ
စေဝ ကေဘာဝသုခတ္ထန္တ။ ဣဒဉ္စ စိဝရပဋိသေဝနေ ဟိရိကောဝိနပဋိစ္ဆာဒနံ ဝိယ
တဿ နိယတပယောဇနန္တိ ပုန “ယာဝဒေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရန္တိ ရောဂဿ ပစ္စနိကပ္ပဝတ္တိယာ ဂိလ္လာန-
ပစ္စယော၊ တတော ဧဝ ဘိသက္ကဿ အနညာတဝတ္ထုတာယ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဇီဝိ-
တဿ ပရိဝါရသမ္ဘာရဘာဝေဟိ ပရိက္ခာရော စာတိ ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ-
ပရိက္ခာရော၊ တံ။ ဥပ္ပန္နာနန္တိ ဇာတာနံ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ ဝေယျာဗာဓိကာနန္တိ
ဗျာဗာဓတော ဓာတုက္ခောဘတော စ တန္တိဗ္ဗတ္တရောဂတော စ ဇာတာနံ။
ဝေဒနာနန္တိ ဒုက္ခဝေဒနာနံ။ အဗျာမဇ္ဈပရမတာယာတိ နိဒ္ဒါက္ခပရမဘာဝါယ
ပဋိသေဝါမီတိ ယောဇနာ။ ဧဝမေတ္ထ သင်္ခေပေနေဝ ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
နဝေဒနုပ္ပါဒနတောမီတိ န ကေဝလံ အာယတိ ဧဝ ဝိပါကပရိဋ္ဌာဟာ၊
အထ ခေါ အတိဘောဇနပစ္စယာ အလံသာဠကောဒိနံ ဝိယ နဝေဒနုပ္ပါဒန-
တောပိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

ပဋိသေဝနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိဝါသနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၂၄။ ခမောတိ ခမနကော။ ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ စလနံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္စာ-
 ဂေါတိ အာဟ “စလတိ ကမ္မတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ”တိ။ အဓိမတ္တန္တိ ဥဏှံ
 သဟတိ။ သဟန္တော စ န နဂ္ဂသမဏာဒယော ဝိယ သဟတိ။ အထ ခေါ
 ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနေနာတိ အာဟ “သွေဝ ထေရော ဝိယာ”တိ။ ဗဟိစက်-
 မေတိ လေဏာတော ဗဟိ စက်မေ။ ဥဏှအယေနောဝါတိ နရကဂ္ဂိဥဏှဘယေ-
 နေဝ။ တေနာဟ “အဝိစိမဟာနိရယံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ”တိ။ တမ္ပိ “မယာ
 အနေကက္ခတ္တု အနုဘူတံ။ ဣဒံ ပန တတော မုဒုတရ”န္တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ။
 ဧတ္ထောတိ တေသ္မိံ ဌာနေ။ အဂ္ဂိသန္တာပေါဝ ဝေဒိတဗ္ဗော သူရိယသန္တာပဿ
 ပရတော ဝုစ္စမာနတ္တာ။

ပရိသုဒ္ဓသီလောဟမသ္မိတိ သဗ္ဗထာပိ “ဝိသုဒ္ဓသီလောဟမသ္မိ”တိ မရဏံ
 အဂ္ဂဟေတွာ အဝိပ္ပဋိသာရမူလိကံ ဝီတိံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သဟ ဝီတုပ္ပါဒါတိ
 ဖရဏာဝီတိယာ ဥပ္ပါဒေန သဟေဝ။ ဝိသံ နိဝတ္တိတွာတိ ဝီတိဝေဂေန အဇ္ဈောတ္တတံ
 ဒဋ္ဌမုခေနေဝ ဘဿိတွာ။ တတ္ထေဝါတိ သပ္ပေန ဒဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ။ ဝိတ္ထေကဂ္ဂတံ
 လဘိတွာတိ “ဝီတိမနဿ ကာယော ပဿန္တတိ”တိအာဒိနာ နယေန သမာ-
 ဓာနံ ပါပုဏိတွာ။

ပစ္စယေသု သန္တောသော ဘာဝနာယ စ အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ အာရာ-
 မော အဿာတိ ပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမော၊ တဿ ဘာဝေါပစ္စယ။ ပ။
 ရာမတာ၊ တာယ။ မဟာထေရောတိ ဝုဒ္ဓတရော ထေရော။ ဝစနမေဝ တဒတ္ထံ
 ဉပေတုကာမာနံ ပထောတိ ဝစနပထော။

အသုခဋ္ဌေန ဝါ တိဗ္ဗာ။ ယံ ဟိ န သုခံ၊ တံ အနိဋ္ဌံ “တိဗ္ဗ”န္တိ ဝုစ္စတိ။
 ဧဝံသဘာဝေါတိ “အဓိဝါသနဇာတိယော”တိ ပဒဿ အတ္ထမာဟ။ မုဟုတ္တေန
 ခဏေဝ ဝါတေ ဟဒယံ ဖာလေတုံ အာရဒ္ဓေယေဝ။ အနာဂါမီ ဟုတွာ
 ပရိနိဗ္ဗာယီတိ အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

ဧဝံ သဗ္ဗတ္တာတိ “ဥဏှေန ဖုဋ္ဌဿ သိတံ ပတ္ထယတော”တိအာဒိနာ သဗ္ဗတ္ထ
 ဥဏှာဒိနိမိတ္တံ ကာမာသဝုပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ အနိဋ္ဌန္တိ
 အဓိပ္ပါယော။ အတ္တဂ္ဂါဟေ သတိ အတ္တနိယဂ္ဂါဟောတိ အာဟ “မယံ သိတံ
 ဥဏှန္တိ ဂါဟော ဒိဋ္ဌာသေဝါ”တိ။ သိတာဒိကေ ဥပဂတေ သဟန္တိ ခမန္တိ
 တေ အတ္တနော ဥပရိ ဝါသေန္တိ ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “အာရောပေတွာ

၁-ဒီ ၁-၁၉၅၊ ဒီ ၃-၂၅၊ သံ ၃-၁၃၅၊ အံ ၁-၂၄၅၊ အံ ၃-၅၃၅-ပိဋေသု။

ဝါသေတိယေဝါ”တိ။ န နိရဿတိတိ န ဝိရုနတိ။ ယော ဟိ သိတာဒိကေ
န သဟတိ၊ သော တေ နိရဿန္တော ဝိရုနန္တော ဝိယ ဟောတိတိ။

အဓိဝါသနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပရိဝဇ္ဇနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၂၅။ အဟံ သမဏောတိ” “အဟံ သမဏော၊ ကိ” မမ ဇီဝိတေန ဝါ
မရဏေန ဝါ”တိ ဧဝံ အစိန္တေတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ ဂါမပ္ပ-
ဒေသံ ပယောဇနာဒိဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတွာ။ ပဋိက္ခမတိတိ ဟတ္ထိအာဒိနံ သမိပ-
ဂမနတော အပက္ခမတိ။ ကဏ္ဍကာ ယတ္ထ တိဋ္ဌန္တိ၊ တံ ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ။
အမနုဿဒုဋ္ဌာနီတိ အမနုဿသဉ္စာရေန ဒူသိတာနိ၊ သပရိဿယာနီတိ
အတ္ထော။ သမာနန္တိ သမံ၊ အဝိသမန္တိ အတ္ထော။ အကာသိ ဝါ တာဒိသံ
အနာစာရံ။

သီလသံဝရသင်္ခါတေနာတိ “ကထံ ပရိဝဇ္ဇနံ သီလ”န္တိ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ အဝိစ “စဏ္ဍံ ဟတ္ထိ” ပရိဝဇ္ဇေတိ”တိ ဝစနတော
ဟတ္ထိအာဒိပရိဝဇ္ဇနမ္ပိ ဘဂဝတော ဝစနာနုဋ္ဌာနန္တိ ကတွာ အာစာရသီလ-
မေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရိဝဇ္ဇနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနောဒနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဣတိဝီတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ အယောနိသောမနသိကာရသမုဋ္ဌိ-
တတ္တာပိ လောဘာဒိသဟဂတတ္တာပိ ကုသလပဋိပက္ခတောပီတိအာဒိဟိ ကာ-
ရဏေဟိ အယံ ဝိတက္ကော အကုသလောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန
သာဝဇ္ဇောတိအာဒိသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ အကုသလောတိ-
အာဒိနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ကာမဝိတက္ကဿ အာဒိနဝံ ဒေသေတိ၊ ဒုက္ခဝိပါကောတိ
ဣမိနာ သမ္ပရာယိကံ။ အတ္တဗျာဓာဓာယ သံဝတ္တတိတိအာဒိသုပိ ဣမိနာ နယေန
အာဒိနဝိဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥပ္ပန္နဿ ကာမဝိတက္ကဿ အနဓိဝါသနံ နာမ
ပုန တာဒိသဿ အနုပ္ပါဒနံ၊ တံ ပနဿ ပဟာနံ ဝိနောဒနံ ဗျန္တိကရဏံ

အနဘာဝဂမနန္တိ စ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိတိ ပါဠိယံ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေ-
တိ”တိ ဝတ္ထာ “ပဇာဟတိ”တိအာဒိ ဝတ္ထန္တိ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော “**အနဓိဝါ-
သေန္တော** ကိံ ကရေတိတိ ပဇာဟတိ”တိအာဒိမာဟ။ ပဟာနံ စေတ္ထ
ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ, န သမုစ္ဆေဒေါတိ ဒဿေတုံ “**ဝိနောဒေတိ**”တိအာဒိ ဝတ္ထန္တိ
ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနေဝ အတ္ထော ဒဿိတော။

ကာမဝိတက္ကောတိ သမ္ပယောဂတော အာရမ္မဏတော စ ကာမသဟ-
ဂတော ဝိတက္ကော။ တေနာဟ “**ကာမပဋိသံယုတ္တော တက္ကော**”တိအာဒိ။
ကာမပဋိသံယုတ္တောတိ ဟိ ကာမရာဂသင်္ခါတေန ကာမေန သမ္ပယုတ္တော
ဝတ္ထုကာမသင်္ခါတေန ပဋိဗဒ္ဓေါ စ။ ဥပ္ပန္နံဗုဒ္ဓေတိ တေသံ ပါပဝိတက္ကာနံ
ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာဂဟဏံ ဝါ ကတံ သိယာ အနဝသေသဂ္ဂဟဏံ ဝါ။ တေသု
ပဌမံ သန္ဓာယာဟ “**ဥပ္ပန္နမတ္ထေ**”တိ၊ သမ္ပတိဇာတေတိ အတ္ထော။ အနဝသေ-
သဂ္ဂဟဏံ ဗျာပနိစ္ဆာယ ဟောတိတိ ဒဿေတုံ “**သတက္ခတ္တုမ္ပိ ဥပ္ပန္နံ**”တိ
ဝတ္ထံ။ ဉာတိဝိတက္ကောတိ “အမှာကံ ဉာတယော သုခဇီဝိနော သမ္ပတ္တိယုတ္တာ”တိ-
အာဒိနာ ဂေဟသိတပေမဝသေန ဉာတကေ အာရမ္မ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော။
ဇနပဒဝိတက္ကောတိ “အမှာကံ ဇနပဒေါ သုဘိက္ခော သမ္ပန္နသဿော ရမဏီ-
ယော”တိအာဒိနာ ဂေဟသိတပေမဝသေန ဇနပဒံ အာရမ္မ ဥပ္ပန္န-
ဝိတက္ကော။ ဥက္ကုဋ္ဌိကပ္ပဓာနာဒိဟိ ဒုက္ခေ နိဇ္ဇိက္ခေ သမ္ပရာယေ အတ္တာ
သုခိ ဟောတိ အမရေတိ ဒုက္ကရကာရိကာယ ပဋိသံယုတ္တော အမရတ္တာယ
ဝိတက္ကော, တံ ဝါ အာရမ္မ အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိသဟဂတော အမရေ စ သော
ဝိတက္ကော စာတိ အမရဝိတက္ကော။ ပရာနုဒ္ဓယတာပဋိသံယုတ္တောတိ ပရေသု
ဥပဋ္ဌာကာဒိသု သဟနန္တိတာဒိဝသေန ပဝတ္ထော အနုဒ္ဓယတာပတိရူပကော
ဂေဟသိတပေမေန ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော။ လာဘသက္ကာရသီလောက-
ပဋိသံယုတ္တောတိ စိဝရာဒိလာဘေန စေဝ သက္ကာရေန စ ကိတ္တိသဒ္ဓေန စ
အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဋိသံယုတ္တော။ အနဝဉာတ္တိပဋိသံယုတ္တောတိ
“အဟော ဝတ မံ ပရေ န အဝဇာနေယျံ၊ န ဟေဋ္ဌာ ကတွာ မညေယျံ၊
ပါသာဏန္တတ္ထံ ဝိယ ဂရုံ ကရေယျ”န္တိ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော။

ကာမဝိတက္ကော ကာမသင်္ဂပ္ပနသဘာဝတ္တာ ကာမသင်္ဂပ္ပပဝတ္တိယာ^၁
သာတိသယတ္တာ စ ကာမနာကာရေတိ အာဟ “**ကာမဝိတက္ကော ပနေတ္ထ
ကာမာသဝေါ**”တိ။ တမ္ပိသေသောတိ ကာမာသဝိသေသော၊ ရာဂသဟ-
ဝတ္တိတိ^၂ အဓိပ္ပါယော။ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ ဝိနောဒေတိ အတ္ထနော

၁-ကာမာသပုတ္တိယာ (အံ-ဒီ ၃-၁၃၂-ပိဋေ)

၂-ဘဝသဘာဝတ္တာတိ (အံ-ဒီ ၃-၁၃၂-ပိဋေ)

သန္တာနတော နိဟရတိ ဧတေနာတိ ဝိနောဒနံ၊ ဝိရိယန္တိ အာဟ “ဝိရိယ-
သံဝရသင်္ခါတေန ဝိနောဒနေနာ”တိ။

ဝိနောဒနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘာဝနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ

၂၇။ “သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိယော ပရိ-
ပူရေန္တိ”တိ^၁ ဝစနတော ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနံ အနဓိဂမော တတော စ သကလဝဋ္ဌ-
ဒုက္ခာနတိဝတ္တိ အဘာဝနာယ အာဒိနဝေါ၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဘဂဝတော
ဩရသပုတ္တဘာဝါဒိဝသေန စ ဘာဝနာယ အာနိသံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသမယသမ္ဘူတာတိ ဒုတိယာဒိမဂ္ဂက္ခဏေ ဇာတာ၊ ဘာဝနာမိ-
ကာရတော ဒုတိယမဂ္ဂါဒိပရိယာပန္နာတိ အတ္ထော။ နန စ တေ လောကုတ္တရာ
ဧဝ၊ ကဿာ ဝိသေသနံ ကတန္တိ? နယိဒံ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသိတဗ္ဗံ ပနေတံ၊
လောကုတ္တရဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧဝ အဓိပ္ပေတာ၊ တေ စ ခေါ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသမယ-
သမ္ဘူတာတိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု အသဗ္ဗောဟတ္တန္တိ ဝိပဿနာဈာနမဂ္ဂဖလ-
ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု သဗ္ဗောဟာဘာဝတ္ထံ။ မိဿကနယေန ဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဝုစ္စမာ-
နေသု တဒင်္ဂါဒိဝိဝေကဒဿနဝသေန ဝိပဿနာဗောဇ္ဈင်္ဂါဒယော ဝိဘဇိတွာ
ဝုစ္စန္တိ၊ န နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧဝါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု သဗ္ဗောဟော
န ဟောတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာပဋိပတ္တိယာ စ သမ္ပဒေဝ ပကာသိတတ္တာ။
ဣဓ ပနာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဣမသ္မိံ ဝါ အဓိကာရေ။ လောကုတ္တရနယော
ဧဝ ဂဟေတဗ္ဗော ဘာဝနာမဂ္ဂဿ အဓိကတတ္တာ။

အာဒိပဒါနန္တိ^၂ “သတိသဗ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ”န္တိ ဧဝမာဒိနံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝါကျေ
အာဒိဘူတာနံ ပဒါနံ။ အတ္တတောတိ ဝိသေသဝသေန သာမညဝသေန စ
ပဒတ္တတော။ လက္ခဏာဒိဟိတိ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနတော။ ကမတောတိ
အနုပုဗ္ဗိတော။ အနုနာမိကတောတိ တာဝတ္တကတော။ ဝိဘာဝိနာတိ ဝိညနာ။

သတိသဗ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေတိ သတိသဗ္ဗောဇ္ဈင်္ဂပဒေ။ သရဏဋ္ဌေနာတိ အနုဿ-
ရဏဋ္ဌေန။ စိရကတာဒိဘေဒံ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တာ ဌာနံ၊ အနိဿဇ္ဇနံ ဝါ
ဥပဌာနံ။ ဥဒကေ အလာဗု ဝိယ ဝိလဝိတွာ ဂန္တု အဒတွာ ပါသာဏဿ
ဝိယ နိစ္စလဿ အာရမ္မဏဿ ဌာပနံ သာရဏံ အသမ္ပုဋ္ဌတာကရဏံ အဝိလာပနံ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ မိလိန္ဒပဉ္ဇေ။ ဘဏ္ဍာဂါရိကောတိ ဘဏ္ဍဂေါပကော။ အပိလာပေ
ကရောဘိ အပိလာပေတိ။ ထေရေနာတိ နာဂသေနတ္ထေရေန။ သမ္မောသ-
ပစ္စနိကံ ကိစ္စံ အသမ္မောသော၊ န သမ္မောသာဘာဝမတ္တံ။ ဂေါစရာဘိမုခ-
ဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာတိ ကာယာဒိအာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ။

ဗောဓိယာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ အင်္ဂါ^၁ အဝယဝေါ၊ ဗောဓိယ ဝါ အရိယ-
သာဝကဿ အင်္ဂါ ကာရဏံ။ ပတိဋ္ဌာနာယူဟနာ ဩသတရဏသုတ္တ-
ဝဏ္ဏနာယံ။—

“ကိလေသဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟနာ။
တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဝသေသကိလေသာဘိသင်္ခါရေဟိ
အာယူဟနာ။ တဏှာဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဝသေန အာယူဟနာ။
သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အာယူဟနာ။ လိန-
ဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန အာယူဟနာ။ ကာမသုခါနုယော-
ဂဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂဝသေန အာယူဟနာ။
သဗ္ဗာကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ သဗ္ဗလောကီယ-
ကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟနာ”တိ—

ဝုတ္တေသု ပကာရေသု ဣဓ အဝုတ္တာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ ဟိ
အယံ ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “ဗုဇ္ဈတိ”တိ ပဒဿ ပဋိဗုဇ္ဈတိတိ
အတ္ထောတိ အာဟ “ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ ဥဋ္ဌဟတိ”တိ။ တံ ပန ပဋိဗုဇ္ဈနံ
အတ္တတော စတုန္တံ သစ္စာနံ ပဋိဝေဓော၊ နိဗ္ဗာနဿေဝ ဝါ သမ္ဘိကိရိယာတိ
အာဟ “ဝတ္တာရိ”တိအာဒိ။ ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါဒယော ဝိယာတိ ယထာ အင်္ဂါနိ
ဝေ ဈာနမဂ္ဂါ၊ န အင်္ဂါနိမုတ္တာ၊ ဝေမိဓာပိတိ အတ္ထော။ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော
ဝိယာတိ ဧတေန ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဣဒံ ကာရဏတ္ထော အင်္ဂ-သဒ္ဓေါတိ
ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဗုဇ္ဈန္တိတိ ဗောဓိယော၊ ဗောဓိယော ဝေ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ
ဝုတ္တံ “ဗုဇ္ဈန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ။ အနုဗုဇ္ဈန္တိတိ ဝိပဿနာဒိနံ ကာရဏာနံ
ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗာနဉ္စ သစ္စာနံ အနုရူပံ ဗုဇ္ဈန္တိ။ ပဋိဗုဇ္ဈန္တိတိ ကိလေသနိဒ္ဒါယ
ဥဋ္ဌဟနတော ပစ္စက္ခဘာဝေန ဝါ ပဋိမုခံ ဗုဇ္ဈန္တိ။ သမ္ဗုဇ္ဈန္တိတိ အဝိပရိတ-
ဘာဝေန သမ္ဗာ စ ဗုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝံ ဥပသဂ္ဂါနံ အတ္တဝိသေသဒိပနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
ဗောဓိ-သဒ္ဓေါ ဟိ သဗ္ဗဝိသေသယုတ္တံ ဗုဇ္ဈနံ သာမညေန ဂဟေတွာ ဌိတော။

ဝိစိနာတိတိ “တယိဒံ ဒုက္ခ”န္တိအာဒိနာ ဝိမံသတိ။ **ဩဘာသနံ** ဓမ္မာနံ ယထာဘူတသဘာဝပဋိစ္စာဒကဿ သဓမ္မာဟဿ ဝိဒ္ဓိသနံ ယထာ အာလောကော အန္ဓကာရဿ။ ယသ္မိံ ဓမ္မေ သတိ ဝိရော နာမ ဟောတိ၊ သော ဓမ္မော **ဝိရဘာဝေါ**။ ဤရယိတဗ္ဗတောတိ ပဝတ္တေတဗ္ဗတော။ ကောသဇ္ဇပက္ခတော ပတိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန သမ္ပယုတ္တာနံ ပဂ္ဂဏှနံ ပဂ္ဂဟော။ **ဥပတ္တန္တနံ** အနုဗလပ္ပဒါနံ။ ဩသီဒနံ လယာပတ္တိ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော **အနောသီဒနံ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝိဏယတိ**တိ တပေတိ ဝဓေတိ ဝါ။ ဖရဏံ ပဏီတရူပေဟိ ကာယဿ ဗျာပနံ။ **တုဋ္ဌိ** နာမ ဝီတိ။ ဥဒဂ္ဂဘာဝေါ **ဩဒဂုံ**၊ ကာယစိတ္တာနံ ဥက္ခိပနန္တိ အတ္ထော။ **ကာယစိတ္တဒရထပဿန္တနတော**တိ ကာယဒရထဿ စိတ္တဒရထဿ စ ပဿန္တနတော ဝူပသမနတော။ **ကာယော**တိ စေတ္တ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ။ **ဒရထော** သာရဗ္ဗော၊ ဒုက္ခဒေါမနဿပစ္စယာနံ ဥဒ္ဓစ္စာဒိကိလေသာနံ၊ တပ္ပဓာနာနံ ဝါ စတုန္တံ ခန္ဓာနံ အဓိဝစနံ။ ဥဒ္ဓစ္စာဒိကိလေသပဋိပက္ခဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧဝံစေတ္တ ပဿဒ္ဓိယာ **အပရိပ္ပန္နနသီတိဘာဝေါ** ဒဋ္ဌဗ္ဗော အသာရဒ္ဓဘာဝတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ”တိ။

သမာဓာနတောတိ သမ္မာ စိတ္တဿ အာဓာနတော ဌပနတော။ **အဝိက္ခေပေါ** သမ္ပယုတ္တာနံ အဝိက္ခိတ္တတာ၊ ယေန သသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ အဝိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ၊ သော ဓမ္မော အဝိက္ခေပေါတိ။ **အဝိသာရော** အတ္တနော ဧဝ အဝိသရဏသဘာဝေါ။ **သမ္ပိဏှနံ** သမ္ပယုတ္တာနံ အဝိပ္ပင်္ကဏ္ဍဘာဝါပါဒနံ နှာနိယစုဏ္ဏာနံ ဥဒကံ ဝိယ။ **စိတ္တဋ္ဌိတိပစ္စုပ္ပန္နာနော**တိ “စိတ္တဿ ဌိတိ”တိ ၂ ဝစနတော စိတ္တဿ ပဗန္ဓုဋ္ဌိတိပစ္စုပ္ပန္နာနော။ **အဇ္ဈုပေက္ခနတော**တိ ဥဒါသီနဘာဝတော။ သာတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဥပေက္ခာ။ သမပ္ပဝတ္တေ ဓမ္မေ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတိ တဒါကာရာ ဟုတွာ ပဝတ္တတိတိ **ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏာ**၊ ဧဝေ ကတွာ “ပဋိသင်္ခါ သန္တိဋ္ဌနာ ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တတာ”တိ ဥပေက္ခာကိစ္စာဓိမတ္တတာယ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝုတ္တာ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ယထာသကကိစ္စကရဏဝသေန သမံ ပဝတ္တနပစ္စယတာ **သမဝါဟိတာ**။ အလိနာနဒ္ဓတပ္ပဝတ္တိပစ္စယတာ **ဦနာမိကတာနိဝါရဏံ**။ သမ္ပယုတ္တာနံ အသမပ္ပဝတ္တိဟေတုကပက္ခပါတံ ဥပစ္စိန္တန္တိ ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “**ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒရသာ**”တိ။ **အဇ္ဈုပေက္ခမေဝ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ**။

သဗ္ဗသ္မိံ လိနပက္ခေ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခေ စ အတ္တိကာ ပတ္တနိယာ ဣတ္ထိတဗ္ဗာတိ သဗ္ဗတ္တိကာ၊ တံ သဗ္ဗတ္တိကံ။ သမာနက္ခဏပဝတ္တိသု သတ္တသုပိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေသု

ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိ။ပ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိယံ ဘိယျောဘာဝါယ သံဝတ္တတိ”တိ။ တတ္ထ ယထာဿ ပဿဒ္ဓိအာဒယော ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ တံ အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ တေသံ ဥပ္ပါဒနဝသေန တထာ မနသိကရောန္တောဝ ပဿဒ္ဓိ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော ဘာဝေတိ နာမ။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဗဟု- ပကာရော။ သော ဟိ စိတ္တံ လိနပက္ခိကာနံ ပဿဒ္ဓိအာဒိနံ ဝသေန လယာပတ္တိ- တော၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနဉ္စ ဓမ္မဝိစယာဒိနံ ဝသေန ဥဒ္ဓစ္စပါတတော ရက္ခတိ၊ တသ္မာ သော လောဏဓူပနံ ဝိယ သဗ္ဗဗျူဓေသု၊ သဗ္ဗကမ္ပိကအမစ္စော ဝိယ စ ရာဇကိစ္စေသု သဗ္ဗတ္ထ ဣတ္ထိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “သတိဉ္စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ”တိ။

ဥတွာ ဉာတဗ္ဗာတိ သဗ္ဗန္ဓော။ ဝဗ္ဗိ နာမ ဝေပုလ္လံ ဘိယျောဘာဝေါ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒေါ ဝေါတိ အာဟ “ပုနပ္ပုနံ ဇနေတိ”တိ။ အဘိဝုဒ္ဓိံ ပါပေန္တော နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဝိဝိတ္တတာတိ ဝိဝိတ္တဘာဝေါ။ ယော ဟိ ဝိဝေစနိယတောဝိဝိစ္စတိ၊ ယံ ဝိဝိစ္စိတွာ ဌိတံ၊ တဒုဘယံ ဣဓ ဝိဝိတ္တဘာဝသမညေန “ဝိဝိတ္တတာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေသု ပုရိမော ဝိဝေစနိယတော ဝိဝိစ္စမာနတာယ ဝိဝေကသင်္ခါတာယ ဝိဝိစ္စနကိရိယာယ သမင်္ဂိ ဓမ္မသမူဟော တာယ ဧဝ ဝိဝိစ္စနကိရိယာယ ဝသေန ဝိဝေကောတိဂဟိတော၊ ဣတရော သဗ္ဗသော တတော တတော ဝိဝိတ္တသဘာ- ဝတာယ။ တတ္ထယသ္မိံ ဓမ္မပုဉ္ဇေ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ဝိဝိစ္စနကိရိယာယ ပဝတ္တတိ၊ တံ ယထာဝုတ္တာယ ဝိဝိစ္စမာနတာယ ဝိဝေကသင်္ခါတံ နိဿာယေဝ ပဝတ္တတိ၊ ဣတရံ ပန တန္တိန္ဒတာတဒါရမ္မဏတာဟိတိ ဝုတ္တံ “ဝိဝေကေ နိဿိတ”န္တိ။ ယထာ ဝါ ဝိဝေကဝသေန ပဝတ္တံ ဖျာနံ “ဝိဝေကဇ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ဝိဝေက- ဝသေန ပဝတ္တော ဗောဇ္ဈင်္ဂါ “ဝိဝေကနိဿိတော”တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နိဿယဋ္ဌော စ ဝိပဿနာမဂ္ဂါနံ ဝသေန မဂ္ဂဖလာနံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အသတိပိ ပုဗ္ဗာ- ပရဘာဝေ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါ”တိ ဧတ္ထ ပစ္စယာနံ သမုပ္ပါဒနံ ဝိယ အဘိန္ဓ- ဓမ္မာဓာရာ နိဿယနဘာဝနာ သမ္ဘဝန္တိတိ။ အယမေဝါတိ ဝိဝေကော ဧဝ။ ဝိဝေကော ဟိ ပဟာနဝိနယဝိရာဂနိရောဓာ စ သမာနတ္တာ။

တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒနိဿရဏဝိဝေကနိဿိတတံ ဝတွာ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေက- နိဿိတတာယ အဝစနံ “သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိ ဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ ဘာဝေ- တဗ္ဗာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဣဓဝုတ္တတ္တာ။ ဘာဝိတဗောဇ္ဈင်္ဂိယံ ဟိယေ သတ္ထိကာတဗ္ဗာ ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တေသံ ကိစ္စံ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေကော။ အဇ္ဈာသယတောတိ “နိဗ္ဗာနံ သတ္ထိကရိဿာမိ”တိ မဟန္တအဇ္ဈာသယတော။ ယဒိပိ ဝိပဿနာက္ခဏေ

၁-သံ ၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-သံ ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-သံ ၉ ၁-၁၉၀-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
မ-၉ ၁-၁၂—န-၇-သ

သင်္ခါရာရမ္ပဏံ စိတ္တံ၊ သင်္ခါရေသု ပန အာဒိနဝံ သုဠု ဒိသ္မာ တပ္ပုပ္ပိပက္ခေ နိဗ္ဗာနေ အဓိမုတ္တတာယ အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတတာ ဒါဟာဘိ-
 ဘူတဿ ပုဂ္ဂလဿ သိတနိန္ဒစိတ္တတာ ဝိယ။ န ပဋိသိဒ္ဓါ ဝိပဿနာပါဒကေသု
 ကသိဏာရမ္ပဏာဒိဈာနေသု သတိအာဒိနံ နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာ။ အနုဒ္ဓရန္တာ
 ပန ဝိပဿနာ ဝိယ ဗောဓိယာ မဂ္ဂဿ အာသန္နကာရဏံ ဈာနံ န ဟောတိ၊
 နာပိ တထာ ဧကန္တိကံ ကာရဏံ၊ န စ ဝိပဿနာကိစ္စဿ ဝိယ ဈာနကိစ္စဿ
 နိဋ္ဌာနံ မဂ္ဂေါတိ ကတွာ န ဥဒ္ဓရန္တိ။ ဧတ္ထ စ ကသိဏဂ္ဂဟဏေန တဒါယတ္တာနိ
 အာရုပ္ပါနိပိ ဂဟိတာနိတိ ဒဠဗ္ဗာနိ။ တာနိပိ ဟိ ဝိပဿနာပါဒကာနိ
 နိဗ္ဗေဘောဂိယာနိ စ ဟောန္တိတိ ဝတ္ထု၊ ဝဇ္ဇတိ တန္တိန္ဒဘာဝသဟ္တာဝတော။
 ယဒဂ္ဂေန ဟိ နိဗ္ဗာနနိန္ဒတာ၊ တဒဂ္ဂေန ဖလနိန္ဒတာပိ သိယာ။ “ကုဒါဿု နာမာဟံ
 တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျ”န္တိ အာဒိဝစနမ္ပေတဿ အတ္ထဿ သာဓကံ။

ဝေါဿဂ္ဂ-သဒ္ဓေါ ပရိစ္စာဂတ္ထော ပက္ခန္ဓနတ္ထော စာတိ ဝေါဿဂ္ဂဿ
 ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာ။ ဝေါဿဇ္ဇနဌိ ပဟာနံ၊ ဝိဿဠဘာဝေန နိရာသင်္ဂပဝတ္ထိ စ၊
 တဿ ဝိပဿနာက္ခဏေ တဒင်္ဂဝသေန၊ မဂ္ဂက္ခဏေ သမုစ္ဆေဒဝသေန
 ပပ္ပိပက္ခဿ ပဟာနံ ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ တထာ ဝိပဿနာက္ခဏေ တန္တိန္ဒဘာဝေန၊
 မဂ္ဂက္ခဏေ အာရမ္ပဏကာရဏေန ဝိဿဠသဘာဝတာ ဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ယထာ ဝုတ္တေန ပကာရေနာတိ တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒပကာရေန တန္တိန္ဒတဒါရမ္ပဏ-
 ကာရဏပကာရေန စ။ ပုဗ္ဗေ ဝေါဿဂ္ဂ-ပဒဿေဝ အတ္ထဿ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ
 “သကလေန ဝစနေနာ”တိ။ ပရိဏမန္တံ ဝိပဿနာက္ခဏေ၊ ပရိဏတံ မဂ္ဂက္ခဏေ။
 ပရိဏာမော နာမ ပရိပါကောတိ အာဟ “ပရိပစ္စန္တံ ပရိပက္ခန္ဓာ”တိ။
 ပရိပါကော စ အာသေဝနလာဘေန အာဟိတသာမတ္ထိယဿ ကိလေသဿ
 ပရိစ္စတိတုံ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပက္ခန္ဓိတုံ တိက္ခဝိသဒသဘာဝေါ။ တေနာဟ “အယဉ္ဇိ”တိ-
 အာဒိ။ သေ နယောတိ ယွာယံ “တဒင်္ဂဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ အာဒိနာ သတိ-
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ ဝုတ္တော၊ သေသေသု ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒိသုပိ သေ နယောတိ
 ဧဝံ တတ္ထ နေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ အာဒိကမ္ပိကာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု အသမ္ပောဟတ္ထံ မိဿကနယံ ဝတွာ
 ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေန အတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “ဣဓ ပနာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပနာတိ ဣမသ္မိံ သဗ္ဗာသဝသုတ္တန္တေ။ မဂ္ဂေါ ဧဝ
 ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမီ ဘာဝနာမဂ္ဂဿ ဣဓ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တဉ္စ ဧေါတိ
 သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ။ သမုစ္ဆေဒဘောတိ သမုတ္တိန္ဒနတော။

ဒိဋ္ဌာသဝဿ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ “တယော အာသဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တေပိ အနပါယဂမနိယာ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ အပါယဂမနိယာနံ ဒဿနေနေဝ ပဟိနတ္တာ။ သတိပိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနံ ယေဘုယျေန မဂ္ဂဘာဝေ တတ္ထ တတ္ထ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂ-သဘာဝါနံ မဂ္ဂဓမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တမဂ္ဂတ္တယသမ္ပယုတ္တာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ပစ္စေက-ဗောဇ္ဈင်္ဂေ “ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယာ”တိ ဣမိနာ ဂဏှန္တော “မဂ္ဂတ္တယသမ္ပယုတ္တာ-ယာ”တိ အာဟ။

ဘာဝနာပဟာတဗ္ဗအာသဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၈။ ထောဓမ္မန္တောတိ အာသဝပ္ပဟာနဿ သုဒုက္ကရတ္တာ တာယ ဧဝံ ဒုက္ကရကိရိယာယ တံ အဘိတ္တဝန္တော။ အဿာတိ ပဟိနာသဝဘိက္ခုနော။ အာနိသံသန္တိ တဏှန္တေဒါဒိဒုက္ခက္ခယပရိယောသာနံ ဥဗြယ်။ ဧတေဟိ ပဟာ-နာဒိသံကိတ္တနေဟိ။ ဥဿုက္ကံ ဇနေနန္တောတိ ဧဝံ ဓမ္မဿာမိနာပိ အဘိတ္တဝနိယံ မဟာနိသံသန္တိ အာသဝပ္ပဟာနန္တိ တတ္ထ အာဒရသဟိတံ ဥဿာဟံ ဥပ္ပါဒေန္တော။ ဒဿနေနေဝ ပဟိနာတိ ဒဿနေန ပဟိနာ ဧဝံ။ တေန ဝုတ္တံ “န အပ္ပဟိနေသု-ယေဝ ပဟိနသညိ”တိ။

သဗ္ဗ-သဒ္ဓေန အာသဝါနံ, အာသဝသံဝရာနဉ္စ သမ္ပန္နဝသေန ဒုတိယပဌမ-ဝိကပ္ပါနံ ဘေဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒဿနာဘိသမယာတိ ပရိညာဘိသမယာ ပရိညာကိစ္စသိဒ္ဓိယာ။ တေနာဟ “ကိစ္စဝသေနာ”တိ၊ အသမ္မောဟပဋိဝေဓေ-နာတိ အတ္တော။ သမုဿယော ကာယော, အတ္တဘာဝေါ ဝါ။

အနဝဇ္ဇပီတိသောမနဿသဟိတံ စိတ္တံ “အတ္တနော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ အတ္တာဝဟတ္တာ၊ န တဗ္ဗိပရိတံ အနတ္တာဝဟတ္တာတိ ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တံတံ သန္တာယာဟ “အတ္တမနာတိ သကမနာ”တိ။ တေနာဟ “တုဋ္ဌမနာ”တိ။ အတ္တ-မနာတိ ဝါ ပီတိသောမနဿေဟိ ဂဟိတမနာ။ ယသ္မာ ပန တေဟိ ဂဟိတတာ သမ္ပယုတ္တတာဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပီတိသောမနဿေဟိ ဝါ သမ္ပယုတ္တမနာ”တိ။ ယဒေတ္ထ အတ္တတော န ဝိဘတ္တံ၊ တံ ဝုတ္တနယတ္တာ သုဝိညေယျတ္တာ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၃-ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ တဿှာ တံ ဒဿေတွာတိ ယဿှာ သုတ္တန္တဝဏ္ဏနာ သုတ္တနိက္ခေပံ ဒဿေတွာ ဝုစ္စမာနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ၊ ယဿှာ စဿ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တဿ အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော နိက္ခေပေါ၊ တဿှာ တံ နိက္ခေပံ ဒဿေတွာ၊ ကယေတွာတိ အတ္ထော။ လာဘသက္ကာရေတိ^၁ လာဘသက္ကာရသင်္ခါတာယ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာတိ ကေမိ၊ လာဘသက္ကာရေ ဝါ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာတိ အပရေ။ ယာ ဟိ လာဘသက္ကာရ- နိမိတ္တံ တဒါ ဘိက္ခူသု ပစ္စယဗာဟုလ္လိကတာ ဇာတာ၊ တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဘဂဝါ ဣမံ ဒေသေသီတိ။ ယမကမဟာမေသောတိ ဟေဋ္ဌာဩလမ္ပနဥပရိ- ဥဂ္ဂမနဝသေန သတပဋ္ဌလော သဟဿပဋ္ဌလော ယုဂဋ္ဌမဟာမေသော။ တိဋ္ဌန္တိ ၈၈၀ ဘဂဝတိ ကတ္တမိ နိဗဒ္ဓဝါသံ ဝသန္တေ၊ စာရိကံ ပန ဂစ္ဆန္တေ အနုဗန္တိန္တိ ၈။ ဘိက္ခူနမ္ပိ ယေဘုယျေန ကပ္ပသတသဟဿံ တတော ဘိယျောပိ ပူရိတ- ဒါနပါရမိသဉ္ဇယတ္တာ တဒါ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိတိ ဝုတ္တံ “ဧဝံ ဘိက္ခုသံဃဿပီ”တိ။

သက္ကတောတိ သက္ကာရပ္ပတ္တော။ ဂရုကတောတိ ဂရုကာရပ္ပတ္တော။ မာနိ- တောတိ ဗဟုမတော မနဿာ ပိယာယိတော စ။ ပူဇိတောတိ မာလာဒိပူဇာယ ၈၈၀ စတုပစ္စယဘိပူဇာယ စ ပူဇိတော။ အပစိတောတိ အပစာယနပ္ပတ္တော။ ယဿ ဟိ စတ္တာရော ပစ္စယေ သက္ကတွာပိ အဘိသင်္ခတေ ပဏီတပဏီတေ ဥပနေန္တိ၊ သော သက္ကတော။ ယသ္မိံ ဂရုဘာဝံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ တေ ဒေန္တိ၊ သော ဂရုကတော။ ယံ မနဿာ ပိယာယန္တိ ဗဟုမညန္တိ စ၊ သော ဗဟုမတော။ ယဿ သဗ္ဗမေတံ ပူဇာဝသေန ကရေန္တိ၊ သော ပူဇိတော။ ယဿ အဘိဝါ- ဒနပစ္စုဋ္ဌာနဉ္ဇလိကမ္ဘာဒိဝသေန ပရမနိပစ္စကာရံ ကရေန္တိ၊ သော အပစိတော။ ဘဂဝတိ ဘိက္ခုသံဃေ စ လောကော ဧဝံ ပဋိပန္နော။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန။ပ။ ပရိက္ခာရာန”န္တိ။ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တိန္တိ လာဘဿံ စ ယဿဿ စ အဂ္ဂံ ဥက္ကံသံ ပတ္တိ။

ပစ္စယာ စိဝရာဒယော ဂရုကာတဗ္ဗာ ဧတေသန္တိ ပစ္စယဂရုကာ၊ အာမိသ- စက္ခုကာတိ အတ္ထော။ ပစ္စယေသု ဂိဒ္ဓါ ဂမိတာ ပစ္စယာနံ ဗဟုလဘာဝါယ ပဋိပန္နာတိ ပစ္စယဗာဟုလိကာ၊ ဘဂဝတောပိ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ ပကတိစာရိတ္တဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော အညထာ အပါကဋ္ဌဿေဝ အဘာ- ဝတော။ ဓမ္မသဘာဝစိန္တာဝသေန ပဝတ္တံ သဟောတ္တပ္ပဉာဏံ ဓမ္မသံဝေဂေါ၊

၁-သံ ဦး ၂-၁၀၉-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ (က)

ဣဓ ပန သော ဘိက္ခုနံ လာဘဂရုတာဓမ္မဝသေန^၁ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမဏဓမ္မ-
ဝုတ္တိတိ သမဏဓမ္မကရဏံ။ သာတိ ဓမ္မဒါယာဒဒေသနာ။ ပဋိဗိဗ္ဗဒဿနဝသေန
သဗ္ဗကာယဿ ဒဿနယောဂေါ အာဒါသောတိ သဗ္ဗကာယိကအာဒါသော။

ပိတု ဒါယံ၊ တေန ဒါတဗ္ဗံ၊ တတော လဒ္ဓဗ္ဗံ အရဟဘာဝေန အာဒိယန္တိတိ
ဒါယာဒါ၊ ပုတ္တာ။ တဉ္စ လောကေ အာမိသမေဝ၊ သာသနေ ပန ဓမ္မောပီတိ
တတ္ထ ယံ သာဝဇ္ဇံ အနိယျာနိကဉ္စ၊ တံ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ယံ နိယျာနိကံ အနဝဇ္ဇဉ္စ၊
တတ္ထ ဘိက္ခု။ နိယောဇေန္တော ဘဂဝါ အဝေါစ “ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ
ဘဝေ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ”တိ။ ဓမ္မဿ မေ ဒါယာဒါတိ မမ ဓမ္မဿ
ဩဂါဟိနော၊ ဓမ္မဘာဂဘာဂိနောတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ဓမ္မကော-
ဋ္ဌာသဿေဝ သာမိနော”တိ။ နိဗ္ဗတ္တိတဓမ္မောတိ အသံကိလေသိကာနုတ္တရာဒိ-
ဘာဝေန ဓမ္မသာမညတော နိဗ္ဗါရိတဓမ္မော။ ပရိယာယေတိ သဘာဝတော ပရိ-
ဝတ္တေတွာ ဉာပေတိ ဧတေနာတိ ပရိယာယော၊ လေသော၊ လေသကာရဏံ ဝါ။
တဒဘာဝတော နိပ္ပရိယာယဓမ္မော မဂ္ဂပ္ပတ္တိယာ အပါယပတနာဒိတော အစ္စန္တ-
မေဝ ဝါရဏတော။ ဣတရော ဝုတ္တဝိပရိယာယတော ပရိယာယဓမ္မော အစ္စန္တံ
အပါယဒုက္ခဝဋ္ဋဒုက္ခပါတနတော ပရမ္မရာယ ဝါရဏတော။ ယထာ ဟိ လောကီယံ
ကုသလံ ဒါနသီလာဒိ ဝိဝဋ္ဋံ ဥဒ္ဓိဿ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ အယံ တံ အသမ္မာဒေန္တမ္ပိ တံသမ္မာ-
ပကဿ ဓမ္မဿ နိဗ္ဗတ္တကာရဏဘာဝပရိယာယေန ပရိယာယဓမ္မော နာမ
ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ ဝဋ္ဋံ ဥဒ္ဓိဿ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ယံ တဏှာဒိဟိ သဝိသေသံ အာမသိတဗ္ဗ-
တော အာမိသန္တိ လောကေ ပါကဋံ အစ္စာဒနဘောဇနာဒိ၊ တဿ၊ တံသဒိသဿ
စ ဖလဝိသေသဿ နိမိတ္တဘာဝပရိယာယေန ပရိယာယာမိသန္တိ ဝုစ္စတိတိ
ဒဿေန္တော အာဟ “ယံ ပနိဒံ။ ပ။ ဣဒံ ပရိယာယာမိသံ နာမာ”တိ။

“သကလမေဝ ဟိဒံ အာနန္တ မြဟ္မစရိယဿ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာ”တိ^၃။
အာဒိဝစနတော သာဝကေဟိ အဓိဂတောပိ လောကုတ္တရဓမ္မော သတ္ထု-
ယေဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိတိ ဝုတ္တံ “နိပ္ပရိယာယဓမ္မောပိ ဘဂဝတောယေဝ
သန္တကော”တိ။ သာဝကာနံ ဟိ ဓမ္မဒိဋ္ဌိပစ္စယဿပိ ယောနိသောမနသိ-
ကာရဿ ဝိသေသပစ္စယော ပရတောသောသော စ တထာဂတာမိနောတိ
တေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓေါပိ ဓမ္မော ဓမ္မဿာမိနောယေဝါတိ ဝတ္ထု ယုတ္တံ။ တေနာဟ
“ဘဂဝတာ ဟိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿာတိ ကဿပဿ ဘဂ-
ဝတော သာသနန္တရဓာနတော ပဘုတိ ယာဝ ဣမသ္မာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ အသမ္မော-
ဝသေန န ဥပ္ပန္နဿ အရိယမဂ္ဂဿ။ ဥပ္ပါဒေတာတိ နိဗ္ဗတ္တေတာ။ တံ ပနေတံ

၁-လာဘဂရုတာဓမ္မော (က) ၂-မ-ဋ္ဌ ၁-၉၄-ပိဋေ။ ၃-သံ ၃-၃-ပိဋေ။

မဂ္ဂဿ ဘဂဝတော နိဗ္ဗတ္တနံ, န ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ သသန္တာနေယေဝ၊ အထ ခေါ ပရသန္တာနေဝိတိ ဒဿေတုံ “**အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ၊ အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒနံ သဉ္ဇာန- နဉ္စ အတ္ထတော ဇာနနညေဝ အသမ္မောဟပဋိဝေဓဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ “**မဂ္ဂဉ္စ မဂ္ဂဝိဉ္စ**”တိ။ အက္ခာနံ ပနဿ သုကုသလဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ “**မဂ္ဂကောဝိ- ခေါ**”တိ။ သတ္တာရာ ယထာဂတံ မဂ္ဂံ အနုဂစ္ဆန္တိတိ **မဂ္ဂါနုဂါ** ဘဂဝတော ဝေတံ မဂ္ဂံ သုဋ္ဌ၊ အဓိဂမနတော။ ပစ္ဆာ ပရတော သမ္မာ အနု အနု အာဂတာ ပဋိပန္နာတိ **ပစ္ဆာ သမန္တာဂတာ**။

ဇာနံ ဇာနာတိတိ ဇာနိတဗ္ဗမေဝ အဘိညေယျာဒိဘေဒံ ဇာနာတိ ကေန္တဟိတပဋိပတ္တိတော။ **ပဿံ ပဿတိ**တိ တထာ ပဿိတဗ္ဗမေဝ ပဿတိ။ အထ ဝါ **ဇာနံ ဇာနာတိ**တိ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဇာနိတဗ္ဗံ ဇာနာတိယေဝ။ န ဟိ ပဒေသဉ္စာဏေန ဇာနိတဗ္ဗံ သဗ္ဗံ ကေန္တတော ဇာနာတိ။ **ပဿံ ပဿတိ**တိ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု ဓမ္မစက္ခု ဗုဒ္ဓစက္ခု သမန္တစက္ခုသင်္ခါတေဟိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ ပဿိတဗ္ဗံ ပဿတိယေဝ။ အထ ဝါ **ဇာနံ ဇာနာတိ**တိ ယထာ အညေ သဝိပလ္လာသာ ကာမရူပပရိညာဝါဒိနော ဇာနန္တာပိ ဝိပလ္လာသဝသေန ဇာနန္တိ၊ န ဧဝံ ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ပန ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ ဇာနန္တော ဇာနာတိယေဝ၊ ဒိဋ္ဌိဒဿနဿ စ အဘာဝါ ပဿန္တော ပဿတိယေဝါတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မ- ဟူတော**တိ ပညာစက္ခုမယတ္တာ တဿ စ ပတ္တတ္တာ သတ္တေသု စ တဒုပ္ပါဒန- တော ဒဿနပရိကာယကဋ္ဌေန လောကဿ စက္ခု ဝိယ ဟူတော။ **ဉာဏ- ဟူတော**တိ တေဿ စ ဧဝမေဝ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဓမ္မာ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ ဗြဟ္မာ မဂ္ဂေါ၊ တေဟိ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ တေသံဝါ ပတ္တတ္တာ အဓိဂတတ္တာ၊ လောကဿ စ တဒုပ္ပါဒနတော “**ဓမ္မဟူတော၊ ဗြဟ္မဟူတော**”တိ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဝတ္ထာ**တိ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝဒတိတိ ဝတ္တာ။ စိရံ သစ္စပုဂ္ဂိုလေဓံ ပဝတ္ထေန္တော ဝဒတိတိ **ပဝတ္ထာ**။ **အတ္တဿ နိဇ္ဇေတာ**တိ ဓမ္မတာသင်္ခါတံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနဉ္စ နိဒ္ဒါရေတွာ ဒဿေတာ၊ ပါပယိတာ ဝါ။ **အမတဿ ဒါတာ**တိ အမတံ သစ္စိကိရိယံ သတ္တေသု ဥပ္ပါဒေန္တော အမတံ ဒေါတိတိ အမတဿ ဒါတာ။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ တဒါယတ္တဘာဝတော **ဓမ္မဿာမီ**။

“ယာ စ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ၊ သဗ္ဗမေတေန လက္ခတိ။
သုခေါ ဝိပါကော ပုညာနံ၊ အဓိပ္ပါယော သမိဇ္ဈတိ”။
နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တော၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိဒါယကော”တိ—

ဝေမာဒိံ ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာ ဧဝံ ဘိက္ခု။ ဒါနာဒိပုညာနံ ဝိဝဋ္ဌသန္ဓိဿ-
ယတံ ဇာနန္တိ၊ န အညုဏာတိ ဝုတ္တံ “ပရိယာယဓမ္မောပိ။ ပ။ ပဋိလဘတိ”တိ။
“ဒေသံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ကပ္ပိယဿ စ စိဝရာဒိပစ္စယဿ ဘဂဝတော ဝစနေန
ဝိနာ ပဋိဂ္ဂဟောပိ ဘိက္ခုနံ န သမ္ဘဝတိ၊ ကုတော ပရိဘောဂေါတိ အာဟ
“နိပ္ပရိယာယာမိသမ္ဘိ”တိအာဒိ။

ပရိယာယာမိသဿ ဘဂဝတော သန္တကဘာဝေါ ပရိယာယဓမ္မဿ
တဗ္ဘာဝေနေဝ ဒီပိတော။ တဒေဝ သာမိဘာဝံ ဒဿေန္တောတိ သမ္မန္တော။
တဗ္ဘာတိ အတ္ထာဓိနပဋိလဘာပဋိဂ္ဂဟတာယ အတ္တနော သန္တကတ္တာ စ။
တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဓမ္မာမိသေ။

ပစ္စယာ စိဝရာဒဿာ ပရမာ ပါပုဏိတဗ္ဗဘာဝေန ဥတ္တမမရိယာဒါ
တေဿ န ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အပ္ပိစ္ဆတာဒယော စာတိ ပစ္စယပရမော၊
လာဘဂရုတိ အတ္တော။ တဏှုပ္ပုဗ္ဗိဒေသုတိ “စိဝရဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပိဏှပါတသေနာသနဇုတိဘဝါ-
ဘဝဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ^၁ ဧဝံ
ဝုတ္တေသု စတူသု တဏှုပ္ပုတ္တိကောဋ္ဌာသေသု။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိသလ္လေခပဝိ-
ဝေကာဒယော အပ္ပိစ္ဆတာဒယော။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဩဝါဒေ၊ တေသု ဝါ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကေသု ဘိက္ခုသု။
ဘဝိဿတိ ဝါ ယေသံ တတ္ထာတိ ယောဇနာ။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ တတ္ထာတိ
တသ္မိံ ဩဝါဒေ ဣစ္ဆေဝ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဓိပ္ပာယော အာမိသဒါယာဒ-
တာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္တာနုပ္ပါဒဿ ဓမ္မဒါယာဒတာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကအဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ
စ အာကင်္ခါ။ တေနာဟ “ပဿတိ”တိအာဒိ။ ဟတ္ထ အာမိသေ ဥပက္ခလိတာ-
နန္တိ အာမိသဟေတု ဝိပုဋ္ဌိပန္နာနံ။ အတိတကာလေတိ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-
ကာလေ။ ကဝိလဿ ဘိက္ခုနော ဝတ္ထု ကဝိလသုတ္တေန^၂၊ “သံဃာဋ္ဌိပိ
အာဒိတ္တာ ဟောတိ”တိအာဒိနာ လက္ခဏသုတ္တေန^၃ စဝိဘာဝေတဗ္ဗံ။ အာမိသ-
ဂရုကော အပ္ပုပ္ပဘာဝေန ကုဋကဟာပဏော ဝိယ နိတ္တေဇော သမဏ-
တေဇေန အနုဇ္ဇလတော နိဗ္ဗုတင်္ဂါရော ဝိယ နိပ္ပဘော စ ဟောတိတိ ယော-
ဇနာ။ တတောတိ ပစ္စယဂရုကဘာဝတော။ ဝိဝတ္တိတစိတ္တောတိ ဝိနိဝတ္တိတ-
မာနသော၊ သလ္လေခဝုတ္တိတိ အတ္တော။

၁-ဒီ ၃-၁၉၁၊ အံ ၁-၃၁၆၊ ၃ ၁-၂၆၈-ပိဋေသု။

၂-၃ ၁-၃၂၁-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။

၃-သံ ၁-၄၅၁-ပိဋေ။

ဓမ္မဒါယာဒါတိ ဧတ္တာဝတာ အန္တောဂဓာဝဓာရဏံ ဝစနန္တိ တေန အဝ-
ဓာရဏေန နိဝတ္တိတမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “မာ အာမိသဒါယာဒါ”တိ ပဋိက္ခေပေါ
ဒဿိတော။ တထေဝ စ ဝိဘာဝေတုံ အဓိပ္ပါယာနိသံသဝိဘာဝနေသုပိ
ဒဿိတော၊ တထာ အာဒိနဝိဘာဝနေ ဓမ္မဒါယာဒတာပဋိက္ခေပေါ။ အပ-
ဒိသိတဗ္ဗာတိ ဟေဋ္ဌာ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ။ အာဒိယာတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ
အာ-ကာရော မရိယာဒတ္ထော၊ တသ္မာ ဓမ္မဒါယာဒတာဝိရုရေန အာမိသဒါ-
ယာဒဘာဝေန ဟေတုဘူတေန၊ ကရဏဘူတေန ဝါ အာဒိယံ ဝိဝေစနံ
ဝိညူဟိ ဝိသုံ ကရဏံ ဝဝတ္ထာနဿ ဟောတိတိ အာဟ “ဝိသုံ ကာတဗ္ဗာ”တိ။
တေနာဟ “ဝိညူဟိ ဂါရယျာ အဝေယျာထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။

“အတ္ထိ မေ တုမေသု အနုကမ္မာ ။ပ။ နော အာမိသဒါယာဒါ”တိ ဘိက္ခုသု
အတ္တနော ကရဏာယနာကိတ္တနံ တေသံ မုဒုကရဏံ၊ “အဟမ္မိ တေနာ”တိ-
အာဒိ ပန တတောပိ သဝိသေသံ မုဒုကရဏန္တိ အာဟ “အတိဝ မုဒုကရ-
ဏတ္ထ”န္တိ။

နာဠကပဋိပဒါဒယော နာဠကသုတ္တာဒိသု အာဂတပဋိပတ္တိယော။ တာ
ပန ယသ္မာ နာဠကတ္ထေရာဒိဟိ ပဋိပန္နာ ပရမသလ္လေခဝုတ္တိဘူတာ အတိ-
ဥက္ကဋ္ဌပဋိပတ္တိယော၊ တသ္မာ ဣဓ ဓမ္မဒါယာဒပဋိပဒါယ ဥဒါဟရဏဘာဝေန
ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ သက္ခိဘူတာတိ တာယ ပဋိပတ္တိယာ ဝုစ္စမာနာယ “ကိ” မေ ဝိနာ
ပဋိပဇ္ဇနကော အတ္ထိ”တိ အသဒ္ဓဟန္တာနံ ပစ္စက္ခကရဏေန သက္ခိဘူတာ။
ဣမသ္မိန္တိ “တုမေ စ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ”တိအာဒိကေ ဝါကျေ။
သေသန္တိ “တုမေ စ မေ”တိအာဒိကံ သုက္ကပက္ခေ အာဂတံ ပါဠိပဒံ။ ဝုတ္တ-
နယပစ္စနိကေနာတိ “တေန ဓမ္မဒါယာဒဘာဝေန နော အာမိသဒါယာဒ-
ဘာဝေနာ”တိ ဧဝံ ကဏ္ဍပက္ခေ ဝုတ္တနယဿ ပဋိပက္ခေန။

၃၀။ ထောမနံ သုတွာတိ ပဋိပဇ္ဇနကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပသံသနံ သုတွာ
ယထာ တံ သပရိသဿ အာယသ္မတော ဥပသေနဿ ပဋိပတ္တိယာ သီလ-
ထောမနံ သုတွာ။ နိပါတပဒန္တိ ဣမိနာ ဣဓ-သဒ္ဓဿ အနတ္ထကတမာဟ။
ပဝါရိတောတိ ပဋိက္ခေပိတော။ ယော ဟိ ဘုဉ္ဇန္တော ဘောဇနေန တိတ္ထော
ပရိဝေသကေန ဥပနိတဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ၊ သော တေန ပဝါရိတေန
ပဋိက္ခေပိတော နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ပဝါရိတောတိ ။ပ။ ဝုတ္တံ
ဟောတိ”တိ။ ပကာရေဟိ ဒိဋ္ဌာဒိဟိ ဝါရေတိ သံဃာဒိကေ ယာစာပေတိ

ဘတ္တေ ကရောတိ တောယာတိ ပဝါရဏာ၊ အာပတ္တိဝိသောနောယ အတ္တ-
ဝေါဿဂ္ဂေါ ဩကာသဒါနံ။ သာ ပန ယသ္မာ ယေဘုယျေန ဝဿံဝုတ္တေဟိ
ကာတဗ္ဗာ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ “ဝဿံဝုတ္တပဝါရဏာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဝါရေတိ ပစ္စယေ
ဣစ္ဆာပေတိ တောယာတိ ပဝါရဏာ၊ စိဝရာဒီဟိ ဥပနိမန္တနာ။ ပကာရယုတ္တာ
ဝါရဏာတိ ပဝါရဏာ၊ ဝိပ္ပကတဘောဇနတာဒိစတုရ်သဟိတော ဘောဇန-
ပဋိက္ခေပေါ။ သာ ပန ယသ္မာ အနတိရိတ္တဘောဇနနိမိတ္တာယ အာပတ္တိယာ
ကာရဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ “အနတိရိတ္တပဝါရဏာ”တိ ဝုတ္တာ။ ယာဝဒတ္တ-
ဘောဇနဿ ပဝါရဏာ ယာဝဒတ္တပဝါရဏာ၊ ပရိယောသိတဘောဇနဿ
ဥပနိတဟာရပဋိက္ခေပေါတိ အတ္ထော။

“ဘုတ္တာဝီ”တိ ဝစနတော ဘောဇနပါရိပူရိတာ ဣဓာမိပ္ပေတာတိ အာဟ
“ပရိပူဇ္ဇောတိ ဘောဇနေန ပရိပူဇ္ဇော”တိ။ ပရိယောသိတောတိ ဧတ္ထာပိ
ဧသေဝ နယော “ဘောဇနေန ဘောဇနကိရိယာယ ပရိယောသိတော”တိ။
အဋ္ဌကထာယံ ပန အမိပ္ပေတတ္ထံ ပါကဋံ ကတွာ ဒဿေတုံ ဘောဇန-သဒ္ဓဿ
လောပေါ ဝုတ္တော။ ဇာတောတိ တိတ္ထော။ သာဇောနီတိ ဩပကာနိ။
ပရိယောသိတဘောဇနံ သုဟိတယာဝဒတ္တတာဂဟဏေဟိ ဘုတ္တာဝိတာ-
ဒယော၊ ဘုတ္တာဝိတာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ ဝါ ဣတရေ ဗောဓိတာ ဟောန္တီတိ
အညမညံ နေသံ ဩပကဉ္စပေတဗ္ဗတံ ဒဿေတုံ “ယော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ဧဝံ ဆဟိပိ ပဒေဟိ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘောဇနံ ဒဿိတံ၊ တဉ္စ ခေါ ပရိ-
ကပ္ပနာဝသေန။ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဘုဉ္ဇတိ။ တေနာဟ “သဗ္ဗံ ဇေတံ ပရိ-
ကပ္ပေတွာ ဝုတ္တံ”န္တိ။

“သိသာ ဧဝံ၊ နာပိ သိယာ”တိ စ ဣဒံ အတ္ထဒ္ဓယမ္ပိ ဣဓ သမ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ
“ဣဓ ဥဘယမ္ပိ ဝန္တတိ”တိ။ အထာတိ အနန္တရံ၊ မမ ဘောဇနသမနန္တရမေဝါတိ
အတ္ထော။ တံ ပန ယသ္မာ ယထာဝုတ္တကာလပစ္စာမသနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ
“တဒ္ဓိ ကာလေ”တိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပရုဋ္ဌဟရိတေတိ ရူပမာနတိဏာဒိဟရိတ-
ရဟိတေ။ အဘာဝတ္ထော စ အယံ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ “အပ္ပိစ္ဆော”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။

ကထိတေဝီတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထော။ တေန ဝါပသမိကရဏာဒိ^၂
သင်္ဂဏာတိ။ တထာ ဟေသ ဝုတ္တ-သဒ္ဓေါ “နော စ ခေါ ပဋိဝုတ္တံ”န္တိအာဒိသု၊
ဝါပသမိကရဏေ ဒိဿတိ၊ “ပန္နလောမောပရဒတ္တဝုတ္တော”တိအာဒိသု၊^၃ ဇီဝိတ-
ဝုတ္တိယံ၊ “ပဏ္ဍုပလာသော ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တော”တိအာဒိသု၊^၄ အပဂမေ၊ “ဂိတံ

၁-မ ၁-၁၉၉၊ ၂၇၅၊ သံ ၁-၄၀၅-ပိဋေသု။ ၂-ဝိ ၁-၁၉၁-ပိဋေ။
၃-ဝိ ၄-၃၄၀-ပိဋေ။ ၄-ဝိ ၁-၅၈၊ ဝိ ၂-၂၈၁၊ ဝိ ၃-၁၃၄၊ မ ၃-၄၂-ပိဋေသု။

ပုဂ္ဂိုလ် သမိဟိတ” နှိအာဒိသု^၁ ပါဝစနဘာဝေန ပဝတ္တိတေ၊ လောကေ ပန “ပုဂ္ဂို ပရာယဏ” နှိအာဒိသု^၂ အဇ္ဈေန ဒိဿတိတိ။

န ဧတ္ထ ပိဏ္ဏပါတဘောဇနေန ဓမ္မဒါယာဒတာ နိဝါရိတာ၊ ပိဏ္ဏပါတ-
ဘောဇနံ ပန အနာဒရိတွာ^၃ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိတိ ဧတ္ထ ကာရဏံ ဒဿေန္တော
အာဟ“ပိဏ္ဏပါတံ။ ပ။ ဝိတိနာမေယျာ”တိ။ တတ္ထ ဝိတိနာမေယျာတိ ကမ္မ-
ဋ္ဌာနာနုယောဂေန ခေပေယျ။ တေနာဟ“အာဒိတ္တသိသုပမံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ”တိ။
အာဒိတ္တသိသုပမန္တိ အာဒိတ္တသိသုပမသုတ္တံ။

ကိဉ္ဇာဝိတိ အယံ “ယဒိဝိ”တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထော နိပါတော။ နိပါတော စ
နာမ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝါကျေ ပယုဇ္ဇတိ၊ တေန တေန ဝတ္တဗ္ဗတ္ထဇောတကော
ဟောတိတိ ဣဓ“ပိဏ္ဏပါတ” နှိအာဒိနာ အနုညာပသံသာဝသေန ပုစ္ဆမာနဿ
အတ္တဿ ဇောတကောတိ အဓိပ္ပါယေန “အနုဇာနနပသံသနတ္ထေ နိပါတော”တိ
ပုတ္တံ၊ အနုညာပသံသာရဗ္ဗေ ပန “အသမ္ဘာဝနတ္ထေ”တိ^၄ ပုတ္တံ သိယာ ပုရိမေ-
ယေဝ သမ္ဘာဝနာဝိဘာဝနတော အဓိကတ္တာနုလောမတော စ။

ကေဝါရံ ပဝတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ခိပနံ ကထံ ဒိဃရတ္တံ အပ္ပိစ္ဆတဒီနံ
ကာရဏံ ဟောတိတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “တဿ ဟိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ
အတြိစ္ဆတတိ အတြ ဣစ္ဆတိတိ အတြိစ္ဆော၊ တဿ ဘာဝေါ အတြိစ္ဆတာ၊
အတ္တတော ပရလဘပတ္တနာ။ တထာ ဟိ ပုတ္တံ “ပုရိမေယေဝ သကလာဘေန
အသန္တုဋ္ဌိ၊ ပရလဘော စ ပတ္တနာ၊ ဧတံ အတြိစ္ဆတာလက္ခဏ” နှိ^၅။ ပါဝိစ္ဆ-
တာတိ အသန္တုဂ္ဂဏသမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယတာ။ ပါပါ ဣစ္ဆာ ဧတဿာတိ ပါဝိစ္ဆော၊
တဿ ဘာဝေါ ပါဝိစ္ဆတာ။ ယထာဟ “အသန္တုဂ္ဂဏသမ္ဘာဝနတာ ပဋိဂ္ဂဟဏေ
စ အမတ္တညတာ၊ ဧတံ ပါဝိစ္ဆလက္ခဏ” နှိ^၆။ မဟန္တာနိ ဝတ္ထုနိ ဣစ္ဆတိ၊ မဟတိ
ပါ တဿ ဣစ္ဆာတိ မဟိစ္ဆော၊ တဿ ဘာဝေါ မဟိစ္ဆတာ။ ယံ သန္ဓာယ
ပုတ္တံ “သန္တုဂ္ဂဏသမ္ဘာဝနတာ ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ အမတ္တညတာ၊ ဧတံ မဟိစ္ဆ-
လက္ခဏ” နှိ။ ပစ္စဝေက္ခမာနော နိဝါရေသံတိတိ ယောဇနာ။ အဿ ဘိက္ခုနော
သံဝတ္တိဿတိ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ခေပေါ။

မဟိစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ယထာ ပစ္စယဒါနဝသေန ပစ္စယဒါယကေဟိ ဘရိတုံ
အသက္ကုဏေယျာ၊ ဧဝံ ပစ္စယပရိယေသနဝသေန အတ္တနာပိတိ ပုတ္တံ

၁-ဒီ ၁-၉၇-ပိဋ္ဌေ။
၂-အနာဒိယိတွာ (က)
၃-အဘိ-၄ ၂-၄၅၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-မဟာဘာဿေ ပါ၊ ၇၊ ၂၊ ၂၆-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။
၅-သမ္ဘာဝနတ္ထေတိ (?)
၆-အဘိ-၄ ၂-၄၅၈-ပိဋ္ဌေ။

“အတ္တနောပိ ဥပဋ္ဌာကာနမိ ခုဗ္ဗရော ဟောတိ”တိ။ သဒ္ဓါဒေယျဿ ဝိနိပါတဝသေန ပဝတ္တိယာ အညဿ ဃရေ ဆန္ဒေန္တော။ ရိတ္တပတ္တောဝါတိ ယေသု ကုလေသု ပဋိပိဏ္ဏဝသေန ပဝတ္တတိ၊ တေသံ သဗ္ဗပစ္စိမံ အတ္တနော ယထာလဒ္ဓံ ဒတွာ တတ္ထ ကိဉ္စိ အလဒ္ဓါရိတ္တပတ္တော ဝိဟာရံ ပဓိသိတွာ နိပဇ္ဇတိ ဇိဃန္တောဒုဗ္ဗလျေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယထာလဒ္ဓပစ္စယပရိဘောဂေန၊ ပုန ပရိယေသနာနာပဇ္ဇနေန အတ္တနော သုဘရတာ၊ ယထာလဒ္ဓပစ္စယေန အဝညံ အကတွာ သန္တောသာပတ္တိယာ ဥပဋ္ဌာကာနံ သုဘရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကထာဝတ္ထုနီတိ အပ္ပိစ္ဆတဒိပဋိသံယုတ္တာနံ ကထာနံ ဝတ္ထုနီတိ ကထာ-
ဝတ္ထုနီ၊ အပ္ပိစ္ဆတဒယော ဝေ။ တိဏီတိ တိဏီ ကထာဝတ္ထုနီ။ အဘိသလ္လေခိကာ-
တိ အတိဝိယ ကိလေသေ သလ္လိခတိတိ အဘိသလ္လေခေါ၊ အပ္ပိစ္ဆတဒိဂုဏသမု-
ဒါယော၊ သော ဧတိဿာ အတ္တိတိ အဘိသလ္လေခိကာ၊ မဟိစ္ဆတဒိနံ တနဘာ-
ဝါယ ယုတ္တရူပါ အပ္ပိစ္ဆတဒိပဋိသံယုတ္တတာ။ စေတောဝိနိဝရဏသပ္ပါယာတိ^၁
ကုသလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ နိဝါရကာနံ နိဝရဏာနံ ဒုရိဘာဝကရဏေန စေတောဝိနိ-
ဝရဏသင်္ခါတာနံ၊ သမထဝိပဿနာနံ သပ္ပါယာ။ သမထဝိပဿနာစိတ္တဿေဝ
ဝါ ဝိဘူတိဘာဝကရဏာယ သပ္ပါယာ ဥပကာရိကာတိ စေတောဝိနိဝရဏ-
သပ္ပါယာ။ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိအာဒိ ယေန နိဗ္ဗိဒါဒိအာနိသံသေန အယံ
ကထာ အဘိသလ္လေခိကာ စေတောဝိနိဝရဏသပ္ပါယာ စ နာမ ဟောတိ၊ တံ
ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိ ဧကံသေန ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဗ္ဗိန္ဒ-
နတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယာတိ တဿေဝ ဝိရဇနတ္ထဇ္ဇ နိရုဇ္ဈနတ္ထဇ္ဇ။
ဥပသမာယာတိ သဗ္ဗကိလေသဝုပသမာယ။ အဘိညာယာတိ သဗ္ဗဿဝိ
အဘိညေယျဿ အဘိဇာနနာယ။ သမ္ဗောဓာယာတိ စတုမဂ္ဂသမ္ဗောဓာယ။
နိဗ္ဗာနာယာတိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနာယ။ ဧတေသု ဟိ အာဒိတော တိဟိ
ဝိပဿနာ ဝုတ္တာ၊ ပုန တိဟိ မဂ္ဂေါ၊ ဣတရေန နိဗ္ဗာနံ။ တေန သမထဝိပဿနာ
အာဒိ^၂ ကတွာ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနော အယံ သမ္ဗော ဥတ္တရိမနဿဓမ္မော
ဒသကထာဝတ္ထုလဘိနော သမ္ဘဝတိတိ ဒဿေတိ။ ပရိပူရေသန္တိတိ တံ-
သဘာဝတော ဥပကာရတော စ သံဝတ္တိဿန္တိ။ အပ္ပိစ္ဆတဒယော ဟိ ကေ-
ဝါရဥပ္ပန္နာ ဥပရိ တဒတ္ထာယ သံဝတ္တိဿန္တိ။ ကထာဝတ္ထုပရိပူရဏံ သိက္ခာ-
ပရိပူရဏဇ္ဇ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုံ။ ဣတရာ ပန သေက္ခာသေက္ခာ-
ဓမ္မပါရိပူရိယာ ပရိပူဏ္ဏာ။ နိဗ္ဗာနပါရိပူရိ စေတ္ထ တဒါဝဟဓမ္မပါရိပူရိဝသေန

ပရိယာယတော ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒါနိ ယာယံ အပ္ပိစ္ဆတဒီနံ အနက္ကမ-
 ပရိဝုဒ္ဓိယာ ဂုဏပါရိပူရိတာ၊ တံ ဥပမာယ သာဓေဇ္ဇော “သေယျထာဝီ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပါရုဿကောတိ ဝဿာနမာသေ ဥဋ္ဌိတော။ သော ဟိ
 စိရာနုပ္ပဝတ္တိ ဟောတိ။ ပဗ္ဗတကန္တရာ ပဗ္ဗတေသု ဥပစ္စကာမိစ္စကာပဘဝနိဇ္ဈ-
 ရာဒိနဒိယော။ သရဿာခါတိ ယတ္ထ ဥပရိဥန္တတပဒေသတော ဥဒကံ အာဂန္တော
 တိဋ္ဌတိ စေဝ သန္တတိ စ၊ တေ။ ကုသောဗ္ဘော ခုဒ္ဒကတဋ္ဌာကာ။ ကုန္တဒိ-
 ယောတိ ပဗ္ဗတပါဒတော နိက္ခန္တော ခုဒ္ဒကနဒိယော။ တာ ဟိ မဟာနဒိယော
 ဩတရန္တိယော ပရိပူရေန္တိ။ ပရမဓမ္မဒါယာဒန္တိ ပရမံ ဥတ္တမံ ဓမ္မဒါယာဒ-
 ဘာဝံ၊ ပရမံ ဓမ္မဒါယန္တံ ဝါ။ တေ ဘိက္ခုတိ တေ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကေ ဘိက္ခု။
 သန္တိယောဇေဇ္ဇောတိ မူလဂုဏေဟိ အပ္ပိစ္ဆတဒီဟိ ယောဇေဇ္ဇော။

ဥဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထတော ဗျဉ္ဇနတော စ ဥပဓာရဏဝသေန ဂဟေတွာ
 အဝိပရိတံ ဂဟေတွာ။ သံသန္တေတွာတိ မမ ဒေသနာနုသာရေန မမဇ္ဈာသယံ
 အဝိရဇ္ဈိတွာ။ ယထာ ဣဓေဝ စိန္တေသီတိ ယထာ ဣမိဿာ ဓမ္မဒါယာဒ-
 ဒေသနာယ စိန္တေသီ၊ ဧဝံ အညုတ္တာပိ ဓမ္မထောမနတ္ထံ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသန္တော
 စိန္တေသီ။ ကေဇ္ဈာသယာယာတိ သမာနာမိပ္ပါယာယ။ မတိယာတိ ပညာယ။
 အယံ ဒေသနာ အဂ္ဂါတိအာဒိ ဘဂဝါ ဓမ္မသေနာပတိံ ဂုဏတော ဧဝ
 ပဂ္ဂဏှာတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

စိတ္တစတိယာတိ စိတ္တဝသေန ကာယဿ ပရိဏာမနေ “အယံ ကာယော
 ဣဒံ စိတ္တံ ဝိယ ဟောတူ”တိ ကာယဿ စိတ္တေန သမာနဂတိကတာမိဋ္ဌာနေန။
 ကထံ ပန ကာယော ဒန္တပ္ပဝတ္တိကော လဟုပရိဝတ္တနစိတ္တေန သမာနဂတိကော
 ဟောတိတိ? န သဗ္ဗထာ သမာနဂတိကော။ ယထေဝ ဟိ ကာယဝသေန
 စိတ္တပရိဏာမနေ စိတ္တံ သဗ္ဗထာ ကာယေန သမာနဂတိကံ န ဟောတိ။ န ဟိ
 တဒါ စိတ္တံ သဘာဝသိဒ္ဓေန အတ္တနော ခဏေန အဝတ္တိတွာ ဒန္တဝုတ္တိကဿ
 ရူပဓမ္မဿ ခဏေန ဝတ္တိတုံ သက္ခေတိ၊ “ဣဒံ စိတ္တံ အယံ ကာယော ဝိယ
 ဟောတူ”တိ ပန အမိဋ္ဌာနေန ဒန္တဂတိကဿ ကာယဿ အနုဝတ္တနတော
 ယာဝ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနပ္ပတ္တိ၊ တာဝ ကာယဂတိံ အနုလောမေန္တမေဝ ဟုတွာ
 သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ စိတ္တံ ကာယဂတိကံ ကတွာ ပရိဏာမိတံ နာမ
 ဟောတိ၊ ဧဝံ “အယံ ကာယော ဣဒံ စိတ္တံ ဝိယ ဟောတူ”တိ အမိဋ္ဌာနေန
 ပဂေဝ လဟုသညာယ သုခုမသညာယ စ သမ္ဘာဒိတတ္တာ အဘာဝိတိဒ္ဓိပါဒါနံ
 ဝိယ ဒန္တံ အဝတ္တိတွာ ယထာ လဟုံ ကတိပယစိတ္တဝါရေဟေဝ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနပ္ပတ္တိ

ဟောတိ၊ ဧဝံ ပဝတ္တမာနော ကာယော စိတ္တဂတိကဘာဝေနော ပရိဏာမိတော နာမ ဟောတိ၊ န ကေစိတ္တက္ခဏေနော ပဝတ္တိယာ။ ဧဝံ ကတွာ ဗာဟု-
သမိဇ္ဇနပ္ပသာရဏူပမာပိ ဥပစာရေန ဝိနာ သုဠုတရံ ယုတ္တာ ဟောတိ၊
အညထာ ဓမ္မတာဝိလောမိတာ သိယာ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ လက္ခဏညထတ္ထံ
ဣဒ္ဓိဗလေန ကာတုံ သက္ကာ၊ ဘာဝညထတ္ထမေဝ ပန သက္ကာတိ။

၃၁။ အဂတော အဓိပ္ပါယာနုရူပံ ဘိက္ခုနဉ္စ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာတိ
ဝစနသေသော။ ဒေသကာလေ ဝိယ ဘာဇနမ္ပိ ဩလောကေတွာ ဧဝ မဟာ-
ထေရော ဓမ္မံ ကထေတိ။ ပတ္တန္တဿာတိ ဣဒံ အနာဒရေ သာမိဝစနန္တိ
ဒဿေန္တော “ပတ္တန္တဿ သတော”တိအာဒိမာဟ။ ကိတ္တကေနာတိ ကေန
ပရိမာဏေန။ တံ ပန ပရိမာဏံ ယသ္မာ ပရိမေယျဿ အတ္တဿ ပရိစ္ဆိန္နံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ “ကိတ္တာဝတာတိ ပရိစ္ဆေဒဝစန”န္တိ အာဟ။ နုကာရော
ပုစ္ဆာယန္တိ အယံ နု-သဒ္ဓေါ ဣဓေဝ ပုစ္ဆာယံ အာဂတောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။
နု-သဒ္ဓေန ဟေတ္ထ ဇောတိယမာနော အတ္ထော ကိ-သဒ္ဓေန ပရိမာဏော
အတ္ထော ပရိမေယျတ္ထော စ။ ဧတ္ထ သံကိလေသပက္ခော ဝိဝေကဿ အနနု-
သိက္ခနံ အာမိသဒါယာဒတာ၊ ဝေါဒါနပက္ခော တဿ အနုသိက္ခနံ ဓမ္မဒါ-
ယာဒတာတိ။ တိဟိ ဝိဝေကေဟိတိ ဝိဝေကတ္တယဂ္ဂဟဏံ တဒန္တောဂဓတ္တာ
ဝိဝေကပဉ္စကဿ။ ဝိဝေကပဉ္စကဂ္ဂဟဏေ ပနဿ သရူပေန ကာယဝိဝေကော
ဂဟိတော န သိယာ၊ တဒါယတ္တတ္တာ ဝါ သတ္တာရာ တဒါ ပယုဇ္ဇမာနဝိဝေက-
ဒဿနဝသေန “တိဟိ ဝိဝေကေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အညတရမ္ပိတိ ကသ္မာ
ဝုတ္တံ။ န ဟိ ကာယဝိဝေကမတ္ထေန ဓမ္မဒါယာဒဘာဝေါ သိဇ္ဈတိတိ? န၊
ဝိဝေကဒ္ဓယသန္တိဿယဿေဝ ကာယဝိဝေကဿ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ။ ဧဝံ
ကတွာ စိတ္တဝိဝေကဂ္ဂဟဏမ္ပိ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ န ဟိ လောကီယဇ္ဈာနာဓိ-
ဂမမတ္ထေန နိပ္ပရိယာယတော သတ္ထုဓမ္မဒါယာဒဘာဝေါ ဣစ္ဆိတော၊ နိဗ္ဗာနာဓိ-
ဂမေန ပန သော ဣစ္ဆိတော၊ တသ္မာ သဗ္ဗာပိ သာသနေ ဝိဝေကာနုသိက္ခနာ
နိဗ္ဗာနပေါဏာ နိဗ္ဗာနပတ္တာရာ နိဗ္ဗာနောဂဓာ စာတိ ဝုတ္တံ “တိဏ္ဍံ ဝိဝေကာနံ
အညတရမ္ပိ”တိ။ အသတိ အာလောကေ အန္တကာရော ဝိယ အသတိ ဓမ္မ-
ဒါယာဒတာယ ဧကံသိယာ အာမိသဒါယာဒတာတိ အာဟ “အာမိသဒါ-
ယာဒါဝ ဟောန္တိ”တိ။ သေ နယော သုက္ကပက္ခေဝိတိ ကဏ္ဍပက္ခတော
သာဓာရဏဝသေန လဗ္ဘမာနံ အတ္တသာမညံ အတိဒိသတိ၊ န အတ္ထဝိသေသံ
တဿ ဝိသဒိသတ္တာ၊ အတ္ထဝိသေသမေဝ ဝါ အတိဒိသတိ ဝိသဒိသုဒါဟရ-
ဏူပါယဉာယေန။ “တိဏ္ဍံ ဝိဝေကာနံ အညတရ”န္တိ ဣဒံ ဣဓ န လဗ္ဘတိ။

တယောပိ ဟိ ဝိဝေကာ၊ တေသု ဧကော ဝါ ဣတရဒ္ဓယသန္နိဿယော ဣဓ လဗ္ဘတိ။

ဒူရတောပိတိ ဒူရဋ္ဌာနတောပိ။ တေနာဟ “တိရောရဋ္ဌတောပိ”တိအာဒိ။ ကာမံ “ပဋိဘာတူ”တိ ဧတ္ထ ပဋိ-သဒ္ဓါပေက္ခာယ “သာရိပုတ္တ”န္တိ ဥပယောဂ-ဝစနံ၊ အတ္ထော ပန သာမိဝစနဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “အာယသ္မတောယေဝ သာရိပုတ္တဿာ”တိ။ ဘာဂေါ ဟောတူတိ ဣမိနာဘာဂတ္ထော ပဋိ-သဒ္ဓါတိ ဒဿေတိ လက္ခဏာဒိအတ္တာနံ ဣဓ အယုဇ္ဇန-တော။ တေနာဟ “ဧဝံ သဒ္ဓလက္ခဏေန သမေတိ”တိ။ ဒိဿတူတိ ဉာဏေန ဒိဿတု၊ ပဿတူတိ ဝါ အတ္ထော။ ဥပဋ္ဌာတူတိ ဉာဏဿ ပစ္စုပတိဋ္ဌတု။ ဥဂ္ဂ-ဟေဿန္တိတိ ဝါစုဂ္ဂတံ ကရိဿန္တိ။ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ ဟိ ဥဂ္ဂဟော။ ပရိယာ-ပုဏိဿန္တိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပရိပုစ္ဆနာဒိနာ ဝါအတ္တဿ စိတ္တေ အာပါဒနံ ပဋ္ဌပနံ ပရိယာပုဏနံ။ ကာရဏဝစနန္တိ ယထာဝုတ္တဿ ကာရဏဘာဝေန ဝစနံ “ဟေတုမိ ကာရဏဝစန”န္တိ ကတ္တာ။ ဝုတ္တတ္ထပစ္စာမသနံ တံ-သဒ္ဓေန ကရိယတိတိ။ တေနာဟ “ယသ္မာ”တိအာဒိ။

ဧကေနောကာရေနာတိ အာမိသဒါယာဒတာသိဋ္ဌေန အာဒိယတာ-သင်္ခါတေန ဧကနေဝ ပကာရေန။ တမေဝ ဟိ အာကာရံ သန္ဓာယာဟ “ဘဂဝတာ ဝုတ္တမတ္တ”န္တိ။ အညထာ “သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဧကနေဝ အာကာရေန သော အတ္ထော ထေရေနပိ ဝုတ္တော။ တိဟိ အာကာရေဟိတိ အာမိသဒါယာဒပဋိပဒါ-ဘူတေဟိတိဏ္ဍံ ဝိဝေကာနံ အနနုသိက္ခနာကာရေဟိ။ ဧတ္တာဝတာတိ “ဣဓာ-ဝုသော။ပ။ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဧတ္တကေန ကဏ္ဍပက္ခေ ဥဒ္ဓေသပါဌေန။

ဝိတ္တာရတော သုဝိဘတ္တော ဟောတိ အနဝသေသတော သမ္ပဒေဝ နိဒ္ဒိ-ဋ္ဌတ္တာ။ နနု စ ဥဒ္ဓေသေ သတ္ထုနောပိ အာဒိယတာ ဘဂဝတာ ဂဟိတာ၊ သာန နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိအနုယောဂံ သန္ဓာယာဟ “သော စ ခေါ”တိအာဒိ။ သာဝကေ အနုဂ္ဂဏ္ဍဿာတိ “အာမိသဒါယာဒါ သတ္ထု သာဝကာ”တိ သတ္ထု ပရပူ-ဝါဒပရိဟရဏတ္ထမိ “တုမေဟိ ဓမ္မဒါယာဒေဟိ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ သာဝကေ အနုကမ္မမာနဿ။ သာဝကာနံ တံ န ယုတ္တံ သာမိစိအဘာဝတောတိ ယော-ဇနာ။ သေ နယောတိ ယဒိဒံ “ဧတ္တာဝတာယံ ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ ကဏ္ဍ-ပက္ခေ ဥဒ္ဓေသဿ အတ္ထဝိဘာဂဒဿနမုခေန သမ္ပန္နဒဿနံ၊ သေ နယော သုက္ကပက္ခေပိ သမ္ပန္နဒဿနေတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အယံ တာဝေတ္ထ အနုသန္တိက္ကမယောဇနာ”တိ၊ သတ္တာရာ ဒေသိတာယ ဥဒ္ဓေသဒေသနာယ

မဟာထေရေန ဒေသိတာယ စ အနုသန္တိက္ကမေန သမ္ဗန္ဓာတိ အတ္ထော။
ယထာနုသန္တိ ဧဝ စေတ္ထ အနုသန္တိ ဝေဒိတဗျော။

အစ္စန္ဒပမိဝိတ္တဿာတိ ကေန္တဥပမိဝိဝေကော ဝိယ ဣတရေပိ ဝိဝေကာ
သတ္တု ကေန္တိကာဝါတိ။ အနုသိက္ခနံ နာမ အနု အနု ပူရဏန္တိ တပုဂ္ဂိက္ခေပေန
အာဟ “န ပရိပူရေန္တိ”တိ၊ န ပရိမြူဟေန္တိတိ အတ္ထော၊ န ပရိပူရေန္တိတိ
ဝါ န ပရိပါလေန္တိတိ အတ္ထော။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ၊ တဒဂ္ဂေန
န ပရိမြူဟေန္တိ၊ န ပရိပါလေန္တိတိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘန္တိတိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ
“ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဥဒ္ဓေသေ ဝိယ အဝိသေသဝစနေ ကာယ-
ဝိဝေကဿေဝ ဂဟဏံ ကတန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ယဒိ ပနာ”တိအာဒိ။
ပုစ္ဆာယာတိ ပုစ္ဆာတော အဝိသေသော သိယာ ဝိဘာဂဿ အလဗ္ဘမာနတ္တာ
ဝိဿဇ္ဇနဿ။ နန စ “ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ အဝိသေသဝစနေတော ပါဠိယံ
ဝိဘာဂေါ န လဗ္ဘတေဝါတိ? န၊ ပဒန္တရေန ဝိဘာဝိတတ္တာ။ တေနာဟ
“ယေသဉ္စ ဓမ္မာန”န္တိအာဒိ။ ဗျာကရဏပက္ခောတိ ဝိဿဇ္ဇနပက္ခော။ ဝိဿဇ္ဇနဉ္စ
န ပုစ္ဆာ ဝိယ အဝိသေသဇောတနာ၊ အထ ခေါ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထဝိဘဇနန္တိ
အဓိပ္ပေါယော။ ဣမိနာ ပဒေနာတိ “ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဣမိနာ ပဒေန
ကာယဝိဝေကံ အပရိပူရိယမာနံ ဒဿေတိတိ အဓိပ္ပေါယော။ ဝိတ္တဝိဝေကံ
ဥပမိဝိဝေကန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧတ္ထ စ နပ္ပဇဟန္တိတိ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ ပဟာနာဘာဝဝစနံ ပဟာနလက္ခဏ-
ဝိဝေကာဘာဝဒီပနံ၊ တံ ဝတ္တာ ပုန “ဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တရုရာ”တိ ဝစနံ တတော
သတိသယဝိဝေကာဘာဝဒီပနန္တိ တဒုဘယဝိဝေကာဘာဝဒဿနေန “ယေသဉ္စ
ဓမ္မာန”န္တိအာဒိနာဝ ပါရိသေသဉ္စယေန “ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိ ဣမိနာ
ဝိဝေကဒ္ဓယမူလဘူတကာယဝိဝေကာဘာဝဒဿနံ ကတန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ အဝိဂတ-
တဏှတာယ တံ တံ ပရိက္ခာရဇာတံ ဗဟုံ လန္တိ အာဒိယန္တိတိ ဗဟုလာ၊
ဗဟုလာ ဧဝ ဗာဟုလိကာ ယထာ “ဝေနယိကော”တိ။ တေ ပန
ယသ္မာ ပစ္စယဗဟုလဘာဝါယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ နာမ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ အာဟ
“ဝိဝေကဒိဗာဟုလ္လာယ ပဋိပန္နာ”တိ။ သိက္ခာယ အာဒရဘာဝါဘာဝတော
သိထိလံ အဒဠံ ဂဏှန္တိတိ “သာထလိကာ”တိ ဝုတ္တံ။ သိထိလန္တိ ဘာဝ-
နပုံသကနိဒ္ဓေသော၊ သိထိလ-သဒ္ဓေန ဝါ သမာနတ္ထဿ သာထလ-သဒ္ဓဿ
ဝသေန “သာထလိကာ”တိ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗျော။ အဝဂမနဋ္ဌေနာတိ

အဓောဂမနဋ္ဌေန၊ ဩရဟ္မာဂိယဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ ဥပဓိဝိဝေကေတိ သဗ္ဗပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတာယ ဥပဓိဟိ ဝိဝိတ္ထေ။ ဩရောပိတရုရာတိ ဥဇ္ဈိတုဿာဟာ။

အနိယမေနေဝါတိ ကိဉ္စိ ဝိသေသံ အနာမသိတွာ “သာဝကာ”တိ အဝိသေသေနေဝ။ နိယမေန္တော “ထေရာ”တိအာဒိနာ။ ဒသဝဿေ ဥပါဒါယာတိ ဒသဝဿတော ပဋ္ဌာယ။ ဣဿရိယေတိ “သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ သေနာပတိဋ္ဌာန”န္တိ-အာဒိသု ဝိယ။ အစိရက္ခဏောဘာသေန လက္ခဝေဓကော အက္ခဏဝေဓိ။ ဌိတိယန္တိ အဝဋ္ဌာနေ။ ဌာနသောတိ တင်္ဂဏေယေဝ။ တိဋ္ဌတိတိအာဓာရာဓေယျဘာဝေနာတိ အာဟ “တဒါယတ္တုတ္တိဘာဝေနာ”တိ။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ သတ္တသင်္ခါရေသု ဥဒါသိနတာပိ အလင်္ခတာမိဂမဿ ဥပါယောတိ တဗ္ဗိပရိယာယတော စိဝရာဒိမဏ္ဍနာ န ဥပဓိဝိဝေကပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိတိ အာဟ “စိဝရပတ္တ။ပ။ အပူရယမာနာ”တိ။ တတ္ထာတိ ထေရဝါရေ။ ဣဓာတိ မဇ္ဈိမနဝကဝါရေသု။ တထာ ဟိ “မဇ္ဈိမထေရကာလေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၃၂။ ဣမသိဉ္စ ကဏ္ဍပက္ခေတိ ဣမသိဉ္စ နိဒ္ဒေသဝါရေ ကဏ္ဍပက္ခေ၊ န ဥဒ္ဒေသဝါရေ ကဏ္ဍပက္ခေ။ ဥဒ္ဒေသဝါရေ ပန ကဏ္ဍပက္ခေ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဂဟေတဗ္ဗတ္ထော “သေ နယော သုက္ကပက္ခေဝိ”တိ အတိဒေသေန ဒသိတော။ ဝုတ္တပစ္စနိကနယေနာတိ “ကာယဝိဝေကံ နာနသိက္ခန္တိ န ပရိပူရေန္တိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဿ အတ္တဿ ပစ္စနိကနယေန၊ “ကာယဝိဝေကံ အနသိက္ခန္တိ ပရိပူရေန္တိ”တိ-အာဒိနာ နယေန။ ဧတ္ထာတိ ဧတသ္မိံ သုက္ကပက္ခေ။ သင်္ခေပေါတိ အတ္တသင်္ခေပေါ။ ယောဇနပရမ္ပရာယာတိ ဂါမန္တတော ဒူရဘာဝေန ဧကံ ဒွေ တိဏီတိ ဧဝံ ယောဇနာနံ ပဋိပါဋိယာ။ အရညဝနပတ္တာနီတိ အရညေသု ဝနသဏ္ဍာဘူတာနိ။ ပန္တာနီတိ ပရိယန္တာနိ။ ဥပဂန္တံ ယုတ္တကာလော ဇရာဇိဏ္ဍကာလော ဂေါစရဂါမေ ဒူရေ ဂမနာဂမနသမတ္တတာဘာဝတော။ “ဧဝံ ဂုဏဝန္တေသု ဒိန္နံ အဟော သုဒိန္န”န္တိ ပစ္စယဒါယကာနံ ပသာဒံ ဇနေန္တိ။ ပါသံသာတိ ပသံသိတဗ္ဗာ။ အယဗ္ဗိ မဟာထေရေတိအာဒိ ဧကံ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ ဝုဒ္ဓတရံ နိဋ္ဌိသိတွာ ဝဒန္တာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ပဝိဋ္ဌော ဝိဝေကဋ္ဌာနံ။ သာယံ နိက္ခမတိ ယောနိသောမနသိကာရံ ဥပဗြူဟေတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ ကသိဏပရိကမ္ပံ ကရေတိ၊ န ယံ ကိဉ္စိ ကိစ္စန္တရံ။ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ န မောဃမနသိကာရံ။ သဗ္ဗဏာတိ အာဒိတော တာဝ တဒဂ်ဝသေန ကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိဝေစေန္တော တတော ဝိက္ခမ္ပနဝသေန သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဋိပဿဒ္ဓိဝသေနာတိ သဗ္ဗပ္ပကာရေန စိတ္တဝိဝေကံ ပူရေတိ။ ပံသု-ကူလာနိ ဓာရေတိတိ ဣမိနာ ဗာဟုလိကတာဘာဝံ ဒေသေတိ။ အသိထိလံ

သာသနံ ဂဟေတွာတိ ဣမိနာ သာထလိကတာဘာဝံ၊ ဝိဂတနိဝရဏောတိ ဣမိနာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓူရတံ၊ ဖလသမာပတ္တိန္တိအာဒိနာ ပဝိဝေကပုဗ္ဗင်္ဂမတံ ဒဿေတိ။

၃၃။ တတြာရသောတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန “လောဘော စ ပါပကော”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ဥပရိဒေသနံ အနဝသေသတော ပရိယာဒိယတိ။ ကော အနုသန္တိတိ ယာ သာ ဘဂဝတာ သံကိလေသပက္ခေန သဟ ဓမ္မဒါယာဒပဋိပတ္တိဘာဝိနိ “ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ”တိအာဒိနာ ဒေသနာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ တံ “သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော”တိအာဒိနာ အာရဘိတွာ အဋ္ဌာရသဝါရပဋိမဏ္ဍိတာယ နိဒ္ဒေသဒေသနာယ ဝိဘဇိတွာ တတော ပရံ “တတြာရသော လောဘော စ ပါပကော”တိအာဒိနယာယ ဥပရိဒေသနာယ သမ္ပန္နံ ပုစ္ဆတိ။ ဧဝန္တိ သံကိလေသပက္ခေ “နပ္ပဇဟန္တိ”တိ ပဟာနာဘာဝဒဿနဝသေန၊ ဝေါဒါနပက္ခေ “ပဇဟန္တိ”တိ ပဟာနသဗ္ဘာဝဒဿနဝသေနာတိ ဧဝံ။ အနိဒ္ဓါရိတသရူပါ ယံ-တံ-သဒ္ဓေဟိ ဓမ္မ-သဒ္ဓေန သာမညတော ယေ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ သရူပတော ဒဿေတုန္တိ ယောဇနာ။ ဣမေ တေတိ ဧတ္ထ ကဿာ လောဘာဒယော ဧဝ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ နန ဣတော အညေဝိ မောဟဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒယော ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာ သန္တိတိ? သစ္စံ သန္တိ၊ တေ ပန လောဘာဒိဟိ တဒေကဋ္ဌတာ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တာ။ အထ ဝါ ဣမေသံယေဝေတ္ထ ဂဟဏေ ကာရဏံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။

ဣဒါနိ ဥပစယေန အနုသန္တိံ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သာဝကာနံ ယဿ ဓမ္မဿ ဒါယာဒဘာဝေါ သတ္ထု အဘိရုစိတော၊ သော “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ အကထေတွာ “ဝိဝေကံ အနုသိက္ခန္တိ၊ တေ စ ဓမ္မေ ပဇဟန္တိ၊ န စ ဗာဟုလိကာ”တိအာဒိနာ ကထိတတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ပရိယာယေနော ဓမ္မော ကထိတောတိ ဝုတ္တံ။ “တေ စ ဓမ္မေနပ္ပဇဟန္တိ၊ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ”တိအာဒိနာ အာမိသံ ပရိယာယေနပိ ကထိတံ။ “သိယာ စ မေ ပိဏ္ဏပါတော”တိအာဒိနာ၊ “ဗာဟုလိကာ စ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ စ အာမိသံ နိပ္ပရိယာယေနပိ ကထိတံ။ အထ ဝါ ယာယံ ဘဂဝတာ အာမိသဒါယာဒပဋိပက္ခေပနာ ဓမ္မဒါယာဒတာ ဝုတ္တာ၊ ယဉ္စ တဒတ္ထံ ဝိဘဇန္တေန မဟာထေရေန အတ္တနာ ဝိဝေကာနုသိက္ခနာဒိ ဝုတ္တံ၊ တဒုဘယံ ဟေတုဝသေန ဝိဘာဝေတုံ “တတြာရသော လောဘော စာ”တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ ဟေတုနိရောဓေန ဟိ သံကိလေသပက္ခဿ၊ နိရောဓဟေတုသမ္ပာဒနေန စ ဝေါဒါနပက္ခဿ တပ္ပပါပကတာ။

အတိတဒေသနာနိဒဿနန္တိ အတိတာယ ထေရေန ယထာဒေသိတာယ ဒေသနာယ စ ပစ္စာမသနံ။ တေနောဟိ “သတ္ထု ပဓိဝိက္ခဿ ။ပ။ ဒေသနာ-ယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ တတ္ထာတိ ယံ ဝုတ္တံ ဝိသေသတော “ယေသံ ဓမ္မာနံ သတ္ထာ ပဟာနမာဟာ”တိ၊ ဧတသ္မိံ ပဒေ။ တတ္ထ ဟိ ပဟာတဗ္ဗ-ဓမ္မာ လောဘာဒယော သာမညတော ဝုတ္တာ။ လာမဏာတိ နိဟိနာ။ လောဘဒေါသာ ဟိ ဟေတုတော ပစ္စယတော သဘာဝတော ဖလတော နိဿန္တတော သံကိလိဋ္ဌပကတိကာ၊ အာယတိံ ဒုက္ခဿ ပါပနဋ္ဌေန ဝါ ပါပကာ။ လုပ္ပနလက္ခဏောတိ အာရမ္မဏဿ အဘိဂိဇ္ဈနလက္ခဏော။ တထာ ဟိ သော လုပ္ပန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ လုပ္ပတိ၊ လုပ္ပနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ “လောဘော”တိ ဝုစ္စတိ။ ရသာဒီသု အဘိသင်္ဂရသော၊ အပရိစ္စာဂပစ္စု-ပဋ္ဌာနော၊ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒဒဿနပဒဋ္ဌာနော။ ဒုဿန-လက္ခဏောတိ အာရမ္မဏေ ဗျာပဇ္ဇနလက္ခဏော။ တထာ ဟိ သော ဒုဿန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ ဒုဿတိ၊ ဒုဿနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ “ဒေါသော”တိ ဝုစ္စတိ။ ရသာဒီသု ဝိသပ္ပနရသော၊ သနိဿယဒဟနရသော ဝါ၊ ဒုဿနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အာဃာတဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနော။

တေသျှတိအာဒိနာ ဒဿနေန လောဘဒေါသာနံ ဧကန္တတော ပဟာ-တဗ္ဗတာဒဿနံ။ အာမိသဒါယာဒဿ ပစ္စယာနံ လာဘေ ဟောတိတိ ဣဒံ လောဘဿ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏသဘာဝတံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ တဏှာယ ဝသေန ပန အနုဂိဇ္ဈနံ သန္တာယ “အလဒ္ဓံ ပတ္တေတိ”တိ အာဟာ။ အလာဘေ ပစ္စယာနံ အာမိသဒါယာဒဿ ဟောတိတိ အာနေတွာ ယောဇနာ။ အလဘန္တောတိ ဧတ္ထ “ပစ္စယေ”တိ ဝိဘတ္တိံ ပရိဏာမေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဝိဃာတဝါတိ “ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခ”န္တိ ဝစနတော ဣစ္ဆာဝိဃာတဝါ။ လောဘော စ ဒေယျဓမ္မေ ဟောတိ အာမိသဒါယာဒဿာတိ သမ္ပန္နော။ ဧသ နယော အနန္တရပဒေဝိ။ ဒေယျဓမ္မေတိ စ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တံ သတ္တကေလာယနာဒိဝသေနပိ တဿ လောဘုပ္ပတ္တိသဗ္ဘာဝတော။ “တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော”တိ ဧဝမာဒယော နဝ တဏှာမူလကာ။ ပရိပူရေတိ အာမိသဒါယာဒေါတိ ဝိဘတ္တိပရိဏာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာဝါသမစ္ဆရိယာဒီနိ ပဉ္စ ဗန္တရိယာနိ။

မဂ္ဂန္တိ အရိယမဂ္ဂံ။ သော ဟိ ကိလေသေ မာရေန္တော ဂစ္ဆတိ၊ နိဗ္ဗာ-
 နတ္ထိကေဟိ စ မဂ္ဂိယတိ၊ သယံ ဝါ သန္တိကိရိယာဘိသမယဝသေန နိဗ္ဗာနံ
 မဂ္ဂတိတိ နိပ္ပရိယာယေန “မဂ္ဂေါ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဧကော အန္တောတိ ဣတရေန
 အသမ္ပိဿော ဧကော ကောဋ္ဌာသော၊ ဟိနတာယ ဝါ လာမကဋ္ဌေန ဧကော
 အန္တော။ ကာမံ အညေဝိ ကုသလဓမ္မော ဧတေ အန္တေ အသမ္ပယောဂတော
 န ဥပေန္တိ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တာ ဝေ၊ အယံ ပန အစ္စန္တဝိမုတ္တိယာ န ဥပေတိတိ
 အာဟ “ဝိမုတ္တော ဧတေဟိ အန္တေဟိ”တိ။ တသ္မာတိ အန္တဒ္ဓယဝိမုတ္တတ္တာ။
 ဧတေသံ မဇ္ဈေ အဝတ္တာတိ ဣဒံ မဂ္ဂဿ ဥဘယန္တဝိမုတ္တတာယ ဝေ ဝုတ္တံ၊ န
 တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ပဋိဒုက္ခနိဿရဏတ္ထိကေဟိ ပဋိပဋိတဗ္ဗတော စ။
 တထာတိ ယထာ ဣတရေန အသမ္ပိဿဋ္ဌေန လာမကဋ္ဌေန စ လောဘော
 ဧကော အန္တော၊ တထာ ကာမသုခလိကာနုယောဂေါတိ အတ္ထော။
 သေ နယော သေသေသုပိ။ မဂ္ဂဿ အနုပဂမနဉ္စ နေသံ အန္တာနံ သဗ္ဗသော
 အပ္ပဝတ္တိကရဏေနေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပုရိမနယေနာတိ “ဧတေ ဒွေ အန္တေ န
 ဥပေတိ”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန။

သစ္စာနန္တိ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ။ ဒဿနပရိကာယကဋ္ဌေနာတိ
 ဒဿနဿ ပရိညာဘိသမယာဒိဘေဒဿ ပရိတော သဗ္ဗထာ နယနဋ္ဌေန
 ပဝတ္တနဋ္ဌေန။ စက္ခုကရဏီတိ ဓမ္မစက္ခုဿ ကရဏီ နိပ္ပုဒိကာ။ တယိဒံ သတိပိ
 ပဋိပဒါယ ဓမ္မစက္ခုတော အနညတ္တေ အဝယဝဝသေန သိဇ္ဈမာနော အတ္ထော
 သမုဒါယေန ကတော နာမ ဟောတိတိ ဥပစာရဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ
 ဟိ ဝက္ခတိ “မဂ္ဂေါယေဝ ဟိ မဂ္ဂတ္တာယ သံဝတ္တတိ မဂ္ဂေန ကာတဗ္ဗကိစ္စ-
 ကရဏတော”တိ။ ဉာဏာယာတိ ယာထာဝတော ဇာနနာယ။ တေနာဟ
 “ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနာ”တိ။ ဝိသေသညတဘာဝါပါဒနံ ဟိ ဝိဒိတကရဏံ။
 ဂူပသမနတောတိ သမုတ္တိန္တနဝသေန ဂူပသမနတော။ ဒုက္ခာဒိနံ ပရိညေယျာ-
 ဒိဘာဝေါ ဝိယ အဘိညေယျဘာဝေါပိ မဂ္ဂဝသေနေဝ ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ
 အာဟ “စတုန္တမ္ပိ သစ္စာနံ အဘိညေယျဘာဝဒဿနတော”တိ၊ ဝိဘာဝန-
 တောတိ အတ္ထော။ သမ္မောဓောတိ မဂ္ဂေါ “သမ္မုဇ္ဈတိ ဧတေနာ”တိ ကတွာ။
 တဿတ္တာယာတိ မဂ္ဂကိစ္စတ္တာယ။ န ဟိ မဂ္ဂတော အညော မဂ္ဂကိစ္စကရော
 အတ္ထိ။ တေနာဟ “မဂ္ဂေါယေဝ ဟိ”တိအာဒိ။ အထ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
 သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေန ဣတရေ ဥပ္ပုဒေတိ၊ ဧဝံ သေသမဂ္ဂဓမ္မာပိတိ
 ဧဝမ္ပိ မဂ္ဂတ္တာယ သံဝတ္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သန္တိကိရိယာယ ပစ္စက္ခကမ္မာယာတိ သန္တိ-
 ကရဏသင်္ခါတပစ္စက္ခကမ္မာယ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ ဝါ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနာယ။

ဥပသမာယာတိ ဣမိနာ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ ဂဟိတန္တိ။ အယန္တိ “သာ
ဟိ သစ္စာန”န္တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တော အတ္တနယော။ ဧတ္တာတိ “စက္ခု-
ကရဏီ”တိအာဒိသု ပဒေသု။ သာဓော သုန္ဒရော အနုပနိတော။ ဣတော
အညထာတိ “ဒုက္ခဿ ပရိညာယ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ” ကရောတိတိ စက္ခုကရဏီ”တိ-
အာဒိနာ အတ္ထဝဏ္ဏနာပပဉ္စော ကေဝလံ ဝိတ္တာရတ္ထာယ။

အယမေဝါတိ ဧတ္ထ အယန္တိ ဣမိနာ အတ္တနော အညေသဉ္စ တဿံ
ပရိသာယံ အရိယာနံ မဂ္ဂဿ ပစ္စက္ခဘာဝံ ဒဿေတိ။ အာသန္တပစ္စက္ခဝါစိ ဟိ
အယံ-သဒ္ဓေါ။ အညမဂ္ဂပဋိသေဓနတ္ထန္တိ အညဿ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂဿ အတ္ထိ-
ဘာဝပဋိသေဓနတ္ထံ။ သတ္တာပဋိက္ခေပေါ ဟိ ဣဓ ပဋိသေဓနံ အသမ္ဘမာနတ္တာ
အညဿ မဂ္ဂဿ။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ သာဓာရဏဘာဝေါ အနညတာ။ တေနာဟ
ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ—

“ကောယနံ ဇာတိဓယန္တဒဿိ၊
မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ ဟိတာနုကမ္ပိ။
ဧတေန မဂ္ဂေန တရိသု ပုဗ္ဗေ၊
တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃ”န္တိ။

အာရကတ္တာတိ ဣမိနာ နိရုတ္တိနယေန အရိယ-သဒ္ဓသိဒ္ဓိမာဟ။ အရိပဟာ-
နာယာတိ အတ္ထဝစနမတ္ထံ။ အရယော ပါပဓမ္မာ ယန္တိ အပဂမန္တိ ဧတေနာတိ
အရိယော။ အရိယေန ဒေသိတောတိ ဧတ္ထ အရိယဿ ဘဂဝတော အယန္တိ
အရိယော။ အရိယဘာဝပဋိလဘာယာတိ ဧတ္ထ အရိယကရော အရိယောတိ
ဥတ္တရပဒလောပေန အရိယ-သဒ္ဓသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယသ္မာ မဂ္ဂံသမုဒါယေ
မဂ္ဂဝေါဟာရော ဟောတိ၊ သမုဒါယော စ သမုဒါယီဟိ သမန္တာဂတော
နာမ ဟောတိတိ အာဟ “အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ ဥပေတတ္တာ”တိ၊ တသ္မာ
အတ္တနော အဝယဝဘူတာနိ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ ဧတဿ သန္တိတိ အဋ္ဌဂီကော။
ယသ္မာ ပန ပရမတ္ထတော အင်္ဂါနိယေဝ မဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “န စ
အင်္ဂိနိဗုတ္တော”တိ ယထာ “ဆဋ္ဌင်္ဂေါ ဝေဒေါ”တိ။ သဒ္ဓိသုဒ္ဓါဟရဏံ ပန
ဒဿေန္တော “ပဉ္စဂီကတူရိယာဒိနိ ဝိယာ”တိ အာဟ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန စတု-
ရဂီနိသေနာတိ ဧဝမာဒိနံ သင်္ဂဟော။ မာရေန္တော ဂစ္ဆတိတိ နိရုတ္တိနယေန
သဒ္ဓသိဒ္ဓိမာဟ။ မဂ္ဂတိတိ ဂဝေသတိ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္ဗဏံ
ကရောန္တော တံ ဂဝေသန္တော ဝိယ ဟောတိတိ။ မဂ္ဂိယတိ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ

ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယပုညကရဏတော ပဋ္ဌာယ တဒတ္ထံ ပဋိပတ္တိတော။ ဂမ္ဘတိတိ
 ဧတေန အာဒိအန္တရိပရိယာယေန သဒ္ဓသိဒ္ဓိမာဟ ယထာ “ကကူ”တိ။
 “သေယျထိဒန္တိ နိပါတော”တိ ဝတ္တာ တဿ သဗ္ဗလိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနသာဓာရဏ-
 တာယ “ကတမာနိ တာနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ”တိ ဝုတ္တံ။ နန စ အင်္ဂါနိ သမုဒိတာနိ
 မဂ္ဂေါ အန္တမသော သတ္တင်္ဂဝိကလဿ အရိယမဂ္ဂဿ အဘာဝတောတိ၊
 သစ္စမေတံ သစ္စပဋိဝေဇေန၊ မဂ္ဂပစ္စယတာယ ပန ယထာသကံ ကိစ္စကရ-
 ဏေန ပစ္စေကမ္ပိ တာနိ မဂ္ဂေါယေဝါတိ အာဟ “ကေမေကံ ဟိ အင်္ဂံ
 မဂ္ဂေါယေဝါ”တိ၊ အညထာ သမုဒိတာနမ္ပိ နေသံ မဂ္ဂကိစ္စံ န သမ္ဘဝေယျာတိ။
 ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ပါဠိယာ သမတ္ထေတုံ “သမ္ဘာဒိဒ္ဓိမဂ္ဂေါ စေဝ ဟေတု စာ”တိ
 ဝုတ္တံ။

သမ္ဘာ အဝိပရိတံ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန စတုန္တံ သစ္စာနံ ဒဿနံ
 ပဋိဝိဇ္ဈနံ လက္ခဏံ ဧတိဿာတိ သမ္ဘာဒဿနလက္ခဏာ။ သမ္ဘာ အဝိပရိတံ
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏေ အဘိနိရောပနံ အပ္ပနာလက္ခဏံ ဧတဿာတိ
 သမ္ဘာအဘိနိရောပနလက္ခဏော။ မုသာဝါဒါဒိနံ ဝိသံဝါဒနာဒိကိစ္စတာယ
 လူခါနံ အပရိဂ္ဂါဟကာနံ ပဋိပက္ခဘာဝတော သိနိဒ္ဓသဘာဝတ္တာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊
 သမ္ဘာဝါစပုစ္စယသုဘာသိတသောတာရဉ္စ ဇနံ သမ္ဘဒေဝ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ
 သမ္ဘာဝါစာ သမ္ဘာပရိဂ္ဂဟော လက္ခဏံ ဧတိဿာတိ သမ္ဘာပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ။
 ယထာ ကာယိကာ ကိရိယာ ကိဉ္စိ ကတ္တမ္ပံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ သယဉ္စ သမုဋ္ဌဟနံ
 သဋ္ဌနံ ဟောတိ၊ တထာ သမ္ဘာကမ္မန္တသင်္ခါတာ ဝိရတိပီတိ သမ္ဘာသမုဋ္ဌာန-
 လက္ခဏော သမ္ဘာကမ္မန္တော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝါဥက္ခိပနံ သမုဋ္ဌာနံ ကာယိက-
 ကိရိယာယ ဘာရုက္ခိပနံ ဝိယ။ ဇိဝမာနဿ သတ္တဿ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝါ
 သုဒ္ဓိ ဝေါဒါနံ၊ အာဇိဝဿေဝ ဝါ ဇိဝိတပ္ပဝတ္တိယာ သုဒ္ဓိ ဝေါဒါနံ ဧတေနာတိ
 သမ္ဘာဝေါဒါနလက္ခဏော သမ္ဘာအာဇိဝေါ။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ ဝတိတုံ
 အဒတွာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပဂ္ဂဏှနံ အနုဗလပ္ပဒါနံ ပဂ္ဂဟော။ အာရမ္ပဏံ
 ဥပဂန္တာ ဌာနံ၊ တဿ ဝါ အနိဿဇ္ဇနံ ဥပဋ္ဌာနံ။ အာရမ္ပဏေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ
 သမ္ဘာ၊ သမံ ဝါ အာဓာနံ သမာဓာနံ။ သမ္ဘာ သင်္ကပ္ပေတိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ
 အာရမ္ပဏေ အဘိနိရောပေတိတိ သမ္ဘာသင်္ကပ္ပေါ။ သမ္ဘာ ဝဒတိ ဧတာယာတိ
 သမ္ဘာဝါစာ။ သမ္ဘာ ကရေတိ ဧတေနာတိ သမ္ဘာကမ္ပံ၊ တဒေဝ သမ္ဘာ-
 ကမ္မန္တော။ သမ္ဘာ အာဇိဝတိ ဧတေနာတိ သမ္ဘာအာဇိဝေါ။ သမ္ဘာ ဝါယမတိ
 ဥဿဟတိ ဧတေနာတိ သမ္ဘာဝါယာမော။ သမ္ဘာ သရတိ အနုဿရတိတိ

သမ္ဘာသတိ။ သမ္ဘာ သမာဓိယတိ စိတ္တံ တေတနာတိ သမ္ဘာသမာဓိတိ ဧဝံ သမ္ဘာသင်္ကပ္ပါဒိနံ နိဗ္ဗစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိန္တိ သဗ္ဗမ္ပိ မိစ္ဆာဒဿနံ။ တပ္ပစ္စနိယကိလေသေတိ ဣတ္ထ တံ-သဒ္ဓေန သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ။ န ဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ကိလေသာ ပစ္စနိယာ၊ အထ ခေါ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိယာ။ အဝိဇ္ဇန္တာတိ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏံ တဿာ သံကိလေသဓမ္မာနံ ပမုခဘာဝတော။ တေနာဟ “အဝိဇ္ဇာ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ”တိ။ ဒဿနနိဝါရကဿ သမ္မောဟဿ သမုဋ္ဌါတေန အသပ္ပောဟတော။ ဣတ္ထ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ ပဇာတိတိ တေန ပဟာနာဘိသမယံ၊ နိဗ္ဗာနံ အာရပ္ပဏံ ကရေတိတိ တေန သဒ္ဓိကိရိယာဘိသမယံ၊ သပ္ပယုတ္တဓပေတိအာဒိနာ ဘာဝနာဘိသမယံ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိကိစ္စံ ဒဿေတိ။ ပရိညာဘိသမယော ပန နာနန္တရိယတာယ အတ္တတော ဝုတ္တော ဧဝံ ဟောတိတိ ဒဠဗ္ဗော။

ကထံ ပန ဧကမေဝ ဉာဏံ ဧကသ္မိံ ခဏေ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ သာဓေန္တိ ပဝတ္တတိ။ န ဟိ တာဒိသံ လောကေ ဒိဋ္ဌိ၊ န အာဂမော ဝါ တာဒိသော အတ္ထိတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ ပဒိပေါဧကသ္မိံ ယေဝ ခဏေ ဝဋ်ံ ဒဟတိ၊ သွေဟံ ပရိယာဒိယတိ၊ အန္တကာရံ ဝိမေတိ၊ အာလောကဉ္စ ဝိဒိသေတိ၊ ဧဝမေတံ ဉာဏန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ ဉာဏံ ဒုက္ခေပေတံ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေပေတံ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေပေတံ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပေတံ ဉာဏန္တိ သုတ္တပဒံ၊ ဣတ္ထ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ။ ယထာ စ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒုက္ခာဒိသု ဝိသုံ ဝိသုံ ပဝတ္တိတွာ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧကာဝ စတုန္တံ ဉာဏာနံ ကိစ္စံ သာဓေန္တိ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ သမ္ဘာသင်္ကပ္ပါဒယော ပုဗ္ဗဘာဂေ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒိနာမကာ ဟုတွာ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနံ ပဇာနဝသေန ဝိသုံ ဝိသုံ ပဝတ္တိတွာ မဂ္ဂက္ခဏေ တိဏ္ဍံ စတုန္တဉ္စ ကိစ္စံ သာဓေန္တော ပဝတ္တန္တိ။ သမ္ဘာသမာဓိ ပန ပုဗ္ဗဘာဂေပိ မဂ္ဂက္ခဏေပိ နာနာယေဝ ဟုတွာ ပဝတ္တတိတိ ကာမဇ္ဈေတ္တ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိယာ သဗ္ဗေပိ ပါပဓမ္မာ ပဋိပက္ခာ၊ ဥဇုပိပစ္စနိကတာဒဿနဝသေန ပန သမ္ဘာဒိဋ္ဌိယာ ကိစ္စနိဒ္ဒေသေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ တေနော စ “တပ္ပစ္စနိယကိလေသေ စာ”တိ ဝုတ္တံ။

ယေသံ ကိလေသာနံ အနုပစ္ဆိန္နနေ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သဟဇေကဋ္ဌတာယ တဒေကဋ္ဌာဝ တပ္ပစ္စနိယကိလေသာ ဒဠဗ္ဗော။ သမ္ဘာသင်္ကပ္ပါဒိနံ ကိစ္စနိဒ္ဒေသေပိ ဧသေဝ နယော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိဝသေန စတ္တာရေ လောကုတ္တရမဂ္ဂဘာဝသာမညေန ဧကတော ကတွာ။ လောဘဒေါသာ သမုဒယသစ္စံ၊ ယဿ ပန သော သမုဒယော တံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ပဟာနဘာဝေါ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ယတ္ထ

တံ ပဟာနံ၊ တံ နိရောဓသစ္စန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိသစ္စာနိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ လောဘ-
ဒေါသာနံ ဝိသုံ အာဒိတော စ ဂဟဏံ ? ဝိသုံ ဂဟဏံ တာဝ တထာဗုဇ္ဈနကာနံ
ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဣမေဟိ လောဘဒေါသေဟိ အာမိသဒါယာ-
ဒတာ၊ တပ္ပဟာနေန စ ဓမ္မဒါယာဒတာတိ ဒဿနတ္ထံ၊ တဒနုသာရေန စတု-
သစ္စယောဇနာယ ဧဝံ ဧကေကဿ နိယျာနမုခံ ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထဉ္စ။
သေသဝါရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အာဒိတော ဂဟဏံ ပန အတိဝိယ
ဩဋ္ဌာရိကတာယ သုပါကဋ္ဌဘာဝတော ဝက္ခမာနာနံ အညေသဉ္စ ပါပဓမ္မာနံ
မူလဘာဝတော တဒေကဋ္ဌတာယ စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကုဇ္ဈနလက္ခဏောတိ ကုပ္ပနသဘာဝေါ၊ စိတ္တဿ ဗျာပဇ္ဇနာတိ အတ္ထော။
ဓန္တိတ္တံ လုဒ္ဒတာ၊ ကုရုရဘာဝေါတိ အတ္ထော။ အာဃာတကရဏရသောတိ
“အနတ္တံ မေ အစရီ”တိအာဒိနာ စိတ္တေ အာဃာတဿ ကရဏရသော။ ဒုဿန-
ဓမ္မုပဋ္ဌာနောတိ သာရသန္တာနဿ ဝိနာသနပစ္စုပဋ္ဌာနော လဒ္ဓေါကာသော
ဝိယ သပတ္တော။ ဥပနန္တနံ နာနပ္ပကာရဿ ဥပရူပရိ နန္တနံ ဝိယ ဟောတီတိ
ကတွာ။ တထာ ဟေသ “ဝေရအပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနရသော၊ ကောဓာနုပဗန္ဓဘာဝ-
ပစ္စုပဋ္ဌာနော”တိ စ ဝုတ္တော။ အပရကာလေ ဥပနာဟောတိအာဒိတိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန “ဥပနယုနာ ဥပနယိတတ္ထံ အာဠပနာ ဌပနာ သဏ္ဌပနာ
အနုသံသန္တနာ အနုပ္ပဗန္ဓနာ ဒဠိကမ္မ”န္တိအာဒိနံ ဝိဒ္ဓေသပဒါနံ အတ္ထဝဏ္ဏနံ
သင်္ဂယတိ။ ဥပနာဟသမင်္ဂီ ဟိ ပုဂ္ဂလော ဝေရဿ အနိဿဇ္ဇနတော အာဒိတ္တ-
ပူတိအလာတံ ဝိယ ဇလတိ ဧဝံ၊ စိတ္တဉ္စဿ ခေဝိယမာနံ အစ္ဆစမ္ပံ ဝိယ၊
မသိမက္ခိတပိလောတိကာ ဝိယ စ န သုဇ္ဈတေဝ။

ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏောတိ ဥဒကပုဉ္ဇနိယာ ဥဒကံ ဝိယ ပရေသံ ဂုဏာနံ
မက္ခနသဘာဝေါ။ တထာဘူတော စာယံ အတ္တနော ကာရကံ ဂူထေန ပဟရန္တံ
ဂူထော ဝိယ ပဌမတရံ မက္ခေတိ ဧဝါတိ ဒဠဗ္ဗော။ တထာ ဟေသ သပရ-
သန္တာနေသု ဂုဏံ မက္ခေတိတိ မက္ခောတိ ဝုစ္စတိ။ ယုဂ္ဂေါဟော သမဓရဂ္ဂဟဏံ
အသမာနဿပိ အဘူတဿ သမာရောပနံ။ သမဘာဝကရဏံ သမိကရဏံ။
ပရေသံ ဂုဏပ္ပမာဏေန အတ္တနော ဂုဏာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိတိ အာဟ
“ပရေသံ ဂုဏပ္ပမာဏေန ဥပဋ္ဌာနပစ္စုပဋ္ဌာနော”တိ။ တထာ ဟေသ
ပရေသံ ဂုဏေ ခုသိတွာ ဝိယ အတ္တနော ဂုဏေဟိ သမေ ကရောတိတိ ပဋ္ဌာ-
သောတိ ဝုစ္စတိ။

ပရသမ္ပတ္တိနိယနံ ပရသမ္ပတ္တိယာ ဥဿယနံ။ ဣဿတိ ပရသမ္ပတ္တိံ န သဟ-
တိတိ ဣဿာ။ တထာ ဟေသာ “ပရသမ္ပတ္တိယာ အက္ခမနလက္ခဏာ”တိ
ဝုစ္စတိ။ တတ္ထာတိ ပရသမ္ပတ္တိယံ။ အနဘိရတိရသာ အဘိရတိပဋိပက္ခကိစ္စာ။
ဝိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ ပရသမ္ပတ္တိံ ပဿိတုမ္ပိ အပ္ပဒါနတော။ နိဂူဟန-
လက္ခဏံ အတ္တနော သမ္ပတ္တိယာ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝါသဟနတော။
အသုခါယနံ န သုခနံ ဒုက္ခနံ၊ အရောစနန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

ကတဿ ကာယဒုစ္စရိတာဒိပါပဿ ပဋိစ္စာဒနံ ကတပါပပဋိစ္စာဒနံ။
တဿ ပါပဿ အာဝရဏဘာဝေန ပစ္စုပ္ပန်တိတိ တဒါဝရဏပစ္စုပ္ပန်နာ၊
မာယာ၊ ယာယ သမန္တာဂတော ပုဂ္ဂလော ဘသ္မဆန္ဓော ဝိယ အင်္ဂါရော၊
ဥဒကဆန္ဓော ဝိယ ခါဏု၊ ဝိလောတိကပဋိစ္စာဒိတံ ဝိယ စ သတ္တံ ဟောတိ။
အဝိဇ္ဇမာနဂုဏပ္ပကာသနံ အတ္တနိ အဝိဇ္ဇမာနသီလာဒိဂုဏဝိဘာဝနံ၊ ယေန
သာဓဋ္ဌေယျေန သမန္တာဂတဿ ပုဂ္ဂလဿ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနေန စိတ္တာနုရူပ-
ကိရိယာဝိဟရတော “ဧဝံစိတ္တော၊ ဧဝံကိရိယော”တိ ဒုဗ္ဗိညေယျတ္တာ ကုစ္ဆိံ
ဝါ ပိဋ္ဌိံ ဝါ ဇာနိတုံ န သက္ကာ။ ယတော—

“ဝါမေန သူကရော ဟောတိ၊ ဒက္ခိဏေန အဇာမိဂေါ။

သရေန နေလကော ဟောတိ၊ ဝိသာဏေန ဇရဂ္ဂေါ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တယက္ခသုကရသဒိသော ဟောတိ။

ဝိက္ခဿ ဥဒ္ဓုမာတဘာဝေါ ထဒ္ဓလူခဘာဝေါ။ အပ္ပတိဿယဝုတ္တိတိ
အနိဝါတဝုတ္တိ။ အမဒ္ဒဝါကာရေန ပစ္စုပ္ပန်တိ၊ အမဒ္ဒဝတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန်ပေတိတိ
အမဒ္ဒဝတာပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ထဒ္ဓော၊ ယေန သမန္တာဂတော ပုဂ္ဂလော
ဂိလိတနင်္ဂလသိသော ဝိယ အဇဂရော၊ ဝါတဘရိတဘတ္တာ ဝိယ စ ထဒ္ဓေါ
ဟုတ္တာ ဂရုဋ္ဌာနိယေ စ ဒိသ္မာ ဩနမိတုမ္ပိ န ဣစ္ဆတိ၊ ပရိယန္တေနော စရတိ။
ကရဏဿ ဥတ္တရကိရိယာ ကရဏုတ္တရိယံ။ ဝိသေသတော ပစ္စနိကဘာဝေါ
ဝိပစ္စနိကတာ။ ပရေန ဟိ ကိသ္မိန္တ ကတေ တဒ္ဓိဂုဏံ ကရဏဝသေန သာရဇ္ဈော
ပဝတ္တတိ။

သေယျာဒိအာကာရေဟိ ဥန္တမနံ ဥန္တတိ။ ဩမာနောပိ ဟိ ဧဝံ ကရဏမုခေန
သမ္ပဂ္ဂဟဝသေနော ပဝတ္တတိ။ “အဟမသ္မိ သေယျော”တိအာဒိနာ အဟံ-
ကရဏံ သမ္ပဂ္ဂဟော အဟင်္ကာရော။ ပရေ အဘိဘဝိတွာ အဓိကံ ဥန္တမနံ

အနန္တတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပုဗ္ဗကာလေ အတ္တာနံ ဟိနတော ဒဟတိ အပရကာလေ သေယျတော”တိ။

မတ္တဘာဝေါ ဇာတိအာဒိံ ပဋိစ္စ စိတ္တဿ မဇ္ဇနာကာရော၊ ယဿ ဝါ ဓမ္မဿ ဝသေန ပုဂ္ဂလော မတ္တော နာမ ဟောတိ၊ သော ဓမ္မော မတ္တဘာဝေါ။
မဒဂ္ဂါဟဏရသော မဒဿ ဂါဟဏကိစ္စော။ မဒေါ ဟိ အတ္တနော မဇ္ဇနာ-
 ကာရံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဂါဟေန္တော ဝိယ ပဝတ္တမာနော တံသမ္ပိ ပုဂ္ဂလမ္ပိ
 တထာ ကရေန္တော ဝိယ ဟောတိ။ အဟင်္ကာရဝသေန ပုဂ္ဂလံ အနိဋ္ဌိ
 ကရေန္တော စိတ္တဿ ဥမ္မာဒဘာဝေါဝိယ ဟောတိတိ ဥမ္မာဒပစ္စုပ္ပန်နော။
 သတိယာ အနိဂ္ဂဏိတွာ စိတ္တဿ ဝေါဿဇ္ဇနံ စိတ္တဝေါဿဂ္ဂေါ၊ သတိဝိရဟိ-
 တောတိ အတ္တော။ ယထာဝုတ္တဿ ဝေါဿဂ္ဂဿ အနုပ္ပဒါနံ ပုနပ္ပုနံ ဝိဿဇ္ဇနံ
 ဝေါဿဂ္ဂါနုပ္ပဒါနံ။ ဣမေသံ ကောဓာဒိနံ၊ လောဘာဒိနမ္ပိ ဝါ။ လက္ခဏာ-
 ဒီနီတိ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်နာနိ။ ပဒဋ္ဌာနံ ပန ဓမ္မန္တရတာယ န ဂဟိတံ။
 နိဗ္ဗစနံ “ကုဗျတိတိ ကောဓော၊ ဥပနယတိတိ ဥပနာဟော”တိအာဒိနာ
 သုဝိညေယျမေဝါတိ န ဝုတ္တံ၊ အတ္တတော ပန ကောဓော ဒေါသော ဧဝ၊
 တထာ ဥပနာဟော။ ပဝတ္တိအာကာရမတ္တတော ဟိ ကတော နေသံ ဘေဒေါ၊
 မက္ခပဋ္ဌာသသာရန္တာ တဒါကာရပဝတ္တော ပဋိသသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဓမ္မော၊
 မာယာသာဌေယျထမ္ပမဒပ္ပမာဒါ တဒါကာရပဝတ္တော လောဘသဟဂတ-
 စိတ္တုပ္ပါဒဓမ္မော။ ထန္တော ဝါ မာနဝိသေသော စိတ္တဿ ထဒ္ဓဘာဝေန ဂဟေ-
 တဗ္ဗတော၊ တထာ မဒေါ။ တထာ ဟိ သော “မာနော မညနာ”တိအာဒိနာ
 ဝိဘဇ်နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ ဣမ ပန မာနာတိမာနာနံ ဝိသု ဂဟိတတ္တာ မဇ္ဇနာကာရေန
 ပဝတ္တဓမ္မော ဧဝ “မဒေါ”တိ ဂဟေတဗ္ဗာ။ သေသာနံ ဓမ္မန္တရဘာဝေါ
 ပါကဋော ဧဝ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဧတေ ဧဝ အဋ္ဌ ဒုကာ ဂဟိတာ၊ ကိမိတော အညေပိ
 ကိလေသဓမ္မော နတ္ထိတိ? နော နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန အာမိသဒါယာဒဿ သဝိသေသံ
 ကိလေသာယ သံဝတ္တန္တိတိ တံ ဝိသေသံ ဝိဘာဝေန္တေန အာမိသဒါယာဒဿ
 လောဘာဒိနံ ပဝတ္တနာကာရံ ဒဿေတုံ “ဝိသေသတော”တိအာဒိ အာရဋ္ဌံ။
 တတ္ထ ဧတ္ထာတိ ဧတေသု လောဘာဒိသု။ အလဘန္တော အာမိသန္တိ အဝိပ္ပါ-
 ယော။ တတုတ္တရိ ဥပ္ပန္နော ကောဓောတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ သန္တေတိ
 ဝိဇ္ဇမာနေပိ။ ဣဿတိတိ ဣဿံ ဇနေတိ။ ပဒုဿတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
 တထာ ဟိ သာ “ဣဿတိ ဒုဿတိ ပဒုဿတိ”တိအာဒိနာ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ။ ယသ္မာ ဝါ

ဣဿံ ဇနေန္တော ကေသတော ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဝေ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ပဉ္စဿ-
 တိ”တိ ဝုတ္တံ။ အဿာတိ အာမိသဒါယာဒဿ။ ဧဝံ ပဋိပန္နောတိ ဧဝံ အသန္တ-
 ဂုဏပ္ပကာသနံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော။ ဩဝေဒိတုံ အသတ္တုဏေယျောတိ ဧတေန
 ထမ္ဘော နာမ ဒေါဝစဿကရဏော ဓမ္မောတိ ဒဿေတိ။ ကိဉ္စိ ဝေတိ
 ဩဝါဒဒါနဝသေန။ ထမ္ဘေန။ ပ။ မညန္တောတိ ဣမိနာ စ ထမ္ဘဿ မာန-
 ဝိသေသဘာဝံ ဒဿေတိ၊ ထမ္ဘေန ဝါ ဟေတုနာတိ အတ္တော။ မတ္တော သမာ-
 ဇနာတိ မတ္တော ဟောန္တော။ ကာမ။ ပ။ ပမန္တတိတိ ဧတေန မဒဝသေန
 ကေသတော ပမာဒမာပဇ္ဇတိတိ ဒဿေတိ။

ဧဝန္တိ ဣမိနာ အာမိသဒါယာဒဿ လောဘာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမဒဿနေနေဝ
 ဣဓ ပါဠိယံ နေသံ ဒေသနာက္ကမောပိ ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ န ကေဝလံ
 ဣမေဟေဝ၊ အထ ခေါ အညေဟိ စ ဧဝရူပေဟိ ပါပကေဟိ ဓမ္မေဟိ အပရိ-
 မုတ္တော ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ ကေ ပန တေတိ? အတြိစ္ဆတာမဟိစ္ဆတာ-
 ဒယောတိ။ ဧဝံ မဟာဒီနဝါ အာမိသဒါယာဒတာတိ တတော ဗလဝတရော
 သံဝေဂေါ ဇနေတဗ္ဗောတိ အယမေတ္ထ ဩဝါဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္တာတိ
 ဧတသ္မိံ သုတ္တေ။ သမ္ပတ္တာတိ သဗ္ဗေသု ဝါရေသု။ နိဗ္ဗိသေသောယေဝါတိ
 ဧတေနေဝ ပဌမတရံ ဣဓ ဒဿိတသစ္စယောဇနာနယေန သဗ္ဗဝါရေသု
 ယောဇေတဗ္ဗောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥဏပရိဝေပပါရုတ္တန္တိ မဂ္ဂဿ အဋ္ဌင်္ဂသတ္တင်္ဂတာဒိဝိသေသဝိဘာဝနာယ
 ဥဏဿ အာသေဝနဋ္ဌေန ပရိစယော ဥဏပရိစယော၊ တဿ ပဋ္ဌဘာဝတ္ထံ
 ကောသလ္လတ္ထံ။ ဧတ္တာတိ အရိယမဂ္ဂေ၊ ဘေဒေါတိ ဝိသေသော။ ကမောတိ
 အင်္ဂါနံ ဒေသနာနုပုဗ္ဗိ။ အာဝနာနယောတိ ဘာဝနာဝိမိ။ “ကဒါမိ
 အဋ္ဌင်္ဂိကော ကဒါမိ သတ္တင်္ဂိကော”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော ပုန
 “အယံ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ လောကုတ္တရပဌမဇ္ဈာနဝသေနာတိ လော-
 ကုတ္တရဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဝသေန။ ဧတ္ထ စ ကေစိ ဈာနဓမ္မာ မဂ္ဂသဘာဝါတိ
 ကေန္တတော ဈာနံ မဂ္ဂတော ဝိသုံ ကတွာ ဝတ္ထု န သက္ကာတိ “လောကုတ္တရ-
 ပဌမဇ္ဈာနသဟိတော”တိ အဝတွာ “လောကုတ္တရပဌမဇ္ဈာနဝသေန”ဣစ္စေဝ
 ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ လောကုတ္တရပဌမဇ္ဈာနဝသေနာတိ လောကုတ္တရာ ဟုတွာ
 ပဌမဇ္ဈာနဿ ဝသေနာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ
 ဝိပဿနာယ ပါဒကဘူတဿ၊ သမ္ပသိတဿ ဝါ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဝသေန
 အဋ္ဌင်္ဂိကော ဟောတိ။ အထ ဝါ အဈာနလာဘိနော သုက္ခဝိပဿကဿ၊
 ဈာနလာဘိနော ဝါ ပါဒကမကတွာ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရာနံ ဝါ

သမ္ပသနေ ဥပ္ပန္နော အရိယမဂ္ဂေါ အဋ္ဌကိကော ဟောတိ၊ သွာဿ အဋ္ဌကိက-
ဘာဝေါ ပဌမဇ္ဈာနိကဘာဝေနာတိ ဒဿေန္တော “ပဌမဇ္ဈာနဝသေနာ”တိ
အာဟ၊ ဧဝံ “အဝသေသဇ္ဈာနဝသေနာ”တိ ဧတ္ထာပိ ယထာရဟံ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယဒိ အရိယမဂ္ဂေါ သတ္တကိကောပိ ဟောတိ၊ အထ ကသ္မာ ပါဠိယံ “အဋ္ဌကိ-
ကော”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတော”တိအာဒိ။ ယထာ စေတ္ထ
ပဋိပဒါယ မဂ္ဂဝသေန အဋ္ဌကိကသတ္တကိကဘေဒေါ၊ ဧဝံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေန
သတ္တကိကဆဋ္ဌကိကဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော အပ္ပိတိကဈာနဝသေန ဆဋ္ဌကိကတ္တာ၊
မဂ္ဂဝသေန ပန ဒေသနာ အာဂတာတိ သွာယံ ဘေဒေါ အဋ္ဌကထာယံ န
ဥဒ္ဓဇော။ ဣတော ပရန္တိ ဣတော အဋ္ဌင်္ဂတော ပရံ ဥက္ကံသတော၊ အဝကံ-
သတော ပန သတ္တင်္ဂတော ပရံ မဂ္ဂင်္ဂံ နာမ နတ္ထိတိ။ နန မဂ္ဂဝိဘဏ်^၁ ပဉ္စကိက-
ဝါရေ ပဉ္စေဝ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ဥဒ္ဓဇ္ဇာနိ၊ မဟာသဋ္ဌာယတနေ^၂ စ “ယာ တထာဘူတဿ
ဒိဋ္ဌိယောတထာဘူတဿ သင်္ကပ္ပေါ၊ ယော တထာဘူတဿ ဝါယာမော၊ ယာ
တထာဘူတဿ သတိ၊ ယော တထာဘူတဿ သမာဓိ၊ သွာဿ ဟောတိ
သမ္မာသမာဓိ”တိ ဝတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန ပန “ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယ-
ကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ”တိ သမ္မာဝါစာဒယော
အာဂတာတိ? သစ္စမေတံ၊ တံ ပန သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ပဉ္စန္ဓံ ကာရာပကင်္ဂါနံ
အတိရေကကိစ္စဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ န အရိယမဂ္ဂေါ သမ္မာဝါစာဒိ-
ဝိရဟိတော အတ္ထိတိ “ဣတော ပရန္တိ မဂ္ဂင်္ဂံ နတ္ထိ”တိ သုဝုတ္တမေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သဗ္ဗကုသလာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ကုသလဓမ္မာနံ။ နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ သာမိဝစနံ။
ကာမာဝစရာဒိဝသေန တံတံကုသလဓမ္မေသု သာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သေဋ္ဌာ။ တဿာ
သေဋ္ဌဘာဝေန ဟိ “ပညာဇီဝိ” ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌ”န္တိ^၃ ဝုတ္တံ၊ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ
ပန သဗ္ဗသေဋ္ဌဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ကုသလဝါရေတိ ကုသလုပ္ပတ္တိသမယေ။
ပုပ္ဖင်္ဂမာ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ယာထာဝသဘာဝဗောဓနေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ
ပရိဏာယကဘာဝတော။ တေနောဟ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ပဇာနာ-
တိ”တိအာဒိ။ သာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဘဝေါ တေဿာတိ တပ္ပဘဝေါ၊ သမ္မာသင်္က-
ပ္ပေါ။ သမ္မာဒဿနဝသေန ဟိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ။ တတော အဘိနိဗ္ဗတ္တာ-
နိတိ တပ္ပဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တာနိ။ တပ္ပဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တာနိပိ “တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာနိ”တိ
ဝုစ္စန္တိ ကာရဏကာရဏေပိ ကာရဏူပစာရတောတိ အာဟ “တပ္ပဘဝါဘိ-
နိဗ္ဗတ္တာနိ သေသင်္ဂါနိ”တိ။ တေနာဟ “သမ္မာဒိဋ္ဌိဿာ”တိအာဒိ။ ယထာ ဟိ

၁-အဘိ ၂-၂၄၇၊ ၂၄၈၊ ၂၄၉-ပိဋေသု။ ၂-မ ၃-၃၃၇-ပိဋေ။ ၃-သံ ၁-၂၁၆၊ ၃ ၁-၃၀၆-ပိဋေသု။

သမ္မာဒဿနံ သမ္မာဝိတက္ကနဿ ဝိသေသပစ္စယော၊ ဧဝံ သမ္မာဝိတက္ကနံ သမ္မာ-
ပရိဂ္ဂဟဿ၊ သမ္မာပရိဂ္ဂဟော သမ္မာသမုဋ္ဌာနဿ၊ သမ္မာသမုဋ္ဌာနံ သမ္မာဝေါဒါ-
နဿ၊ သမ္မာဝေါဒါနံ သမ္မာဝါယာမဿ၊ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာဥပဋ္ဌာနဿ၊
သမ္မာဥပဋ္ဌာနံ သမ္မာဓာနဿ ဝိသေသပစ္စယော၊ တဿ “ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္စိမဿ
ပစ္စိမဿ ဝိသေသပစ္စယော ဟောတိ”တိ ဣမိနာ ဝိသေသပစ္စယဘာဝဒဿ-
နတ္ထေန ကမေန တောနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနိ အင်္ဂါနိ ဝုတ္တာနိတိ ဒဿိတာနိ။

ဘာဝနာနယောတိ သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနဋ္ဌဘာဝေန ပဝတ္တော
ဘာဝနာဝိမိ။ အယံ ဟိ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ ဘာဝနာဝိမိ။ တဿ ပန ပုဗ္ဗဘာဝေ
ဘာဝနာနယော ကဿမိ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟောတိ၊ ကဿမိ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂ-
မောတိ။ တံ ဝိမိံ ဒဿေတုံ “ကောစိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ပဌမော သမထ-
ယာနိကဿ ဝသေန ဝုတ္တော၊ ဒုတိယော ဝိပဿနာယာနိကဿ။ တေနာဟ
“ဣဓေကစ္စော”တိအာဒိ။ တန္တိ သမထံ သမာဓိံ၊ ဈာနဓမ္မေတိ ဝါ အတ္ထော။
တံသမ္ပယုတ္တေတိ သမာဓိသမ္ပယုတ္တေ၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တေ ဝါ ဓမ္မေ။ အယဉ္ဇ နယော
ယေဘုယျေန သမထယာနိကာ အရူပမုခေန၊ တတ္ထာပိ ဈာနမုခေန ဝိပဿနာ-
ဘိနိဝေသံ ကရောန္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တော။ ဝိပဿနံ ဘာဝယတောတိ ပဋိပဒါ-
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ အာရဘိတွာ ယထာဓိဂတံ တရုဏဝိပဿနံ ဝဓေန္တဿ။
မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိတိ ပုဗ္ဗဘာဝိယော လောကီယမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အာသေဝတိ
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဝသေန။ အာဝေတိ မုဋ္ဌိတုကမျတာဝသေန။ မဟူလီကရောတိ
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဝသေန။ အာသေဝတိ ဝါ ဘယတူပဋ္ဌာနဉာဏဝသေန။
မဟူလီကရောတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဝသေန။ သံယောဇနာနိ ပဟိယန္တိ၊
အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂါယာ။

သမထံ အနုပ္ပါဒေတွာဝါတိ အဝဓာရဏေန ဥပစာရသမာဓိံ နိဝတ္တေတိ၊
န ခဏိကသမာဓိံ။ န ဟိ ခဏိကသမာဓိံ ဝိနာ ဝိပဿနာ သမ္ဘဝတိ။
ဝိပဿနာပါရိပုရိယာတိ ဝိပဿနာယ ပရိပုဏ္ဏတာယ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ-
ဘာဝပ္ပတ္တိယာ။ တတ္ထ ဇာတနန္တိ တသ္မိံ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာနံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
အာဒိနံ ဓမ္မာနံ။ နိဋ္ဌါရဏေ စေတံ သာမိဝစနံ။ ဝေဿဂ္ဂါရမ္ပဏတောတိ
ဝေဿဂ္ဂဿ အာရမ္ပဏတာယ။ ဝေဿဂ္ဂေါ ဝေါဿဂ္ဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါတိ စ
အပဝဂ္ဂေါတိ စ အတ္ထတော ကေ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တဿ နိဗ္ဗာ-
နဿ အာရမ္ပဏကရဏေနာတိ အတ္ထော။ ဝိတ္တဿ ကေဂ္ဂတာတိ မဂ္ဂသမ္မာ-
သမာဓိမာဟ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ကေန္တသမာဟိတော အသမာဓာနဟေတုနံ
ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒနတော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ယုဂနဒ္ဒါဝ ဟောန္တိ တဒါ သမာဓိပညာနံ သမရသတာယ ဣစ္ဆိတဗ္ဗ-
တော။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ န သမထဘာဝနာယံ ဝိယ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာဘာဝ-
နာယံ ဝိယ စ ပညာ ကိစ္စတော အဓိကာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ သမရသတာယ ပန
အညမညဿ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန ဒွေဝိ ယုဂနဒ္ဒါ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ
“သမထဝိပဿနာ ယုဂနဒ္ဒါဝ ဟောန္တိ”တိ။

ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၄-ဘယဘေရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ ဧဝံ မေ သူတန္တိ ဘယဘေရဝသုတ္တံ။ ကော နိက္ခေပေါ? ကေမိ တာဝ
ဝေမာဟု “ပုစ္ဆာဝသိကော နိက္ခေပေါ”တိ။ ဒုဝိဓော ဟိ ပုစ္ဆာ ပါကဋ္ဌာ-
ပါကဋ္ဌဘေဒတော။ တတ္ထ ယဿာ ဒေသနာယ နိမိတ္တဘူတော ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော
အတ္ထော ကိ-သဒ္ဓပုဗ္ဗကေန ပကာသိယတိ၊ သာ ပါကဋ္ဌာ ပုစ္ဆာ ယထာ
“ကိ-သူဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌ”န္တိ ဝေမာဒိ။ ယဿာ ပန ဒေသနာယ
နိမိတ္တဘူတော ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော အတ္ထော ကိ-သဒ္ဓရဟိတေန ကေဝလေနော
သဒ္ဓပယောဂေန ပကာသိယတိ၊ သာ အပါကဋ္ဌာ ပုစ္ဆာ။ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော
ဟိ အတ္ထော “ပဉ္စာ, ပုစ္ဆာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာယေဝ ဣဓ “ယေ မေ ဘော
ဂေါဘမာ”တိအာဒိကာ အပါကဋ္ဌာတိ “ပုစ္ဆာဝသိကော နိက္ခေပေါ”တိ။
တယိဒံ အကာရဏံ၊ ယသ္မာ သော ပြာဟူဏော “ယေမေ ဘော ဂေါ-
ဘမာ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော န တတ္ထ ကဒိ ဝိစိကိန္တိ သံသယမာပန္နော အဂေါ-
စ၊ အထ ခေါ အတ္တနာ ယထာနိစ္စိတမတ္ထံ ဘဂဝတိ ပဿာဒဘာဝဗဟုမာနံ
ပဝေဒေန္တော ကထေသိ။ တေနာဟ “ဘဂဝတိ ပဿာဒံ အလတ္တာ”တိအာဒိ၂။
ဝိဟာဓေတိ ဝိဟာရကေ နိဝါသေ။ အဝိန္တိန္ဒေယေဝါတိ ပဝတ္တမာနေယေဝ။
ပဒဒ္ဓယဿပိ ဝသန္တေ ဧဝါတိ အတ္ထော။ ဧတံ ပုရောဟိတဌာနံ ဥဏှိသာဒိက-
ကုဓာဏ္ဍေဟိ သဒ္ဓိံ လဒ္ဓံ၊ တထာ စ “အဿ ရညာ ဒိန္န”န္တိ ဝဒန္တိ။ တေနာဟ
“တံ တဿ ရညာ ဒိန္န”န္တိ။ ဗြဟ္မန္တိ ဝေဒံ။ သော ပန မန္တုပ္ပိဟကပ္ပဝသေန
တိဝိဓော။ တတ္ထ မန္တာ ပဓာနံ မူလဘာဝတော၊ ယေ အဋ္ဌကာဒိဟိ ပဝုတ္တာ၊
ဣတရေ တန္တိဿယေန ဇာတာ၊ တေန တေသံယေဝ ဂဟဏံ “မန္တေ

၁-သံ ၁-၂၁၆၊ ၃ ၁-၃၀၆-ပိဋေသု။

၂-မ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၆-ပိဋေ။

၃-တတ္ထ မန္တာ ပဓာနမူလဘာဝတောယေဝ အဋ္ဌကာဒိဟိ ပဝုတ္တာ (သ-ရတ္ထ-ဋီ ၁-၂၁၂-ပိဋေ)

သဇ္ဈာယဝိ”တိ။ တေ ဟိ ဂုတ္တဘာသိတဗ္ဗတာယ “မန္တာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဣဒမေဝ ဟိတိ အဝဓာရဏေန “ဗြဟ္မတော ဇာတာ”တိအာဒိကံ နိရုတ္တိံ ပဋိက္ခိပတိ။

ယေန ဝါ ကာရဏေနာတိ^၁ ဟေတုမိ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ ဟေတုအတ္ထော ဟိ ကိရိယာကာရဏံ၊ န ကရဏံ ဝိယ ကိရိယတ္ထော၊ တသ္မာ နာနပ္ပကာရဂုဏ-
ဝိသေသာမိဂမတ္တာ ဣဒ ဥပသင်္ကမနကိရိယာတိ “အန္ဓေန ဝသတိ”တိအာဒိသု
ဝိယ ဟေတုအတ္ထမေဝေတံ ကရဏဝစနံ ယုတ္တံ၊ န ကရဏတ္ထံ တဿ အယုဇ္ဇ-
မာနတ္တာတိ ဝုတ္တံ “ယေန ဝါ ကာရဏေနာ”တိအာဒိ။ ဘဂဝတော
သတတပ္ပဝတ္တနိရတိသယသာဒုဝိပုလဝမတရသသဒ္ဓမ္မဗလတာယ သာဒုဗလနိစ္စ-
ဗလိတမဟာရုက္ခေန ဘဂဝါ ဥပမိတော၊ သာဒုဗလူပဘောဂါဓိပ္ပာယဂ္ဂဟဏေ-
နေဝ ဟိ မဟာရုက္ခဿ သာဒုဗလတာ ဂဟိတာတိ။

ဥပသင်္ကမိတိ ဥပသင်္ကန္တော။ သမ္ပတ္တုကာမတာယ ဟိ ကိဉ္စိ ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော
တံတံပဒေသာတိက္ကမနေန ဥပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကန္တောတိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ။
တေနာဟ “ဂတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ၊ ဥပဂတောတိ အတ္ထော။ ဥပသင်္က-
မိတ္တာတိ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာနိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “ဥပသင်္ကမနပရိယောသာန-
ဒီပန”န္တိ။ တတောတိ ယံ ဌာနံ ပတ္တော “ဥပသင်္ကမိ”တိ ဝုတ္တော၊ တတော
ဥပဂတဌာနတော။ ယထာ ခမနိယာဒီနိ ပုစ္ဆန္တောတိ^၂ ယထာ ဘဂဝါ “ကစ္စိ
တေဗြာဟ္မဏ ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယ”န္တိအာဒိနာ ခမနိယာဒီနိ ပုစ္ဆန္တောတေန
ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ အဟောသိ ပုဗ္ဗဘာသိတာယ၊ တဒန-
ကရဏေန ဧဝံ သောပိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ
အဟောသိတိ ယောဇနာ။ တံ ပန သမပ္ပဝတ္တမောဒတံ ဥပမာယ ဒဿေတုံ
“သီတောဒကံ ဝိယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သမ္ပောဒိတန္တိ သံသန္တိတံ။
ဧကိဘာဝန္တိ သမ္ပောဒနကိရိယာယ သမာနတံ ဧကရူပတံ။ ခမနိယန္တိ “ဣဒံ
စတုစက္ကံ နဝဒ္ဒါရံ သရီရယန္တိ ခဏဘင်္ဂရတာယ သဘာဝတော ဒုဿဟံ၊ “ကစ္စိ
ခမိတုံ သက္ကုဏေယျ”န္တိ ပုစ္ဆတိ။ ယာပနိယန္တိ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကံ စိရပ္ပဗန္ဓ-
သင်္ခါတာယ ယာပနာယ ကစ္စိ ယာပေတုံ သက္ကုဏေယျံ။ သီသရောဂါဒိ-
အာဗာဓာဘာဝေန ကစ္စိ အပ္ပါမာဓံ။ ဒုက္ခဇီဝိကာဘာဝေန ကစ္စိ အပ္ပါတင်္ဂံ။
တံတံကိစ္စကရဏေ ဥဌာနသုခတာယ ကစ္စိ လဟုဌာနံ။ တဒနရူပဗလ-
ယောဂတော ကစ္စိ မလံ။ သုခဝိဟာရသပ္ပာဝေန ကစ္စိ ဖာသုဝိဟာဓော
အတ္ထိတိ တတ္ထ တတ္ထ ကစ္စိ-သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-သာရတ္ထ-၇၆၊ သံ-၇၁၊ အံ-၇၂၊ ၂-၁၃-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊

၂-သံ-၇၁၊ သီ-၇၆ (နဝ) ၂-၂၄၇-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊

ဗလဝပ္ပတ္တာပီတိ ဝီတိယေဝ။ တရုဏပီတိ ပါမောဇ္ဇံ။ သမ္မောဒနံ ဇနေတိ ကရေတိတိ သမ္မောဒနိကံ၊ တဒေဝ သမ္မောဒနိယန္တိ အာဟာ “သမ္မောဒဇန-
နတော”တိ။ သမ္မောဒိတဗ္ဗတော သမ္မောဒနိယန္တိ ဣမံ ပန အတ္ထံ ဒဿေန္တော
“သမ္မောဒိတုံ ယုတ္တဘာဝတော”တိ အာဟာ။ သရိတဗ္ဗဘာဝတောတိ အနု-
ဿရိတဗ္ဗဘာဝတော။ “သရဏီယ”န္တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဒီဃံ ကတွာ “သာရဏီယ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ သုယုမာနသုခတောတိ အာပါထမရုရတံ အာဟာ၊ အနုဿရိယမာန-
သုခတောတိ ဝိမဒ္ဓရမဏီယတံ။ ဗျဉ္ဇနပရိသုဒ္ဓတာယာတိ သဘာဝနိရုတ္တိဘာဝေန
တဿ၊ ကထာယ ဝစနစာတုရိယမာဟ၊ အတ္ထဝရိသုဒ္ဓတာယာတိ အတ္ထဿ
နိရုပတ္တိလေသတံ။ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိတိ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ။

အဘိဒူရအစ္စာသန္ဓပဋိက္ခေပေန နာတိဒူရနာစ္စာသန္ဓံ နာမ ဂဟိတံ၊ တံ ပန
အဝကံသတော ဥဘိန္တံ ပဿာရိတဟတ္ထသဃ်ဇနေန ဒဠဗ္ဗံ။ ဂိဝံ ပဿာရေတွာတိ
ဂိဝံ ပရိဝတ္တနဝသေန ပဿာရေတွာ။

ယေမေတိ ဧတ္ထ သန္ဓိဝသေန ဣကာရလောပေါတိ ဒဿေန္တော “ယေ
ဣမေ”တိအာဒိမာဟ။ ဥစ္စာကုလိနတာယ ဇာတိဝသေန အဘိဇာတာ ဇာတိ-
ကုလပုတ္တာ။ တေနာဟ “ဥစ္စာကုလံပွသုတာ”တိ။ အာစာရသမ္ပတ္တိယာ
အဘိဇာတာ အာစာရကုလပုတ္တာ။ တေနာဟ “အာစာရသမ္ပန္တာ”တိ။ ယတ္ထ
ကတ္ထမိ အပါကဋ္ဌေပိ ကုလေ။ တေန ဗြာဟ္မဏေန အဓိပ္ပေတာ ဘိက္ခုသု
ဒုဝိဇာပိ သံဝိဇ္ဇန္တိတိ အာဟာ “ဣမ ပန ဦးဟိဝိ ကာရဏေဟိ ကုလပုတ္တာ-
ယေဝါ”တိ။

သဒ္ဓါတိ ဣဒံ ကရဏတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟာ “သဒ္ဓါယာ”တိ၊ သဒ္ဓါတိ
ဝါ သဒ္ဓဟိတွာတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ ပါဠိယံ ယ-ကာရလောပေန
နိဒ္ဒေသောတိ ဒဠဗ္ဗံ။ အဂါရတောတိ အဂါရဝါသတော၊ ဥတ္တရပဒလောပေန၊
နိဿယူပစာရေန ဝါ အယံ နိဒ္ဒေသောတိ။ ဘိက္ခုနသီလတာဒိလက္ခဏော
ဘိက္ခုဘာဝေါ ပဗ္ဗဇ္ဇာသဟစရိတာယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုဘာဝံ အန္တာစိနန္တောတိ
အာဟာ “ပဗ္ဗန္တံ ဘိက္ခုဘာဝဉ္စာ”တိ။ ကမ္မဝါစာလက္ခဏေ ပန ဘိက္ခုဘာဝေ
အဓိပ္ပေတေ သမုစ္စယတ္ထော စ-သဒ္ဓေါ ဒဠဗ္ဗော။ အနဂါရဿ အာဝေါတိ ဧတေန
ပဗ္ဗဇ္ဇာနိဿိတော သုဝိသုဒ္ဓေါ သီလာစာရဂုဏဝိသေသော ဂဟိတော၊ ကသိ-
ဂေါရက္ခာဒိကမ္မပဋိက္ခေပေါ ဣမ အနုပ္ပါဒါဒီဟိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသဂ္ဂဟဏေ
ပန သရဏဂမနာဒိဝသေန ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ သရဏဂမနာဒိဝသေန ဥပသမ္ပဒါယ
စ အနေကဘေဒတ္တာ အာဟာ “သမ္ပဏာဒီ”တိ၊ တေန တေန ပကာရေနာတိ
အတ္ထော။ ပုရတောဂါမိတာ ပဋိပတ္တိဂမနေန၊ န ကာယဂမနေနာတိ အာဟာ

“နာယကော”တိ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ နိဗ္ဗာနသမ္မာပကောတိ အတ္ထော။ ဟိတ-
 ကိရိယာယာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဟိတစရိယာယ။ ဂါဟဏံ အဓိသီလာဒိသု
 အစ္စန္ဒာယ နိယောဇနံ၊ န ကထနမတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “ဂါဟေတာ”တိ
 ဝတွာ “သိက္ခာပေတာ”တိ အာဟ။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိန္တိ ဒိဋ္ဌိယာ အနုဂမနန္တိ
 ဒဿေန္တော “ဒဿနာနုဂတိ”န္တိ ဝတွာ သိက္ခာတ္တယသင်္ဂဟံ ဘဂဝတော
 သာသနံ၊ တေန ဒိဋ္ဌတ္တာ ဒိဋ္ဌိ၊ တဿ တဿေဝ ခမနဝသေန ခန္တိ၊ ရုစ္စန-
 ဝသေန ရုစိ၊ တံဒိဋ္ဌိခန္တိရုစိကာဝ ဘဂဝတော သာဝကာတိ အာဟ “ယံ-
 ဒိဋ္ဌိကော”တိအာဒိ။

သေ ကိရ အလတ္တာတိ သမ္ပန္နော။ ဒေဝပုတ္တေ ဝိယာတိအာဒိ ကဿစိ
 ပါရိဇုညဿ အဘာဝဒိပနတော “သဒ္ဓါယာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဿ ပဗ္ဗဇိတ-
 ဘာဝဿ ပါကဋိကရဏံ။ သဒ္ဓါယ ဃရာ နိက္ခမ္ပ ပဗ္ဗဇိတွာတိ ဣဒံ
 ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာဒိဘာဝဿ ကာရဏဝစနံ။ ဃာသန္တာဒနပရမတာယ သန္တုန္တေတိ
 ဣဒံ အနုဿင်္ဂိတာပရိသင်္ဂိတတာယ ကာရဏဝစနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဓမ္မေတန္တိအာဒိနာ အာမေဋ္ဌိတဝစနံ သမ္ပဟံသနဝသေန၊ ပဿာဒဝသေန
 ဝါကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဧဝံ-သဒ္ဓေါသမ္ပုဋ္ဌန္တော အပ္ပနုမောဒနတ္ထော
 စ ဝုတ္တော။ မမန္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ နိပါတပဒံ ဝါ ဧတံ “မ”န္တိ
 ဣမိနာ သမာနတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန နဇိဝိကာပကတာဒိ
 သင်္ဂဟာတိ။ ဤဒိသာနံယေဝါတိ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇာယ ဝိဘာဝိတအနဘိဇ္ဈာလု-
 အာဒိသဘာဝါနံယေဝ၊ န ဣတရေသံ အဘိဇ္ဈာလုသဘာဝါနံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“သင်္ခာသိကဏ္ဍေစေပိ မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ ပိဋ္ဌိတော
 ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓော အဿ ပဒေ ပဒံ နိက္ခိပန္တော၊ သော စ
 ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလု ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂေါ ဗျာပန္နစိတ္တော
 ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော အသမာဟိတော
 ဝိပ္ပန္နစိတ္တော ပါကဋိန္ဒြိယော၊ အထ ခေါ အာရကာဝ မမ
 အဟန္တ တဿာ”တိ။

အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အဓိပ္ပေတတ္ထံ သမ္ဘဝိတုံ သာဓေတုံ ဒုက္ခာနိတိ ဒုရဘိ-
 သမ္ဘဝါနိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန တတ္ထ နိဝါသောယေဝ ဒုက္ခောတိ ဒဿေတုံ
 “သမ္ဘဝိတုံ ဒုက္ခာနိ ဒုဿဟာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ အရညဝနပတ္တာနိတိ အရည-
 လက္ခဏပုတ္တာနိ ဝနသဏ္ဌာနိ။ ဝနပတ္တ-သဒ္ဓေါ ဟိ သဏ္ဌဘူတေ ရုက္ခသမူဟေပိ

ဝတ္ထုတီတိ အရညဂ္ဂဟဏံ။ ကိဉ္ဇာပီတိ အနုဇာနနသမ္ဘာဝနတ္ထေ နိပါတော။
 ကိံ အနုဇာနာတိ? နိပ္ပရိယာယတော အရညဘာဝံ “ဂါမတော ဗဟိ အရည” န္တိ။
 တေနာဟ “နိပ္ပရိယာယေနာ” တိအာဒိ။ ကိံ သမ္ဘာဝေတိ? အာရညကင်္ဂ-
 နိပ္ပါဒကတ္ထံ။ ယံ ဟိ အာရညကင်္ဂနိပ္ပါဒကံ၊ တံ ဝိသေသတော “အရည” န္တိ
 ဝုတ္တန္တိ။ တေနောဟ “ယံ တံ ပဉ္စေနသတိက” န္တိအာဒိ။ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ
 ဣန္ဒြီလတိ ဣန္ဒြီလတော ဗဟိ နိက္ခမိတွာ၊ တတော ဗဟိ ပဋ္ဌာယာတိ
 အတ္ထော။ ဗဟိ ဣန္ဒြီလတိ ဝါ ယတ္ထ ဒွေ တိဏိ ဣန္ဒြီလာနိ၊ တတ္ထ ဗဟိဒ္ဓါ
 ဣန္ဒြီလတော ပဋ္ဌာယ၊ ယတ္ထ တံ နတ္ထိ၊ တတ္ထ တဒရဟဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယာတိ
 ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ ဗဟိ ဣန္ဒြီလတော ပဋ္ဌာယ မနုဿူပစာရေ ဘယဘောရဝံ နတ္ထိ၊
 တသ္မာ ဣမ နာမိပ္ပေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဂါမန္တန္တိ ဂါမသမိပံ။ အနုပစာရဋ္ဌာနန္တိ နိစ္စကိစ္စဝသေန နုပစရိတဗ္ဗ-
 ဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ “ယတ္ထ န ကသီယတိ န ဝပီယတိ” တိ။ ပန္နာနီတိ
 ဣမိနာ “ပရိယန္တာန” န္တိ ဣမဿ ပရိယာယဿ ဣမ ပါဠိယံ ဂဟိတတ္တာ
 ဝုတ္တံ “ပရိယန္တာနန္တိ ဣမမေကံ ပရိယာယံ ဌပေတွာ” တိ။ ဒုဗ္ဗာနန္တိ ပန အယံ
 ပရိယာယော ဌပေတဗ္ဗော သိယာ တဿာပိ “ပန္နာနီ” တိ ဣမိနာဝ အတ္ထတော
 ဂဟိတတ္တာ၊ တထာ သတိ “န မနုဿူပစာရေန” န္တိ ဒေသနာမ္ပိ ဌပေတဗ္ဗတာ
 အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သဒ္ဓတော ဧဝ ဌပနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဝိဝေကန္တိ ပကာရတော၊
 ပကာရေဟိ ဝါ ဝိဝေစနံ၊ ရူပါဒိပုထုတ္တာရမ္ပဏေ ပကာရတော ဂမနာဒိ-
 ဣရိယာပထပ္ပကာရေဟိ အတ္ထနော ကာယဿ ဝိဝေစနံ ဂစ္ဆတောပိ တိဋ္ဌ-
 တောပိ နိသဇ္ဇတောပိ ဧကဿေဝ ပဝတ္တိ။ တေနော ဟိ ဝိဝေစေတဗ္ဗာနံ
 ဝိဝေစနာကာရဿ စ ဘေဒတော ဗဟုဝိဇ္ဇော တေ ဧကတ္ထေန ဂဟေတွာ
 “ပဝိဝေက” န္တိ ဧကဝစနေန ဝုတ္တံ။ ဒုက္ကရံ ပဝိဝေကန္တိ ဝါ ပဝိဝေကံ ကတ္ထု
 န သုခန္တိ အတ္ထော။ ဧကိဘာဝေတိ ဧကိကဘာဝေ။ ဒွယံဒွယာရာမောတိ
 ဒွိန္ဒံ ဒွိန္ဒံ ဘာဝါတိရတော။ ဟရန္တိ ဝိယာတိ သံဟရန္တိ ဝိယ ဝိဿာတုပ္ပါဒနေန။
 တေနာဟ “ဃသန္တိ ဝိယာ” တိ၊ ဘယသန္တာသုပ္ပါဒနေန ခါဒိတုံ အာဂတာ
 ယက္ခရက္ခသပိသာစာဒယော ဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဤဒိသဿာတိ
 အလဒ္ဓသမာမိနော။ တိဏပဏ္ဏမိဂါဒိသဒ္ဓေဟိတိ ဝါတေရိတာနံ တိဏ-
 ပဏ္ဏာဒိနံ မိဂပက္ခိအာဒိနဉ္စ ဘိသနကေဟိ ဘေရဝေဟိ သဒ္ဓေဟိ ဝိဝိဇေဟိ စ
 အညေဟိ ခါဏုအာဒိဟိ ယက္ခာဒိအာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌိတေဟိ ဘိသနကေဟိ။
 ဧဝံ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ နာမ ကရောန္တော အဟော အတ္ထရိယာ ဧတေတိ
 ဝိနိတော။

ကောယကမ္မန္တဝါရကထာဝတ္ထုနာ

၃၅။ သောဠသဿု ဌာနေသုတိ “ယေ ခေါ ကေစီ”တိအာဒိနာ ပါဠိယံ ဝက္ခမာနေသု သောဠသဿု ကာရဏေသု။ အပရိသုဒ္ဓကောယကမ္မန္တတာဒယော အရညေ ဝိဟရန္တာနံ စိတ္တုတြာသနိမိတ္တတာယ ဝိသေသတော ဝိက္ခေပါဝဟာ၊ ပရိသုဒ္ဓကောယကမ္မန္တတာဒယော ပန တဒဘာဝတော တေသံ အဝိက္ခေပါဝဟာ။ တေနာဟ “အပရိသုဒ္ဓကောယကမ္မန္တသန္တောသဟေတူ”တိအာဒိ။ သောဠသဿုတိ စ ဝေါဒါနပက္ခယေဝ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ သံကိလေသဂ္ဂဟဏမ္ပိယာဝဒေဝ ဝေါဒါနဒဿနတ္ထန္တိ။ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟရဟိတာနန္တိ အပရိသုဒ္ဓကောယကမ္မန္တာဒိကဿ အရညေ ဒိဋ္ဌဿ တဿ အာရမ္မဏဿ “ယေ ခေါ ကေစီ”တိအာဒိနာ ပါဠိယံ အာဂတနယေန ပရိဂ္ဂဏှနဉာဏရဟိတာနံ။ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟယုတ္တာနန္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္တနာတိ ဘဂဝန္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ သယန္တိ အတ္ထော။ တာဒိသောတိ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟယုတ္ထော။

သမ္ပုဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ သဗ္ဗောဓော၊ အရိယမဂ္ဂေါတိ အာဟ “အရိယမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော”တိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမာမိနော ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗညုတညာဏာမိဂမောတိ အာဟ “အနဘိသမ္ပုဒ္ဓဿာတိ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓစတုသစ္စဿာ”တိ။ အနဝသေသတော ဥေယျံ ဗုဒ္ဓိတုံ အရဟတီတိ ဗောဓိ၊ မဟာဝိရိယတာဒိနာ တတ္ထ ဝိသေသယောဂတော သတ္ထောတိ အာဟ “ဗုဒ္ဓနကသတ္တဿာ”တိ။ တေနာဟ “သမ္ဗာသဗ္ဗောဓိ”န္တိအာဒိ။ နိယတဘာဝပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ မဟာသတ္တာယထာ မဟာဗောဓိယာနပဋိပဒါ ဟာနဘာဂိယာ၊ ဌိတိဘာဂိယာ ဝါ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဝိသေသဘာဂိယာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ စ ဟောတိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇနတော ဗောဓိယံ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရာ ဇဝါတိ အာဟ “ဗောဓိယာ ဝါ သတ္တဿေဝ လဂ္ဂဿေဝါ”တိ။ တေနာဟ “ဒီပဏ်ရဿ ဟိ”တိအာဒိ။ အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနေနာတိ—

“မနုဿတ္ထံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သတ္တာရဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ”တိ။—

ဣမေသံ အဘိနိဟာရဿ အင်္ဂဘူတာနံ အဋ္ဌန္တံ ဓမ္မာနံ သမောဓာနေန သမဝဓာနေန။

ပဗ္ဗန္တုပဂတာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတာ။ တေန ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တေန သမဏာ၊ န သမိတပါပတာယာတိ ဒဿေတိ။ ဇာတိမတ္တေန ဣမ ဗြာဟ္မဏာတိ အဓိပ္ပေ-
တာတိ အာဟ “ဘောဝါဒိနော ဝါ”တိ။ တေ ဟိ “ဘော ဘော”တိ ဝဒနသီလာ၊
တေနာဟ “ဘောဝါဒိ နာမ သော ဟောတိ၊ သစေ ဟောတိ သင်္ကဉ္စနော”တိ။
ပါဏာတိပါတာဒိနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဒိန္နာဒါနံ အဗြဟ္မစရိယဉ္စ
သင်္ကဏာတိ။ အပရိသုဒ္ဓေနာတိ စ ဝိသေသနံ ကာယကမ္မန္တာပေက္ခာယ၊ န
ပါဏာတိပါတာဒိအပေက္ခာယ။ န ဟိ ပါဏာတိပါတာဒိကော တဿ
ပုဗ္ဗဘဝပယောဂေါ စ ကောစိ ပရိသုဒ္ဓေါ နာမ အတ္ထိ။ ဘာယနဋ္ဌေန ဘယံ၊
ဘိရုတာဝဟဋ္ဌေန ဘေရဝံ။ သန္တောသဟေတူတိ သဒေါသဟေတု။ သ-သဒ္ဓေါ
ဟိ ဣမ သာနုသာရော ဝုတ္တော။ တေနာဟ “အတ္တနော ဒေါသဿ
ဟေတူ”တိ။ ကေန္တေန စိတ္တုတြာသလက္ခဏဿ ဘယဿ ဝသေန “သ-
ဝဇ္ဇ”န္တိ ဝုတ္တံ။ စိတ္တုတြာသော ဟိ ကေန္တသာဝဇ္ဇော ဘာယနဋ္ဌေန ဘယဉ္စာတိ။
အက္ခေမန္တိ ဣဒံ ဥဘယဝသေန။ စိတ္တုတြာသောပိ ဟိ သရီရစိတ္တာနံ အနတ္တာ-
ဝဟတော အက္ခေမံ၊ တထာ ဘယာနကာရမ္ပဏန္တိတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန
အတ္ထဒ္ဓယံ ယထာသင်္ချံ ယောဇိတံ။ သယံ ပရိကပ္ပိတဘယာနကာရမ္ပဏနိမိတ္တံ
စိတ္တုတြာသသမုပ္ပါဒနဝသေန အာနေန္တာ ဘယဘေရဝံ အဂ္ဂါယန္တိ ဝိယ
ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ “အဂ္ဂါယန္တိတိ ပက္ခောသန္တိ”တိ။ တေတိ မာရိတမနုဿာနံ
ဉ္ဇတိမိတ္တာဒယော။ ဂန္တိ ဂဟနဘူတံ မဟန္တံ ကဏ္ဍကသဏ္ဍံ၊ ဂုဗ္ဗံ နာတိ-
မဟန္တန္တိ ဝဒန္တိ။ ဂန္တိန္တိ ပန တိဏဝနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ “ဂစ္ဆေ ရုဋ္ဌတိဏေ”တိ ဝုတ္တံ၊
ဂုဗ္ဗံ ကဏ္ဍကလတာဒိဘရိတာဝိရုဋ္ဌံ။ ဗဒ္ဓေါ ဝေဒိတာ ဝိယာတိ ဗဒ္ဓေါ ဟုတွာတာဋ္ဌိ-
ယမာနာ ဝိယ။

“န ခေါ ပနာတိ ဧတ္ထ ခေါတိ အဝဓာရဏတ္ထေ နိပါတော၊ ပနာတိ
ဝိသေသတ္ထေ။ တေနေတံ ဒဿေတိ “အညေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဝိယ အဟံ
အပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မန္တာ ဟုတွာ အရညဝနပတ္တာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ
န ခေါ ပန ပဋိသေဝါမိ၊ ပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မန္တာယေဝ ပန ဟုတွာ တာနိ
ပဋိသေဝါမိ”တိ။ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ပရိသုဒ္ဓကာယ-
ကမ္မန္တာဟမသ္မိ”တိ ဟိ တေန အဝဓာရဏေန ဝိဘာဝိတတ္ထဒဿနံ။ တေသ-
မဟံ အညတဓရာတိ တာယ ပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မတာယ တေသံ အရိယာနံ
အဟံ အညတဓရာတိ ကာယကမ္မပါရိသုဒ္ဓိယာ မဟာသတ္တော အတ္တာနံ
အရိယေသု ပက္ခိပတိ။ ပရမသလ္လေခဘာဝပ္ပတ္တာ ဟိ တဒါ ဗောဓိသတ္တဿ

ကာယကမ္မပါရိသုဒ္ဓိ၊ တထာ ဝစီကမ္မာဒိပါရိသုဒ္ဓိ၊ ယတော မာရော ရန္တဂဝေသီ ဟုတွာ ဆဗ္ဗဿာနိ နိရန္တရံ အနုဗန္ဓော အန္တရံ န လဘတိ။ တေနာဟ—

“သတ္တ ဝဿာနိ ဘဂဝန္တံ၊ အနုဗန္ဓိံ ပဒါပဒံ။

ဩတာရံ နာမိဂစ္ဆိဿံ၊ သမ္ပုဒ္ဓဿ သတိမတော”တိ။

ဘိဇ္ဈောတိ အဓိကံ သဝိသေသံ၊ ဥပရူပရိ ဝါ။ ဘိတတသိတာ ဘယူပဒ္ဓ-
ဝေန ဆတ္တိတသရီရာ ဟဋ္ဌလောမာ ဟောန္တိ၊ အဘိတာတသိတာ ပန ဘယူ-
ပဒ္ဓဝါဘာဝတော အဟဋ္ဌလောမာ ခေမေန သောတ္တိနာ တိဋ္ဌန္တိတိ တေသံ
ခေမပ္ပတ္တိ သောတ္တိဘာဝေါ၊ ဝါပန္နလောမတာယ ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ ပါဠိယံ
“ပလ္လောမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ပန္နလောမတ”န္တိ အာဒိ။ ဧတ္ထ ဝ ဘိဇ္ဈော
ပလ္လောမမာပါဒိံ အရညေ ဝိဟာရာယာတိ ပဋိညာနိဒ္ဓေသော။ ပရိသုဒ္ဓ-
ကာယကမ္မန္တောဟမသ္မိတိ ဟေတုဒဿနံ။ ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ”တိ သဒိ-
သုဒါဟရဏဒဿနံ။ ယေ ခေါ ကေမိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါတိ ဝိသဒိ-
သုဒါဟရဏဒဿနံ။ သေသာနိ အန္တယဗျတိရေကဝိဘာဝနာနိတိ ဒဠဗ္ဗန္တိ အယ-
မေတ္တ ယုတ္တိဝိဘာဝနာ။ ဣမိနာ နယေန သေသဝါရေသုပိ ယုတ္တိဝိဘာဝနာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကာယကမ္မန္တဝါရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝစီကမ္မန္တဝါရာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆။ အပရိသုဒ္ဓေန မုသာဝါဒါဒိနာတိ ဧတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယမေဝ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပန သင်္ဂဟိတံ တေသဉ္စ မုသာဝါဒါဒိနံ ပဝတ္တိ-
ဘေဒံ ဘယဘေရဝါဂ္ဂါနမုခေန ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ
ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

ဘဏ္ဍေသုတိ သဝိညာဏကာဝိညာဏကေသု ဘဏ္ဍေသု။ ဥပ္ပါဒေတွာတိ
အတ္တနော ပရိဏာမဝသေန အဘိဇ္ဈာသင်္ခါတံ ဝိသမလောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ။
ကုဇ္ဈိတွာတိ ဝိနာသဝိန္နာဝသေန ပရဿ ကုဇ္ဈိတွာ။ ဧဝံ ဟိ နေသံ “ယေသံ
အပရဇ္ဈိမှာ၊ တေ ဣဒါနိ အနုဗန္ဓိတွာ”တိ အာဒိနာ ပစ္စာ အာသင်္ကပ္ပတ္တိ သိယာ။
“ဧတေ အမှာကံ ပရိဂ္ဂဟဝတ္ထု၊ ဂဟေတုကာမာ မညေ၊ ဝိနာသံ ကာတုကာမာ
မညေ”တိ ယထာ ပရေ ပရတော တေသံ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပဝတ္တိံ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊

တာဒိသံ မနောကမ္မန္တံ သန္ဓာယ “တေ ပရေသ”န္တိအာဒိ ဂုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမံ အကုသလကာယကမ္မဝစိကမ္မပဝတ္တိကာလေပိ အဘိဇ္ဈာဒယော ပဝတ္တန္တိယေဝ၊ တဒါ ပန တေ စေတနာပက္ခိကာ ဝါ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဝါတိ မနောကမ္မန္တဝါရေ ဧဝ အဘိဇ္ဈာဒိဝသေန ယောဇနာ ကတာ။ အထ ဝါ ဒွါရန္တရေ ပဝတ္တာနမ္ပိ ပါဏာတိပါတာဒိနံ ဝစိကမ္မာဒိဘာဝါဘာဝေါ ဝိယ ဒွါရန္တရေ ပဝတ္တာနမ္ပိ အဘိဇ္ဈာဒိနံ ကာယကမ္မာဒိဘာဝါဘာဝေါ၊ မနောကမ္မဘာဝေါ ဧဝ ပန သိဒ္ဓေါတိ ကတွာ မနောကမ္မန္တဝါရေ ဧဝ အဘိဇ္ဈာဒယော ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ တထာ ဟိ ဂုတ္တံ—

“ဒွါရေ စရန္တိ ကမ္မာနိ၊ န ဒွါရာ ဒွါရစာရိနော။
တသ္မာ ဒွါရေဟိ ကမ္မာနိ၊ အညမညံ ဝဝတ္တိတာ”တိ။

ကိဉ္ဇာပိ အဋ္ဌကထာယံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတဝသေန အာဇီဝဝါရေ ဘယဘေရဝါဝှါနံ ယောဇိတံ၊ “ယေ ခေါ ကေစိ သမဏာ ဝါ မြာဟူဏာ ဝါ”တိ ပန ဝစနတော ဗာဟိရကဝသေန ဂဟဋ္ဌဝသေန စ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဂဟဋ္ဌာနမ္ပိ ဟိ ဇာတိဓမ္မကုလဓမ္မဒေသဓမ္မဝိလောမနဝသေန အညထာပိ မိစ္ဆာဇီဝေါ လဗ္ဘတေဝ၊ တာယ ဧဝ စ အာဇီဝဝိပတ္တိယာ အညထာ ဝါ နေသံ အရညဝါသော သမ္ဘဝေယျာတိ။

၃၇။ ဧဝံ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဝသေန ဘယဘေရဝံ ဒဿေတွာ တတော ပရံ နိဝရဏပ္ပဟာနာဒိဝသေနပိ တံ ဒဿေတုံ ဒေသနာ ဝစိတာတိ တဒတ္ထံ ဝိဝရန္တော “ဣတော ပရ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နိဝရဏဝသေန ပုန ဂုတ္တာတိ အယမဓိပ္ပါယော— ဧဝံ သီလဝိသုဒ္ဓိမတ္တမ္ပိ အရညေ ဝိဟရတော ဘယဘေရဝါဘာဝံ အာဝဟတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန နိဝရဏာနိ ပဟာယ အပ္ပနာသမာဓိံ၊ ဥပစာရသမာဓိမေဝ ဝါ သမ္မာဒယတောတိ သမာဓိသမ္ပဒါယ ဘယဘေရဝါဘာဝဟေတုကံ ဒဿေတုံ ဥပရိ ဒေသနာ ဝစိတာတိ အကုသလမနောကမ္မန္တဘာဝေန ဂဟိတာပိ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ နိဝရဏဝသေန ပုန ဂုတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ အဘိ-ပုဗ္ဗော ဈာ-သဒ္ဓေါ အဘိဇ္ဈာယနတ္ထောတိ အာဟ “ပရဘဏ္ဍာဒိအဘိဇ္ဈာယနသီလာ”တိ။ ဝတ္ထုကာမေချူတိ ရူပါဒိသု ကိလေသကာမဿ ဝတ္ထုဘူတေသု ကာမေသု။ မဟလကိလေသရာဂါတိ ထိရမူလဒုဗ္ဗောစနိယတာဟိ အဇ္ဈောသာနေ ပဘူတကိလေသကာမာ။ အဘိဇ္ဈာ စေတ္ထ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္တနာ၊ တိဗ္ဗသာရာဂေါ သမ္ပတ္တိဝိသယာဘိနိဝေသော။

တေ ဟိ လောဘာဘိဘူတာ ပုဂ္ဂလာ အတ္တနိ တိဗ္ဗသာပေက္ခတာယ ဧဝံ
 လောဘာဘိဘူတတာယ အဝဝတ္ထိတာရမ္ပဏာ အဝိနိစ္ဆိတဝိသယာ အရညေ
 တံ တံ ဝိသယံ အနုပဓာရိတွာ ဝိဟရန္တိ၊ ရဇ္ဇုအာဒိနိ ယာထာဝတော န
 သလ္လက္ခေန္တိ။ တေနာဟ “တေသ” န္တိအာဒိ။ ဥပဋ္ဌာတိ ဘန္တစိတ္တတာယ။ တထာ
 ဟိ ဝုတ္တံ “အာကုလစိတ္တာ” တိ။ “ဣဒါနိမှ နဋ္ဌာ” တိ တသန္တိ ဝိတသန္တိ၊ အာဂန္တော
 ဗာဓိယမာနာ ဝိယ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ တံ ဘယဘေရဝံ အတ္တနိ သမာရောပန-
 ဌေန အဝါယန္တိ ပက္ခောသန္တိတိ ယောဇနံ သန္တာယာဟ “သေသံ တာဒိသ-
 မေဝါ” တိ။ “အနဘိဇ္ဈာလုဟမသ္မိ” တိ ပါဠိပဒေ စိရပရိစိတအလောဘဇ္ဈာ-
 သယတာယ ကမလဒလေ ဇလဗိန္ဒု ဝိယ အလဂ္ဂမာနသတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ အန-
 ပေက္ခောဟမသ္မိတိ အတ္ထော။

၃၈။ ပကတိဘာဝဝိဇယနေနာတိ ပရိသုဒ္ဓဘာဝသင်္ခါတဿ စပကတိဘာ-
 ဝဿ ဝိဇယနေန။ သာဝဇ္ဇဓမ္မသမုပ္ပတ္တိယာ ဟိ စိတ္တဿ အနဝဇ္ဇဘာဝေါ ဇဟိ-
 တော ဟောတိတိ။ ဝိပန္နစိတ္တာတိ ကိလေသာသုစိဒ္ဓသိတတာယ ကုထိတစိတ္တာ။
 တေနာဟ “ကိလေသာနဂတံ။ ပ။ ပူတိကံ ဟောတိ” တိ။ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပါတိ
 ဝိသသံသဋ္ဌမုတ္တံ ဝိယ ဒေါသေန ပဒုသိတစိတ္တသင်္ကပ္ပါ။ ဝုတ္တနယေနောတိ
 “တေ အဝဝတ္ထိတာရမ္ပဏာ ဟောန္တိ” တိအာဒိနာ အဘိဇ္ဈာလဝါရေ ဝုတ္တ-
 နယေနော။ ယထာဟိလောဘာဝသေန၊ ဧဝံ ဒေါသာဒိဝသေနပိ အဝဝတ္ထိတာ-
 ရမ္ပဏာ ဟောန္တိတိ။ သဗ္ဗတ္တာတိ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ စာတိ သဗ္ဗတ္ထ ဌာနေသု
 ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ။

၃၉။ “ယာ စိတ္တဿ အကလ္လတာ အကမ္မညတာ” တိ^၁ ဝစနတော ထိနံ
 စိတ္တဿ ဂေလညဘာဝေန ဂဟဏံ ဂစ္ဆတိတိ အာဟ “စိတ္တဂေလညဘူတေန
 ထိနေနာ” တိ။ တထာ “ယာ ကာယဿ အကလ္လတာ အကမ္မညတာ” တိ^၂
 ဝစနတော မိဒ္ဓံ ဝိသေသတော နာမကာယဿ ဂေလညဘာဝေန ဂဟဏံ
 ဂစ္ဆတိတိ အာဟ “သေသနာမကာယဂေလညဘူတေန မိဒ္ဓေနာ” တိ။
 သေသဂ္ဂဟဏဇ္ဈေတ္တ စိတ္တနိဝတ္တနတ္ထံ။ ဣဒဉ္စ မိဒ္ဓံ ရူပကာယဿပိ ဂေလညာ-
 ဝဟန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နိဒ္ဒါယ ဟေတုဘာဝတော။ တထာ ဟိ တံ “နိဒ္ဒါ စပလာယိ-
 ကာ” တိ^၃ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တေနာဟ “တေ နိဒ္ဒါပဟုလာ ဟောန္တိ” တိ။

၄၀။ ဥဒ္ဓစ္စပကတိကာတိ ဥဒ္ဓစ္စသီလာ အနဝဋ္ဌိတသဘာဝါ။ အနဝဋ္ဌာနရသံ
 ဟိ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေနာဟ “ဝိပ္ပန္နမာနစိတ္တာ” တိအာဒိ။ ဣဓေတိ “အဝုပသန္တစိတ္တာ” တိ

ဣမသ္မိံ ပဒေ။ ဣက္ကန္တံ ဂဟေတုံ ဝနုတိ သံဝဏ္ဏနာဝသေန ပစ္ဆာနတာ-
ပဿပိ စိတ္တဿ အဝုပသမကရတ္တာ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပန သရူပေနေဝ ဂဟိတန္တိ
အဓိပ္ပာယ်ယော။

၄၁။ ကေမေဝိဒံ ပဉ္စမံ နိဝရဏံ ယဒိဒံ ကန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာတိ စ။ ယဒိ ဧဝံ
ကဿာ ဒွိဓာ ကတွာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ကိံ န ခေါ”တိအာဒိ။ ကနံနတောတိ
သံသယနတော။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ ဝုစ္စတိ “ဓမ္မသဘာဝံ ဝိစိနန္တော တောယ
ကိစ္ဆတိ၊ ဝိဂတာ တိကိစ္ဆာ ဝါ”တိ ကတွာ။

၄၂။ ဧဝံ နိဝရဏာဘာဝကိတ္တနမုခေန သမာဓိသမ္ပဒါယ ဘယဘေရဝါ-
ဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္တုက္ကံသနာဒိအဘာဝကိတ္တနမုခေန ပညာသမ္ပဒါယ
ဘယဘေရဝါဘာဝံ ဒဿေတုံ “ယေ ခေါ ကေစိ”တိအာဒိနာ ဥပရိ ဒေသနာ
ဝရိတာ၊ တဒတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “အတ္တုက္ကံသနကာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥက္ကံသေန္တိ
မာနဝသေန ပဂ္ဂဏှနေန။ တေနာဟ “ဥစ္စေ ဌာနေ ဌပေန္တိ”တိ။ ထိနမိဒ္ဓ-
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုတ္တဝိစိကိစ္ဆာဝါရေသု ဂယမာနံ အဘိဇ္ဈာလဝါရသဒိသန္တိ တတ္ထ
တံ အနာမသိတွာ အတ္တုက္ကံသကဝါရေ ကိဉ္စ ဝိသဒိသံ အတ္ထိတိ တံ ဒဿေတုံ
“တေ ကထ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၄၃။ ဆန္တနံ ဆန္တော၊ ကာယဿ ဆန္တိတတ္ထဟေတုဘူတော ဗလဝစိတ္တု-
တြာသော။ သော ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဆန္တိ။ တေနာဟ “ကာယထန္တနာ”တိ-
အာဒိ။ ဘိရုကဇာတိကာတိ ဘာယနကသီလာ။ ကေမေဝ စေတံသာဝဇ္ဇဘယံ
ကာယေ ဆန္တိတတ္ထဿ၊ စိတ္တေ စ ကာယေ စ ထဒ္ဓဘာဝဿ ဥပ္ပါဒနဝသေန
“ဆန္တော ဘိရုကာ”တိ စ ဝုစ္စတိတိ တံသမင်္ဂိနော သမဏဗြာဟ္မဏာ “ဆန္တိ
ဘိရုကဇာတိကာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ဣဓ ဘယဘေရဝံ သရူပေနေဝ ဂဟိတံ။

၄၄။ လန္တတိ ပါပုဏီယတိတိ^၁ လာဘသဒ္ဓဿ ကမ္မသာဓနတ္ထမာဟ။
သက္ကစ္စံ ကာတဗ္ဗော ဒါတဗ္ဗောတိ သက္ကာရော။ တဒတ္ထဒီပကန္တိ လာဘာဒိ^၂
ပဟာယ အရညေ ဝသဘော ဘယဘေရဝါဝါယနံ နက္ခိတိ ဒီပကံ။ သော ကိရ
လာဘဂရုတာယေဝ ပိယော ဂါမော တေဿာတိ “ဝိယဂါမိကော”တိ
နာမံ လာဘတိ။ ကမ္မမုတ္တောတိ ဇရာဇိဏ္ဏတ္တာ ကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကောတိတိ
သာမိကေဟိ ဝိဿဋ္ဌော။

၄၅။ အလသဘာဝေန သမ္မာဝါယာမဿ အကရဏတော ကုစ္ဆိတံ သိဒ္ဓန္တိတိ **ကုသိတာ**။ ဝိရဿ ဘာဝေါ၊ ကမ္မံ ဝါ ဝီရိယံ၊ ဝိမိနာ ဝါ ဤရေတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ ဝီရိယံ၊ သမ္မာဝါယာမော။ တေန ဟိနာ ဟိနဝီရိယာ။ ကာယ-ဝိညတ္တိယာ သမုဋ္ဌာနဝသေန ပဝတ္တဝီရိယံ **ကာယိကဝီရိယံ**၊ ဝတ္တကရဏစက်-မနာဒိသု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိသဇ္ဇ သယိတွာ စ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဝသေန ပဝတ္တဝီရိယံ **စေတသိကဝီရိယံ**။ တတ္ထ ပုရိမံ ဝိသေသတော ကောသဇ္ဇပဋိပက္ခတာဝသေန၊ ဒုတိယံ ဝီရိယာရမ္ဘတာဝသေန ပါကင်္ဂံ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော **“ကုသိ-တာ”**တိအာဒိမာဟ။ ဧတ ဟိ ဟိနဝီရိယာ အလသဘာဝေဝ အာရမ္မဏ-ဝဝတ္ထာနမတ္တမ္ပိ ကာတုံ န သက္ခောန္တိ။

၄၆။ နဋ္ဌဿတိတိ အလဗ္ဘမာနဿတိ၊ ပစ္စယဝေကလ္လေန ဝိဇ္ဇမာနာယပိ သတိယာ သတိကိစ္စံ ကာတုံ အသမတ္ထတာယ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ န သမ္ပဇာနာတိ **အသမ္ပဇာနာ**။ တံယောဂနိဝတ္တိယဉ္ဇာယံ အ-ကာရော **“အဟေတုကာ မ္ဗော”**၊ အဘိက္ခုကော အာဝါသော”တိအာဒိသု၊ ဝိယာတိ အာဟ **“ပညာရဟိတာ”**တိ။ နနု သောဋ္ဌသမော ပညာဝါရော၊ အယံ သတိဝါရော၊ တတ္ထ ကဿ သံကိလေ-သပက္ခေ ပညာ ဂဟိတာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“ဣမဿ စာ”**တိအာဒိ။ **သတိဘာဇနိယမေဝေတံ**၊ ယဒိဒံ စုဒ္ဓသမော ဝါရော၊ ပညာ ပနေတ္ထ စုဒ္ဓသမေ ဝါရေ ကေဝလာ သတိ ဒုဗ္ဗလာတိ **သတိဒုဗ္ဗလျဒိပနတ္ထံ** **“အသမ္ပဇာနာ”**တိ ပဋိက္ခေပမုခေန ဝုတ္တာ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကင်္ဂတရံ ကာတုံ **“ဒုဝိဓာ ဟိ”**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

၄၇။ အပ္ပနာသမာဓိနာ၊ ဥပစာရသမာဓိနာ ဝါ စိတ္တံ အာရမ္မဏေ သမံ၊ သမ္မာ ဝါ အာဟိတံ နာမ ဟောတိ၊ နာညထာတိ ဒဿေန္တော **“အသမာ-ဟိတာတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဝီရဟိတာ”**တိ အာဟ။ ဝိဗ္ဗန္တိ ဝိတ္တာတိ အန-ဝဋ္ဌိတစိတ္တာ။ ပုဗ္ဗေ နိဝရဏဘာဝသာမညေန ဥဒ္ဓစ္စံ ဂဟိတံ **“ဥဒ္ဓတာ အဂ္ဂပ-သန္တိဗ္ဗိတ္တာ”**တိ၊ ဣဓ သမာဓာနာဘာဝေန ဥဒ္ဓစ္စဟေတုကော စိတ္တဝိပ္ပမော ဝုတ္တော **“အသမာဟိတာ ဝိဗ္ဗန္တိဗ္ဗိတ္တာ”**တိ၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ ပုဗ္ဗေ **“ဥဒ္ဓစ္စေန ဟိ ကောရမ္မဏေ စိတ္တံ ဝိပ္ပန္နတိ ဇေယဋ္ဌိယံ ဝါတေန ပဋ္ဌာကာ ဝိယာ”**တိ၊ ဝုတ္တနယေန။ သမ္ဘံ ပုဗ္ဗသဒိသမေဝါတိ ဘယဘေရဝါဝါယနဿ အဘိဇ္ဈာလုဝါရေ ဝုတ္တသဒိသတံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၄၈။ ဒုပ္ပညာတိ ဧတ္ထ ဒု-သဒ္ဓေါ “ဒုဿီလော”တိအာဒိသု ဝိယ အဘာဝတ္ထော၊ န “ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုပ္ပဋိပန္နော”တိအာဒိသု ဝိယ ဂရဟတ္ထောတိ ဒဿေတုံ “နိပ္ပညာနမေတံ အဓိဝေဓန”န္တိ ဝတွာ “ပညာ ပန ဒုဋ္ဌာ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝတ္ထံ။ တေတိ ဒုပ္ပညာ။ သဒ္ဓတ္ထာတိ စတုသုပ္ပိ ပါဌဝိကပ္ပေသု။ လေန္တိ ဝါ ဒေါသော ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ”တိ။ တထာ ဟိ သီလံ “နေလင်္ဂ”န္တိ ဝတ္ထံ။ ဒုပ္ပညာ စ ကထေန္တာ သဒေါသမေဝ ကထံ ကထေန္တိ အပဏ္ဍိတဘာဝတော။ တေနောဟ “ဒုပ္ပာသိတဘာသိ”တိ။ တသ္မာ လေသပ္ပာဝတော ဧလံ မုခံ ဧတေသန္တိ လေမူဂါတိ ဝတ္ထာတိ ဧဝမ္ပိ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယာယ ပညာယ ဝသေန “ပညာသမ္ပန္နော”တိ ဝတ္ထံ။ တံ ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “နော ဝ ခေါ”တိအာဒိ ဝတ္ထံ။ နန စ ဗောဓိသတ္တာ ဗဟုလဝိပဿနာပညာယ သမန္နာဂတာ ဟောန္တိတိ? ဟောန္တိ။ တဒါ ပန ဗောဓိသတ္တေန န ဝိပဿနာရမ္ဘော ကတော၊ နော စ ဝိပဿနာ- ပညာ အဓိပ္ပေတာတိ ဝတ္ထံ “နော ဝ ခေါ ဝိပဿနာပညာယာ”တိ။

ကေမိ ပနေတ္ထ “သဒ္ဓါဝိရဟတာ အပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မန္တာဒယော ဝိယ ဘယဘေရဝါဝါယနဿ ဝိသေသကာရဏံ၊ နာပိ သဒ္ဓါလုတာ ပလ္လောမတာ- ယာတိ သဒ္ဓါဝါရော အနုဒ္ဓဇော”တိ ဝဒန္တိ။ တံ အကာရဏံ။ ကမ္မဖလေ ဟိ သဒ္ဓဟန္တာ ကမ္မပဋိသရဏတံယေဝ နိဿာယ ဘယဘေရဝံ တိဏာယပိ အမညမာနော ပလ္လောမတမာပဇ္ဇေယျ။ ယသ္မာ ပန ဝီရိယာဒယော သဒ္ဓါယ ဝိနာ နပ္ပဝတ္တန္တိတိ တေသံ ဥပနိဿယဘူတာ သဟဇာတာ စ သာ တဂ္ဂဟ- ဏေနေဝ ဂဟိတာ ဟောတိတိ ဝိသုံ န ဥဒ္ဓဇာ။ တထာ ဟိ သာ ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယမ္ပိ န ဥဒ္ဓဇာ။ ကိံ ဝါ တောယ သဒ္ဓါယ၊ အဒ္ဓါ သာ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေ န ဂဟတဗ္ဗာဝ၊ တတော ဓမ္မဿာမိနာ ဣဓ န ဥဒ္ဓဇာ။ ဧဝံ အညေသုပ္ပိ ဒေါသေသု ဌာနေသု နိစ္ဆယော ကာတဗ္ဗော။ ယထာနုလောမဒေသနာ ဟိ သုတ္တန္တကထာတိ။

ဝစီကမ္မန္တဝါရာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

သောဠသဋ္ဌာနာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟော နိဋ္ဌိတော။

ဘယဘေရဝသေနာသနာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉။ သောဠသာရမ္မဏာနီတိ သောဠသဋ္ဌာနာနိ အာရမ္မဏာနိ။ ဧဝ-
 ဂ္ဂပါသု ရတ္တိသုတိ စာတုဒ္ဓသိအာဒိကာ ဥပရိ ဝက္ခမာနာ ရတ္တိယော သန္ဓာယ

ဝဒတိ။ ဧဝံပေ သေနာသနေတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေ နယော။ ယာတိ အနိယမတော ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနံ ပုန “တာ”တိ ဝစနံ နိဒ္ဒေသော ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ယာ တာတိ ဥဘယမေတံ ရတ္တိနံယေဝ ဥဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသဝစန”န္တိ။ အဘိတိ လက္ခဏတ္ထေ “အညေ စ အဘိညာတာ ပြာဟုဏမဟာသာလာ”တိ- အာဒိသု ဝိယ။ ကထံ ပနေတ္ထ လက္ခဏတ္ထတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ? လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏန္တိ အာဟ “စန္ဒပါရိပူရိယာ”တိအာဒိ။ ပုဏ္ဏမာသိယံ စန္ဒပါရိပူရိယာ အမာဝါသိယံ စန္ဒပရိက္ခယေန။ အာဒိ-သဒ္ဓေန စန္ဒဿ ဥပနုမဏ္ဍလတာရာဟုဂ္ဂဟတာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ အဘိ-သဒ္ဓေါ လက္ခိတသဒ္ဓေနေဝ လက္ခဏတ္ထဿ ဝိညာယမာနတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

ပဌမဒီဝသတော ပဘူတီတိ ပဌမပါဠိပဒဒီဝသတော ပဌာယ။ ယသ္မာ စောဒကော ဘဂဝတော ကာလေ အနဘိလက္ခိတာပိ အပရဘာဂေ အဘိ-လက္ခိတာ ဇာတာ၊ တသ္မာ တံ အဘိလက္ခဏိယတံ ဥပါဒါယ “သဗ္ဗဒဿိနာ ဘဂဝတော ပဉ္စမီ ကသ္မာ န ဂဟိတာ”တိ စောဒေတိ။ ဣတရော သဗ္ဗကာလိ-ကာသု စာတုဒ္ဓသိအာဒိသု ဂယမာနာသု အသဗ္ဗကာလိကာယ ကထံ ဂဟဏန္တိ အဓိပ္ပါယေန “အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ”တိ ပရိဟရတိ။

တထာဝရီဇာသုတိ “အဘိညာတာ”တိအာဒိနာ ယထာ ဝုတ္တာ၊ တထာ-ဝရီဇာသု။ ဒေဝတာဓိဋ္ဌိတဘာဝေန အာရာမာဒိနံ လောကဿ စေတိယ-ဘာဝေါတိ အာဟ “ပူဇနိယဋ္ဌေနာ”တိ။ မနုဿာ ယေဘုယျေန ဂါမာဒိနံ ဒွါရေသု တထာရူပေ ရုက္ခေ စေတိယဋ္ဌာနိယေ ကတွာ ဝေါဟရန္တီတိ အာဟ “ဂါမနိဂမာဒိဒွါရေသု”တိအာဒိ။ ဒဿနမတ္တေနပိ သဝနမတ္တေနပိ ဘယုပ္ပါ-ဒနေန ပါကတိကသတ္တေ ဘိသေန္တိတိ ဘိသနကာနိ။ တေနာဟ “ဘယဇန-ကာနိ”တိအာဒိ။ ဘာယတိ တေသ္မာတိ ဘယံ၊ အတိဝိယ သပ္ပဋိဘယံ ဧဘရဝံ။

အာယာစနဥပဟာရကရဏာရဟန္တိ တံတံဗလိကမ္ပပဏိမိကမ္ပကရဏ-ယောဂံ။ ပုပ္ဖရူပ ။ ပ ။ ရေဏိတလန္တိ ဣဒံ ယထာပဋိသုတေန သုပ္ပါဒိနာ ဥပဟာရကရဏဒဿနံ။ ကောဇ္ဇေန္တောတိ ပဟရန္တော၊ သိင်္ဂပ္ပဟာရခုရပ္ပဟာ-ရေဟိ သဒ္ဓံ ကရောန္တောတိ အဓိပ္ပါယော။ သဗ္ဗေတုပ္ပဒါနံ ဣဝ မဂေါတိ နာမံ, န “အစ္ဆစမ္ပံ မိဂစမ္ပံ ဇဠကစမ္ပ”န္တိအာဒိသု ဝိယ၊ ရေဟိတောတိအာဒိ

မိဂဝိသေသာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ စာလေတွာတိ အဂ္ဂမဒ္ဒနေန စာလေတွာ။
 မောရဂ္ဂဟဏဏေတ္ထ ဥပလက္ခဏန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ဣဓ သဗ္ဗပက္ခိဂဟဏံ
 အဓိပ္ပေတ**”န္တိ။ သေ နယောတိ ဣဒံ ယထာ “မောရော ဝါ”တိ ဧတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ
 အဝုတ္တပိကပ္ပနတ္ထော၊ ဧဝံ “မိဂေါ ဝါ”တိ ဧတ္ထာပိတိ မိဂသဒ္ဓဿ ဝိသေသတ္ထ-
 ဝုတ္တိတံ သန္ဓာယာဟ။ ဣတော ပဘုတိတိ “ယန္ဓုနာဟံ ယာ တာ ရတ္ထိ-
 ယော”တိအာဒိနာ ဘယဘေရဝဿ ဂဝေသနစိန္တနတော ပဘုတိ၊ န
 ဂဝေသနာရမ္ဘတော ပဘုတိ။ “အပ္ပေဝ နာမာဟံ ဘယဘေရဝံ ပဿေယျ”န္တိ
 ဧတ္ထာပိ ပိ အာရမ္မဏမေဝ ဘယဘေရဝံ။ သုခါရမ္မဏံ ရူပံ သုခမိဝ “ရူပံ
 သုခံ သုခါနုပတိတံ သုခါဝက္ကန္တ”န္တိအာဒိသု။ ကထံ ဘယဂ္ဂဟဏေန စ
 ရူပါရမ္မဏဂ္ဂဟဏန္တိ အာဟ “**ပရိတ္တဿ စာ**”တိအာဒိ။ “အာဂစ္ဆတိ”တိ
 ဝစနတော ဂဝေသနာရမ္ဘတော ပဘုတိ “ဧတံ ဘယ”န္တိ အာရမ္မဏံ
 အဓိပ္ပေတန္တိ ကေဝိ “တံ န ပဿေယျ”န္တိ စက္ခုနာ ဒဿနဿ အဓိပ္ပေတတ္ထာ၊
 တဿှာ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဘယံ အာကင်္ခမာနောတိ
 ဥပပရိက္ခနဝသေန အဟံ ဘယဝတ္ထု အာကင်္ခန္တော ဝိဟရာမိ၊ တံ ကိမတ္ထိယံ၊
 ဧတ္တကောပိ ဘယသမန္တာဟာရော မယံ အယုတ္တောတိ အဓိပ္ပါယော။

ယံ ပကာရံ ဘူတော ယထာဘူတော၊ သော ပနေတ္ထ ပကာရော ဣရိယာ-
 ပထဝသေန ယုတ္တော ပါဠိယံ တထာ အာဂတတ္ထာတိ အာဟ “**ယေန ယေန
 ဣရိယာပထေန ဘူတဿာ**”တိ။ ဘဝိတဿာတိ ဣဒံ “ဘူတဿာ”တိ ဣမိနာ
 သမာနတ္ထံ ပဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “သမင်္ဂီဘူတဿာ”တိ ပဒံ ပုရိမပဒလောပေန
 ဘူတဿာတိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “**သမင်္ဂီဘူတဿ ဝါ**”တိ အာဟ။ ဘယ-
 ဘေရဝါရမ္မဏေတိ ဘယဘေရဝါဘိမတေ အာရမ္မဏေ။ နေဝ မဟာသတ္တော
 တိဋ္ဌတိတိအာဒိ “တထာဘူတော စ တံ ပဋိဒိနေယျ”န္တိ ယထာ စိန္တိတံ၊ တထာ
 ပဋိပန္နဘာဝဒဿနံ။ ဣရိယာပထပဋိပါဠိ နာမ ဌာနဂမနနိသဇ္ဇာနိပဇ္ဇာတိ
 ဝဒန္တိ၊ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိ ပန ပဌမံ နိပဇ္ဇာ၊ ပုန နိသဇ္ဇာ၊ ပုန ဌာနံ၊ ပစ္ဆာ ဂမနန္တိ ဧဝံ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာသန္နပဋိပါဠိ ယာတိ ဂမနဿ တာဝ ဌာနံ အာသန္နံ၊ ဌာနဿ
 နိသဇ္ဇာ ဂမနဉ္စ၊ နိသဇ္ဇာယ နိပဇ္ဇာ ဌာနဉ္စ၊ နိပဇ္ဇာယ နိသဇ္ဇာ အာသန္နာ။ ဣဓ ပန
 ဂမနဿ ဌာနံ၊ ဌာနဿ စ ဂမနံ၊ နိသဇ္ဇာယ စ နိပဇ္ဇာ၊ နိပဇ္ဇာယ စ နိသဇ္ဇာ
 အာသန္နဘာဝေန ဂဟိတာ၊ ဣတရေ ပရမ္ပရာဝသေနတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘိက္ခုဿ
 ပန ဣရိယာပထာ သမ္ပတ္တပဋိပါဠိယာ ၂ ဝိယ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန ဝုစ္စန္တိ။

ဘယဘေရဝသေနာသနာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အသမ္မောဟဝိဟာရဝဏ္ဏနာ

၅၀။ အယဉ္ဇ မေ သဗ္ဗသော ဘယဘေရဝါဘာဝေါ ပိသေသတော အသမ္မောဟဓမ္မတ္တာတိ ဒဿေတုံ “သန္တိ ခေါ ပနာ”တိအာဒိနာ ဥပရိ ဒေသနာ ဝရိတာတိ အယံ ဝါ ဧတ္ထ အနုသန္တိ။ ဈာယိနံ သမ္မောဟဋ္ဌာနေသုတိ ဣမိနာ အဇ္ဈာယိနံ သမ္မောဟဋ္ဌာနေသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ အတ္ထိတိ ဣဒံ နိပါတပဒံ ပုထုဝစနဗ္ဗိ ဟောတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ ကေသာ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယာတိ “သန္တိ”တိ ပဒဿ အတ္ထဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ ကိံ ခဏတ္တယသမင်္ဂီတာယ တေ အတ္ထိ၊ နောတိ အာဟ “သံဝိဇ္ဇန္တိ ဥပလန္တန္တိ”တိ၊ မဟတိ လောကသန္တိဝါသေ ဒေသာပိ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဉာဏေန ဂဟေတဗ္ဗတာယ ဥပလန္တန္တိတိ။ ဩဒါတကသိဏလာဘိတိ အပ္ပမာဏဩဒါတကသိဏလာဘိ။ ဧဝံ ဟိဿ သမန္တတော အာလောကော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပရိကမ္မန္တိ သမာပတ္တိပုဗ္ဗဘာဂမာဟ။ ဧတ္တကံ သူရိယေ ဂတေ ဝုဋ္ဌဟာမိတိ^၂၊ နော စ ခေါ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေ ကုသလော ဟောတိ၊ ကေဝလံ “ဒိဝါ ဧဝ ဝုဋ္ဌဟာမိ”တိ မနသိကာရံ ဥပ္ပါဒေသိ။ ဝိသဒံ ဟောတိ သဗ္ဗံ အာရမ္မဏဇာတံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပဿန္တဿ ဝိယ ဝိဘူတံ။ အဝိသဒန္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံသညိနောတိ ရတ္ထိ “ဒိဝါ”တိ၊ ဒိဝါ စ “ရတ္ထိ”တိ ဧဝံသညိနော။

အန္တောသေနာသနေ ရတ္ထိံ နိသိန္ဓော ဟောတိတိ ရတ္ထိ-သဒ္ဓေါ အဇ္ဈာ-ဟရိတဗ္ဗော။ ပရိတ္တာသနာဒိဟိ၊ အညေဟိ ဝါ ကာရဏေဟိ။ ဂန္တိရာယ ဘူမိဂဗ္ဘသဒိသာယ ဃနဝနပဋိစ္ဆန္တာယ ဗဟလတရဇာလဝနပဋ္ဌလပဋိစ္ဆန္တာယ။ အန္တရဟိတသူရိယာလောကေ ကာလေတိ ဧတေနဝ ဒိဝါတိ အဝုတ္တသိဒ္ဓေါ။ သမ္မောဟဝိဟာရော နာမ ဗဟုဝိဓောတိ အာဟ “သမ္မောဟ-ဝိဟာရာနံ အညတရ”န္တိ။

ပါကဋ္ဌော ဗောဓိသက္ကဿ ရတ္ထိန္ဒြိယပရိစ္ဆေဒေါ အန္တမသော လဝဘုဋ္ဌိ-ခဏဿပိ ဥပါဒါယ သုဝဏ္ဏိတတ္တာ^၄၊ တထာ ရတ္ထိဒိဝသကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆေဒေါ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗကိစ္စဝသေန ကာလဉာဏဝသေန စ။

၁-ဒီ ၂-၂၃၊ မ ၁-၇၂၊ မ ၃-၁၃၂၊ သံ ၂-၃၂၉၊ ဒ ၁-၂-ပိဋေသု။

၂-ဝုဋ္ဌဟိဿာဒိတိ (က)

၃-ဒဿ ခဏာ လဝေါ၊ နိမေသဉ္စယရူပေါ ကာလဘေဒေါ တုဋ္ဌိ။

၄-လဝဘုဋ္ဌိခဏောပိ ဥပါဒါယ သုပဋိတော (က)

ကာလထမ္ဘေ လဒ္ဓဗ္ဗဆာယာဝသေန ဒွင်္ဂုလကာလေ။ ယာမသန္တိကံ ပဟရတိ သံဃဿ တံတံဝတ္တကရဏတ္ထံ။ ဗုဒ္ဓရန္တိ သန္တိကပ္ပဟရဏမုဂ္ဂရံ။ ယာမသန္တိ ပတတိ အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ယောဇိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ယာဝ အညေ ဘိက္ခု။ ဘောဇနဿလံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ တာဝ ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနံ ဂန္တော သမဏဓမ္မံ ကရေတိ။

ယံ ခေါ တန္တိ ဧတ္ထ ယန္တိ အနိယမုဒ္ဒေသော၊ ခေါတိ အဝဓာရဏေ၊ ယမေဝ ပုဂ္ဂလန္တိ အတ္ထော။ တန္တိ ဝုစ္စမာနာကာရဝစနံ။ မမေဝါတိ မံ ဧဝ။ အသမ္ဘောဟသဘာဝေါတိ သဘာဝဘူတအသမ္ဘောဟော။ “ဥပ္ပန္နော”တိ ဝုတ္တတ္တာ “မနုဿလောကေ”တိ ဝုတ္တံ။ ပညာသမ္ပတ္တိယာတိ ယာထာဝတော ဟိတဿ ဇာနနသမတ္ထေန အတ္တနော ပညာဂုဏေန၊ န ကေဝလံ အဇ္ဈာသယေနေဝ ဟိတေသိတာ၊ အထ ခေါ ပယောဂေနာတိ ဒဿေန္တော “ဟိတူပဒေသကော”တိ အာဟ။ အဇ္ဈာသယေန ပန ဟိတေသိတာ “လောကာနုကမ္ပာယာ”တိ ဣမိနာ ဒဿိတာ။ ဥပကရဏေဟိ ဝိနာ န ကဒါဝိ ဘောဂသုခံ ဥပကရဏဒါနဉ္စ စာဂသမ္ပတ္တိဟေတုကန္တိ အာဟ “စာဂသမ္ပတ္တိယာ။ ပ။ ဒါယကော”တိ။ မေတ္တာသမ္ပတ္တိယာ ဟိတူပသံဟာရေန ရက္ခိတာ။ ကရုဏာသမ္ပတ္တိယာ ဒုက္ခာပနယနေန ဂေါပါယိတာ။ နန စ ပုဗ္ဗေပိ ဝုတ္တံ “ဟိတာယ သုခါယာ”တိ၊ အထ ကသ္မာ ပုန တံ ဂဟိတန္တိ စောဒနံ သန္တာယာဟ “ဣဝ ဒေဝမနုဿဂ္ဂဟဏေနာ”တိ အာဒိ။ တေန ပုဗ္ဗေ အဝိသေသတော ဟိတာဒိနိ ဒဿိတာနိ၊ ဣဒါနိ ဝိသေသတော သဟ ပယောဇနေန တာနိ ဒဿိတာနိတိ ဒီပေတိ။ နိဗ္ဗာနတော ပရော ပရမော အတ္ထော နာမ နတ္ထိတိ အာဟ “ပရမတ္ထတ္တာယာ”တိ။ ဟိနောတိ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိတိ ဟိတံ၊ မဂ္ဂေါ။ ဥက္ကံသတော သုခတ္ထံ အရိယဖလန္တိ အာဟ “တတော ဥတ္တရိ သုခါဘာဝတော”တိ။

အသမ္ဘောဟဝိဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဒိဝဏ္ဏနာ

၅၁။ အသမ္ဘောဟဝိဟာရန္တိ အသမ္ဘောဟဝုတ္တိံ၊ အသမ္ဘောဟသမ္ဘောမိန္တဝါ အတ္ထော။ တန္တိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာသင်္ခါတံ ပဋိပဒံ။ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဘူတိတိ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗဘာဂဝီရိယာရဟ္တာဒိတော ပဋ္ဌာယ။ ကေမိတိ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော။

ဗောဓိမဇ္ဈေတိ^၁ ဗောဓိသင်္ခါတဿ ဉာဏဿ မဏ္ဍတာဝပ္ပတ္တေ ဌာနေ။
 စတုရင်္ဂန္တိ “ကာမံ တစော စ နှာရ စ၊ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု”တိအာဒိနာ၊
 ဝုတ္တစတုရင်္ဂသမန္တာဂတံ။ ဗဂ္ဂဟိတန္တိ အာရမ္ဘံ သိထိလံ အကတွာ ဒဠ္ဇပရက္ကမ-
 သင်္ခါတုဿဟနဘာဝေန ဂဟိတံ။ တေနာဟ “အသိထိလပ္ပဝတ္တိတန္တိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ”တိ။ အသလ္လိနန္တိ အသင်္ကုစိတံ ကောသဇ္ဇဝသေန သင်္ကောစံ အနာပနံ။

ဥပဋ္ဌိတတိ ဩဂါဟနသင်္ခါတေန အဝိလာပနဘာဝေန အာရမ္ဗဏံ ဥပဂန္တာ
 ဌိတာ။ တေနာဟ “အာရမ္ဗဏာဘိမုခိဘာဝေနာ”တိ။ သမ္မောသဿ ဝိဒ္ဓိသန-
 ဝသေန ပဝတ္တိယာ န သမ္ဗုဒ္ဓာတိ အသမ္ဗုဒ္ဓာ။ ကိဉ္ဇာပိ စိတ္တမိဝ စိတ္တပဿဒ္ဓိ-
 ဝသေန ကာယပဿဒ္ဓိဝသေနော ကာယော ပဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ တထာပိ
 ယသ္မာ ကာယပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စိတ္တပဿဒ္ဓိယာ သဟေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န
 ဝိနာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝေနာ”တိ။ ရူပကာယောပိ
 ပဿဒ္ဓေါယေဝ ဟောတိ ကာယပဿဒ္ဓိယာ ဥဘယေသမ္ပိ ကာယာနံ ပဿ-
 မ္ဘနာဝဟတ္တာ။ သော စ ခေါ ကာယော။ ဝိဂတဒရထောတိ ဝိဂတကိလေ-
 သဒရထော။ နာမကာယေ ဟိ ဝိဂတဒရထေ ရူပကာယောပိ ဝုပသန္တဒရထ-
 ပရိဋ္ဌာဟော ဟောတိ။ သမ္မာ အာဟိတန္တိ နာနာရမ္ဗဏေသု ဝိဓာဝနသင်္ခါတ-
 ဝိက္ခေပံ ဝိစ္ဆိန္တိတွာ ဧကသ္မိယေဝ အာရမ္ဗဏေ အဝိက္ခိတ္တဘာဝါပါဒနေန
 သမ္ပဒေဝ အာဟိတံ။ တေနာဟ “သုန္ဒု၊ ဌပိတ”န္တိအာဒိ။ စိတ္တဿ အနေ-
 ကဂ္ဂဘာဝေါ ဝိက္ခေပဝသေန စဉ္စလတာ၊ သာ သတိ ဧကဂ္ဂတာယ န ဟောတီတိ
 အာဟ “ဧကဂ္ဂံ အစလံ နိပ္ပန္နန”န္တိ။ ဧတ္တာဝတာတိ “အာရဒ္ဓံ ခေါ ပနာ”တိ-
 အာဒိနာ ဝိရိယသတိပဿဒ္ဓိသမာဓိနံ ကိစ္စသိဒ္ဓိဒဿနေန။ နန စ သဒ္ဓါပညာနမ္ပိ
 ကိစ္စသိဒ္ဓိ ဈာနဿ ပုဗ္ဗပဋိပဒါယ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ? သစ္စံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ သာ ပန
 နာနန္တရိယဘာဝေန အဝုတ္တသိဒ္ဓါတိ န ဂဟိတာ။ အသတိ ဟိ သဒ္ဓါယ
 ဝိရိယာရမ္ဘာဒိနံ အသမ္ဘဝေါယေဝ၊ ပညာပရိဂ္ဂဟေ စ နေသံ အသတိ
 ပညာယာရမ္ဘာဒိဘာဝေါ န သိယာ။ တထာ အသလ္လိနာသမ္မောသတာဒယော
 ဝိရိယာဒိနန္တိ အသလ္လိနတာဒိဂ္ဂဟဏေနေဝေတ္ထ ပညာကိစ္စသိဒ္ဓိ ဂဟိတာတိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဈာနဘာဝနာယံ ဝါ သမာဓိကိစ္စံ အဓိကံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ
 သမာဓိပရိယောသာနာဝ ဈာနဿ ပုဗ္ဗပဋိပဒါ ကထိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဣဓ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ဟိ ဣမိဿာ သံဝဏ္ဏနာယ
 ဧကဒေသဘူတောတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္တောတိ။ ဝိဟရတီတိ အာဂတံ

၁-သာရတ္ထ-ဦး ၁-၃၅၃-အံ-ဦး ၃-၂၁၇-ပိဋ္ဌာဒိသုပိပဿိတဗ္ဗံ၊

၂-မ ၂-၁၄၆၊ သံ ၁-၂၆၆၊ ၄၆၄၊ အံ ၁-၅၂၊ အံ ၃-၃၃၊ ၃ ၇-၅၀၊ ၃၇၉-ပိဋ္ဌေသု၊

ပရဒွေသိကတ္တာ ဝိဟာရဿ။ ဣမ ဝိဟာသိန္နိ အာဂတံ အတ္ထုဒ္ဓေသိကတ္တာ။
ဣဒံ ကိရ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇဟိတန္တိ အာဟ “အာနာပါနဿတိကပ္ပဋ္ဌာန”န္တိ။
ရူပဝိရာဂဘာဝနာဝသေနံ ပဝတ္ထော စတုဗ္ဗိဓောပိ အရူပဇ္ဈာနဝိသေသော
စတုတ္ထဇ္ဈာနသင်္ဂဟော ဧဝါတိ အာဟ “စတ္တာရိ ဈာနာနီ”တိ။ ယုတ္တံ တာဝ
စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဘဝေါက္ကမနတ္တတာ ဝိယ ဝိပဿနာပါဒကတာပိ စတုန္တံ
ဈာနာနံ သာဓာရဏာတိ တေသံဝသေန “စတ္တာရိ ဈာနာနီ”တိဝစနံ၊ အဘိ-
ညာပါဒကတာ ပန နိရောဓပါဒကတာ စ စတုတ္ထဿေဝ ဈာနဿ အာဝေ-
ဏိကာ၊ သာ ကထံ စတုန္တံ ဈာနာနံ သာဓာရဏာ ဝုတ္တာတိ? ပရမ္မရာမိဋ္ဌာန-
ဘာဝတော။ ပဒဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနမ္ပိ ဟိ ပဒဋ္ဌာနန္တေဝ ဝုစ္စတိ၊ ကာရဏကာရဏမ္ပိ
ကာရဏန္တိ ယထာ “တိဏေဟိ ဘတ္တံ သိဒ္ဓ”န္တိ၊ ဧဝေ ကတွာ ပယောဇနနိ-
ဒ္ဓေသေ အဋ္ဌသမာပတ္တိဂ္ဂဟဏံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ စိတ္တေကဂ္ဂတတ္ထာနီတိ
စိတ္တသမာဓာနတ္ထာနိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထာနီတိ အတ္ထော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-
သိသေန ဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော ဝုတ္ထော၊ သုက္ခဝိပဿကဒိဏာသဝဝသေန
စေတံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သုခံ ဒိဝသံ ဝိဟရိဿာမာ”တိ။
ဘဝေါက္ကမနတ္တာနီတိ ဘဝေသု နိဗ္ဗုတ္တိအတ္ထာနိ။

ယသွာ၂ ဗောဓိသတ္တေန ဗောဓိမဏ္ဍူပသင်္ကမနတော ပုဗ္ဗေဝိ စရိမဘဝေ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗံ၊ တဒါ ပန တံ နိဗ္ဗတ္တိဘမတ္ထမေဝ အဟောသိ၊ န ဝိပဿနာဒိပါဒကံ၊ တသ္မာ “**ဗောဓိရက္ခမူလေ နိဗ္ဗတ္တိတ**” န္တိ တတော ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ။ **ဝိပဿနာပါဒက**န္တိ ဝိပဿနာရမ္ဘေ ဝိပဿနာယ ပါဒကံ။ **အဘိညာပါဒက**န္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ပဌမာရမ္ဘေ ဧဝ ပါဒကဇ္ဈာနေန ပယောဇနံ အဟောသိ၊ န တတော ပရံ ဥပရိမဂ္ဂါ-
မိဂမဖလသမာပတ္တိအဘိညာဝဋ္ဋနာဒိအတ္ထံ။ အဘိသမ္ဗောဓိသမမိဂမတော ပဌာယ ဟိ သဗ္ဗံ ဉာဏသမာဓိကိစ္စံ အာကင်္ခမတ္တပဋိဗ္ဗဒ္ဓမေဝါတိ။ **သဗ္ဗကိစ္စ-
သာဓက**န္တိ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာဒိသဗ္ဗကိစ္စသာဓကံ။ **သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရ-
ရုဏဒါယက**န္တိ ဧတ္ထ ဝိပဿနာဘိညာပါဒကတ္တာ ဧဝ စတုတ္ထဿ ဈာနဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရရုဏဒါယကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနံ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏံ အဘိသမ္ဗောဓိ၊ တဒမိဂမသမကာလမေဝ ဘဂဝတော သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓရုဏာ ဟတ္ထဂတာ အဟောသုံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသန္နိဿယော စ မဂ္ဂါမိဂမောတိ။

ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ခုန့် ဝိဇ္ဇာနန္တိ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏသင်္ခါတာနံ ခုန့် ဝိဇ္ဇာနံ။
 အနုပဒဝဏ္ဏနာတိ တာသံ ဝိဇ္ဇာနံ နိဒ္ဒေသပါဠိယာ အနုပဒဝဏ္ဏနာ။ အာဝနာ-
 နယောတိ ဥပ္ပါဒနဝိမိ။ “သော”တိ ပစ္စတ္တဝစနဿ အဟံ-သဒ္ဓေန သမ္ပန္နနေ
 ကာရဏံ ဒဿေတုံ “အဘိနိန္ဒာမေသိ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပါဠိယံ ဝါ “အဘိနိန္ဒာ-
 မေသိ”န္တိ ဥတ္တမပုရိသဿ ယောဂေါတိ အဟံ-သဒ္ဓေန အာနေတွာ ဝုစ္စမာနေ
 တဒတ္ထော ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ “သော အဟ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဘိနိဟရိန္တိ စိတ္တံ
 ဈာနာရမ္ပဏတော အပနေတွာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဘိမုခံ ပေသေသိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသနိန္ဒ
 ပုဗ္ဗေနိဝါသပေါဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဗ္ဗာရံ အကာသိန္တိ အတ္ထော။

ပုဗ္ဗေ အတိတဇာတိသု နိဝုတ္တက္ခန္ဓာ ပုဗ္ဗေနိဝါသော။ နိဝုတ္တာတိ စ အဇ္ဈာဝုတ္တာ
 အနုဘူတာ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓါ၊ ဂေါစရနိဝါသေန နိဝုတ္တဓမ္မာ
 ဝါ အတ္တနော ဝိညာဏေန ဝိညာတာ၊ ပရိဝိညာဏဝိညာတာပိ ဝါ ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမကာ-
 နုဿရဏာဒိသု။ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယာယ သတိယာ အနုဿရတိ။ တာယ သမ္ပ-
 ယုတ္တံ ဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ။ ပဋိနိဝတ္တန္တဿာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ
 အနုဿရဏဝသေန ယာဝဒိစ္ဆကံ ဂန္ဓာ ပစ္စာဂစ္ဆန္တဿ။ တဗ္ဗာတိ ဝုတ္တဿေ-
 ဝတ္တဿ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသနံ၊ ပဋိနိဝတ္တန္တဿ ပစ္စဝေက္ခဏဘာဝ-
 တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣရူပပတ္တိယာတိ ဣဓ စရိမဘဝေ ဥပပတ္တိယာ။
 အနန္တရန္တိ အတိတာနန္တရမာဟ။ အမုတြာတိ အမုကသ္မိံ ဘဝေတိ အတ္ထော။
 ဥဒေါဒိန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တာဟိ ဒေဝတာဟိတိ တုသိတာဒေဝတာဟိ။ ဧကဂေါ-
 ဧတ္တာတိ တုသိတဂေါတ္တေန ဧကဂေါတ္တော။ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ သန္တာနဿ
 ပရိယောသာနာဝတ္ထာယ ဒေဝလောကူပပတ္တိဇနကံ နာမ အကုသလေန ကမ္မုနာ
 အနုပဒုတမေဝ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယေန “ဒုက္ခံ ပန သင်္ခါရဒုက္ခမေဝါ”တိ
 ဝုတ္တံ။ မဟာပုညာနမ္ပိ ပန ဒေဝပုတ္တာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တုပ္ပတ္တိကာလာဒိသု အနိဋ္ဌာရမ္ပ-
 ဏသမာယောဂေါဟောတိယေဝါတိ “ကဒါစိ ဒုက္ခဒုက္ခဿပိ သမ္ဘဝေါနတ္ထိ”တိ
 န သက္ကာ ဝတ္တံ။ သတ္တပညာသ။ ပ။ ပရိယန္တောတိ ဣဒံ မနုဿာနံ ဝဿဂဏနာ-
 ဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒေဝါနံ ဝဿဂဏနာယ ပန စတုသဟဿမေဝ။

အတိတဘဝေ ခန္ဓာ တပုဂ္ဂိုလဒ္ဓနာမဂေါတ္တာနိ စ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တေဝ
 သင်္ဂဟိတန္တိ အာဟ “ဏိံ ဝိဒိတံ ကရောတိ? ပုဗ္ဗေနိဝါသ”န္တိ။ မောဟော
 ပဋိစ္ဆာဒကဋ္ဌေန “တမော”တိ ဝုစ္စတိ “တမော ဝိယာ”တိ ကတွာ။

ဩဘာသကရဏဌေနာတိ ကာတဗ္ဗတော ကရဏံ၊ ဩဘာသောဝ ကရဏံ၊
 အတ္တနော ပစ္စယေန ဩဘာသဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗဌေနာတိ အတ္ထော။
 သေသံ ပသံသာဝစနန္တိ ပဋိပက္ခဝိဓမနပဝတ္တိဝိသေသာနံ ဗောဓနတော ဝုတ္တံ။
 အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာတိ ဧတေန ဝိဇ္ဇနဌေန ဝိဇ္ဇာတိ အယမ္ပိ အတ္ထော
 ဒီပိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာတိ ဧတေန ဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခာ အဝိဇ္ဇာ၊
 ပဋိပက္ခတာ စဿာ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ဝိဇ္ဇာယ စ ပဟာယကဘာဝေနာတိ
 ဒဿေတိ။ သေနယော ဣတရသ္မိမ္ပိ ပဒေသယေတိ ဣမိနာ တမော ဝိဟတော
 ဝိနဌော။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အာလောကော ဥပ္ပန္နောတိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိသတိ။
 ပေသိတတ္တဿာတိ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထသိဋ္ဌိံ ပတိ ဝိဿဋ္ဌစိတ္တဿ။ ယထာ
 အပ္ပမတ္တဿာတိ အညဿပိ ကဿစိ မာဒိသဿာတိ အဓိပ္ပာယော။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဣဓာတိ ဘယဘေရဝသုတ္တေ ဝုတ္တံ။ ဣဓ အယံ ဝိသေသောတိ
 ယောဇနာ။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ “မေတိ မယာ”တိအာဒိနာ။ ပရိကမ္မကိစ္စန္တိ
 “အဘိညာပါဒကစတုတ္ထဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ သဗ္ဗပစ္စိမာ နိသဇ္ဇာ အာဝဇ္ဇိ-
 တဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ၊ ကသိဏာရမ္မဏံ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သဗ္ဗာကာရေန
 အဘိနိဟာရက္ခမံ ကတွာ”တိအာဒိနာ စ ဝုတ္တေန ပရိကမ္မေန ကိစ္စံ ပယောဇနံ
 နတ္ထိ။ န တေန ဣဓ အတ္ထောတိ ဘေန ဘာဝနာနယေန ဣဓ ပါဠိယာ
 အတ္တဝဏ္ဏနာယံ အတ္ထော နတ္ထိ တထာဘာဝနာယ ဣဓ အနဓိပ္ပေတတ္တာတိ
 အဓိပ္ပာယော။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ဝိပဿနာပါဒကန္တိ^၁ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။ ဝိပဿနာ စ
 တိဝိဓော ဝိပဿနကုဂ္ဂလဘေဒေန။ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ဟိ ပစ္စေက-
 ဗောဓိသတ္တာနဉ္စ ဝိပဿနာစိန္တာမယဉာဏသံဝဋ္ဌိတတ္တာ^၂သယန္တုဉာဏဘူတာ၊

၁-သာရတ္ထ-၌ ၁-၄၀၇၊ ဒီ-၌ ၁-၂၆၉၊ အံ-၌ ၂-၁၃၄-ဝိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၂-စိန္တာမယဉာဏသံဝဋ္ဌိတာ (က)
 မ-၌ ၈-၁၅—န-ဗု-သ

ဣတရေသံ သုတမယဉာဏသံဝဋ္ဌိတတ္တာ ပရောပဒေသသမ္ဘူတာ၊ သာ
 “ဌပေတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ အဝသေသရူပါရူပဇ္ဈာနာနံ
 အညတရတော ဝုဋ္ဌာယာ”တိအာဒိနာ အနေကဓာ အရူပမုခဝသေန စတု-
 ဓာတုဝဝတ္ထာနေ ဝုတ္တာနံ တေသံ တေသံ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခါနံ အညတရမုခ-
 ဝသေန အနေကဓာဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ^၁နာနာနယတော ဝိဘာဝိတ။ မဟာဗေဓာဓိ-
 သတ္တာနံ ပန စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿမုခေန ပဘောဒဂမနတော
 နာနာနယံ သဗ္ဗညုတညာဏသန္တိဿယဿ အရိယမဂ္ဂဉာဏဿ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ
 ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏဂစ္ဆံ ဂဏှာပေန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တံ ပရမဂစ္ဆိရသဏှသုခုမတရံ
 အနညသာဓာရဏံ ဝိပဿနာဉာဏံ ဟောတိ၊ ယံ အဋ္ဌကထာသု မဟာဝဇီရ-
 ဉာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယဿ စ ပဝတ္တိဝိဘာဂေန စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿပု-
 ဘောဒဿ ပါဒကဘာဝေန သမာပဇ္ဇိယမာနာ စတုဝိသတိကောဋိသတ-
 သဟဿသင်္ခါဒေဝသိကံ သတ္ထု ဝဋ္ဌဉာဏသမာပတ္တိယော ဝုစ္စန္တိ၊ သွာယံ ဗုဒ္ဓါနံ
 ဝိပဿနာစာရော ပရမတ္ထမဇ္ဈိမာယ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယ^၂ ဥဒ္ဓေသတော
 ဒဿိတော၊ အတ္ထိကေဟိ တတော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

အာသဝါနံ ခေပနတော သမုတ္တိန္နနတော အာသဝက္ခယော၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊
 ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဓေသဝသေန အရဟတ္တမဂ္ဂဂဟဏံ။ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ အာသ-
 ဝက္ခယဉာဏန္တိ ဒဿေန္တော “တတြ ဓေတံ ဉာဏ”န္တိ ဝတွာ ခယေတိ စ
 အာဓာရေ ဘုမ္မံ၊ န ဝိသယေတိ ဒဿေန္တော “တပ္ပရိယာပန္နက္ခာ”တိ အာဟ။
 ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဒုက္ခဿ အရိယသစ္စဿ တဒါ ပစ္စက္ခတော ဂဟိတဘာဝဒဿနံ။
 ဧတ္တကံ ဒုက္ခန္တိ တဿ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဟိတဘာဝဒဿနံ။ န ဣတော ဘိယျောတိ
 အနဝသေသေတွာ ဂဟိတဘာဝဒဿနံ။ တေနာဟ “သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စ”န္တိအာဒိ။
 သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေနာတိ သဘာဝသင်္ခါတဿ လက္ခဏဿ အသမ္မော-
 ဟတော ပဋိဝိဇ္ဈနေန။ အသမ္မောဟပဋိဝေဓောတိ စ ယထာ တသ္မိံ ဉာဏေ
 ပဝတ္တေ ပစ္ဆာ ဒုက္ခဿ သရူပါဒိပရိစ္ဆေဒေ သမ္မောဟော န ဟောတိ၊ တထာ
 ပဝတ္တိ။ တေနာဟ “ယထာဘူတံ အပ္ပညာသိ”န္တိ။ ယံ ဌာနံ ပတွာတိ ယံ
 နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂဿ အာရမ္မဏပစ္စယဌေန ကာရဏဘူတံ အာဂမ္မ။ တဒုဘယဝတော
 ဟိ ပုဂ္ဂလဿ ပတ္တိ တဒုဘယဿ ပတ္တိတိ ဝုတ္တံ။ ပတွာတိ ဝါ ပါပုဏနဟေတု။
 အပ္ပဝတ္တိန္တိ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တံ။ တေ ဝါ နပ္ပဝတ္တိန္တိ ဧတ္ထောတိ အပ္ပဝတ္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ။
 တဿာတိ ဒုက္ခနိရောဓဿ။ သမ္မာပကန္တိ သမ္ဘိကိရိယာဝသေန သမ္မဒေဝ
 ပါပကံ။

ကိလေသဝသေနာတိ အာသဝသင်္ခါတကိလေသဝသေန။ ယသ္မာ အာသဝါနံ ဒုက္ခသစ္စပရိယာယော တပ္ပရိယာပန္နတ္တာ၊ သေသသစ္စာနန္တ တံသမုဒယာဒိ-
 ပရိယာယော အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပရိယာယတော”တိ။ ဒဿေန္တော သစ္စာနီတိ ယောဇနာ။ အာသဝါနံယေဝ စေတ္ထ ဂဟဏံ “အာသဝါနံ ခယ-
 ဉ္ဇကာယာ”တိ အာရဒ္ဓတ္တာ။ တထာ ဟိ အာသဝဝိမုတ္တိသီသေနော သဗ္ဗ-
 သံကိလေသဝိမုတ္တိ ဝုတ္တာ။ “ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ အပ္ပညာသိ”န္တိ အာဒိနာ မိဿကမဂ္ဂေါ ဣဓ ကထိတောတိ “သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂ ကထေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ သစ္စပဋိဝေဓဿ တဒါ အတိတကာလိကတ္တာ “ယထာဘူတံ အပ္ပညာသိ”န္တိ ဝတ္တာပိ အဘိသမယကာလေ တဿ ပစ္စုပ္ပန်တံ ဥပါဒါယ “ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော”တိ ဝတ္ထမာနကာလေန နိဗ္ဗေသော ကတော။ သော စ ကာမံ မဂ္ဂက္ခဏတော ပရံ ယာဝဇ္ဇတနာ အတိတကာလိ-
 ကော ဧဝ၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ ပနဿ အတိတကာလိကတ္တံ ဖလက္ခဏေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ဝိမုစ္ဆိတ္တာတိ ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ ဒဿေတိ”တိ။ ဇာနတော ပဿ-
 တောတိ ဝါ ဟေတုနိဗ္ဗေသောယံ။ ဇာနနဟေတု ဒဿနဟေတု ကာမာသဝါ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆိတ္တာတိ ယောဇနာ။ ဘဝါသဝဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ ဘဝရာဂဿ ဝိယ ဘဝဒိဋ္ဌိယာပိ သမဝရောဓောတိ ဒိဋ္ဌာသဝဿပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဒိဏာ ဇာတိတိ အာဒိဟိ ပဒေဟိ။ တဿာတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္ဇာဏဿ။ ဘူမိန္တိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ ဒိဏာ မဂ္ဂဘာဝနာယာတိ အဓိပ္ပာ-
 ယော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ပုဗ္ဗေဝ ဒိဏတ္တာ”တိ။ န အနာဂတာ အဿ ဇာတိ ဒိဏာတိ ယောဇနာ။ န အနာဂတာတိ စ အနာဂတတ္ထသမာမညံ ဂဟေတွာ လေသေန စောဒေတိ။ တေနာဟ “အနာဂတေ ဝါယာမာဘာဝတော”တိ၊ အနာဂတဝိသေသော ပနေတ္ထ အဓိပ္ပေတော၊ တဿ စ ခေပနေ ဝါယာမောပိ လဗ္ဘတေဝ။ တေနာဟ “ယာ ပန မဂ္ဂဿာ”တိအာဒိ။ ဧကစတုပဉ္စဝေါကာ-
 ရာဓေသုတိ ဘဝတ္ထယဂ္ဂဟဏံ ဝုတ္တနယေန အနဝသေသတော ဇာတိယာ ဒိဏဘာဝဒဿနတ္ထံ။ တန္တိ ယထာဝုတ္တံ ဇာတိံ။ သောတိ ဘဂဝါ။

ဗြဟ္မစရိယဝါသော နာမ ဣဓ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ နိဗ္ဗတ္တနမေဝါတိ အာဟ “နိဋ္ဌိတ”န္တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စတုသု သစ္စေသု ပရိညာဒိကိစ္စသာဓနဝသေန ပဝတ္ထမာနာယ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိနမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စေ ပရိညာဘိသမယာနုဂုဏာ ပဝတ္တိ၊ ဣတရသစ္စေသု စ နေသံ ပဟာနာဘိသမယာဒိဝသေန ပဝတ္တိ ပါကဋ္ဌာ ဧဝ။ တေန ဝုတ္တံ “စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာပဟာနသန္တိကိရိယာဘာဝနာဝသေ-
 နာ”တိ။ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ဣမေ ပကာရာ ဣတ္ထံ၊ တပ္ပာဝေါ ဣတ္ထတ္တံ၊ တဒတ္တန္တိ

ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေ ပန ပကာရာ အရိယမဂ္ဂဗျာပါရဘူတာ ပရိညာဒယော ဣဓာမိပ္ပေတာတိ အာဟ “ဝေသောဠသင်္ကစ္ဆဘာဝါယာ”တိ။ တေ ဟိ မဂ္ဂ ပစ္စဝေက္ခတော မဂ္ဂါနုဘာဝေန ပါကဋ္ဌာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ပရိညာဒိသု စ ပဟာနမေဝ ပဓာနံ တဒတ္ထတ္တာ ဣတရေသန္တိ အာဟ “ကိလေသက္ခယာယ ဝါ”တိ။ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထတ္တာယာတိ နိဿက္ကေ သဗ္ဗဒါနဝစနန္တိ အာဟ “ဣတ္ထဘာဝတော”တိ။ အပရံ အနာဂတံ။ ဣမေ ပန စရိမတ္တဘာဝသင်္ခါတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ပရိညာတာ တိန္ဒြန္တိတိ ဧတေန တေသံ အပ္ပတိဋ္ဌတံ ဒဿေတိ။ အပရိညာမူလကာ ဟိ ပတိဋ္ဌာ။ ယထာဟ “ကဗဠိကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ အတ္ထိ နန္ဒိ အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌိတံ ကတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဠ”န္တိအာဒိ။ တေနောဟ “ဆိန္နမူလကာ ဣန္ဒာ ဝိယာ”တိအာဒိ။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏပရိဂ္ဂဟိတံ,န ပဌမဒုတိယဉာဏဒွယာမိဂမံ ဝိယ ကေဝလန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဒဿန္တော နိဂမနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ သရူပတော ဟိ တံ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတမေဝါတိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန အတိတာရမ္မဏသဘာဝ-တာယ တမ္ဘာဝိဘာဝတော စ အတိတံသဉာဏံ သင်္ဂဟေတွာတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ အတိတံသဉာဏန္တိ အတိတခန္ဓာယတနဓာတုသင်္ခါတေ အတိတကော-ဋ္ဌာသေ အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခန္ဓာတိ သပရိဘဏ္ဍေန ဒိဗ္ဗစက္ခန္ဓာဉာဏေန။ ပစ္စုပ္ပန္နံသော စ အနာဂတံသော စ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသံ၊ တတ္ထ ဉာဏံ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသဉာဏံ။ သကလလောကီယလောကုတ္တရုဏန္တိ ဧတေန သဗ္ဗံ လောကံ ဥတ္တရိတွာ အဘိဘုယျ ဌိတတ္တာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ဝိယ သေသာသာဓာရဏဉာဏဿ ဗလဉာဏအာဝေဏိကဗုဒ္ဓဓမ္မောဒိနဗ္ဗိ အနည-သာဓာရဏာနံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဓမ္မော။ တေနာဟ “သဗ္ဗေဝိ သဗ္ဗညုဂုဏေ သင်္ဂဟေတွာ”တိ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အရညဝါသကာရဏဝဏ္ဏနာ

၅၅။ သိယာ ခေါ ပန တေ ဗြာဟ္မဏာတိ ဧတ္ထ သိယာဘိ “အပ္ပေဝါ”တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထော နိပါတော၊ တသ္မာ ဗြာဟ္မဏ အပ္ပေဝ ခေါ ပန တေ

ဝေမဿာတိ အတ္ထော။ ယံ ပန အဋ္ဌကထာယံ “ကဒါနီ”တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ
 ဣမမေဝတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ အကာရဏံ ဗြာဟ္မဏေန ပရိကပ္ပိတမတ္ထံ ပဋိပက္ခိပိတွာ
 အတ္တနော အဓိပ္ပေတံ ကာရဏံ ဒဿေန္တော။ အတ္ထောဝဇလံ တဒဓိနဝုတ္တိတာယ
 ဝသော ဧတဿာတိ အတ္ထဝသော၊ ဟေတူတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
 အတ္တနော စ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရန္တိ ဧတေန သတ္တာ အတ္တနော ဝိဝေကာဘိရတိ^၁
 ပကာသေတိတိ ဒဿေန္တော “ဒိဋ္ဌဓမ္မော နာမာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ဣရိယာပထဝိဟာရာနန္တိ ဣရိယာပထပဝတ္တိနံ။ တပုဝတ္တိယော ဟိ ဧကသ္မိ^၂
 ဣရိယာပထေ ဥပ္ပန္နဒုက္ခံ အညေန ဣရိယာပထေန ဝိစ္ဆိန္နိတွာ ဟရဏတော
 ဝိဟာရာတိ ဝုဗ္ဗန္တိ။ ပစ္ဆိမဉ္ဇ ဇနတံ အနုကပ္ပမာနောတိ ဧတေန ယော အာဒိ-
 တော ဗြာဟ္မဏေန “ဘဝံ တေသံ ဂေါတမော ပုဗ္ဗင်္ဂမော။ပ။ ဒိဋ္ဌာနဂတိ^၃
 အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တော၊ ယော စ တထာ “ဝေမေတံ ဗြာဟ္မဏာ”တိ အာဒိနာ
 အတ္တနာ သမ္ပုဋိန္တိတော၊ တမေဝ အတ္ထံ နိဂမနဝသေန ဒဿေန္တော ယထာနု-
 သန္တိနာဝ သတ္တာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

အရညဝါသကာရဏဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒေသနာနုမောဒနာဝဏ္ဏနာ

၅၆။ ဧဝံ နိဋ္ဌာပိတာယ ဒေသနာယ ဗြာဟ္မဏော တတ္ထ ဘဂဝတိ ပဿာဒံ
 ပဝေဒေန္တော “အဘိက္ကန္တ”န္တိ အာဒိမာဟ။ အဘိက္ကန္တာတိ^၁ အဘိက္ကန္တာ၊
 ဝိဂတာတိ အတ္ထောတိ အာဟ “ခယေ ဒိဿတိ”တိ။ တေနော ဟိ “နိက္ခန္တော
 ပဋ္ဌမော ယာမော”တိ ဝုတ္တံ။ အဘိက္ကန္တတရောတိ အတိဝိယ ကန္တတရော
 မနောရမော။ တာဒိသော စ သုန္တရော ဘဒ္ဒကော နာမ ဟောတိတိ အာဟ
 “သုန္တရေ ဒိဿတိ”တိ။

ကောတိ ဒေဝနာဂယက္ခဂန္ဓဗ္ဗာဒိသုကော ကတမော။ မေတိ မမ။ ပါဒါနီတိ
 ပါဒေ။ ဣဒ္ဓိယာတိ ဣမာယ ဝေရူပါယ ဒေဝိဒ္ဓိယာ။ ယသဿာတိ ဣမိနာ
 ဒေဝိသေန ပရိဝါရေန ပရိဇနေန။ ဇလန္တိ ဝိဇ္ဇောတမာနော။ အဘိက္ကန္တေနာတိ
 အတိဝိယ ကန္တေန ကမနိယေန အဘိရူပေန။ ဝဏ္ဏေနာတိ ဆင်ဝဏ္ဏေန
 သရီရဝဏ္ဏနိဘာယ။ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိဿာတိ ဒသပိ ဒိသာ ဩဘာ-
 သေန္တော ပဘာသေန္တော၊ စန္ဒော ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ဧကောဘာသံ

၁-သာရတ္ထ-၌ ၁-၄၁၊ ဒီ-၌ ၁-၂၇၊ သံ-၌ ၁-၄၂၊ အံ-၌ ၂-၁၅-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကောလောကံ ကရောန္တောတိ ဂါထာယ အတ္ထော။ အဘိရူပေတိ ဥဠာရရူပေ သမ္ပန္နရူပေ။

“စောရော စောရော၊ သပ္ပေါ သပ္ပေါ”တိအာဒိသု အယေ အာမေဋ္ဌိတံ။ “ဝိဇ္ဈ ဝိဇ္ဈ၊ ပဟရ ပဟရ”တိအာဒိသု ကောဓေ၊ “သာဓု သာဓု”တိအာဒိသု ပဿံသာယံ။ “ဂစ္ဆ ဂစ္ဆ၊ လုနာဟိ လုနာဟိ”တိအာဒိသု ဟုရိတေ၊ “အာဂစ္ဆ အာဂစ္ဆ”တိအာဒိသု ကောတူဟလေ၊ “ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ စိန္တေန္တော”တိအာဒိသု၊ အစ္ဆရေ၊ “အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော၊ အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော”တိအာဒိသု၊ ဟာသေ၊ “ကဟံ ကေပုတ္တက၊ ကဟံ ကေပုတ္တကာ”တိအာဒိသု၊ သောကေ၊ “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တိအာဒိသု၊ ပဿာဒေ။ ၈-သဒ္ဓေါ အဝုတ္တသမုစ္ဆယတ္ထော။ တေန ဂရဟာအသမ္ပာနာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဠဗ္ဗော။ တတ္ထ “ပါပေါ ပါပေါ”တိအာဒိသု ဂရဟာယံ။ “အဘိရူပက အဘိရူပကာ”တိအာဒိသု အသမ္ပာနေ ဒဠဗ္ဗံ။

နယိဒံ အာမေဋ္ဌိတဝသေန ဒွိက္ခတ္တံ၊ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ အတ္ထဒ္ဓယ-ဝသေနာတိ ဒသေန္တော “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ အဘိက္ကန္တန္တိ ဝစနံ အပေက္ခိတွာ နပုံသကလိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ဘဂဝတော ဝစနံ ဓမ္မဿ ဒေသနာတိ ကတွာ တထာ ဝုတ္တံ။ အတ္ထမတ္တဒဿနံ ဝါဇေတံ၊ တသ္မာ အတ္ထ-ဝသေန လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝိပရိကာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒုတိယပဒေဝိ ဇေသဝ နယော။ ဒေါသနာသနတောတိ ရာဂါဒိကိလေသဒေါသဝိဓမေနတော၊ ဂုဏာဓိ-ဂမနတောတိ သီလာဒိဂုဏာနံ သမ္ပာပနတော။ ယေ ဂုဏေ ဒေသနာ အဓိဂမေတိ၊ တေသု ပဓာနဘူတာ ဒသေတဗ္ဗာတိ တေ ပဓာနဘူတေ တာဝ ဒသေတုံ “သဒ္ဓါဇနနတော ပညာဇနနတော”တိ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဓါပမုခါ ဟိ လောကိယာ ဂုဏာ၊ ပညာပမုခါ လောကုတ္တရာ။ သီလာဒိအတ္ထသမ္ပတ္တိယာ သာတ္တတော၊ သဘာဝနိရုတ္တိသမ္ပတ္တိယာ သဗျူဉ္ဇနတော။ သုဝိညေယျသဒ္ဓ-ပယောဂတာယ ဥက္ကာနပဒတော၊ သဏ္ဍသုဓမ္မဘာဝေန ဒုဗ္ဗိညေယျတ္ထတာယ ဂန္တိရတ္တတော။ သိနိဒ္ဓမုဒုမရသဒ္ဓပယောဂတာယ ကဏ္ဍသုခတော၊ ဝိပုလ-ဝိသုဒ္ဓပေမနိယတ္ထတာယ ဟဒယင်္ဂမတော။ မာနာတိမာနဝိဓမေနေန အနတ္တ၊ ကိ-သနတော၊ ထန္တသာရန္တမဒ္ဓနေန အပရဝန္တနတော။ ဟိတာဓိပ္ပာယပဝတ္တိ-ယာ ပရေသံ ရာဂပရိဋ္ဌာဟာဒိဝူပသမနေန ၈ ကရုဏာသီတလတော။

၁-မ ၁-၂၆၇၊ သံ ၁-၃၈၉၊ သံ ၂-၂၃၊ သံ ၃-၃၇၄-ပိဋေသု။

၂-၃ ၄-၃၁၀-ပိဋေ။

၃-ဒီ ၃-၁၂ အံ ၃-၁၈၁-ပိဋေသု။

၄-မ ၂-၃၀၉၊ ၃၁၀၊ သံ ၁-၃၂၃-ပိဋေသု။

၅-၃ ၁-၉၈၊ ၉၉၊ ဒီ ၃-၁၈၃ ပိ ၄-၃၃၉၊ ၃၄၀-ပိဋေသု။

ကိလေသန္တကာရိဓမ္မနေန ပညာဝဒါတတော။ ကရီကရတမဉ္ဇုတာယ
 အာပါထရမဏီယတော၊ ပုဗ္ဗာပရာဝိရုဒ္ဓသုဝိသုဒ္ဓတ္တတာယ ဝိမဋ္ဌက္ခမတော။
 အာပါထရမဏီယတာယ ဧဝံ သုယျမာနသုခတော၊ ဝိမဋ္ဌက္ခမတာယ ဟိတဇ္ဈာ-
 သယပ္ပဝတ္တိတတာယ စ ဝိမံသိယမာနဟိတတော။ ဧဝမာဒီဟိတိ အာဒိသဒ္ဓေန
 သံသာရစက္ကနိဝတ္တနတော၊ သဒ္ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတော၊ မိစ္ဆာဝါဒဝိမေနတော၊
 သမ္မာဝါဒပတိဋ္ဌာပနတော၊ အကုသလမူလသမုဒ္ဓရဏတော၊ ကုသလမူလသံရော-
 ပနတော၊ အပါယဒ္ဓါရိဝိဓာနတော၊ သဂ္ဂမဂ္ဂဒ္ဓါရိဝိဓာနတော၊ ပရိယုဋ္ဌာနဝုဇ-
 သမနတော၊ အနုသယသမုပ္ပါတနတောတိ ဧဝမာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဓောမုခဋ္ဌပိတန္တိ ကေနစိ အဓောမုခံ ဌပိတံ။ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတန္တိ
 သဘာဝေနော ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ။ ဥဠါဇ္ဇေယျာတိ ဝိဝဋ္ဌံ ကရေယ။ ဟတ္ထေ
 ဂဟေတွာတိ “ပုရတ္တာဘိမုခေါ၊ ဥတ္တရာဘိမုခေါ ဝါ ဂစ္ဆာ”တိအာဒိနိ
 အဝတွာ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ “နိဿန္တေဟံ ဧသ မဂ္ဂေါ၊ ဧဝံ ဂစ္ဆာ”တိ ဝဒေယျ။
 ကာဠပက္ခဏာတုဒ္ဓသီတိ ကာဠပက္ခေ စာတုဒ္ဓသီ။

နိက္ခန္တိတံ အာဓေယျဿ အနာဓာရဘူတံ ဘာဇနံ အာဓာရဘာဝါပါဒန-
 ဝသေန ဥက္ကါဇ္ဇေယျ။ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတတာယ သဒ္ဓမ္မပိမုခံ၊ အဓောမုခဋ္ဌပိ-
 တတာယ အသဒ္ဓမ္မေ ပတိတန္တိ ဧဝံ ပဒဒ္ဓယံ ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ န
 ယထာသင်္ချံ။ ကာမံ ကာမတ္တန္တာဒယောပိ ပဋိစ္ဆာဒကော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပန
 သဝိသေသံ ပဋိစ္ဆာဒိကာတိ အာဟ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္တ”န္တိ။ တေနာဟ
 ဘဂဝါ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇံ ဝဒါမိ”တိ။ သဗ္ဗော အပါယ-
 ဂါမိမဂ္ဂေါ ကုပ္ပဂ္ဂေါ “ကုစ္ဆိတော မဂ္ဂေါ”တိ ကတွာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနိ ဥဇု-
 ပဋိပက္ခတာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တဓမ္မော မိစ္ဆာမဂ္ဂေါ။ တေနောဟိ
 တဒုဘယပဋိပက္ခတံ သန္တာယ “သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ သပ္ပိ-
 အာဒိသန္တိဿယောပဒိပေါန တထာဥဇ္ဇလော၊ ယထာ တေလသန္တိဿယောတိ
 တေလပဇ္ဇောတဂ္ဂဟဏံ။ ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိတိ ဧတေဟိ နိက္ခန္တိတုက္ကါဇ္ဇန-
 ပဋိစ္ဆန္တဝိဝရဏာဒိဥပမောပမိတဗ္ဗပကာရေဟိ၊ ဧတေဟိ ဝါ ယထာဝုတ္တေဟိ
 သောဠသာရဗ္ဗဏပရိဂ္ဂဟအသမ္မောဟဝိဟာရဒိဗ္ဗဝိဟာရဝိဘာဝနပရိယာယေဟိ
 ဝိဇ္ဇာတ္တယဝိဘာဝနာပဒေသေန အတ္တနော သဗ္ဗညုဂုဏဝိဘာဝနပရိယာယေဟိ
 စ။ တေနာဟ “အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော”တိ။

ဒေသနာနုမောဒနာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပသန္တကာရဝဏ္ဏနာ

ပသန္တကာရန္တိ ပသန္တေဟိ ကာတဗ္ဗံ သက္ကာရံ။ သရဏန္တိ ပဋိသရဏံ။
 တေနာဟ “ပရာယဏ”န္တိ။ ပရာယဏဘာဝေါ စ အနတ္တနိသေခနေန အတ္တ-
 သမ္ပုပ္ပါဒနေန စ ဟောတီတိ အာဟ “အဃဿ တာတာ ဟိတဿ ဝ
 ဝိဇာတာ”တိ။ အဃဿာဘိ ဒုက္ခတောတိ ဝဒန္တိ၊ ပါပတောတိ ပန ယုတ္တံ။
 နိဿက္ကေ စေတံ သာမိဝစနံ။ ဧတ္ထ စ နာယံ ဂမိ-သဒ္ဓေါ နိ-သဒ္ဓါဒယော ဝိယ
 ခွိကမ္မကော၊ တသ္မာ ယထာ “အဇံ ဂါမံ နေတိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ “ဂေါတမံ
 သရဏံ ဂစ္ဆာမီ”တိ ဝတ္ထု၊ န သက္ကာ၊ “သရဏန္တိ ဂစ္ဆာမီ”တိ ပန ဝတ္ထဗ္ဗံ။
 ဣဘိ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ တဿ စာယမတ္ထော—ဂမနန္တ တဒဓိပ္ပါယေန
 ဘဇနံ၊ တထာ ဇာနနံ ဝါတိ ဒဿေန္တော “ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေနာ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘဇာမိတိအာဒိသု ပုရိမဿ ပုရိမဿ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ
 အတ္ထဝစနံ။ ဘဇနံ ဝါ သရဏာဓိပ္ပါယေန ဥပသင်္ကမနံ၊ သေဝနံ သန္တိကာ-
 ဝစရတာ၊ ပယိရူပါသနံ ဝတ္ထပဋိဝတ္ထကရဏေန ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗထာဝိ
 အနညသရဏတံယေဝ ဒိပေတိ။ “ဂစ္ဆာမီ”တိ ပဒဿ ကထံ “ဗုရ္ဓာမီ”တိ
 အယမတ္ထော လဗ္ဘတီတိ အာဟ “ယေသဉ္စီ”တိအာဒိ။

အဓိဂတမဂ္ဂေ၊ သန္တိကတနိဇရာဓေတိ ပဒဒ္ဓယေနပိ ဖလဋ္ဌာ ဧဝံ ဒဿိတာ၊
 န မဂ္ဂဋ္ဌာတိ တေ ဒဿေန္တော “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စာ”တိ အာဟ။
 နနု စ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနောပိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇတီတိ ဝုစ္စတီတိ? ကိဉ္စာပိ
 ဝုစ္စတိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန မဂ္ဂဋ္ဌာ ဧဝံ တထာ ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ န ဣတရေ နိယာ-
 မောက္ကမနာဘာဝတော။ တထာ ဟိ တေ ဧဝံ “အပါယေသု အပတမာနေ
 ဇာရေတိ”တိ ဝုတ္တာ။ သမ္ပတ္တနိယာမောက္ကမနေန ဟိ အပါယဝိနိမုတ္တိသမ္ဘဝေါ။
 အက္ခာယတီတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ ပကာရတ္ထော ဝါ။ တေန
 “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ
 အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိ သုတ္တပဒံ သင်္ဂဏာတိ၊ ဝိတ္ထာရေတိ ဝါ ဣမိနာ။ ဧတ္ထ စ
 အရိယမဂ္ဂေါ နိယျာနိကတာယ၊ နိဗ္ဗာနံ တဿ တဒတ္ထသိဒ္ဓိဟေတုတာယာတိ
 ဥဘယမေဝေတ္ထ နိပ္ပရိယာယေန ဓမ္မောတိ ဝုတ္တော။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ အာရမ္မဏပစ္စယ-
 ဘူတံ လဘိတွာ အရိယမဂ္ဂဿ တဒတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အရိယဖလာနံ “ယသ္မာ တာယ
 သဒ္ဓါယ အဝုပသန္တာယာ”တိအာဒိဝစနတော မဂ္ဂေန သမုစ္ဆန္တာနံ ကိလေသာနံ
 ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနကိစ္စတာယ နိယျာနာနုဂုဏတာယ နိယျာနပရိယောသာန-
 တာယ စ။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ ပန နိယျာနဓမ္မသမဓိဂမဟေတုတာယာတိ

ဣမိနာ ပရိယာယေန ဓမ္မဘာဝေါ လဗ္ဘတိ ဧဝံ သွာယမတ္ထော ပါဌာရဋ္ဌော ဝေါတိ ဒဿန္တော “န ကေဝလ”န္တိအာဒိမာဟ။

ကာမရာဂေါ ဘဝရာဂေါတိ ဧဝမာဒိဘေဒေါ သဗ္ဗောပိ ရာဂေါ ပိရဇ္ဇတိ ပဟိယတိ ဧတေနာတိ ရာဂပိရာဂေါတိ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ ဇောသင်္ခါ-
တာယ တဏှာယ အန္တောနိဇ္ဈာနလက္ခဏဿ သောကဿ စ တဒုပ္ပတ္တိယံ သဗ္ဗသော ပရိက္ခိဏတ္တာ အနေဇမသောကန္တိ ဖလံ ကထိတံ။ အပ္ပဋိကူလန္တိ အဝိရောဓဒီပနတော ကေနစိ အဝိရုဉ္ဇံ၊ ဣဉ္ဇံ ပဏီတန္တိ ဝါ အတ္ထော။ ပဂုဏ-
ရူပေန ပဝတ္တိတတ္တာ၊ ပကဋ္ဌဂုဏဝိဘာဝနတော ဝါ ပဂုဏံ။ ယထာဟ “ဝိဟိံသသညိ ပဂုဏံ န ဘာသိ၊ ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု မြဟေ”တိ။ သဗ္ဗဓမ္မက္ခန္ဓာ ကထိတာတိ ယောဇနာ။

ဒိဋ္ဌိသီလသင်္ခါတေနာတိ “ယာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယျာနိကာ နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော ဝိဟရတိ”တိ။ ဧဝံ ဂုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ “ယာနိ တာနိ သီလာနိ အဇဏှာနိ အနိစ္ဆါနိ အသမ္ဗလ္လာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ တထာရူပေဟိ သီလေဟိ သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိ”တိ။ ဧဝံ ဂုတ္တာနံ သီလာနဉ္စ သံဟတဘာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေ-
နာတိ အတ္ထော။ သံဟတောတိ ဃဋ္ဌိတော။ အရိယပုဂ္ဂလာ ဟိ ယတ္ထ ကတ္တစိ ဒူရေ ဌိတာပိ အတ္တနော ဂုဏသာမဂ္ဂိယာ သံဟတော ဧဝံ။ အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလ ဓမ္မဒဿာ တေတိ တေ ပုရိသယုဂဝသေန စတ္တာရောပိ ပုဂ္ဂလဝသေန အဋ္ဌေဝ အရိယဓမ္မဿ ပစ္စက္ခဒဿာဝိတာယ ဓမ္မဒဿာ။ တိဏိ ဝတ္ထုနိ သရဏန္တိ ဂမနေန တိက္ခတ္တံ ဂမနေန စ တိဏိ သရဏဂမနာနိ။ ပဋိဝေဒေသီတိ အတ္တနော ဟဒယဂတံ ဝါစာယ ပဝေဒေသိ။

ပသန္တကာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

သရဏဂမနဿ ဝိသယပဘေဒဖလသံကိလေသဘေဒါနံ ဝိယ ကတ္တ၊ စ ဝိဘာဝနာ တတ္ထ ကောသလ္လာယ ဟောတီတိ “သရဏဂမနေသု

၁-ဒီ ၃-၂၀၄၊ ၂၃၂၊ မ ၁-၃၉၇၊ မ ၃-၃၉-ပိဋ္ဌေသု။

၂-ဒီ ၃-၂၀၃၊ မ ၁-၃၉၇၊ မ ၃-၃၉၊ အံ ၂-၂၅၆၊ ဝိ ၅-၁၆၈-ပိဋ္ဌေသု။

ကောသလ္လတ္တံ သရဏံ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ တေန ဝိနာ သရဏ-
ဂမနဿေဝ အသမ္ဘဝတော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဝေါဒါနံ န ဂဟိတံ၊ နနု
ဝေါဒါနဝိဘာဝနာပိ တတ္ထ ကောသလ္လာဝဟာတိ? သစ္စမေတံ၊ တံ ပန
သံကိလေသဂ္ဂဟဏေနေဝ အတ္ထတော ဒိပိတံ ဟောတီတိ န ဂဟိတံ။
ယာနိ ဟိ တေသံ သံကိလေသကာရဏာနိ အညာဏာဒီနိ၊ တေသံ
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အနုပ္ပန္နာနံ အနုပ္ပါဒနေန၊ ဥပ္ပန္နာနဉ္စ ပဟာနေန ဝေါဒါနံ
ဟောတီတိ။ ဟိံသတ္ထဿ သရ-သဒ္ဓဿ ဝသေနေတံ ပဒံ ဒဠဗ္ဗန္တိ “ဟိံသတီတိ
သရဏ”န္တိ ဝတွာ တံ ပန ဟိံသနံ ကေသံ၊ ကထံ၊ ကဿ ဝါတိ စောဒနံ
သောဓေန္တော “သရဏဂတာန”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အယန္တိ ဝနုဘယံ။
သန္တာသန္တိ စိတ္တုတြာသံ။ တေနေဝ စေတသိကဒုက္ခဿ ဂဟိတတ္တာ ဒုက္ခန္တိ
ဣဓ ကာယိကံ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခတိပရိကိလေသန္တိ ဒုက္ခတိပရိယာပန္နံ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ။ တယိဒံ
သဗ္ဗံ ပရတော ဖလကထာယံ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ စေန္တိ “သရဏ”န္တိ ပဒံ။

ဧဝံ အဝိသေသတော သရဏသဒ္ဓဿ အတ္တံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိသေ-
သတော ဒဿေတုံ “အထ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဟိဓေ ပဝတ္တမာနေနာတိ
“သမ္ပန္နသီလာ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထာ”တိအာဒိနာ^၁ အတ္ထေ နိယောဇနေန။
အဟိတာ ဝ နိဝတ္တနေနာတိ “ပါဏာတိပါတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော
ပါပကံ အဘိသမ္ပရာယ”န္တိအာဒိနာ အာဒိနဝဒဿနာဒိမုခေန အနတ္ထတော
ဝိနိဝတ္တနေန။ အယံ ဟိံသတီတိ ဟိတာဟိတေသု အပ္ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတုကံ
ဗျသနံ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန ဝိနာသေတိ။ အဝကန္တာရာ ဥတ္တာရဏေန မဂ္ဂ-
သင်္ခါတော ဓမ္မော၊ ဣတရော အဿာသဒါနေန သတ္တာနံ အယံ ဟိံသတီတိ
ယောဇနာ။ ကာရာနန္တိ ဒါနဝသေန ပူဇာဝသေန စ ဥပနိတာနံ သက္ကာရာနံ။
ဝိပုလဖလပဋိလာဘကရဏေန သတ္တာနံ အယံ ဟိံသတိ အနတ္ထရဒက္ခိဏေယျ-
ဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣမိနာပိ ပရိယာယေနာတိ ဣမိနာပိ ဝိဘဇိတွာ
ဝုတ္တေန ကာရဏေန။

“သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပုပ္ပန္နော သံဃော”တိ
ဧဝံ ပဝတ္တော တတ္ထ ရတနတ္ထယေ ပဿာဒေါ တပ္ပဿာဒေါ၊ တဒေဝ
ရတနတ္ထယံ ဂရု ဧတဿာတိ တဂ္ဂရ၊ တဿ ဘာဝေါ တဂ္ဂရတာ၊ တပ္ပဿာဒေါ
စ တဂ္ဂရတာ စ တပ္ပဿာဒတဂ္ဂရတာ၊ တာဟိ။ ဝိရတဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသမ္မောဟ-
အဿဒ္ဓိယာဒိတာယ ဝိဟတကိလေသော။ “တဒေဝ ရတနတ္ထယံ ပရာယဏံ

ဂတိ တာဏံ လေဏ” နှိ ဧဝံ အာကာရေန ပဝတ္တိယာ တပ္ပရာယဏတာ-
ကာရပဝတ္တော ဝိတ္တုပ္ပါဒေါ သရဏဂမနံ “သရဏန္တ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာ” တိ။
တံသမ္ပတိတိ တေန ယထာဝုတ္တဝိတ္တုပ္ပါဒေန သမန္တာဂတော။ ဧဝံ ဥပေတိတိ
ဧဝံ ဘဇတိ သေဝတိ ပယိရူပါသတိ။ ဧဝံ ဝါ ဇာနာတိ ဗုဇ္ဈတိတိ
ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ပဿာဒဂ္ဂဟဏေန လောကီယသရဏဂမန-
မာဟ။ တံ ဟိ ပဿာဒပ္ပဓာနံ, န ဉာဏပ္ပဓာနံ။ ဂရုတာဂဟဏေန လောကုတ္တရံ။
အရိယာ ဟိ ရတနတ္ထယံ ဂုဏာဘိညတာယ ပါသာဏန္တတ္ထံ ဝိယ ဂရံ ကတွာ
ပဿန္တိ၊ တသ္မာ တပ္ပဿာဒေန ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝိဟတကံလေသော တဂ္ဂရ-
တာယ သမုန္တေဒဝသေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တပ္ပရာယဏတာ ပနေတ္ထ တဂ္ဂ-
တိကတာတိ တာယ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ ဝက္ခမာနံ သရဏဂမနံ ဂဟိတန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ အဝိ-
သေသေန ဝါ ပဿာဒဂရုတာ ဇောတိတာတိ ပဿာဒဂ္ဂဟဏေန အဝေစ္စပ္ပဿာ-
ဒဿ ဣတရဿ စ ဂဟဏံ၊ တထာ ဂရုတာဂဟဏေနာတိ ဥဘယေနပိ ဥဘယံ
သရဏဂမနံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

မဂ္ဂက္ခဏေ ဣဇ္ဈတိတိ ယောဇေနာ။ နိဗ္ဗာနာရမ္ဗဏံ ဟုတွာတိ ဧတေန
အတ္ထတော စတုသစ္စာဓိဂမောယေဝ လောကုတ္တရံ သရဏဂမနန္တိ ဒဿေတိ။
တတ္ထ ဟိ နိဗ္ဗာနဓမ္မော သန္တိကိရိယာဘိသမယဝသေန, မဂ္ဂဓမ္မော ဘာဝနာဘိ-
သမယဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈိယမာနောယေဝ သရဏဂမနတ္ထံ သာဓေတိ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ
ပန သာဝကဂေါစရဘူတာ ပရိညာဘိသယေဝသေန၊ တထာ အရိယသံဃ-
ဂုဏာ။ တေနာဟ “ကိစ္စတော သကလေဝိ ရတနတ္ထယေ ဣဇ္ဈတိ” တိ၊ ဣဇ္ဈန္တဉ္စ
သဟေဝ ဣဇ္ဈတိ, န လောကီယံ ဝိယ ပဋိပါဋိယာ အသမ္မောဟပဋိဝေဓေန
ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယေ ပန ဝဒန္တိ “န သရဏဂမနံ နိဗ္ဗာနာရမ္ဗဏံ
ဟုတွာ ပဝတ္တတိ၊ မဂ္ဂဿ အဓိဂတတ္တာ ပန အဓိဂတမေဝ ဟောတိ ဧကစ္စာနံ
တေဝိဇ္ဇာဒီနံ လောကီယဝိဇ္ဇာဒယော ဝိယာ” တိ၊ တေသံ လောကီယမေဝ
သရဏဂမနံ သိယာ, န လောကုတ္တရံ၊ တဉ္စ အယုတ္တံ ဒုဝိဓဿဝိ ဣန္ဒြိယဗ္ဗတ္တာ။
တန္တိ လောကီယသရဏဂမနံ။ သဒ္ဓါပဋိလာဘော “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝေါ” တိ-
အာဒိနာ။ သဒ္ဓါမူလိကာတိ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတံ
ဓမ္မသုဓမ္မတံ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဉ္စ လောကီယာဝဗောဓဝသေနေဝ သမ္မာ ဉာယေန
ဒဿနတော။ “သဒ္ဓါမူလိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ” တိ ဧတေန သဒ္ဓါပနိဿယာ ယထာ-
ဝုတ္တလက္ခဏာ ပညာ လောကီယသရဏဂမနန္တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ
“ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပန္တိ ဂုစ္ဆတိ” တိ “ဒိဋ္ဌိ ဧဝံ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ဥဇုံ ကရိယတိ” တိ
ကတွာ။ ဒိဋ္ဌိ ဝါ ဥဇုံ ကရိယတိ ဧတေနာတိ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ၊ တထာ ပဝတ္တော

စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ ဧဝံ ဟောတော “တပ္ပရာယဏတာကာရပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ”တိ
 ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမသမ္မာဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ ပန စိတ္တုပ္ပါဒဿ
 တပ္ပဓာနတာယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “သဒ္ဓါပုဋိလာဘော”တိ ဣမိနာ မာတုာဒီဟိ
 ဥဿာဟိတဒါရကာဒိနံ ဝိယ ဉာဏဝိပုယုတ္တသရဏဂမနံ ဒဿေတိ။ “သမ္မာ-
 ဒိဋ္ဌိ”တိ ဣမိနာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တသရဏဂမနံ။

တယိဒံ လောကီယံ သရဏဂမနံ။ အတ္တာ သန္တိယျာတီယတိ အပ္ပိယတိ
 ပရိစ္စဇီယတိ ဧတေနာတိ အတ္တသန္တိယျာတနံ။ ယထာဝုတ္တံ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ။ တံ
 ရတနတ္ထယံ ပရာယဏံ ပဋိသရဏံ ဧတဿာတိ တပ္ပရာယဏော။ ပုဂ္ဂလော၊
 စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝါ၊ တဿ ဘာဝေါ တပ္ပရာယဏတာ။ ယထာဝုတ္တဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပမေဝ။
 သရဏန္တိ အဓိပ္ပါယေန သိဿဘာဝံ အန္တေဝါသိကဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ
 သိဿဘာဝုပဂမနံ။ သရဏဂမနာဓိပ္ပါယေနေဝ ပဏိပတတိ ဧတေနာတိ
 ပဏိပါတော။ သဗ္ဗတ္ထ ယထာဝုတ္တဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 အတ္တပရိစ္စဇနန္တိ သံသာရဒုက္ခနိတ္တရဏတ္ထံ အတ္တနော အတ္တဘာဝဿ ပရိစ္စဇနံ။
 ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝါတိ အဝဓာရဏံ ဣတရေသုပိ
 သရဏဂမနဝိသေသေသု ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိ တဒညနိဝတ္တနံ ကတံ
 ဟောတိ။

ဧဝံ အတ္တသန္တိယျာတနာဒိနိ ဧကေန ပကာရေန ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အပရေ-
 ဟိပိ ပကာရေဟိ ဒဿေတုံ “အဝိဇာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တေန ပရိယာ-
 ယန္တရေဟိပိ အတ္တသန္တိယျာတနာဒိ ကတမေဝ ဟောတိ အတ္တဿ အဘိန္နတ္တာတိ
 ဒဿေတိ။ အာဠဝကာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သာတာဂိရိဟေမဝတာဒိနံ
 သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နနု စေတေ အာဠဝကာဒယော မဂ္ဂေနေဝ အာဂတ-
 သရဏဂမနာ။ ကထံ တေသံ တပ္ပရာယဏတာသရဏဂမနံ ဝုတ္တန္တိ? မဂ္ဂေနာ-
 ဂတသရဏဂမနေဟိပိ “သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ ဂါမာ ဂါမ”န္တိအာဒိနာ
 တေဟိ တပ္ပရာယဏတာကာရဿ ပဝေဒိတတ္တာ တထာ ဝုတ္တံ။

ဉာတိ။ ပ။ ဝသေနာတိ ဧတ္ထ ဉာတိဝသေန ဘယဝသေန အာစရိယဝသေန
 ဒက္ခိဏေယျဝသေနာတိ ပစ္စေကံ “ဝသေနာ”တိ ပဒံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ
 ဉာတိဝသေနာတိ ဉာတိဘာဝဝသေန။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ ဒက္ခိဏေယျပဏိ-
 ပါတေနာတိ ဒက္ခိဏေယျတာဟေတုကေန ပဏိပါတေန။ ဣတရေဟိတိ
 ဉာတိဘာဝါဒိဝသပ္ပဝတ္ထေဟိ တိဟိ ပဏိပါတေဟိ။ ဣတရေဟိတိအာဒိနာ

သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “တဿ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 ဝန္တတိတိ ပဏိပါတဿ လက္ခဏဝစနံ။ ဝေဇ္ဇပန္နိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။
 သမ္ပရာယိကံ ဟိ နိယျာနိကံ ဝါ အနုသာသနံ ပစ္စာသီသန္ဓော ဒက္ခိဏေယျ-
 ပဏိပါတမေဝ ကရောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သရဏဂမနပ္ပဘေဒေါတိ သရဏ-
 ဂမနဝိဘာဂေါ။

အရိယမဂ္ဂေါယေဝ လောကုတ္တရသရဏဂမနန္တိ အာဟ“စတ္တာရိ သာမည-
 ဗလာနိ ဝိပါကဗလ”န္တိ။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယောတိ သကလဿ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ
 အနုပ္ပါဒနိရောဓော။ ဧတန္တိ“စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ”တိ
 ဧဝံ ဝုတ္တံ အရိယသစ္စဒဿနံ။

နိစ္စတော အနုပဂမနာဒိဝသေနာတိနိစ္စန္တိ အဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန။ အဋ္ဌာနန္တိ
 ဟေတုပဋိက္ခေပေါ။ အနဝကာသောတိ ပစ္စယပဋိက္ခေပေါ။ ဥဘယေနပိ
 ကာရဏမေဝ ပဋိက္ခိပတိ။ ယန္တိ ယေန ကာရဏေန။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နောတိ မဂ္ဂ-
 ဒိဋ္ဌိယာ သမ္ပန္နော သောတာပန္နော။ ကဉ္စိ သင်္ခါရန္တိ စတုဘူမကေသု သင်္ခတ-
 သင်္ခါရေသု ကေသင်္ခါရဓ္မိ။ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျာတိ “နိစ္စော”တိ ဂဏှေယျ။
 သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျာတိ “ကေန္တသုခိ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ
 မရဏာ”တိ။ ဧဝံ အတ္တဒိဋ္ဌိဝသေန သုခတော ဂါဟံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပ-
 ယုတ္တစိတ္တေန ပန အရိယသာဝကော ပရိဋ္ဌာဟဝူပသမနတ္ထံ မတ္တဟတ္ထိပရိတ္တာ-
 သိတော ဝိယ စောက္ခဗြာဟ္မဏော ဥက္ကာရဘူမိံ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ သုခတော ဥပ-
 ဂစ္ဆတိ။ အတ္တဝါရေ ကသိဏာဒိပညတ္တိသင်္ဂဟဏတ္ထံ “သင်္ခါရ”န္တိ အဝတွာ “ကဉ္စိ
 ဓမ္မ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမေသုပိ ဝါရေသု စတုဘူမကဝသေနောပရိစ္ဆေဒေါ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော တေဘူမကဝသေနောဝါ။ ယံယံ ဟိ ပုထုဇ္ဇနောဂါဟဝသေန ဂဏှာတိ။
 တတော တတော အရိယသာဝကော ဂါဟံ ဝိနိဝေဋ္ဌတိ။ မာတရန္တိအာဒိသု
 ဇနိကာ မာတာ, ဇနကော ဝိတာ, မနုဿဘူတော ဒိဏာသဝေါ အရဟာတိ
 အဓိပ္ပေတော။ ကိံ ပန အရိယသာဝကော အညံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ?
 ဧတမ္ပိ အဋ္ဌာနံ၊ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿံ ပန မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထံ
 အရိယသာဝကဿ ဖလဒီပနတ္ထဇ္ဇေဝံ ဝုတ္တံ။ ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဝကေစိတ္တေန
 ပဒုဋ္ဌစိတ္တော။ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျာတိ ဇိဝမာနကသရိရေ ဒုဒ္ဓက-
 မက္ခိကာယ ဝိဝနမတ္တမ္ပိ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ။ သံသံ ဘိန္ဒေယျာတိ သမာန-
 သံဝါသကံ သမာနသီမာယံ ဌိတံ သံသံ “ကမ္မေန ဥဒ္ဓေသေန ဝေါဟရန္တော
 အနုဿာဝနေန သလာကဂ္ဂါဟေနာ”တိ? ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ

ဘိန္ဓေယျ။ အညံ သတ္တာရန္တိ အညံ တိတ္ထကရံ “အယံ မေ သတ္တာ”တိ ဧဝံ
ဂဏှေယျာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိန္တိ တေ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ တန္တိမိတ္တံ အပါယ-
ဘူမိံ န ဂမိဿန္တိ၊ ဒေဝကာယံ ပန ပရိပူရေဿန္တိတိ အတ္ထော။

ဒသဟိ ဌာနေဟိတိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ။ အဓိဂ္ဂဏှန္တိတိ အဓိဘဝန္တိ။
ဝေလာမသုတ္တာဒိဝသေနာဒိတိ ဧတ္ထ “စတုရသီတိသဟဿသင်္ခါနံ သုဝဏ္ဏ-
ပါတိရူပိယပါတိကံသပါတိနံ ယထာက္ကမံ ရူပိယသုဝဏ္ဏဟိရညပူရာနံ ကရိ-
သဿ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏာနံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာနံ စတုရသီတိယာ
ဟတ္ထိသဟဿာနံ စတုရသီတိယာ အဿသဟဿာနံ စတုရသီတိယာ
ရထသဟဿာနံ စတုရသီတိယာ ဓေနသဟဿာနံ စတုရသီတိယာ
ကညာသဟဿာနံ စတုရသီတိယာ ပလ္လင်္ကသဟဿာနံ စတုရသီတိယာ
ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ အပရိမာဏဿ စ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒိဘေဒဿ အာဟာ-
ရဿ ပရိစ္စဇနဝသေန သတ္တမာသာမိကာနိ သတ္တ သံဝစ္ဆရာနိ နိရန္တရံ ဗဝတ္တ-
ဝေလာမမဟာဒါနတော ဧကဿ သောတာပန္နဿ ဒိန္နဒါနံ မဟပ္ပလတရံ၊
တတော သတံ သောတာပန္နာနံ ဒိန္နဒါနတော ဧကဿ သကဒါဂါမိဿ၊
တတော ဧကဿ အနာဂါမိဿ၊ တတော ဧကဿ အရဟတော၊ တတော
ဧကဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ၊ တတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တတော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ
သံဃဿ ဒိန္နဒါနံ မဟပ္ပလတရံ၊ တတော စာတုဒ္ဓိသံ သံဃံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟာရ-
ကရဏံ၊ တဘော သရဏဂမနံ မဟပ္ပလတရ”န္တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တဿ ဝေလာ-
မသုတ္တဿ”ဝသေန။ ဂုတ္တံ ဟေတံ “ယံ ဂဟပတိ ဝေလာမော မြာဟ္မဏော
ဒါနံ အဒါသိ မဟာဒါနံ၊ ယော ဧကံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နံ ဘောဇေယျ၊ ဣဒံ တတော
မဟပ္ပလတရ”န္တိအာဒိ။ ဝေလာမသုတ္တာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဂ္ဂပ္ပသာဒ-
သုတ္တာဒိနံ^၁ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အညာဏံ ဝတ္ထုတ္တယဿ ဂုဏာနံ အဇာနနံ တတ္ထ သမ္မောဟော၊ “ဗုဒ္ဓေါ
န ခေါ၊ န န ခေါ ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနာ ဝိစိကိစ္ဆာ သံသယော၊ ဝိစ္ဆာဉာဏံ
တဿ ဂုဏာနံ အဂုဏဘာဝပရိကပ္ပနေန ဝိပရိတဂ္ဂါဟော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန
အနာဒရာဂါရဝါဒိနံ သင်္ဂဟော။ န မဟာဇုတိကန္တိ န ဥဇ္ဇလံ၊ အပရိသုဒ္ဓိ
အပရိယောဒါတန္တိ အတ္ထော။ န မဟာဝိပ္ပာရန္တိ အနုဋ္ဌာရံ။ သာဝဇ္ဇောတိ ဒိဋ္ဌိ-
တဏှာဒိဝသေန သဒေါသော။ လောကီယံ သရဏဂမနံ သိက္ခာသမာဒါနံ

ဝိယ အဂ္ဂဟိတကာလပရိစ္ဆေဒံ ဇိဝိတပရိယန္တမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ တဿ ခန္ဓဘေဒေန ဘေဒေါတိ အာဟ “**အနဝဇ္ဇော ကာလကိရိယာယာ**”တိ။ သောတိ အနဝဇ္ဇော သရဏဂမနဘေဒေါ။ သတိပိ အနဝဇ္ဇတ္ထေ ဣဋ္ဌဖလောပိ န ဟောတိတိ အာဟ “**အဖလော**”တိ။

သရဏဂမနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါသကဗိမိကထာဝဏ္ဏနာ

ကော ဥပါသကောတိ သရူပပုစ္ဆာ၊ တသ္မာ ကိလက္ခဏော ဥပါသကောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကပ္ပာတိ ဟေတုပုစ္ဆာ။ တေန ကေန ပဝတ္တိနိမိတ္တေန ဥပါသကသဒ္ဓေါ တသ္မိ ပုဂ္ဂလေ နိရုဋ္ဌောတိ ဒဿေတိ။ **ကိမဿ သီလန္တိ** ကိဒိသံ အဿ ဥပါသကဿ သီလံ၊ ကိတ္တကေန သီလေနာယံ သီလသမ္ပန္နော နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ကော အာဇီဝေါတိ ကော အဿ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သော ပန မိစ္ဆာဇီဝဿ ပရိဝဇ္ဇနေန ဟောတိတိ သောပိ ဝိဘဇိယတိတိ။ ကာ ဝိပတ္တိတိ ကာ အဿ သီလဿ၊ အာဇီဝဿ ဝါ ဝိပတ္တိ။ အနန္တရဿ ဟိ ဝိမိ ဝါ ပဋိသေဓော ဝါ။ ကာ သမ္ပတ္တိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။

ယော ကောစိတိ ခတ္တိသာဒိသု ယော ကောစိ။ တေန သရဏဂမနမေဝေတ္ထ ကာရဏံ၊ န ဇာတိအာဒိဝိသေသောတိ ဒဿေတိ။ **ဥပါသနတောတိ** တေနော သရဏဂမနေန တတ္ထ စ သက္ကန္တကာရိတာယ အာဒရဂါရဝဗဟုမာနာဒိယောဂေန ပယိရူပါသနတော။ **ဝေရမဏိယောတိ** ဝေရံ ဝုစ္စတိ ပါဏာတိပါတာဒိဒုဿီလံ၊ တဿ မဏနတော ဟနနတော ဝိနာသနတော ဝေရမဏိယော၊ ပဉ္စ ဝိရတိယော ဝိရတိပ္ပဓာနတ္တာ တဿ သီလဿ။ တေနောဟ တတ္ထ တတ္ထ “**ပဋိဝိရတော ဟောတိ**”တိ။

မိစ္ဆာဝဏိဇ္ဇာတိ န သမ္မာဝဏိဇ္ဇာ အယုတ္တဝဏိဇ္ဇာ အသာရပ္ပဝဏိဇ္ဇာ။ ပဟာယာတိ အကရဏေနောပဇဟိတွာ။ ဓမ္မေနာတိ ဓမ္မတော အနပေတေန။ တေန အညဗ္ဗိ အခမ္ဘိကံ ဇိဝိကံ ပဋိက္ခိပတိ။ သမေနာတိ အဝိသမေန။ တေန ကာယဝိသမာဒိဒုစ္စရိတံ ဝဇ္ဇေတွာ ကာယသမာဒိနာ သုစရိတေန ဇီဝနံ ဒဿေတိ။ သတ္တဝဏိဇ္ဇာတိ အာဝုဘေဏှံ ကတွာ ဝါ ကာရေတွာ ဝါ ယထာကတံ ဝါ ပဋိလဘိတွာ တဿ ဝိက္ခယော။ သတ္တဝဏိဇ္ဇာတိ

မနုဿဝိက္ကယော။ မံသဝဏိဇ္ဇာတိ သူနကာရာဒယော ဝိယ ဝိဂသူကရာဒိကေ ပေါသေတွာ မံသံ သမ္မာဒေတွာ ဝိက္ကယော။ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာတိ ယံ ကိဉ္စိ မဇ္ဇံ ယောဇေတွာ တဿ ဝိက္ကယော။ ဝိသဝဏိဇ္ဇာတိ ဝိသံ ယောဇေတွာ၊ ဝိသံ ဂဟေတွာ ဝါ တဿ ဝိက္ကယော။ တတ္ထ သတ္ထဝဏိဇ္ဇာ ပရောပရောဓ-
နိမိတ္တတာယ အကရဏီယာ ဝုတ္တာ၊ သတ္ထဝဏိဇ္ဇာ အဘုဇိဿဘာဝကရဏ-
တော၊ မံသဝိသဝဏိဇ္ဇာ ဝဓဟေတုတော၊ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာ ပမာဒဌာနတော။

တဿေဝါတိ ပဉ္စဝေရမဏိလက္ခဏဿ သီလဿ စေဝ ပဉ္စမိစ္ဆာဝဏိဇ္ဇာ-
လက္ခဏဿ အာဇီဝဿ စ။ ဝိပတ္တိတိ ဘေဒေါ ပကောပေါ စ။ ယာယာတိ
ယာယ ပဋိပတ္တိယာ။ စဏ္ဍာလောတိ ဥပါသကစဏ္ဍာလော။ မလန္တိ ဥပါ-
သကမလံ။ ပတိကိဋ္ဌောတိ ဥပါသကနိဟိနော။ ဗုဒ္ဓါဒိသု ကမ္မကမ္မဗလေသု စ
သဒ္ဓါဝိပရိယာယော အဿဒ္ဓိယံ မိစ္ဆာမိမောက္ခော။ ယထာဝုတ္တေန အဿဒ္ဓိ-
ယေန သမန္တာဂတော အဿဒ္ဓေါ။ ယထာဝုတ္တသီလဝိပတ္တိအာဇီဝိပတ္တိဝသေန
ဗုဿိလော။ “ဣမိနာ ဒိဌာဒိနာ ဣဒံ နာမ မင်္ဂလံ ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ ဗာလ-
ဇနပရိကပ္ပိတကောတူဟလသင်္ခါတေန ဒိဌသုတမုတမင်္ဂလေန သမန္တာဂတော
ကောတူဟလမင်္ဂလိကော။ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိတိ ဒိဌမင်္ဂလာဒိဘေဒံ မင်္ဂလမေဝ
ပတ္တိယာယတိ။ နော ကမ္မန္တိ ကမ္မဿကတံ နော ပတ္တိယာယတိ။ ဣတော
မဟိဒ္ဓါတိ ဣတော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသာသနတော မဟိဒ္ဓါ မာဟိရကသမယေ။
ဒက္ခိဏေယျံ ပရိယေသတိတိ ဒုပ္ပုပ္ပန္တံ ဒက္ခိဏာရဟသညိ ဂဝေသတိ။ ပုဗ္ဗ-
ကာရံ ကရေတိတိ ဒါနမာနနာဒိကံ ကုသလကိရိယံ ပဌမံ ကရေတိ။ ဧတ္ထ
စ ဒက္ခိဏေယျပရိယေသနပုဗ္ဗကာရေ ဧကံ ကတွာ ပဉ္စ မ္ဗော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိပတ္တိယံ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန သမ္ပတ္တိ ဉာတဗ္ဗာ။ အယံ ပန ဝိသေသော—
စတုန္တမ္ပိ ပရိသာနံ ရတိဇနနဋ္ဌေန ဥပါသကောဝ ရတနံ ဥပါသကရတနံ။ ဂုဏ-
သောဘာကိတ္တိသဒ္ဓသုဂန္ဓတာဟိ ဥပါသကောဝ ပဒုမံ ဥပါသကပဒုမံ။ တထာ
ဥပါသကပုဏ္ဏရိကော။

အာဒိဋ္ဌိတိ အာဒိအတ္ထေ။ ကောဋိယန္တိ ပရိယန္တကောဋိယံ။ ဝိဟာရဂ္ဂေ-
နာတိ ဩဝရကကောဋ္ဌာသေန၊ “ဣမသ္မိ” ဂစ္ဆေ ဝသန္တာနံ ဣဒံ နာမ ပနသ-
ဇလံ ပါပုဏာတိ”တိအာဒိနာ တံတံဝသနဌာနကောဋ္ဌာသေနာတိ အတ္ထော။
အဇ္ဇတန္တိ အဇ္ဇဇုစ္စေဝ အတ္ထော။

ပါဏေဟိ ဥပေတန္တိ ဣမိနာ တဿ သရဏဂမနဿ အာပါဏကောဋိ-
ကတံ ဒဿေန္တော “ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ”တိအာဒိနာ ဝတော ပုန
ဇီဝိတေန တံ ဝတ္ထုတ္တယံ ပဋိပူဇေန္တော “သရဏဂမနံ ရက္ခာမိ”တိ ဥပ္ပန္နံ
တဿ ဗြာဟ္မဏဿ အဓိပ္ပါယံ ဝိဘာဝေန္တော “အဟဉ္စိ”တိအာဒိမာဟ။
ပါဏေဟိ ဥပေတန္တိ ဟိ ယာဝ မေ ပါဏာ ရေန္တိ၊ တာဝ သရဏံ ဥပေတံ၊
ဥပေန္တော စ န ဝါစာမတ္တေန၊ န ဧကဝါရံ စိတ္တုပ္ပါဒနမတ္တေန၊ အထ ခေါ
ပါဏေ ပရိစ္စဇိတွာပိ ယာဝဇီဝံ ဥပေတန္တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျောတိ။

ဘယဘေရဝသုတ္တဝါနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၅-အနက်ကသုတ္တဝါနာ

၅၇။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တောတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊
ဝေမာဒိကန္တိ အတ္ထော။ တေန “ဘိက္ခု အာမန္တေသိ”တိအာဒိကံ သဗ္ဗံ သုတ္တံ
သင်္ဂဏှာတိ။ တေနာဟ “အနက်ကသုတ္တ”န္တိ။ တဿ ကော နိက္ခေပေါ?
အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရေဟိ အနန္တိဋ္ဌာယေဝ ဟိ မဟာထေရော ဣမံ ဒေသနံ
အာရဘိ။ ကေစိ ပနာဟု “ဧကစ္စေ ဘိက္ခု သံကိလိဋ္ဌစိတ္တေ ဒိသ္မာ တေသံ
စိတ္တသံကိလေသပ္ပဟာနာယ စေဝ ဧကစ္စာနံ အာယတိ” အနုပ္ပါဒနာယ စ
အယံ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ”တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗသုတ္တေသုတိ ယထာ ဧတ္ထ အနက်က-
သုတ္တေ၊ ဧဝံ ဣတော ပရေသုတိ သဗ္ဗေသုပိ သုတ္တေသု အနတ္တာနအပုဗ္ဗပဒ-
ဝဏ္ဏနာ ဧဝ ကရိယတိ။ တေနာဟ “တဿ”တိအာဒိ။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါတိ
ဂဏနေန ပရိစ္ဆိန္နနံ။ ဣဒံ ဟိ အပ္ပရဇကမဟာရဇကတဘဝသေန ဒုဝိဓေ
သတ္တေ ပစ္စေကံ အတ္တညုတာနတ္တညုတာဝသေန ဒွိဓာ ကတွာ “စတ္တာရော”တိ
အနဝသေသပရိယာဒါနံ။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာဒယော ဝိယ ပုဂ္ဂလဝါဒီတိ န ဂဟေတဗ္ဗံ
လောကသမညာနုသာရေန အတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ သမတ္တာနံ ဝသေန ဒေသနာယ
အာရဒ္ဓတ္တာ၊ အယဉ္စ ဒေသနာနယော သတ္ထု နိဿာယ^၁ ဧဝါတိ ဒဿေန္တော
“အယဉ္စိ”တိအာဒိမာဟ။

သမ္မုတိပရမတ္ထဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ^၂ သမ္မုတိယာ ဒေသနာ သမ္မုတိဒေသနာ၊ ပရမတ္ထဿ ဒေသနာ
ပရမတ္ထဒေသနာ။ တတ္ထာတိ သမ္မုတိပရမတ္ထဒေသနာသု၊ န သမ္မုတိပရမတ္ထေသု။

တေနာဟ “ဝေရူပါ သမ္ပုတိဒေသနာ၊ ဝေရူပါ ပရမတ္ထဒေသနာ”တိ။
 တတြိဒံ သမ္ပုတိပရမတ္တာနံ လက္ခဏံ—ယသ္မိံ ဘိန္ဒေ၊ ဗုဒ္ဓိယာ အဝယဝ-
 ဝိနိဇ္ဇောဂေ ဝါ ကတေ န တံသမညာ၊ သာ ဃဋ္ဌပဋ္ဌာဒိပ္ပဘေဒါ သမ္ပုတိ၊
 တဗ္ဗိပရိယာယတော ပရမတ္ထော။ န ဟိ ကက္ခဋ္ဌဗုသနာဒိသဘာဝေ အယံ
 နယော လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ရူပါဒိဓမ္မံ သမူဟသန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဥပါဒါယ
 ပုဂ္ဂလဝေါဟာရေတိ အာဟ “ပုဂ္ဂလောတိ သမ္ပုတိဒေသနာ”တိ။ သေသ-
 ပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဥပ္ပါဒဝယဝန္တော သဘာဝဓမ္မာ န နိစ္စာတိ
 အာဟ “အနိစ္စန္တိ ပရမတ္ထဒေသနာ”တိ။ သေ နယော သေသပဒေသုပိ။
 နန ခန္ဓဒေသနာပိ သမ္ပုတိဒေသနာဝ။ ခန္ဓဋ္ဌော ဟိ ရာသဋ္ဌော၊ ကောဋ္ဌာသဋ္ဌော
 ဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ အယံ ပန ခန္ဓသမညာ ဖဿာဒိသု တဇ္ဇာပညတ္တိ ဝိယ
 ပရမတ္ထသန္တိဿယာ တဿ အာသန္ဓတရာ၊ ပုဂ္ဂလသမညာဒယော ဝိယ န
 ဒူရေတိ ပရမတ္ထသင်္ဂဟတာ ဝုတ္တာ၊ ခန္ဓသိသေန ဝါ တဒုပါဒါနာ သဘာဝ-
 ဓမ္မာ ဧဝ ဂဟိတာ။ နန စ သဘာဝဓမ္မာ သဗ္ဗေပိ သမ္ပုတိမုခေနေဝ ဒေသနံ
 အာရောဟန္တိ၊ န သမုခေနာတိ သဗ္ဗာပိ ဒေသနာ သမ္ပုတိဒေသနာဝ သိယာတိ?
 နယိဒမေဝံ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဝိဘာဂေန ဒေသနာဝိဘာဂဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊
 န စ သဒ္ဓေါ ကေနစိ ပဝတ္တိနိမိတ္တေန ဝိနာ အတ္ထံ ပကာသေတိတိ။

သမ္ပုတိဝသေန ဒေသနံ သုတွာတိ “ဇ္ဈကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ
 ဟောတိ အတ္တပရိတာပါနယောဂမနုယုတ္တော”တိအာဒိနာ^၁ သမ္ပုတိမုခေန
 ပဝတ္တိတံ ဒေသနံ သုတမယဉာဏုပ္ပါဒနဝသေန သုတွာ။ အတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာတိ
 တဒနုသာရေန စတုသစ္စသင်္ခါတံ အတ္ထံ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ။
 မောဟံ ပဟာယာတိ တဒေကဋ္ဌေဟိ ကိလေသေဟိ သဒ္ဓိံ အနဝသေသံ
 မောဟံ ပဇဟိတွာ။ ဝိသေသန္တိ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ အရဟတ္တသင်္ခါတဉ္စ ဝိသေသံ။
 တေသန္တိ တာဒိသာနံ ဝိနေယျာနံ။ ပရမတ္ထဝသေနာတိ “ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ
 ဣန္ဒြိယာနိ”တိအာဒိနာ^၂ ပရမတ္ထဓမ္မဝသေန။ သေသံ အနန္တရနယေ ဝုတ္တသဒိသ-
 မေဝ။ တတ္တာတိ ကဿံ သမ္ပုတိဝသေန ပရမတ္ထဝသေန စ ဒေသနာယံ။
 ဒေသဘာသာကုသလောတိ နာနာဒေသဘာသာသု ကုသလော။ တိဏ္ဏံ
 ဝေဒါနန္တိ နိဒဿနမတ္ထံ၊ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ သိပ္ပဂန္တာနမ္ပိတိ အဓိပ္ပေါယော။
 သိပ္ပဂ္ဂဟဏံ ဟိ ပရတော ဝက္ခတိ။ သိပ္ပါနိ ဝါ ဝေဒန္တောဂမေ ကတွာ “တိဏ္ဏံ
 ဝေဒါန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကထေတဗ္ဗဘာဝေန ဌိတာနိ၊ န ကတ္တစိ သန္တိဟိတ-
 ဘာဝေနာတိ ဝေဒါနမ္ပိ ကထေတဗ္ဗဘာဝေနေန အဝဋ္ဌာနံ ဒီပေန္တော “ဂုယှာ

တယိ နိဟိတာ ဂယုတိ”တိ^၁ မိစ္ဆာဝါဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ နာနာဝိဓော ဒေသဘာသာ
ဧတေသန္တိ နာနာဒေသဘာသာ။

ပရမော ဥတ္တမော အတ္ထော ပရမတ္ထော၊ ဓမ္မာနံ ယထာဘူတသဘာဝေါ။
လောကသင်္ကေတမတ္တသိဒ္ဓါ သမ္ဗုဒ္ဓိတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သမ္ဗုဒ္ဓိကထာယ
သစ္စတာတိ အာဟ “လောကသမ္ဗုဒ္ဓိကရဏာ”တိ၊ လောကသမညံ နိဿာယ
ပဝတ္တနတော။ လောကသမညာယ ဟိ အဘိနိဝေသေန ဝိနာ ဣပနာ ဧကစ္စဿ
သုတဿ သာဝနာ ဝိယ န မုသာ အနုတိဓာဝိတဗ္ဗတော တဿ။ တေနာဟ
ဘဂဝါ “ဇနပဒနိရုတ္တိ” နာဘိနိဝေသေယျ၊ သမညံ နာတိဓာဝေယျာ”တိ၊^၂
ဓမ္မာနန္တိ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ ဘူတကရဏာတိ ယထာဘူတသဘာဝံ နိဿာယ
ပဝတ္တနတော။ သမ္ဗုဒ္ဓိတိ ဝေါဟရန္တဿာတိ “ပုဂ္ဂလော သတ္ထော”တိ အာဒိနာ
လောကသမညံ ကထေန္တဿ။

ဟိရောတ္တပ္ပဒီပနတ္တန္တိ လောကပါလနက္ခိန္ဓေ ဟိရောတ္တပ္ပဓမ္မေ ကိစ္စတော
ပကာသေတုံ။ တေသံ ဟိ ကိစ္စံ သတ္တသန္တာနေယေဝ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိတိ
ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ကထာယ ဟံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။
ယသ္မိံ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒေ ကမ္မံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံသန္တာနေ ဧဝ တဿ ဖလဿ ဥပ္ပတ္တိ
ကမ္မဿကတာ။ ဧဝံ ဟိ ကတဝိညာဏနာသော အကတာဂမော ဝါ နတ္ထိတိ
သာ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ကထာယ ဒီပေတဗ္ဗာ။ တေဟိ သတ္ထေဟိ ကာတဗ္ဗာ
ပုညာဒိကိရိယာ ပစ္စတ္တပုရိသကာရောပိ သန္တာနဝသေန နိပ္ပါဒေတဗ္ဗတော၊^၃
ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ကထာယ ဒီပေတဗ္ဗာ။

အာနန္တရိယဒီပနတ္တန္တိ စုတိအနန္တရံ ဖလံ အနန္တရံ နာမ၊ တသ္မိံ အနန္တရေ
နိယုတ္တာနိ၊ တန္တိဗ္ဗတ္တနေန အနန္တရကရဏသီလာနိ၊ အနန္တရပယောဇနာနိ
ဝါတိ အာနန္တရိယာနိ၊ မာတုဃာတာဒိနိ၊ တေသံ ဒီပနတ္တံ။ တာနိပိ ဟိ သန္တာန-
ဝသေန နိပ္ပါဒေတဗ္ဗတော၊ “မာတရံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေတိ”တိ အာဒိနာ၊^၄
ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ကထာယ ဒီပေတဗ္ဗာနိ၊ တထာ “သော မေတ္တာသဟ-
ဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ”တိ အာဒိနာ၊^၅ “သော အနေက-
ဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ ဧကမ္ပိ ဇာတိ”န္တိ အာဒိနာ၊^၆ “အတ္ထိ ဒက္ခိဏာ
ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော”တိ အာဒိနာ၊^၇ စ ပဝတ္ထာ

၁-ဒီပေန္တော အာဟ ထိဏိ ဝိဇ္ဇကာနီတိ(က) ၂-မ ၃-၂၇၈-ပိဋေ။
၃-နိဋ္ဌပေတဗ္ဗတော (အံ-ဋီ ၁-၁၂၂-ပိဋေ) ၄-အဘိ ၈-၁၄၈-ပိဋေ ပဋ္ဌာနေ။
၅-ဒီ ၁-၂၃၄၊ ဒီ ၃-၁၈၇၊ မ ၁-၄၆၊ မ ၂-၂၆၃၊ မ ၃-၁၈၅၊ အဘိ ၂-၂၈၄-ပိဋေသု။
၆-ဒီ ၁-၇၆၊ ၇၇၊ မ ၁-၁၀၁၊ ၃၁၅၊ ၃၄၆၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋေသု။ ၇-မ ၃-၂၉၉-ပိဋေ။

ဗြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗေနိဝါသဒိက္ခိကာဝိသုဒ္ဓိကထာ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဧဝကထာယ ဒီပေတဗ္ဗာ သတ္တသန္တာနဝိသယတ္တာ။ “အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ” န သမယဝိမုတ္တော ပုဂ္ဂလော”တိအာဒိနာ ၂ စ ပရမတ္ထံ ကထေန္တောပိ လောကသမ္မုတိယာ အပ္ပဟာနတ္ထံ ပုဂ္ဂလကထံ ကထေသိ။ ဧတေန ဝုတ္တာဝသေသာယ ကထာယ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနဘာဝေ ပယောဇနံ သာမညဝသေန သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမဉ္စေတံ သဗ္ဗံ အပရိညာတဝတ္ထုကာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ပရိညာတဝတ္ထုကာနမ္ပိ ပန ဧဝံ ဒေသနာ သုခါဝဟာ ဟောတိ။

မဟာဇနောတိ လောကိယမဟာဇနော။ န ဇနောတိ သနဝိနိဗ္ဗောဂါဘာဝေန ဓမ္မကိစ္စဿ အသလ္လက္ခဏေန။ တတ္ထ “ကိ” နာမေတံ၊ ကထံ နာမေတ”န္တိ သံသယပက္ခန္ဓတာယ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝိရုဒ္ဓါဘိနိဝေသိတာယ ပဋိသတ္တု ဟောတိ။ ဇနောတိ စိရပရိစိတတ္ထာ ဝေါဟာရကထာယ။ တတော ဧဝ န သမ္မောဟမာပဇ္ဇတိ၊ န ပဋိသတ္တု ဟောတိ။

နပ္ပဇဟန္တိ ဝေါဟာရမုခေန ပရမတ္ထဿ ဒီပနတော။ သမညာဂဟဏဝသေန လောကေန ဉာယတိ သမညာယတိ ဝေါဟရိယတိတိ လောကသမညာ၊ တာယ လောကသမညာယ။ တဿ တဿ အတ္ထဿ ဝိဘာဝနေ လောကေန နိစ္ဆိတံ၊ နိယတံ ဝါ ဝုစ္စတိ ဝေါဟရိယတိတိ လောကနိရုတ္တိ၊ တဿံ လောကနိရုတ္တိယံ။ တထာ လောကေန အဘိလပီယတိတိ လောကသမညတာယ လောကာဘိလာပေါ၊ တသ္မိံ လောကာဘိလာပေ ဌိတာယေဝ၊ အပ္ပဟာနတော။ ပုဂ္ဂလဝါဒိနော ဝိယ ပရမတ္ထဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ။

သန္တောတိ ဧတ္ထ သန္တသဒ္ဓေါ “ဒိဃံ သန္တဿ ယောဇန” န္တိအာဒိသု ၄ ကိလန္တဘာဝေ အာဂတော၊ “အယဉ္စ ဝိတက္ကော အယဉ္စ ဝိစာရော သန္တာဟောန္တိ သမိတာ”တိအာဒိသု ၁ နိရုဒ္ဓဘာဝေ အာဂတော၊ “အဓိဂတော ခေါမျာယံ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဓသော ဒုရနုဗောဓော သန္တော ပဏီတော”တိအာဒိသု ၆ သန္တဉာဏဂေါစရတာယ၊ “ဥပသန္တဿ သဒါ သတိမတော”တိအာဒိသု ၇ ကိလေသဝူပသမေ၊ “သန္တော ဟဝေ သတ္တိ ပဝေဒယန္တိ”တိအာဒိသု ၈ သာရုသု၊ “ပဉ္စိမေ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ”တိအာဒိသု ၉ အတ္ထိဘာဝေ၊ ဣဓာပိ အတ္ထိဘာဝေယေဝ။ သော စ ပုဂ္ဂလသမ္ပန္နေန ဝုတ္တတ္တာ

၁-သံ ၁-၂၂၂-ပိဋေ။	၂-အဘိ ၃-၁၁၄-ပိဋေ။	၃-ပတိကာယေဝ (က)
၄-၃ ၁-၂၂-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။		၅-အဘိ ၂-၂၆၈-ပိဋေ။
၆-ဒီ ၂-၃၂၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၈၊ ဝိ ၃-၅-ပိဋေသု။		
၇-၃ ၁-၁၁၁-ပိဋေ ဥဒါနေ။	၈-၃ ၁-၃၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။	၉-ဝိ ၁-၁၁၄-ပိဋေ။

လောကသမညာဝသေနာတိ ဒဿေန္တော “လောကသင်္ကေတဝသေန အတ္ထိ”တိ
 အာဟ။ အတ္ထိတိ စေတံ နိပါတပဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ”တိ-
 အာဒိသု^၁ ဝိယ။ သံဝိဇ္ဇမာနာတိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော “ဥပလဗ္ဘမာနာ”တိ
 အာဟ။ ယံ ဟိ သံဝိဇ္ဇတိ၊ တံ ဥပလဗ္ဘတိတိ။ အင်္ဂန္တိ တေဟိ တံသမဂ္ဂိ-
 ပုဂ္ဂလာ နိဟိနဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ အင်္ဂဏာနိ၊ ရာဂါဒယော။ အဉ္စတိ မက္ခေတိတိ
 အင်္ဂဏံ၊ မလာဒိ။ အဉ္စတိ တတ္ထ ဌိတံ အဟုန္တရတာယ အဘိဗျဉ္စေတိတိ အင်္ဂဏံ၊
 ဝိဝဋ္ဌော ဘူမိပဒေသော။ ဒေါသာဒိနံ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသတာယ နာနပ္ပ-
 ကာရာ ဗဟုလပ္ပဝတ္တိယာ တိဗ္ဗကီလေသာ။ ပါပကာနန္တိ လာမကာနံ။ အက္ခ-
 သလာနန္တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ။ ဣန္ဒြာဝေရာနန္တိ ဣန္ဒြာဝသေန ပဝတ္တာနံ။
 သဟ အင်္ဂဏေနာတိ အင်္ဂဏန္တိ လဒ္ဓနာမေန ယထာဝုတ္တကီလေသေန
 သဟ ဝတ္တတိ။

အတ္ထိတိပိ န ဇာနာတိ တာဒိသဿ ယောနိသောမနသိကာရဿ အဘာဝါ။
 ယေသံ^၂ ကီလေသာနံ အတ္ထိတာ၊ တေသံ^၃ သပ္ပုဋ္ဌိဘယတာ ဝိသေသတော
 ဇာနိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ “ဣမေ ကီလေသာ နာမာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
 ကက္ခဋ္ဌာတိ ဖရဿ။ ဝါဠာတိ ကုရုရာ။ န ဂဟိတဗ္ဗာတိ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။
 ယာထာဝသရသတောတိ ယထာဘူတသဘာဝတော။ ဝေဇ္ဇာတိ “ဣမေ
 ကီလေသာ နာမာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ ယေန ဝါ တေန ဝါတိ
 နဝကဗ္ဗေသု ဝါ ပရိယတ္တိဓုတင်္ဂါဒိသု ဝါ ယေန ဝါ တေန ဝါ။ တတြာတိ
 နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။ တံ ပန နိဒ္ဒါရဏံ သင်္ကဏာနင်္ကဏသမုဒါယတောတိ
 ဒဿေန္တော “စေတသု ပုဂ္ဂလေသု”တိ ဝတ္တာ ပုန တဒေကဒေသတော
 ဒဿေန္တော “တေသု ဝါ ဦသု သင်္ကဏေသု”တိ အာဟ။ တံ ဟိ ဒွယံ
 ပဌမံ ဟိနသေဋ္ဌဘာဝေန နိဒ္ဒါရိယတိ ပဌမံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌက္ကာ။ နိဒ္ဒါရဏံ ဟိ ကွမိ
 ကုတောမိ ကေနမိ ဟောတိတိ။

၅၀။ ကိဉ္စာပိ အညတ္ထ “ဇနကော ဟေတု၊ ပရိဂ္ဂါဟကော ပစ္စယော၊
 အသာဓာရဏော ဟေတု၊ သာဓာရဏော ပစ္စယော၊ သဘာဂေါ ဟေတု၊
 အသဘာဂေါ ပစ္စယော၊ ပုဗ္ဗကာလိကော ဟေတု၊ သဟပ္ပဝတ္တော ပစ္စယော”တိ-
 အာဒိနာ ဟေတုပစ္စယာ ဝိဘဇ္ဇ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဣမ ပန “စတ္တာရော ခေါဘိက္ခဝေ မဟာ-
 ဘူတာ ဟေတု၊ စတ္တာရော မဟာဘူတာ ပစ္စယာ ရူပက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာ”တိ-
 အာဒိသု^၄ ဝိယ ဟေတုပစ္စယသဒ္ဓါ သမာနတ္တာတိ ဒဿေတုံ “ဥဘယေနပိ

၁-ဒီ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂၊ ၇၃၊ မ ၂-၃၂၉၊ မ ၃-၁၃၂၊ ၁၃၃၊ အံ-၂-၂၀၅၊ အံ ၃-၃၄၃-ပိဋ္ဌေသု။
 ၂-ယဒတ္ထံ (က) ၃-အတ္ထိတာဇာနနံ၊ သာ (က) ၄-မ ၃-၆၇-ပိဋ္ဌေ။

ကာရဏမေဝ'ပုစ္ဆတိ"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဥဘယေနာတိ ဟေတုပစ္စယဝစနဒ္ဒယေန။ ပုစ္ဆတိ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဒေသနံ ဝဇေတုကာမော။ ကိဉ္ဇာပီတိ အနုဇာနနသမ္ဘာဝနတ္ထေ နိပါတော။ ကိံ အနုဇာနာတိ? သမာနေပိ ခြံ သာဏ်ဏဘာဝေ တဿာ ပဇာနနာပုဇာနနဟေတုကတံ တေသံ သေဋ္ဌဟိနတံ။ ကိံ သမ္ဘာဝေတိ? ထေရဿ ဝိစိတ္တပဋိဘာနတဿ နာနာဟေတုပမာဟိ အလင်္ကတွာ ယထာပုစ္ဆိတဿ အတ္ထဿ ပါကဋကရဏံ။ တေနာဟ "နပ္ပဇာနာတိ"တိအာဒိ။ ဟေတု ဓေဝ ပစ္စယော စ သေဋ္ဌဟိနဘာဝေ။ တထာ-အက္ခာတဗ္ဗတာပိ ဟိ တေသံ တန္တိမိတ္တာ ဧဝါတိ။

၅၉။ တန္တိ တေသံ ခြံ ပုဂ္ဂလာနံ ဟိနသေဋ္ဌတဿ ကာရဏံ။ ဩပဓမ္မဟိ ပါကဋတရံ ကတွာ ဒေသေတုံ။ တေန္တိ သုတ္တေ အနန္တရံ ဝုစ္စမာနံ ဝိရိယာရမ္ဘာဘာဝေန အင်္ဂဏဿ အပ္ပဟာနံ။ တေနာဟ "န ဆန္ဒံ။ ပ။ သန္တာယာဟာ"တိ။ ကတ္တု၊ ကဗျတာဆန္ဒန္တိ ကတ္တု၊ ကဗျတာသင်္ခါတံ အင်္ဂဏဿ ပဟာတုကဗျတာဝသေန ဥပ္ပဇနကကုသလဓမ္မန္တံ။ န ဇနေသတိတိ န ဥပ္ပါဒေသတိ။ ကုသလော ဝါယာမော နာမ ဆန္ဒတော ဗလဝါတိ အာဟ "တတော ဗလဝတရံ ဝါယာမံ န ကရိသတိ"တိ။ ဆန္ဒမ္ပိ အနုပ္ပါဒေန္တော ကထံ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ကရိသတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ထာမဂတဝီရိယံ ဥဿောဠိဘာဝပ္ပတ္တံ ဒဋ္ဌံ ဝီရိယံ။ သာဏ်ဏဂ္ဂဟဏေနေဝ အင်္ဂဏာနံ ကိလေသဝတ္ထုတဿ ဖိတ္တဿ သံကိလိဋ္ဌတဿ သဒ္ဓါယ ပုန သံကိလိဋ္ဌဂ္ဂဟဏံ သဝိသေသံ ကိလိဋ္ဌဘာဝဝိဘာဝနန္တိ အာဟ "သုဋ္ဌုတရံ ကိလိဋ္ဌဝိတ္တော"တိ။ မလိနဝိတ္တောတိအာဒိသုပိ "တေဟိ-ယေဝါ"တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဥက္ခလိပုဉ္ဇနစောဠကဿ ဝိယ ဝသာဝိတ-ဝိလောတိကာဝိယ စ ဒုဓမ္မာစနိယဘာဝေန မလဂ္ဂဟဏံ မလိနတာ၊ ပိဋနံ ဟိံသနံ အဝိပ္ပုရိကတာကရဏံ ဝိဗာဓနံ၊ ဒရထပရိဋ္ဌာဟုပ္ပါဒနေန ပရိဒဟနံ ဥပတာပနံ။ ကာလန္တိ ကာလနံ၊ ယထာဂဟိတဿ အတ္တဘာဝဿ ခေပနံ အာယုက္ခယန္တိ အတ္ထော။ ကရိသတိတိ ပဝတ္ထေသတိ၊ ပါပုဏိသတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာဘူတော စ ပါဏံ စဇိသတိ နာမာတိ အာဟ "မရိသတိ"တိ။

သေယုထာပီတိ ဥပမာနိဒဿနေ နိပါတော။ တဒတ္ထံ ဒေသေန္တော "ယထာ နာမာ"တိ အာဟ။ ပံသုအာဒိနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဇလ္လာဒိနံ သင်္ဂဟော၊ ဃံသနာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဆာရိကာပရိမဇ္ဇနာဒိနံ သင်္ဂဟောတိ။ "အဘိရူပါယ ကညာ ဒါတဗ္ဗာ"တိအာဒိသု ဝိယ အန္တရေနပိ အတိသယတ္ထဗောဓကသဒ္ဓေန အတိသယတ္ထော ဉာယတိတိ အာဟ "မလဂ္ဂ-ဟိတတရုတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"တိ။ ပဋိပုစ္ဆာဝစနန္တိ အနုမတိပုစ္ဆာဝိသေသော။

ဧဝံ ကရိယမာနာဘိ အပရိဘောဂအပရိယောဒပနရဇာပထနိက္ခိပနေဟိ ကိလိဋ္ဌဘာဝံ အာပါဒိယမာနာ။ ဩပမ္ပံ သမ္ပုဋ္ဌိပါဒေန္တောတိ ယထူပနိတံ ဥပမံ ဥပမေယျတ္ထေန သမံ ကတွာ ပဋိပါဒေန္တော၊ သံသန္ဓေန္တောတိ အတ္ထော။ သာဏံဏော ပုဂ္ဂလောတိ သာဏံဏော တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အသုဇ္ဈနက- ပုဂ္ဂလော။ အာပဏာဒိတော ကုလဃရံ အာနိတဿ မလဂ္ဂဟိတကံသဘာ- ဇနဿ တတ္ထ လဒ္ဓဗ္ဗာယ ဝိသုဒ္ဓိယာ အလာဘတော ယထာ အနုက္ကမေန သံကိ- လိဋ္ဌတရဘာဝေါ၊ ဧဝံ ဃရတော နိက္ခန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ လဒ္ဓဗ္ဗာယ ဝိသုဒ္ဓိယာ အလာဘတော အနုက္ကမေန သံကိလိဋ္ဌတရဘာဝေါတိ ဒဿေန္တော “သံကိလိဋ္ဌကံသပါတိယာ”တိအာဒိမာဟ။ သံကိလိဋ္ဌတရဘာဝေါ စ နာမ ပဗ္ဗဇိတဿ အာဇီဝဝိပတ္တိဝသေန ဝါ သိယာ အာစာရဒိဋ္ဌိသီလဝိပတ္တိသု အည- တရဝသေန ဝါတိ တံ သမ္ပံ သင်္ဂဟေတွာ ဒဿေတုံ “တဿ ပုဂ္ဂလဿာ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပါစိတ္တိယဝိတိက္ကမနဂ္ဂဟဏေန ဟိ ဧကန္တဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာပိ သင်္ဂဟော ဟောတိတိ။ ဧတ္ထ ဌိတဿာတိ ဧတိဿံ အာဇီဝဝိပတ္တိယံ ဌိတဿ။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိယထာရဟံဝတ္တဗ္ဗံ။ သဗ္ဗပရိသသာဓာရဏာမဟာထေရဿ ဒေသနာ၊ တသ္မာ ဂဟပတိဝသေနပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဥက္ကံသဂတသံကိ- လိဋ္ဌတရဘာဝံ ဒဿေန္တော “မာတုဃာတဒိအာနန္တရိယကရဏ”န္တိ အာဟ။ အဝိသောဓေတွာတိ ယထာ အတ္တနော သီလေ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ဝိသုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ ဧဝံ ကိလေသမလိနစိတ္တသန္တာနံ အဝိသောဓေတွာ။

အဗ္ဗပုဂ္ဂလောတိ ဥပနိဿယာဒိသမ္ပတ္တိယာ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဝိသုဒ္ဓိ- ပုဂ္ဂလော။ အာဒိ ကတွာတိ ဣမိနာ ဓောဝနဃံသနာဒိဟိ ပရိယောဒပနံ အာဒိမန္တံ ကတွာ ဝဒတိ။ သုဒ္ဓဋ္ဌာနံ ယတ္ထ ဝါ န ရဇေန ဩကိရိယတိ။ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကတွာတိ “ဧတ္တကာ ဥဒကာ၊ ဝါလုကာ ဝါ အာနေတဗ္ဗာ”တိ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကတွာ။ ဧတ္ထ ဌိတဿာတိ ပရိသုဒ္ဓေ သီလေ ဌိတဿ။ သမ္မာဝတ္ထ- ပဋိပတ္တိသီလေဟိ သီလဝိသုဒ္ဓိ ဒဿိတာ။ ဝတ္ထပဋိပတ္တိယာပိ ဟိ အင်္ဂဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘနံ သိယာ။ တထာ ဟိဿာ သံကိလိဋ္ဌကံသပါတိယာ ပရိသုဒ္ဓပရိယော- ဒါတဘာဝေါ ဥပမာဘာဝေန ဝုတ္တော။ ပန္တသေနာသနဝါသော ကိလေသ- ဝိက္ခမ္ဘနံ ကိလေသာနံ တဒင်္ဂိဝါရဏံ။ သောတာပတ္တိဖလာဓိဂမော။ ပ။ အရဟတ္တသန္တိကိရိယာတိ သတ္တသုပိ ဌာနေသု “ပရိသုဒ္ဓပရိယောဒါတဘာဝေါ ဝိယာ”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ ဟေဋ္ဌိမန္တေန သီလဝိသုဒ္ဓိယာ ဝါ သိယာ ကမ္မဋ္ဌာနာနယောဂဝသေန ဝိဝေကဝါသေန ဈာနဿာဓိဂမေန ဝါ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ဝါ သာမညဖလာဓိဂမေန ဝါတိ။

ရာဂဋ္ဌာနီယန္တိ ရာဂပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ။ ဝိသဘာဝါရမ္မဏံ သန္ဓာယ ဝဒတိ
 “ဣဋ္ဌာရမ္မဏ”န္တိ။ တသ္မိန္တိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ။ ဝိပန္နဿတိတိ မုဋ္ဌဿတိ။ တံ နိမိတ္တန္တိ
 သုဘနိမိတ္တံ။ အာဝဇ္ဇိဿတိတိ အယောနိသော အာဝဇ္ဇိဿတိ။ သယမေဝ
 အညေန အဝေါမိသော။ ကုသလဝါရပစ္စိန္တနမေဝ စေတ္တ အနုဒ္ဓံသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 သေသန္တိ “သင်္ဂဏော သံကိလိဋ္ဌစိတ္တော”တိအာဒိ။ ဝုတ္တနယာနုသာရေနာတိ
 ပဌမဝါရေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန။ သဗ္ဗန္တိ မာတုဃာတာဒိအာနန္တရိယကရဏ-
 ပရိယောသာနံ သဗ္ဗံ ဥပမာသံသန္ဓနဝစနံ။

သတိဝိရဟာဘာဝတောတိ သတိသမ္ပောသာဘာဝတော၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ-
 ဘာဝတောတိ အတ္တော။ သေသန္တိ “သော အရာဂေါ”တိအာဒိ။ “ဓောဝန-
 ဃံသနသဏှဆာရိကာပရိမဇ္ဇနာဒိဟိ”တိအာဒိနာ ခုတိယဝါရာနုသာရေန။
 “ကော န ခေါ”တိအာဒိ ပုစ္ဆာဝသေန အာဂတံ၊ ဣဒံ နိဂမနဝသေနာတိ
 အယမေဝ ဝိသေသော။

၆၀။ အင်္ဂဏန္တိ တတ္ထ တတ္ထ နာမတော ဧဝ ဝိဘာဝိတံ၊ န ပန သဘာဝ-
 တော၊ ပဘေဒတော ဝါတိ သဘာဝါဒိတော ဝိဘာဝနံ သန္ဓာယာဟ “နာန-
 ဗ္ဗကာရတော ပါကဋံ ကာရာပေတုကာမေနာ”တိ။ ဣစ္ဆာယ အဝစရာနန္တိ
 ဣစ္ဆာဝသေန အဝစရဏာနံ။ ဩတိဏ္ဏာနန္တိ စိတ္တသန္တာနံ အနုပဝိဋ္ဌာနံ။ တေ
 ပန တတ္ထ ပစ္စယဝသေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပဝတ္တာ နာမ ဟောန္တိတိ အာဟ
 “ပဝတ္တာန”န္တိ။ နာနဗ္ဗကာရာနန္တိ ဝိသယဘေဒေန ပဝတ္တိအာကာရဘေဒေန
 စ နာနာဝိဓာနံ။ ယေန ကာရဏေန။ န ကေဝလံ လာဘတ္တိကတာ ဧဝ၊ အထ
 ခေါ ပုညဝန္တတာ သက္ကတဂရုကတာ စ ဧတ္ထ ကာရဏဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗာတိ
 ဒဿေန္တော “ပကတိယာမိ စာ”တိအာဒိမာဟ။ တေန လာဘတ္တိကောပိ န
 ယော ကောစိ ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတိ ပုညဝါ သမ္ဘာဝနိယောတိ ဒဿေတိ။
 ထေရာ အဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒနဘယေန မဇ္ဈိမာနံ အာရောစေန္တိ၊ တထာ မဇ္ဈိမာ
 နဝကာနံ၊ နဝကာ ပန အတ္တနော နဝကာဘာဝေန ဝိဃာသာဒါဒိနံ
 အာရောစေန္တိ “ပဿထ တုမှာကံ ထေရဿ ကမ္မ”န္တိ။ ဝိဃာသာဒါဒိယော
 နာမ “ဤဒိဿဿ သန္တိကေ ဩဝါဒတ္ထံ တုမှေ အာဂတာ”တိ ဘိက္ခုနီနံ
 အာရောစေန္တိ။ န စ မံ ဘိက္ခု။ ဇာနေယျုန္တိ န စ ဝတ မံ ဘိက္ခု။ ဇာနေယျု။
 အဟော ဝတ မံ ဘိက္ခု။ န ဇာနေယျုန္တိ ယောဇနာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတန္တိ
 ဧတ္ထ ခေါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္တော၊ ပန-သဒ္ဓေါ ဝစနာလင်္ကာရေတိ အာဟ
 “အတ္ထိယေဝါ”တိ။ ပုဗ္ဗေ ဣစ္ဆုပ္ပါဒဝါရဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေန။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ
 ဣဓ အာသန္ဓကာရဏတ္တောတိ တံ ဒဿေန္တော “ဣဒိနာ ကာရဏေနာ”တိ

အာဟ။ ဣဒန္တ ကောပအပ္ပစ္စယာနမေဝ ဂဟဏံ။ တာဒိသနန္တိ ကောပ-
အပ္ပစ္စယာမိဘူတာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

အနုရဟောတိ အနုရူပေ ရဟသိ။ ဧဝမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ ဝိဟာရ-
ပစ္စန္တေ”တိအာဒိဝုတ္တံ။ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ “လာဘတ္ထိကော ဟိ”တိအာဒိနာ
ဝုတ္တေန ပုရိမေန ယောဇနာနယေန သဒိသမေဝ။

စောဒနာယ ပဋိပုဂ္ဂလဘာဝေါ၊ စောဒနာ စ အာပတ္တိယာတိ စုဒ္ဒိတကေန
စောဒကဿ သမာနဘာဝေါ အာပတ္တိအာပန္နတာယာတိ အာဟ “သမာ-
နောတိ သာပတ္တိကော”တိ။ သပ္ပုဋ္ဌိပုဂ္ဂလေနေဝဿ စောဒနိစ္ဆာယ ကာရဏံ
ဝိဘာဝေတုံ “အယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ န စာယံ သာပတ္တိကတာယ ဧဝ
သမာနတံ ဣစ္ဆတိ၊ အထ ခေါ အညထာဝီတိ ဒဿေန္တော “အဝိစာ”တိအာဒိ-
မာဟ။ အညေန ဝါ ပဋိပုဂ္ဂလေန သပ္ပုဋ္ဌိပုဂ္ဂလော။ အယဉ္စိ “သပ္ပုဋ္ဌိပုဂ္ဂလောဝ
မံ စောဒေယျာ”တိ ဣစ္ဆတိ “ဝေါဟံ တဿ ပဋိပုဂ္ဂလေဟိ သဒ္ဓိ” ကေဠာသယော
ဟုတွာ တဿ ဥပရိ ကိဉ္စိ ဝတ္တု၊ ကာတုံ ဝါ လဘိဿာမိ”တိ မညမာနော။
ဣမသ္မိံ ပန ပက္ခေ နော အပ္ပုဋ္ဌိပုဂ္ဂလောတိ နတ္ထိ တေဿ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ
အပ္ပုဋ္ဌိပုဂ္ဂလောတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

“အဟော ဝတာ”တိ ဣဒံ ပဒံ ဒိဿတီတိ သမ္ပန္နော။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ
ဣစ္ဆာစာရေ ဌိတတ္တာ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မံ ဒေသေယျာတိ ဝစနတော “တဉ္စ ခေါ
အနုမတိပုစ္ဆာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ န ဟေသ “သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ
ကိဉ္စိ ဝိတိက္ကမံ ဥဒ္ဓိဿ ဘဂဝတာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတံ ဣစ္ဆတိ။ နော မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ
ဝိပဿနံ ဝါ အန္တရံ ကတွာတိ မဂ္ဂဘာဝနံ ဝါ ဖလသစ္စိကိရိယံ ဝါ
သီခါပ္ပတ္တိဝိပဿနာနယောဂံ ဝါ နိရောဓသမာပဇ္ဇနံ ဝါ ဈာနသမာပဇ္ဇန-
မေဝ ဝါ အန္တရံ ကာရဏံ ကတွာ ဘဂဝတာ အတ္တာနံ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ နော
ဣစ္ဆတိ။ နိစ္စံ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ အနုမတိဂ္ဂဟဏဝသေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ဣစ္ဆတိ၊
ဥတ္တာနမေဝ ကတွာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော”။ ဥပဟရန္တေ ပဿတီတိ
သမ္ပန္နော။ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနဘိက္ခုတာယ နိဟရိဿန္တိ သာသနတော။

တံ သမ္ပတ္တိန္တိ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိဉ္စေဝ ဘိက္ခုဟိ ကရိယမာနံ သက္ကာရဂရကာရ-
သမ္ပတ္တိဉ္စ။ ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္စန္တိ မယာ သံဝိဘာဂေ ကရိယမာနေ။ သယမေဝ
ပညာယတီတိ သယမေဝ ဂန္ဓာ ဘိက္ခုနံ ပုရတော အတ္တာနံ ဒဿေတိ၊ ပုရတော
ဝသန္တံ ပန ဘိက္ခု ပုရက္ခတွာ ဂစ္ဆန္တိယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

ဒက္ခိဏောဒကန္တိ အဂ္ဂတော ဥပနိယမာနံ ဒက္ခိဏောဒကံ။ ယတော ဝေ·ကာရော၊ တတော အညတ္ထ နိယမော ဣတ္ထိတော။ အဝဓာရဏတ္ထံ ဝါ ဝေ·ကာရဂ္ဂဟဏန္တိ ကတွာ အဟမေဝ လဘေယျန္တိ အဟံ လဘေယျမေဝါတိ ဝေမေဝံ အဝဓာရဏံ ဒဠဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “အဟမေဝ လဘေယျန္တိ ဣတ္ထာ နာတိမဟာသာဝဇ္ဇာ”တိ၊ အညထာ ယထာရုတဝသေန အဝဓာရဏေ ဂယမာနေ “န အညေ လဘေယျ”န္တိ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော သိယာတိ။ ပါသာဒိကော ဟောတိတိ ဣဒံ တဿ အဂ္ဂါသနာဒိ-ပစ္စာသိသနာယ ကာရဏဒဿနံ။

အနုမောဒနန္တိ မင်္ဂလာမင်္ဂလေသု အနုမောဒနာဝသေန ပဝတ္ထေတဗ္ဗဓမ္မကထံ။ ခဏ္ဍာနုမောဒနန္တိ အနုမောဒနေကဒေသံ။ “ပုဗ္ဗေ အနုမောဒိတပုဗ္ဗော အနုမောဒတူ”တိ အဝတွာ ထေရေန ဝုတ္တမတ္တေယေဝ။

တာဒိသေသု ဌာနေသုဘိ တာဒိသေသု ပေသလာနံ ဗဟုသုတာနံ ဝသနဌာနေသု။ သဗ္ဗဒ္ဓိ ရတ္တိံ ပဝတ္တနတော သဗ္ဗရတ္တိကာနိ။ ဝိနိစ္ဆယကုသလာနန္တိ အနေကဝိဟိတေသု ကင်္ခဌာနိယေသု ကင်္ခါဝိနယနာယ တံတံပဉ္စာနံ ဝိနိစ္ဆယေ ကုသလာနံ ဆေကာနံ။ တေသု တေသု ဓမ္မကထိကေသု အဇ္ဈိဋ္ဌေသု ဝါရေန ဓမ္မံ ကထေန္တေသု “အယံ ဗျတ္တော”တိ ဓမ္မဇ္ဈေသကေန အဇ္ဈိဋ္ဌတ္တာ ဩကာသံ အလဘမာနော။

သက္ကစ္ဆ ကရေယျန္တိ ဘိက္ခု ယံ မမ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနဉ္စလိကဗ္ဗ-သာမိမိကဗ္ဗာဒိံ ကရေန္တိ၊ တံ အာဒရေနေဝ ကရေယျ၊ ယဉ္စ မေ ပရိက္ခာရဇာတံ ပဋိယာဒေန္တိ၊ တမ္ဗိ သုန္တရံ သမ္ဗဒေဝ အဘိသင်္ခဟံ ကရေယျန္တိ အတ္ထော။ ဘာရိယန္တိ ပါသာဏတ္ထတ္ထံ ဝိယ ဂရုကာတဗ္ဗံ။ ဧတံ ဝိမိန္တိ ဧတံ “သက္ကရေယျ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တသက္ကာရာဒိဝိမိ။ တေနာတိ တေန ကာရဏေန၊ ဗာဟုသစ္စာဒိဂုဏဝိသေသဝတော ဧဝ သက္ကာရာဒိနံ အရဟတ္တာတိ အတ္ထော။ ဧဝပန္တိ ဤဒိသံ “ဝိယော ဂရု”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ။ ဧဝ ကရေယျန္တိ ဧဝ “သက္ကရေယျ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သက္ကာရာဒိ ကရေယျ၊ သေန နယောတိ ယောယံ ဘိက္ခုဝါရေ ဝုတ္တဝိမိ၊ ဒေသေဝ နယော။ ဣတော ပရေသု ဘိက္ခုနိဝါရာဒိသု ဝါရေသု။

အဟမေဝ လာဘိ အဿန္တိ ဧတ္တာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အဝဓာရဏံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပိဏ္ဍပါတဿ ပဏီတတာ ဥပသေစနာဒိဝသေနာတိ အာဟ

“သပ္ပိတေလမရံသက္ခရာဒိပူရိတာန”န္တိ။ မဉ္ဇူဝိဋ္ဌာဒိနန္တိ နိဒဿနမတ္ထံ ဥတု-
သပ္ပါယာနံ နိဝါတာနံ ဖဿိတတလာနံ ပိဟိတဒ္ဓါရကဝါဠဝါတပါနာဒိနမ္ပိ
ပဏီတသေနာသနဘာဝတော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝါ တေသမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဠဗ္ဗံ။
သဗ္ဗတ္ထာပီတိ သဗ္ဗေသု တေသု စတုသုပိ ပစ္စယဝါရေသု။

၆၁။ ကာယကမ္မံ ဒိသွာတိ ဣဒံ န ကာယကမ္မံ စက္ခုဝိညေယျံ။ ကာယ-
ကမ္မုနာ ပန သဟ ပဝတ္တံ ဩဠပရိပ္ပန္နံ ဘာကုဋ်ကရဏံ ကာယင်္ဂါဒိဒဿနံ
ကာယကမ္မဒဿနံ ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဝစီကမ္မံ သုတွာတိ ဣတ္ထာပိ
ဧသေဝ နယော၊ တသ္မာ ကာယဝိကာရဇနကာ ဓမ္မာ “ဒိဿန္တိ”တိ ဝုတ္တာ၊
ဝစီဝိကာရဇနကာ “သုယန္တိ”တိ။ တတော ဧဝ စ တေ ပစ္စက္ခကာလေ သမ္ပုခ-
ကာလေ ဒိဿန္တိ နာမ။ တိရောက္ခကာလေ အသမ္ပုခကာလေ သုယန္တိ နာမ။
အနုရူပတော ဂဟဏံ အနုဂ္ဂဟော။ အာရညိကတ္တန္တိ တဿ ဘိက္ခုနော
ဓုတဂုဏတ္တာနုရူပတော ဂဏှာတိ။ တေနာဟ “အာရညိကတ္တံ အနုဂ္ဂဏှာ-
တိ”တိ။ အရညေ နိဝါသော အဿာတိ အာရညိကော။ ပန္တံ ပရိယန္တံ ဒူရတရံ
သေနာသနံ အဿာတိ ပန္တသေနာသနော။ တံ ပန အတ္ထမတ္တေန ဒဿေန္တေန
“ပန္တသေနာသနေ ဝသတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခာသင်္ခါတာနံ ပိဏှာနံ ပါတော
ပိဏှပါတော၊ တံ ပိဏှပါတံ ဥဉ္ဇတိ ဂဝေသတိတိ ပိဏှပါတိကော၊ ပိဏှာယ
ပတိတုံ စရိတုံ ဝတမေတဿာတိ ဝါ ပိဏှပါတိ၊ သော ဧဝ ပိဏှပါတိကော။
ဒါနတော အဝခဏှာနတော အပေတံ အပဒါနံ၊ သဟ အပဒါနေန သပဒါနံ၊
အနဝခဏှာနံ။ အနုသရံ စရဏသီလော သပဒါနစာရီ။ ဥန္တတဘာဝေန ပံသု-
ကူလံ ဝိယ ပံသုကူလံ၊ ပံသု ဝိယ ဝါ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဥလတိ ဂစ္ဆတိတိ ပံသုကူလံ၊
တဿ ဓာရဏံ ဣဓ ပံသုကူလံ၊ တံ သီလမဿာတိ ပံသုကူလိကော။

တိဟိ ကာရဏေဟိ လူခံ ဝေဒိတဗ္ဗံ အဋ္ဌဖဿဝဏှပရိဟာနိတော အပံသု-
ကူလမ္ပိ၊ ကော ပန ဝါဒေါပံသုကူလန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဣလဒိဃသုတ္တကေနာတိ
ထူလေန ဩလမ္မမာနေန ဒိဃသုတ္တကေန။ ဝဏှေနာတိ ဣတ္ထ ဖဿေနပိ
ပရိဟာယတိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တံ ဟိ တတ္ထ ခရဒဿမ္ပိ ဟောတိယေဝါတိ။ ကသ္မာ
ပန ပါဠိယံ အာရညိကာဒိဂ္ဂဟဏေန စတ္တာရောဝ ဓုတဂုဏာ ဝုတ္တာတိ?
ပဓာနတ္တာ၊ တဂ္ဂဟဏေနေဝ စ ဣတော ပရေသမ္ပိ သုခပရိဘောဂတာယ
ဂဟဏသမ္ဘဝတော။ ယော ဟိ အာရညိကော ပန္တသေနာသနော၊
တဿ အဗ္ဘောကာသိကရုက္ခမူလိကနေသဇ္ဇိကယထာသန္တတိကသောသာနိ-
ကင်္ဂါနိ သုပရိပူရာနိ။ ယော စ ပိဏှပါတိကော သပဒါနစာရီ စ၊ တဿ
ပတ္တပိဏှိကခလုပစ္ဆာဘတ္တိကကောသနိကင်္ဂါနိ။ ယော ပန ပံသုကူလိကော၊

တဿ တေစိဝရိကံ” သုပရိဟရမေဝါတိ။ ပဓာနတ္တာ ဟိ ဘဂဝတာပိ
 “ကဒါဟံ နန္တံ ပဿေယျံ၊ အာရညံ ပံသုကုလိက”န္တိအာဒိနာ” တတ္ထ တတ္ထ
 အာရညိကာဒယော ဝေ ဂယန္တိ။ ဧတ္တကာတိ ပါဠိယံ အာဂတာနံ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ
 ဂဟဏမေတံ၊ န ဧတ္တကာ သဗ္ဗေပိ ဧကဿ ဧကံသတော သမ္ဘဝန္တိ၊ နာပိ
 ဧတ္တကာယေဝ ပါပဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။ န ဟိ မက္ခပဋ္ဌာသာဒိနံ အပ္ပဟိနဘာဝေပိ
 သဗြဟ္မစာရီ နေဝ သက္ကဇေန္တိ ။ပ။ န ပူဇေန္တိတိ။

တမတ္တန္တိ “ယဿ ကဿစိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ။ ဥပမာယ ပါကဋံ
 ကဇေန္တောတိ အနွယတော ဗျတိရေကတော စ ဥဒါဟရဏေန ဝိဘာဝေန္တော။
 အဟိကုဏပါဒိနံ အတိပဋိကုလဇိရုစ္ဆနိယတာ အတိဝိယ ဒုဂ္ဂန္ဓတာယ။ သာစ
 အဟိနံ တိဝိဏကောပတာယ၊ ကုတ္တရမနုဿာနံ၊ ဩဒနကုမ္မာသုပစယတာယ
 သရိရဿ ဟောတိတိ ဝဒန္တိ။ ဣမေသန္တိ အဟိအာဒိနံ။ ဝဇေတွာတိ ဥပရူပရိ
 ဝိပနေန ရစိတံ ကတွာ။ တံ ပန ဝဓိတံ တေန စ ဘာဇနံ ပူရိတံ ဟောတိတိ
 အာဟ “ဝဇေတွာ ပရိပူရေတွာ”တိ။ ဇနဿ ဒဿနယောဂျံ ဒဿနိယံ ဇညံ၊
 တံ ပရမပရိသုဒ္ဓံ မနောဟရဉ္စ ဟောတိတိ အာဟ “စောက္ခစောက္ခ”န္တိ။
 အဘိနဝနိဝိဋ္ဌာ မဟာမာတာ ဝရကာ။ သာ ပန ပုတ္တလာဘယောဂျတံ
 ဥပါဒါယ မင်္ဂလဝစနေန “ဇနိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တဿာ နိယုမာနံ ပဏ္ဏာကာရံ
 ဇနိယာ ဟရတိတိ ဇညံ။ ဥဘယတ္တာတိ အတ္ထဒ္ဓယေ။ ပုနရုတ္တန္တိ အာမေဒိ-
 တဝစနမာဟ။ န မနာပံ ဧတဿာတိ အမနာပေါ၊ တဿ ဘာဝေါ
 အမနာပတာ၊ တထာပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ အာဟ “အမနာပံ ဣဒန္တိ။ပ။
 အဓိဝေဓ”န္တိ။ ဗုဒ္ဓဝေသတ္တာ လိင်္ဂဿ ပရိသုဒ္ဓကံသပါတိသဒိသတာ။ ကုဏပ-
 ရစနံ ဝိယ ဣစ္ဆာဝစရေဟိ သန္တာနဿ ဘရိတဘာဝေါ။ သော ပန တေသံ
 အပ္ပဟိနတာယာတိ အာဟ “ဣစ္ဆာဝေရစနံ အပ္ပဟာန”န္တိ။

၆၂။ “တေန ဂါမန္တဝိဟာရံ အနုဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “အာရညိကတ္ထ”န္တိ
 ပန ပေါတ္ထကေ လိဒိတံ။ န ဟိ သုက္ကပက္ခေ ပါဠိယံ အာရညိကဂ္ဂဟဏံ အတ္ထိ၊
 သတိ စ ဣစ္ဆာဝစရပ္ပဟာနေ ဂါမန္တဝိဟာရော ဧကန္တေန န ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗော၊
 ဣတ္ထိတဗ္ဗောဝ တာဒိသာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဋိစ္ဆာဒနတော။ တထာ ဟိ
 ဝက္ခတိ “အပ္ပိစ္ဆတာသမုဋ္ဌာနေဟိ”တိအာဒိ။ သာလိဝရဘတ္တရစနံ ဝိယ
 ဣစ္ဆာဝေရပ္ပဟာနံ မနုညဘာဝတော တိတ္ထိဟေတုတော စ။

၆၃။ ခံ တန္တိ စ ဥပယောဂဝစနံ ပဋိ-သဒ္ဓယောဂေန၊ အတ္ထော ပန သမ္ပဒါနမေဝါတိ အာဟ “မယံ တုယျ”န္တိ စ။ “သမယေ”တိ ဘုဗ္ဗတ္ထေ “သမယ”န္တိ ဥပယောဂဝစနံ။ ဂိဇ္ဈကုဋပဏ္ဏဝဇ္ဇသိဂိလိဝေဘာရဝေပုလ္လပဗ္ဗတနံ ဝသေန သမန္တတော ဂိရိပရိက္ခေပေန။ ဣဇာဂဟေတိ သမိပတ္ထေ ဘုဗ္ဗဝစနန္တိ အာဟ “တံ နိဿာယ ဝိဟရာမိ”တိ။

ပုရာဏယာနကာရပုတ္တောတိ ပုရာဏေ ပဗ္ဗဇိတတော ပုဗ္ဗေ ယာနကာရ-
ပုတ္တော တထာပညာတော။ ဇိဗ္ဗန္တိ ဂေါမုတ္တကုဋိလံ။ တေနာဟ “သပ္ပဂတ-
မဂ္ဂသဒ္ဓိသ”န္တိ။ သောတိ ပဏ္ဏပုတ္တော။ ဣတရောတိ သမိတိ။ ဝိန္တိတဋ္ဌာန-
မေဝါတိ ဝိန္တိတဝိန္တိတဋ္ဌာနမေဝ တစ္ဆတိ။ တဉ္စ ခေါန တဿ ဝိတ္တာနုသာရေန၊
အထ ခေါ အတ္တနော သုတ္တာနုသာရေန တစ္ဆန္တော ယာနကာရပုတ္တော။ ဝိတ္တန္တိ
အတ္တနော ဝိတ္တေန မမ ဝိတ္တံ ဇာနိတွာ ဝိယ။

“န သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဣမိနာဝ ကမ္မဇလသဒ္ဓါယ အဘာဝေါ နေသံ
ပကာသိတောတိ အာဟ “အဿဒ္ဓါတိ ပုဗ္ဗဓမ္မသံသေသု သဒ္ဓါဝိရဟိတာ”တိ။
ပဗ္ဗဇိတာနံ ဇိဝိကာ အတ္ထော ဧတေသန္တိ ဇိဝိကတ္တာ။ တေနာဟ “ဣဏ-
ဘယာဒီဟိ”တိအာဒိ။ ကေရာဋိကံ ဝုစ္ဆတိ သာဌေယျံ။ သဋ္ဌာနံ ဂုဏဝါဏိဇ-
ကာနံ ကမ္မံ သာဌေယျန္တိ အာဟ “သာဌေယျဉ္စိ”တိအာဒိ။ တုစ္ဆသဘာဝေန
မာနော နဋ္ဌော ဝိယာတိ နဋ္ဌော၊ မာနသင်္ခါတော ဥဂ္ဂတော နဋ္ဌော ဧတေသန္တိ
ဥန္တဋ္ဌာ။ တေနာဟ “ဥဋ္ဌိတတုစ္ဆမာနာ”တိ။ လဟုကတာယ ဝါ ဝေလော။
ဇရသဝစနတာယ ခရဝစနာ။ တိရစ္ဆာနကထာဗဟုလတာယ နိရတ္တကဝစန-
ပလာဝိနော။ အသံဝုတကမ္မဒ္ဓါရာတိ ဣဒံ ကမ္မဒ္ဓါရာဒိနံ အသံဝုတဘာဝေါ
ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရာနံ အသံဝုတတာယ ဧဝ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဆသု
ဣန္ဒြိယေသုတိ နိမိတ္တေ ဘုဗ္ဗံ၊ ဆသု ဣန္ဒြိယေသု နိမိတ္တဘူတေသု အသံဝုတ-
ကမ္မဒ္ဓါရာတိ အတ္ထော။ ယာ မတ္တာတိ ဘောဇနေ အယုတ္တပရိယေသနအယုတ္တ-
ပဋိဂ္ဂဟဏအယုတ္တပရိဘောဂေ ဝဇ္ဇေတွာ ယုတ္တပရိယေသနယုတ္တပဋိဂ္ဂဟဏ-
ယုတ္တပရိဘောဂသင်္ခါတာ ယာ မတ္တာ အပ္ပမတ္တေဟိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ
“ယုတ္တတာ”တိ။ ဇာဂရေတိ ရတ္တိန္ဒြိယံ အာဝရဏိယေဟိ မေဓေဟိ ဝိတ္တပရိ-
သောနေသင်္ခါတေ ဇာဂရေ။ တေသံ ဇာဂရိတာယ အဓိသိလသိက္ခာယ ဂါရဝ-
ရဟိတာနံ ဣတရသိက္ခာသု ပတိဋ္ဌာ ဧဝ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော “သိက္ခာပဒေသု
ဗဟုလဂါရဝါ န ဟောန္တိ”တိ ဝတွာ တမေဝ ဂါရဝါဘာဝံ သရူပေန ဝိဘာ-
ဝေန္တော “အာပတ္တိဝိတိက္ကမဗဟုလော”တိ အာဟ။

ပကတိယာပိ သိဒ္ဓါယ ရတနတ္ထယသဒ္ဓါယ ကမ္မဗလသဒ္ဓါယ စ သဒ္ဓါ။
 ဝိဝဇ္ဇိ မညေ ယထာ တံ ခြဝဘူတံ အမတံ လဒ္ဓါ။ ဗသန္တိ မညေ ယထာ တံ
 ဗဟလပိဏ္ဍိကသုခဘောဇနံ လဒ္ဓါ။ အတ္တမနဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တာ “သာဓု
 သာဓု”တိ။ တမေဝ ပန သာဓုကာရံ ဟဒယေ ဌပေတွာ အပ္ပနုမောဒန္တာ။
 ဧတ္ထ စ အတ္တမနဝါစာနိစ္ဆာရဏံ ပိဝနသဒိသံ ကတွာ ဝုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါဘာဝတော၊
 မနသာ အပ္ပနုမောဒနံ ပန အပ္ပန္နရဘာဝတော ဗသနသဒိသံ ဝုတ္တံ။ သင်္ခါ-
 ဒနဇ္ဈောဟရဏံ ဟိ ဗသနန္တိ။ ရဿဉ္စ ကေဝစနံ ဟောတီတိ အာဟ “ရဿ
 သတိ သာရိပုတ္တဿ ဥပရိ ဟောတိ”တိ။ ဒိဗဉ္စ ဗဟုဝစနံ ဟောတီတိ အာဟ
 “ဒီဗေ သတိ သဗြဟ္မစာရိန”န္တိ။ “ဥပရိ ဟောတိ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။
 အာလသိယဗျသနာဒိဟိတိ အာလသိယေန ဝါ ဉှတိဗျသနာဒိဟိ ဝါ။ “မဟာ-
 နာဂါတိ ဝုစ္ဆန္တိ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏံ ဝိဘာဝေန္တော “တတြာ”တိအာဒိ-
 မာဟ။ တတ္ထ “န ဝုစ္ဆန္တိတိ နာဂါ၊ န အာဂုစ္ဆန္တိတိ နာဂါ၊ န အာဂုံ
 ကရေန္တိတိ နာဂါ”တိ ယော ဝိဝိဓော ဝစနတ္ထော ဣတ္ထိတော၊ တံ ဝိစာရေတွာ
 ဒဿေတုံ “ဆန္ဒာဒိဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ဥေယျာဝဗောဓာယ ဝစနတော
 အပ္ပမတ္တကာရဏံ။

သယမေဝ အာရုံ န ကရေတိ သဗ္ဗထာ မဂ္ဂေန ပဟိနအာရုတ္တာ။ သော
 ကာမယောဂါဒိကေ သဗ္ဗသံယောဂေ ဒသဝိသံယောဇနပ္ပဘေဒါနိ စ
 သဗ္ဗဗန္ဓနာနိ ဝိသန္ဓေ ဇဟိတွာ သဗ္ဗတ္ထ ယက္ခာဒိသု၊ သဗ္ဗေသု ဝါ ဘဝေသု
 ကေနစိ သင်္ဂေန န သန္ဓေတိ တိဟိ စ ဝိမုတ္တိဟိ ဝိမုတ္တော၊ တတော ဧဝ
 ဣဋ္ဌာဒိသု တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ တာဒိ၊ သော ဝုတ္တလက္ခဏေန တထတ္တာ
 တံသဘာဝတ္တာ နာဂေါ ပဝုစ္ဆတေတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ဧဝ-
 မေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ အညေဟိ ဒီဏာသဝနာဂေဟိ
 အဂ္ဂသာဝကတ္တာ ဂုဏဝိသေသယောဂတော ပုဇ္ဇတရာ စ ပါသံသတရာ စ။
 သမံ အနုမောဒိံသုတိ အညမညဿ သုဘာသိတတော သမ္ပုဋိစ္ဆနေန သမ-
 ပ္ပဝတ္တမောဒတာယ သမံ သဒိသံ အပ္ပနုမောဒိံသု။ တံ ပန သမနုမောဒနံ
 “တတ္တာ”တိအာဒိနာ ပါဠိဝသေနေဝ ဒဿေတိ။

အနဂ်ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၆-အာကဇ်ယုသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၄။ သမ္ပန္နန္တိ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သမန္တတော ပန္နံ ပတ္တန္တိ သမ္ပန္နံ။ တေနာဟ “ဣဒံ ပရိပုဏ္ဏသမ္ပန္နံ နာမာ”တိ။ နန္တိ “သုဝါ”တိ ဝုတ္တံ သုဝဂဏံ။ သမ္ပန္နောတိ သမ္ပဒေဝ ပန္နော ဂတော ဥပဂတော။ တေနာဟ “သမန္တာဂတော”တိ။ သမ္ပန္နန္တိ သမ္ပတ္တိယုတ္တံ။ သာ ပနေတ္ထ ရသသမ္ပတ္တိ အဓိပ္ပေတာ သာမညဇော-
 တနာယ ဝိသေသေ အဝဋ္ဌာနတော။ တေနာဟ “သေယျထာပိ ခုဒ္ဒမရံ အနေဋ္ဌ-
 က”န္တိ၊ နိဒ္ဒေါသန္တိ အတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ “ဣဒံ မရရသမ္ပန္နံ နာမာ”တိ။ သီလဿ အနဝသေသသမာဒါနေန အဓဇ္ဈာဒိဘာဝါပတ္တိယာ စ ပရိပုဏ္ဏသီလာ။ သမာ-
 ဒါနတော ပဋ္ဌာယ အတ္ထိန္ဒနတော သီလသမဂ္ဂိနော။ သမာဒါနတော ဟိ အစ္စန္တ-
 ဝိရောဓိဓမ္မာနုပ္ပတ္တိယာ သီလသမဂ္ဂိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စေတနာဒိနံ ပန သီလန-
 လက္ခဏာနံ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိက္ခဏေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိတ္တာရကထာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပာယော။

ခေတ္တပါရိပုရိတိ နိဿိတပါရိပုရိယာ နိဿယပါရိပုရိမာဟ နိဿိတကမ္မ-
 ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိဝိသယတ္တာ^၂ ယထာ “မဇ္ဇာ ဥက္ကဋ္ဌိ^၃ ကရေန္တိ”တိ။ တထာ ဟိ
 ခေတ္တေန ခဏ္ဍပူတိအာဒိဒေါသော ဝုတ္တော။ ခေတ္တံ ခဏ္ဍံ ဟောတိတိ အပရိပုရံ
 ဟောတိသဿပါရိပုရိယာ အဘာဝတော။ တနေဝါဟ “သဿံ န ဥဋ္ဌေတိ”တိ။
 ပါဒမတ္တဿပိ အနေကမ္မဏဗလနတော^၄ မဟပ္ပလံ ဟောတိ။ ကိသလယပလာ-
 လာဒိဗဟုတာယ^၅ မဟာနိသံသံ။ ဧဝမေဝန္တိ ယထာ ခိတ္တံ ဗီဇံ ခဏ္ဍာဒိစတု-
 ဒေါသဝသေန အပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တဒဘာဝေန စ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ဧဝံ သီလံ ခဏ္ဍာဒိ-
 စတုဒေါသဝသေန အပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တဒဘာဝေန စ ပရိပုဏ္ဏန္တိ စတု-
 ဒေါသတဒဘာဝသာမညမေဝ နိဒဿံနနိဒဿိတဗ္ဗဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိသု ဒဿေတိ။
 မဟပ္ပလံ ဟောတိ ဝိပါကဗလေန။ မဟာနိသံသန္တိ ဝိပုလာနိသံသံ။ သွာယံ
 အာနိသံသော ဣမ ပါဠိယံ နာနပ္ပကာရေန ဝိတ္တာရိယတိ။

တ္ထောဝတာ ကိရာတိ^၁ ကိရ-သဒ္ဓေါ အရုစိသုစနတ္ထော။ တေနေတ္ထ အာစရိ-
 ယဝါဒဿ အတ္တနော အရစ္စနဘာဝံ ဒီပေတိ။ သမ္ပန္နသီလာတိ အနာမဋ္ဌ-
 ဝိသေသံ သာမညတော သီလသင်္ခေပေန ဂဟိတံ။ တဉ္စ စတုဗ္ဗိဓန္တိ အာစရိယ-
 ဧတ္ထေရော “စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဥဒ္ဓိသိတွာ”တိ အာဟ။ တတ္ထာတိ စတုပါရိ-
 သုဒ္ဓိသီလေ။ ဇေဋ္ဌကသီလန္တိ^၆ ပဓာနသီလံ။ ဥဘယတ္ထာတိ ဥဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသေ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၉-ပိဋေ။	၂-နိဿိတကမ္မဝိပတ္တိဝိသယဿ (က)
၃-အနေကကမ္မဗလနတော (က)	၄-ကိံ သူကပလာလာဒိ ဗဟုတာယ(က)
၅-အံ-ဇိ ၂-၃၄၊ အံ-ဇိ ၃-၃၃၉-ပိဋာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။	၆-သံ-ဇိ ၂-၄၈၄-ပိဋာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဣဓ နိဒ္ဒေသေ ဝိယ ဥဒ္ဒေသေပိ ပါတိမောက္ခသံဝရော အဝတာ ဝုတ္တော “သမ္ပန္နသီလာ”တိ ဝုတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ သီလဂ္ဂဟဏံ ဟိ ပါဠိယံ ပါတိမောက္ခသံဝရဝသေန အာဂတံ။ တေနာဟ “ပါတိမောက္ခသံဝရေယေဝါ”တိ အာဒိ။ တတ္ထ အဝဓာရဏေန ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ ဧကဒေသေန ပါတိမောက္ခန္တောဂဓာဘာဝံ ဒီပေတိ။ တထာ ဟိ အနောလောကိယောလောကနေ အာဇီဝဟေတု ဆသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမေ ဂိလာနပစ္စယဿ အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ စ အာပတ္တိ ဝိဟိတာတိ။ တိဏ္ဍိတိ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလာဒိနိ။ သီလန္တိ ဝုတ္တန္တာနံ နာမ အတ္ထိတိ သီလပရိယာယေန တေသံ ကတ္ထမိ သုတ္တေ ဂဟိတဋ္ဌာနံ နာမ ကိံ အတ္ထိ ယထာ ပါတိမောက္ခသံဝရေတိ အာစရိယဿ သမ္မုခတ္တာ အပဋိက္ခိပန္တောဝ ဥပစာရေန ပုစ္ဆန္တော ဝိယ ဝဒတိ။ တေနာဟ “အနနုဇာနန္တော”တိ။ ဆဒ္ဓါရုက္ခာမတ္တကမေဝါတိ တဿ သလ္လဟုကဘာဝမာဟ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနမတ္တေန ပဋိပါကတိကဘာဝါပတ္တိတော။ ဣတရဒ္ဓယေဝိံ ဒေသေဝ နယော။ ပစ္စယုပ္ပတ္တိမတ္တကန္တိ ဖလေန ဟေတု ဒေသေတိ။ ဥပ္ပါဒနဟေတုကာ ဟိ ပစ္စယာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဣဒမတ္တန္တိ ဣဒံ ပယောဇနံ ဣမဿ ပစ္စယဿ ပရိဘုဉ္ဇနေတိ အဓိပ္ပါယော။ နိပ္ပရိယာယေနာတိ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ တိဏ္ဍိ ပဓာနဿ သီလဿ ပရိဝါရဝသေန ၂ ပဝတ္တိယာ ပရိယာယသီလာနိ နာမာတိ ဒေသေတိ။

ဣဒါနိပါတိမောက္ခသံဝရသေဝံ ပဓာနဘာဝံ ဗျတိရေကတော အန္တယတော စ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော။ သေသာနိတိ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ။ တဿေဝါတိ “သမ္ပန္နသီလာ”တိ ဧတ္ထ ယံ သီလံ ဝုတ္တံ၊ တဿေဝ။ သမ္ပန္နပါတိမောက္ခာတိ ဧတ္ထ ပါတိမောက္ခဂ္ဂဟဏေန ဝေဝေနံ ဝတ္တာ တံ ဝိတ္တာရေတွာ။ပ။ အာဒိမာဟ။ ယထာ အညတ္တာပိ “ဣဓ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ”တိ? ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ သီလံ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ”တိ၊ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ။

ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ယော နံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစေတိ အာပါယိကာဒိဟိ ဒုက္ခေဟိတိ “ပါတိမောက္ခ”န္တိ လဒ္ဓနာမေန သိက္ခာပဒသီလေန ဝိဟိတကာယဝစိဒ္ဓါရာ။ တေ ပန ယသ္မာ ဧဝံဘူတာ တေန သမန္တာဂတာ နာမ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပါတိမောက္ခသံဝရေန သမန္တာဂတာ”တိ။

၁-ဣတရေသုပိ (အံ-ဇိ ၃-၃၄၀-ပိဋ္ဌေ)	၂-ပရိပါလနပရိသောဓနဝသေန (သံ-ဇိ ၂-၄၇၅-ပိဋ္ဌေ)
၃-၃ ၇-၃၇၅-ပိဋ္ဌေ။	၄-အဘိ ၂-၂၅၃၊ ၃ ၇-၃၇၅-ပိဋ္ဌေသု။

အပရော နယော^၁—ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝတော၊ ပါပကိရိယာယ သုကရဘာဝတော၊ ပုညကိရိယာယ စ ဒုက္ခရဘာဝတော ဗဟုက္ခတ္တံ အပါယေသု ပတနသီလောတိ ပါတိ၊ ပုထုဇ္ဇေနာ။ အနိစ္စတာယ ဝါ ဘဝါဒီသု ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တော သင်္ဃိယန္တံ ဝိယ အနဝဋ္ဌာနေန ပရိတ္တမနတော ဂမနသီလောတိ ပါတိ၊ မရဏဝသေန ဝါ တမ္ပိ တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ^၂ အတ္တဘာဝဿ ပါတနသီလောတိ ပါတိ၊ သတ္တသန္တာနော၊ စိတ္တမေဝ ဝါ၊ တံ ပါတိ^၃ သံသာရဒုက္ခတော မောက္ခေတိတိ ပါတိမောက္ခော။ စိတ္တဿ ဟိ ဝိမောက္ခေန သတ္တော ဝိမုတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တဝေါဒါနာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ^၄၊ “အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ”န္တိ^၅ စ။

အထ ဝါ အဝိဇ္ဇာဒိနာ ဟေတုနာ သံသာရေ ပတတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ ပါတိ။ “အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသာရတ”န္တိ^၆ ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပါတိနော သတ္တဿ တဏှာဒိသံကိလေသတ္တယတော မောက္ခော ဧတေနာတိ ပါတိမောက္ခော။ “ကဏ္ဍေကာလော”တိ-အာဒိနံ ဝိယ သမာသသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထ ဝါ ပါတေတိ ဝိနိပါတေတိ ဒုက္ခေတိ ပါတိ၊ စိတ္တံ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တေန နိယတိ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ”တိ^၇။ တဿ ပါတိနော မောက္ခော ဧတေနာတိ ပါတိမောက္ခော။ ပတတိ ဝါ ဧတေန အပါယဒုက္ခေ သံသာရဒုက္ခေ စာတိ ပါတိ၊ တဏှာဒိသံကိလေသော။ ဝုတ္တံ ဟိ “တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသံ၊ တဏှာဒုတိယော ပုရိသော”တိ^၈ စ အာဒိ။ တတော ပါတိတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခော။

အထ ဝါ ပတတိ ဧတ္တာတိ ပါတိ၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော၊ ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္တဝ”န္တိ^၉။ တတော အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနသင်္ခါတတော ပါတိတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခော။ အထ ဝါ ပါတော ဝိနိပါတော အဿ အတ္တိတိ ပါတိ၊ သံသာရေ။ တတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခော။ အထ ဝါ သဗ္ဗလောကာဓိပတိဘာဝတော ဓမ္မိဿရောဘဂဝါ “ပတိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ မုစ္စတိ ဧတေနာတိ မောက္ခော၊ ပတိနော မောက္ခော တေန ပညတ္တတ္တာတိ

၁-ဥဒါန-၄ ၂၀၂၊ ဣတိဝုတ္တက-၄ ၂၉၀-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ဖဿိတဗ္ဗံ။

၂-တမ္ဘာ တမ္ဘာ သတ္တနိကာယာ (?) ၃-သံ ၁-၁၂၃-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဝိ ၃-၂၄-ပိဋ္ဌေ။
 ၅-သံ ၁-၃၈၇-ပိဋ္ဌေ။ ၆-သံ ၁-၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၇-သံ ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ။
 ၈-ခု ၁-၂၀၁၊ ၂၆၈၊ အံ ၁-၃၁၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၉-သံ ၁-၃၈၊ ၁-၃၀၄-ပိဋ္ဌေသု။

မ-၃ ၁-၁၇ — န-၇-၈

ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝံ ပါတိမောက္ခော။ သဗ္ဗရုဏာနံ ဝါ မူလ-
ဘာဝတော ဥတ္တမဋ္ဌေန ပတိ စ သော ယထာရုတ္တတ္ထေန မောက္ခော စာတိ
ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝံ ပါတိမောက္ခော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ
“ပါတိမောက္ခန္တိ အာဒိမေတံ မုခမေတံ ပမုခမေတ”န္တိ ဝိတ္တာရော။

အထ ဝါ ပ-ဣတ္တိ ပကာရေ၊ အတိတိ အစ္စန္တတ္ထေ နိပါတော၊ တသ္မာ ပကာ-
ရေဟိ အစ္စန္တံ မောက္ခေတိတိ ပါတိမောက္ခော။ ဣဒဉ္စိ သီလံ သယံ တဒဂ်ဝသေန၊
သမာဓိသဟိတံ ပညာသဟိတဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန စ အစ္စန္တံ
မောက္ခေတိ မောစေတိတိ ပါတိမောက္ခော။ ပတိ ပတိ မောက္ခေတိ ဝါ
ပတိမောက္ခော၊ တမှာ တမှာ ဝိတိက္ကမဒေါသတော ပစ္စေကံ မောက္ခေတိ
အတ္ထော။ ပတိမောက္ခော ဧဝံ ပါတိမောက္ခော။ မောက္ခော ဝါ နိဗ္ဗာနံ၊ တဿ
မောက္ခဿ ပတိဗိမ္ဗဘူတောတိ ပတိမောက္ခော။ သီလသံဝရော ဟိ နိဗ္ဗေ-
ဘာဂိယော သူရိယဿ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဝိယ နိဗ္ဗာနဿ ဥဒယဘူတော တပုဂ္ဂိ-
ဘာဂေါ ဝိယ ဟောတိ ယထာရဟံ ကိလေသနိဗ္ဗာပနတောတိ ပတိ-
မောက္ခော၊ ပတိမောက္ခောယေဝ ပါတိမောက္ခော။ အထ ဝါ မောက္ခံ ပတိ
ဝုတ္တတိ မောက္ခာဘိမုခန္တိ ဝါ ပတိမောက္ခံ၊ ပတိမောက္ခမေဝ ပါတိမောက္ခန္တိ
ဧဝမေတ္ထ ပါတိမောက္ခသဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာတိ ကာယိကဝါစသိကအဝိတိက္ကမသင်္ခါတေန အာ-
စာရေန စေဝ နဝေသိယဂေါစရတာဒိသင်္ခါတေန ဂေါစရေန စ သမ္ပန္နာ၊
သမ္ပန္နအာစာရဂေါစရာတိ အတ္ထော။ အပ္ပမတ္တေသုတိ အတိပရိတ္တကေသု
အနာပတ္တိဂမနိယေသု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဒုပ္ပာသိတမတ္တေသုတိ အပရေ။ ဝဇ္ဇေသုတိ
ဂါရယေသု။ တေ ပန ဧကန္တတော အကုသလသဘာဝါ ဟောန္တိတိ
အာဟ “အကုသလဝဇ္ဇေသု”တိ။ ဘယဒသိနောတိ ဘယတော ဒဿနသီလာ၊
ပရမာဏုမတ္တဗ္ဗိ ဝဇ္ဇံ သိနေရုပ္ပမာဏံ ဝိယ ကတွာ ဘာယနသီလာ။
သမ္ပာ အာဒိယိတွာတိ သမ္ပဒေဝ သက္ကစ္စံ သဗ္ဗသော စ အာဒိယိတွာ။
သိက္ခာပဒေသုတိ နိဗ္ဗါရဏေ ဘုမ္မန္တိ သမုဒါယတော အဝယဝနိဗ္ဗါ-
ရဏံ ဒဿေန္တော “သိက္ခာပဒေသု တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယိတွာ သိက္ခ-
ထာ”တိ အတ္ထမာဟ။ သိက္ခာပဒမေဝ ဟိ သမာဒါတဗ္ဗံ သိက္ခိတဗ္ဗဉ္စာတိ
အဓိပ္ပါယော။ ယံ ကိဉ္စိ သိက္ခာကောဋ္ဌာသေသုတိ သိက္ခာကောဋ္ဌာသေသု
မူလပညတ္တိအနုပညတ္တိသမ္ပတ္တပညတ္တိပဒေသပညတ္တိအာဒိဘေဒံ ယံ ကိဉ္စိ သိက္ခိ-
တဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ပူရေတဗ္ဗံ သီလံ။ တံ ပန ဒွါရဝသေန ဒုဝိဓမေဝါတိ

အာဟ“ကာယိကံ ဝါသိကဉ္စာ”တိ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကဗ္ဗေ သိက္ခာပဒေသုတိ အာဓာရေ ဘုမ္မံ သိက္ခာဘာဝေသု ကဿမိ ဝိသုံ အဂ္ဂဟဏတော။ တေနာဟ “တံ သဗ္ဗ”န္တိ။

၆၅။ ကသ္မာ အာရဒ္ဓန္တိ^၁ ဒေသနာယ ကာရဏပုစ္ဆာ။ သီလာနိသံသဒဿနတ္ထန္တိ ပယောဇနနိဒ္ဒေသော။ ကော အတ္ထော ကွ အတ္ထော ကွ နိပါတိတာတိ? နယိဒမေဝံ ဒဠဗ္ဗံ။ သီလာနိသံသဒဿနတ္ထန္တိ ဟိ ဧတ္ထ ဗျတိရေကတော ယံ သီလာနိသံသဿ အဒဿနံ၊ တံ ဣမိဿာ ဒေသနာယ ကာရဏန္တိ ကသ္မာ အာရဒ္ဓန္တိ ဝိနေယျာနံ သီလာနိသံသဿ အဒဿနတောတိ အတ္ထတော အာပန္နော ဧဝ ဟောတိတိ။ တေနာဟ “သဓေဝိ”တိအာဒိ။ သီလာနိသံသဒဿနတ္ထန္တိ ပန ဣမဿ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “တေသ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာနိသံသောတိ ဥဒယော။ “သီလဝါသီလသမ္ပန္နော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂလောကံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိအာဒိသု^၂ ပန ဝိပါကဖလမ္ပိ “အာနိသံသော”တိ ဝုတ္တံ။ ကော ဝိသေသောတိ ကော ဖလဝိသေသော။ ကာ ဝနီတိ ကော အပ္ပုဒယော။ ဝိဇ္ဇမာနောပိ ဂုဏော ယာထာဝတော ဝိဘာဝိတော ဧဝ အဘိရုစိံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ န အဝိဘာဝိတော၊ တသ္မာ ဧကန္တတော အာနိသံသကိတ္တနံ ဣန္ဒြိယဗ္ဗမေဝါတိ ဒဿေတုံ ဝိသကဏ္ဍကဝါဏီဇော ဥဒါဟဇော။

တတ္ထ ဂုဇော နာမ ဥစ္ဆုရသံ ပစိတွာ စုဏ္ဏာဒိဟိ မိဿိတွာ သမ္ပိဏ္ဏနေ ပိဏ္ဏိဘူတံ။ ဖာဏိတံ အပိဏ္ဏိတံ ဗြဝိဘူတံ။ ခန္တံ ဘိဇ္ဇနက္ခမံ။ သက္ခရာ နာမ ဖလိကသဒိသာ။ သက္ခရာဒိနီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန မစ္ဆဏ္ဏိကာနံ သင်္ဂဟော။ တသ္မိံ ကာလေ ဂုဇာဒိသု ဝိသကဏ္ဍကဝေါဟာရော အပစ္စန္နဒေသေ ပစုရေတိ “ပစ္စန္နဂါမံ ဂန္ဓာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒါရကေ ဝ ပလာပေသုံ “ဝိသကဏ္ဍကံ မာဂဏ္ဍန္တ”တိ။

ဝိယောတိ ဝိယာယိတဗ္ဗော။ ဝိယဿ နာမ ဒဿနံ ဧကန္တတော အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ ဟောတိတိ အာဟ “ဝိယစက္ခုဟိ သမ္ပယိတဗ္ဗော”တိ။ ဝိတိသမုဋ္ဌာနပသန္တသောမ္မရူပပရိဂ္ဂဟံ ဟိ စက္ခု “ဝိယစက္ခု”တိ ဝုစ္စတိ။ တေသန္တိ သဗြဟ္မစာရိနံ။ မနဝစုနကောတိ ဝိတိမနဿ ပရိဗြူဟနတော ဥပရူပရိ ဝိတိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကော။ ဂရုဋ္ဌာနိယောတိ ဂရုကရဏဿ ဌာနဘူတော။ ဇာနံ ဇာနာတိတိ ဉာဏေန ဇာနိတဗ္ဗံ ဇာနာတိ။ ယထာ ဝါ အညေ အဇာနန္တာပိ ဇာနန္တာ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ၊ န ဧဝမယံ၊ အယံ ပန ဇာနန္တော ဧဝ

၁-အံ-၇၊ ၃-၃၄၀-ဝိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဒိ ၂-၇၃၊ ၆ ၃-၁၉၇၊ အံ ၂-၂၂၁၊ ဝိ ၃-၃၂၂-ဝိဇ္ဇေသု။

ဇာနတ်။ ပဿံ ပဿတိတိ ဒဿနဘူတေန ပညာစက္ခုနာ ပဿိတဗ္ဗံ ပဿတိ၊ ပဿန္တော ဧဝ ဝါ ပဿတိ။ ဧဝံ သမ္ဘာဝနီယောတိ ဧဝံ ဝိညတာယ ပဏ္ဍိတ-
ဘာဝေန သမ္ဘာဝေတဗ္ဗော။

သီလေသွေဝဿ ပရိပူရကာရီတိ သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဧဝ ဘဝေယျာတိ
ဧဝံ ဥတ္တရပဒါဝဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိ ဣမိနာ ပဒေန ဥပရိသိက္ခာဒွယံ
အနိဝတ္တိတမေဝ ဟောတိ။ ယထာ ပန သီလေသု ပရိပူရကာရီ နာမ ဟောတိ၊
တံ ဖလေန ဒဿေတုံ “အဇ္ဈတ္တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနာမိဋ္ဌာနသမာဓိ-
သံဝတ္တနိကတာယ ဟိ ဣဓ သီလဿ ပါရိပူရိ၊ န ကေဝလံ အဇ္ဈောဒိဘာဝမတ္ထံ။
တေနာဟ “ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အဇ္ဈောနိ။ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ”တိ။
ဧဝေ ကတွာ ဥပရိ သိက္ခာဒွယံ သီလဿ သမ္ဘာရဘာဝေန ဂဟိတန္တိ
သီလဿေဝေတ္ထ ပဓာနဂ္ဂဟဏံ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-
သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟာနံ သီလဿာနုရက္ခဏဘာဝံ ဝက္ခတိ။ ယံ ပန ဝက္ခတိ
“သိက္ခတ္တယဒေသနာ ဇာတာ”တိ၊ တံ ဣတရာသမ္ပိ သိက္ခာနံ ဣဓ ဂဟိတတာ-
မတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ပဓာနဘာဝေန ဂဟိတတံ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သီလဿ
အပ္ပမတ္တကတာဝစနံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ
ဩရမတ္တက”န္တိ၊ တံ ပုထုဇ္ဇနဂေါစရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ တတ္ထ န
နိပ္ပဒေသတော သီလံ ဝိဘတ္တိ၊ ဧဝံ ကတွာ တတ္ထ သီလမတ္တကန္တိ မတ္တဂ္ဂဟဏံ
သမတ္တိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အနုနေနာတိ အဇ္ဈောဒိဘာဝေန၊ ကဿစိ ဝါ
အဟာပနေန ဥပပန္နေန။ အာကာရေနာတိ ကရဏေန သမ္ပာဒနေန။
စိတ္တသမထေတိ စိတ္တသမာဓာနေ။ ယုတ္တောတိ အဝိယုတ္တော ပသုတော။ ယော
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဈာနဘာဝနံ၊ အနနုယုတ္တော၊ သော တံ ဗဟိ နိဟရတိ နာမ။
ယော အာရတိတွာ အန္တရာ သင်္ကေတံ အာပဇ္ဇတိ၊ သော တံ ဝိနာသေတိ
နာမ။ ယော ပန ဤဒိသော အဟုတွာ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော
အနိရာကတဇ္ဈာနေတိဒဿေန္တော “ဗဟိ အနိဟဒ္ဓဇ္ဈာနေ”တိအာဒိမာဟ။

အနိစ္စဿ တေဘူမကဓမ္မဿ၊ အနိစ္စန္တိ ဝါ အနုပဿနာ အနိစ္စာနုပဿနာ။
တထာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ စ။ တဿေဝ နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန
ပဝတ္တာ အနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ။ ဝိရဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တာ အနုပဿနာ
ဝိရာဂါနုပဿနာ။ နိရောဓဿ အနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ။ ပဋိ-
နိဿန္တနဝသေန ပဝတ္တာ အနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ။ သုညာ-
ဂါရဂတော ဘိက္ခု တတ္ထ လဒ္ဓကာယဝိဝေကတာယ သမထဝိပဿနာဝသေန

စိတ္တဝိဝေကံ ပရိမြူဟေန္တော ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပတ္တိယာ လောကံ သာသနဉ္စ
 အတ္တနော ဝိသေသာမိဂမဋ္ဌာနဘူတံ သုညာဂါရဉ္စ ဥပသောဘယမာနော
 ဂုဏဝိသေသာမိဋ္ဌာနဘာဝါပါဒနေန ဝိညနံ အတ္တတော တံ မြူဟေန္တော
 နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “မြူဟေတာ သုညာဂါရန”န္တိ။ တေနာဟ “ဧတ္ထ
 စာ”တိအာဒိ။ အယမေဝ စ သုညာဂါရနမြူဟနဝိညပ္ပသတ္တာနံ ဘာဇနံ၊ န
 သေနာသနပတိဋ္ဌာပနန္တိ^၁ ဒဿေန္တော အာဟ “ဧကဘူမကာဒိ။ ပ။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။ သုညာဂါရဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ အရညရုက္ခမူလာဒိ သဗ္ဗံ ပဓာနာ-
 နုယောဂက္ခမံ သေနာသနံ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တဏှာဝိစရိတဒေသနာတိ “အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယာ”တိ^၂ အာဒိနယပ္ပဝုတ္တံ
 တဏှာဝိစရိတသုတ္တံ။ တဏှာပဒဋ္ဌာနတ္တာတိ တဏှာသန္တိဿယတ္တာ။ န ဟိ
 တဏှာဝိရဟိတာ မာနဒိဋ္ဌိပဝုတ္တိ အတ္တိ။ မာနဒိဋ္ဌိယော ဩသရိတွာတိ
 ဒဿေတဗ္ဗတာယ မာနဒိဋ္ဌိယော ဩဂါဟေတွာတိ အတ္ထော။ ဂဟဏတ္ထမေဝ
 ဟိ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဿ ဒေသနာယ ဩသရဏံ။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော ပပဉ္စတ္ထယံ
 သတ္တသန္တာနဿ သံသာရေ ပပဉ္စနတော အနုပ္ပဗန္ဓနဝသေန ဝိတ္တာရဏတော။
 သီလပဒဋ္ဌာနတ္တာတိ သီလာမိဋ္ဌာနတ္တာ။

အဓိစိတ္တသိက္ခာ ဝုတ္တာတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ဝိပဿနာဝသေန
 သုညာဂါရဝနုနေတိ ယောဇနာ။ ဒွေဝိ သိက္ခာတိ အဓိစိတ္တာဝိပညာသိက္ခာ။
 သင်္ဂဟေတွာတိ အဓိသီလသိက္ခာယ သဒ္ဓိ^၃ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာ။ ယဒိ ဧဝ-
 မယံ သိက္ခတ္ထယဒေသနာ ဇာတာတိ သိက္ခတ္ထယာနိသံသပ္ပကာသနိ သိယာတိ
 အနုယောဂံ သန္တာယာဟ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ယံ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
 ဝုတ္တမေဝ။ ဣန္ဒြိယသံဝရော ဝိယ ပါတိမောက္ခသံဝရဿ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဿ
 အာရက္ခဘူတာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝိပဿနာ စ ဣဓ ဂဟိတာတိ တဒုဘယံ
 အပ္ပဓာနံ၊ သီလမေဝ ပန ပဓာနဘာဝေန ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ
 “သီလာနုရက္ခိကာ စဝါ”တိအာဒိ။

ဗလဝတရသုခန္တိ သမုပ္ပန္နဗျာဓိဒုက္ခတော ဗလဝတရံ၊ တံ အဘိဘဝိတုံ သမတ္တံ
 ဗျာနသုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဗလဝဗမတ္တံ ဟောတိ။ တေန ဒဋ္ဌအတ္တသိနေဟေန ဝိလုတ္တ-
 ဟဒယော ကုသလဓမ္မေ ဆဉ္ဇေန္တော သော တထာဂူပေသု။ ပ။ ပေါသေတာ
 ဟောတိ။ ဗလဝဗမတ္တံ ဝါ သိနေဟော န ဟောတိ “သုဒ္ဓေါသဗျိရပုဉ္ဇော”တိ

ယာထာဝဒဿနေန အဟံကာရမမံကာရာဘာဝတော။ ဒုတ္တိက္ခဘယေ ခုဒါဘိ-
ဘဝံ သန္တာယာဟ “သဝေဝိဿ အန္တာနိ ဗဟိ နိက္ခမန္တိ” တိ။ ဗျာဓိဘယံ သန္တာ-
ယာဟ “ဥဿုဿတိ ဝိသုဿတိ” တိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဂဟိတံ စောရဘယံ သန္တာ-
ယာဟ “ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကော ဝါ” တိ။ ဥဘယဿာတိ သမထဝိပဿနာဒ္ဓယဿ။
ဧတ္ထ စ “အဇ္ဈတ္တံ စေတော ။ ပ။ သုညာဂါရာန” န္တိ ဣမေဟိ ဝိသေသနိဗ္ဗေဓ-
ဘာဂိယဘာဝါပါဒနေန သီလံ ရက္ခိတုံ သမတ္တာ ဝေ စိတ္တေကဂ္ဂတာဝိပဿနာ
ဂဟိတာ။ ယသ္မာ ပရတော ဈာနဝိမောက္ခဖလာဘိညာဏအဓိဋ္ဌာနဘာဝေါ
သီလဿ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ တသ္မာ တဿ ဘိယျောပိ သမ္ဘာရဘူတာ ဝေ
စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝိပဿနာ တတ္ထ တတ္ထ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗျာ။

သီလဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ယထာဝုတ္တစိတ္တေကဂ္ဂတာဝိပဿနာ သင်္ဂ-
ဏှာဘိ၊ သီလဿ ဝါ မူလကာရဏဘူတံ သဗ္ဗံ ကမ္မဿကတဉာဏန္တ သင်္ဂဏှာတိ
ကမ္မပထသမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဝါ။ သီလံ ဟိ တဒညဗ္ဗိ ပုညကိရိယာဝတ္ထု တေနော
ပရိသောမိတံ မဟပ္ပလံ ဟောတိ မဟာနိသံသန္တိ။ လာဘီ အဿန္တိ လာဘာ-
သာယ သံဝရဏသီလပရိပူရဏံ ပါဠိယံ အာဂတံ ကိမိဒိသံ ဘဂဝါ အနုဇာနာ-
တိတိ? န ဘဂဝါ သဘာဝေန ဤဒိသံ အနုဇာနာတိ၊ မဟာကာရဏိကတာယ
ပန ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “န ဝေတ္တာ” တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ဃာသေသနံ ဆိန္နကထော န ဝါစံ ပယုတ္တံ ဘဏေတိ ဆိန္နကထော မူဂေါ
ဝိယ ဟုတွာ ဩဘာသပရိကထာနိမိတ္တဝိညတ္တိပယုတ္တံ ဃာသေသနံ ဝါစံ န
ဘဏေ န ကထေယျာတိ အတ္ထော။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေနာတိ သင်္ခေပတော
ဝုတ္တမတ္တံ ဝိဝရန္တော “ယေသဉ္စိ” တိအာဒိမာဟ။ ရသော သဘာဝဘူတော
အာနိသံသော ရသာနိသံသော။

ပစ္စယဒါနကာရာတိ စိဝရာဒိပစ္စယဝသေန ဒါနကာရာ။ “ဒေဝါနံ ဝါ” တိ
ဝုတ္တဝစနံ ပါကင်္ဂီကာတုမာဟ “ဒေဝါဒိ” တိအာဒိ။ “ပဉ္စိမေ ဂဟပတယော
အာနိသံသာ” တိအာဒိသု၊ အာနိသံသသဒ္ဓေါ ဖလပရိယာယောပိ ဟောတိတိ
အာဟ “ဥဘယမေတံ အတ္တတော ဧက” န္တိ။

သဿုသသုရာ စ တပ္ပက္ခိကာ စ သဿုသသုရပက္ခိကာ။ တေ ဉာတိ-
ယောနိသမ္ပန္နေန အာဝါဟဝိဝါဟသမ္ပန္နဝသေန သမ္ပန္နာ ဉာတိ။ သာလော-
ဟိတာဘိ ယောနိသမ္ပန္နဝသေန။ ဧကလောဟိတသမ္ပန္နီတိ ဧကေန သမာနေန
လောဘိတသမ္ပန္နေန သမ္ပန္နီ။ ပေစ္စဘာဝံ ဂတာတိ ပေတူပပတ္တိဝသေန

နိဗ္ဗတ္တိံ ဥပဂတာ။ တေ ပန ယသ္မာ ဣမ ကတကာလကိရိယာ ကာလေန ကာဘဇိဝိတုပစ္ဆေဒါ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာလကတာ”တိ။ ပသန္တမိတ္တောတံ ပသန္တမိတ္တကော။ ကာလကတော ပိတာ ဝါ မာတာ ဝါ ပေတယောနိံ ဥပပန္နောတိ အဓိကာရတော ဝိညာယတိတိ ဝုတ္တံ “မဟာနိသံသမေဝ ဟောတိ”တိ၊ တဿ တထာ သီလသမ္ပန္နတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ အရိယဘာဝေ ပန သတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တေနာဟ “အနောကနိ ကပ္ပသတသဟဿာနိ”တိ- အာဒိ။ ဗဟုကာရန္တိ ဗဟုပကာရံ။ ဥပသင်္ကမနန္တိ အဘိဝါဒနာဒိဝသေန ဥပဂမနံ။ ပယိရူပါသနန္တိ ဥပဋ္ဌာနန္တိ။

၆၆။ အဇ္ဈောတ္တရိတာတိ မဒ္ဒိဘာ။ ဥက္ကဏ္ဍာတိ ရိဉ္ဇနာ အနဘိရတိ အန- နုယောဂေါ။ သီလဝါ ဘိက္ခု အတ္တနော သီလခဏ္ဍာဘယေန သမာဟိတော ဝိပဿကော စ ပစ္စယဃာတေန အရတိယာ ရတိယာ စ သဟိတာ အဘိ- ဘဝိတာဝ ဟောတိတိ အာဟ “သီလာဒိဂုဏယုတ္တေနော”တိအာဒိ။

ဝိတ္တု၊ ကြာသော ဘာယတိတိ ဘယံ။ အာရဗ္ဗဏံ ဘာယတိ တေသ္မာတိ ဘယံ။ ပုရိမဝါရသဒိသတ္တာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ အတိဒိသိတွာပိ ပန တံ ဒဿေတုံ “သီလာဒိဂုဏယုတ္တော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ထေရဿ ဟေဋ္ဌာ နိသိန္နတ္တာ ဒေဝတာယ ဒါရကာ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ သုခေန ဝတ္တိတုံ အသတ္တောန္တာ အသမတ္တာ။

အဓိကံ စေတောတိ အဘိစေတော၊ ဥပစာရဇ္ဈာနစိတ္တံ။ တဿ ပန အဓိကတာ ပါကတိကကာမာဝစရစိတ္တေဟိ သုန္တရတာယ သပဋိပက္ခတော ဝိသုဒ္ဓိယာ စာတိ အာဟ “အဘိက္ကန္တံ ဝိသုဒ္ဓိဝိတ္တ”န္တိ။ အဓိဝိတ္တန္တိ သမာဓိမာဟ၊ သော စ ဥပစာရသမာဓိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ၊ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ၊ အပီတိဇံ ဈာနသုခံ၊ သတိပါရိသုဒ္ဓိဇံ ဈာနသုခန္တိ စတုပ္ပါယဇ္ဈိ ဈာနသုခံ ပဋိပက္ခတော နိက္ခန္တတံ ဥပါဒါယ “နေက္ခမ္မသုခ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “နေက္ခမ္မသုခံ ဝိန္တန္တိ”တိ။ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယကုဏေ သမာပဋိတုံ သမတ္တောတိ ဣမိနာ တေသု ဈာနေသု သမာပဇ္ဇနဝသိဘာဝမာဟ၊ “နိကာမလာဘိ”တိ ပန ဝစနတော အာဝဇ္ဇနာမိဋ္ဌာနပစ္စဝေက္ခဏာဝသိယောပိ ဝုတ္တာ ဧဝါတိ ဝေဒိ- တဗ္ဗာ။ သုခေနော ပစ္စနိကဓဗ္ဗေ ဝိက္ခမ္ဘေတွာတိ ဧတေန တေသံ ဈာနသုခ- ဝိပ္ပာဘိညတဉ္စ ဒဿေတိ။ ဝိပုလနန္တိ ဝေပုလံ ပါပိတာနံ။ ဈာနာနံ ဝိပုလတာ နာမ သုဘာဝိတဘာဝေန စိရတရပ္ပတ္တိ၊ သာ စ ပရိစ္ဆေဒါနုရူပါဝ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာတိ “ဝိပုလန”န္တိ ဝတ္တာ “ယဏာပရိစ္ဆေဒေယေဝ ဝုဋ္ဌာတုံ သမတ္တောတိ ဝုတ္တံ

ဟောတိ”တိ အာဟ။ ပရိစ္ဆေဒကာလံ ဟိ အပ္ပတွာဝ ဝုဋ္ဌဟန္တော အကသိရလာဘိ
 န ဟောတိ ယာဝဗိစ္စကံ ပဝတ္တေတုံ အသမတ္တတ္တာ။ ဣဒါနိ တေယေဝ ယထာ-
 ဝုတ္တေ သမာပဇ္ဇနာဒိဝသီဘာဝေ ဗျတိရေကဝသေန ဝိဘာဝေတုံ “ကေစ္စော
 ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ လာဘီယေဝ ဟောတိတိ ဣဒံ ပဋိလဒ္ဓမတ္တဿ
 ဈာနဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တထာတိ ဣတ္ထိတိတ္ထိတက္ခဏေ။ ပါရိဗန္ဓိကေတိ
 ဝသီဘာဝဿ ပစ္စနိကဓမ္မေ။ ဈာနာဓိဂမဿ ပန ပစ္စနိကဓမ္မာ ပဂေဝ
 ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ အညထာ ဈာနာဓိဂမော ဝေ န သိယာ။ ကိစ္ဆေန ဝိက္ခမ္ဘေတိတိ
 ကိစ္ဆေန ဝိသောဓေတိ။ ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိဟိ ကာမတ္တန္တာဒိနံ ဝိယ
 အညေသမ္ပိ သမာဓိပါရိဗန္ဓိကာနံ ခုရသမုဿာရဏံ ဣဝ ဝိက္ခမ္ဘနံ ဝိသောဓနဉ္စာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နာဠိကာယန္တန္တိ ကာလမာနနာဠိကာယန္တံ^၁ အာဟ။

ဝိသေသေန ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနံ သဗ္ဗသော ဝသီဘာဝါပါဒိတံ အဘိညာ-
 ပါဒကန္တိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “အဘိညာပါဒကေ ဈာနေန ဝုတ္တေ”တိ။
 အရူပဈာနမ္ပိ ပန အဓိဋ္ဌာနတာယ ပါဒကမေဝ စုဒ္ဓသဓာ စိတ္တပရိဒမနေန
 ဝိနာ တဒဘာဝတော။ “ဝေမဘိညာပါဒကေ ရူပါဝစရဈာနေန ဝုတ္တေ ရူပါ-
 ဝစရတာယ ကိဉ္စာပိ အဘိညာနံ လောကိယဝါရော^၂ အာဂတော”တိ အယံ
 ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ နန္တိ အဘိညာဝါရံ။ စတ္တာရိ။ပ။ အရိယမဂ္ဂါ သီလာနံ
 အာနိသံသော သမ္ပန္နသီလဿေဝ လာဘတော။ ပရိယာဒိယိတွာတိ
 ဂဟေတွာ။

အင်္ဂသန္တတာယာတိ နိဝရဏာဒိနံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ သုဒ္ဓရတရဘာဝေန
 ဈာနင်္ဂါနံ ဝုပသန္တတာယ၊ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗဒရထပရိဋ္ဌာဟတာယာတိ အတ္ထော၊
 ယတော တေသံ ဈာနာနံ ပဏီတတရဒိဘာဝေါ။ အာရမ္မဏသန္တတာယာတိ
 ရူပပဋိသုဒ္ဓိဝိဂမနေန သဏှသုဓမ္မာဒိဘာဝပ္ပတ္တသန္တဘာဝေန။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ
 နေသံ ဘာဝနာဘိသမယသတ္တဝိတသဏှသုဓမ္မာကာရာနိ အာရမ္မဏာနိ
 သန္တာနိ၊ တဒဂ္ဂေန ဈာနင်္ဂါနံ သန္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏသန္တတာယ
 သန္တတာ လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ ဝိပုတ္တာ
 ဝိသေသေန မုတ္တာ။ ယေ ဟိ ဈာနဓမ္မာ တထာပဝတ္ထပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာဟိ
 တဗ္ဗိသေသတာယ သာတိသယံ ပဋိပက္ခဓမ္မေဟိ ဝိမုတ္တိဝသေန ပဝတ္တန္တိ၊ တတော
 ဝေ တထာဝိမုတ္တတာယ ပိတု အင်္ဂေ ဝိဿဋ္ဌအင်္ဂပစ္စင်္ဂါ ဝိယ ကုမာရော
 နိရာသင်္ကဘာဝေန အာရမ္မဏေ အဓိမုတ္တာ စ ပဝတ္တန္တိ၊ တေ ဝိမောက္ခာတိ
 ဝုတ္တန္တိ။ တေနာဟ “ဝိမောက္ခာတိ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ ဝိပုတ္တတ္တာ အာရမ္မဏေ စ

၁-နာဠိကာယန္တန္တိ ကာလမာနနာဠိကာယန္တံ (?)

၂-လောကိယအဘိညာနံ ဝါရော (?)

အဓိပ္ပတ္တိက္ခာ”တိ။ ယဒိပိ အာရမ္မဏသမတိက္ကမဝသေန ပတ္တဗ္ဗာနိ အာရပ္ပါနိ၊
 န အင်္ဂါတိက္ကမဝသေန၊ တထာပိ ယသ္မာ အာရမ္မဏေ အဝိရတ္တဿ ဈာန-
 သမတိက္ကမော န ဟောတိ၊ သမတိက္ကန္တေသု စ ဈာနေသု အာရမ္မဏံ သမတိ-
 က္ကန္တမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ အာရမ္မဏသမတိက္ကမံ အဝတ္တာ “ရူပါဝရဏ္ဍာနေ
 အတိက္ကမိတွာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ အတိက္ကမ္ပ ရူပေတိ ပါဠိယံ “သမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊
 ပဿိတဗ္ဗာ”တိ ဝါ ကိဉ္စိ ပဒံ ဣစ္စိတဗ္ဗံ၊ အသုတပရိကပ္ပနေန ပန ပယောဇနံ
 နတ္ထိတိ “သန္တာတိ ပဒသမ္ပန္နော”တိ ဝုတ္တံ။ ဝေဇ္ဇ ကတွာ တေန ဝိရာဂဘာဝေန
 တေသံ သန္တာတတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဝိဘာဝိတော ဟောတိ။ ရူပဇ္ဈာနာဒိနံ
 ဝိယ နတ္ထိ တေသံ အာရမ္မဏဘူတံ ဝါ ဖလဘူတံ ဝါ ရူပန္တိ အရူပါ၊ အရူပါ
 ဧဝ အာရပ္ပါ။ တေနာဟ “အာရမ္မဏတော စ ဝိပါကတော စ ရူပဝိရဟိ-
 တာ”တိ။ နာမကာယေနာတိ သဟဇာတနာမသမူဟေန။

၆၇။ သံယောဇနန္တိတိ ဗန္ဓန္တိ။ ကေဟိတိ အာဟ “ဓန္ဓဂတိ”တိအာဒိ။
 အသမုတ္တိန္ဒရာဂါဒိကဿ ဟိ ခန္ဓာဒိနံ အာယတိံ ခန္ဓာဒိဟိ သမ္ပန္နော၊
 သမုတ္တိန္ဒရာဂါဒိကဿ ပန တံ နတ္ထိ ကတာနမ္ပိ ကမ္မာနံ အသမတ္တဘာဝါပတ္တိ-
 တောတိ။ ရာဂါဒိနံ အန္တယတော စ သံယောဇနဋ္ဌော သိဒ္ဓေါတိ အာဟ
 “ဓန္ဓဂတိ ။ပ။ ဝုစ္စန္တိ”တိ။ ပရိက္ခယေနာတိ သမုစ္ဆေဒေန သဗ္ဗသော အာယတိံ
 အနုပ္ပဇ္ဇနေန။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ အနဝသေသတော သဝနတော ပိဋ္ဌနတော
 သောတော၊ အရိယမဂ္ဂေါတိ အာဟ “သောတောတိ စ မဂ္ဂသေတံ အဓိ-
 ဝေဒန”န္တိ။ တံ သေတံ အာဒိတော ပန္နော အဓိဂစ္ဆိတိ သောတာပန္နော၊
 အဋ္ဌမကော။ တေနာဟ “တံသမဏီပုဂ္ဂလဿာ”တိ၊ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ ပုဂ္ဂလ-
 သာတိအဓိပ္ပာယော။ ဣဓ ပန ဗန္ဓ-သဒ္ဓေါ “ဖလသန္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နော”တိ-
 အာဒိသု၊ ဝိယ ဝတ္တမာနကာလိကောတိ အာဟ “မဂ္ဂေန ဖလဿ နာမံ
 ဒိန္တ”န္တိ။ အတိတကာလိကတ္ထေ ပန သရသတောဝ နာမလာဘော သိယာ။
 ဝိရူပံ သဒုက္ခံ သဥပါယာသံ နိပါတေတိတိ ဝိနိပါတော၊ အပါယဒုက္ခေ
 ခိပနကော။ ဓမ္မောတိ သဘာဝေါ။ တေနာဟ “အတ္တာန”န္တိအာဒိ။ ကသ္မာတိ
 အဝိနိပါတဓမ္မတာယ ကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ အပါယံ ဂမေန္တိတိ အပါယဂမနိယာ။
 သမ္မုဇ္ဈတိတိ သမ္မောမိ၊ အရိယမဂ္ဂေါ။ သော ပန ပဌမမဂ္ဂဿ အဓိဂတတ္တာ
 အဝသိဋ္ဌော ဧဝ အဓိဂန္ဓဗ္ဗဘာဝေန ဣစ္စိတဗ္ဗောတိ အာဟ “ဥပရိမဂ္ဂတ္တယံ”န္တိ။

ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ၊ န ပဟာတဗ္ဗာနိတိ အဓိပ္ပာယော။ ဩဋ္ဌာရိကာနံ
 ရာဂါဒိနံ သမုတ္တိန္ဒနဝသေန ပဝတ္တမာနော ဒုတိယမဂ္ဂေါ အဝသိဋ္ဌာနံ တေသံ

တနုဘာဝါပတ္တိယာ ဥပ္ပန္နော နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ”တိ။ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာတိ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပဇ္ဇနေန။ ပရိယုဋ္ဌာန-
မန္တတယာဘိ သမုဒါစာရမုဒုတာယ။ အဘိဏ္ဍံ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တဇ္ဇဿ အယောနိသောမနသိကာရဿ အနိဗ္ဗဘာဝတော။ မန္တမန္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
ဝိပလ္လာသာနံ တပ္ပစ္စယာနန္တ မောဟမာနာဒိနံ မုဒုတရဘာဝတော။ မဟလာဝ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝတ္ထုပဋိသေဝနတောတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “တထာ ဟိ”တိ-
အာဒိ။

သင်္ကံ အာဂမနဓမ္မောတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန သင်္ကံယေဝ အာဂမနသဘာဝေါ။
ဧကဝါရံယေဝ။ပ။ အာဂန္တာတိ ဣမိနာ ပဉ္စသု သကဒါဂါမိသု စတ္တာရော
ဝဇ္ဇေတွာ ဧကောယေဝ ဂဟိတောတိ ဒဿေန္တော “ယောပိ ဟိ”တိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ ယွာယံ ပဉ္စမကော သကဒါဂါမိ “ဣမ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ဒေဝ-
လောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ပုန ဣဂူပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာ-
ယတိ”တိ ဝုတ္တော၊ တဿ ဧကဗီဇိနာ သန္ဓိံ ကိံ နာနာကရဏန္တိ? ဧကဗီ-
ဇိဿ ဧကော ပဋိသန္ဓိ၊ သကဒါဂါမိဿ ဒွေ ပဋိသန္ဓိယောတိ ဣဒံ တေသံ
နာနာကရဏံ။ ယဿ ဟိ သောတာပန္နဿ ဧကံယေဝ ခန္ဓဗီဇံ, န ဧကံ အတ္တ-
ဘာဝဂ္ဂဟဏံ၊ သော ဧကဗီဇိတိ။

ဟေဋ္ဌာတိ “အမဟဂ္ဂတဘူမိယ”န္တိ ဟေဋ္ဌာ သမ္ပန္နနေန။ ဟေဋ္ဌာဘာဂဿ
ဟိတာတိ ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာ၊ တေသံ။ တာနီတိ ဩရဟ္တာဂိယသံယောဇနာနိ။
ကာမာဝစရေ နိဗ္ဗတ္တတိယေဝ အဇ္ဈတ္တံ သံယောဇနတ္တာ။ တထာ ဟေသ
ဒူရတောပိ အာဝတ္တိဓမ္မော ဧဝါတိ ဒဿေတုံ ဂိလဗဠိသမစ္ဆာဒယော ဥပမာ-
ဘာဝေန ဝုတ္တာ။ ဩပပါတိကောတိ ဣမိနာ ဂဟ္တဝါသဒုက္ခဘာဝမာဟ။
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဣမိနာ သေသဒုက္ခဘာဝံ။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာနတာ စဿ
ကာမလောကေ ခန္ဓဗီဇဿ အပုနာရောဟဝသေနောတိ ဒဿေတုံ “အနာ-
ဝတ္တိဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။

၆၈။ ဧကေလောတိ လောကိယာဘိညာဟိ အသမ္ဘိဿာ။ လောကိယပဉ္စာ-
ဘိညာယောပိ သီလာနံ အာနိသံသော တဒဝိနာဘာဝတော။ တာပိ ဒဿေတုံ
အာကဇံယျ စေ။ပ။ ဧဝမာဒိမာဟာတိ ယောဇနာ။ အာသဝါနံ အနဝ-
သေသပ္ပဟာနတော အရဟတ္တမဂ္ဂေါယေဝ ဝိသေသတော “အာသဝက္ခ-
ယော”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ အရဟတီတိ ဝုတ္တံ “အာသဝက္ခယေ ကထိတေ”တိ၊
အညထာ သဗ္ဗာပိ ဆဋ္ဌဘိညာ အာသဝက္ခယော ဧဝါတိ။ ဣမေသံ ဂုဏာနန္တိ

လောကီယာဘိညာနံ။ ယထာ ပုရိသဿ မုဏ္ဍိတံ သီသံ သီခါရိရဟိတတ္တာ န သောဘတိ။ ဧဝံ ဒေသနာယ သီသဘူတာပိ အဂ္ဂမဂ္ဂကထာ လောကီယာဘိညာရဟိတာ န သောဘတိတိ အာဟ “အယံ ကထာ မုဏ္ဍာဘိညာကထာ နာမ အဝေယျာ”တိ။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာတိ ဣဒ္ဓိ စ ဝိကုဗ္ဗနာ စ။ ဝိကုဗ္ဗနဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိမာဟ။ ဣဒ္ဓိဂ္ဂဟဏေန တဒညံ သဗ္ဗန္တ အဘိညာကိစ္စံ။ ယုတ္တဋ္ဌာနေယေဝါတိ လောကီယာဘိညာနံ နိဗ္ဗတ္တနဿ ဝိယ ဒေသနာယ ယုတ္တဋ္ဌာနေယေဝ။ ဧတေန န ကေဝလံ ဒေသနက္ကမေနေဝါယံ ဒေသနာ၊ အထ ခေါ ပဋိပတ္တိက္ကမေနပီတိ ဒဿေတိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

၆၉။ အာသဝါနံ ခယာတိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေန ခေပိတာဝသိဋ္ဌာနံ အာသဝါနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သမုတ္တိန္နနတော။ ယသ္မာ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ န ကေဝလံ အာသဝေယေဝ ခေပေတိ။ အထ ခေါ အဝသိဋ္ဌေ သဗ္ဗကိလေသေပိ။ တသ္မာ အာဟ “သဗ္ဗကိလေသာနံ ခယာ”တိ။ လက္ခဏမတ္တံ ဟေတ္ထ အာသဝဂ္ဂဟဏံ။ အာသဝါနံ အာရမ္မဏဘာဝဿပိ အနုပဂမနတော အနာသဝံ။ ယသ္မာ ပန တတ္ထ အာသဝါနံ လေသောပိ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အာသဝိရဟိတ”န္တိ။ သမာဓိ ဝုတ္တော စေတောသီသေန ယထာ “စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယ”န္တိ^၂ အဓိပ္ပါယော။ ရာဂဇော ဝိမုတ္တတ္တာ အဝိဇ္ဇာယ ဝိမုတ္တတ္တာတိ ဣဒံ ဥဇု-ဝိပစ္စနိကပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န တဒညေသံ ပါပဓမ္မာနံ အပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ။ ဣဒါနိ တမေဝ သမာဓိပညာနံ ရာဂါဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခတံ အာဂမေန ဒဿေတုံ “ဝုတ္တံ စေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမထဖလန္တိ သမထဿ ဖလံ။ လောကီယ-သမထဘာဝနာယ ဟိ ဝိပဿနာဂတာယ အာဟိတဖလဿ လောကုတ္တရ-သမထဿ သရိက္ခကဖလော စေတောဝိမုတ္တိ။ ဝိပဿနာဖလန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ အတ္တနောယေဝါတိ သုတမယဉာဏာဒိနာ ဝိယ ပရပစ္စယတံ နယဂ္ဂါဟန္တ မုဉ္ဇိတွာ ပရတောသောသာနဂတဘာဝနာမိဂမဘူတတာယ အတ္တနောယေဝ ပညာယ ပစ္စက္ခံ ကတွာ သယမ္ဘုဉာဏဘူတာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အပရပ္ပစ္စယေန ဥတွာ”တိ။

သဗ္ဗမ္မိ တန္တိ သဗ္ဗမ္မိ သတ္တရသဝိဓံ တံ ယထာဝုတ္တံ သီလာနိသံသံ။ ယထာ အာနိသံသဝန္တေ သမ္ပဒေဝ သမ္ပာဒိတေ တဒါနိသံသာ ဒဿိတာ ဧဝ ဟောန္တိ တဒါယတ္တဘာဝတော။ ဧဝံ အာနိသံသပဓာနယောဂျဘာဝေန

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၁-၁၃၊ ၁၆၇၊ ၃ ၁၀-၁၉၇၊ ၄ ၁၁-၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

ဒဿိတေ တဒါနိသံသာ ဒဿိတာ ဝေ ဟောန္တိတိ အာဟ “သမ္ပိဏ္ဏေတွာ ဒဿေန္တော”တိ။ ဂုတ္တဿေဝ အတ္တဿ ပုန ဝစနံ နိဂမနန္တိ ဂုတ္တံ “နိဂမနံ အာဟာ”တိ။ ပုဗ္ဗေတိ ဒေသနာရမ္ဘေ။ ဧဝံ ဂုတ္တန္တိ “သမ္ပန္နသီလာ”တိ ဝေမာဒိနာ အာကာရေန ဂုတ္တံ။ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိတိ ဣဒံ “သမ္ပန္နသီလာ”တိအာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝစနံ။ ဧတံ ပဋိစ္စာတိ ဧတံ သမ္ပန္နသီလဿ ဘိက္ခုနော ယထာဂုတ္တသတ္တရသဝိဓာနိသံသဘာဂိတံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ။ ဣဒမေဝ ဟိ “ဣတိ ယံ တံ ဂုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဂုတ္တ”န္တိ ဝစနံ သန္ဓာယ “သဗ္ဗမ္ပိ တံ သီလာနိသံသံ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ ဒဿေန္တော”တိ ဂုတ္တံ။ ဧတ္ထ အာဒိတော ဆဟိ အာနိသံသေဟိ ပရိတ္တဘူမိကာ သမ္ပတ္တိ ဂဟိတာ၊ တဒန္တရံ ပဉ္စဟိ လောကိယဘိညာဟိ စ မဟဂ္ဂတဘူမိကံ၊ ဣတရေဟိ လောကုတ္တရဘူမိကာတိ ဧဝံ စတုဘူမိကသမ္ပဒါနိသံသသီလံ နာမေတံ မဟန္တံ မဟာနုဘာဝံ၊ တသ္မာ တံသမ္ပာဒနေ သက္ကစ္စကာရိတာ အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

အာကဇံယျသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၇-ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဆာဒေတဗ္ဗံ ဌာနံ^၁ ဝသတိ ပဋိစ္ဆာဒေတိတိ ဝတ္ထံ။ ယံ သမာနံ ဝိယန သဗ္ဗသော မိနောတိ၊ မာနဿ ပန သမီပေ၊ တံ ဥပမာနံ။ ဥပမိယတိ တောယာတိ ဥပမာ၊ ဥပမာယ ဗောဓကဝစနံ ဥပမာဝစနံ။ ကတ္ထမိ သုတ္တေ။ အတ္ထန္တိ ဥပမိယတ္ထံ။ ပဌမံ ဥပမံ ဝတွာ တဒနန္တရံ အတ္ထံ ဝတွာ ပုန ဥပမံ ဝဒန္တော “ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေတိ”တိ ဂုတ္တော။ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတွာတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေ နယော။ ဣဒါနိ တေ စတ္တာရောပိ ပကာရေ သုတ္တေ အာဂတနယေနေဝ ဒဿေန္တော “သေယျထာပိသု ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခွေ အဂါရာတိ ခွေ ပဋိဝိဿကသရာ။ သဒ္ဓါရာတိ ၂ သမ္ပုခဒ္ဓါရာ။

သွာယန္တိ သော အယံ ဧဝံ ဥပမာဒဿနဝသေနပိ နာနာနယေနပိ ဓမ္မဒေသကော ဘဂဝါ။ ဧကစ္စာနံ ဝေနေယျာနံ အတ္တဿ သုခါဝဗောဓော ပဌမံ ဥပမာဒဿနေ ဟေတု၊ ဧဝံ ပဌမံ အတ္တဒဿနေ၊ ဥပမာယ အတ္ထပရိဝါရဏေ၊ အတ္ထေန ဥပမာပရိဝါရဏေ စာ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ “သေ နယော

သဗ္ဗတ္တာ”တိ ဣမိနာ။ ဓမ္မဓာတုယာတိ သဗ္ဗညုတညာဏဿ။ တံ ဟိ ဓမ္မဓာတု-
 ပရိယာပန္နတ္တာ ယထာဝုတ္တဓမ္မေ စ သဗ္ဗေပိ ဥေယျဓမ္မေ စ ပဒဟတိ ယထာ-
 သဘာဝတောဗုဇ္ဈတိ ဗောဓေတိ စာတိ ဓာတု၊ ဝိယန္တိ ဝါ ဓမ္မာ တောယ
 သဗ္ဗာကာရတော ဉာယန္တိ ဉာပိယန္တိ စာတိ ဓမ္မဓာတု။ တဿာ ပန သုဠု
 သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓဝသေန လဒ္ဓတ္တာ သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္တာတိ၊ ယဒဂ္ဂေန ဝါ ဥေယျံ တာယ
 သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓံ၊ တဒဂ္ဂေန သာပိဿ သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓါ ဝေါတိ အာဟ “သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္တာ”တိ။

ပကတိပရိယောဒါတဿ စိတ္တဿ အာဂန္တုကေဟိ ဥပတ္တိလေသေဟိ
 ဥပတ္တိလိဋ္ဌဘာဝဒဿနတ္ထံ သံကိလိဋ္ဌဝတ္ထဒဿနန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ “ပကတိ-
 ပရိသုဒ္ဓံ ဝတ္ထ”န္တိ။ ရဇာဒိနာတိ ဧတ္ထ ရဇော နာမ ရေဏု။ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 အဏုတဇ္ဇာရိရူမာဒိကံ ဝတ္ထဿ အပရိသုဒ္ဓိကာရဏံ သင်္ကဏှာတိ။ သဗ္ဗသော
 ကိလိဿတိ ဝိနဿတိ ဝိသုဒ္ဓိံ တေနာတိ သံကိလေသော၊ တေန သံကိလေ-
 သေန ပံသုရဇာဒိနာ သံကိလိဋ္ဌံ ဝဏ္ဏဝိနာသနေန ဝိဒူသိတံ။ မလံ မသိ။
 ဇလ္လိကာ ဝုစ္စတိ လောဏပဋ္ဌလာဒိ ဆဝိယာ ဥပရိ ဌိတံ သရိရမလံ။ အာဒိ-
 သဒ္ဓေန သရိရဇလ္လမေဝ အဿုခေဋ္ဌသိဃံဏိကာဒိကံ တဒညမလံ သင်္ကဏှာတိ။
 ဂဟိတတ္တာတိ ပရိယောနန္ဓနဝသေန ဂဟိတတ္တာ။ ရဇန္တိ သတ္တာ တေနာတိ
 ရင်္ဂံ၊ ရင်္ဂမေဝ ရင်္ဂဇာတံ ယထာ ကောပမေဝ ကောပဇာတံ။ ဥပနာမေယျာတိ
 ပက္ခိပေယျ။ နိလကတ္တာယာတိ နိလဝဏ္ဏတ္တာယ။ ပလာသနိလာဒိကေတိ
 အာဒိ-သဒ္ဓေန ကာဠသာမာဒိ သင်္ကဏှာတိ။ ဟလိဒ္ဓိကကုဓသေလာဒိကေ
 ဝိတကရဇံ။ လာခါပတ္တင်္ဂရသာဒိကေ လောဟိတကရဇံ။ မဟာရဇန-
 လောဒ္ဓကန္တုလာဒိကေ ဗန္ဓရတ္တရဇံ။ ဒုဠု ရဇိတဝဏ္ဏံ အပဘဿရံ။ တေနာဟ
 “အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏမေဓဿာ”တိ။ ဤဒိသန္တိ ဒုရတ္တဝဏ္ဏံ။ တသ္မိံ ဝတ္ထေ ရင်္ဂဇာတံ
 သယံ သုပရိသုဒ္ဓိံ သမာနံ ကိဿ ဟေတု ကေန ရတ္တဝဏ္ဏံ အပရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိတိ
 ရင်္ဂဇာတဿ နိဒ္ဒေါသတံ ဝဒတိ။ တေနာဟ “ယသ္မာ ပနာ”တိအာဒိ။

သံကိလေသပက္ခံ ဒဿေန္တေန အသံကိလိဋ္ဌမေဝ ဝတ္ထံ ဥဒါဟရိတဗ္ဗန္တိ
 ပါကဠောယမတ္ထော၊ သံကိလိဋ္ဌဝတ္ထနိဒဿနေန ပန “သိယာ န ခေါ အညောပိ
 ကောစိ ဝိသေသော”တိ အဓိပ္ပါယေန ပုစ္ဆတိ “ကသ္မာ ပနာ”တိအာဒိနာ။
 ဣတရော အတ္ထဝိသေသောတိ ဒဿေန္တော “ဝါယာမမဟပ္ပလဒဿနတ္ထ”န္တိ-
 အာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ စ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဝိသောနေဝိဓာနေ သံကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ နိဒဿေ-
 တဗ္ဗန္တိ ပဋိညာ၊ ဝါယာမမဟပ္ပလဒဿနတ္ထန္တိ ဟေတုအတ္ထော။ ယထာ
 ဟိတိအာဒိ အန္တယတ္ထော။ န တတ္ထ ဇာတိကာဠကေ ဝိယာတိအာဒိ ဗျတိရေ-
 ကတ္ထော။ သဒိသုဒါဟရဏံ ပန မလဂ္ဂဟိတကံသပါတိအာဒိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ

စိတ္တဗ္ဗိတိအာဒိ ဩပမ္ပတ္တဿ ဥပမေယျဥပနယနံ။ တတ္ထ ပကတိယာတိ အကိတ္တိမေန သဘာဝေန။ တန္တိ စိတ္တံ။ သာမညဂ္ဂဟဏံ စေတံ စိတ္တဘာဝါ-
 ဝိသေသတော။ တေနာဟ “သကလေဝီ”တိ။ ပဏ္ဍရမေဝ န သံကိလိဋ္ဌံ
 သံကိလေသေဟိ အသမန္တာဂတဘာဝတော။ နန ကိရိယာမယစိတ္တေဟိ
 ဝိပါကသန္တာနေ ဝိသေသာဓာနံ လဗ္ဘတိ။ အညထာ ကတဝိနာသာ ကတဗ္ဘာ-
 ဂမာ အာပဇ္ဇေယျံ? ကိဉ္ဇာပိ လဗ္ဘတိ။ တဿ သံကိလေသော ဝဇ္ဇုပနိဿယော၊
 အသုဒ္ဓိ ဝါ န ဟောတိ။ အသံကိလေသော ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယော၊ ဝိသုဒ္ဓိ ဝါ န
 ဟောတိ ဝေ။ ဥပက္ခိလိဋ္ဌန္တိ ပနေတံ ဥပက္ခိလေသနာရဟဿ စိတ္တဿ ဝသေန
 ဝုတ္တံ၊ န ဝိပါကပဗန္ဓဿ။ တေနာဟ “ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ”န္တိ၊
 “ပဏ္ဍရမေဝါ”တိ စ။ တဉ္စ ခေါ တိ ပန သကသန္တတိပရိယာပန္နတာယ နေသံ
 ကေဝလံ ကေတ္တနယဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ဝိပါကဓမ္မာနံ ကိလေသာသမင်္ဂိဘာဝ-
 တော။ အထ ဝါ ဥပက္ခိလိဋ္ဌန္တိ ဣမိနာ ဥပက္ခိလေသဟေတု တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနံ
 ဝိသေသာဓာနမာဟ၊ န “သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ”တိအာဒိသု ဝိယ တံသမင်္ဂိတန္တိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိသောဓိယမာနန္တိ ဝိပဿနာပညာယ အနုက္ကမေန သဗ္ဗုပက္ခိလေသေဟိ
 ဝိမောစိယမာနံ။ သက္ကာ အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ ပဘဿရတရံ ကာတုံ၊ ယတော န
 ပုန ဥပက္ခိလိဿတိ။ ဧဝန္တိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝတ္ထဿ နိဂမနံ။

ဒုဋ္ဌဂတိပရိပူရဏဝသေန ပဋိပဇ္ဇနံ ပဋိပတ္တိ။ သာ ဧဝ ကိလေသဒရထ-
 ပရိဋ္ဌာဟာဒိဝသေန ဥပါယာသဒုက္ခာ၊ ကုစ္ဆိတာ ဝါ ဂတိ ပဝတ္တိ၊ ဒုဂ္ဂတိ-
 ဟေဘူတိ ဝါ ဒုဂ္ဂတိ။ ဒုဂ္ဂတိယာ ပန ပဋိပတ္တိယာ ဂန္ဓဗ္ဗတော၊ တဿာ ဝါ
 နိပ္ပန္နဘာဝတော ကုစ္ဆိတာ၊ ဒုက္ခာ စ ဂတိတိ ဒုဂ္ဂတိ။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တောတိ ဣဒံ
 တဿာ ပဋိပတ္တိယာ ဒုဂ္ဂတိဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ န ဝိသေသနတ္ထံ။ န ဟိ
 အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ပါဏဃာတာဒိဝသေန ပဝတ္တိ။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တောတိ
 လာဘာသာယ သဗ္ဗသော ကိလိဋ္ဌစိတ္တော။ ဒူတေယျပဟိဏဂမနန္တိ ဒူတေယျံ
 ဝုစ္စတိ ဒူတကမ္မံ၊ ဂိဟိနံ ပဏ္ဍံ ဝါ သာသနံ ဝါ ဂဟေတွာ တတ္ထ တတ္ထ
 ဂမနံ၊ ပဟိဏဂမနံ ဃရာဃရံ ပေသိတဿ ဒုဒ္ဓကဂမနံ၊ ဒူတေယျဂမနံ
 ပဟိဏဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဇ္ဇကမ္မန္တိ အနနညာတေ ဌာနေ လာဘာသာယ
 ဂဟဋ္ဌာနံ ဘေသဇ္ဇံ ကရေတိ။ သံဃဘေဒကထာ ပရတော အာဂမိဿတိ။
 ဝေဠုဒါနာဒိဟိတိ ဝေဠုဒါနပတ္တဒါနပုပ္ဖဒါနာဒိဟိ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ
 ကပ္ပေတိ။ သကလဗ္ဗိတိ “အတ္ထိ အနာစာရော၊ အတ္ထိ အဂေါစရော”တိအာဒိနာ
 ဝိဘင်္ဂေ၊ အာဂတံ သဗ္ဗမ္ပိ အနာစာရံ အဂေါစရဉ္စ စရဏဝသေန ပရိပူရေတိ။

“နိရယမ္ပိ။ပ။ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ”တိ ဝတ္ထာ တတ္ထ ပေတ္တိဝိသယဂမနံ ဒဿေန္တော “သမဏယက္ခော နာမ ဟောတိ”တိအာဒိမာဟ။

သုတ္တပက္ခေ ပရိသုဒ္ဓန္တိ သဗ္ဗသော ဝိသုဒ္ဓံ အသံကိလိဋ္ဌံ။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ဝေ ပရိယောဒါတံ၊ ပဘဿရန္တိ အတ္ထော။ သုရတ္တဝဏ္ဏမေဝဿာတိ သုဠ၊ ရတ္တဝဏ္ဏမေဝ အဿ။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏမေဝဿာတိ နီလဝဏ္ဏောပိဿ ပရိသုဒ္ဓေါ စ ဘဝေယျာတိ ဝေမာဒိံ သန္တာယာဟ “ကဏ္ဍပက္ခေ ဝုတ္တပစ္စနိကေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ ရင်ဇာတန္တိအာဒိ ပန တတ္ထ ဝုတ္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဋိပတ္တိသုဂတိအာဒိသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ပဋိပတ္တိဒုဂ္ဂတိအာဒိသု ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိသုဒ္ဓဝိတ္တောတိ သုဒ္ဓါသယော။ ဒသ ကုသလကမ္မပထေ ပရိပူရေတိတိ ဣဒံ ကဏ္ဍပက္ခေ “ဒသ အကုသလကမ္မပထေ ပရိပူရေတိ”တိ ဝုတ္တဿ ပဋိပက္ခဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ တတ္ထ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟဏေန ကမ္မပထသံသန္တနနယေန ကမ္မပထံ အပ္ပတ္တာယ စ အဂါရိယဿ တဏှာရူပါယ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိယာ သင်္ဂဟော ဣတ္ထိတော၊ ဧဝံ ဣဓာပိ အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဂဟဏေန အလောဘာဒေါသာမောဟဝသေန ပဝတ္တာ အဂါရိယဿ သမ္မာပဋိပတ္တိ သင်္ဂဟိတာတိ ဒဠဗ္ဗံ၊ န ကမ္မပထပ္ပတ္တာဝါတိ။ မနုဿမဟန္တတန္တိ ဇာတိရူပဘောဂါမိပတေယျာဒိဝသေန မနုဿေသု မဟန္တဘာဝံ။ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အညေသံ ဒေဝါနံ အဘိဘဝေါ ဒေဝမဟန္တတာ။ ပဋိပတ္တိ သုဂတိယာ ဘာဇိယမာနတ္တာ “အနာဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ”တိ တထာ အနာဂါမိဘာဝနံ ပါပေတွာ ဌပိတာ။ ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန သုခါနုဘဝဌာနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ ကဒဘာဝတော အသညိဘဝံ အနာဒိယန္တော “ဒသသု ဝါ မြဟ္မဘဝနေသု”တိအာဒိမာဟ။

၇၁။ သကဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂေါ အဘိဇ္ဈာယနဌေန အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာယနာတိ အတ္ထော။ ပရဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂေါ ဝိသမံ လုပ္ပတိတိ ဝိသမလောဘော။ ဧဝမ္ပိ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာနံ ဝိသေသော ဟောတိတိ ဒဿေန္တော “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္တနော သန္တကံ တံသဒိသဉ္စ ယုတ္တဋ္ဌာနံ။ ယံ ယာစိတံ၊ အပ္ပကသိရေန ဝါ သက္ကာ လဒ္ဓု၊ တံ ပတ္တဋ္ဌာနံ။ ပရဒါရဂရဒါရာတိ အယုတ္တဋ္ဌာနံ။ ယံ အပတ္တနိယံ၊ ယဿ ဝါ ပတ္တနာယ ဗျသနံ အာပဇ္ဇတိ၊ တံ အပ္ပတ္တဋ္ဌာနံ။ ထေရေတိ မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရော၊ ယေန အဋ္ဌကထာ ပေါတ္ထကံ အာရောပိတာ။ သော ဟိ အန္တေဝါသိကေသု သာကစ္ဆန္တေသု ဝေမာဟ။ သောပိ ဣမသ္မိံယေဝ သုတ္တေ ဝိနိဗ္ဗောဂေါ န လုပ္ပတိစိတ္တသံကိလေသဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တေနာဟ “ယုတ္တေ ဝါ”တိအာဒိ။

အယောနိသောမနသိကာရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ ဒုက္ခဿေဝ ဥပ္ပါဒနတော န ကောစိ လောဘော အဝိသမော နာမ။ အဘိဇ္ဈာယနဋ္ဌေနာတိ ယဿ ကဿစိ အာရမ္မဏဿ ယုတ္တဿ အယုတ္တဿ အပ္ပတ္တဿ စ အဘိဇ္ဈာယနဝသေန အဘိပတ္တနာဝသေန စ ပဝတ္တာတဏှာ အဘိဇ္ဈာတိ လောဘတော နိဗ္ဗိသေသန္တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “ဧကတ္ထမေတံ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ။ ဂူသေတိတိ သဘာဝသန္တိ အသံကိလေသံ ဝိနာသေတိ အဝိသုဒ္ဓံ ကရေတိ။ တေနာဟ “ဩဘာသိတုံ န ဒေတိ”တိ။ “ဣမေ သတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ”တိ သတ္တေသု ဗျာပဇ္ဇနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ ဗျာပါဒေါ နဝိဇ္ဇာ အာဃာတဝတ္ထုသန္တဝေါ ဝုတ္တော။ ကောဇော ပန သင်္ခါရေသုပိ ပဝတ္တနတော ဒသဝိဇ္ဇာအာဃာတဝတ္ထုသန္တဝေါ ဝုတ္တော။ ဥဘယမ္ပိ ပဋိသမေဝ၊ ပဝတ္တနာနတ္တတော ဘိဒ္ဓိတွာ ဝုတ္တော။ ကုဇ္ဈနဝသေနေဝ ဝိတ္တပရိယောနန္တေနာ “အက္ခောန္တိ မံ အဝဓိ မ”န္တိအာဒိနာ။

သုဋ္ဌ၊ ကတံ ကရဏံ သုကတံ၊ တဿ ပုဗ္ဗကာရိတာလက္ခဏဿ ဂုဏဿ ဝိနာသနော ဥဒကပုဉ္ဇနိယာ ဝိယ သရိရာနဂတံ ဥဒကံ ပုဉ္ဇန္တော မက္ခော။ တထာ ဟိ သော ပရေသံ ဂုဏာနံ မက္ခနဋ္ဌေန “မက္ခော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒါနိ အနဂါရိယဿ ဝါတိအာဒိနာ သင်္ခေပေန ဝုတ္တတ္ထံ ဝိတ္တာရေန ဒဿေတုံ “အနဂါရိယောပီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိသိန္နကထာပရိကထာဒိဝသေန ဓမ္မဿ ကထာ ဓမ္မကထာနယော၊ ကေတ္တာဒိဓမ္မနီတိ ဧဝ ဝါ။ ပကရဏံ သတ္တ ပကရဏာနိ၊ တတ္ထ ကောသလ္လံ ဓမ္မကထာနယပကရဏကောသလ္လံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝိနယက္ကမေ စတူသု မဟာနိကာယေသု စ ကောသလ္လံ သင်္ဂဏှာတိ။ အစိတ္တိကတောတိ စိတ္တိကာရရဟိတော။ ယထာ စာယန္တိ ဣမိနာယထာယံ မက္ခောစိတ္တံ ဒူသေတိ၊ ဧဝံ ပဋ္ဌာသောပိစိတ္တံ ဒူသေတိ၊ တသ္မာ ဥပတ္တိလေသောတိ ဒဿေတိ။ အနိယတာ ဂတိ နိယာမောက္ကမနာဘာဝတော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန “ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတေ ပုဂ္ဂလေ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ‘တွမ္ပိ ဣမသ္မိ’ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတော၊ တွမ္ပိ သီလမတ္တေ ဌိတော အဟမ္ပိ’တိ” ဧဝံဒါဒိနံ သင်္ဂဟော။ ယုဂ္ဂါဟဂါဟိတိ “တဝ ဝါ မမ ဝါ ကော ဝိသေသော”တိ အသမ္ပိ သမံကတွာ သမရုဂ္ဂါဟဂဏှနကော။ ဝီယနာ ဥသုယနာ။ အတ္တနော သမ္ပတ္တိယာ နိဂူဟနံ တဿ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝါသဟနေန ဟောတိတိ “ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝံ အသဟမာနံ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ ကာရဏေ ဟိ ဂဟိတေ ဖလမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိတိ။ အညထာ အတ္တနော ပဝေဒနကပုဂ္ဂလော ကေရာဋီကော၊ “နေကတိကဝါဏိဇော”တိပိ ဝဒန္တိ။

သပ္ပမုခါ မစ္ဆဝါလာ ဧကော မစ္ဆဇာတိ အာယတနမစ္ဆော။ တေနာဟ
“အာယတနမစ္ဆော နာမာ”တိအာဒိ။ ဗဒ္ဓစရောတိ အန္တေဝါသိ။

သဗ္ဗသော အမဒ္ဓိတသဘာဝေန ဝါတဘရိတဘတ္တသဒိသဿ ထဒ္ဓဘာဝဿ
အနောနမိတဒဏ္ဍသဒိသတာယ ပဂ္ဂဟိတသိရအနိဝါတဝုတ္တိကာရဿ စ ကရ-
ဏတော ဝါတဘရိတ။ပ။ကရဏော။ တဒုတ္တရိကရဏောတိ ယံ ယေန ကတံ
ဒုစ္စရိတံ ဝါ သုစရိတံ ဝါ၊ တဒုတ္တရိ၊ တဿ ဒွိဂုဏံ ဝါ ကရဏော။ အတ္တနော
မဏ္ဍနာဒိအတ္ထံ ပရေန ကတံ အလင်္ကာရာဒိ။ ပရိယာပုဏာတိ ဝါ ကထေတိ
ဝါ အတ္တနော ဗလာနုရူပံ။ ကာမံ နိကာယဒ္ဓယဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန ပဝတ္တော
သေဝိတဗ္ဗမာနော ဧဝါ တထာဝိဿ သံကိလေသပက္ခတ္တာ ဝုတ္တံ “မာနံ
အနိဿာယာ”တိ။

ဥဏ္ဍတိဝသေနာတိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟဏ-
ဝသေန။ ပုဗ္ဗေ ကေနစိ အတ္တာနံ သဒိသံ ကတွာ ပစ္ဆာ တတော အဓိကတော
ဒဟနတော ဥပ္ပဇ္ဇနကော အတိမာနော။ မဒ္ဓဂ္ဂဟဏာကာရော ဇာတိအာဒိ
ပဋိစ္စ မဇ္ဇနာကာရော၊ သောဝိ အတ္တတော မာနော ဧဝ။ ပမာဒေါ တထာ-
ပဝတ္တော စိတ္တုပ္ပါဒေါ။

ကဿ လောဘမာဒိ ကတွာ ဒဿတိတိ လောဘဿ အာဒိတော
ဂဟဏေ။ ကာရဏံ ဝိဘာဝေတုကာမော ပုစ္ဆတိ။ ပဌမုပ္ပတ္တိတောတိ တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ သဗ္ဗပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ သတ္တာနံ ဟိ ယထာဓိဂတံ ဈာနာဒိ-
ဝိသေသံ အာရဗ္ဗ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိယ ယထာလဒ္ဓံ ဥပပတ္တိဘဝံ အာရဗ္ဗ နိကန္တိ
ဧဝ။ တေနာဟ “သဗ္ဗသတ္တာန”န္တိအာဒိ။ ယထာသမ္ဘဝံ ဣတရေတိ ဣတရေ
ဈာပါဒါဒယော ယထာပစ္စယံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လောဘဿ ဝိယ အာဒိတော အသု-
ကဿ အနန္တရံ အသုကောတိ ဝါ န နေသံ နိယမော အတ္တိတိ အတ္တော။ ကိ
ပန ဧတေ သောဠသေဝ စိတ္တဿ ဥပတ္တိလေသ၊ ဥဒါဟု အညေဝိ သန္တိတိ
အနုယောဂံ သန္ဓာယ အညေဝိ သန္တိတိ ဒဿေန္တော “န စ ဧတေ”တိ-
အာဒိမာဟ။ ယဒိ ဧဝံ ကဿ ဧတ္တကာ ဧဝ ဣဓ ဝုတ္တာတိ။ နယဒဿန-
ဝသေနာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဧတေန ပန။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ တေန
ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စ ဣတ္ထုစိစိကိစ္ဆာအတ္တုက္ကံသနပရဝဗ္ဗနဆမ္ဘိတတ္တာ ဘိရုကတာ-
အဘိရိကာနောတ္တပ္ပအတြိစ္ဆတာပါဝိစ္ဆတာမဟိစ္ဆတာဒယော သင်္ဂဟိတာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇၂။ သံကိလေသံ ဒဿေတွာတိ သံကိလိဋ္ဌဝတ္တနိဒဿနေန သင်္ခေပေန
 ဝုတ္တံ သံကိလေသံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတွာ။ ခေါဒါနံ ဒဿေန္တောတိ
 ဧတ္တာပိ ဒေသေ နယော။ ဧဝံ ဇာနိတွာတိ “အဘိဇ္ဈာ ဝိသမလောဘော
 ဧကန္တေနဝ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ သဘာဝတော သမုဒယတော
 နိရောဓတော နိရောဓပါယတော စ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ စေဝ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဒွယ-
 ပညာယ စ ဇာနိတွာ။ ပဇာဟတီတိ ဧတ္ထ အစ္စန္တပ္ပဟာနမေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ
 ဒဿေန္တော “သမုန္တေဒပ္ပဟာနဝသေန အရိယမဂ္ဂေန ပဇာဟတီ”တိ အာဟ။
 အရိယမဂ္ဂေနာတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ တေန ဟိ ပဟာနံ ဣဓ သဗ္ဗဝါရေသု
 အဓိပ္ပေတံ။ ကိလေသပဋိပါဒ်ဉ္စ ဣဓ ကိလေသာနံ ဒေသနာက္ကမော။ မဂ္ဂပဋိပါဒ်ဉ္စ
 ပန စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဒေသနာက္ကမောပိ တာယ ဒေသနာယ ပဋိပဇ္ဇနက္က-
 မောပိ တာယ ပဋိပတ္တိယာ ဥပ္ပတ္တိက္ကမောပိ။ တတ္ထ ယေ ယေ ကိလေသာ
 ယေန ယေန မဂ္ဂေန ပဟိယန္တိ၊ မဂ္ဂပဋိပါဒ်ဉ္စ အနောလောကေတွာ တေသံ
 တေသံ ကိလေသာနံ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟာနဒဿနံ ကိလေသပဋိပါဒ်ဉ္စ
 န ကိလေသာနံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော ဣဓ ဒေသနာက္ကမော စာတိ ဒဿေန္တော
 “အဘိဇ္ဈာ ဝိသမလောဘော”တိအာဒိမာဟ။ ယေန ယေန ပန မဂ္ဂေန ယေ
 ယေ ကိလေသာ ပဟိယန္တိ မဂ္ဂါနုပုဗ္ဗိယာ၊ တေန တေန မဂ္ဂေန တေသံ
 တေသံ ကိလေသာနံ ပဟာနဒဿနံ မဂ္ဂပဋိပါဒ်ဉ္စိယာ ပဟာနဒဿနန္တိ
 ဒဿေန္တော “သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနာ”တိအာဒိမာဟ။

ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေတိ “သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ အာ-
 ဂတော ဣမသ္မိံ ပဟာနဝါရေ။ ဣမေ ကိလေသာတိ ဣမေ ယကာဝုတ္တာ
 ကိလေသာ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ ဝါ ဟောန္တု သေသမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ ဝါ
 ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတမဂ္ဂပဋိပါဒ်ဉ္စိဝသေန။ တတ္ထ ပန ယေ တတိယမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ၊ တေသံ
 အနာဂါမိမဂ္ဂေနဝ ပဟာနေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ယေသံ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝိဇ္ဇာနံ
 ဣဓ သင်္ဂဟေ ကာရဏံ ပစ္ဆာ ဝတ္ထုကာမေန အဂ္ဂမဂ္ဂဝိဇ္ဇာနံ အနာဒိယိတွာ
 ကသ္မာ တတိယမဂ္ဂဝိဇ္ဇာနမေဝ ဂဟဏံ ကတန္တိ အာဟ “အယမေတ္ထ
 ပဝေဏိမဂ္ဂါဂတော သန္တဝေါ”တိ၊ အယံ ဣမဿ သုတ္တဿ တေသ္မိံ
 ဌာနေ အာစရိယပဝေဏိယာ ကထာမဂ္ဂေါ တတော အာဂတော အတ္ထ-
 သန္တဝေါ အတ္ထတတွန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝိဇ္ဇာနံ ဣဓ သင်္ဂဟေ
 ကာရဏံ ပစ္ဆာ ဝတ္ထုကာမော အဂ္ဂမဂ္ဂဝိဇ္ဇာနံ အဂ္ဂဟဏေ ယုတ္တိံ ဒဿေန္တော
 “သော ဓာ”တိအာဒိမာဟ။ တေနာတိ စတုတ္ထမဂ္ဂေန။ သေသာနန္တိ

ဗျာပါဒါဒိနံ။ ယေဝီတိ မက္ခာဒိကေ သန္ဓာယာဟ။ တံသမုဋ္ဌာပကဓိတ္တာနန္တိ
 တေသံ မက္ခာဒိနံ သမုဋ္ဌာပကဓိတ္တုပ္ပါဒါနံ။ တတ္ထ မက္ခပဋ္ဌာသဇ္ဈဿာမစ္ဆရိယ-
 သမုဋ္ဌာပကံ ပဋိသဒ္ဓယစိတ္တံ၊ ဝိသေသတော ပဉ္စကာမဂုဏလောဘေန သဋ္ဌော
 မာယာဝီ စ ဟောတိ၊ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ စ အနာဂါမိမဂ္ဂေနဝ
 နိရဝသေသတော ပဟိယတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “တံသမုဋ္ဌာပကဓိတ္တာနံ အပ္ပဟိ-
 နန္တိ”တိ။ တေပိ သုပ္ပဟိနာ ဟောန္တိတိ သမ္ပန္နော။ တန္တိ ပဌမမဂ္ဂေနဝ
 ပဟာနံ ပုဗ္ဗာပရေန န သန္ဓိယတိ “ယထောမိ ခေါ”တိ ဧတ္ထ ဩဓိဝစနဿ
 မဂ္ဂတ္ထယဝါစကတ္တာ။ ရတနတ္ထယေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ နာမ အရိယကန္တသီလံ
 ဝိယ သောတာပန္နဿ အင်္ဂါနိ၊ တေစ ပဟာနတော ပစ္ဆာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တသ္မာ
 ဇ္ဇေဝ ဝုတ္တပ္ပဟာနံ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနမေဝါတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ တေသံ ဇုန္တာမတ္တ-
 မေဝ ယထာဝုတ္တပဟာနဿေဝ ဝသေန အဝေစ္စပ္ပသာဒါနံ ဩဓိသော
 ပဟာနဿ ဝိဘာဝိတတ္တာ၊ သွာယမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ယုတ္တိတောပိ ပကာသိ-
 တောယေဝ။

၇၄။ ဧကမေကေန ပဒေန ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယတော ဧကမေကဿပိ
 ဥပက္ကိလေသဿ သဘာဝါဒိတော ဒဿနံ နိယျာနမုခံ ဟောတိ၊ တထာ စေဝ
 ဟေဋ္ဌာ သံဝဏ္ဏိတံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂဝသေန ပဟာနံ ဝတ္တာ ပသာဒဿ ဥဒ္ဓုဋ္ဌတ္တာ
 ဝုတ္တံ “အနာဂါမိမဂ္ဂေန လောကုတ္တရပ္ပသာဒေါ အာဂတော”တိ။ ယဒိ
 ဧဝံ ကသ္မာ “လောကိယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ? “ဇုတိပိ သောဘဂဝါ”တိ-
 အာဒိနယပ္ပဝတ္တဿ လောကိယတ္တာ။ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏော ဧဝ ဟိ လောကုတ္တရော
 ပသာဒေါ။ “ဇုတိပိ သောဘဂဝါ”တိအာဒိဝစနေန လောကိယံ၊ အဝေစ္စပ္ပ-
 သာဒဝစနေန လောကုတ္တရန္တိ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကံ ပသာဒံ
 ဒဿန္တော။ အဝေစ္စ ရတနတ္ထယဂုဏေ ယာထာဝတော ဥတ္တာ ပသာဒေါ
 အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ။ သော ပန ယသ္မာ မဂ္ဂေနာဂတတ္တာ ကေနစိ အကမ္မနိယော
 အပ္ပမံသိယော စ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အစလေန အစ္စုတေနာ”တိ။ တတ္ထ
 လောကုတ္တရော သဗ္ဗသော ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိသု သမ္မောဟံ ဝိဒ္ဓိသေန္တော တတ္ထ
 ကိစ္စတော ပဝတ္တတိ၊ ဇုတရော အာရမ္ပဏဝသေန တေ အာရပ္ပ။ တံ ဝိမိန္တိ
 တံ တဿ ဥပ္ပန္နပ္ပကာရံ။ အနုဿတိဋ္ဌာနာနီတိ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနာနီ။

၇၅။ သောမနဿာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဉာဏာဒိနိ သင်္ဂဏာတိ။ စော-
 ရာနံ အဘိဏ္ဍံ သဗ္ဗရဏဋ္ဌာနတာယ ပစ္စန္တဂဟဏံ။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ “အသု-
 ကသ္မိဉ္စ ဌာနေဇ္ဇမေ စိမေ စောရာ ဧဝ္ဗ ဧဝ္ဗ ဝိနာသိတာ”တိ ပစ္စဝေက္ခတော
 ရညော ဝိယ။

ယော ယော ဩဓိ ယထောဓိ။ ယထာ-သဒ္ဓေါ ဗျာပနိစ္ဆာယံ၊ ခေါ-
သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေတိ ဒဿန္တော “သကသကဩဓိဝသေန ဓတ္တမေဝ
ဟောတိ”တိအာဒိမာဟ။ တေန “ဝန္တ”န္တိအာဒိသုပိ အဝဓာရေတဗ္ဗန္တိ
ဒဿတိ။ သကသကဩဓိဝသေနာတိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “ဒွေ
ဩဓိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယံမဂ္ဂဝဇ္ဈာတိ ယေန မဂ္ဂေန အနဝသေသ-
တော ပဟာတဗ္ဗာ။ အနဝသေသပ္ပဟာနဝသေန ဟိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာနံ ကိလေ-
သာနံ တဒညမဂ္ဂဝဇ္ဈေဟိ အသမ္ဘိဿတာ၊ အညထာ ယေ သကသကဩဓိ-
ဝသေန ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ၊ တေ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ပဟိနာပါယဂမနိယာဒိသဘာဝါ
ဝေ တေဟိ ပဟိယန္တိတိ ပဟာနဝသေန သမ္ဘိဿာ သိယုံ။ တေန တေယေဝ
ပဟိနာ ဟောန္တိတိ ဧတ္တာပိ ဒေသေဝ နယော။ တတုတ္တရိဒီတိ တတော
ပဟာနနိမိတ္တသောမနသုပ္ပတ္တိတော ဥဒ္ဓမ္ဘိ။ ပဋိပက္ခေသု ဩဓိသော ပဝတ္တိ-
ကိစ္စတ္တာ ဩဓိတိ ဟေဋ္ဌာ တယော မဂ္ဂါ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ဟိတိအာဒိ ဝုတ္တဿေ-
ဝတ္ထဿ ဝိဝရဏံ။ ဣမဿ ဘိက္ခုနောတိ အနာဂါမိ သန္ဓာယာဟ။ တေန
ဝုတ္တံ “ဟေဋ္ဌာမဂ္ဂတ္တယေန ဓတ္တ”န္တိ။

ကေမိ ဓတ္တမ္ပိ ဂဏှန္တိ၊ နယိဒမေဝန္တိ ဒဿနတ္ထံ “ဝန္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ယံ
ယေန ဝန္တံ၊ သော ပုန တံ အာဒိယတိ။ တေနာဟ “အနာဒိယနဘာဝ-
ဒဿနဝသေနာ”တိ။ ဝန္တမ္ပိ ကိဉ္စိ သသန္တတိလဂ္ဂံ သိယာ၊ နယိဒမေဝန္တိ ဒဿ-
နတ္ထံ “ပုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “သန္တတိတော ဝိနိမောစနဝသေနာ”တိ။ မုတ္တမ္ပိ
ကိဉ္စိ မုတ္တဗန္ဓနာ ဝိယ ဖလံ ကုဟိဉ္စိ တိဋ္ဌတိ၊ န ဝေမိဒန္တိ ဒဿနတ္ထံ “ပဟိန”န္တိ
ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ကွမိ အနဝဋ္ဌာနဒဿနဝသေနာ”တိ။ ယထာ ကိဉ္စိ ဒုန္နိဿဋ္ဌံ
ပုန အာဒိယ သမ္ပဒေဝ နိဿဋ္ဌံ ပဋိနိဿဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝိပဿနာယ နိဿဋ္ဌံ
အာဒိန္ဓသဒိသံ မဂ္ဂေန ပဟိနံ ပဋိနိဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ “ပဋိနိဿ-
ဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “အာဒိန္နပုပ္ဖဿ ပဋိနိဿဂ္ဂဒဿနဝသေနာ”တိ။ န
ကာပုရိသေန ဝိယ ပရမ္ပုခေန နိဿဋ္ဌံ၊ အထ ခေါ အဘိမုခေနေဝ နိဿဋ္ဌန္တိ
ဒဿနတ္ထံ “ပဋိနိဿဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ပဋိပုခံ ဝါ”တိအာဒိ။ ဥပဂန္တဗ္ဗ-
တောတိ အတ္တနော ဟိတသုခံ ပစ္စာသိသန္တေန ဧကန္တေန အဓိဂန္တဗ္ဗတော။
ဓာရဏတောတိ တံသမင်္ဂီနံ အပါယပါတတော သန္ဓာရဏေန။ ဂစ္ဆော
“ဝေဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ “ဝိဒန္တိ ဧတေနာ”တိ၊ ဝေဒေဟိ ဉာဏေဟိ ဂတော ပဋိ-
ပန္နောတိ ဝေဒဂူ။ အဘိဇညာတိ ဇာနေယျ။ ဝေဒဇာတာတိ ဥပ္ပန္နသောမ-
နဿာ။ ဉာဏံ “ဝေဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ “ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝေဒေတိ”တိ။ သောမနဿံ
“ဝေဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ အာရမ္မဏရသံ ဝိန္တတိ အနုဘဝတိတိ။

ဥပ္ပန္နန္တိ အဝေစ္စပ္ပဿာဒံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နန္တိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ ဝေဒန္တိ “သောမနဿံ သောမနဿမယဉာဏဉာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ။ အတ္ထဝေဒန္တိ အတ္ထေ ဟေတုဖလေ ဝေဒံ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ ဓမ္မေ ဟေတုမှိ ဝေဒံ။ တေနာဟ “အဝေစ္စပ္ပဿာဒဿ ဟေတု”န္တိအာဒိ။ ဣဓ ဓမ္မတ္ထသဒ္ဓါ ဟေတုဖလပရိယာယာတိ ဣမမတ္တံ ပါဠိယာ ဧဝံ ဒဿေတုံ “ဝုတ္တုဉ္ဇေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တမေဝ အတ္ထုန္တ ဓမ္မန္တောတိ အတ္ထော ဓမ္မောတိ စ ဝုတ္တံ အဝေစ္စပ္ပဿာဒနိမိတ္တံ ယထာဝုတ္တံ ကိလေသပ္ပဟာနဉ္စ။ အတ္ထဓမ္မာနိသံသဘူတံ ဝေဒန္တိ ယထာဝုတ္တ-အတ္ထဓမ္မာနိသံသဘူတံ သောမနဿမယဉာဏသင်္ခါတံ ဝေဒဉ္စ။ ပါမောဇ္ဇန္တိ တရုဏပီတိ အာဟ။ ပစ္စဝေက္ခဏာကာရပ္ပဝတ္ထေနာတိ ဧတေန ပစ္စဝေက္ခဏာ ဧဝေတ္ထ အနဝဇ္ဇသဘာဝတာယ ဓမ္မောတိ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝီတိ ဇာယတိတိ ပရပ္ပစ္စယံ ဗလဝပီတိမာဟ။ ဝီဏိတမနဿာတိ ပဿဒ္ဓိအာဝဟေဟိ ဥဠာရေဟိ ဝီတိဝေဂေဟိ တိတ္တစိတ္တဿ။ ကာယောတိ နာမကာယော။ ဂူပသန္တဒရထောတိ ကိလေသပရိဠာဟာနံ ဒူရိဘာဝေန သုဠု ဥပသန္တဒရထော။ ပစ္စဝေက္ခဏဟေတုကံ စိတ္တဿ သမာဓာနံ ဣဓ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “အပ္ပိတံ ဝိယ အစလံ ဟိဋ္ဌတိ”တိ။

၇၆။ ကာမံ “ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပဿာဒေန သမန္နာဂတောမှိ၊ ဓမ္မေ သံသေ အဝေစ္စပ္ပဿာဒေန သမန္နာဂတောမှိ”တိ ဣဒမ္ပိ တဿာ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ပဝတ္တိအာကာရပကာသနမေဝ၊ ဣဒံ ပန ဝိသေသတော ရတနတ္ထယေ ဥပ္ပန္နသောမနဿာဒိပ္ပကာသနပဒံ။ “ယထောဓိ ခေါ ပနာ”တိ ဣဒမ္ပိ သဝိသေသံ ပစ္စဝေက္ခဏာကာရပ္ပကာသနပဒန္တိ အဓိပ္ပါယေန “ဣဒါနိ ယထောဓိ။ ပ။ ပကာသေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ စတ္တာရောပိ ပန ဝါရာ ပစ္စဝေက္ခဏာကာရပ္ပကာသနဝသေန စေဝ သောမနဿာဒိအာနိသံသဒဿနဝသေန စ ဝုတ္တာတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ ဥဘယတ္တာပိ ဥဘယဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ယဒိပိ အရိယမဂ္ဂေါ ကေစိတ္တက္ခဏိကော န ပုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဋိပက္ခဿ ပန တေန သုပ္ပဟိနတ္တာ တံသမဂ္ဂိ အပရိဟာနဓမ္မော တံသိလာဒိဘာဝေန ဝုစ္စတိတိ အာဟ “တဿ အနာဂါမိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ သီလက္ခန္တံ ဒဿေတိ”တိအာဒိ။ “ဧဝံဓမ္မာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသု”န္တိအာဒိသု ဝိယ ဣဓ ဓမ္မသဒ္ဓေါ သမာဓိပရိယာယောတိ အာဟ “သမာဓိက္ခန္တံ ပညာက္ခန္တုန္တံ ဒဿေတိ”တိ။ တထာ ဟိ သောသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ကောရမ္ပဏေ အဝိက္ခိပမာနေ အဝိပ္ပကိဏ္ဍေ အဝိသဋ္ဌေ ကတွာသမံ၊ သမ္ပာ စ အာဒဟန္တော တထာ တေ ဓာရေတိတိ စ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ

အရဟတီတိ ဓမ္မောတိ စ ဝုစ္စတိ။ အနေကရူပါနန္တိ အနေကပ္ပကာရာနံ။ အန္တရာယော နာမ အပ္ပုဋ္ဌိလဒ္ဓဿ ဝါ အလဟ္တနဝသေန၊ ပဋ္ဌိလဒ္ဓဿ ဝါ ပရိဟာနဝသေန၊ တဒုဘယမ္ပိ ဣဓ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော “မဂ္ဂဿ ဝါ”တိ- အာဒိမာဟ။ နေဝဿ တံ ဟောတိ အန္တရာယာယာတိ တဿ အနာဂါမိနော ပိဏ္ဍုပါတဘောဇနံ နေဝ ဟောတိ အန္တရာယာယ ဥက္ကံသဂတာယ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနတော။ တဉ္ဇဿာ ဥက္ကံသဂမနံ ဟတပဋိပက္ခတ္တာတိ ဒဿေန္တော “မဂ္ဂေန ဝိသုဒ္ဓိဗိက္ခိတ္တာ”တိ အာဟ။

•တ္တာတိ တေသ္မိံ အန္တရာယာဘာဝေ။ တေဒေဝ ဝိသုဒ္ဓိဗိက္ခိတ္တမေဝ ကာရဏံ။ ဣတ္ထ စ “နေဝဿ တံ ဟောတိ အန္တရာယာယာ”တိ ဣမိနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပဟာနံ အနာဂါမိမဂ္ဂေနောတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။ အနာဂါမိနော ဟိ သဗ္ဗသော ကာမရာဂေါ ပဟိနော ဟောတိ၊ ရသတဏှာယ အဘာဝတော တာဒိသပိဏ္ဍုပါတပရိဘောဂေါ အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေ ကထဉ္စိပိ အန္တရာယာယ န ဟောတိတိ။ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝတ္ထ”န္တိ ဝဒန္တော ဘဂဝါ အာဒိမိ အတ္တနာ ဥပနိတဝတ္ထုပမံ အနုသန္ဓေဟိ။ ဥဒကဿ အစ္စဘာဝေါ ပင်္ဂသေဝါလပဏကာဒိမလာဘာဝေန ပသန္ဓတာယ၊ တဗ္ဗိပရိယာယတော ဗဟလတာတိ အာဟ “အစ္စန္တိ ဝိပ္ပသန္ဓ”န္တိ။ ဝဏ္ဏနိဘာယ ဝိဂတသံကိလေသတာယ သမုဇ္ဇလနံ ပဘဿရတာယ ဝတ္ထဿ၊ တံ ပရိယောဒါတန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ အာဟ “ပရိယောဒါတံ ပဘဿရတာယာ”တိ။ ဥက္ကံ ဗန္ဓေယျာတိ အင်္ဂါရကပလ္လံ ယထာ ဒါရုဃဋ္ဌိကင်္ဂါရာဒိကေန န ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ တနုမတ္တိကာလေပါဒိနာ ဗန္ဓေယျ။ မေဃပဋ္ဌလတော ဝေရုပ္ပဝါတဓာရာသံဃဋ္ဌနတော ဝိဇ္ဇုတာ ဝိယ ကေဝလံ ဝါတဓာရာသံဃဋ္ဌနဇနိတာ ပဘာ ဥက္ကာပဘာ၊ သာ ပန ယသ္မာ ဒိန္နံ ဝါတဓာရာနံ ဝေဂသမ္ပူတသံဃဋ္ဌနဟေတုကာ၊ တသ္မာ ကာရဏဝသေန “ဝါတဝေဂေါ ဥက္ကာ”တိ ဝုတ္တံ။

၇၇။ ယထာနုသန္ဓိဝသေနာတိအာဒိမိ ဥဋ္ဌိတဒေသနာယ အနုရူပါ အနုသန္ဓိ ယထာနုသန္ဓိ၊ တဿာ ဝသေန။ ဗျတိရေကဒဿနံ ဝိယ ဟိ သာဓေတဗ္ဗဿ အာဒိမိ ဥဋ္ဌိတဒေသနာယ ပဋိပက္ခဒဿနမ္ပိ အနုရူပဒေသနာဝ သမ္ပဒေဝ ပတိဋ္ဌာပနဘာဝတော၊ ယထာ တံ အာဝတ္တဟာရယောဇနာယံ ဝိသဘာဂဓမ္မာဝတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ယထာနုသန္ဓိဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္တံ ဝိတ္တာရေန္တော တပ္ပသင်္ဂေန ဣတရေပိ အနုသန္ဓိ ဒဿေတုံ “တယော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဗာဟိရေသု ဝတ္ထုသု။ အသတိ ပရိတဿနာတိ တဏှာဒိဋ္ဌိပရိတဿနာဘာဝေါ။ ဝိသန္တိတသုတ္တဝသေနာတိ “ဣဓ ဘိက္ခု

ကေစ္စဿာ”တိအာဒိနာ^၁ ဝိဿဇ္ဇိတသုတ္တဝသေန။ ယေန ဓမ္မေနာတိ သီလာဒိ-
 ဝေါဒါနဓမ္မေသု အက္ခန္တိယာဒိသံကိလေသဓမ္မေသု စ ယေန ယေန ဓမ္မေန။
 ဆ အဘိညာ အာဂတာတိ ဣမိနာ “အနုရူပဓမ္မဝသေန ဝါ”တိ ဝုတ္တဝိကပုံ
 ဒဿေတိ၊ သေသေဟိ “ပဋိပက္ခဝသေန ဝါ”တိ ဝုတ္တဝိကပုံ။ အက္ခန္တိယာ ဟိ
 ကကရူပမောဝါဒေါ^၂ ပဋိပက္ခော၊ တထာ ဒိဋ္ဌိယာ “နေတံ မမ၊ နေသော-
 ဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝံ ပဋိဘာဂါ သုညတာကာရေန။ သေသ-
 ဒ္ဓယေပိ သေဝ နယော။ “စိတ္တေ သံကိလိဋ္ဌေ ဒုဂ္ဂတိ ပါဋိကဿိ”တိ^၃ ဟေဋ္ဌာ
 ကိလေသဒေသနာ အာဂတာ။ သဗ္ဗောတိ အနဝသေသော။ သဗ္ဗာကာရေ-
 နာတိ အာဒိနဝါနိသံသပစ္စဝေက္ခဏပုဂ္ဂလဒေါသဇာနနာဒိနာ သဗ္ဗပ္ပကာရေန။

၇၀။ “မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယာ”တိအာဒိ-
 ဝစနတော^၄ မေတ္တာဒယော ဗျာပါဒဝိဟေသာရတိရာဂါနံ ပဋိပက္ခော။ ယသ္မာ
 “သော အတ္ထိ”တိအာဒိနာ ဘဂဝတာ အနာဂါမိနော အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမနံ စတု-
 သစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ကထိတံ၊ တသ္မာ တံ ဒဿေန္တော “ဣဒါ-
 နိဿာ”တိအာဒိမာဟ။

ဗြဟ္မဝိဟာရဓမ္မေတိ ဗြဟ္မဝိဟာရေ စေဝ ဗြဟ္မဝိဟာရသဟဂတဓမ္မေ စ။
 တေနာဟ “နာမဝသေနာ”တိ။ ဝဝတ္ထပေတွာတိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။
 နာမန္တိပိ ဟိ ဤဒိသေသု ဌာနေသု စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ ဝုစ္စန္တိ။
 ဣမိနာ နယေနာတိ ဧတေန ဘူတနိဿိတာနံ သေသုပါဒါယဓမ္မာနံ သဗ္ဗေ-
 သမ္ပိ ပဟာတဗ္ဗတဏှာဝဇ္ဇာနံ တေဘူမကဓမ္မာနံ ပရိဂ္ဂဟဝိမ်^၅ ဥလ္လိင်္ဂေတိ။
 သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနံ တံ အတ္တပစ္စက္ခံ ကတွာ ဉာဏေန ယာထာဝတော
 ပဋိဝိဇ္ဈိယမာနတံ ဥပါဒါယ “အတ္ထိ ဣဒ”န္တိ ယထာဝဝတ္ထာပိတံ နာမရူပံ။
 တေနောဟ “တ္တောဝတာနေန ဒုက္ခသစ္စဝဝတ္ထာနံ ကတံ ဟောတိ”တိ။
 သာဝခာရဏဇ္ဇေတံ ဝစနံ၊ လောကသမညာသိဒ္ဓံ သတ္တဇုတ္တိပုရိသာဒိ ဝိယ၊
 ဣတော ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတံ ပကတိအာဒိ ဗြျာဒိ ဇီဝါဒိ ကာယာဒိ ဝိယ စ န
 ပရမတ္ထတော နတ္ထိ၊ အတ္ထေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဇာနာတိတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ
 တာဝ လက္ခဏရသာဒိဝသေန စေဝ ပဋိဂ္ဂဟဝိဘာဂဝသေန စ ပကာရတော
 ဇာနာတိ၊ အပရဘာဂေ ပန ပရိညာဘိသမယဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဇာနာတိ။
 ကေန္တဟိနာ နာမ အကုသလဓမ္မာ သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ ဒုက္ခမူလတ္တာ၊ တတ္ထာပိ
 ဝိသေသတော တဏှာတိ အာဟ “ဒုက္ခဿ သမုဒယံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော အတ္ထိ

၁-မ ၁-၁၈၉-ပိဋေ။ ၂-မ ၁-၁၇၃-ပိဋေ။ ၃-မ ၁-၄၃-ပိဋေ။ ၄-အံ ၃-၁၆၅-ပိဋေ။

ဟိနန္တိ ပဇာနာတိ”တိ။ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ပဓာနဘာဝံ နိတတ္တာ ပဏီတန္တိ ဣမိနာ အတ္ထေန အရိယမဂ္ဂေါ “ပဏီတ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ပဟာနုပပါယံ ဝိစိနန္တော အတ္ထိ ပဏီတန္တိ ပဇာနာတိ”တိ။ “ဥတ္တမဋ္ဌေန စ ပဏီတ”န္တိ ဝုစ္စမာနေ နိရောဓသစ္စဿပိ သင်္ဂဟော သိယာ၊ တဿ ပန ပဒန္တရေန သင်္ဂဟိတတ္တာ ဝုတ္တနယေနောတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အပ္ပမညာမုခေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသဿေဝ ကတတ္တာ “ဗြဟ္မဝိဟာရသညာဂတဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ “သဗ္ဗဿပိ တေဘူမကဿ သညာဂတဿာ”တိ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိယေဝ။ န စေတ္ထ အသင်္ဂဟော တဿာပိ သညာယ အာဂတဘာဝတော။ လောကံ ဥတ္တရိတွာ သမတိက္ကမိတွာ နိဿရိတွာ ဝိသံယုတ္တံ ဟုတွာ ဌိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ဥတ္တရိ နိဿရဏံ နိဗ္ဗာန”န္တိ။

စတူဟိ အာကာရေဟိတိ “အတ္ထိ ဟိန”န္တိ အာဒိဟိ စတူဟိ ပကာရေဟိ။ အန္တယဉာဏတာယ အနုဗောဓဘူတာယ ဝိပဿနာပညာယ ဇာနနတ္ထော ဓမ္မဉာဏတာယ ပဋိဝေဓဘူတာယ မဂ္ဂပညာယ ဒဿနတ္ထော သဘာဝသိဒ္ဓေါတိ ဒဿေန္တော “ဝိပဿနာပညာယ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဇာနနတော မဂ္ဂပညာယ ပဿတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဘယဘေရဝေ ဝုတ္တနယေနောတိ ဘယဘေရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၁ အတ္တနာ ဝုတ္တအတ္တဝစနတ္တပါဌေန ဣမ ပါဌဿ သဒိသတ္တာ အတိဒိသန္တော “ကာမာသဝါပိ။ ပ။ ပဇာနာတိ”တိ အာဟ။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ “ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ”တိ “ဒိဏာ ဇာတိ”တိ အာဒိနိ ဝဒတာ ဘဂဝတာ စတုတ္ထမဂ္ဂေါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ တသ္မာ ယံ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယံ^၂ ဝုတ္တံ “သော စ ဥပရိ စတုတ္ထမဂ္ဂဿေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ ယုဇ္ဇတိ”တိ၊ တံ သုဝုတ္တမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တဿ စောဒနတ္တာယာတိ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဘဂဝါ အတ္တနော စောဒနတ္တာယ “ပုစ္ဆ မံ တုံ ဗြာဟ္မဏ ယဒေတ္ထ တယာ မနသာဘိသမီဟိတ”န္တိ စောဒနာယ၊ ဩကာသဒါနတ္တာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒေသနာသန္နိဿယော ဗြာဟ္မဏဿ တထာရူပေါ ဧတ္ထ အဇ္ဈာသယောပိ နတ္ထိတိ ယထာဝုတ္တအနုသန္နိတ္တယဝိနိမုတ္တတ္တာ “ပါဠိယေက္ကံ အနုသန္တိ အာဟာ”တိ ဝုတ္တံ။ စိတ္တဂတတ္တာ အပ္ပန္တရေန။ ကိလေသဝုဋ္ဌာနသိနာနေနာဘိ ကိလေသမလပဝါဟနေန ရာဂပရိဋ္ဌာဟာဒိဝုပသမကရေန စ အဋ္ဌကိကအရိယမဂ္ဂသလိလသိနာနေန။

၇၉။ ဓမ္မသဘာမဏ္ဍပံ တာဝဒေဝ ဥပဂတတ္တာ ဗာဟုကာ နဒိတော အာဂတံ ဝိယ မညမာနော။ အရိယဖလမဒ္ဒနစုဏ္ဏာဒယော တေလသိနေဟဿံ

၁-မ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၁-ပိဋ္ဌေ။

ဝိဝေစနေန။ လူခဘာဝေါ လောကံ၊ တံ ဧတိဿာ အတ္ထိတိ လောကွာတိ သမ္မတာ။ လောကသမ္မတဂ္ဂဟဏေန “တထာ သာ နဒိ လောကေ ပါကဋ္ဌာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ အတ္တနော မိစ္ဆာဂါဟံ ဒိပေတိ။ တေနာဟ “ဝိသုဒ္ဓဘာဝံ ဒေတိတိ ဧဝံ သမ္မတာ”တိ။ ပါပပဝါဟနေန သမ္မရာယိကာဒိသမ္မတ္တိအာဝဟတော သောကဿ ဟိတာ လောကျာ။ လောကျာတိ သမ္မတာတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသံ။ တေနာဟ “သေဋ္ဌံ လောကံ ဂမယတိတိ ဧဝံ သမ္မတာ”တိ။ ပုညသမ္မတာတိ ပုဇ္ဇဘဝဖလနိဗ္ဗတ္တနေန သတ္တာနံ ပုနနေန ဝိသောဓနေန ပုညာတိ သမ္မတာ။ တဒတ္တဒိပနတ္တမေဝါတိ တဿာ ပုဗ္ဗေ အာဂတဒေသနာယ အတ္တဒိပနတ္တမေဝ။ ဝုတ္တသေဝတ္တဿ ပုန ဒိပနံ ကိမတ္ထိယန္တိ အာဟ “ဂါထာ-ရုစိကာန”န္တိ။ စုဏ္ဏိကဝစနံ အသမ္ဘာဝေန္တာ တထာ စ ဝုတ္တေ အတ္တမဗုဇ္ဈနကာ ပဇ္ဇဝစနံ သမ္ဘာဝေန္တာ တထာ စ ဝုတ္တေ ဗုဇ္ဈနကာ ဂါထာရုစိကာ။ ဝိသေသတ္တဒိပနတ္တန္တိ ဝိသိဋ္ဌဒိပနတ္တံ၊ ပုရိမဒေသနာယ အညဒိပနတ္တန္တိ အတ္ထော။

“ဂစ္ဆတိ ပန ဘဝံ ဂေါတမော ဗာဟုကံ နဒိ” သိနာယိတု”န္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္တာ ဗာဟုကန္တိ ဣဒမေဝ ဧတ္ထ တဒတ္တဒိပကံ။ သေသာနိ အဓိကက္ကာဒိ-ဝစနာနိ တတော ဝိသိဋ္ဌဿ အတ္တဿ ဗောဓနတော ဝိသေသတ္တဒိပကာနိ။ ကဿာ ပနေတ္ထ ဘဂဝတာ ဗြာဟ္မဏေန အဝုတ္တာနိ အဓိကက္ကာဒိနိ ဂဟိတာနိတိ အာဟ “ယထေဝ ဟိ”တိအာဒိ။ ကက္ကန္တိ နှာနပိဏ္ဏံ အဓိပေတံ၊ နှာယိတွာ အဓိကံ ကက္ကံ ဧတ္ထ ဂဏှန္တိတိ အဓိကက္ကံ။ တေနာဟ “နှာနသမ္ဘာရ-ဝသေနာ”တိအာဒိ။ မဏ္ဍလဝါပိသဏ္ဌာနန္တိ ဝဋ္ဋပေါက္ခရဏီသဏ္ဌာနံ။ နဒိ-ယောတိ ဝိသု နဒိယော၊ န အဓိကက္ကာဒိနိ ဝိယ တိတ္ထမတ္တံ။

တိဟိ ပဒေဟိတိ သုန္တရိကာပယာဂဗာဟုကာပဒေဟိ။ စတ္တာရိတိ အဓိ-ကက္ကာဒိနိ စတ္တာရိ။ ဝုတ္တာနေဝ ဟောန္တိတိ လောကသမ္မတာလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ ဗြာဟ္မဏဿ အဓိပ္ပါယေန၊ ပရမတ္ထတော ပန ပါပပဝါဟ-လက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ တေနာဟ “တဿာ”တိအာဒိ။ ကိဉ္စိ ပါပသုဒ္ဓိ-န ကရေန္တိယေဝ။ န ဟိ နံ သောဓယေတိ နံ ပုဂ္ဂလံ န သောဓယေ။ ဝေရကိဗ္ဗိသဘာဝံ အပ္ပတ္တာ နာမ ကမ္မပထဘာဝံ အပ္ပတ္တာ။ တေနာဟ “ဥဒ္ဓကေဟိ”တိ။

ပဋိဟနန္တောတိ အယုတ္တဘာဝဒဿနေန တံ ဒိဋ္ဌိံ ပဋိဗာဟန္တော။ တတ္ထာယံ ပဋိဗာဟနဝိမိ ယထာ ယံ ကိဉ္စိ ဥဒကောရောဟနံ န ပါပပဝါဟနံ၊

ဧဝံ ယော ကောစိ နက္ခတ္တယောဂေါ ပါပဟေတုနံ ပဋိပက္ခာဘာဝတော။ ယံ
 ဟိ ဝိနာသေတိ၊ သော တဿ ပဋိပက္ခော။ ယထာ အာလောကော အန္ဓကာ-
 ရဿ ဝိဇ္ဇာ စ အဝိဇ္ဇာယ၊ န ဧဝံ ဥဒကောရောဟနံ နက္ခတ္တယောဂေါ ဝါ
 ပါပဟေတုနံ လောဘာဒီနံ ပဋိပက္ခော၊ တဿ နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ “န
 ဥဒကောရောဟနာဒိ ပါပပဝါဟန”န္တိ။ နိစ္စံ ဗုဒ္ဓါနိက္ခတ္တန္တိ သုဒ္ဓသီလာဒိကဿ
 သဗ္ဗကာလံ မင်္ဂလဒိဝသော ဧဝါတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣတရောတိ သီလာဒိဝသေန
 အသုဒ္ဓေါ။ နိစ္စမေဝ ဥပေါသထော အရိယုပေါသထေန ဥပဂုတ္တဘာဝတော။
 သုဒ္ဓဿာတိ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရဿ။ သုစိကမ္မဿာတိ ပရိသုဒ္ဓကာယဝစိ-
 သမာစာရဿ။ တေနာဟ “နိက္ခိလေသတာယာ”တိအာဒိ။ ကုသလူပသဗ္ဗိတန္တိ
 အနဝဇ္ဇဘာဂူပဂတံ။ ဝတသမာဒါနန္တိ ခုတဓမ္မသမာဒါနာဒိ သဗ္ဗန္တမေဝ
 ဟောတိ၊ နာဿ ဝိပတ္တိ အတ္တိတိ အတ္ထော။ မမ သာသနေယေဝ သိနာဟိ၊
 ယဒိ အစ္စန္တမေဝ သုဒ္ဓိံ ဣစ္ဆသီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “သစေ”တိအာဒိ။
 ခေမတန္တိ ခေမဘာဝံ။ ယထာ သဗ္ဗဘူတာနိ တပဝသေန ခေမပ္ပတ္တာနိ
 အဘယပ္ပတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ကရောဟိတိ တံ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတံ မေတ္တာဒိ-
 ဘာဝနံ ပြာဟူဏဿ သင်္ခေပေန ဥပဒိသန္တေနဿ ကေစ္စသမာဓိသမ္ပဒါ
 တဒဝိနာဘာဝိနိ ပညာသမ္ပဒါ စ ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “မနော-
 ခွါရသုဒ္ဓိ ဒဿိတာ”တိ။

တဿ ပန သမ္ပဒါဒ္ဓယဿ နိဿယဘူတံ သီလသမ္ပဒံ ဒဿေတုံ “သစေ မုသာ
 န ဘဏသီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ ယထာ “သစေ မုသာ န ဘဏသီ”တိအာဒိနာ
 မုသာဝါဒပါဏာတိပါတအဒိန္နာဒါနပဋိဝိရတိဝစနေန အဝသေသကာယဝစိ-
 ဒုစ္စရိတဝိရတိဝိ ဝုတ္တာ ဧဝံ ဟောတိ လက္ခဏဟာရနယေန၊ ဧဝံ “သဒ္ဓဟာနော
 အမတ္ထရိ”တိ သဒ္ဓါဒိနေသမ္ပဒါနိယောဇနေနေဝ အဝသေသအရိယနေသမ္ပဒါနိ-
 ယောဇနမ္ပိ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ သဒ္ဓါဒိယောဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မာ ပြာဟူဏ-
 ဿ ပကာသိတာ ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တနေဝါဟ “ဣမာယ ဧဝ ပဋိပတ္တိယာ
 ကိလေသသုဒ္ဓိ”တိ။ ဂယာ သမ္ပတတရာ ဗာဟုကာဒိဟိပိတိ အဓိပ္ပာယော။

၇၀။ ဧကောတိ အသဟာယော၊ သော ပနဿ အသဟာယတာ ဧကိ-
 ဘာဝေနာတိ။ န ဟိဿ တာဝ တဏှာဒုတိယတာ ဝိဂတာ။ တနေဝါဟ
 “န စိရဿဝါ”တိအာဒိ။ ကေဂ္ဂဟဏေနေဝ ကာယေန ဝူပကဋ္ဌတာ
 ဝုတ္တာတိ အာဟ “ဝူပကဋ္ဌော စိတ္တဝိဝေကေနာ”တိ။ တေန “ဒိဝါ စင်္ဂမေန
 နိသဇ္ဇာယာ”တိအာဒိနာ အာဂတံ ဇာဂရိယာနုယောဂမာဟ။ တထာဘူတဿ

ဇဿ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တေ တယော ဘဝေ ပဿတော ယထာ ပမာဒဿ လေသောပိ နာဟောသိ၊ ဧဝံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဗြူဟေန္တော သမ္ပဒေဝ ပဒဟတိ။ ကတ္တမိ သင်္ခါရဂတေ အနပေက္ခမိတ္တော နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော ဧဝံ ဝိဟာသီတိ ဒဿေတုံ “အပ္ပမတ္တော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ခီဏာ ဇာတိတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

ဂ-သလ္လေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁။ “စုန္ဒော”တိ တဿ မဟာထေရဿ နာမံ၊ ပူဇာဝသေန ပန မဟာ-
စုန္ဒောတိ ဝုစ္ဆတိ ယထာ “မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော”တိ။ အတ္တနော ဝါ စုန္ဒံ နာမ
ဘာဂိနေယျတ္ထေရံ ဥပါဒါယ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဘာတာ အယံ
မဟာထေရော “မဟာစုန္ဒော”တိ ပညာယိတ္ထ ယထာ “မဟာပန္နကော”တိ။
သာယနသမယန္တိ ဘုမ္မတ္ထေ ဧတံ ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “သာယန-
ကာလေ”တိ။ န ဟေတ္ထ အစ္စန္တသံယောဂေါ သမ္ဘဝတိတိ။ သတ္တသင်္ခါရေဟိတိ
သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကဥပါသကာဒိသတ္တေဟိ စေဝ ရူပါရမ္မဏာဒိသင်္ခါ-
ရေဟိ စ။ ပဋိနိဝတ္တိတွာတိ အပသတ္တိတွာ။ နိလိယနန္တိ ဝိဝေစနံ ကာယ-
မိတ္တေဟိ တတော ဝိဝိတ္တတာ။ ဧကိဘာဝေါတိ ဟိ ကာယဝိဝေကမာဟ၊
ပဝိဝေကောတိ စိတ္တဝိဝေကံ။ တတော ဝုဋ္ဌိတောတိ တတော ဒုဝိဝေဝေ-
ကတော ဘဝဂုံပ္ပတ္တိယာ၊ သဗြဟ္မစာရိဟိ သမာဂမေန စ အပေတော။ အဘိ-
ဝါဒါပေတွာတိ အဘိဝါဒံ ကာရေတွာ။ ဧဝန္တိ ယထာဝုတ္တအဘိဝါဒဝသေန။
ပဂ္ဂယာတိ ဥန္တာမေတွာ။ အနုပစ္ဆိန္နဘဝမူလာနံ တာဝ ဧဝံ အဘိဝါဒေါ
ဟောတု၊ ဥစ္ဆိန္နဘဝမူလာနံ ကိမတ္ထိယောတိ အာဟ “ဧတံ အာစိန္တံ တထာ-
ဂတာန”န္တိ။ တေန န တထာဂတာ သမ္ပရာယိကံယေဝ သတ္တာနံ သုခံ
အာသိသန္တိ၊ အထ ခေါ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကသ္မာ ဧဝံ တထာဂတာ အဘိ-
ဝဒန္တိတိ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သုခကာမာ ဟိ”တိအာဒိ။ ပုထုကာယာတိ
ဗဟူ သတ္တကာယာ။ ယက္ခာတိ ဒေဝါ။ တေ ဟိ ပူဇနီယတာယ “ယက္ခာ”တိ
ဝုစ္ဆန္တိ။ အဘိဝဒန္တိတိ အာသိသိတမေဝတ္ထံ ဉာဏကရဏာဟိ အဘိမုခံ ကတွာ
ဝဒန္တိ။

ယာတိ အနိယမတော ဂဟိတာ နိယမတော ဒဿေန္တော “ဣမာ”တိ
အာဟ။ ဣမာတိ စ အာသန္နပစ္စက္ခဝစနန္တိ အာဟ “အဘိမုခံ ကရောန္တော

ဝိယာ”တိ၊ တံ ဟံ ဒိဋ္ဌိဂတိကံ စိတ္တဂတံ သမ္ပုခါ ဝိယ ကရောန္တောတိ အတ္ထော။
 ဒိဋ္ဌိယောတိ ပုရိမပဒလောပေန ပါဠိယံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “ဝိန္နာဒိဋ္ဌိ-
 ယော”တိ အာဟ။ သတ္ထေသု ဒိဋ္ဌိဂတစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သတ္ထေသု
 ဝါ ဝိသယဘူတေသု အာရမ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ “သတ္ထေသု ပါတုဘဝန္တိ”တိ
 ဝုတ္တာ။ အတ္တဝါဒေနာတိ အတ္တာနံ အာရမ္ဘ ပဝတ္ထေန ဝစနေန။ ပဋိသံယုတ္တာတိ
 “အတ္ထိ အတ္တာ”တိ ဂါဟေ ဂါဟဏေ စ ဝိသယဘာဝေန ပဋိသံယုတ္တာ။
 ဒိဋ္ဌိဂတိကေန ဒိဋ္ဌိံ ဂါဟန္တေဟိ ဂဟဏေ ဂါဟာပဏေ စ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝါဒဿ
 ဝိသယောတိ တေန ပဋိသံယုတ္တာ နာမ ဟောတိ။ “အတ္ထိ အတ္တာ”တိ ဧဝံ
 ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ ဣမ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ၊ န တဿာ ဝိသယဘူတော အတ္တာ။
 သာ စ ဝိသယဘာဝတော တထာပဝတ္ထေန ဝါဒေန ပဋိသံယုတ္တာ။ လောက-
 ဝါဒပဋိသံယုတ္တာတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ ဝိသတိ ဘဝန္တိ တတော ပရံ
 အတ္တဝါဒဝတ္ထုနော” အဘာဝါ။ ပဉ္စပိ ဟိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ ပစ္စေကံ “အတ္တာ”တိ
 တေ စ အတ္တနော နိဿယဘာဝေန ဂဏှတော တောသံ ဒိဋ္ဌိနံ သမ္ဘဝေါ၊
 တဗ္ဗိနိမုတ္တော ပနာယံ ဝိသယော အတ္တဂ္ဂဟဏာကာရော စ နတ္ထိတိ။
 သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ ရူပါဒိသု အညတရံ “အတ္တာ”တိ၊
 “လောကော”တိ ဝါ ဂဟေတွာ တံ သဿတော သဗ္ဗကာလဘာဝီ နိစ္စော
 ဓုဝေါတိ။ ယထာဟ “ရူပိ အတ္တာ စေဝ လောကော စ သဿတော စာတိ
 အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညာပေတိ”တိအာဒိ။ သဿတောတိအာဒိသု ပဌမော
 သဿတဝါဒဝသေန အတ္တဂ္ဂါဟော၊ ဒုတိယော ဥစ္ဆေဒဝါဒဝသေန၊ တတိယော
 ဧကစ္စသဿတဝါဒဝသေန၊ စတုတ္ထော တက္ကိဝါဒဝသေန ပဝတ္ထော၊ အမရာ-
 ဝိက္ခေပဝသေန ဝါ ပဝတ္ထော အတ္တဂ္ဂါဟော။ အန္တဝါတိ အတ္တနော ပရိစ္ဆေဒ-
 တာဝသေန။ အနန္တဝါတိ အပရိစ္ဆေဒတာဝသေန။ အန္တဝါ စ အနန္တဝါ
 စာတိ တဒုဘယဝသေန၊ ဣတရော တက္ကိဝါဒဝသေန ပဝတ္ထော အတ္တဂ္ဂါဟော။
 ဧဝံ ပဝတ္တတ္တာ အဋ္ဌ ဟောန္တိတိ ယောဇနာ။

အာဒိမေဝါတိ အာဒိမနသိကာရမေဝ။ တံ ပန သရူပတော ဒဿေန္တော
 “ဝိပဿနာမိဿကပဌမမနသိကာရမေဝါ”တိ အာဟ။ အပ္ပတွာပိ သောတာ-
 ပတ္တိမဂ္ဂန္တိ ဣမိနာ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတံ ဒဿံတိ။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒတော
 ပဘုတိ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အယံ ဣမ အာဒိမနသိကာရောတိ အဓိပ္ပေတော
 ပညာဘာဝနာယ အာရမ္ဘဘာဝတော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာသဟိတ တာယ
 စဿ ဝိပဿနာမိဿကတာဝစနံ။ ဧဝန္တိ ဣမဿ အတ္ထဝစနံ “တ္ထေကေနေဝ

ဥပါယေနာ”တိ၊ ယထာဝုတ္တအာဒိမနသိကာရေနာတိ အတ္ထော။ တောသန္တိ ယထာဝုတ္တာနံ အတ္တဝါဒလောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာနံ ဒိဋ္ဌိနံ။ ကာမဉ္စ တာသံ တေန တဒဂ်ဝသေန ပဟာနံ ဟောတိယေဝ၊ တံ ပန နာမိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဟာနံ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ ဟောတိတိ ပုစ္ဆတိ။ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္နသံယောဇနတာယ အနိမိမာနိကောဝိသမာနော။ “အရိယဓမ္မော အမိဂတော”တိ မာနော အမိမာနော၊ သော ယေသံ အတ္ထိ တေ အမိမာနိကာ၊ တေသံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဓိဂမေန အမိမာနုပ္ပတ္တိ တဒဝသာနော စ မနသိကာရောတိ အမိပ္ပေတော။ တေန ဒိဋ္ဌိနံ ပဟာနံ န ဟောတိတိ ကယာပနတ္ထံ အယံ ပုစ္ဆာတိ အာဟ “အမိမာနုပ္ပဟာနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ”တိ။ “အာဒိမေဝ န ခေါ။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ ဟောတိ”တိ အနတ္တသမေတာဝိ ဝိယ ဝဒန္တော အမိမာနေ ဌိတော ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ “အမိမာနိကော ဝိယ ဟုတ္တာ”တိ။ သောတိ ထေရော။ တေသံ အတ္ထာယာတိ တေသံ အတ္တနော အန္တေဝါသိကာနံ ဘဂဝတာ ဧတဿ မိစ္ဆာဂါဟဿ ဝိဝေစနတ္ထာယ။ ထေရော ကိရ ဓမ္မသေနာပတိ ဝိယ သဒ္ဓိံ အတ္တနော အန္တေဝါသိကေဟိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိ။

၈၂။ ယတ္ထာတိ ဝိသယေ ဘုမ္မံ။ ဒိဋ္ဌိနံ ဟိ အာရမ္မဏနိဒဿနမေတန္တိ။ ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိနံ အနုသယနဘူမိပိ သမုဒါစရဏဋ္ဌာနမ္ပိ ခန္ဓာ ဧဝ၊ တသ္မာ အာဟ “ယတ္ထ စေတော ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိအာဒိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ။ ရူပံ အဘိနိဝိဿာတိ “ဣဒံ ရူပံ မမ အတ္တာ”တိ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဝသေန အဘိနိဝိသိတွာ အာရမ္မံ။ အဘိနိဝိသမာနာ ဧဝ ဟိ ဒိဋ္ဌိ နံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “သော အတ္တာ”တိအာဒိသု ယဒိဒံ စက္ခာဒိသင်္ဂဟံ ရူပံ၊ သဟဗုဒ္ဓိနိဗန္ဓနတာယ သော မေ အတ္တာ၊ သုခါသုခံ ဧတ္ထ လောကိယတိ”တိ သော လောကော၊ “သော ဧဝါဟံ ပေစ္စ ပရလောကေ အဝိဿာမိတိ တထာဘာဝေန နိစ္စော၊ ထိရဘာဝေန ဓုဓေါ၊ သဗ္ဗဒါဘာဝိတာယ သဿတော၊ နိဗ္ဗိကာရတာယ အဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ အတ္ထော။ ယဒိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကထမေကဝစနန္တိ အာဟ “အာရမ္မဏဝသေနာ”တိအာဒိ။ နာနာ ကရိယတိ ဧတေနာတိ နာနာကရဏံ၊ ဝိသေသော။ ဇာတိဝသေနာတိ ဥပ္ပတ္တိဝသေန။ ယေ ဟိ အနိဗ္ဗတ္တပုဗ္ဗာ သမာနာဝတ္ထာ၊ တေ ဥပ္ပါဒသင်္ခါတဝိကာရသမင်္ဂိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ သမညံ လဘန္တိ။ တေနာဟ “ဇာတိဝသေနာ”တိအာဒိ။ ပုနပ္ပုနံ အာသေဝိတာတိ အနာဒိမတိ သံသာရေ အပရာပရုပ္ပတ္တိယာ လဒ္ဓါသေဝနာ။ ဧတေန ကိလေသာနံ ဘာဝနဋ္ဌေန အနုသယတ္ထံ

ဝိသေသေတိ။ ထာမဂတာတိ ထာမဘာဝံ ဥပဂတာ။ ဧတေန အနုသယေ သဘာဝတော ဒဿေတိ။ ထာမဂမနန္တိ စ ကာမရာဂါဒိနံ အနညဿာဓာရဏော သဘာဝေါ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ထာမဂတော အနုသယေ ပဇဟတိ”တိ။ အပ္ပဋ္ဌိဝိနိတာတိ သမုစ္ဆေဒဝိနယဝသေန န ပဋ္ဌိဝိနိတာ။ အပ္ပဟိနာ ဟိ ထာမဂတာ ကိလေသာ အနုသေန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧတေန တေသံ ကာရဏလာဘေ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ ဒဿေတိ။ သမုဘါဝရန္တိတိ အဘိဘဝန္တိ။ ဧတေန တေသံ ဝီတိက္ကမပ္ပတ္တတံ ဒဿေတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပန ဣမိနာဝ ပရိယုဋ္ဌာနာဝတ္ထာ ဒဿိတာ။

တံ ပဉ္စက္ခန္ဓပ္ပဘေဒံ အာရမ္မဏန္တိ ယံ တံ “ယတ္ထ စေတာ ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓာဒိပဉ္စက္ခန္ဓပ္ပဘေဒံ ဒိဋ္ဌိနံ အာရမ္မဏံ။ ဧတံ မယံ န ဟောတိတိ ဧတံ ခန္ဓပဉ္စကံ မယံ သန္တကံ န ဟောတိ မမ ကိဉ္စနပလိဗောဓဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတာယ အဘာဝတော။ တေနဿ ပရမတ္ထတော တဏှာဝတ္ထုဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ တာဝကာလိကာဒိဘာဝတော။ အဟမ္မိ ဧသော န အသ္မိတိ ဧသော ပဉ္စက္ခန္ဓပ္ပဘေဒေါ အဟမ္မိ န အသ္မိ၊ အဟန္တိ ဧသော ဂဟေတဗ္ဗော န ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဧတေနဿ မာနဝတ္ထုဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ အနိစ္စဒုက္ခဇေဂုဏ္ဍာဒိဘာဝတော။ ဧသော မေ အတ္တာပိ န ဟောတိ အတ္တသဘာဝဿ တတ္ထ အဘာဝတော မမဉ္စဿ ကိဉ္စနပလိဗောဓဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတာယ အဘာဝတော။

တဏှာဝ မမန္တိ ဂဏှာတိ ဧတေနာတိ တဏှာဂါဟော။ တံ ဂဏှန္တောတိ တံ ဥပ္ပါဒေန္တော။ တေနာဟ “တဏှာပပဉ္စံ ဂဏှာတိ”တိ။ ပပဉ္စေတိ သန္တာနံ ဝိတ္တာရေန္တော သတ္တေ သံသာရေ စိရာယတိတိ ပပဉ္စော။ ယထာ ဝုတ္တပဘေဒန္တိ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတပဘေဒံ။ တဏှာပပဉ္စံ ပဋိက္ခိပတိ ခန္ဓပဉ္စကဿ တဏှာဝတ္ထုကာဘာဝဝိဘာဝနေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရတော ပဒဒ္ဒယေဝိ ဧသေဝ နယော။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာတိ ဒိဋ္ဌိယာ ပဟာနေကဋ္ဌာ။ တေန တေသံ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈတံ ဒဿေတိ။ သဟဇေကဋ္ဌာ ပန ဒိဋ္ဌိယာ တဏှာ ဝေ၊ န မာနော၊ သာ စ ခေါ အပါယဂမနိယာ။ ယထာ အတ္ထိတိ ယေန အနိစ္စဒုက္ခာသုဘာနတ္တာကာရေန အတ္ထိ၊ တထာ ပဿန္တော ယထာဘူတံ ပဿတိ နာမ။ တေနာဟ “ခန္ဓပဉ္စကဋ္ဌိ”တိအာဒိ။ ဧတေနော အာကာရေနာတိ ရူပနာဒိအနိစ္စာဒိအာကာရေနော။ ဂယမာနမ္ပိ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသေဟိ။ တေနာကာရေနာတိ “ဧတံ မမ”န္တိအာဒိအာကာရေန။ နေဝတ္ထိ

ယထာဘူတဒဿနဝိပလ္လာသာနံ တဒဘာဝတော။ သုဋ္ဌ၊ ပဿန္တဿာတိ
ယထာ ပုန တထာ န ပဿိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ သုဋ္ဌ၊ သာတိသယံ ပဿန္တဿ။

န အာဒိမနသိကာရေနော ဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနံ ဟောတိ၊ အဝိမာနိကာနံ ပန
• အဝိမာနမတ္တမေတံ ဒဿနံ။ မဂ္ဂေနော ဟံ ဟောတိတိ ဣမမတ္တံ ဝိဘာ-
ဝေန္တော “သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနံ ဒဿေတွာ”တိ အာဟ။ ဝိဘ-
ဇန္တောတိ အဝိမာနိကာနံ ဈာနာနိ အသလ္လေခဘာဝေန ဝိဘဇန္တော။
ဗာလပုထုဇ္ဇနာနံ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အကာရကဘာဝတော။ န အရိယသဘဝကာနံ
ပဟိနာမိမာနပစ္စယတ္တာ။ န အဋ္ဌာနနိယောဇကော သပ္ပာယ်ကမ္မဋ္ဌာနေယေဝ
နိယောဇနတော။

ထေရော “ယဒတ္ထံ သံဃော ပက္ခောသတိ၊ သော အတ္ထော တတ္ထ ဝါသိနံ
အာဂတာဂတာနံ ဣမ ဣဇ္ဈတိ”တိ တံ ဥဒိက္ခန္တော သံဃေန ယာဝတတိယံ
ပဟိတောပိ န ဂတော န အဂါရဝေန။ တေနာဟ “ကိမေတ”န္တိအာဒိ။
ပဏ္ဍိတော ဟိ တတ္ထ အတ္ထနော ကိစ္စမေဝ ကရေတိတိ အညတရံ ဂုဗုဗ္ဗဇိတံ
ပါဟေသိ။ ကိမေတန္တိ သံဃဿ အာဏာယ အကရဏံ နာမ ကိမေတန္တိ
ကရဏေ အာဒရံ ဒီပေန္တော ဧဝမာဟ။ သဋ္ဌိဝဿာတိတောတိ အပ္ပတ္တေ
ပတ္တသညိ ဧဝ သဋ္ဌိဝဿာတိတော။ ယသ္မာ ပေသလာ ပေသလေဟိ သဋ္ဌိံ
သံသန္တန္တိ သမာနာမိမုတ္တိတာယ၊ တသ္မာ ထေရော “သာဓာရသော”တိ
ဝတ္တာ ဟတ္ထိမာပနာဒိံ သဗ္ဗံ အကာသိ။

တဒိသောဝါတိ အနန္တရံ ဂုတ္တတ္ထေရသဒိသောဝ အပ္ပတ္တေ ပတ္တသညိ ဧဝ
သဋ္ဌိဝဿာတိတောတိ အတ္ထော။ ပဗုဗုဗ္ဗန္တိ ကမလသဏ္ဍံ။ ပါသဒံ ပါဝိသိ
ဝိဿဋ္ဌံ ဩလောကနေနဿ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ အတ္တနာဝ ပညာယိဿတိတိ။
တိဿမဟာဝိဟာရေ ကိရ ထေရာ ဘိက္ခု။ တဒါ “သကစိတ္တံ ပသီဒတိ”တိ
ဝစနံ ပူဇေန္တော ကာလဿေဝ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ တွေကာရမ္ပဏမေဝ
ဗုဒ္ဓါရမ္ပဏပီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ တထာ ကရေန္တိ။ တေန ဂုတ္တံ
“တသ္မိဉ္စ သမယေ”တိအာဒိ။ “ဓမ္မဒိန္န ဣမ ပတ္တစိဝရံ ဌပေဟိ”တိ ဝတ္တာပိ
ပဋိသန္တာရဝသေန ကိဉ္စိ ပုစ္ဆိတပိ နာဟောသိ။ ဂုဏံ ဇာနာကိတိ နိမုဇ္ဇနာ-
ဒိသု ဝိဝရဒါနာဒိနာ ဂုဏံ ဇာနာတိ ဝိယ။ တုဗ္ဗေ ပန န ဇာနိတ္ထ
အာဂန္တုကဝတ္ထဿပိ အကရဏတော။ သတ္တုအာဏာဝိလိယိနိ ကိဒိသိ သာ
သံဃဿ ကတိကာ။ ကတိကာ စ နာမ သိက္ခာပဒါဝိရောဓေန အနုဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊
တ္ထေကမ္ပိ အဇာနန္တေဟိ မေ သံဝါသော နတ္ထိတိ အာကာသေ အပ္ပုက္ကမိ။

ယံ တဿ ဝေမဿ သလ္လေခေန ဝိဟရာမီတိ ယော “ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာ”တိ ဝုတ္တော၊ တဿ ဘိက္ခုနော ယံ “ပဌမဇ္ဈာနသင်္ခါတံ ပဋိပတ္တိ-
ဝိဓာနံ ကိလေသေ သလ္လေခတိ၊ တေန သလ္လေခေန အဟံ ဝိဟရာမီတိ အဓိမာန-
ဝသေန ဝေမဿ ဧဝံ ဘဝေယျ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ဝေမေတ္ထ သမ္ပန္နော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံ န ယုဇ္ဇတီတိ တံ အဓိမာနိကဿ “ယထာဝိဘင်္ဂ” ပဌမဇ္ဈာနံ
သလ္လေခေါ”တိ ပရိဝိတက္ကိတံ န ယုဇ္ဇတိ ယုတ္တံ န ဟောတိ။ တေနာဟ
“န ဟိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သမ္မာ သဗ္ဗသော စ ကိလေသေ လိခတီတိ သလ္လေခေါ၊
အရိယမဂ္ဂေါ။ တဒုပါယဝိပဿနာ သလ္လေခပဋိပဒေါ။ ယံ ပန ဈာနံ ဝိပဿနာ-
ပါဒကံ၊ တမ္ပိ ဈာနံ ပရိယာယေန မဂ္ဂပါဒကံ ဟောတိယေဝ။ တေနာဟ
“အဝိပဿနာပါဒကတ္တာ”တိအာဒိ။

ဈာနဓမ္မဝသေနာဘိ ဝိတက္ကာဒိပဉ္စကဇ္ဈာနဓမ္မဝသေန။ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန
အနေကဝါရံ ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဈာနံ ကောဝဇ္ဇနတာယ ကေဝီထိပရိယာပန္နတ္တာ
ကော သမာပတ္တိ ဧဝါတိ “ပုနပ္ပုနံ သမာပတ္တိဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ စတ္တာရိ
အရူပဇ္ဈာနာနိ ယထာသကံ ဧကေနသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တန္တီတိ
အာဟ “အာရမ္မဏဘေဒါဘာဝတော”တိ။ ပုရိမကာရဏဒွယဝသေနောတိ
“ဈာနဓမ္မဝသေန၊ ပုနပ္ပုနံ သမာပတ္တိဝသေနာ”တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရ-
ကာရဏဒွယဝသေနော။

တေသံ အရူပဇ္ဈာနာနံ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဘာဝေန နိဗ္ဗုတနိ အင်္ဂါနိ၊
ဘာဝနာဝိသေသဝသေန သုခုမာနိ အာရမ္မဏာနိ။ တသ္မာ တာနီတိ ၂ တေသံ
ဝသေန တာနိ ဈာနာနိ သန္တာနိ၊ တသ္မာ “သန္တာ ဧတေ ဝိဟာရာ”တိ ဝုတ္တံ။
တေသံ စတုန္တုတိ စတုန္တုမ္ပိ တေသံ အရူပဇ္ဈာနာနံ။

၈၃။ သောဘိ အဓိမာနိကော ဘိက္ခု၊ အညော ဝါ ဣတော ဗာဟိရကော
တာပသပရိဗ္ဗာဇကောဒိကော န ဟိ သမ္မသတိ။ တတ္ထ အဓိမာနိကော အပ္ပတ္တေ
ပတ္တသညိတာယ န သမ္မသတိ၊ ဣတရော အဝိသယတာယ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိ
သလ္လေခဝတ္ထုသ္မိ၊ အဝိဟိံသကတာဒိဟိ စတုစက္ကာလီသာယ အာကာရေဟိ။

အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နာမ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဝတ္တာ ဥတ္တရုတ္တရိ
သန္တပဏီတာ ဓမ္မာ၊ န တထာ လောကီယာ အဝိဟိံသာဒယော။ တတ္ထ
ကထံ အဝိဟိံသာဒယော ဧဝ သလ္လေခဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ န ဣတရာတိ ဣမမတ္ထံ
ဝိဘာဝေန္တော စောဒကော “ကမ္ဘာ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော ကာမံ

သမာပတ္တိယော သန္တပဏီတသဘာဝါ၊ ဝဋ္ဋပါဒကတယ ပန ကိလေသာနံ သလ္လေခပဋိပဒါ န ဟောန္တိ၊ အဝိဟိံသာဒယော ပန ဝိဝဋ္ဋပါဒကာ သလ္လေခပဋိပဒါတိ ဣမမတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တော “**လောကုတ္တရပါဒကတ္တာ**”တိအာဒိမာဟ။ ဣမိနာယေဝ အဋ္ဌသမာပတ္တိဟိ အဝိဟိံသာဒိနံ ဝိသေသဒီပကေန သုတ္တေန ယထာ မဟပ္ပလတရံ ဟောတိ၊ တံ ပကာရဇာတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စိ ဒက္ခိန္ဓေယျတရတယ ဒက္ခိဏာယ မဟပ္ပလတရတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ နန တတ္ထ “သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော”တိ အာဂတံ၊ န “သရဏဂတော”တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “**သရဏဂမနတော ပဋ္ဌာယာ**”တိအာဒိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ အဋ္ဌကထာယံ “ဟေဋ္ဌမကောဋိယာ တိသရဏံ ဂတော ဥပါသကောပိ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော နာမာ”တိ။ ယော ဟိ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ သမတိက္ကမိတုကာမော ပသန္တစိတ္တော ရတနတ္ထယံ သရဏံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ တံ အဓိသီလာဒိနံ ဥပနိဿယော ဟုတွာ အနုက္ကမေန ဒဿနမဂ္ဂါမိဂမာယ သံဝတ္တေယျာတိ။

ဝိဟိံသာဒိဝတ္ထုန္တိ ယဒေတံ ဝိဟိံသာဒိနံ ဝတ္ထု ဝဒါမ၊ ဣမသ္မိံ ဝိဟိံသာဒိဝတ္ထုသ္မိံ။ **အန္တမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိန္န မိစ္ဆတ္တာနံ အာဒိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဉ္ဇာတိ** ဣဒံ ဒေသနာက္ကမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ မိဿေတွာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘာဝသာမညေန ဧကန္တံ ကတွာ။ တထာတိ ဣမိနာ ယထာ ကမ္မပထမိစ္ဆတ္တာနံ အန္တေ အာဒိမိ ဝ ဝုတ္တမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိဿေတွာ ဧကန္တံ ဝုတ္တံ၊ တထာ တေသံ အန္တေ ဝုတ္တသမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဣမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။

ပါဏန္တိ ဝေါဟာရတော သတ္တံ၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ **အတိပါတေန္တိ** သရသေနောပတနသဘာဝံ အတိစ္စ အန္တရာ ဝေ ပါတေန္တိ၊ အတိက္ကမ္မဝါ သတ္တာဒိဟိ အဘိဘဝိတွာ ပါတေန္တိ။ **အဒိန္နန္တိ** ပရသန္တကံ။ **အာဒိယန္တိ**တိ ဂဏှန္တိ။ သလ္လေခတိတိ သမံ လေခတိ၊ ပဇဟတိတိ အတ္တော။ ကမ္မပထကထာသောတိ “**အတ္တဘဉ္ဇနက**”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပိယသုညကရဏတော ပိသုဏာ၊ ပိသတိ ပရေ သတ္တေ ဟိံသတိတိ ဝါ ပိသုဏာ။ ဗရုသတိ လူခါ၊ နိဋ္ဌရတိ အတ္တော။ နိရတ္တကန္တိ အတ္တရဟိတံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ဟိတဝိနိမုတ္တံ။ **မိစ္ဆာ**တိ ဝိပရိတာ နိစ္စာဒိဝသေန ပဝတ္တိယာ။ **ပါပိကာ**တိ လာမိကာ။ ဧကန္တာကုသလတယ ဝိညူဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဂရဟိတာ။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ **အာဒိဝတ္ထု** ကာယာတိ ဒသဝတ္ထုကမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမာဟ။ နတ္ထိကဘာဝါဘိနိဝေသနဝသေန ကမ္မပထပုတ္တိယေဝဿာ ကမ္မပထပရိယာဗန္ဓတာ။ “**ရူပံ အတ္တာ**”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ

အတ္တဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂန္တရာယကရတ္တာ အနိယျာနိကဒိဋ္ဌိ။ အနိယျာနိကတ္တာ ဧဝံ
ဟိဿာ မိစ္ဆတ္တပရိယာပနတော။ သမ္ဗောတိ အဝိပရိတာ၊ တတော ဧဝံ
သောဘနာ သုန္ဒရာ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပသတ္တတ္တာ ဝိညုပ္ပသတ္တာ။ သေသမေတ္တ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အသုဘာဒီသု သုဘာဒိအာကာရဂ္ဂဟဏတော အယာထာဝအနိယျာ-
နိကာ အယောနိသော ဥပ္ပတ္တိယာ။ အကုသလာတိ အယာထာဝအနိယျာနိကာ
အကုသလာ သင်္ကပ္ပါ။ သေနယောတိ ဣမိနာ “အယာထာဝါ အနိယျာနိကာ
အကုသလာ ဝါစာ”တိအာဒိနာ တတ္ထ တတ္ထ အယာထာဝါဒိအတ္ထံ အတိဒိသတိ။
ဝါစာတိ စေတနာ အဓိပ္ပေတာ၊ တထာ ကမ္မန္တာဇီဝါသတိ စ။ ယေဘုယျေန
အတိတာနုဿရဏဝသေန ပဝတ္တိတော “အတိတံ ဝိန္တယတော”တိ ဝုတ္တံ။
တထာ ဟိ လောကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ယံ မေ ပဟူတံ ခနံ အဟောသိ၊ တံ
ပမာဒဝသေန ပန ဗဟုံ ခိဏ”န္တိ။ သတိပတိရူပဧကေနာတိ “စိရကတမ္ပိ
စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ”တိဧဝံ ဝုတ္တသတုပ္ပတ္တိပတိရူပဧကေန။ ဥပ္ပတ္တိန္တိ စိတ္တုပ္ပတ္တိ။
တထာပဝတ္တစိတ္တုပ္ပေါဒေါ ဟိ မိစ္ဆာသတိ။ သာ ပန ကောဝေသေန ဝါ
“အက္ခောတ္တိ မံ အဝမိ မ”န္တိအာဒိနာ၊ ဥပနယုန္တဿ၊ ရာဂဝသေန ဝါ
“ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ” ဟသိတလပိတကီဋ္ဌိတာနိ
အနုဿရတိ”တိ၊ ဝုတ္တနယေန သုဘတော အနုဿရန္တဿ၊ ဒိဋ္ဌိဝသေန ဝါ
“သော ခေါ ပန .မေ အတ္တာ နိစ္စော ဓုဝေါ”တိအာဒိနာ မိစ္ဆာအဘိနိ-
ဝိသန္တဿာတိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ပဝတ္တတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဥပါယဝိန္တောဝသေနာတိ ခိပ္ပဇာလကုမိနာဒုဟလာဒိဥပကရဏသံဝိဓာ-
နာဒီသု ယုတ္တိစိန္တနာဒိဝသေန ပါပံ ကတွာ ဝိပ္ပဋိသာရနိမိတ္တံ၊ “သုကတံ
မယာ”တိ ပါမောဇ္ဇနိမိတ္တံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခဏာကာရေန မောဟော
အညာဏံ။ တတ္ထ ပန “အသိဝေ သိဝါ”တိ ဝေါဟာရော ဝိယ ဉာဏဝေါ-
ဟာရော။ မိစ္ဆာသဘာဝတ္တာ ပန မိစ္ဆာဉာဏံတွေဝ ဝုစ္စတိ။ ဧကေနဝိသတ်ဘေဒံ
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ သမ္ဗော ပေက္ခိတတ္တာ သမ္ဗောဉာဏံ ဝုစ္စတိ၊ ဣတရံ ပန ဈာနာဒိ-
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ သမ္ဗောဒိဋ္ဌိယာဝ သင်္ကယတိ။ ရူပါရူပသမာပတ္တိလာဘိတာ-
မက္ခေန ဝဋ္ဋတော အဝိမုတ္တာယေဝ သမာနာ “ဝိမုတ္တာ မယ”န္တိ ဧဝံသညိနော။
ပကတိပုရိသန္တရဉာဏသင်္ခါတာယံ၊ ဂုဏဝိယုတ္တဿ အတ္တနော သကတ္တနိ၊
အဝဋ္ဌာနသင်္ခါတာယံ၊ အတ္တနော မဟာဗြဟ္မာနာ သလောကတာ တဿ

သမိပတာသံယုဇ္ဇနသင်္ခါတာယံ ဝါ အဝိမုတ္တိယံ ဝိမုတ္တိသညိနော။ ကေန္တာ-
 ကုသလတာယ ဟိနတ္တာ ပါပိကာ။ အယာထာဝတာယ ဝိပရိတာ။ ယထာ-
 ဝုတ္တေနာတိ “အဝိမုတ္တာယေဝ သမာနာ”တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ “မယမေတ္တ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘဝိဿာမာ”တိအာဒိသု ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနိပိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိ-
 ပက္ခိကာနေဝါတိ အဓိပ္ပါယေန “ဖလသမ္ပယုတ္တာနိ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ၊
 သဗ္ဗေပိ ပန ဖလဓမ္မေ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓသင်္ဂဟတော “ဝိမုတ္တိ”တိ ဝုစ္စမာနေ န
 ကောစိ ဝိရောဓော။ ဧတ္ထ သမ္မာဝိမုတ္တိသင်္ခါတေ သလ္လေခဝတ္ထုမိ။

ယဒိ နိဝရဏဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ကသ္မာ တိဏေဝ ဝုတ္တာနိတိ အာဟ
 “အဘိဇ္ဈာလူ”တိအာဒိ။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ ထိနမိဒ္ဓပရိယုဋ္ဌိတာ။ ယဿ
 ဓမ္မဿ အတ္ထိတာယ ဥဒ္ဓတာ နာမ ဟောန္တိ၊ သော ဓမ္မော ဥဒ္ဓစ္စန္တိ အာဟ
 “ဥဒ္ဓစ္စေန သမန္တာဂတာတိ ဥဒ္ဓတာ”တိ။ ဝိစိနန္တာတိ ဓမ္မောတိ ဝါ အဓမ္မောတိ
 ဝါ အာဒိနာ ယံ ကိဉ္စ သဘာဝံ ဝိနိစ္ဆိနန္တာ။ ဥပနာဟနသီလာတိ ပရဿ
 အတ္တနော စိတ္တေ အနုဗန္ဓနသီလာ။ ဣဿန္တိတိ ဥဿယန္တိ။ သဌယန္တိတိ သဌာ
 အညထာ အတ္တာနံ အညထာ ပဝေဒနကာ။ တေ ပန ယသ္မာ န ယထာဘူတ-
 ဝါဒိနော၊ တသ္မာ အာဟ “န သမ္မာ ဘာသန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ဝုတ္တ-
 ပစ္စနိကနယေနာတိ “န ကောနော အက္ခောနော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တအတ္ထ-
 ပဋိပက္ခနယေန။

ဒုက္ခံ ဝစော ဧတေသု ဝိပုဋိကုလဂ္ဂါဟိတာယ ဝိပစ္စနိကဂါဟေသုတိ ဒုဗ္ဗဓာ။
 တေ ပန ဝစနက္ခမာ န ဟောန္တိတိ အာဟ “ဝတ္ထု ဒုက္ခာ”တိအာဒိ။
 ဟိနာစာရတာယ ဒုက္ခဿ ဝါ သမ္မာပကတာယ ပါပကာ။ အသဒ္ဓမ္မဝသေနာတိ
 အသပ္ပုရိသဓမ္မဝသေန။ အတ္တနာ ဝိသေသိတဗ္ဗဝသေန ကာယဝိညတ္တိအာဒိနံ
 ကာယကမ္မဒ္ဓါရာဒိဘာဝေါ ဝိယ အဿဒ္ဓိယာဒိအသဒ္ဓမ္မသမန္တာဂမေန အသတံ
 အသပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မာနန္တိ တာနိယေဝ အဿဒ္ဓိယာဒိနိ အသဒ္ဓမ္မာ နာမ၊ တေသံ
 ဝသေနာဟ “သဒ္ဓါ ဧတေသံ နတ္ထိ”တိယထာ တံ “ဒုပ္ပညာ”တိ။ သုတ္တဂေယျာဒိ
 အပ္ပံ သုတံ ဧတေသန္တိ အပ္ပဿုတာ၊ သုတေန အနုပပန္တာ။ နတ္ထိတိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ
 ဣမိနာ အဘာဝတ္ထော အယံ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ “အပ္ပသံသမကသဝါတာတပသရိ-
 သပသမ္ပဿာန”န္တိအာဒိသု ဝိယာတိ ဒသေတိ။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနာရမ္မန-
 တော ကုန္တိတာ ဂါရယာ သီဒန္တိ ဩသီဒန္တိ သံကိလေသပက္ခေတိ ကုသိတာ
 ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတွာ။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ
 ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ အာရဒ္ဓံ ပဂ္ဂဟိတံ ဝိရိယံ ဧတေသန္တိ အာရဒ္ဓဝိရိယာ။

အနုပ္ပါဒနေန မုဋ္ဌာ နဋ္ဌာ သတိ စေတသန္တိ မုဋ္ဌဿတိ။ ဒုဋ္ဌာတိ ဒုသိတာ။
ဒုပ္ပညာ^၁ နာမ ဒုသိတဘာဝေါ^၂ ပဋိပက္ခေန ဝိနာသိတဘာဝေါတိ^၃ အာဟ
“နဋ္ဌပညာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ဟေဋ္ဌာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန ကမ္မဿကတာ-
ပညာယ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ ဂဟိတတ္တာ သုဗ္ဗစကလျာဏမိတ္တတာပရိဝါရာဟိ
ဣဓ သဒ္ဓါဒိဟိ ဝိပဿနာသမ္ဘာရဿ ဥဒ္ဓုဋ္ဌတ္တာ စ ဝုတ္တံ “ဣဓ ဝိပဿနာ-
ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ တေနာဟ “ဝိပဿနာသမ္ဘာရော ဟိ”တိအာဒိ။
ယုတ္တိ^၄ အနုပေက္ခိတွာပိ အယမတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော အာဟ
“ပေါရာဏာနံ အာဏာ”တိ။

လောကုတ္တရဂုဏာနံ အန္တရာယကရန္တိ လောကုတ္တရဂုဏာနံ အဓိဂမဿ
အန္တရာယကရံ။ သန္တိဋ္ဌိန္တိ သံ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိံ၊ ယံ ဝါ တံ ဝါ အတ္တနာ
ယထာဂဟိတဒိဋ္ဌိန္တိ အတ္ထော။ သဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ ပရတော အာမသန-
တော ပရာမာသီ။ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟိတိ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ထိရဂ္ဂါဟဂ္ဂါဟိ။ ပဋိ-
နိဿဂ္ဂိတိ ပဋိနိဿဇ္ဇနကော။ ကုဗ္ဗောဝါတိ ယထာ ကစ္ဆပေါ အတ္တနော
ပါဒါဒိကေ အင်္ဂေ ကေနစိ သဋ္ဌိတော သဗ္ဗာနိ အင်္ဂါနိ အတ္တနော ကပါလေ-
ယေဝ သမောဒဟတိ၊ န ဗဟိ နိဟရတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ “န သုန္နရော တဝ ဂါဟော၊
ဆဇ္ဇေဟိ န”န္တိ ဝုတ္တော တံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ အန္တောယေဝ အတ္တနော
ဟဒယေ ဧဝ ဌပေတွာ တံ ဝဒတိ။ ကုန္တိလဂ္ဂါဟန္တိ သံသုမာရဂ္ဂါဟံ။ ဂဏှန္တိတိ
ယထာ သံသုမာရာ ဂဟိတံ န ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ ဧဝံ ဂဏှန္တိ။

ဂဌ။ ဧဝံ စတုစက္ကာလီသာယ အာကာရေဟိတိ အဝိဟိံသနာဒိဟိ စတု-
အဓိကစက္ကာလီသပ္ပကာရေဟိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အဝိဟိံသာ အာဒိတော
ဝုတ္တာ? သဗ္ဗဂုဏာနံ မူလဘာဝတော။ အဝိဟိံသာတိ ဟိ ကရုဏာယေတံ
အဓိဝစနံ၊ သာ စ ဝိသေသတော သီလဿ မူလကာရဏံ ပရူပဃာတ-
လက္ခဏာ ဒုဿီလျာ ဩရမာပနတော။ ယထာ ဟိ ပါဏာတိပါတော ပရူပ-
ဃာတလက္ခဏော၊ တထာ ပရေသံ သာပတေယျာဝဟရဏံ၊ သတ္တိပ္ပဟာရ-
တောပိ နေဿာဝဟာရော ဂရုတရေတိ။ တထာ အဗြဟ္မစရိယံ ဂမ္ဘဓာရ-
ဏာဒိဒုက္ခာဝဟနတော၊ ပရဒါရာတိက္ကမေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ပရေသံ
ဝိသံဝါဒနဘေဒနမဗ္ဗသန္ဓနာနံ ပရူပဃာတဘာဝေါ ပါဏဇ္ဇော ဧဝ၊ သမ္ပပ္ပ-
လာပေါ အတ္တဂ္ဂါဟာပနတော အနတ္ထုပ္ပါဒနတော၊ အဘိဇ္ဈာ အဒိန္နာဒါနာဒိ-
ဟေတုတော၊ ဗျာပါဒေါ ပါဏာတိပါတာဒိဟေတုတော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ

၁-ဒုဋ္ဌာ ပညာ (?)

၂-ဒုသိတဘာဝေန (?)

၃-ဝိနာသိတဘာဝေနာတိ (?)

သဗ္ဗာနတ္ထဟေတုတော ပရူပဿာတလက္ခဏာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဓမ္မိကပဋိညောပိ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ကရောတိ၊ ပရေ စ တတ္ထ နိယောဇေတိ၊ ကိမင်္ဂ ပန ဣတရေ။ ဝိဟိံသလက္ခဏာ ဒုဿီလျာ ဩရမာ အဝိဟိံသလက္ခဏာ ဝိသေသ-
တော သီလဿ ဗလဝကာရဏံ။ သီလပဒဋ္ဌာနော စ သမာဓိ၊ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာ စ ပညာတိ သဗ္ဗဂုဏာနံ မူလဘူတာ အဝိဟိံသာ။ အဝိစ ဥဋ္ဌာရဇ္ဈာသယာနံ နိသမ္မကာရိနံ ဝိရာနံ ဥတ္တမပုရိသာနံ သီလံ ဝိယ သမာဓိပညာပိ ပရေသံ ဟိတသုခါဝဟာဝ သမ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဧဝမ္ပိ ကရုဏာ သဗ္ဗဂုဏာနံ မူလန္တိ သာ အာဒိတော ဝုတ္တာ။

တတော ပရံ ဝိသေသတော “အဝိဟိံသာသမုဋ္ဌာနာ ဣမေ ဓမ္မာ”တိ ဒဿနတ္ထံ ကုသလကမ္မပထဓမ္မာ ဂဟိတာ။ တတော ဣဒံ ဂုဏာနံ မူလဘူတံ သီလံ၊ ဧတ္ထ ပတိဋ္ဌိတေန ဣမေ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာတိ ဒဿနတ္ထံ အဋ္ဌ သမ္ပတ္တာ ဂဟိတာ။ တေသံ ဝိသောဓနာယ ပဋိပန္နဿ အာဒိတော ဧဝံ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ နိဝရဏဝိဝေကော ဂဟိတော၊ အာဒိတော နိဝရဏ-
ဒွယဿ အဂ္ဂဟဏေ ဂဟိတာဂဟိတကာရဏံ အဋ္ဌကထာယ ဝုတ္တမေဝ။ ကောဓဿ ပန ဗျာပါဒတော ဘေဒေါ ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကောဓာဒိပ္ပဟာနေန စေတ္ထု^၂ သလ္လေခသိဒ္ဓိတိ ဒဿနတ္ထံ တတော ဥပတ္တိလေသဝိသုဒ္ဓိ ဂဟိတာ။ သာ စ သုဗ္ဗစကလျာဏမိတ္တ-
အပ္ပမတ္တတာဟိ သိဇ္ဈတိတိ ဒဿနတ္ထံ ပကိဏ္ဏကာ ဂဟိတာ။ သမ္ပန္န-
သောဝစဿတာဒိဂုဏဿ ဣမေ ဓမ္မာ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိပဿနံ ပရိဗြူဟေ-
တွာ အရိယမဂ္ဂါမိဂမာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ သဒ္ဓမ္မာ ဂဟိတာ။ ဧဝံ-
ဘူတဿ အယံ မိစ္ဆာဂါဟော လောကုတ္တရဂုဏာမိဂမဿ အန္တရာယကရော၊ တဿ သော ဒူရတော ဝဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဧဝံ ယထာဝုတ္တာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အရိယမဂ္ဂံ အမိဂစ္ဆန္တော သလ္လေခံ မတ္ထကံ ပါပေတိတိ ဒဿနတ္ထံ “သန္တိဋ္ဌိ-
ပရာမာသိ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝမေတေသံ စတုစက္ကာလီသာယ သလ္လေခါ-
ကာရာနံ ဂဟဏပယောဇနံ အနုပုဗ္ဗိ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပယောဂတော သလ္လေခပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ အသက္ကောန္တာနံ စိတ္တုပ္ပါဒေါပိ ဗဟူပကာရောတိ အာဟ “စိတ္တုပ္ပါဒဿပိ ဗဟူပကာရတံ ဒဿေတု”န္တိ။

ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ အဝိဟိံသာဒိသု ယထာဝုတ္တအနဝဇ္ဇဓမ္မေသု။
အနုဝိဓိယနာဘိ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ကာယဝါစာဟိ အနုဝိဓာနာ။ တေသံ
ဓမ္မာနန္တိ အဝိဟိံသာဒိဓမ္မာနံ၊ တေသံ ဝါ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ပဝတ္တဓမ္မာနံ။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တဓမ္မံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ကဿာ ပနာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ သရဏဂမနံ ဝါစာယ ဝိညာပေတုံ အသက္ကောန္တဿ ဝသေန ဝုတ္တံ “ကာယေန ဝါ”တိ။ “သီလံ ကာယေန သမာဒိယတိ”တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသဝ နယော။ ဧတ္ထ စ တထာ တထာ ပဝတ္တသလ္လဟုကကာမာဝစရကုသလ-
စိတ္တုပ္ပတ္တိံ ဥပါဒါယ တထာရူပကုသလကာယဝစီကမ္မာနံ ဗဟူပကာရတာ ဝုတ္တာတိ န သဘာဝတော စိတ္တုပ္ပါဒဿ ဗဟူပကာရတံ ဉာယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၈၅။ ဟိတခိဂမာယာဘိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဟိတသမ္ပတ္တိယာ၊ အရိယမဂ္ဂါဓိဂ-
မာယ ဧဝ ဝါ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဧကန္တဟိတတ္တာ ဟိတော နာမ။ ပရိဝဇ္ဇန-
ဝသေန ကမနံ ပဝတ္တိ ပရိက္ခမနန္တိ အာဟ “ပရိက္ခမနာယ ပရိဝဇ္ဇနတ္ထာ-
ယာ”တိ။ သမ္မာဒဿနုပါယသံဝိဇာနေန အဝိဟိံသာ ပဋိယတ္တာ သမ္မာ-
သမ္ပုဒ္ဓေန။ သုခေနောဝါတိ အကိစ္ဆေနော။ ဧတေနော ဥပါယေနာတိ
ဧတေနော အဝိဟိံသာပဒေ ဝုတ္တေန ဝိမိနာ။ သဗ္ဗပဒါနိတိ သေသာနိ
တေစတ္တာလီသ ပဒါနိ။

၈၆။ အကုသလာ ပဋိသန္ဓိအဇနကာ နာမ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဓမ္မာ
အညေပိ ပဝတ္တိဝိပါကမတ္တဒါယိနော၊ ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဝိပါကဇနကာ၊
ပစ္စယဝေကလ္လေန ဝိပစ္စိတုံ အလဒ္ဓေါကာသာ အဟောသိကမ္မာဒယော ဝါ
အဇနကာ။ ဇာတိဝသေနာတိ အကုသလဇာတိဝသေန။ အဓောဘာဂင်-
မနိယာဘိ အပါယဂမနိယာ။ ဧဝံနာမာတိ နာမဂ္ဂဟဏေန သဘာဝံ
ဥပလက္ခေတိ သတိ ပစ္စယသမဝါယေ တံသဘာဝါနတိဝတ္တနတော။ တေနာဟ
“ဝိပါကကာလေ အနိဋ္ဌာကန္တဝိပါကတ္တာ”တိ။ ဝုတ္တနယေနော ကုသလ-
ပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဣဓ ပဋိသန္ဓိအဇနကာ အဘိညာ-
သဟဂတဓမ္မာ၊ သေသံ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ သဗ္ဗေ အကုသလာတိ ဧတ္ထ ဝိဟိံသ-
မေကံ ဌပေတွာ ဣတရေ သဗ္ဗေ အကုသလာ ဥပမာဘူတာ။ ဝိဟိံသာ ဟိ
ဥပမေယျံ။ သဗ္ဗေ ကုသလာတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသဝ နယော။ ဧတေနော ဥပါ-
ယေနာတိ ယထာ ဝိဟိံသာနံ ဥပမေယျတာ၊ တဒဝသေသာနံ ကုသလာ-
ကုသလာနံ ဥပမာဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ ဣမိနာ နယေန အကုသလံ ပါဏာတိ-
ပါတာဒိအကုသလေန ဣတရေန၊ ကုသလဉ္စ ပါဏာတိပါတာပဋိဝိရတိအာဒိ-
ကုသလေန ဣတရေန ဥပမေတဗ္ဗံ။

၈၇။ ပရိနိဗ္ဗာပနေတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟဝူပသမနေ။ ပရိတော လိမ္မ-
နဋ္ဌေန ပလိပံ ဝုစ္စတိ မဟာကဒ္ဒမံ၊ တံ ပန ဧကန္တတော ဂမ္ဘီရမ္ဘိ ဟောတိတိ

“ဂန္ထိရကဒ္ဓမေ နိမုဂ္ဂေါ”တိ ဝုတ္တံ၊ ပလိပံ ဝိယ ပလိပန္တိ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္ဆမာနေန ဥပမောပမေယျသံသန္ဓနနယေန ဧတ္ထ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ တံ ကာရဏန္တိ ဧတ္ထ ကာရဏံ နာမ ဟတ္ထဿ ဝါ ပါဒဿ ဝါ အပလိပန္နဘာဝေါ၊ သော ပန နတ္ထိ။ သေ နယော ဥပမေယျေဝိ။

တတ္ထ သိယာ ကဿစိ ပရိဝိတက္ကော “ဘဂဝတော ဒေသနာနုဘာဝေန ဘိက္ခု-
အာဒယော ကထေန္တိ”တိ။ “ဘဂဝါယေဝ ဟိ တတ္ထ ဥဒ္ဓရတိ”တိ ဝတော ဥပမာယ
တဒတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “ရဉ္စော”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနာ တာဝတိဋ္ဌန္တု၊ သာဝက-
သိခါပုတ္တုဝိသေသာနမ္ပိ အရိယာနံ ဒေသနာ သတ္ထုယေဝ ဒေသနာတိ ဒေသေတုံ
“ကိဉ္စာဝိ”တိ အာဒိမာဟ။ တဏှာ ဟိ တေဟိ ဒေသိတသုတ္တာနိ ဗုဒ္ဓဝစနမေဝ၊
တေသံ ဒေသနာယ လဒ္ဓဝိသေသာပိ အရိယာ ဗုဒ္ဓပုတ္တာယေဝါတိ။

အနိဗ္ဗိသတာယာတိ အနိဗ္ဗိသေဝနတာယ။ အသိက္ခိတဝိနယတာယာတိ ပဉ္စန္ဓ
ဝိနယာနံ သာဒရံ အသိက္ခိတဘာဝေန။ တေ ပန ဝိနယာ တိသန္ဓံ သိက္ခာနံ
သိက္ခာပနေန ဟောတိတိ အာဟ “တိဿော သိက္ခာ သိက္ခာပေဿတိ”တိ။
ကိံ ပန တန္တိ “ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ကိံ ပန ဌာနန္တိ အာဟ
“အပလိပပလိပန္နတ္ထ”န္တိ အာဒိ။ ယသ္မာ ပါဠိယံ “သော ဝတ စုန္ဒာ”တိ-
အာဒိနာ သာမညတ္ထံ ဥပမာဘာဝေန ဂဟေတွာ ဝိသေသတ္ထော ဥပမေယျ-
ဘာဝေန ဝုတ္တော၊ တသ္မာ တမတ္ထံ “ဝေဗတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ အာဒိနာ
သာခာရဏတော ဝတော ပုန အသာခာရဏတော ဝိဝရန္တော “ကိံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ”တိ အာဒိမာဟ။ ပရဿ ဝိဟိံ သာစေတနံ နိဗ္ဗာပေဿတိတိ ဣဒံ ယော
အဝိဟိံ သာသင်္ခါတံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒိဿာ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇန္တော ဓမ္မဒေသ-
နာယ ပရော အဝိဟိံ သကော ဟောတိ၊ တာဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အာဒေသနံ
ဟိ တဿ ဝစနန္တိ။ တေနာဟ “အယံ ယာ သော ဝိဟိံ သကဿာ”တိ။ ပုဗ္ဗေ
ဝိဟိံ သကဿ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇန္တဿ။ ဝိဟိံ သာပဟာနာယ မဂ္ဂံ ဘာဝယတောတိ-
အာဒိနာ အတ္တနော ဧဝံ အဝိဟိံ သာယ ဝိဟိံ သာပရိနိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန-
မာဟ။ တေနာဟ “ပရိနိဗ္ဗုတော ဝိယာ”တိ အာဒိ။ သဗ္ဗပဒေသုတိ “ပါဏာတိ-
ပါတိဿာ”တိ အာဒိနာ အာဂတေသု တေစတ္တာလီသာယ ပဒေသု။

ဂဂ။ ဧဝန္တိ ဒေသိတာကာရပရာမသနံ။ တဿာတိ သလ္လေခဿ။ “အတ္ထိ
ခွေသ ဗြာဟ္မဏ ပရိယာယော”တိ အာဒိသု ဝိယ ပရိယာယ-သဒ္ဓေါ

ကာရဏတ္ထောတိ အာဟ “သလ္လေခကာရဏ” န္တိ။ တေသံ ဝသေနာတိ သလ္လေခါနံ ဝသေန။ မေတ္တာယ ဥပသံဟရဏဝသေန ဟိတံ သေန္တေန။ ကရုဏာယ ဝသေန အနုကမ္မမာနေန။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ ပရိတော ဂဟေတွာ၊ ဖရိတွာတိ အတ္ထော။ ပရိစ္စာတိ ပရိတော ဣတွာ၊ သမန္တတော ဖရိတွာ ဣစ္စေဝ အတ္ထော။ မာ ပမဇ္ဈိတ္တာတိ “ဈာယထာ” တိ ဝုတ္တသမထဝိပဿနာနံ အညာဏေန၊ အညေန ဝါ ကေနစိ ပမာဒကာရဏေန မာ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတ္ထ။ နိယျာနိက- သာသနေ ဟိ အကတ္တဗ္ဗကရဏမ္ပိ ပမာဒေါတိ။ ဝိပတ္တိကာလေတိ သတ္တ- အသပ္ပါယာဒိဝိပတ္တိယုတ္တကာလေ။ ယထာဝုတ္တာ ပဉ္စ ပရိယာယာ အညေဝိ သဗ္ဗေ သာသနဂုဏာ ဣဓေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိတိ အာဟ “ဈာယထ မာ ပမာ- ဒတ္တာတိ တုမှာကံ အနုသာသနီ” တိ။

သလ္လေခသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ကထေတုကမျတပုစ္ဆာ ဧဝါတိ အဝဇာရဏေန ဣတရာ စတဿော ပုစ္ဆာ နိဝတ္တေတိ ဣတရာသံ အသမ္ဘဝတော၊ တတ္ထ ယထာပုစ္ဆိတဿ အတ္တဿ ဝိဿဇ္ဇနတော စ။ “အယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ” တိ ယာထာဝတော အဇာနန္တာပိ ပုထုဇ္ဇနာ ဗာဟိရကတပသာဒယော အတ္တနော သမာနသီလေ ဌိတံ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဝဒန္တိ။ အနုဿဝါဒိဝသေနာဒိတိ အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္က- ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိဝသေနပိ။ ယထာသမင်္ဂိတာကာရဿ အတ္တဿ ဝေမေတန္တိ နိဇ္ဈာနက္ခမာပနတော ကေန္တတော ယာထာဝဂ္ဂါဟော ဟောတီတိ အာဟ “အတ္တပစ္စက္ခေနာဒိ” တိ။ ယာထာဝတော လက္ခဏဿ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ အတ္တနော ပစ္စက္ခဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ ဗဟုန္တံ ဝစနံ ဥပါဒါယာတိ ဣမိနာ သာသနေ လောကေ စ နိရုဠတဿ အယံ အာမေဒိတပယောဂေါတိ သာသနဿ နိရုဠတဿ စ သမ္မသဒံ ဥပါဒါယပိ တဒုဘယိကော အာမေဒိတပယောဂေါ ဒဉ္ဇဗ္ဗော။ အတ္တန္တိ ဝစနတ္ထံ။ လက္ခဏန္တိ သဘာဝံ။ ဥပါဒါယာတိ ဂဟေတွာ။ သောဘနာယာတိ သုန္တရာယ။ ပသတ္တာယာတိ ပသံသာယ။ တေသု ပုရိမေန ဓမ္မာနံ ယထာသဘာဝါဝဗောဓသင်္ခါတံ သမ္မာဒိဋ္ဌိသဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေန ဟိ သာ သဗ္ဗဓမ္မေ အဘိဘဝိတွာ သောဘတိ။ ဒုတိယေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ပရိ- ကာယိကဘာဝံ။ တေန ဟိ သာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဉာဏမယေ ဝိယ တံသမင်္ဂိနဉ္စ ပုဂ္ဂလံ ဉာဏပိဏ္ဍံ ဝိယ ကရေတိ။ တဿ “ပဏ္ဍိတော နိပုဏော ဆေကော ဝိညူ ဝိဘာဝိ” တိအာဒိနာ ဒိသာသု ပသံသာ ပတ္ထရတိ။

ကမ္မဿကတာဉာဏန္တိ ကမ္မံ သကော တေဿာတိ ကမ္မဿကော၊ တဿ ဘာဝေါ ကမ္မဿကတာ၊ တတ္ထ ဉာဏံ “ဣဒံ ကမ္မံ သတ္တာနံ သကံ၊ ဣဒံ နော သက”န္တိ ဧဝံ ဇာနနဉာဏံ။ သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ အရိယသစ္စာနံ ပဋိဝေ-
ဿေ အနုလောမတော သစ္စာနုလောမိကံ ဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏံ။ နော သစ္စာနုလောမိကာယာတိ ဗာဟိရကော သစ္စာနုလောမိကာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ
နော သမ္မာဒိဋ္ဌိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ တဿ အဘာဝတော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ
“အတ္တဒိဋ္ဌိပရာမာသကတ္တာ”တိ။ ကမ္မဿကတာဒိဋ္ဌိ ပန ဗာဟိရကဿ အတ္တ-
ဒိဋ္ဌိ အနုရုဇ္ဈန္တိ ပဝတ္တတိ “အတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တိတော။ သာသ-
နိကော ဒွိဟိတိ သာသနိကော ပုထုဇ္ဇနော ကမ္မဿကတာဉာဏာဒိဟိ
ဒွိဟိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဩက္ကန္တသမ္ပတ္တနိယာမတ္တာ “သေက္ခော နိယတာယာ”တိ
ဝုတ္တံ။ အသေက္ခာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။
တိသုပိ ပုဂ္ဂလေသု သေက္ခော ဣဓ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေန္တော
“နိယတာယ နိယျာနိကာယာ”တိ အာဒိမာဟ။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ပါဠိယာ ဝိဘာဝေတုံ “စတနေဝါဟာ”တိ အာဒိ
ဝုတ္တံ။ အန္တဒ္ဓယန္တိ “သဿတံ၊ ဥစ္ဆေဒံ၊ ကာမသုခံ၊ အတ္တကိလမထ”န္တိ ဧတံ
အန္တဒ္ဓယံ။ လီနဒ္ဓစ္စပတိဋ္ဌာနာယူဟနန္တဒ္ဓယဿ အနုပဂမနံ အတ္တသိဒ္ဓမေဝ။
ဥဇုဘာဝေနာတိ ဥဇုသဘာဝေန မဂ္ဂေန၊ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာတိ အတ္ထော။
ဓမ္မေ ပသာဒဂ္ဂဟဏေန သတ္တရိ သံဆေ စ ပသာဒေါပိ ဂဟိတောယေဝ
ဟောတိတိ “ဓမ္မေ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တော တဒဝိနာဘာဝတော။ ယသ္မာ သေ
နိယတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ အဓိပ္ပေတော၊ တဉ္စ
ဝနုတော နိယျာနံ ဝိဝနောမိဂမေန ဟောတိတိ အာဟ “အာဂတော ဣမံ
သဒ္ဓမ္မ”န္တိ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ သန္တော သဒါ ဝိဇ္ဇမာနော ဓမ္မောတိ ကတွာ
သဒ္ဓမ္မောတိ ဣမံ ဖလေဟိ အသာဓာရဏေန ပရိယာယေန ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ။
တယိဒမဿ အာဂမံ သစ္စိကိရိယာဘိသမယော၊ သော စ ပဟာနာဘိသမ-
ယာဒိဟိ သဟေဝ ဣဓ ဣဇ္ဈတိတိ ဒဿေန္တော “သပ္ပဒိဋ္ဌိဂဟနာနိ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သပ္ပဒိဋ္ဌိဂဟနာနိ ဝိနိဓဗ္ဗေန္တော သပ္ပကိလေသေ
ပဇာဟန္တောတိ ပဒုဒ္ဓယေန ပန ပဟာနာဘိသမယမာဟ၊ ဇာတိသံသာရာ
နိက္ခမန္တောတိ ဣမိနာ ပရိညာဘိသမယံ။ သမတိက္ကမတ္ထော ဟိ ပရိညတ္ထော။
ပဋိပတ္တိ ပရိနိဋ္ဌပေန္တောတိ ဣမိနာ ဘာဝနာဘိသမယန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကာလပရိစ္ဆေဒဝေနန္တိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတိတိ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကာလော ဧဝ
ပရိစ္ဆေဒေါ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ၊ သော သော အကုသလပဇာနနာဒိနာ

ပရိစ္ဆိန္ဒော မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနကာလော မဂ္ဂက္ခဏော၊ တဿ ဝစနန္တိ အတ္ထော။
 တေနာဟ “ယသ္မိံ ကာလေ”တိ။ အကုသလဉ္ဇာတိ စ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော။
 တေန ဝက္ခမာနံ အကုသလမူလာဒိံ သမုစ္စိနောတိ။ ဒဿာကုသလကမ္မပထန္တိ
 ကုတောယံ ဝိသေသော၊ ယာဝတာ အနိဗ္ဗါရိတဝိသေသံ အကုသလံ ဂဟိတန္တိ?
 န သာမညဇောတနာယ ဝိသေသေ အဝဋ္ဌာနတော။ ကိံ ဝါ ဣမာယ ယုတ္တိ-
 စိန္တာယ၊ ယသ္မာ ပဌမဝါရေန ဥဒ္ဓေသဝသေန ဒေသိတဿ အတ္ထဿ ဝိတ္ထာရ-
 ဒေသနာ ဒုတိယဝါရော။ တေနောဟ “ကတမံ ပနာရုသော”တိအာဒိ။
 ယသ္မာ လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဣမ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ နိရောဓာရမ္မဏာယ
 ပဇာနနာယ မဂ္ဂပညာယ ကိစ္စဝသေန သမ္မောဟတော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ဒသ-
 အကုသလကမ္မပထံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော “အကုသလံ ပဇာနာတိ”တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။
 တဿာတိ အကုသလကမ္မပထသင်္ခါတဿ ဒုက္ခဿ။ တေနော ပကာရေနာတိ
 “နိရောဓာရမ္မဏာယ ပဇာနနာယ ကိစ္စဝသေနာ”တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။

ကုသလန္တိ ဧတ္ထာယံ ဝစနတ္ထော— ကုစ္ဆိတေ ပါပဓမ္မေ သလယတိ စလယတိ
 ကမ္မေတိတိ ကုသလံ။ ကုစ္ဆိတေန ဝါအာကာရေန သယန္တိတိ ကုသာ၊ ပါပကာ
 ဓမ္မာ။ တေ ကုသေ လုနာတိ ဆိန္ဒတိတိ ကုသလံ။ ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ သာနတော
 တနုကရဏတော ဉာဏံ ကုသံ နာမ၊ တေန လာတဗ္ဗံ ဂဟေတဗ္ဗံ ပဝတ္ထေတဗ္ဗန္တိ
 ကုသလံ။ ယထာ ဝါ ကုသော ဥဘယဘာဂဂတံ ဟတ္ထပဒေသံ လုနာတိ၊
 ဝေမိဒံ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဝသေန ဥဘယဘာဂဂတံ သံကိလေသပက္ခံ လုနာတိ
 ဆိန္ဒတိ၊ တသ္မာ ကုသော ဝိယ လုနာတိတိ ကုသလံ။ ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ သာဝဇ္ဇ-
 ဓမ္မာနံ သလနတော သံဝရဏတော ကုသလံ။ ကုသလဓမ္မဝသေန ဟိ အကု-
 သလာ မနစ္ဆဋ္ဌေသု ဒွါရေသု အပ္ပဝတ္တိယာ သံဝုတာ ဟောန္တိ။ ကုစ္ဆိတေ ဝါ
 ပါပဓမ္မေ သလယတိ ဂမေတိ အပနေတိတိ ကုသလံ။ ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ ပါဏာတိ-
 ပါတာဒိနံ သာနတော နိသာနတော တေဇနတော ကုသာ၊ ဒေါသလော-
 ဘာဒယော။ သာဒိနဝဝသေန စေတနာယ တိက္ခဘာဝပ္ပတ္တိယာ ပါဏာတိ-
 ပါတာဒိနံ မဟာသာဝဇ္ဇတော။ တေ ကုသေ လုနာတိ ဆိန္ဒတိတိ ကုသလံ။
 ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ သာနတော အန္တကရဏတော ဝိနာသနတော ကုသာနိ၊
 ပုညကိရိယဝသေန ပဝတ္တာနိ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ တေဟိ လာတဗ္ဗံ
 ပဝတ္ထေတဗ္ဗန္တိ ကုသလံ။ “ကု”ဣတိ ဝါ ဘူမိ ဝုစ္စတိ၊ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန
 တံသဒိသဿ အတ္တနော နိဿယဘူတဿ ရူပါရူပပဗန္ဓဿ သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ
 အနုဒဟေန ဝိနာသနတော ကံ သသန္တိတိ” ကုသာ၊ ရာဂါဒယော။ တေ ဝိယ

အတ္တနော နိဿယဿ လဝနတော ဆိန္ဒနတော ကုသလံ။ ပယောဂသမ္မာဒိတာ ဟိ ကုသလဓမ္မာ အစ္စန္ဒမေဝ ရူပါရူပဓမ္မေ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန သမုတ္တိန္ဒန္တိ။ ကုသလဿ မူလန္တိ ကုသလမူလံ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေန ကုသလဿ ပတိဋ္ဌာ နိဒါနန္တိ အတ္ထော။ အကုသလမူလန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။

အကုသလန္တိ ပန န ကုသလံ အကုသလံ။ ကုသလဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဝသေန အကုသလန္တိ ပဒဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ဧဝံ ဟိ အာရောဂျာနဝဇ္ဇသုခဝိပါကကောသလ္လသမ္ဘူတဌေန ကုသလံ ဝုစ္စတိတိ။ ယထာ ယံ ဓမ္မဇာတံ န အရောဂံ န အဝဇ္ဇံ န သုခဝိပါကံ န စ ကောသလ္လသမ္ဘူတံ။ တံ အကုသလန္တိ အယမတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ယံ န ကုစ္ဆိတာနံ သလနသဘာဝံ, န ကုသေန, ကုသေဟိ ဝါ ပဝတ္ထေတဗ္ဗံ, န စ ကုသော ဝိယ လဝနကံ။ တံ အကုသလံ နာမာတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗျော။ ဝတ္ထုပဇာနနာတိ ဒုက္ခာဒိဝတ္ထုနော ပဇာနနာ ပဋိဝေဒေ။ တထာ ဗုဇ္ဈနကပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ အာဟ “အကုသလာဒိပဇာနနေနာဒိ”တိ။ တေနေဝ စ သံဝိတ္ထေန ဒေသနာ ပဝတ္တာ။ ဘာဝနာမနသိကာရော ပန “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျ”န္တိ ဝစနတော အနဝသေသတော ရူပါရူပဓမ္မာနံ ပရိဂ္ဂဟဝသေနေဝ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟ “ဒေသနာယေဝါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ မနသိကာရပဋိဝေဒေတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တဝိပဿနာမနသိကာရော အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဒေ စ။ ကဿစိ အကောပနတော ဝိတ္တာရဝသေနေဝ ဝုတ္တံ ဝိပဿနံ အနုယုဇ္ဇန္တာ မဂ္ဂံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တာပိ ဝိတ္တာရနယေနေဝ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိတိ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိက္ကမဿ အဘာဝတော။

ဘိက္ခုတိ မဟာဝိဟာရေ ဓမ္မသင်္ဂီတိဝသေန ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေ နိသိန္ဒဘိက္ခု။ ထေရောတိ တတ္ထ သံဃတ္ထေရောတိ ဝဒန္တိ။ ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ပန မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရဿ အန္တေဝါသိကဘိက္ခု သန္ဓာယ “အာဟံသု”တိ ဝုတ္တံ။ ထေရောတိ ပန မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရော။ သော ဟိ ဣမသ္မိ မဇ္ဈိမနိကာယေ တံ တံ ဝိနိစ္ဆယံ ကထေသိ။ ရာသိတောတိ ပိဏ္ဍတော၊ ဧကေဇ္ဈန္တိ အတ္ထော။

အကုသလကမ္မပထဝဏ္ဏနာ

အကောသလ္လပ္ပဝတ္တိယာတိ ကောသလ္လပဋိပက္ခတော အကောသလ္လံ ဝုစ္စတိ အညာဏံ။ တတော ပဝတ္တနတော၊ အကောသလ္လသမ္ဘူတတ္တာတိ အတ္ထော။

ဤဏပဋိပက္ခော အညာဏံ မိတ္တပဋိပက္ခော အမိတ္တော ဝိယ ကုသလပဋိ-
ပက္ခော အကုသလံ ကုသလေန ပဟာတဗ္ဗတ္တာ၊ န ပန ကုသလာနံ^၁ ပဟာယ-
ကတ္တာ။ ကုသလမေဝ ဟိ ပယောဂသမ္ပာဒိတံ အကုသလံ ပဇဟတိ။ သဟ
အဝဇ္ဇေဟိ လောဘာဒိဟိ ဝတ္တတိတိ သာဝဇ္ဇံ။ ဒုက္ခော အနိဋ္ဌော ဧတုက္ခန္ဓ-
သင်္ခါတော ဝိပါကော တေဿာတိ ဒုက္ခဝိပါကံ။ တတ္ထ သာဝဇ္ဇဝစနေန
အကုသလာနံ ပဝတ္ထိဒုက္ခတံ ဒဿေတိ၊ ဒုက္ခဝိပါကဝစနေန ဝိပါကဒုက္ခတံ။
ပုရိမံ ဟိ ပဝတ္ထိသမ္ပဝဝသေန အကုသလဿ လက္ခဏဝစနံ၊ ပစ္ဆိမံ ကာလန္တရေ
ဝိပါကုပ္ပါဒနသမတ္ထတာဝသေန။ တထာ ပုရိမေန အကုသလဿ အဝိသုဒ္ဓိ-
သဘာဝတံ ဒဿေတိ၊ ပစ္ဆိမေန အဝိသုဒ္ဓိဝိပါကတံ။ ပုရိမေန အကုသလံ
ကုသလသဘာဝတော နိဝတ္တေတိ၊ ပစ္ဆိမေန အဗျာကတသဘာဝတော
သဝိပါကတ္တဒိပကတ္တာ ပစ္ဆိမဿ။ ပုရိမေန ဝါ အဝဇ္ဇဝန္တတာဒဿနတော
ကိစ္စဋ္ဌေန ရသေန အနတ္ထဇနနရသတံ ဒဿေတိ၊ ပစ္ဆိမေန သမုတ္တိအတ္ထေန
အနိဋ္ဌဝိပါကရသတံ။ ပုရိမေန စ ဥပဋ္ဌာနာကာရဋ္ဌေန ပစ္စုပ္ပန္နာနေန သံကိ-
လေသပစ္စုပ္ပန္နာနတံ၊ ပစ္ဆိမေန ဖလဋ္ဌေန ဒုက္ခဝိပါကပစ္စုပ္ပန္နာနတံ။ ပုရိမေန စ
အယောနိသောမနသိကာရံ အကုသလဿ ပဒဋ္ဌာနံ ပကာသေတိ။ တတော
ဟိ တံ သာဝဇ္ဇံ ဇာတံ၊ ပစ္ဆိမေန အကုသလဿ အညေသံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝံ
ဝိဘာဝေတိ။ တံ ဟိ ဒုက္ခဝိပါကဿ ကာရဏန္တိ။ သံကိလိဋ္ဌန္တိ သံကိလေ-
သေဟိ သမန္နာဂတံ၊ ဒသဟိ ကိလေသဝတ္ထု၊ ဟိ ဝိဗာဓိတံ၊ ဥပတာပိတံ ဝါတေဟိ
ဝိဒူသိတံ မလိနကတဉ္စာတိ အတ္ထော။ ဣဒဉ္စဿ ဒုက္ခဝိပါကတဉ္စာတိ အတ္ထေ
ဣဒဉ္စ ဒုက္ခဝိပါကတံ အပစ္စက္ခတာယ အသဒ္ဓဟန္တာနံ ပစ္စက္ခတော အာဒိနဝ-
ဒဿနေန သံဝေဇနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သာဓာရဏာ သဗ္ဗဿပိ အကုသလဿ။

သရသေနော^၂ ပတနသဘာဝဿ အန္တရာ ဧဝ အတိဝ ပါတနံ အတိ-
ပါတော၊ သဏိကံ ပတိတုံ အဒတွာ သိသံ ပါတနန္တိ အတ္ထော။ အတိက္ကမ္မဝါ
သတ္တာဒိဟိ အဘိဘဝိတွာ ပါတနံ အတိပါတော။ ပယောဂဝတ္ထုမဟန္တ-
တာဒိဟိ မဟာသာဝဇ္ဇတာ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ စေတနာယ
ဗလဝဘာဝတော။ ဧကဿ ဟိ ပယောဂဿ သဟဿာ နိပ္ပုဒနဝသေန
သကိစ္စသာမိကာယ ဗဟုက္ခတ္ထု ပဝတ္ထဇဝနေဟိ လဒ္ဓါသေဝနာယ စ သန္နိဋ္ဌာ-
ပကစေတနာယ ဝသေန ပယောဂဿ မဟန္တဘာဝေါ။ သတိပိ ကဒါစိ ခုဒ္ဒကေ
စေဝ မဟန္တေ စ ပါဏေ ပယောဂဿ သမဘာဝေ မဟန္တံ ဟနန္တဿ
စေတနာ တိဗ္ဗာကာရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝတ္ထုဿ မဟန္တဘာဝေါ။ ဣတိ ဥဘယဓမ္မတံ

စေတနာယ ဗလဝဘာဝေနော ဟောတီတိ။ ယထာဂုတ္တပစ္စယပရိယာယေပိ တံတံပစ္စယေဟိ စေတနာယ ဗလဝဘာယ ဧဝ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပယောဂဝတ္ထုအာဒိပစ္စယာနံ ဟိ အမဟတ္တေပိ ဟန္တဗ္ဗဿ ဂုဏဝန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇတာ၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန အပ္ပသာဝဇ္ဇတာ စ ဝတ္ထုဿ မဟတ္တာမဟတ္တေသု ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကိလေသာနံ ဥပက္ကမာနံ ဒိန္နဇ္ဇ မုဒုတာယ တိဗ္ဗတာယ စ အပ္ပသာဝဇ္ဇတာ မဟာသာဝဇ္ဇတာပိ ယောဇေတဗ္ဗော။ ပါဏော ပါဏသညိတာ ဝဏေစိတ္တဇ္ဇ ပုဗ္ဗဘာဂိယာပိ ဟောန္တိ၊ ဥပက္ကမော ဝဏေစေတနာသမုဋ္ဌာပိတော။ ပဉ္စသမ္ဘာရာ ဟိ ပါဏာတိပါတစေတနာတိသာ ပဉ္စသမ္ဘာရဝိနိမုတ္တာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အယဉ္စ ဝိစာရော အဒိန္နာဒါနာဒိသုပိ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝိဇ္ဈနပဟရဏာဒိဝသေန သဟတ္တေန နိဗ္ဗတ္တော သာဟတ္ထိကော၊ အာဏာပနဝသေန ပဝတ္တော အာဏတ္ထိကော၊ ဥသုသတ္တိယန္တပါသာဏာဒိ- နိဿဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တော နိဿဂ္ဂိယော၊ အဒုဟလသဇ္ဇနာဒိဝသေန ပဝတ္တော ထာဝရော၊ အာထဗ္ဗဏိကာဒိနံ ဝိယ မန္တပရိဇပ္ပနဝသေန ပဝတ္တော ဝိဇ္ဇာ- မယော၊ ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိမယော ဣဒ္ဓိမယော ဒါဌာကောဋ္ဌနာဒိနိ ဝိယ။

ယဒိ “မမ ဣဒ”န္တိ ပရေန ပရိဂ္ဂဟိတံ အဒိန္နံ၊ ဥတ္တာနသေယျကဒါရက- သန္တကေ ကထံ တဿ ပရိဂ္ဂဟသညာယ ဧဝ အဘာဝတောတိ အာဟ “ယတ္ထ ပရော”တိအာဒိ။ ပရော နာမ ဝိညူဝါ အဝိညူဝါ အတ္ထိ တဿ ဝတ္ထုဿ သာမိကော။ အဝိညူပိ ဟိ ဝိညူကာလေ ယထာကာမံ ကရောန္တော အဒဏ္ဍာ- ရဟောတိ။ မန္တပရိဇပ္ပနေန ပရသန္တကဟရဏံ ဝိဇ္ဇာမယော၊ ဝိနာ မန္တေန ပရသန္တကဿ ကာယဝစီပယောဂေဟိ ပရိကခုနံ တာဒိသေနိဒ္ဓိဝသေန ဣဒ္ဓိ- မယော ပယောဂေါတိ အဒိန္နာဒါနေ ဆ ပယောဂါ သာဟတ္ထိကာဒယော ဂုတ္တာ။ ယထာနုရူပန္တိ ဧတ္ထ သာဟတ္ထိကော တာဝ ပဉ္စန္ဓမ္မိ အဝဟာရာနံ ဝသေန ပဝတ္တတိ၊ တထာ အာဏတ္ထိယော နိဿဂ္ဂိယော စ။ ထာဝရော ထေယျာဝ- ဟာရပသယှာဝဟာရပဋိစ္ဆန္တာဝဟာရဝသေန။ တထာ သေသာပီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မေထုနသမာစာရေသုတိ သဒါရသန္တောသပရဒါရဂမနဝသေန ဒုဝိ- ဓေသု မေထုနသမာစာရေသု။ အယမေဝ ဟိ ဘေဒေါ ဣဓာမိပ္ပေတော။ ဂေါတ္တရက္ခိတာ သဂေါတ္တေဟိ ရက္ခိတာ။ ဓမ္မရက္ခိတာ သဟဓမ္မိကေဟိ ရက္ခိတာ။ သာရက္ခာ သသာမိကာ။ ယဿာ ဂမနေ ရညာ ဒဏ္ဍော ဌပိတော၊ သာ သပရိဒဏ္ဍာ။ ဘရိယဘာဝတ္ထံ ဓနေန ကိတာ ဓနက္ခိတာ။ ဆန္ဒေန ဝသန္တိ ဆန္ဒဝါသိနိ။ ဘောဂတ္ထံ ဝသန္တိ ဘောဂဝါသိနိ။ ပဋတ္ထံ ဝသန္တိ ပဋ- ဝါသိနိ။ ဥဒကပတ္ထံ အာမသိတွာ ဂဟိတာ ဩဒပတ္တကိနိ။ စုမ္ပဋကံ အပနေတွာ

ဂဟိတာ ဩဘဋ္ဌဗုဗ္ဗဋ္ဌာ။ ကရမရာနိတာ ဇောဟတာ။ တင်္ခလိကာ မုဟုတ္တိ-
ကာ။ အဘိဘဝိတွာ ဝိတိက္ကမေ မိစ္ဆာစာရော မဟာသာဝဇ္ဇော၊ န တထာ ဦးနှံ
သမာနဆန္ဒတာယ။ အဘိဘဝိတွာ ဝိတိက္ကမနေ သတိပ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပတ္တိအဓိ-
ဝါသနေ ပုရိမုပ္ပန္နသေဝနာဘိသန္ဓိပယောဂါဘာဝတော မိစ္ဆာစာရော န
ဟောတိ အဘိဘုယျမာနဿာတိ ဝဒန္တိ။ သေဝနာစိတ္တေ သတိ ပယောဂါ-
ဘာဝေါ အပ္ပမာဏံ ယေဘုယျေန ဣတ္ထိယာ သေဝနာပယောဂဿ အဘာ-
ဝတော။ တထာ သတိ ပုရေတရံ သေဝနာစိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာနေပိ တဿာ
မိစ္ဆာစာရော န သိယာ၊ တထာ ပုရိသဿပိ သေဝနာပယောဂါဘာဝေတိ၊
တဿာ အတ္တနော ရုစိယာ ပဝတ္တိတဿ ဝသေန တယော၊ ဗလက္ကာရေန
ပဝတ္တိတဿ ဝသေန တယောတိ သဗ္ဗေပိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဓတ္တာရော
သန္တာရာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္တဘူကောတိ ကမ္မပထဝသေန ဝုတ္တံ။ ကမ္မပထကထာ ဟေသာတိ။
အဿာတိ ဝိသံဝါဒကဿ။ မုသာ ဝဒတိ ဧတေနာတိ စေတနာ မုသာဝါဒေါ၊
ဣမသ္မိံ ပက္ခေ အတထာကာရေန ဝတ္ထုနော ဝိညာပနပယောဂေါ မုသာ၊
တံသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါတိ ဝုတ္တတ္တာ တတော အညထာ
ဝတ္ထု “အပရော နယော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော သန္တကံ အခါတုကာမ-
တာယာတိအာဒိ မုသာဝါဒသာမညေန ဝုတ္တံ။ ဟသာဓိပ္ပါယေနပိ ဝိသံဝါဒန-
ပုရက္ခာရဿ မုသာဝါဒေါ။ ပရဿာတိ ဝိသံဝါဒနဝသေန ဝိညာပေတဗ္ဗဿ။
သောတိ မုသာဝါဒပယောဂေါ။

သုညဘာဝန္တိ ဝိတိဝိရဟိတတာယ ရိတ္တဘာဝံ။ ဖရသသဒ္ဓတာယ နေဝ
ကဏ္ဍသုခေါ။ အတ္တဝိပန္နတာယ န ဟဒယသုခေါ။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿာတိ
ဒေါသေန၊ လောဘေန ဝါ ဒူသိတစိတ္တဿ။

ဧကန္တဖရသာ စေတနာတိ ဧတေန ဒုဋ္ဌစိတ္တတံယေဝ ဝိဘာဝေတိ၊ ဒုဋ္ဌ-
စိတ္တတာ စဿ အမရဏာဓိပ္ပါယဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သတိ ဟိ မရဏာဓိပ္ပါယေ
အတ္တသိဒ္ဓိ၊ တဒဘာဝေ ပါဏာတိပါတဗျာပါဒါ သိယုန္တိ။ ယံ ပဋိစ္စ ဖရသဝါစာ
ပယုဇ္ဇတိ၊ တဿ သမ္မုခေါဝ သီသံ ဧတိ။ ပရမ္မုခေါပိ သီသံ ဧတိ ဧဝါတိ အပရေ။
တက္ကာယံ အဓိပ္ပါယော ယုတ္တော သိယာ— သမ္မုခေါ ပယောဂေ အဂါရဝါဒီနံ
ဗလဝဘာဝတော သိယာ စေတနာ ဗလဝတိ၊ ပရဿ စ တဒတ္တဝိညာပနံ၊ န
တထာ အသမ္မုခါတိ။ ယထာ စ အက္ခောသိတေ မတေ အာဠာဟနေ
ကတာ ခမာပနာ ဥပဝါဒန္တရာယံ နိဝတ္တေတိ၊ ဧဝံ ပရမ္မုခေါ ပယုတ္တာ ဖရသဝါစာ
ဟောတိယေဝါတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ တဿာတိ ဧကန္တဖရသစေတနာယ

ဝေ ဖရသဝါစာဘာဝဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ။ မဗ္ဗန္တေဒကော သဝနဖရသ-
တာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိတ္တသဏ္ဍတဿ ဖရသဝါစာ န ဟောတိ ကမ္မ-
ပထာ'ပုတ္တတ္တာ၊ ကမ္မဘာဝံ ပန န သက္ကာ ဝါရေတုံ။ ဧဝံ အန္တယဝသေန
စေတနာဖရသတာယ ဖရသဝါစံ သာဓေတွာ ဣဒါနိ တမေဝ ဗျုတ်ရေက-
ဝသေန သာဓေတုံ “ဝစနသဏ္ဍတဿ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧသတိ ဖရသဝါစာ။
ကမ္မပထဘာဝံ အပ္ပတ္တာ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ဣတရာ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တထာ
ကိလေသာနံ မုဒုတိဗ္ဗတာဘေဒေဟိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသံ။

အာသေဝနံ ဗဟုလိကရဏံ။ ယံ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တိတော၊ တေန အဂ္ဂဟိတေ
အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ဂဟိတေ မဟာသာဝဇ္ဇော ကမ္မပထပုတ္တိတော။ ယော
ကောစိ ပန သမ္ဗုပ္ပလာပေါ ဒွိဟိ သမ္ဘာရေဟိ သိဇ္ဈတိ။ ကိလေသာနံ မုဒုတိဗ္ဗ-
တာဝသေနပိ အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာဝဇ္ဇတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အတ္တနော ပရိဏာမနံ စိတ္တေနောဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟိတသုခံ ဗျာပါဒယ-
တိတိ ယော တံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တဿ ဟိတသုခံ ဝိနာသေတိ။ အဟော ဝတာတိ
ဣမိနာ အစ္စန္ဒဝိနာသစိန္တနံ ဒိပေတိ။ ဧဝံ ဟိဿ ဒါရုဏပဝတ္တိယာ ကမ္မပထပုတ္တိ။
ယထာဘူစ္စဂဟဏာဘာဝေနာတိ ယာထာဝဂ္ဂါဟဿ အဘာဝေန အနိစ္စာ-
ဒိသဘာဝဿ နိစ္စာဒိတော ဂဟဏေန။ ဖိန္နာ ပဿတိတိ ဝိတထံ ပဿတိ။
သမ္ဗုပ္ပလာပေါ ဝိယာတိ ဣမိနာ အာသေဝနဿ မန္တတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇတံ၊
မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇတံ ဒသေတိ။ ဂဟိတာကာရဝိပရိတတာတိ ဖိန္နာ-
ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတာကာရဿ ဝိပရိတဘာဝေါ။ ဝတ္ထုနောတိ တဿာ အယ-
ထာဘူတသဘာဝမာဟ။ တထာဘာဝေနာတိ ဂဟိတာကာရေနော တဿ
ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ၊ တဿ ဝါ ဝတ္ထုနော ဥပဋ္ဌာနံ ဝေမေတံ၊ န ဣတော
အညထာတိ။

ဓမ္မတောတိ သဘာဝတော။ ကောဋ္ဌာသတောတိ ဖဿပဉ္စမကာဒီသု
စိတ္တိကောဋ္ဌာသေသု ယံ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ၊ တတောတိ အတ္ထော။
စေတနာဓမ္မာတိ စေတနာသဘာဝိ။

ပဋိပါဒိယာ သတ္တာတိ ဧတ္ထ နန စေတနာ အဘိဓမ္မေ ကမ္မပထေသု န
ဝုတ္တာတိ ပဋိပါဒိယာ သတ္တန္တံ ကမ္မပထဘာဝေါ န ယုတ္တောတိ? န၊ အဝစနဿ
အညဟေတုကတ္တာ။ န ဟိ တတ္ထ စေတနာယ အကမ္မပထတ္တာ ကမ္မပထရာသိမိ
အဝစနံ၊ ကဒါစိ ပန ကမ္မပထော ဟောတိ၊ န သဗ္ဗဒါတိ ကမ္မပထဘာဝဿ

အနိယတတ္တာ အဝစနံ။ ယဒါ ပန ကမ္မပထော ဟောတိ၊ တဒါ ကမ္မပထရာ-
 သိသင်္ဂဟော န နိဝါရိတော။ ဧတ္တာဟ— ယဒိ စေတနာယ သဗ္ဗဒါ ကမ္မပထ-
 ဘာဝါဘာဝတော အနိယတော ကမ္မပထဘာဝေါတိ ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ၊
 နန အဘိဇ္ဈာဒီနံ ကမ္မပထဘာဝံ အပ္ပတ္တာနံ အတ္ထိတာယ အနိယတော
 ကမ္မပထဘာဝေါတိ တေသမ္ပိ ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ
 ကမ္မပထတာတံသဘာဝတာဟိ တေသံ တတ္ထ ဝုတ္တတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ စေတနာပိ
 တတ္ထ ဝုတ္တဗ္ဗာ သိယာ? သစ္စမေတံ၊ သာ ပန ပါဏာတိပါတာဒိကာတိ
 ပါကဋ္ဌော၊ တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါတိ န ဝုတ္တာ သိယာ။ စေတနာယ ဟိ
 “စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ”၊ တိဝိဓော ဘိက္ခဝေ ကာယသဉ္ဇေတနာ
 အကုသလံ ကာယကမ္မ”န္တိအာဒိဝစနတော၊ ကမ္မဘာဝေါ ပါကဋ္ဌော၊
 ကမ္မံယေဝ စ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခဒုက္ခာနန္တ ပထဘာဝေန ပဝတ္တံ
 ကမ္မပထောတိ ဝုစ္စတိတိ ပါကဋ္ဌော တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါ၊ အဘိဇ္ဈာဒီနံ
 ပန စေတနာသမိဟနဘာဝေန သုစရိတဒုစ္စရိတဘာဝေါ စေတနာဇနိတပိဋ္ဌိ-
 ဝနူကဘာဝေန သုဂတိဒုဂ္ဂတိတဒုပ္ပဇ္ဇနကသုခဒုက္ခာနံ ပထဘာဝေါ စာတိ န
 တထာ ပါကဋ္ဌော ကမ္မပထဘာဝေါတိ တေယေဝ တေန သဘာဝေန
 ဒဿတုံ အဘိဓမ္မေ စေတနာ ကမ္မပထရာသိဘာဝေန န ဝုတ္တာ၊ အတထာ-
 ဇာတိယကတ္တာ ဝါ စေတနာ တေဟိ သဒ္ဓိံ န ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မူလံ ပတွာတိ
 မူလဒေသနံ ပတွာ၊ မူလသဘာဝေသု ဓမ္မေသု ဝုစ္စမာနေသုတိ အတ္ထော။

အဒိန္နာဒါနံ သတ္တာရမ္ပဏန္တိ ဣဒံ “ပဉ္စ သိက္ခာပဒါ ပရိတ္တာရမ္ပဏာ ဧဝ
 ဝါ”တိ ဣမာယ ပဉ္စပုစ္ဆကပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ယံ ဟိ ပါဏာတိပါတာဒိ-
 ဒုသီလုဿ အာရမ္ပဏံ၊ တဒေဝ တံ ဝေရမဏိယာ အာရမ္ပဏံ။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗ-
 ဝတ္ထုတော ဧဝ ဟိ ဝိရတိတိ။ **သတ္တာရမ္ပဏန္တိ** ဝါ သတ္တသင်္ခါတံ သင်္ခါရာရမ္ပဏ-
 မေဝ ဥပါဒါယ ဝုတ္တန္တိ နာယံ ဝိရောဓော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **သဗ္ဗောဟပိနော-**
ဒနိယံ? “ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ ဧတ္ထ သတ္တာရမ္ပဏာနီတိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ယသ္မာ
 သတ္တောတိ သင်္ချံ ဂတံ သင်္ခါရမေဝ အာရမ္ပဏံ ကရေန္တိ”တိ။ ဝိသဘာဝဝတ္ထု-
 နော “ဣတ္ထိ၊ ပုရိသော”တိ ဂဟေတဗ္ဗတော **သတ္တာရမ္ပဏောတိ ဧကေ။**
“ဧကော ဒိဋ္ဌော၊ ဒွေ သုတာ”တိအာဒိနာ သမ္ပပ္ပလပနေ **ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတ-**
ဝသေန။ တထာ အဘိဇ္ဈာတိ ဧတ္ထ တထာ-သဒ္ဓေါ “ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတ-
ဝသေနာ”တိ ဣဒမ္ပိ ဥပသံဟရတိ၊ န သတ္တသင်္ခါရာရမ္ပဏတံ ဧဝ ဒဿနာဒိ-
 ဝသေန အဘိဇ္ဈာယနတော။ “နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ”တိ ပဝတ္တမာနာပိ

၁-အံ ၂-၃၆၃၊ အဘိ ၄-၂၉၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ ၄-၂၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ-၆ ၂-၃၆၉-ပိဋ္ဌေ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တေဘူမကဓမ္မဝိသယာဝါတိ အဓိပ္ပါယ်နဿာ သင်္ခါရာရဗ္ဗဏတာ ဝုတ္တာ။ ကထံ ပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သဗ္ဗေ တေဘူမကဓမ္မာ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိတိ? သာဓာရဏတော။ “နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ ဟိ ပဝတ္တမာနာယ အတ္တတော ရူပါရူပါဝစရဓမ္မာပိ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ။

သုခဗဟုလတာယ ရာဇာနော ဟသမာနာပိ “စောရံ သာတေထာ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဟာသော ပန တေသံ အညုဝိသယောတိ အာဟ “သန္နိဋ္ဌာပက။ ပ။ ဟောတိ”တိ။

ကေသဉ္စိတိ သဟဇာတာနံ အဒိန္နာဒါနာဒီနံ။ သမ္ပယုတ္တပဘာဝကဋ္ဌေနာတိ သမ္ပယုတ္တော ဟုတ္တာ ဥပ္ပါဒကဋ္ဌေန။ ကေသဉ္စိတိ အသဟဇာတာနံ။ ဥပနိဿယပစ္စယဋ္ဌေနာတိ ဧတေန မူလဋ္ဌေန လောဘဿ ဥပကာရတံ နိဝတ္တေတိ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနဋ္ဌော ဟိ မူလဋ္ဌော၊ သော စ ဟေတုပစ္စယတာ-အဒိန္နဘာဝိ၊ တေန စေတ္ထ မူလမိဝ မူလန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နိပ္ပရိယာယတော ပန ပုဗ္ဗေ “ကေသဉ္စိ”တိ ဝုတ္တာနံ သဟဇာတာနံ မူလဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ရက္ခော ခေါတိအာဒိန္န သုတ္တပဒေနပိ ပါဏာတိပါတာဒီနံ အကုသလာနံ လောဘဿ မူလကာရဏတံ ဝိဘာဝေတိ၊ န မူလဋ္ဌေနပကာရတ္ထံ အဝိသေသတော တေသံ ဟေတုပစ္စယတ္တာဘာဝတော။

အကုသလကမ္မပထဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုသလကမ္မပထဝဏ္ဏနာ

ဝေရန္တိ ပါဏာတိပါတာဒိပါပဓမ္မံ။ သော ဟိ ဝေရဟေတုတာယ “ဝေရ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ မဏတိ “မယိ ဣဓ ဌိတာယ ကထမာဂစ္ဆသီ”တိ တဇ္ဇေန္တိ ဝိယ နိဝါရေတိတိ ဝေရမဏီ။ တေနာဟ “ပဇဟတိ”တိ။ “ဝိရမဏီ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန ဝေ-ကာရံ ကတွာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဝိဘင်္ဂေ ဧဝ နိဋ္ဌိသနဝသေန ဧဝံ ဝုတ္တာ။ အသမာဒိန္နသီလဿ သမ္ပတ္တတော ယထာဥပဋ္ဌိတဝိတိက္ကမိ-တဗ္ဗဝတ္ထုတော ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါနဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဝိရတိ သမာဒါနဝိရတိ၊ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္တနဝသေန ပဝတ္တာ ဝိရတိ သမုတ္တေဒ-ဝိရတိ။

၁-အဘိ ၂-၂၉၉-ပိဋ္ဌေ။

မ-နိ ၁-၂၀—န-ဗု-သ

ဇီဝမာနသဿ ဗံသရုမိရသမ္ဘိဿတာယ အလ္လသသမံသံ။ မုဉ္ဇိ သဗ္ဗတ္ထ သမကရုဏတာယ။ သစ္စံ ဝတ္တာ “ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန မယံ မာတု ရောဂေါ သမ္ပတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။

မဟာသပ္ပေါတိ အဇဂရော။ မုဉ္ဇိတွာ အဂမာသိ သီလတေဇေန။

ကောသလ္လံ ဂုစ္ဆတိ ဉာဏံ၊ ကောသလ္လေန၊ ကောသလ္လတော ဝါ ပဝတ္တိယာ ဥပဂမနတော။ ကုန္တိတသယနတောတိ ကုန္တိတေနာကာရေန သယနတော အနုသယနတော၊ ပဝတ္တနတော ဝါ။ “ဝေရမဏိကုသလာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗာပိ ပုစ္ဆာ- နရူပံ ဝိဿဇ္ဇနန္တိ “ကုသလာ”တိ န ဂုတ္တာ၊ “ကုသလ”န္တေဝ ဂုတ္တာ။

ကာမဇ္ဈတ္ထ ပါဠိယံ ဝိရတိယောဝ အာဂတာ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂံ ပန စေတနာပိ အာဟရိတွာ ဒိပိတာတိ တဒုဘယမ္ဘိ ဂဏှန္တော “စေတနာပိ ဝနန္တိ ဝိရတိယောဝိ”တိ အာဟ။

အနဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာ ကမ္မပထကောဋ္ဌာသံ ပတွာ အနဘိဇ္ဈာတိ ဂုတ္တဓမ္မော မူလတော အလောဘော ကုသလမူလံ ဟောတီတိ ဝေမတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။

ဒုဿီလျာရမ္မဏာ တဒါရမ္မဏာ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိအာရမ္မဏာ ကထံ ဒုဿီ- လျာနိ ပဇဟန္တိတိ တံ ဒဿေတုံ “ယထာ ပနာ”တိအာဒိ ဂုတ္တံ။

အနဘိဇ္ဈာ။ပ။ ဝိရမန္တဿာတိ အဘိဇ္ဈံ ပဇဟန္တဿာတိ အတ္တော။ န ဟိ မနောဒုစ္စရိတတော ဝိရတိ အတ္ထိ အနဘိဇ္ဈာဒိဟေဝ တပ္ပဟာနသိဒ္ဓိတော။ စေသု အလောဘောတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အကုသလမူလေသု ဂုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပနာဝါရန္တိ နိဂမနဝါရံ။ ဧကေန နယေနာတိ ဝေဒနာဒိဝသေန အရူပမုခေနေဝ အနေကဝိခေသု ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေသု ဧကေန ကမ္မဋ္ဌာန- နယေန။ “ဌပေတွာ အဘိဇ္ဈံ နဝ အကုသလကမ္မပထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဒဿာတိ ဝါ ဣဒံ “ကုသလကမ္မပထာ”တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ “အကုသလကမ္မပထာ စ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ စာ”တိ။ “ဌပေတွာ အဘိဇ္ဈံ”န္တိ ဟိ ဣမိနာဝ အကု- သလကမ္မပထာနံ နဝဘာဝေါ ဂုတ္တော ဟောတိ။ အထ ဝါ ဒဿာတိ ဣဒံ ဥဘယထာပိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ အဘိဇ္ဈာ ဟိ ပဟာတဗ္ဗာပိ သတိ ပရိညေယျတံ နာတိဝတ္တတီတိ။ တထာ ဟိ ဂုတ္တံ “ရူပတဏှာ ဝိယရူပံ သာတရူပ”န္တိအာဒိ၊

တသ္မာ သာ တာယ ပရိညေယျတာယ ဒုက္ခသစ္စေပိ သင်္ဂဟံ လဘတေဝ၊
 ပဟာတဗ္ဗံ ပန ဥပါဒါယ “ဌပေတွာ အဘိဇ္ဈ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနောဟ
 “ပရိယာယေန ပန သဗ္ဗေပိ ကမ္မပထာ ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ။ အဘိဇ္ဈာလောဘာနံ
 ပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓဘေဒံ ဥပါဒါယ “ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တန္တ-
 နယေနတဏှာ “သမုဒယသစ္စ”န္တိ ဝုတ္တတိ အာဟ “နိပ္ပရိယာယေန သမုဒယ-
 သစ္စ”န္တိ။ အပ္ပဝတ္တိတိ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တမာဟ ယထာ “ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခ-
 ယော”တိ။ သပ္ပစ္စယတာယ သင်္ခတသဘာဝေ ဒုက္ခသစ္စေ ဂဟိတေ အပ္ပစ္စယ-
 တာယ အသင်္ခတံ နိရောဓသစ္စံ ပဋိပက္ခတော အာဝတ္တတိ၊ ဧကန္တသာဝဇ္ဇေ
 အာဝယဂါမိလက္ခဏေ သမုဒယသစ္စေ ဂဟိတေ သာဝဇ္ဇော ပိဂမနံ အပဝယ-
 ဂါမိလက္ခဏံ မဂ္ဂသစ္စံ ပဋိပက္ခတော အာဝတ္တတိတိ ဒွေ အာဝတ္တဟာရဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ ဝုတ္တံ။ တေနောဟ နေတ္ထိယံ ။—

“ဧကမိ ပဒဋ္ဌာနေ၊ ပရိယေသတိ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ။

အာဝတ္တတိ ပဋိပက္ခေ၊ အာဝတ္တော နာမ သော ဟာရေ”တိ။

သဗ္ဗာကာရေနာတိ ကာမရာဂရူပရာဂါဒိသဗ္ဗပ္ပကာရေဟိ၊ သဗ္ဗတော ဝါ
 အပါယဂမနိယာဒိအာကာရတော၊ တတ္ထ ကိဉ္စိပိ အနဝသေသေတွာ ဝါ။
 သဗ္ဗာကာရေနောတိ သဗ္ဗာကာရတော။ နိဟရိတွာတိ အပနေတွာ၊
 သမုတ္တိန္ဒိတွာဣစ္စေဝ အတ္ထော။ ကဉ္စိ ဓမ္မံ အနဝကာရိကရိတွာတိ ရူပဝေဒနာ-
 ဒီသု ကဉ္စိ ဧကဓမ္မမ္ပိ အဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ၊ ဧကေကတော အဂ္ဂဟေတွာ
 သမူဟတောဝ ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ အသ္မိတိ အဟမသ္မိတိ မာနဂ္ဂါဟ-
 ဝသေန။ သော ပန ယသ္မာ ပဉ္စက္ခန္ဓေ နိရဝသေသတော ဂဏှာတိ၊ တသ္မာ
 ဝုတ္တံ “သမူဟဂ္ဂဟဏာကာရေနာ”တိ။ ယသ္မာ စေတ္ထ အဂ္ဂမဂ္ဂစိတ္တံ ဝုတ္တတိ၊
 တသ္မာ အာဟ “ဒိဋ္ဌိသဒိသံ မာနာနုသယ”န္တိ။ “ယံ ရူပံ တံ အဟ”န္တိ-
 အာဒိနာ ယထာ ဒိဋ္ဌိ ရူပါဒိ “အဟမသ္မိ”တိ ဂဏှန္တိ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ မာနောပိ
 “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာတိ အာဟ “မာနာနုသယော အသ္မိတိ
 ပဝတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိသဒိသော”တိ။ ပရိစ္ဆေဒကရေတိ ဩသာနပရိစ္ဆေဒကရေ
 ဣတော ပရံ ဒုက္ခဿာဘာဝကရဏတော။ ကမ္မပထဒေသနာယာတိ ကမ္မ-
 ပထမုခေန ပဝတ္တစတုသစ္စဒေသနာယ။ မနသိကာရပ္ပဋိဝေဝေသေနာတိ
 ပိပဿနာမနသိကာရမဂ္ဂပ္ပဋိဝေဝေသေန။

ကမ္မပထဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာဟာရဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၀။ အာဟရတိတိ^၁ အာနေတိ၊ ဥပ္ပါဒေတိ ဥပတ္တမ္ဘေတိ စာတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗတ္တာတိ ပသုတာ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဟိ လောကေ ဇာတဝေါဟာရော။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနံ၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိနော။ သေ တာဝ ဂဟ္တသေယျကေသု ဘူတသမ္ဘဝေသိဝိဘာဂေါ၊ ဣတရေသု ပန ပဋ္ဌမစိတ္တာဒိဝသေန ဝုတ္တော။ သမ္ဘဝ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ဂဟ္တသေယျကာနံ^၂ ဝသေန ပသုတိပရိယာယော၊ ဣတရေသံ ဝသေန ဥပ္ပတ္တိ-ပရိယာယော။ ပဋ္ဌမစိတ္တပဋ္ဌမဇ္ဈိယာပထက္ခဏေသု ဟိ တေ သမ္ဘဝံ ဥပ္ပတ္တိံ သေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ န တာဝ ဘူတာ ဥပ္ပတ္တိယာ န သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ။ ဘူတာယေဝ သဗ္ဗသော ဘဝေသနာယ သမုစ္ဆိန္တတ္တာ။ န ပုန အဝိဿန္တိတိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတမတ္ထံ ဒဿေတိ၊ “ယော စ ကာလသသော ဘူတော”တိအာဒိသု၊ ဘူတ-သဒ္ဓဿ ခိဏာသဝဝါစိတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဝါ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော “အဂ္ဂိနာ ဝါ ဥဒကေန ဝါ”တိအာဒိသု၊^၃ ဝိယ။

ယထာသကံ ပစ္စယဘာဝေန အတ္တဘာဝဿ ပဋ္ဌပနမေဝေတ္ထ အာဟာရေဟိ ကာတဗ္ဗအနုဂ္ဂဟောတိ အဝိပ္ပါယေနာဟ “ဝစနဘေဒေါပ။ ကောယေ-ဝါ”တိ။ သတ္တဿ ဥပ္ပန္နဓမ္မာနန္တိ သတ္တဿ သန္တာနေ ဥပ္ပန္နဓမ္မာနံ။ ယထာ “ဝဿသတံ တိဋ္ဌတိ”တိ ဝုတ္တေ အနုပ္ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဌိတိယာတိ အနုပ္ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တိယာတိ အတ္ထော၊ သာ ပန အဝိစ္ဆေ-ဒေါတိ အာဟ “အဝိစ္ဆေဒါယာ”တိ။ အနုပ္ပဗန္ဓဓမ္မုပ္ပတ္တိယာ သတ္တသန္တာနေ အနုဂ္ဂဟိတော နာမ ဟောတိတိ အာဟ “အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယာ”တိ။ တောနိတိ ဌိတိအနုဂ္ဂဟပဒါနိ။ ဥဘယတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ န ယထာသင်္ချံ။

ဝတ္ထုဂတာ ဩဇာ ဝတ္ထု ဝိယ တေန သဒ္ဓိံ အာဟရိတဗ္ဗတံ ဂစ္ဆတိတိ ဝုတ္တံ “အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗတော အာဟာရော”တိ။ နိဗ္ဗတ္တိတဩဇံ ပန သန္တာယ “ကဗဠိကာရာဟာရော ဩဇဋ္ဌမကရူပါနိ အာဟရတိ”တိ ဝက္ခတိ။ ဩဋ္ဌာရိ-ကတာ အပ္ပေါဇတာယ၊ န ဝတ္ထုနော ထူလတာယ၊ ကထိနတာယ ဝါ တသ္မာ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပရိတ္တာ ဩဇာ ဟောတိ၊ တံ ဩဋ္ဌာရိကံ။ သပ္ပါဒယော ဒုက္ခုပ္ပါဒကတာယ ဩဋ္ဌာရိကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိသင်္ဃာဏာဒိနံ တိဝဿဆဉ္စိတာနံ ပူတိဘူတတ္တာ မုဒုကတာတိ ဝဒန္တိ၊ တရစ္ဆခေဋ္ဌတေမိတ-တာယ ပန တထာဘူတာနံ တေသံ မုဒုကတာ။ ဓမ္မသဘာဝေါ ဟေသ။

၁-သံ-ဋီ ၂-၂၅-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။	၂-သမ္ဘဝေသိနံ (က)
၃-ခု ၅-၆၈-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။	၄-ခု ၁-၁၇-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

သသာနံ အာဟာရော သုခုမော တရုဏတိဏသဿခါဒနတော။ သကုဏာနံ အာဟာရော သုခုမော တိဏဗိဇာဒါဒနတော။ ပစ္စန္တဝါသီနံ သုခုမော၊ တေသံ ဟိ သာကပဏ္ဏသုက္ခကုရပဒုမပတ္တမ္ပိ အာဟာရေတိ။ တေသံ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ။ သုခုမောတွေဝါတိ န ကိဉ္စ ဥပါဒါယ၊ အထ ခေါ သုခုမောဇ္ဇစ္စေဝ နိဋ္ဌံ ပတ္တော တတော ပရံ သုခုမဿ အဘာဝတော။

ဝတ္ထုဝသေန ပနေတ္ထ အာဟာရဿ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမတာ ဝုတ္တာ၊ သာ စဿ အပ္ပေါဇမဟောဇတာဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ “တ္ထေ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပရိဿမန္တိ ခုဒါဝသေန ဥပ္ပန္နံ သရီရခေဒံ။ ဝိနောဒေတိတိ ဝတ္ထု တဿ ဝိနောဒနမတ္တံ ကရေတိ။ န ပန သက္ကောတိ ပါလေတုန္တိ သရီရံ ယာပေတုံ နပ္ပဟောတိ နိဿာရတ္တာ။ န သက္ကောတိ ပရိဿမံ ဝိနောဒေတုံ အာမာသယဿ အပူရဏတော။

ဆဒ္ဓိဇောဒိတိ ဣမိနာ ကဿစိပိ ဖဿဿ အနဝသေသိတဗ္ဗတမာဟ။ အာဟာရဿ ဒေသနာက္ကမေနေဝေတ္ထ ဖဿာဒီနံ ဒုတိယာဒိတာ၊ န အညေန ကာရဏေနာတိ အာဟ “ဒေသနာနယော ဝေါ”တိအာဒိ။ မနသော သဉ္ဇေတနာ၊ န သတ္တဿာတိ ဒဿနတ္တံ မနောဂဟဏံ ယထာ “စိတ္တဿ ဌိတိ၊ စေတောဝိမုတ္တိ စာ”တိ၊ အာဟ “မနောသဉ္ဇေတနာတိ စေတနာ ဝေါ”တိ။ စိတ္တန္တိ ယံ ကိဉ္စ စိတ္တံ၊ န ဝိပါကဝိညာဏမေဝ။

ပုဗ္ဗေ “အာဟာရန္တိ ပစ္စယ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ “ယဒိ ပစ္စယဌော အာဟာရဌော”တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ အထ ကဿာ ဣမေယေဝ စတ္တာရော ဝုတ္တာတိ အထ ကဿာ စတ္တာရေဝ ဝုတ္တာ၊ ဣမေ ဝေ စ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။ ဝိသေသပစ္စယတ္တာတိ ဧတေန ယထာ အညေ ပစ္စယဓမ္မာ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ပစ္စယာဝ ဟောန္တိ၊ ဣမေ ပန တထာ စ ဟောန္တိ အညထာ စာတိ သမာနေပိ ပစ္စယတ္ထေ အတိရေကပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ အာဟာရတိ ဝုတ္တာတိ ဣမမတ္တံ ဒဿေတိ။ ဣဒါနိ တံ အတိရေကပစ္စယတံ ဒဿေတုံ “ဝိသေသပစ္စယော ဟိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဝိသေသပစ္စယော ဂ္ဂပကာယဿ ကမဋ္ဌိကာရော အာဟာရော ဥပတ္တန္တကဘာဝတော။ တေနာဟ အဋ္ဌကဏာယံ၊ “ရူပါရူပါနံ ဥပတ္တန္တကတ္ထေန ဥပကာရကာ စတ္တာရော အာဟာရ အာဟာရပစ္စယော”တိ။ ဥပတ္တန္တကတ္တံ ဟိ သတိပိ ဇနကတ္ထေ အရူပီနံ အာဟာရနံ

အာဟာရဇရူပသမုဋ္ဌာပကရူပါဟာရဿ စ ဟောတိ၊ အသတိ ပန ဥပတ္တန္တကတ္တေ အာဟာရနံ ဇနကတ္တံ နတ္ထိတိ ဥပတ္တန္တကတ္တံ ပဓာနံ။ ဇနယမာနောပိ ဟိ အာဟာရော အဝိဇ္ဇေဒနဝသေန ဥပတ္တန္တယမာနော ဧဝ ဇနေတိတိ ဥပတ္တန္တကဘာဝေါ ဧဝ အာဟာရဘာဝေါ။ ဝေဒနာယ ဖဿော ဝိသေသပစ္စယော။ “ဇဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ”န္တိ ဝစနတော ဝိညာဏဿ မနောသဉ္ဇေတနာ။ “စေတနာတိဝိဓံ ဘဝံ ဇနေတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ ပန ဝစနတော နာမရူပဿ ဝိညာဏံ ဝိသေသပစ္စယော။ န ဟိ ဩက္ကန္တိဝိညာဏာဘာဝေ နာမရူပဿ အတ္တသမ္ဘဝေါ။ ယထာဟ “ဝိညာဏဉ္စ ဟိ အာနန္တ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ” န ဩက္ကမိဿထ၊ အပိ န ခေါ နာမရူပံ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ သမုစ္ဆိဿထာ”တိအာဒိ၊ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ သုတ္တေန သာဓေတုံ “ယထာဟာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ယဒိပိ ပစ္စယဌော အာဟာရဌော၊ ဝိသေသပစ္စယတာယ ပန ဣမေ ဧဝ အာဟာရတိ ဝုတ္တာတိ တံ နေသံ ဝိသေသပစ္စယတံ အဝိဘာဂတော ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ “ကော ပနေတ္တာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ မူခေ ဌပိတမတ္တောယေဝ အသင်္ခါဒိတော၊ တတ္တကေနပိ အဗ္ဘန္တရဿ အာဟာရဿ ပစ္စယော ဟောတိ ဧဝ။ တေနာဟ “အဋ္ဌ ဂူပါနိ သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ။ သုခဝေဒနာယ ဟိတော သုခဝေဒနိယော။ သဗ္ဗထာဝီတိ စက္ခုသမ္ဘဿာဒိဝသေန။ ယတ္တကာ ဖဿဿ ပကာရဘေဒါ၊ တေသံ ဝသေန သဗ္ဗပ္ပကာရောပိ ဖဿာဟာဓော ယထာရဟံ တိဿော ဝေဒနာ အာဟရတိ၊ အနာဟာရကော နတ္ထိ။

သဗ္ဗထာဝီတိ ဣဓာပိ ဖဿာဟာရေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တိသန္တတိဝသေနာတိ ကာယဒသကံ ဘာဝဒသကံ ဝတ္ထုဒသကန္တိ တိဝိသေန္တတိဝသေန။ သဟဇာတာဒိပစ္စယနယေနာတိ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝိဓိနာ။ ပဋိသန္တိဝိညာဏဉ္စ အတ္တနာ သဟဇာတနာမဿ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါကိန္ဒြိယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောန္တောယေဝ အာဟာရပစ္စယတာယ တံ အာဟာရေတိတိ ဝုတ္တံ၊ သဟဇာတရူပေသု ပန ဝတ္ထုနော သမ္ပယုတ္တပစ္စယံ ဌပေတွာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ သေသရူပဿ အညမညပစ္စယဉ္စ ဌပေတွာ ဝုတ္တနယေနော ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တာနီတိ နပုံသကနိဋ္ဌေသော အနပုံသကနမ္ပိ နပုံသကေဟိ သဟ ဝစနတော။

သာသဝါ ကုသလာကုသလစေတနာဝ ဝုတ္တာ။ ဝိသေသပစ္စယဘာဝ-
ဒဿနံ ဟေတုန္တိ။ တေနာဟ “အဝိသေသေန ပနာ”တိအာဒိ။ ပဋိသန္ဓိ-
ဝိညာဏမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ တဿ တဿ
ဖလဿ ဝိသေသတော ပစ္စယတာယ ဧတေသံ အာဟာရဋ္ဌော၊ ဧဝံ အဝိသေ-
သတောပီတိ ဒဿေန္တေန “အဝိသေသေန ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
တံသမ္ပယုတ္တတံသမုဋ္ဌာနဓမ္မာနန္တိ တေဟိ ဖဿာဒိဟိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနန္တေဝ
တံသမုဋ္ဌာနရူပဓမ္မာနန္တေ။ တတ္ထ သမ္ပယုတ္တဂ္ဂဟဏံ ယထာရဟတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
သမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏံ ပန အဝိသေသတော။

ဥပတ္တန္တေန္တော အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတီတိ ဥပတ္တန္တေန္တောယေဝ ရူပံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဩဇဋ္ဌမကရူပသမုဋ္ဌာပနေနေဝ ပနဿ ဥပတ္တန္တေနကိစ္စသိဗ္ဗိ။
ဖုသန္တောယေဝါတိ ဖုသနကိစ္စံ ကရောန္တော ဧဝ။ အာယူဟမာနာဝါတိ
စေတယမာနာ ဧဝ အဘိသန္တဟန္တိ ဧဝ။ ဝိဇာနန္တမေဝါတိ ဥပပတ္တိ-
ပရိကပ္ပနဝသေန ဝိဇာနန္တမေဝ အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတီတိ ယောဇနာ။
သေသပဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ အာဟာရကိစ္စသာဓနန္တေ တေသံ ဝေဒနာဒိ-
ဥပ္ပတ္တိဟေတုတာယ အတ္တဘာဝဿ ပဝတ္တနမေဝ။

ကာယဋ္ဌပနေနာတိ^၁ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ကမ္မဇာဒိရူပံ ကမ္မာဒိနာဝ ပဝတ္တ-
တီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ကမ္မဇနိတောဒိ”တိအာဒိ။ ဥပါဒိန္တရူပသန္တ-
တိယာ ဥပတ္တန္တနေနေဝ ဥတုစိတ္တဇရူပသန္တတိနဗ္ဗိ ဥပတ္တန္တနသိဗ္ဗိ ဟောတီတိ
“ဒိန္တရူပသန္တတိန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပတ္တန္တနမေဝသန္ဓာယ “အနုပါလကော ဟုတ္တာ”တိ
ဝ ဝုတ္တံ။ ရူပကာယဿ ဌိတိဟေတုတာ ဟိ ယာပနာ အနုပါလနာ။

သုခါဒိဝတ္ထု၊ ဘူတန္တိ သုခါဒိနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ။ အာရမ္မဏမ္ပိ ဟိ ဝသတိ
ဧတ္ထ အာရမ္မဏကရဏဝသေန တဒါရမ္မဏာ ဓမ္မာတိ ဝတ္ထုတိ ဝုစ္စတိ။
ဖုသန္တောယေဝါတိ ဣဒံ ဖဿဿ ဖုသနသဘာဝတ္တာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ
သဘာဝေန ဝိနာ ပဝတ္တိ အတ္ထိ။ ဝေဒနာပဝတ္တိယာ ဝိနာ သတ္တာနံ သန္ဓာ-
ဝနတာ နတ္ထိတိ အာဟ “သုခါဒိ ။ပ။ ဟောတိ”တိ၊ န စေတ္ထ သညီဘဝ-
ကထာယံ အသညီဘဝေါ ဒဿေတဗ္ဗော၊ တဿာပိ ဝါ ကာရဏဘူတ-
ဝေဒနာပဝတ္တိဝသေန ဌိတိယာ ဟေတုနော အဗျာပိတာ။ တထာ ဟိ
“မနောသဉ္ဇေတနာ။ပ။ဘဝပူလနိပ္ပါဒနတော သတ္တာနံ ဌိတိယာ ဟောတိ”တိ
ဝုတ္တာ၊ တတော ဧဝ “ဝိညာဏံ ဝိဇာနန္တမေဝါတိ ဥပပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန
ဝိဇာနန္တမေဝါ”တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထောတိ။

စက္ကာရိ ဘယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ အာဒိနဝရိဘာဝနတော။ နိကန္တိတိ နိကာမနာ။ ရသတဏှံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သာ ဟိ ကဗဠိကာရေ အာဟာရေ ဗလဝတိ။ တေနေဝ တတ္ထ အဝဓာရဏံ ကတံ။ ဘာယတိ ဧတသ္မာတိ ဘယံ၊ နိကန္တိ-
ယေဝ ဘယံ မဟာနတ္ထဟေတုတော။ ဥပဂမနံ ဝိသယိန္ဒြိယဝိညာဏေသု ဝိသယ-
ဝိညာဏေသု ဧဝ စ သင်္ဂတိဝသေန ပဝတ္တိ၊ တံ ဝေဒနာဒိဥပ္ပတ္တိဟေတုတာယ
“ဘယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဝဓာရဏေ ပယောဇနံ ဝုတ္တနယမေဝ။ သေသဒ္ဓယေပိ
ဧသေဝ နယော။ အာယူဟနံ အဘိသန္ဓဟနံ၊ သံဝိဓာနန္တိပိ ဝဒန္တိ။ တံ
ဘဝုပပတ္တိဟေတုတာယ “ဘယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဘိနိပါတော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဘဝုပပတ္တိဟေတုကာနံ သဗ္ဗေသံ
အနတ္တာနံ မူလကာရဏတ္တာ “ဘယ”န္တိ ဝုတ္တော။ ဣဒါနိ နိကန္တိအာဒိနံ သပ္ပင်္ဂ-
ဘယတံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ကိဏ္ဍာရဏာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ
နိကန္တိ ကတွာတိ အာလယံ ဇနေတွာ၊ တဏှံဥပ္ပါဒေတွာတိ အတ္တော။

ဗဿံ ဥပဂစ္ဆန္တာတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိဘေဒံ ဗဿံ ပဝတ္တေန္တာ။ ဗဿ-
ဿာဒိနောတိ ကာယသမ္ပဿဝသေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗသင်္ခါတဿ ဗဿဿ အဿာ-
ဒနသီလာ။ ကာယသမ္ပဿဝသေန ဟိ သတ္တာနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ ပဝတ္တတိတိ
ဒဿေတုံ ဗဿာဟာရာဒိနဝဒဿနေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဥဒ္ဓင်္ဂံ “ပရေသံ
ရက္ခိတဂေါပိတေသု”တိအာဒိနာ။ ဗဿဿာဒိနောတိ ဝါ ဗဿာဟာရဿာ-
ဒိနောတိ အတ္တော။ သတိ ဟိ ဗဿာဟာရေ သတ္တာနံ ဗဿာရမ္မဏေ အဿာ-
ဒေါ၊ နာသတိတိ။ တေနာဟ “ဗဿဿာဒမူလက”န္တိအာဒိ။

ဇာဘိနိမိတ္တဿ ဘယဿ အဘိနိပါတသဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ “တဗ္ဗူလ-
က”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ကမ္မာယူဟနနိမိတ္တန္တိ အတ္တော။

အဘိနိပတတိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟိ သတ္တာနံ တတ္ထ တတ္ထ
အင်္ဂါရကာသုသဒိသေ ဘဝေ အဘိနိပါတသဒိသိတိ။ တဗ္ဗူလကတ္တာတိ နာမ-
ရူပနိဗ္ဗတ္တိမူလကတ္တာ။

တတြာတိ တာသု ဥပမာသု။ ဘူတမတ္တံ ကတွာတိ န ပရိကပ္ပိတမတ္တံ၊
အသ ခေါ ဘူတံ ဘူတပုဗ္ဗံ အတ္တံ ကတွာ။ ပါထေယျဟတ္ထေသု ဂစ္ဆန္တေသု
ပါထေယျံ ဂစ္ဆန္တံ ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဂန္တာ ပါထေယျံ နိဋ္ဌာသီ”တိ။
ဂန္တာတိ ဝါ ဂမနဟေတုတိ အတ္တော။ ခုပ္ပိပါသာတုရတာယ သနစ္ဆာယံ ရက္ခံ
ဥပဂန္တံ အသမတ္တာ ဝိရုဋ္ဌန္တာယာယံ နိသီဒိသု။ န ဒါနိ သက္ကာ တံ မယာ

ကတုံ အတိဒုဗ္ဗလဘာဝတော။ ပရိက္ခလိတဂတိတရုဏဒါရကော ခုပ္ပပါသဘိဘူတော စ၊ တသ္မာ ဂစ္ဆန္တောယေဝ မတော။

သဇာတိမံသတာယာတိ^၁ သမာနဇာတိမံသတာယ၊ မနုဿမံသတာယာတိ အတ္ထော။ ယံ မနုဿမံသံ၊ တံ ဟိ လောကေ ဇိဂုစ္ဆနိယတ္တာ ပဋိကူလံ။ တထာ ဟိ တံ ဝိညူဟိ ဝဇ္ဇိတံ၊ မနုဿမံသေသုပိ ဉ္ဇတိမံသံ အယုတ္တပရိဘောဂတာယ ပဋိကူလံ၊ တတ္ထာပိ ပုတ္တမံသံ၊ တတ္ထာပိ ဝိယပုတ္တမံသံ၊ တတ္ထာပိ တရုဏမံသံ၊ တတ္ထာပိ အာမကမံသံ၊ တတ္ထာပိ အဂေါရသဘိသင်္ခတံ၊ တတ္ထာပိ အလောဏံ၊ တတ္ထာပိ အရူပိတန္တိ ဧဝံ ဟေဋ္ဌမတော ဥတ္တရုတ္တရဿ ပဋိကူလတရဘာဝကာရဏတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပုတ္တမံသသဒိသန္တိ ပဋိကူလတာဥပဋ္ဌာပနေန ပုတ္တမံသသဒိသံ ကတွာ ပံဿတိ။ တတ္ထ နိကန္တိ^၂ ပရိယာဒိယတိတိ အရိယမဂ္ဂေန အာဟာရေ သာပေက္ခံ ခေပေတိ။

သ ဂါဝိတိ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂါဝိ”တိ^၂ ဧဝံ သုတ္တေ ဝုတ္တဂါဝိ။ ဥဒ္ဓါလေတွာတိ ဥပ္ပါဋေတွာ။ နိဿာယ တိဋ္ဌတိတိ ပဋိစ္စ ပစ္စယံ ကတွာ ပဝတ္တတိ။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန တိဏ္ဏမ္ပိ ဝေဒယိတာနံ ဒုက္ခဘာဝံ သန္တာယာဟ “ဝေဒယိတဒုက္ခဿာ”တိ။

သာဓုသမ္မတာပိ ဂတိ ဝိပရိဏာမသင်္ခါရဒုက္ခတာဝသေန ကိလေသဒုက္ခဝသေန စ မဟာပရိဋ္ဌာဟာယေဝါတိ ဝုတ္တံ “မဟာပရိဋ္ဌာဟဋ္ဌေန တယောဘဝါ”တိ။ ယထာ ဥပကဓုကာ ခွေ ပုရိသ၊ ဧဝံ ကုသလာကုသလဝသေန ခွေ မနောသဉ္ဈေတနာ။ ယထာ မနောသဉ္ဈေတနာ န ပဝတ္တတိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇန္တော တတ္ထ နိကန္တိ^၂ ပရိယာဒိယတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သတ္တိသတေန ဟတာ ဧဝံ ဥပမာ သတ္တိသတဟတူပမာ၊ တဿံ သတ္တိသတဟတူပမာယံ။ တံ သတ္တိသတံ။ အဿ ပုရိသဿ။ ပတိတောကာသေတိ ပုရိမသတ္တိဟိ ပတိတပ္ပဒေသေ။ ဒုက္ခဿ ပမာဏံ နတ္ထိ အနေကဿ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ ခန္တဇနနန္တိ ခန္တာနံ အပရာပရုပ္ပါဒေါ၊ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပန ပဋိသန္တိ ဧဝံ။ အာဂုဓာရီ ပုရိသော ဝိယ ပဋိသန္တိဝိညာဏံ နာနပ္ပကာရဒုက္ခုပ္ပါဒသန္တိဿယတော၊ တေဟိ စ ဒုက္ခေဟိ ဥပဂန္တဗ္ဗတော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပမုခဘာဝေန ပဝတ္တိယာ ဝိညာဏဿ ဒုက္ခုပ္ပါဒေါတိ ဝုတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ”တိ^၃။ ယထာ ဝိညာဏံ အာယတိ^၃ ပဋိသန္တိဝသေန န ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ကရဏံ တတ္ထ နိကန္တိပရိယာဒါနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပရိညာတံ ဝတ္ထုတိ ဒုက္ခသစ္စမာဟ။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ဏော ရာဂေါတိ
 ပဉ္စကာမဂုဏာရမ္မဏော ရာဂေါ။ ပရိညာတော ဟောတိတိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဇာနနေန
 သမတိက္ကန္တော ဟောတိ။ ရသတဏှာယ ဟိ သမ္ပဒေဝ ဝိဂတာယ ရူပတဏှာ-
 ဒယောပိ ဝိဂတာယေဝ ဟောန္တိ။ တထာ စ သတိ ကာမရာဂသံယောဇနံ
 သမုတ္တိန္နမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ကရဏံ တတ္ထ နိကန္တိပရိယာဒါနံ ဒဠဗ္ဗံ။
 ပရိညာဘိသမယေ ဟိ သိဒ္ဓေ ပဟာနာဘိသမယော သိဒ္ဓေါဝေါတိ။ ပဟိနေ
 စ ကာမရာဂသံယောဇနေ ဩရုက္ခာဂိယသံယောဇနာနံ လေသောပိ နာဝသိဿ-
 တိတိ ဒဿေန္တော အာဟ “နတ္ထိ တံ သံယောဇန”န္တိအာဒိ။ တေန
 ကဗဠိကာရာဟာရပရိညာ အနာဂါမိတံ ပါပေတိတိ ဒဿေတိ။ သေသာဟာ-
 ရပရိညာ ပန အရဟတ္တနိဋ္ဌာ ဧဝါတိ ဒဿေန္တော “ဗဿေ ဘိက္ခဝေ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ တိဿော တဏှာတိ ကာမတဏှာ ရူပတဏှာ အရူပ-
 တဏှာတိ ဣမာ တိဿော တဏှာ။

“ပုရိမတဏှာသမုဒယာ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ
 “ကထ”န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ တဏှာပစ္စယနိဗ္ဗတ္တာတိ တဏှာပစ္စယာ
 နိဗ္ဗတ္တာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပုရိမတဏှာသမုဒယာ အာဟာရာနံ သမုဒယဒဿနေ-
 နေဝ ပဝတ္တိက္ခဏေပိ ဥပါဒိန္နကအာဟာရသမုဒယော ဒဿိတော ဟောတိတိ
 တံ အနာမသိတွာ အနုပါဒိန္နကာနံ တဏှာသမုဒယံ ဒဿေတုံ “ယသ္မာ
 ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ မိဿိတွာ ကထိတာ အဝိသေ-
 သိတတ္တာ။ သဟဇာတတဏှာပစ္စယနိဗ္ဗတ္တောတိ ဧတ္ထ သဟဇာတဂ္ဂဟဏံ
 အသဟဇာတတဏှာပစ္စယနိဗ္ဗတ္တောပိ အနုပါဒိန္နကအာဟာရော လဗ္ဘတိတိ
 ဒဿနတ္ထံ။ သော ပန အသဟဇာတတဏှာပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတာသာမညေနပိ
 ယထာဝုတ္တဥပါဒိန္နကာဟာရေန သံသယံ ဇနေယျာတိ န ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ န စ ဧတံ
 ကာရဏံ “ရာဂံ ဥပနိဿာယ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝစနတော၊ တဏှောပ-
 နိဿယပဋိသမ္ဘိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ စ ဩဇာယ ဝသေန အနုပါဒိန္နကအာဟာရဿ
 လဗ္ဘနတော။ ကထံ ပန တဏှာ ဩဇာယ ဥပနိဿယပစ္စယော။ န ဟိ ပဋ္ဌာနေ
 ကတ္တမိ ရူပဿ ဥပနိဿယပစ္စယော ဝုတ္တော အတ္ထိတိ? နာယံ ဝိရောဓော
 “ယသ္မိံ” သတိ ယံ ဟောတိ။ သော တဿ ဥပနိဿယော”တိ သုတ္တန္တနယဿ
 အဓိပ္ပေတတ္တာ ယထာဝုတ္တတ္ထသမ္ဘဝတော။ တေနောဂါဟ “ဣမိဿာ ။ ပ ။
 တဏှာယ နိရောဓေနာ”တိ။

ကာရဏေ သဗ္ဗသော နိရုဇ္ဈေ ဖလမ္ပိ သဗ္ဗသော နိရုဇ္ဈတိတိ အာဟ
 ‘အာဟာရနိရောဓော ပညာယတိ’တိ။ အာဟာရာနံ ဒုက္ခသစ္စေကဒေသတ္တာ

အာဟာရဂ္ဂဟဏံ ဒုက္ခသစ္စဂ္ဂဟဏမေဝ ဟောတီတိ အာဟ “ဣဓ ဝတ္ထာရိပိ သစ္စာနိ သရူပေနေဝ ဝုတ္တာနိ”တိ။ သစ္စဒေသနာ ဒုက္ခာဒိနံ ယာဝဒေဝ ပရိညေယျာဒိဘာဝသန္တဿနတ္တာ၊ တသ္မာ ဇရာမရဏာဒိသု ပရိညေယျာဒိ-
ဘာဝေါ အသမ္မောဟတော သလ္လက္ခေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော “သဒ္ဓတ္ထ အသပ္ပုပ္ဖန္တေန သစ္စာနိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာနိ”တိ အာဟ။

အာဟာရဝါရဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

သစ္စဝါရဝတ္ထုနာ

၉၁။ ယေန ယေန ပရိယာယေန ဗျာကဏေတီတိ ယေန ယေန ဒုက္ခာဒိ-
ဇရာမရဏာဒိပရိယာယေန အရိယသစ္စာနိ သင်္ခေပတော စ ဝိတ္ထာရတော စ
ကထေတိ။ ဒုက္ခန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ ဒုက္ခံ၊ န ဒုက္ခမတ္ထံ။

သစ္စဝါရဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇရာမရဏဝါရဝတ္ထုနာ

၉၂။ တေသံ တေသန္တိ ဗျာပနိစ္ဆာဝသေနာယံ နိဗ္ဗေသော ကတော၊ တသ္မာ
ယထာ “ဂါမော ဂါမော ရမဏီယော”တိ ဝုတ္တေ ရမဏီယတာယ တာဒိသာ
သဗ္ဗေပိ ဂါမာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ “တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ဇာတိ”တိ ဝုတ္တေ
ဇာတိသင်္ခါတဝိကာရဝသေန သဗ္ဗေပိ သတ္တာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေနာဟ
“သင်္ခေပတော အနေကေသံ သတ္တာနံ သာဓာရဏနိဗ္ဗေသော”တိ။

ဂတိဇာတိဝသေနာတိ^၁ ပဉ္စဂတိဝသေန၊ တတ္ထာပိ ဧကေနာယ ဂတိ-
ယာ ခတ္တိယာဒိဘုမ္မဒေဝါဒိဟတ္ထိအာဒိဇာတိဝသေန စ။ နိကိယုန္တိ သတ္တာ
တ္ထေ၊ ဧတေန ဝါတိ နိကာယော၊ ဂေါတ္တစရဏာဒိဝိဘာဝေါ။ ဇရာယ သဘာ-
ဝေါ နာမ ဝယောဟာနိ၊ တသ္မာ ဇရာတိ ဝယောဟာနိသင်္ခါတဿ သဘာဝဿ
နိဗ္ဗေသော၊ ပါကုဋဇရာဝသေန နိဗ္ဗေသော ခဏ္ဍိစ္စာဒိဝသေန ဂဟဏတော။
ဇီရဏမေဝ ဇီရဏတာ၊ ဇီရန္တဿ ဝါ အာကာရော တာ-သဒ္ဓေန ဝုတ္တော။
တေနာဟ “အယံ အာကာရနိဗ္ဗေသော”တိ။ ဒန္တာဒိနံ ဝသေန ခဏ္ဍံ ဇာတံ

တေဿာတိ ခဏ္ဍိတော၊ ပုဂ္ဂလော။ တဿ ဘာဝေါ ခဏ္ဍိန္တံ။ ပလိတံ တေဿ အတ္တိတိ ပလိတော၊ တဿ ဘာဝေါ ပါလိန္တံ။ ဝလိ တစော တေဿာတိ ဝလိတ္တစော၊ တဿ ဘာဝေါ ဝလိတ္တစတာ။ ဣမေ ခဏ္ဍိစ္စာဒယော ဇရာ။ ဝိကာရာနံ ဒဿနဝသေနာတိ ဝိပတ္တိဒဿနဝသေန။ ဝါတဿာတိ မဟတော ဝါတက္ခန္ဓဿ။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဝသေန ဂတမဂ္ဂေါ ပါကဋေ၊ တသ္မာ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဂ္ဂဟဏံ ဇရာယ ကိစ္စနိဒ္ဒေသောတိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ န ဝ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ ဇရာတိ ကလလကာလတော ပဘုတိ ပုရိမရူပါနံ ဇရာပတ္တက္ခန္ဓေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ပစ္ဆိမရူပါနိ ပရိပတ္တရူပါနရူပါနိ ပရိဏတပရိဏတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အနတ္တမေန သုပရိဏတရူပါနံ ပရိပါကကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသဘာဝါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာနိ ဥဒကာဒိမဂ္ဂေသု တိဏရုက္ခသံဘဂ္ဂတာဒယော ဝိယ ပရိပါက-ဂတမဂ္ဂသင်္ခါတေသု ပရိပတ္တရူပေသု ဥပ္ပန္နာနိ “ဇရာယ ဂတော မဂ္ဂေါ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တာနိ၊ န ဇရာတိ။

ပကတိယာတိ ဖလဝိပစ္စနပကတိယာ၊ ဇရာယ ဝါ ပါပုဏိတဗ္ဗံ ဖလဓေဝ ပကတိ၊ တာယ ဇရာ ဒီပိတာ။ သုပ္ပသန္တာနိတိ သုဠ ပသန္တာနိ။ တမေဝ သုပ္ပသန္တတံ ကိစ္စတော ဒဿေတုံ “သုဇုမဗ္ဗိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တိက္ခဝိသဒတာ တိ တေသံ ဣန္ဒြိယာနံ သုပ္ပသန္တာတာ။ အာလုဠိတာနိတိ အာကုလာနိ။ အဝိသဒါနိတိ အဗျတ္တာနိ။

ကာမံ ရူပဓမ္မေသုပိ ခဏိကဇရာ ဒုရုပလက္ခိတာ ပဋိစ္စန္တာဝ၊ သာ ပန ယသ္မာ သန္တာနဝသေန ပဝတ္တိယာ ပရိဗျတ္တာဝ ဟောတိတိ “ပါကဋ-ဇရာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တာ။ အဝိစိ နိရန္တရာ ဇရာ အဝိစိဇရာ သတိ သန္တာနေ သတ္တာနံ အနုပ္ပဗန္ဓတော။ တတော အညေသုတိ မန္တဒသကာဒိသု ပုဗ္ဗ-ဒသကာဒိပရိစ္ဆေဒတော အညေသု ယထာဝုတ္တေသု။ အန္တရန္တရာတိ တေသု ဧဝ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ပုရိမဒသကာဒိတော ပစ္ဆိမဒသကာဒိနံ အန္တရန္တရာ။ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိနန္တိ ဝဏ္ဏဝိသေသသဏ္ဌာနဝိသေသသမ္ပဿဝိသေသာဒိနံ။

စဝနကဝသေနာတိ က-ကာရေန ဟိ ပဒံ ဝဓေတွာ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ စဝနံ စုတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ ပန ကေတုပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု စုတိယာ အဝိသေသတော ဂဟဏန္တိ အာဟ “ကေတုပဉ္စက္ခန္ဓာနံ သာမညဝစန” န္တိ။ စဝနကဝသေနာတိ ဝါ စဝနကဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝသေနာတိ အတ္ထော။ စဝနမေဝ စဝနတာတိ အာဟ “ဘာဝဝစနေနာ” တိ။ လက္ခဏနိဒဿနန္တိ ဝယသင်္ခါတဿ လက္ခဏဿ နိဒဿနံ။ စဝန္တဿ ဝါ အာကာရေ တာ-သဒ္ဓေန

ရုတ္တော “စဝနတာ”တိ။ ဘိဇ္ဇနံ ဘေဒေါတိ ဝုတ္တံ “စုတိက္ခန္ဓာနံ ဘင်္ဂုပ္ပတ္တိ-
 ပရိဒီပန”န္တိ။ ယထာ ဘိန္ဓဿ သဋ္ဌဿ ကေနစိ ပရိယာယေန သနသဋ္ဌ-
 ဘာဝေန ဌာနံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဘိန္ဓာနံ ခန္ဓာနန္တိ စဝနံ အန္တရဟိတံ နာမာတိ
 အာဟ “အန္တရဓာနန္တိ။ပ။ ပရိဒီပန”န္တိ။ ယော မစ္စုတိ ဝုစ္စတိ ဘေဒေါ၊
 ယဉ္စ မရဏံ ပါဏစာဂေါ၊ တဒုဘယံ ကေဇ္ဈံ ကတွာ ဝုတ္တံ “မစ္စု မရဏ”န္တိ
 ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကာလဿ အန္တကဿ ကိရိယာတိ ယာ
 လောကေ ဝုစ္စတိ၊ သာ စုတိ၊ မရဏန္တိ အတ္ထော။ စဝနကာလော ဧဝ ဝါ
 အနတိက္ကမနိယတ္တာ ဝိသေသေန ကာလောတိ ဝုတ္တောတိ တဿ ကိရိယာ
 အတ္ထတော စုတိက္ခန္ဓာနံ ဘေဒပ္ပတ္တိယေဝ။ “စုတိ စဝနတာ”တိအာဒိနာ
 ပုဗ္ဗေ ဝေါဟာရမိဿကေန နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။

ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထနယေန နိဒ္ဒေသောတိ ဒဿေတုံ “ပရမတ္ထန
 ဒီပေတု”န္တိ ဝုတ္တံ။ “စဝနကဝသေနာ”တိအာဒိနာ ဟိ ပုဂ္ဂလဝသေန စ ဝေါ-
 ဟာရမိဋ္ဌာနာ သံဝဏ္ဏနာ ကတာ။ န ကိဉ္စိ ကဋ္ဌေဝရံ နိက္ခိပတိ ဩပပါတိကာနံ
 စုတိက္ခန္ဓာနံ အန္တရဓာနမေဝဟောတိ၊ တတော ပရံ ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပသန္တတိ န
 ပဝတ္ထတိ။ “ဇာတိသမုဒယာ”တိအာဒိသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ “တဏှာသမုဒယာ”တိ-
 အာဒိသု ဝုတ္တနယေန ဝသကာ ဝိညာတုန္တိ န ဝုတ္တံ။

ဇရာမရဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇာတိဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဇာယနဋ္ဌေနာတိအာဒိ အာယတနဝသေန ယောနိဝသေန စ
 ဒ္ဓိဟိ ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ သဗ္ဗသတ္တေ ပရိယာဒိယိတွာ ဇာတိံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။
 သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ ပန “ဇာယမာနကဝသေန ဇာတိ၊ သဉ္ဇာယနဝသေန
 သဉ္ဇာတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တတ္ထ ဧကေကေန ဝပဒေန သဗ္ဗသတ္တေ ပရိယာဒိ-
 ယိတွာ ဇာတိံ ဒဿေတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမ္ပုဏ္ဏာ ဇာတိ သဉ္ဇာတိတိ ကတွာ
 “သာ ပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ယုတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတေန ဧကဝလံ ဇာတိ-
 သဒ္ဓေန ဝုတ္တာယ ဇာတိယာ အပရိပုဏ္ဏာယတနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အဘိဗျတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ပါကဋ္ဌာ နိဗ္ဗတ္တိတိ အတ္ထော။ “တေသံ တေသံ သတ္တာနံ။ပ။ အဘိ-
 နိဗ္ဗတ္တိ”တိ သတ္တဝသေန ပဝတ္တတ္တာ ဝေါဟာရဒေသနာ။

၁-ပါကဋ္ဌစဝနကဝသေနာတိ (က) ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၀၉-ပိဋေ။

တတြ တတြာတိ ဧတ္ထ စတုဝေါကာရဘဝေ ခြိန္တံ၊ ဧကဝေါကာရဘဝေ ခြိန္တံ၊ သေသရူပဘေတုယံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပဉ္စန္တံ၊ ကာမဘေတုယံ ဝိကလာ-
ဝိကလိန္ဒြိယဝသေန သတ္တန္တံ နဝန္တံ ဒသန္တံ၊ ပုန ဒသန္တံ၊ ဧကာဒသန္တဉ္စ အာယတနာနံ
ဝသေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗျော။ ယဒိပိ စုတိက္ခန္ဓာ အနန္တရာနံ ပဋိသန္ဓိကဓမ္မာနံ
အနန္တရာဒိနာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ယေ ပန သမုဒယာ အဇနကာ၊ တေ ဧတ္ထ
ဥပပတ္တိဘဝေါတိ အဓိပ္ပေတော။ ဇနကော ဧဝ ဘဝေါတိ အဓိပ္ပေတောတိ
ဒဿေန္တော “ဇာတိယာ ပစ္စယဘူတော ကမ္မဘဝေါဝေဒိတဗျော”တိ အာဟ။

ဇာတိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘဝဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၄။ ဘာဝနဘဝနဋ္ဌေန ဘဝေါ ဒုပိဓော။ တတ္ထ ကမ္မဘဝေါ “ဘဝတိ
ဧတသ္မာ ဥပပတ္တိဘဝေါ”တိ ဘာဝနဋ္ဌေန ဘဝေါ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဥပပတ္တိ-
ဘဝံ “ဘဝတိတိ ဘဝေါ”တိ ဝတွာ တဿ ကာရဏတ္တာ ကမ္မံ ဖလူပစာရေန
ဘဝေါတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော၊ ဥဘယတ္တာပိ ဥပပတ္တိဘဝဟေတုဘာဝေနေတ္ထ
ကမ္မဿ ကမ္မဘဝပရိယာယောတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ သဗ္ဗထာဝီတိ ဘာဝန-
ဘဝနကုသလာကုသလဥပပတ္တိသမ္ပတ္တိဘဝဟိနပဏီတာဒိနာ သဗ္ဗပ္ပကာရေနပိ။
ကာမဘဝေါတိ ဝုတ္တံ ကာမတဏှာဟေတုကတော ကာမတဏှာယ အာရမ္မဏ-
ဘာဝတော စ။ ရူပဘဝူပဂကမ္မံ ရူပဘဝေါ၊ တထာ အရူပဘဝူပဂကမ္မံ အရူပ-
ဘဝေါ၊ တံတံနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓာ ရူပါရူပပပတ္တိဘဝေါ၊ ရူပါရူပဘဝဘာဝေါ ပန တေသံ
“ကာမဘဝေါ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျော။

ဘဝဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါဒါနဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ဥပါဒါနန္တိ စတုဗ္ဗိမ္ဗေ ဥပါဒါနံ။ ယထာ ဟိ ကာမဿာဒဝသေန၊
ဘဝဿာဒဝသေန ဝါ တံတံသုဂတိဘဝူပဂံ ကမ္မံ ကရေန္တဿ ကာမုပါဒါနံ၊
ဧဝံ ဥစ္ဆေဒါဒိမိစ္ဆာဘိနိဝေသဝသေနာတိ စတ္တာရိပိ ဥပါဒါနာနိ ယထာရဟံ
တဿ တဿ ကုသလကမ္မဘဝဿ ဥပနိဿယဝသေနေဝ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊
အကုသလကမ္မဘဝဿ အသဟဇာတဿ အနန္တရဿ ဥပနိဿယဝသေနပိ

အာရမ္မဏဝသေနပိ။ သဟဇာတဿ ကာမုပါဒါနံ သဟဇာတအညမည-
 နိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဟေတုဝသေန သတ္တဓာ၊ သေသဥပါဒါနာနိ
 ဘတ္တ ဟေတုပစ္စယဘာဝံ ပဟာယ မဂ္ဂပစ္စယံ ပက္ခိပိတွာ သတ္တဓာဝ ပစ္စယာ
 ဟောန္တိ။ အနန္တရဿ ပန အနန္တရသမနန္တရအနန္တရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂတာ-
 သေဝနဝသေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တဿိဒမ္ပိ သဟဇာတဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝတ္ထုကာမံ ဥပါဒိယတိ စိတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလော ဝါ ဧတေနာတိ
 အတ္ထော။ တန္တိ ဝတ္ထုကာမံ။ ကာမေတိတိ ကာမော စ သော ဥပါဒိယတိတိ
 ဥပါဒါနဉ္စာတိ ယောဇနာ။ ဝုတ္တနယေနာတိ အဘိဓမ္မေ^၁ ဝုတ္တနယေန။

သဿတော အတ္တာတိ ဣဒံ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယမာနံ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိံ နိဒဿေတုံ
 ဝုတ္တံ။ ယထာ သော ဒိဋ္ဌိ ဒဋ္ဌိကရဏဝသေန ပုရိမံ ပုရိမံ ဥတ္တရာ ဥတ္တရာ
 ဥပါဒိယတိ၊ ဧဝံ “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ”န္တိအာဒိကာပိတိ။ အတ္တဂ္ဂဟဏံ ပန အတ္တဝါဒု-
 ပါဒါနန္တိ နယိဒံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ လောကော စာတိ အတ္တဂ္ဂဟဏ-
 ဝိနိမုတ္တဂဟဏံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဘူတံ ဣဓ ပုရိမဒိဋ္ဌိဥတ္တရဒိဋ္ဌိဝစနေဟိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတဿ “ဒိဋ္ဌုပါဒါန”န္တိ ဧတံ အဝိဝစနံ “သဗ္ဗာပိ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌုပါဒါ-
 န”န္တိ ဝစနတော။

သီလဗ္ဗတံ ဥပါဒိယန္တိတိ သီလဗ္ဗတံ “သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ ဥပါဒိယန္တိ။
 ဧတေန မိစ္ဆာဘိနိဝေသေန။ သယံ ဝါ တံ မိစ္ဆာဘိနိဝေသသဟဂတံ။
 သီလဗ္ဗဘသဟစရဏတော သီလဗ္ဗတဉ္စ တံ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟဘာဝတော ဥပါ-
 ဒါနဉ္စာတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ ဧဝံ သုဒ္ဓိတိ အဘိနိဝေသတောတိ ဧဝံ ဂေါသီလ-
 ဂေါဝတာဒိစရဏေန သံသာရသုဒ္ဓိတိ အဘိနိဝေသဘာဝတော။ ဧတေန တံ-
 သဟစရဏတော အဘိနိဝေသဿ တံသဒ္ဓါရဟတံ ဒဿေတိ။

ဝဒန္တိတိ “အတ္ထိ မေ အတ္တာ”တိအာဒိနာ ဝေါဟရန္တိ။ ဧတေန ဒိဋ္ဌိဂတေန။
 အတ္တဝါဒမတ္တမေဝါတိ အတ္တာတိ ဝါစာမတ္တမေဝ။ ဧတေန ဝါစာဝတ္ထုမတ္တ-
 မေတံ၊ ယဒိဒံ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတော အတ္တာတိ ဒဿေတိ။

တဏှာ ကာမုပါဒါနဿာတိ ဧတ္ထ “တတ္ထ ကတမံ ကာမုပါဒါနံ? ယော
 ကာမေသု ကာမစ္ဆန္ဓော ကာမရာဂေါကာမနန္တိ ကာမတဏှာ ကာမသွေဟော
 ကာမပရိဋ္ဌာဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမဇ္ဈောသာနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ကာမုပါဒါနံ”န္တိ^၁
 ဝစနတော တဏှာဒဋ္ဌတ္တံ ကာမုပါဒါနံ။ တဏှာဒဋ္ဌတ္တန္တိ စ ပုရိမတဏှာ-
 ဥပနိဿယပစ္စယတော ဒဋ္ဌဘူတာ ဥတ္တရတဏှာ ဧဝ။ ကေစိ ပနာဟု

၁-အဘိ ၁-၂၄၁၊ အဘိ ၂-၃၀၉-ပိဋ္ဌေသု။

“အပ္ပတ္တဝိသယပတ္တနာ တဏှာ အန္တကာရေ စောရဿ ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယ၊ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ ဥပါဒါနံ တဿေဝ ဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝိယာ”တိ။ အပ္ပိစ္ဆ-သန္တုပ္ပိပဋိပက္ခာ ဧတေ ဓမ္မာ ပရိယေသနာရက္ခဒုက္ခမူလာနိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တ-လက္ခဏာတဏှာ ဝုတ္တလက္ခဏဿေဝ ဥပါဒါနဿ အနာနန္တရဿ ဥပနိဿ ယ-ဝသေန ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏာဒိဝသေနပိ ပစ္စယော ဟောတိယေဝ၊ အနန္တရာဒိနံ ပန အနန္တရာဒိဝသေန ပစ္စယော။ သဗ္ဗဿပိ ဟိ လောဘဿ တဏှာပရိယာယောပိ ကာမုပါဒါနပရိယာယောပိ လဗ္ဘတေဝါတိ။ အဝသေ-သာနန္တိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒိနံ။ သဟဇာတာဒိဝသေနာတိ သဟဇာတာနံ သဟ-ဇာတာဒိဝသေန၊ အသဟဇာတာနံ အနန္တရဥပနိဿယာဒိဝသေနာတိ သဗ္ဗ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပါဒါနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တဏှာဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၁။ “စက္ခုသမ္ပယော”တိအာဒိ ဖဿဿ မာတိတော နာမံ ဝိယ ပုတ္တဿ ဝတ္ထုတော တဿ နိဿယဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိဟေတုတ္တာ၊ အာရမ္မဏံ ပန ကေဝလံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုတိ ဝုတ္တံ “သေဋ္ဌိ။ပ။ နာမ”န္တိ။ ကာမရာဂဘာဝေနာတိ ဝတ္ထု-ကာမဿ ရဇ္ဇနဝသေန။ ရူပံ အဿာဒေန္တိတိ ရူပါရမ္မဏံ တဏှာဘိနန္တနာ-ဝသေန အဘိရမမာနာ ဧဝ အဿာဒေန္တိ။ နိစ္စန္တိအာဒိနာ ဒိဋ္ဌာဘိနန္တနာ-မုခေန ရူပံ အဘိရမန္တိ။ ပေစ္စ န ဘဝိဿတိတိ ဘိဇ္ဇိတွာ န ဟောတိ ပုန အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ တဏှာ သဒ္ဓတဏှာဒယောပိတိ ယထာ ရူပတဏှာ ကာမ-ရာဂဘာဝေန သဿတရာဂဝသေန ဥစ္ဆေဒရာဂဝသေနာတိ စ ပဝတ္တိယာ တိဿော တဏှာ၊ တထာ သဒ္ဓတဏှာ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗဓမ္မတဏှာပိ။ တဏှာ-ဝိစရိတာနိတိ တဏှာသမုဒါစာရာ၊ သမုဒါစာရဝသေန ပဝတ္တတဏှာတိ အတ္ထော။

အဇ္ဈတ္တိကသုပါဒါယာတိ^၁ အဇ္ဈတ္တိကံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ အသ္မိတိ ဟောတိတိ ယဒေတံ အဇ္ဈတ္တံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန သမူဟဂါဟတော အသ္မိတိ ဧဝံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သတိတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထသ္မိတိ ဟောတိတိ ခတ္တိယာဒိသု “ဣဒံပကာရော အဟ”န္တိ

ဧဝံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန ဟောတိတိ ဣဒမေတ္ထ အနုပနိဓာယ ဂဟဏံ။
ဝေမာဒိနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန “ဧဝံသ္မိတိ, အညထာသ္မိတိ, ဘဝိဿန္တိ, ဣတ္ထံ
 ဘဝိဿန္တိ, ဧဝံ ဘဝိဿန္တိ, အညထာ ဘဝိဿန္တိ, အသသ္မိတိ, သတသ္မိတိ,
 သိယန္တိ, ဣတ္ထံ သိယန္တိ, ဧဝံ သိယန္တိ, အညထာ သိယန္တိ, အပါဟံ သိယန္တိ,
 အပါဟံ ဣတ္ထံ သိယန္တိ, အပါဟံ ဧဝံ သိယန္တိ, အပါဟံ အညထာ သိယ”န္တိ။
 ဣမေသံ တဏှာဝိစရိတာနံ ဂဟဏံ။ တတ္ထ ဧဝံသ္မိတိ ဣဒံ သမတော ဥပနိဓာယ
 ဂဟဏံ၊ ယထာ အယံ ခတ္တိယော၊ ယထာ အယံ မြာဟ္မဏော၊ ဧဝံ အဟမ္ပိတိ
 အတ္ထော။ **အညထာသ္မိတိ** ဣဒံ အသမတော ဥပနိဓာယ ဂဟဏံ၊ ယထာ
 အယံ ခတ္တိယော၊ ယထာ အယံ မြာဟ္မဏော၊ တတော အညထာ အဟံ ဟိနော
 ဝါ အဓိကော ဝါတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမာနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနိ ဒွေတိ တောနိ
 ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန စတ္တာရိ တဏှာဝိစရိတာနိ။ **ဘဝိဿန္တိ** အာဒိနိ ပန စတ္တာရိ
 အနာဂတဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တေသံ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အသသ္မိတိ** အသတိတိ အသံ။ နိစ္စဿေတံ အဓိဝစနံ၊ တသ္မာ
 သဿတော အသ္မိတိ အတ္ထော။ **သတသ္မိတိ** သိဒတိတိ သတံ။ အနိစ္စဿေတံ
 အဓိဝစနံ၊ တသ္မာ အသဿတော အသ္မိတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမာနိ ဒွေ သဿ-
 တုစ္ဆေဒဝသေန ဝုတ္တာနိ။ ဣတော ပရာနိ **သိယန္တိ** အာဒိနိ စတ္တာရိ သံသယပရိ-
 ဝိတက္ကဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေန အတ္ထတော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ **အပါဟံ သိယန္တိ** အာဒိနိ စတ္တာရိ “အဝိ နာမာဟံ ဘဝေယျ”န္တိ
 ဧဝံ ပတ္တနာကပ္ပနဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေနော
 ဝေဒိတဗ္ဗောနိ။

ဧတ္ထ စ သံဿတုစ္ဆေဒဝသေန ဝုတ္တာ ဒွေ ဒိဋ္ဌိသီသာ နာမ၊ အသ္မိ, ဘဝိဿံ၊
 သိယံ, အပါဟံ သိယန္တိ ဧတေ ပန စတ္တာရော သုဒ္ဓသီသာ ဧဝ၊ “ဣတ္ထသ္မိ”တိ-
 အာဒယော တယော တယောတိ ဒွါဒသ သီသမူလကာ နာမ၊ ဧဝမေတာနိ
 ဒွေ ဒိဋ္ဌိသီသာ, စတ္တာရော သုဒ္ဓသီသာ, ဒွါဒသ သီသမူလကာတိ အဇ္ဈတ္တိကဿု-
 ပါဒါယ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဝေဒိတဗ္ဗောနိ။

မာဟိရဿုပါဒါယာတိ မာဟိရံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ။ ဣဒမ္ပိ ဟိ ဥပယော-
 ဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ **ဣမိနာတိ** ဣမိနာ ရူပေန ဝါ။ပ။ ဝိညာဏေန ဝါတိ ဧဝံ
 ရူပါဒီသု ဧကမေဝ “အဟ”န္တိ, ဣတရံ ကိဉ္ဇနပလိမောဘောဝေန ဂဟေတွာ
 တဏှာဒိဝသေန “အသ္မိ”တိ အဘိနိဝိသတိ၊ “ဣမိနာ”တိ အယမေတ္ထ
 ဝိသေသော။ **အသ္မိတိ** ဣမိနာ ခဂ္ဂေန ဝါ ဆတ္တေန ဝါ အဘိသေကေန ဝါ

၁-အဘိ ၂-၄၀၆-ပိဋေ။
 မ-၇ ၁-၂၁—န-န-သ

“ခတ္တိယောဟမသ္မိ”တိ အဘိနိဝိသတိ။ ဗာဟိရုပပါဒိနိဿိတာနီတိ ဗာဟိရာနိ ပရသန္တတိပရိယာပန္နာနိ ရူပဝေဒနာဒိနိ နိဿိတာနိ။ အဋ္ဌာရသတိ ဣမိနာ “အသ္မိ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာနိ အဋ္ဌာရသ၊ တာနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ “ဣမိနာ”တိ ဟိ အယမေဝေတ္ထ ဝိသေသော၊ တသ္မာ “ဒွေ ဒိဋ္ဌိ- သိသာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေနေဝ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥဘယံ ပန ကေဇ္ဈိ ကတွာ အာဟ “ဆတ္တိံသာ”တိ။

နိဒ္ဒေသတ္ထေနာတိ “ဆယိမေ အာဝုသော တဏှာကာယာ”တိအာဒိ- နိဒ္ဒေသပါဠိယာ အတ္ထဝစနေန။ နိဒ္ဒေသဝိတ္တာရာတိ တဿ စ နိဒ္ဒေသဿ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတဝသေန ဝိတ္တာရေန။ ဝိတ္တာရဿ စ ပုန သင်္ဂဟ- တောဘိ ဒွိဟိ အာကာရေဟိ ဝိတ္တာရိတဿ အဋ္ဌာရသတဏှာဝိစရိတပဘေ- ဒဿ ဆဋ္ဌေဝ တိသောယေဝါတိ စ ပုန သင်္ဂဟဏတော စ။

ဝိပါကဝေဒနာ အဓိပ္ပေတာ ဝိသေသတော သတ္တာနံ အဿာဒေ- တဗ္ဗတော။ တမေဝ ဟိဿာ အဿာဒေတဗ္ဗတံ ပကာသေတုံ “ကထ”န္တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ အဿာဒနေနာတိ အဘိရတိယာ။ မမာယန္တာတိ နောယန္တာ။ ဝိတ္တကာရာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣဋ္ဌဝဏှာရမ္မဏဒါယကာနံ သင်္ဂဟော။ သိပ္ပသန္တဿနကာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝေဇ္ဇာဒိနံ သင်္ဂဟော။ ဝေဇ္ဇာ ဟိ ရသာယတနောဇာဝသေန တဒုပတ္တုတ္တိတဝသေန စ ဓမ္မာရမ္မဏဿ ဒါယကာ။ သွာယံ အာဒိ-သဒ္ဓေါ “ဝိဏာဝါဒကာဒိ”တိအာဒိနာ ပစ္စေကဉ္စ ယောဇေ- တဗ္ဗော၊ ပုတ္တံ မမာယန္တာတိ ပုတ္တံ သမ္ပိယာယန္တာ။ ပုတ္တော ဝိယ စေတ္ထ ဝေဒနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သပ္ပါယသပ္ပိခိရာဒိနိ ဝိယ ဝေဒနာယ ပစ္စယဘူတာနိ ဣဒ္ဓရူပါဒိအာရမ္မဏာနိ၊ ဓာတိ ဝိယ ရူပါဒိဆဋ္ဌာရမ္မဏဒါယကာ ဝိတ္တကာရာ- ဒယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဝေဒနာဝါရဝဏှနာ

၉၇။ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေ ဝေဒနာ အတိတာဒိဘေဒဘိန္နာ ရာသိဝသေန ကေဇ္ဈိ ဂဟေတွာ ဧကော ဝေဒနာကာယော ယထာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဧဝံ သောတသမ္ပဿဇာဒိကာတိ ပါဠိယံ “ဆယိမေ အာဝုသော ဝေဒနာ- ကာယာ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဝေဒနာကာယာတိ ဝေဒနာသမူဟာ”တိ။ စက္ခုသမ္ပဿတော ဇာတာ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ သာ ပန ဥပါဒိန္နာပိ အနုပါဒိန္နာပိ၊ တဒုဘယဿပိ သင်္ဂဏန္တေန အတ္ထဝဏှနာယ ကတတ္တာ အာဟ “အယံ တာဝေတ္ထ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကကထာ”တိ။ ဣဒါနိ “ဝိပါကဝိမိ အယ”န္တိ

ဥပါဒိန္နံယေဝ ဂဏှန္တော “ဝိပါကဝသေနာ”တိအာဒိမာဟ။ မနောဒွါရေ မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တာတိ တဒါရမ္မဏမနောဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တာ။

အဝသေသာနန္တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနာဒိဝေဒနာနံ။ ဥပနိဿယာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အနန္တရာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနန္တရာနံ ဟိ အနန္တရာဒိဝသေန၊ ဣတရေသံ ဥပနိဿယဝသေန ဖဿော ပစ္စယော ဟောတိ။ မနောဒွါရေ ပန တဒါရမ္မဏဝေဒနာနံ မနောသမ္ပယော ဥပနိဿယဝသေနပစ္စယော။ အဒွါရိကာနန္တိ ဒွါရရဟိတာနံ။ န ဟိ ပဋိသန္ဓိအာဒိဝေဒနာနံ ကိဉ္စိ ဒွါရံ အတ္ထိ။ သဟဇာတမနောသမ္ပယသမုဒယာတိ ဧတေနဿ တာသံ သဟဇာတကောဋိယာ ပစ္စယဘာဝမာဟ။

ဝေဒနာဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဖဿဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၈။ စက္ခု နိဿာယ ဥပ္ပန္နော သမ္ပယော စက္ခုသမ္ပယော။ ပဉ္စဝတ္ထုကာဘိ စက္ခာဒိပဉ္စဝတ္ထုကာ စက္ခာဒိပဉ္စဝတ္ထုသန္ဓိဿယာ။ “ဥပါဒိန္နကကထာသော”တိ ဗာဝိသတိဂ္ဂဟဏံ။ ပဝတ္တိကထာဘာဝတော လောကီယဂ္ဂဟဏံ။ ဝိပါကမနသမ္ပယုတ္တဖဿာတိ ဝိပါကမနောဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ဖဿော။ ပစ္စယုပ္ပန္နေန ဝိယ ပစ္စယေနပိ ဥပါဒိန္နကေနော ဘဝိတဗ္ဗန္တိ “ဆန္တံ စက္ခာဒိနံ အာယတနာန”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဖဿဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဠာယတနဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၉။ နိဒဿနမတ္တဉ္စေတံ၊ တသ္မာ ယထာ ဧတ္ထ အရူပလောကာပေက္ခာယ ဆဠာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနန္တိ ဧကသေသော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ဧဝံ ယေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နော ဥပါဒိန္နော၊ ပစ္စယော ပန အနုပါဒိန္နောတိပိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ တေသံ မတေန ဗာဟိရာယတနဝသေနပိ ဧကသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော “ဆဠာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတန”န္တိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါပိ ဣမဿ

အာဂမဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာတိ အာဟ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ။ပ။ ဝုတ္တနယမေဝေ”တိ။
ဧသ နယော အညတ္တာပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂဟဏေ။

သဋ္ဌာယတနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နာမရူပဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ နမနလက္ခဏန္တိ အာရမ္မဏာဘိမုခံ နမနသဘာဝံ တေန ဝိနာ
အပ္ပဝတ္တနတော။ ရူပနံ သီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္တိပါတေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ။ ဣမေ
ပန တယောတိအာဒိနာ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒသဘာရဏဝသေနေဝ တံသင်္ခါ-
ရက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ တသ္မာ ယေ ယတ္ထ အသဘာရဏာ၊ တေပိ အတ္ထတော
ဂဟိတာယေဝါတိ ဒဿေတိ။

ဥပါဒိယိတွာတိ ပစ္စယေ ကတွာ။ ပစ္စယကရဏမေဝ ဟိ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ
ပစ္စယဘူတဓမ္မာနံ ဥပါဒိယနံ။ သမူဟသမ္ပန္နေ သာမိဝစနံ တေန္တိ “သမူဟတ္ထေ
ဧတံ သာမိဝစနံ”န္တိ ဝုတ္တံ တေန ဝိနာ သမ္ပန္နဿ အဘာဝတော။ တေနာတိ
တသ္မာ။ တံ သဗ္ဗဇ္ဇိတိ တံ ဘူတုပါဒါယပဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ သတ္တဝိသတိဝိဓံ။ ယဿ
နာမဿာဘိ စတုဝေါကာရဘဝေ နာမဿ။ ဝိညာဏမ္ပိ တပ္ပရိယာပန္နမေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရူပဿာဘိ ဧကဝေါကာရဘဝေ ရူပဿ။ ဝိညာဏံ ပန ပဉ္စဝေါ-
ကာရဘဝေ သင်္ခါရဝိညာဏမေဝ။ ယဿ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ နာမရူပဿ။
တဿ ဝသေနာတိ သဟဇာတဿ သဟဇာတာဒိဝသေန၊ အနန္တရဿ
အနန္တရာဒိဝသေန၊ ဣတရဿ ဥပနိဿယာဒိဝသေန တဿ နာမဿ
ယထာရဟံ တဿ တဿ ဝိညာဏဿ ပစ္စယဘာဝေါဝေဒိတဗ္ဗော။

နာမရူပဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိညာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ တေဘူမကဝိပါကဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ သင်္ခါရော
ယဿ ဝိညာဏဿာဘိ ဧတ္ထ အဋ္ဌဝိဓောပိ ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရော
သောဋ္ဌသဝိဓဿ ကာမာဝစရဝိပါကဝိညာဏဿ၊ ပဉ္စဝိဓောပိ ရူပါဝစရ-
ပုညာဘိသင်္ခါရော ပဉ္စဝိဓဿ ရူပါဝစရဝိပါကဝိညာဏဿ၊ ဒွါဒသဝိဓောပိ
အပုညာဘိသင်္ခါရော သတ္တဝိဓဿ အကုသလဝိပါကဝိညာဏဿ၊ စတုဗ္ဗိဓောပိ

အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော စတုဗ္ဗိဿ အရူပါဝစရိပါကဝိညာဏဿ ယထာ-
ရဟံ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု ကမ္မပစ္စယေန စေဝ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ ပစ္စယော
ဟောတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တနယေန
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိညာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ခါရဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏောတိ အဘိသဉ္ဇေတယိတသဘာဝေါ၊ အာ-
ယူဟနလက္ခဏောတိ အတ္ထော။ စောပနဝသေနာတိ ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတ-
စောပနဝသေန။ တေန ပဉ္စဒွါရိကစေတနာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝစနဘေဒဝသေနာတိ
ဝါစာနိစ္ဆာရဏဝသေန၊ ဝစိဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပနဝသေနာတိ အတ္ထော။ ယထာ-
ဝုတ္တာ ဝိသတိ၊ နဝ မဟဂ္ဂတကုသလစေတနာ စာတိ ဧကေနတိ^၁သ မနောသဉ္ဇေ-
တနာ။ “ကုသလာနံ ဥပနိဿယဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧကစ္စာနံ အာရမ္မဏ-
ဝသေနပီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သဟဇာတာဒိဝသေနာတိ သဟဇာတအညမညနိဿယ-
သမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဟေတုဂသေန၊ အနန္တရာနံ အနန္တရသမနန္တရအနန္တ-
ရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂတာသေဝနဝသေန ပစ္စယော။ အဝိ-သဒ္ဓေန ဥပနိဿယံ
သင်္ဂဏာတိ။

သင်္ခါရဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ “ဒုက္ခသစ္စေ အညာဏ”န္တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “တတ္ထာ”တိ-
အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တန္တိ အညာဏံ။ သတိပိ ပဟာတဗ္ဗတ္ထေ ပရိညေယျတ္တဝသေန
အန္တောဂဓံ။ ဒုက္ခသစ္စဉ္ဇဿာတိ ဝတ္ထုသင်္ခါတံ သမ္ပယုတ္တခန္ဓသင်္ခါတဉ္စ ဒုက္ခသစ္စံ
အဿ အညာဏဿ။ တံ ဟိဿ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ တဿာတိ ဒုက္ခ-
သစ္စဿ။ ယာထာဝလက္ခဏပဋိဝေဓနိဝါရဏေနာတိ သင်္ခတအဝိပရိတ-
သဘာဝပဋိဝိဇ္ဈနဿ နိဝါရဏေန။ ဧတေနဿ ပရိညာဘိသမယသင်္ခါတဿ
အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓဿ ဝိဗန္ဓကဘာဝမာဟ။ ဉာဏပ္ပဝတ္တိယာတိ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဧတေကံ

ဒုက္ခ”န္တိ အနုဗုဇ္ဈနာကာရာယ ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏပုဂ္ဂိုလိယာ။ ဧတ္ထာတိ ဒုက္ခသစ္စေ။
အပ္ပဒါနေနာတိ အဝိဿဇ္ဇနေန။ တေနဿာ အနုဗောဓဉာဏဿပိ
 ဝိဗန္ဓကတမာဟ။

တိဟိ ကာရဏေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗံ အန္တောဂဓာဘာဝတော။ ဣဓ သမ္ပယုတ္တ-
 ခန္ဓဝသေနေဝ ဝတ္ထုတော သမုဒယေ အညာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဧကေနောတိ** ဣတရံ
 ကာရဏတ္ထယံ ပဋိက္ခိပတိ။ ယဒိပိ အညာဏံ နိရောဓမဂ္ဂေ အာရမ္မဏံ န
 ကရေတိ၊ ကုတော တဒန္တောဂဓတဗ္ဗတ္ထုတာ၊ တေ ပန ဇာနိတုကာမဿ
 တပုဋိစ္ဆာဒနဝသေန အနိရောဓမဂ္ဂေသု နိရောဓမဂ္ဂဂါဟဟေတုတာဝသေန စ
 ပဝတ္တမာနံ “**နိရောဓေ ပဋိပဒါယဉ္စ အညာဏံ**”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ
 “**ပဋိစ္ဆာဒနတော**”တိအာဒိ။ တဿတ္ထော ဝုတ္ထောယေဝ။ ဂန္တိရတ္တာတိ
 သဘာဝေနေဝ ဂန္တိရတ္တာ။ အဂါဓအပတိဋ္ဌာဘာဝေန တံဝိသယဿ ဉာဏဿ
 ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဒုဒ္ဓသံ။ ပုရိမံ ပန သစ္စဒယံ။ ဝဉ္စနိယန္တေနာတိ
 ဝဉ္စကဘာဝေန အယာထာဝဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနတော ဒုဒ္ဓသတ္တာ ဂန္တိရံ၊
 န သဘာဝတော၊ တသ္မာ တံဝိသယံ အညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထာတိ
 တသ္မိံ ပုရိမသစ္စဒယေ အနိစ္စာဒိသဘာဝလက္ခဏဿ ဒုဒ္ဓသတ္တာ ဧဝ နိစ္စာဒိ-
 ဝိပလ္လာသဝသေန ပဝတ္တတိ အညာဏန္တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ နိဒ္ဒေသဝိဘာဝေနပိ အဝိဇ္ဇာယ သစ္စေသု ပဝတ္တိဝိဘာဝံ ဒဿေတုံ
 “**အဝိဇာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒုက္ခေတိ ဧတ္တကေန ဘုမ္မနိဒ္ဒေသေန။
 သင်္ဂဟတောတိ ပရိညေယျတာယ ဒုက္ခေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗတော။ တေန
 နိဒ္ဒါရဏတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဒုက္ခသ္မိံ ဟိ အဝိဇ္ဇာ နိဒ္ဒါရိယတိ၊ န အညသ္မိံ။
 ဝတ္ထုတောတိ အာဓာရတ္ထံ။ ဒုက္ခသန္တိဿယာ ဟိ အဝိဇ္ဇာ။ အာရမ္မဏတောတိ
 ဝိသယတ္ထံ တံ အာရမ္မ ပဝတ္တနတော။ ကိစ္စတောတိ ဗျာပနတ္ထံ ဆာဒနဝသေန
 တံ ဗျာပေတွာ ပဝတ္တနတော။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ **အဝိသေသတော**တိ ဝိသေသဘာဝတော၊ ဝုတ္တနယေန ဒုက္ခာဒိသု
 ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသံ အဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ သဘာဝတောတိ သရ-
 သလက္ခဏတော။ စတုန္တမ္ပိ သစ္စာနံ အဇာနသဘာဝါ ဟိ အဝိဇ္ဇာ။ ကာမ-
 ရာဂဘဝရာဂါ ကာမာသဝဘဝါသဝါတိ အာဟ “**သဟဇာတဒိဝသေနာ**”တိ။
 နန အဝိဇ္ဇာ ဧဝ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ သော ကထံ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယောတိ အာဟ
 “**ပုဗ္ဗုပ္ပန္နာ**”တိအာဒိ။

အဝိဇ္ဇာဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာသဝဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ အာသဝဝါရေ အာသဝ-သဒ္ဓတ္တော အာသဝဝိစာရော စ ဟေဋ္ဌာ
 ဝုတ္တောယေဝ။ ကဿာ ပနာယံ ဝါရော ဝုတ္တော၊ နန အဝိဇ္ဇာဒိကာဝ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပါဒဒေသနာတိ စောဒနံ သန္ဓာယ “အယံ ဝါရော”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဒေသျှတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကောဋ္ဌာသေသု။ ဒွါဒသကောဋ္ဌာသ-
 ဟိ သတ္ထု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ။ တဿာပိ ပစ္စယဒဿနဝသေနာတိ နာယံ
 ကာပိလာနံ မူလပကတိ ဝိယ အပ္ပစ္စယာ၊ အထ ခေါ သပ္ပစ္စယာတိ
 အဝိဇ္ဇာယပိ ပစ္စယဒဿနဝသေန။ အာသဝသမုဒယေနာတိ အတိတဘဝေ
 အာသဝါနံ သမုဒယေန ဧတရဟိ အဝိဇ္ဇာယ သမုဒယော၊ ဧတရဟိ အဝိဇ္ဇာယ
 သမုဒယေန အနာဂတေ အာသဝသမုဒယောတိ ဧဝံ အာသဝါဝိဇ္ဇာနံ ပစ္စယ-
 ပစ္စယုပ္ပန္နကဘာဝေန အပရာပရံ ပဝတ္တမာနံ အာဒိကောဋိအဘာဝေနော
 တန္တိမိတ္တဿ သံသာရဿ အာဒိကောဋိအဘာဝတော အနမတဂ္ဂတာသိဒ္ဓိ
 ဝေဒိတဗျာ။

ဒုတ္တိံသ ဌာနာနီတိ ဒုတ္တိံသ သစ္စပ္ပင်္ဂဝေကောရဏာနိ၊ ဒုတ္တိံသ ဝါ စတု-
 သစ္စကမ္မဋ္ဌာနာနိ။ ဣမဗျာ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တာတိ ယာယ အရိယသာဝကော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ၊ သာ အရိယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဧတ္ထ ဝုတ္တာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
 သုတ္တံ၊ ဣတော သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တတော။

စတုသစ္စပရိယာယေဟိတိ စတုသစ္စာဓိဂမကာရဏေဟိ။ အရဟတ္တပရိယာ-
 ယေဟိတိ “သော သဗ္ဗသော ရာဂါနုသယံ ပဟာယာ”တိအာဒိနာ
 အရဟတ္တာဓိဂမကာရဏေဟိ။ တေနာဟ “စတုသဋ္ဌိယာ ကာရဏေဟိ”တိ။

အာသဝဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၁၀-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ဇာနပဒိနောတိ ဇနပဒဝန္တော၊ ဇနပဒဿ ဝါ ဣဿရာ ရာဇ-
 ကုမာရာ ဂေါတ္တဝသေန ကုဉ္ဇ နာမ၊ တေသံ နိဝါသော ယဒိ ဧကော
 ဇနပဒေါ၊ ကထံ ဗဟုဝစနန္တိ အာဟ “ရုဋ္ဌိသဒ္ဓေနာ”တိ။ အက္ခရစိန္တကာ ဟိ
 ဤဒိသေသု ဌာနေသု ယုတ္တေ ဝိယ သလိင်္ဂဝစနာနိ၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ အယမေတ္ထ ရဋ္ဌိ

ယထာ အညတ္တာပိ “အင်္ဂေသု ဝိဟရတိ၊ မလ္လေသု ဝိဟရတိ” တိ စ။ တဗ္ဗိသေသနေ ပန ဇနပဒ-သဒ္ဓေ ဇာတိ-သဒ္ဓေ ဧကဝစနမေဝ။ **အဋ္ဌကထာစရိယာ ပနာတိ ဗန-သဒ္ဓေါ** ဝိသေသတ္ထဇောတနော။ တေန ပုထုအတ္ထဝိသယတာယ ဧဝံ တံ ဗဟုဝစနန္တိ “ဗဟုကေ ပနာ” တိ အာဒိနာ ဝက္ခမာနံ ဝိသေသံ ဒီပေတိ။ သုတွာတိ မန္ဓာတုမဟာရာဇဿ အာနုဘာဝဒဿနာနုသာရေန ပရမ္ပရာဂတံ ကထံ သုတွာ။ **အနုသံယာယန္တေနာတိ** အနုဝိစရန္တေန။ **ဧတေသံ ဌာနန္တိ** စန္ဒိမသုရိယမုခေန စာတုမဟာရာဇိကဘဝနမာဟ။ တေနာဟ “တတ္ထ အဂမာ-သီ” တိ အာဒိ။ သောတိ မန္ဓာတုမဟာရာဇော။ တန္တိ စာတုမဟာရာဇိကရဇ္ဇံ။ ဂဟေတွာတိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ။ ပုန ပုန္တိ ပရိဏာယကရတနံ။ **ဒေါဝါရိကဘူမိယံ** တိန္ဒန္တိ သုဓမ္မာယ ဒေဝသဘာယ ဒေဝပုရဿ စ စတူသု ဒွါရေသု အာရက္ခာယ အဓိကတတ္တာ။ ဒိဗ္ဗရုက္ခသဟဿပဋိမဏ္ဍိတန္တိ ဣဒံ “ဝိတ္ထလတာဝန” န္တိ အာဒိ-သုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာသီတိ ဘဿိတွာ ပထဝိယာ အာသန္ဓေ ဌာနေ အဋ္ဌာသိ၊ ဌတွာ စ နစိရဿေဝ အန္တရဓာယိ တေနတ္ထဘာဝေန ရညော စက္ကဝတ္တိဿရိ-ယဿ အဘာဝတော။ “စိရတရံ ကာလံ ဌတွာ” တိ အပရေ။ **ဒေဝဘာဝေါ ပါတုရဟောသိ** ဒေဝလောကေ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိနော အပရာပရိယာယ-ဝေဒနီယဿ ကမ္မဿ ကတောကာသတ္တာ။ အဝယဝေ သိဒ္ဓေါ ဝိသေသော သမုဒါယဿ ဝိသေသကော ဟောတိတိ **ဧကမ္ပိ ရဋ္ဌံ ဗဟုဝစနေန ဝေါ-ဟရိယတိ။**

ဒ-ကာရေန အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ နိရုတ္တိနယေန။ ကမ္မာသောတိ ကမ္မာသပါဒေါ ဝုစ္စတိ ဥတ္တရပဒလောပေန ယထာ “ရူပဘဝေါ ရူပ” န္တိ။ ကထံ ပန သော ကမ္မာသပါဒေါတိ အာဟ “တဿ ကိရ” တိ အာဒိ။ ဒမိတောတိ ဧတ္ထ ကိဒိသံ ဒမနံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “**ပေါရိသာဒဘာဝတော ပဋိသေမိတော**” တိ။ ဣမေ ပန ဧေရာတိ မဇ္ဈိမဘာဏကေ ဝဒတိ၊ တေ ပန စူဠကမ္မာသဒဗ္ဗံ သန္ဓာယ တထာ ဝဒန္တိ။ ယက္ခိနိပုတ္တော ဟိ ကမ္မာသပါဒေါ အလိနသတ္တု-ကုမာရကာလေ ဗောဓိသတ္တေန တတ္ထ ဒမိတော၊ သုတသောမကာလေ ပန ဗာရာဏသိရာဇော ပေါရိသာဒဘာဝပဋိသေဓနေန ယတ္ထ ဒမိတော၊ တံ မဟာကမ္မာသဒဗ္ဗံ နာမ။ ပုတ္တောတိ ဝတွာ **အတြဇောတိ** ဝစနံ ဩရသပုတ္တ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ။

ယေဟိ အာဝသိတပဒေသော ကုရုရဋ္ဌန္တိ နာမံ လဘိ၊ တေ ဥတ္တရကုရုတော အာဂတာ မနုဿာ တတ္ထ ရက္ခိတနိယာမေနေဝ ပဉ္စ သီလာနိ ရက္ခိံသု၊ တေသံ

ဒိဋ္ဌာနဂတိယာ ပစ္စိမာ ဇနတာတိ သော ဒေသဓမ္မဝသေန အဝိဇ္ဇေဒတော
 ဝတ္တမာနော ကုရုဗ္ဗေဗ္ဗေတိ ပညာယိတ္ထ၊ အယဉ္ဇ အတ္ထော ကုရုဗ္ဗေ-
 ဇာတကေန ဝိပေတဗ္ဗေ။ သော အပရဘာဂေ ယတ္ထ ပဌမံ သံင်္ဂလိဋ္ဌော
 ဇာတော၊ တံ ဒဿေတုံ “**ကုရုရဋ္ဌဝါသိန**” န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ဘဂဝတော
 ဝသနောကာသော ကောစိ ဝိဟာရော န ဟောတိ၊ တတ္ထ ကေဝလံ ဂေါစရ-
 ဂါမကိတ္တနံ နိဒါနကထာယ ပကတိ၊ ယထာ တံ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ဒေဝဒဟံ
 နာမ သက္ကာနံ နိဂမောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “**အဝသနောကာသတော**” တိ-
 အာဒိမာဟ။

ဥဒ္ဓေသဝါရကထာဝတ္ထနာ

၁၀၆။ ကဿာ အဂေါ ဣမံ သုတ္တမဘာသီတိ အသာဓာရဏသမုဋ္ဌာနံ
 ပုစ္ဆတိ၊ သာဓာရဏံ ပန ပါကဋ္ဌန္တိ အနာမဋ္ဌံ၊ တေန သုတ္တနိက္ခေပေါ ပုစ္ဆိ-
 တောတိ ကတွာ ဣတရော “**ကုရုရဋ္ဌဝါသိန**” န္တိအာဒိနာ အပရဇ္ဈာသယောယံ
 သုတ္တနိက္ခေပေါတိ ဒဿေတိ။ ဧတေန ဗာဟိရသမုဋ္ဌာနံ ဝိဘာဝိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 အဇ္ဈတ္တိကံ ပန အသာဓာရဏဉ္စ မူလပရိယာယသုတ္တာဒိဋ္ဌိကာယံ ဝုတ္တနယေ-
 နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကုရုရဋ္ဌံ ကိရု ၂ တဒါ တန္တိဝါသိနံ သက္ကာနံ ယေဘုယျေန
 ယောနိသောမနသိကာရဝန္တတာယ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာဗလေန ဥတုအာဒိ-
 သမ္ပန္နမေဝ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “**ဥတုပစ္စယာဒိသမ္ပန္နက္ခာ**” တိ။ အာဒိ-
 သဒ္ဓေန ဘောဇနာဒိသမ္ပတ္တိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ကေစိ ပန “**ပုဗ္ဗေ ကုရုဗ္ဗေဗ္ဗေ-
 နုဋ္ဌာနဝါသနာယ ဥတ္တရကုရု ဝိယ ယေဘုယျေန ဥတုအာဒိသမ္ပန္နမေဝ ဟောန္တံ
 ဘဂဝတော ကာလေ သာတိသယံ ဥတုသပ္ပါယာဒိယုတ္တံ တံ ရဋ္ဌံ အဟောသိ**” တိ
 ဝဒန္တိ။ စိတ္တသရီရကလ္လတာယာတိ စိတ္တဿ သရီရဿ စ အရောဂတာယ။
**အနုဂ္ဂဟိတပညာဗလာတိ လဒ္ဓုပကာရဉာဏာနုဘာဝါ၊ အနု အနု ဝါအာစိဏ္ဏ-
 ပညာတေဇာ။** **ကေဝိသတိယာ ဌာနေသူတိ** ကာယာနုပဿနာဝသေန စုဒ္ဓသသု
 ဌာနေသု၊ ဝေဒနာနုပဿနာဝသေန ဧကသ္မိံ ဌာနေ၊ တထာ စိတ္တာနုပဿနာ-
 ဝသေန၊ ဓမ္မာနုပဿနာဝသေန ပဉ္စသု ဌာနေသူတိ ဧဝံ ကေဝိသတိယာ
 ဌာနေသု။ **ကမ္မဋ္ဌာနံ အရဟတ္တေ ပက္ခိပိတ္တာတိ** စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ယထာ
 အရဟတ္တံ ပါပေတိ၊ ဧဝံ ဒေသနာဝသေန အရဟတ္တေ ပက္ခိပိတ္တာ။ သုဝဏ္ဏ-
 စင်္ကောဋကသုဝဏ္ဏမဉ္စူသာသု ပက္ခိတ္တာနိ သုမနစမ္ပကာဒိနာနာပုပ္ဖါနိ မဏိ-
 မုတ္တာဒိသတ္တရတနာနိ စ ယထာ ဘာဇနသမ္ပတ္တိယာ သဝိသေသံ သောဘန္တိ၊

ကိစ္စကရာနိ စ ဟောန္တိ မနုညဘာဝတော၊ ဧဝံ သီလဒဿနာဒိသမ္ပတ္တိယာ
ဘာဇနဝိသေသဘူတာယ ကုရုရဋ္ဌဝါသိပရိသာယ ဒေသိတာ စ ဘဂဝတော
အယံ ဒေသနာ ဘိယျောသော မတ္တာယ သောဘတိ၊ ကိစ္စကာရိ စ ဟောတိတိ
ဣမမတ္တံ ဒဿေတိ “ယထာ ဟိ ပုရိသော”တိအာဒိနာ။ ဧတ္တာတိ ကုရုရဋ္ဌေ။

မကတိယာတိ သရသတော၊ ဣမိဿာ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တဒေသနာယ ပုဗ္ဗေ-
ပီတိ အဓိပ္ပါယော။ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ သတ္တု ဒေသနာနုသာရတောတိ
အဓိပ္ပါယော။ ဝိဿဋ္ဌအတ္တဘာဝေနာတိ အနိစ္စာဒိဝသေန ကိသ္မိန္ဒိ ယောနိသော-
မနသိကာရေ စိတ္တံ အနိယောဇေတွာ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ အဘိရတိဝသေန
ဝိဿဋ္ဌစိတ္တေန ဘဝိတုံ န ဝန္တိ၊ ပမာဒဝိဟာရံပဟာယ အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ
အဓိပ္ပါယော။

ကောယနောတိ ဧတ္ထ အယန-သဒ္ဓေါ မဂ္ဂပရိယာယော။ န ကေဝလမယန-
မေဝ၊ အထ ခေါ အညေပိ ဗဟူ မဂ္ဂပရိယာယာတိ ပဒုဒ္ဓါရံ ကရောန္တော
“မဂ္ဂဿ ဟိ”တိအာဒိ ဝတွာ ယဒိ မဂ္ဂပရိယာယော အယန-သဒ္ဓေါ၊ ကသ္မာ
ပုန မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “တဿ”တိအာဒိ။ တတ္ထ
ဧကမဂ္ဂေါတိ ဧကော ဧဝ မဂ္ဂေါ။ န ဟိ နိဗ္ဗာနဂါမီ မဂ္ဂေါ အညော အတ္ထိတိ။
နန သတိပဋ္ဌာနံ ဣမ “မဂ္ဂေါ”တိ အဓိပ္ပေတံ၊ တဒညေ စ ဗဟူ မဂ္ဂမ္ပော အတ္ထိတိ?
သစ္စံ အတ္ထိ၊ တေ ပန သတိပဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာ တဒဝိနာဘာဝတော။
တထာ ဟိ ဉာဏဝိရိယာဒယော နိဒ္ဒေသေ ဂဟိတာ၊ ဥဒ္ဓေသေ ပန သတိယာ
ဧဝ ဂဟဏံ ဝေနယုဇ္ဈာသယဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ န ဒွေဓာပထဘူတောတိ
ဣမိနာ ဣမဿ မဂ္ဂဿ အနေကမဂ္ဂတာဘာဝံ ဝိယ အနိဗ္ဗာနဂါမိဘာဝါဘာဝဉ္စ
ဒဿေတိ။ ဧကေနာတိ အသဟာယေန။ အသဟာယတာ စ ဒုဝိဓော အတ္တ-
ဒုတိယတာဘာဝေန ဝါယာ “ဝူပကဋ္ဌကာယတာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တဏှာဒုတိယ-
တာဘာဝေန ဝါယာ “ပဝိဝိတ္တစိတ္တတာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “ဝူပကဋ္ဌေန
ပဝိဝိတ္တစိတ္တေနာ”တိ။ သေဋ္ဌောပိ လောကေ “ဧကော”တိ ဝုစ္စတိ “ယာဝ
ပရေ ဧကတော ကရေသိ”တိ အာဒိသုတိ အာဟ “ဧကဿာတိ
သေဋ္ဌဿာ”တိ။ ယဒိ သံသာရတော နိဿရဏဋ္ဌော အယနဋ္ဌော အညေသမ္ပိ
ဥပနိဿယသမ္ပန္နာနံ သာဓာရဏော၊ ကထံ ဘဂဝတောတိ အာဟ “ဏိဉ္ဇာပီ”တိ-
အာဒိ။ ဣမသ္မိံ ခေါတိ ဧတ္ထ ခေါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေ၊ တသ္မာ ဣမသ္မိံ-
ယေဝါတိ အတ္ထော။ ဒေသနာဘေဒေါယေဝ ဟေသော၊ ယဒိဒံ မဂ္ဂေါတိ ဝါ
အယနောတိ ဝါ။ တေနာဟ “အတ္ထော ပနေကော”တိ။

နာနာမုခဘာဝနာနယပ္ပဝတ္ထောတိ ကာယာနုပဿနာဒိမုခေန တတ္ထာပိ အာနာပါနာဒိမုခေန ဘာဝနာနယေန ပဝတ္ထော။ ကောယနန္တိ ကေဂါမိနံ၊ နိဗ္ဗာနဂါမိနန္တိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ အဒုတိယတ္တာ သေဋ္ဌတ္တာ စ “ကေ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “ကေံ ဟိ သစ္စံ န ဒုတိယမတ္ထိ”တိ၊ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိ^၁ စ။ ခယော ဧဝ အန္တောတိ ခယန္တော၊ ဇာတိယာ ခယန္တံ ဒိဋ္ဌဝါတိ ဇာတိခယန္တံ^၂။ အဝိဘာဂေန သဗ္ဗေပိ သတ္ထေ ဟိတေန အနုကမ္ပတိတိ ဟိတာနုကမ္ပိ။ အတရိံသူတိ တရိံသူ။ ပုဗ္ဗေတိ ပုရိမကာ ဗုဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ ဝါ အတိတကာလေ။

တန္တိ တံ တေသံ ဝစနံ၊ တံ ဝါ ကိရိယာဝုတ္တိဝါစကတ္ထံ န ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ သင်္ခယုပ္ပဓာနတာယ သတ္တဝါစိနော ကေ-သဒ္ဓဿ ကိရိယာဝုတ္တိဝါစကတာ အတ္ထိ။ “သကိမ္ပိ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆေယျာ”တိအာဒိသု^၃ ဝိယ “သကိံ အယနော”တိ ဣမိနာ ဗျူဇနေန အဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အတ္ထံ ယောဇေတွာတိ ဧဝံ ပဒတ္ထံ^၄ ယောဇေတွာ။ ဥဘယထာဝီတိ ပုရိမနယေန ပစ္ဆိမနယေန စ။ န ယုဇ္ဇတိ ဣဓာမိပ္ပေတမဂ္ဂဿ အနေကဝါရံ ပဝတ္တိသဟ္တာဝတော။ တေနာဟ “ကဿာ”တိအာဒိ။ အနေက-ဝါရမ္ပိ အယတိတိ ပုရိမနယဿ၊ အနေကဉ္စဿ အယနံ ဟောတိတိ ပစ္ဆိမနယဿ စ ပဋိက္ခေပေါ။

ဣမသ္မိံ ပဒေတိ “ကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ”တိ ဣမသ္မိံ ဝါကျေ။ ဣမသ္မိံ ဝါ “ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ”တိ သံသယဋ္ဌာနေ^၅။ မိဿကမဂ္ဂေါတိ လောကိယေန မိဿကော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ။ ဝိသုဒ္ဓိအာဒိနံ နိပ္ပရိယာယဟေတု သင်္ဂဏန္တော အာစရိယတ္ထေရော “မိဿကမဂ္ဂေါ”တိ အာဟ၊ ဣတရော ပရိယာယဟေတု ဣဓာမိပ္ပေတောတိ “ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ”တိ။

သဒ္ဓံ သုတွာဝါတိ “ကာလော ဘန္တေ ဓမ္မဿဝနာယာ”တိ ကာလာရော-စနသဒ္ဓံ သုတွာ။ ဧဝံ ဥက္ခိပိတွာတိ ဧဝံ “မရရံ ဣမံ ကုဟိံ ဆဇ္ဇေမာ”တိ အဆဇ္ဇန္တာ ဥစ္ဆုဘာရံ ဝိယ ပဂ္ဂဟေတွာ န ဝိစရန္တိ။ အာလုဋ္ဌေတိ ဝိလု-ဋ္ဌိတော အာကုလော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ကောယနမဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ ပုဗ္ဗဘာဂသတိပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါတိ ဧတ္တာဝတာ ဣဓာမိပ္ပေတတ္ထေ သိဗ္ဗေ တဿေဝ အလင်္ကာရတ္ထံ သော ပန ယဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ၊ တံ ဒဿေတုံ

၁-ခု ၁-၄၁၆-ပိဋကေ သုတ္တနိပါတေ။ ၂-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃၁-၂၅၄-ပိဋကေ။ ၃-အံ ၂-၄၉၈-ပိဋကေ။

၄-ဒဝမတ္ထံ ယောဇေတွာတိ ကေံ အယနမဿာတိ ဧဝံ သမာသပဒတ္ထံ (ဒီ-ဒီ၂-၂၈၀-ပိဋကေ)

၅-ဝိဓာနပဒေ (ဒီ-ဒီ ၂-၂၈၁-ပိဋကေ)

“မဂ္ဂါနန္ဒရိကော”တိအာဒိကာ ဂါထာဝိ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂတောဝ အာနေတွာ ဌပိတာ။

နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေနာတိ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ အဓိဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ နိဗ္ဗာနဂမနံ၊ သော ဧဝံ အဝိပရိတသဘာဝတာယ အတ္ထော၊ တေန နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေန၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမုပါယတာယာတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂနိယဋ္ဌေနာတိ ဂဝေသိတဗ္ဗတာယ၊ “ဂမနိယဋ္ဌေနာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ ဥပဂန္တဗ္ဗတ္တာတိ အတ္ထော။ ရာဂါဒိဟိတိ ဣမိနာ ရာဂဒေါသမောဟာနံယေဝ ဂဟဏံ “ရာဂေါ မလံ၊ ဒေါသော မလံ၊ မောဟောမလ”န္တိ ဝစနတော။ “အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဒိဟိ”တိပန ဣမိနာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဥပက္ကိလေသာနံ သင်္ကဏနတ္ထံ တေ ဝိသု ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဝုတ္တဿ အတ္တဿ ဧကန္တိကတံ ဒဿေန္တော “တထာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ကာမံ “ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ သာမညဇောတနာ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဧဝံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပေတာတိ ဒဿေတုံ “ဣပမလဝသေန ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ န ကေဝလံ အဋ္ဌကသာဝစနမေဝ၊ အထ ခေါ ဣဒမေတ္ထ အာဟစ္စဘာသိတန္တိ ဒဿေန္တော “တထာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

သာ ပနာယံ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ သိဇ္ဈမာနာ ယသ္မာ သောကာဒိနံ အနုပ္ပါဒါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သောစနံ ဉှတိဗျသနာဒိနိမိတ္တံ စေတသော သန္တာပေါ အန္တောနိဇ္ဈာနံ သောကော။ ဉှတိဗျသနာဒိနိမိတ္တမေဝ သောကာဓိကတာယ၊ “ကဟံ ကေပုတ္တက၊ ကဟံ ကေပုတ္တကာ”တိ ပရိဒေဝဝသေန လပနံ ပရိဒေဝေါ၊ အာယတိံ အနုပ္ပဇ္ဇနံ ဣဒ သမတိက္ကမောတိ အာဟ “ပဟာနာယာ”တိ။ တံ ပနဿ သမတိက္ကမာဝဟတံ နိဒဿနဝသေန ဒဿေန္တော “အယံ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ယံ ပုဗ္ဗေ တံ ဝိသောဓေဟိတိ အတိတေသု ခန္ဓေသု တဏှာသံကိလေသဝိသောဓနံ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆိမာတိ ပရတော။ တေတိ တုယံ။ မာဟူတိ မာ အဟု။ ကိဉ္စနန္တိ ရာဂါဒိကိဉ္စနံ။ ဧတေန အနာဂတေသု ခန္ဓေသု သံကိလေသဝိသောဓနံ ဝုတ္တံ။ မဇ္ဈေတိ တဒုဘယဝေမဇ္ဈေ။ နော ဧဝံ ဂဟေဿသီတိ န ဥပါဒိယိဿသိ စေ။ ဧတေန ပစ္စုပ္ပန္တေ ခန္ဓပဗန္ဓေ ဥပါဒါနပ္ပဝတ္တိ ဝုတ္တာ။ ဥပသန္တော စရိဿသီဟိ ဧဝံ အဒ္ဓတ္တယဂတသံကိလေသဝိသောဓနေ သတိ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟတာယ ဥပသန္တော ဟုတွာ ဝိဟရိဿသီတိ အရဟတ္တနိက္ကုဋေန ဂါထံ နိဋ္ဌပေသိ။ တေနာဟ “ဣမံ ဂါထ”န္တိအာဒိ။

၁-အဘိ ၂-၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။
၂-သောကာဝတိက္ကတော (ဒိ-ဒို့ ၂-၂၈၁-ပိဋ္ဌေ) သောကာဓိကတာဇနိတော (သံ-ဒို့ ၂-၄၅၀-ပိဋ္ဌေ)

ပုတ္တာတိ ဩရသာ၊ အညေပိ ဝါယေ ကေစိ။ ဝိတာတိ ဇနကော။ ဗန္ဓဝါတိ ဣတကာ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော— ပုတ္တာ ဝါ ဝိတာ ဝါ ဗန္ဓဝါ ဝါ အန္တကေန မစ္စနာ အဓိပန္နဿ အဘိဘူတဿ မရဏတော တာဏာယ န ဟောန္တိ၊ တသ္မာ နတ္ထိ ဉာတိသု တာဏတာတိ။ န ဟိ ဉာတိနံ ဝသေန မရဏတော အာရက္ခာ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ပဋ္ဌာစာရေ “ဥဘော ပုတ္တာ ကာလကတာ”တိ အာဒိနာ၊ မာ နိရတ္ထကံ ပရိဒေဝိ၊ ဓမ္မံယေဝ ပန ယာထာဝတော ပဿာတိ အဓိပ္ပါယော။

သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတာတိ ယထာနုလောမံ ပဝတ္တိတာယ သာမုက္ကံ သိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ ပရိယောသာနေ သဟဿနယပဋိမဏ္ဍိတေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ ကထံ ပနာယံ သတ်ပဋ္ဌာနမဂ္ဂဝသေန သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသီတိ အာဟ “ယသ္မာ ပနာ”တိ အာဒိ။ န ဟိ စတုသစ္စကမ္ပဋ္ဌာနကထာယ ဝိနာ သာဝကာနံ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမော အတ္ထိ။ “ဣမံ ဂါထံ သုတ္တာ”တိ ပန ဣဒံ သောကဝိနောဒနဝသေန ပဝတ္တိတာယ ဂါထာယ ပဌမံ သုတတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဧသ နယော ဣတရဂါထာယပိ။ အာဝနာတိ ပညာဘာဝနာ။ သာ ဟိ ဣဓာမိပ္ပေတာ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ရူပါဒိနံ အနိစ္စာဒိတော အနုပဿနာပိ သတ်ပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ တသ္မာ။ တေဝိတိ သန္တတိမဟာမတ္တပဋ္ဌာစာရာ။

ပဉ္စသတေ စောရေတိ သတသတစောရပရိဝါရေ ပဉ္စ စောရေ ပဋိပါဠိယာ ပေသေသိ။ တေ အရညံ ပဝိသိတွာ ထေရံ ပရိယေသန္တာ အနုက္ကမေန ထေရဿ သမိပေ သမာဂစ္ဆိံသု။ တေနာဟ “တေ ဂန္တာ ထေရံ ပရိဝါရေတွာ နိသိဒိံသု”တိ။ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ သမ္ပန္နော။ ထေရဿ ဟိ သီလံ ပစ္စဝေက္ခတော သုပရိသုဒ္ဓိ သီလံ နိဿာယ ဥဋ္ဌာရံ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဂြိရုဋ္ဌိဘေဒဇနိတံ ဒုက္ခဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေသိ။ ပါဒါနိတိ ပါဒေ။ သညပေဿာမိတိ သညတ္တိံ ကရိဿာမိ။ အနိယာမိတိ ဇိဂုစ္ဆာမိ။ ဟရာယာမိတိ လဇ္ဇာမိ။ ဝိပဿိသန္တိ သမ္ပသိ။

ပစလာယန္တာနန္တိ ပစလာယနံ နိဒ္ဒိ ဥပဂတာနံ။ ဝတသမ္ပန္နောတိ ဓုတစရဏသမ္ပန္နော။ ပမာဒန္တိ ပစလာယနံ သန္တာယာဟ။ ဩရုဒ္ဓမာနသောတိ ဥပရုဒ္ဓအဓိစိတ္တော။ ပဉ္စရသ္မိန္တိ သရီရေ။ သရီရံ ဟိ နှာရသမ္ပန္နအဋ္ဌိသင်္ခာတတာယ ဣဓ “ပဉ္စရ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဝိတဝဏ္ဏာယ ပဋ္ဌာကာယ ပရိဟရဏတော မလ္လယုဒ္ဓစိတ္တကတာယ စ ဝိတမလ္လော။ တိသု ရဇ္ဇေသုတိ ပဏ္ဍာစောဋ္ဌဂေါဋ္ဌရဇ္ဇေသု။ မလ္လာ သိဟဋ္ဌဒိပေ

သက္ကာရသမ္မာနံ လဘန္တိတိ တဗ္ဗပဏ္ဏိဒီပံ အာဂပ္ပ။ တံယေဝ အင်္ဂသံ
 ကတွာတိ “ရူပါဒယော ‘မမာ’တိ န ဂဟေတဗ္ဗာ”တိ နတုမှာကဝဂ္ဂေန
 ပကာသိတမတ္ထံ အတ္တနော စိတ္တမတ္တဟတ္ထိနော အင်္ဂသံ ကတွာ။ ဇဏ္ဍုကေဟိ
 စင်္ကမတိ “နိသိန္ဓေ နိဒ္ဒါယ အဝသရော ဟောတိ”တိ။ ဗျာကရိတွာတိ အတ္တနော
 ဝိရိယာရမ္ဘဿ သဗလတာပဝေဒနမုခေန သဗြဟ္မစာရီနံ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော
 အညံ ဗျာကရိတွာ။ အာသိတန္တိ ဝစနံ။ ကဿ ပန တန္တိ အာဟ “ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊
 သဗ္ဗလောကဂ္ဂဝါဒိနော”တိ။ န တုမှာကန္တိအာဒိ တဿ ပဝတ္တိအာကာရ-
 ဒဿနံ။ တယိဒံ မေ သင်္ခါနာနံ အစ္စန္တဝုပသမကာရဏန္တိ ဒဿေန္တော “အနိစ္စာ
 စတာ”တိ ဂါထံ အာဟရိ။ တေန ဣဒါနာဟံ သင်္ခါရာနံ ခဏေ ခဏေ
 ဘင်္ဂသင်္ခါတဿ ရောဂဿ အဘာဝေန အရောဂေါ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ဒဿေတိ။

အဿာတိ သက္ကဿ။ ဥပပတ္တိတိ ဒေဝုပပတ္တိ။ ပုန ပါကတိကာဝ အဟောသိ
 သက္ကဘာဝေနော ဥပပန္နတ္တာ။ သုဗြဟ္မာတိ ဧဝံနာမော။ အစ္စရာနံ နိရယူပပတ္တိ
 ဒိဿာ တတောပဘုတိ သတတံ ပဝတ္တမာနံ အတ္တနော စိတ္တုတြာသံ သန္ဓာယာဟ
 “နိစ္စံ ဥတြုဗ္ဗမိဒံ စိတ္တ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ ဥတြုဗ္ဗန္တိ သန္တသ္မံဘိတံ။ ဥဗ္ဗိဂန္တိ သံဝိဂ္ဂံ။
 ဥတြုဗ္ဗန္တိ ဝါ သံဝိဂ္ဂံ။ ဥဗ္ဗိဂန္တိ ဘယဝသေန သဟ ကာယေန သဉ္ဇလိတံ။
 အနုပ္ပန္နေသုတိ အနာဂတေသု။ ကိန္တေသုတိ ဒုက္ခေသု။ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုဗ္ဗဝစနံ၊
 ဘာဝိဒုက္ခပဝတ္တိနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဥပ္ပတိတေသုတိ ဥပ္ပန္နေသု ကိန္တေသုတိ
 ယောဇနာ၊ တဒါ အတ္တနော ပရိဝါရဿ ဥပ္ပန္နဒုက္ခနိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဗောဇ္ဈာတိ ဗောဓိတော၊ အရိယမဂ္ဂတောတိ အတ္ထော။ အညတြာတိ စ
 ပဒံ အပေက္ခိတွာ နိဿက္ကဝစနံ၊ တဿာ ဗောဓိံ ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ သေ
 နယော သေသေသုပိ။ တပဿာတိ တပေါကမ္မတော။ တေန မဂ္ဂါဓိဂမဿ
 ဥပါယဘူတံ ဓုတင်္ဂသေဝနာဒိသလ္လေခပဋိပဒံ ဒဿေတိ။ ဣန္ဒြိယသံဝရာတိ
 မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ သံဝရဏတော။ ဧတေန သတိသံဝရသီသေန သဗ္ဗမ္ပိ
 သံဝရသီလံ၊ လက္ခဏဟာရနယေန ဝါ သဗ္ဗမ္ပိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဒဿေတိ။
 သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါတိ သဗ္ဗုပမိနိဿဇ္ဇနတော သဗ္ဗကိလေသပ္ပဟာနတော။ ကိလေ-
 သေသု ဟိ နိဿဋ္ဌေသု ကမ္မဝန္တံ ဝိပါကဝဇ္ဇန္တ နိဿဋ္ဌမေဝ ဟောတိတိ။
 သောတ္တိန္တိ ခေမံ အနုပဒ္ဒဝတံ။

ဤသတိ နိစ္စယေန ကမတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဝါ ဤသတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေနာတိ
 ဤယော၊ အရိယမဂ္ဂေါတိ အာဟ “ဤယော ဝုစ္ဆတိ အရိယော အဋ္ဌဂီကော

“ဧဝံ”တိ။ တဏှာဝါနိရုဗ္ဗိတဏှာတိ တဏှာသင်္ခါတဝါနိရုဗ္ဗိတဏှာ။ တဏှာ
 ဟိ ခန္ဓေဟိ ခန္ဓံ၊ ကမ္မုနာ ဝါ ဖလံ၊ သတ္တေဟိ ဝါ ဒုက္ခံ ဝိနာတိ သံသိဗ္ဗတိတိ
 ဝါနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တယိဒံ နတ္ထိ ဧတ္ထ ဝါနံ၊ န ဝါ ဧတသ္မိံ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ
 ဝါနန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ အသင်္ခတာ ဓာတု။ ပရပစ္စယေန ဝိနာ ပစ္စက္ခကရဏံ
 သန္တိကိရိယာတိ အာဟ “အတ္တပစ္စက္ခတယာ”တိ။

နန “ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိဂ္ဂဟဏေနေဝေတ္ထ
 သောကသမတိက္ကမာဒယောပိ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိ။ တေ ပုန ကသ္မာ
 ဂဟိတာတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယ “တတ္ထ ကိဉ္ဇာဝိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သာသန-
 ယုတ္တိကောဝိဒေတိ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိလက္ခဏာယံ မေဓနိတိယံ ဆေကေ။
 တံ တံ အတ္ထံ ဉာပေတိတိ ယေ ယေ ဗောဓနေယျပုဂ္ဂလာ သင်္ခေပဝိတ္ထာရာဒိ-
 ဝသေန ယထာ ယထာ ဗောဓေတဗ္ဗာ၊ အတ္တနော ဒေသနာဝိလာသေန
 ဘဂဝါ တေ တေ တထာ တထာ ဗောဓေန္တော တံ တမတ္ထံ ဉာပေတိ။ တံ
 တံ ပါကင်္ဂံ ကတွာ ဒဿေန္တောတိ အတ္တာပတ္တိံ အဂဏေန္တော တံ တံ အတ္ထံ
 ပါကင်္ဂံ ကတွာ ဒဿေန္တော။ န ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အတ္တာပတ္တိဉာပကာဒိသာဓ-
 နိယဝစနာတိ။ သံဝတ္တတိတိ ဇာယတိ၊ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ
 အနတိက္ကန္တသောကပရိဒေဝဿ န ကဒါစိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ အတ္ထိ သောကပရိဒေဝ-
 သမတိက္ကမမုခေနေဝ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ ဣဇ္ဈနတော၊ တသ္မာ အာဟ “သောက-
 ပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမေန ဟောတိ”တိ။ ယသ္မာ ပန ဒေါမနဿပစ္စယေဟိ
 ဒုက္ခဓမ္မေဟိ ဖုဋ္ဌံ ပုထုဇ္ဇနံ သောကာဒယော အဘိဘဝန္တိ၊ ပရိညာတေသု စ
 တေသု တေ န ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမော
 ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမေနာ”တိ။ ဉာယဿာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ တတိယမဂ္ဂဿ
 စ။ တဒဓိဂမေန ဟိ ယထာက္ကမံ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမော။ သန္တိကိရိယာ-
 ဘိသမယသဟဘာဝိပိ ဣတရာဘိသမယော တဒဝိနာဘာဝတော သန္တိ-
 ကိရိယာဘိသမယဟေတုကော ဝိယ ဝုတ္တော “ဉာယဿာဓိဂမော နိဗ္ဗာနဿ
 သန္တိကိရိယာယာ”တိ။ ဖလဉာဏေန ဝါ ပစ္စက္ခကရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 “နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယာ”တိ။ သမ္ပဒါနဝစနဉ္စေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝဏ္ဏဘဏနန္တိ ပသံသာဝစနံ။ တယိဒံ န ဣဓေဝ၊ အထ ခေါ အညတ္တာပိ
 သတ္တာ အကာသိယေဝါတိ ဒဿေန္တော “ယထေဝ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ အာဒိမိ ကလျာဏံ၊ အာဒိ ဝါ ကလျာဏံ ဧတဿာတိ အာဒိ-
 ကလျာဏံ။ သေသပဒဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ သာတ္ထံ။
 ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ သဗျဉ္ဇနံ။ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓပါရိပူရိတော ဥပနေတဗ္ဗဿ

အဘာဝါစ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ။ နိရုပတ္တိလေသတော အပနေတဗ္ဗဿ အဘာဝါစ ပရိသုဒ္ဓံ။ သေဋ္ဌစရိယဘာဝတော သာသနဗြဟ္မစရိယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ ဝေါ ပဏာသေဿာမီတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရိယဝံသတိ အရိယာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဝံသာ ပဝေဏိယော။ အဂ္ဂညာတိ “အဂ္ဂါ”တိ ဇာနိတဗ္ဗာ သဗ္ဗဝံသေဟိ သေဋ္ဌဘာဝတော။ ရတ္တညာတိ “စိရရတ္တာ”တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ဝံသညာတိ “ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဝံသာ”တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ပေါရာဏာတိ ပုရာတနာ အနုရုတနတ္တာ။ အသံကိဏ္ဍာတိ အဝိကိဏ္ဍာ အနုပနိတာ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာတိ “ကိ” ဣမေဟိ”တိ အရိယေဟိ န အပနိတပုဗ္ဗာ။ န သံကိယန္တိတိ ဣဒါနိပိ တေဟိ န အပနိယန္တိ။ န သံကိယိဿန္တိတိ အနာဂတေပိ တေဟိ န အပနိယိဿန္တိ။ အပ္ပဒိကုဋ္ဌာ။ မ။ ဝိညဟိတိ ယေ လောကေ ဝိည သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေဟိ အပစ္စက္ခတာ အနိဗ္ဗတာ၊ အဂရဟိတာတိ အတ္ထော။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ အာဒိဟိတိ ဝိသုဒ္ဓိအာဒိဒီပနေဟိ။ ပဒေဟိတိ ဝါကျေဟိ။ ဝိသုဒ္ဓိအတ္ထတာဒိဘေဒဘိန္နေဟိ ဝါ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေဟိ။

ဥပဒ္ဒဝေတိ အနတ္ထေ။ ဝိသုဒ္ဓိန္တိ ဝိသုဇ္ဈနံ သံကိလေသပ္ပဟာနံ။ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ ဥဂ္ဂဟော။ ပရိယာပုဏ္ဏံ ပရိစယော။ အတ္ထဿ ဟဒယေ ဌပနံ ဓာရဏံ။ ပရိဝတ္တနံ ဝါစနံ။ ဂန္ဓာရကောတိ ဂန္ဓာရဒေသေ ဥပ္ပန္နော။ ပဟောန္တိတိ သက္ကောန္တိ။ အနိယျာနမဂ္ဂါတိ မိစ္ဆာမဂ္ဂါ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတာနိယတမဂ္ဂါပိ ဝါ။ သုဝဏ္ဏန္တိ ကုဋသုဝဏ္ဏမ္ပိ ဝုစ္စတိ။ မဏိတိ ကာစမဏ်ပိ။ ဗုတ္တာတိ ဝေဠုဇာပိ။ ပဝါဠန္တိ ပလ္လဝေါပိ ဝုစ္စတိတိ ရတ္တဇမ္ပနဒါဒီပဒေဟိ တေ ဝိသေသိတာ။

န တတော ဟေဋ္ဌာတိ၂ ဣဓာမိပ္ပေတကာယာဒိနံ ဝေဒနာဒိသဘာဝတ္တာဘာဝါ၊ ကာယဝေဒနာစိတ္တဝိမုတ္တဿ တေဘူမကဓမ္မဿ ဝိသု ဝိပလ္လာသဝတ္ထန္တရဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ စ ဟေဋ္ဌာဂဟဏေသု ဝိပလ္လာသဝတ္ထုနံ အနိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပဉ္စမဿ ပန ဝိပလ္လာသဝတ္ထုနော အဘာဝါ “န ဥဒ္ဓ”န္တိ အာဟ။ အာရမ္မဏဝိဘာဝေန ဟေတ္ထ သတိပဋ္ဌာနဝိဘာဝဂေါတိ။ တယော သတိပဋ္ဌာနာတိ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရဒဿနံ၊ န ဣဓ ပါဠိယံ ဝုတ္တဿ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ အတ္ထဒဿနန္တိ။ အာဒိသု ဟိ သတိဂေါဝရေတိ? ဧတ္ထ အာဒိသဒ္ဓေန “ဗဿသမုဒယာ ဝေဒနာနံ သမုဒယော၊ နာမရူပသမုဒယာ စိတ္တဿ သမုဒယော၊ မနသိကာရသမုဒယာ ဓမ္မာနံ သမုဒယော”တိ သတိပဋ္ဌာနာတိ၄

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-သံ-ဒီ ၂-၄၅၁၊ ဒီ-ဒီ ၂-၂၈၆-ဝိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၃-မူလဒီ ၂-၁၄၄-ဝိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄-သံ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ။

ဝုတ္တာနံ သတိဂေါစရာနံ ပကာသကေ သုတ္တပဒေသေ သင်္ကဏှာတိ။ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါပါဠိယမ္ပိ^၁ အဝသေသပါဠိပ္ပဒေသဒဿနတ္ထော အာဒိ-သဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတိယာ ပဋ္ဌာနန္တိ သတိယာ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗဋ္ဌာနံ။ ဒါနာဒိနိ သတိယာ ကရောန္တဿ ရူပါဒိနိ ကသိဏာဒိနိ စ သတိယာ ဌာနံ ဟောန္တိတိ တံနိဝါ- ရဏတ္ထမာဟ “ပဇာနံ ဌာန”န္တိ။ ပ-သဒ္ဓေါ ဟိ ဣဓ “ပဏီတာ ဓမ္မာ”တိ- အာဒိသု^၂ ဝိယ ပဇာနတ္ထဒီပကောတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

အရိယောတိ အရိယံ သဗ္ဗသတ္တသေဋ္ဌံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမာဟ။ ဧတ္ထောတိ ဧတသ္မိံ သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တေ^၃။ သုတ္တေကဒေသေန ဟိ သုတ္တံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ဟိ—

“တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော။ပ။ မရဟတိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္ပကော ဟိတေသီ အနုကမ္ပ ဥပါဒါယ ‘ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ’တိ။ တဿ သာဝကာ န သုဿုသန္တိ၊ န သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္ပ စ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော န စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ယဒရိယော။ပ။ မရဟတိ။”

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ။ပ။ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာတိ။ တဿ ဧကစ္စေ သာဝကာ န သုဿုသန္တိ။ပ။ ဝတ္တန္တိ။ ဧကစ္စေ သာဝကာ သုဿုသန္တိ။ပ။ န စ ဝေါက္ကမ္ပ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော န စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ န စေဝ အတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ အနတ္တမနတဉ္စ အတ္တမနတဉ္စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ။ပ။ မရဟတိ။

ပုန စပရံ။ပ။ သုခါယာတိ။ တဿ သာဝကာ သုဿုသန္တိ။ပ။ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အတ္တမနော စေဝ ဟောတိ၊ အတ္တမနတဉ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော

၁-ခု ၉-၄၀၆-ပိဋက။

၂-အဘိ ၁-၃-ပိဋက။

၃-မ ၃-၂၆၃-ပိဋက။

သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ။ပ။
မရဟတိ”တိ။—

ဧဝံ ပဋိသန္ဓနယေဟိ အနဝဿုတတာ၊ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာယ တဒု-
ဘယဝိတိဝတ္တတာ “သတိပဋ္ဌာန”န္တိ ဝုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ ဟိ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိ-
တဿတိတာ ဟောတိ အာဝေဏိကဓမ္မဘာဝတော၊ န ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒိနံ။
ပ-သဒ္ဓေါ အာရမ္ဘံ ဇောတေတိ၊ အာရမ္ဘော စ ပဝတ္တိတိ ကတွာ အာဟ
“ပဝတ္တယိတဗ္ဗတောတိ အတ္ထော”တိ။ သတိယာ ကရဏဘူတာယ ပဋ္ဌာနံ
ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ သတိပဋ္ဌာနံ။ အန-သဒ္ဓေါ ဟိ ဗဟုလဝစနေန ကမ္မတ္ထောပိ
ဟောတိတိ။

တထာဿ ကတ္ထုအတ္ထောပိ လဗ္ဘတိတိ “ပတိဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာန”န္တိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ ပ-သဒ္ဓေါ ဘုသတ္ထဝိသိဋ္ဌံ ပက္ခန္ဓနံ ဒီပေတိတိ “ဩက္ကန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ
ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော”တိ အာဟ။ ပုန ဘာဝတ္ထံ သတိ-သဒ္ဓံ ပဋ္ဌာန-သဒ္ဓဉ္စ
ဝဏ္ဏေန္တော “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တေန ပုရိမဝိကပ္ပေ သတိ-သဒ္ဓေါ
ပဋ္ဌာန-သဒ္ဓေါ စ ကတ္ထုအတ္ထောတိ ဝိညာယတိ။ သရဏဋ္ဌေနာတိ စိရကတဿ
စိရဘာသိတဿ စ အနုဿရဏဋ္ဌေန။ ဣဒန္တိ ယံ “သတိယေဝ သတိပဋ္ဌာန”န္တိ
ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဣဓ ဣမသ္မိံ သုတ္တပဒေသေ အဓိပ္ပေတံ။

ယဒိ ဧဝန္တိ ယဒိ သတိ ဧဝ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိ နာမ ဧကော ဓမ္မော၊
ဧဝံ သန္တေ ကသ္မာ “သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ဗဟုဝစနန္တိ အာဟ “သတိဗဟုတ္တာ”တိ-
အာဒိ။ ယဒိ ဗဟုကာ ဧတာ သတိယော၊ အထ ကသ္မာ “မဂ္ဂေါ”တိ ဧကဝစနန္တိ
ယောဇနာ။ မဂ္ဂဋ္ဌေနာတိ နိယျာနဋ္ဌေန။ နိယျာနိကော ဟိ မဂ္ဂဓမ္မော၊
တေနေဝ နိယျာနိကဘာဝေန ဧကတ္ထုပဂတော ဧကန္တတော နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ၊
အတ္ထိကေဟိ စ တဒတ္ထံ မဂ္ဂိယတိတိ အတ္တနာဝ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပစ္စာဟရတိ
“ဝုတ္တဉ္စေတ”န္တိ။ တတ္ထ စတဿောပိ စေတောတိ ကာယာနုပဿနာဒိဝသေန
စတုဗ္ဗိဓာပိ စ ဧတာ သတိယော။ အပရဘာဂေတိ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ။ ကိစ္စံ
သာယေမာနာတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကာယာဒီသု အာရမ္မဏေသု သုဘသညာဒိ-
ဝိဓမနေန ဝိသုံ ဝိသုံ ပဝတ္တိတွာ မဂ္ဂက္ခဏေ သင်္ကိယေဝ၊ တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓဿပိ
ဝိပလ္လာသဿ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဟာနကိစ္စံ သာယေမာနာ အာရမ္မဏ-
ကရဏဝသေန နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ စတုဗ္ဗိဓကိစ္စသာဓနေနေဝ ဟေတ္ထ ဗဟုဝစန-
နိဒ္ဒေသော။ ဧဝဉ္စ သတိတိ မဂ္ဂဋ္ဌေန ဧကတ္ထံ ဥပါဒါယ “မဂ္ဂေါ”တိ ဧကဝစနေန

အာရမ္မဏဘေဒန စတုဗ္ဗိမတံ ဥပါဒါယ“စက္ကာရော”တိ စ ဝတ္ထုဗ္ဗတာယ သတိ-
 ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ။ **ဝစနာနုသန္တိနာ** “ကောယနော အယ”န္တိအာဒိကာ ဒေသနာ
 သာနုသန္တိကာ။ န အနုသန္တိကာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ နိဒဿနေန
 ပဋိပါဒေတုံ “မာရသေနပ္ပမဒ္ဒန”န္တိ သုတ္တပဒံ^၁ အာနေတွာ “ယထာ”တိ-
 အာဒိနာ နိဒဿနံ သံသန္တေတိ။ **တဗ္ဗာတိအာဒိ** နိဂမနံ။

ဝိသေသတော ကာယော စ ဝေဒနာ စ အဿာဒဿ ကာရဏန္တိ တပု-
 ဟာနတ္ထံ တေသု တဏှာဝတ္ထု။ သု ဩဋ္ဌာရိကသုခုမေသု အသုဘဒုက္ခဘာဝ-
 ဒဿနာနိ^၂ မန္တတိက္ခပညေဟိ တဏှာစရိတေဟိ သုကရာနီတိ တာနိ တေသံ
 “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ ဝုတ္တာနိ။ တထာ “နိစ္စံ အတ္တာ”တိ အဘိနိဝေသဝတ္ထုတဘယ
 ဒိဋ္ဌိယာ ဝိသေသကာရဏေသု စိတ္တဓမ္မေသု အနိစ္စာနတ္တတာဒဿနာနိ သရာဂါ-
 ဒိဝသေန သညာဖဿာဒိပသေန နိဝရဏာဒိဝသေန စ နာတိပုဘေဒအတိပု-
 ဘေဒဂတေသု တေသု တပုဟာနတ္ထံ မန္တတိက္ခပညာနံ ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ သုကရာနီတိ
 တေသံ တာနိ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ ဝုတ္တာနိ။ ဧတ္ထ စ ယထာ စိတ္တဓမ္မာနမ္ပိ
 တဏှာယ ဝတ္ထုဘာဝေါ သုပ္ပတိ။ တထာ ကာယဝေဒနာနမ္ပိ ဒိဋ္ဌိယာတိ
 သတိဝိ နေသံ စတုန္တမ္ပိ တဏှာဒိဋ္ဌိယာ ဝတ္ထုဘာဝေ ယော ယဿ သာတိ-
 သယပစ္စယော။ တံဒဿနတ္ထံ ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ဒဠဉ္ဇံ။ တိက္ခ-
 ပညသမထယာနိကော ဩဋ္ဌာရိကာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟန္တော တတ္ထ အဠာတော ဈာနံ
 သမာပဋိတွာ ဝုဠာယ ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဟာတိတိ ဝုတ္တံ “**ဩဋ္ဌာရိကာရမ္မဏေ**
အသဏ္ဌာဟနတော”တိ။ ဝိပဿနာယာနိကဿ ပန သုခုမေ စိတ္တေ ဓမ္မေသု
 စ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိတိ စိတ္တဓမ္မာနုပဿနာနံ မန္တတိက္ခပညာဝိပဿနာယာနိကာနံ
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတာ ဝုတ္တာ။

တေသံ တတ္ထာတိ ဧတ္ထ တတ္ထ-သဒ္ဓဿ “ပဟာနတ္ထ”န္တိ ဧတေန ယောဇနာ။
 ပရတော **တေသံ တတ္ထာတိ** ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ
 သဝိသေသာ ကာယေ လက္ခန္တိတိ ဝိသေသေန ကာယော ကာမောဃဿ
 ဝတ္ထု။ ဘဝေသု သုခဂ္ဂဟဏဝသေန ဘဝဿာဒေါ ဟောတိတိ ဘဝေါဃဿ
 ဝေဒနာ ဝတ္ထု။ သန္တတိဃနဂဟဏဝသေန ဝိသေသတော စိတ္တေ အတ္တာဘိ-
 နိဝေသော ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌောဃဿ စိတ္တံ ဝတ္ထု။ ဓမ္မေသု ဝိနိဗ္ဗောဂဿ
 ဒုက္ခရတ္တာ ဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတာယ ဒုပ္ပင်္ဂဝိဇ္ဈတ္တာ သမ္မောဟော ဟောတိတိ
 အဝိဇ္ဇောဃဿ ဓမ္မာ ဝတ္ထု။ တဿှာ တေသံ ပဟာနတ္ထံ **စက္ကာရောဝ ဝုတ္တာ**။

၁-သံ ၃-က-ပိဋေ။ ၂-အသုဘဒုက္ခဘာဝနာနိ (က)

ယဒဂ္ဂေန စ ကာယော ကာမောဃဿ ဝတ္ထု၊ တဒဂ္ဂေန အဘိဇ္ဈာကာယ-
ဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာနသယော အနုသေတိတိ ဒုက္ခ-
ဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဘူတာ ဝေဒနာ ဝိသေသေန ဗျာပါဒကာယ-
ဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ စိတ္တေ နိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေန သဿတဿ အတ္တနော သီလေန
သုဒ္ဓိတိအာဒိ ပရာမသနံ ဟောတိတိ သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ စိတ္တံ ဝတ္ထု၊
နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန ဘူတံ ဘူတတော အပဿန္တဿ ဘဝဝိဘဝဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော
ဣဒံသစ္စဘိနိဝေသော ဟောတိတိ တဿ ဓမ္မာ ဝတ္ထု၊ သုခဝေဒနာဿာဒ-
ဝသေန ပရလောကနိရပေက္ခော “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိအာဒိကံ ပရာမာသံ ဥပ္ပါ-
ဒေတိတိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဿ ဝေဒနာ ဝတ္ထု၊ သန္တတိဃနဂဟဏဝသေန သရာဂါ-
ဒိစိတ္တေ သမ္မောဟော ဟောတိတိ မောဟာဂတိယာ စိတ္တံ ဝတ္ထု၊ ဓမ္မသဘာ-
ဝါနဝဓောဓေန ဘယံ ဟောတိတိ ဘယာဂတိယာ ဓမ္မာ ဝတ္ထု။ ယေ ပနေတ္ထ
အဝုတ္တာ၊ တေသံ ဝုတ္တနယေန ဝတ္ထုဘာဝေါ ယောဇေတဓမ္မာ။ တထာ ဟိ
ဩဇေသုဝုတ္တနယာ ဧဝယောဂါသဝေသုပိယောဇေန အတ္တတော အဘိန္နတ္တာ။
တထာ ပဌမောဃတတိယစတုတ္ထဂန္ထယောဇနာယ ဝုတ္တနယာ ဧဝ ကာယ-
စိတ္တဓမ္မာနံ ဣတရူပါဒါနဝတ္ထုတာ ယောဇနာ၊ တထာ ကာမောဃဗျာပါဒ-
ကာယဂန္ထယောဇနာယ ဝုတ္တနယာ ဧဝ ကာယဝေဒနာနံ ဆန္ဒဒေါသာဂတိ-
ဝတ္ထုတာ ယောဇနာ ဝါ။

“အာဟာရသမုဒယာ ကာယသမုဒယော၊ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာ-
သမုဒယော၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ၊
ဝစနတော ကာယာဒီနံ သမုဒယဘူတာ ကဗဠိကာရာဟာရဖဿမနော-
သဉ္ဇေတနာဝိညာဏာဟာရာ ကာယာဒိပရိဇာနနေန ပရိညာတာ ဟောန္တိတိ
အာဟ “စတုဗ္ဗိဓာဟာရပရိညတ္ထ”န္တိ။ ပကရဏနယောတိ နေတ္ထိပကရဏ-
ဝသေန သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာနယော။

သရဏစသေနာတိ ကာယာဒီနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနဉ္စ ဥပဓာရဏဝသေန။
သရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ နိဗ္ဗာနံ တောယာတိ သတိတိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ကေတ္ထေ ကေ-
သဘာဝေ နိဗ္ဗာနေ သမောသရဏံ သမာဂမော ကေတ္တသမောသရဏံ။ တေ-
ဒေဝ ဟိ ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကေနိဗ္ဗာနပဝေသဟေတု-
ဘူတာ ဝါသမာနတာ ဧကော သတိပဋ္ဌာနဿ ဘာဝေါ ကေတ္တံ၊ တတ္ထ

သမောသရဏံ တံသဘာဂတာ **ကေတ္တသမောသရဏံ။** ကေနိဗ္ဗာနပဝေ-
သဟေတုဘာဝံ ပန ဒဿေတုံ “**ယထာ ဟိ**”တိအာဒိမာဟ။ တေသ္မိံ အတ္ထေ
သရဏေကတ္တသမောသရဏာနိ သဟေဝ သတိပဋ္ဌာနေကဘာဝဿ ကာရ-
ဏတ္ထေန ဝုတ္တာနီတိ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ပုရိမသ္မိံ ဝိသုံ။ **သရဏဝသေနာ**တိ ဝါ “ဂမန-
ဝသေနာ”တိ အတ္ထေ သတိ တဒေဝ ဂမနံ သမောသရဏန္တိ၊ သမောသရဏေ
ဝါ သတိ သဒ္ဓတ္ထဝသေန အဝုစ္စမာနေ ဓာရဏတာဝ သတိတိ သတိသဒ္ဓတ္ထန္တ-
ရာဘာဝါ ပုရိမံ သတိဘာဝဿ ကာရဏံ၊ ပစ္ဆိမံ ကေဘာဝဿာတိ နိဗ္ဗာန-
သမောသရဏေပိ သဟိတာနေဝ တာနိ သတိပဋ္ဌာနေကဘာဝဿ ကာရ-
ဏာနိ ဝုတ္တာနိ ဟောန္တိ။ **စုဒ္ဓသဝိဓေန၊ နဝဝိဓေန၊ သောဠသဝိဓေန၊**
ပဉ္စဝိဓေနာတိ ဣဒံ ဥပရိ ပါဠိယံ အာဂတာနံ အာနာပါနပဗ္ဗာဒီနံ ဝသေန
ဝုတ္တံ၊ တေသံ ပန အန္တရဘေဒဝသေန တဒနုဂတဘေဒဝသေန စ ဘာဝနာယ
အနေကဝိတော လဟ္တတိယေဝ။ စတူသု ဒိသာသု ဥဋ္ဌာနကဘဏ္ဍသဒိသတာ
ကာယာနုပဿနာဒိတံသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာနုဘာဝဿ ဒဠဗ္ဗာ။

“ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ”တိအာဒိဝစနတော၊
ဘိက္ခုဂေါစရာ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ယဒိဒံ ကာယာနုပဿနာဒယော။ တတ္ထ ယသ္မာ
ကာယာနုပဿနာဒိပဋိပတ္တိယာ ဘိက္ခု ဟောတိ၊ တသ္မာ “ကာယာနုပဿိ
ဝိဟရတိ”တိအာဒိနာ ဘိက္ခု ဒဿေတိ၊ ဘိက္ခုမိ တံ နိယမတောတိ အာဟ
“**ပဋိပတ္တိယာ ဘိက္ခုဘာဝဒဿနတော**”တိ။ သတ္ထု စရိယာနုဝိဓာယကတ္တာ
သကလသာသနသမ္ပုဋ္ဌိဂါဟကတ္တာ စ သဗ္ဗပ္ပကာရာယ အနုသာသနိယာ
ဘာဇနဘာဝေါ။

သမံ စရေယျာတိ ကာယာဒိဝိသမစရိယံ ပဟာယ ကာယာဒီဟိ သမံ
စရေယျ။ ရာဂါဒိဝုပသမေန **သန္တော။** ဣန္ဒြိယဒမေန **ဒန္တော။** စတုမဂ္ဂနိယာ-
မေန **နိယတော။** သေဠစရိတာယ **ဗြဟ္မစာရီ။** ကာယဒဏ္ဍာဒိဩရေပနေန
နိဓာယ ဒဏ္ဍံ။ အရိယဘာဝေဌိတော သော ဧဝရူပေါ ဗာဟိတပါပသမိတပါပ-
ဘိန္နကိလေသတာဟိ **ဗြာဟ္မဏော သမဏော ဘိက္ခု**တိ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အယဉ္ဇေဝ ကာယော ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပ”န္တိအာဒိသု၊ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ “သုခဉ္စ
ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ”တိအာဒိသု၊ နာမကာယော ကာယောတိ ဝုစ္စတိတိ
တတော ဝိသေသနတ္ထံ “**ကာယေတိ ရူပကာယေ**”တိ အာဟ။

၁-မ ၁-၇၀-ပိဋေ။	၂-ဒိ ၃-၄၈၊ သံ ၃-၁၂၈-ပိဋေသု။
၃-ဒိ-၇၂ ၂-၂၉၁-ပိဋေပိ။	၄-မ ၁-၂၁၄၊ ၂၃၁၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋေသု။

အသမ္ဗိဿတောတိ “ဝေဒနာဒယောပိ ဧတ္ထ သိတာ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓါ”တိ ကာယေ ဝေဒနာဒိအနုပဿနာပသင်္ဂေပိ အာပန္နေ တတော အသမ္ဗိဿတောတိ အတ္ထော။ သမူဟဝိသယတာယ စသေ ကာယ-သဒ္ဓဿ သမုဒါယုပါဒါနတာယ စ အသုဘာကာရဿ “ကာယေ”တိ ကေဝစနံ၊ တထာ အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂေန အနေကဘေဒဘိန္နမ္ပိ စိတ္တံ စိတ္တဘာဝသာမညေန ကေန္တိ ဂဟေတွာ “စိတ္တေ”တိ ကေဝစနံ၊ ဝေဒနာ ပန သုခါဒိဘေဒဘိန္နာ ဝိသုံ ဝိသုံ အနုပဿိတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တေန “ဝေဒနာသု”တိ ဗဟုဝစနေန ဝုတ္တာ၊ တထေဝ စ နိဗ္ဗေသော ပဝတ္တိတော၊ ဓမ္မာ စ ပရောပဏ္ဏာသဘေဒါ အနုပဿိတဗ္ဗာကာရေန စ အနေကဘေဒါ ဧဝါတိ တေပိ ဗဟုဝစနဝသေနေဝ ဝုတ္တာ။ အဝယဝိဂါဟ-သမညာတိဓာဝနသာရာဒါနာဘိနိဝေသနိသေနေတ္ထံ ကာယံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဟိ၊ တာနိ စ ကေသာဒိဟိ၊ ကေသာဒိကေ စ ဘူတုပါဒါယရူပေဟိ ဝိနိဗ္ဗုဇန္တော “တထာ န ကာယေ”တိအာဒိမာဟ။ ပါသာဒါဒိနဂရာဝယဝသမူဟေ အဝယဝိဝါဒိနောပိ အဝယဝိဂါဟံ န ကရေန္တိ၊ နဂရံ နာမ ကောစိ အတ္ထော အတ္ထိတိ ပန ကေသန္တိ သမညာတိဓာဝနံ သိယာတိ ဣတ္ထိ-ပုရိသာဒိသမညာတိဓာဝနေ နဂရနိဒဿနံ ဝုတ္တံ။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမူဟော ကေသလောမာဒိသမူဟော ဘူတုပါဒါယသမူဟော စ ယထာဝုတ္တသမူဟေ၊ တဗ္ဗိနိမုတ္တော ကာယောပိ နာမ ကောစိ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ ဣတ္ထိအာဒယောတိ အာဟ “ကာယော ဝါ ။ပ။ ဒိဿတိ”တိ။ ကောစိ ဓမ္မောတိ ဣမိနာ သတ္တဇီဝါဒိ° ပဋိက္ခိပတိ၊ အဝယဝိ ပန ကာယပဋိက္ခေပေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တောတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ ကာယာဒိသညာတိဓာနာနီတိ အာဟ “ယထာဝုတ္တ ။ပ။ ကရေန္တိ”တိ။

ယံ ပဿတိ ဣတ္ထိ° ပုရိသံ ဝါ။ နန စက္ခုနာ ဣတ္ထိပုရိသဒဿနံ နတ္ထိတိ? သစ္စမေတံ၊ “ဣတ္ထိ° ပဿာမိ၊ ပုရိသံ ပဿာမိ”တိ ပန ပဝတ္တသညာယ ဝသေန “ယံ ပဿတိ”တိ ဝုတ္တံ။ မိစ္ဆာဒဿနေန ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ယံ ပဿတိ၊ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ တံ ရူပါယတနံ န ဟောတိတိ အတ္ထော ဝိပရိတဂ္ဂါဟဝသေန မိစ္ဆာပရိကပ္ပိတ-ရူပတ္တာ။ အထ ဝါ တံ ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတံ ဒိဋ္ဌံ န ဟောတိ အစက္ခုဝိညာဏဝိညေယျတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ တံ န ဟောတိ။ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိတိ ယံ ရူပါယတနံ ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတံ ဒိဋ္ဌံ၊ တံ ပညာစက္ခုနာ ဘူတတော န ပဿတိတိ အတ္ထော။ အပဿံ ဗန္ဓုတေတိ ဣမံ အတ္တဘာဝံ ယထာဘူတံ ပညာစက္ခုနာ အပဿန္တော “တေ မမ၊ သောဟမသ္မိ၊ သောမေ အတ္တာ”တိ ကိလေသဗန္ဓုနေန ဗန္ဓုတိ။

န အညဓမ္မာနုပဿီတိ န အညသဘာဝါနုပဿီ၊ အသုဘာဒိတော အညာ-
ကာရာနုပဿီ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတီတိအာဒိနာ
တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကရေတိ။ ပထဝီကာယန္တိ ကေသာဒိကောဋ္ဌာသပထဝီ
ဓမ္မသမူဟတ္တာ “ကာယော”တိ ဝဒတိ၊ လက္ခဏပထဝီမေဝ ဝါ အနေကပ္ပ-
ဘေဒံ သကလသရီရဂတံ ပုဗ္ဗာပရိယဘာဝေန စ ပဝတ္တမာနံ သမူဟဝသေန
ဂဟေဟ္တာ “ကာယော”တိ ဝဒတိ။ အာပေါကာယန္တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ
နယော။

ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗဿာတိ “အဟံ မမ”န္တိ ဧဝံ အတ္တတ္တနိယဘာဝေန
အန္ဓဗာလေဟိ ဂဟေတဗ္ဗဿ။ ဣဒါနိ သတ္တန္တံ အနုပဿနာကာရာနမ္ပိ ဝသေန
ကာယာနုပဿနံ ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ အနိစ္စတော
အနုပဿတီတိ စတုသမုဋ္ဌာနိကကာယံ “အနိစ္စ”န္တိ အနုပဿတိ၊ ဧဝံ ပဿန္တော
ဧဝံ စဿ အနိစ္စာကာရမ္ပိ အနုပဿတီတိ ဝုစ္စတိ။ တထာဘူတဿ စဿ
နိစ္စဂ္ဂါဟဿ လေသောပိ န ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “နော နိစ္စတော”တိ။ တထာ-
ဟေသ “နိစ္စသညံ ပဇဟတိ”တိ ဝုတ္တော။ ဧတ္ထ စ “အနိစ္စတော ဧဝ အနု-
ပဿတိ”တိ ဧဝ-ကာရော လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌောတိ တေန နိဝတ္တိတမတ္ထံ ဒဿေတုံ
“နော နိစ္စတော”တိ ဝုတ္တံ။ န စေတ္ထ ဒုက္ခတော အနုပဿနာဒိနိဝတ္တနမာ-
သင်္ကိတဗ္ဗံ ပဋိယောဂိနိဝတ္တနပရတ္တာ ဧဝ-ကာရဿ၊ ဥပရိဒေသနာရုဋ္ဌတ္တာ စ
တာသံ။

ဒုက္ခတော အနုပဿတီတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အယံ ပန
ဝိသေသော—အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာ တမေဝ ကာယံ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊
ဒုက္ခဿ အနတ္တတ္တာ အနတ္တတော အနုပဿတိ။ ယသ္မာ ပန ယံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ
အနတ္တာ၊ တံ အနဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ န တတ္ထ ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗိန္ဒတိ နော
နန္ဒတိ၊ ဝိရဇ္ဇတိ နော ရဇ္ဇတိ”တိ။ သော ဧဝံ အရဇ္ဇန္တော ရာဂံ နိရောဓေတိ
နော သမုဒေတိ၊ သမုဒယံ န ကရေတီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပဋိပန္နော စ
ပဋိနိဿဇ္ဇတိ နော အာဒိယတိ။ အယဉ္စိ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ တဒင်္ဂဝသေန
သဗ္ဗိံ ကာယတန္တိဿယခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စုဇနတော၊
သင်္ခတဒေါသဒဿနေန တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒတာယ ပက္ခန္ဓနတော
“ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စေဝပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ တာယ
သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု၊ ဝုတ္တနယေန ကိလေသေ စ ပရိစ္စုဇတိ၊ နိဗ္ဗာနေ စ

ပက္ခန္တတိ၊ တသဘူတော စ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန^၁ ကိလေသေ န အာဒိယတိ၊ နာပိ အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္ပဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဋိနိဿန္တတိ နော အာဒိယတိ”တိ။ ဣဒါနိဿ တာဟိ အနုပဿနာဟိ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သော တံ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇာဟတိ”တိ။ တတ္ထ နိစ္စသညန္တိ “သင်္ခါရာ နိစ္စာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တ-
 ဝိပရိတသညံ။ ဒိဋ္ဌိစိတ္တဝိပလ္လာသပဟာနမုခေနေဝ သညာဝိပလ္လာသပ္ပဟာနန္တိ သညာဂဟဏံ၊ သညာသီသေန ဝါ တေသမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နန္တိန္တိ သပ္ပိ-
 တိကတဏှံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဝိဟရတိတိ ဣမိနာ ကာယာနုပဿနာသမင်္ဂိနော ဣရိယာပထဝိဟာရော ဝုတ္တောတိ အာဟ “ဣရိယတိ”တိ၊ ဣရိယာပထံ ပဝတ္တေတိတိ အတ္ထော။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန အဘိဗျာပနတော “တိသျှ အဝေသျှ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ပန ကိလေသာ ပရိတ္တဘူမကာ ဧဝါတိ။ ယဒိပိ ကိလေသာနံ ပဟာနံ အာတာပနန္တိ တံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနမ္ပိ အတ္ထေဝ၊ အာတာပ-သဒ္ဓေါ ပန ဝီရိယေယေဝ နိရုဇ္ဈောတိ ဝုတ္တံ “ဝီရိယသေတံ နာမ”န္တိ။ အထ ဝါ ပဋိပက္ခ-
 ပဟာနေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အတ္ထုဿဟနဝသေန ပဝတ္တမာနဿ ဝီရိယဿ သာတိသယံ တဒါတာပနန္တိ ဝီရိယမေဝ တထာ ဝုစ္စတိ၊ န အညေ ဓမ္မာ။ အာတာပိတိ စာယမိကာရော ပသံသာယ၊ အတိသယဿ ဝါ ဒီပကောတိ အာတာပိဂဟဏေန သမ္ပပ္ပဓာနသမင်္ဂိတံ ဒဿေတိ။ သမ္မာ၊ သမန္တတော၊ သာမဉ္ဇ ပဇာနန္တော သမ္ပဇာနော၊ အသမ္ပိဿတော ဝဝတ္ထာနေ အညဓမ္မာ-
 နုပဿိတာဘာဝေန သမ္မာ အဝိပရိတံ၊ သဗ္ဗာကာရပဇာနနေန သမန္တတော၊ ဥပရူပရိ ဝိသေသာဝဟဘာဝေန ပဝတ္တိယာ သယံ ပဇာနန္တောတိ အတ္ထော။ ယဒိ ပညာယ အနုပဿတိ၊ ကထံ သတိပဋ္ဌာနတာတိ အာဟ “န ဟိ”တိ-
 အာဒိ။ သဗ္ဗတ္ထိကန္တိ သဗ္ဗတ္ထ ဘဝံ သဗ္ဗတ္ထ လိနေ ဥဒ္ဓတေ စ စိတ္တေ ဣန္ဒြိယဗ္ဗတ္တာ၊ သဗ္ဗေ ဝါ လိနေ ဥဒ္ဓတေ စ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အတ္ထိကာ တောယာတိ သဗ္ဗတ္ထိကာ။ သတိယာ လဒ္ဓုပကာရာယ ဧဝ ပညာယ ဧတ္ထ ယထာဝုတ္တေ ကာယေ ကမ္မဋ္ဌာနိကော ဘိက္ခု၊ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ။ အန္တောသင်္ခေပေါ အန္တော ဩလိယနော၊ ကောသဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။ ဥပါယပရိဂ္ဂဟေတိ ဧတ္ထ သီလဝိသောဓနာဒိ ဂဏနာဒိ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လာဒိ စ ဥပါယော၊ ဝုပ္ပိပရိယာ-
 ယတော အနုပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ယထာဝုတ္တဥပါယံ န ပရိစ္စတေတိ၊ အနုပါယဉ္စ န ဥပါဒိယတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “မုဋ္ဌဿတိ။ ပ။

အသမတ္တော ဟောတိ”တိ။ တေနာတိ ဥပါယာနုပါယာနံ ပရိဂ္ဂဟပရိဝဇ္ဇနေသု အပရိစ္စာဂါပရိဂ္ဂဟေသု စ အသမတ္တဘာဝေန အဿ ယောဂိနော။

ယသ္မာ သတိယေဝေတ္ထ သတိပဋ္ဌာနံ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာဿ သမ္ပယုတ္တာ မေဃာ ဝီရိယာဒယော အင်္ဂန္တိ အာဟ “သမ္ပယောဂင်္ဂဉ္ဇဿ ဒဿေတွာ”တိ။ အင်္ဂ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ကာရဏပရိယာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သတိဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ သမာဓိဿပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ တဿာ သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိ-တတ္တာ။ ယသ္မာ ဝါ သတိသီသေနာယံ ဒေသနာ။ န ဟိ ကေဝလာယ သတိယာ ကိလေသပ္ပဟာနံ ဟောတိ၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမော ဝါ၊ န စ ကေဝလာ သတိ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာဿ ဈာနဒေသနာယံ သဝိတက္ကာဒိဝစနဿ ဝိယ သမ္ပယော-ဂင်္ဂဒဿနတာတိ အင်္ဂ-သဒ္ဓဿ အဝယဝပရိယာယတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဟာနင်္ဂန္တိ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ ပဟာတဗ္ဗင်္ဂံ ဒဿေတုံ။ ယသ္မာ ဣ လောကီယမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော၊ န လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ ပုဗ္ဗဘာဂိယ-မေဝ ဝိနယံ ဒဿေန္တော “တဒင်္ဂဝိနယေန ဝါ ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယေန ဝါ”တိ အာဟ။ တေသံ ဓမ္မာနန္တိ ဝေဒနာဒိဓမ္မာနံ။ တေသံ ဟိ တတ္ထ အနဓိပ္ပေတတ္တာ “အတ္ထုဒ္ဓါရနယေနတံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။

အဝိသေသေန ဒွိဟိပိ နိဝရဏပ္ပဟာနံ ဝုတ္တန္တိ ကတွာ ပုန ဧကေကေန ဝုတ္တံ ပဟာနဝိသေသံ ဒဿေတုံ “ဝိသေသေနာ”တိ အာဟ။ အထ ဝါ “ဝိနေယျ နိဝရဏာနီ”တိ အဝတွာ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဝစနဿ ပယောဇနံ ဒဿေန္တော “ဝိသေသေနာ”တိအာဒိမာဟ။ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာယ ဟိ ဥဇုဝိပစ္စနိကာနံ အနုရောဓာဒိနံ ပဟာနံ ဒဿနံ တေဿ ပယော-ဇနန္တိ။ ကာယသမ္ပတ္တိမူလကဿာတိ ရူပဗလသောဗ္ဗနာရောဂျာဒိသရိရသမ္ပဒါ-နိမိတ္တဿ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယတော ကာယဝိပတ္တိမူလကော ဝိရောဓော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ ကာယဘာဝနာယာတိ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာယ။ သာ ဟိ ဣဓ “ကာယဘာဝနာ”တိ အဓိပ္ပေတော။ တေနာတိ အနုရောဓာဒိပ္ပဟာန-ဝစနေန။ ယောဂါနုဘာဝေါ ဟိဘိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝတ္ထဿ ပါကဋကရဏံ။

သတိသမ္ပဇညေနာတိ သတိသမ္ပဇညဂ္ဂဟဏေန။ သမ္ပတ္တိကမ္ပဋ္ဌာနန္တိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာ မရဏဿတိ အသုဘဘာဝနာ စ။ ဣဒံ ဟိ စတုက္ကံ ယောဂိနာ ပရိဟရိယမာနံ “သမ္ပတ္တိကမ္ပဋ္ဌာန”န္တိ ဝုန္တိ သတိသမ္ပဇည-ဗလေန အဝိစ္စန္ဿ တဿ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ၊ သတိယာ ဝါ သမထော ဝုတ္တော တဿာ သမာဓိက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတတ္တာ။

၁-ဒီ ၁-၆၉၊ မ ၁-၂၁၄၊ ၂၃၁၊ သံ ၁-၄၁၂၊ အံ ၁-၄၄၁၊ ဝိ ၁-၅-ဒိဋ္ဌေသု၊

တေနာတိ သဒ္ဓတ္ထံ အနာဒိယိတွာ ဘာဝတ္ထဿေဝ ဝိဘဇနဝသေန ပဝတ္ထေန ဝိဘင်္ဂပါဌေန^၁ သဟ။ အန္တကထာနယောတိ သဒ္ဓတ္ထဿပိ ဝိဝရဏဝသေန ယထာရဟံ ဝုတ္တော အတ္ထသံဝဏ္ဏနာနယော။ ယထာ သံသန္တတိတိ ယထာ အတ္ထတော အဓိပ္ပါယတော စ အဝိလောမေန္တော အညဒတ္ထ၊ သံသန္တတိ သမေတိ၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။

ဝေဒနာဒီနံ ပုန ဝစနေတိ ဧတ္ထ နိဿယပစ္စယဘာဝဝသေန စိတ္တဓမ္မာနံ ဝေဒနာသန္ဓိဿိတတ္တာ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ အရူပဓမ္မာနံ ရူပပဋိဗဒ္ဓုရတ္တိတော စ ဝေဒနာယ ကာယာဒိအနုပဿနာပသင်္ဂေပိ အာပန္နေ တဒသမ္ဗိဿတော ဝဝတ္တာနဒဿနတ္ထံ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထဉ္စ ဒုတိယဝေဒနာဂဟဏံ။ တေန န ဝေဒနာယံ ကာယာနုပဿိ၊ စိတ္တဓမ္မာနုပဿိ ဝါ၊ အထ ခေါ ဝေဒနာ-နုပဿိယေဝါတိ ဝေဒနာသင်္ခါတေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဝေဒနာနုပဿနာကာရဿေဝ ဒဿနေန အသမ္ဗိဿတော ဝဝတ္တာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တထာ “ယသ္မိံ သမယေ သုခါ ဝေဒနာ၊ န တသ္မိံ သမယေ ဒုက္ခာ အဒုက္ခမသုခါ ဝါ ဝေဒနာ။ ယသ္မိံ ဝါ ပန သမယေ ဒုက္ခာ အဒုက္ခမသုခါ ဝါ ဝေဒနာ၊ န တသ္မိံ သမယေ ဣတရာ ဝေဒနာ”တိ ဝေဒနာဘာဝသာမညေ အဋ္ဌတွာ တံ တံ ဝေဒနံ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဒဿနေန ဃနဝိနိဗ္ဗောဂေါ ဓုဝဘာဝဝိဝေကော ဒဿိတော ဟောတိ။ တေန တာသံ ခဏမတ္တာဝဋ္ဌာနဒဿနေန အနိစ္စ-တာယ တတော ဧဝ ဒုက္ခတာယ အနတ္တတာယ စ ဒဿနံ ဝိဘာဝိတံ ဟောတိ။ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အယမ္ပိ အတ္ထောဝေဒိတဗျော။ အယံ ဟိ ဝေဒနာယံ ဝေဒနာနုပဿိယေဝ၊ န အညဓမ္မာနုပဿိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယထာ နာမ ဗာလော အမဏိသဘာဝေပိ ဥဒကဗုဗ္ဗုဋ္ဌကေ မဏိအာကာရာနုပဿိ ဟောတိ၊ န ဧဝမယံ ဌိတိရမဏိယေပိ ဝေဒယိတေ၊ ပဂေဝ ဣတရသ္မိံ မနုညာကာရာနုပဿိ၊ အထ ခေါ ခဏဘင်္ဂရတာယ အ-ဝသဝတ္တိတာယ ကိလေသာသုစိပ္ပလ္လရဏတာယ စ အနိစ္စအနတ္တအသုဘာ-ကာရာနုပဿိ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ စ ဝိသေသတော ဒုက္ခာနုပဿိယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ စိတ္တဓမ္မေသုပိ ယထာရဟံ ပုန ဝစနေ ပယောဇနံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ “ကေဝလံ ပနိဓာ”တိအာဒိနာ ဣဓ “တ္ထေကံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတိ။ သေန နယောတိ ဣမိနာ ယထာ စိတ္တံ ဓမ္မာ စ အနုပဿိတဗျော၊ တထာ တာနိ အနုပဿန္တော “စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿိ၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ”တိ ဝေဒိတဗျောတိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိသတိ။

ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓါတိ ယော ဘိက္ခု သုခဝေဒနံ ဝိပရိဏာမ-
 ဒုက္ခတာယ “ဒုက္ခ”န္တိ ပညာစက္ခုနာ အဒ္ဓက္ခိ။ ဒုက္ခမဒ္ဓက္ခိ သလ္လတောတိ
 ဒုက္ခဝေဒနံ ပိဋ္ဌာဇနနတော အန္တောတုဒနတော ဒုန္နိဟရဏတော စ သလ္လန္တိ
 အဒ္ဓက္ခိ ပဿိ။ အဒုက္ခမသုခန္တိ ဥပေက္ခာဝေဒနံ။ သန္တန္တိ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ
 အနောဋ္ဌာရိကတာယ ပစ္စယဝသေန ဂူပသန္တသဘာဝတာယ စ သန္တံ။
 အနိစ္စတောတိ ဟုတ္တာ အဘာဝတော ဥဒယဗ္ဗယဝန္တတော တာဝကာလိ-
 ကတောနိစ္စပဋိက္ခေပတော စ “အနိစ္စ”န္တိ ယောအဒ္ဓက္ခိ။ သ ဝေ သဗ္ဗဒ္ဓသော
 ဘိက္ခု၊ ဧကံသေန ပရိဗျတ္တံ ဝါ ဝေဒနာယ သမ္မာ ပဿနကောတိ အတ္ထော။

ဒုက္ခာတိဝီတိ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခာ ဣတိဝိ။ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိန္တိ သဗ္ဗံတံ
 ဝေဒယိတံ ဒုက္ခသ္မိ အန္တောဂဓံ ပရိယာပန္နံ ဝဒါမိ သင်္ခါရဒုက္ခတာနတိဝတ္ထ-
 နတော။ သုခဒုက္ခတောပိ စာတိ သုခါဒီနံ ဌိတိဝိပရိဏာမညာဏသုခတာယ
 ဝိပရိဏာမဌိတိအညာဏဒုက္ခတာယ စ ဝုတ္တတ္တာ တိဿောပိ သုခတော၊
 တိဿောပိ စ ဒုက္ခတော အနုပဿိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဆန္ဒာဒိ-
 အဓိပတိညဏာဒိသဟဇာတကာမာဝစရာဒိဘူမိနာနတ္ထဘေဒါနံ ကုသလာ-
 ကုသလဘိဝါကကိရိယာနာနတ္ထာဒိဘေဒါနဉ္စ၊ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ခါရိကာ-
 သင်္ခါရိကသဝတ္ထုကာဝတ္ထုကာဒိနာနတ္ထဘေဒါနဉ္စ ဝသေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။
 သုညတဓမ္မသာတိ “ဓမ္မာ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ သုညတဝါရေ အာဂတ-
 သုညတသဘာဝဿ ဝသေန။ “ကာမဉ္ဇေတ္တာ”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ပဟိနတ္တာ
 ပုန ပဟာနံ န ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ စောဒနံ ဒဿေတိ၊ မဂ္ဂစိတ္တက္ခဏေ ဝါ ဧကတ္ထ ပဟိနံ
 သဗ္ဗတ္ထ ပဟိနမေဝ ဟောတိတိ ဝိသု ဝိသု န ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ။ တတ္ထ ပရိမာယ
 စောဒနာယ နာနာပုဂ္ဂလပရိဟာရော၊ ပစ္စိမာယ နာနာစိတ္တက္ခဏိကပရိ-
 ဟာရော။ လောကီယဘာဝနာယ ဟိ ကာယေ ပဟိနံ န ဝေဒနာဒိသု ပဟိနံ
 ဟောတိ။ ယဒိပိ န ပဝတ္ထေယျ၊ န ပဋိပက္ခဘာဝနာယ တတ္ထ သာ အဘိဇ္ဈာ-
 ဒေါမနဿဿ အပ္ပဝတ္တိ ဟောတိတိ ပုန တပ္ပဟာနံ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝါတိ။ ဧကတ္ထ
 ပဟိနံ သေသေသုပိ ပဟိနံ ဟောတိတိ မဂ္ဂသတ်ပဋ္ဌာနဘာဝနံ၊ လောကီယ-
 ဘာဝနာယ ဝါ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဝတ္တိမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “ပဉ္စပိ ခန္ဓာ လောကော”တိ
 ဟိ ဝိဘင်္ဂေ ၂ စတုသုပိ ဌာနေသု ဝုတ္တန္တိ။

ဥဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၁-အဘိ ၁-၃၅-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၀၂၊ ၂၀၄၊ ၂၀၆၊ ၂၁၀-ပိဋေသု။

ကာယာနုပဿနာ

အာနာပါနပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ ဗာဟိရကေသုပိ ဣတော ဧကဒေသဿ သမ္ဘဝတော သဗ္ဗပ္ပကာရဂ္ဂဟဏံ ကတံ “သဗ္ဗပ္ပကာရကာယာနုပဿနာနိဗ္ဗတ္တကဿာ”တိ။ တေန ယေ ဣမေ အာနာပါနပဗ္ဗာဒိဝသေန အာဂတာ စုဒ္ဓသပ္ပကာရာ၊ တဒန္တောဂဓာ စ အဇ္ဈတ္တာဒိအနုပဿနာ ပကာရာ၊ တထာ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ^၁ ဝုတ္တာ ကေသာဒိဝဏ္ဏသဏ္ဌာနကသိဏာရမ္မဏစတုက္ကဇ္ဈာနပ္ပကာရာ၊ လောကီယာဒိပ္ပကာရာ စ၊ တေ သဗ္ဗေပိ အနဝသေသတော သင်္ဂဏှာတိ။ ဣမေ စ ပကာရာ ဣမသ္မိံယေဝ သာသနေ၊ န ဣတော ဗဟိဒ္ဓါတိ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗပ္ပကာရ။ ပ။ ပဋိသေဓနော စာ”တိ။ တတ္ထ တထာဘာဝပဋိသေဓနောတိ သဗ္ဗပ္ပကာရကာယာနုပဿနာနိဗ္ဗတ္တကဿ ပုဂ္ဂလဿ အညဿာသနဿ နိဿယဘာဝပဋိသေဓနော။ ဧတေန “ဣဓ ဘိက္ခဝေ”တိ ဧတ္ထ ဣဓ-သဒ္ဓေါ အန္တောဂဓေဝသဒ္ဓတ္ထောတိ ဒဿေတိ။ သန္တိ ဟိ ဧကပဒါနိပိ သာဝဓာရဏာနိ ယထာ “ဝါယုဘက္ခော”တိ။ တေနာဟ “ဣဓေဝ သမဏော”တိအာဒိ။ ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဏဓမ္မော ဟိ သော၊ ယော သဗ္ဗပ္ပကာရကာယာနုပဿနာနိဗ္ဗတ္တကော။ ပရပ္ပဝါဒါတိ ပရေသံ အညတိတ္ထိယာနံ နာနပ္ပကာရာ ဝါဒါ တိတ္ထာယတနာနိ။

အရညာဒိကဿေဝ ဘာဝနာနုရူပသေနာသနတံ ဒဿေတုံ “ဣမဿ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒုဒ္ဓမော ဒမထံ အနုပဂတော ဂေါဏော ကူဋ္ဌဂေါဏော။ ဒေါဟနကာလေ ယထာ ထနေဟိ အနဝသေသတော ဒီရံ န ပဿရတိ၊ ဧဝံ ဒေါဟပဋိပန္နိနိ ကူဋ္ဌဓေန။ ရူပသဒ္ဓါဒိကေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကအဿာဒေါ ရူပါရမ္မဏာဒိရသော။ ပုဗ္ဗေ အာရိယာရမ္မဏန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာတော ပုဗ္ဗေ၊ အနာဒိမတိ ဝါ သံသာရေ ပရိစိတာရမ္မဏံ။

နိဗန္ဓေယျာတိ ဗန္ဓေယျ။ သတိယာတိ သမ္ပဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနဿ သလ္လက္ခဏဝသေန ပဝတ္တာယ သတိယာ။ အာရမ္မဏေတိ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေ။ ဒဋ္ဌန္တိ ထိရံ၊ ယထာ သတောကာရိဿ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေါ သမာဓိ ဣဇ္ဈတိ၊ တထာ ထာမဂတံ ကတွာတိ အတ္ထော။

ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဧကစ္စာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကာနဉ္စ ဝိသေသာဓိဂမဿ၊ အညေန ကမ္မဋ္ဌာနေန

အဓိဂတဝိသေသာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဿ စ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။ ဝတ္ထုမိန္ဒာ-
 စရိယော ဝိယ အဂေါ ယောဂီနံ အနုရူပနိဝါသဋ္ဌာနုပဒိသနတော။ ဘိက္ခု-
 ဒိပိသဒိသော အရညေ ကောကီ ဝိဟရိတွာ ပဋိပက္ခနိမ္မထနေန ဣစ္ဆိတတ္ထ-
 သာဓနတော။ ဖလမုတ္တမန္တိ သာမညဖလံ သန္ဓာယာဟ။ ပရက္ခမဇာတိယောဂ-
 ဘူမိန္တိ ဘာဝနုဿာဟဇဝဿ ယောဂကရဏဘူမိဘူတံ။

အဿာသပဿာသာနံ ဝသေန သိက္ခတောတိ အဿာသပဿာသာနံ
 ဒီသရဿတာပဇာနနသဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒနဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကပဋိပ္ပဿန္တ-
 နဝသေန ဘာဝနာနုယောဂံ သိက္ခတော၊ တထာဘူတော ဝါ ဟုတွာ တိဿော
 သိက္ခာ ပဝတ္တယတော။ အဿာသပဿာသနိမိတ္တေတိ အဿာသပဿာသ-
 သန္တိဿယေန ဥပဋ္ဌိတပဋိဘာဂနိမိတ္တေ။ အဿာသပဿာသေ ပရိဂ္ဂဏှာတိ
 ရူပမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသန္တော၊ ယော “အဿာသပဿာသကမ္မိကော”တိ
 ဝုတ္တော။ ဈာနင်္ဂါနိ ပရိဂ္ဂဏှာတိ အရူပမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသန္တော။ ဝတ္ထု-
 နာမ ကရဇာတယော စိတ္တစေတသိကာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော။ အညော
 သတ္တော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိတိ ဝိသုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိ “တယိဒံ ဓမ္မမတ္တံ န အဟေတုကံ၊
 နာပိ ဣဿရာဒိဝိသမဟေတုကံ၊ အထ ခေါ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ ဧဝ သဟေတုက”န္တိ
 အဒ္ဓတ္တယေဝိ ကင်္ခါဝိတရဏေန ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပ”န္တိ အာဒိနာ
 ကလာပသမ္ပသနဝသေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ-
 ဒိဝသေန ဝိပဿနံ ဝဇေန္တော အနုက္ခမေန မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ။

ပရဿ ဝါ အဿာသပဿာသကာယေတိ ဣဒံ သမ္ပသနစာရဝသေနာယံ
 ပါဠိ ပဝတ္တတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ သမထဝသေန ပန ပရဿ အဿာသပဿာ-
 သကာယေ အပ္ပနာနိမိတ္တုပ္ပတ္တိ ဧဝ နတ္ထိတိ။ ဣဒံ ဥဘယံ န လဗ္ဘတိတိ
 “အဇ္ဈတ္တံ၊ ဗဟိဒ္ဓါ”တိ စ ဝုတ္တံ ဣဒံ ဓမ္မဒ္ဓယသင်္ဂတံ ကေတော အာရမ္မဏဘာဝေန
 န လဗ္ဘတိ။

သမုဒေတိ ဧတသ္မာတိ သမုဒယော၊ သော ဧဝ ကာရဏဋ္ဌေန ဓမ္မောတိ
 သမုဒယဓမ္မော၊ အဿာသပဿာသာနံ ပဝတ္တိဟေတုကရဇကောယာဒိ။ တဿ
 အနုပဿနသီလော သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ။ တံ ပန သမုဒယဓမ္မံ ဥပမာမုခေန
 ဒဿေန္တော “ယထာ နာမာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္တန္တိ ရုတ္တိ။ ဂဂရနာဠိန္တိ
 ဥက္ကာပနာဠိ။ တေတိ ကရဇကောယာဒိကေ။ ယထာ အဿာသပဿာသ-
 ကာယော ကရဇကောယာဒိသမ္ပန္တိ ဖလဘာဝေန၊ ဧဝံ တေပိ အဿာသ-
 ပဿာသကာယသမ္ပန္တိနော ဟေတုဘာဝေနာတိ “သမုဒယဓမ္မာ ကာယသ္မိ”န္တိ

၁-မ ၁-၂၉၇၊ မ ၂-၈၄၊ မ ၃-၆၇၊ အံ ၁-၄၉၁၊ ခ ၉-၅၁-ပိဋေသု။

ဝတ္ထုဗ္ဗတံ လဘန္တိတိ ဝုတ္တံ “သမုဒယ။ပ။ဝုစ္စတိ”တိ။ ပကတိဝါစိ ဝါ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ “ဇာတိဓမ္မာန”န္တိအာဒိသု^၁ ဝိယာတိ ကာယဿ ပစ္စယသမဝါယေ ဥပ္ပဇ္ဇန-ပကတိကာနုပဿိ “သမုဒယဓမ္မာနုပဿိ”တိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ | “ကရဇ-ကာယဉ္ဇာ”တိအာဒိ။ ဧဝံ ကတွာ ကာယသ္မိန္တိ ဘုဗ္ဗဝစနန္တ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ ဝယဓမ္မာနုပဿိတိ ဧတ္ထ အဟေတုကတ္တေပိ ဝိနာသဿ ယေသံ ဟေတုဓမ္မာနံ အဘာဝေ ယံ န ဟောတိ၊ တဒဘာဝေါတဿ အဘာဝဿ ဟေတု ဝိယ ဝေါဟရိယတိတိ ဥပစာရတော ကရဇကာယာဒိအဘာဝေါ အဿာသပဿာ-သကာယဿ ဝယကာရဏံ ဝုတ္တော။ တေနာဟ “ယထာ ဘန္တောယာ”တိအာဒိ။ အယံ တာဝေတ္ထ ပဌမဝိက္ခပ္ပဝသေန အတ္တဝိဘာဝနာ။ ဒုတိယဝိက္ခပ္ပဝသေန ပန ဥပစာရေန ဝိနာယေဝ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါနုပဿနာ ဝိယ ဘိန္တဝတ္ထုဝိသယတာယ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿနာပိ ဧကကာလေ န လဗ္ဘတိတိ အာဟ “ကာလေန သမုဒယံ ကာလေန ဝယံ အနုပဿန္တော”တိ။

အတ္ထိ ကာယောတိ ဝေ-သဒ္ဓေါ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌောတိ “ကာယောဝ အတ္ထိ”တိ ဝတွာ အပဓာရဏေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေန္တော “န သတ္တော”တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ယော ရူပါဒိသု သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ ပရေသန္တ သဇ္ဇာပနဋ္ဌေန၊ သတွဂုဏယောဂတော ဝါ “သတ္တော”တိ ပရေဟိ ပရိကပ္ပိတော၊ တဿ သတ္တနိကာယဿ ပူရဏတော စ စဝနပပဇ္ဇနဓမ္မတာယ ဂလနတော စ “ပုဂ္ဂလော”တိ၊ ထိယတိ သံဟညတိ ဧတ္ထ ဂဗ္ဘောတိ “ဣတ္ထိ”တိ၊ ပုရိ ပုရေ ဘာဂေ သေတိ ပဝတ္တတိတိ “ပုရိသော”တိ၊ အာဟိတော အဟံ-မာနော ဧတ္ထောတိ “အတ္တာ”တိ၊ အတ္တနော သန္တကဘာဝေန “အတ္တနိယ”န္တိ၊ ပရော န ဟောတိတိ ကတွာ “အဟ”န္တိ၊ မမ သန္တကန္တိ ကတွာ “မမ”န္တိ၊ ဝုတ္တ-ပ္ပကာရဝိနိမုတ္တော အညောတိ ကတွာ “ကောစိ”တိ၊ တဿ သန္တကဘာဝေန “ကဿစိ”တိ ပရိကပ္ပေတဗ္ဗော ကောစိ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ ကာယော ဝေ အတ္ထိတိ အတ္တတ္တနိယသုညတမေဝ ကာယဿ ဝိဘာဝေတိ။ ဧဝံ “ကာယောဝ အတ္ထိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ ဉာဏပမာဏတ္တာယာတိ ကာယာ-နုပဿနာဉာဏပရံ ပမာဏံ ပါပနတ္ထာယ။ သတိပမာဏတ္တာယာတိ ကာယ-ပရိဂ္ဂဟိကသတိပဝတ္တံ သတိပရံ ပမာဏံ ပါပနတ္ထာယ။ ဣမဿ ဟိ ဝုတ္တနယေန “အတ္ထိ ကာယော”တိ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန ပစ္စုပ္ပိတာ သတိ ဘိယျောသော မတ္တာယ တတ္ထ ဉာဏဿ သတိယာ စ ပရိဗြူဟနာယ ဟောတိ။ တေနာဟ “သတိသမ္ပဇညာနံ ဝုတ္တောယာ”တိ။

ဣဒိဿာ ဘာဝနာယ တဏှာဒိဋ္ဌိဂါဟာနံ ဥဇုပဋိပက္ခတ္တာ ဝုတ္တံ “တဏှာ။ပ။
 ဝိဟရတိ”တိ။ တထာဘူတော စ လောကေ ကိဉ္စိ “အဟ”န္တိ ဝါ “မမ”န္တိ ဝါ
 ဂဟေတဗ္ဗံ န ပဿတိ၊ ကုတော ဂဏှေယျ။ တေနာဟ “န ဝ ကိဉ္စိ”တိအာဒိ။
 ဧဝံစိတ္တိတ္ထေ ဝိ-သဒ္ဓေါ ဟေဋ္ဌာ နိဒ္ဓိဋ္ဌဿ တာဒိသဿ အတ္တဿ အဘာဝ-
 တော အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထောတိ ဒဿေန္တော “ဥပရိ အတ္တံ ဥပါဒါယာ”တိ
 အာဟ။ “ဧဝ”န္တိ ပန နိဒ္ဓိဋ္ဌာကာရဿ ပစ္စာမသနံ နိဂမနဝသေန ကတန္တိ
 အာဟ “ဣဒိနာ ပန။ပ။ ဒဿေတိ”တိ။ ပုဗ္ဗဘာဂသတိပဋ္ဌာနဿ ဣဓာမိပ္ပေ-
 တတ္တာ ဝုတ္တံ “သတိ ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ။ သာ ပန သတိ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊တဿ
 သမုဋ္ဌာပိကာ တဏှာ တဿာပိ သမုဋ္ဌာပိကာ ဧဝ နာမ ဟောတိ တဒဘာဝေ
 အဘာဂတောတိ အာဟ “တဿာ သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမတဏှာ”တိ။ အပ္ပဝတ္တိတိ
 အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တံ၊ န ပဝတ္တတိ ဧတ္ထောတိ ဝါ အပ္ပဝတ္တိ။ စတုသစ္စဝသေနာတိ
 စတုသာစကမ္မဋ္ဌာနဝသေန။ ဥဿတ္တိတွာတိ ဝိသုဒ္ဓိပရမ္ပရာယ အာရဟိတွာ၊
 ဘာဝနံ ဥပရိ နေတွာတိ အတ္ထော။ နိယျာနဗုဒ္ဓန္တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဿရဏ-
 ပါယော။

အာနာပါနပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၀၈။ ဣရိယာပထဝသေနာတိ ဣရိယနံ ဣရိယာ၊ ကိရိယာ၊ ဣဓ ပန
 ကာယိကပယောဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣရိယာနံ ပထော ပဝတ္တိမဂ္ဂေါတိ
 ဣရိယာပထော၊ ဂမနာဒိသရိရာဝတ္တာ။ ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဟိ သတ္ထော ကာယေန
 ကတ္တဗ္ဗကိရိယံ တရေယျ ဌိတော ဝါ နိဿိန္တော ဝါ နိပန္တော ဝါတိ။ တေသံ
 ဝသေန၊ဣရိယာပထဝိဘာဂေနာတိ အတ္ထော။ပုန စပရန္တိ ပုန စ အပရံ၊ယထာ-
 ဝုတ္တအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနတော ဘိယျောပိ အညံ ကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ
 ကထေမိ၊ သုဏာထာတိ ဝါ အဓိပ္ပါယော။ ဂစ္ဆန္တော ဝါတိအာဒိ ဂမနာဒိ-
 မတ္တဇာနနဿ ဂမနာဒိဂတဝိသေသဇာနနဿ စ သာဓာရဏဝစနံ။ တတ္ထ
 ဂမနာဒိမတ္တဇာနနံ ဣဓ နာမိပ္ပေတံ၊ ဂမနာဒိဂတဝိသေသဇာနနံ ပန
 အဓိပ္ပေတန္တိ တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “တတ္ထ ကာမ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 သတ္တုပလဒ္ဓိန္တိ သတ္ထော အတ္တိတိ ဥပလဒ္ဓိံ သတ္တဂ္ဂါဟံ န ဇဟတိ န ပရိစ္စဇတိ
 “အဟံ ဂစ္ဆာမိ၊ မမ ဂမန”န္တိ ဂါဟသမ္ဘာဝတော။ ဝ.တော ဧဝ အတ္တသညံ
 “အတ္တိ အတ္တာ ကာရကော ဝေဒကော”တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဝိပရိတသညံ န

ဥဒ္ဓါဇ္ဇေတိ နာပနေတိ အပဋိပက္ခဘာဝတော၊ အနနုဗြူဟနတော ဝါ။ ဧဝံ-
 ဘူတဿ စဿ ကုတော ကမ္မဋ္ဌာနာဒိဘာဝေါတိ အာဟ “**ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ
 သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ဝါ န ဟောတိ**”တိ။ ဣမဿ ပနာတိအာဒိသုက္ကပက္ခဿ
 ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ တဗေဝ ဟိ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “**ဣဒံ
 ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကော ဂစ္ဆတိတိ ဂမနကိရိယာယ ကတ္ထုပုစ္ဆာ၊ သာ
 ကတ္ထုဘာဝဝိသိဋ္ဌအတ္ထပဋိက္ခေပတ္တာ ဓမ္မမတ္တဿေဝ ဂမနသိဒ္ဓိဒဿနတော။
 ကဿ ဂမနန္တိ အကတ္ထုတဘဝိသိဋ္ဌအတ္တဂ္ဂါဟပဋိက္ခေပတ္တာ။ ကိံကာရဏာတိ
 ပန ပဋိက္ခိတ္တကတ္ထုကာယ ဂမနကိရိယာယ အဝိပရိတကာရဏပုစ္ဆာ “**ဂမနန္တိ
 အတ္တာ မနဿ သံယုဇ္ဇတိ၊ မနော ဣန္ဒြိယေဟိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ အတ္ထေဟိ**”တိ
 ဝေမာဒိဂမနကာရဏပဋိက္ခေပနတော။ တေနာဟ “**တတ္ထာ**”တိအာဒိ။

န ကောစိသတ္ထော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မမတ္တဿေဝ ဂမနသိဒ္ဓိတော
 တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ စ ကဿစိ အဘာဝတော။ ဣဒါနိ ဓမ္မမတ္တဿေဝ ဂမနသိဒ္ဓိ-
 ဒဿေတုံ “**စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စိတ္တ-
 ကိရိယာ စ သာ ဝါယောဓာတုယာ ဝိပ္ပါရေ ဝိပ္ပန္နနဉာတိ **စိတ္တကိရိယ-
 ဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေ**၊ တေန။ ဧတ္ထ စ စိတ္တကိရိယဂ္ဂဟဏေန အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ-
 ဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရံ နိဝတ္တေတိ၊ ဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရဂ္ဂဟဏေန စေတနာဝစိ-
 ဝိညတ္တိဘေဒံ စိတ္တကိရိယံ နိဝတ္တေတိ၊ ဥဘယေန ပန ကာယဝိညတ္တိ-
 ဝိဘာဝေတိ။ “**ဂစ္ဆတိ**”တိ ဝတွာ ယထာ ပဝတ္တမာနေ ကာယေ “**ဂစ္ဆတိ**”တိ
 ဝေါဟာရေ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “**တသ္မာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တန္တိ
 ဂန္တုကာမတာဝသေန ပဝတ္တစိတ္တံ။ ဝါယံ ဇနေတိတိ ဝါယောဓာတုအဓိကံ
 ရူပကလာပံ ဇနေတိ၊ အဓိကတာ စေတ္တ သာမတ္ထိယတော၊ န ပမာဏတော။
 ဂမနစိတ္တသမုဋ္ဌိတံ သဟဇာတရူပကာယဿ ထမ္ဘနသန္တာရဏစလနာနံ ပစ္စယ-
 ဘူတေန အာကာရဝိသေသေန ပဝတ္တမာနံ ဝါယောဓာတုံ သန္တာယာဟ
 “**ဝါယော ဝိညတ္တိံ ဇနေတိ**”တိ။ အဓိပ္ပါယသဟဘာဝိ ဟိ ဝိကာရေ ဝိညတ္တိ၊
 ယထာဝုတ္တအဓိကဘာဝေနေဝ စ ဝါယောဂဟဏံ၊ န ဝါယောဓာတုယာ ဧဝ
 ဇေနဘာဝတော၊ အညထာ ဝိညတ္တိယာ ဥပါဒါယရူပဘာဝေါ ဒုရုပပါဒေါ
 သိယာ။ ပုရတော အဘိနိဟာရေ ပုရတောဘာဝေန ကာယဿ ပဝတ္တနံ၊
 ယော “**အဘိက္ကမော**”တိ ဝုစ္စတိ။

“**သေဝ နယော**”တိ အတိဒေသဝသေန သင်္ခေပတော ဝတွာ တမေဝတ္ထံ
 ဝိဝရိတုံ “**တတြာပိ ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကောဋိတော ပဋ္ဌာယာတိ ဟေဋ္ဌိမ-
 ကောဋိတော ပဋ္ဌာယ။ ဥဿိတဘာဝေါတိ ဥဗ္ဗိဒ္ဓဘာဝေါ။

ဧဝံ ပဇာနတောတိ ဧဝံ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရေနေဝ ဂမနာဒိ-
 ဘာဝေါ ဟောတီတိ ပဇာနတော တဿ ဧဝံ ပဇာနနာယ နိစ္ဆယဂမနတ္ထံ
 “ဧဝံ ဟောတီ”တိ ဝိစာရဏာ ဝုစ္ဆတိ လောကေ ယထာဘူတံ အဇာနန္တေဟိ
 မိစ္ဆာဘိနိဝေသဝသေန၊ လောကဝေါဟာရဝသေန ဝါ။ အတ္ထိ ပနာတိ အတ္တနော
 ဧဝံ ဝိမံသနဝသေန ပုစ္ဆာဝစနံ။ နတ္ထိတိ နိစ္ဆယဝသေန သတ္တဿ ပဋိက္ခေပဝစနံ။
 ယထာ ပနာတိအာဒိ တဿေဝတ္ထဿ ဥပမာယ ဝိဘာဝနံ။

နာဝါ မာလုတဝေဂေနာတိ ယထာ အစေတနာ နာဝါ ဝါတဝေဂေန
 ဒေသန္တရံ ယာတီ၊ ယထာ စ အစေတနော တေဇနံ ကဏ္ဍော ဇိယာဝေဂေန
 ဒေသန္တရံ ယာတီ၊ တထာ အစေတနော ကာယော ဝါတဟတော ယထာ-
 ဝုတ္တဝါယုနာ နိတော ဒေသန္တရံ ယာတီတိ ဧဝံ ဥပမာသံသန္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ
 ပန ကောစိ ဝဒေယျ “ယထာ နာဝါယ တေဇနဿ စ ပေလ္လကဿ ပုရိသဿ
 ဝသေန ဒေသန္တရဂမနံ၊ ဧဝံ ကာယဿာပီ”တိ၊ ဟောတု၊ ဧဝံ ဣတ္ထိတော-
 ဝါယမတ္ထော။ ယထာ ဟိ နာဝါ တေဇနာနံ သံဟတလက္ခဏဿေဝ ပုရိသဿ
 ဝသေန ဂမနံ၊ န အသံဟတလက္ခဏဿ၊ ဧဝံ ကာယဿာပီတိ ကာ နော
 ဟာနိ၊ ဘိယျောပိ ဓမ္မမတ္တတာဝ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ၊ န ပုရိသဝါဒေါ။ တေနာဟ
 “ယန္တိ သုတ္တဝသေနာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပယုတ္တန္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဂမနာဒိကိရိယာဝသေန ပယောဇိတံ။
 ဌာတီတိ တိဌတိ။ ဧတ္တာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ ဝိနာ ဟေတုပစ္စယေတိ
 ဂန္တုကာမတာစိတ္တတံသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတုအာဒိဟေတုပစ္စယေဟိ ဝိနာ။
 တိဋ္ဌေတိ တိဋ္ဌေယျ။ ဝဇေတိ ဝဇေယျ ဂစ္ဆေယျ ကော နာမာတိ သမ္ပန္နော။
 ပဋိက္ခေပတ္ထော စေတ္ထ ကိ-သဒ္ဓေါတိ ဟေတုပစ္စယဝိရဟေန ဌာနဂမန-
 ပဋိက္ခေပမုခေန သဗ္ဗာယပိ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ ပစ္စယာဓိနဝုတ္တိတာဝိဘာဝနေန
 အတ္တသုညတာ ဝိယ အနိစ္စဒုက္ခတာပိ ဝိဘာဝိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ပဏိဟိတောတိ ယထာ ယထာ ပစ္စယေဟိ ပကာရတော နိဟိတော
 ဌာပိတော။ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကဝစနန္တိ သဗ္ဗေသံ စတုန္တမ္ပိ ဣရိယာပထာနံ သင်္ဂဏှန-
 ဝစနံ၊ ပုဗ္ဗေ ဝိသုံ ဝိသုံ ဣရိယာပထာနံ ဝုတ္တတ္တာ ဣဒံ တေသံ ကေဠံ ဂဟေတွာ
 ဝစနန္တိ အတ္ထော။ ပုရိမနယော ဝါ ဣရိယာပထပ္ပဓာနော ဝုတ္တောတိ တတ္ထ
 ကာယော အပ္ပဓာနော အနုနိပ္ပာဒိတိ ဣဓ ကာယံ ပဓာနံ အပ္ပဓာနဉ္စ ဣရိယာ-
 ပထံ အနုနိပ္ပာဒိ ကတွာ ဒဿေတုံ ဒုတိယနယော ဝုတ္တောတိ ဧဝမေတ္ထ ဌိန္နံ
 နယာနံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဌိတောတိ ပဝတ္ထော။

ဣရိယာပထပရိဂ္ဂဏှနဗ္ဗိ ဣရိယာပထဝတော ကာယဿေဝ ပရိဂ္ဂဏှနံ တဿ အဝတ္ထာဝိသေသဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ “ဣရိယာပထပရိဂ္ဂဟဏေန ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ”တိ။ တေနေဝေတ္ထ ရူပက္ခန္ဓဝသေနေဝ သမုဒယာဒယော ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ ဧသ နယော သေသဝါရေသုပိ။ အာဒိနာတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ယထာ “တဏှာသမုဒယာ ကမ္မသမုဒယာ အာဟာရသမုဒယာ”တိ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိတိ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရော သင်္ဂယန္တိ၊ ဧဝံ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓော ရူပနိရောဓော”တိ- အာဒယောပိ ပဉ္စ အာကာရော သင်္ဂဟိတာတိ ဒဠဗ္ဗာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုသမ္ပဇာညပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၀၉။ စတုသမ္ပဇာညဝသေနာတိ^၁ သမန္တတော ပကာရေဟိ၊ ပကဋ္ဌံ ဝါ သဝိသေသံ ဇာနာတိတိ သမ္ပဇာနော၊ သမ္ပဇာနဿ ဘာဝေါ သမ္ပဇညံ၊ တထာပဝတ္တံ ဉ္ဇဏံ။ စတ္တာရိ သမ္ပဇညာနိ သမာဟဋ္ဌာနိ စတုသမ္ပဇညံ၊ တဿ ဝသေန။ အဘိက္ကမနံ အဘိက္ကန္တန္တိ အာဟ “အဘိက္ကန္တံ ဝုစ္စတိ ဂမန”န္တိ။ တထာ ပဋိက္ကမနံ ပဋိက္ကန္တန္တိ အာဟ “ပဋိက္ကန္တံ ဝုစ္စတိ နိဝတ္တန”န္တိ။ နိဝတ္တနန္တိ စ နိဝတ္တိမတ္တံ၊ နိဝတ္တိဘွာ ပန ဂမနံ ဂမနမေဝ။ အဘိဟရန္တောတိ ဂမနဝသေန ကာယံ ဥပနေန္တော။

သမ္ပာ ပဇာနနံ သမ္ပဇာနံ၊ တေန အတ္တနာ ကာတဗ္ဗဿ ကရဏသီလော သမ္ပဇာနကာရီတိ အာဟ “သမ္ပဇာညေန သပ္ပကိစ္စကာရီ”တိ။ သမ္ပဇာနသဒ္ဓဿ သမ္ပဇညပရိယာယတာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာယေဝ။ သမ္ပဇညံ ကရောတေဝါတိ အဘိက္ကန္တာဒိသု အသမ္ပောဟံ ဥပ္ပါဒေတိ ဧဝံ။ သမ္ပဇာနဿ ဝါ ကာရော တေဿ အတ္တိတိ သမ္ပဇာနကာရီ။ ဓမ္မတော ဝဗ္ဗိသင်္ခါတေန သဟ အတ္ထေန ပဝတ္တတိတိ သာတ္ထကံ၊ အဘိက္ကန္တာဒိ။ သာတ္ထကဿ သမ္ပဇာနနံ သာတ္ထက-သမ္ပဇညံ။ သပ္ပါယဿ အတ္တနော ဥပကာရာဝဟဿ ဟိတဿ သမ္ပဇာနနံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။ အဘိက္ကမာဒိသု ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ၊ အညတ္ထာပိ စ ပဝတ္ထေသု အဝိဇ္ဇဟိတေ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ ဂေါစရေ သမ္ပဇညံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ။ အဘိက္ကမာဒိသု အသမ္ပယုနမေဝ သမ္ပဇညံ အသမ္ပောဟသမ္ပဇညံ။ ပရိဂ္ဂဏှိတွာတိ ပဋိသင်္ခါယ။

၁-ဒိ-ဋီ ၁-၂၄၂၊ သံ-ဋီ ၂-၄၅၇၊ သိ-ဋီ (နဝ) ၂-က-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

တသ္မိန္နိ သာတ္တကသမ္ပဇညဝသေန ပရိဂ္ဂဟိတအတ္ထေ။ အတ္ထော နာမ ဓမ္မတော ဝရီတိ ယံ သာတ္တကန္တိ အဓိပ္ပေတံ ဂမနံ၊ တံ သပ္ပာယ်မေဝါတိ သိယာကဿမိ အာသင်္ကာတိ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “**စေတိယဒဿနံ တာဝါ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ စိတ္တကမ္မရူပကာနိ ဝိယာတိ စိတ္တကမ္မကဘပဋိမာယော ဝိယ၊ ယန္တ- ပယောဂေန ဝါ ဝိစိတ္တကမ္မပဋိမာယော ဝိယ။ အသမပေက္ခနံ ဂေဟသိတ- အညာဏုပေက္ခာဝသေန အာရမ္မဏဿ အယောနိသော ဂဟဏံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ ဗာလဿ မူဠဿ ပုထုဇ္ဇ- နဿာ”တိအာဒိ။ ဟတ္ထိအာဒိသမ္ပဒေန ဇိဝိတန္တရာယော၊ ဝိသဘာဂရူပ- ဒဿနာဒိနာ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော။

ပဗ္ဗဒိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနံ အနုဝတ္တနကထာ အာစိဏ္ဏာ၊ အနနု- ဝတ္တနကထာ ပန တဿာ ဒုတိယာ နာမ ဟောတီတိ အာဟ “**ဒွေ ကထာ နာမ န ကထိတပုဗ္ဗာ**”တိ။

ဇေန္တိ “သစေ ပနာ”တိအာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝုတ္တာကာရံ ပစ္စာမသတိ၊ န “ပုရိသဿ မာတုဂါမာသုဘ”န္တိအာဒိကံ ဝုစ္စမာနံ။ ယောဂကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ဘာဝနာယ အာရမ္မဏံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတီတိ အာဟ “**ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ဂေါစရ**”န္တိ။ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ ယထာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဿ သမ္မာဒနဝသေန ဥဂ္ဂဟေတွာ။ ဟရတီတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဝတ္တေတိ၊ ယာဝ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကမာ အနုယုဉ္ဇတီတိ အတ္ထော။ န ပစ္စာ- ဟရတီတိ အာဟာရူပဘောဂတော ၂ ယာဝ ဒိဝါဋ္ဌာနုပသင်္ကမနာ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ပဋိနေတိ။

သရီရပရိကမ္မန္တိ မုခခောဝနာဒိသရီရပဋိဇဂ္ဂနံ။ ဒွေ တယော ပလ္လင်္ကေတိ ဒွေ တယော နိသဇ္ဇာဝါရေ၊ ဒွေ တိဏိ ဥဏှာသနာနိ။ တေနာဟ “**ဥသုမံ ဂါဟာပေန္တော**”တိ။ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနောဝါတိ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂေနောဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဓာနံ ကတွာ ဧဝါတိ အတ္ထော။ တေန “ပတ္တောပိ အစေတနော”တိအာဒိနာ၊ ဝက္ခမာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယထာပရိဟရိယမာနံ ဝါ အဝိဇဟိတွာတိ ဒဿေတိ။ “ပရိဘောဂစေတိယတော သရီရစေတိယံ ဂရုတရ”န္တိ ကတွာ “**စေတိယံ ဝန္တိတွာ**”တိ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာဝသေန ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ၊ “စေတိယံ ဗာဓယမာနာ ဗောဓိသာခါ ဟရိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တာ။

၁-မ ၃-၂၆၁-ပိဋေ။ ၂-အာဟာရူပယောဂတော [သီ-ဋီ (နဝ) ၂-၇၄-ပိဋေ။]
 ၃-ကမ္မဋ္ဌာနမုခေနော [သီ-ဋီ (နဝ) ၂-၇၄၊ သံ-ဋီ ၂-၄၅၉-ပိဋေသု။]
 ၄-မ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၀-ပိဋေ။ ၅-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၀၈၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၇၇၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၃၅၆-ပိဋေသု။ (အတ္ထတော သမာနံ)

ဇနသင်္ဂဟတ္ထန္တိ “မယိ အကထေန္တေ တေသံ ကော ကထေဿတိ”တိ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဇနသင်္ဂဟတ္ထံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ “ဓမ္မကထာ နာမ ကထေတဗ္ဗာ-
ယေဝါ”တိ အဋ္ဌကထာစရိယာ ဝဒန္တိ၊ ယသ္မာ စ ဓမ္မကထာ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ
နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ။ အနုမောဒနံ ကတွာတိ ဣောပိ “ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန-
ဝါ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ သမ္ပတ္တပရိစ္ဆေဒေနောတိ “ပရိစိတော
အပရိစိတော”တိ အာဒိဝိဘာဂံ အကတွာ သမ္ပတ္တကောဋိယာဝ။ အယေတိ
ပရစက္ကာဒိဘယေ။

ကမ္မဇတေဇောတိ ဂဟဏိံ သန္ဓာယာဟ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ နာရောဟတိ
ခုဒါပရိဿမေန ကိလန္တကာယတ္တာ၊ သမာဓာနာဘာဝတော။ အဝသေသဋ္ဌာ-
နေတိ ယာဂုယာ အဂ္ဂဟိတဋ္ဌာနေ။ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဿ
အဝိစ္ဆေဒဿနဝစနမေတံ၊ ယထာ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခပဝတ္တာယ သရပဋိပါဋိယာ
အဝိစ္ဆေဒေါ၊ ဧဝမေတဿာပိတိ။

နိက္ခိတ္တရုရော ဘာဝနာနုယောဂေ။ ဝတ္တပဋိပတ္တိယာ အပူရဏေန သဗ္ဗ-
ဝတ္တာနိ ဘိန္နိတွာ။ “ကာမေ အဝိတရာဂေါ ဟောတိ၊ ကာယေ အဝိတရာဂေါ၊
ရူပေ အဝိတရာဂေါ၊ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဒ္ဓိတွာ သေယျသုခံ
ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ၊ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ
ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ”တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တပဉ္စဝိစစေတောဒိလဝိနိမန္တစိတ္တော။ စရိတွာတိ
ပဝတ္တိတွာ။

အတ္တကာမာတိ အတ္တနော ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တာ၊ ဓမ္မဇ္ဈန္ဒဝန္တောတိ အတ္တော။
ဓမ္မောတိ ဟိ ဟိတံ၊ တန္တိမိတ္တကဉ္စ သုခန္တိ။ အထ ဝါ ဝိညုနံ နိဗ္ဗိသေသတ္တာ
အတ္တဘာဝပရိယာပန္နတ္တာ စ အတ္တာ နာမ ဓမ္မော၊ တံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ
အတ္တကာမာ။ ဥသဘံ နာမ ဝိသတိ ယဋ္ဌိယော။ တာယ သညာယာတိ တာယ
ပါသာဏသညာယ၊ ဣကံ ဌာနံ အာဂတာတိ ဇာနန္တာတိ အဓိပ္ပာယော။
သောဓယေ နယောတိ “အယံ ဘိက္ခု”တိ အာဒိကော ယော ဌာနေ ဝုတ္တော၊
သော ဧဝ နိသဇ္ဇာယပိ နယော။ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တာနံ ဆိန္ဒဘတ္တဘာဝ-
ဘယေနပိ ယောနိသောမနသိကာရံ ပရိဗြူဟေတိ။

မဟာပဓာနံ ပူဇေဿာမီတိ အမှာကံ အတ္တာယ လောကနာထေန ဆ
ဝဿာနိ ကတံ ဒုက္ကရစရိယံ ဧဝါဟံ ယထာသတ္တိ ပူဇေဿာမီတိ။ ပဋိပတ္တိပူဇာ

ဟိ သတ္ထုပူဇာ၊ န အာမိသပူဇာ။ ဌာနဝဏ်မနမေဝါတိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗဇုရိယာ-
ပထဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ဘောဇနာဒိကာလေသု အဝဿံ ကတ္တဗ္ဗနိသဇ္ဇာယ
ပဋိက္ခေပဝသေန။

ဝီထိံ ဩတရိတွာ ဣတော စိတော စ အနောလောကေတွာ ပဌမမေဝ
ဝီထိယော သလ္လက္ခေတဗ္ဗာတိ အာဟ “ဝီထိယော သလ္လက္ခေတွာ”တိ။ ယံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေနာ”တိ၊ တံ ဒဿေတုံ “တတ္ထ
စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပစ္စေကဗောဓိံ သစ္စိကရောတိ၊ ယဒိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဟောတီတိ
သမ္ပန္နော။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဣတော ပရေသုပိ။ တတ္ထ ပစ္စေကဗောဓိယာ ဥပ-
နိဿယသမ္ပဒါ ကပ္ပါနံ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ သတသဟဿဉ္စ တဇ္ဇံ ပုညဉာဏ-
သမ္ဘရဏံ၊ သာဝကဗောဓိယံ အဂ္ဂသာဝကောနံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ကပ္ပသတ-
သဟဿဉ္စ၊ မဟာသာဝကောနံ ကပ္ပသတသဟဿမေဝ၊ ဣတရေသံ အတိတာ-
သု ဇာတိသု ဝိဝဇ္ဇသန္ဓိဿယဝသေန နိဗ္ဗတ္တိတံ နိဗ္ဗေဘောဂိယံ ကုသလံ။
ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယောတိ ဗဟိဝိသယေ သဉ္စာတသံဝစုတာယ ဗာဟိယော၊
ဒါရုစီရပရိဟရဏေန ဒါရုစီရိယောတိ စ သမညာတော။ သော ဟိ
အာယသ္မာ—

“တဿွာတိဟ တေ ဗာဟိယ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ‘ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ
ဘဝိဿတိ၊ သုတေ၊ မုတေ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ’တိ၊
ယတော ခေါ တေ ဗာဟိယ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ သုတေ၊
မုတေ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တတော တုံ ဗာဟိယ
န တေန။ ယတော တုံ ဗာဟိယ န တေန၊ တတော တုံ ဗာဟိယ
န တတ္ထ။ ယတော တုံ ဗာဟိယ န တတ္ထ၊ တတော တုံ ဗာဟိယ
နေဝိဓ န ဟုရံ န ဥဘယမန္တရေန၊ ဒေသဝန္တော ဒုက္ခဿာ”တိ—

တ္တေကာယ ဒေသနာယ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။

တန္တိ အသမ္ပုယနံ။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။
အတ္တာ အဘိက္ကမတိတိ ဣမိနာ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဿ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဝသေန အဘိက္ကမေ
သမ္ပုယနံ ဒဿေတိ၊ အဟံ အဘိက္ကမာဒိတိ ပန ဣမိနာ မာနဂ္ဂါဟဝသေန၊
တဒုဘယံ ပန တဏှာယ ဝိနာ န ဟောတီတိ တဏှာဂ္ဂါဟဝသေနပိ
သမ္ပုယနံ ဒဿိတမေဝ ဟောတိ။ “တဏှာ အသမ္ပုယန္တော”တိ ဝတွာ တံ

အသမ္ပယုနံ ယေန သနဝိနိစ္ဆောဂေန ဟောတိ၊ တံ ဒဿေန္တော “**အဘိက္ကမာ-
ဒီ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဝါယောဓာတုယာ အနုဂတာ တေဇော-
ဓာတု ဥဒ္ဓရဏဿ ပစ္စယော။ ဥဒ္ဓရဏဂတိကာ ဟိ တေဇောဓာတုတိ
ဥဒ္ဓရဏေ ဝါယောဓာတုယာ တဿာ အနုဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဣမာသံ
ဒိန္နမေတ္ထ သာမတ္ထိယတော အဓိမတ္တတာ၊ ဣတရာသဉ္စ ဩမတ္တတာတိ
ဒဿေန္တော “**ကေနက။ပ။ မလဝတိယော**”တိ အာဟ။ ယသ္မာ ပန
တေဇောဓာတုယာ အနုဂတာ ဝါယောဓာတု အတိဟရဏဝိတိဟရဏာနံ
ပစ္စယော။ တိရိယဂတိကာယ ဟိ ဝါယောဓာတုယာ အတိဟရဏဝိတိ-
ဟရဏေသု သာတိသယော ဗျာပါရောတိ တေဇောဓာတုယာ တဿာ
အနုဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဣမာသံ ဒိန္နမေတ္ထ သာမတ္ထိယတော အဓိမတ္တတာ၊
ဣတရာသဉ္စ ဩမတ္တတာတိ ဒဿေန္တော “**တထာ အတိဟရဏဝိတိဟရဏေ-
သု**”တိအာဟ။ သတိပိ အနုဂမနာနုဂန္တဗ္ဗတာဝိသေသေ တေဇောဓာတုဝါယော-
ဓာတုဘာဝမတ္တံ သန္ဓာယ **တထာ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ**။ တတ္ထ အက္ကန္တဌာနတော
ပါဒဿ ဥက္ခိပနံ **ဥဒ္ဓရဏံ**၊ ဌိတဌာနံ အတိက္ကမိတွာ ပုရတော ဟရဏံ **အတိ-
ဟရဏံ**။ ခါဏုအာဒိပရိဟရဏတ္ထံ၊ ပတိဌိတပါဒသန္ဓနပရိဟရဏတ္ထံ ဝါ ပဿေန
ဟရဏံ **ဝိတိဟရဏံ**၊ ယာဝ ပတိဌိတပါဒေါ၊ တာဝ အာဟရဏံ **အတိဟရဏံ**၊
တတော ပရံ ဟရဏံ **ဝိတိဟရဏန္တိ** အယံ ဝါ ဧတေသံ ဝိသေသော။

ယသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတာ အာပေါဓာတု ဝေါဿဇ္ဇနဿ
ပစ္စယော။ ဂရုဘရသဘာဝါ ဟိ အာပေါဓာတုတိ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပထဝီဓာတု-
ယာ တဿာ အနုဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ တာသံ ဒိန္နမေတ္ထ သာမတ္ထိယတော
အဓိမတ္တတာ၊ ဣတရာသဉ္စ ဩမတ္တတာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ဝေါဿဇ္ဇ-
နေ။ပ။ မလဝတိယော**”တိ။ ယသ္မာ ပန အာပေါဓာတုယာ အနုဂတာ
ပထဝီဓာတု သန္ဓိက္ခေပနဿ ပစ္စယော၊ ပတိဌာဘာဝေ ဝိယ ပတိဌာပနေပိ
တဿာ သာတိသယကိစ္စတ္တာ အာပေါဓာတုယာ တဿာ အနုဂတဘာဝေါ၊
တထာ သန္ဓနကိရိယာယ ပထဝီဓာတုယာ ဝသေန သန္ဓိရုပ္ပနဿ သိဇ္ဈနတော
တတ္ထာပိ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတုအနုဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“**တထာ သန္ဓိက္ခေပနသန္ဓိရုပ္ပနေသု**”တိ။ တတ္ထာတိ တသ္မိ အဘိက္ကမနေ၊
တေသု ဝါ ဝုတ္တေသု ဥဒ္ဓရဏာဒိသု ဆသု ကောဌာသေသု။ **ဥဒ္ဓရဏေတိ
ဥဒ္ဓရဏက္ခန္ဓေ။ ဂူပါဂူပဓမ္မာတိ** ဥဒ္ဓရဏာကာရေန ပဝတ္တာ ရူပဓမ္မာ၊
တံသမုဋ္ဌာပကာ အရူပဓမ္မာ စ **အတိဟရဏံ န ပါပုဏန္တိ** ခဏမတ္တာဝ-
ဌာနတော။ **တတ္ထ တတ္ထေဝါတိ** ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပန္နာ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ။ န ဟိ

ဓမ္မာနံ ဒေသန္တရသင်္ကမနံ အတ္ထိ။ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗန္တိအာဒိ ဥဒ္ဓရဏာဒိကောဋ္ဌာသေ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ တံ သဘာဂသန္တတိဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတိဇ္ဈတ္တရော ဟိ ရူပဓမ္မာနဗ္ဗိ ပဝတ္တိက္ခဏော ဂမနဿာဒါနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ဟေဋ္ဌပရိယေန ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ သိရသိ ပါဒေ စ ဗဒ္ဓရဓာရာသမာဂမတောပိ သီသတရော။ ယထာ တိလာနံ ဘဇိယမာနာနံ ပဋ္ဌပဋ္ဌာယနေန ဘေဒေါ လက္ခိယတံ၊ ဧဝံ သင်္ခတဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒေနာတိ ဒဿနတ္ထံ ‘‘ပဋ္ဌပဋ္ဌာယန္တာ’’တိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပန္နာ ဟိ ဧကန္တတော ဘိဇ္ဇန္တိတိ။

သဒ္ဓိံ ရူပေနာတိ ဣဒံ တဿ တဿ စိတ္တဿ နိရောဓေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈနကရူပဓမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ယံ တတော သတ္တရသမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ။ အညထာ ယဒိ ရူပါရူပဓမ္မာ သမာနက္ခဏာ သိယံ၊ ‘‘ရူပံ ဂရူပရိဏာမံ ဒန္ဓနိရောဓ’’န္တိအာဒိဝစနေဟိ^၁ ဝိရောဓော သိယာ၊ တထာ ‘‘နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မေဓိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝုတ္တံ၊ ယထယိဒံ စိတ္တ’’န္တိဝေမာဒိပါဠိယာ။^၂ စိတ္တစေတသိကာ ဟိ သာရမ္ပဏသဘာဝါ ယထာဗလံ အတ္တနော အာရမ္ပဏပစ္စယဘူတမတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တာ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ တေသံ တံသဘာဝနိပ္ပတ္တိအနန္တရံ နိရောဓော၊ ရူပဓမ္မာ ပန အနာရမ္ပဏာ ပကာသေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ တေသံ ပကာသေတဗ္ဗဘာဝ- နိဝတ္တိ သောဠသဟိ စိတ္တေဟိ ဟောတိတိ တင်္ခဏာယုကတာ တေသံ ဣန္ဒြိတာ၊ လဟုပိညာဏဝိသယသင်္ကတိမတ္တပစ္စယတာယ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ၊ ဝိသယသင်္ကတိ- မတ္တတာယ စ ဝိညာဏဿ လဟုပရိဝုတ္တိတာ၊ ဒန္ဓမဟာဘူတပစ္စယတာယ ရူပဓမ္မာနံ ဒန္ဓပရိဝုတ္တိတာ၊ နာနာဓာတုယာ ယထာဘူတဉာဏံ ခေါ ပန တထာဂတဿေဝ၊ တေန စ ပုရေဇာတပစ္စယော ရူပဓမ္မောဝ ဝုတ္တော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော စ တဿေဝါတိ^၃ ရူပါရူပဓမ္မာနံ သမာနက္ခဏတာ န ယုဇ္ဇတေဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေဝေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိတိ ယံ ပုရိမုပ္ပန္နံ စိတ္တံ၊ တံ အညံ၊ တံ ပန နိရုဇ္ဈန္တိ အပရဿ အနန္တရာဒိပစ္စယဘာဝေနေဝ နိရုဇ္ဈတိတိ တတော၊ လဒ္ဓပစ္စယံ အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ တေသံ အန္တရော လဗ္ဘေယျာတိ နောတိ အာဟ ‘‘အဝိစိမနုသဗ္ဗန္ဓော’’တိ၊ ယထာ ဝိစိ အန္တရော န လဗ္ဘတိ၊ တဒေဝေတန္တိ အဝိသေသဝိဒူ မညန္တိ၊ ဧဝံ အနု အနု သဗ္ဗန္ဓော စိတ္တသန္တာနော ရူပသန္တာနော စ နဒိသောတောဝ နဒိယံ ဥဒကပ္ပဝါဟော ဝိယ ဝတ္တတိ။

၁-အဘိ-၄ ၂-၂၄-ပိဋ္ဌေ၊	၂-အံ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ၊
၃-တထေဝါတိ [သီ-၇ (နဝ) ၂-၉၂-ပိဋ္ဌေ၊]	၄-တထာ (က)

အဘိဓမ္မံ လောကီတံ အာလောကီတန္တိ အာဟ “ပုရတောပေက္ခန”န္တိ။ ယသ္မာ ယံဒိသာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ တိဋ္ဌတိ နိဿိဒတိ ဝါ။ တဒဘိဓမ္မံ ပေက္ခနံ အာလောကီတံ၊ တသ္မာ တဒနဂတံ ဝိဒိသာလောကနံ ဝိလောကီတန္တိ အာဟ “ဝိလောကီတံ နာမ အနုဒိသာပေက္ခန”န္တိ။ သမ္ပဇ္ဇနပရိဘဏ္ဍာဒိကရဏေ ဩလောကီတဿ၊ ဥလ္လောကဟရဏာဒိသု ဥလ္လောကီတဿ၊ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တပရိယယဿ ပရိဝဇ္ဇနာဒိသု အပလောကီတဿ သိယာ သမ္ဘဝေါ-
တိ အာဟ “ဣမိနာ ဝါ မုခေန သဗ္ဗာနိပိ တာနိ ဂဟိတာနေဝါ”တိ။

ကာယသန္တိန္တိ ကာယေန သမ္ဘိကတဝန္တိ၊ ပစ္စက္ခကာရိနန္တိ အတ္ထော။ သော ဟိ အာယသ္မာ ဝိပဿနာကာလေ ဧဝ “ယမေဝါဟံ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတံ နိဿာယ သာသနေ အနဘိရတိအာဒိဝိပ္ပကာရံ ပတ္တော၊ တမေဝ သုဋ္ဌ၊ နိဂ္ဂဏိဿာမိ”တိ ဥဿံဟဇာတော ဗလဝဟိရောတ္တပ္ပေါ၊ တတ္ထ စ ကတာမိ-
ကာရတ္တာ ဣန္ဒြိယသံဝရေ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တော၊ တေနေဝ နံ သတ္တာ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရနံ ယဒိဒံ နန္ဒော”တိ၊
တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။

သာတ္ထကတာ စ သပ္ပာယတာ စ အာလောကီတဝိလောကီတဿ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ တဗ္ဗာတိ “ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဿေဝ ဂေါစရသမ္ပဇာဘာဝတော”တိ
ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ အတ္တနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနေဝ
အာလောကနဝိလောကနံ ကာတဗ္ဗံ၊ ခန္ဓာဒိကမ္မဋ္ဌာနာ အညော ဥပါယော န
ဂဝေသိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။ အာလောကီတာဒိသမညာပိ ယသ္မာ
ဓမ္မမတ္တဿေဝ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ တသ္မာ တဿ ယာထာဝတော ဇာနနံ
အသမ္မောဟသမ္ပဇာန္တိ ဒဿေတုံ “အပ္ပန္နရေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“ပဌမဇဝနေပိ။ပ။ န ဟောတိ”တိ ဣဒံ ပဉ္စဒ္ဓါရဝိညာဏဝိထိယံ “ဣတ္ထိ
ပုရိသော”တိ ရဇ္ဇနာဒိနံ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ အာဝဇ္ဇန-
ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနံ အယောနိသော အာဝဇ္ဇနဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဝသေန ဣဋ္ဌေ ဣတ္ထိရူပါဒိမ္ပိ
လောဘော၊ အနိဋ္ဌေ စ ပဋိသောဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မနောဒ္ဓါရေ ပန “ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိ
ရဇ္ဇနာဒိ ဟောတိ၊ တဿ ပဉ္စဒ္ဓါရဇဝနံ မူလံ၊ ယထာဝုတ္တံ ဝါ သဗ္ဗံ ဘဝင်္ဂါဒိ၊
ဧဝံ မနောဒ္ဓါရဇဝနဿ မူလဝသေန မူလပရိညာ ဝုတ္တာ။ အာဂန္တုကတာဝ-
ကာလိကတာ ပန ပဉ္စဒ္ဓါရဇဝနဿေဝ အပုဗ္ဗဘာဝဝသေန ဣတ္တရဘာဝ-
ဝသေန စ ဝုတ္တာ။ ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန ဘိန္နိတွာ ပတိတေသျှတိ ဟေဋ္ဌိမဿ

ဥပရိမဿ စ အပရာပရံ ဘဂ္ဂပ္ပတ္တိမာဟ။ တန္တိ ဇဝနံ။ တဿ န ယုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ အာဂန္တုကော အဟ္တာဂတော။ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နော တာဝတကော ကာလော ဧတေသန္တိ တာဝကာလိကာနိ။

ဧတံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ။ တတ္ထာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန အာလောကန-
ဝိလောကနေ ပညာယမာနေ တဗ္ဗိနိမုတ္တော ကော ဧကော အာလောကေတိ၊
ကော ဝိလောကေတိ။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဣဒံ သုတ္တန္တနယေန ပရိယာ-
ယတော ဝုတ္တံ။ သဟဇာတပစ္စယောတိ နိဒဿနမတ္တမေတံ အညမညသမ္ပယုတ္တ-
အတ္ထိအဝိဂတာဒိပစ္စယာနမ္ပိ လတ္တနတော။

မဏိသပ္ပေါ နာမ ကော သပ္ပဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ လဠနန္တိ ကမ္ပနန္တိ ဝဒန္တိ၊
လိဠာကရဏံ ဝါ လဠနံ။

ဥဏှပကတိကော ပရိဠာဟဗဟုလော။ သီလဿ ဝိဒူသနေ အဟိတာဝ-
ဟတ္တာ ဖိစ္ဆာဇိဝဝသေန ဥပ္ပန္နံ အသပ္ပါယံ။ ဝီဝရမ္ပိ အစေတနန္တိအာဒိနာ
ဝီဝရဿ ဝိယ “ကာယောပိ အစေတနော”တိ ကာယဿ အတ္တသုညတာ-
ဝိဘာဝနေ “အန္တိန္တရေ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တော ဣတရိ-
တရသန္တောသဿ ကာရဏံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “တဿ”တိအာဒိ။
စတုပဉ္စဂဏ္ဌိကာဟတောတိ အာဟတစတုပဉ္စဂဏ္ဌိကော၊ စတုပဉ္စဂဏ္ဌိကာဟိ
ဝါ ဟတသောဘော။

အဋ္ဌဝိဇောပိ အတ္ထောတိ အဋ္ဌဝိဇောပိ ပယောဇနဝိသေသော။ ပထဝီ-
သန္တာရကဇလဿ တံသန္တာရကဝါယုနာ ဝိယ ပရိဘုတ္တဿ အာဟာရဿ
ဝါယောဓာတုနာဝ အာသယေအဝဋ္ဌာနန္တိ အာဟ “ဝါယောဓာတုဝသေနော
တိဋ္ဌတိ”တိ။ အတိဟရတိတိ ယာဝ မုခါ အတိဟရတိ။ ဝီတိဟရတိတိ တတော
ယာဝ ကုတ္တိ၊ တာဝ ဟရတိ။ အတိဟရတိတိ ဝါ မုခဒ္ဓါရံ အတိက္ကာမေန္တော
ဟရတိ။ ဝီတိဟရတိတိ ကုတ္တိဂတံ ပဿတောဟရတိ။ ပရိဝတ္တေတိတိ အပရာပရံ
စာရေတိ။ ဧတ္ထ စ အာဟာရဿ ဓာရဏပရိဝတ္တနသံစုဏှနဝိသောသနာနိ
ပထဝီဓာတုသဟိတာ ဧဝ ဝါယောဓာတု ကရေတိ၊ န ကေဝလာတိ တာနိ
ပထဝီဓာတုယာပိ ကိစ္စဘာဝေန ဝုတ္တာနိ။ အလ္လတ္တန္တ အနုပါလေတိတိ ဝါယု-
အာဒိဟိ အတိသောသနံ ယထာ န ဟောတိ၊ တထာ အနုပါလေတိ အလ္လ-
ဘာဝံ။ တေဇောဓာတူတိ ဂဟဏီသင်္ခါတာ တေဇောဓာတု။ သာ ဟိ အန္တော
ပဝိဋ္ဌံ အာဟာရံ ပရိပါစေတိ။ အဉ္ဇသော ဟောတိတိ အာဟာရဿ ပဝေသ-
နာဒိနံ မဂ္ဂေါ ဟောတိ။ အာဘူဇတိတိ ပရိယေသနဇ္ဈောဟရဏဇိဏ္ဌာဇိဏ္ဌ-
တာဒိ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။ တံတံဝိဇာနနိပ္ပုဒကောယေဝ

ဟိ ပယောဂေါ “သမ္မာပယောဂေါ”တိ ဝုတ္တော။ ယေန ဟိ ပယောဂေန ပရိယေသနာဒိ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော တဗ္ဗိသယဝိဇာနနဗ္ဗိ နိပ္ပါဒေတိ နာမ တဒ-
ဝိနာဘာဝတော။ အထ ဝါ သမ္မာပယောဂံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ အနာယ အာဂမ္မ
အာဘုဇတိ သမန္တာဟရတိ။ အာဘောဂပုဗ္ဗကော ဟိ သဗ္ဗေပိ ဝိညာဏ-
ဗျာပါရေတိ တထာ ဝုတ္တံ။

ဂမနတောတိ ဘိက္ခာစာရဝသေန ဂေါစရဂါမံ ဥဒ္ဓိဿ ဂမနတော။ ပရိ-
ယေသနတောတိ ဂေါစရဂါမေ ဘိက္ခတ္ထံ အာဟိဏ္ဍနတော။ ပရိဘောဂ-
တောတိ အာဟာရဿ ပရိဘုဉ္ဇနတော။ အာသယတောတိ ပိတ္တာဒိ-
အာသယတော။ အာသယတိ ဧတ္ထ ဧကန္တံ ပဝတ္တမာနောပိ ကမ္မဗလဝဝတ္ထံတော
ဟုတွာ မရိယာဒဝသေန အညမညံ အသင်္ကရတော သယတိ တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိတိ
အာသယော၊ အာမာသယဿ ဥပရိ တိဋ္ဌနကော ပိတ္တာဒိကော။ မရိယာ-
ဒတ္ထော ဟိ အယမာကာရော။ နိဓေတိ ယထာဘုတ္တော အာဟာရော
နိစိတော ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ ဧတ္တာတိ နိဓာနံ၊ အာမာသယော။ တတော
နိဓာနတော။ အပရိပက္ကတောတိ ဂဟဏီသင်္ခါတေန ကမ္မဇတေဇေန အဝိ-
ပက္ကတော။ ပရိပက္ကတောတိ ယထာဘုတ္တဿ အာဟာရဿ ဝိပက္ကဘာဝတော။
ဖလတောတိ နိပ္ပတ္တိတော။ နိဿန္တတောတိ ဣတော စိတော စ ဝိဿန္တနတော။
သမ္ပက္ခနတောတိ သဗ္ဗသော မက္ခနတော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော
ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ ဂဟေတဗ္ဗော။

အညေဝ ရောဂါ ကဏ္ဍသူလဘဂန္တရာဒယော။ အဋ္ဌာနေတိ မနုဿာမနုဿ-
ပရိဂ္ဂဟိတေ အယုတ္တေ ဌာနေ ခေတ္တဒေဝါယတနာဒိကေ။ နိဿဋ္ဌတ္တာ နေဝ
အတ္တနော ကဿမိ အနိဿဋ္ဌိတတ္တာ ဇီရစ္ဆနိယတ္တာ စ န ပရဿ။ ဥဒက-
တုဗ္ဗတောတိ ဝေဠုနာဋိအာဒိဥဒကဘာဇနတော။ တန္တိ ဆဒ္ဓိတဥဒကံ။

အဒ္ဓါနုဇ္ဈရိယာပထာ စိရပ္ပဝတ္တိကာ ဒီဃကာလိကာ ဣရိယာပထာ။
မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခာစရဏာဒိဝသေန ပဝတ္တာ။ စုဏ္ဏိကဇ္ဈရိယာပထာ ဝိဟာရေ
အညတ္တာပိ ဣတော စိတော စ ပရိဝတ္တနာဒိဝသေန ပဝတ္တာတိ ဝဒန္တိ။
“ဂတေတိ ဂမနေ”တိ ပုဗ္ဗေ အဘိက္ခမပဋိက္ခမဂ္ဂဟဏေန ဂမနေနပိ
ပုရတော ပစ္ဆတော စ ကာယဿ အတိဟရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဣမ ဂမနမေဝ ဂဟိ-
တန္တိ ကေစိ။

ယသ္မာ မဟာသီဝတ္ထေရဝါဒေ အနန္တရေ အနန္တရေ ဣရိယာပထေ ပဝတ္တ-
ရူပါရူပဓမ္မာနံ တတ္ထ တဏှေ နိရောဓဿနဝသေန သမ္ပဇာနကာရိတာ
ဂဟိတာ၊ ဣဒဗ္ဘေတ္ထ သမ္ပဇညဝိပဿနာစာရဝသေန အာဂတံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“တယိဒံ မဟာသီဝတ္ထေရေန ဝုတ္တံ အသမ္ပောဟရရံ ဣမသ္မိံ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ
အဓိပ္ပေတ”န္တိ။ သာမညဖလေ^၁ပန သဗ္ဗမ္ဘိ စတုဗ္ဗိဒံ သမ္ပဇညံ လန္တတိ ယာဝဒေဝ
သာမညဖလဝိသေသဿနပရတ္တာ တဿာ ဒေသနာယ။ သတိသမ္ပယုတ္တဿ-
ဝါတိ ဣဒံ ယထာ သမ္ပဇညကိစ္စဿ ပဓာနတာ၊ ဧဝံ သတိကိစ္စဿာပီတိ ဒဿ-
နတ္ထံ၊ န သတိယာ သမ္ဘာဝမတ္တဒဿနတ္ထံ။ န ဟိ ကဒါစိ သတိရဟိတာ ဉာဏပ္ပ-
ဝတ္တိ အတ္ထိ။ တောနိ ပဒါနီတိ သမ္ပဇညပဒါနိ။ ဝိဘတ္တာနေဝါတိ ဝိသု ဝိဘတ္တာ-
နေဝ။ ဣမိနာပိ သမ္ပဇညဿ ဝိယ သတိယာပိ ပဓာနတံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။

အပရော နယော— ဧကော ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော အညံ စိန္တန္တော အညံ
ဝိတက္ကန္တော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ
ဧကောတိဋ္ဌန္တော နိဿိဒန္တော သယန္တော အညံ စိန္တန္တော အညံ ဝိတက္ကန္တော
သယတိ၊ ဧကော ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ သယတိ၊ ဧတ္တကေန ပန န ပါကဋ္ဌံ
ဟောတီတိ စက်မနေန ဒီပေန္တိ။ ယော ဟိ ဘိက္ခု စက်မနံ ဩတရိတွာ စက်မန-
ကောဋိယံ ဌိတော ပရိဂ္ဂဏှာတိ “ပါစိနစက်မနကောဋိယံ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ
ပစ္ဆိမစက်မနကောဋိ” အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္ဆိမစက်မနကောဋိယံ
ပဝတ္တာပိ ပါစိနစက်မနကောဋိ” အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ စက်မနမဇ္ဈေ ပဝတ္တာ
ဥဘော ကောဋိယော အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ စက်မေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ
ဌာနံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ ဌာနေ ပဝတ္တာ နိသဇ္ဇံ၊ နိသဇ္ဇာယ ပဝတ္တာ
သယနံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ၊ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ပရိဂ္ဂဏှန္တောယေဝစိတ္တံ
ဘဝံ ဩတာရေတိ၊ ဥဋ္ဌဟန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာဝ ဥဋ္ဌဟတိ၊ အယံ ဘိက္ခု
ဂတာဒီသု သမ္ပဇာနကာရိ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝမ္ဘိ သုတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဘူတံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ယာဝ သက္ကောတိ၊ တာဝ စက်မိတွာ ဌတွာ
နိဿိဒိတွာ သယမာနော ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သယတိ “ကာယော အစေတနော၊
မဇ္ဈော အစေတနော၊ ကာယော န ဇာနာတိ ‘အဟံ မဇ္ဈေ သယိတော’တိ၊
မဇ္ဈော န ဇာနာတိ ‘မယိ ကာယော သယိတော’တိ၊ အစေတနော ကာယော
အစေတနေ မဇ္ဈေ သယိတော”တိ၊ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏှန္တောယေဝစိတ္တံ ဘဝံ ဩတာ-
ရေတိ၊ ပဗုဇ္ဈန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာဝ ပဗုဇ္ဈတိ၊ အယံ သုတ္တေ သမ္ပဇာန-
ကာရိ နာမ ဟောတီတိ။

ကာယာဒိကိရိယာနိဗ္ဗတ္တနေန တဗ္ဗယတ္တာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာ စ ဇဝနံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ ဆဒ္ဒါရပ္ပဝတ္တံ ကိရိယာမယပဝတ္တံ နာမ၊ တသ္မိံ သတိ ဇာဂရိတံ နာမ ဟောတီတိ ပရိဂ္ဂဟန္တော ဇာဂရိတေ သဗ္ဗဇာနကာရီ နာမ။ အပိစ ရတ္တိန္ဒြိယံ ဆ ကောဠာသေ ကတွာ ပဉ္စ ကောဠာသေ ဇဂ္ဂန္တောပိ ဇာဂရိတေ သဗ္ဗဇာနကာရီ နာမ ဟောတိ။ ဝိမုတ္တာယတနသီသေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တောပိ ဗာတ္ထိံ သတိရစ္ဆာနကထံ ပဟာယ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတံ သပ္ပာယ်ကထံ ကထေန္တောပိ ဘာသိတေ သဗ္ဗဇာနကာရီ နာမ။ အဋ္ဌတိံ သာယ အာရမ္မဏေသု စိတ္တရူပိယံ မနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တောပိ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နောပိ တုဏှိဘာဝေ သဗ္ဗဇာနကာရီ နာမ။ ဒုတိယံ ဟိ ဈာနံ ဝစီသင်္ခါရဝိရဟတော ဝိသေသတော တုဏှိဘာဝေါ နာမ။ ရူပဓမ္မဿေဝ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသာ အဘိက္ကမာဒယောတိ ဝုတ္တံ “ရူပက္ခန္ဓဿေဝ သမုဒယော စ ဝယော စ နိဟရိတဗ္ဗော”တိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ ပဋိကူလမနသိကာရဝသေနာတိ ဇိဂုစ္ဆနိယတာယ ပဋိကူလမေဝ ပဋိကူလံ၊ ယော ပဋိကူလသဘာဝေါ ပဋိကူလာကာရော၊ တဿ မနသိကာရဏဝသေန။ အန္တရေနပိ ဟိ ဘာဝဝါစိနံ သဒ္ဓိ ဘာဝတ္ထော ဝိညာယတိ ယထာ “ပဋိဿ သုက္က”န္တိ။ ယသ္မာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တတ္ထ တံသံဝဏ္ဏနာယဉ္စ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝတ္ထာဒိဟိ ပသိဗ္ဗကာကာရေန ဗန္ဓိတွာ ကတံ အာဝဋ္ဋနံ ပုတောဋ္ဌိ။ ဝိဘူတာကာရောတိ ပဏ္ဏတ္တိံ သမတိက္ကမိတွာ အသုဘဘာဝဿ ဥပဋ္ဌိတာကာရော။ ဣတိ သဒ္ဓဿ အာကာရတ္ထတံ ဒေသေန္တော “ဝေ”န္တိ ဝတွာ တံ ကာရဏံ သရူပတော ဒေသေန္တော “ကေသာဒိပရိဂ္ဂဟဏေနာ”တိ အာဟံ။

ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဓာတုမနသိကာရဝသေနာတိ ပထဝီဓာတုအာဒိကာ စတဿေဝ ဓာတုယော အာရဗ္ဘ ပဝတ္တဘာဝနာမနသိကာရဝသေန၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေနာတိ အတ္ထော။ ဓာတုမနသိကာရော ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနန္တိ ဟိ အတ္ထတော ဧကံ။ ဂေါသာတကောတိ ဇိဝိကတ္ထာယ ဂန္ဓံ သာတကော။

၁-ဒီ-ဒီ ၂-၃၀၇-ဒီဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၄၁-ဒီဌေ။

၃-ဝိသုဒ္ဓိ-ဒီ ၁-၃၀၅-ဒီဌေ။

အန္တေဝါသီကောတိ ကမ္မကရဏဝသေန တဿ သမိပဝါသီ။ ဌိတ-သဒ္ဓေါ “ဌိတော ဝါ”တိအာဒိသု ဌာနသင်္ခါတဇ္ဈရိယာပထသမင်္ဂိတာယ၊ ဌာ-သဒ္ဓဿ ဝါ ဂတိဝိနိဝတ္တိအတ္တတာယ အညတ္ထ ဌပေတွာ ဂမနံ သေသဇ္ဈရိယာပထသမင်္ဂိ-
တာယ ဗောဓကော၊ ဣဓ ပန ယထာ တထာ ရူပကာယဿ ပဝတ္တိအာကာရ-
ဗောဓကော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “စတုန္တံ ဇ္ဈရိယာပထာနံ ယေန ကေနစိ
အာကာရေန ဌိတတ္တာ ယထာဌိတ”န္တိ။ တတ္ထ အာကာရေနာတိ ဌာနာဒိနာ
ရူပကာယဿ ပဝတ္တိအာကာရေန။ ဌာနာဒယော ဟိ ဇ္ဈရိယာပထသင်္ခါတာယ
ကာယိကကိရိယာယ ပထော ပဝတ္တိမဂ္ဂေါတိ “ဇ္ဈရိယာပထော”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။
ယထာဌိတန္တိ ယထာပဝတ္တံ။ ယထာဝုတ္တဌာနမေဝေတ္ထ “ဇဏိဓာန”န္တိ အဓိပ္ပေ-
တန္တိ အာဟ “ယထာဌိတတ္တာ စ ယထာပဏိဟိတ”န္တိ။ ဌိတန္တိ ဝါ ကာယဿ
ဌာနသင်္ခါတဇ္ဈရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ။ ပဏိဟိတန္တိ တဒညဇ္ဈရိယာ-
ပထသမာယောဂပရိဒီပနံ။ ဌိတန္တိ ဝါ ကာယသင်္ခါတာနံ ရူပဓမ္မာနံ တသ္မိံ
တသ္မိံ ခဏေ သင်္ကစ္ဆဝသေန အဝဋ္ဌာနပရိဒီပနံ။ ပဏိဟိတန္တိ ပစ္စယင်္ကစ္ဆဝသေန
တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ပကာရတော နိဟိတံ ပဏိဟိတန္တိ ဝေဓမ္မတ္ထ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စဝေက္ခတိတိ ပတိ ပတိ အဝေက္ခတိ၊ ဉာဏစက္ခနာ
ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဝိသု ဝိသု ပဿတိ။

ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဘာဝတ္ထဝိဘာဝနဝသေန ဒဿေတုံ “ယထာ
ဂေါဃာတကဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပေါသေန္တဿာတိ မံသုပစယ-
ပရိဗြူဟနာယ ကုဏ္ဍကဘတ္တကပ္ပါသဌိအာဒိဟိ သံဝဓေန္တဿ။ ဝမိတံ မတန္တိ
ဟိ သိတံ ဟုတွာ မတံ။ မတန္တိ စ မတမတ္တံ။ တေနောဟ “တာဝဒေဝါ”တိ။
ဂါဝိတိ သညာ န အန္တရဓာယတိ ယာနိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ယထာသန္တိဝိဋ္ဌာနိ
ဥပါဒါယ ဂါဝိသမညာ မတမတ္တာယပိ ဂါဝိယာ၊ တေသံ တံသန္တိဝေသဿ
အဝိနဋ္ဌတ္တာ။ ဝိလိယန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ ဝိဘုဇ္ဇန္တိတိ ဗီလာ ဘာဂါ ဝ-ကာရဿ ဗ-ကာရံ၊
ဣ-ကာရဿ ဤ-ကာရံ ကတွာ။ ဗီလသောတိ ဗီလံ ဗီလံ ကတွာ။ ဝိဘဇိ-
တွာတိ အဋ္ဌိသံဃာဋ္ဌတော မံသံ ဝိဝေစေတွာ၊ တတော ဝါ ဝိဝေစိတမံသံ
ဘာဂသော ကတွာ။ တေနောဟ “မံသသညာ ပဝတ္တတိ”တိ။ ပဗ္ဗဇိတဿပိ
အပရိဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ။ ဃနဝိနိဇ္ဈောဂန္တိ သန္တတိသမူဟကိစ္စဃနာနံ
ဝိနိဗ္ဗုဇနံ ဝိဝေစနံ။ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတောတိ ဃနဝိနိဇ္ဈောဂကရဏေန
ဓာတုံ ဓာတုံ ပထဝီအာဒိဓာတုံ ဝိသု ဝိသု ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ အတ္တ-
သညာတိ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိဝသေန ပဝတ္တာ သညာတိ ဝဒန္တိ၊ ဝေါဟာရဝသေန

ပဝတ္တသတ္တသညာယပိ တဒါ အန္တရဓာနံ ယုတ္တမေဝ ယာထာဝတော သနဝိနိဗ္ဗောဂဿ သမ္မာဒနတော။ ဧဝံ ဟိ သတိ ယထာဝုတ္တဩပဗ္ဗတ္တေန ဥပမေယျတ္ထော အညဒတ္ထု သံသန္တတိ သမေတိ။ တေနောဂါဟ “**ဓာတုစသေနော ဝိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ**”တိ။ **ဒက္ခော**တိ ဆေကော တံတံသမညာယ ကုသလော၊ ယထာဇာတေ သူနသ္မိံ နဂုဠဓုရဝိသာဏာဒိဝန္တေ အဋ္ဌိမံသာဒိအဝယဝသမုဒါယေ အဝိဘတ္တေ ဂါဝိသမညာ၊ န ဝိဘတ္တေ၊ ဝိဘတ္တေ ပန အဋ္ဌိမံသာဒိအဝယဝသမညာတိ ဇာနနကော။ **စတုမဟာပထော ဝိယ စတုဇ္ဈရိယာပထော**တိ ဂါဝိယာ ဌိတစတုမဟာပထော ဝိယ ကာယဿ ပဝတ္တိမဂ္ဂဘူတော စတုဗ္ဗိဓော ဇ္ဈရိယာပထော။ ယသ္မာ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ** ဝိတ္တာရိတာ၊ တသ္မာ တတ္ထ တံသံဝဏ္ဏနာယဉ္စ^၂ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝသိဝထိကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ သိဝထိကာယ အပဝိဒ္ဓဥဒ္ဓုမာတကာဒိပဋိသံယုတ္တာနံ ဩဓိသော ပဝတ္တာနံ ကထာနံ တဒဘိဓေယျာနဉ္စ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိအသုဘဘာဂါနံ သိဝထိကပဗ္ဗာနီတိ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဂဟိတသမညာ။ တေနာဟ “**သိဝထိကပဗ္ဗေဟိ ဝိဘဇိတု**”န္တိ။ ဥဒ္ဓံ **ဇိဝိတပရိယာဒါနာ**တိ ဇိဝိတက္ခယတော ဥပရိ မရဏတော ပရံ။ သမုဂ္ဂတေနာတိ ဥဋ္ဌိတေန။ **ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ**တိ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဓမ္မာတတ္တာ သူနတ္တာ။ သေတရတ္တေဟိ ဝိပရိဘိန္တံ ဝိမိဿိတံ နိလံ ဝိနိလံ၊ ပုရိမဝဏ္ဏဝိပရိဏာမဘူတံ ဝါနိလံဝိနိလံ၊ ဝိနိလမေဝ ဝိနိလကန္တိ က-ကာရေန ပဒဝဓုနမာဟ အနတ္တန္တရတော ယထာ “**ဝိတကံ လောဟိတက**”န္တိ^၃။ **ဗဒ္ဓိကူလကတ္တာ**တိ ဇိဂုစ္ဆနိယတ္တာ။ ကုစ္ဆိတံ ဝိနိလံ ဝိနိလကန္တိ ကုစ္ဆနတ္ထော ဝါ အယံ က-ကာရေတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ ယထာ “**ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အတ္တဂ္ဂစ္ဆတိ**”တိ^၄။ **ပရိဘိန္တုဋ္ဌာနေ**ဟိ ကာကကင်္ကာဒိဟိ။ **ဝိဿန္တမာနံ** ပုဗ္ဗန္တိ ဝိဿဝန္တံ ပုဗ္ဗံ၊ တဟံ တဟံ ပဋ္ဌရန္တပုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ **တထာဘာဝန္တိ** ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗဘာဝံ။

သော ဘိက္ခုတိ ယော “**ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတ**”န္တိ ဝုတ္ထော၊ သော ဘိက္ခု။ **ဥပသံဟရတိ** သဒိသတံ။ **အယမ္ပိ ခေါတိ**အာဒိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၄၂-ပိဋက။	၂-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၄၂၅-ပိဋက။
၃-အဘိ ၁-၁၆၂-ပိဋက။	၄-ဋီ ၃-၁၉၆၊ အံ ၂-၂၂၁၊ ဝိ ၃-၃၂၂၊ ဓ ၁၁-၁၈၄-ပိဋက။

ဥပသံဟရဏာကာရဒဿနံ။ အာယုတိ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ ပနေတ္ထ
ဝိညာဏဂတိကမေဝ။ ဥသ္မာတိ ကမ္မဇတေဇော။ ဧဝံပူတိကသဘာဝေါတိ
ဧဝံ အတိဝိယ ပူတိကသဘာဝေါ၊ န အာယုအာဒိနံ အဝိဂမေ ဝိယ မတ္တ-
သောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံသော ဘဝိဿတိတိ ဧဝံဘာဝိတိ အာဟ “ဧဝံဥဒ္ဓါ-
မာတာဒိဘေဒေါ ဘဝိဿတိ”တိ။

လုဋ္ဌိတွာ လုဋ္ဌိတွာဟိ ဥပ္ပါဋေတွာ ဥပ္ပါဋေတွာ။ သေသာဝသေသမံသ-
လောဟိတယုတ္တန္တိ သဗ္ဗသော အခါဒိတတ္တာ တဟံ တဟံ သေသေန အပ္ပါ-
ဝသေသေန မံသလောဟိတေန ယုတ္တံ။ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကန္တိ အဝိသေသေန
ဟတ္ထဋ္ဌိကာနံ ဝိပ္ပကိဏ္ဍတာ ဇောတိတာတိ အနဝသေသတော တေသံ ဝိပ္ပ-
ကိဏ္ဍတံ ဒဿေန္တော “ဝတုသဋ္ဌိဘေဒဋ္ဌိ”တိအာဒိမာဟ။ တေရောဝသိကာနိတိ
တိရောဝသံ ဂတာနိ။ တာနိ ပန သံဝစ္ဆရံ ဝိတိဝတ္တာနိ ဟောန္တိတိ အာဟ
“အတိက္ကန္တသံဝစ္ဆရာနိ”တိ။ ပုရာဏတာယ သနဘာဝဝိဂမေန ဝိရုဏ္ဏတာ
ဣဓ ပူတိဘာဝေါတိ သော ယထာ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေန္တော “အဗ္ဘော-
ကာသေ”တိအာဒိမာဟ။ ခဇ္ဇမာနတာဒိဝသေန ဒုတိယသိဝထိကပဗ္ဗာဒိနံ
ဝဝတ္ထိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ခဇ္ဇမာနာဒိနံ ဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ”တိ။

နဝသိဝထိကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣမာနေဝ ဒွေတိ အဝဓာရဏေန အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနံ တတ္ထ နိယမေတိ
အညပဗ္ဗေသု တဒဘာဝတော။ ယတော ဟိ ဧဝ-ကာရော၊ တတော အညတ္ထ
နိယမေတိ၊ တေန ပဗ္ဗဒ္ဓယဿ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနတာပိ အပ္ပဋိသိဒ္ဓါတိ
ဒဗ္ဗဗ္ဗာ အနိစ္စာဒိဒဿနတော။ သင်္ခါရေသု အာဒိနဝိဘာဝနာနိ သံဝထိက-
ပဗ္ဗာနိတိ အာဟ “သိဝထိကာနံ အာဒိနဝါနုပဿနာဝသေန ဝုတ္တတ္တာ”တိ။
ဣဒိ သာပထပဗ္ဗာဒိနံ အနပ္ပနာဝဟတာ^၁ ပါကဋ္ဌာ ဧဝါတိ “သေသာနိ ဒွါဒသာ-
ဝိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္တတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝါတိ။

ကာယာနုပဿနာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ သုခံ ဝေဒနန္တိ ဧတ္ထ သုခယတိတိ သုခါ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ကာယဉ္စ
လဒ္ဓ သာဒေ ကရေတိတိ အတ္ထော။ သုဋ္ဌ၊ ဝါ ခါဒတိ၊ ခနတိ ဝါ ကာယိကံ

စေတသိကဉ္စ အာဗာဓန္တိ သုခါ၊ သုကရံ ဩကာသဒါနံ ဧတိဿာတိ သုခါတိ အပရေ။ ဝေဒယတိ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝတိတိ ဝေဒနာ။ ဝေဒယ-
မာနောတိ အနုဘဝမာနော။ ကာမန္တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဣရိယာပထ-
ပဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ။ သမ္ပဇာနဿ ဝေဒိယနံ သမ္ပဇာနဝေဒိယနံ။

ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ”တိ ဧတေန “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ ဣဒံ ဝေါဟာရမတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ဝတ္ထုအာရ-
မ္မဏာတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏာ။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ဟိ ဝေဒနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာန-
တာယ “ဝတ္ထု”တိ အဓိပ္ပေတံ။ အဿာတိ ဘဝေယျ။ ဓမ္မဝိနိမုတ္တဿ အညဿ ကတ္ထု
အဘာဝတော ဓမ္မဿေဝ ကတ္ထုဘာဝံ ဒဿေန္တော “ဝေဒနာဝ ဝေဒ-
ယတိ”တိ အာဟ။ နိတ္ထုနန္တောတိ ဗလဝတော ဝေဒနာဝေဂဿ နိရောဓနေ အာဒိနဝံ ဒိဿှာ တဿ အဝသရဒါနဝသေန နိတ္ထုနန္တော။ ဝီရိယသမတံ
ယောဇေတွာတိ အဓိဝါသနဝီရိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ တဿ ဟာပနဝသေန သမာဓိနာ
သမရသတာပါဒနေ ဝီရိယသမတံ ယောဇေတွာ။ သဟ ပဋိ-
သန္တိဒါဟိတိ လောကုတ္တရပဋိသန္တိဒါဟိ သဟ။ လောကိယာနမ္ပိ ဝါ သတိ ဥပ္ပတ္တိကာလေ
တတ္ထ သမတ္တတံ သန္ဓာယာဟ “သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ”တိ။ သမသီသီတိ ဝါရသမသီသီ ဟုတွာ၊
ပစ္စဝေက္ခဏဝါရဿ အနန္တရဝါရေ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ အတ္ထော။

ယထာ ဝ သုခံ၊ ဧဝံ ဒုက္ခန္တိ ယထာ “သုခံ ဝေဒယတိ”တိအာဒိနာ သမ္ပဇာနဝေဒိယနံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ဒုက္ခမ္ပိ၊ တတ္ထ ဒုက္ခယတိတိ ဒုက္ခာ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ကာယဉ္စ ဝိဇ္ဇေတိ
ဝိဗာဓတိတိ အတ္ထော။ ဒုဋ္ဌံ ဝါ ခါဒတိ၊ ခနတိ ဝါ ကာယိကံ စေတသိကဉ္စ သာတန္တိ
ဒုက္ခာ။ ဒုက္ခရံ ဩကာသဒါနံ ဧတိဿာတိ ဒုက္ခာတိ အပရေ။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အရူပပရိဂ္ဂဟံ၊
အရူပဓမ္မ-မုခေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသန္တိ အတ္ထော။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနေန ပန သမထာဘိ-
နိဝေသောပိ သင်္ဂယတိ၊ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ပန ဣဓာမိပ္ပေတောတိ ဒဿေန္တော
အာဟ “ရူပပရိဂ္ဂဟော အရူပပရိဂ္ဂဟောတိပိ ဧတဒေဝ ဝုစ္စတိ”တိ။ စတုဓာတုဝတ္ထာနံ
ကထေသီတိ ဧတ္ထာပိ “ယေဘုယျေနာ”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ တဒုဘယန္တိ
စတုဓာတုဝတ္ထာနဿ သင်္ခေပဝိတ္ထာရဒ္ဒယမာဟ။ သင်္ခေပမနသိကာရဝသေန
မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ဝိတ္ထာရမနသိကာရဝသေန ရာဟုလောဝါဒ ိစတုဝိဘင်္ဂါဒိသု ၂။

ယေဘုယျဂ္ဂဟဏေန တဒညဓမ္မဝသေနပိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနကထာယ အတ္ထိတာ ဒီပိတာတိ တံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “**တိဝိဇော ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဘိနိဝေသောတိ အနုပ္ပဝေသော၊ အာရမ္ဘောတိ အတ္ထော။ အာရမ္ဘေ ဝေဟိအယံ ဝိဘာဂေါ၊ သမ္ပသနံ ပန အနဝသေသတောဝ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝတ္တတိ။ **ပရိဂ္ဂဟိတေ ရူပကမ္မဋ္ဌာနေ**တိ ဣဒံ ရူပမုခေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အရူပမုခေန ပန ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ယေဘုယျေန သမထယာနိကဿ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ သော စ ပဌမံ ဈာနင်္ဂါနိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တတော ပရံ သေသဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ **ပဌမာဘိနိပါတော**တိ သဗ္ဗေ စေတသိကာ စိတ္တာယတ္တာ စိတ္တကိရိယဘာဝေန ဝုစ္စန္တိတိ ဖဿော စိတ္တဿ ပဌမာဘိနိပါတော ဝုတ္တော၊ ဥပ္ပန္နဖဿော ပုဂ္ဂလော၊ စိတ္တစေတသိကရာသိ ဝါ အာရမ္မဏေန ဖုဋ္ဌော ဖဿသဟဇာတာယ ဝေဒနာယ တံသမကာလ-မေဝ ဝေဒေတိ၊ ဖဿော ပန ဩဘာသဿ ဝိယ ပဒီပေါ ဝေဒနာဒီနံ ပစ္စယဝိသေသော ဟောတိတိ ပုရိမကာလော ဝိယ ဝုစ္စတိ၊ ယာ တဿ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနလက္ခဏတာ ဝုစ္စတိ။ **ဖုသန္တော**တိ အာရမ္မဏဿ ဖုသနာကာရေန။ အယံ ဟိ အရူပဓမ္မတ္တာ ဧကဒေသေန အနုလ္လိယမာနောပိ ရူပံ ဝိယ စက္ခံ၊ သဒ္ဓေါ ဝိယ စ သောတံ စိတ္တံ အာရမ္မဏဉ္စ ဖုသန္တော ဝိယ သဃ်ဇ္ဇန္တော ဝိယ စ ပဝတ္တတိ။ တထာဂေါသ “သဃ်ဇ္ဇနရသော”တိ ဝုစ္စတိ။

အာရမ္မဏံ အနုဘဝန္တိတိ ဣဿရဝတာယ ဝိသဝိတာယ သာမိဘာဝေန အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝန္တိ။ ဖဿာဒီနံ ဟိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အာရမ္မဏေ ဧကဒေသေနဝ ပဝတ္တိ ဖုသနာဒိမတ္တဘာဝတော၊ ဝေဒနာယ ပန ဣဋ္ဌာ-ကာရသမ္ဘောဂါဒိဝသေန ပဝတ္တနတော အာရမ္မဏေ နိပ္ပဒေသတော ပဝတ္တိ။ ဖုသနာဒိဘာဝေန ဟိ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ ဧကဒေသာနုဘဝနံ၊ ဝေဒယိတာ-ဘာဝေန ဂဟဏံ ယထာကာမံ သဗ္ဗာနုဘဝနံ ဧဝံသဘာဝါနေဝ တာနိ ဂဟဏာနိတိ န ဝေဒနာယ ဝိယ ဖဿာဒီနမ္ပိ ယထာသကံ ကိစ္စကရဏေန သာမိဘာဝါနုဘဝနံ စောဒေတဗ္ဗံ။ **ဝိဇောနန္တိ** ပရိစ္ဆိန္နနဝသေန ဝိသေသတော ဇာနန္တိ။ ဝိညာဏံ ဟိ မိနိတဗ္ဗဝတ္ထု နာဠိယာ မိနန္တော ပုရိသော ဝိယ အာရမ္မဏံ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဝိဘာဝေန္တံ ပဝတ္တတိ၊ န သညာ ဝိယ သဉ္ဇာနနမတ္တံ ဟုတွာ။ တထာ ဟိ အနေန ကဒါစိ လက္ခဏတ္တယဝိဘာဝနာပိ ဟောတိ။ ဣမေသံ ပန ဖဿာဒီနံ တဿ တဿ ပါကုဋဘာဝေါ ပစ္စယဝိသေသသိဒ္ဓဿ ပုဗ္ဗာ-ဘောဂဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ တဿ တဿေဝ ပါကဋ္ဌဘာဝေပိ “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျ”န္တိ၊
 “သဗ္ဗန္တ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဘိဇာန”န္တိ၊ စ ဝေမာဒိဝစနတော သဗ္ဗေ သဗ္ဗသန-
 ပဂါ ဓမ္မာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော “တတ္ထ ယဿ”တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ ဖဿပဉ္စမဏေယေဝါတိ အဝဓာရဏံ တဒန္တောဂတ္တာ တဂ္ဂဟဏေ-
 နေဝ ဂဟိတတ္တာ စတုန္တံ အရူပက္ခန္ဓာနံ။ ဖဿပဉ္စမကဂ္ဂဟဏံ ဟိ တဿ
 သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒသဘာရဏဘာဝတော၊ တတ္ထ စ ဖဿစေတနာဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗ-
 သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မသင်္ဂဟော စေတနာပဓာနတ္တာ တေသံ။ တထာ ဟိ သုတ္တန္တ-
 ဘာဇနီယေ သင်္ခါရက္ခန္ဓဝိဘဏ်? “စက္ခုသဗ္ဗဿဇာ စေတနာ”တိအာဒိနာ
 စေတနာဝ ဝိဘတ္တာ၊ ဣတရေ ပန ခန္ဓာ သရူပေနေဝ ဂဟိတာ။

ဝတ္ထု နိဿိတာတိ ဧတ္ထ ဝတ္ထု-သဒ္ဓေါ ကရဇကောယဝိသယောတိ ကထမိဒံ
 ဝိညာယတိတိ အာဟ “ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိအာဒိ။ ကတ္ထ ပန ဝုတ္တံ? သာမည-
 ဖလေ။ သောတိ ကရဇကောယော။ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိနိမုတ္တံ နာမရူပံ နတ္ထိတိ ဣဒံ
 အဓိကာရဝသေန ဝုတ္တံ။ အညထာ ဟိ ခန္ဓဝိနိမုတ္တမ္ပိ နာမံ အတ္ထေဝါတိ။
 အဝိဇ္ဇာဒိဟေတုကာတိ အဝိဇ္ဇာတဏှုပါဒါနာဒိဟေတုကာ။ ဝိပဿနာ-
 ပရိပါဒိယာ ။ ပ။ ဝိစရတိတိ ဣမိနာ ဗလဝဝိပဿနံ ဝတ္တာ ပုန တဿ
 ဥဿုက္ကာပနံ ဝိသေသာဓိဂမနဉ္စ ဒဿေန္တော “သော”တိအာဒိမာဟ။

ဣဓာတိ ဣမိဿံ ဒုတိယသတိပဋ္ဌာနဒေသနာယံ၊ တဿာ ပန ဝေဒနာ-
 နုပဿနာဝသေန ကထေတဗ္ဗတ္တာ အဂေါ ဝေဒနာဝသေန ကထေသိ။ ယထာ-
 ဝုတ္တေသု စ တီသု ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသေသု ဝေဒနာဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနာ-
 ဘိနိဝေသော သုကရော ဝေဒနာနံ ဝိဘူတဘာဝတောတိ ဒဿေတုံ “ဖဿ-
 ဝသေန ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ န ပါကဋ္ဌံ ဟောတိတိ ဣဒံ တာဒိသေ ပုဂ္ဂလေ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယေသံ အာဒိတော ဝေဒနာဝ ဝိဘူတတရာ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌာတိ။
 ဧဝံ ဟိ ယံ ဝုတ္တံ “ဖဿော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဝိညာဏံ ပါကဋ္ဌံ
 ဟောတိ”တိ၊ တံ အဝိရောမိတံ ဟောတိ။ ဝေဒနာနံ ဥပ္ပတ္တိပါကဋ္ဌတာယာတိ
 စ ဣဒံ သုခဒုက္ခဝေဒနာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တာသံ ဟိ ပဝတ္တိ ဩဋ္ဌာရိကာ၊
 န ဣတရာယ။ တဒုဘယဂ္ဂဟဏမုခေန ဝါ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ ဣတရာယပိ
 ပဝတ္တိ ဝိညူနံ ပါကဋ္ဌာ ဧဝါတိ “ဝေဒနာန”န္တိ အဝိသေသဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယဒါ
 သုခံ ဥပ္ပန္နတိတိအာဒိ သုခဝေဒနာယ ပါကဋ္ဌဘာဝဝိဘာဝနံ။

နေဝ တသ္မိံ သမယေ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိတိ တသ္မိံ သုခဝေဒနာ-
 သမင်္ဂိသမယေ နေဝ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ အနုပ္ပန္နတ္တာ စ

၁-သံ ၂-၂၅၈၊ ၃-၉-၆-ပိဋကေ၊ ၂-သံ ၂-၂၅၀-ပိဋကေ၊ ၃-အဘိ ၂-၃၇-ပိဋကေ၊

ယထာတ္တမံ အဘိတာနာဂတာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာယ ပန အသမ္ဘဝေါ ဝုတ္တောယေဝ။
 သင်္ကစ္ဆက္ခမတ္တာဝဋ္ဌာနတော အနိစ္စာ။ သမေစ္စသမ္ဘုယျ ပစ္စယေဟိ ကတတ္တာ
 သင်္ခတာ။ ဝတ္တာရမ္ပဏာဒိပစ္စယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ခယဝယ-
 ပလုဇနနိရုဇ္ဈနပကတိတာယ ခယဓမ္မာ။ ပ။ နိရောဓဓမ္မာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကိလေသေဟိ အာမသိတဗ္ဗတော အာမိသံ နာမ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊
 အာရမ္ပဏကရဏဝသေန သဟ အာမိသေဟိတိ သာမိသာ။ တေနာဟ
 “ပဉ္စကာမဂုဏာမိသနိဿိတာ”တိ။ ဣတော ပရန္တိ “အတ္ထိ ဝေဒနာ”တိ
 ဝေမာဒိပါဠိ သန္ဓာယာဟ “ကာယာနုပဿနာယံ ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။

ဝေဒနာနုပဿနာဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိတ္တာနုပဿနာဝတ္ထနာ

၁၁၄။ သမ္ပယောဂဝသေနံ ပဝတ္ထမာနေန သဟ ရာဂေနာတိ သရာဂံ။
 တေနာဟ “လောဘသဟဂတ”န္တိ။ ဝိတရာဂန္တိ ဧတ္ထ ကာမံ သရာဂပဒပဋိ-
 ယောဂိနာ ဝိတရာဂဝသေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သမ္ပသနစာရဿ ပန ဣဓာမိပ္ပေ-
 တတ္တာ တေဘူမကဿေဝ ဂဟဏန္တိ “လောကီယကုသလာဗျာကတ”န္တိ
 ဝတ္တာ “ဣဒံ ပနာ”တိအာဒိနာ တမေဝ အဓိပ္ပါယ် ဝိဝရတိ။ သေသာနိ
 ဒွေ ဒေါသမူလာနိ၊ ဒွေ မောဟမူလာနိတိ စတ္တာရိ အကုသလဝိတ္တာနိ။
 တေသံ ဟိ ရာဂေန သမ္ပယောဂါဘာဝတော နတ္ထေဝ သရာဂတာ၊
 တန္တိမိတ္တကတာယ ပန သိယာ တံသဟိတတာလေသောတိ နတ္ထေဝ ဝိတ-
 ရာဂတာဝိတိ ဒုကရိနိမုတ္တတာ ဧဝေတ္ထ လဗ္ဘတိတိ အာဟ “နေဝ ပုရိမ-
 ပဒံ၊ န ပန္နိမပဒံ ဘဇန္တိ”တိ။ ယဒိ ဧဝံ ပဒေသိကံ ပဇာနနံ အာပဇ္ဇတိတိ?
 နာပဇ္ဇတိ ဒုကန္တရပရိယာပန္နတ္တာ တေသံ။ အကုသလမူလေသု သဟ
 မောဟေနဝ ဝတ္တတိတိ သမောဟန္တိ အာဟ “ဝိစိကိန္နာသဟဂတဉ္စေဝ
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဉ္စာ”တိ။ ယသ္မာ စေတ္ထ သဟေဝ မောဟေနာတိ သမောဟန္တိ
 ပုရိမပဒါဝဓာရဏမ္ပိ လဗ္ဘတိယေဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ယသ္မာ ပနာ”တိအာဒိ။
 ယထာ ပန အတိမူဠတာယ ပါဠိပုဂ္ဂလိကနယေန သဝိသေသံ မောဟဝန္တ-
 တာယ မောမူဟစိတ္တန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတော ဝိစိကိန္နုဒ္ဓစ္စသဟဂတဒ္ဓယံ ဝိသေ-
 သတော “သမောဟ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ န တထာ သေသာကုသလဝိတ္တာနိတိ

“ဝနန္တိယေဝါ”တိ ဂုတ္တံ။ သမ္ပယောဂဝသေန ထိနမိဒ္ဓေန အနုပတိတံ အနုဂ-
တန္တိ ထိနမိဒ္ဓါနုပတိတံ ပဉ္စဝိဓံ သသင်္ခါရိကာကုသလစိတ္တံ သင်္ကုဋ်တစိတ္တံ။ သင်္ကု-
ဋ်တစိတ္တံ နာမ အာရမ္မဏေ သင်္ကောစနဝသေန ပဝတ္တနတော။ ပစ္စယဝိသေသ-
ဝသေန ထာမဇာတေန ဥဒ္ဓစ္စေန သဟဂတံ ပဝတ္တံ သံသဋ္ဌန္တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟ-
ဂတံ။ အညုထာ သဗ္ဗမ္ပိ အကုသလစိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတမေဝါတိ။ ပသဋ္ဌစိတ္တံ
နာမ သာတိသယံ ဝိက္ခေပဝသေန ပဝတ္တနတော။

ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တတာယ ဝိပုလဖလတာယ ဒီဃသန္တာနတာယ စ
မဟန္တဘာဝံ ဂတံ၊ မဟန္တေဟိ ဝါ ဥဋ္ဌာရစ္ဆန္တာဒီဟိ ဂတံ ပဋိပန္နန္တိ မဟဂ္ဂတံ။
တံ ပန ရူပါရူပဘူမိကံ တတော မဟန္တဿ လောကေ အဘာဝတော။
တေနာဟ “ရူပါရူပါဝစရ”န္တိ။ တဿ စေတ္တ ပဋိယောဂီ ပရိတ္တမေဝါတိ
အာဟ “အမဟဂ္ဂတန္တိ ကာမာဝစရ”န္တိ။ အတ္တာနံ ဥတ္တရိတုံ သမတ္တေဟိ
သဟ ဥတ္တရေဟိတိ သဉ္ဇတ္တရံ၊ တပုဋိပက္ခေန အနုတ္တရံ၊ တဒုဘယံ ဥပါဒါယ
ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “သဉ္ဇတ္တရန္တိ ကာမာဝစရ”န္တိအာဒိ။ ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ဘန-
သမတ္တေန သမာဓိနာ သမ္ပဒေဝ အာဟိတံ သမာဟိတံ။ တေနာဟ
“ယဿာ”တိအာဒိ။ ယဿာတိ ယဿ စိတ္တဿ။ ယထာဝုတ္တေန သမာဓိနာ
န သမာဟိတန္တိ အသမာဟိတံ။ တေနာဟ “ဥဘယသမာဓိရဟိတ”န္တိ။
တဒင်္ဂဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တံ၊ ကာမာဝစရံ ကုသလံ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တံ၊
မဟဂ္ဂတန္တိ တဒုဘယံ သန္ဓာယာဟ “တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဟိ ဝိမုတ္တ”န္တိ။
ယတ္ထ တဒုဘယဝိမုတ္တိ နတ္ထိ၊ တံ ဥဘယဝိမုတ္တိရဟိတန္တိ ဂယမာနေ
လောကုတ္တရစိတ္တေဝိ သိယာ အာသင်္ကာတိ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “သမုဇ္ဈေဒ။ပ။
ဩကာသောဝ နတ္ထိ”တိ အာဟ။ ဩကာသာဘာဝေါ စ သမ္ပသနစာရဿ
အဓိပ္ပေတတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္တတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

စိတ္တာနုပဿနာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာနုပဿနာ

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ ပဟာတဗ္ဗာဒိဓမ္မဝိဘာဂဒဿနဝသေန ပဉ္စဓာ ဓမ္မာနုပဿနာ
နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ အယမတ္ထော ပါဠိတော ဧဝံ ဝိညာယတီတိ တမတ္ထံ ဥလ္လိင်္ဂေန္တော

“ပဉ္စဝိဂ္ဂေ ဓမ္မာနုပဿနံ ကထေတု” နှိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ ကဿှ နိဝရဏာဒိ-
ဝသေနေဝ နိဋ္ဌိဋ္ဌန္တိ? ဝေနေယျဇ္ဈာသယတော။ ယေသံ ဟိ ဝေနေယျာနံ
ပဟာတဗ္ဗဓမ္မေသု ပဌမံ နိဝရဏာနိ ဝိဘာဂေန ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ တေသံ ဝသေ-
နေတ္ထ ဘဂဝတာ ပဌမံ နိဝရဏေသု ဓမ္မာနုပဿနာ ကထိတာ။ တထာ
ဟိ ကာယာနုပဿနာပိ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဒေသိတာ၊ တတော ပရိညေယျေသု
ခန္ဓေသု အာယတနေသု၊ ဘာဝေတဗ္ဗေသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု၊ ပရိညေယျာဒိ-
ဝိဘာဂေသု သစ္စေသု စ ဥတ္တရာ ဒေသနာ ဒေသိတာ၊ တဿှာ စေတ္တ
သမထဘာဝနာပိ ယာဝဒေဝ ဝိပဿနတ္ထံ ဣတ္ထိတာ၊ ဝိပဿနာပဓာနာ
ဝိပဿနာဗဟုလာ စ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာတိ တဿှာ ဝိပဿနာဘိ-
နိဝေသဝိဘာဂေန ဒေသိတဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော “အဝိစာ” တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ခန္ဓာယတနဒုက္ခသစ္စဝသေန မိဿကပရိဂ္ဂဟကထနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သညာသင်္ခါ-
ရက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟန္တိတိ ဝိ-သဒ္ဓေန သကလပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟံ သမ္ပိဏ္ဏေတိ
ဣတရေသံ တဒန္တောဂဓတ္တာ။ “ကဏ္ဍသုက္ကာနံ ယုဂနဒ္ဓတာ နတ္ထိ” တိ ပဇာနန-
ကာလေ အဘာဝါ “အဘိက္ခသမုဒါစာရဝသေနာ” တိ ဝုတ္တံ။ ယထာတိ
ယေနာကာရေန။ သော ပန “ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ” တိ ဝုတ္တတ္တာ
ကာမစ္ဆန္တဿ ကာရဏာကာရောဝ၊ အတ္တတော ကာရဏမေဝါတိ အာဟ
“ယေန ကာရဏေနာ” တိ။ စ-သဒ္ဓေါ ဝက္ခမာနတ္ထသမုစ္စယတ္ထော။

တတ္ထာတိ “ယထာ စာ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တပဒေ။ သုဘန္တိတိ ကာမစ္ဆန္တောပိ။
သော ဟိ အတ္တနော ဂဟဏာကာရေန “သုဘ” နှိ ဝုစ္စတိ၊ တေနာကာရေန
ပဝတ္တနကဿ အညဿ ကာမစ္ဆန္တဿ နိမိတ္တတ္တာ “သုဘနိမိတ္တ” နှိ စ။ ဣဋ္ဌံ၊
ဣဋ္ဌာကာရေန ဝါ ဂယမာနံ ရူပါဒိ သုဘာရမ္မဏံ။ အာကမ္ဘိတဿ ဟိတ-
သုခဿ အနုပါယဘူတော မနသိကာရော အနုပါယမနသိကာရော။ တန္တိ
အယောနိသောမနသိကာရံ။ တတ္ထာတိ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ အာရမ္မဏဘူတေ စ
ဒုဝိဓေပိ သုဘနိမိတ္တေ။ အာဟာရေတိ ပစ္စယော။

အသုဘန္တိတိ အသုဘဇ္ဈာနမ္ပိ ဥတ္တရပဒလောပေန။ တံ ပန ဒသသု အဝိညာ-
ဏကာသုဘေသု၊ ကေသာဒိသု စ ပဝတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကေသာဒိသု ဟိ သညာ
အသုဘသညာတိ ဂိရိမာနန္တသုတ္တေ ဝုတ္တာတိ။ ဧတ္ထ စ စတုဗ္ဗိဓဿ အယော-
နိသောမနသိကာရဿ ယောနိသောမနသိကာရဿ စ ဂဟဏံ နိရဝသေသ-
ဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေသု ပန အသုဘေ “သုဘ” နှိ၊ “အသုဘ” နှိ စ
မနသိကာရော ဣဓာမိပ္ပေတော၊ တဒနုကူလတ္တာ ဝါ ဣတရေပီတိ။

ကောဒသသု^၁ အသုဘေသု ပဋိကူလာကာရဿ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ယထာ ဝါ တတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တထာ ပဋိပတ္တိ အသုဘနိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟော။ ဥပစာ-
ရပ္ပနာဝဟာယ အသုဘဘာဝနာယ အနုယုဉ္ဇနံ အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ။
ဘောဇနေ မတ္တညုနော ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝါဘာဝါ ဩတာရံ အလဘမာနော
ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိတိ ဝဒန္တိ။ ဘောဇနနိဿိတံ ပန အာဟာရေ ပဋိကူလ-
သညံ၊ တဗ္ဗိပရိဏာမဿ၊ တဒါဓာရဿ၊ တဿ စ ဥဒရိယဘူတဿ^၂ အသုဘ-
တာဒဿနံ၊ ကာယဿ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာဒဿနဉ္စ ယော သမ္ပဒေဝ
ဇာနာတိ၊ သော ဝိသေသတော ဘောဇနေ မတ္တညု နာမ၊ တဿ စ
ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတေဝ။ အသုဘကမ္မိကတိဿတ္ထေရော ဒန္တဋ္ဌိဒဿာဝိ။
အဘိဓမ္မပရိယာယေန^၃ သဗ္ဗောပိ လောဘော ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏန္တိ အာဟ
“အရဟတ္တမဂ္ဂေနာ”တိ။

ပဋိသမ္ဘိ ပုရိမုပ္ပန္နံ ပဋိသနိမိတ္တံ ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကပဋိသဿ ကာရဏန္တိ
ကတွာ။ မေဇ္ဇတိ ဟိတဖရဏာဝသေန သိနိယတိတိ မိတ္တော၊ တသ္မိံ မိတ္တေ
ဘဝါ၊ မိတ္တဿ ဝါ သောတိ မေတ္တာ၊ တဿာ မေတ္တာယ။

မေတ္တာယနဿ သတ္တေသု ဟိတဖရဏဿ ဥပ္ပါဒနံ ပဝတ္တနံ မေတ္တာ-
နိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟော။ ဩဓိသကအနောဓိသကဒိသာဖရဏာနန္တိ အတ္တအတိ-
ဝိယသဟာယမဇ္ဈတ္တဝေရိဝသေန ဩဓိသကတာ၊ သီမာသမ္ပေဒေ ကတေ
အနောဓိသကတာ၊ ကောဒိဒိသာဖရဏာဝသေန ဒိသာဖရဏတာ မေတ္တာယ
ဥဂ္ဂဟဏေ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဟာရရစ္ဆာဂါမာဒိဝသေန ဝါ ဩဓိသကဒိသာ-
ဖရဏံ၊ ဝိဟာရာဒိဥဒ္ဓေသရဟိတံ ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာဝသေန အနောဓိသက-
ဒိသာဖရဏန္တိ ဧဝံ ဝါ ဒွိဓာ ဥဂ္ဂဟဏံ သန္ဓာယ “ဩဓိသကအနောဓိသက-
ဒိသာဖရဏာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥဂ္ဂဟော စ ယာဝ ဥပစာရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဥဂ္ဂဟိတာယ
အာသေဝနာ ဘာဝနာ။ တတ္ထ “သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ ပါဏာ၊ ဘူတာ၊ ပုဂ္ဂလာ၊
အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ”တိ ဧတေသံ ဝသေန ပဉ္စဝိဂေါ၊ ဧကေနသ္မိံ “အဝေရာ
ဟောန္တ၊ အဗျာပဇ္ဇာ၊ အနိဿာ၊ သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တ”တိ စတုဓာ
ပဝတ္တိတော ဝိသတိဝိဓာ အနောဓိသကဖရဏာ မေတ္တာ၊ “သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော၊
ပုရိသာ၊ အရိယာ၊ အနရိယာ၊ ဒေဝါ၊ မနုဿာ၊ ဝိနိပါတိကာ”တိ သတ္တောဓိ-
ကရဏာဝသေန ပဝတ္တာ သတ္တဝိဓာ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓာ ဝါ၊ ဒသဟိ ဒိသာဟိ
ဒိသောဓိကရဏာဝသေန ပဝတ္တာ ဒသဝိဓာ စ၊ ဧကေနာယ ဝါ ဒိသာယ

၁-အံ-ဋီ ၁-ဂု-ပိဋ္ဌာဒိသုပိပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-ဥပနိဿယဘူတဿ အတိဝိယ ဇေရစ္ဆတံ (ဒီ-ဋီ ၂-၃၁၆-ပိဋ္ဌေ)
၃-အဘိ ၁-၂၃၂၊ ၂၈၄-ပိဋ္ဌေသု။

သတ္တာဒိဇ္ဈတ္တာဒိအဝေရာဒိဘေဒေန အသိတာမိကစတုသတပ္ပဘေဒါ စ ဩဓိ-
သောဗရဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

‘ယေန အယောနိသောမနသိကာရေန အရတိအာဒိကာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သော
အရတိအာဒိသု အယောနိသောမနသိကာရော၊ ဘေဒန။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ ဟိ
ဇ္ဇဒံ ဘုမ္မံ။ သေ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ ဥက္ကဏ္ဍိတာ ပန္နသေနာသနေသု
အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု စ ဥပ္ပဇ္ဇနဘာဝရိဉ္ဇနာ။ ကာယဝိနာမနာတိ
ကာယဿ ဝိရူပေနာကာရေန နာမနာ။

ကုသလဓမ္မသမ္ပုပ္ပါယာ ပဋ္ဌပနသဘာဝတာယ၊ တပ္ပုပ္ပါယာနံ ဝိသောသန-
သဘာဝတာယ စ အာရမ္ဘဓာတု အာဒိတော ပဝတ္တဝီရိယန္တိ အာဟ
“ပဌမာရမ္ဘဝီရိယ”န္တိ။ ယသ္မာ ပဌမာရမ္ဘမတ္တဿ ကောသဇ္ဇဝိဓမ္မံ ထာမ-
ဂမနဉ္စ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကောသဇ္ဇတော နိက္ခန္တတာယ တတော
ဗလဝတရ”န္တိ။ ယသ္မာ ပန အပရာပရုပ္ပတ္တိယာ လဒ္ဓါသေဝနံ ဥပရူပရိဝိသေသံ
အာဝဟန္တိ အတိဝိယ ထာမဂတဓမ္မေ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပရံ ပရံ
ဌာနံ အတ္တမနတော တတောပိ ဗလဝတရ”န္တိ။

အတိဘောဇနေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ အတိဘောဇနေန ထိနမိဒ္ဓဿ
နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ “ဧတ္တကေ ဘုတ္တေ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏံ ဟောတိ၊ ဧတ္တကေ
န ဟောတိ”တိ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏာကာရဏဂ္ဂါဟော ဟောတိတိ အတ္ထော။
ဒီဝါ သူရိယာလောကန္တိ ဒီဝါ ဂဟိတနိမိတ္တံ သူရိယာလောကံ ရတ္ထိယံ
မနသိကရောန္တဿပိတိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတင်္ဂါနံ ဝီရိယ-
နိဿိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ဓုတင်္ဂါနိဿိတသပ္ပာယကဏာယပိ”တိ။

ကုက္ကုစ္စမ္ပိ ကတာကတာနုသောစနဝသေန ပဝတ္တမာနံ စေတသော
အဝုပသမာဝဟတာယ ဥဒ္ဓစ္စေန သမာနလက္ခဏမေဝါတိ “အဝုပသမော
နာမ အဝုပသန္တာကာရော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝေတံ အတ္တတော”တိ ဝုတ္တံ။

ဗဟုဿုတဿ ဂန္ထတော အတ္တတော စ သုတ္တာဒိနိ ဝိစာရေန္တဿ အတ္တ-
ဝေဒါဒိပဋိလာဘသမ္ဘာဝတော ဝိက္ခေပေါ န ဟောတိ၊ ယထာဝိမိပဋိပတ္တိယာ
ယထာနုရူပပဋိကာရပ္ပဝတ္တိယာ စ ကတာကတာနုသောစနဉ္စ န ဟောတိတိ
“ဗဟုသစ္စေနပိ ။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ”တိ အာဟ။ ယဒဂ္ဂေန
ဗဟုသစ္စေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ၊ တဒဂ္ဂေန ပရိပုစ္ဆကတာဝိနယပက-
တညတဟိပိ တံ ပဟိယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝုဒ္ဓသေဝိတာ စ ဝုဒ္ဓသိလိတံ
အာဝဟတိတိ စေတသော ဝုပသမကရတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပဟာနကာရီ ဝုတ္တာ။

ဝုဒ္ဓတ္တံ ပန အနပေက္ခိတွာ ဝိနယဓရာ ကုက္ကုစ္စဝိနောဒကာ ကလျာဏမိတ္တာ
ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဝိက္ခေပေါ စ ဘိက္ခုနော ယေဘုယျေန ကုက္ကုစ္စဟေတုကော
ဟောတီတိ “ကပ္ပိယာကပ္ပိယပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာ”တိအာဒိနာ ဝိနယနယေ-
နေဝ ပရိပုစ္ဆကတာဒယော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ပဟိနေ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စေတိ နိဒ္ဓါရဏေ
ဘုမ္မံ။ ကုက္ကုစ္စဿ ဒေါမနဿသဟဂတတ္တာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အာယတိံ
အနုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော။

တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္တာတိ ဌာနီယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဌာနီယာ ဝိစိကိစ္ဆာ-
ဌာနီယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ ကာရဏဘူတာ ဓမ္မာ။ တိဋ္ဌတိတိ ဝါ ဌာနီယာ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ ဌာနီယာ ဧတိဿာတိ ဝိစိကိစ္ဆာဌာနီယာ၊ အတ္ထတော ဝိစိကိစ္ဆာ
ဧဝ။ သာ ဟိ ပုရိမုပ္ပန္နာ ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိစိကိစ္ဆာယ သဘာဂဟေတု-
တာယ အသာဓာရဏံ။

ကုသလာကုသလာတိ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန ကုသလာ၊ တပုဋိပက္ခတော
အကုသလာ။ ယေ အကုသလာ၊ တေ သာဝဇ္ဇာ အသေဝိတဗ္ဗာ ဟိနာ စ။
ယေ ကုသလာ၊ တေ အနဝဇ္ဇာ သေဝိတဗ္ဗာ ပဏီတာ စ။ ကုသလာပိ ဝါ
ဟိနေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ အာရဒ္ဓါ ဟိနာ၊ ပဏီတေဟိ ပဏီတာ။ ကဏှာတိ
ကာဠုကာ၊ စိတ္တဿ အပဘဿရဘာဝကရဏာ။ သုက္ကာတိ ဩဒါတာ၊ စိတ္တဿ
ပဘဿရဘာဝကရဏာ။ ကဏှာဘိဇာတိဟေတုတော ဝါ ကဏှာ၊ သုက္ကာဘိ-
ဇာတိဟေတုတော သုက္ကာ။ တေ ဧဝ သပ္ပဋိဘာဝါ။ ကဏှာ ဟိ ဥဇုဝိပစ္စနိ-
ကတာယ သုက္ကေဟိ သပ္ပဋိဘာဝါ၊ တထာ သုက္ကာပိ ဣတရေဟိ။ အထ ဝါ
ကဏှသုက္ကာ စ သပ္ပဋိဘာဝါ စ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဝါ။ သုခါ ဟိ ဝေဒနာ
ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သပ္ပဋိဘာဝါ၊ ဒုက္ခာ စ ဝေဒနာ သုခါယ ဝေဒနာယ
သပ္ပဋိဘာဝါတိ။

ကာမံ ဗာဟုသစ္စပရိပုစ္ဆကတာဟိ အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ၊
တထာပိ ရတနတ္တယဝိစိကိစ္ဆာမူလိကာ သေသဝိစိကိစ္ဆာတိ ကတွာ အာဟ
“တိဏိ ရတနာနိ အာရဗ္ဘာ”တိ။ ရတနတ္တယဂုဏာဝဓောဓေ ဟိ “သတ္ထရိ
ကင်္ခတိ”တိ၊ အာဒိဝိစိကိစ္ဆာယ အသမ္ဘဝေါတိ။ ဝိနယေ ပကတညူတာ
“သိက္ခာယ ကင်္ခတိ”တိ၊ ဝုတ္တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ကရေတီတိ အာဟ
“ဝိနယေ ဝိက္ခဝသီဘာဝဿဝိ”တိ။ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါသင်္ခါတအဓိမောက္ခ-
ဗဟုလဿာတိ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုနော အနုပဝိသနသဒ္ဓါသင်္ခါတအဓိမောက္ခေန

၁-ရတနတ္တယဂုဏာဝဓောဓေ သတိ (သံ-ဦ ၂-၄၄၃-ပိဋေ)

၂-အဘိ ၁-၂၀၀-၂၂၅၊ ၂၃၃၊ ၂၄၅၊ ၂၅၀၊ ၂၅၁၊ အဘိ ၂-၃၇၉-ပိဋေသု။

အဓိမုစ္စနဗဟုလဿ။ အဓိမုစ္စနန္တ အဓိမောက္ခုပ္ပါဒနမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဒ္ဓါယ ဝါ နိန္ဒပေါဏတာ အဓိမုတ္တိ အဓိမောက္ခော။

သုဘနိမိတ္တအသုဘနိမိတ္တာဒိသုဘ “သုဘနိမိတ္တာဒိသု အသုဘနိမိတ္တာဒိသု”တိ အာဒိ-သဒ္ဓေါ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပဌမေန အာဒိ-သဒ္ဓေန ပဋိသနိမိတ္တာဒိနံ သင်္ဂဟော၊ ဒုတိယေန မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိအာဒိနံ။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခန္တပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ ဥပါဒါနေဟိ အာရမ္မဏကရဏာဒိဝသေန ဥပါဒါတဗ္ဗာ ဝါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဣတိ ဣပ္ပန္နိ ဣတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဣဒံ-သဒ္ဓေန သမာနတ္ထောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ဣဒံ ဣပ္ပ”န္တိ။ တယိဒံ သရူပတော အနဝသေသပရိယာဒါနံ ဟောတိတိ အာဟ “ဣတ္ထကံ ဣပ္ပံ၊ န ဣတော ပရံ ဣပ္ပံ အတ္ထိ”တိ။ ဣတိတိ ဝါ ပကာရတ္ထေ နိပါတော၊ တသ္မာ “ဣတိ ဣပ္ပ”န္တိ ဣမိနာ ဘူတုပါဒါဒိဝသေန ယတ္ထကော ဣပ္ပဿ ဘေဒေါ၊ တေန သဒ္ဓိံ ဣပ္ပံ အနဝသေသတော ပရိယာဒိယိတွာ ဒဿတိ။ သဘာဝတောတိ ရူပနသဘာဝတော စက္ခာဒိဝဏ္ဏာဒိသဘာဝတော စ။ ဝေဒနာဒိသုတိ ဣတ္ထ “အယံ ဝေဒနာ၊ ဣတ္ထကော ဝေဒနာ၊ န ဣတော ပရံ ဝေဒနာ အတ္ထိတိ သဘာဝတော ဝေဒနံ ပဇာနာတိ”တိအာဒိနာ၊ သဘာဝတောတိ စ အနုဘဝနသဘာဝတော သာတာဒိသဘာဝတော စာတိ ဝေမာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ခန္တပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာယတနပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသုတိ “ဆသု အဇ္ဈတ္တိကေသု ဆသု ဗာဟိရေသု”တိ “ဆသု”တိ ပဒံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ ပနေတာနိ ဥဘယာနိ ဆဋ္ဌေဝ ဝုတ္တာနိ? ဆဝိညာဏကာယုပ္ပတ္တိဒ္ဓါရာရမ္မဏဝတ္ထာနတော။

စက္ခုဝိညာဏဝိတိယာ ပရိယာပန္နဿ ဟိ ဝိညာဏကာယဿ စက္ခာယတန-
 မေဝ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရံ၊ ရူပါယတနမေဝ စ အာရမ္မဏံ၊ တထာ ဣတရာနိ ဣတရေသံ၊
 ဆဋ္ဌဿ ပန ဘဝဂ်မနသင်္ခါတော မနာယတနေကဒေသော ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရံ၊
 အသာဓာရဏန္တ ဓမ္မာယတနံ အာရမ္မဏံ။ စက္ခုတိတိ စက္ခု၊ ရူပံ အဿာဒေတိ
 ဝိဘာဝေတိ စာတိ အတ္ထော။ သုဏာတိတိ သောတံ။ ဃာယတိတိ ဃာနံ။
 ဇီဝိတနိမိတ္တတာယ ရသော ဇီဝိတံ၊ တံ ဇီဝိတမဂ္ဂါယတိတိ ဇိဂ္ဂါ။ ကုစ္ဆိတာနံ
 သာသဝဓမ္မာနံ အာယော ဥပ္ပတ္တိဒေသောတိ ကာယော။ မုနာတိ အာရမ္မဏံ
 ဝိဇာနာတိတိ မဇော။ ရူပယတိ ဝဏ္ဏဝိကာရံ အာပဇ္ဇမာနံ ဟဒယဂ်တဘာဝံ
 ပကာသေတိတိ ရူပံ။ သပ္ပတိ အတ္တနောပစ္စယေဟိ ဟရိယတိ သောတဝိညေယျ-
 ဘာဝံ ဂမိယတိတိ သဒ္ဓေါ။ ဂန္ဓယတိ အတ္တနော ဝတ္ထု သူစေတိတိ ဂန္ဓော။
 ရသန္တိ တံ သတ္တာ အဿာဒေန္တိတိ ရသော။ ဖုသိယတိတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ။ အတ္တနော
 လက္ခဏံ ဓာရေန္တိတိ ဓမ္မာ။ သဗ္ဗာနိ ပန အာယာနံ တနနာဒိအတ္ထေန အာယ-
 တနာနိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရောပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ တံသံဝဏ္ဏနာယ၊
 စ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

စက္ခုဉ္စ ပဇာနာတိတိ ဧတ္ထ စက္ခု နာမ ပသာဒစက္ခု၊ န သသမ္ဘာရစက္ခု၊
 နာပိ ဗိဗ္ဗစက္ခုအာဒိကန္တိ အာဟ “စက္ခုပသာဒ”န္တိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 “ယံ စက္ခု စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပသာဒေါ”တိ^၂။ စ-
 သဒ္ဓေါ ဝက္ခမာနတ္ထသမုစ္စယတ္ထော။ ယာထာဝသရသလက္ခဏဝသေနာတိ
 အဝိပရိတဿ အတ္တနော ရသဿ စေဝ လက္ခဏဿ စ ဝသေန၊ ရူပေသု
 အာဝိဉ္ဇနကိစ္စဿ စေဝ ရူပါဘိဃာတာရဟဘူတပသာဒလက္ခဏဿ စ
 ဝသေနာတိ အတ္ထော။ “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစာ”တိအာဒိသု^၃ သမုဒိတာနိယေဝ
 ရူပါယတနာနိ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိဟေတု၊ န ဝိသု ဝိသုန္တိ ဣမဿ အတ္ထဿ
 ဒဿနတ္ထံ “ရူပေစာ”တိ ပုထုဝစနဂ္ဂဟဏံ၊ တာယ ဧဝ စ ဒေသနာဂတိယာ
 ကာမံ ဣဓာပိ “ရူပေ စ ပဇာနာတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ ရူပဘာဝသာမညေန ပန သဗ္ဗံ
 ကေဇ္ဈိဂဟေတွာ “မဟိဒ္ဓါစတုသပုဋ္ဌာနိကရူပဉ္စာ”တိ ကေဝစနဝသေန အတ္ထော
 ဝုတ္ထော။ သရသလက္ခဏဝသေနာတိ စက္ခုဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝကိစ္စဿ
 စေဝ စက္ခုပဋိဟနနလက္ခဏဿ စ ဝသေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဥဘယံ ပဋိစ္စာတိ စက္ခု ဥပနိဿယပစ္စယဝသေန ပစ္စယဘူတံ၊ ရူပေ အာရမ္မ-
 ဏာဓိပတိအာရမ္မဏုပနိဿယဝသေန ပစ္စယဘူတေ စ ပဋိစ္စ။ ကာမဉ္စာယံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၁၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ-၃ ၂-၁၇၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-မ ၁-၁၅၈၊ ၃၂၆၊ မ ၃-၃၂၈၊ ၃၃၂၊ ၃၃၃၊ သံ ၁-၃၀၀၊ ၃၀၂၊ သံ ၂-၂၆၀၊ အဘိ ၄-၂၄၈၊ ၂၄၉-ပိဋ္ဌေသု။

သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာ၊ နိပ္ပရိယာယကထာ နာမ အဘိဓမ္မသန္နိဿိတာ ဝေါတိ
 အဘိဓမ္မနယေနော သံယောဇနာနိ ဒဿေန္တော “**ကာမရာဂ။ပ။ အဝိဇ္ဇာ-
 သညောဇန**”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ကာမေသု ရာဂေါ၊ ကာမော စ သော ရာဂေါ
 စာတိ **ကာမရာဂေါ**၊ သော ဧဝ ဗန္ဓနဋ္ဌေန **သံယောဇနံ**။ အယံ ဟိ ယဿ
 သံဝိဇ္ဇတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ ဝဋ္ဋသ္မိံ သံယောဇတေ ဗန္ဓတိ၊ ဣတိ ဒုက္ခေန သတ္တံ၊ ဘဝါဒိကေ
 ဝါ ဘဝန္တရာဒီဟိ၊ ကမ္မုနာ ဝါ ဝိပါကံ သံယောဇတေ ဗန္ဓတိတိ **သံယောဇနံ**။
 ဧဝံ ပဋိသသံယောဇနာဒီနမ္ပိ ယထာရဟံ အတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗော။ သရသလက္ခဏ-
 ဝသေနာတိ ဧတ္ထ ပန သတ္တဿ ဝဋ္ဋတော အနိဿဇ္ဇနသင်္ခါတဿ အတ္တနော
 ကိစ္စဿ စေဝ ယထာဝုတ္တဗန္ဓနသင်္ခါတဿ လက္ခဏဿ စ ဝသေနာတိ
 ယောဇတေဗ္ဗံ။

ဘဝဿာဒိဋ္ဌိဿာဒနိဝတ္တနတ္ထံ **ကာမဿာဒဂ္ဂဟဏံ**။ **အဿာဒယတော**တိ
 အဘိရမန္တဿ။ **အဘိနန္ဒတော**တိ သပ္ပိတိကတဏှာဝသေန နန္ဒန္တဿ။
 ပဒဒ္ဒယေနပိ ဗလဝတော ကာမရာဂဿ ပစ္စယဘူတာ ကာမရာ-
 ဂပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **ဧတံ အာရပ္ပဏန္တိ** ဧတံ ဧဝံ-
 သုဒုမံ ဧဝံဒုဗ္ဗိဘာဂံ အာရမ္မဏံ။ နိစ္စံ ရဝန္တိ ဧတံ နိဒဿနမတ္ထံ၊ “ဥစ္စိဋ္ဌိဿတိ
 ဝိနဿိဿတိတိ ဂဏှတော”တိ ဧဝမာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဣတ္ထိတဗ္ဗော။ **ဘဝံ**
ပတ္တေန္တဿာတိ “ဤဒိသေ သမ္ပတ္တိဘဝေ ယသ္မာ အမှာကံ ဣဒံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ
 သုလဘံ ဇာတံ၊ တသ္မာ အာယတိမ္ပိ သမ္ပတ္တိဘဝေါ ဘဝေယျာ”တိ ဘဝံ
 နိကာမေန္တဿ။ ဧဝရူပံ သက္ကာ လဒ္ဓန္တိ ယောဇနာ။ **ဥသုယတော**တိ ဥသုယံ
 ဣဿံ ဥပ္ပါဒယတော။ **အညဿ မစ္ဆရာယတော**တိ အညေန အသာဓာရဏ-
 ဘာဝကရဏေန မစ္ဆရိယံ ကရောတော။ **သဗ္ဗေဟေဝ** ယထာဝုတ္တေဟိ နဝဟိ
 သံယောဇနေဟိ။

တဉ္စ ကာရဏန္တိ သုဘနိမိတ္တပဋိသနိမိတ္တာဒိဝိဘာဝံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိရူပါရမ္မ-
 ဏဉ္စေဝ တဇ္ဇာယောနိသောမနသိကာရဉ္စာတိ တဿ တဿ သံယောဇနဿ
 ကာရဏံ။ အဝိက္ခမ္ဘိတအသမူဟတဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နတံ သန္ဓာယ “**အပ္ပဟိနဋ္ဌေန**
ဥပ္ပန္နဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နတာ သမုဒါစာရဂ္ဂဟဏေနော ဂဟိတာ။
ယေန ကာရဏေနာတိ ယေန ဝိပဿနာသမထဘာဝနာသင်္ခါတေန ကာရ-
 ဏေန။ တံ ဟိ တဿ တဒဂ်ဝသေန စေဝ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ ပဟာန-
 ကာရဏံ။ ဣဿာမစ္ဆရိယာနံ အပါယဂမနိယတာယ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈတာ ဝုတ္တာ။
 ယဒိ ဧဝံ “တိဏှံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ”တိ

သုတ္တပဒံ ကထန္တိ? တံ သုတ္တန္တပရိယာယေန ဝုတ္တံ။ ယထာနုလောမသာသနံ
 ဟိ သုတ္တန္တဒေသနာ၊ အယံ ပန အဘိဓမ္မနယေန သံဝဏ္ဏနာတိ နာယံ ဒေါသော။
 ဩဋ္ဌာရိကဿာတိ ထူလဿ၊ ယတော အဘိဏ္ဍာသမုပ္ပတ္တိပရိယုဋ္ဌာနတိဗ္ဗတာဝ
 ဟောတိ။ အဏုသဟဂတဿာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရဩဋ္ဌာရိကာဘာဝေန အဏုဘာဝံ
 သုခုမဘာဝံ ဂတဿ။ ဥဒ္ဓစ္စသံယောဇနဿပေတ္တ အနုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တောယေဝ
 ယထာဝုတ္တသံယောဇနေဟိ အဝိနာဘာဝတော။ သောတာပီနံ သဘာဝသရသ-
 လက္ခဏဝသေန ပဇာနနာ၊ တပ္ပစ္စယာနံ သံယောဇနာနံ ဥပ္ပါဒါဒိပဇာနနာ
 စ ဝုတ္တနယေနောဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော “ဧသေဝ နယော”တိ အတိ-
 ဒိသတိ။

အတ္တနော ဝါ ဓမ္မေသုတိ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တိကာယတနဓမ္မေသု၊ အတ္တနော
 ဥဘယဓမ္မေသု ဝါ။ ဣမသ္မိံ ပုဂ္ဂေ အဇ္ဈတ္တိကာယတနပရိဂ္ဂဟဏေနာတိ
 အဇ္ဈတ္တိကာယတနပရိဂ္ဂဏှနမုခေနာတိ အတ္တော၊ ဧဝံ အနဝသေသတော
 သပရသန္တာနေသု အာယတနာနံ ပရိဂ္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ပရဿ ဝါ
 ဓမ္မေသုတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ရူပါယတနဿာတိ အဓေကောဒသ-
 ပဘေဒရူပသဘာဝဿ အာယတနဿ။ ရူပက္ခန္ဓေ ဝုတ္တနယေန နိဟရိတဗ္ဗာတိ
 အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ သေသခန္ဓေသုတိ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓေသု။ ဝုတ္တ-
 နယေနာတိ ဣမိနာ အတိဒေသေန ရူပက္ခန္ဓေ အာဟာရသမုဒယာတိ၊ ဝိညာ-
 ဏက္ခန္ဓေ နာမရူပသမုဒယာတိ၊ သေသက္ခန္ဓေသု ဖဿသမုဒယာတိ ဣမံ
 ဝိသေသံ ဝိဘာဝေတိ၊ ဣတရံ ပန သဗ္ဗတ္ထ သမာနန္တိ။ ခန္ဓပဗ္ဗေ ဝိယ အာယ-
 တနပဗ္ဗေပိ လောကုတ္တရနိဝတ္တနံ ပါဠိယံ ဂဟိတံ နတ္ထိတိ အာဟ “လောကုတ္တရ-
 ဓမ္မာ န ဂဟေတဗ္ဗာ”တိ။

အာယတနပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာဇ္ဈိကပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ ဗုဒ္ဓနကသတ္တဿာတိ ကိလေသနိဒ္ဒါယ ပဋိဗုဒ္ဓနကသတ္တဿ၊ အရိယ-
 သစ္စာနံ ဝါ ပဋိဝိဇ္ဈနကသတ္တဿ။ အင်္ဂေသုတိ ကာရဏေသု၊ အဝယဝေသု
 ဝါ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ သမ္မောဓိပဋိပဒါယံ ဌိတော နာမ
 ဟောတိတိ အာဟ “အာရဒ္ဓဝိပဿကတော ပဋ္ဌာယ ယောဂါဝဓဇေတိ
 သမ္မောဓိ”တိ။

“သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ”တိ ပဒဿ အတ္ထော “ဝိစိကိစ္ဆဋ္ဌာနိယာ”တိ
ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗျော။ တန္တိ ယောနိသောမနသိကာရံ။ တတ္ထာတိ
သတိယံ။ နိပ္ပါဒေတဗျေ စေတံ ဘုမ္မံ။

သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ သတိသမ္ပဇညံ။ အထ ဝါ သတိပဓာနံ အဘိက္ခန္ဓာဒိသာ-
တ္တကဘာဝပရိဂ္ဂဏှနဉာဏံ သတိသမ္ပဇညံ။ တံ သမ္ပတ္တ သတောကာရိဘာဝါဝ-
ဟတ္တာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိ။ ယထာ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ပဟာနံ
အနုရူပဓမ္မသေဝနာ စ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိ။ ဧဝံ
သတိရဟိတပုဂ္ဂလဝိဝဇ္ဇနာ၊ သတောကာရိပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ တတ္ထ စ ယုတ္တပ-
ယုတ္တတာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ
“သတိသမ္ပဇည”န္တိ အာဒိနာ။

ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မေသု ဝါ ဝိစယော ဓမ္မဝိစယော၊ သော ဧဝ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊
တဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယ။ “ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ”တိ အာဒိသု ယံ
ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ တတ္ထ ယောနိသောမနသိကာရဗဟုလီ-
ကာရောတိ ကုသလာဒိသု တံတံသဘာဝရသလက္ခဏာဒိကဿ ယာထာ-
ဝတော အဝဗုဇ္ဈနဝသေန ဥပ္ပန္နော ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ သော ဟိ
အဝိပရိတမနသိကာရတာယ “ယောနိသောမနသိကာရော”တိ ဝုတ္တော၊ တဒါ-
ဘောဂတာယ အာဝဇ္ဇနာပိ တဂ္ဂတိကာဝ၊ တဿ အဘိဏ္ဍပဝတ္တနံ ဗဟုလီ-
ကာရော။ ဘိယျောဘာဝါယာတိ ပုနပ္ပုနဘာဝါယ။ ဧပုလ္လာယာတိ ဝိပုလ-
ဘာဝါယ။ ပါရိပူရိယာတိ ပရိမြူဟနာယ။

ပရိပုစ္ဆကတာတိ ပရိယောဂါဟေတွာ ပုစ္ဆကဘာဝေါ။ အာစရိယေ ပယိ-
ရုပါသိတွာ ပဉ္စပိ နိကာယေ သဟ အဋ္ဌကထာယ ပရိယောဂါဟေတွာ ယံ ယံ
တတ္ထ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တံ တံ “ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ
ခန္ဓာယဘနာဒိအတ္ထံ ပုစ္ဆန္တဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ
“ခန္ဓောတု။ ပ။ ဗဟုလတာ”တိ။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာတိ ဧတ္ထ စိတ္တစေတသိကာနံ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနဘာဝတော
သရိရံ၊ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါနိ စိဝရာဒိနိ စ ဣဓ “ဝတ္ထုနိ”တိ အဓိပ္ပေတာနိ။ တာနိ ယထာ
စိတ္တဿ သုခါဝဟာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ ကရဏံ တေသံ ဝိသဒဘာဝကရဏံ။
တေန ဝုတ္တံ “အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာန”န္တိ အာဒိ။ ဥဿန္တဒေါသန္တိ ဝါတာဒိ-
ဥဿန္တဒေါသံ။ သေဒမလမက္ခိတန္တိ သေဒေန ဧဝ ဇလ္လိကာသင်္ခါတေန

၁-ဒီ-ဒီ ၂-၃၂၄၊ သံ-ဒီ ၂-၄၃၁၊ အံ-ဒီ ၁-၂၅၁-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သရီရမလေန စ မက္ခိတံ။ စ-သဒ္ဓေန အညမ္ပိ သရီရဿ ပိဋ္ဌာဝဟံ သင်္ကတံ။
သေနာသနံ ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေန ပတ္တာဒိနံ သင်္ကဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အဝိသဒေ**
 သတိ၊ ဝိသယဘူတေ ဝါ။ ကထံ ဘာဝနမနုယုတ္တဿ တာနိ ဝိသယော?
 အန္တရန္တရာ ပဝတ္တနကစိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝံ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒါ စိတ္တေ-
 ကဂ္ဂတာယ အပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ။ **စိတ္တဓေတသိကေသု** နိဿယာဒိ-
 ပစ္စယဘူတေသု။ ဉာဏန္တိတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန န ကေဝလံ တံ
 ဝတ္ထုယေဝ၊ အထ ခေါ တသ္မိံ အပရိသုဒ္ဓေ ဉာဏမ္ပိ အပရိသုဒ္ဓံ ဟောတီတိ
 နိဿယာပရိသုဒ္ဓိယာ တံနိဿိတာပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ ဝိသယဿ အပရိသုဒ္ဓတာယ
 ဝိသယိနံ အပရိသုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။

သမဘာဝကရဏန္တိ ကိစ္စတော အနုနာမိကဘာဝကရဏံ။ ယထာပစ္စယံ
 သဒ္ဓေယျဝတ္ထုသ္မိံ အဓိမောက္ခကိစ္စဿ ပဋ္ဌာတရဘာဝေန ပညာယ အဝိသဒ-
 တာယ ဝိရိယာဒိနန္တ သိထိလတာဒိနာ **သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ။** တေနာဟ
 “**ဣတရာနိ မန္တာနိ**”တိ။ **တတောတိ** တသ္မာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝတော
 ဣတရေသဉ္စ မန္တတ္တာ။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ အဒတွာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ
 ပဂ္ဂဏှာနံ အနုဗလပ္ပဒါနံ ပဂ္ဂဟော၊ ပဂ္ဂဟောဝ ကိစ္စံ ပဂ္ဂဟကိစ္စံ။ “**ကာတုံ န**
သက္ကောတိ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တော ဌာနံ၊ အနိဿဇ္ဇနံ
 ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ။ ဝိက္ခေပပဋိပက္ခော၊ ယေန ဝါ သမ္ပယုတ္တာ အဝိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ၊
 သော **အဝိက္ခေပေါ။** ရူပဂတံ ဝိယ စက္ခုနာ ယေန ယာထာဝတော ဝိသယ-
 သဘာဝံ ပဿတိ၊ တံ ဒဿနကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ ဗလဝတာ
 သဒ္ဓိန္ဒြိယေန အဘိဘူတတ္တာ။ သဟဇာတဓမ္မေသု ဣန္ဒြိယ ကာရေန္တာနံ သဟ-
 ပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ ကေရသတာဝသေနေဝ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ န အညထာ။

တသ္မာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ တန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။
 ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေနာဘိ ယဿ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုနော ဥဋ္ဌာရတာဒိဂုဏေ
 အဓိမုစ္စနဿ သာတိသယပ္ပဝတ္တိယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တဿ ပစ္စယ-
 ပစ္စယုပ္ပန္နတာဒိဝိဘာဂတော ယာထာဝတော ဝိမံသနေန။ ဧဝံ ဟိ ဧဝံဓမ္မတာ-
 နယေန သဘာဝသရသတော ပရိဂ္ဂယမာနေ သဝိပ္ပါရော အဓိမောက္ခော န
 ဟောတိ “အယံ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ”တိ ပရိဇာနနဝသေန ပညာဗျာပါ-
 ရဿ သာတိသယတ္တာ။ ဓရိယဓမ္မေသု ဟိ ယထာ သဒ္ဓါယ ဗလဝဘာဝေ
 ပညာယ မန္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဧဝံပညာယ ဗလဝဘာဝေ သဒ္ဓါယ မန္တဘာဝေါ
 ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “**တံ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ။ ပ။ ဟာပေတဗ္ဗ**”န္တိ။
 တထာ အမနသိကာရေနာဘိ ယေနာကာရေန ဘာဝနမနုယုန္တဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ

ဗလဝံ ဇာတံ၊ တေနာကာရေန ဘာဝနာယ အနနယုဉ္ဇနတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ဣမ ဒုဝိဓေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝေါ အတ္တနော ဝါ ပစ္စယဝိသေသ-
 ဝသေန ကိစ္စုတ္တရိယတော ဝီရိယာဒိနံ ဝါ မန္တကိစ္စတာယ။ တတ္ထ ပဋ္ဌမ-
 ဝိကပ္ပေ ဟာပနဝိမိ ဒဿိတော၊ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ယထာ မနသိ-
 ကရေတော ဝီရိယာဒိနံ မန္တကိစ္စတာယ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တထာ
 အမနသိကာရေန၊ ဝီရိယာဒိနံ ပဋုကိစ္စဘာဝါဝဟေန မနသိကာရေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ
 တေဟိ သမရသံ^၁ ကရောန္တေန ဟာပေတဗ္ဗံ။ ဣမိနာ နယေန သေသိန္ဒြိယေသုပိ
 ဟာပနဝိမိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝက္ကလိတ္တေရဝတ္ထုတိ သော ဟိ အာယသ္မာ သဒ္ဓါမိမုတ္တာယ ကတာမိ-
 ကာရော သတ္ထု ရူပကာယဒဿနပသုတော ဝေ ဟုတွာ ဝိဟရန္တော သတ္တာရာ
 “ကိ” တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန၊ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ
 ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ”တိအာဒိနာ၊^၂ ဩဝေဒိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယော-
 ဇိတောပိ တံ အနနယုဉ္ဇန္တော ပဏာမိတော အတ္တာနံ ဝိနိပါတေတုံ ပပါ-
 တဋ္ဌာနံ အဘိရုဟိ။ အထ နံ သတ္တာ ယထာနိသိန္ဓောဝ ဩဘာသဝိသုဇ္ဇနေန
 အတ္တာနံ ဒဿေတွာ—

“ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဘိက္ခု၊ ပသန္တော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရူပသမံ သုခ”န္တိ^၃—

ဂါထံ ဝတွာ “ဧဟိ ဝက္ကလိ”တိ အာဟ။ သော တေန အမတေနော အဘိသိတ္တော
 ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ သဒ္ဓါယ ပန ဗလဝဘာဝတော
 ဝိပဿနာဝိထိ^၄ န ဩတရတိ။ တံ ဥတွာ ဘဂဝါတဿ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒ-
 နာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ အဒါသိ။ သော သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဝိပဿနံ
 ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ ဝက္ကလိ-
 ဇ္ဇေရဝတ္ထု ဝေတ္တ နိဒဿန”န္တိ။

ဣတရုကိစ္စဘေဒန္တိ ဥပဋ္ဌာနာဒိကိစ္စဝိသေသံ။ ပဿဒ္ဓါဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 သမာဓိဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနံ သင်္ဂဟော။ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ ယထာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ
 ဗလဝဘာဝေါ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဟာယတိ၊ ဧဝံ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ
 အဓိမတ္တတာ ပဿဒ္ဓိအာဒိဘာဝနာယ ဟာယတိ သမာဓိပက္ခိယတ္တာ တဿ။
 တထာ ဟိ သာ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတံ ကောသဇ္ဇပါတတော ရက္ခန္တိ
 ဝီရိယာဒိဘာဝနာ ဝိယ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတံ ဥဒ္ဓစ္စပါတတော ရက္ခန္တိ

ဧကံသတော ဟာပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “**ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗ**”န္တိ။
သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု။ တိ သုခုမာလသောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု။ သော ဟိ
 အာယသ္မာ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သီတဝနေ ဝိဟရန္တော “မမ
 သရီရံ သုခုမာလံ၊ န စ သက္ကာ သုခေနော သုခံ အဓိဂန္တု၊ ကာယံ ကိလ-
 မေတွာပိ သမဏဓမ္မော ကာတဗ္ဗော”တိ ဌာနစက်မမေဝ အဓိဋ္ဌာယ ပဓာန-
 မနုယုဉ္ဇန္တော ပါဒတလေသု ဖောဋ္ဌေသု ဥဋ္ဌိတေသုပိ ဝေဒနံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ
 ဒဠ္ဍဝီရိယံ ကရေန္တော အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာယ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသန္တိ။
 သတ္တာ တတ္ထ ဂန္တာဝိဇ္ဇာပမောဝါဒေန ဩဝဒိတွာ ဝီရိယသမတာယောဇနဝိမိ-
 ဒသေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ ဂိဇ္ဈကုဋံ ဂတော။ ထေရောပိ သတ္တာရာ
 ဒိန္နနယေန ဝီရိယသမတံ ယောဇေတွာ ဘာဝေန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ
 အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “**သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ဒသေတဗ္ဗ**”န္တိ။
သေသေသုဝိတိ သတိသမာဓိပညိန္ဒြိယေသုပိ။

သမတန္တိ သဒ္ဓါပညာနံ အညမညံ အနုနာနဓိကဘာဝံ၊ တထာ သမာဓိ-
 ဝီရိယာနံ။ ယထာ ဟိ သဒ္ဓါပညာနံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဓရိယဓမ္မဘူတာနံ ကိစ္စတော
 အညမညာနာတိဝတ္တနံ ဝိသေသတော ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ယတော နေသံ သမဓုရ-
 တာယ အပ္ပနာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သမာဓိဝီရိယာနံ ကောသဇ္ဈဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ
 သမရသတာယ^၁ သတိ အညမညပတ္ထမ္ပန္နတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အန္တဒ္ဓယ-
 ပါတာဘာဝေန သမ္ပဒေဝ အပ္ပနာ ဣဇ္ဈတိတိ။ **ဗလဝသဒ္ဓေါ**တိအာဒိ
 ဝုတ္တသေဝတ္ထဿ ဗျတိရေကမုခေန သမတ္တနံ။ တဿတ္ထော—ယော ဗလဝတိ-
 ယာ သဒ္ဓါယ သမန္တာဂတော အဝိသဒဉာဏော၊ သော **ပုဓာပသန္တော ဟောတိ**၊
 န အဝေစ္စပ္ပသန္တော။ တထာ ဟိ သော **အဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒတိ** သေယျထာပိ
 တိတ္ထိယသာဝကော။ **ကေရာဋ္ဌိကပက္ခန္တိ** သာဌေယျပက္ခံ ဘဇတိ။ သဒ္ဓါဟိနာယ
 ပညာယ အတိဓာဝန္တော “ဒေယျဝတ္ထုပရိစ္စာဂေန ဝိနာ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ
 ဒါနမယံ ပုညံ ဟောတိ”တိအာဒိနိ ပရိကပ္ပေတိ ဟေတုပတိရူပကေဟိ
 ဝဉ္ဇိတော၊ ဧဝံဘူတော စ သုက္ခတက္ကဝိလုတ္တစိတ္တော ပဏ္ဍိတာနံ ဝစနံ
 နာဒိယတိ၊ သညတ္တိံ န ဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ **“ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော ဝိယ**
ရောဂေါ အတေကိန္တော ဟောတိ”တိ။ ယထာ စေတ္ထ သဒ္ဓါပညာနံ
 အညမညံ သမဘာဝေါ အတ္တာဝဟော၊ အနတ္တာဝဟော ဝိသမဘာဝေါ၊ ဧဝံ
 သမာဓိဝီရိယာနံ အညမညံ အဝိက္ခေပါဝဟော သမဘာဝေါ၊ ဣတရော
 ဝိက္ခေပါဝဟော စာတိ။ **ကောသန္တံ အဓိဘဝတိ**၊ တေန အပ္ပနံ န ပါပုဏာတိတိ

အဓိပ္ပါယော။ ဥဒ္ဓစ္စံ အဓိဘဝတိတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ တဗုဒ္ဓဗျန္တိ သဒ္ဓါ-
ပညာဒွယံ သမာဓိဝိရိယဒွယဉ္စ။ သမံ ကာတဗ္ဗန္တိ သမရသံ^၁ ကာတဗ္ဗံ။

သမာဓိကမ္ပိကဿာတိ သမထကမ္ပဋ္ဌာနိကဿ။ ဧဝန္တိ ဧဝံ သန္တေ၊ သဒ္ဓါယ
ထောက် ဗလဝဘာဝေ သတိတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓဟန္တောတိ “ပထဝီတိ
မနသိကာရမတ္တေန ကထံ ဈာနပ္ပတ္တိ”တိ အစိန္တေတွာ “အဒ္ဓါ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေန ဝုတ္တဝိမိ ဣဇ္ဈိဿတိ”တိ သဒ္ဓဟန္တော သဒ္ဓံ ဇနေနော။
ဩကပ္ပေန္တောတိ အာရမ္မဏံ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ အဓိမုစ္စနဝသေန အဝ-
ကပ္ပေန္တော ပက္ခန္ဓန္တော။ ကေဂ္ဂတာ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ သမာဓိပ္ပဓာနတ္တာ
ဈာနဿ။ ဥဘိန္တန္တိ သမာဓိပညာနံ။ သမာဓိကမ္ပိကဿ သမာဓိနော အဓိ-
မတ္တတာယ ပညာယ အဓိမတ္တတာပိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာတိ အာဟ “သမတာယဝီ”တိ၊
သမဘာဝေနပီတိ အတ္ထော။ အပ္ပနာတိ လောကီယအပ္ပနာ။ တထာ ဟိ
“ဟောတိယေဝါ”တိ သာသကံ^၂ ဝဒတိ။ လောကုတ္တရပ္ပနာ ပန တေသံ
သမဘာဝေနေဝ ဣတ္ထိတာ။ ယထာဟ “သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓိ ဘာဝေ-
တိ”တိ^၂။ ယဒိ ဝိသေသတော သဒ္ဓါပညာနံ သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ သမတာ
ဣတ္ထိတာ၊ ကထံ သတိတိ အာဟ “သတိ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ”တိ။
သဗ္ဗတ္ထာတိ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိကေသု ပဉ္စသု ဣန္ဒြိယေသု။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကေကဒေသေ
ဂဏှန္တော “သဒ္ဓါဝိရိယပညာန”န္တိ အာဟ။ အညထာ ပီတိ စ ဂဟေ-
တဗ္ဗာ သိယာ။ တထာ ဟိ “ကောသဇ္ဇပက္ခိကေန သမာဓိနာ”ဣစ္စေဝ
ဝုတ္တံ၊ န “ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာဟိ”တိ။ သာတိ သတိ။ သဗ္ဗေသု ရာဇ-
ကမ္ပေသု နိယုတ္တော သဗ္ဗကမ္ပိကော။ တေနာတိ တေန သဗ္ဗတ္ထ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တေန
ကာရဏေန။ အာဟ အဋ္ဌကထာယံ။ သဗ္ဗတ္ထ နိယုတ္တာ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ သဗ္ဗေန
ဝါ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန^၃ အတ္ထေတဗ္ဗာ သဗ္ဗတ္ထိယာ၊ သဗ္ဗတ္ထိယာဝ
သဗ္ဗတ္ထိကာ။ ဝိတ္တန္တိ ကုသလစိတ္တံ။ တဿ ဟိ သတိ ပဋိသရဏံ ပရာယဏံ
အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ။ တေနာဟ “အာရက္ခပစ္စု-
ပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိ။

ခန္ဓာဒိဘေဒေ အနောဂါဋ္ဌပညာနန္တိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စဝသေနပိ ခန္ဓာ-
ယတနာဒိသု အပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ။ ဗဟုသုတသေဝနာ ဟိ သုတမယဉာဏာဝဟာ။
တရုဏာဒိပဿနာသမာဓိပိ ဘာဝနာမယဉာဏေ ဌိတတ္တာ ဧကံသတော ပညဝါ

၁-သမတံ (သံ-၇၂-၄၃၄-ပိဋ္ဌေ) ၂-အံ ၁-၄၇၅၊ ၃၉-၂၀၈၊ ၂၀၉၊ ၂၉၀၊ ၂၉၁-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ဗောဇ္ဈင်္ဂဂဏေန (အံ-၇၂-၂၅၆-ပိဋ္ဌေ) ဗောဇ္ဈင်္ဂဂဟဏေန (ပိသုဒ္ဓိ-၇၂ ၁-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ)
သံ-၇၂ ၂-၄၃၅-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
မ-၇၂ ၁-၂၅-န-၄-သ

ဧဝံ နာမ ဟောတိတိ အာဟ “သမပညာသ ဟပ ပုဂ္ဂလသေဝနာ”တိ။ ဥေယျ-
ဓမ္မဿ ဂမ္ဘိရဘာဝဝသေန တပ္ပရိစ္ဆေဒကဉာဏဿ ဂမ္ဘိရဘာဝဂ္ဂဟဏန္တိ
အာဟ “ဂမ္ဘိရေသု ခန္ဓာဒီသု ပဝတ္တာယ ဂမ္ဘိရပညာယာ”တိ။ တံ ဟိ
ဥေယျံ တာဒိဿာယ ပညာယ စရိတဗ္ဗတော ဂမ္ဘိရဉာဏစရိယံ၊ တဿာ ဝါ
ပညာယ တတ္ထ ပဘောဒတော ပဝတ္တိ ဂမ္ဘိရဉာဏစရိယာ၊ တဿာ ပစ္စဝေက္ခ-
ဏာတိ အာဟ “ဂမ္ဘိရပညာယ ပဘောဒပစ္စဝေက္ခဏာ”တိ။ ယထာ သတိ-
ဝေပုလ္လပုတ္တော နာမ အရဟာ ဧဝံ၊ ဧဝံ သော ဧဝံ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တောပီတိ
အာဟ “အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ”တိ။ ဝီရိယာဒီသုပိ
ဧသေဝ နယော။

“တတ္ထံ အယောဒိလံ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ”တိအာဒိနာ^၁ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနကမ္မကာရဏံ
နိရယေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တဿ ယေဘုယျေန သဗ္ဗပဌမံ ကရောန္တိတိ ဒေဝဒူတသုတ္တာ-
ဒီသု တဿာ အာဒိတော ဝုတ္တတ္တာ စ အာဟ “ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနကမ္မကာရ-
ဏတော ပဋ္ဌာယာ”တိ။ သကဋ္ဌဝါဟနာဒိကာလေတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
တဒညံ မနုဿေဟိ တိရစ္ဆာနေဟိ စ ဝိဗာဓိယမာနကာလံ သင်္ဂဏှာတိ။ ဧကံ
ဗုဒ္ဓန္တရန္တိ ဣဒံ အပရာပရံ ပေတေသုယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနကသတ္တဝဝသေန ဝုတ္တံ၊
ဧကစ္စာနံ ဝါ ပေတာနံ ဧကစ္စတိရစ္ဆာနာနံ ဝိယ တထာ ဒီဿာယုက-
ဘာဝတော။ တထာ ဟိ ကာဠော နာဂရာဇော စတုန္ဒံ ဗုဒ္ဓါနံ အဓိဂတရူပ-
ဒဿနော။

ဧဝံ အာနိသံသဒဿာဝိနောတိ ဝီရိယာယတ္တော ဧဝံ သဗ္ဗော
လောကုတ္တရော လောကိယော စ ဝိသေသာဓိဂမေတိ ဧဝံ ဝီရိယေ အာနိ-
သံသဒဿနသီလဿ။ ဂမနဝိထိန္တိ သပုဗ္ဗဘာဝံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ^၂ အရိယမဂ္ဂပဋိ-
ပဒံ။ သာ ဟိ ဘိက္ခုနော ဝဇ္ဇနိဿရဏာယ ဂန္တဗ္ဗာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ ပဋိပဒါတိ
ကတွာ ဂမနဝိထိ နာမ။ ကာယဒဠိဗဟုလောတိ ယထာ တထာ ကာယဿ
ဒဠိကမ္မပသုတော။ ဝိဇ္ဇာန္တိ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ။ ပစ္စယဒါယကာနံ အတ္တနိ ကာရဿ
အက္ခနော သဗ္ဗာပဋိပတ္တိဿ မဟပ္ပလဘာဝဿ ကရဏေန ပိဏ္ဍဿ ဘိက္ခာယ
ပဋိပူဇနာ ဝိဇ္ဇာပစာယနံ^၂။

နိဟရန္တောတိ ပတ္တတ္ထဝိကတော နိဟရန္တော။ တံ သဒ္ဓံ သုတွာတိ တံ
ဥပါသိကာယ ဝစနံ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ဌိတောဝ ပဉ္စဘိညတာယ ဒိဗ္ဗသော-
ဘေန သုတွာ။ မနုဿသမ္ပတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ အန္တေ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတိ တိသော

၁-မ ၃-၂၀၄၊ ၂၂၁၊ အံ ၁-၁၃၉-ပိဋေသု။ ၂-ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံ (အဋ္ဌကထာယံ)

သမ္ပတ္တိယော။ ဒါတုံ သက္ခိယသီတိ “တယိ ကတေန ဒါနမယေန ဝေယျာ-
 ဝစ္စမယေန စ ပုညကမ္မေန ခေတ္တဝိသေသဘာဝပုဂ္ဂမနေ အပရာပရံ ဒေဝ-
 မနုဿသမ္ပတ္တိယော အန္တေ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိန္တံ ဒါတုံ သက္ခိယသီ”တိ ထေရော
 အတ္တာနံ ပုစ္ဆတိ။ သီတံ ကရောန္တောဝါဟိ “အနိစ္စေနဝ မယာ ဝနုဒ္ဓကံ
 သမတိက္ကန္တ”န္တိ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသာနေ သဗ္ဗာတပါမောဇ္ဇဝသေန သီတံ
 ကရောန္တော ဝေ။

ဝိပုဋ္ဌိပန္နန္တိ ဇာတိဓမ္မကုလဓမ္မာဒိလဃ်နေ အသမ္မာပဋိပန္နံ။ ဧဝံ ယထာ
 အသမ္မာပဋိပန္နော ပုတ္တော တာယ ဧဝံ အသမ္မာပဋိပတ္တိယာ ကုလသန္တာနတော
 ဗာဟိရော ဟုတွာ ပိတု သန္တိကာ ဒါယဇ္ဇဿ န ဘာဂီ၊ ဧဝံ ကုသိတောပိ
 တေနဝ ကုသိတဘာဝေန အသမ္မာပဋိပန္နော သတ္ထု သန္တိကာ လဒ္ဓဗ္ဗအရိယ-
 နေဒါယဇ္ဇဿ န ဘာဂီ။ အာရဒ္ဓဝိရိယောဝ လဘတိ သမ္မာပဋိပဇ္ဇနတော။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

မဟာတိ သီလဒါယိကံ ဂုဏေဟိ မဟန္တော ဝိပုလော အနညဿာဓာရဏော။
 တံ ပနဿ ဂုဏမဟတ္တံ ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္မနေ လောကေ
 ပါကဋန္တိ ဒဿေန္တော “သတ္ထုဇနာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

ယသ္မာ သတ္ထုဿာသနေ ပဗ္ဗဇိတဿ ပဗ္ဗဇုပဂမေန သကျပုတ္တိယဘာဝေါ
 သမ္ပဇာယတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓပုတ္တဘာဝံ ဒဿေန္တော “အသန္တိန္ဒာယာ”တိအာဒိ-
 မာဟ။

အလသာနံ ဘာဝနာယ နာမမတ္တမ္ပိ အဇာနန္တာနံ ကာယဒဠိဗဟုလာနံ
 ယာဝဒတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ သေယျသုခါဒိအနုယုဉ္ဇနကာနံ တိရစ္ဆာနကထိကာနံ
 ပုဂ္ဂလာနံ ဒုရတော ဝဇ္ဇနာ ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ။ “ဒိဝသံ စက်မေန
 နိသဇ္ဇာယာ”တိအာဒိနာ ဘာဝနာရမ္ဘဝသေန အာရဒ္ဓဝိရိယာနံ ဒဠုပရက္က-
 မာနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမနာ အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနာ။ တေနာဟ
 “ကုန္တိ” ပူရေတွာ”တိအာဒိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ပန ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ
 သဗြဟ္မစာရိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာတိ ဣဒံ ဒွယံ န ဂဟိတံ၊ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတာ
 သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာတိ ဣဒံ ဒွယံ ဂဟိတံ။ တတ္ထ အာနိသံသဒဿာ-
 ပိတာယ ဧဝံ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏာ ဂဟိတာ ဟောတိ လောကိ-
 ယလောကုတ္တရဝိသေသာမိဂမဿ ဝိရိယာယတ္တတာဒဿနဘာဝတော။

၁-မ ၁-၃၄၁၊ မ ၃-၅၄၊ သံ ၂-၃၂၃၊ အံ ၁-၁၁၂၊ အဘိ ၂-၂၅၈၊ ခ ၇-၂၉၄-ပိဋေသု။
 ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၂၉-ပိဋေ။

ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ တဒမိမုတ္တတာယ ဧဝ ဂဟိတံ၊ ဝီရိယုပ္ပါဒနေ ယုတ္တပ္ပ-
ယုတ္တဿ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ အတ္ထသိဒ္ဓမေဝ။ တတ္ထ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနကုသိတ-
ပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနအာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝနတဒမိမုတ္တတာ ပဋိပက္ခဝိမေနပစ္စယူပ-
သံဟာရဝသေန၊ အပါယပစ္စဝေက္ခဏာဒယော သမုတ္တေဇနဝသေန ဝီရိယ-
သမ္မောဇ္ဈိကဿ ဥပ္ပါဒကာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ပုရိမုပ္ပန္နာ ဝီတိ ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကဝီတိယာ ကာရဏဘာဝတော
“ဝီတိယေဝ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈိကဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တာ၊ တဿာ ပန
ဗဟုသော ပဝတ္တိယာ ပုထုတ္တံ ဥပါဒါယ ဗဟုဝစနနိဒ္ဓေသော၊ ယထာ သာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ပဋိပတ္တိ၊ တဿာ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရော။

ဗုဒ္ဓါနဿတိယာ ဥပစာရသမာဓိနိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ “ယာဝ ဥပစာရာ”တိ။
သကလသရီရံ ဖရမာနောတိ ဝီတိသမုဋ္ဌာနေဟိ ပဏီတရူပေဟိ သကလသရီရံ
ဖရမာနော။ ဓမ္မဂုဏေ အနုဿရန္တဿပိ ယာဝ ဥပစာရာ သကလသရီရံ
ဖရမာနော ဝီတိသမ္မောဇ္ဈိကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဧဝံ သေသအနုဿတိသု
ပသာဒနီယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏာယဉ္စ ယောဇေတဗ္ဗံ တဿာပိ ဝိမုတ္တာယတန-
ဘာဝေန တဂ္ဂတိကတ္တာ။ သမာပတ္တိယာ။ ပ။ န သမုဒါစရန္တိတိ ဣဒဉ္စ
ဥပသမာနုဿတိဒဿနံ။ သင်္ခါရာနံ ဟိ သပ္ပဒေသဝုပသမေပိ နိပ္ပဒေသဝုပသမေ
ဝိယ တထာ ပညာယ^၁ ပဝတ္တိတော ဘာဝနာမနသိကာရော ကိလေသ-
ဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တော ဟုတ္တာ ဥပစာရသမာဓိ^၂ အာဝဟန္တော တထာရူပဝီတိ-
သောမနဿသမန္တာဂတော ဝီတိသမ္မောဇ္ဈိကဿ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိတိ။
ပသာဒနီယေသု ဌာနေသု ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန ထုသသမဟဒယတာ^၂
လူခတာ၊ သာ တတ္ထ အာဒရဂါရဝါကရဏေန ဝိညာယတိတိ အာဟ
“အသက္ကစ္စကိရိယာယ သံသူစိတလူခဘာဝေ”တိ။

ကာယစိတ္တဒရထဝုပသမလက္ခဏာ ပဿဒ္ဓိ ဧဝ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈိကံ၊
တဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈိကဿ။

ပဏီတဘောဇနသေဝနတာတိ ပဏီတသပ္ပါယဘောဇနသေဝနတာ။ ဥတု-
ဣရိယာပထသုခဂ္ဂဟဏေန သပ္ပါယဥတုဣရိယာပထဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ဟိ
တိဝိဓံ သပ္ပါယံ သေဝိယမာနံ ကာယဿ ကလ္လတာပါဒနဝသေန စိတ္တဿ

၁-တတ္ထ သပ္ပညာယ (သံ-ဦ ၂-၄၃၇-ဝိဇ္ဇေ) တထာ သညာယ (အံ-ဦ ၁-၂၅၉-ဝိဇ္ဇေ)

၂-သံသူစိတဟဒယတာ (သံ-ဦ ၂-၄၃၇-ဝိဇ္ဇေ) လူခဟဒယတာယ (အံ-ဦ ၁-၂၅၉-ဝိဇ္ဇေ)

ထုသခရဟဒယာ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဦ ၁-၁၅၇-ဝိဇ္ဇေ)

ကလ္လတံ အာဝဟန္တံ ဒုဝိဓာယပိ ပဿဒ္ဓိယာ ကာရဏံ ဟောတိ။ အဟေတုကံ သတ္တေသု လဗ္ဘမာနံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ အယမေကော အန္တော၊ ဣဿရာဒိဝိသမ-
 ဟေတုကန္တိ ပန အယံ ဒုတိယော၊ ဧတေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ ယထာ-
 သကံ ကမ္မုနာ ဟောတိတိ အယံ မဇ္ဈိမာ ပဋိပတ္တိ။ မဇ္ဈတ္တော ပယောဂေါ
 ယဿ သော မဇ္ဈတ္တပယောဂေါ၊ တဿ ဘာဝေါ မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ။
 အယံ ဟိ ပဟာယ သာရဒ္ဓကာယတံ ပဿဒ္ဓကာယတာယ ကာရဏံ ဟောန္တိ
 ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယံ အာဝဟတိ။ ဧတေနော သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇေနပဿဒ္ဓ-
 ကာယပုဂ္ဂလသေဝနာနံ တဒါဝဟနတာ သံဝဏ္ဏိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယသာသမာဟိတာကာရသလ္လက္ခဏဝသေန ဂယမာနော ပုရိမပ္ပန္နော
 သမထော ဧဝ သမထနိမိတ္တံ။ နာနာရမ္မဏေ ပရိတ္တမနေန ဝိင်္ဇံ အဂ္ဂံ
 တေဿာတိ ဗျဂ္ဂေါ၊ ဝိက္ခေပေ။ တထာ ဟိ သော အနဝဋ္ဌာနရသော ဘန္တ-
 တာပစ္စုပ္ပန်နော စ ဝုတ္တော။ ဧကဂ္ဂတာဘာဝတော ဗျဂ္ဂပဋိပက္ခောတိ
 အဗျဂ္ဂေါ၊ သမာဓိ။ သော ဧဝ နိမိတ္တန္တိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေနာဟ
 “အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ”န္တိ။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ စ ပညာဝဟာ ဝုတ္တာ၊
 သမာဓာနာဝဟာပိ တာ ဟောန္တိ သမာဓာနာဝဟဘာဝေနော ပညာဝဟ-
 ဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုဝိသဒ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

ကရဏဘာဝနာကောသလ္လာနံ အဝိနာဘာဝတော၊ ရက္ခဏကောသလ္လဿ
 စ တမ္ဗုလကတ္တာ “နိမိတ္တကုသလတာ နာမ ကသိဏနိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟဏ-
 ကုသလတာ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ ကသိဏနိမိတ္တဿာတိ စ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 အသုဘနိမိတ္တဿာဒိကဿပိ ဟိ ယဿ ကဿစိ ဈာနပ္ပတ္တိနိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟဏ-
 ကောသလ္လံ နိမိတ္တကုသလတာ ဧဝါတိ။

အတိသိထိလဝီရိယတာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပညာပယောဂမန္တတံ
 ပမောဒဝေကလ္လဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ တဿ ပဂ္ဂဟဏန္တိ တဿ လိနဿ စိတ္တဿ
 ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိသမုဋ္ဌာပနေန လယာပတ္တိတော သမုဒ္ဓရဏံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ
 ဘဂဝတာ—

“ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော
 တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော
 ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ

၁-ပယောဂဝေကလ္လဉ္စ (အံ-ဒီ ၁-၂၆၀-ငါး) အပ္ပမာဒဝေကလ္လဉ္စ (သံ-ဒီ ၂-၄၃၇-ငါး)

ဘာဝနာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု? လိနံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သုဿမုဋ္ဌာပယံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ သုက္ခာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျ၊ သုက္ခာနိ စ ဂေါမယာနိ ပက္ခိပေယျ၊ သုက္ခာနိ စ ကဋ္ဌာနိ ပက္ခိပေယျ၊ မုခဝါတဉ္စ ဒဒေယျ၊ န စ ပံသုကေန ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုန္တိ? ဧဝံ ဘန္တေ”တိ။

ဧတ္ထ စ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ သမုဋ္ဌာပနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ အနန္တရံ ဝိဘာဝိတာ ဧဝံ။

အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတဒီဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပညာပယောဂဗလဝတံ ပမော-ဒုပ္ပိလာဝနဉ္စ ၂ သင်္ဂဏာတိ။ **တဿ နိဂ္ဂဟဏန္တိ** တဿ ဥဒ္ဓတစိတ္တဿ သမာဓိ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိသမုဋ္ဌာပနေန ဥဒ္ဓတာပတ္တိတော နိသေဓနံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ—

“ယသ္မိဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော တသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ဥပေက္ခာသမ္မော-ဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဥဒ္ဓတံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သုဝုပသမယံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ အလ္လာနိ စေဝ တိဏာနိ ။ပ။ ပံသုကေန စ ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုန္တိ? ဧဝံ ဘန္တေ”တိ။

ဧတ္ထာပိ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ သမုဋ္ဌာပနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာ ဝုတ္တာ ဧဝ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝုစ္စမာနာ၊ ဣတရဿ အနန္တရံ ဝက္ခတိ။

ပညာပယောဂမန္တတယာတိ ပညာဗျာပါရဿ အပ္ပဘာဝေန။ ယထာ ဟိ ဒါနံ အလောဘပ္ပဓာနံ၊ သီလံ အဒေါသပ္ပဓာနံ၊ ဧဝံ ဘာဝနာ အမောဟပ္ပ-ဓာနာ။ တတ္ထ ယဒါ ပညာ န ဗလဝတိ ဟောတိ၊ တဒါ ဘာဝနာ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသာဝဟာ န ဟောတိ၊ အနဘိသင်္ခတော ဝိယ အာဟာရော ပုရိသဿ

ယောဂီနော စိတ္တဿ အဘိရုစိံ န ဇနေတိ၊ တေန တံ နိရဿာဒံ ဟောတိ၊
 တထာ ဘာဝနာယ သမ္ပဒေဝ အဝီထိပဋိပတ္တိယာ ဥပသမသုခံ န ဝိနွတိ၊
 တေနာပိ စိတ္တံ နိရဿာဒံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပညာပယောဂ။ပ။
 နိရဿာဒံ ဟောတိ”တိ။ တဿ သံဝေဂပ္ပါဒနံ ပသာဒုပ္ပါဒနန္တ တိကိစ္ဆနန္တံ တံ
 ဒဿေန္တော “အဋ္ဌ သံဝေဂဝတ္ထုနိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာတ်ဇရာ-
 ဗျာဓိမရဏာနိ ယထာရဟံ သုဂတယံ ဒုဂ္ဂတိယန္တ ဟောန္တိတိ တဒညမေဝ
 ပဉ္စဝိဗေဒနာဒိဗုပ္ပါသဒိအညမညဝိဗာဓနာဒိဟေတုကံ အပါယဒုက္ခံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 တယိဒံ သဗ္ဗံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ပစ္စုပ္ပန္တဘဝနိဿိတံ ဂဟိတန္တိ
 အတိတေ အနာဂတေ စ ကာလေ ဝဋ်မူလကဒုက္ခာနိ ဝိသု ဂဟိတာနိ။ ယေ
 ပန သတ္တာ အာဟာရူပဇီဝိနော၊ တတ္ထ စ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝိနော၊ တေသံ
 အညေဟိ အသာဓာရဏံ ဇီဝိကဒုက္ခံ အဋ္ဌမံ သံဝေဂဝတ္ထု ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 အယံ ဝုစ္စတိ သမယေ သမ္ပဟံသနတာတိ အယံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗသမယေ ဝုတ္တ-
 နယေန တေန သံဝေဇနဝသေန စေဝ ပသာဒုပ္ပါဒနဝသေန စ သမ္ပဒေဝ
 ပဟံသနာ၊ သံဝေဂဇနနုဗ္ဗကပသာဒုပ္ပါဒနေန ဘာဝနာစိတ္တဿ တောသ-
 နာတိ အတ္ထော။

သမ္မာပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မာတိ လိနုဒ္ဓစ္စဝိရဟေန သမထဝီထိပဋိပတ္တိယာ စ
 သမ္မာ အဝိသမံ သမ္ပဒေဝ ဘာဝနာပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မ။ အလိနုန္တိအာဒိသု
 ကောသဇ္ဇပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ အနဓိမတ္တတာယ အလိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိယာနံ
 အနဓိမတ္တတာယ အနုဒ္ဓတံ၊ ပညာပယောဂသတ္တိယာ ဥပသမသုခါဓိဂမေန စ
 အနိရဿာဒံ၊ တတော ဧဝ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ သမထဝီထိပဋိပန္နန္တံ။
 တတ္ထ အလိနတာယ ပဂ္ဂဟေ၊ အနုဒ္ဓတတာယ နိဂ္ဂဟေ၊ အနိရဿာဒတာယ
 သမ္ပဟံသနေ န ဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလိနာနုဒ္ဓတတာဟိ အာရမ္မဏေ
 သမပ္ပဝတ္တံ၊ အနိရဿာဒတာယ သမထဝီထိပဋိပန္နံ။ သမပ္ပဝတ္တိယာ ဝါ အလိနံ
 အနုဒ္ဓတံ၊ သမထဝီထိပဋိပတ္တိယာ အနိရဿာဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အယံ ဝုစ္စတိ သမယေ
 အဇ္ဈုပေက္ခနတာတိ အယံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗသမယေ ဘာဝနာစိတ္တဿ ပဂ္ဂဟ-
 နိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု ဗျာဝဋတာသင်္ခါတံ ပဋိပက္ခံ အဘိဘုယျ ပေက္ခနာ ဝုစ္စတိ။

ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ဘနတော ဝိပဿနာယ အဓိဋ္ဌာနဘာဝုပဂမနတော စ ဥပစာ-
 ရဇ္ဈာနမ္ပိ သမာဒါနကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ ပုဂ္ဂလဿ သမာဟိတဘာဝသာနေမေဝါတိ
 တတ္ထ သမရုရဘာဝေနာဟ “ဥပစာရံ ဝါ အစွနံ ဝါ”တိ။

ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာတိ ဧတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
 ဝုတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနုရောဓဝိရောဓဝိပ္ပဟာနဝသေန မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ကာရဏံ တသ္မိံ သတိ သိဇ္ဈနတော၊ အသတိ စ အသိဇ္ဈနတော၊ သော စ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဝိသယဝသေန ဒုဝိဇောတိ အာဟ “သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ သင်္ခါရ-မဇ္ဈတ္တတာ”တိ။ တဒုဘယေ စ ဝိရုဇ္ဈနံ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ ဧဝ ဒုရိကတန္တိ အနုရုဇ္ဈနဿေဝ ပဟာနဝိမံ ဒဿေန္တေန “သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တေနောဟ “သတ္တသင်္ခါရကေလယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ”တိ။ ဥပေက္ခာယ ဟိ ဝိသေသတော ရာဂေါ ပဋိပက္ခော။ တထာ စာဟ “ဥပေက္ခာ ရာဂဗဟုလဿ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ။

ဒွိဟာကာရေဟိတိ ကမ္မဿကတာပစ္စဝေက္ခဏံ အတ္တသုညတာပစ္စဝေက္ခ-ဏန္တိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ။ ဒွိဟေဝါတိ အဝဇောရဏံ သင်္ချာသမာန-တာယ။ အဿာမိကဘာဝေါ အနတ္တနိယတာ။ သတိ ဟိ အတ္တနိ တဿ ကိဉ္ဇနဘာဝေန စိဝရံ အညဉ္စ ကိဉ္ဇိ အတ္တနိယံ နာမ သိယာ၊ သော ပန ကောစိ နတ္ထေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ အနတ္တနိယန္တိ န အဒ္ဓါနက္ခမံ၊ န စိရဋ္ဌာယိ ဣတ္တရံ အနိစ္စန္တိ အတ္ထော။ တာဝကာလိကန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။

မမာယတိတိ မမတ္တံ ကရေတိ၊ “မမ”န္တိ တဏှာယ ပရိဂ္ဂယ တိဋ္ဌတိ။ ဓနာယန္တာတိ ဓနံ ခြံ၊ ကရေန္တာ၊ ၂။

အယံ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဝသေန ဒေသိတာတိ ပုဗ္ဗဘာဂိယ-ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သန္တာယာဟ “ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓတုသစ္စပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၁၁၉။ ယထာသဘာဝတောတိ အဝိပရိတသဘာဝတော ဗာဓနလက္ခဏ-တော၊ ယော ယော ဝါ သဘာဝေါ ယထာသဘာဝေါ၊ တတော၊ ရူပနာဒိ-ကက္ခဋ္ဌာဒိသဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ဇနိကံ သမုဋ္ဌာပိကန္တိ ပဝတ္တလက္ခဏဿ ဒုက္ခဿ ဇနိကံ နိမိတ္တလက္ခဏဿ သမုဋ္ဌာပိကံ။ ပုရိမတဏှန္တိ ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တိတော ပုရေတရသိဒ္ဓံ တဏှံ။

သသန္တတိပရိယာပနာနံ ဒုက္ခသမုဒယာနံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန ပရိဂ္ဂယမာနော နိရောဓောပိ သသန္တတိပရိယာပနော ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “အတ္တနော ဝါ စတ္တာရိ သစ္စာနိ”တိ။ ပရဿ ဝါတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသဝ နယော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဣမသ္မိယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ သသညိမ္ပိ သမနကေ လောကဉ္စ ပညပေမိ၊ လောကသမုဒယဉ္စ ပညပေမိ၊ လောကနိရောဓဉ္စ ပညပေမိ၊ လောကနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒဉ္စ ပညပေမိ”တိ။ ကထံ ပန အာဒိကမ္ပိကော နိရောဓသစ္စာနိ ပရိဂ္ဂဟာတိတိ? အနုဿဝါဒိသိဒ္ဓမာကာရံ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ ဧဝဉ္စ ကတွာ လောကုတ္တရဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဥဒ္ဓိဿပိ ပရိဂ္ဂဟော န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ယထာသမ္ဘဝတောတိ သမ္ဘဝါနုရူပံ၊ ဌပေတွာ နိရောဓသစ္စံ သေသသစ္စဝသေန သမုဒယဝယာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

စတုသစ္စပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

“အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ၂သမံသ”န္တိအာဒိကာ သတ္တ သိဝထိကာ အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန-တာယ ဣတရာသံ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနံ သဘာဝေနောဝါတိ နဝန္တံ သိဝထိကာနံ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ။ ခွေယေဝါတိ “အာနာပါနံ၊ ဒုတ္တိံသာကာ-ရော”တိ ဣမာနိ ခွေယေဝ။ အဘိနိဓေသောတိ ဝိပဿနာဘိနိဓေသော၊ သော ပန သမ္မသနီယဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဟော။ ဣရိယာပထာ အာလောကိတာဒယော စ ရူပဓမ္မာနံ အဝတ္ထာဝိသေသမတ္တတာယ န သမ္မသနပဂါ ဝိညတ္တိအာဒယော ဝိယ။ နိဝရဏဗောဇ္ဈင်္ဂါ အာဒိတော န ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ “ဣရိယာ-ပထံပ။ န ဇာယတိ”တိ။ ကေသာဒိအပဒေသေန တဒုပါဒါနဓမ္မာ ဝိယ ဣရိယာပထာဒိအပဒေသေန တဒဝတ္ထာ ရူပဓမ္မာ ပရိဂ္ဂယန္တိ၊ နိဝရဏာဒိမုခေန စ တံသမ္ပယုတ္တာ တံနိဿယဓမ္မာတိ အဓိပ္ပါယေန မဟာသိဝတ္ထေရော “ဣရိယာ-ပထာဒိသုပိ? အဘိနိဓေသော ဇာယတိ”တိ အာဟ။ အတ္ထိ န ခေါ မေတိ-အာဒိ ပန သဘာဝတော ဣရိယာပထာဒိနံ အာဒိကမ္ပိကဿ အနိစ္စိတဘာဝ-ဒဿနံ။ အပရိညာပုဗ္ဗိကာ ဟိ ပရိညာတိ။

၁၃၇။ ကာမံ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ ဥဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသေသု တတ္ထ တတ္ထ ဘိက္ခုဂ္ဂဟဏံ ကတံ၊ တံ ပဋိပတ္တိယာ ဘိက္ခုဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဒေသနာ ပန သမ္မသာဓာရဏာတိ ဒေသေတုံ “ယော ဟိ ကောမိ ဘိက္ခဝေ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊ န ဘိက္ခုယေဝါတိ ဒေသေန္တော “ယော ဟိ ကောမိ ဘိက္ခု ဝါ”တိ-အာဒိမာဟ။ ဒဿနမဂ္ဂေန ဉာတမရိယာဒံ အနတိက္ကမိတွာ ဇာနန္တိ သိခါပုတ္တာ

၁-သံ ၁-၆၁၊ အံ ၁-၃၅၇-ပိဋေသု။ ၂-အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ (က) ၃-တေသုပိ (အဋ္ဌကထာယံ)

အဂ္ဂမဂ္ဂပညာ အညာ နာမ၊ တဿ ဖလဘာဝတော အဂ္ဂဖလဗ္ဗိတိ အာဟ
 “အညာတိ အရဟတ္တ”န္တိ။ အပ္ပတရေပိ ကာလေ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ
 ဒဿေန္တောတိ ယောဇနာ။

၁၃၈။ နိယျာတေန္တောတိ နိဂမေန္တော။

ပပဉ္စသုဒနိယာ မဇ္ဈိမနိကာယဋ္ဌကထာယ
 သတိပဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

နိဋ္ဌိတာ စ မူလပရိယာယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

(ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။)

မူလပဏ္ဏာသင်္ဂီကာယ ပဌမဘာဂေ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကုသလာ	၂၉၀	အတ္တကာမာ	၃၅၆
အကောသလ္လပ္ပဝတ္တိယာ	၂၉၉	အတ္တဇ္ဈာသယော	၅၄
အက္ခဏဝေဓိ	၁၉၂	အတ္တဝါဒေန	၂၀၄
အက္ခေမံ	၂၁၁	အတ္တပနိဗ္ဗံ	၉၆
အဂါရတော	၂၀၇	အတ္တဝေဒံ	၂၇၇
အဂ္ဂညာ	၃၃၆	အတြိစ္ဆတာ	၁၀၆
အင်္ဂဏံ	၂၄၅	အဒဟန္တော	၃၃
အင်္ဂဏာနိ	၂၄၅	အဒိန္နံ	၂၀၉
အင်္ဂေသု	၃၀၀	အဒ္ဓုဗ္ဗော	၅၇
အင်္ဂါ	၁၇၄	အဒ္ဓါရိကာနံ	၃၂၃
အစိတ္တိကတော	၂၇၂	အဓိကက္ကံ	၂၀၁
အဇ္ဈတ္တံ	၇၇	အဓိဂ္ဂဏှန္တိ	၂၃၀
အဇ္ဈာသယံ	၅၅	အဓိမတ္တာ	၇၉
အဇ္ဈောတ္တရိတာ	၂၆၃	အဓိမာနိကာ	၂၀၅
အဇ္ဈောသန္တာ	၈၆	အဓိမုစ္ဆန္တော	၉၃
အညာဏံ	၂၃၀	အဓိဝါသနာ	၁၅၂
အဋ္ဌိယာမိ	၃၃၃	အဓောဂမာ	၇၀
အဋ္ဌင်္ဂိကော	၁၉၆	အနဒ္ဓနိယံ	၃၉၂
အဋ္ဌာနံ	၂၃၇	အနဝဇ္ဇတာ	၁၆၀
အဋ္ဌာနေ	၃၆၂	အနဝယော	၁၁၇
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော	၅၅	အနာထပိဏ္ဍိကော	၁၄၁
အဏုသဟဂတဿ	၃၀၀	အနိစ္စာနုပဿနာ	၁၀၂
အဏုသဟဂတေ	၁၀၃	အနိဗ္ဗိသတာယ	၂၉၅
အတိပါတေန္တိ	၂၀၉	အနိယျာနမဂ္ဂါ	၃၃၆
အတိပါတော	၃၀၀	အနုဂ္ဂဟော	၂၅၁
အတိဟရတိ	၃၆၁	အနုတ္တရံ	၁၀၁၉၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုဒ္ဓတံ	၃၉၁	အပ္ပမာဏသုဘာ	၈၅
အနုဓာရိယမာနေ	၁၀၀	အပ္ပမာဏဘာ	၈၅
အနုပစာရဋ္ဌာနံ	၂၀၉	အပ္ပဝတ္တိ	၁၆၀၊ ၂၂၆
အနုပဟစ္စ	၅၆	အပ္ပေတိ	၃၃
အနုပါယမနသိကာရော	၃၇၃	အပ္ပန္နုတိ	၂၀၁
အနုပေက္ခာ	၆၅	အဗျာပါဒေန	၁၀၂
အနုပ္ပန္နသု	၃၃၄	အဗျာဗဇ္ဈပရမတာယ	၁၆၉
အနုဗုဇ္ဈန္တိ	၁၇၄	အဘိက္ကန္တတရော	၂၂၉
အနုမောဒနံ	၂၅၀	အဘိစေတော	၂၆၃
အနုရဟော	၂၄၉	အဘိဇညာ	၂၇၆
အနုဝိမိယနာ	၂၉၃	အဘိညာယ	၁၁၈
အနုသိယာယန္တေန	၃၂၈	အဘိနန္ဒတိ	၇၂
အနုသာသနီ	၁၁၈	အဘိနိပတတိ	၃၁၂
အနုနေန	၂၆၀	အဘိနိဗ္ဗတ္တိ	၃၁၇
အနေကရူပါနံ	၂၇၈	အဘိနိဝေသံ	၁၀၃
အန္တံ	၁၁၆	အဘိနိဝေသော	၃၆၉
အန္တရာကထာ	၁၁၆	အဘိနိဟရိ	၂၂၄
အန္တဝါ	၂၈၄	အဘိနိဟာရံ	၅၅
အန္တေဝါသိကော	၃၆၅	အဘိရတိသညာ	၆၅
အန္တောသင်္ခေပေါ	၃၄၄	အဘိရူပေ	၂၃၀
အန္တော	၆၆	အဘိဝဒန္တိ	၂၈၃
အန္တာဝဋ္ဋနာ	၁၄၉	အဘိဝါဒါပေတွာ	၂၈၃
အပဂမနဋ္ဌေန	၁၉၁	အဘိသမယဋ္ဌော	၃၄
အပစိတော	၁၈၀	အဘိသမယော	၃၅
အပရိညာမူလိကာ	၆၇	အဘိသလ္လေခိကာ	၁၈၇
အပရိဏာယကော	၉၀	အဘိဟရန္တော	၃၅၄
အပိလာပေတိ	၁၇၄	အမနာပတာ	၂၅၂
အပ္ပဋိကူလံ	၂၃၃	အမနုဿဒုဋ္ဌာနိ	၁၇၁
အပ္ပနာဝါရံ	၃၀၆	အမရဝိတက္ကော	၁၇၂
အပ္ပမတ္တေသု	၂၅၈	အယော	၆၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၉၇

ပဒါနုက္ကမော [အ]

အရညဝနပတ္တာနိ	၁၉၂
အရဏီယတော	၆၂
အရိယဝံသာ	၃၃၆
အရိယဝိဟာရာ	၄၄
အရိယသံဃံ	၁၃
အရိယော	၁၉၆
အလီနံ	၃၉၁
အလ္လသသမံသံ	၃၀၆
အဝိက္ခေပေန	၁၀၂
အဝိဇဟနံ	၉၆
အဝိဝိတ္တံ	၁၄၁
အဝိသဒါနိ	၃၁၆
အသံကိဏ္ဍာ	၃၃၆
အသမ္ပဇာနာ	၂၁၆
အသမ္ပောဟေန	၃၁
အသလ္လိနံ	၂၂၂
အသုခါယနံ	၂၀၀
အဿဇ္ဈော	၂၄၀
အဿာဒနေန	၃၂၂
အဿာဒေတိ	၇၂
အဿာသော	၇၉
အဟင်္ကာရော	၂၀၀

[အာ]

အာဏတ္တိယံ	၅၇
အာတာပီ	၃၄၄
အာဒါနံ	၁၀၃
အာဒိကလျာဏံ	၃၃၅
အာနန္တရိယာနိ	၂၄၃
အာနိသံသံ	၁၇၉

ပဒါနုက္ကမော [အာ]

အာပံ	၇၇
အာပေါဂတံ	၇၇
အာဘတာ	၁၆
အာဘုဇတိ	၃၆၁၊ ၃၆၂
အာဘောဂေါ	၁၄၉
အာယတနံ	၁၀၅
အာယတနာနိ	၃၇၈
အာယု	၃၆၇
အာရကုဋ်	၇၀
အာရညိကော	၂၅၁
အာရမ္မဏပထဝီ	၆၇
အာလုဠိတာနိ	၃၁၆
အာလုဇ္ဇေတိ	၃၃၁
အာလောကီတံ	၃၆၀
အာဝဋ္ဋနာ	၁၄၉
အာသဘိ	၁၀၁
အာသယတော	၃၆၂
အာသဝက္ခယဉာဏံ	၂၂၆
အာသေဝနံ	၃၀၃
အာဟစ္စ	၈၇
အာဟရတိ	၃၀၈

[ဣ]

ဣတိကာရော	၁၁၅
ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ	၁၁၇
ဣဒ္ဓိယာ	၈၃
ဣန္ဒြိ	၇၈
ဣရိယာပထဝသေန	၃၅၁
ဣရိယာပထဝီဟာရော	၄၄
ဣဿတိ	၂၀၁

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဣ-ဤ]		[ဥ]	
ဣဿန္တိ	၂၉၁	ဥပတ္တိန္ဒြိယ	၁၇၅
ဣဿာ	၂၀၀	ဥပဒ္ဒဝေ	၃၃၆
ဤရယိတဗ္ဗတော	၁၇၅	ဥပမိဝိဝေကေ	၁၉၂
		ဥပနန္ဒနံ	၁၉၉
[ဥ]		ဥပနာဟနသီလာ	၂၉၁
ဥက္ကဋ္ဌာ	၄၃	ဥပနာဟော	၂၀၁
ဥက္ကဏ္ဍာ	၂၆၃	ဥပပတ္တိ	၃၃၄
ဥဂ္ဂဟေဿန္တိ	၁၉၀	ဥပဘောဂေါ	၁၄၀
ဥဂ္ဂဟော	၃၃၆	ဥပရိပဏ္ဏာသာ	၁၉
ဥဇ္ဇဝံသာ	၄၅	ဥပါသနတော	၂၃၉
ဥဏ္ဍပကတိကော	၃၆၁	ဥပ္ပလကဝါတာ	၇၉
ဥဏ္ဍာယေနေဝ	၁၇၀	ဥဗ္ဗိဂ္ဂံ	၃၃၄
ဥဏ္ဍာယ	၁၆၇	ဥသုမံ	၇၈
ဥဏ္ဍာ	၇၉	ဥသ္မာ	၇၈၊ ၃၆၇
ဥတြိတ္တိ	၃၃၄	ဥဿန္တဒေါသံ	၃၈၁
ဥဒကတုဗ္ဗတော	၃၆၂	ဥဿဝေါ	၄၄
ဥဒပါဒိ	၂၂၄	ဥဿိတဘာဝေါ	၃၅၂
ဥဒ္ဓါလေတွာ	၃၁၃		
ဥဒ္ဓင်္ဂမာ	၇၈	[•]	
ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ	၃၇၂	ဧကစက္ခု	၆၆
ဥဒ္ဓါမာတတ္တာ	၃၆၆	ဧကဇ္ဈာသယာယ	၁၈၈
ဥဒ္ဓတိ	၂၀၀	ဧကာယနံ	၃၃၁
ဥဒ္ဓဋ္ဌာ	၂၅၃	ဧကီဘာဝေါ	၂၈၃
ဥပဂတော	၁၀		
ဥပဂန္တဗ္ဗတော	၂၇၆	[ဩ]	
ဥပဋ္ဌာတု	၁၉၀	ဩကပ္ပေန္တော	၃၈၅
ဥပဋ္ဌာနံ	၁၇၃	ဩက္ကန္တနိယာမတ္တာ	၉၄
ဥပဋ္ဌာသိ	၁၀၆	ဩတိဏ္ဍာနံ	၂၄၈
ဥပဋ္ဌိတာ	၂၂၂	ဩဒဂုံ	၁၇၅
ဥပတာပနံ	၂၄၆	ဩဒပတ္တကိနီ	၃၀၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဩ]		[က]	
ဩဘဋ္ဌစုမ္ပဋ္ဌာ	၃၀၂	ကာလပရိစ္ဆေဒဝစနံ	၂၉၇
ဩရုဒ္ဓမာနသော	၃၃၃	ကာဋ္ဌာ	၇၉
ဩရောပိတရရာ	၁၉၂	ကိစ္ဆေသု	၃၃၄
ဩဝါဒေါ	၁၁၈	ကိဉ္ဇနံ	၃၃၂
ဩဝုတာ	၆၂	ကိတ္တိမလောဟံ	၇၀
ဩဋ္ဌာရိကဿ	၃၈၀	ကုစ္ဆိတသယနတော	၃၀၆
		ကုစ္ဆိသယာ	၇၈
[က]		ကုဇ္ဈနလက္ခဏော	၁၉၉
ကံသလောဟံ	၇၀	ကုန္ဒဒိယော	၁၈၈
ကက္ခဋံ	၆၉	ကုမ္ပဂေါ	၂၃၁
ကင်္ခနတော	၂၁၅	ကုမ္ပောဝ	၂၉၂
ကင်္ခါ	၃၃	ကုသလံ	၂၉၈
ကဋ္ဌလံ	၇၁	ကုသိတာ	၂၁၆
ကဋ္ဌံ	၇၁	ကုသောဟာ	၁၈၈
ကဋ္ဌဂ္ဂိ	၇၈	ကုဋ္ဌဂေါဏော	၃၄၈
ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ	၁၇၁	ကေရာဋ္ဌိကံ	၂၅၃
ကဏှာ	၃၇၆	ကေရာဋ္ဌိကပက္ခံ	၃၈၄
ကထံကထိ	၁၅၆	ကေဝလာ	၂၆၆
ကန္တာရော	၁၅၈	ကောဋီ	၁၀၀
ကမ္မမုတ္တော	၂၁၅	ကောဋ္ဌာသယာ	၇၈
ကမ္မာသော	၃၂၈	ကောဓော	၂၀၁
ကရဏီယံ	၉၅		
ကရဏုတ္တရိယံ	၂၀၀	[ခ]	
ကရုဏာသီတလဟဒယံ	၃	ခဏော	၃၄
ကာမရာဂေါ	၃၇၉	ခဏ္ဍာနုမောဒနံ	၂၅၀
ကာမဝိတက္ကော	၁၇၂	ခဏ္ဍိစုံ	၃၁၆
ကာမာသဝေါ	၁၅၂	ခန္တိ	၅၅
ကာယသက္ခိ	၃၆၀	ခန္ဓဇနနံ	၃၁၃
ကာယော	၃၇၈	ခမော	၁၇၀
ကာလံ	၂၄၆	ခယော	၁၀၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ဝ]	
ခရဝစနာ	၂၅၃	စက္ခု	၃၇၀
ခရိဂတံ	၆၉	စက္ခုဘူတော	၁၈၂
ဒိယနာ	၂၇၂	စက္ခုသမ္ပယော	၃၂၃
ခုရကဝါတာ	၇၉	စဏ္ဍာလော	၂၄၀
ခေတ္တပါရိပူရိ	၂၅၅	စတုရင်္ဂ	၂၂၂
		စတုသင်္ခေပံ	၁၁၂
[ဂ]		စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကော	၁၆၀
ဂဂရနာဠိ	၃၄၉	စတုသမ္ပဇညံ	၃၅၄
ဂစ္ဆံ	၂၁၁	စပလာ	၂၅၃
ဂတမလံ	၁၀	စာဂေါ	၅၆
ဂတိဝိမုတ္တံ	၆၂၇	စာလေတွာ	၂၁၉
ဂမိတာ	၆၁၈၆	စိတ္တဂတိယာ	၁၈၈
ဂန္ဓာရကော	၃၃၆	စိရဋ္ဌိတတ္ထံ	၁၇
ဂန္ဓော	၃၇၈	စိဝရံ	၁၆၇
ဂမနတော	၃၆၂		
ဂမ္ဘိရတ္တာ	၃၂၆	[ဆ]	
ဂရုကတော	၁၈၀	ဆဏံ	၄၄
ဂရုဋ္ဌာနိယော	၂၅၉	ဆန္ဒရာဂံ	၇၂
ဂါမန္တံ	၂၀၉	ဆန္ဒဝါသိနီ	၃၀၁
ဂါရဝယုတ္တော	၃၇	ဆန္ဒဿ	၁၀၅
ဂိဗ္ဗါ	၆၁၈၆	ဆန္ဒိ	၂၁၅
ဂုဏဝိသေသေဟိ	၈၄		
ဂုဏာမိဂမနတော	၂၃၀	[ဇ]	
ဂုဗ္ဗံ	၂၁၁	ဇညံ	၂၅၂
ဂေါဃာတကော	၃၆၄	ဇရာ	၃၁၅
ဂေါစရသမ္ပဇညံ	၃၅၄	ဇဟတိ	၃၅၁
ဂေါတ္တရက္ခိတာ	၃၀၁	ဇာတရူပံ	၇၁
		ဇာတိဓယန္တဒဿီ	၃၃၁
[ဃ]		ဇာနပဒိနော	၃၂၇
ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ	၃၆၅	ဇိမ္ဗံ	၂၅၃
ဃာနံ	၃၇၈		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၀၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၈]	
ဇိဝှါ	၃၇၈	ထာမဂတာ	၂၈၆
ဇိဝှိကတ္တာ	၂၅၃	ထေရဝံသဒီပါနံ	၁၇
ဇေရုန္တော	၉၀	ထောမေန္တော	၁၇၉
[၅-၉]		[၉]	
ဈာနနိကန္တိ	၁၅၃	ဒက္ခိဏောဒကံ	၂၅၀
ဉာတတ္ထစရိယာ	၁၀၀	ဒက္ခော	၃၆၆
ဉာပနေ	၅၀	ဒန္တော	၃၄၁
ဉာယော	၃၃၄	ဒဗ္ဗဇာတိကော	၁၄၉
[၆]		ဒရထော	၁၇၅
ဋ္ဌာနသော	၁၉၂	ဒဝါယ	၁၆၈
ဋ္ဌိတိ	၅၆	ဒဿနေန	၁၅၁
ဋ္ဌိတိယံ	၁၉၂	ဒဿနေယျံ	၁၄၀
ဋ္ဌိတိယာ	၁၆၈	ဒဟတိ	၈၂
[၈]		ဒဠ္ဋဂါဟိ	၂၉၂
တဏှာဂါဟော	၂၈၆	ဒါယာဒါ	၁၈၁
တထာဂတော	၁၀၇	ဒိဋ္ဌာနဂတ်	၂၀၈
တပဿာ	၃၃၄	ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ	၂၃၅
တပ္ပရာယဏတာ	၂၃၆	ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာ	၂၈၆
တာလဝဏ္ဏဝါတာ	၇၉	ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ	၁၀၃
တာဝကာလိကာနိ	၃၆၁	ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ	၂၂၈
တိဏံ	၇၁	ဒိဗ္ဗဝိဟာရော	၄၄
တိဗ္ဗာ	၁၇၀	ဒိဿာပါမောက္ခော	၁၁၇
တိယဒ္ဓိ	၁၁၂	ဒီပဝါသီနံ	၁၆
တိသဒ္ဓိ	၁၁၂	ဒုက္ခဝိပါကံ	၃၀၀
တုဋ္ဌိ	၁၇၅	ဒုက္ခဝိပါကာ	၉၅
တေဇော	၇၇	ဒုက္ခာ	၃၆၈
တေဇောဓာတု	၃၆၁	ဒုဂ္ဂတိ	၂၇၀
		ဒုဋ္ဌာ	၂၉၂
		ဒုဒ္ဓသံ	၃၂၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ခ]		[န]	
ဒုဗ္ဗစာ	၂၉၁	နိစ္စာ	၈၂
ဒုဿနလက္ခဏော	၁၉၄	နိတ္ထုနန္တော	၃၆၈
ဒွဂ်လကာလေ	၂၂၁	နိဒါနံ	၂၂
ဒွယံဒွယာရာမော	၂၀၉	နိဓာနတော	၃၆၂
ဒ္ဓိစက္ခု	၆၆	နိပ္ပရိယာယဓမ္မော	၁၈၁
		နိဗ္ဗတ္တာ	၃၀၈
[ဝ]		နိဗ္ဗာနံ	၃၃၅
ဇောဟတာ	၃၀၂	နိဗ္ဗဒါနုပဿနာယ	၁၀၃
ဇနက္ခိတာ	၃၀၁	နိယတော	၃၄၁
ဇနာယန္တာ	၃၉၂	နိယျာတေန္တော	၃၉၄
ဓမ္မဓာတုယာ	၂၆၉	နိယျာနမုခံ	၃၅၁
ဓမ္မနေတ္ထိ	၃၃	နိရတ္ထကံ	၂၈၉
ဓမ္မရက္ခိတာ	၃၀၁	နိလိယနံ	၂၈၃
ဓမ္မရုစိ	၅၇	နိဂုတာ	၆၂
ဓမ္မဝေဒံ	၂၇၇	နိဂုတ္တာ	၂၂၄
ဓမ္မာ	၅၇	နေက္ခမ္မေန	၁၀၁
ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ	၆၆	နေယျတ္ထံ	၅၇
ဓမ္မေန	၂၃၉		
ဓာရဏံ	၃၃၆	[ပ]	
ဓုတဓမ္မာ	၁၈	ပံသုကူလိကော	၂၅၁
ဓုဝါ	၈၂	ပကတိဘာဝံ	၁၅၈
		ပကပ္ပိတေသု	၉၃
[န]		ပက္ခဝါတော	၇၉
နဋ္ဌဿတိ	၂၁၆	ပဂ္ဂဟော	၁၀၄၊ ၁၇၅
နန္ဒိ	၃၄၄	ပဋ္ဌရဏံ	၁၀၄
နာနာနယနိပုဏံ	၂၆	ပစလောယန္တာနံ	၃၃၃
နာဠိကာယန္တံ	၂၆၄	ပစ္စတ္တံ	၇၇
နိကာယော	၃၁၅	ပစ္စနိကတော	၉၀
နိက္ခိတ္တဿ	၅၄	ပစ္စယဂရုကာ	၁၈၀
နိဿယျာ	၁၁၇	ပစ္စဝေက္ခတိ	၃၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ပစ္စဝေက္ခိတွာ	၁၇၁	ပန္နာနိ	၁၉၂
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ	၁၁၅	ပပဉ္စသင်္ခါ	၆၉
ပဇေပိတာနိ	၉၃	ပပဉ္စာ	၆၉
ပဇာပတိ°	၈၄	ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ	၃၅၉
ပဉ္စရသ္မိ°	၃၃၃	ပမာဏိကော	၁၅၅
ပညာပယောဂမန္တတာယ	၃၉၀	ပယိရုပါသနံ	၂၃၂
ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော	၁၈	ပရမတ္ထဒေသနာ	၂၄၁
ပဋ္ဌဝါသိနိ	၃၀၁	ပရမတ္ထော	၂၄၃
ပဋိကုဇ္ဇိတာ	၆၂	ပရာမာသီ	၂၉၂
ပဋိကုလကတ္တာ	၃၆၆	ပရိက္ခယေန	၂၆၅
ပဋိက္ကမတိ	၁၇၁	ပရိဂ္ဂဟေတွာ	၂၉၆
ပဋိစ္ဆန္တာ	၆၂	ပရိညာတံ	၁၁၁
ပဋိနိဿဂ္ဂိ	၂၉၂	ပရိညေယျံ	၉၄
ပဋိပတ္တိ	၂၇၀	ပရိတ္တသုဘာ	၈၅
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ	၆၅	ပရိတ္တာ	၇၉
ပဋိဗုဇ္ဈန္တိ	၁၇၄	ပရိတ္တာဘာ	၈၅
ပဋိဘာနံ	၅၈	ပရိဒေဝေါ	၃၃၂
ပဋိဝေဓော	၁၆၁	ပရိပက္ကတော	၃၆၂
ပဋိသေဝတိ	၁၆၇	ပရိပူရေန္တိ	၁၉၁
ပဋိသေဝနံ	၁၅၂	ပရိဘောဂတော	၃၆၂
ပဋိဟင်္ခါမိ	၁၆၈	ပရိဘောဂေါ	၁၄၀
ပဋိဟနန္တော	၂၈၁	ပရိယာပုဏနံ	၃၃၆
ပဏိဒဟတိ	၇၂	ပရိယာယော	၅၇
ပဏိမိ°	၁၀၃	ပရိယေသနတော	၃၆၂
ပဏိဟိတော	၃၅၃	ပရိဝဇ္ဇနံ	၁၅၂
ပတိကိဋ္ဌော	၂၄၀	ပရိဝတ္ထေတိ	၃၆၁
ပတိတောကာယေ	၃၁၃	ပရိသုဒ္ဓမ္မိတ္ထော	၂၇၁
ပဒကော	၁၁၇	ပရိဿမံ	၃၀၉
ပဒုမဂုဗ္ဗံ	၂၈၇	ပရိဋ္ဌာဟာ	၆၁
ပန္နသေနာသနော	၂၅၁	ပလိဗုဒ္ဓါ	၆၂

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
ပဝတ္တိဘာဝေါ	၆၅	ပိဏ္ဍာပစာယနံ	၃၈၆
ပဝါရဏာ	၁၈၅	ပိတာ	၃၃၃
ပဝါဠိ	၃၃၆	ပိယော	၂၅၉
ပပိဝေကံ	၂၀၉	ပိသုဏာ	၂၈၉
ပဝေမိတံ	၉၃	ပိဟိတာ	၆၂
ပသန္ဓကာရံ	၂၃၂	ပိဏယတိ	၁၇၅
ပသဝန္တိ	၁၄၃	ပိဏိတမနဿ	၂၇၇
ပဿဒ္ဓိ	၁၀၅	ပိတုပ္ပါဒါ	၁၇၀
ပဿာသော	၇၉	ပိဋ္ဌနံ	၃၄
ပဟာယ	၁၀၂	ပုစ္ဆာဝသိကော	၅၅
ပဟိနသဗ္ဗသင်္ခတံ	၆၅	ပုညံ	၁၅
ပဟောန္တိ	၃၃၆	ပုတောဠိ	၃၆၄
ပဌာသော	၁၉၉	ပုထုဇ္ဇနာ	၆၁
ပါဠိဟာရိယံ	၂၆၂	ပုရာဏဉ္စ	၁၆၈
ပါဏံ	၂၈၉	ပုရိမတဏှာ	၁၁၂
ပါတိမောက္ခံ	၂၅၇	ပုဇိတော	၁၈၀
ပါတိမောက္ခော	၂၅၇၊ ၂၅၈	ပေသိတတ္တဿ	၂၂၅
ပါပကာ	၉၅	ပေါနောဘဝိကာ	၉၅
ပါပိကာ	၂၈၉	ပေါသေန္တဿ	၃၆၅
ပါပိစ္ဆတာ	၁၈၆		
ပါရဂူ	၁၁၇	[ဗ]	
ပါရိပူရိယာ	၃၈၁	ဇရဏံ	၁၇၅
ပါရိဗန္ဓိကေ	၂၆၄	ဇရသ္မာ	၂၈၉
ပါလိစ္စံ	၃၁၆	ဇာသုဝိဟာရော	၁၆၈
ပါဝုဿကော	၁၈၈	ဇိတံ	၁၄၁
ပါသံသာ	၁၉၂	ဇုသန္တောယေဝ	၃၁၁
ပါသာဏော	၇၁	ဇောဌဗ္ဗံ	၃၇၈
ပိဏ္ဍံ	၃၈၆		
ပိဏ္ဍပါတံ	၁၆၈	[ဗ]	
ပိဏ္ဍပါတိကော	၂၅၁	ဗဇ္ဈတေ	၃၄၂
		ဗဒ္ဓစရော	၂၇၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၀၅

ပဒါနုတ္တမော

[ဗ]

ပိဋကော်

ဗန္ဓဝါ	၃၃၃
ဗဟိစက်မေ	၁၇၀
ဗာဟုလိကာ	၁၉၁
ဗီလသော	၃၆၅
ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿ	၃၈၀
ဗုဇ္ဈနဘာဝံ	၅၅
ဗုဒ္ဓဘာဝံ	၁၀
ဗောဇ္ဈာ	၃၃၄
ဗောဓိ	၁၁၄၊ ၂၁၀
ဗောဓိမဏ္ဍေ	၂၂၂
ဗောဓိဿ	၁၇၄
ဗျာကရဏပက္ခော	၁၉၁
ဗျာပါဒယတိ	၃၀၃
ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ	၁၆၈
ဗြဟ္မဝိဟာရာ	၄၄
ဗြူဟိတော	၈၄

[ဘ]

ဘဂဝါ	၃၉
ဘဇနံ	၂၃၂
ဘဏ္ဍာဂါရိကော	၁၇၄
ဘဏ္ဍေသု	၂၁၂
ဘတဝါ	၃၉
ဘယံ	၂၁၈
ဘယဒဿနေန	၆၅
ဘယဘေရဝါရမ္ပဏေ	၂၁၉
ဘဿံ	၃၄၉
ဘာရာ	၉၆
ဘာရိယံ	၂၅၀
ဘာဝေတွာ	၁၀

ပဒါနုတ္တမော

[ဘ]

ပိဋကော်

ဘိသနကာနိ	၂၁၈
ဘိက္ခုနသီလတာ	၅၀
ဘိက္ခု	၄၉
ဘိဒုရော	၉၀
ဘိန္ဒသံဝရတ္တာ	၆၆
ဘိယျော	၂၁၂
ဘိယျောဘာဝါယ	၃၈၁
ဘိရုကဇာတိကာ	၂၁၅
ဘူတကာရဏာ	၂၄၃
ဘူမိ	၇၁
ဘေဒေါ	၃၁၇
ဘောဂဝါသိနီ	၃၀၁

[ဗ]

မက္ခော	၁၉၉
မဂ္ဂဋ္ဌေန	၃၃၈
မဂ္ဂတိ	၁၉၆
မဂ္ဂနိယဋ္ဌေန	၃၃၂
မဂ္ဂါနဂါ	၁၈၂
မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ	၁၇၅
မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသာ	၁၉
မဇ္ဈိမာဂမဝရော	၁၅
မညတိ	၉၇
မညမာနော	၂၄၉
မဏိ	၇၁၊ ၃၃၆
မဏ္ဍနာယ	၁၆၈
မတိယာ	၁၈၈
မဒါယ	၁၆၈
မနံ	၅၅
မနဝမုနကော	၂၅၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဃ]	
မနသိကာရော	၁၄၉	ယသသာ	၂၂၉
မနော	၃၇၈	ယာတြာ	၁၆၈
မနောရမံ	၁၄၀	ယာပနာယ	၁၆၈
မန္တေ	၁၁၇	ယုတ္တိ°	၁၅၀
မမာယတိ	၃၉၂		
မမာယန္တာ	၃၂၂	[၇]	
မရူ	၁၀၁	ရင်္ဂဇာတံ	၂၆၉
မလံ	၂၆၉	ရဇတံ	၇၁
မလိနတာ	၂၄၆	ရတ္တညာ	၃၃၆
မသာရဂလ္လံ	၇၁	ရတ္တာ	၆၁၈၆
မဟဂ္ဂတံ	၃၇၂	ရမ္မံ	၁၄၀
မဟာနိသံသံ	၂၅၅	ရသာနိသံသော	၂၆၂
မဟာသပ္ပေါ	၃၀၆	ရသော	၃၇၈
မဟာသမယော	၃၄	ရာဂဋ္ဌာနိယံ	၂၄၈
မဟာသာလာ	၄၅	ရာဂဝိရာဂေါ	၂၃၃
မဟိစ္ဆတာ	၁၈၆	ရာသိတော	၂၉၉
မာနသံ	၉၂၂၉၃	ရူပံ	၃၇၈
မာရသေနမထနာ	၁၃		
မိစ္ဆာ	၂၈၉	[၈]	
မုဂ္ဂရံ	၂၂၁	လဂ္ဂါ	၆၁
မုစ္ဆိတာ	၆၁၈၆	လဋ္ဌနံ	၃၆၁
မုဏ္ဍေသုံ	၁၅၆	လာမကာ	၁၉၄
မုတ္တာ	၃၃၆	လိနဿ	၁၇၆
မုဟုတ္တိကာ	၃၀၂	လုပ္ပိတ္တာ	၃၆၇
မူလပဏ္ဏာသံ	၁၉	လုပ္ပနလက္ခဏော	၁၉၄
		လောကသမညာယ	၂၄၄
[ဃ]		လောကာယတံ	၁၁၇
ယက္ခာ	၂၈၃	လောကျာ	၂၈၁
ယထာနုသိဋ္ဌံ	၅၁	လောဟံ	၆၉
ယထောမိ	၂၇၆	လောဟိတကော	၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝံသညာ	၃၃၆	ဝိနိလကံ	၃၆၆
ဝဂ္ဂတော	၂၀	ဝိနောဒနံ	၁၅၂
ဝစနပထော	၁၇၀	ဝိပစ္စနိကတာ	၂၀၀
ဝဇေ	၃၅၃	ဝိပတ္တိ	၂၄၀
ဝနူလောဟံ	၇၀	ဝိပန္နဿတိ	၂၄၈
ဝဇေတွာ .	၂၅၂	ဝိပဿိသံ	၃၃၃
ဝဏ္ဏဘဏနံ	၃၃၅	ဝိပုလဖလာ	၈၅
ဝတသဗ္ဗန္ဓော	၃၃၃	ဝိပ္ပကတာ	၁၁၆
ဝမိတံ	၃၆၅	ဝိဗာဓနံ	၂၄၆
ဝရကာ	၂၅၂	ဝိဗ္ဗန္တိဗိက္ခာ	၂၁၆
ဝန္ဓေ	၁၀	ဝိဘဇိတွာ	၃၆၅
ဝလိတ္တစတာ	၃၁၆	ဝိဘာဝိနာ	၁၇၃
ဝဝတ္ထပေတွာ	၁၆၀	ဝိဘူသနာယ	၁၆၈
ဝါစနံ	၃၃၆	ဝိမတိ	၃၃
ဝါယော	၇၈	ဝိမှိတော	၂၀၉
ဝိက္ခမိ	၁၀၁	ဝိရာဂါနုပဿနာယ	၁၀၃
ဝိက္ခိတ္တဗိက္ခာ	၅၁	ဝိဝတ္တိတဗိက္ခော	၁၈၃
ဝိဂတဒရထော	၂၂၂	ဝိသမလောဘော	၂၇၁
ဝိဂတဒေါသံ	၁၇	ဝိသုဒ္ဓိ	၃၃၆
ဝိဃာတကရာ	၁၆၇	ဝိဟိံသုပရတိယာ	၁၆၈
ဝိဃာတဝါ	၁၉၄	ဝိတိနာမေယျ	၁၈၆
ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယာ	၃၇၆	ဝိတိဟရတိ	၃၆၁
ဝိစိနန္ဒာ	၂၉၁	ဝုသိတဝါ	၉၅
ဝိစိနာတိ	၁၇၅	ဝေဇ္ဇကမ္ပံ	၂၇၀
ဝိတ္ထန္တနံ	၁၀၄	ဝေဒဂူ	၂၇၆
ဝိဒ္ဓတ္တံ	၉၃	ဝေဒဇာတာ	၂၇၆
ဝိရူပနဝါတာ	၇၉	ဝေဒနံ	၁၆၈
ဝိနယနတော	၆၄	ဝေဒနာ	၃၆၈
ဝိနိပါတော	၂၆၅	ဝေပုလ္လာယ	၃၈၁
ဝိနိဝိဇ္ဈနံ	၁၅၈		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ဝ]		[ဆ]	
ဝေယျာဗာဓိကာနံ	၁၆၉	သဒ္ဓဟန္တော	၃၈၅
ဝေရံ	၃၀၅	သဒ္ဓေါ	၃၇၈
ဝေရမဏိယော	၂၃၉	သဒ္ဓါ	၂၅၄
ဝေရမဏီ	၃၀၅	သန္တစိတ္တဿ	၉၆
ဝေရမ္ဘဝါတာ	၇၉	သန္တာပါ	၆၁
ဝေဠုရိယံ	၇၁	သန္တာပေါ	၃၄၊ ၇၈
		သန္တာသံ	၂၃၄
[ဆ]		သန္တိကတ္တာ	၅၁
သံကိလိဋ္ဌံ	၃၀၀	သန္တော	၃၄၁
သံကိလေသိကာ	၉၅	သန္တိဋ္ဌိ	၂၉၂
သံယောဂါဘိနိဝေသံ	၁၀၃	သပဒါနစာရီ	၂၅၁
သံယောဇနံ	၃၇၉	သပရိဒဏ္ဍာ	၃၀၁
သံယောဇေန္တိ	၂၆၅	သပ္ပါဒိဟာရိယံ	၁၁၈
သံဝရဘူတံ	၁၄၂	သဗ္ဗကမ္မိကော	၃၈၅
သံသန္ဓေတွာ	၁၈၈	သဗ္ဗတ္ထိကံ	၁၇၅၊ ၃၄၄
သံဟတော	၂၃၃	သဗ္ဗတ္ထိကာ	၃၈၅
သဥတ္တရံ	၃၇၂	သဗ္ဗရတ္ထိကာနိ	၂၅၀
သက္ကတော	၁၈၀	သဗျဉ္ဇနော	၅၈
သက္ကာရော	၂၁၅	သဘယေ	၆၅
သက္ခရာ	၇၁	သမင်္ဂိဘူတော	၈၉
သက္ခိဘူတာ	၁၈၄	သမဇ္ဇံ	၄၄
သင်္ကာရဂ္ဂိ	၇၈	သမထဖလံ	၂၆၇
သင်္ခတာ	၃၇၁	သမန္တာနေတိ	၇၂
သင်္ခေါ	၇၁	သမပ္ပိတော	၈၉
သစ္စံ	၅၆	သမဝါဟိတာ	၁၇၅
သစ္စိကတွာ	၁၀	သမယပ္ပဝါဒကေ	၃၄
သဇာတိမံသတာယ	၃၁၃	သမယော	၃၄၊ ၃၅
သတ္တုပလဒ္ဓိ	၃၅၁	သမသီသီ	၃၆၈
သတ္တကဝါတာ	၇၉	သမာ	၁၀၁
သဒရာ	၉၅	သမာဓာနတော	၁၇၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမာဓိကမ္ပိကဿံ	၃၀၅	သမ္မောဒနိယံ	၂၀၇
သမာနံ	၁၇၁	သမ္မောဒိတံ	၂၀၆
သမာဟိတံ	၃၇၂	သရဏံ	၂၃၂
သမုဂ္ဂတေန	၃၆၆	သရဏဋ္ဌေန	၁၇၃
သမုဒယပက္ခိကဿ	၆၅	သရာဂံ	၃၇၁
သမောဓာနံ	၁၀၅	သရိရပရိကမ္ပံ	၃၅၅
သမောသရဏံ	၁၀၅	သလ္လေခတိ	၂၀၉
သမောဟံ	၃၇၁	သလ္လေခပဋိပဒါ	၂၀၈
သမောဟိတံ	၁၄၀	သဿတာ	၈၂
သမ္ပဇာနကာရီ	၃၅၄	သဟဿော	၈၄
သမ္ပဇာနဝေဒိယနံ	၃၆၈	သာတ္ထော	၅၈
သမ္ပဇာနော	၃၄၄	သာဓကောနိ	၁၈၅
သမ္ပဋ္ဌိပါဒေန္တော	၂၄၇	သာဓုကာရိတာ	၅၀
သမ္ပတိဇာတော	၁၀၀	သာမိသာ	၃၇၁
သမ္ပန္တော	၂၅၅	သာဝဇ္ဇံ	၃၀၀
သမ္ပလိမဋ္ဌံ	၁၆၅	သိနေဟော	၇၇
သံမ္ဘာပကံ	၂၂၆	သီလာ	၇၁
သမ္ပုဇ္ဈန္တိ	၁၇၄	သိဿဘာဝုပဂမနံ	၂၃၆
သမ္မောဓိပရာယဏတ္တာ	၉၄	သီတဿ	၁၆၇
သမ္မောဓော	၂၁၀	သီတာ	၇၉
သမ္ဘာရာ	၆၇	သီတိဘူတံ	၁၅၆
သမ္ဘာအာဇီဝေါ	၁၉၇	သီဒန္တိ	၂၉၁
သမ္ဘာကမ္မန္တော	၁၉၇	သီလကဏ္ဍာ	၁၈
သမ္ဘာဝါစာ	၁၉၇	သီဟဋ္ဌော	၁၆
သမ္ဘာဝါယာမော	၁၉၇	သုကတံ	၂၇၂
သမ္ဘာသင်္ကပ္ပေါ	၁၉၇	သုက္ကာ	၃၇၆
သမ္ဘာသတိ	၁၉၈	သုခါ	၃၆၇
သမ္ဘာသမာဓိ	၁၉၈	သုစိကမ္မဿ	၂၈၂
သမ္ပုတိ	၂၄၃	သုညဘာဝံ	၃၀၂
သမ္ပုတိဒေသနာ	၂၄၁	သုတ္တနိက္ခေပေါ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုနိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယာ	၁၇	သောကော	၃၃၂
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ	၂၆၉	သောတံ	၉၃၊ ၃၇၈
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ	၃၃	သောတော	၂၆၅
သုဘဂံ	၄၅	သောတ္ထိ°	၃၃၄
သုဘဂတ္တာ	၄၄		
သုဘာ	၈၅	[ဗ]	
သုဝဏ္ဏံ	၃၃၆	ဟရတိ	၃၅၅
သုဝိဟတန္တရာယော	၁၅	ဟရာယာမိ	၃၃၃
သေက္ခော	၉၂	ဟိတံ	၂၂၁
သေဋ္ဌံ	၃၇	ဟိတာနုကမ္ပိ	၃၃၁
သေဒမလမက္ခိတံ	၃၈၁	ဟိရိကောပိနံ	၁၆၈
သေနာသနံ	၁၆၉	ဟိနာမိကဇနသေဝိတံ	၅၀
သေဝနံ	၂၃၂	ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာ	၂၆၆

မူလပဏ္ဏာသဒ္ဓိကာယ ပဌမဘာဇာ

သောဓနပတ္တိ

ဝိဇ္ဇေ	ပိန္နိယံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၂၅၇	၁၄	ကဏ္ဍေကာလော	ကဏ္ဍေကာဌော

န-ဗ-သ-စ-၁၉၃-မ-၇ ၁-၁၄-၁၁-၆၁-၃၀၀၀

